

Tupanaarü Ore i Tóru Cori
ya Ngechuchu
ya Cristuchiga

Ticuna New Testament

Contents

MATEU	1
MARCU	75
LUCA	119
CUÁŨ	195
PURACŪĜŪ	250
DUMACŪĂX	318
1 CORÍTIUCŪĂX	352
2 CORÍTIUCŪĂX	383
GÁRATAANECŪĂX	403
EPÉCHIUCŪĂX	415
PIRIPUCŪĂX	426
COROCHACŪĂX	434
1 TECHARÓNICACŪĂX	441
2 TECHARÓNICACŪĂX	447
1 TIMUTÉU	451
2 TIMUTÉU	460
TITU	466
FILEMÚŨ	470
EBRÉUGŪ	472
CHAŨTIÁGU	499
1 PEDRU	507
2 PEDRU	516
1 CUÁŨ	522
2 CUÁŨ	529
3 CUÁŨ	530
YUDA	532
APOCARÍCHIU	535

Tupanaarü Ore i Tóru Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga

New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)

Language: Ticuna

Provided by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This print-on-demand edition of Scripture is produced and provided at cost by the Digital Bible Society in partnership with the Bible League of Canada, Open Doors International, and other missions and translation agencies. To order additional copies of this or other Bibles, please visit www.dbs.org (USA), www.bibleleague.ca (Canada), and www.opendoors.org (Europe).

Copyright and Permission to Copy

Copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc. Scripture text used by permission.

PDF, ePub, and MOBI Bible covers and design are copyrighted 2017 by the Digital Bible Society (www.dbs.org).

PDF generated on 2017-08-24 from source files dated 2017-08-24.

ddb373ff-3ba3-5b65-90bf-399ea410de80

ISBN: 978-1-5313-0625-0

ORE I MEXŪ GA MATEU ÜMATÜXŪ

Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxŭ ga duüxügüchiga

(Lc 3.23-38)

- 1** Ñaã nixĩ ga yema nuxcũmaxũgũxĩ ga duüxügü ga Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxŭ. Rü yematanüwa rü Dabĩ nixĩ ga wüxi, rü Abráũ nixĩ ga to.
- ² Rü Abráũ rü Ichaánatü nixĩ.
Rü nüma ga Ichaá rü Acóbunatü nixĩ.
Rü nüma ga Acóbo rü Yudánatü rü naëneëgünatü nixĩ.
- ³ Rü Yudá rü Fárenatü rü Záranatü nixĩ.
Rü Támara iyixĩ ga norü mamá.
Rü nüma ga Fáre rü Eróünatü nixĩ.
Rü nüma ga Eróũ rü Aráünatü nixĩ.
- ⁴ Rü Aráũ rü Aminadánatü nixĩ.
Rü nüma ga Aminadá rü Nachóünatü nixĩ.
Rü nüma ga Nachóũ rü Charmóünatü nixĩ.
- ⁵ Rü Charmóũ rü Boónatü nixĩ, rü Raá iyixĩ ga naë.
Rü nüma ga Boó rü Obénatü nixĩ, rü nae rü Rux iyixĩ.
Rü nüma ga Obé rü Ichaxínatü nixĩ.
- ⁶ Rü nüma ga Ichaxĩ rü aëxgacü ga Dabínatü nixĩ.
Rü nüma ga aëxgacü ga Dabĩ rü Charomóünatü nixĩ. Rü ngima ga Bechabé ga Uría namèxchiréx ixicü iyixĩ ga naë ga Charomóũ.
- ⁷ Rü Charomóũ rü Roboáünatü nixĩ.
Rü nüma ga Roboáũ rü Abíanatü nixĩ.
Rü nüma ga Abía rü Achánatü nixĩ.
- ⁸ Rü Achá rü Yochapánatü nixĩ.
Rü Yochapá rü Yoráünatü nixĩ.
Rü nüma ga Yoráũ rü Uchíanatü nixĩ.
- ⁹ Rü Uchía rü Yotáünatü nixĩ.
Rü Yotáũ rü Acánatü nixĩ.
Rü nüma ga Acá rü Echequíanatü nixĩ.
- ¹⁰ Rü Echequía rü Manachénatü nixĩ.

Rü Manaché rü Amóünatü nixĩ.

Rü nüma ga Amóũ rü Yochíanatü nixĩ.

¹¹ Rü Yochía rü Yeconíanatü rü naëneëgünatü nixĩ. Rü yexguma nixĩ ga Babiróniácũãx ga churaragü Yudfugüxũ íyauüxũ rü Babiróniãñewa nagagüãxũ.

¹² Rü yexguma Babiróniãwa Yudfugüxũ nagagüguwena, rü Yeconía nane ga Charatíe nabu. Rü nüma ga Charatíe rü Chorobabénatü nixĩ

¹³ Rü Chorobabé rü Abiúnatü nixĩ.

Rü Abiú rü Eriaquíünatü nixĩ.

Rü nüma ga Eriaquíũ rü Achónatü nixĩ.

¹⁴ Rü Achó rü Chadóxnatü nixĩ.

Rü Chadóx rü Aquíünatü nixĩ.

Rü nüma ga Aquíu rü Eriúnatü nixĩ.

¹⁵ Rü Eriú rü Ereachánatü nixĩ.

Rü Ereachá rü Matáünatü nixĩ.

Rü nüma ga Matáũ rü Acóbunatü nixĩ.

¹⁶ Rü Acóbu rü Yúchenatü nixĩ. Rü nüma ga Yúche rü María ngíte nixĩ. Rü ngima ga María rü Ngechuchu ya Cristu naë iyixĩ. Rü guma Ngechuchuxũ nixĩ ga naxunetaxũ ga Tupana.

¹⁷ Rü yemaácü Abráũwa inaxügü ga yema duüxügü rü 14 nixĩ ñuxmata Dabíwa nangu. Rü yemawena to ga 14 inaxügü ga Dabíwa rü ñuxmata Babiróniácũãx ga churaragü Yudfugüxũ íyauüxguwa nangu. Rü yemawena to ga 14 inaxügü ga yexguma Yudfugüxũ ínayauüxguwena rü ñuxmata Cristu buxguwa nangu.

Ngechuchu ya Cristuarü buxchiga

(Lc 2.1-7)

¹⁸ Rü ñaãcü nixĩ ga yexguma nabuxgu ga Ngechuchu. Rü naë ga María rü marü Yúchemaa íxãtechaũ. Natürü naxüpa ga nügüna na nangugüxũ rü marü Tupanaaë i Üünexüärü ínüãxũ íxãxãcü.

¹⁹ Rü Yúche ga María ngítechaũ íxicü rü wüxi ga mecü nixĩ. Rü yemacëx tama nanangoxëëchaũ ga yema na

naxāxācūxū ga María. Rū nagu narūxīnū ga bexmamare ngīxū na ínatāxū. ²⁰Rū yexguma yemagu ínaxīnūyane, rū wūxi ga daxūcūāx ga Tupanaārū orearū ngeruū, rū nanegūwa naxcèx nangox rū namaā nidexa. Rū ñanagūrū nūxū: —Pa Yúche Pa Dabítanūxūx, ¡tāxū i ngīxū cuxoxū i María na ngīmaā cuxāmaxū! Erū Tupanaāē i Üünexū ngīxna ínūxūgagu nixī i naxāxācūxū. ²¹—Rū ngīma tá ngīxū nangēxma ya wūxi ya ngīne, rū cuma rū tá Ngechuchugu cunaxūéga. Rū ngēma naega rū ‘maxēēruxū’ ñaxūchiga nixī, erū nūma tá norū pecadugūwa ínananguxūxēē i norū duūxūgū —ñanagūrū. ²²Rū guxūma ga yema orearū ngeruū nūxū ixuxū rū nangupetū na yanguxūcèx ga Cori ga Tupanaārū ore ga nuxcūmaūxū ga norū orearū uruūwa nūxū yaxuxū ga ñaxū:

²³“Rū tá tauemacū ngīxū inayarūtaxu i ngēma nge i taguma yatūxū cuèxcū. Rū tá nayatū. Rū Emanue tá nixī i naega. Rū ngēma naega rū ‘Tupana tatanūwa nangu’, ñaxūchiga nixī”, ñanagūrū. ²⁴Rū yexguma pewa nabèjāchigu ga Yúche, rū nanaxū ga yema Tupanaārū orearū ngeruū ga daxūcūāx namaā nūxū ixuxū. Rū Maríamaā naxāmèx. ²⁵Natūrū taguma ngīxūnēxū nacuèx ñuxmata nabu ga guma ngīne. Rū Ngechuchugu nanaxūéga.

Ngechuchuxū ínayadaugū ga yatūgū ga nūxū cuèxūchigūxū

2 Rū Ngechuchu rū Yudéaanewa yexmane ga íāne ga Beréūgu nabu ga yexguma Erode āēxgacū íxīxgu ga yema nachíūānēwa. Rū yexguma nixī ga íāne ga Yerucharéūwa nangugūxū ga ñuxre ga yatūgū ga nūxū cuèxūchigūxū ga woramacuriwa ngúexū ga yaxūwa ne íxū ga uèxcū ne ūxūwa. ²Rū duūxūgūna nacagūe, rū ñanagūrūgū: —¿Ngextá nixī

i nangēxmaxū ya yima Yudfugūarū āēxgacū ya ngexwacèx bucū? Toma rū yéama tochiūānēwa nūxū tadau ya norū woramacuri rū ngēmacèx nūma taxī na nūxū tayarūcuèxūūgūxūcèx —ñanagūrūgū. ³Rū yexguma yemachigaxū nacuèxgu ga āēxgacū ga Erode rū poraācū naxoegaāē. Rū guxūma ga duūxūgū ga Yerucharéūcūāxgū rū ta naxoegaāēgū. ⁴Rū yexguma ga āēxgacū ga Erode rū naxcèx nangema ga guxūma ga paigūarū āēxgacūgū rū ngúexēēruūgū ga ore ga mugūwa nguxēētaegūxū. Rū nūxna naca, rū ñanagūrū: —¿Ngexta nixī i nabuégaxū ya Cristu? —ñanagūrū. ⁵Rū nūmagū nanangāxūgū, rū ñanagūrūgū: —Nuā Yudéaanēwa ngēxmane ya íāne ya Beréūgu tá nixī i nabuxū. Yerū nuxcūmaūcū ga Tupanaārū orearū uruū rū nachiga nanaxūmatū, rū ñanagūrū ga yema ore:

⁶“Rū Beréū ya íāne ya Yudéaanēwa ngēxmane, rū yima rū tama wūxi ya ngexneriūnēmare ya íāne nixī, erū nagu tá nabu i ngēma āēxgacū i taxū i Cristu. Rū nūma tá nūxna nadau i guxūma i Tupanaārū duūxūgū i Yudfugū”,

ñanagūrū. ⁷Rū yexguma ga āēxgacū ga Erode rū bexma naxcèx naca ga yema yatūgū ga nūxū cuèxūchigūxū ga yaxūwa ne íxū. Rū nūxna naca ga tèxacū rū ngunexū na nangóxū ga noxri ga guma woramacuri. ⁸Rū ñuxūchi ga Erode rū Beréūwa nanamugū ga yema yatūgū. Rū ñanagūrū nūxū: —¡Rū ngēma pexī rū meā naxcèx peyadèux i ngēma buxū. Rū ngēxguma nūxū ipeyangauxgu rū chomaā nūxū pixu na choma rū ta ngēma chaxūxūcèx, na nūxū chayarūcuèxūūxūcèx i ngēma buxū! —ñanagūrū. ⁹Rū yexguma yema orexū naxīnūēguwēna, rū inaxīāchi ga yema yatūgū. Rū guma woramacuri ga noxri nūxū nadaugūcū rū napéxegu nixūchigū

rü ñuxmata guma bucü ga Ngechuchu íyexmaxüetüwa nangu. Rü yéma nay-achaxáchi. ¹⁰Rü yexguma guma woramacurixü nadaugügu ga yema yatügü, rü poraächü nataaägü. ¹¹Rü nagu nichocu ga guma í ga nawa nayexmane, rü yexma nüxü nayangau ga guma bucü ngímaã ga naë ga María. Rü guma bucüpegu nacaxápxügü, rü nüxü nicuëxüügü. Rü ñuxüchi nayawáxna ga norü baüxacügü, rü öxchanana nanaxámaregü ga uiru rü pumaragü ga yixichixü. ¹²Rü yemawena, ga yexguma napeeyane ga yema yatügü, rü nanegüwa Tupana nayaxucuxëgü na tama Erodecëx nawoeguxüçëx. Rü yemacëx to ga namagu nachüüãnecëx nawoegu.

Equituanewa nabuxmü

¹³Rü yexguma marü íyaxixguwena ga yema yatügü rü wüxi ga daxüçüãx ga Tupanaãrü orearü ngeruü, rü nanegüwa Yúhecëx nangox, rü ñanagürü nüxü: —¡Nabëixáchi rü írüda! ¡Rü ínaxüxü namaã ya yima bucü rü naë rü Equituanewa naxü! ¡Rü ngema pengëxmagü ñuxmatáta choma cumaã nüxü chixu na ñuxgu tá cutaeguxü! Erü aëxgacü i Erode rü yima bucüçëx tá nadau na yamáãxüçëx —ñanagürü nüxü. ¹⁴Rü yexguma ga Yúche rü nabëixáchi rü ínarüda. Rü yexgumatama chütacü namaã inaxüãchi ga guma bucü ga Ngechuchu rü naë. Rü Equituanewa naxü. ¹⁵Rü Equituanewa nayexmagü ñuxmata nayux ga aëxgacü ga Erode. Rü yemaãcü nangupetü na yanguxüçëx ga Tupanaãrü ore ga nuxcümaüçü ga norü orearü uruü nüxü íxuxü ga ñaxü: “Naxcëx changema ya Chaune rü Equituanena chanataeguxëë”, ñaxü ga yema ore.

Erode nanamu na tüxü nadëixüçëx ga buxegü

¹⁶Rü yexguma aëxgacü ga Erode nüxü cuëxgu ga to ga namagu na nawoeguxü ga yema yatügü ga nüxü cuëxüchigüxü ga yaxüwa ne íxü, rü poraächü nanu. Rü Berëüwa nanamugü ga norü churagarü na guxü ga yema naãnewa tüxü nadëixüçëx ga guxäma ga guxema buxegü ga iyatüxe ga yexwacëx buxegü rü ñuxmata taxre ga taunecü tüxü yexmagüxewa nangu. Yerü yema yatügü ga yaxüwa ne íxü rü marü nüxü nixugü rü taxre ga taunecü nixü ga noxri na nangóxü ga guma woramacuri. ¹⁷Rü yemaãcü ningu ga ore ga nuxcümaüxü ga Tupanaãrü orearü uruü ga Yeremíã ümatüxü ga ñaxü:

¹⁸“Rü Ramáwa nüxü taxínüë i wüxi i naga i poraächü ngechaügaãcüma auxexü. Rü Raquera iyixü i ngíxäçügüçëx poraächü auxcü. Rü taxuacüma ngíxü tataaëxëëega, erü nayue i ngíxäçügü”,

ñanagürü ga yema ore. ¹⁹Natürü yexguma marü nayuxguwena ga aëxgacü ga Erode, rü Equituanewa rü wüxi ga daxüçüãx ga Tupanaãrü orearü ngeruü rü nanegüwa Yúhecëx nangox. Rü ñanagürü nüxü: ²⁰—Pa Yúchex, ¡írüda, rü pechiüãnecëx namaã pewoegu ya yima bucü ya Ngechuchu! Erü marü nayue i ngema duüxügü ya yima bucüxü imëxgüchaxüxü —ñanagürü. ²¹Rü yexguma ga Yúche rü ínarüda rü nachüüãnecëx namaã nataegu ga guma bucü rü naë. ²²Natürü yexguma Yúche nüxü cuächigagu na Aqueránu aëxgacüxü ingucuchixü nanatü ga Erodechicüü ga Yudéaanewa, rü namuü ga Yúche ga yéma na naxüxü. Yerü wüxi ga daxüçüãx ga Tupanaãrü orearü ngeruü nanegüwa nanaxucuxë na tama yéma Yudéaanewa na naxüxüçëx. Rü yemacëx Gariréaanewa

naxū. ²³Rū yexguma Gariréanewa nangugūgu, rū iāne ga Nacharétuwa naxī, rū yexma naxāchiūgū. Rū yemaācū nangupetū na yanguxūcèx ga yema ore ga nuxcūmaūgūxū ga Tupanaārū orearū uruūgū nūxū ixugūxū ga ñaxū:

“Ngechuchu ya Cristu rū Nacharé-tucūāxmaā tá nanaxugū”,
ñaxū.

**Cuáū ga baiūxēeruū nūxū nixu ga
Tupanaārū ore ga dauxchitawa ga
ngextá taxúema íxāpataxūwa**

(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Cu 1.19-28)

3¹⁻²Rū yexguma Nacharétuwa nayexmagu ga Ngechuchu, rū Cuáū ga baiūxēeruū inanaxūgū ga Tupanaārū orexū na yaxuxū ga Yudéanewa ga dauxchitawa ngextá taxúema íxāpataxūwa. Rū duūxūgūmaā nūxū nixu rū ñanagūrū: —¡Nūxū perūxoe i pecūma i chixexū! Erū marū ningaica na perū āēxgacū na yīxū ya Tupana —ñanagūrū. ³Rū guma Cuáū ga baiūxēeruūchiga nixī ga naxūmatūāxū ga nuxcūmaūcū ga Tupanaārū orearū uruū ga Ichaxía ga yexguma ñaxgu:

“Rū dauxchitawa i ngextá taxúema íxāpataxūwa tá nangēxma i wūxi i duūxū i ngēma tagaācū ñaxū: ‘¡Pegū pemexēēx naxcèx ya Cori! ¡Rū naxcèx ipeyanawēxāchixēēx i perū maxū!’”

ñaxū. ⁴Rū naxchiru ga Cuáū rū cameyutēxanaxcèx nixī, rū norū goyexū rū naxchēxmūnaxcèx nixī. Rū beruremaā rū munūmaā naxāwemū. ⁵Rū yēma Cuáūxūtawa inayarūxīnūēgūxū ga duūxūgū ga Yerucharēūcūāx, rū duūxūgū ga guxū ga Yudéanewa ne íxū, rū duūxūgū ga natū ga Yudáūārū ngaicamagu āchiūgūxū. ⁶Rū guxema duūxēgū ga nūxū ixugūexe ga tūmaārū pecadugū, rū Cuáū rū tūxū ínabaiūxēē ga natū ga

Yudáūwa. ⁷Natūrū yexguma Cuáū nūxū dēuxgu ga naxūtawa na nangugūxū ga muxūma ga āēxgacūgū ga Parichéugū rū Chaduchéugū na ínabaiūxēēāxūcèx, rū Cuáū ñanagūrū nūxū: —Pa Āxtapearū Duūxūgūx, ¿rū texé pemaā nūxū tixu na naxchaxwa pibuxmūxūcèx i ngēma Tupanaārū poxcu i āucūmaxū i marū ingaicaxū? ⁸—¡Rū penaxwèxe na Tupana naxwèxexūācūma pemaxēxū na ngēmaācū guxūma i duūxūgū nūxū nadaugūxūcèx na aixcūma marū nūxū perūxoe xū i ngēma pecūma i chixexū! ⁹—Erū Tupanapéxewa rū taxuwama name na pegū pixuxū na Abráūtanūxū i Yudfugū pixīgūxū erū tama ngēmacèx nixī ya Tupana i duūxūgūxū nayaxuxū. Rū pemaā nūxū chixu rū ngēxguma Tupana naxwèxegu, rū tama nūxū naguxcha na daa nutawa Abráūtanūxū nanguxūxēēxū. ¹⁰—Rū Tupanaārū yuema rū marū ímēmare na nadaxūxūcèx i ngēma nanetūgū i tama mexū. Rū guxūma i nanetūgū i chixearū oōxū rū tá nadaxū, rū ñuxūchi tá ínagu —ñanagūrū. ¹¹Rū ñanagūrū ta ga Cuáū: —Choma rū aixcūma dexáwamare pexū íchabaiūxēē na togū i duūxūgū nūxū cuáxūcèx na aixcūma marū nūxū perūxoe xū i pecūma i chixexū. Natūrū chowēma tá ínangu i to i Tupanaārū orearū uruū. Rū nūma tá pexūtawa nanamu i Tupanaāē i ūnēxū na naporaexēēāxū i ngēma Tupanawe rūxīxū, rū nūma tá nanapoxcue i ngēma Tupanaxū oexū. Erū nūma rū poraācū choxū narīyexera na āēxgacū yīxū. Rū choma rū napéxewa rū taxuwama chame rū bai i norū chapatuarū ngewaxūra chame. ¹²—Rū nūma rū marū ínamēmare na ñoma i naānēwa yadexechiāxūcèx i norū duūxūgū ñoma wūxi i yatū trigu naátūna idexechixūrū. Rū ngēmaācū tá nayadexechi i ngēma noxru íxīgūxū na naxūtawa nangēxmagūxūcèx, natūrū

ngēma tama noxrü ixīgüxü rü tá ínanagu nawa ya yima üxü ya taguma ixoxüne —ñanagürü ga Cuáü.

Ngechucharü baiechiga

(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³Rü yexguma nixí ga Gariréanewa ne naxüxü ga Ngechuchu. Rü Cuáüxütawa nanguxü ga Yudáü ga natüwa, na Cuáü ínabaixēēxücèx. ¹⁴Rü noxri rü tama Ngechuchuxü ínabaixēēchaü ga Cuáü. Rü ñanagürü nüxü: —Choxü waxi nixí i namexü na ícubaixēēxü. ¿Rü ñuxäcü i cuma i chauxütawa cuxüxü na choma cuxü íchabaixēēxücèx? —ñanagürü. ¹⁵Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Name nixí i choxü ícubaixēē i ñuxmax. Erü name nixí i tanaxü i guxüma i ngēma Tupana tüxü muxü —ñanagürü. Rü yexguma ga Cuáü rü: —Ngü —ñanagürü. ¹⁶Rü yexguma marü Cuáü Ngechuchuxü íbaixēēguwena, rü dexáwa ínaxüächigu ga Ngechuchu. Rü yexgumatama niwäxna ga daxüguxü ga naäne, rü Ngechuchu nüxü nadau ga Tupanaäe i Üünexü ga wüxi ga muxtucurüü na inagoxü rü nüxna na nanguxü. ¹⁷Rü dauxüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Daa nixí ya Chaune ya nüxü changechaüxüchicü, rü poraäcü namaä chataäxüchicü —ñaxü.

Ngechuchuxü naxü ga Chataná

(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)

4 Rü yemawena rü Tupanaäe i Üünexü rü wüxi ga nachica ga ngextá taxúema íxāpataxüwa Ngechuchuxü naga na yéma Chataná nüxü üxücèx. ²Rü taguma nachibü ga 40 ga ngunexü rü 40 ga chütaxü. Rü yemawena rü nataiya. ³Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Ngechuchuxütawa nangu, na nüxü naxüxücèx. Rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixígu, ¡rü daa nutagüxü namu

na pāuxü nanguxüxücèx! —ñanagürü ga Chataná. ⁴Natürü Ngechuchu nanangāxü, rü ñanagürü: —Tupanaärü ore i ümatüxü rü ñanagürü:

“Tāütáma pāuxíca nanamaxēēē i duüxügü, natürü guxüma i ore i Tupana nüxü ixuxü nixí i duüxügüxü maxēēēxü”,

ñanagürü. ⁵Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü guma íane ga üinene ga Yerucharéüwa nanaga. Rü tupauca ga taxünetapéxegu nanamunagü. ⁶Rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixígu, ¡rü nuä cugü rütáe! Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tupana tá nanamu i norü orearü ngeruügü i daxücüāx na cuxna nadaugüxücèx. Rü naxméxmaä tá cuxü niyauxgü na tama tacü rü nutagu cunguxücèx”,

ñanagürü. ⁷Rü Ngechuchu nanangāxü rü ñanagürü: —Rü Tupanaärü ore i ümatüxü rü ñanagürü ta:

“¡Tama name i nüxü na cuxüxü ya Cori ya curü Tupana!”

ñanagürü. ⁸Rü yexguma wenaxärü ga ngoxo ga Chataná rü wüxi ga mëxpúne ga máxpüxüchinetaapéxewa nanaga. Rü yéma Ngechuchuxü nanawéx ga guxüma ga nachüñanegü na ñuxäcü yamexéchixü. ⁹Rü Chataná rü ñanagürü nüxü: —Choma chi cuxna chanaxä i guxüma i ñaä cuxü chawéxü i ngéxguma chi chopéxegu cucaxápüxügu rü choxü quicuèxüügu —ñanagürü. ¹⁰Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Choxna ixügachi, Pa Chataná! Erü Tupanaärü ore i ümatüxü rü ñanagürü:

“¡Nüxü icuèxüü ya Cori ya curü Tupana, rü yimaäxüxícatama napuracü!”

ñanagürü. ¹¹Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Ngechuchuna nixügachi. Rü Ngechuchuxütawa nangugü ga daxücüāx ga Tupanaärü

orearü ngeruügü. Rü Ngechuchuxü narüngüxëëgü rü nüxna nadaugü.

Ngechuchu rü inanaxügü ga norü puracü ga Gariréaanewa

(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)

¹²Rü yexguma Ngechuchu nüxü ñügu ga na napoxcuxü ga Cuáü ga baiüxëëruü, rü Gariréaanewa naxü. ¹³Natürü tama ñane ga Nacharétugu narüxäüx, rü ñane ga Capernáüwa naxü na yexma yaxächüüxüçex. Rü guma ñane rü nextaxa ga Gariréacutiwa nayexma ga Chaburáütanüxü rü Netarítanüxü ga duüxügü ixächüügüxüwa. ¹⁴Rü yema nangupetü na yanguxüçex ga ore ga nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxía ümatüxü ga ñaxü:

¹⁵⁻¹⁶“Rü duüxügüçex tá nangox i wüxi i ngóonexëëruü i Chaburáüärü naánewa, rü Netaríarü naánewa, rü Yudáüärü tocutüwa rü ngëma nama i taxtücutüwa nadaxüwa, rü Gariréaanewa i ngextá duüxügü i tama Yudfugü ixígüxü ixächüügüxüwa. Rü ngëmaacü i ngëma duüxügü ga noxri eänexüwa yexmagüxü, rü tá nüxü nadaugü i wüxi i taxü i ngóonexëëruü. Rü ngëma duüxügü ga noxri yutuüwa yexmagüxü rü tá nüxü nabaxi i ngëma ngóonexëëruü”,

ñanagürü ga yema Ichaxíaarü ore. ¹⁷Rü yexgumaücüü nixí ga inaxügüäxü ga Ngechuchu ga nüxü na yaxuchigaxü ga norü ore ga ñaxü: —¡Nüxü perüxoe i pecüma i chixexü! Erü marü ningaica na perü äëxgacü na yíixü ya Tupana — ñaxü.

Ngechuchu rü naxcèx naca ga ägümücü ga püchaetanüxü

(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸Rü yexguma nextaxa ga Gariréaanacügu yaxüxgu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga taxre ga yatü

ga nügüeneëgü ixígüxü. Rü wüxi rü Chimáü ga Pedrugu äegaxü nixí. Rü to rü Aüdrégu äegaxü nixí. Rü nümagü rü ínapüchaegü, yerü woetama püchaetanüxü nixígü. ¹⁹Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Chowe perüxí! Rü chorü puracüwa tá pexü chamugü na chauxütawa penagagüxüçex i duüxügü —ñanagürü. ²⁰Rü yexgumatama ga yema taxre, rü yéma nanatëxgü ga norü püchagü. Rü Ngechuchuwe narüxí. ²¹Rü yéamaxüra naxü ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga to ga taxre ga nügüeneëgü. Rü Acobu nixí ga wüxi, rü Cuáü nixí ga to. Rü Zebedéu nanegü nixí ga nümagü. Rü nanatümaã wüxi ga nguewa nayexmagü. Rü yéma ínanangáitagü ga norü püchagü. Rü Ngechuchu naxcèx naca. ²²Rü yexgumatama yéma nguewa tüxü natëxgü ga nanatü. Rü Ngechuchuwe narüxí.

Ngechuchu nanangüxëë ga muxüma ga duüxügü

(Lc 6.17-19)

²³Rü guxü ga Gariréaanegu nixügüchigü ga Ngechuchu. Rü wüxichigü ga ñanewa, rü duüxügüarü ngutaquëxepataüwa ninguxëëtaechigü. Rü duüxügümaã nüxü nixuchiga ga ore ga mexü na ñuxacü äëxgacü yíixü ya Tupana. Rü guxüma ga duüxügü ga yema idaaweexü rü nanameëxëë ga woo nañuxraüxü ga norü daawe nüxü yexmaxü, rü naxcèx nitaanegü. ²⁴Rü Ngechuchuxü nacuáchigagü ga guxüma ga duüxügü ga Chíríaanecüäx. Rü naxütawa nanagagü ga nagúxüraüxü ga daxweanemaã idaaweexü. Rü yematanüwa nayexma ga duüxügü ga ngúanemaã idaaweexü, rü duüxügü ga poraacü naxünewa nangúxü, rü duüxügü ga ngoxo nawa yexmaxü, rü duüxügü ga óxwaäxgüxü, rü duüxügü ga nawäixächigüxü. Rü Ngechuchu

nanameēxēē ga guxūma ga yema. ²⁵Rü Ngechuchuwe narūxi ga muxūma ga duūxūgū ga Gariréaanecūāx, rü Decaporíchiuanecūāx rü Yerucharéūcūāx, rü Yudéaanecūāx, rü natū ga Yudáūārū tocutūcūāx.

Ngechuchu rü mēxpúnewa nūxū nixu ga Tupanaārū ore

5 Rü yexguma Ngechuchu nūxū dēuxgu ga yema muxūma ga duūxūgū, rü wūxi ga mēxpúnewa ínaxūāchi namaā ga norū ngúexūgū. Rü yéma narūto, rü norū ngúexūgū nūxū ínachomaēguāchi.

Yíxema taāēgūxechiga

(Lc 6.20-23)

²Rü inanaxūgū ga Ngechuchu ga na nangúexēēāxū, rü nānagūri: ³—Tataāēgū ya yíxema nūxū icuēxāchitanūxē i tūmaārū pecadu rü nūxū rüxoexe. Erü tūmacèx nixī i ngema daxūguxū i naane i Tupana āēxgacū íxixūwa. ⁴—Tataāēgū ya yíxema ngechaūgūxe, erü Tupana tá tūxū nataāēxēē. ⁵—Tataāēgū ya yíxema tama tūgū icuēxūgūgūxe, erü tá tanayauxgū i nōma i naāne i Tupana tūmamaā ixunetaxū. ⁶—Tataāēgū ya yíxema poraācū tūxū nangúchaūxē na Tupanapéxewa meā tamaxēxū, erü Tupana tá tūxna nanaxā i ngēma maxū i mexū i naxcèx tadaugūxū. ⁷—Tataāēgū ya yíxema togū i duūxūgū tūxū ngechaūtūmūgūgūxe, erü tūmagū rü tá ta Tupanaāxū tangechaūtūmūgū. ⁸—Tataāēgū ya yíxema tama chixexūgu rüxīnūēxē i tūmaāēwa, erü yíxemagū tá tixīgū ya Tupanaxū daugūxe. ⁹—Tataāēgū ya yíxema togūārū chogūruū íxīgūxe, erü Tupana rü nanegūmaā tá tūxū naxu. ¹⁰—Tataāēgū ya yíxema togū i duūxūgū tūmachi aiexe

naxcèx na Tupana naxwèxexūācūma meā tamaxēxū. Erü tūmacèx nixī i ngema daxūguxū i naane i Tupana āēxgacū íxixūwa. ¹¹—Petaāēgū i pema ega duūxūgū taçacū pemaā ixugūegu, rü chixri pemaā namaxēgu, rü chaugagu doramaā poraācū chixri pechiga yad exagūgu. ¹²—jRü petaāēgūama rü tama pexoegaāēgū! Erü daxūguxū i naānewa tá penayauxgū i wūxi i perū āmare i mexēchixū. Rü ngēma nūxma pexū ngupetūxūrūū nixī ga nūxū nangupetūxū ga nuxcūmaūgūxū ga Tupanaārū oreatū uruūgū, yerū ga duūxūgū rü naxchi rü ta naxaie.

Yucūrarūū rü omūrūū pixīgū i nōma i naānewa

(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

¹³—Pema rü nōma yucūrarūū pixīgū i nōma i naānewa. Erü yima yucūra rü ōna na namexēēxūrūū, rü ngēxgumarūū ta i pema rü nōma i naānecūāx i duūxūgūārū mexēēruū pixīgū. Natūrū ngēxguma chi nangeacagu ya yucūra, ¿rū taçacūwa chi i namexū i ngēxgumax? Rü dūcax, rü taxuwama name, rü ítanatèxmare, rü ngēma duūxūgū nawa nangagū. ¹⁴—Pema rü nōma i naānecūāxārū ngónexēēruū pixīgū. Rü wūxi ya íāne ya wūxi ya mēxpúnewa ngēxmane, rü taxuacūma inicux. ¹⁵—Rü taxūema wūxi i omūwa tanangixichi na wūxi i caichāūtūūgu na tayaxūcuchixūcèx. Natūrū wūxi i omūwa tanangixichi na norū ūchicaūgu tanaxūnagūxūcèx, na ngēma tūxū nabaxixūcèx ya guxāma ya yíxema yima īwa ngēxmagūxe. ¹⁶—Rü name nixī i duūxūgūpéxewa na meā pemaxēxū. Erü ngēmaācū i pema rü omūgūrūū tá pinaīgū. Rü ngēmaācū duūxūgū tá nūxū nadaugū i ngēma mexū i pexūxū, rü tá nūxū nicuēxūūgū ya Penatū ya daxūwa ngēxmacū.

Ngechuchu nanangúexěě ga mugüchiga

17—Tama name i nagu perüxĩniě na nůma chaxũxũ na ichayanaxoxěěxũcěx i Tupanaārũ mugũ ga Moĩché ũmatũxũ, rũ yema ore ga nuxcũmaũgũxũ ga Tupanaārũ orearũ uruũgũ namaã nguxěětaegũxũ. Natürũ nůma chaxũ na meã chayanguxěěxũcěx i ngěma mugũ, rũ tama na ichayanaxoxěěxũcěx. 18—Rũ aixcũma pemaã nũxũ chixu, rũ ñuxma na tama nangupetũxũ i daxũguxũ i naane rũ ñoma i naãne rũ taxucũriwa naxũchicũxũ i ngěma mugũ, rũ bai i írarũwa ñuxmatáta yangu i guxũma i ngema mugũ nũxũ nixuxũ. 19—Rũ ngěmacěx ya yĩxema tama naga ñnũxě i ngěma mugũ, rũ woo i řacu i íraxũ i ngěma nũxũ yaxuxũ rũ duũxũgũxũ tangũxěěxgu na nũmagũ rũ ta tama naga naxĩnũěxũcěx, rũ yĩxema rũ tá guxũārũ yexera wixweama tatěx i Tupana ãěxgacũ íixĩũwa. Natürũ yĩxema naga ñnũxě i Tupanaārũ mugũ rũ duũxũgũxũ ngũxěěxě na tũmagũ rũ ta naga taxĩnũěxũcěx, rũ guxũpěxewa tá taxũ i Tupana ãěxgacũ íixĩũwa. 20—Rũ pemaã nũxũ chixu, rũ ngěxguma tama Parichėgũ rũ ngũxěěruũgũ i ore i mugũwa nguxěětaegũxũārũ yexera meã pemaxėgu, rũ tagutáma Tupana íngexmaxũwa pichocu.

Ngechuchu nanangúexěě na tama namexũ na texé tũmaěneěmaã na nuxũ

(Lc 12.57-59)

21—Pema rũ marũ nũxũ pexĩniě ga Moĩchéarũ ore ga nuxcũmaũgũxũ ga duũxũgũmaã nũxũ yaxuxũ ga ñaxũ: “¡Tãxũ i pemáetaxũ! Erũ texé yamáetaxe rũ tá tapoxcu”, ñaxũ. 22—Natürũ choma rũ pemaã nũxũ chixu rũ texé ya tũmaěneěmaã nuxě, rũ tá tapoxcu. Rũ texé ya řacu tũ-

maěneěmaã ixugũxe, rũ ãěxgacũgũpěxewa tá tũxũ nagagũ na tũxũ napoxcuxũcěx. Rũ texé ya tũmaěneěxũ ngoxo wogũxe, rũ ãũcũmaxũwa tangěxma, erũ ngürũachi tá tapoxcu nagu ya yima ũxũ ya ngoxo nagu poxcuene. 23–24—Rũ ngěxguma tupaucawa Tupanana cunaxãxgu i curũ dĩřu, rũ ngěma nũxna cucuěxachigu na řacũcěx cumaã nanuxũ i cueneě, řrũ ngěxma tupaucagutama naxũ i ngěma curũ ãmare i Tupanana cuxãxchaxũ! ¡Rũ cueneěxũtawa naxũ, rũ namaã yamexěěxĩra i ngěma cuxchi na naxaixũ! Rũ ngěmawena rũ marũ name i tupaucacěx cutaegu na Tupanana cuyaxãmarexũcěx i curũ dĩřu. 25—Rũ ngěxguma chi wũxie wũxi i ngetanũcěx cuxũ íxuaxũgu, rũ ãěxgacũxũtawa cuxũ tagaxgu, rũ name nixĩ i namawatama tũxũ curũngũxmũxěě na tama ãěxgacũpěxewa cuxũ tagaxũcěx. Erũ wũxicana na ãěxgacũxũtawa cunguxũ, rũ ãěxgacũ tá purichĩagũna cuxũ namu na cuxũ napoxcuxũcěx. 26—Rũ aixcũma cumaã nũxũ chixu rũ tãũtáma ngema poxcupataũwa ícunguxuchi ñuxmatáta ngĩxũ cuxũtanũ i guxcũ i ngěma dĩřu i nũxũ ngĩxũ cungetanũcũ. Rũ name nixĩ i paxa Tupanana peca na pexũ nũxũ nangechaxũcěx i perũ pecadugũ na tama pexũ napoxcuexũcěx.

Ngechuchu namaã nangúexěětae na tama namexũ na wũxi i ngemaã chixexũgu rũxĩnũxũ

27—Pema marũ nũxũ pexĩniě ga Tupanaārũ mu ga Moĩché nuxcũma nũxũ ixuxũ ga ñaxũ:

“¡Tama name i naĩ i ngemaã na icupexũ!” ñaxũ. 28—Natürũ choma rũ pemaã nũxũ chixu, rũ yĩxema řexé ya wũxi i ngexũ dawentũxě rũ tũxũ nangũchaxũě na ngĩmaã itapexũ, rũ Tupanapěxewa rũ marũ chixexũ ngĩmaã taxũ i tũmaãěwa. 29—Rũ ngěxguma chi yima

curü tügünexētü pecadu cuxü üxēēgu rü ;noxtacüma nayaxu rü yaxügu naña! Erü narümemaē nixī na yima cuxetüx-icatama iyarütaxuxü na tama guxü i cuxune iyarütaxuxücèx nagu ya yima üxü ya ngoxogü nagu poxcuene. ³⁰—Rü ngëxguma chi yima curü tügüneméxé pecadu cuxü üxēēgu, rü name nixī i noxtacüma ícnadae rü yaxügu cuyaña. Erü narümemaē nixī na yima cuxméxí-catama iyarütaxuxü na tama guxü i cux-une iyarütaxuxücèx nagu ya yima üxü ya ngoxogü nagu poxcuene. Rü ngëmaäcü ega woo pexü naguxchagu rü name nixī i nüxna pixígachi i guxüma i chixexü i nagu piyixchaüxü —ñanagürü.

**Ngechuchu namaã nangúexēētae
na tama namexü na
texé tümamèxü ítáxü**

(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Moiché rü úpa nüxü nixu rü yíxema tümamèxü ítáxe, rü tanaxwèxe i ngíxna tanaxã i wüxi i popera i nawa nüxü tixuxü na marü ngíxü ítatáxü. ³²—Natürü choma rü pemaã nüxü chixu, rü ngëxguma wüxi ya yatü na xémèxü ítèxgu, rü chi tama naí ya yatümaã nangëäexü-gagu yixígu, rü äücümáxüwa ngíxü tangëxmaxëe erü ngëmaäcü ngürüächí pecadu ixü. Rü yíxema ngímaã ämaxë i wüxi i nge i marü ngíte ngíxü ítèxcü, rü tümá rü ta pecadu taxü.

**Ngechuchu namaã
nangúexēētae ga unetachiga**

³³ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pema rü marü nüxü pexínüe ga Moíchéarü ore ga nuxcümaügíxü ga duüxügümaã nüxü yaxuxü ga ñaxü: “Ngëxguma Tupanaegagu texémaã tacücèx icuxunetagu, rü name nixī i cuyanguxëe i ngëma curü uneta”, ñaxü. ³⁴—Natürü choma rü pemaã nüxü chixu rü tama name i texéégagu rü éxna

tacüégagu wüxi i duüxümaã ipexuneta. Rü tama name i daxüguxü i naãnee-gagu ipexuneta, erü ngema narüto ya Tupana. ³⁵—Rü tama name i ñoma i naãnee-gagu ipexuneta, erü Tupanaärü cuaixcutüchica nixī. Rü tama name i Yerucharéüegagu ipexuneta, erü Tupana ya guxüärü äëxgacüarü íane nixī. ³⁶—Rü tama name i cugüégagu icuxuneta, erü woo wüxítama i cuyae rü taxucürüwa cunaxüchicüü na nachóxücèx rü éxna nawaxüxücèx. ³⁷—Rü ngëmacèx rü ngëxguma icuxunetagu rü narümemaē nixī i: —Ngü, tá chanaxü —ñaperügü, rü éxna: —Täütáma chanaxü —ñaperügü. Erü guxüma i to i ore i namaã icuxunetaxü, rü ngoxo i Chatanáwa ne üxü nixī.

**Ngechuchu namaã nangúexēētae na
ñuxäcü namexü na namaã
ichopetüxü i ngëma duüxügü i
chixri tamaã maxèxü**

³⁸ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pema rü marü nüxü pexínüe ga Tupanaärü mu ga Moiché nuxcüma nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Ngëxguma texé wüxi i duüxüxü icháixetüxëgu, rü tümáxëtü-maãtama tayangutanüxëe. Rü texé wüxi i duüxüxü ibüepütagu, rü tümáputamaãtama tayangutanüxëe”,

ñaxü. ³⁹—Natürü choma rü pemaã nüxü chixu rü tama name i pegütama ípepoxü nüxna i duüxü i chixecümaxü. Rü ngëxguma texé cuxü pechiwegu, rü marü name i curü tochiwe rü ta icunaxã na ngema rü ta cuxü tapechí-wexücèx rü tama name na cuxütanüxü. ⁴⁰—Rü ngëxguma texé cuxü íyaxuaxügu rü cuxna tayapuchaxügu i curü daxü, rü name nixī i curü gáuxüchiru rü ta noxtacüma tüxna cunaxã. ⁴¹—Rü ngëxguma texé cuxü müxgu na wüxi i kilómetrugu tacü tüxü quingexücèx, rü name nixī i

taxre i kilómetrugu tuxú cuyange. ⁴²—Rü ngëxguma texé curü ngëmaxücèx cuxna caxgu, rü name nixí i tuxna cunaxá. Rü tama name na namaã cuxaüxü i curü ngëmaxügü ega texé paxaãchi cuxna naxcèx caxgu.

Name nixí i nüxü tangechaü i ngema tamaã rüwanügüxü

⁴³Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pema rü marü nüxü pexinüë ga Tupanaärü mu ga Moiché nuxcüma nüxü ixuxü ga ñaxü:

“¡Nüxü nangechaü i cumücü, rü naxchi naxai i curü uwanü!”

ñaxü. ⁴⁴—Natürü i choma rü pemaã nüxü chixu rü: —¡Nüxü pengechaü i perü uwanügü! ¡Rü naxcèx peyumüxë i ngëma duüxügü i chixexüma pewe ingexütanüxü! ⁴⁵—Rü ngëxguma ngëmaãcü pemaxëgu rü aixcüma Penatü ya daxügücü nanegü tá pixígü. Erü nüma rü inanabáixëë ya üèxcü naxcèx i mexü i duüxügü rü chixexü i duüxügü. Rü nanapuxëë naxcèx i duüxügü i meã maxëxü rü duüxügü i chixri maxëxü.

⁴⁶—Rü ngëxguma chi ngëma duüxügü i pexü ngechaügüxüxüxícatama pengechaügügu, ¿rü tacü rü ãmare tá Tupanaxütawa peyaxgü naxcèx i ngëma? Erü ngëma yatügü i Dumaärü äëxgacücèx diëru ngixü ideetanüxüwa puracüxü rü ngëxgumarüü nanaxügü. ⁴⁷—Rü ngëxguma chi peeneëgüxüxícatama perümoxëgu, rü guxü i duüxügürüütama pixígü. Erü woo ngëma duüxügü i tama Tupanaxü cuëxgüxü, rü ngëxgumarüütama nanaxügü. ⁴⁸—Rü ngëmacèx penaxwae na aixcüma namexü i perü maxü naxrüxü ya Penatü ya Tupana ya aixcüma mearü maxüácü.

Ngechuchu rü norü ngütanüxüxü nangüxëë na ñuxácü mexü naxügüxü

6 Rü ngëxguma tacü rü mexü pexüxchaügu, rü name nixí i pexuãë na tama duüxügüpéxewa penaxüxü i ngëma na duüxügü pexü dauxücèx rü pexü yacuèxüügüxüxëx. Erü ngëxguma duüxügü pexü icuèxüügüxüxëx mexü pexüxgu, rü Penatü ya daxügücü rü täütáma ãmare pexna naxá. ²—Rü ngëmacèx ngëxguma texéxü curüngüxëëchaügu, rü name nixí i tama poraãcü nüxü quixuchiga i ngëma. Rü tama name i ngëma duüxügü i togüpéxewa meã maxënetaxürüü na quiixü. Erü nümagü rü norü me nixí i ngutaquëxepataügüwa rü ítamügüwa nüxü nixuchiga ega tacü rü mexü naxügügu. Rü ngëmaãcü nanaxügü na togü meã nachiga idexagüxücèx. Natürü choma rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëma na duüxügü nüxü icuèxüügüxü nixí i norü ãmare, rü täütáma nanayauxgü i to i ãmare i Tupanaxütawa. ³⁻⁴—Natürü i cuma rü ngëxguma tacü tuxna cuxãxgu ya yíxema ngearü ngëmaxüãxgüxë, rü name nixí i taxüema cuxü dauácüma na cunaxüxü i ngëma. Rü woo cumücüxüchi rü tama name i nüxü na nacüaxü i ngëma. Rü Cunatü ya daxügücü ya nüxü daucü i ngëma cuxícatama cuxüxü, rü tá cuxna nanaxá i curü ãmare.

Ngechuchu nanangüxëë ga yumüxëchiga

(Lc 11.2-4)

⁵—Rü ngëxguma peyumüxëgügu, rü tama name i ngëma duüxügü i togüpéxewa meã maxënetaxürüü pixígü. Erü nümagü rü ngëxguma nayumüxëgügu, rü norü me nixí na chiãcü nayumüxëgüxü i ngutaquëxepataügüwa rü ítamügüwa

na duïxügü nüxü na daugüxcèx. Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëma na duïxügü nüxü daugüxüxcatama nixi i norü ãmare. ⁶—Natürü ngëxguma cuyumüxëgu, rü name nixi i curü uca-pugu cuxücu, rü cunawaxta i curü iãx, rü ngëma cuyumüxë namaã ya Cunatü ya bexma cumaãxcatama ngëma ngëxmacü. Rü ngëxguma ya yima Cunatü ya Tupana ya nüxü daucü i ngëma cúacü cuxüxü, rü nüma tá cuxna nanaxã i curü ãmare. ⁷—Rü tama name i natüxcëxma cunamëxëe i curü yumüxë naxrüü i ngëma duïxügü i tama Tupanaxü cuëxgüxü. Erü nümagü rü nagu narüxinüë rü ngëma na namëxëgüãxüxcèx i norü yumüxë rü Tupana tá nüxü naxinü. ⁸—Rü tama name i ngëma duïxügürüü pixigü, erü woo tauta naxcèx ípecaxgu rü Penatü ya Tupana rü marü nüxü nacuèx na tacü pexü taxuxü. ⁹—Rü ngëmacèx rü ñaãcü tá peyumüxëgü i pemax:

“Pa Tonatü ya Daxügucüx, rü aixcüma üü necü quixi i cumax. ¹⁰ ¡Rü nüma naxü na torü ãëxgacü quiixüxcèx! Rü tanaxwëxe i curü ngüchaü na naxügüxü i duïxügü i ñoma i naãnewa ngëxgumarüü i daxüguxü i naãnewa na curü ngüchaü ínaxügüxürüü. ¹¹ ¡Rü toxna naxã i torü ñona i ñoma i ngunexüxcèx ixixü! ¹² ¡Rü toxü nüxü nangechaü i torü chixexü i taxüxü ngëxgumarüü i toma rü tüxü nüxü na tangechaüxürüü ya yíxema chixexü tomaã ügüxe! ¹³ ¡Tãxü i tacü rü chixexüpéxewa toxü cuwogüxü na tama nagu tayixüxcèx! Natürü tanaxwëxe i toxna cudau na tama ngëma chixexü taxügüxüxcèx. Erü cuma rü guxüguma guxüãrü ãëxgacü quixi rü cuporaxüchi rü cumexëchi. Rü ngëmaãcü yii”.

¹⁴—Rü ngëxguma pema nüxü nüxü pengechaügu i ngëma duïxügü i

chixexü pemaã ügüxü, rü Penatü ya daxügucü rü tá ta pexü nüxü nangechaü i perü pecadugü. ¹⁵—Natürü ngëxguma tama nüxü nüxü pengechaügu i ngëma duïxügü i chixexü pemaã ügüxü, rü Penatü ya daxügucü rü tá ta tãütama pexü nüxü nangechaü i perü pecadugü.

Ngechuchu nanangüxëe ga aurechiga

¹⁶—Rü ngëxguma tama pechibüëcüma peyumüxëgügu rü tama name i pegü pengechaüchíwexëe naxrüü i ngëma duïxügü i togüpéxewa meã maxënetaxü. Erü nümagü rü ngëmaãcü nanaxügü na togü nüxü na daugüxüxcèx i ngëma na Tupanacèx naxaureexü. Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëma na duïxügü nüxü daugüxüxcatama nixi i norü ãmare. ¹⁷—Natürü ngëxguma cuma rü tama cuchibüëcüma cuyumüxëgu rü name nixi i meã cugü cuyauxchiwe rü meã cugü curüxixëeru. ¹⁸—Rü ngëmaãcü i togü i duïxügü rü tãxütama nüxü nacuëxgü na tama cuchibüëcüma cuyumüxëxü. Rü Cunatü ya bexma cumaã ngëma ngëxmacüxcicatátama cuxü nadau, rü tá cuxna nanaxã i curü ãmare naxcèx i ngëma cuxüxü.

Ñuxãcü tüxü nangëxma i torü meruügü i daxüguxü i naãnewa

(Lc 12.33-34)

¹⁹—Rü tama name i pegüxcèx penanutaquëxe i muxüma i perü meruügü i ñoma i naãnewa. Erü ñoma i naãnewa rü paxama nagux i perü ngëmaxügü, rü naweane rü paxama nanachixexëe, rü ngítëëxgüxü rü naxcèx nangixgü. ²⁰—Rü narümemae nixi i penamuxëe i perü meruü i daxüguxü i naãnewa. Erü ngëma rü tãxütama nagux, rü naweane rü tãxütama nanachixexëe, rü ngítëëxgüxü rü tãxütama ngëxma na-

chocu na naxcèx nangìxgùxücèx. ²¹—
Erü ngextá íngèxmaxüwa i perü nge-
maxügü, rü ngèxma nixí i perüxínüèxü.

Taxünearü omüchiga

(Lc 11.34-36)

²²—Cuxetügü rü ñoma wüxi i omürüü
nixí i cuxunecèx. Rü ngèxguma ngëma
Tupana cuxü naxwèxexücèx cudèuxgu,
rü guxüma i curü maxü rü name. ²³—
Natürü ngèxguma ñoma i naäneärü
ngúchaücèx cudèuxgu, rü guxüma i curü
maxü rü chixexüwa nangèxma. Rü aix-
cüma nataxuma i èänexü i ngëmaärü
yexera ixixü i Tupanapéxewa.

¿Texécèx tá cumaxü, Tupanacèx rü éxna díerucèx?

(Lc 16.13)

²⁴—Taxucürüwa wüxi i duüxü rü
nataxrearü coriãx. Erü wüxi i norü
corichi rü tá naxai, rü ngëma to rü
tá nüxü nangechaü. Rü éxna wüxi-
cèx rü tá meã napuracü, rü ngëma to
rü tá nüxü naxo. Rü taxucürüwa Tu-
panacèx pemaxë, ega perü díeruguama
perüxínüègu.

Tupana rü naxäcügüna nadau

(Lc 12.22-31)

²⁵—Rü ngëmacèx pemaã nüxü
chixu rü: ¡Täxü i pexoegaãègüxü
naxcèx na tacü tá pengõxgüxü rü
tacü tá pixaxgüxü, rü tacümaã
tá na pexächirugüxü! Erü perü
maxü rü õnaärü yexera nixí, rü
pexene rü naxchiruarü yexera nixí.
²⁶—¡Dücèx penangugü i werigü i
tama toegüchiréxü, rü tama nanetüarü
o ibuxgüxü, rü ngepatagüxü na
ngexta namaã nangüxügüxücèx i norü
õna! Natürü Penatü ya daxügucü rü
nanaxüwemü. Rü pema rü Tupanacèx
rü guxüma i werigüarü yexera pixigü.
²⁷—Rü taxuwama name na tacücèx
pexoegaãègüxü. Erü taxucürüwa ya

wüxie i pema rü wüxi i oragu rü
ipenamèxächixèè i perü maxü ega
woo poraãcü naxcèx pexoegaãègügu.
²⁸—¿Rü tüxcüü pexoegaãègü naxcèx i
pexchiru? ¡Dücèx penangugü i ngëma
putüragü i ngextámare yaexü i tama
puracüexü, rü tama nügü üxchirugüxü!
²⁹—Natürü pemaã nüxü chixu rü woo
guma äèxgacü ga Charumóu ga na
namexèchixü ga naxchiru, rü taguma
wüxi ga putürachacurüü namexèchi.
³⁰—Rü ngèxguma Tupana ngëmaäcü
nangèxäègu i ngëma putüragü i ñuxma
ngèxmagüxü natürü moxü rü marü
taxuxü, rü yexera tá pexna nadau i
pemax, Pa Yatügü i Tama Aixcüma Meã
Yaxögüxüx. ³¹—Rü ngëmacèx tama
name i pexoegaãègü rü ñaperügügü:
—¿Tacü tá tangõxgü? rü éxna —¿tacü
tá tixaxgü? rü éxna —¿tacümaã tá
taxächirugü? —ñaperügügü. ³²—Erü
ñoma i naänecüãx i duüxügü rü
naxcèx nadaugü i guxüma i ngëma
pemaã nüxü chixuxü. Natürü pema
rü pexü nangèxma ya Penatü ya
daxügucü ya nüèchama nüxü cuácü
i pexü na nataxuxü i guxüma i
ngëma. ³³—Natürü narümemaè nixí i
Tupanacèxira pedaugü na ngëma nüma
pexü nanaxwèxexüxíra pexügüxücèx.
Rü naetü tá pexna nanaxã i guxüma
i tacü i pexü taxuxü. ³⁴—¡Täxü i
naxcèx pexoegaãègüxü i ngëma moxü
tá üpetüxü! Erü ngëma moxüärü
ngunexü rü tá nüxü nangèxma i
guxchaxügü i namaã íngaxüxü. Erü
wüxichigü i ngunexü rü nüxü nangèxma
i noxrütama guxchaxügü, rü ngëmacèx
tama name i moxüärü guxchaxügücèx
pexoegaãègü i ñuxmax —ñanagürü.

Tama name i toguexü tixu

(Lc 6.37-38, 41-42)

7 Rü Ngechuchu rü ñanagürü ta: —¡Rü
taxü i togüxü pixuxü! Rü ngèxguma
ya Tupana rü täxütama pexü nixu

na pechixexũ. ²—Erũ ngẽxgumarĩũ na togũxũ pixuxũ rũ Tupana rũ tá pexũ nixu na pechixexũ. Rũ ngema na togũxũ pepoxcuexũ, rũ ngemaãcũ tátama nixĩ ya Tupana i pexũ napoxcuexũ. ³—¿Rũ tũxcũũ i nũxũ cudawenũxũ i ngẽma cueneẽarũ ùxaxetũxũ i íraxũ, ega chi tama naxcèx cuxoegaãẽgu i ngẽma cuxetũwatama ngẽxmaxũ i naĩpũta i taxũ? ⁴—Rũ ngẽxguma cuxetũwatama nangẽxmagu i wũxi i naĩpũta i taxũ ¿rũ ñuxãcũ i cueneẽxũ cuchixewexũ, rũ ñácuxũ nũxũ:

“¡Pa Chaueneẽx, cuxũ chanayauxchaũ i ngẽma curũ ùxaxetũxũ!” —ñácuxũ? ⁵—Pa Duũxũ i Meã Maxnetaxũx, rũ name nixĩ i cunayauxira i ngẽma naĩpũta i cuxetũwatama ngẽxmaxũ, rũ ngẽmaãcũ tá mea nũxũ cudau na cunayaxuxũcèx i ngẽma cueneẽarũ ùxaxetũxũ. [Rũ ngẽmacèx name nixĩ i cuxira nũxũ curũxo i ngẽma chixexũ i taxũ i cumatama cuxũxũ, rũ ngẽxguma tá cume na nũxũ curũngũxẽxũcèx i cueneẽ na nũxũ naxoxũcèx i ngẽma chixexũ i íraxũ i naxũxũ.] ⁶—Rũ tama name i Tupanaãrũ ore i ùnẽxũmaã penachixewe i ngẽma duũxũgũ i chixecũmagũxũ i tama yaxõgũchaũxũ, erũ ngũrũãchi ngẽmacèx tá pexũ nimẽxgũ. Rũ ngẽxgumarũũ tama name i Tupanaãrũ oremaã penachixewe i ngẽma duũxũgũ i tama nũxũ cuẽxgũchaũxũ, erũ tá ínatèxgũ.

**Name nixĩ i tórũ yumũxẽwa
Tupanana naxcèx tacã rũ
naxcèx tadaugũ rũ ñãxwa:
Tu tu tu, ñatarũgũgũ
(Lc 6.31, 11.9-13)**

⁷—¡Tupanana naxcèx peca! rũ nũma tá pexna nanaxã. ¡Rũ Tupanaxũtagu naxcèx pedau! rũ tá nũxũ ipeyangau. ¡Rũ norũ ñãxwa: Tu tu tu, ñapegũ! rũ tá pexcèx nayawãxna. ⁸—Erũ guxãma ya yĩxema naxcèx ícaxe, rũ tanayaxu. Rũ guxãma ya naxcèx dauxe, rũ nũxũ

itayangau. Rũ guxãma ya yixema ñãxwa: Tu tu tu, ñagũxe, rũ tá tũmacèx niwãxna. ⁹—Rũ dũcax i pemax, rũ ngẽxguma chi wũxi i pexacũ pãucèx ícaxgu, rũ ¿ñuxãcũ chi wũxi ya nuta nũxna pexãxũ? ¹⁰—Rũ ngẽxguma chi choxnicèx pexna nacaxgu rũ ¿ñuxãcũ chi i ãxtape nũxna pexãxũ? ¹¹—Rũ pema na pichixecũmachirẽxũ rũ nũxũ pecuèx na mexũ i ãmare pexacũgũna pexãxũ. Natũrũ Penatũ ya daxũgucũ rũ ngẽma pema pexacũgũna pexãxũãrũ yexera tá tũxna naxã ya yĩxema naxũtawã naxcèx ícaxe. ¹²—Rũ pemaã nũxũ chixu, rũ ngẽma pema penaxwèxexũ i togũ pemaã na naxũxũ, rũ name nixĩ i pema rũ ta ngẽmaãcũtama namaã penaxũ. Erũ ngẽmaãcũ tũxũ namu i Tupanaãrũ ore ga Moĩché ùmatũxũ rũ yema ore ga nuxcũmaũgũxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ ùmatũxũ.

Ñãx i íraxũchiga

(Lc 13.24)

¹³—Name nixĩ i ngẽma ñãx i íraxũwaama pichocu. Erũ ngẽma ñãx i yuwa tũxũ gaxũ rũ ngẽma nama i yuwa daxũ rũ nata. Rũ muxũchixũma i duũxũgũ nagu naxĩ. ¹⁴—Natũrũ ngẽma nama i maxũwa nadaxũ rũ ngẽma ñãx i maxũcèx nawa ixũcuxũ rũ naxĩra. Rũ noxretama nixĩ i duũxũgũ i nũxũ iyangaugũxũ.

**Wũxi i nanetũ rũ norũ
owa nixĩ i nũxũ icuáxũ**

(Lc 6.43-44)

¹⁵—Rũ naxcèx pexuãẽgũ i ngẽma doratèèxgũxũ i nũgũ ixugũnetaxũ na Tupanaãrũ orearũ uruũgũ yixĩgũxũ. Erũ nũmagũ rũ petanũwa nangugũ, rũ nũgũ mexũ i duũxũgũneta nixĩgũxẽ. Natũrũ naãẽwa rũ porãcũ chixexũgu narũxĩnũẽ. ¹⁶—Rũ pema rũ nacũmawã tá nũxũ pecuèx i ngẽma duũxũgũ, ngẽxgumarũũ i wũxichigũ i nanetũgũ rũ norũ owa na nũxũ icuãxũrũũ ngoxi

name rü éxna tama. Rü wüxi i torawa rü taxucürüwama ubagü tayaxu. Rü wüxi i chuchuxüwa rü taxucürüwama orix i igu tayaxu. ¹⁷—Erü guxüma i nanetü i mexü rü name i norü o. Rü guxüma i nanetü i chixexü rü nachixe i norü o. ¹⁸—Rü wüxi i nanetü i mexü rü taxucürüwama nachixe i norü o. Rü wüxi i nanetü i chixexü rü taxucürüwama name i norü o. ¹⁹—Rü guxüma i nanetü i tama mexü i norü o rü tayadaxüchi, rü ñuxüchi tayagu. ²⁰—Rü ngëxgumarüü nacümawa tá nüxü pecuèx i ngëma duüxügü i Tupanaärü orearü uruügüneta ixigüxü.

Tãütáma guxüma i duüxügü nichocu i ngextá Tupana ãëxgacü íixixüwa

(Lc 13.25-27)

²¹—Rü tama guxüma i duüxügü i nügü ixugüxü na chorü duüxügü yixigüxü rü tá nichocu i ngextá Tupana ãëxgacü íixixüwa. Natürü yíxema aixcüma Chaunatü ya daxügucüga ñüëxëxícatátama tixí ya ngëma ichocuxe. ²²—Rü ngëxguma ngëma ngunexü i naãneärü guxwa nanguxgu, rü muxüma i duüxügü rü choxü tá ñanagürügü: —Pa Corix, toma rü togü i duüxügümaã nüxü tixu i curü ore, rü cuégagu ítanawoxü i ngoxogü, rü cuégagu tanaxü i muxüma i mexü i taxü i Tupanaärü poramaã taxixü —ñanagürügü tá choxü. ²³—Natürü ngëxguma rü tá ñacharügü nüxü: —Taguma chorü duüxügü pixigü. ¡Rü choxna pixigachi i pema i chixexü ügüe! —ñacharügü tá.

Yatü i Cristuga ñüxü rü yatü i tama Cristuga ñüxüchiga

(Mr 1.22, Lc 6.47-49)

²⁴—Rü ngëmacèx ya yíxema choxü ñüxë rü naxüxe i ngëma choma tüxü chamuxü, rü wüxi ga yatü ga meã naãxü cuácü ga nuta ga tacüétügu üpat-

acürüü tixí. ²⁵—Rü pucü ga tacü ínangu, rü narümèx ga taxtü, rü nixüüchi ga wüxi ga tacü ga buanecü rü guma ígu nanguema. Natürü guma í rü tama niwèxtaü yerü wüxi ga nutaétügu naxü. ²⁶—Natürü yíxema choxü ñüxë rü tama naxüxe i ngëma choma tüxü chamuxü, rü wüxi ga yatü ga tama naãxü cuácü ga naxnücügumare üpatacürüü tixí. ²⁷—Rü pucü ga tacü ínangu, rü narümèx ga taxtü, rü wüxi ga tacü ga buanecü nixüüchi rü nagu nanguema ga guma í. Rü niwèxtaü, rü yexma nayarüxo ga guxüma —ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁸Rü yexguma yagüéga ga Ngechuchu ga na yadexaxü, rü ga duüxügü rü nabëixächíãëgü namaã ga norü nguxëëtae. ²⁹Yerü nüma rü Tupanaärü poramaã nanangüexëë, rü tama yema ngüexëëruügü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxürüü nixí.

Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxünexücèx nayataanexëë

(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

8 Rü yexguma guma mëxpúnewa yanaxüegu ga Ngechuchu, rü muxüma ga duüxügü nawe narüxí. ²Rü Ngechuchucèx nixü ga wüxi ga yatü ga chaxünemaã idaawecü. Rü Ngechuchupéxegu nayacaxápüxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, ngëxguma chi cuma cunaxwèxegu, rü chi cuxü natauxcha na choxü curümexëëxü —ñanagürü. ³Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü ningögü, rü ñanagürü nüxü: —Ngü, chanaxwèxe. ¡Rüme! —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rü naxcèx nitaane ga guma yatü ga na nachaxüneaãxü. ⁴Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Dücèx, taxuemaã tá nüxü quixu! ¡Natürü ngëma paixütawa naxü, rü cugü iyawéx! ¡Rü nüxna naxã i ngëma ãmare ga Moíché tüxü muxü na duüxügü nüxü cuáxücèx na curümexü! —ñanagürü.

**Ngechuchu rü Dumacũāx ga
churaragüarü āēxgacüarü
duũxũxũ narümexēē**

(Lc 7.1-10)

⁵⁻⁶Rü Capernáüwa naxü ga Ngechuchu. Rü yexguma yéma nanguxgu, rü wüxi ga churaragüarü āēxgacü ga capitáũ ga Dumacũāx rü Ngechuchucèx nixü. Rü Ngechuchuxũ nacèxũ, rü ñanagürü: —Pa Corix, chorü duũxũ rü nanawāixächi. Rü ngürücarewa nangēxma i chopatawa, rü poraäcũxüchima ngúxũ ninge —ñanagürü. ⁷Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Marü tá ngema chaxü na naxcèx chayataanexēēxücèx —ñanagürü. ⁸Natürü nüma ga capitáũ nanangāxũ, rü ñanagürü: —Pa Corix, choma rü taxuwama chame na chopatagu na cuxücuxücèx. Rü chanaxwèxe i curü orewaxicatama nüxü quixu, rü tá naxcèx nitaane i chorü duũxũ. ⁹—Erü choma rü ta rü chorü āēxgacüméxēwa changēxma. Rü choxméxwa nangēxmagü ta i ñuxre i churaragü. Rü ngēxguma chanamuxgu i wüxi na ngextá naxüxücèx, rü ngema naxü. Rü ngēxguma chaugüxütawa naxcèx changemagu i to, rü chauxütawa nangu. Rü ngēxguma wüxi i chorü duũxũxũ chamuxgu na tacü na naxüxücèx, rü choxü nanaxü —ñanagürü. ¹⁰Rü yexguma yemaxü naxinügu ga Ngechuchu rü nabèixächiaē. Rü ñanagürü nüxü ga yema duũxügü ga nawe rüxixü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü taxuüma i Yudfugütanüwa nüxü ichayangau i wüxi i duũxü i ñaã yatürüü aixcüma yaxöxü. ¹¹—Rü choma rü pemaã nüxü chixu rü muxüchixü i duũxügü rü guxüwama tá ne naxi, rü Tupana āēxgacü íixixüwa tá nachibüe namaã ya tóru oxigü ya

Abráũ rü Ichaá, rü Acobu. ¹²—Natürü muxüma i Abráũtanüxügü i Yudfugü rü täütáma nichocu i ngextá Tupana āēxgacü íixixüwa. Rü eānèxüwa tá nawogü. Rü ngema tá naxauxe, rü tá nixüxchapütägü —ñanagürü. ¹³Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü yema capitáũxü: —¡Cupatacèx nataegu! Rü tá naxcèx nitaane i curü duũxü, erü cuyaxö na naxcèx tá yataanexü —ñanagürü. Rü yexgumatama naxcèx nitaane ga yema capitáũarü duũxü.

**Ngechuchu rü Pedru
nèxècèx nayataanexēē**

(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴Rü Pedrupatawa naxü ga Ngechuchu. Rü yéma ngixü nadau ga Pedru nèxè ga ngürücaregu irixāũxcü yerü iyaxaxüne. ¹⁵Rü Ngechuchu ngixméxgu ningögü, rü yexgumatama igèuxächi ga yema na yaxaxünèxü. Rü íirüda ga ngĩmax. Rü ñuxüchi naxcèx inamexèè ga öna.

**Ngechuchu rü muxüma ga
íðaaweexücèx nayataanexēē**

(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶Rü yexguma marü yanaxücuchaũgu ga üèxcü, rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga muxüma ga duũxügü ga ngoxoāxgüxü. Rü wüxitama ga oremaã Ngechuchu ínanawoxü ga yema ngoxogü. Rü nanameèxèè ta ga guxüma ga yema togü ga íðaaweexü. ¹⁷Rü yemaäcü Ngechuchu nayanguxèè ga yema ore ga nuxcümaũxü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxía nüxü ixuxü ga ñaxü:
“Rü nüma rü tüxü naporaexèè i ngēxguma ituraegu, rü tüxü narümeexèè i ngēxguma íðaaweegu”,
ñaxü.

**Duïxügü ga Ngechuchuwe
ruxixchaüxüchiga**

(Lc 9.57-62)

¹⁸Rü yexguma Ngechuchu nüxü dèuxgu ga muxüma ga duïxügü na nüxü íchomaëguächixü, rü norü ngúexügümaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —¡Rü ngxã, rü naxtaxaarü tocutüwa taxi! —ñanagürü. ¹⁹Rü wüxi ga ngúexëeruü ga ore ga mugüwa nguxëetaexü, rü Ngechuchucèx nixü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexëeruü Pa Ngechuchux, cuwe charüxüchaü i ngextá cuma ícuxüxüwa —ñanagürü. ²⁰Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Ngowagü rü nüxü nangëxma i naxmaügü, rü werigü rü nüxü nangëxma i naxchiãügü. Natürü choma i Tupana Nane na duïxüxü chiixü, rü nataxuma i chauchica i ngextá nagu chicuxeruxü —ñanagürü. ²¹Rü wüxi ga to ga norü ngúexü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, cuwe charüxüchaü, natürü chanaxwëxe i chaunatü tüxü ichayatëxira —ñanagürü. ²²Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —¡Noxtacüma chowe ruxü! Rü nüe i ngëma cutanüxü i tama yaxögüxü iyatëxgü i ngëma yuexü —ñanagürü.

**Ngechuchu rü buanecüxü rü
yuapexü ínayachaxächixëë**

(Mr 4.35-44; Lc 8.22-25)

²³Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga ngegu nixüe. Rü norü ngúexügü rü ta ínayaxümüügü, rü inaxiãchi. ²⁴Rü ngürüãchi naxtaxaarü ngãxütügu nüxü naxü ga wüxi ga buanecü ga taxüchicü. Rü guma nguewa rü niyaucuchichigü ga dexá. Natürü ga Ngechuchu rü nape. ²⁵Rü yexguma ga norü ngúexügü rü ínanabëixgügü, rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, ¡toxü rüngxëë, erü ngëmama itabaxügü! —ñanagürügü.

²⁶Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Duïxügü i Tama Aixcüma Yaxögüxü, ¿tüxcüü pemuë? —ñanagürü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ínarüda. Rü buanecü rü yuapena nachogü. Rü ínayachaxächi ga buanecü, rü inayarüxo ga yuape, rü ínachaxanemare. ²⁷Rü nümagü ga norü ngúexügü rü nabëixächiãëgü, rü nügümaã ñanagürügü: —¡Tacü éxna nixi i ñãa yatü rü ngëmacëx woo ya buanecü rü yuape rü naga naxínüëxü? —ñanagürügü.

**Yatügü ga Gadarácüãx ga
ngoxogü nawa yexmagüxü**

(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸Rü Ngechuchu rü norü ngúexügü rü naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadáaarü naãnewa. Rü yexguma yéma nangugügu, rü Ngechuchucèx yéma nibuxmü ga taxre ga yatügü ga duïxëchíquéxetanügu yarüxauchigütanüncüxü. Rü yema taxre rü ningoxoãx, rü nidüraexüchi. Rü yemacëx taxücürüwama texé yéma namawa taxüpetü. ²⁹Rü yema taxre rü aita naxüe, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü toxü nuã cuyachixewe, Pa Ngechuchu ya Tupana Nane? ¿Éxna nuã cuxü na toxü ícuyawoxüxücëx tauta nawa nanguyane na Tupana toxü poxcuëxü? —ñanagürügü. ³⁰Rü yema nachicaarü ngaicamana nachibüe ga muxüma ga cuchigü. ³¹Rü yema ngoxogü rü Ngechuchuxü nacëxügü, rü ñanagürügü: —Rü ngëxguma toxü ícuwoxügu, ¡rü ngëma cuchigügu toxü nachocuxëë! —ñanagürügü. ³²Rü yexguma ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —Ëcü, ¡ngëma pexi! —ñanagürü. Rü yexguma ga yema ngoxogü rü ínachoxü nawa ga yema taxre ga yatügü, rü yema cuchigügu nayachocu. Rü nüxüchi guxüma ga yema cuchigü rü inaxüãchi, rü naxtaxacutüarü

mèxpíxūwa nayariyuxgū, rü yexma nayi. ³³—Rü yema cuchigüarü dauruügü rü nabèixächiäëgü, rü iānecèx nibuxmü. Rü yexguma iānewa nangugügu, rü nüxū nixugügu ga guxūma ga yema ngupetixū ga ñuxäcü naxcèx na yataanegüxū ga yema taxre ga yatügü ga ngoxoāxgüxū. ³⁴—Rü yexguma ga guxūma ga yema iānecūāx ga duūxügü, rü Ngechuchuxütawa naxī. Rü yexguma Ngechuchuxū nadaugügu, rü nüxū nacèxügü na ínaxūxūcèx ga yema norü naānewa.

Ngechuchu rü wüxi ga yatü ga nawāixächicücèx nayataanexēē

(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

9 Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga nguegu nixüe. Rü naxtaxaarü tocutüwa naxū, rü noxrütama iānewa nangu. ²Rü yéma guma iānewa rü duūxügü rü Ngechuchuxütawa nanangetaügü ga wüxi ga yatü ga nawāixächicü. Rü yexguma Ngechuchu nüxū dèuxgu ga ñuxäcü aixcüma na yaxögüāxū ga yema duūxügü rü ñanagürü nüxū ga guma idaawecü: —¡Nataāē, Pa Chaunex! Erü curü pecadugü rü marü cuxū nüxū changechaū —ñanagürü. ³Rü yéma nayexma ga ñuxre ga ngúxēēruügü ga ore ga muguwa nguxēētaegüxū. Rü nūmagü rü naāxēgüwa ñanagürügü: —¿Ñāā yatü rü tacü Tupanamaā nixugü? —ñanagürügü. ⁴Natürü ga Ngechuchu rü nüxū nacüexama ga yema naāēwa nāgu naxīnūēxū. Rü yemacèx ñanagürü nüxū: —¿Tūxcüū chixēxügu perüxīnūē? ⁵—¿Tacü nixī i ngēma rütāuxchamaēxū na namaā nüxū ixuxū ya daa nawāixächicü:

“Rü curü pecadugü rü marü cuxū nüxū changechaū”, rü éxna:

“¡Inachi rü íxū!” ñagüxū nüxū? ⁶—Natürü i ñuxma rü tá pexū nüxū chadauxēē na Chaunatü ya Tupana

núma choxū muxū na duūxügüāxū nüxū changechaūxücèx i norü pecadugü —ñanagürü. Rü yexguma rü ñanagürü nüxū ga guma nawāixächicü: —¡Inachi, rü nayaxu i curü carūū, rü cupatawa naxū! —ñanagürü. ⁷—Rü yexgumatama ga guma nawāixächicü rü inachi, rü napatawa naxū. ⁸Rü yexguma yemaxū nadaugüga duūxügü, rü poraäcü namuūē. Rü Tupanaxū nicuèxüügü, rü ñanagürügü: —Moxē, Pa Tupanax, erü cunaporaxēē i ñāā yatü na ngēmaäcü mexū toxcèx naxūxücèx —ñanagürügü.

Mateucèx naca ga Ngechuchu

(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹Rü yexguma yéma inaxūāchigu ga Ngechuchu, rü yéma nüxū nadau ga wüxi ga yatü ga Mateugu āegaxū ga yéma rüttoxū ga ngextá Dumaärü āēxgacücèx dīeru ngīxū ínayauxgüxūwa yerü woetama yemawa napuracü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxū: —¡Chowe rüxū! —ñanagürü. Rü yexguma ga Mateu rü inachi, rü nawe narüxū. ¹⁰Rü Mateupatawa naxū ga Ngechuchu, rü yéma nachibü. Rü ínangugü ta ga muxūma ga togü ga duūxügü ga Dumaärü āēxgacücèx dīeru ngīxū yauxgüxūwa puracüexū, rü togü ga duūxügü ga taxúema nacümamaā taāēgüxū. Rü yema duūxügü rü yéma mechawa narütogü namaā ga Ngechuchu rü norü ngúexügü. ¹¹Natürü yexguma yemaxū nadaugügu ga Parichéugü, rü Ngechuchuarü ngúexügüna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Ñuxäcü i perü ngúxēēruū rü namaā nachibü i āēxgacüarü duūxügü i dīeruarü yauxwa puracüexū, rü duūxügü i pecaduāxgüxū? —ñanagürügü. ¹²Rü yexguma yemaxū naxīnūgu ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxū ga Parichéugü: —Ngēma poraexū rü tama nanaxwèxegü ya duturu, natürü ngēma

idaaweexũ nixĩ i naxwèxegũxũ. ¹³—¡Rũ ípíxĩ, rü nawa pengúe i Tupanaãrũ ore i ümatũxũ i ñaxũ:

“Choma rü tama chanaxwèxe i chauxcèx peyamèx i carnerugũ, natürũ chanaxwèxe i togü pexũ nangechaütümüügü”,

ñaxũ! Rũ ñanagürũ ta ga Ngechuchu: —Choma rü tama mexũgũna na chaxuxũcèx nixĩ i núma chaxũxũ, natürũ núma chaxũ na nüxna chaxuxũcèx i ngẽma pecaduãxgũxũ na ngẽmaãcü nüxũ naxoexũcèx i nactümagü i chixexũgü —ñanagürũ.

Ngechuchuna nacagüe ga aurechiga

(*Mr 2.18-22; Lc 5.33-39*)

¹⁴Rũ yexguma ga Cuáũ ga baiũxèerũãrũ ngüexũgü, rü Ngechuchucèx naxĩ, rü nüxna nacagüe, rü ñanagürũgü: —Toma i Cuáũãrũ ngüexũgü na tixĩgũxũ rü nümagü i Parichéugü rü muẽxpũxcũna tama tachibüeãcüma tayumũxègü. ¿Rũ tũxcũũ i curü ngüexũgü rü tama toxrũũ tama nachibüãcüma nayumũxègü? —ñanagürũgü. ¹⁵Rũ Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürũ: —¿Èxna wüxi i ngĩgüarü petawa rü pexcèx namexũ na nangechaũèxũ rü naxaureexũ i ngẽma nüxna naxugũxũ ega natanüwa nangèxmagu i ngẽma yatü i ngexwacèx ãmaxũ? Maneca tama nixĩ. Natürũ wüxi i ngunexũgu rü ngẽma yatü i ngexwacèx ãmaxũ rü tá namücügũna nixũgachi. Rũ ngẽma ngunexũgu tá nixĩ i aixcüma naxaureexũ i namücügü. ¹⁶—Rũ taxúema tanapaita i wüxi i naxchiru i ngauxũ namaã i wüxi i natüchi i ngexwacaxũxũ i tauta nañaãchimũxũ. Erü ngèxguma nayauxgu i ngẽma naxchiru rü tá nügü ínanaxĩraxãchi i ngẽma natüchi i ngexwacaxũxũ, rü tá nanagauxèe i ngẽma wexachiru. Rũ noxríarü yexera tá nixĩ i na ngauxũ. ¹⁷—Rũ ngèxgumarũũ ta rü

taxúema ngexwacaxũcü ya binu rü nagu tayabacuchi i wüxi i naxchixũ i marü ngauxũ i naxchèxmünaxcèx. Erü ngèxguma ngẽmaãcü naxũxgu rü yima binu ya ngexwacaxũcü rü narüngu, rü tá nayawãĩxèe i ngẽma naxchixũ i ngauxũ i naxchèxmünaxcèx. Rũ ngèxma tá nayarütaxu ya binu rü ngẽma naxchixũ rü ta. Rũ ngẽmacèx tanaxwèxe ya ngexwacaxũcü ya binu rü ngexwacaxũxũ i naxchixũgu tayabacuchi. Rũ ngẽmaãcü tãütãma inayarütaxu. [Rũ chorü nguxèètae i ngexwacaxũxũ rü ngèxgumarũũ ta nixĩ na taxucürüwama namaã nawüxiguxũ i ngẽma nuxcümaũxũ i pecümagü —ñanagürũ ga Ngechuchu.]

Yáiruxacüchiga rü yema nge ga Ngechuchuchirugu ingögücüchiga

(*Mr 5.21-43; Lc 8.40-56*)

¹⁸Rũ yexguma yemaãcü ínangüexèètaeyane ga Ngechuchu, rü naxütawa nangu ga wüxi ga ãèxgacü ga Yudíugüarü. Rũ Ngechuchupéxegu nayacaxápũxü, rü ñanagürũ nüxũ: —Pa Corix, chauxacü rü ngexwacèx iyu. Natürũ ngèxguma chi ngema cuxũxgu rü ngĩxũ quingögügu, rü wena chixarü imaxü —ñanagürũ. ¹⁹Rũ inachi ga Ngechuchu, rü norü ngüexũgümaã yema ãèxgacüwe narüxü. ²⁰Rũ yexguma yema naxüyane ga Ngechuchu rü wüxi ga ngecü ga 12 ga taunecü ägüechacü rü naweama ne ixü. Rũ naxpechinüchirugu iyangögü. ²¹Yerü ngĩma rü nagu irüxĩnü rü yexguma chi naxchiruxũxĩcatama yangögümaregu, rü chi ngĩxcèx nitaane. ²²Natürũ nüma ga Ngechuchu rü nügü ínidau, rü ngĩxũ nadau ga yema nge. Rũ ñanagürũ ngĩxũ: —¡Nataãe, Pa Chauxacüx! Marü cuxcèx nitaane, erü cuyaxõ —ñanagürũ. Rũ yexgumatama ngĩxcèx nitaane. ²³Rũ yexguma yema ãèxgacüpatawa nanguxgu ga Ngechuchu, rü nüxũ

nadau ga paxetatanüxü ga marü na ínamemaregüxü na ngixü iyatëxgüxü ga yema bucü. Rü ga duüxügü rü nixáicha rü naxauxe. ²⁴ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü ga yema duüxügü: —¡Ípechoxü i nuá! Erü ngëma bucü rü tama iyu. Rü ipemare —ñanagürü. Natürü nümagü ga duüxügü rü Ngechuchuxü nacugüeama. ²⁵ Rü yexguma Ngechuchu ínachoxüëëxgu ga duüxügü, rü yema bucüari ucapugu naxücu. Rü ngixméxgu nayayauxáchi, rü yexgumatama írúda ga ngímax. ²⁶ Rü guxüwama ga yema naánewa, rü duüxügü nüxü nixuchigagü ga yema Ngechuchu üxü.

Ngechuchu naxcèx nayataanexëë ga taxre ga yatü ga ingexetüxü

²⁷ Rü yexguma yéma ínaxüüxgu ga Ngechuchu, rü taxre ga ngexetüxü rü nawe nangëgü. Rü tagaäcü ñanagürügü: —Pa Ngechuchux, Pa Dabítanüxüx, ¡cuxü tangechaütümüügü! —ñanagürügü. ²⁸ Rü yexguma Ngechuchu guma í ga nagu napexünegu naxücuxgu, rü yema taxre ga ngexetüxü rü naxcèx naxí. Rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¡Peyaxögüxü yíixü na chaporaxü na pexü charümeëxëëxücèx? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Ngü, Pa Corix, tayaxögü —ñanagürügü. ²⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü naxëtügügu ningögü, rü ñanagürü nüxü: —¡Cü pexcèx yataane, erü peyaxögü! —ñanagürü. ³⁰ Rü naxcèx nitaanegü. Rü Ngechuchu rü poraäcü nayaxucüxëgü na taxüemaama nüxü na yaxugüxücèx ga yema nüxü ngupetüxü. ³¹ Natürü yema taxre rü yexguma yéma ínachoxügu rü guxüwama ga yema naánewa rü nüxü nixugüeama ga yema Ngechuchu üxü.

Ngechuchu rü naxcèx nayataanexëë ga wüxi ga yatü ga tama idexacü

³² Rü yexguma yema taxre ga yatü íchoüxguwena, rü ñuxre ga duüxügü rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga wüxi ga yatü ga tama idexacü yerü ngoxo nawa nayexma. ³³ Rü Ngechuchu ínanatëxüchi ga yema ngoxo. Rü yexgumatama inanaxügü ga na yadexaxü ga guma yatü. Rü nümagü ga duüxügü rü nabëixächiaëgü. Rü ñanagürügü: —Taguma nüxü tadau i nuá tachiüánewa i tacü i ñaärüü ixixü —ñanagürügü. ³⁴ Natürü ga Parichéugü rü ñanagürügü: —Ñaa yatü rü ngoxogüari äëxgacü i Chatanáari poramaa nixí i ínawoxüäxü i ngoxogü —ñanagürügü.

Ngechuchuaxü nangechaütümüügü ga duüxügü

³⁵ Rü yema naánewa rü guxünema ga íänegügu rü íänexäcügügu nixügüchigü ga Ngechuchu. Rü wüxichigü ga íánewa, rü duüxügüari ngutaquëxepataüwa ninguxëëtaechigü. Rü duüxügümaa nüxü nixuchigü ga ore ga mexü na ñuxäcü äëxgacü na yíixü ya Tupana. Rü nanameëxëë ga duüxügü ga idaaweexü. Rü woo nañuxraixü ga norü ñaawe nüxü yexmaxü, rü nanameëxëë. ³⁶ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëuxgu ga yema muxüma ga duüxügü ga naxütawa ngugüxü, rü nüxü nangechaütümüügü. Yerü carnerugü ga ngearü dauruüáxüüü nanaxixächiaëgü, rü tama nataaëgü. ³⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngüexügü: —Aixcüma pemaá nüxü chixu rü nangëxma i muxüchixü i duüxügü i ímemaregüxü na yaxögüäxü i Tupanaari ore. Natürü nanoxreëxpüx i Tupanaari puracütanüxü na namaa nüxü yaxugüxücèx i ngëma ore. ³⁸ Rü ngëmacèx name nixí i duüxügüari

yora ya Tupanana naxcèx peca i perü yumüxêwa na yamugüâxücèx i norü puracütanüxü i orearü uruügü na ngêma duüxügümaâ nüxü yaxugüxücèx i norü ore i mexü —ñanagürü ga Ngechuchu.

**Ngechuchu nanade ga 12
ga norü ngüexügü na
toxnamana namugüâxücèx**

(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

10 Rü yexguma ga Ngechuchu, rü yema 12 ga norü ngüexügücèx naca. Rü nüxna naxâga rü nanapo-raexêê na înawoxüâxücèx ga ngoxogü rü nameêxêêâxücèx ga duüxügü ga îdaawe-exü ga woo nañuxraüxü ga daawe nüxü yexmaxü. ²Rü ñaâ nixî ga naegagü ga yema 12 ga Ngechuchuarü ngüexügü ga imugüxü. Rü natanüwa rü Chimáü ga Pedrugu âegacü nixî ga naêru ixixü. Rü to nixî ga Pedrueneê ga Aüdré. Rü to nixî ga Chaütiágu rü to nixî ga Chaütiágueneê ga Cuáü. Rü yema taxre rü Zebedéu nanegü nixigü. ³Rü togü nixî ga Piripi, rü Baturumé, rü Tumachi, rü Mateu ga Dumaârü âexgacücèx diêru-arü yauxwa puracüchirécü. Rü togü nixî ga Chaütiágu ga Arupéu nane, rü Tadóu. ⁴Rü to nixî ga Chimáü ga iporaâécüicü. Rü to nixî ga Yuda ga Icariúte ga yxcama bexma cúacü Ngechuchuxü îxuaxüxü.

**Ngechuchu rü norü
ngüexügüxü nimugü na nüxü
yanaxugüexücèx ga norü ore**

(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵Rü Ngechuchu nayamugü ga yema 12 ga norü ngüexügü. Rü nüxna naxâga, rü ñanagürü: —¡Täütáma natanüwa pexî i ngêma duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü! ¡Rü täütáma Chamáriacüâx i duüxügüarü îanegüwa pexî! ⁶—Natürü chanaxwêxe i ngêma Yudíugü i carnerugürüü iyarütauxexütanüwa

pexî. ⁷—¡Rü ngema natanüwa nüxü peyarüxu na marü yangaicaxü ya Tupana na norü âexgacü yíxü! ⁸—¡Rü penameêxêx i ngêma duüxügü i îdaaweexü! ¡Rü wena penamaxêxêx i ngêma duüxügü i marü yuexü! ¡Rü penameêxêx i ngêma duüxügü i chaxünemaâ îdaaweexü! Rü ngêma duüxügü i ngoxogü nawa ngêxmagüxü ¡rü nüxü îpenawoxüx! Rü tama name i penaxátanü ega texêxü perümexêêxgu, erü pema rü pexü nangetanümare i ngêma pora. ⁹⁻¹⁰—¡Rü täütáma ípingearü diêruâxgü na perü tacücèx petaxegüxücèx rü bai i perü choca i perü namawaü! ¡Rü wüxitama i pexchiru ípinge, rü bai i perü chapatu, rü bai ya perü caxüchigüxü ya naixmenèxâ ípinge! Rü pemaâ nüxü chixu rü wüxi i puracütanüxü rü name nixî i ngêma duüxü i nüxü napuracüüxütawa nachibü. ¹¹—Rü ngêxguma wüxi ya îánewa rü éxna wüxi ya îánexacüwa pengugü i pemax, ¡rü naxcèx pedêux i wüxi i duüxü i mecümaxü! ¡Rü ngêmaxütagu perücho nüxmatáta ipexiâchi i ngêma îánewa! ¹²—Rü ngêxguma yima îpatagu pechocugu, rü meâ tá nüxü perümoxêgü i ngêma duüxügü i ngema ngêxmagüxü rü: “¡Tupana pexü rüngüxêêx!” ñaperügügü tá nüxü. ¹³—Rü ngêxguma ngêma duüxügü rü meâ pexü nayauxgu rü Tupana tá nüxü narüngüxêê. Natürü ngêxguma tama meâ pexü nayauxgu i napatawa rü ñaperügügü tá nüxü:

“Marü name i toxnamana taxî”, ñaperügügü tá. ¹⁴—Rü ngêxguma wüxi ya îwa rü éxna wüxi ya îánewa duüxügü tama meâ pexü yauxgügu rü tama nüxü naxînüêchaügu i perü ore, ¡rü ípechoxü! Rü ngêxguma ípechoüxgu, ¡rü meâ pegü ipepagücutü i perü üxaxücutü, na ngêmawa nüxü nacüèxgüxücèx na chixexü na naxügüxü i ngêma duüxügü! ¹⁵—Rü aixcüma pemaâ nüxü chixu rü

ngëma ngunexũ i nagu nagúxũ i naãne, rü Chodomacũãx rü Gomoracũãx i duũxũgiarũ yexera Tupana tá nanapoxcue i ngëma duũxũgũ i tama meã pexũ yauxgũxũ.

Guxchaxũgũmaã tá pewé ningexũtanũ i duũxũgũ

16—Dúcex, ãncũmaxũwa pexũ chamugũ, ngëxgumarũ i carnerugũxũ aigũtanũwa imugũxũrũ. ¡Rü ngëmacèx penaxwèxe i áxtapegũrũ pexuãëgũ, natürũ muxtucugũrũ taxuũma i chixexũ pexũgũ! 17—¡Rü pegũna pedaugũ! Erũ duũxũgũ rü tá pexũ ínayauxũ, rü ãëxgacũgũxũtawa tá pexũ nagagũ na pexũ napoxcuexũcèx. Rü ngutaquëxepataũgũgũ tá pexũ nicuaixgũ. 18—Rü chaugagu tá ãëxgacũgũ ya tacũgũpëxewa pexũ nagagũ. Rü ngëmaãcü tá chauchigagu pidexagũ napëxewa i ngëma ãëxgacũgũ rü napëxewa i ngëma duũxũgũ i tama Yudũgũ ixĩgũxũ. 19—Natürũ ngëxguma ãëxgacũgũpëxewa pexũ nagagũgũ na pexũ napoxcuexũcèx, ¡rü taxucèxtãma pexoegaãëgũ na ãacũmaã tá penangãxũxũ rü éxna ãacũxũ tá namaã na pixuxũ! Erũ ngëxguma nawa nanguxgu na pidexagũxũ, rü Tupanaãë tá pexũ nanguxëë na ãacũxũ tá namaã pixuxũ. 20—Rü tãütãma pema nixĩ i pidexagũxũ, natürũ Tupanaãë i Üünexũ tá nixĩ i pewa idexaxũ. 21—Rü nũgũeneëgũwa rü tá nũgũ ínaxuaxũgũ na ãëxgacũgũ yamèxgũxũcèx. Rü ngëxgumarũ tá ta nanatũgũ rü naxãcũgũxũ ínaxuaxũgũ, rü naxãcũgũ rü nanatũgũxũ tá ínaxuaxũgũ na ãëxgacũgũ tũxũ imèxgũxũcèx. 22—Rü chaugagu tá guxũ i duũxũgũ pexchi naxaie. Natürũ yĩxema aixcũma yaxõmãxë i chorũ ore rü tama choxũ ítãxe, rü yĩxema tá tixĩ ya nayaxũxe i ngëma maxũ i taguma gũxũ. 23—Rü ngëxguma wũxi ya ããnewa rü duũxũgũ

pexũ daixchaũgu, rü name nixĩ i pibuxmũ ya yima ããnewa, rü nãĩ ya ããnewa pexĩ. Rü aixcũma pemaã nũxũ chixu rü tãütãma guxũne ya Yudũgiarũ ããnewa pengugũ naxũpa na chataeguxũ i chomax. 24—Rü taxuũma i wũxi i ngũexũ rü norũ ngũxëëruũxũ narũyexera. Rü taxuũma i wũxi i coriarũ duũxũ rü norũ corixũ narũyexera. 25—Rü ngëma norũ ngũxëëruũxũ ãpëtũxũrũ tãtama nũxũ naxũpetũ i ngëma norũ ngũexũ. Rü ngëma norũ corixũ ãpëtũxũrũ tãtama nũxũ naxũpetũ i ngëma norũ duũxũ. Rü ngëxguma duũxũgũ rü ngoxo i Bechebũ choxũ nawogũegu, ¿rü ñuxãcü tá pexũ naxu i pemax?

Name nixĩ na Tupanaxũ pemuũëxũ

(Lc 12.2-7)

26—Rü ngëmacèx ¡tãxũ i nũxũ pemuũëxũ i ngëma duũxũgũ! Erũ guxũma i ngëma cúãcü üxũ rü tá nangoxoma. Rü guxũma i ngëma ñuxma duũxũgũcèx ëxũguxũ, rü yixcũra rü tá nũxũ nacuëxgũama. 27—Rü guxũma i ngëma pemaãxĩcatama nũxũ chixuxũ, ¡rü meã duũxũgũcèx penangoxëëx! Rü guxũma i ngëma bexma pemaã nũxũ chixuxũ, ¡rü tagaãcü guxũ i duũxũgũmaã nũxũ pixu! 28—¡Rü tãxũ i nũxũ pemuũëxũ i ngëma duũxũgũ i pexũ daixchaũxũ! Erũ taxũnëxũxĩcatama nimèxgũ. ¡Natürũ name nixĩ i nũxũ pemuũë ya yima Tupana! Erũ nũma nũxũ nangëxma i pora na napoxcuãxũcèx i pexene rü peãë rü ta i ngëma ngoxogũxũ ínapoxcuexũgũ. 29—¿Tama éxna wũxitachinũ i dũërugũ namaã petaxe i taxre i werixacũgũ? Natürũ bai i wũxi i ngëma werixacũ rü ñãxtãnegũ nangu, ega tama nanaxwèxegu ya Penatũ ya Tupana. 30—Rü woo i peyae rü Tupana rü wũxichigũ rü nayaxugũ, rü nũxũ nacuëx na ñuxre ngëxmaxũ. 31—Rü ngëmacèx ¡tãxũ i pe-

muũëxũ! Erũ pema rũ muxũma i werix-acũgũarũ yexeraxũchi pexũ nangechaũ ya Tupana.

**Yĩxema duũxũgũpéxewa
tũgũ ixuxe na Ngechuchu
ya Cristuarũ duũxũgũ tiĩxũ**

(Lc 12.8-9)

³²—Rũ guxãma ya texé i ñoma i naãnewa i duũxũgũpéxewa tũgũ ixuxe na chorũ duũxũ tiĩxũ, rũ choma rũ tá ta Chaunatu ya daxũgucũpéxewa tũxũ chixu na chorũ duũxũ tiĩxũ i tũmax.

³³—Natũrũ texé ya ñoma i naãnewa i duũxũgũpéxewa tũgũ ixuxe na tama chorũ duũxũ tiĩxũ, rũ choma rũ tá ta Chaunatu ya daxũgucũpéxewa tũxũ chixu na tama chorũ duũxũ tiĩxũ i tũmax.

**Ngechuchugagu nixĩ i
yatoyexũ i duũxũgũ**

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴—Rũ tama name i nagu perũxĩnũe na nũma chaxũxũ na guxũ i duũxũgũ rũ wũxigu naxĩnũëxũcèx. Natũrũ pemaã nũxũ chixu rũ nũma chaxũ na chaugagu yatoyexũcèx i duũxũgũ. ³⁵—Rũ nuã chaxũ na wũxi ya yatũ rũ tama nanatũmaã wũxigu naxĩnũxũcèx, rũ wũxi i paxũ rũ tama naẽmaã wũxigu naxĩnũxũcèx, rũ wũxi i naneãx rũ tama ngĩxẽmaã na wũxigu naxĩnũxũcèx. ³⁶—Rũ ngẽmaãcũ wũxi ya iwa, rũ nũgũtanũxũmaã tátama naxuwantũãxgũ. ³⁷—Rũ yĩxema texé ya choxũ na tangechaũxũãrũ yexera tũmanatũxũ rũ éxna tũmaëxũ ngechaũxẽ, rũ taxucũrũwama chorũ duũxũ tixĩ. Rũ yĩxema texé ya choxũ na tangechaũxũãrũ yexera tũmanexũ rũ éxna tũmaxãcũxũ ngechaũxẽ, rũ taxucũrũwama chorũ duũxũ tixĩ. ³⁸—Rũ yĩxema tama yaxna namaã ñnũxẽ i ngẽma guxchaxũgũ i chaugagu tũmacèx ñnguxũ rũ ngẽmaãcũ chowe rũxũxẽ, rũ taxucũrũwama chorũ duũxũ tixĩ. ³⁹—Rũ

texé ya tũgũ maxẽëchaũxẽ rũ tá itayarũtaxu. Natũrũ texé ya chauxcèx yuxe rũ tá tanayaxu i maxũ i taguma gũxũ.

Ãmarechiga

(Mr 9.41)

⁴⁰—Rũ texé ya pexũ yaxũxe rũ choxũ nixĩ i tayaxuxũ. Rũ texé ya choxũ yaxũxe rũ yima nũma choxũ mucũ ya Chaunatũxũ nixĩ i tayaxuxũ. ⁴¹—Rũ texé ya wũxi i orearũ uruũ i Tupana ngẽma muxũxũ yaxũxe, rũ ngẽmatama ãmare i wũxi i orearũ uruũ yaxuxũraũxũ tátama tayaxu. Rũ texé ya wũxi i yatũ i mecũmaxũxũ yaxũxe erũ namecũma, rũ ngẽmatama ãmare i wũxi i yatũ i mecũmaxũ yaxuxũraũxũ tátama tayaxu. ⁴²—Rũ texé ya wũxi i pochiyuãcu i dexá i gèuxchiũxũ nũxna ãxẽ i ngẽxũrtũxũ i chorũ buxũgũ i chowe rũxĩxũ, rũ aixcũmaxũchi tá tanayaxu i tũmaãrũ ãmare — ñnanagũrũ ga Ngechuchu.

**Cuãũ ga baiũxẽerũũ nanamu ga
ñuxre ga norũ duũxũgũ na
Ngechuchuxũtawa iyadaugũxũcèx**

(Lc 7.18-35)

11 Rũ yexguma nũxũ nachauxgu ga Ngechuchu ga na yaxucũxègũãxũ ga yema 12 ga norũ ngũxũgũ, rũ inaxũãchi ga yẽma na duũxũgũxũ nangũxèxèxũcèx rũ nũxũ yaxũxũcèx ga ore ga mexũ ga guxũne ga ñãnegũ ga yema naãnewa yexmagũnewa. ²⁻³Rũ Cuãũ ga baiũxẽerũũ rũ yexguma poxcupataxũwa nayexmayane, rũ nũxũ nacuãxchiga ga yema Ngechuchu ùxũ. Rũ yemacèx ga Cuãũ rũ Ngechuchuxũtawa nanamugũ ga ñuxre ga norũ duũxũgũ na nũxna yacagũxũcèx rũ aixcũma Cristu ga ñnguxèëgũcũ yĩ, rũ éxna to tá yĩ ya Cristu. ⁴Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ ñnanagũrũ nũxũ ga yema duũxũgũ: —¡Pewoegu rũ Cuãũmaã nũxũ peyarũxu i ngẽma pematama nũxũ pedaugũxũ

rü nüxü pexĩnüëxü! ⁵—Rü namaã nüxü pixu rü ngëma ngexetügüxü rü marü nidauchigü, rü ngëma ichixeparaxü rü marü inachigü, rü ngëma chaxüneãxgüxü rü marü naxcèx nitaanegü, rü ngëma ngauchixëgüxü rü marü ningoxnamachixëgü, rü ngëma yuexü rü wenaxârü namaxë, rü ngëma ngearü ngëmaxüãxgüxü rü marü namaã nüxü tixu i Tupanaârü ore i mexü! ⁶Rü tataãe ya yixema texé ya tama nüxü rüxoxe na choxü tayaxõxü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁷Rü yexguma nawoeguxgu ga yema Cuáü ga baiüxëëruüârü duüxügü, rü Ngechuchu inanaxügü ga guma Cuáüchiga na yadexaxü. Rü ñanagürü nüxü ga duüxügü: —¿Tacü nixi ga pema ípeyadaugüxü ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxüwa? —¿Éxna wüxi ga ngëxürüüxümare ga yatü ga ñoma dexne ga buanecü yaxĩãxtanücüüxëëcürüü ixixü nixi ga ípeyadaugüxü? ⁸—Rü éxna ega tama guma ípeyadaugü, ¿rü tacü nixi ga ípeyadaugüxü? ¿Éxna wüxi ga yatü ga poraãcü nügü ngëxãëxü yĩxü ga ípeyadaugüxü? Pema nüxü pecuëx i ngëma poraãcü nügü ngëxãëgüxü rü ãëxgacügü ya tacügüpatawa nangëxmagü. ⁹—¿Tacü éxna nixi ga ípeyadaugüxü? ¿Éxna wüxi ga Tupanaârü orearü uruüxü? Ngëmaãcü aixcüma yema nixi ga ípeyadaugüxü. Rü pemaã nüxü chixu rü Cuáü ya baiüxëëruü rü tama wüxi i ngëxürüüxümare i Tupanaârü orearü uruü nixi. ¹⁰—Rü Cuáüchiga nixi ga naxümatüxü ga yema Tupanaârü ore ga ñaxü: “Cupéxegu chayamu i chorü orearü ngerü na cuxcèx namexëëãxücèx i duüxügüarü maxü”, ñaxü. ¹¹—Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü guxü i duüxügütanüwa rü nataxuma i Tupanaârü orearü uruü

i Cuáü ya baiüxëëruüârü yexera ixixü. Natürü yixema Tupana ãëxgacü íixixüwa wixwëxüchi üxe, rü Cuáüârü yexera tixi. ¹²—Rü yexguma noxri Cuáü ya baiüxëëruü inaxügüga na nüxü yaxúxü i ñuxãcü Tupana ãëgacü ixixüwa nangugüxü i duüxügü, rü numa ga duüxügü rü norütama ngúchaxümaã nawa nangugüchaxü i ngema nachica. Rü ñuxma rü ta ngemagutama narüxĩnüe. ¹³—Rü guxüma ga Tupanaârü orearü uruügiarü orewa, rü ore ga mugü ga Moiché ümatüxüwa rü nüxü nixuchigagü na ínanguégaxü ya Cristu na ãëxgacü na yĩxücèx. Rü yemaãcü nixi ñuxmata ínangu ga Cuáü. ¹⁴—Rü ngëxguma chi peyaxõgüchaxüga i ñaã chorü ore, rü pemaã nüxü chixu rü Cuáü ya baiüxëëruü nixi ya yima yanguxëëcü ga yema ore ga guma nuxcümaücü ga orearü uruü ga Ería ga ípenanguxëëcüchiga ümatüxü. ¹⁵—Rü yixema ãchixëgüxe, ¿rü naga taxĩnüe i ngëma ore! —ñanagürü. ¹⁶Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —¿Tacüga tá chanangu i ñaã duüxügü i ñuxma maxëxü? Maneca ñaã duüxügü rü taxumaãma nataãëgü ngëxgumarüü i ñuxre i buxügü i nügümaã íãxtüwa rütogüxü, rü íxĩnücèxwëxëgüxü, rü tagaãcü namücügüxü ñagüxü:

¹⁷“Marü wowerumaã pexcèx tapaxetagu, natürü tama ípixüãchitanüxü. Rü marü ngechaü i wiyaegu pexcèx tawiyaegü, natürü tama pexauxe”, ñagüxü. Rü ngëma buxügürüü nixi i ñaã duüxügü. ¹⁸—Yerü núma naxü ga Cuáü ga baiüxëëruü rü tama pãü nangõx rü tama binu nayaxaxü. Rü yexguma ga nümagü rü: “Nangoxoãx” ñanagürügü nüxü. ¹⁹—Rü ñuxüchi núma chaxü i choma ya Tupana Nane na duüxüxü chíxü. Rü choma rü õna changõx rü binu chayaxaxü. Rü ngëxguma i nümagü rü taanüxüchixü rü ngãxwëxëxü choxü nawogüe. Rü nüxü nixugüe rü

pecaduãxgũxũmaã chaxãmücü, rü namaã chaxãmücü i ngẽma duũxũgũ i Dumaãrũ ãëxgacüçèx diẽru ngxũ idee-tanũxũ. Natürũ Tupanaãrũ cuèx rü meãma nangox tũmawa ya yĩxema aixcũma nawe rüxixẽ —ñanagürũ ga Ngechuchu.

Ĩãnegũ ga tama Tupanaga ĩnũene

(Lc 10.13-15)

²⁰ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü inanaxũgũ ga na yangagũãxũ ga yema duũxũgũ ga guma ĩãnegũcũãx ga ngextá yexeraãcü ĩnaxũaxũwa ga taxũ ga mexũgũ ga Tupanaãrũ poramaã naxũxũ. Rũ poraãcü nayangagũ, yerũ yema duũxũgũ rü tama nüxũ narũxoe ga norũ chixexũ. ²¹ Rũ ñanagürũ ga Ngechuchu: —Rũ wũxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, Pa Corachũcũãxgũ rü Pa Bechaĩdacũãxgũ, yerũ yexguma chi Tiruarũ ĩãnewa rü Chidáũãrũ ĩãnewa chanaxũxgu ga yema mexũgũ ga cuèxruũgũ ga Tupanaãrũ poramaã petanũwa chaxũxũ, rü woo ga na poraãcü yachixexũ ga yema duũxũgũ rü nuxcũmama chitama nüxũ narũxoe ga yema nacũma ga chixexũ, rü poraãcüxũchi chima nũgũmaã nangechaũgũ rü naxauxe, yerũ chi nũgũ nicuèxãchitanũ ga na yapecaduãxgũxũ. ²²—Natürũ pemaã nüxũ chixu rü ngẽma ngunexũ i Tupana nagu napoxcuexũ i pecaduãxgũxũ, rü ngẽma ngunexũgu rü Tirucũãxgũ rü Chidáũcũãxgũarũ yexera tá pexũ napoxcue i pemax, Pa Corachũcũãxgũ rü Bechaĩdacũãxgũ. ²³—Rũ pemax, Pa Capernáucũãxgũ i Duũxũgũx, ¿rũ pema nagu perixĩnũẽgu rü daxũgũx i naãnewa tá ipexĩxũ? Pemaã nüxũ chixu rü naãnetũũwa i ngextá Tupana Chatanáxũ ĩpoxcuxũwa tá nixĩ i pewogũxũ. Rũ yexguma chi Chodomaãrũ ĩãnewa chanaxũxgu ga yema mexũgũ ga cuèxruũgũ ga Tupanaãrũ poramaã petanũwa chaxũxũ,

rü guma ĩãne ga nuxcũma norũ pecadugagu iyarũxoxũne rü ñuxma rü chi nangẽxma. ²⁴—Natürũ pemaã nüxũ chixu rü ngẽma ngunexũ i Tupana nagu napoxcuexũ i pecaduãxgũxũ, rü ngẽma ngunexũgu rü Chodomacũãxgũarũ yexera tá pexũ napoxcue i pemax, Pa Capernáucũãxgũx —ñanagürũ.

Chauxcèx pexĩ na chauxũtagu perũngũẽxũcèx

(Lc 10.21-22)

²⁵ Rũ yexguma rü ñããcü nayumũxẽ ga Ngechuchu, rü ñanagürũ: —Pa Chaunatũ ya Daxũgũxũ i Naãne rü Ñoma i Naãneãrũ Yorax, cuxũ chicuèxũũ, erũ ñãã chorũ ngũxũgũxũ nüxũ cucuèxẽẽ i ñãã ore i naxchaxwa iquicũxũ i duũxũgũ i ñoma i naãnewa nüxũ cuèxũchigũxũ. ²⁶—Rũ moxẽ cuxna chaxã, Pa Chaunatũx, erũ cuma cunaxwèxe na ngẽmaãcü cunaxũxũ —ñanagürũ. ²⁷ Rũ ñanagürũ ta ga Ngechuchu: —Chaunatũ choxna nanaxã i guxũma i țacũ i ngẽxmaxũ. Rũ Chaunatũxicatama choxũ nacuèx na texé chiĩxũ i choma i Nane. Rũ tama guxũma i duũxũgũ aixcũma nüxũ nacuèx na texé yĩĩxũ ya Chaunatũ. Rũ choma ya Nane, rü ngẽma duũxũgũ i Chaunatũxũ nüxũ chadauxẽechaũxũxĩcatama nixĩ i aixcũma nüxũ cuèxgũxũ na texé yĩĩxũ ya Chaunatũ. ²⁸—¡Rũ nuã chauxũtawa pexĩ i guxãma i pema ya ipaexe nagagu i perũ chixexũgũ rü perũ ĩxãchiãẽgũ! Rũ choma rü tá pexna chanayaxu i pexweta na iperũngũẽxũcèx. ²⁹—¡Rũ ñuxũchi penayaxu i chorũ ucuxẽgũ rü naxcèx pedauxũtaegũ i chaucũma! Erũ choma rü yaxna pemaã chaxĩnũ rü taguma chaugũ chicuèxũxũ. Rũ ngemaãcü tá nüxũ ipeyangau i ngema taãẽ i aixcũma ĩxĩxũ. ³⁰—Erũ ngẽma pexũ chamuxũ rü natauxçã na naga pexĩnũexũ. Rũ ngẽma pexũ chanaxwaexũ rü tama

naguxcha na penaxüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

**Ngechucharü ngüexüğü
rü trigu nicäüetanü
ga ngüchigaarü ngunexüğü**

(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

12 Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexüğü rü Ngechuchu rü norü ngüexüğümaã trigunecügu nixü. Rü nataiyae ga norü ngüexüğü, rü yemacèx inaxiäcüma yoxocüne triguta nicäüetanü, rü inayangóetanü. ²Rü yexguma yemaxü nadaugügu ga Parichéugü rü ñanagürüğü Ngechuchuxü: —Dücèx i curü ngüexüğü rü chixexü naxüe. Erü ngüxchigaarü ngunexüğü napuracüe, rü nachuxu nixi i ngëma —ñanagürüğü. ³Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Taguma éxna poperawa nüxü pedau ga tacü na naxüxü ga nuxcümaücü ga äëxgacü ga Dabí ga yexguma nataiyèxgu ga nüma rü natanüxüğü? ⁴—Rü Tupanapatagu naxücu rü nanangöx ga yema päu ga üünexü ga Dabícèx rü natanüxügücèx chuxuxü ga na nangöxgüäxü. Yerü paigücëxicatama nixi ga yema päu. ⁵—Rü pemax, Pa Parichéugüx ¿taguma éxna nawa pengüe ga yema ore ga mugüpanegu Moiché ümatüxü ga ñaxü rü marü name i paigü rü ngüxchigaarü ngunexüğü napuracüe i tupauca ya taxünewa? Rü ngëma rü tama wüxi i pecadu nixi naxcèx i ngëma paigü. ⁶—Natürü pemaã nüxü chixu rü nuã petanüwa nangëxma i wüxi i duüxü i tupauca ya taxüneärü yexera ixixü i Tupanapéxewa. ⁷—Natürü pema rü tama nüxü pecuèx i ñuxü ñaxüchiga nixi i ngëma Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Choma rü tama chanaxwëxe i chauxcèx peyamèx i carnerugü, natürü chanaxwëxe i togü pexü nangechaütümüügü”,

ñaxü. Rü ngëxguma chi meã nüxü pecuèxgügu i ngëma ore, rü täu chima chixri nachiga pidexagü i ñaã chorü ngüexüğü i taxüüma i chixexü ügüxü i Tupanapéxewa. ⁸—Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü aixcüma ngüxchigaarü yora chixi —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi ga yatü ga yumécüchiga

(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹Rü yexguma yema nachicawa ínaxüüxgu ga Ngechuchu, rü guma ñaneärü ngutaquëxepataügu naxücu. ¹⁰Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga norü wüxichacüüwa yumécü. Rü nümagü ga Parichéugü rü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü norü äëxgacügüxütawa Ngechuchuxü na ínaxuaxügüxü. Rü yemacèx Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürüğü: —¿Namexü yixü na texé naxcèx yataanexëxü i wüxi i daawexü i ngüxchigaarü ngunexüğü? —ñanagürüğü. ¹¹Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Texé i petanüwa rü ngëxguma chi ngüxchigaarü ngunexüğü wüxi i perü carneru puchugu nguxgu, rü taux éxna i ngëxgumatama ípeyadaugüxü rü ípenatüächixü woo ngüxchigaarü ngunexü yixüğü? ¹²—Natürü Tupanapéxewa rü wüxi i duüxü rü poraäcüxüchima wüxi i carneruarü yexera nixi. Rü ngëmacèx name nixi i mexü taxü i woo ngüxchigaarü ngunexü yixüğü —ñanagürü. ¹³Rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga guma yatü ga yumécü: —¿Iyarüwéxächiméxé! —ñanagürü. Rü guma yatü rü inayarüwéxächiméxé, rü yexgumatama narümeméx, rü naí ga naxméx ga mexünerüü nixi. ¹⁴Rü yexguma yemaxü nadaugügu ga Parichéugü, rü ínachoxü ga yéma. Rü inanaxügüe na naxcèx nadaugüxü ga ñuxäcü tá na Ngechuchuxü yamèxgüxü.

Nuxcūmaũxũ ga ore ga Ngechuchuchiga

¹⁵ Rũ yexguma Ngechuchu nũxũ cuáchigagu na Parichéugũ na yamèxgũchaũxũ, rũ ínaxũxũ ga guma íānewa. Rũ muxũma ga duũxũgũ rũ nawe narĩxĩ. Rũ nũma ga Ngechuchu rũ nanameẽxẽẽ ga guxũma ga yema duũxũgũ ga íḁaaweexũ. ¹⁶ Rũ duũxũgũna naxāga na tama nũxũ yaxugũexũcèx na texe na yĩxũ ga nũmax. ¹⁷ Rũ yemaācũ nanaxũ ga Ngechuchu na yanguxẽẽāxũcèx ga yema ore ga nuxcūmaũcũ ga Tupanaārũ orearũ uruũ ga Ichaxía nũxũ ixuxũ ga ñaxũ:

¹⁸ “Daa nixĩ ya chorũ duũ ya chomatama nũxũ chaxunetacũ rũ nũxũ changechaũcũ rũ namaã chataāẽxũchicũ. Rũ Chauāẽ i Üünexũ rũ nũxna tá chanamu. Rũ nũma tá guxũ i duũxũgũ i tama Yudfugũ ixĩgũxũmaã nũxũ nixu i ore i mexũ i aixcūma ixĩxũ. ¹⁹ Rũ tagutáma ngextá texémaã niporagacũũ rũ taxúemaātáma ngextá nipura. Rũ tagutáma texé íāneārũ ítamũgũwa nũxũ taxĩnũ na natagaxũ. ²⁰ Rũ nũma rũ tãutáma nanadai i ngẽma duũxũgũ i norũ ōwa turaexũ, rũ tãutáma inayanaxoxẽẽ i ngẽma duũxũgũ i írarũwatama yaxõgũxũ. Rũ ngẽmaācũ tá nixĩ ñuxmatáta guxũ i naānewa nangu i ngẽma norũ ore i aixcūma ixĩxũ. ²¹ Rũ guxũ i duũxũgũ i tama Yudfugũ ixĩgũxũ rũ tá naxcèx naxĩ na ngẽmaācũ naxũtawā nayauxgũāxũcèx i norũ maxũ i taguma gũxũ”,
ñanagũrũ ga Ichaxía.

Parichéugũ rũ Ngechuchuxũ nixugũe na ngoxoarũ poramaã napuracũxũ

(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23, 12.10)

²² Rũ Ngechuchuxũtawā nanagagũ ga wũxi ga yatũ ga ngoxoācũ ga ngexetũcũ rũ tama ídexacũ. Rũ Ngechuchu nanamexẽẽ. Rũ guma yatũ rũ yexgumatama nidauchi rũ nidexa. ²³ Rũ guxũma ga duũxũgũ rũ nabèixāchiāẽgũ ga yexguma yemaxũ nadaugũgu. Rũ ñanagũrũgũ: —¿Taux éxna daa yĩxũ ya Dabí nane ya Cristu? —ñanagũrũgũ. ²⁴ Natũrũ yexguma yemaxũ naxĩnũẽgu ga Parichéugũ, rũ ñanagũrũgũ: —Ñāã yatũ i Ngechuchu, rũ ngoxogũnatũ i Bechebúarũ poramaã nixĩ i ínawoxũāxũ i ngoxogũ —ñanagũrũgũ. ²⁵ Natũrũ nũma ga Ngechuchu rũ nũxũ nacuèxama ga ṭacũgu na naxĩnũẽxũ. Rũ yemacèx ñanagũrũ nũxũ: —Ngèxguma chi wũxi i nachĩũānecũāx i duũxũgũ nũgũ itoyegu rũ nũgũtanũwa chitama nũgũ nadaixgu, rũ nũgũ chitama naguxẽẽ. Rũ ngèxguma chi wũxi ya íānecũāx rũ éxna wũxi ya ícũāx nũgũmaã nuèèchagu rũ nũgũ nadaixgu, rũ nũgũ chitama naguxẽẽ. ²⁶ —Rũ ngèxguma chi Bechebú nũgũtama ítèxũchigu rũ nũgũtama yamèxgu, ¿rũ ñuxācũ chi āẽxgacũecha yĩxũ? ²⁷ —Rũ pemax, Pa Parichéugũx, rũ choxũ pixuxgu rũ Bechebúarũ poramaã íchanawoxũ i ngoxogũ. Natũrũ ngèxguma chi Bechebúarũ poramaã íchanawoũxgu i ngoxogũ, ¿rũ texearũ poramaã nixĩ i perũ ngũexũgũ rũ ínawoxũāxũ i ngoxogũ? Rũ dũcax, rũ ngẽma perũ ngũexũgũtama nixĩ i pexcèx nangoxẽẽxũ na ípetũexũ. ²⁸ —Natũrũ pemaã nũxũ chixu rũ aixcūma Tupanaāẽ i Üünexũārũ poramaã nixĩ i íchanawoxũxũ i ngoxogũ. Rũ ngẽmawā pexũ nũxũ chacuèxẽẽ na marũ nũma petanũwa nanguxũ ya Tupana, na perũ āẽxgacũ yĩxũcèx. ²⁹ —¿Rũ ñuxācũ texé

wüxi ya yatü ya poracüpatagu taxücu na tanapuxüxcèx i norü ngëmaxügü, ega tama tayanëixiragu i noxrix? Rü ngëxguma tayanëixiraguxicatama nixi i nüxna tanapuxüxü i norü ngëmaxügü ya yima yatü ya poracü. ³⁰—Rü yíxema tama choxü ngechaüxë rü chauxchi taxai. Rü yíxema tama choxü rüngüxëxë na Tupanacèx tananutaquëxexü i duüxügü rü chauxchawa tanangianexë. ³¹—Rü ngëmacèx pemaã nüxü chixu rü Tupana tá nüxü nüxü nangechaü i guxüma i pepadugü i duüxügü ügüxü rü guxüma i norü dexagü i chixexü. Natürü yíxema Tupanaã i Üünexümaã tacü ixugüxe, rü Tupana rü tagutáma tüxü nüxü nangechaü i ngëma chixexü. ³²—Rü guxáma ya texé ya tacü chomaã ixugüxe rü Tupana tá tüxü nüxü nangechaü i ngëma. Natürü texé ya Tupanaã i Üünexümaã tacü ixugüxe, rü Tupana rü tagutáma tüxü nüxü nangechaü i ngëma, rü bai i ñoma i naãnewa, rü bai i daxüguxü i naãnewa.

Wüxi i nanetü rü norü owa nixi i nüxü icuáxü na tacü rü nanetü yíxü

(Lc 6.43-45)

³³—Rü ngëxguma wüxi i nanetü rü namexgu, rü norü o rü ta name. Natürü ngëxguma wüxi i nanetü rü nachixéxgu, rü norü o rü ta nachixe. Rü wüxi i nanetü rü norü owa nixi i nüxü icuáxü ngoxi name rü éxna tama. ³⁴—Pa Äxtapearü Duüxügüx, ¿nüxäcü i mexü i orexü pixuxü ega pematama rü pichixecümagu? Erü ngëma ore i peëxmaã nüxü pixuxü rü peãewa nixi i ne naxüxü. ³⁵—Wüxi ya mecü ya yatü rü mexü i orexü nixu, erü naãewa rü aixcüma mexügu narüxünü. Natürü wüxi i yatü i chixecümaxü rü chixexü i orexü nixu, erü naãewa rü chixexügu narüxünü. ³⁶—Rü choma pemaã nüxü chixu rü ngëma ngunexü i nagu nagüxü i naãne, rü Tupana rü tá

nüxna naca i guxü i duüxügü naxcèx i guxüma i ore i chixexü i nüxü yaxuxü i ñoma i naãnewa. ³⁷—Erü ngëma curü dexagüwa rü Tupana tá cuyü nangugü, rü tá cumaã nüxü nixu ngoxita cume i napëxewa rü éxna tama —ñanagürü ga Ngechuchu.

Duüxügü ga tama yaxögüchaüxü rü naxcèx ínacagü ga to ga cuèxruü ga Tupanaärü poramaã üxü

(Mr 8.12; Lc 11.29-32)

³⁸ Rü yexguma rü ñuxre ga Parichéugü rü Yudfügarü ngüxëëruügü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxü rü ñanagürügü Ngechuchuxü: —Pa Ngüxëëruüx, cuyü tadauxchaü na cunaxüxü i wüxi i cuèxruü i mexü i Tupanaärü poramaã cuyüxü —ñanagürügü. ³⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Naã duüxügü i chixecümagüxü rü tama yaxögüxü rü naxcèx ínacagü i wüxi i cuèxruü i mexü i Tupanaärü poramaã üxü. Natürü yema cuèxruü ga nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Yonáxü ngupetüxüxüxica tátama nadaugü. Rü taxuütáma i to i cuèxruü nüxü tadauxëe i ñaã duüxügü. ⁴⁰—Rü yexgumarüü ga Yoná ga tomaëxpüx ga ngunexü rü tomaëxpüx ga chütaxü choxni ga taxü ga bayenaãntüwa na nayexmaxü rü wenaxärü na nangóxü, rü ngëxgumarüü tá ta nixi i choma i tomaëxpüx i ngunexü rü tomaëxpüx i chütaxü i chatáxüwa changëxmaxü. Natürü wena táxarü changox. ⁴¹—Rü ngëxguma naãneärü guxgu rü Tupana rü ñaã duüxügüna nacaxgu i norü pepaduchiga, rü nuxcümaügüxü ga Nínibecüãx ga duüxügü rü tá inachigü. Rü Tupanapëxewa tá ínanaxuaxügü i ñaã duüxügü i ñuxma maxëxü. Yerü nümagü ga Nínibecüãx rü nüxü narüxoe ga nacümagü ga chixexü ga yexguma Yoná namaã nüxü ixugü ga Tupanaärü ore. Natürü ñuxma

nuã petanüwa nangëxma i wüxi i Yonãärü yexera ixixü. ⁴²—Rü ngëxguma naãneärü guxgu rü Tupana rü ñaã duüxügüna nacaxgu i norü pecaduchiga, rü ngüma ga nuxcúmaücü ga Chabaaneärü äëxgacü rü tá iichi. Rü tá íanaxuaxü i ñaã duüxügü i ñuxma maxëxü. Yerü ngüma rü yaxüwaxüchi ne ixü na äëxgacü ga Charumóüxü naxínüxücëx ga ñuxácü poraäcü nüxü na nacüëxüchixü. Natürü ñuxma nuã petanüwa nangëxma i wüxi i Charumóüärü yexera ixixü.

ngoxo i taeguxüchiga

(Lc 11.24-26)

⁴³⁻⁴⁴—Rü ngëxguma wüxi i ngoxo rü wüxi ya yatüwa ínaxüüxgu, rü dauxchitawa i ngextá taxüema íxãpataxüwa rü nu ne nanaxümare. Rü naxcëx nadau na ngexta na nangüxücëx. Rü ngëxguma taxuxguma nüxü iyangauxgu na ngexta nangüëgaxü, rü nagu narüxínü na wena nataeguxü naxcëx ya yima yatü ga noxri nawa ínaxüüchirécü. Rü ngëxguma nataegugu, rü nüxü inayangau ya yima yatü na wüxi ya í ya ngëäcüne rü mexëene rü meã nabixichinerüü na yíxü. ⁴⁵—Rü ngëma ngoxo rü ínixü rü naxcëx nayadau i to i 7 i ngoxogü i norü yexera i chixexü. Rü guxüma i ngëma rü yima yatügu nayachocu, rü ngëxma naxächüügü. Rü ngëxguma ya yima yatü rü noxriarü yexera nachixe. Rü ngëxgumarüü tá ta nüxü naxüpetü i ñaã duüxügü i chixecümagüxü — ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechucharü mamá rü naëneëgüchiga

(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶Rü yexguma duüxügümaã íyadexayane ga Ngechuchu, rü yéma tangu ga naë rü naëneëgü. Rü ípataarü düxëtügu tarücho, rü Ngechuchumaã tidexagüchaü. ⁴⁷Rü wüxi ga duüxü

Ngechuchumaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —Yéa düxëtüwa tangëxma ya cue rü cueneëgü, rü cumaã tidexagüchaü —ñanagürü nüxü. ⁴⁸Natürü Ngechuchu nanangäxü ga yema duüxü ga namaã nüxü ixuxü ga yema ore, rü ñanagürü nüxü: —¿Texé tixí ya chae? ¿Rü texégü tixí ya chae? —ñanagürü. ⁴⁹Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngüëxügüxü naxuneta, rü ñanagürü: —Dücëx, daxe tixí ya chae, rü daagü nixí ya chae. ⁵⁰—Erü guxäma ya texé ya naxüxe i Chaunatü ya daxügücüarü ngüchaü, rü yíxema tixí ya chae rü chae rü chae rü chae —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga toecügu ixuxü

(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

13 Rü yematama ngunexügu ga Ngechuchu rü ínaxüxü nawa ga guma í ga nagu napexüne. Rü naxtaxaãnacüwa nayarüto. ²Rü muxüma ga duüxügü rü yéma naxcëx nangutaquëxegü. Rü yemacëx düxwa wüxi ga nguegu nixüe ga Ngechuchu, rü guma nguewa narüto. Rü guxüma ga duüxügü rü yexma naxnecütëxegu nachigü. ³Rü yexguma ga Ngechuchu rü muxüma ga ore ga cuëxruüwa nanangüexëë ga duüxügü. Rü norü ngüxëëtaewa rü ñanagürü: —Rü wüxi ga yatü ga toecü rü trigumaã nanagüane. ⁴—Rü yexguma trigumaã nagüaneägu, rü ñuxre ga guma trigu rü namacüwagu nayi. Rü ínangugü ga werigü, rü nanawecu. ⁵—Rü náigü ga trigu rü nutatanügu nayi ga ngextá ínachixcaxüwa ga waixüümü. Rü paxa narüxügü ga guma trigu, yerü ga waixüümü rü tama nayaxcü. ⁶—Rü yexguma nangunagügu ga üëxcü, rü narüngëxgü ga guma trigu. Rü nayue yerü tama poraäcü nixämëxã. ⁷—Rü náigü ga trigu rü tuxunecügu nayi. Rü yexguma nayaegu ga tuxugü, rü

guma triguxũ inawocu, rü nanadai.
⁸—Natürü náigü ga trigu rü mexũ ga waixũmügu nayi. Rü yexguma nayaegu rü muxũma ga trigu nawa ínanguxuchi. Rü nümaxũ rü wüxireewa rü 100 pũxü ínanguxuchi ga norü o, rü náireegiwa rü 60, rü náireegiwa rü 30. ⁹—Rü yíxema áchixëgũxe, ¡rü nagu tarüxĩnüë i ngëma ore! —ñanagürü.

Tacüçèx nixĩ ga yema ore ga cuèxruüügügu ixuxũ

(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰ Rü yexguma ga norü ngüexũgü rü Ngechuchucèx naxĩ, rü nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¿Tüxcüü i cuèxruüügügu cuyaxuãcüma cunangüexëxũ i ñaã duüxũgü? —ñanagürügü. ¹¹ Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —Tupana rü pexũxícata ma nüxũ nacuèxëë i ngëma èxũguxũ na ñuxãcü äëxgacü yĩxũ i nümax. Natürü nüma i togü i duüxũgü rü tama nüxũ nüxũ nacuèxëë i ngëma. ¹²—Rü texé ya aixcüma naga ínuxë i chorü ore, rü Tupana rü yexeraãcü tá tüxũ nüxũ nacuèxëë. Rü ngëmaãcü tá tüxũ nangëxma i taxũ i cuèx. Natürü texé ya tama naga ínuxë i ñaã ore rü Tupana tá tüxna ñanayaxu i ngëma íraxũ i cuèx i tüxũ ngëxmachirëxũ. ¹³—Rü ngëmacèx nixĩ i ore i cuèxruümaã chanangüexëxũ i ngëma duüxũgü. Erü nümagü rü woo nüxũ nadaugügu, rü ñoma tama nüxũ nadaugüxürüü nixĩgü. Rü woo nüxũ naxĩnüëgu, rü ñoma tama nüxũ naxĩnüëxürüü nixĩgü. Rü tama nüxũ nacuèxgüéga. ¹⁴—Rü aixcüma ngëma duüxũgüchiga nixĩ ga yema Tupanaãrü ore ga nuxcümaücü ga norü orearü uruü ga Ichaxía nüxũ ixuxũ ga ñaxũ:
 “Rü ngëma duüxũgü rü tá aixcüma nüxũ naxĩnüë, natürü täütáma nüxũ nacuèxgüéga i tacüchiga na

yĩxũ i ngëma nüxũ naxĩnüëxũ. Rü aixcüma tá nüxũ nadaugü, natürü täütáma nüxũ nacuèxgü na tacüchiga yĩxũ i ngëma nüxũ nadaugüxũ. ¹⁵ Erü ngëma duüxũgü rü täütáma nüxũ nacuèxgüchãü i chorü ore, rü naxchaxwa tá nügü narütütamachixëgü rü tá naxchaxwa napexetügü. Rü ngëmaãcü tá nanaxügü na tama nüxũ nadaugüxüçèx i ngëma mexũ i naxçèx chaxüxũ, rü tama nüxũ naxĩnüëxüçèx i chorü ore, rü tama nüxũ nacuèxgüxüçèx na ñuxãcü choma chanaxwëxexũãcüma na namaxëxũ, rü tama chauxçèx nadaugüxüçèx na chanamaxëxëxüçèx”,

ñanagürü. ¹⁶ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Natürü pemax, Pa Chorü Ngüexũgüx, rü petaãëgü erü pexetügümaãtama nüxũ pedaugü i ngëma chaxüxũ rü pexmachixëmaãtama nüxũ pexĩnüë i chorü ore. ¹⁷—Rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü muxüchixũ ga nuxcümaügüxũ ga Tupanaãrü orearü uruügu rü muxüchixũ ga duüxũgü ga imecümaxũ, rü nüxũ nadaugüchãü i ngëma ñuxma chauxütawa nüxũ pedaugüxũ. Natürü tama nüxũ nadaugü. Rü nüxũ naxĩnüëchãü i ngëma ore i ñuxma chauxütawa nüxũ pexĩnüëxũ. Natürü tama nüxũ naxĩnüë —ñanagürü.

Ngechuchu rü meã nanangoxëë ga yema ore ga toecüchigagu yaxuxũ

(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —¡Düçèx, iperüxĩnüë na ñuxũ ñaxüchiga yĩxũ i ngëma ore i cuèxruü i toecüchiga! ¹⁹—Rü guma trigu ga namagu yixũnerüü tixĩgü ya yíxema nüxũ ínüëxë i ore i mexũ na ñuxãcü äëxgacü yĩxũ ya Tupana natürü tama nüxũ cuèxgüxe i ñuxü

ñaxüchiga na yïxü i ngëma ore. Rü tümaxütawa nangu i Chataná, rü tüxü nüxü inayarüngümaëxëe i ngëma ore i tümääëwa ngëxmachiréxü. ²⁰—Rü guma trigu ga nutatanügu yixünerüü nixi i ngëma duüxügü i nüxü ñnüëxü i Tupanaärü ore rü taäëacüma nayauxgüxü. ²¹—Natürü ngëma na tama aixcüma nagu naxinüëxü i ngëma ore, rü paxaächitama nayaxögü, rü yixcüra ngëxguma ngëma oregagu guxchaxügü nüxü üpetügu rü éxna duüxügü naxchi aiegu, rü ínanatëxgü i ngëma ore. ²²—Rü guma trigu ga tuxunecügu yixünerüü nixi i ngëma duüxügü i Tupanaärü orexü ñnüëxü rü yaxögüxü. Natürü ñoma i naäneärü ngëmaxügücëx oegaäëgüxü, rü ngëmaguama rüxinüëxü, rü düxwa nüxü inayarüngümaë i ngëma ore. Rü guxüma i ngëma rü Tupanaärü orexü nüxü narüxoxëe na tama aixcüma meã Tupanawe naxixücëx i ngëma duüxügü. ²³—Natürü guma trigu ga mexü ga waixümügu yixünerüü nixi i ngëma duüxügü i nüxü ñnüëxü i Tupanaärü ore, rü nüxü cuëxgüxü i ñacüchiga na yïxü, rü naga ñnüëxü rü meã naxcëx maxëxü. Rü tümáxë rü guma trigu ga 100 püxü nawa ínguxuchinerüü tixi. Rü tümáxë rü guma 60 püxü nawa ínguxuchinerüü tixi. Rü tümáxë rü guma 30 püxü nawa ínguxuchinerüü tixi —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga chixexü ga natüane ga trigitanügu toxüchigagu ixuxü

²⁴Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuëxruüxü duüxügümaã nixu, rü ñanagürü: —Rü nüma ya Tupana rü ñoma wüxi ga yatü ga mexüne ga triguchire naãnegu tocürüü tá nanaxü. ²⁵—Rü guma yatü rü yexguma ínapeyane rü wüxi ga norü uwanü ga naxchi aixü rü yëma naxü. Rü naëchita yexma trigunecügu nayatogü ga

chixexü ga natüane. Rü ñuxüchi ínixü. ²⁶—Rü yexguma naxügügu ga trigu rü nayaegu rü yexwacëx yaxoxgu, rü yema natüane rü ta nangox. ²⁷—Rü yexguma ga yema yatüarü duüxügü, rü namaã nüxü nayarüxügü, rü ñanagürügü:

“Pa Corix, cuma rü cuanegu rü trigux-icachirëx ngëxma cuto. ¿Natürü ñuxäcü i ñuxma rü chixexü i natüane rü ta ngëma naxügüxü?” ñanagürügü. ²⁸—Rü yexguma ga yema naäneärü yora, rü ñanagürü nüxü:

“Nüetama wüxi i chorü uwanü i chauxchi aixü nixi i ngëma ngëxü wagüxü” ñanagürü. Rü yexguma ga norü duüxügü rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü:

“Pa Corix, ¿cunaxwëxëxü na tanabëxü i ngëma chixexü i natüane?” ñanagürügü. ²⁹—Natürü nüma ga norü cori rü ñanagürü nüxü ga yema norü duüxügü:

“¿Nüetama ngëma nangëxmagü! Erü ngëxguma chi penabëxgu, rü ngürüächi trigumaã chi ta penangauxëe na penabëxü. ³⁰—Rü narümemae nixi i nüetama ngëma nayae ñuxmatáta triguarü buxgüwa nangu. Rü ngëxguma rü ngëma tá chanamugü i chorü puracütanüxü, rü tá nanabëxira i ngëma chixexü i natüane. Rü tá ínanagoxücüta, rü ñuxüchi tá ínanagu. Rü ngëmawena tá nayabuxgü i trigu, rü naxchiügu tá choxü namaã nanguxügü” ñanagürü.

Ore ga motachachiregu ixuxü

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuëxruüxü duüxügümaã nixu, rü ñanagürü: —Rü ngëma Tupanaärü ore rü yexera nixüchigü. Rü ñoma wüxi ya motachachire ya wüxi ya yatü naãnegu toxünerüü nixi. ³²—Rü woo naxíraxüchichirëx ya yima naxchire, natürü ngëxguma naxüxgu rü nayëxgu, rü wüxi i nanetü i taetaxü nixi. Rü

ngëmacèx i werigü rü natanüwa naxī, rü ngëxma nayarüxüchüüü —ñanagürü.

Ore ga pãürü puxëëruügu ixuxü

(Lc 13.20-21)

³³Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuëxruüxü duüxügümaã nixu, rü ñanagürü: —Rü Tupanaarü ore rü duüxügütanüwa nangu. Rü nixüchigü rü nanaxüchicüxü i norü maxü. Rü ñoma íxraxü i pãürü puxëëruü i wüxi i nge taxü i ngürü pãüchara namaã ipuxëëxürüxü nixī —ñanagürü ga Ngechuchu.

**Cuëxruügu ixuxü ga oremaã
nidexa ga Ngechuchu na
yanguxëëaxücèx ga Tupanaarü ore**

(Mr 4.33-34)

³⁴Rü guxüma ga yema ore ga Ngechuchu duüxügümaã nüxü ixuxü, rü cuëxruügu yaxuäcüma namaã nüxü nixu. Rü yemaäcücicatama nixī ga namaã nüxü yaxuxü. ³⁵Rü yemaäcü nanaxü ga Ngechuchu na yanguxëëaxücèx ga yema Tupanaarü ore ga nuxcümaücü ga norü orearü urüü ga Ichaxía ümatüxü ga ñaxü:

“Choma rü cuëxruügu ixuxü i oremaã tá duüxügümaã chidexa. Rü tá namaã chanangoxëë i ngëma cuëx i ëxüguxü ga yexguma noxri naãne ixügügumama iicüxü”,
ñaxü.

**Ngechuchu nanangoxëë na
täcühiga yïixü ga yema ore
ga chixexü ga natüane ga
trigutanügu toxühigagu ixuxü**

³⁶Rü Ngechuchu ínayamugü ga duüxügü, rü guma ī ga nagu napexünegu naxücu. Rü norü ngüexügü rü yéma naxcèx naxī, rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, įtomaã nangoxëë na täcühiga yïixü i ngëma chixexü i natüanegu ixuxü i ore! —ñanagürügü.

³⁷Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü yima mexü i trigumaã toecü, rü nüma nixī ya Tupana Nane ya duüxüxü ixücü. ³⁸—Rü ngëma naãne i nagu natoexü, rü ñoma i naãne nixī. Rü ngëma mexü i trigu rü ngëma nixī i duüxügü i Tupanaarü duüxügü ixügüxü. Rü ngëma chixexü i natüane, rü ngëma nixī i duüxügü i Chatanaarü ixügüxü. ³⁹—Rü ngëma norü uwanü i chixexü i natüanemaã naëchita naãnegu yatoexü, rü ngëma nixī i Chataná. Rü ngëma ngunexü i nagu nabuxuxü i trigu rü naãnearü gúxchiga nixī. Rü ngëma puracütanüxü i triguarü buxwa puracüexü, rü Tupanaarü orearü ngeruügu i daxücüäx nixügü. ⁴⁰—Rü ngëxgumarüü i ngëma chixexü i natüane rü na nabéxü rü ñuxüchi na ínaguxü, rü ngëxgumarüü tá ta nixī i naãnearü guxgu. ⁴¹—Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü tá chanamu i chorü orearü ngeruügu i daxücüäx na nadeäxücèx i ngëma duüxügü i chixexü ügüxü rü ngëma duüxügü i įtogaüxü chixexü ügüxëexü. Rü tá ínanawoxü. ⁴²—Rü tá üxüxetüwa nayawocu. Rü ngëma tá naxauxe rü tá nixüxchapütägu. ⁴³—Natürü guxüma i ngëma duüxügü i Tupanaga inüëxü, rü tá üëxcürüü inabaixgü i ngextá Tanatü ya Tupana äëxgacü íxixüwa. Rü yíxema ächixëgüxe, įrü nüxü taxinüë i ngëma ore! —ñanagürü.

Ore ga taxü ga dïëru ga icüxügu ixuxü

⁴⁴Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuëxruüxü duüxügümaã nixu, rü ñanagürü: —Rü ngëma na äëxgacü yïixü ya Tupana rü duüxügücèx rü namexechi ñoma wüxi i uiru i wüxi i naãnegu icüxürüxü. Rü wüxi ya yatü rü ngëxguma nüxü iyanguaxgu i ngëma uiru, rü paxa wena ngëma naãnegu nayacux. Rü taãëacüma namaã nataxe i guxüma i norü ngëmaxügü na naxcèx

nataxexũcèx i ngẽma naãne na noxrũ
yĩxũcèx i ngẽma uiru —ñanagũrũ.

**Ore ga nuta ga ngèxãẽruũ
ga tatanũcũgu ixuxũ**

⁴⁵ Rũ ñanagũrũ ta ga Ngechuchu:
—Rũ duũxũgũ rũ ñoma wũxi i tax-
etanũxũ i nutagũ ya ngèxãẽruũcèx
daxũrũrũ nixĩgũ na poraãcũ Tupanax-
cèx nadaugũxũ na nũma norũ ãẽxgacũ
yixĩxũcèx. ⁴⁶ —Rũ ngẽma taxetanũxũ rũ
ngèxguma dũxwa nũxũ iyangauxgu ya
wũxi ya nuta ya ngèxãẽruũ ya guxũãrũ
yexera mexèchicũ, rũ namaã nataxe i
guxũma i norũ ngẽmaxũgũ na naxcèx
nataxexũcèx ya yima nuta ya mexèchicũ,
na noxrũ yĩxũcèx.

Ore ga pũchagu ixuxũ

⁴⁷ —Rũ ngẽma Tupana na ãẽxgacũ
yixĩxũ rũ wũxi i pũcha i nagũxũraũxũ
i choxni namaã iyaxuxũxũrũrũ nixĩ.
⁴⁸ —Rũ ngèxguma naxãacuxgu i ngẽma
pũcha, rũ ngẽma pũchaetanũxũ rũ
naxnecũpechinũgu ínanatũachigũ. Rũ
ngema narũtogũ rũ nayadexechi i ngẽma
mexũ i choxni, rũ pexchigu nananucu.
Rũ ngẽma tama ingóxũ i choxni rũ
ínanawogũ. ⁴⁹⁻⁵⁰ —Rũ ngèxgumarũrũ tá
nixĩ i ngèxguma naguxgu i naãne. Erũ
Tupanaãrũ orearũ ngeruũgũ i daxũcũãx,
rũ nũma tá naxĩ. Rũ tá nayadexechi i
ngẽma mexũ i duũxũgũ nũxna i ngẽma
ichixexũ, rũ tá ùxuxetũwa nayawocu i
ngẽma duũxũgũ i chixexũ. Rũ ngema
tá naxauxe, rũ tá nixũxchapũtagũ —
ñanagũrũ ga Ngechuchu.

**Ngexwacaxũgũxũ rũ
nuxcũmaũgũxũ i ngẽmaxũgũchiga**

⁵¹ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ
norũ ngúexũgũna naca, rũ ñanagũrũ:
—¿Nũxũ pecuáxũ yĩxũ na tacũchiga
yĩxũ i ngẽma pemaã nũxũ chixuxũ?
—ñanagũrũ. Rũ nũmagũ nanangãxũgũ
rũ ñanagũrũgũ: —Ngẽmããcũ, Pa

Corix, nũxũ tacuèx —ñanagũrũgũ.
⁵² Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ
ñanagũrũ nũxũ: —Rũ ngèxguma
wũxi i ngúexẽẽruũ i ore i mugũwa
nguxẽẽtaexũ aixcũma nũxũ cuèxgu na
ñuxãcũ ãẽxgacũ yĩxũ ya Tupana, rũ
nanaxwèxe na meã nũxũ nacuáxũ i
ngẽma nuxcũmaũxũ i Tupanaãrũ ore
rũ ñaã ngexwacaxũxũ i chorũ ore rũ
ta, ngèxgumarũrũ i wũxi i cori i norũ
taxepatawa duũxũgũcèx inawéxũ i
norũ ngẽmaxũgũ i ngexwacaxũgũxũ rũ
norũ ngẽmaxũgũ i nuxcũmaũgũxũ ta
—ñanagũrũ ga Ngechuchu.

Ngechuchu rũ Nacharétuwa nayexma

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³ Rũ yexguma Ngechuchu nũxũ
rũchaxgu ga yema ore ga cuèxruũgũxũ
na yaxuxũ, rũ inaxũãchi ga yéma.
⁵⁴ Rũ guma ñãne ga nawa nayaxũne ga
Nacharétuwa naxũ. Rũ guma ñãneãrũ
ngutaquéxepataũgu naxũcu rũ yéma
nanangúexẽẽ ga duũxũgũ. Rũ yema
duũxũgũ rũ nabèixãchiãegũ namaã ga
norũ ore. Rũ ñanagũrũgũ: —¿Ngextá
nũxũ nacuèx i ngẽma nguxẽẽtae? ¿Rũ
ñuxãcũ nũxũ nacuèx na naxũãxũ i
ngẽma mexũgũ i taxũgũ i Tupanaãrũ
poramaã naxũxũ? ⁵⁵ —¿Taux éxna i daa
yĩxũ ya carpinteru ya Yúche nane ya
María ngĩne, ya Chaũtiãgu rũ Yúche
rũ Chimáũ rũ Yuda naẽneẽ ixĩcũ?
⁵⁶ —¿Rũ taux éxna i naeyèxgũ rũ nuxma
tatanũgu naxãchiũgũxũ? ¿Rũ ngèxguma
i ngextá yĩxũ i nayauxãxũ i ngẽma
nũxũ nacuáxũ? —ñanagũrũgũ. ⁵⁷ Rũ
yemacèx ga duũxũgũ rũ tama nũxũ
inarũxĩnũẽchaũ. Natũrũ Ngechuchu
rũ ñanagũrũ nũxũ: —Guxũma i togũ i
duũxũgũ rũ namaã nataãegũ i wũxi i
Tupanaãrũ orearũ uruũ. Natũrũ ngẽma
orearũ uruũchiũãnewatama rũ duũxũgũ
rũ tama namaã nataãegũ —ñanagũrũ.
⁵⁸ Rũ yema duũxũgũtanũwa rũ tama
poraãcũ nanaxũ ga mexũgũ ga taxũgũ

ga Tupanaârû poramaã naxûxû, yerû tama nûxû nayaxôgüchaû ga yema duûxûgü.

Nayu ga Cuáû ga baiûxêeruû

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

14 Rû yema ngunexûgügu nixî ga Gariréaaneârû âëxgacû, ga Erode rû Ngechuchuxû nacuáchigaxû. ²Rû Erode rû norû duûxûgümaã ñanagürû: —Yima nixî ya Cuáû ga baiûxêeruû rû marû wena namaxû. Rû ngëmacèx nûxû nangëxma i pora na naxûãxû i ngëma mexûgü i taxûgü i Tupanaârû poramaã naxûxû —ñanagürû. ³Rû yema ñanagürû, yerû nûmatama ga Erode rû ñpaacû norû churagûxû namu na Cuáûxû yayauxgûxûcèx rû cadena-maã yanëxgüãcûma poxcupataûwa nagagüãxûcèx. Rû yemaãcû nanaxû ga Erode, yerû yemaãcû naxcèx íca ga naxmèx ga Erodía ga naëneë ga Piripi naxmèxchiréx ixicû. ⁴Rû Erode rû Cuáû-maã nanu yerû ga Cuáû rû ñanagürû nûxû: —Tama name na cuxumèxmaã cuxamaxû —ñanagürû. ⁵Rû Erode rû Cuáûxû nimáxchaû, natürû duûxûgûxû namuû yerû guxûma ga duûxûgü rû nagu narûxîntüë rû aixcûma Tupanaârû oreatû uruû nixî ga Cuáû. ⁶Natürû yexguma norû taunecûarû ngunexûwa nanguxgu ga Erode rû wûxi ga peta naxû. Rû yema petawa rû Erodíax-acû rû íyayûxparachigûxû napéxewa ga yema petatanûxû. Rû nûma ga âëx-gacû ga Erode rû poraãcû norû me nixî ga yema naxûxû ga naxácürücû. ⁷Rû yemacèx ngîmaã inaxuneta rû ñanagürû ngîxû: —¡Choxna naxcèx naca i tacû i cunaxwèxexû, rû aixcûma tá cuxna chanaxã! —ñanagürû. ⁸Rû yexguma ga ngîma rû ngîëxûtawa ixû, rû ngîëna iyaca, rû ngîgürügü: —Pa Ma, ¿tacû i cunaxwèxexû na naxcèx íchaçaxû? —ngîgürügü. Rû ngîë ngîxû ingãxû, rû ngîgürügü: —¡Naxcèx ínaca i Cuáû ya

baiûxêeruûëru! —ngîgürügü ga ngîë. Rû yexguma ga yema pacû rû ngîgürügü nûxû ga Erode: —Chanaxwèxe i wûxi ya poratugu choxna cunaxã i Cuáû ya baiûxêeruûëru —ngîgürügü. ⁹Rû yexguma ga âëxgacû ga Erode rû inayarûmaãchi namaã ga yema ore, natürû norû unetacèx rû norû petatanûxûcèx rû tama ngîxû nawomûxêëchaû. Rû nanamu ga ñuxre ga norû churagû na ngîxna naxãgüãxûcèx ga yema naxcèx ínaçaxû. ¹⁰Rû yemaãcû poxcupataûwa nanamu na yema Cuáûxû yanadaenaãxûcèx. ¹¹Rû yemawena wûxi ga poratugu ngîxûtawa nanange ga Cuáûëru, rû yema pacûna nayaxã. Rû ngîma rû ñuxûchi ngîëna iyaxã. ¹²Rû yexguma ga Cuáûârû ngûexûgü rû yema naxî, rû nayangegü ga naxûne, rû inayatèxgü. Rû yemawena rû Ngechuchumaã nûxû nayarûxugüë.

Ngechuchu rû nanachibüexêë ga 5000 ga yatügü

(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Cu 6.1-14)

¹³Rû yexguma yemaxû nacuáchigagu ga Ngechuchu, rû nûxîcatama wûxi ga nguegu nixûë, rû ínaxûxû ga yema. Rû wûxi ga nachica ga taxúema íxãpataxûwa naxû. Natürû ga duûxûgü rû nûxû nacuèxgüama ga ngextã na naxûxû. Rû ínachoxû ga norû ñanegüwa, rû dauxchitagu nawe narûxî. ¹⁴Rû yexguma nguëwa ínaxûëgu ga Ngechuchu rû nûxû nadau ga yema muxûma ga duûxûgü. Rû nûxû nangechaütümüügü. Rû nanameëxêë ga yema duûxûgü ga idaaweexû ga naxcèx yema nagagûxû. ¹⁵Rû yexguma marû nachütachaûgu rû Ngechuchucèx naxî ga norû ngûexûgü, rû ñanagürügü nûxû: —Marû nachütachaû, rû ñuxûchi taxúema nuxma taxãpata i nuã. Rû name nixî ícuyamugü i ñaã duûxûgü na ñanexãcügü ya ngaicamana ngëxmagüënewa

naxĩxĩcèx, rü ngema norü ònatèèx yataxegüxĩcèx —ñanagürügü. ¹⁶ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Taxuacüma nawoegu. ¡Rü pematama penachibüexèèx! —ñanagürü. ¹⁷ Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Natürü nuã rü wüximéèxpüx i pãu rü taxre i choxnixicatama toxü nangëxma —ñanagürügü. ¹⁸ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —¡Nuã chauxütawa penana! —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü duüxügüxü namu na maxétéxewa natogüxüçèx. Rü ñüxüchi nanade ga yema wüximéèxpüx ga pãu rü yema taxre ga choxnigü. Rü daxügu nadawenüäcüma Tupanana moxë naxã, rü ñüxüchi inanabücu ga yema pãügü. Rü norü ngüexügüna nanana, rü yema duüxügüxü nayanu. ²⁰ Rü guxüma ga yema duüxügü rü meãma nachibüe. Rü yemawena rü 12 ga pexchigü nanapagüamatama namaã ga yema pãu rü choxnichipéxegü ga íyaxügüxü. ²¹ Rü yema yéma chibüexü rü 5000 ga yatügü nixĩ, natürü ga ngexügü rü buxügü rü tama nayaxugü.

Dexáétügu nixü ga Ngechuchu

(Mr 6.45-52; Cu 6.16-21)

²² Rü yemawena ga Ngechuchu rü duüxügüxü íyamugüyane rü wüxi ga nguegu nayachoüxèè ga norü ngüexügü na yoxni naxtaxaarü tocutüwa naxĩxĩcèx. ²³ Rü yexguma duüxügüxü íyamugüguwena rü guma mëxpünewa ínaxüächí ga Ngechuchu na nüxĩca yéma yayümüxèxüçèx. Rü yexma nüxĩcatama nachütaü. ²⁴ Natürü ga norü ngüexügü rü naxtaxaarü ngäxütüchiügu nixägü ga yexguma. Rü tacü ga buanecü yexma nüxü naxü, rü poraäcü nayuape. ²⁵ Rü yexguma marü yangunechaügu rü norü ngüexügüwe ínaxüächí ga Ngechuchu. Rü dexáchiüétügu nixü naxcèx ga norü ngüexügü. ²⁶ Rü yexguma

norü ngüexügü nüxü daugügu ga dexáchiüétügu na yaxüxü, rü poraäcü nabèixächíäègü. Rü norü muümaã aita naxüe, rü ñanagürügü: —Wüxi i naxchiximare nixĩ —ñanagürügü. ²⁷ Natürü ga Ngechuchu rü namaã nidexa rü ñanagürü nüxü: —¡Peporae! rü choma chixĩ. ¡Rü taxü ipemuüèxü! —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma ga Pedru rü Ngechuchumaã nidexa rü ñanagürü: —Pa Corix, ega chi cuma quixügu, ¡rü choxü namu na choma rü ta dexáétügu chixüxüçèx rü cuxütawa na chaxüxüçèx! —ñanagürü. ²⁹ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Ècü ¡nuã naxü! —ñanagürü. Rü yexguma ga Pedru rü ínaxüe ga nguewa. Rü ínaxügü ga dexáétügu na yaxüxü na Ngechuchuxütawa naxüxüçèx. ³⁰ Natürü yexguma nüxü yacuèxächigu ga na naporaxü ga buanecü rü namuü, rü ínaxügü ga na dexáchiügu nanguxü. Rü aita naxü rü ñanagürü: —Pa Corix, ¡choxü rüngüxèè! —ñanagürü. ³¹ Rü yexgumatama ga Ngechuchu rü Pedruméxègu nayayauxächí, rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü írariüwatama cuyaxö. ¿Rü tüxcüü tama aixcüma cuyaxöxöchi? —ñanagürü. ³² Rü yexguma nguegu yachoügu ga Ngechuchu rü Pedru, rü nangupetü ga guma buanecü. ³³ Rü guxüma ga norü ngüexügü ga nguewa yexmagüxü rü Ngechuchupéxegu nacaxápüxügü rü nüxü nicuèxüüügü, rü ñanagürügü nüxü: —Aixcümaxüchi cuma nixĩ i Tupana Nane quixü —ñanagürügü.

Yenecharétuanewa Ngechuchu nanameèxèè ga idaaweexü

(Mr 6.53-56)

³⁴ Rü yexguma marü yangüügu ga naxtaawa, rü Yenecharétuanewa nangugü rü yéma ínachoü. ³⁵ Rü yexguma yema duüxügü ga yémacüäx nüxü icuèxächitanügu ga Ngechuchu na

yīxū ga guma, rü guxūma ga yema naānewa nanguchiga ga yéma na nayexmaxū ga Ngechuchu. Rü yemacèx naxūtawa nanagagū ga yema duūxūgū ga iḍaaweexū. ³⁶Rü Ngechuchuxū nacèxūgū na naxchirupechinūgumare yangōgūgūxūcèx. Rü guxūma ga yema naxchirupechinūgu ingōgūexū rü narūmeē.

**Tacū nixī i Tupanapéxewa
duūxūgūxū chixexēxū**

(Mr 7.1-23)

15 Rü Ngechuchucèx naxī ga ñuxre ga Parichégū rü ngúxēēruūgū ga ore ga mugūwa nguxēētaegūxū ga Yerucharéūwa ne īxū. Rü Ngechuchuna nacagū, rü ñanagürügū: ²—¿Tūxcūū i curū ngúxūgū rü tama nagu naxī i nuxcūmaūgūxū i tórū oxigūcūma? ¿Rü tūxcūū tama nayanguxēēgū i ngēma nacūma na Tupanacèx nayauxmégūxū naxūpa na nachibūexū? —ñanagürügū. ³Natürü ga Ngechuchu rü nüxna naca ga yema Parichégū rü ngúxēēruūgū, rü ñanagürü nüxū: —¿Rü tūxcūū i pema rü nüxū pexo i Tupanaārū mu na nagu pexīxūcèx i pecūmagūtama? ⁴Erü Tupana rü norū orewa rü ñanagürü: “¿Tūxū nangechaū ya cunatū rü cue!” ñanagürü. Rü ngēma orewa rü ñanagürü ta:

“Rü texé ya tūmanatūmaā rü éxna tūmaēmaā guxchigaxe rü name nixī i noxtacūma ngēmacèx tūxū tayuxēē”,

ñanagürü. ⁵Natürü pema rü ñaperügūgū:

“Marū name ega wūxi ya yatū nanatūxū rü naēxū ñaxgu: “Taxucürūwa chorū ngēmamaxūmaā cuxū charūngūxēē erü guxūma i chorū ngēmamaxū rü marū Tupanana chanaxā”,” ñaxgu. ⁶Rü ngēxguma texé ngēma ñagūgu rü pexcèx rü marū namexū na tama tūmanatūxū rü tūmaēxū tarūngūxēēxū.

Rü ngēmaācū ipeyanaxoxēē i Tupanaārū mu na nagu pexīxūcèx i pecūmagūtama. ⁷Pema nixī i duūxūgū i togūpéxewa rü meā pemaxēnetaxū, natürü peāēwa rü chixexūgu perūxīnūē. Rü aixcūma nixī ga yema ore ga nuxcūmaūcū ga Tupanaārū orearū uruū ga Ichaxía pechiga ūmatūxū ga ñaxū:

⁸“Ñāā duūxūgū rü naāxmaāmare choxū nicuēxūūgū. Natürü naāēwa rü tama aixcūma chaugu narūxīnūē. ⁹Rü taxuwama name na ngēmaācū natūcèxma choxū yacuēxūūgūxū. Rü guxūma i norū nguxēētae rü yatūgūarū mugūmare nixī rü tama aixcūma chorū mu nixī”,

ñaxū. ¹⁰Rü ñuxūchi ga Ngechuchu rü duūxūgūcèx naca, rü ñanagürü nüxū: —¿Meā iperūxīnūē i ñāā chorū ore, rü nagu perūxīnūē! ¹¹Ngēma ōna i duūxūgū ngóxū rü tama ngēma nixī i napecaduāxēēgūxū. Natürü ngēma ore i chixexū i nüxū yaxuxū, rü ngēma waxi nixī i napecaduāxēēgūxū —ñanagürü. ¹²Rü ñuxūchi ga norū ngúxūgū rü naxcèx naxī, rü ñanagürügū nüxū: —¿Pa Corix, tama éxna nüxū cucuèx na Parichégūāēwa nangúxū i ngēma ore i namaā nüxū quixuxū? —ñanagürügū. ¹³Natürü nüma ga Ngechuchu rü nanangaxū rü ñanagürü nüxū: —Guxūma i ngema nanetū i tama Chaunatū itoxū rü tá nanabéx.

¹⁴Rü nüetama i ngēma Parichégū, erü namaārū cuēxruūgū i ngexetūxūrū nixīgū. Rü ngēxguma wūxi i ngexetūxū rü naxrūū ngexetūxūmaā inacuèxgu rü ngürüāchi ngēma taxre rü wūxi i āxmaxūgu tá nügūmaā nayayicu —ñanagürü. ¹⁵Rü ñuxūchi ga Pedru rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Tomaā meā nangoxēē na ñuxū ñaxūchiga yīxū i ngēma ore i tomaā nüxū quixuxū! —ñanagürü. ¹⁶Rü Ngechuchu nanangāxū rü ñanagürü: —¿Éxna pema rü ta tama nüxū

pecuèxgüéga i ngêma ore? ¹⁷ ¿Tama éxna nüxü pecuèx rü guxüma i ngêma òna i duüxügü ngóxü rü naänüwa naxü, rü yixcama rü ñuxüchi ínaxüxü? ¹⁸ Natürü guxüma i ngêma ore i duüxügü nüxü ixuxü rü naäëwa nixí i ne naxüxü. Rü ngêma ore i chixexü waxí nixí i napedaduãxëëgüxü i ngêma duüxügü. ¹⁹ Erü naäëwa nixí i chixexügu naxíñüëxü i duüxügü. Rü ngema ne naxü na namäëtaxü, rü to i ngexü i ätexümaã na inapexü, rü na nangëãmarexü, rü na nangíxü, rü na yadoratëxáxü, rü na naguxchigawëxëxü. ²⁰ Rü guxüma i ngêma chixexü waxí nixí i duüxügüxü pecaduãxëëxü. Natürü ngêma na tama nayauxméxgüxü naxüpa na nachibüëxü, rü ngêma rü tama nanapedaduãxëë i duüxügü —ñanagürü.

**Wüxi ga ngecü ga to
ga nachüãñecüãx ga
Ngechuchuxü yaxöxcüchiga**

(Mr 7.24-30)

²¹ Rü yexguma yéma inaxüächigu ga Ngechuchu, rü Tiruane rü Chidáüãneärü ñanegüwa naxü. ²² Rü Ngechuchuxütawa ingu ga wüxi ga ngecü ga Canácüãx ga Tiruanegu ächiüctü. Rü tagaäcü ngigürügü nüxü: —Pa Cori Pa Dabítanüxüx, ¡cuxü changechäütümüü! Erü chauxacü rü wüxi i ngoxo ngíwa nangëxma i poraäcü ngixü chixewëxü —ngigürügü. ²³ Natürü ga Ngechuchu rü tama ngixü nangäxü. Rü düxwa ga norü ngüëxügü rü naxcëx naxí, rü Ngechuchuxü nacëxügü, rü ñanagürügü: —Pa Corix ¡Ngímaã nüxü ixi i ngêma nge rü íyaxü, erü tawe iyacaechigü! —ñanagürügü. ²⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Tupana núma choxü namu na Yudíugü i pecaduãxgüxüçëxicatama na chadauxüçëx —ñanagürü. ²⁵ Natürü ngíma ga yema nge ga tama Yudíu íxíçü rü Ngechuchucëx iyaxü. Rü napéxegu

iyacaxápüxü, rü ngigürügü nüxü: —Pa Corix ¡choxü rüngüxëë! —ngigürügü. ²⁶ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü: —Tama name i taxacügüna tanapu i norü òna na airugüna naxäxüçëx —ñanagürü. [Rü yema ñanagürü yerü nümagü ga Yudíugü rü nügü nixugüë na Tupanaxäcügüxüchi yígüxü rü yema togü rü ñoma airugürü na yixígüxü.] ²⁷ Natürü ngíma ga yema nge rü ngigürügü: —Rü aixcüma nixí i curü ore, Pa Corix, natürü airugü rü ta norü yoraarü ònatüchi i mechawa rüyixü nangöx —ngigürügü. ²⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngixü: —Pa Ngecüx, aixcümaxüchi cuyaxö. Marü tá chanaxü i ngêma cuma cunaxwëxëxü —ñanagürü. Rü yexgumatama ngixcëx nitaane ga ngixäcü.

**Ngechuchu rü nanameëxëë
ga muxüma ga idaaweexü**

²⁹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü inaxüächü ga yema naänewa, rü nextaxa ga Gariréacutüwa naxü. Rü ñuxüchi wüxi ga mëxpúnëwa ínaxüächü, rü yéma nayarüto. ³⁰ Rü muxüma ga duüxügü naxütawa nangugü. Rü yéma naxütawa nanagagü ga duüxügü ga ichixeparagüxü, rü ngexetügüxü, rü tama idexagüxü, rü chixechacüügüxü, rü muxüma ga togü ga idaaweexü. Rü Ngechuchupéxëgu nayamugü, rü nüma ga Ngechuchu rü nanameëxëë. ³¹ Rü ga duüxügü rü poraäcü nabëixächüãëgü ga yexguma nüxü nadaugüga ga ñuxäcü yema noxri tama idexagüxü rü marü na yadexagüxü, rü yema noxri chixechacüügüxü rü marü naxcëx na yataanëgüxü, rü yema noxri chixeparagüxü rü marü na nameparagüxü, rü yema noxri ngexetügüxü rü marü na yadauchigüxü. Rü yemacëx ga duüxügü rü Tupanaxü nicüëxüügü.

**Ngechuchu nanachibüexê ga
4000 ga yatügi**

(Mr 8.1-10)

³²Rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü norü ngüxügücèx naca, rü ñanagürü nüxü: —Choxü nangechaütümüügü i ñaã duüxügü, erü marü tomaëxpüx i ngunexü nuã chauxütawa nangëxmagü, rü nüxü nataxuma i norü òna. Rü taxuacüma ngëmaäcümare nachüüwa chanamugü, erü ngürüächi namagu tá nayaturae —ñanagürü. ³³Rü norü ngüxügü rü ñanagürügü nüxü: —¿Natürü ngextá tá tanayaxu i òna naxcèx i guxüma i ñaã duüxügü? Erü taxüema nuxma taxãpata i nuã —ñanagürügü. ³⁴Rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Nuxre i pãü pexü nangëxma i pemax? —ñanagürü. Rü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —Toxü nangëxma i 7 i pãü rü noxretama i choxnixãcügüxicatama —ñanagürügü. ³⁵Rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü duüxügüxü namu na ñaxtüanewa natogüxücèx. ³⁶Rü nanade ga yema 7 ga pãü rü yema choxnigü. Rü Tupanana moxë naxã. Rü ñuxüchi inanabücu. Rü norü ngüxügüna nanana na duüxügüxü yanuãxücèx. ³⁷Rü guxüma ga duüxügü rü meãma nachibüe. Rü yemawena rü 7 ga pexchigü nanapagüamatama namaã ga yema pãü rü choxnichipéxegü ga fyaxügüxü. ³⁸Rü yema yéma chibüexü rü 4,000 ga yatügi nixi, natürü ga ngexügü rü buxügü rü tama nayaxugü. ³⁹Rü yemawena ga Ngechuchu rü duüxügüxü ínimugü. Rü ñuxüchi wüxi ga ngegu nixüe, rü Magadãaru naãnewa naxü.

**Parichéugü rü Chaduchéugü
naxcèx ínacagü na nüxü nüxü
nadauxëégüxücèx ga wüxi ga cuèxruü
ga Tupanaãrü poramaã naxüxü**

(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

16 Rü ga Parichéugü rü Chaduchéugü rü Ngechuchuxü ínayadaugü. Rü Ngechuchuna nacagüe na nüxü nüxü nadauxëégüxücèx ga wüxi ga cuèxruü ga Tupanaãrü poramaã naxüxü, yerü nüxü naxügüchaümare. ²Natürü nüma ga Ngechuchu rü nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü yáuanecü rü ñaperügügü: “Name tá nixi i moxüãrü ngunexü, erü nadautüweane”, ñaperügügü. ³Rü ngëxguma pëxmama nadautüweanegu rü poraãcü nacaixanegu, rü:

“Nachixe tá nixi i ngunexü” ñaperügügü. Pema nixi i duüxügü i togüpéxewa meã pemaxënetaxü, natürü chixexügu perüxüniüë. Rü pema nüxü pecuèx na penangugüxü i ñuxgu tá nameãnexü rü ñuxgu tá nachixeanexü. Natürü ñuxma na yanguxü i ngëma cuèxruügü ga nuxcüma Tupana pemaã ixunetaxü rü tama nüxü pecuèxgüéga na ñacüchiga yixü —ñanagürü. ⁴Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Ñaã duüxügü i chixecümagüxü rü tama yaxögüxü rü naxcèx ínacagü i wüxi i cuèxruü i Tupanaãrü poramaã üxü. Natürü yema cuèxruü ga nuxcümaüctü ga Tupanaãrü orearu urüü ga Yonãxü ngupetüxürüüxicatátama nadaugü. Rü yexgumarüü na bayenaãniwa na ínaxüxüxü, rü choma rü ichatãxüwa tá íchaxüxü. Rü taxuxütãma i to i cuèxruüxü nüxü chadauxëë i ñaã duüxügü —ñanagürü. Rü ñuxüchi nüxna yéma nixü ga Ngechuchu, rü inaxüãchi.

Parichéugüarü pãũarü puxêëruũchiga

(Mr 8.14-21)

⁵Rü yexguma naxtaxaarü tocutiwa naxixgu ga norü ngúexügü, rü nüxü inayarüngümaê na nawemü ta íyangegüxü. ⁶Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Dücèx, pexuãègü naxcèx i Parichéugü rü Chaduchéugüarü pãũarü puxêëruũ! —ñanagürü. ⁷Rü yema norü ngúexügü rü inanaxügüe ga nügü na ñagüxü: —Ngêma ñanagürü tüxü, erü tama tawemüta ítingegü —ñanagürügü. ⁸Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuèxama ga ñuxácü na yadexagüxü ga norü ngúexügü. Rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü,

“Tüxü nataxu i tawemü” ñaperügügü? Pema rü tama aixcüma peyaxögü. ⁹— ¿Tama éxna nüxü pecuèxgüéga rü nüxna pecuèxáchie ga yema wüximéèxpüx ga pãũ ga yema 5,000 ga yatügücèx ich-abücuxü? ¿Rü ñuxre ga pexchi penaxüácuxü namaã ga yema naxchipéxegü ga íyaxügüxü? ¹⁰—¿Rü tama éxna nüxna pecuèxáchie ga yema 7 ga pãũ ga yema 4,000 ga yatügücèx ich-abücuxü? ¿Rü ñuxre ga pexchi penaxüácuxü namaã ga yema naxchipéxegü ga íyaxügüxü? ¹¹—¿Rü ñuxácü nixí i tama nüxü pecuáxü i tama pãũchiga na chidexaxü i ngèxguma ñachagu:

“¡Pexuãègü naxcèx i Parichéugü rü Chaduchéugüarü pãũarü puxêëruũ!” ñachagu? —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹²Rü yexguma ga norü ngúexügü rü nüxü nacuèxgü ga tama pãũarü puxêëruũchiga na yadexaxü ga Ngechuchu, natürü Parichéugü rü Chaduchéugüarü nguxêëtaechiga na yixü ga na yadexaxü.

Pedru nanangoxêë na Cristu na yixü ga Ngechuchu

(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³Rü yexguma Checharéa ga Piripuaneärü ngaicamana nanguxgu ga Ngechuchu, rü norü ngúexügüna naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxü ñaxü i duüxügü i chauchiga na texé chíixü i chomax? —ñanagürü. ¹⁴Rü nüma ga norü ngúexügü rü nanangãxü rü ñanagürügü: —Nangèxma i duüxügü rü:

“Cuáü ya baiüxêëruũ quixí” ñagüxü. Rü togü i:

“Eria quixí” ñagüxü. Rü togü i:

“Yeremá quixí” ñagüxü. Rü togü rü:

“Wüxi ga nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü quixí” ñagüxü —ñanagürügü. ¹⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna naca rü ñanagürü: —¿Rü pema i nüxü ñapegüxü choxü na texé chíixü? —ñanagürü. ¹⁶Rü Chimáü ga Pedru nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —Cuma nixí i Cristu ya Tupana ya maxücü Nane quixü —ñanagürü. ¹⁷Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü aixcüma cutaãê, Pa Chimáüx, Pa Yoná Nanex, erü taxüma i duüxü nixí i cuxü nüxü cuèxèxü i ngêma, natürü Chaunatü ya daxügucü nixí ya cuxü nüxü cuèxècü na Nane chíixü. ¹⁸—Rü choma cuma nüxü chixu rü cuma rü Pedru quixí. Rü ngêma cuéga rü “nuta” ñaxüchiga nixí. Rü cuma tá nixí i chorü duüxügüarü dauruü quixü. Rü Chataná rü tãütama nüxü narüyexera i ngêma chorü duüxügü. ¹⁹—Rü choma rü tá cuxna chanaxã i chorü ore na duüxügümaã nüxü quixuxücèx na nüxü nacuèxgüxücèx na ñuxácü daxügüxü i nañewa nangugüxü i ngextá Tupanaãèxgacü íxixüwa. Rü yixema tama cuxü irüxínüèxè i ngêma ore rü tãütama ngema tichocu. Natürü yixema meã cuxü irüxínüèxè i ngêma ore rü aixcüma

ngema Tupana ãëxgacü ííxíxüwa tá tangugü —ñanagürü. ²⁰Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügümaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —¡Taxúemaátáma nüxü pixu na choma rü Cristu chiixü! —ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27)

²¹Rü yemawena inanaxügü ga norü ngúexügümaã nüxü na yaxuxü ga ñacü tá nüxü na üpetüxü. Rü ñanagürü: —Choma rü Yerucharéüwa tá chaxü, rü ngema poraäcü ngúxü tá choxü ningexëëgü. Rü choxü tá nimëxgü i Yudfugiärü ãëgacügiërugü rü paigiärü ãëxgacügü rü ngúexëëruügü i ore i mugüwa nguxëëtaëgüxü. Natürü tomaëxpüx i ngunexü ngupetügu rü wena táxarü chamaxü —ñanagürü. ²²Rü yexguma ga Pedru rü nüxíca noxrüwama Ngechuchuxü naga, rü inanaxügü ga na naxucuxëäxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, Tupana rü tama nanaxwëxe na ngëmaäcü quidexaxü. Rü täütáma ngëmaäcü cuxü nangupetü i cumax —ñanagürü. ²³Natürü ga Ngechuchu rü Pedrucëx nadaueguächi, rü ñanagürü nüxü: —¡Choxna ixügachi, Pa Chatanáx, erü chixexügu choxü cunguxëëchaü! Rü tama Tupana nagu rüxínüxügü curüxínü, rü yatügü nagu rüxínüxügumare curüxínü i cumax —ñanagürü. ²⁴Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügüxü ñanagürü: —Rü ngëxguma texé chowe rüxüxchaügu, jëcü nüxü tarüxo i tümaärü ngúchaü, rü namaã tapora i ngëma guxchaxügü i tümacëx ínguxü i ñoma curuchawa tipotaxürüü tüxü ixíxëëxü, rü ngëmaetüwa chowe tarüxüáma! ²⁵Erü yíxema tügü maxëchaxëëchaüxë rü tá tayu. Natürü yíxema chauxcëx yúxe rü aixcüma tá tüxü nangëxma i maxü i taguma

gúxü. ²⁶Rü ¿Taciüwa i nüxü namexü ya wüxi ya yatü ega nayauãxgu i guxüma i ñoma i naãneärü ngëmaxügü, natürü iyanatauxëëägu i norü maxü? Erü taxucürüwama wüxi ya yatü rü norü dïerumaã naxcëx nataxe i norü maxü. ²⁷Erü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü rü wena táxarü núma chaxü. Rü ngëxguma rü Chaunattü ya Tupanarüü tá ãëxgacü chixü, rü daxücüãx i orearü ngeruügümaã tá íchangu. Rü ngëxguma tá nixü i nüxü chanaxütanüxü i wüxichigü i duüxügü i ngëma ñuxäcü chauxcëx na namaxëxürüüäcüma maxëxü. ²⁸Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü nangëxma i ñuxre i duüxügü i núma ngëxmagüxü rü täütáma nayu ñuxmatáta choxü nadaugü na yuwa ícharüdaxü rü aixcüma ãëxgacü ya poracü na chiixü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü toraxüäcü nangox

(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)

17 Rü 6 ga ngunexüguwena rü Ngechuchu ínayagagü ga Pedru rü Chaütiágu rü Cuáü ga Chaütiágueneë. Rü nüxícatama wüxi ga mëxpünewa noxrüwama namaã naxü. ²Rü yéma yema ngúexügüpëxewa rü toraxüäcü nangox ga Ngechuchu. Rü üëxcürüü nixü ga nachuwe ga na yayauracüüxü. Rü naxchiru rü ta üëxcüemariüü nixü ga na nangóonexëëäxü. ³Rü ngürüächi yéma naxcëx nangoxgü ga Moíché rü Ería. Rü Ngechuchumaã yéma nidexagü. ⁴Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Corix, name nixü nuã tangëxmagü. Rü ngëxguma cunaxwëxegu rü tá tanaxü ya tomaëxpüx ya düxenü, rü wüxi ya cuxcëx, rü náí ya Moíchécëx, rü náí ya Eriacëx —ñanagürü. ⁵Rü yexguma íyadexayane ga Pedru rü wüxi ga caixanexü ga nangóonexëëxü

rü natanügu nayangaixema. Rü yema caixanexüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Daa nixi ya Chaune ya nüxü changechaüxüchicü rü namaã chataãxüchicü. ¡Rü naga pexinüê! —ñanagürü. ⁶Rü yexguma yemaxü naxinüêgu ga yema ngüexügü, rü ñaxtüanegu nanangücuchiächitanü, yerü poraacü namuüê. ⁷Natürü ga Ngechuchu rü naxcèx nixü, rü nüxü nayarüngögü, rü ñanagürü nüxü: —¡Ipechigü rü täxü ipemuüëxü! —ñanagürü. ⁸Rü yexguma wenaxärü nadaunagütanügu, rü Ngechuchuxüxí-catama nadaugü rü taxúema ga toguexü nadaugü. ⁹Rü yexguma ínaxígügu ga guma mëxpúnewa, rü Ngechuchu nayaxucuxëgü ga taxúemaãma na nüxü yaxugüexücèx ga yema yéma nüxü nadaugüxü, ñuxmatáta yuwa ínadaxgu rü wena namaüxgu. ¹⁰Rü ñuxüchi ga yema ngüexügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü i ngéma ngüexëëruügü i ore i mugüwa nguxëëtaegüxü rü ñanagürügü:

“Ería tá nixi ya nüxíra cuxüpa nuã ücü?” ñanagürügü. ¹¹Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Aixcüma nixi i Ería na nüxíra tá núma naxüxü na chauxüpa Tupanacèx yamexëëaxücèx i duüxügü. ¹²Natürü choma pemaã nüxü chixu, rü Ería rü marü núma naxü, natürü duüxügü rü tama nüxü nacüexgü na texe yíixü. Rü yemacèx chixri namaã nachopetü. Rü ngëxgumarüü tá ta nixi na chixri tá chomaã nachopetüxü i duüxügü —ñanagürü. ¹³Rü yexguma ga yema ngüexügü rü nüxü nicüexächitanü ga Cuáü ga baiüxëëruüchiga na yíixü ga yema Ngechuchu namaã nüxü ixuxü.

Ngechuchu rü nanamexëê ga wüxi ga bucü ga ngoxo nawa yexmacü

(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

¹⁴Rü yexguma duüxügü íyexmaxüwa nangugügu, rü wüxi ga yatü

Ngechuchucèx nixü. Rü napéxegu nayacaxápüxü rü ñanagürü nüxü: ¹⁵—Pa Corix, ¡nüxü nangechaü ya chaune rü naxcèx yataanaxëê! Erü muëxpüxcüna rü naxäüãëxü, rü poraacü nüxü nangux. Rü muëxpüxcüna rü üxüxetügu nayanguxëê, rü éxna dexágu. ¹⁶—Rü nuã curü ngüexügüxütawa chanaga, natürü nümagü rü tama nüxü nacüexgü na namexëëgüaxü —ñanagürü. ¹⁷Rü yexguma Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü: —Pa Duüxügü i Tama Yaxögüxü i Chixri Maxëxüx, ¿ñuxguratáta i pemaã chanuxmaxü rü yaxna pemaã chaxínüxü? ¡Nuã penaga ya yima bucü! —ñanagürü. ¹⁸Rü Ngechuchu nananga ga yema ngoxo ga guma bucüwa yexmaxü. Rü yemaacü ínanatëxüchi ga yema ngoxo. Rü yexgumatama naxcèx nitaane ga guma bucü. ¹⁹Rü yemawena ga norü ngüexügü rü noxrüwama Ngechuchumaã nidexagü. Rü nüxna nacagüe, rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, ¿tüxcüü i toma rü taxuacüma ínanatëxüchi i ngéma ngoxo? —ñanagürügü. ²⁰Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü taxuacüma ípenatëxüchi erü tama aixcüma peyaxögü. Rü aixcüma pemaã nüxü chixu, rü ngëxguma chí woo wüxi ya motachachirerüxü naxiraxüchigu i perü õ, rü chí daa mëxpúnemaã nüxü pixuxgu na yaxügachixücèx, rü chí pega naxinü. Rü taxuxü chima pexü naguxcha ega aixcüma peyaxögügu. ²¹—Natürü ñaarüü i ngoxo rü tama ínaxüxü ega tama íxaureacüma iyumüxëgu —ñanagürü.

Ngechuchu rü wenaxärü nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

²²Rü yexguma norü ngüexügümaã Garirëaarü naãnegu yaxüxgu ga

Ngechuchu, rü norü ngúexügümaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —Choma ya Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü chixri tá chomaã nachopetü rü äëxgacügüna tá choxü namugü i duüxügü. ²³—Rü tá choxü nimèxgü, natürü tomaëxpüx i ngunexüguwena rü wena táxaru chamaxü —ñanagürü. Rü yexguma yema orexü naxinüëgu ga norü ngüexügü, rü poraëctü nangechaügü.

Ngechuchu ngixü naxütanü ga yema diëru ga tupaucu ga taxü necèx ngixü nayauxgücü

²⁴Ngechuchu rü norü ngúexügümaã Capernáürü iñewa naxi. Rü yexguma yema nangugügu rü Pedruxü inayadaugü ga yema yatügü ga tupaucu ga taxü necèx diëru ngixü yauxgüxü. Rü Pedruna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Yima curü Cori rü tama éxna ngixü naxütanü i ngëma diëru i tupaucu ya taxü neärü ixicü? —ñanagürügü. ²⁵Rü Pedru nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngëmaäcü nanaxütanü —ñanagürü. Rü yixcama ga yexguma i xgu naxücuxgu ga Pedru, rü Ngechuchuxira Pedrumaã nidexa, rü ñanagürü nüxü: —¿Nuxü ñacuxü i cumax, Pa Pedrux, rü ngextá nixi i nayauxgüäxü i norü diëru i guxü i nachiuäneärü äëxgacügü? ¿Cuxcèx i nügütanüwatama rü éxna togü i duüxügütanüwa? —ñanagürü. ²⁶Rü Pedru nanangäxü, rü ñanagürü: —Maneca togü i duüxügütanüwa nixi i nayauxgüäxü —ñanagürü. Rü ñuxüchi Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Rü ngëxguma ngëmaäcü yixügu, rü yixema na Tupanaärü ixigüxü rü taxucèxma tanaxütanügü. ²⁷—Natürü ngëma na taxüema tamaã nuxücèx, rü chanaxwëxe i cuyaxütanü i ngëma diëru. ¡Rü yéa nextaawa naxü, rü ngëma yapoxwaxe! ¡Rü ngëma nüxiraixü i choxni i cunapoxwaixü rü naäxwa tá nüxü icuyangau i wüxi i diëru i

nagu mexü na yangutanüxëëxücèx i chauxcèx rü cuxcèx rü ta! ¡Rü tupaucu ya taxünewa nange i ngëma diëru, rü yaxütanü! —ñanagürü.

¿Texé tá tixi ya guxäärü yexera ixixé?

(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

18 Rü yexguma ga norü ngüexügü rü Ngechuchucèx naxi rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Pa Corix, texé tá tixi ya guxüärü yexera ixixé i ngëma Tupana äëxgacü íixixüwa? —ñanagürügü. ²Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga buxücèx naca, rü norü ngüexügüärü ngäxütanügu nanachixë. ³Rü ñuxüchi ñanagürü nüxü: —Dücèx, Pa Chorü Ngüexügüx, aixcüma pemaã nüxü chixu, rü ngëxguma tama nüxü perüxoegu i ngëma na togüärü yexera pegü pixigüxëëchaixü rü ñuxüchi tama ñaã buxürüü pegü íperüxíragu, rü taxucürüwa pichocu i ngextá Tupana äëxgacü íixixüwa. ⁴—Rü aixcüma yixema tügü íruxíraxe rü ñaã buxürüü ixixé, rü yixema tá tixi ya guxüärü yexera ixixé i ngextá Tupana äëxgacü íixixüwa. ⁵—Rü texé ya chauégagu meã nayaxüxe i wüxi i buxü i ñaärüü ixixü rü choxü nixi i tayauxü.

Naxäücüma nixi na pecadugu inguxü

(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶—Rü texé ya pecadugu nanguxëxë i wüxi i ñaã buxügü i choxü yaxögüxü rü tümacèx rü narümemaë chi nixi na noxtacüma wüxi ya nuta tümanaäwa nayangacuchixü, rü ñuxüchi ngëmaäcü taxtüchiüwa tüxü nayarütäxü na ngëxma tayuxücèx. ⁷—Ñoma i naä necüäx i duüxügücèx rü wüxi i taxü i ngechaü nixi na nangëxmaxü i muxüchixü i tacü i pecadugu nayixëëxü. Rü guxüguma tá nangëxma i ngëma chixexügü, natürü wüxi i ngechaüxüchi tá nixi naxcèx i ngëma yatü i togüxü

pecadugu nguxēēxū. ⁸—Rü ngēmacèx i ngēxguma chi cuxméx rü éxna cucutü pecadugu cuxü nguxēēgu, rü name nixī i noxtacüma ícunadae rü yaxügu cuyaña. Erü narümemaē nixī i cuboxméxácüma rü éxna cubocutüácüma na cunayaxuxü i curü maxü na tama guxüne ya cuxméxmaā rü éxna guxüne ya cucutümaā üxü ya taguma ixoxünewa quitèxcuchixüçèx. ⁹—Rü ngēxguma chi cuxetü pecadugu cuxü nguxēēgu, rü name nixī i ícunacaxüchi, rü yaxügu cunaña. Erü narümemaē nixī i wüxixetümaā na cunayaxuxü i curü maxü na tama guxüne ya cuxetümaā üxü ya ngoxogü nagu poxcuenewa na quitèxcuchixüçèx. [Rü ngēmaācü woo cuxü naguxchagu, natürü name nixī i nüxna quixügachi i guxüma i ngēma chixexügü i nagu cunguchaüxü.]

Ore ga carneru ga iyarütaxuxügu ixuxü

(Lc 15.3-7)

¹⁰—Rü tama name i nüxü pexoox i wüxi i buxü i ñaärüü choxü yaxöxü. Erü ngēma norü dauruügü i orearü ngeruügü i daxüçüāx rü guxüguma Chaunatü ya daxügucüpéxewa nangēxmagü na ngema ngēma buxüetüwa nachogüçèx. ¹¹—Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chüxü rü núma chaxü na chanamaxēēxüçèx i duüxügü iyarütaxuxü. ¹²—¿Rü nüxü ñapegüxü i pema ega wüxi ya yatü rü nüxü nangēxmagu i 100 i carnerugü rü wüxi nüxü iyarütaxuxü? ¿Taux éxna i nachitaügu namugüāxü i ngēma 99, rü ñuxüchi naxcèx yadauxü i ngēma nüxü iyarütaxuxü? ¹³—Rü ngēxguma nüxü iyangauxgu, rü namaā nataāēxüchi i ngēma norü carneru. Rü woo guxüguma namaā nataāē i ngēma 99 i tama iyarütaxuxü, natürü yexeraācüxüchi namaā nataāē i ngēma wüxi i iyarütaxuxü, erü marü nüxü inayangau. ¹⁴—Rü ngēxgu-

marüü ta nixī ya Penatü ya daxügucü na tama nanaxwēxexü na wüxi i ñaā buxü na iyarütaxuxü.

Ñuxäcü tamücüxü na ingechaüxüchiga

(Lc 17.3)

¹⁵—Rü ngēxguma cueneē chixexü cumaā üxgu, rü name nixī i nüxücatama namaā quidexa, rü nüxna nüxü cucuèxächixēē i ngēma norü chixexü i cumaā naxüxü. Rü ngēxguma cuga naxünügu, rü marü wenaxarü mexüçèx cunataeguxēē i ngēma cueneē. ¹⁶—Natürü ngēxguma tama cuga naxünügu i ngēma cueneē, rü name nixī i naxcèx cuca i wüxi rü éxna taxre i duüxügü na nümagü rü ta namaā yadexagüxüçèx i ngēma cueneē. ¹⁷—Rü ngēxguma rü ta tama nüxü inaxünügu i ngēma taxre i duüxügüarü ore, rü name nixī i guxü i yaxögüxümaā nüxü quixu na ngēma cueneēmaā yadexagüxüçèx. Rü ngēxguma rü ta tama nüxü inaxünügu i ngēma yaxögüxüarü ore, rü name nixī i wüxi i duüxü i tama yaxöxüriüügu namaā curüxinü. ¹⁸—Rü aixcüma pemaā nüxü chixu rü yíxema núma ñoma i naānewa tama pexü irüxünüxè i chorü ore rü täütama Tupana äxgacü íxixüwa tichocu. Natürü yíxema meā pexü irüxünüxè i ngēma ore rü aixcüma ngēma tá tangu. ¹⁹—Rü pemaā nüxü chixu rü ngēxguma chi taxre i pema i núma ñoma i naānewa rü wüxigu tacüçèx ípexaxgu i Chaunatü ya daxügucüxütawa, rü nüma ya Chaunatü rü tá pexna nanaxä. ²⁰—Erü ngēma ngextá taxre rü éxna tomaēxpüx i duüxügü chauégagu íngutaquéxexüwa, rü choma rü ta norü ngäxütanüwa changēxma —ñanagürü. ²¹ Rü yexguma ga Pedru rü Ngechuchucèx nixü, rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Pa Corix, ngēxguma chaueneē chixexü chomaā üxgu, rü nüxreéxpüxcüna i namexü

na nüxü nüxü changechaüxü naxcèx i ngëma chixexü i chomaã naxüxü? ¿Rü marü namexü j cuxcèx ega 7 éxpüxcüna yixüga na nüxü nüxü changechaüxü? —ñanagürü. ²²Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Tama name i 7 éxpüxcünaxícatama nüxü nüxü cungechaü. Natürü guxügutáma nixi i nüxü nüxü na cungechaüxü woo 70 éxpüxcüna i 7 wa nangu —ñanagürü.

Ore ga äëxgacüarü duüxü ga tama namücüaxü nüxü ngechaüxü ga norü ngetanügu ixuxü

²³Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —Rü ngëma Tupana na äëxgacü ixixü, rü ñoma wüxi ga nachüüãneärü äëxgacü ga norü duüxügü ga nüxü nangetanügüxü-maã namexëëchaüxürüü nixi. ²⁴—Rü yexguma inaxügüägu ga meã nüxü na yadaugüxü ga yema nüxü nange-tanügüxüpane, rü naxütawa nanagagü ga wüxi ga norü duüxü ga taxüchicü ga diëru nüxü ngixü ngetanüxü. ²⁵—Natürü ga yema norü duüxü rü nangeärü diëruäx, rü taxuacüma norü cori ga äëxgacüaxü nanaxütanüega. Rü yemacèx ga yema äëxgacü rü norü churaragüxü namu na to ga corixü namaã nataxegüxücèx ga yema yatü, wüxigu tüma-maã ga naxmèx rü naxäcügü rü norü yemaxügü, na yema natanü ga diëru-maã naxütanüäxücèx ga norü ngetanü. ²⁶—Rü yexguma ga yema norü duüxü rü norü äëxgacüpëxegu nacaxápüxü, rü nüxü nacèxü, rü ñanagürü:

“Pa Corix jchoxü nangechaü! Rü marü tá chapuracü, rü tá cuxü chanaxütanü i guxüma”, ñanagürü. ²⁷—Rü yema norü äëxgacüaxü nangechaütümüü, rü yemacèx namaã nüxü nixu ga marü tama nüxü na naxütanüäxücèx ga yema norü ngetanü. Rü ñuxüchi ínananguxuchixëe. ²⁸—Natürü yexgumatama yema äëxgacüxütawa ínaxüxgu ga yema yatü, rü nüxü

inayangau ga wüxi ga namücü ga írarüwatama nüxü nangetanüxü. Rü yema yatü rü nüxna natüxüe, rü nananuxnaxä, rü ñanagürü nüxü:

“jChoxü ngixü naxütanü i ngëma diëru i ngixü cungetanücü!” ñanagürü. ²⁹—Rü yexguma ga yema namücü rü yema yatüpëxegu nacaxápüxü, rü nüxü nacèxü, rü ñanagürü:

“Pa Chomücü, jchoxü nangechaü! Rü marü tá chapuracü, rü tá cuxü chanaxütanü i guxüma”, ñanagürü. ³⁰—Natürü ga yema yatü rü tama nüxü nacüaxchaü ga yema ore. Rü poxcupataügu tüxü napoxcuama ñuxmata nüxü tanaxütanü ga yema tümaärü ngetanü. ³¹—Rü yexguma togü ga yema äëxgacüarü duüxügü nüxü daugügu ga yema ngupetüxü, rü poraacü naäëwa nangux ga yema naxüxü ga yema yatü. Rü norü corixütawa naxi rü nüxü naxarüxugüe ga guxüma ga yema ngu-petüxü. ³²—Rü yexguma ga yema äëxgacü rü nanamu ga norü churaragü na naxütawa nagagüäxücèx ga yema yatü. Rü yexguma naxütawa nanguxgu, rü ñanagürü nüxü:

“Wüxi i chixexü i chorü duüxü quixi. Choma rü cuxü nüxü changechaü ga yema choxü cungetanüxü, erü choxü cucèxü na tama cuxü chapoxcuxücèx. ³³—Rü cuma rü chita nüxü nüxü cungechaü i ngëma cumücü i cuxü nangetanüxü, yexgumarüü ga choma rü cuxü nüxü na changechaüxürüü ga yema choxü cungetanüxü”, ñanagürü nüxü. ³⁴—Rü poraacü nanuxüchi ga yema äëxgacü. Rü norü churaragüxü namu na napoxcugüäxücèx ga yema yatü ñuxmata guxü nüxü naxütanü ga yema nüxü nangetanüxü —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁵Rü ñuxüchi ñanagürü ta: —Rü ngëxgumarüü tá pemaã nanaxü ya Chaunatü ya daxügucü i ngëxguma tama wüxichigü aixcüma peenexëgüaxü nüxü

perüngümaegu i ngema chixexü i pemaã naxüxü —ñanagürü.

Parichéugü rü Ngechuchuna nacagüe i táxmèxhiga

(Mr 10.1-12; Lc 16.18)

19 Rü yema ñaxguwena ga Ngechuchu rü inaxüächi ga Gariréaarü nañewa. Rü natü ga Yudáüärü tocutüwa naxü ga Yudéaarü nañewa. ²Rü muxüma ga duüxügü nawe narüxí, rü nüma ga Ngechuchu rü yéma nanameëxë ga yema idaaweexü.

³Rü Ngechuchucèx naxí ga ñuxre ga Parichéugü, rü nüxna nacagü rü ñanagürügü: —¿Cuxcèx namexü i wüxi i yatü na ínatáxmèmxarexü ega tacü rü chixexü taxüxgu ya naxmèx? —ñanagürügü. Rü yemaäcü nüxna nacagü yerü Ngechuchuxü chixexügu nanguxëégüchaü. ⁴Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —¿Taguma éxna nawa pengúe i ngëma Tupanaärü ore i ümatüxü i nüxü ixuxü ga noxri Tupana naxüxgu ga duüxügü, rü yatüxü rü ngecüxü na naxüxü? ⁵—Rü ñanagürü ga Tupana:

“Rü ngëmacèx ya yatü rü tá nanatü rü naëna nixügachi na namèxmaã inaxáüxücèx. Rü ngëmaäcü i ngëma taxre rü ñoma wüxitama i duüxürüü tá nixügü”.

⁶—Rü ñuxüchi tama taxre nixí, rü wüxitama nixí. Rü ngëmacèx taxucürüwa texé nügüna tayaxíga-chitanüxëe i ngëma taxre i Tupana nügüna mugüxü —ñanagürü. ⁷Rü yexguma Ngechuchuna nacagü rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü nixí ga Moíché ga duüxügümaã nüxü yaxuxü rü ngëxguma texé tümamèxü ítáxchaügu rü name nixí i wüxi i popera i tëxgüpane ngíxna taxã, rü ñuxüchi ngíxü ítatèx? ñaxü —ñanagürügü. ⁸Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Pegagu nixí ga Moíché ga tama

peyna nachúxäxü na pexmèxü ípetáxü. Yerü nüma nüxü nacuèx na tama aixcüma peyaxögüxü. Natürü noxriarü ügügu rü tama yemaäcü nixí. ⁹—Rü choma pemaã nüxü chixu rü tama name na texé tümamèxü ítáxü ega tama naí ya yatümaã nangëäëxügügu yixígu. Rü ngëxguma chi yima yatü rü ñuxüchi naí i ngemaã naxäxmèxgu, rü chixexü naxü, rü ñoma naí i ngemaãmare nangëäëxürüü nixí. Rü texé ya ngëmaã ämaxë i ngëma nge i ngíte ngíxü ítëxcü, rü ñoma naí i ngemaãmare itapexürüü tixí —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹⁰Rü ñuxüchi ga norü ngüexügü rü ñanagürügü nüxü: —Ega ngëmaäcü yixígu rü name nixí i noxtacüma tama naxämèx ya yatü rü tama ixäte i nge —ñanagürügü. ¹¹Rü Ngechuchu norü ngüexügüxü nangäxü rü ñanagürü: —Taxucürüwa guxüma i duüxügü nüxü nacuèx i tacüchiga na yíxü i ngëma nguxëetae. Natürü yíxema Tupana tüxü nüxü cuèxëexëxícatama tixí ya nüxü cuèxgüxe. ¹²—Rü nangëxma i nagúxüraüxü i guxchaxü na tama naxämèxücèx ya yatü. Erü nümaxü i yatü rü woetama taxucürüwa naxämèx erü norü bucüma nangepüxüchare. Rü nümaxü i yatü rü taxucürüwa naxämèx erü nayauxpüxücharee. Rü togü tama naxämèx erü Tupanaärü ngüchaüxícatama naxügüchaü. Rü texé ya ngëmaäcü maxchaüxë rü marü name i ngëmaäcü tamaxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü buxügüxü nameäxë

(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³Rü duüxügü rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga ñuxre ga buxügü na Ngechuchu nüxü ingögüxücèx rü namaã nayumüxëxücèx. Natürü ga Ngechuchuarü ngüexügü rü inanaxügüe ga na yangagüäxü ga yema duüxügü ga Ngechuchuxütawa buxügüxü gagüxü.

¹⁴Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Marü name i chauxütawa naxi i buxügü. ¡Rü täxü i nüxna penachuxuxü! Erü Tupana äëxgacü ííxíüwa rü tümacèx nixi ya yíxema ñaã buxügürü meã yaxögüxe —ñanagürü. ¹⁵Rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü yema buxügüétü naxüméx. Rü yemawena inaxüächi ga yéma.

**Wüxi ga ngextüxcü
ga díëruäxüchicü
Ngechuchumaã nidexa**

(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶Rü wüxi ga ngextüxcü rü Ngechuchuxütawa nangu, rü nüxna naca, rü ñanagürü: —Pa Ngúexëerüü ya Mecüx, ¿tacü tá chaxüxü na chanayaxucèx i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. ¹⁷Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü “Mecü” ñacurügü choxü? Erü Tupanaxícata nixi ya mecü íxícu, rü nataxuma i to. Natürü ngëxguma cunayauxchaügu i maxü i taguma gúxü, rü ¡naga naxínü i Tupanaärü mugü! —ñanagürü. ¹⁸Rü yexguma ga guma ngextüxcü rü ñanagürü: —¿Ngëxürüüxü tá nixi i Tupanaärü mugü i naga chaxínüxü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —¡Täütáma cumáëta, rü täütáma naí i ngemaã icupe, rü täütáma cungítèèx, rü täütáma doraxü quixu i togüchiga! ¹⁹—¡Rü tümaga naxínü ya cunatü rü cue, rü nüxü nangechaü i cumücügü ngëma na cugü cungechaüxürüü! —ñanagürü. ²⁰Rü yexguma ga guma ngextüxcü rü ñanagürü: —Guxüma i ngëma mugü i nüxü quixuxü rü woetama chorü bucüma meã chayanguxëë. ¿Rü tacü rü to tá chaxü na choxü nangëxmaxücèx i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. ²¹Rü Ngechuchu nanangäxü rü

ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupanapéxewa mecü quixíxchaügu, rü name nixi i namaã cutaxe i guxüma i curü ngëmaxügü rü togü i ngearü ngëmaxüäxgüxüna cunaxã i ngëma curü natanü. Rü ngëxguma tá cuxü nangëxma i cuchica i daxügüxü i nañewa. Rü ñuxüchi marü name i chowe curüxü —ñanagürü. ²²Natürü yexguma yemaxü naxínügu ga guma ngextüxcü rü poraäcü nangechaü, yerü namuärü díëruäxüchi. ²³Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügüxü ñanagürü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü naguxchaxüchi nixi na wüxi i duüxü i díëruäxüchixü rü Tupana äëxgacü ííxíüwa na nanguxü. ²⁴—Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ñoma wüxi i cameyu na taxucürüwama wüxi ya ucumaxëtüwa naxüpetüxüärü yexera narüguxchamaë naxcèx i wüxi i duüxü i díëruäxüchixü na yaxücuxü i ngextá Tupana äëxgacü ííxíüwa —ñanagürü. ²⁵Rü yexguma yemaxü naxínüëgu ga norü ngúexügü rü poraäcü nabèixächíëgü. Rü nügüna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Rü texé tá éxna tixi ya nayaxüxe i maxü i taguma gúxü? —ñanagürügü. ²⁶Rü Ngechuchu nüxü nadawentü rü ñanagürü nüxü: —Duüxügü rü taxuacüma nügü namaxëë, natürü Tupanaäxü rü natauxcha na namaxëëäxü —ñanagürü. ²⁷Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, toma rü marü ítanawogü ga guxüma ga torü yemaxügü na cuwe tarüxíxücèx. ¿Rü tacü tá nixi i torü natanü i ñuxmax? —ñanagürü. ²⁸Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëma ngunexü i Tupana nagu nangëxwacaxüxëëxü i guxüma, rü choma rü äëxgacü ya tacü tá chixi. Rü chorü tochica i mexëchixüwa tá charüto. Rü pema i 12 i chorü ngúexügü

na çhove perüxixü rü pema rü tá ta pexü nangëxma i perü tochicaxü i mexëchixü i chauxütawa. Rü ngema tá perütogü na norü maxüchigacëx nüxü picagüxü i guxüma i Yudfugü. ²⁹Rü guxâma ya yixema tümapata chauxcëx ítáxe, rü éxna tümãeneëgü rü tümãeyëxgüxü chauxcëx ítáxe, rü éxna tümãnatü rü tümãëxü chauxcëx ítáxe, rü éxna tümãmëx rü tümãxácügüxü rü tümããrü naãne chauxcëx ítáxe, rü 100 éxpüxcüna i ngëma noxri tüxü ngëxmaxüãrü yexera tá tayaxu. Rü naëtü tá tanayaxu i maxü i taguma güxü. ³⁰—Naturü muxüma i nümaxü i ñoma i naãnewa duüxügü wixpëxewa ügüxëëxü, rü daxügüxü i naãnewa rü Tupana tá wixweama nanaxügüxëë. Rü muxüma i nümaxü i ñoma i naãnewa duüxügü wixweama ügüxëëxü, rü daxügüxü i naãnewa rü Tupana tá wixpëxewa nanaxügüxëë.

Ore ga puracütanüxügu ixixü

20—Rü ngëma Tupana äëxgacü íxixüwa rü ñoma wüxi ga ubanecüarü yora ga pëxmama norü puracütanüxü ta yadaucürüü nixi. ²Rü yema puracütanüxümaã nanamexëë na wüxítachinü ga díerugu nüxü na naxütanüãxücëx ga wüxichigü ga ngunexügu. Rü ñuxüchi naãnewa nanamugü na yéma yapuracüexücëx. ³—Rü yixcama ga 9 arü oragu rü ínayadau ga ngextá yatügü ga puracücëx daugüxü íngutaquëxegüxüxüwa. Rü yexma nüxü nayangau ga ñuxre ga yatügü ga ngearü puracüãxgüxü. ⁴—Rü ñanagürü nüxü:

“¡Ngema chorü ubanecüwa peyapuracüe! Rü meã tá pexü chanaxütanü”, ñanagürü. Rü nümagü rü yéma naxi. ⁵—Rü yema ubanecüarü yora rü tocuchigu rü wenaxärü togü ga puracütanüxü ta nayadau. Rü tomaëxpüxarü oragu ga yáuanecü rü

wenaxärü yexgumarüü ta nayadau. ⁶—Rü yixcama ga wüximéëxpüxarü oragu ga yáuanecü rü wenaxärü ínayadau ga ngextá yatügü ga puracücëx daugüxü íngutaquëxegüxüxüwa. Rü yexma nüxü nayangau ga ñuxre ga togü ga yatügü ga ngearü puracüãxgüxü. Rü ñanagürü nüxü:

“¿Tüxcüü i pema rü nuxã perüchomare i guxü i ñoma i ngunexügu, rü tama pepuracüe?” ñanagürü. ⁷—Rü nümagü nanangãxügü, rü ñanagürügü nüxü:

“Tama tapuracüe erü taxúema tox-cëx tadau na tüxü tapuracüexücëx”, ñanagürügü. Rü yexguma ga yema naãneãrü yora rü ñanagürü nüxü:

“¡Pema rü ta ngema chorü ubanecüwa pexi rü peyapuracüe! Rü meã tá pexü chanaxütanü”, ñanagürü. ⁸—Rü yexguma marü nachütagu rü yema naãneãrü yora, rü naxcëx naca ga norü puracütanüxüãrü dauruü, rü ñanagürü nüxü:

“¡Naxcëx naca i ngëma puracütanüxü. Rü nüxíra nüxü naxütanü i ngëma wixwenaxüchima ngema íxü, rü nawa tá icuyacuëxëë i ngëma nüxíra ngëma puracüexü!” ñanagürü. ⁹—Rü yéma naxi ga yema puracütanüxü ga wüximéëxpüxarü oragu ga yáuanecü puracüwa íxü. Rü wüxichigü ngíxü nayauxgü ga wüxítachinü ga díeru. ¹⁰—Rü yemawena rü yéma naxi ga yema nüxírama puracüexü ga puracütanüxü. Rü nümagü nagu naxínüëgu rü yexera tá ngíxü nayauxgü ga díeru, natürü nümagü rü ta ngíxü nayauxgü ga wüxítachinütama ga díeru ga wüxichigü. ¹¹—Rü yexguma ngíxü nayauxgügu rü inanaxügüe ga chixri na yadexagüxü nachigagu ga yema naãneãrü yora. ¹²—Rü ñanagürügü:

“Yixema rü guxü i ngunexügu üëxcüxetüwa tapuracüe, natürü i ñãã puracütanüxü i wixwenaxüchi íngugüxü

rü wüxi i oratama napuracüe. Natürü ngëma tüxü naxütanüaxüēxpüxtama nüxü nanaxütanü”, ñanagürügü. ¹³—Natürü ga yema ubanecüarü yora nanangäxü, rü ñanagürü nüxü ga wüxi ga yema puracütanüxü:

“Pa Chomücüx, tama cuxü changix. ¿Tama éxna i wüxítachinügu yïxü ga chomaã cunamexëëxü na cuxü chanaxütanüxü i ngëma puracü? ¹⁴—¿Ñaa i curü díeru, rü fixü! Rü ngëma puracütanüxü i wüxi i oratama puracüexü, rü choma nüxna ngixü chaxächauñ i ngëma cuxna ngixü chaxäcüēxpüx. ¹⁵—¿Tama éxna name i ngëma choma chanaxwëxexüãcüma ngïmaã na chaxüxü i chorü díeru? ¿Rü éxna quixäüxächi erü ngëmaãcü chamecüma?” ñanagürü. ¹⁶—Rü yixema ñuxma duüxügü wixweama tüxü ügüxëexë, rü daxüguxü i naãnewa rü Tupana tá wixpëxewa tüxü naxügüxëë. Rü yixema ñuxma duüxügü wixpëxewa tüxü ügüxëexë rü daxüguxü i naãnewa rü Tupana tá wixweama tüxü naxügüxëë. Erü Tupana rü muxüchiena naxu, natürü noxretama tixi ya yixema tüxü nadexe —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü norü tomaēxpücüna nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷Rü yexguma namagu yaxüxgu ga Ngechuchu ga Yerucharéüwa na naxüxü rü noxrüwama naxcèx naca ga yema 12 ga norü ngüexügü, rü ñanagürü nüxü: ¹⁸—Pema nüxü pecuèx na marü ingaicaxü na Yerucharéüwa ingugüxü. Rü ngëma rü duüxügü rü tá chixri chomaã nachopetü. Rü tá paigüarü äëxgacügü rü ngüexëëruügü i ore i mugüwa nguxëëtaegüxüna tá choxü namugü. Rü nümagü rü tá chomaã nanaxuegügü na chayuxücèx. ¹⁹—Rü tá to i nachüãnecüãxna choxü namugü. Rü ngëmagü tá nixi i chaugu idauxcüräügüxü rü choxü cüaigüxü. rü

ñuxüchi tá curuchawa choxü nipotagü na ngëxma chayuxücèx. Natürü tomaēxpüx i ngunexüguwena rü tá wenaxârü chamaxü —ñanagürü.

Wüxi ga ngüxëécèx íca ga Chaütiágu rü Cuáüarü mamá

(Mr 10.35-40)

²⁰Rü yéma iyexma ga naë ga Chaütiágu rü Cuáü. Rü yema taxre rü Zebedéu nanegü nixigü. Rü ngïma rü Ngechuchucèx iyaxü namaã ga yema taxre ga ngïnegü. Rü Ngechuchupëxegu iyacaxápüxü, rü wüxi ga ngüxëécèx nüxna iyaca. ²¹Rü nüma ngixna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü nixi i cunaxwëxexü? —ñanagürü. Rü ngïma inangäxü rü ngïgürügü: —Pa Corix, ngëxguma äëxgacüxü quingucuchigu rü chanaxwëxe i cunamu na wüxi i ñaa chaune rü curü tügü necüwawa na natoxü, rü ngëma to i curü toxwecüwawa na natoxü —ngïgürügü. ²²Natürü Ngechuchu ngixü nangäxü rü ñanagürü: —Pema rü tama nüxü pecuèx na tacücèx ípecaxü. ¿Namaxã chi peporaexü i ngëma ngüxü i tá choxü üpetüxü? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Ngëmaãcü namaã tá taporae —ñanagürügü. ²³Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma tá nixi i chauxrüü ngüxü pingegüxü. Natürü ngëma chorü tügü necüwawa rü chorü toxwecüwawa na perütogüxücèx, rü tama choxmëxwa nangëxma na pexna chanaxäxü. Rü Chaunatuméxëwa nixi na nangëxmaxü i ngëma, rü nüma tá tüxna nanaxã ya yixema tümacèx íyïxë —ñanagürü. ²⁴Rü yexguma yemaxü naxinüëgu ga yema togü ga 10 ga Ngechuchuarü ngüexügü, rü Chaütiágumaã rü Cuáümaã nanuë. ²⁵Natürü Ngechuchu naxcèx naca rü ñanagürü nüxü: —Pema nüxü pecuèx rü guxü i

nachiãanegüarü ãëxgacügü rü poraãcü nanamu i norü duüxügü. Rü ngëma ãëxgacügü i taxügü rü norü duüxügüarü yora nügü nixigüxëë. ²⁶—Natürü tãütãma ngëmaãcü nixi i petanüwa. Rü ngëxguma texé naxwëxegu na ãëxgacü tiixü i petanüwa, rü name nixi i noxri rü guxããrü ngüxëëruü tixi. ²⁷—Rü ngëxguma chi texé i petanüwa naxwëxegu na tümamücügüeru na tiixü, rü name nixi i noxri rü guxüma i tümamücügüarü ngüxëëruü tixi. ²⁸—Yerü chomatama i Tupana Nane na duüxüxü chiixü rü tama togü choxü rüngüxëëxücëx nixi i núma chaxüxü. Naturü núma chaxüxü na duüxügüxü charüngüxëëxücëx rü naxcëx na chayuxücëx rü ngëmaãcü chanaxütanüxücëx na muxüma i nümagü rü nüxü nangëxmaxücëx i maxü i taguma gúxü —ñanagürü.

Ngechuchu nanameëxëë ga taxre ga ngexetügüxü

(Mr 10. 46-52; Lc 18.35-43)

²⁹Rü yexguma Ngechuchu norü ngüexügümaã Yericüarü ããnewa íchoüxgu, rü muxüma ga duüxügü nawe narüxi. ³⁰Rü yëma namacüwawa narütogü ga taxre ga ingexetüxü. Rü yexguma nüxü naxínüëgu na Ngechuchu yëma üpetüxü, rü tagaãcü Ngechuchuna nacagüë, rü ñanagürügü: —Pa Corix, Pa Dabítanüxüx, ¡Cuxü tangechaütümüügü! —ñanagürügü. ³¹Rü yema duüxügü ga Ngechuchuwe rüxixü rü nayangagü na iyanangeëxgüxücëx. Naturü nümagü ga yema ingexetüxü rü yexeraãcü Ngechuchuna nacagüë, rü ñanagürügü; —Pa Corix, Pa Dabítanüxüx, ¡cuxü tangechaütümüügü! —ñanagürügü. ³²Rü yexguma ga Ngechuchu rü yexma nayachiãchi rü naxcëx naca ga yema ingexetüxü. Rü nüxna naca rü ñanagürü: —¡Tacü i penaxwëxëxü na

pexcëx chanaxüxü? —ñanagürü. ³³Rü nümagü nanangãxügü rü ñanagürügü: —Pa Corix, tanaxwëxe na toxü quidauchitanügüxëëxü —ñanagürügü. ³⁴Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü nangechaütümüügü, rü naxëtügügu ningögü. Rü yexgumatama nidauchigü, rü Ngechuchuwe narüxi.

Yerucharëügu naxücu ga Ngechuchu

(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Cu 12.12-19)

21 Rü yexguma marü yangaicagügu ga Yerucharëüwa na nangugüxü, rü nawa nangugü ga guma ããne ga Bechagué ga Orfbunecüarü mëxpüneãrü ngaicamana yexmane. Rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngüexügü. ²Rü ñanagürü nüxü: —¡Gua tóru toxmëxtawa ngëxmane ya ããnexãcüwa pexi! Rü ngëxma tá ngxü pengau i wüxi i buru i ngëxma ngaxücü namaã i wüxi i ngxãcü i yatüxü i ngxütagu irüxãüxü. ¡Rü ngxü piwëxü, rü nuã chauxütawa ngxü pega namaã i ngxãcü! ³Rü ngëxguma texé pexna caxgu na tacücëx ngxü piwëxüxü, ¡rü tümamaã nüxü pixu rü ñapegügü:

“Torü Cori nangixwëxe namaã i ngxãcü, naturü paxa tá ngxü nawoëgüxëë”, ñapegügü tüxü! —ñanagürü. ⁴Rü yema naxüpetü yerü yemaãcü Tupana nayangüxëë ga norü ore ga nuxcümaüxü ga norü orearü urüü ümatüxü ga ñaxü:

⁵“¡Yerucharëücüãxgümaã nüxü pixu rü ñapegü: ‘¡Dücëx ya perü ãëxgacü ya nuã pexütawa ücü! Rü nüma rü tama nügü yacuëxüüãcü ínangu, rü wüxi i buruxacüëtügumare naxaunagü!’”

ñanagürü ga yema ore. ⁶Rü yexguma ga yema taxre ga norü ngüexügü rü yëma naxi, rü nanaxügü ga yema Ngechuchu namaã nüxü ixüxü. ⁷Rü Ngechuchuxütawa ngxü nagagü ga yema buru ngxacümaã. Rü yema norü

ngúexügü rü naxchirumaã nanachatagü ga yema ngixacü, rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü natagu naxaunagü. ⁸Rü yema muxüma ga duüxügü ga nawe rüxixü rü naxchirumaã nayachamatanü ga nama. Rü togü rü naixátü ta nadaügü rü yemamaã nayachamatanü ga nama. ⁹Rü yema duüxügü ga napéxegu ägüxü, rü yema togü ga wixweama ägüxü, rü tagaacü ñanagürügü: —¡Nüxü ticuèxüxügü ya daa äëxgacü ya Dabítanüxü! ¡Rü namecümäxüchi ya daa Tupanaegagu núma ücü! ¡Rü pema rü ta, Pa Daxüctüãx, rü nüxü picuèxüxügü ya Tupana! —ñanagürügü. ¹⁰Rü yexguma Ngechuchu Yerucharéüwa ixüxügü, rü guxüma ga yema iãnecüãx rü nanaxixächiaëgü, rü ñanagürügü: —¿Texe nixi ya daa? —ñanagürügü. ¹¹Rü yema Ngechuchuwe rüxixü ga duüxügü rü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Daa nixi ya Tupanaärü orearü uruü ya Ngechuchu ya Gariréañewa ngëxmane ya iãne ya Nacharétücüãx ixicü —ñanagürügü.

Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa ínanawoxü ga duüxügü ga yéma taxegüxü

(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Cu 2.13-22)

¹²Rü tupauca ga taxünegu naxücu ga Ngechuchu, rü ínanawoxü ga yema yéma tacümaã taxegüxü rü naxcèx taxegüxü. Rü nanangüegutanü ga norü mechagü ga yema duüxügü ga yéma Tupanaärü ñamarewa mexü ga diëru-maã taxegüxü rü muxtucugümaã taxegüxü. ¹³Rü ñanagürü nüxü ga yema duüxügü: —Tupanaärü ore i ümatixüwa rü ñanagürü:

“Chopata rü yumüxëpataü nixi”.

Natürü pema rü ngítèxgüxüpataü peyaxixëë —ñanagürü. ¹⁴Rü yéma tupauca ga taxünewa rü Ngechuchucèx naxi ga ñuxre ga ingexetügüxü rü

ichixeparagüxü. Rü Ngechuchu nanameëxëë. ¹⁵Natürü ga paigüarü äëxgacügü rü ngüexëëruügü ga ore ga mugüwa ngüxëëtaegüxü, rü nüxü nadaugü ga yema mexügü ga taxügü ga Tupanaärü poramaã naxixü ga Ngechuchu rü buxügüxü naxinüë ga na ñagüxü: —¡Namexëchi ya daa äëxgacü ya Ngechuchu ya Dabítanüxü! —ñagüxü. Rü yemacèx ga yema äëxgacügü rü nanuë. ¹⁶Rü ñanagürügü Ngechuchuxü: —¿Nüxü cuxinüxü i ngëma buxügü namaã idexagüxü? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngü, nüxü chaxinü. ¿Natürü taguma éxna nawa pengüe i Tupanaärü ore i ümatixü i ñaxü:

“Rü ngëma buxügü i íraxüchixü rü õxchanagü rü tá ta cuxü nicuèxüügü”, ñaxü? —ñanagürü. ¹⁷Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna yéma nixü, rü ñuxüchi ínaxüxü ga guma iãnewa. Rü iãne ga Betániawa naxü, rü yexma nayape.

Ngechuchu rü orix ga iguera ga ngearü oóxümaã chixexü naxuegu

(Mr 11.12-14, 20-26)

¹⁸Rü moxüacü ga pëxmama rü yexguma wenaxärü Yerucharéücèx nataegugu ga Ngechuchu rü nataiwa. ¹⁹Rü namacüwawa nüxü nadau ga wüxi ga orix ga iguera. Rü naxcèx nixü, natürü taxuüma ga norü oxü inayangau, rü naátüxüxücatama inayangau. Rü yemacèx ñanagürü nüxü ga yema orix: —Rü tagutáma wena cuxox, —ñanagürü. Rü yexgumatama narüñexë ga yema orix. ²⁰Rü yexguma yemaxü nadaugüga ga norü ngüexügü, rü nabëixächiaëgü. Rü Ngechuchuna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Rü ñuxacü i ñaã orix i paxama nañexëxü? —ñanagürügü. ²¹Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Aixcüma

pemaã nüxü chixu rü ngëxguma chi meã peyaxögügu rü tama ngëma igueramaã chaxüxüica chi pexü. Natürü yexeraxü chi pexü. Rü ngëxguma chi daa mëxpünemaã nüxü pixuxgu na yaxügachixüçèx rü taxtü i taxüchiüwa naxüçèx, rü pega chi naxinü. ²²Rü guxüma i tacü i naxcèx ípecaxü i perü yumüxëwa, rü tá penayauxgü ega aixcüma peyaxögüäcüma naxcèx ípecaxgu.

Ngechuchuna nacagüe na texégagu tupauca ga taxünewa nangüxëtaexü

(*Mr 11.27-33; Lc 20.1-8*)

²³Rü Ngechuchu rü tupauca ga taxünegu naxücu. Rü yexguma yéma ínangüxëtaeyane rü naxcèx naxí ga paigüarü äëxgacügü rü Yudfugüarü äëxgacügüerugü. Rü Ngechuchuna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Rü texégagu nixí i cunaxüxü i ngëma núma cuxüxü? ¿Rü texé cuxü tamu na cunaxüçèx i ngëma? —ñanagürügü. ²⁴⁻²⁵Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Choma rü tá ta pexna chaca, rü ngëxguma choxü pengäxügu i ngëma pexna naxcèx chaçaxü, rü choma rü tá ta pemaã nüxü chixu na ngëxürüüxü i äëxgacü na choxü muxü na nuã changüxëtaexü. ¿Rü texé tanamu ga Cuáü na duüxügüxü ínabaiüxëçèx? ¿Pexcèx rü Tupana yíxü ga namücü rü éxna duüxügümare? —ñanagürü. Rü yexguma ga yema äëxgacügü rü inanaxügüe ga nügümaã na yaporagatanüçüxü. Rü nügümaãtama ñanagürügü: —¿Nüxü ñagügüxü tá? Erü ngëxguma chi nüxü ixuxgu na Tupana núma namuxü rü nüma rü tá ñanagürü tüxü:

“¿Rü tüxçüü ga tama nüxü peyaxögüxü?” ñanagürü tá. ²⁶—Rü ngëxguma chi nüxü ixuxgu na yatügümare núma namuxü rü taxcèx rü tá naxäücüma, erü duüxügü tá tüxü

nadai. Erü nümagü i duüxügü rü nagu narüxínüë na Tupana yíxü ga Cuáüxü núma mucü —ñanagürügü. ²⁷Rü yemacèx Ngechuchuxü nangäxügü rü ñanagürügü: —Tama nüxü tacuèx ga texé núma na namuxü ga Cuáü ga baiüxëeruü —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma rü tá ta täütama pemaã nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxü i ngëma choxna naxcèx pecaxü —ñanagürü.

Ore ga taxre ga nanegügu ixuxü

²⁸Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu — ¿Nüxü ñapegüxü naxcèx i ñaã ore i tá pemaã nüxü chixuxü? Rü wüxi ga yatü rü nüxü nayexma ga taxre ga nane. Rü wüxi ga guma nanemaã nüxü nixu rü ñanagürü nüxü:

“Pa Chaunex, chanaxwëxe i yéa chorü ubaarü buxgüwa cuyapuracü”, ñanagürü. ²⁹—Rü guma nane nanangäxü rü ñanagürü:

“Choxü nawëxtümüü na ngëma chaxüxü”, ñanagürü. Natürü ga yixcamaxüra rü nagu narüxínü rü düxwa yéma nayapuracü. ³⁰—Rü yixcüra ga guma nanatü rü naí ga nanexütawa naxü, rü yexgumarüü ta nüxü yema ñanagürü. Rü guma nane nanangäxü rü ñanagürü:

“Marü name, Pa Pa, rü ngëma tá chaxü”, ñanagürü. Natürü tama aixcüma yéma naxü. ³¹—Rü ñuxma chanaxwëxe i chomaã nüxü pixu rü ngëxçürüücü ga guma taxre ga nane ga aixcüma naxücü ga yema nanatü naxwëxexü —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Ga guma nüxüra namuäcü nixí ga naga ínücü —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëma yatügü i Dumaärü äëxgacüçèx dïeru ngixü dexü rü ngëma ngëxügü

i chixri maxêxũ tá nixĩ i pexũpa nũxĩra ichocuxũ i ngextá Tupana ãëxgacũ íixĩxũwa. ³²—Yerũ Cuáũ ga baiũxêëruũ rü núma naxũ na pemaã nũxũ yaxuxũcèx na ñuxácũ tá na pemaãxêxũ, natürü ga pema rü tama nũxũ peyaxögü. Natürü ga yema yatügü ga Dumaãrũ ãëxgacũcèx diëru ngixũ dexũ rü yema ngexügü ga chixri maxêxũ rü Cuáũxũxũ nayaxögü. Natürü ga pema rü woo nũxũ na pedaugixũ ga ñuxácũ na yaxögüãxũ, rü tama nũxũ perüxoechaũ i pecũma i chixexũ na peyaxögüxũcèx —ñanagürü.

Ore ga chixexũ ga puracũtanũxũgu ixuxũ

(*Mr 12.1-12; Lc 20.9-19*)

³³ Rũ ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rũ chanaxwèxe i iperũxĩnũe i ñaã to i ore i cuèxruũ i tá pemaã nũxũ chixuxũ. Rũ nayexma ga wũxi ga yatü ga nũxũ nayexmacü ga wũxi ga norü naãne. Rũ yexma nanato ga muxũma ga orĩx ga uba. Rũ ñuxũchi ñanapoxegu, rü nanaxü ga wũxi ga ubaarü yaxutũxũchica rü wũxi ga dauxũtaechica. Rũ ñuxũchi ñuxre ga puracũtanũxũna nũxũ nadauxêë. Rũ namaã nanamexêë na ngãxũgu namaã ngixũ yatoyexũcèx ga yema ubatanü. Rũ ñuxũchi ga yema naãneãrũ yora rü wũxi ga to ga nachiuãne ga yaxũguxũwa naxũ. ³⁴—Rũ yexguma norü ubaarü buxgũwa nanguxgu, rü yema naãneãrũ yora rü yéma nanamugü ga ñuxre ga norü duũxũgü na yema puracũtanũxũna ngixcèx yaxaxũcèx ga yema ubatanü ga nũxna ücü. ³⁵ Natürü ga yema puracũtanũxũgü rü ñanayauxũ ga yema coriarü duũxũgü. Rũ nanaçuaixgü ga wũxi, rü ga to rü nayamèxũchigü, rü ga yema to rü nutamaã ñanamuxũchigü. ³⁶—Rũ yema naãneãrũ yora rü wenaãxãrũ noxriarü yexera rümumaëxũ ga norü duũxũgü yéma namugü. Natürü ga yema puracũtanũxũgü rü yema togürüü-

tama chixri namaã nachopetü. ³⁷—Rũ düxwa ga yema naãneãrũ yora rü yéma nanexũchixũ namu yerü nüma nagu naxĩnũgu rü chi nanega naxĩnũe ga yema puracũtanũxũgü. ³⁸—Natürü yexguma yema cori nanexũ nadaugũgu ga yema puracũtanũxũgü, rü nügũmaã ñanagürügü:

“Ngẽmaãrũ tá nixĩ i ñaã naãne i yixcama. ¡Rũ ngixã tayamèxgü na tóxrü yĩxũcèx!” ñanagürügü. ³⁹—Rũ nayayauxgü, rü toxnamana nanagagü, rü yexma nayamèxgü —ñanagürü. ⁴⁰ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü yema paigũarü ãëxgacũgũna naca rü ñanagürü: —¿Rũ ngèxguma ñanguxgu i ngẽma naãneãrũ yora, rü taçü tá yema puracũtanũxũmaã naxü? —ñanagürü. ⁴¹ Rũ yema ãëxgacũgü rü Ngechuchuxũ nangãxũgü, rü ñanagürügü: —Ngẽma naãneãrũ yora rü tama nũxũ nangechaütũmũüãcũma tá nanadai i ngẽma puracũtanũxũgü i chixri maxêxũ. Rũ ñuxũchi togü i puracũtanũxũgü i meã namaã ngixũ itoyexũ i diëruna tá nũxũ nadauxêë —ñanagürügü. ⁴² Rũ Ngechuchu rü ñanagürü nũxũ: —¿Taguma éxna nawa pengüe i Tupanaãrũ ore i ñumatũxü? Erü ngẽmawa rü ñanagürü:

“Rũ yima nuta ya mecü ya iãrũ üruũgü nũxũ oechirécü rü ñuxma rü yimatama nixĩ ya Tupana nũxĩra yaxücuchicü na namaã inaxügüãxũcèx ya ipata. Rũ tóru Cori ya Tupana nixĩ ga naxücü ga yema, rü ñuxma rü namexèchi i taxcèx”,

ñanagürü i ngẽma ore. ⁴³—Rũ ngẽmacèx pemaã nũxũ chixu rü woo pexcèxchirèx na yĩxũ i ngẽma naãne i ngextá Tupana ãëxgacũ íixĩxũwa, natürü pexna tá nanapu. Rũ togü i duũxũgü i aixcũma Tupanaga ñnũxũna tá nanaxã. ⁴⁴—Rũ yima nuta ega texé namaã yarũnaxgu rü tá itapoũgü. Rũ

yíxema túmaetügu nanguxe ya yima nuta, rü tá tüxü niñaixmü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁴⁵Rü yexguma ga paigüarü äëxgacügü rü Parichéugü nüxü ñnüëgu ga yema ore ga cuèxruü ga Ngechuchu namaã nüxü ixuxü, rü nüxü nicuèxächitanü ga nachiga na yíxü ga yema ore. ⁴⁶Rü yexgumatama ga yema äëxgacügü rü Ngechuchuxü niyauxgüéga. Natürü taxuctürüwama nayayauxgü yerü duüxügüxü namüë, yerü nümagü ga duüxügü rü nayaxögü ga aixcüma Tupanaärü orearü urüü na yíxü ga Ngechuchu.

Ore ga ngigüarü petagu ixuxü

(Lc 14.15-24)

22 Rü Ngechuchu rü wenaxärü nanangüexëë. Rü ore ga cuèxruügu namaã nayaxu, rü ñanagürü nüxü: ²—Rü ngëma Tupana na äëxgacü ixixü rü ñoma wüxi ga nachüüãneärü äëxgacü ga naneärü ngigü üchiüürüü nixí. ³—Rü norü duüxügüxü namu na naxcèx yaçaxücèx ga yema duüxügü ga marü üpaacü nüxna naxuxü. Natürü yema duüxügü ga marü nüxna naxuchiréxü rü tama yéma naxíxcháü. ⁴—Rü wenaxärü togü ga norü duüxügüxü yéma namugü. Rü ñanagürü nüxü:

“¡Ngëma pexí naxütawa i ngëma duüxügü i nüxna chaxuchiréxü, rü namaã nüxü peyarüxu rü marü íname i chorü ñna i taxü. Rü marü chanadai i chorü wocagü i ingüexü rü guxüma marü ínamemare. Rü chanaxwëxe i paxa nuã naxí naxcèx i ñna chorü peta!” ñanagürü. ⁵—Natürü yema duüxügü ga nüxna naxuchiréxü rü tama naga naxíñüë. Rü wüxi rü naãnewa naxü, rü ga to rü norü taxepataüwa naxü. ⁶—Rü ga togü rü yema äëxgacüarü duüxügüxü ñnayauxü rü nayaçuaixgü ññxmata nayuexëëã. ⁷—Rü yexguma ga guma äëxgacü rü poraãcü nanu.

Rü norü churaragüxü yéma namugü na yadaiäxücèx ga yema duüxügü ga máëtagüxü, rü na yagugüäxücèx ga guma norü ñane. ⁸—Rü ññxüchi ñanagürü nüxü ga norü duüxügü:

“Guxüma i chorü peta rü marü ínamemare. Natürü ga yema duüxügü ga nüxna chaxuchiréxü rü woetama nüxü chaxo na nuã naxíxücèx. ⁹—¡Rü yéma taxü i ítamüwa pexí, rü nüxna peyaxu i guxü i duüxügü i ngëma nüxü pedauxü, na núma chorü petawa naxíxücèx!” ñanagürü. ¹⁰—Rü yema äëxgacüarü duüxügü rü yéma ítamüwa naxí. Rü nüxna nixuetanü ga guxüma ga duüxügü ga mexügü rü chixexügü ga nüxü iyangaugüxü. Rü yemaãcü duüxügümaã nanapa ga guma äëxgacü-pata. ¹¹—Rü yexguma ga guma äëxgacü rü nixücu nawa ga yema ucapu ga nawa peta naxíxü, yerü ínayadau ga yema duüxügü ga nüxna naxuxü. Natürü yéma nüxü nadau ga wüxi ga yatü ga tama norü ngëxäëchirugu icúxü. ¹²—Rü ñanagürü nüxü:

“Pa Chomücüx ññuxäcü i nuxä cuxücuxü na tama curü ngëxäëchirugu quicúxü?” ñanagürü. Natürü nüma ga yema yatü rü nangeëxmare. ¹³—Rü yexguma ga guma äëxgacü rü ñanagürü nüxü ga yema norü duüxügü:

“¡Meã peyanëixpara rü peyanëixchacüügü i ñna yatü, rü yéma düxétüwa i poraãcü ínaxëänexüwa peyatá! Rü ngëma tá narüdoxü rü tá nixüxchapüta erü poraãcü tá nüxü nangux”, ñanagürü. ¹⁴—Rü Tupana rü muxüchíena naxu, natürü noxretama tixí ya yíxema aixcüma Tupana tüxü ndexe —ñanagürü ga Ngechuchu.

Dïeru i äëxgacüna ngxü ixäcüchiga

(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵Rü yexguma ga Parichéugü rü nixígachi. Rü noxrüwama nügümaã nayamexëëgü na tacü rü oremaã

tá Ngechuchuna nacagüexücèx na chixexügu nanguxëëgüäxücèx rü ñuxüchi äëxgacüxütawa na ínaxuaxügüäxücèx. ¹⁶Rü yemacèx Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga norü duüxügü namaã ga ñuxre ga Erodearü duüxügü na yema oremaã Ngechuchuna na yacagüexücèx. Rü yexguma Ngechuchuxütawa nangugügu rü ñanagürügü: —Pa Ngüexëëruüx, nüxü tacuèx rü aixcüma nixi i ngëma nüxü quixuxü i curü ore. Rü aixcüma cunangüexëë i duüxügü na Tupana naxwëxexüäcüma namaxëxücèx. Rü tama duüxügügamare cuxinü, erü tama norü düxëtüxünegu cudawenü, natürü nacüma nixi i cungugüxü. ¹⁷—Rü tomaã nüxü ixu! rü ngëma diëru ya äëxgacü ya tacü ya Dumacüäx totanüwa yayauxchaüxü, ¿rü namexü yiixü na nüxna ngixü taxäxü rü éxna tama? —ñanagürügü. ¹⁸Natürü Ngechuchu nüxü nacüexama na chixexügu naxinüexü ga yema duüxügü, rü yemacèx ñanagürü nüxü: —Pema nixi i togüpéxewa meã pemaxënetaxü, natürü peäëwa rü chixexügu perüxinië. ¿Rü tüxcüü i chixexügu choxü penguxëëchaüxü? ¹⁹—Choxü ngixü pewé i wüxi i diëru i ngïmaã äëxgacüaxü penaxütanücü! —ñanagürü. Rü yéma naxütawa ngixü nangegü ga wüxıtachinü ga yema diëru. ²⁰Rü yexguma Ngechuchu ngixü dëuxgu, rü nüxna naca, rü ñanagürü —¿Rü texéhicünèxã rü texéëga nixi i ngïgu üxü? —ñanagürü. ²¹Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Dumacüäx ya äëxgacü ya tacüchicünèxã nixi —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Äëxgacüna ngixü pexã i ngëma äëxgacüarü ixücü, rü Tupanana ngixü pexã i ngëma Tupanaärü ixücü! —ñanagürü. ²²Rü yexguma yema orexü

naxinüëgu, rü nabëixächiaëgü. Rü Ngechuchuna ínixi.

Ngechuchuna nacagüe rü ngoxi yuwa ínadagü i duüxügü

(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³Rü yematama ngunexügu rü ñuxre ga Chaduchéugü rü Ngechuchuxütawa naxi. Rü nümagü nixi ga nagu naxinüëxü na yuexü rü tagutáma wena namaxëxü. Rü yemacèx Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü: ²⁴—Pa Ngüexëëruüx, Moiché nüxü ixuxgu rü ngëxguma wüxi ya yatü naxámèx rü nangexacüyane nayuxgu, rü name nixi i naëneëtama ngïmaã naxámèx i ngëma yutecü i naxümèx, na ngëmaäcü naxäxäcüxücèx nüxü ya yima naëneë ya marü yucü —ñanagürü ga yema ore. ²⁵Rü ñanagürügü ta ga Chaduchéugü: —Nayexma ga totanüwa ga 7 ga nügieneë. Rü naxámèx ga guma yacü, natürü tauta naxäxäcüyane nayu. Rü yexguma ga nai ga naëneë nüxi ngïmaã naxámèx ga yema ngecü. ²⁶—Rü guma rü ta nayu, rü nangexacü. Rü yexguma rü nai ga naëneë nüxi ngïmaã naxámèx. Rü yemaäcü gucüma ga guma 7 ga nügieneë rü ngïmaã naxámèx ga yema nge. Rü gucüma nayue tauta naxäxäcüyane. ²⁷—Rü yemawena rü ngïma rü ta iyu ga yema nge. ²⁸—Rü ngëxguma yuexü wena maxëgu, ¿rü ngexcürüücü ga guma 7 ga nügieneë naxmèx tá iyixi i ngëma nge? Yerü gucüma ga guma 7 ga nügieneë ngïmaã naxámèx —ñanagürügü. ²⁹Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pema rü ípetie erü tama nüxü pecuèx i Tupanaärü ore i ümatüxü, rü tama nüxü pecuèx i ñuxäcü na yiixü i Tupanaärü pora. ³⁰—Rü ngëxguma yuexü wena maxëgu rü taxúetáma tixámèxgü rü éxna tixätégü. Erü daxücüäx i Tupanaärü orearü ngerüügürüü tá tixigü i ngëxguma.

31—Pema choxna peca i yuexũārũ dagũchiga. ¿Natũrũ tama éxna nawa pengúe i Tupanaārũ ore i ũmatũxũ i ngextá Tupanatama ngemachigaxũ pemaã íyaxuxũwa? Erũ ngema rũ ñanagũrũ ya Tupana:

32 “Choma nixĩ i Abráũārũ Tupana, rũ Ichaáarũ Tupana, rũ Acobuarũ Tupana”,

ñanagũrũ. Rũ ngema orewa nũxũ tacuèx rũ woo ñoma i naãnewa nayuegu i duũxũgũ, natũrũ Tupanaarũ inũwa rũ guxũguma namaxẽ —ñanagũrũ ga Ngechuchu. 33 Rũ yexguma yemaxũ naxĩnũegu ga duũxũgũ, rũ guxũma nabèixachiãegũ namaã ga norũ nguxèetae ga Ngechuchu.

Ngẽma Tupanaārũ mu i guxũ i norũ mugũarũ yexera ixĩxũ

(Mr 12.28-34)

34 Rũ nangutaguéxegũ ga Parichéugũ ga yexguma nũxũ naxĩnũegu ga ñuxãcũ Ngechuchu rũ yema Chaduchéugũxũ na iyanangeèxgũxèxũ. 35 Rũ wũxi ga yema Parichéugũ ga ore ga mugũwa nguxèetaexũ rũ Ngechuchuxũ chixexũgu nanguxèechaũ. Rũ yemacèx Ngechuchuna naca rũ ñanagũrũ: 36 —Pa Ngúxèerũx, ¿ngèxũrũxũ i Tupanaarũ mu nixĩ i guxũ i norũ mugũarũ yexera ixĩxũ? —ñanagũrũ. 37 Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ ñanagũrũ: —Ngẽma Tupanaarũ mu i guxũ i norũ mugũarũ yexera ixĩxũ, rũ ñanagũrũ:

“¡Rũ nũxũ nangechaũ ya Cori ya curũ Tupana i guxũne ya curũ maxũnemaã, rũ guxũ i cuãemaã, rũ guxũ i nagu curũxĩnũxũmaã!”

ñanagũrũ. 38 —Rũ ngema nixĩ i Tupanaarũ mu i guxũ i norũ mugũarũ yexera ixĩxũ. Rũ ngema nixĩ i nũxĩraũxũ i norũ mu ga duũxũgũna naxãxũ ga Tupana. 39 —Rũ ngema norũ taxre i Tupanaarũ mu, rũ ngema nũxĩraũxũ i norũ muriũtama nixĩ, rũ ñanagũrũ:

“¡Nũxũ nangechaũ i cumũcũ ngẽma na cugũ cungechaũxũrũ!” ñanagũrũ. 40 —Rũ ngema taxre i Tupanaarũ mugũwa nixĩ inaxũgũxũ i guxũma i Tupanaarũ mugũ ga Moiché ũmatũxũ rũ nuxcũmaũgũxũ ga Tupanaarũ orearũ uruũgũ namaã nguxèetaegũxũ —ñanagũrũ.

¿Texétaa yĩxũ ya Cristu?

(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

41-42 Rũ yoxni ga Parichéugũ rũ yema nangutaquéxegũ, rũ Ngechuchu nũxna naca, rũ ñanagũrũ: —¿Rũ nũxũ ñapegũxũ i pema nũxũ ya Cristu? ¿Rũ texétaa yĩxũ? —ñanagũrũ. Rũ nũmagũ ga Parichéugũ rũ nanangãxũgũ rũ ñanagũrũgũ: —Cristu rũ nuxcũmaũcũ ga ãèxgacũ ga Dabítta nixĩ —ñanagũrũgũ. 43 Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagũrũ: —¿Tũxctũũ ga Dabí ga norũ Corimaã naxuaxũ ga Cristu ga yexguma Tupanaãe ga Üünexũ Dabíxũ idexaxèegu? Yerũ ga Dabí rũ ñanagũrũ:

44 “Tupana rũ chorũ Cori ya Cristuxũ ñanagũrũ: ‘¡Nuã chorũ tũgũnecũwawa rũto ñuxmatáta nũxũ charũporamae i curũ uwanũgũ na cuga naxĩnũxũcèx!’”

45 —Natũrũ ¿ñuxũcũrũwa i Dabítta yĩxũ ya Cristu ega nũmatama ga Dabí rũ norũ Corimaã naxuãgu? —ñanagũrũ ga Ngechuchu. 46 Rũ taxumaãma nanangãxũgũega ga yema Parichéugũ, rũ bai ga wũxi ga oremaã. Rũ yemawena rũ guxũma namuũe na tacicèx Ngechuchuna nacagũexũ.

Ngechuchu rũ duũxũgũtanũwa ínanaxuaxũ ga Parichéugũ rũ ngúxèerũgũ ga Moichéarũ mugũwa nguxèetaegũxũ

(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54, 20.45-47)

23 Rũ yemawena ga Ngechuchu rũ duũxũgũxũ rũ norũ ngúxũgũxũ

ñanagürü: ²—Ngëma ngúexëëruüügü i ore i mugüwa nguxëëtaegüxü rü Parichéugü, rü meãma nüxü nacuëxgü ga Tupanaärü ore ga Moiché úmatüxü. ³—Rü ngëmacëx name i naga pexinüë i guxüma i ngëma pemaã nüxü yaxugüxü. Natürü tama name i nüma namaxëxüácüma pemaxë, erü nüma nüxü nixügü i mexü i ore natürü chixri namaxë. ⁴—Erü nüma rü poraäcü pexü namu na naga pexinüëxücëx i norü mugü i guxchaxü i taxucürüwama texé auresü. Natürü nümagütama rü bai i írarüwa naga na naxinüëxü i ngëma nawa pexü namuxü. ⁵—Rü guxüma i ngëma naxügüxü, rü nanaxügü na duüxügü nüxü daugüxücëx. Rü ina-yangegü i Tupanaärü ore na ngëmaäcü duüxügü nagu rüxinüëgu rü aixcüma Tupanaärü duüxügü na yügüxü. Rü nügü nangëxãëgü na duüxügü nüxü rüdaunüxücëx. ⁶—Rü petagüarü ònawa rü nümagü i Parichéugü rü nanaxwëxegü i ònaärü yoraxütawaxüchi na natogüxü na duüxügü ngëma nüxü rüdaunüxücëx. Rü ngutaquëxepataügüwa rü nanaxwëxegü na napëxewaxüchi ügüxü i naxmëxwëxegüwa natogüxü. ⁷—Rü íaneärü ítamügüwa rü nanaxwëxegü na duüxügü meã nüxü rümoxëgüxü ñoma äëxgacüxü meã rümoxëxürüü. Rü nanaxwëxegü na duüxügü rü: “Pa Ngúexëëruüx” ñagüxü nüxü. ⁸—jNatürü pema rü täütama ngëmagu perüxinüë! Erü guxãma i pema rü pegüeneëgü pixigü, rü wüxixicatama nixi ya perü ngúexëëruü ixücü. ⁹—Rü tama name i ñoma i naãneçüãxmaã pexãnatü, erü wüxixicatama nixi ya Penatü, rü nüma rü daxüwa nangëxma. ¹⁰—Rü tama name i texé: “Pa Äëxgacüx” ñatarügü pexü. Erü chaxicatama nixi i perü äëxgacü chiixü. ¹¹—Rü yíxema petanüwa guxãärü yexera ixixë rü tanaxwëxe na guxüma i

tümamüciarü ngúexëëruü tiixü. ¹²—Erü yíxema tügü írütaxe rü Tupana tá tüxü naxãnexëë. Natürü yíxema tügü írúxírxax, rü Tupana tá tüxü nicuëxüü. ¹³—Pa Ngúexëëruüügü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegüxü rü Pa Parichéugüx, pema nixi i togü i duüxügüpëxewa meã pemaxënetaxü natürü peãëwa rü chixexügu perüxinüëxü. Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcëx erü pegagu nixi na tama Tupanaxütawa nangugüxü i togü i duüxügü. Rü pema rü ta rü täütama ngëxma peçocu, Rü ngëxgumarüü ta rü nüxü penaguxchaxëë na tama ngëxma nachocuxücëx i togü i ngëxma chocuchaüxü. ¹⁴—Pa Ngúexëëruüügü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegüxü rü Pa Parichéugüx, pema nixi i togü i duüxügüpëxewa meã pemaxënetaxü natürü peãëwa rü chixexügu perüxinüëxü. Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcëx erü tüxna penapuxü ya tümapata ya yíxema yutegüxe. Rü ñuxüchi penamëxëë i perü yumüxëgü na duüxügü nagu rüxinüëgu rü aixcüma mexü i Tupanaärü duüxügü na pixigüxü. Rü ngëmacëx pema tá nixi i togü i duüxügüarü yexera pepoxcuxü. ¹⁵—Pa Ngúexëëruüügü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegüxü rü Pa Parichéugüx, pema nixi i togü i duüxügüpëxewa meã pemaxënetaxü natürü peãëwa rü chixexügu perüxinüëxü. Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcëx erü guxüwama pexi na togü i duüxügümaã nüxü peyarüxuxücëx i ore na wüxitama ya duüxë pexrüü na yaxöxücëx. Rü ngëxguma marü pexü tanguüxgu, rü tüxü pechixexëë na düxwa taxréëxpüxcüna perü yexera chixexüwa tangëxmaxücëx. ¹⁶—Pa Ngúexëëruüügü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegüxü rü Pa Parichéugüx, pema rü ñoma cuëxruüügü i ngexetüxürüü pixigü. Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcëx, erü nüxü pixuxgu rü:

“Ngëxguma texé ya tupauca ya taxũneegagu tacücèx ixunetagu, rü marü name ega tama tayanguxëëgu i ngëma tũmaärü uneta”, ñaperügügü. Natürü ngëxguma texé tupauca ya taxũneärü dïëruégagu tacücèx ixunetagu, rü:

“Tanaxwëxe i aixcüma tayanguxëë i ngëma tũmaärü uneta”, ñaperügügü.¹⁷—Pema rü pengëäëgü rü ñoma pengexetügüxürüü pixigü. ¿Pexcèx rü tacü nixĩ i yexera rümemaëxü, tupauca ya taxũneärü dïëru rü éxna nũmatama ya tupauca ya nagagu naxüünene i ngëma dïëru? ¹⁸—Rü tupauca ya taxũnewa nangëxma i ngëma ãmarechica i ngexta Tupanacèx ínadaiaxüwa i naxünagü na Tupanana naxãmarexücèx. Rü pema rü ñaperügügü:

“Rü ngëxguma texé ya tupauca ya taxũneärü ãmarechicagü tacücèx ixunetagu, rü marü name ega tama tayanguxëëgu i ngëma tũmaärü uneta. Natürü ngëxguma texé tupauca ya taxũneärü ãmarechicawa ngëxmaxü i ãmareégagu tacücèx ixunetagu, rü tanaxwëxe i aixcüma tayanguxëë i ngëma tũmaärü uneta”, ñaperügügü.¹⁹—Pema rü pengëäëgü rü ñoma pengexetügüxürüü pixigü. ¿Pexcèx rü tacü nixĩ i yexera rümemaëxü, rü yima tupauca ya taxũneärü ãmarechicawa ngëxmaxü i ãmare rü éxna nũmatama ya tupauca ya taxũneärü ãmarechica i nagagu naxüünexü i ngëma ãmare? ²⁰—Erü yíxema tupauca ya taxũneärü ãmarechicagü tacücèx ixunetaxe, rü tama ngëma nachicagüxicatama itaxuneta, natürü ngëma ãmare i ngëma nachicawa ngëxmaxüëgagu rü ta itaxuneta. ²¹—Rü yíxema tupauca ya taxũneegagu tacücèx ixunetaxe, rü tama ngëma tupaucaégagüxicatama itaxuneta, natürü Tupana ya ngëma maxücüëgagu rü ta itaxuneta. ²²Rü

yíxema daxüguxü i naãneegagu tacücèx ixunetaxe, rü Tupanaärü toruüëgagu rü ta itaxuneta, rü ngëxgumarüü ta Tupana ya ngëma rütocüëgagu rü ta itaxuneta. ²³—Pa Ngüxëëruügü i Ore i Mugüwa Ngüxëëtaegüxü rü Pa Parichéugüx, pema nixĩ i togü i duüxügüpéxewa meã pemaxënetaxü, natürü peãëwa rü chixexügu perüxĩnüëxü. Rü wüxi i ngechaü nixĩ i pexcèx, erü woo tacü i íraxü i pexü ngëxmaxü rü Tupanana penaxã i ngëma nũxna üxü. Natürü tama naga pexĩnüë i Tupanaärü mugü i guxü i mugüarü yexera ixixü. Erü pexü nataxu na ãëxgacügü i aixcüma meãma duüxügümaã icuëxgüxü na pixigüxü, rü pexü nataxu na duüxügü pexü nangechaütümüügüxü, rü aixcüma meã Tupanamaã pixaixcümagüxü. Rü guxüma i ngëma nixĩ i Tupana naxwëxexü na penaxüxü, tama nũxü ipeyarüngümaëäcüma i ngëma mexü i marü pexüxü. ²⁴—Pa Cuëxruügü i Ngexetügüxüx, pema rü guxüma i mugü i woo íraxüchixü rü meãma penaxaure, natürü tama Tupana naxwëxexüäcüma pemaxë. Pema rü ñoma wüxi i duüxü i tunücèx norü axexü bapetüxü rü ñuxüchi arü wüxi i cameyu íxaxwetaüxürüü pixigü. ²⁵—Pa Ngüxëëruügü i Ore i Mugüwa Ngüxëëtaegüxü rü Pa Parichéugüx, pema nixĩ i togü i duüxügüpéxewa meã pemaxënetaxü natürü peãëwa rü chixexügu perüxĩnüëxü. Rü wüxi i ngechaü nixĩ i pexcèx, erü perü düxëtüxünewaxicatama pegü pemexëëchaü, natürü perü maxüwa rü poraäcü pichixe. Erü penawomüxëëäcüma poraäcü naxcèx pengix i duüxügüarü ngëmaxügü, rü pegügüxicatama perüxĩnüë. ²⁶—Pa Parichéugü i Ñoma Ngexetüxürüü Íxigüxüx, name nixĩ i pegü pimexëë i perü aixepewa i perü maxüwa. Rü ngëxguma tá nixĩ i perü düxëtüwa rü

tá ta pimexũ. ²⁷⁻²⁸—Pa Ngúexêeruũgũ i Ore i Mugüwa Nguxêetaegũxũ rü Pa Parichégũx, pema nixĩ i togũ i duũxũgüpéxewa meã pemaxênetaxũ natürü peãewa rü chixexũgu perüxĩnũxũ. Rũ wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, erũ ñoma yuetachiquéxegũ i düxétüwa cómüxümaã chauxetügũxũ natürü aixepewa rü yuetachinaxãmaã rü nagúxüraũxũ i äüachixümaã napagüxürũ pixĩgũ. Erũ perũ düxétüwa i duũxũgũ nüxũ ðaugüxũwaxicatama pime, natürü aixepewa i peãewa rü poraãcü pichixe. ²⁹—Rũ wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, Pa Ngúexêeruũgũ i Ore i Mugüwa Nguxêetaegũxũ rü Pa Parichégũx. Pema rü peyamecagũ ga naxchiquéxegũ ga nuxcümaũgũxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ rü yema duũxũgũ ga imexũ ga yuexũ. ³⁰—Rũ ñuxũchi ñaperügũgũ:

“Rũ yexguma chi nuxcümaũgũxũ ga tórü oxigũ maxêyane imaxêgu, rü tãũ chima nüxũ tarüngũxêe ga na nadaiãxũ ga yema nuxcümaũgũxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ”, ñaperügũgũ. ³¹—Rũ ngêma oremaã rü pegũ pengoxêe na nataagũ pixĩgũxũ ga yema duũxũgũ ga nuxcümaũgũxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũxũ ðeixũ. ³²—ÿEcü, noxtacüma chomaã rü ta peyanguxêex ga yema chixexũ ga nuxcümaũgũxũ ga perũ oxigũ ügüexũ! ³³—Pa Áxtapearũ Duũxũgũx, pema rü poraãcü pichixe. ¿Ñuxãcü tá naxchaxwa pibuxmü ya yima üxü ya Tupana tá namaã pexũ poxcuene? ³⁴—Rũ ngêmacèx i choma rü tá pexcèx núma chanamugũ i Tupanaãrũ orearũ uruũgũ, rü yatügũ i mexügũ i nüxũ cuèxüchigũxũ, rü ngúexêeruũgũ i mexügũ. Natürü pema rü tá curuchawa peyapotagüãcüma penadai i ñuxre. Rũ togũ rü ngutaquéxepataũgüwa rü tá peyacuaxigũ, rü togũ rü ñanechigüwa rü tá nawe pingêxütanü na chixexũ namaã pexügüxücèx. ³⁵—Natürü Tupana

tá pexũ napoxcue naxcèx i guxüma ga norü duũxũgũ ga imexügũ ga perũ oxigũ ðeixũ. Rũ Abéwa nixĩ ga inaxügüãxũ ga na nadaiãxũ rü Chacaríã ga tupauca ga taxünegu peyamèxgüciugu nixĩ ga yacuãxũ ga yema. ³⁶—Rũ aixcüma pemaã nüxũ chixu rü guxüma ga yema chixexücèx rü Tupana tá nanapoxcue i duũxũgũ i ñomaüciü maxèxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Yerucharéüçüãx ga duũxũgücèx naxaxu

(Lc 13.34-35)

³⁷ Rũ ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pa Yerucharéüçüãx, pema penadai i Tupanaãrũ orearũ uruũgũ, rü nutamaã ípenamuxüchigũ i Tupanaãrũ orearũ ngeruũgũ i pexcèx núma namugũxũ. Rũ ñuxreépxüxcüna wüxigu chaugüxütãgu pexũ chanutaquéxexêeçhaũ ñoma wüxi i ota i naxãcüxã nügütüũgu tüxũ nutaquéxexürüü. Natürü pema rü tama penaxwèxe. ³⁸—Düçèx i ñuxma ya perũ ñãne, rü Tupana tá ínanatèx. ³⁹—Rũ pemaã nüxũ chixu rü tãütãma wena choxũ pedau ñuxmatãta daxüguxũ i naãnewa ne chaxũ. Rũ ngêxguma rü tá choxũ pedaugũ rü tá ñaperügũgũ:

“Namexèchi nixĩ ya yima Cori ya Tupana núma namücü”, ñaperügũgũ tá —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu nanaxunagü na tupauca ga taxüne rü tá nãgu na napogüexũ

(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)

24 Rũ yexguma tupauca ga taxünewa ínaxüüxgu ga Ngechuchu, rü norü ngúexügũ naxcèx naxĩ. Rũ ñanagürügũ nüxũ: —Düçèx, Pa Corix, ñuxãcü nimexèchi ya daa tupauca ya taxüneãrũ ípatagü —ñanagürügũ. ²Natürü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Pema nüxũ pedaugũ ya guxünema ya yima tupauca ya taxüneãrũ ípatagü. Natürü pemaã

nüxü chixu rü aixcüma guxünema ya daa ipatagü rü tá nagu napogüe. Rü naxtapüxaru nutagü rü taxucütama nügüétü naxüüra, rü bai ya wüxi —ñanagürü.

**Cuèxruüü i tá nüxü idauxü
naxüpa na nagúxü i naäne**

(Mr 13.3-23; Lc 17.22-24, 21.7-24)

³Rü nüxüchi guma Mèxpüne ga Orbunecügu äeganewa naxi. Rü yexguma guma mèxpünewa natoxgu ga Ngechuchu rü norü ngüexügüxicatama naxütawa naxi na noxrüwama nüxna nacagüexücèx. Rü ñanagürügü: —Tanaxwèxe i tomaã nüxü quixu na nüxgu tá nangupetüxü i ngëma nüxü quixuxü. ¿Rü tacü tá nixi i norü cuèxruü i nawa nüxü tacuáxü i nüxgu tá wena núma na cuxüxü rü tá na nagúxü i naäne? —ñanagürügü. ⁴Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Pexuãëgü na taxúema pexü womüxëëxücèx! ⁵—Erü muxüchixü i duüxügü tá ínangugü, rü chaugu tá nügü nicuxgü rü tá ñanagürügü:

“Choma nixi i Cristu”, ñanagürügü tá. Rü muxüchixü i duüxügüxü tá nawomüxëë. ⁶—Rü tá nüxü pexinüëchiga na nügü nadëixü i nüxre i nachiuüänegü rü nügü na nadaixchaüxü i togü i nachiuüänegü. ¡Natürü täütáma ngëmacèx pebëxächiaëgü! Erü woetama ngëmaäcü tátama nangupetü i noxrix. Natürü täütáma naäneärü gux nixi i ngëma. ⁷—Erü wüxi i nachiuüäne rü to i nachiuüänemaã tá nügü nadai. Rü wüxi i äëxgacü rü to i äëxgacümaã tá nanu, rü norü churaragü rü ngëma to i äëxgacüaru churaragümaã tá nügü nadai. Rü tá taiya nangux, rü tá nataxüchi i daaweanegü, rü muxüma i nachicawa rü tá naxiãxächiane. ⁸—Rü guxüma i ngëma pemaã nüxü chixuxü, rü ngëma nixi i norü ügümare i ngëma nagúxü i tá ngupetüxü. ⁹—Rü ngëxguma

i togü i duüxügü rü tá pexü ínayauxü na chixexü pemaã naxügüxücèx. Rü tá pexü nadai. Rü guxü i naänewa i duüxügü rü tá pexchi naxaie, erü chorü duüxügü pixigü. ¹⁰—Rü ngëxguma rü tá muxüchixü i chorü duüxügü ínanatëxgü i chorü ore, rü nügütanüwa rü tá nügüchi naxaie. Rü nügüechita tá äëxgacüxütawa nügü ínayauxüxügü. ¹¹—Rü muxüchixü i orearu uruügünetá tá ínangugü. Rü tá nüxü nixugügü na Tupana yixü ya núma namugücü na nüxü yaxugüxücèx i ore. Rü ngëmaäcü tá muxüchixü i duüxügüxü nawomüxëëgü. ¹²—Rü poraäcü tá nangëxma i chixexü, rü ngëmagagu rü muxüchixütáma i duüxügü rü täütáma nügü nangechaügü. ¹³—Natürü yíxema naëtüwa meã Tupanaäxü yaxöömáxë rü yíxema tá tixi ya aixcüma nayaxúxe i maxü i taguma gúxü. ¹⁴—Rü ngëma Tupanaärü ore i mexü rü guxü i naänewa tá nüxü nixugügü na guxü i duüxügü nüxü na cuëxgüxücèx. Rü ngëmawena tá nixi i nagúxü i naäne. ¹⁵—Rü nuxcümaücü ga Tupanaärü orearu uruü ga Danié nachiga nanaxümatü i ngëma chixexü i Tupanapëxewa äüächixü i ínguxchaüxü. Rü ngëxguma nüxü pedëuxgu na tupauca ya taxünewa nangóxü i ngëma chixexü i Tupanapëxewa chixexüchixü, rü name nixi i pexuãëgü. ¹⁶—Rü ngëxguma ngëma üpetügu, rü ngëma Yudeaanewa ngëxmagüxü i duüxügü rü nanaxwèxe na mèxpüneänewa nabuxmüxü. ¹⁷—Rü ngëma ngunexügu ega texé tümapataëxtüwa ngëxmagu, rü tama name i tümapatagu tayangaxi na tümaärü ngëmaxü tayayaxüxücèx. ¹⁸—Rü texé ya tümaänewa ngëxmaxë rü tama name i tümapatacèx tataegu na tümachirugü tayayaxüxücèx. ¹⁹—Rü ngëma ngunexügügu rü wüxi i ngechaü tá nixi i tümacèx ya yíxema ngeãxtagü ya tacharaügüxe rü yíxema

imaĩxácũgũxe. ²⁰—Rũ Tupanana naxcèx peça i perũ yumũxèwã na tama gáuane ixũyane rũ éxna ngũxchigaarũ ngunexũguyane pexũ na nangupetũxũcèx i ngẽma chixexũ!
²¹—Erũ ngẽma ngunexũgũgu rũ poraacũ tá nangèxma i ngúxũ ga noxri naãne ixũgũgumama taguma yexmaxũ, rũ ngẽmawena rũ tagutãma wena nangèxma. ²²—Rũ ngèxguma Tupana tama nanoxrexègu i ngẽma ngunexũgũ, rũ taxúetãma tamaxũ. Natürũ Tupana tá nananoxrexè i ngẽma ngunexũgũ tũmacèx ya yĩxema nũma tũxũ nadexe. ²³—Rũ ngèxguma texè pexũ ñagũgu:

“Dücèx, daa nixĩ ya Cristu” ñagũgu, rũ éxna:

“Gua nixĩ ya Cristu” ñagũgu, rũ tama name i nũxũ peyaxõgũ!
²⁴—Erũ Cristugũneta rũ Tupanaarũ orearũ uruũgũneta tá ñnangugũ. Rũ tá nanaxũgũ i muxũma i cuèxruũgũ i taxũgũ na ngẽmaacũ, ega nũxũ natauxchagu, na tũxũ nawomũxèègũxũcèx èixrũxe ya yĩxema duũxègũ ya Tupanatama tũxũ dexe. ²⁵—Dücèx, naxũpa na nangupetũxũ i guxũma i ngẽma ngúxũ, rũ marũ pemaã nũxũ chixu i nachiga. ²⁶—Rũ ngẽmacèx i ngèxguma duũxũgũ ñagũgu pexũ:

“Dücèx, yéa taxúema íxãpataxũwa nangèxma ya Cristu”, ñagũgu, rũ tama name i ngẽma pexĩ. Rũ ngèxguma ñagũgu pexũ:

“Dücèx, nuã ucapuwa nangèxma ya Cristu”, ñagũgu, rũ tama name i nũxũ peyaxõgũ. ²⁷—Erũ ñoma wũxi i bèixbéxane i guxũwama nangóonexèxũrũũ tá nixĩ i ngèxguma wenaxãrũ núma chaxũxgu i choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ. ²⁸Rũ duũxũgũ rũ tá chauxcèx nangutaquèxegũ ñoma èxchagũ nawemũcèx ngutaquèxexũrũũ.

Ñuxácũ tá nixĩ i ngèxguma nataegugu ya Tupana Nane ya duũxũxũ ixicũ

(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33, 17.26-30, 34-36)

²⁹—Rũ nawena i ngẽma ngúxũgũ rũ tá nixu ya uèxcũ, rũ tãutãma inabãxi ya tauemacũ. Rũ woramacurigũ rũ èxtagũ rũ tá narũyi. Rũ guxũma i ñoma i naãne rũ uèxcũ rũ tauemacũ rũ woramacurigũ rũ èxtagũ rũ tá naxĩãxãchitanũ rũ tá nu ne nanaxĩmare. ³⁰—Rũ ñuxũchi duũxũgũ tá nũxũ nadaugũ na ñuxácũ daxũwa ne chaxũxũ. Rũ guxũ i nachiũãnecũãx i duũxũgũ rũ tá naxauxe. Rũ tá choxũ nadaugũ i ngèxguma caixanexũgũgu ícharũxĩxgu rũ núma chaxũxgu. Rũ ngèxguma i choma rũ ãèxgacũ ya poraxũchicũ rũ mexèchicũ tá chixĩ. ³¹—Rũ tá chanamu i chorũ orearũ ngerũgũ i daxũcũãx na yacuegũãxũcèx ya norũ cornetagũ na ngẽmaacũ naxĩtaquèxexèèãxũcèx i guxũma i ngẽma duũxũgũ i chadexũ i guxũwama ngèxmagũxũ ñuxmata naãne iyacuáxũwa ngèxmagũxũ. ³²—Iperũxĩniũe i ñaã ore i cuèxruũ i orix i iguerachiga, rũ naxcèx pengúe! Rũ ngèxguma ngexwacaxũxũ i nachacũgũgũ iyarũyixgu rũ naxũátũgu, rũ ngẽmawa nũxũ pecuèx na paxa tá tauncèx na yĩxũ. ³³—Rũ ngèxgumarũũ tá nixĩ i ngèxguma nagúxchãũgu i naãne. Erũ ngèxguma nũxũ pedèuxgu na nangupetũxũ i ngẽma pemaã nũxũ chixuxũ, rũ ngẽmawa tá nũxũ pecuèx na marũ chingaicaxũchixũ. ³⁴—Rũ aixcũma pemaã nũxũ chixu rũ guxũma i ngẽma nũxũ chixuxũ rũ tá nangupetũ naxũpa na nayuexũ i duũxũgũ i ñomaũcũũ maxèxũ. ³⁵—Rũ ñoma i naãne rũ ngẽma daxũwa nũxũ idauxũ rũ tá nagux. Natürũ chorũ ore rũ tagutãma inayarũxo rũ aixcũma tá ningu. ³⁶—Natürũ ngẽma ngunexũ rũ ora i nagu tá nangupetũxũ i ngẽma pemaã nũxũ chixuxũ, rũ Chaumatũ ya Tupanaxĩcatama nũxũ nacuèx na ñuxgu

tá nangupetüxü i ngēma, rü taxúema ya togue nüxü tacuèx. Rü woo i norü orearü ngeruügü i daxücüâx rü tama nüxü nacuèxgü, rü woo i choma i Nane na chiixü rü tama nüxü chachuèx na ñuxgu tá nangupetüxü i ngēma. ³⁷—Rü yexgumariüü ga duüxügüxü ngupetüxü ga yexguma Noë maüxgu, rü ngëxgumarüü tá ta nüxü nangupetü i ngëxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü. ³⁸—Rü yexguma, naxüpa ga guma mucü ga taxüchicü ga guxüwama inanguanexëècü, rü ga duüxügü rü nachibüe, rü naxaxegü, rü nixâmèxgü rü nixütexacügü ñuxmata nawa nangu ga yema ngunexü ga nagu Noë naweügu ixüexü. ³⁹—Rü noxri ga yema duüxügü rü tama nüxü nacuèxgüéga ga tacü tá nüxü na ngupetüxü. Natürü yexguma ínanguxgu ga guma mucü ga taxüchicü ga yema duüxügüxü daicü, rü yexguma nixi ga nüxü yacuèxächitanüxü. Rü ngëxgumarüü tá ta nixi i ngëxguma wenaxärü núma chaxüxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü. ⁴⁰—Rü ngēma ngunexügu rü taxre i yatügu rü wüxi i naānewa tá nügümaā nangëxmagü. Rü wüxi tá nixi i Tupana igaxü rü ngēma to rü tá ngema natèx. ⁴¹—Rü taxre i ngëxügü tá nügümaā ínacaegü. Rü wüxi tá nixi i Tupana igaxü rü ngēma to rü tá ngēma natèx. ⁴²—Rü pexuāëgü! Erü tama nüxü pecuèx i tacü rü ora tá íchangu i chomax. ⁴³—Rü nagu perüxüñüè i ñaā ore! Rü ngëxguma chi wüxi i ípataarü yora nüxü cuèxgu na tacü rü oragu tá ínanguxü i ngítèxáxü rü tãü chima nape. Erü nüxna chi nadau ya napata na tama ngëxma naxücxüèx i ngēma ngítèxáxü na tacüèx ngema yangíxüèx. ⁴⁴—Rü ngēmacèx name nixi i pexuāëgü i pemax. Erü ngēma ngunexü i tama nagu íperüxüñüèxügu tá nixi i ngürüächí íchanguxü i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü.

Wüxi ga duüxü ga meā norü coriga íñüxü rü to ga tama meā norü coriga íñüxüchiga

(Lc 12.41-48)

⁴⁵—Rü texé tíxü ya tümaärü coriarü duüxü ya aixcüma yanguxëèxë rü tümaāèxü cuáxe? ¿Tama éxna yíxema tíxü ya tümaärü cori tüxna ágaxe na meā nüxna tadauxüèx rü meā oragu tanachibüexëèxüèx i norü duüxügü? ⁴⁶Rü tataäè ya yíxema coriarü duüxë ega ngëxguma ínanguxgu i tümaärü cori rü tüxü íyanguexügu na meāma ítanaxüxü i ngēma puracü i nagu tüxü namuxü. ⁴⁷—Rü aixcüma pemaā nüxü chixu rü ngēma tümaärü cori rü tá guxüma i norü ngëmaxügiarü dau-ruüxü tá tüxü nixixëè. ⁴⁸⁻⁵⁰—Natürü ngëxguma chi ngēma coriarü duüxü rü wüxi i yatü i chixexü yixígu, rü chi nagu naxínügu na tãütáma paxa ínanguxü i norü cori, rü chi inaxügiägu na chixri namuāxü i namücügü i norü coriarü duüxügü, rü chi ngäxëxütanügu naxäxgu na namaā nachibüxüèx rü naxaxëxüèx, rü ngürüächí ngēma ngunexü rü ngēma ora i tama nagu ínanguxëèäxügu rü tá ínangu i norü cori. ⁵¹—Rü poraäcüxüchima tá nanapoxcu i ngēma norü duüxü, ñoma meā maxënetaxü i duüxügüxü napoxcüexürüü. Rü ngēma tá narüdoxü rü nixüxchapüta.

Ore ga 10 ga pacügu ixuxü

25 Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pemaā tá nüxü chixu i wüxi i ore na nawa nüxü pecuāxüèx i ñuxäcü tá duüxügüarü äëxgacü na yíxü ya Tupana i ngëxguma naguxgu i naāne. Rü iyexma ga 10 ga pacü ga ngürü daparinamaā ngígüarü petawa ícü na yaxümücügüäxüèx ga guma yatü ga ingíxchacü. ²—Rü 5 ga yema pacü rü tama ixuāëgü. Rü yema naí ga 5 ga pacü rü meāma ixuāëgü. ³—Rü yema

tama uãëgücü, rü yexguma ngîrü daparina íyangegügu rü tama to ga ngîrü queruchinu ta íyangegü. ⁴—Natürü ga yema uãëgücü rü to ga ngîrü queruchinu ta íyangegü. ⁵—Natürü ga guma yatü ga ingîxchaücü rü tama paxa ínangu. Rü düxwa ga yema pacügü rü ipee yerü iyaxtae. ⁶—Rü yexguma ngãxücüüwa nanguxgu, rü yema pacügü nüxü ixintüë ga wüxi ga naga ga ñaxü:

“Domama nixi ya yima yatü ya ingîxchaücü. ¡Rü íperüdagü, rü ípeyadaugü!” ñaxü. ⁷—Rü guxcüma ga yema pacügü rü írüdägu, rü iyamexëëgü ga ngîrü daparinägu. ⁸—Rü yexguma ga yema 5 ga pacügü ga tama uãëgücü rü ngîgürügügu ngîxü ga yema pacügü ga uãëgücü:

“¡Íraxü i perü queruchinu toxnata pexã, erü torü omügü rü nixogü!” ngîgürügügu. ⁹—Natürü ga yema pacügü ga uãëgücü rü ngîxü ingãxügü, rü ngîgürügügu:

“Taxucürüwa pexna ta taxã, erü ngëxguma chi pexna ta taxãxgu rü tãü chima ningu i toxcëx rü pexcëx. Rü ngëmacëx narümemaë nixi i ngextã namaã íntaxegüxüwa pegüxü nawa pexi”, ngîgürügügu. ¹⁰—Natürü yexguma ga yema 5 ga pacügü ga tama uãëgücü ngîrü queruchinuwa naxiyane, rü ínangu ga guma yatü ga ingîxchaücü. Rü ga yema pacügü ga uãëgücü rü iyachocu nawa ga guma í ga nawa iyangîxüne. Rü ñuxüchi narüwãxta ga íãx. ¹¹—Rü yemawena íngügü ga yema pacügü ga tama uãëgücü, rü ngîgürügügu:

“¡Pa Corix, toxcëx yawãxna i íãx!” ngîgürügügu. ¹²—Natürü nüma ga cori, rü ngîxü nangãxü, rü ñanagürü:

“Pemaã nüxü chixu rü aixcüma tama pexü chacuëx na texégü pixígüxü”, ñanagürü. ¹³Rü ñuxüchi ñanagürü ga Ngechuchu: —¡Ípexuãëgü! Erü tama nüxü pecuëx i tacü rü ngunexü rü tacü

rü ora tá íchangu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü —ñanagürü.

Ore ga dîerugu ixuxü

(Lc 19.11-27)

¹⁴Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü ngëma Tupana na duüxügüarü äëxgacü na ixixü rü ñoma wüxi ga yatü ga ixüächichaücü ga to ga nachüüanewa na naxüxücëxrüü nixi. Rü nüma ga guma yatü rü norü duüxügücëx naça, rü nüxna ngîxü naxã ga dîeru na nüxü ngîmaã nanguxüxücëx rü ngîmaã na ínapuracüexücëx. ¹⁵—Rü wüxi ga yema norü duüxüna ngîxü naxã ga 5000 tachinü ga dîeru. Rü yema tona ngîxü naxã ga 2000 tachinü ga dîeru. Rü yema tona ngîxü naxã ga 1000 tachinü ga dîeru. Rü yemaãcü nanangügü na ñuxãcü tá yema dîerumaã napuracüexü ga wüxichigü ga norü duüxügü rü yemaãcü wüxichigüna ngîxü naxã ga yema dîeru. Rü ñuxüchi inaxüächi ga yema cori na to ga nachüüanewa naxüxücëx. ¹⁶—Rü yema norü duüxü ga 5000 tachinü ga dîeru ngîxü yaxuxü, rü ngîmaã napuracü, rü naí ga 5000 tachinü ngîmaã nayaxu. ¹⁷—Rü yexgumarüü ta ga yema norü duüxü ga 2000 tachinü ga dîeru ngîxü yaxuxü, rü ngîmaã napuracü, rü naí ga 2000 tachinü ngîmaã nayaxu. ¹⁸—Natürü ga yema norü duüxü ga 1000 tachinü ga dîeru ngîxü yaxuxü, rü ngîmaã ínixü. Rü ngîxü nixaixmaü, rü yexma ngîxü natëx ga yema norü coriarü dîeru. ¹⁹—Rü nuxcüxürama nataegu ga yema duüxügüarü cori. Rü yexguma ínanguxgu rü inanaxügü ga norü duüxügümaã na namexëëãxü ga norü dîeruchiga. ²⁰—Rü nüxîra norü corixütawa naxü ga yema norü duüxü ga 5000 tachinü ga dîeru ngîxü yaxuxü. Rü norü corina ngîxü naxã ga yema 5000 tachinü. Rü ngîëtü ngîxü inaxã ga naí ga 5000 tachinü ga ngîxü nayaxucü ngîmaã ga yema

norü cori nüxna ngixũ äcü ga dïeru. Rü ñanagürü norü corixũ:

“Dücèx Pa Corix, ñaã iyixĩ ga yema 5000 tachinü ga dïeru ga choxna ngixũ cuxäcü. Marü ngïmaã chapuracü rü ngïmaã cuxũ ngixũ chayaxu i ñaã naĩ i 5000 tachinü”, ñanagürü. ²¹—Rü norü cori rü ñanagürü nüxũ:

“Pa Chorü Duüxũx, wüxi i mexèchixũ quixĩ, rü meãma cupuracü. Rü meã nüxna cudau ga yema noxre ga dïeru ga cuxna ngixũ chaxäcü, rü meãma ngïmaã cupuracü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü tá rümumaèctina cuxũ chadauxëë. ¡Rü ixücu i chopatawa rü ngixã tataãëgü!” ñanagürü. ²²—Rü yemawena ínangu ga yema to ga norü duüxũ ga 2000 tachinü ga dïeru ngixũ yaxuxũ. Rü ñanagürü norü corixũ:

“Dücèx Pa Corix, ñaã iyixĩ ga yema 2000 tachinü ga dïeru ga choxna ngixũ cuxäcü. Marü ngïmaã chapuracü rü ngïmaã cuxũ ngixũ chayaxu i naĩ i 2000 tachinü. Rü ñaã iyixĩ”, ñanagürü. ²³—Rü norü cori rü ñanagürü nüxũ:

“Pa Chorü Duüxũx, wüxi i mexèchixũ quixĩ, rü meãma cupuracü. Rü meã nüxna cudau ga yema noxre ga dïeru ga cuxna ngixũ chaxäcü, rü meãma ngïmaã cupuracü. Rü ngëmacèx i ñuxmax rü tá rümumaèctina cuxũ chadauxëë. ¡Rü ixücu i chopatawa rü ngixã tataãëgü!” ñanagürü. ²⁴—Natürü yexguma norü corixütawa nanguxgu ga yema norü duüxũ ga 1000 tachinü ga dïeru ngixũ yaxuxũ, rü ñanagürü norü corixũ:

“Dücèx Pa Corix, choma nüxũ chacuèx rü wüxi i yatü i aüxũ quixĩ. Rü cunayaxu i nanetüarü o i ngextá tama ícutoxüwa, rü cunabuxarü oõx i nanetü i tama icutoxũ. ²⁵—Rü yemacèx chamuü. Rü waixümügu ngixũ chixaixmaü rü ngixũ ichatèx. Natürü ñaã iyixĩ i ngëma curü dïeru”, ñanagürü. ²⁶ Rü yexguma ga norü cori rü nanangäxũ rü ñanagürü:

“Pa Chorü Duüxũx, wüxi i chixexũ rü oxũ i chorü duüxũ quixĩ. Rü cuma meãma nüxũ cucuèx rü ngextá tama íchatoexüwa rü chanayaxu i nanetüarü o, rü chanabuxarü oõx i nanetü i tama ichatoxũ. ²⁷—Rü yemacèx narümemae chi nixĩ ga bancugu choxũ ngïmaã na cunguxũxũ ga chorü dïeru na ngëma choxũ ngixũ yamuxëëgüxcèx, rü ngëmaäcü muctü ngixũ na chayaxuxüçèx i ngëxguma íchanguxgu”, ñanagürü. ²⁸—Rü yexguma ga yema cori rü nanamu ga yema togü ga norü duüxũgü ga yéma yexmagüxũ, rü ñanagürü nüxũ:

“¡Nüxna ngixũ peyaux i ngëma dïeru, rü ngëma yatü i 10,000 i dïeru nüxũ ngëxmaxüna ngixũ pexa! ²⁹—Eri yíxema tüxũ nangëmèxcü rü yexera tá tüxna ngixũ taxã, rü ngëmaäçü tá tüxũ imuxüchi. Natürü yíxema tüxũ natauxcü rü woo ngëma noxre i tüxũ ngëmèxcü rü tá tüxna ngixũ tayaxu. ³⁰—¡Rü yéma düxétüwa i poraäcü ínaxëänexüwa peyatá i ñaã chorü duüxũ i taxuwama mexü! Rü ngëma tá narüdoxü rü tá nixüxchapüta”, ñanagürü.

Naãneärü guxgu rü Cristupéxegu tá nangutaquéxegü i guxü i nachüüãneçüãx i duüxügu na yadexechiãxüçèx i ngëma mexügu rü na napoxcueãxüçèx i ngëma chixexügu

³¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Rü ngëxguma wenaxärü núma chaxüxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chixü, rü chorü orearü ngeruügü i daxüçüãx rü tá choxü naxüümüçügü. Rü äëxgacü ya tacü tá chixĩ rü chorü tohica i mexèchixüwa tá charüto. ³²—Rü guxü i nachüüãneçüãx i duüxügu rü tá chopéxegu nangutaquéxegü. Rü choma rü tá chayadexechi ñoma wüxi i carneruarü dauruü i norü carnerugü rü chibugü noxriuwama mugüxürüü. ³³—Rü ngëma choxrü ixigüxũ rü chorü

tügü necüwawa tá chanangëxmagüxëë. Rü ngëma tama choxrü ixigüxü rü chorü toxwecüwawa tá chanangëxmagüxëë. ³⁴—Rü ngëxguma i choma i tá äëxgacü ya tacü na chiixü rü ñacharügü tá nüxü i ngëma chorü duüxügü:

“¡Nuã pexí i pema ya texé ya Chaunatü ya Tupana tüxü rüngüxëëgüxe, rü penayaxu i ngëma pechica i ngextá nüma äëxgacü íyixüwa! Yerü Chaunatü rü pexcèx nanamexëë i ngëma pechica ga yexguma tauta naäne naxüxgu. ³⁵—Rü ngëmaãcü tá pemaã namecüma yerü yexguma chataiyagu rü pema rü choxü pechibüxëë. Rü yexguma chitawagu rü choxü pexaxexëë. Rü yexguma tama nüxü pecuèxgu na texé chiixü rü meã choxü peyaxügü ga pepatawa. ³⁶—Rü yexguma changexchirugu rü choxü pexüxchiru. Rü yexguma chiðaawegu rü choxü perüngüxëë. Rü yexguma poxcupataüwa chayexmagu rü choxü ípeyadau”, ñacharügü tá nüxü. ³⁷—Rü ngëxguma i ngëma duüxügü i chadexü rü ñanagürügü tá choxü:

“Pa Corix, ¿ñuxgu ga cuxü tadauxü ga na cutaiyaxü rü cuxü tachibüxëëxü? ¿Rü ñuxgu ga cuxü tadauxü ga na quiðaawaxü rü cuxü taxaxëëxü? ³⁸—¿Rü ñuxgu ga tochixüwa cunguxü rü meã cuxü tayauxgüxü ga woo tama cuxü tacuèxgügu? ¿Rü ñuxgu ga cungexchiruxü rü cuxü taxüxchirügüxü? ³⁹—¿Rü ñuxgu ga cuxü tadaugüxü na quidaawexü rü éxna poxcupataüwa cuyexmaxü rü cuxü ítayadaugüxü?” ñanagürügü tá choxü. ⁴⁰—Rü choma na äëxgacü ya tacü na chiixü, rü tá chanangäxü, rü ñacharügü tá:

“Aixcüma pemaã nüxü chixu rü yexguma nüxü perüngüxëëgügu i ngëma chorü duüxü i yexeraäcü ngearü ngemaxüáxü, rü choxü nixí ga perüngüxëëgüxü”, ñacharügü tá nüxü.

⁴¹ Rü ñuxüchi i choma na äëxgacü ya tacü na chiixü, rü ñacharügü tá nüxü i ngëma tama chorü duüxügü ixigüxü:

“¡Choxna pixigachi i pema i perü chixexücèx poxcuexe! ¡Rü ngema pexí nawa ya yima üxü ya taguma ixoxüne ya Tupana ímexëene naxcèx i ngoxo i Chataná rü norü duüxügü! ⁴²—Yerü yexguma chataiyagu rü pema rü tama choxü pechibüxëë. Rü yexguma chitawagu rü tama choxü pexaxëë. ⁴³—Rü yexguma tama nüxü pecuèxgu na texé chiixü rü tama meã choxü peyaxügü ga pepatawa. Rü yexguma changexchirugu rü tama choxü pexüxchirügü. Rü yexguma chiðaawegu rü poxcupataüwa chayexmagu rü tama choxü ípeyadaugü”, ñacharügü tá nüxü. ⁴⁴—Rü ngëxguma i nümagü i tama chorü duüxügü ixigüxü, rü ñanagürügü tá choxü:

“Pa Corix, ¿ñuxgu tochixüwa cungu rü tama meã cuxü tayauxgü yerü tama cuxü tacuèxgü? ¿Rü ñuxgu ga cuxü tadaugüxü ga na cutaiyaxü, rü éxna na quiðaawaxü, rü éxna na cungexchiruxü, rü éxna quidaawexü, rü éxna poxcupataüwa na cuyexmaxü, rü tama cuxü tarüngüxëëgüxü?” ñanagürügü tá choxü. ⁴⁵—Rü choma na äëxgacü ya tacü na chiixü, rü tá chanangäxü, rü ñacharügü tá nüxü:

“Aixcüma pemaã nüxü chixu rü yexguma tama nüxü perüngüxëëgügu ga wüxi ga duüxü ga yexeraäcü ngearü ngemaxüáxü, rü choxü rü ta tama perüngüxëëgü”, ñacharügü tá nüxü. ⁴⁶—Rü ñuxüchi i ngëma duüxügü i tama chorü duüxügü ixigüxü rü tá poxcu i taguma gúxüwa naxí. Natürü ngëma duüxügü i aixcüma meã chauxcèx maxëxü rü tá nanayauxgü i maxü i taguma gúxü, —ñanagürü ga Ngechuchu.

**Yudíugüarü äëxgacügü naxcèx
nadaugü na ñuxäcü
Ngechuchuxü yayauxgüxü**

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Cu 11.45-53)

26 Rü yexguma Ngechuchu nüxü rüchaxu ga yema orexü na yaxuxü, rü ñanagürü norü ngüexügüxü: ²—Pema nüxü pecuèx rü taxre i ngunexü nataxu na nangõxgüäxücèx i ngëma õna i Üpetüchigaarü petacèx naxügüxü. Rü ngëxguma tá nixí i choxü yayauxgüxü i chorü uwanügü na curuchawa choxü yapotagüxücèx —ñanagürü. ³Rü yexgumaücüü ga paigüarü äëxgacügü, rü ngüexëruügü ga ore ga mugüwa nguxëtaegüxü, rü Yudíugüarü äëxgacügüerugü rü nangutaquëxegü ga napatawa ga Caipá ga paigüarü äëxgacü ixícü. ⁴Rü yéma nügümaã nanamexëëgü na Ngechuchuxü nawomüxëëgüäcüma na yayauxgüäxücèx rü na yamëxgüäxücèx. ⁵Natürü nügümaã ñanagürügü: —Taxucürüwama i ñuxma petagu tayayauxgü, erü duüxügü rü tá tamaã nanuë —ñanagürügü.

**Wüxi ga nge rü Ngechuchuerugu
inaba ga pumara**

(Mr 14.3-9; Cu 12.1-8)

⁶Rü Ngechuchu rü Betániäwa nayexma napatawa ga Chimáü ga rüchaxüncümaã naxügüäcü. ⁷Rü Ngechuchucèx yéma iyaxü ga wüxi ga ngecü ga yéma nangecü ga wüxiweü ga pumara ga tatanüxüchixü ga mexëchicü ga butiyamaã ächiüxü. Rü yexguma mechawa ínachibüyane ga Ngechuchu, rü ngíma rü naërugu inaba ga yema pumara. ⁸Rü yexguma yemaxü nadaugüga ga Ngechuchuarü ngüexügü, rü naäëwa nanguxgü, rü inanaxügüe ga na ñagüxü. —¿Tüxcüü ngëxma inaxaiyaxü i ngëma pumara?

⁹—Rü narümemaë chi nixí i tatanüxügü namaã itaxe, rü ñuxüchi ngëma diërumaã nüxü irüngüxëe i ngëma duüxügü i ngearü ngëmaxüäxgüxü —ñanagürügü. ¹⁰Rü Ngechuchu nüxü naxínü. Rü ñuxüchi ñanagürü norü ngüexügüxü: —¿Tüxcüü ngíxü pechixewe i ngëma nge? Erü ngëma chomaã naxüxü rü wüxi i mexü nixí. ¹¹—Ngëma ngearü ngëmaxüäxgüxü rü guxügütama petanüwa nangëxmagü. Natürü choma rü täütama guxügu petanüwa changëxma. ¹²—Rü ngëma chomaã naxüxü i ñaã ngecü na chaxunegu nabaãxü i ngëma pumara i yixixü, rü ngëmaäcü inaxü erü paxa tá chayü rü tá choxü inatëxgü. Rü ngëmacèx nixí i chaxunegu nabaãxü i ngëma pumara. ¹³—Rü aixcüma pemaã nüxü chixü rü guxü i naänewa i ngextá duüxügü nüxü íxugügüxüwa i Tupanaärü ore i mexü, rü ñaã ngecü chomaã üxü rü tá ta nüxü nixugügü. Rü ngëmaäcü tá ngíxna nacüexächie i duüxügü —ñanagürü ga Ngechuchu.

**Yuda rü äëxgacügümaã
nanamexëe na ñuxäcü
Ngechuchuxü yayauxgüxücèx**

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴Rü ñuxüchi ga wüxi ga Ngechuchuarü ngüexü ga Yuda ga Icarüite rü paigüarü äëxgacügüxütawa naxü rü namaã nayarüdexa. ¹⁵Rü Yuda rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxre tá choxü penaxütanüxü i ngëxguma pexü chanatauxchaxëëgu na Ngechuchuxü piyauxgüxücèx? —ñanagürü. Rü yexguma ga nümagü ga paigüarü äëxgacügü rü 30 tachinü ga diëru ga namaã naxuneta. ¹⁶Rü yexgumama inanaxügü ga Yuda ga naxcèx na nadauxü ga ñuxäcü nüxü na natauxchaxëëgüäxü na Ngechuchuxü yayauxgüxücèx.

Coriarü ònachiga

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Cu
13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹⁷ Rü nawa nangu ga ngunexü ga nagu inaxügüxü ga yema peta ga päu ga ngearü puxëerüüxü nagu nangöxgüxü. Rü norü ngüexügü rü Ngechuchucè naxí, rü ñanagürü nixü: —¿Ngextá tá tanamexëe i nachica i nawa nangöxgüxü i òna i Üpetüchigaarü petagu ingöxü? — ñanagürügü. ¹⁸ Rü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nixü: —¿Ngema ñanewa pexí, rü yima yatü ya pemaä nüxü chaxunetacüpatawa pexí! ¿Rü namaä nüxü pixu rü ñapegügü:

“Torü ngüexëeruü rü ñanagürü: ‘Marü ningaicaxüchi na chayuxü rü nuä cupatawa rü chorü ngüexügümaä chanangupetüxëëchaü i Üpetüchigaarü peta,’ ñaperügügü tá nüxü! ¹⁹ Rü yéma naxí ga yema norü ngüexügü. Rü yema Ngechuchu namaä nüxü ixuxürüü nanaxügü. Rü nanamexëegü ga yema òna ga Üpetüchigaarü petagu tá nangöxgüxü. ²⁰ Rü yexguma nachütagu rü yéma mechawa nachibü ga Ngechuchu namaä ga yema 12 ga norü ngüexügü. ²¹ Rü yexguma ñnachibüeyane, rü Ngechuchu rü ñanagürü nixü: —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü wüxie i petaniwa tá tixí ya bexma chauechita choxü íyaxuaxüxë —ñanagürü. ²² Rü yexguma ga nümagü ga norü ngüexügü rü poraäcü nangechaügü. Rü wüxichigü nüxna nicachigü, rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¿choma éxna tá chiixü ya yíxema cuxü íyaxuaxüxë? —ñanagürügü. ²³ Rü nüma ga Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngëma wüxi ya poratuwa namaä tá chachibüxü, rü ngëma tá nixí i chauechita choxü íyaxuaxüxü. ²⁴ —Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü rü tá chayü ngëxgumariüü i Tupanaärü ore i

ümatüxü nüxü ixuxürüü. Natürü wüxi i ngechaüxüchi nixí naxcèx i ngëma yatü i choxü íyaxuaxüxü. Rü narümemae chi nixí ga noxtacüma tãü chima na nabuxü —ñanagürü. ²⁵ Rü nadexaächi ga Yuda ga naëchita íyaxuaxüxü, rü ñanagürü: —Pa Ngüexëeruüx, ¿täütáma choma nixí? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngëmaäcü cuma nixí —ñanagürü. ²⁶ Rü yexguma ñnachibüeyane rü Ngechuchu nanayaxu ga wüxi ga päu. Rü Tupanana moxë naxä, rü inanabücu, rü norü ngüexügüxü nayanu. Rü ñanagürü: —Naä päu rü chaxunechiga nixí. Rü ¡penangó! —ñanagürü. ²⁷ Rü yemawena rü nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binumaä äacuxü. Rü yexgumariüü ta Tupanana moxë naxcèx naxäxíra, rü ñuxüchi norü ngüexügüna nanaxä, rü ñanagürü nüxü: —¿Rü guxäma i pema rü peyaxëüx ya daa binu! ²⁸ —Erü daa binu rü nachiga nixí ya chaugü ya muxüma i duüxügücèx tá ibacü na ngëmaäcü Tupana nüxü nüxü nangechaüxücèx i norü pecadugü. Rü yimawa Tupana nanangoxëe na aixcüma yíixü i norü uneta. ²⁹ —Rü pemaä nüxü chixu rü tagutáma wena binu chayaxaxü ñuxmatáta Chaunatü ya Tupana äëxgacü fíixüwa ngexwacaxücü ya binu pemaä chayaxëüx —ñanagürü.

**Ngechuchu nüxü nixu rü
Pedru rü taxütáma nügü
nixu na norü ngüexü yíixü**

(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Cu 13.36-38)

³⁰ Rü ñuxüchi nawiyaegü ga wüxi ga Tupanaärü wiyaegu. Rü yemawena rü guma Mëxpüne ga Oríibunecügu äeganewa naxí. ³¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngüexügü: —Guxäma i pema rü tá choxü ípetëxgü i ñoma i chütaxügu.

Erü Tupanaârü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tá chayamèx ya carneruarü dauruü, rü tá nanaxüanemare i carnerugü”, ñanagürü i ngëma ore. ³²—Natürü ngëxguma marü yuwa ícharü-daxguwena, rü tá chaxira pexüpa Gariréaanewa chaxü —ñanagürü. ³³Rü yexguma ga Pedru rü nanangâxü rü ñanagürü: —Rü woo guxüma i togü cuxü ítëxgu, natürü i chomax rü täütáma cuxü íchatëx —ñanagürü. ³⁴Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Aixcüma cumaã nüxü chixu rü ñomatama i chütaxügu rü naxüpa na otá íçaxü, rü tomaëxpüxcüna tá cugü iquicux na chorü duüxü quiixü. ³⁵Rü Pedru nanangâxü rü ñanagürü: —Rü woo wüxigu cumaã chayuxgu rü täütáma chaugü ichicux na curü duüxü chiixü —ñanagürü. Rü guxüma ga togü ga norü ngüexügü rü ta yema ñanagürügü.

Ngechuchu rü Yechemaníwa nayayumüxë

(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶Rü Ngechuchu rü norü ngüexügümaã nawa nangugü ga wüxi ga nachica ga Yechemanígu äegaxü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Nuã perütogü! Rü paxa yoxni yéa chayayumüxë —ñanagürü. ³⁷Rü Ngechuchu nügüwe nanagagü ga Pedru rü Zebedéu nanegü ga Chaütiágu rü Cuáü. Rü Ngechuchucëx inaxügü ga na poraäcü nangechaüxü rü naxíxachiäëxü. ³⁸Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Poraäcü changechaü rü nagu charüxinü rü ngëmamaã tá chayü. ¡Rü nuxa perücho i pemax, rü chauxrüü ipedaue! —ñanagürü. ³⁹Rü yexguma ga Ngechuchu rü yéaxüra naxü. Rü waixümüänegu nanangücuchi. Rü nayumüxë rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, ngëxguma cuma cunaxwëxegu, ¡rü nüxna choxü

ínanguxuchixëë i ñaã ngüxü i tá choxü ípetüxü! Natürü chanaxwëxe i cuxrütama ngüchaü cuxü rü tama i choxrü —ñanagürü. ⁴⁰Rü yemawena ga Ngechuchu rü nataegu ga yema norü ngüexügü íyexmagüxüwa. Rü nüxü inayangau ga na ínapeexü. Rü ñanagürü Pedruxü: —Pa Pedrux, ¿taxucürüwama éxna namaã peporae na chomaã ipedauexü, rü bai i wüxi i ora? ⁴¹—¡Rü pexuäëgü rü Tupanana naxcëx peça na pexü nangüxëëxücëx na tama choxü ípetáxücëx ega ngëxguma çacü rü guxchaxü pexü ípetügu! Erü aixcüma peäëwa rü ípememare, natürü pexene nixí ituraxü —ñanagürü. ⁴²Rü yexguma rü wenaxârü noxri ínayumüxëxücëx nataegu ga Ngechuchu. Rü wenaxârü nayumüxë, rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, ngëxguma tama cunaxwëxegu na nawa choxü ícunguxuchixëëxü i ñaã ngüxü i tá chingexü, rü marü name i ngëma cuma cunaxwëxëxüäcüma chomaã cunaxü —ñanagürü. ⁴³Rü nüxüchi wenaxârü norü ngüexügü íyexmagüxüwa naxü. Rü nüxü inayangau ga na ínapeexü, yerü poraäcü nayaxtaexüchi. ⁴⁴Rü yéma nüxna nixü, rü wenaxârü nayayumüxë. Rü noxriäcütama nayumüxë. ⁴⁵Rü yemawena rü norü ngüexügü íyexmagüxüwa naxü. Rü ñanagürü nüxü: —¡Nüxma waxi pepee rü iperüngüë! Erü marü nawa nangu i ora na chorü uwanü choxü iyauxgüxü rü pecaduãxgüxüna choxü namugüxü. ⁴⁶¡Ipechigü rü ngíxã ítixí! Erü marü ñomatáma nixí i ngëma choxü íyaxuaxüxü —ñanagürü.

Ngechuchuxü niyauxgü

(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Cu 18.2-11)

⁴⁷Rü yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü ínangu ga Yuda ga norü ngüexüchirëx ixíxü. Rü nawe narüxi ga muxüma ga duüxügü

ga taramaã rü naïmaã ixãxnexũ. Rü yema nixĩ ga duũxũgũ ga paigüarũ ãëxgacũgũ rü Yudíugarũ ãëxgacũgüerugũ yéma mugũxũ. ⁴⁸Rü ga Yuda ga ínaxuaxũxũ rü marũ yema duũxũgũmaã nanamexëë, rü ñanagürü: —Ngëma nüxũ chachũxuxũ tá nixĩ i Ngechuchu. Rü ngëma tá nixĩ i piyauxgũxũ —ñanagürü: ⁴⁹Rü yexguma Ngechuchucëx nixũ, rü ñanagürü nüxũ: —Nuxmaë Pa Ngúexëëruũx —ñanagürü. Rü ñuxũchi nüxũ nachũxũ. ⁵⁰Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Pa Chomücũx, ¿taciwa nuã cuxũ? —ñanagürü. Rü yexgumatama Ngechuchuxũ niyauxgũ ga yema duũxũgũ ga Yudawe rüxixũ. ⁵¹Rü wüxi ga Ngechuchumüci nanawéxechi ga norũ tara, rü paigüarũ ãëxgacüarũ duũxũxũ ínadaechinü. ⁵²Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¡Naxchiũgu yaxücuchi i curũ tara! Erũ guxãma ya yíxema taramaã nuëxë, rü taragu tátama tayue. ⁵³—¿Tama éxna nüxũ cucuëx rü ngëxguma chi choma chanaxwëxegu, rü Chaunatüna chi naxcëx chaca na choxũ núma namugüãxücëx i muxüma i norũ orearũ ngeruũgũ i daxücũãx na choxũ yanangũxëëgũxücëx? ⁵⁴—Natürü ngëxguma chi ngëma chaxũxgu, rü ¿ñuxãcü chi ningu i Tupanaärü ore i ümatüxũ i nüxũ ixuxũ na choma rü tá chayuxũ? ⁵⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ ga yema duũxũgũ: —¿Tüxcüũ taragũ rü naixmenëxãgũmaã chauxcëx nuã pexĩ na choxũ peyarüyauxgũxücëx ñoma wüxi i ngítëxãxũ chíixürüü? Rü guxũ ga ngunexũgu rü tupauca ga taxünewa changuxëëtae natürü taguma yexma choxũ piyauxgũ. ⁵⁶—Natürü guxüma i ñãa ñuxma ngupetüxũ, rü ngëmaãcü nangupetü na yanguxücëx i Tupanaärü ore ga nuxcümaũgũxũ ga norũ orearũ uruũgũ ümatügũxũ —ñanagürü. Rü

yexguma ga guxüma ga norũ ngúexũgũ rü nüxna nibuxmü. Rü nüxĩcatama yéma nanatëxgũ ga Ngechuchu.

Ãëxgacũgũ ga taxügüpëxewa Ngechuchuxũ nagagü

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55,
63-71; Cu 18.12-14, 19-24)

⁵⁷Rü Caipá ga paigüarũ ãëxgacüxütawa Ngechuchuxũ nagagü ga yema duũxũgũ ga yayauxgũxũ. Rü yexma nixĩ ga nangutaquéexgũxũ ga ngúexëëruũgũ ga ore ga mugüwa nguxëëtaegũxũ rü Yudíugarũ ãëxgacũgüerugũ. ⁵⁸Natürü ga Pedru rü yaxũgu nawe nixãchigũ ñuxmata paigüarũ ãëxgacü ga Caipáxütawa nangu. Rü purichíagũ ga tupaucaarũ dauruũgũmaã yéma ñãxtüwa narüto, yerü nüxũ nadauxchaũ ga tacü tá Ngechuchumaã na naxüexũ. ⁵⁹Rü ga paigüarũ ãëxgacũgũ rü guxüma ga Yudíugarũ ãëxgacũgüerugũ rü naxcëx nadaugũ ga wüxi ga ore ga doramare ixixũ na yemamaã Ngechuchuxũ ínaxuaxũgũxücëx na yamëxgüãxücëx. ⁶⁰⁻⁶¹Natürü woo muxüma ga duũxũgũ doraxümare nachigaxũ yéma yarüxugüë, natürü taxuxüma ga chixexũ inyangaugũ ga naxcëx tá yamëxgüãxũ. Rü düxwa yéma naxĩ ga taxre ga yatügũ ga doraxümare yéma yarüxugũxũ. Rü ñanagürügü: —Toma nüxũ taxinüë i ñãa yatü rü ñanagürü: “Tá nagu chapogü ya daa tupauca ya taxüne ya Tupanaärü, rü tomaëxpüx i ngunexũgu tá wenaxärü íchanadaxëë”, ñanagürügü. ⁶²Rü yexguma ga paigüarũ ãëxgacü ga Caipá rü inachi, rü ñanagürü Ngechuchuxũ: —¿Rü tacümaã cunangãxũ i ñuxmax? ¿Rü ñuxü ñaxũ yíxũ i ngëma cuchiga i nüxũ yaxugũgũxũ? —ñanagürü. ⁶³Natürü ga Ngechuchu rü nangeëxmare. Rü yemacëx ga paigüarũ ãëxgacü ga

Caipá rü ñanagürü nüxü: —Tupana ya Maxüciégagu chanaxwèxe i aixcuma tomaã nüxü quixu na texé quiixü. ¿Rü cuma éxna i Cristu ya Tupana Nane quiixü, rü éxna tama? —ñanagürü. ⁶⁴Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngü, rü ngëma nüxü quixuxü chixi. Rü pemaã nüxü chixu rü tá choxü pedaugü i ngëxguma Chaunatü ya Poracüxütawa charütoxgu rü ngëxguma caixanexügu wenaxärü núma chaxüxgu —ñanagürü. ⁶⁵Rü yexguma ga paigüarü äëxgacü rü norü numaã nügüchirugu nagaugü. Rü ñanagürü: —Rü ñaã yatü rü tacü Tupanamaã nixugü. Rü taxucëxma marü tanaxwèxe i ñuxma i to i ore na napoxcuxücëx i ñaã yatü. Rü pematama marü nüxü pexinüë na ñuxäcü chixexümaã na yadexaxü. ⁶⁶—¿Ñuxü ñapegüxü i pemax? —ñanagürü. Rü nümagü ga togü ga äëxgacügü rü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Ngëmääcü chixexü naxü. Rü name nixi i noxtacüma nayu —ñanagürügü. ⁶⁷Rü yexguma rü Ngechuchuchiwewa nacuaixgüe. Rü nüxna nanaçuaixcagü. Rü togü rü nanapegüchiewegü. ⁶⁸Rü ñanagürügü: —Pa Cristux, ñnüxü nacuëx na texé cuxü pegüchiewegüxü rü cuxna nacuaixcagüxü! —ñanagürügü.

**Pedru rü tama nügü nixu
na Ngechuchuxü nacuáxü**

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62;
Cu 18.15-18, 25-27)

⁶⁹Rü yoxni ga Pedru rü äëxgacü-pataëxtüwa narüto. Rü wüxi ga pacü ga äëxgacüarü duüxü ixücü, rü Pedrucëx iyaxü. Rü ngügürügü nüxü: —Cuma rü ta namücü quixi i ngëma Ngechuchu i Gariréaanecüäx —ngügürügü. ⁷⁰Natürü ga Pedru rü guxü ga yema duüxügüpéxewa rü tama nügü nixu na Ngechuchuarü duüxü yixü, rü ñanagürü: —Choma rü

tama nüxü chacuëx i tacüchiga nixi i ngëma nüxü quixuxü —ñanagürü. ⁷¹Rü yexguma marü yema ipataëxtüarü iäxwa inaxüüxgu ga Pedru, rü naï ga pacü nüxü idau. Rü ngügürügü namaã ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü: —Naã yatü rü Ngechuchu ya Nacharétucüäxmücü nixi —ngügürügü. ⁷²Natürü ga Pedru rü wenaxärü tama nügü nixu na Ngechuchuarü duüxü yixü. Rü ñanagürü: —Choma rü tama nüxü chacuëx i ngëma yatü. Rü Tupana choxü poxcux ega tama aixcuma yixüga i chorü ore —ñanagürü. ⁷³Rü yixcamaxüra rü yema duüxügü ga yéma yexmagüxü rü Pedrucëx naxi, rü ñanagürügü nüxü: —Aixcuma nixi i cuma rü ta rü ngëma Ngechuchutanüxü quiixü, erü wüxi i Gariréaanecüäx idexaxürüü quidexa —ñanagürügü. ⁷⁴Rü nüma ga Pedru rü poraacü nügü nixä, rü ñanagürü nüxü: —Rü aixcuma tama nüxü chacuëx i ngëma yatü. Rü ngëxguma doraxü chixuxgu rü Tupana choxü poxcux —ñanagürü. Rü yexgumatama nica ga otá. ⁷⁵Rü nüma ga Pedru rü yexguma nüxna nacuëxächi ga yema ore ga Ngechuchu namaã nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Rü naxüpa na otá icaxü, rü cuma rü tomaëxpüxcüna cugü tá quixä na chori duüxü quiixü”, ñaxü. Rü yéma inaxüxü ga Pedru rü poraacüxüchima naxaxu.

**Yudüfugüarü äëxgacügü
rü Piratuxütawa
nanagagü ga Ngechuchu**

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Cu 18.28-32)

27 Rü yexguma yangunegu rü guxüma ga paigüarü äëxgacügü rü Yudüfugüarü äëxgacügüerügü, rü nügümaã nanamexëëgü na ñuxäcü Ngechuchuxü yamëxgüxü. ²Rü nayanëixgüchacüügü rü yemaäcü äëxgacü ga Piratuxütawa nanagagü.

Piratu nixī ga Dumacūāx ga āēxgacū ga Yudeaanemaā icuácū.

Nayu ga Yuda

³Rū nūma ga Yuda ga Ngechuchuxū íyaxuaxūxū rü nūxū nadau ga Ngechuchuxū na napoxcuexū. Rū poraāci nagu narūxīnū ga yema chixexū ga nūmatama naxūxū. Rū yéma naxū naxūtawa ga yema paigüarū āēxgacūgü rü yema Yudfugüarū āēxgacūgüerugü. Rū ngīxū nayataeguxēē ga yema 30 tachinū ga diēru ga nūxna ngīxū naxāgücū. ⁴Rū ñanagürü nūxū: —Choma rü marū chixexū chaxū, erü naēchita íchayaxuaxū i wūxi i yatū i taxuūma i chixexū üxū, rü ñuxma rü tá ngēmagagu nayu —ñanagürü. Natürü nūmagü ga āēxgacūgü rü nanangāxūgü, rü ñanagürügü: —Toma rü tama nūxū tacuáxchaū i ngēma. Cugagutama nixī, rü cuma i nūxū cucuáxū na ñuxácū cugūmaā cunamexēēxū i ngēma —ñanagürügü. ⁵Rü yexguma ga Yuda rü yexma tupauca ga taxūnechiāgu ngīxū nawotanū ga yema diēru. Rū ñuxūchi ínixū rü nügü nayawēxnaxā. ⁶Rü ga paigüarū āēxgacūgü rü ngīxū nade ga yema diēru. Rü ñanagürügü: —Taxucürüwa tupauca ya taxūneārū diēruchiūgu ngīxū tanu i ñaā diēru, erü ngēmamaā tanaxūtanū i ngēma yatū i tá yuxū —ñanagürügü. ⁷Rü ñuxūchi nügūmaā nanamexēēgü na yema diērumaā naxcèx nataxegūxūcèx ga wūxi ga naāne ga waixūmü ga üwechixū nawa nayauxgūxū. Rü yema naānecèx nataxegü na nūxū nayexmaxūcèx ga nachica ga ngexta na natēxgūāxūcèx ga yema duūxūgü ga togü ga nachiūānecūāx ixīgūxū. ⁸Rü ngēmacèx i ñuxma rü ta i ngēma naāne rü Nagüchitaūgu naxāega. ⁹Rü yemaācū ningu ga Tupanaārū ore ga nuxcūmaūcū ga norū orearū uruū ga Yeremíā umatūxū ga ñaxū:

“Rü nūmagü ngīxū nade ga yema 30 tachinū ga diēru ga Cristutanū Yudfugü ngīxū ixāgücū. ¹⁰Rü yema diērumaā naxcèx nataxegü ga wūxi ga naāne ga waixūmü ga üwechixū nawa nayauxgūxū, yema Cori ga Tupana chomaā nūxū ixuxürüū”, ñaxū.

Piratupéxewa nayexma ga Ngechuchu

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Cu 18.33-38)

¹¹Rü āēxgacū ga Piratuxūtawa Ngechuchuxū nagagü. Rü nūma ga Piratu rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Cuma quiixū i Yudfugüarū āēxgacū ya tacü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangāxū, rü ñanagürü: —Ngū, rü ngēma nūxū quixuxū chixī i chomax —ñanagürü. ¹²Rü Ngechuchuxū ínaxuaxūgü ga paigüarū āēxgacūgü rü Yudfugüarū āēxgacūgüerugü. Natürü ga Ngechuchu rü taxuxūmaāma nanangāxū. ¹³Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü: —¿Tama éxna nūxū cuxīnū i ngēma ore i namaā cuxū ínaxuaxūgūxū? —ñanagürü. ¹⁴Natürü ga Ngechuchu rü taxuxūmaāma nanangāxū. Rü yemacèx poraācū nabèixāchiāē ga āēxgacū ga Piratu.

Piratu rü Ngechuchumaā nanaxuegu na nayuxūcèx

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Cu 18.38-19.16)

¹⁵Rü guxūguma ga yema Üpetüchigaarū petagu, rü Piratu ínananguxuchixēēxū ga wūxi ga poxcuxū ga duūxūgü naxcèx ícagūxū, yerü yema nixī ga nacūma. ¹⁶Rü yéma nayexma ga wūxi ga poxcuxū ga guxū ga duūxūgü meā nūxū cuáxū. Rü Barabá nixī ga naega. ¹⁷Rü yexguma yéma nangutaquéxegüga ga duūxūgü, rü Piratu nūxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü

ngexürüxü i penaxwaexü na íchananguxuchixêexü? ¿Penaxwèxexü na Barabáxü íchananguxuchixêexü rü éxna Ngechuchu i Cristumaã naxugüxü íchananguxuchixêexü? —ñanagürü. ¹⁸Rü yema ñanagürü ga Piratu yerü nüxü nacuèx na Ngechuchuchi naxaixü ga Yudfugüarü ãëxgacügü, rü yemacèx nixí ga naxütawa nagagüaxü. ¹⁹Rü yexguma norü tochicawa natoxgu ga Piratu, rü naxmèx yéma imuga, rü ngígürügü: —Tama name i cunapoxcu i ngëma yatü i taxuüma i chixexü üxü. Yerü nagagu íne chütacü rü poraãcü chachixenegü —ngígürügü. ²⁰Natürü yema paigüarü ãëxgacügü rü Yudfugüarü ãëxgacügüerugü, rü duüxügüxü naxucuxégü na naxcèx ínacagüxücèx na Barabáxü ínganguxuchixêexü rü Ngechuchuxü na nayuxêégüxücèx. ²¹Rü ãëxgacü ga Piratu rü wenaxärü duüxügüna naca, rü ñanagürü: —¿Ngëxürüüxü i ngëma taxrewa i pema penaxwèxexü na íchananguxuchixêexü? —ñanagürü. Rü nümagü ga duüxügü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Tanaxwèxe i Barabáxü ícunguxuchixêe —ñanagürügü. ²²Rü yexguma ga ãëxgacü ga Piratu rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü tá chaxüxü namaã i ngëma Ngechuchu i Cristugu äegaxü? —ñanagürü. Rü guxüma ga duüxügü rü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —¿Curuchawa yapota! —ñanagürügü. ²³Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxü: —¿Natürü tacü rü chixexü naxü? —ñanagürü. Natürü ga nümagü ga duüxügü rü wenaxärü tagaãcü ñanagürügü: —¿Curuchawa yapota! —ñanagürügü. ²⁴Rü yexguma Piratu nüxü dëuxgu ga marü taxucürüwama Ngechuchuxü na ínganguxuchixêegaxü, yerü ga duüxügü rü marü nanaxixächiãëgüchaü, rü yemacèx wüxi ga norü duüxüxü namu ga dexá naxütawa na tanangexücèx. Rü

nügü nayauxmèx ga Piratu napéxewa ga guxüma ga yema duüxügü. Rü ñanagürü: —Tama chaugagu tá nixí i na nayuxü i ñaã yatü i taxuüma i chixexü üxü, rü pegagu tátama nixí —ñanagürü. ²⁵Rü guxüma ga yema duüxügü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Togagu rü toxocügüagü tá nixí i nayuxü —ñanagürügü. ²⁶Rü yexguma ga Piratu rü Barabáxü ínganguxuchixêe. Rü ñuxüchi norü churaragüxü namu na Ngechuchuxü nacuaixgüxücèx, rü yemawena curuchawa na yanapotagüãxücèx. ²⁷Rü ñuxüchi ga yema churaragü rü Piratupataarü aixepewa Ngechuchuxü nagagü. Rü yexma Ngechuchuxütagu nanangutaquëxexêe ga guxüma ga churaragü. ²⁸Rü ñuxüchi Ngechuchuxü ínacuxuchigü, rü wüxi ga máxü ga naxchiru ga dauxügu nayacuxêégü. ²⁹Rü naëruwa nayangëxcuchigü ga wüxi ga boxü ga chuchuxüwa naxügüxü. Rü wüxi ga naïxmenèxãxücüxü nüxü nayayauxächixêe ga norü tügüneméxëwa. Rü ñuxüchi napéxegu nacaxápüxügü, rü nüxü nacugüe, rü ñanagürügü: —¿Namaüx ya Yudfugüarü Äëxgacü ya Tacüx! —ñanagürügü. ³⁰Rü nüxna nacuaxgüe. Rü nüxna nanayauxgü ga guma naïxmenèxãxücü, rü naëruwa namaã nanaçuaixcagü. ³¹Rü yexguma nüxü nacugüegu wena rü ínacuxuchigü ga yema naxchiru ga daucharaxü. Rü wenaxärü naxchirugutama nayacuxêégü. Rü ñuxüchi nayagagü na curuchawa yanapotagüãxücèx.

Ngechuchuxü curuchawa nipotagü

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Cu 19.17-27)

³²Rü yexguma yéma inaxiãchigu, rü nüxü nadaugü ga wüxi ga yatü ga Chiréneçüãx ga Chimáügu äegacü. Rü guma yatüxü ngixü iningexêégü ga Ngechuchuarü curucha. ³³Rü

nawa nangugü ga wüxi ga nachica ga Górgutagu äegaxü. Rü ngëma naega rü Duüxëeruchinëxã ñaxüchiga nixí. ³⁴Rü nüxna nanaxägü ga binu ga ngüxüärü naächixëëruümaã äexücü na yaxaxäxüçèx. Rü Ngechuchu nüxü naxaxneta, natürü tama nayaxaxü. ³⁵Rü yexguma marü curuchawa yapotagüäxguwena rü ga churaragü rü nanade ga Ngechuchuchiru. Rü ñuxüchi wüxi ga diëru ngixü nañanagügü na yemawa nüxü nacüxgüxüçèx na tacü tá nayaxuxü ga wüxichigü. ³⁶Rü ñuxüchi yéma narütogü ga churaragü na Ngechuchuna yéma nadaugüxüçèx. ³⁷Rü norü curuchatapéxewa nayapocuchi ga wüxi ga mürapewa ga äegatachinüxü ga nüxü ixüxü ga tacüçèx Ngechuchuxü curuchawa na yapotagüxü. Rü ñanagürü: “Ñañ nixí i Ngechuchu i Yudfugüarü Äëxgacü ya Tacü”, ñanagürü. ³⁸Rü yexgumarüü ta curuchawa nayapotagü ga taxre ga máetagüxü. Rü wüxi rü Ngechuchuarü tügünecüwawa naxü, rü to ga norü toxwecüwawa. ³⁹⁻⁴⁰Rü yema duüxügü ga yéma chopetüxü, rü Ngechuchumaã naguxchigagü, rü nanexäërugüäcüma ñanagürügü: —Düçèx, cuma cunangutaüxëëega ya tupauca ya taxüne, rü tomaëxpüx i ngunexügu wenaxäru ícnadaxëëega. ¡Cugütama namaxëë i ñuxmax! Rü ngëxguma chi aixcüma Tupana Nane quixígu, rü ¡rüxí i curuchawa! —ñanagürügü. ⁴¹Rü yexgumarüü ta Ngechuchuxü nacugüecüxaxü ga paigüarü äëxgacügü, rü ngüxëëruüügü ga ore ga mugüwa ngüxëëtaegüxü, rü Parichéugü, rü Yudfugüarü äëxgacügüerügü. Rü nügümaã ñanagürügü: ⁴²—Rü nüma rü togüxü namaxëëë natürü i ñuxma rü tama nüxü nacüx na nügütama namaxëëxü. Rü ngëxguma chi aixcüma Yudfugüarü äëxgacü yixígu, ¡rü ñuxma rü ínaxíx

i curuchawa na nüxü yaxögüxüçèx! ⁴³—Rü nüma nagu naxínügu rü Tupana tá nüxü narüngüxëë. Écü, ñuxma rü Tupana nüxü rüngüxëëx ega aixcüma nüxü nangüxëëchaügu. ¿Tama éxna nümatama tamaã nüxü yaxuxü na Tupana Nane yíxü? —ñanagürügü. ⁴⁴Rü woo ga yema máetagüxü ga naxrüü curuchawa ipotagüxü, rü namaã naguxchigagü.

Nayu ga Ngechuchu

(*Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Cu 19.28-30*)

⁴⁵Rü yexguma rü guxü ga nañewa naxëäne. Rü tocuchigu inaxügü ga yema ñuxmata tomaëxpüxarü orawa nangu ga yáuanecü. ⁴⁶Rü yema tomaëxpüxarü oragu nixí ga Ngechuchu ga tagaäcü aita naxüxü, rü ñaxü: —Erí, Erí, ¿damá chabátani? —ñanagürü. Rü ngëma rü ñaxüchiga nixí:

“Pa Chorü Tupana, Pa Chorü Tupanax, ¿tüxcüü choxna quixügachixü?” ñaxüchiga nixí. ⁴⁷Rü nümaxü ga duüxügü ga yéma yexmagüxü rü nüxü naxínüë, rü ñanagürügü: —Ñañ yatü rü nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü urüü ga Eríacèx naca —ñanagürügü. ⁴⁸Rü yexgumatama rü wüxi ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü rü inañaächi rü Ngechuchuxütawa nanange ga wüxi ga tüaxmü ga binu ga marü ngüchiëxüchicümaã yawaixëëxü. Rü wüxi ga dexnewa nayanëix. Rü ñuxüchi Ngechuchuëxgu nanawéx na nüxü natuxuxüçèx. ⁴⁹Natürü ga yema togü ga duüxügü ga yéma yexmagüxü rü ñanagürügü: —Yixrüma. Rü ngíxã itarüdaunü ngoxita Ería nuã ü na nüxü yanangüxëëxüçèx —ñanagürügü. ⁵⁰Rü wenaxäru tagaäcü aita naxü ga Ngechuchu, rü ñuxüchi nayü. ⁵¹Rü yexgumatama ga tupauca ga taxüneärü tüyemachiäxü rü taxregu narügaute. Rü daxüwa inanaxügü ga na nagautexü rü ñuxmata

ñaxtíwa nangu. Rú naxíāxāchiane, rú nariungúxtegú ga nutagú ga itacú. ⁵²Rú yuetamañgú rú ningenagú. Rú wena namaxē ga muxúma ga duñxúgú ga yuechiréxú ga Tupanaāxú yaxōgúxú. ⁵³Rú yexguma Ngechuchu wena mañxguwena, rú naxmaúwa ínachoxú ga yema duñxúgú ga wena maxēxú. Rú Yerucharéúwa naxí. Rú muxúma ga duñxúgú nuxú nadaugú. ⁵⁴Rú yema churaragúarú āēxgacú rú norú churaragú ga Ngechuchuna ídaugúxú, rú nuxú nadaugú ga na naxíāxāchianexú rú guxúma ga yema ngupetúxú. Rú yexguma rú poraācú namuñē, rú ñanagúrügú: —Aixcúma nixí ya daa yatú i Tupana Nane na yíxú —ñanagúrügú. ⁵⁵Rú iyexmagú ga mucúma ga ngecúgú ga yéma yaxúwa nuxú rúdaunúci. Rú yema ngecúgú iyixí ga Ngechuchuxú íxumúcügúci rú nuxú rüngúxēēgúci ga yexguma Gariréaanewa ne naxúxgu. ⁵⁶Rú yema ngecúgútaníwa iyexma ga María ga Magadacúāx, rú María ga Chaútiágu rú Yúche naē, rú Zebedéu namèx ga Chaútiágu rú Cuáú naē.

Ngechuchu rú naxmañgu nayaxúcuchigú

(*Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Cu 19.38-42*)

⁵⁷Rú yexguma marú nachütachañgu, rú yéma nangu ga wúxi ga yatú ga Arimatéacúāx ga taarú díeruácu ga Yúhegu āegacú. Rú núma rú ta Ngechuchuxú nayaxō. ⁵⁸Rú núma rú Piratuna nayaca rú ngoxita name na nayauxāxú ga Ngechuchuxúne ga curuchawa. Rú Piratu norú churaragúxú namu na nuxna naxāgúāxúcèx ga Ngechuchuxúne. ⁵⁹Rú Yúche nanayaxu ga Ngechuchuxúne ga curuchawa. Rú wúxi ga naxchápenúú ga ngēmataxúmaā nananunque. ⁶⁰Rú yema naxmañ ga yexwacaxúxú ga Yúche nügúcèxtama duñxúgúxú

yacaxmaxēēxú ga nuta ga tacúarú mēxpúxúwa yexmaxúgu nayaxúcuchi ga Ngechuchuxúne. Rú ñuxúchi nanangúxtaú namaā ga wúxi ga nuta ga taxúchici. Rú yemawena rú ínixú. ⁶¹Rú yéma Ngechuchumañarú toxmèxtawa irütogú ga María ga Magadacúāx rú naí ga María.

Purichíagú nuxna nadaugú ga yema naxmañ ga Ngechuchuxú nagu yaxúcuchigúxú

⁶²Rú moxúācú ga ngúxchigaarú ngunexúgu rú paigúarú āēxgacúgú rú Parichéugú rú yéma Piratuxútawa naxí. ⁶³Rú ñanagúrügú nuxú: —Pa Corix, nuxna tacuèxāchie ga yema yatú ga Ngechuchu ga idoratèxáxú rú yexguma namañxgu rú ñanagúrú tomaā:

“Ngēxguma chayuxgu rú tomaēxpúx i ngunexúguwena rú wena táxarú ícharúda”, ñanagúrú tomaā. ⁶⁴—Rú ngēmācèx tanaxwèxe i churaragú ngema cumugú na nuxna yadaugúxúcèx i ngēma naxmañ ñuxmatáta tomaēxpúx i ngunexúwa nangu na tama chütacú ngema naxíxúcèx i norú ngúexúgú na yayauxgúāxúcèx i naxúne rú ñuxúchi duñxúgúmaā nuxú na yaxugúxúcèx na marú wena namaxúxú. Ertú ngēxguma chí ngēmaācú naxúpetúgu, rú noxriarú yexera tá nixí na duñxúgúxú nawomúxēēxú —ñanagúrügú. ⁶⁵Rú Piratu ñanagúrú nuxú: —Ngēāgú nixí i churaragú i pexcèx. ¡Écú ngema namaā pexí na meāma pema penaxwèxexúācúma nuxna pedaugúxúcèx i naxmañ! —ñanagúrú. ⁶⁶Rú yema churaragúmaā yéma naxí, rú meāma nayataixēēgú ga guma nuta ga Ngechuchumaxú namaā rüngúxtaúci. Rú nanaxúarú cuèxruñāxgú na taxúema naēchita ínaxúgachigúxúcèx ga guma nuta. Rú ñuxúchi yexma nanamugú ga churaragú na nuxna nadaugúxúcèx.

Yuwa ínarüda ga Ngechuchu

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Cu 20.1-10)

28 Rü sabaduarü ngunexüguwena ga yüxüarü pèxmama, rü yéma naxmaüwa íyadaugü ga María ga Magadácüâx rü naí ga María. ²Rü ngürüâchi poraâcü naxîâxâchiane, yerü wüxi ga daxücüâx ga Cori ga Tupanaârü orearü ngeruü ínarüxî, rü naxmaüwa nangu rü ínanangüxgachi ga guma nuta ga namaã nangüxtaücü ga yema naxmaü. Rü ñuxüchi guma nutaétüwa narüto. ³Rü yema orearü ngeruü rü wüxi ga bèjxbéx-anexürüü niyauracüü. Rü nacómüxüchi ga naxchiru. ⁴Rü yexguma yemaxü nadaugüga ga churaragü rü norü muü-maã niduruxe, rü yexma niyuâchitanü. ⁵Rü yexguma ga yema orearü ngeruü, rü ñanagürü ngixü ga yema ngecügü: — ¡Táxü i pemuüëxü! Choma nüxü chacuèx rü naxcèx pedaugü ya Ngechuchu ga guma curuchawa yapotagüâcü. ⁶Nataxuma i nuã, erü marü wena namaxü, yema nüma üpa pemaã nüxü yaxuxürüü. ¡Rü nuã pexî, rü ípeyadèux i naxmaü i ngéma inaxügüâxüwa ga naxüne! ⁷¡Rü paxa ípixî, rü norü ngúexügümaã nüxü peyarüxugüe rü marü ínarüda rü wena namaxü ya Ngechuchu! Rü ñuxma rü marü pexüpa nüxîra Gariréaanewa naxü i nümax. Rü ngéma tá nixî i nüxü peyadauxü. Rü ngéma nixî i ore i pemaã nüxü chayarüxuxü —ñanagürü. ⁸Rü yexguma ga yema ngecügü rü paxama nüxna íiyaxî ga yema naxmaü. Rü imuüë, naturü itaãëgü ta. Rü poraâcü iixüâchi na Ngechuchuarü ngúexügümaã nüxü na yanaxugüexücèx ga yema ore ga daxücüâx ngímaã nüxü ixuxü. ⁹Rü yexguma inaxüâchiyane, rü ngürüâchi yéma ngíxcèx nangox ga Ngechuchu, rü ngixü narümoxë. Rü ngímagü rü Ngechuchucèx iyabuxmü rü nüxü iyacuèxüügü, rü naparawa inèxâchitanü. ¹⁰Rü nüma ga Ngechuchu

rü ñanagürü ngixüügü: —¡Táxü i pemuüëxü! ¡Rü ípixî rü chaueneëgü i chorü ngúexügümaã nüxü peyarüxu rü Gariréaanewa naxî! Rü ngéma tá nixî i choxü nadaugüxü —ñanagürü.

Churaragü rü paigüarü ãëxgacügümaã nüxü nayarüxugüe ga yema ngupetüxü

¹¹Rü yexguma ga yema ngecügü rü namagu naxiyane, rü ñuxre ga churaragü ga yéma naxmaüwa dauxütaegüxü rü Yerucharéüwa naxî. Rü paigüarü ãëxgacügümaã nüxü nayarüxugüe ga guxüma ga yema ngupetüxü. ¹²Rü yema paigüarü ãëxgacügü rü namaã nayarüdexagü ga Yudíugüarü ãëxgacügüerugü. Rü nügümaã nanamexëëgü ga tacümaã tá churaragüxü na yaxucüxëgüxü. Rü ñuxüchi nüxna ngixü naxägü ga tacü ga díëru. ¹³Rü namaã nüxü nixugüe rü ñanagürügü: —¡Pema rü ñaperügügü tá:

“Ngëxguma chütacü tapeeyane, rü norü ngúexügü toechita ngéma naxî rü nayayauxgü ga naxüne” ñaperügügü tá! ¹⁴Rü ngëxguma ãëxgacü ya Piratu tá nüxü cuèxgu i ngéma ngu-petüxü, rü toma rü tá namaã tidex-agü rü namaã tá tanamexëë na taxuüma pemaã naxüxücèx —ñanagürügü. ¹⁵Rü yexguma ga yema churaragü rü ngixü nayauxgü ga yema díëru. Rü yema ãëxgacügü namaã nüxü ix-ugüxürüü duüxügümaã nüxü nixugüe. Rü ñuxma rü ta ngématama dexa nixî i nüxü yaxugüxü i Yudíugü.

Ngechuchu nanamu ga norü ngúexügü

(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Cu 20.19-23)

¹⁶Rü yema 11 ga Ngechuchuarü ngúexügü rü Gariréaanewa naxî ga guma mëxpüne ga Ngechuchu namaã nüxü ixuxünewa. ¹⁷Rü yexguma

Ngechuchuxĩ nadaugũgu rũ nũxĩ nicuèxũũgũ, woo ñuxre ga norũ ngúexũgũ rũ tama aixcũma nayaxõgũ na Ngechuchu yĩxũ. ¹⁸Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ naxcèx nixũ, rũ ñanagũrũ nũxũ: —Tupana rũ aèxgacũxũ choxũ nixĩxèè i guxũ i daxũguxũ i naãnewa rũ guxũ i ñoma i naãnewa. ¹⁹—Rũ ñuxma rũ chanaxwèxe i guxũ i nachĩũãnewa pexĩ i guxũ i

duĩxũgũtanũwa. ;Rũ chorũ duĩxũgũxũ peyaxĩgũxèèx! ;Rũ ípenabaiũxèèx chauégagu rũ Chaunatuégagu rũ Naãè i Üünexũegagu! ²⁰;Rũ penangúexèèx na naga naxĩnũèxũcèx i guxũma i ngèma pexũ chamuxũ! ;Rũ dũcax, guxũgutãma pexũtawa changèxmaècha ñuxmatãta nagú i naãne! —ñanagũrũ ga Ngechuchu.

ORE I MEXŪ GA MARCU ÜMATUXŪ

**Cuáú ga baiüxëerüü nüxü nixu ga
Tupanaärü ore ga dauxchitawa ga
ngextá taxúema íxâpataxüwa**

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Cu 1.9-28)

1 Ñaã nixí i norü ügü i ore i mexü
ya Ngechuchu ya Cristu ya Tupana
Nanechiga. ²Rü nuxcümaücü ga
Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxía
ümatüxü ga Tupanaärü ore, rü
ñanagürü:

“Cupëxegu chayamu i chorü orearü
ngerüü na namexëëxüçèx i cumáü.

³Rü dauxchitawa i ngextá taxúema
íxâpataxüwa rü tá nangëxma i wüxi
i duüxü i ngëma tagaãcü ñaxü:
‘¡Pegü pemexëëx naxcèx ya Cori. Rü
naxcèx ipeyanawéxächixëëx i perü
maxü!’”

ñaxü tá. ⁴Rü Cuáü rü dauxchitawa
ga ngextá taxúema íxâpataxüwa nan-
gox rü yéma ínanabaiüxëë ga duüxügü.
Rü namaã nüxü nixu ga na namexü
na Tupanacèx nadaugüxü rü ínbaiüxü
na Tupana nüxü nüxü nangechaüxüçèx
ga norü pecadugü. ⁵Rü guxüma ga
duüxügü ga Yudéanecüâx rü íane ga
Yerucharéüçüâx rü yéma Cuáüxütawa
naxüxü ga na nüxü iyanaxüüëxüçèx.
Rü nümagü rü norü pecadugüxü yéma
nayarüxugüxü, rü Cuáü rü natü ga
Yudáüwa ínayabaiüxëëtanü. ⁶Rü nax-
chiru ga Cuáü rü cameyutëxanaxcèx
nixí, rü norü goyexü rü naxchëxmü-
naxcèx nixí. Rü beruremaã rü munü-
maã naxawemü. ⁷Rü Cuáü rü yema
nüxü yaxüxü ga orewa, rü ñanagürü:
—Choweama tá ne naxü ya choxü
rüyexeracü. Rü choma rü taxuwama
chame rü bai na ichayarümaxächixü na
íchayawëxüçèx i norü chapatucunügü.
⁸—Choma rü dexáwamare pexü ích-

abaiüxëë, natürü nüma rü tá Tupanaãë i
Üünexü pexna nanguxëë —ñanagürü ga
Cuáü.

Ngechucharü baiechiga

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹Rü yema ngunexügügu, rü
Ngechuchu rü ínaxüxü nawa ga guma
íane ga Nacharétu ga Gariréanewa
yexmane. Rü Cuáü rü natü ga Yudáüwa
ínanabaixëë. ¹⁰Rü yexguma dexáwa
ínaxüächigu, rü Ngechuchu nüxü
nadau ga na yangenaxü ga daxüwa. Rü
yema Tupanaãë i Üünexü rü wüxi ga
muxtucurüü inanago, rü Ngechuchuna
nangu. ¹¹Rü daxüwa inanaxü ga wüxi
ga naga ga ñaxü: —Cuma nixí i Chaune
i cuxü changechaüxüchixü rü cumáü
chataãëxüchixü —ñaxü.

Ngechuchuxü naxü ga Chataná

(Mt. 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹²Rü yemawena rü Tupanaãë i
Üünexü rü dauxchitawa ga ngextá
taxúema íxâpataxüwa Ngechuchuxü
naga. ¹³Rü yéma nayexma ga
40 ga ngunexü. Rü naëügü ga
idüraexü íyexmagüxüwa nayexma,
rü ngoxo ga Chataná rü nüxü naxü.
Natürü Tupanaärü orearü ngerüügü
ga daxüçüâx rü Ngechuchuxü
narüngüxëëgü.

**Ngechuchu rü Gariréanewa
ínanaxügü ga norü puracü**

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴Rü nawena ga poxcupataügu na
napoxcuxü ga Cuáü, rü Gariréanewa
naxü ga Ngechuchu na naxunagüâxüçèx
ga Tupanaärü ore i mexü. ¹⁵Rü
ñanagürü: —Marü nawa nangu i
ngunexü ga Tupana nagu unetaxü,
rü pexcèx ningaica na perü äëxgacü
na yüxü. ¡Rü ñuxma rü name nixí i
Tupanacèx pedaugü rü peyaxögü i
ngëma norü ore i mexü! —ñanagürü.

Ngechuchu rü ägümücü ga püchaetanüxcèx naca

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶Rü yexguma nextaxa ga Gariréaanacügu yaxüxgu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga Chimáü rü naéneé ga Aüdré. Rü nümagü rü woetama püchaetanüxü nixígü rü yéma nextaawa napüchaegü. ¹⁷Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Chowe perüxí rü tá pexü charüngüxéé na chauxütawa penagagüxcèx i duüxügü! —ñanagürü. ¹⁸Rü yexgumatama ga yema taxre, rü yéma nanawogü ga norü püchagü. Rü Ngechuchuwe narüxí. ¹⁹Rü yéamaxüra naxü ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga Chaütiágu rü naéneé ga Cuáü. Rü Zebedéu nanegü nixígü ga nümagü. Rü wüxi ga nguewa nayexmagü, rü yéma ínanangáitagü ga norü püchagü. ²⁰Rü yexgumatama Ngechuchu naxcèx naca. Rü nümagü rü yéma nguewa tüxü natèxgü ga nanatü ga Zebedéu namaã ga tümaärü puracütanüxügü, rü Ngechuchuwe narüxí.

Wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxüchiga

(Lc 4.31-37)

²¹Rü iäne ga Capernáüwa nangügü. Rü yexguma ngüxchigaarü ngunexüwa nanguxgu, rü Ngechuchu rü ngutaquéxepataüwa naxü rü yexma naxücu. Rü yéma ínanaxügü ga na nangüxéétaexü. ²²Rü duüxügü rü nabèixächiaëgü namaã ga norü nguxéetae, yerü aixcüma Tupanaärü poramaã meã nanangüxéé rü tama ngüxééruügü ga Moichéaru mugüwa nguxéetaegüxürüü nixí. ²³⁻²⁴Rü guma iäneärü ngutaquéxepataüwa nayexma ga wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxü. Rü aita yéma naxü, rü ñanagürü: —¡Tüxcüü totanüwa cuxü, Pa Ngechuchu Pa Nacharétucüãx?

¿Nuã cuxü na toxü cuyadèixücèx? Choma rü cuxü chacuèx na Tupana Nane ya Üüncü quiixü —ñanagürü. ²⁵Rü Ngechuchu nüxü naxoox ga yema ngoxo, rü ñanagürü: —¡lyarüngeèx rü ínaxüxü nawa ya yima yatü! —ñanagürü. ²⁶Rü yexguma ga yema ngoxo rü guma yatüxü niyuächixéé, rü tagaäcü aita naxüácüma nawa ínaxüxü. ²⁷Rü guxüma ga duüxügü rü nabèixächiaëgü, rü namücügüma nicachigü rü ñanagürügü: —¡Tacü nixí i ñaã? Maneca wüxi i ngexwacaxüxü i nguxéetae nixí. Nüma rü aixcüma Tupanaärü poramaã meã nanguxéetae. Rü woo i ngoxogü rü naga naxinüé i ngèxguma namuãxgu —ñanagürügü. ²⁸Rü yemaäcü nixí ga paxa guxüwama ga Gariréanewa rü Ngechuchuchigaxü nacüèxgüxü ga duüxügü.

Ngechuchu rü Chimáü ga Pedru nëxècèx nayataanexéé

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

²⁹Rü yexguma ngutaquéxepataüwa ínaxüxüga ga Ngechuchu, rü Chaütiágu rü Cuáümaã Chimáü rü Aüdrépatawa naxü. ³⁰Rü Chimáü nëxè rü ngürücarewa iyexma, yerü iyaxaxüne. Rü Ngechuchumaã ngixü nixugüe. ³¹Rü ngixcèx nixü, rü ngixmèxgu nayayauxächí, rü ngixü ínarüdaxéé. Rü yexgumatama igèuxächí ga na yaxaxünexü. Rü írüda, rü inaxügü ga naxcèx na namexééãxü ga öna.

Ngechuchu rü muxüma ga idaaweexüxcèx nayataanexéé

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

³²Rü yexguma marü yanaxücuxgu ga üèxcü ga na nachütachaüxü, rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga guxüma ga duüxügü ga idaaweexü rü guxüma ga ingoxoãxgüxü. ³³Rü guxüma ga yema iänecüãx rü yexma guma ípataarü íaxwa naxcèx nangutaquéxegü. ³⁴Rü nüma

nanameēxēē ga muxūma ga duūxūgū ga nagúxūraūxū ga daawemaā idaaweexū. Rū ínanawoxū ga muxūma ga ngoxogū, natürü nüxna nanachuxu ga na yadex-agūxū, yerü nümagū ga ngoxogū rü nüxū nacuēxgū na texé yīxū.

Ngechuchu rü nanaxunagū ga ore ga mexū ga ngutaquēxepataūwachigū

(Lc 4.42-44)

³⁵ Rū ngunetūū ga tauta yangóonegu, rü inaxūāchi ga Ngechuchu. Rū íāneārü yéaxūra ga ngextá taxúema íxāpataxūwa naxū na yéamaxūra yayumūxēxūcèx. ³⁶ Rū Chimáū rü namüçügūmaā Ngechuchucèx nayadaugū. ³⁷ Rū yexguma nüxū iyangaugūgu, rü ñanagürügü nüxū: —Guxūma i duūxūgū rü cuxcèx nadaugū —ñanagürügü. ³⁸ Natürü ga nüma rü nanangāxū rü ñanagürü nüxū: —¡Ngíxā rü toxnamana taxí náigū ya íānexācūgū ya ngaicamagūnewa na ngēma rü ta chanaxunagūxūcèx i ore i mexū! Erü woetama ngēmacèx nixí i Capernáūārü íānewa íchaxūxūxū. ³⁹ Rū yemaācü ga Ngechuchu rü guxūma ga Gariréaanegu nixūāgüchigū. Rü wüxichigū ga íāneārü ngutaquēxepataūwa rü nüxū nixuchigū ga ore ga mexū, rü ínayawoxūētānū ga ngoxogū.

Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxūnexūcèx nayataanexēē

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰ Rū Ngechuchucèx nixū ga wüxi ga yatü ga chaxūnemaā idaawecü. Rū napéxegu nayacaxápūxūācūma ñanagürü nüxū: —Pa Corix, ngēxguma cunaxwèxegu na choxū curümexēēxū, rü cuxū natauxcha na chaucèx cuyataanexēēxū —ñanagürü. ⁴¹ Rū Ngechuchuaxū nangechaütümūū ga guma yatü. Rü nüxū ningōgū rü ñanagürü nüxū: —Ngū, chanaxwèxe. ¡Marü curüme! —ñanagürü. ⁴² Rū

yexgumatama nüxū inayarüxo ga na nachaxūnexū ga guma yatü. Rü meāma naxcèx nitaane. ⁴³⁻⁴⁴ Rū Ngechuchu rü yexgumatama ínayamu. Rü meāma nanaxucuxē rü ñanagürü nüxū: —¡Düçèx, tāxūtāma texémaā nüxū quixu! ¡Natürü ngēma paixūtawa naxū, rü cugū nüxū yadauxēē! ¡Rü curü mexēècèx nüxna yaxuaxū i curü āmare ga yema Moiché tüxū muxū na nüxū nacuāxūcèx i duūxūgū na curümexū nawa i curü daawe! —ñanagürü. ⁴⁵ Natürü nüma ga guma yatü rü ínixū rü inanaxūgū ga na guxāmaāma nüxū yaxuxū ga yema nüxū ngupetūxū. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü marü taxucürüwama ngóxūwama duūxūgūpéxewa íānegūgu naxūcu. Natürü dauxchitagu ga ngextá duūxūgū ítaxuxūgu narüxāūx. Rü yéma naxcèx naxīxū ga duūxūgū ga guxūānewa ne íxū.

Ngechuchu rü wüxi ga yatü ga nawāixāchicūcèx nayataanexēē

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

2¹⁻² Rū yixcama ga ñuxre ga ngunexūwena rü wenaxārü Capernáūārü íānegu naxūcu ga Ngechuchu. Rü yexguma duūxūgū nüxū cuāchigagūgu na ípatawa nayexmaxū, rü yéma nangutaquēxegū ga muxūma ga duūxūgū. Rü düxwa ga íāxtüwa rü nanapá. Rü nüma ga Ngechuchu rü namaā nüxū nixu ga ore i mexū. ³ Rü yéma nangugū ga āgümücü ga yatügū ga yéma nangetaūgūxū ga wüxi ga yatü ga nawāixāchicü. ⁴ Natürü yema na namuxūchixū ga duūxūgū, rü taxucürüwama Ngechuchuxūtawa nangugū. Rü yemacèx ínanapogüētü ga Ngechuchu íyexmaxūwa ga guma ípata. Rü yéma norü caruūgu ínanāxūxüetaūgū ga guma nawāixāchicü. ⁵ Rü yexguma Ngechuchu nüxū dèuxgu ga ñuxācü aixcūma na yaxōgūāxū

ga yema duũxũgũ, rü ñanagürü nüxũ ga guma nawãixãchicü: —Pa Chaunex, curü pecadugü rü marü cuxũ nüxũ changechaũ —ñanagürü. 6-7 Natürü ñuxre ga ngúexëeruũgũ ga Moĩchëarü mugüwa nguxëetaegüxũ rü yéma narütogü. Rü naãëwa ñaxũgu narüxĩnüë: —¿Ñuxãcü tama namuũ na ngëmaãcü yadexaxũ? ¿Rü tacü Tupanamaã yaxugüxũ? Erü Tupanaxicatama nixĩ ya duũxũgüarü pecaduxũ ngechaũcü —ñaxũgu narüxĩnüë. 8 Natürü yexgumatama ga Ngechuchu rü nüxũ nicuèxãchi ga yema nagu naxĩnüëxũ, rü yemacèx nüxna naca rü ñanagürü nüxũ: —¿Tüxcüũ ngëmagu perüxĩnüë i pemax? 9 —¿Tacu nixĩ i rütauchamaëxũ na namaã nüxũ ixuxũ ya daa nawãixãchicü:

“Curü pecadugü rü marü cuxũ nüxũ changechaũ”, rü éxna:

“¿Inachi, rü nayaxu i curü caruũ, rü íixũ!” ñaxũ? 10-11 —Natürü ñuxma rü tá pexũ nüxũ chadauxëë na Chaunatü núma choxũ muxũ na duũxũgüaxũ nüxũ changechaũxũcèx i norü pecadugü —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxguwena rü guma nawãixãchicüxũ ñanagürü: —Cumaã nüxũ chixu rü ¡inachi, rü nayaxu i curü caruũ, rü cupatawa naxü! —ñanagürü. 12 Rü yexgumatama inachi ga guma idaawecü. Rü nanayaxu ga norü caruũ, rü ínaxũxü napéxewa ga guxũma ga yema duũxũgũ ga yéma yexmagüxũ. Rü yemacèx ga yema duũxũgũ rü nabëixãchiãëgü, rü Tupanaxü nicuèxüũgü, rü ñanagürügü: —Taguma nüxũ tadau i tacü i ñããrũũ ixĩxũ —ñanagürügü.

Lebícèx naca ga Ngechuchu

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

13 Rü yemawena rü wenaxãrũ naхтаacutüwa naxü ga Ngechuchu. Rü yema muxũma ga duũxũgũ rü

naxcèx naxĩ. Rü nüma rü nanangúexëë. 14 Rü yexguma yéma naxüpetügu ga Ngechuchu, rü yéma nüxũ nadau ga Lebĩ ga Arupéu nane. Rü nüma ga Lebĩ rü yéma narüto nawa ga yema nachica ga duũxũgüna dïeru ngixũ ínayaxuxüwa naxcèx ga Dumacüãxãrũ aëxgacü yerü woetama yema nixĩ ga norü puracü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¿Chowe rüxü! —ñanagürü. Rü inachi ga Lebĩ, rü nawe narüxü. 15 Rü yéma Lebĩpatawa nachibü ga Ngechuchu. Rü yéma nachibüe ga muxũma ga duũxũgũ ga Lebĩrũũ Dumaãrũ aëxgacücèx dïeru ngixũ yauxgüxũ. Rü nayexmagü ta ga togü ga duũxũgũ ga taxúema nacü mamaã taãëgüxũ ga yéma mechawa rütogüxũ namaã ga Ngechuchu rü norü ngúexũgü. Yerü namu ga yema nawe rüxixü. 16 Rü yéma nayexmagü ta ga ñuxre ga Parichéugü rü ngúexëeruũgü ga Moĩchëarü mugüwa nguxëetaegüxũ. Rü yexguma nüxũ nadaugügu ga yema togümaã na nachibüxũ ga Ngechuchu, rü norü ngúexũgüna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Ñuxãcü i perü ngúexëeruũ rü namaã nachibü i aëxgacüarü duũxũgü i dïëruarü yaxwa puracüexü rü duũxũgü i pecaduãxgüxũ? —ñanagürügü. 17 Rü yexguma yemaxũ naxĩnügu ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Ngëma poraxũ rü tama nanaxwëxe ya duturu, natürü ngëma idaaweexũ waxi nixĩ i naxwëxexũ ya duturu. Choma rü tama mexũgüna na chaxuxücèx nixĩ ga núma chaxüxũ, natürü núma chaxü na nüxna chaxuxücèx i pecaduãxgüxũ —ñanagürü.

Ngechuchuna aurechigacèx nacagüe

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

18 Rü wüxi ga ngunexũgu rü tama nachibüe yerü Tupanacèx naxauree ga Cuáũ ga baiüxëeruũarü ngúexũgü rü Parichéugüarü ngúexũgü. Rü

yemaxũ nadaugũgu ga ñuxre ga duũxũgũ, rü Ngechuchuxũtawaxĩ rü nüxna nayacagũe, rü ñanagũrũgũ: —Ngẽma Cuãũãrũ ngũexũgũ rü Parichẽugũarũ ngũexũgũ rü naxauree. ¿Rũ tũxcũũ i curũ ngũexũgũ i tama naxaureexũ? —ñanagũrũgũ. ¹⁹ Rũ Ngechuchũ nanangãxũ rü ñanagũrũ nüxũ: —¿Éxna wũxi i ngũgũarũ petawaxĩ rü pexcẽd namexũ na naxaureexũ i ngẽma nüxna naxugũxũ ega natanũwaxĩ nangẽxmagu i ngẽma yatũ i ngexwacẽxãmamaxũ? Pemaã nüxũ chixu rü ngẽxguma natanũwaxĩ nangẽxmayane i ngẽma yatũ i ngexwacẽxãmamaxũ rü taxucũrũwama naxauree i ngẽma nüxna naxugũxũ. ²⁰ —Natũrũ wũxi i ngunexũ rü ngẽma yatũ i ngexwacẽxãmamaxũ rü tá namũcũgũna nixũgachi. Rũ ngẽma ngunexũgu tá nixĩ i naxaureexũ. [Rũ chorũ ngũexũgũ rü taxucũrũwama naxauree i ñuxmaerũ natanũwaxĩ changẽxma. Natũrũ ínangu tá i ngẽma ngunexũ na nüxna chixũgachixũ, rü ngẽxguma tá nixĩ i naxaureexũ.] ²¹ —Rũ taxũema wũxi i naxchirũtũchi i ngexwacaxũxũmaã tanapaita i wũxi i naxchiru i ngauxũ. Erũ ngẽxguma nañaãchimũgu i ngẽma natũchi i ngexwacaxũxũ, rü tá nanagãuxẽẽ i ngẽma ngauxũ i naxchiru. Rũ noxriarũ yexera tá narũgãu. ²² —Rũ ngẽxgumarũũ ta taxũema ngexwacaxũcũ ya binu rü wũxi i marũ ngauxũ i naxchiũ i naxchẽxmũnaxcẽxgu tayabacuchi. Erũ ngẽxguma ngẽmaãcũ naxũxgu rü yimabinu ya ngexwacaxũcũ rü narũngu, rü tá nayawãixẽẽ i ngẽma naxchiũ i ngauxũ i naxchẽxmũnaxcẽx. Rũ ngẽxma tá inayarũxo ya binu rü naxchiũ rü ta. Rũ ngẽmacẽx tanaxwẽxe ya ngexwacaxũcũ ya binu rü ngexwacaxũxũ i naxchiũgu tayabacuchi. [Rũ chorũ nguxẽẽtae i ngexwacaxũxũ rü ngẽxgumarũũ ta nixĩ na taxucũrũwama namaã nawũxiguxũ

i ngẽma nuxcũmaũxũ i pecũmagũ —ñanagũrũ ga Ngechuchu.]

Ngechuchuarũ ngũexũgũ rü trigu nibuxetanũ ga ngũxchigaarũ ngunexũgu

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

²³ Wũxi ga ngũxchigaarũ ngunexũgu ga Ngechuchu rü norũ ngũexũgũmaã trigunecũwaxĩ nachopetũ. Rũ nümagũ ga norũ ngũexũgũ rü inaxĩãcũma inanaxũgũe ga trigu na yabuxetanũxũ. ²⁴ Rũ yema Parichẽugũ rü Ngechuchuna nacagũ rü ñanagũrũgũ: —Dũcẽx ¿rũ tũxcũũ i curũ ngũexũgũ rü nanaxũgũ i ngẽma tama mexũ i ngũxchigaarũ ngunexũgu na naxũxũ? —ñanagũrũgũ. ²⁵ Natũrũ nüma ga Ngechuchu rü ñanagũrũ nüxũ: —¿Taguma éxna poperawaxĩ nüxũ pedau ga tacũ na naxũxũ ga nuxcũmaũcũ ga ãẽxgacũ ga Dabĩ rü natanũxũgũ ga yexguma õna nüxũ tauxgu rü nataiyaxgu? ²⁶ Rũ yexguma paigũarũ ãẽxgacũ yixũgu ga Abiatãru, rü Dabĩ rü Tupanapatagu naxũcu. Rũ nanangõx ga yema pãũ ga üunexũ ga paigũcẽxicatama ixixũ. Rũ nüma ga Dabĩ rü natanũxũmaã rü ta nangau ga yema pãũ —ñanagũrũ. ²⁷ Rũ ñanagũrũ ta ga Ngechuchu: —Ngẽma ngũxchigaarũ ngunexũ rü duũxũgũcẽx nixĩ ga naxũxũ. Rũ tama ngũxchigaarũ ngunexũcẽx nixĩ ga naxũxũ ga duũxũgũ. ²⁸ —Rũ ngẽmacẽx ya Tupana Nane ya duũxũxũ ixĩcũ rü namaã inacũx ta i ngũxchigaarũ ngunexũ —ñanagũrũ.

Wũxi ga yatũ ga yumẽcũchiga

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

3 Rũ wenaxãrũ ngutaquẽxepataũgu naxũcu ga Ngechuchu. Rũ yema nayexma ga wũxi ga yatũ ga norũ wũxichacũũwaxĩ yumẽcũ. ² Rũ yema Parichẽugũ, rü Ngechuchuxũ nangugũgu ngoxi tá namexẽẽã ga ngũxchigaarũ ngunexũgu, na yemaãcũ

nüxü nayexmaxüçèx ga tacüçèx na ínaxuaxügüäxü. ³Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga guma yumécü: —¡Írüda, rü nuxã ngãxütanügu yachi! —ñanagürü. ⁴Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema togü ga yéma yexmagüxüna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Tacü nixí i mexü na naxüxü i ngüxchigaarü ngunexügu? ¿Namexü na naxüxü i mexü rü éxna chixexü? ¿Rü namexü na namaxéxü rü éxna yamáxü? —ñanagürü. Natürü ga nümagü rü yexma nayarüngèexgümare. ⁵Rü nüma ga Ngechuchu rü nuchametüiäcuma nüxü nidaugüächi ga yema nüxü íchomaëguächixü. Rü nangechaü yerü tama inaxüniëchaü ga yema duüxügü. Rü guma yatüxü ñanagürü: —¡Yanawéxächixëë ya cuxméx! —ñanagürü. Rü yexguma ga guma yatü rü nügu inayarüwéxächiméxëë. Rü yexgumatama rü narümeméx. ⁶Natürü yexguma yemaxü nadaugügu ga Parichéugü, rü ínachoxü ga yéma. Rü Erodetanüxümaã inanaxügüe ga na naxcèx nadaugüxü ga ñuxäcü tá na Ngechuchuxü yamëxgüxü.

Naxtaacutüwa Ngechuchucèx nangutaquéxegü ga muxüma ga duüxügü

⁷Rü Ngechuchu rü norü ngüexügü-maã naxtaacutüwa naxü. Rü muxüma ga duüxügü ga Garíraanecüäx rü nawe narüxí. ⁸Rü yexguma nüxü nacüächigagügu ga guxüma ga yema mexügü ga naxüxü ga Ngechuchu, rü naxcèx naxítaquéxe ga muxüma ga duüxügü ga Yudéaanecüäx, rü Yerucharéüçüäx, rü Iduméäänecüäx, rü Yudáüärü tocutüçüäx rü yema naäne ga Tiru rü Chidáüärü ñanegü nawa yexmaxüçüäx. ⁹Rü yemacèx ga Ngechuchu rü norü

ngüexügüxü namu na wüxi ya ngue naxcèx namexëëgüxüçèx na tama yéma yaxüxtügüäxüçèx ga yema muxüma ga duüxügü. ¹⁰Yerü nüma rü nanameëxëë ga muxüma, rü yemacèx guxüma ga yema idaaweexü rü naxcèx naxí na nüxü yangögügüxüçèx. ¹¹Rü yexguma yema ngoxoäxgüxü ga duüxügü nüxü daugügu, rü napéxegu nacaxäpüxügü rü tagaäcü ñanagürügu: —Cuma nixí ya Tupana Nane quixü —ñanagürügu. ¹²Natürü nüma ga Ngechuchu rü poraäcü nayaxucüxëgü na tama duüxügü-maã nüxü yaxugüexüçèx ga nachiga.

Ngechuchu nanade ga 12 ga norü ngüexügü na toxnamana namugüäxüçèx (Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³Rü yemawena ga Ngechuchu rü wüxi ga mëxpünewa ínaxüächi. Rü yéma naxcèx naca ga yema ngüexügü ga nüma nanaxwëxexü. Rü naxütagu naxí-taquéxegü. ¹⁴Rü yematanüwa nayadexechi ga 12 ga norü ngüexügü na namücügüxüchi yüxüçèx, rü na yamugüäxüçèx ga norü orearü unagüwa. Rü yemagü rü Imugüxügu nanaxüéga. ¹⁵Rü pora nüxna naxã na Tupanaärü poramaã ínawoxüäxüçèx ga ngoxogü. ¹⁶Rü ñaägü nixí ga naega ga yema 12 ga norü ngüexügü ga nadexü. Rü wüxi nixí ga Chimáü ga Pedrugu naxüé-gaxü. ¹⁷Rü togü nixí ga Chaütiágu rü naëneë ga Cuáü. Rü nümagü rü Zebedéu nanegü nixí. Rü Ngechuchu rü Boanéregu nanaxüéga. Rü ngëma nixí i Duruanexü Nanegü —ñaxüchiga. ¹⁸Rü togü nixí ga Aüdré, rü Piripi, rü Baturumé, rü Mateu, rü Tumachi, rü Chaütiágu ga Arupéu nane, rü Tadéu, rü Chimáü ga iporaäçüüçü. ¹⁹Rü to nixí ga Yuda ga Icaríute ga yixcama bexma Ngechuchuxü íxuaxüxü.

**Ngechuchuxũ nixugüe na
ngoxoarũ poramaã napuracũũ**
(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23, 12.10)

²⁰Rũ yemawena rü wüxi ga ĩpatagu naxücu ga Ngechuchu. Rũ wenaxãrũ naxcèx nangutaquéxegü ga muxũma ga duũxũgü. Rũ yemacèx woo na nachibüexüçèx rü nangechicagü ga nũma rü norü ngüexũgü. ²¹Rũ yexguma yemaxũ taxĩnüëgu ga guxema natanüxũgü ga Ngechuchu, rü ĩtayadaugü na tayagagüxüçèx, yerü nüxũ tixugügü rü: —Naxãũãẽmare —ñatagürügü. ²²Rũ yexgumarüũ ta ga yema ngüexẽëruügü ga Moĩchëarũ mugüwa nguxẽëtaegüxũ ga Yerucharëũwa ne ĩxũ, rü ñanagürügü: —Ñãã yatü i Ngechuchu, rü ngoxogünatü i Bechebúarũ poramaã nixĩ i ĩnawoxũãxũ i ngoxogü —ñanagürügü. ²³Natürü ga Ngechuchu rü naxcèx naca ga yema ngüexẽëruügü. Rũ wüxi ga ore ga cuèxruũxũ namaã nixu, rü ñanagürü: —¿Rũ ñuxãcü i Chataná i nügütama ĩnatèxüchixũ? ²⁴—Rũ ngëxguma chi wüxi i nachĩũãneçũãx i duũxũgü rü nügütanüxüwatama nügü nadaixgu, rü taxuacũma natai i ngëma nachĩũãne. ²⁵—Rũ ngëxguma chi wüxi ya ĩpatacũãx nügü itoyegu, rü taxuacũma natai ya yima ĩpata. ²⁶—Rũ ngëxgumarüũ chi ta nixĩ i Chataná ega nügümaã nanuxgu rü nügü yamèxgu, rü taxuacü chima natai i ngëxguma. Rũ chi ngëxma nagux. ²⁷—Rũ taxuacũma texé wüxi ya yatü ya poracüpatagu taxücu na nüxna tanapuxüxüçèx i norü ngëmaxũgü, ega tama tayanëixiragu. Erü ngëmaãcücica tá nixĩ i tüxũ nanguxüxũ na tanapuxüxũ i norü ngëmaxũgü. ²⁸—Rũ aixcũma pemaã nüxũ chixu rü Tupana tá nüxũ nüxũ nangechaũ i duũxũgü i guxũma i norü pecadugü rü guxũma i tacü i chixexũ

i namaã yadexagüxũ. ²⁹—Natürü texé ya chixexũ namaã ixugüxe i Tupanaãe i Üünexũ, rü tagutáma tüxũ nüxũ nangechaũ ya Tupana. Rũ guxũgutáma chixexüwa tüxũ natèx —ñanagürü. ³⁰Rũ yema ñanagürü ga Ngechuchu, yerü yema ngüexẽëruügü ga Moĩchëarũ mugüwa nguxẽëtaegüxũ rü: “Nangoxoãx” ñanagürügü nüxũ.

**Ngechucharü mamá
rü naëneëgüchiga**
(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹Rũ yexgumayane rü ĩtangugü ga Ngechucharü mamá rü naëneëgü. Natürü ĩpataarü düxétügu tarücho, rü naxcèx yéma tangemagü. ³²Rũ yema duũxũgü ga Ngechuchuxũ íchomaëguãchixũ, rü ñanagürügü nüxũ: —Curü mamá rü cueneëgü rü cueyèxgü, rü yéa düxétüwa tangëxmagü, rü cuxcèx tadaugü —ñanagürügü. ³³Rũ nũma nanangãxũ, rü ñanagürü: —¿Texé tixĩ ya chaue rü chaueneëgü? —ñanagürü. ³⁴Rũ yema nüxũ íchomaëguãchixũxũ nidaugüãchi, rü ñanagürü: —Rü daxegü tixĩ ya chaue rü chaueneëgü. ³⁵—Erü guxãma ya texé ya naxüxe i Tupanaãrũ ngüchaũ, rü yixema tixĩ ya chaueneë rü chaueyèx rü chaue —ñanagürü.

Ore ga toecügu ixuxũ
(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

4 Rũ wenaxãrũ inanaxügü ga Ngechuchu ga na nangüexẽëãxũ ga duũxũgü ga guma naxtaxaãnacüwa. Rũ muxũma ga duũxũgü yexma naxcèx nangutaquéxegü. Rũ yemacèx düxwa wüxi ga ngue ga yéma naxtaawa yexmanegu nixüe ga Ngechuchu, rü gumawa narüto. Rũ yema duũxũgü rü naxtaxaãnacügu narücho. ²⁻³Rũ yexguma ga Ngechuchu rü inanaxügü ga muxũma ga ore ga cuèxruũwa na nangüexẽëãxũ ga duũxũgü. Rũ norü nguxẽëtaewa rü ñanagürü:

—jDücèx, iperüxînüë i ñaã ore! Wüxi ga yatü ga toecü rü triguarü towa naxü. ⁴—Rü yexguma triguchiremaã nagüaneägu, rü ñuxre ga triguchire rü namagu nayi. Rü íngugü ga werigü, rü nanawecu. ⁵—Rü náigü ga triguchire rü nutatanügu nayi ga ngextá ínachicaxüwa ga waixüümü. Rü paxa narüxügü ga guma triguchire, yerü ga waixüümü rü tama nayaxcü. ⁶—Natürü yexguma nangunagügu ga üèxcü, rü ínanagu ga guma trigu rü narüñexgü. Rü nayue, yerü tama poraãcü nixãmaxã. ⁷—Rü náigü ga triguchire rü toranecügu nayi. Rü yexguma nayaegu ga tora, rü guma triguxü inawocu, rü yemacèx tama nixo. ⁸—Natürü náigü ga triguchire rü mexü ga waixüümügu nayi. Rü meãma nayae, rü muxüma ga trigu nawa ínguxuchi. Rü nümaxüneyèxawa rü 30 püxü ínguxuchi ga norü o, rü náigüwa rü 60, rü náigüwa rü 100 ínguxuchi —ñanagürü. ⁹Rü ñuxüchi ñanagürü ta: —Rü yíxema ächixègüxe, jrü nüxü taxínüë i ñaã ore! —ñanagürü.

Tacüchiga nixí ga yema ore ga cuèxruüügu ixuxü

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰Rü yemawena ga yexguma nanüxícèxgu ga Ngechuchu, rü yema naxütagugüxü wüxigu namaã ga yema 12 ga norü ngüexügü, rü nüxna nacagüë ga na tacüchiga yíixü ga yema ore ga cuèxruügu ixuxü. ¹¹⁻¹²Rü nüma nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —Tupana rü pexü nüxü nacüèxëë i ngëma èxügüxü i taxüüma i togü nüxü cuáxü na ñuxãcü äëxgacü na yíixü i nümax. Natürü ngëma togü i tama tatanüxü íxüxcèx rü cuèxruügu chayaxüacüma namaã nüxü chixu i ore na woo nüxü nadaunügu rü ñoma tama nüxü nadaugüxürüü na yíixücèx, rü woo nüxü naxínüëgu rü tama nüxü na

nacuèxgüxcèx. Rü ngëmaãcü namaã nüxü chixu na tama nüxü naxoexücèx i nacüma i chixexü rü tama Tupana nüxü nüxü ngechaüxücèx i norü pecadugü —ñanagürü.

Ngechuchu rü meã nanangoxëë ga yema ore ga cuèxruü ga toecüchigagu ixuxü

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —¿Pema rü ta éxna tama nüxü pecuèxgü na tacüchiga yíixü i ngëma ore i cuèxruü i nüxü chixuxü? ¿Rü ñuxücürüwa tá nüxü nacüèxgü i ngëma togü? ¹⁴—Rü yíxema toexe, rü yíxema tixí ya ore i mexü unagüxe. ¹⁵—Rü nangëxma i duüxügü i guma triguchire ga namagu yixünerüü íxügüxü. Rü nümagü rü nüxü naxínüë i ore i mexü, natürü yixcama marü nüxü naxínüëguwena, ngema nangu i Chataná rü nüxna nanapu i ngëma ore i mexü ga noxri yaxögüxü. ¹⁶—Rü togü rü ngëma triguchire ga nutatanügu yixünerüü nixígü. Rü ngëmagü nixí i nüxü ínüèxü i ore i mexü, rü taãèacüma nayauxgüxü. ¹⁷—Natürü ngëma na tama aixcüma nagu naxínüèxü i ngëma ore, rü paxaächitama nayaxögü. Rü ngëmacèx i yixcama ngëxguma ngëma oregagu guxchaxügü nüxü üpetügu rü éxna duüxügü naxchi aiegu, rü nüxü narüxoe i ngëma ore ga noxri yaxögüxü. ¹⁸⁻¹⁹—Rü togü rü guma triguchire ga toranecügu yixünerüü nixígü. Nümagü rü nüxü naxínüë i ngëma ore i mexü, natürü ñoma i naãneärü ngëmaxügücèx naxoegaãëgü rü norü díerugama narüxínüë, rü nanaxwèxegü i nüxü na nangëxmaxü i muxüma i to i norü ngëmaxügü. Rü guxüma i ngëma rü nüxü nüxü inayarüngümaèxëë i ngëma ore i mexü rü nüxü nüxü narüxoexëë na tama naxügüäxücèx i ngëma mexü i Tupana

nüxü naxwëxexü. ²⁰—Rü togü rü guma triguchire ga mexü ga waixümügu yixünerüü nixigü. Ngëmagü nixi i nüxü ñnüxü i ore i mexü rü nayauxgüxü rü meã Tupana naxwëxexüãcuma maxëxü. Rü nümaxü rü guma trigu ga 30 püxü nawa ñguxuchinerüü nixigü. Rü nümaxü rü guma 60 püxü nawa ñguxuchinerüü nixigü. Rü nümaxü rü guma 100 püxü nawa ñguxuchinerüü nixigü —ñanagürü.

Ore ga omügu ixuxü

(Lc 8.16-18)

²¹ Rü yexgumarüü ta ñanagürü nüxü: —¿Éxna nuã tanange i wüxi i omü na wüxi i caicháütüügu rü éxna wüxi i pechicatüügu na yaxüchixüçèx? Tama ngëmaãcü nixi, erü wüxi i omü rü dauxnagu tanaxünagü na ngëma in-abaxixüçèx. ²²—Rü ngëxgumarüü ta i guxüma i tacü iicüxü, rü yixcürä rü duüxügü rü tá nüxü nacüëxgüama. Rü guxüma i ngëma ñuxma duüxügüçèx ëxüguxü rü tá nangoxoma i yixcürä. ²³—Rü yíxema ächixëgüxe, ¡rü nüxü taxínüë i ngëma ore! —ñanagürü. ²⁴ Rü yexgumarüü ta ñanagürü nüxü: —¡Meã naga pexínüë i ngëma nüxü pexínüëxü! Rü ngëma pema naga na pexínüëxürüü tá nixi i Tupana i pexna naxäãxü i cuëx. Rü naetü tá poraacü pexü narüngüxëë. ²⁵—Rü pemaã nüxü chixu, rü texé ya aixcuma naga ñnüxë i ñaã ore i mexü rü Tupana rü yexeraãcü tá tüxü nüxü nacüëxëë. Natürü yíxema tama naga ñnüxë i ñaã ore rü Tupana tá tüxna nanayaxu i ngëma íraxü i cuëx i tüxü ngëxmachirëxü —ñanagürü.

Ore ga triguchire ga rüxüügu ixuxü

²⁶ Rü Ngechuchu rü ñanagürü ta: —Pemaã tá nüxü chixu i wüxi i ore i cuëxruü na nüxü pecuáxüçèx na

ñuxäcü äëxgacü na yíxü ya Tupana. Rü wüxi ya yatü rü waixümügu nanato ya triguchire. ²⁷—Rü nüma ya yatü rü chütacü nape rü moxüäcü ínarüda, rü yoxni ya yima triguchire rü narüxü rü niyachigü. Natürü nüma ya yatü rü tama nüxü nacüëx na ñuxäcü na naxüxü rü na nayaxü. ²⁸—Rü ngëmaãcü i ngëma waixümü rü nüëchamatama nanaxüëë ya yima triguchire. Rü naátügüxira narüxü rü yixcama i nachacu rü ngëmawena nachacuwa nanguxü i norü o. ²⁹—Rü ngëxguma marü yadauxgu i ngëma norü o, rü nanabuxu erü marü nawa nangu i norü buxgü —ñanagürü.

Ore ga motachachiregu ixuxü

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü Tupanaarü ore rü yexera nixüchigü ¿Rü nanatacüraxü rü tacügu tanangu? ³¹⁻³²—Rü ñoma wüxi ya motachachire ya waixümügu itoxünerüü nixi. Rü woo guxünema ya nanetüchirexü narüxíramaë, natürü ngëxguma inatoxgu, rü narüxü rü naya ñuxmata guxüma i togü i nanetüxü nayexera. Rü nachacüü rü nita, rü woo werigü rü natanügu nixüachiãü —ñanagürü.

Cuëxruügu ixuxü ga oremaã nidexa ga Ngechuchu

(Mt 13.34-35)

³³ Rü yemaãcü ga Ngechuchu rü muxüma ga nayexgumaächiraüxü ga ore ga cuëxruügümaã nanangüxëë ga duüxügü. Natürü yema cuëxruügü rü tama yema duüxügüarü cuëxü nangupetü. ³⁴ Rü ore ga cuëxruügu ixuxüçatama nixi ga norü ngüxëëtae. Rü yixcama ga yexguma nanüxüçëxgügu, rü norü ngüxëgüçèx meãma nanangoxëë ga guxüma.

Ngechuchu rü buanecüxü rü yuapexü inayachaxächixëë

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵Rü yematama ngunexügu ga marü nachütachaügu, rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngüexügü: —¡Ngixá rü naxtaxaarü tocutüwa taxi! —ñanagürü. ³⁶Rü yexguma duüxügüna yéma inaxiächi. Rü norü ngüexügü rü Ngechuchuxü nigagü nagu ga guma ngue ga marü nawa nayexmane. Rü yexgumartü ta ga togü ga duüxügü rü náigü ga nguegügu inayaxümücügü. ³⁷Rü yexguma yaxäüyane rü inaxü ga wüxi ga buanecü ga taxüchicü. Rü yema na nataxüchixü ga buanecü, rü guma nguegu niyauxcuchichigü ga yuape, rü yexma nabaxügüchaü. ³⁸Natürü ga Ngechuchu rü guma nguechinüwa wüxi ga cüxeruügu naca, rü yéma nape. Rü inanaixgügü, rü ñanagürügü nüxü: —Pa Ngüexëeruüx, ¿éxna curü me nixi na nuxma ibaxügüxü? —ñanagürügü. ³⁹Rü yexguma inarüda ga Ngechuchu. Rü buanecüna nachogü rü ñanagürü nüxü ga guma naxtaxa: —¡yariüchiane rü iyachaxächi! —ñanagürü. Rü inayachaxächi ga buanecü rü guxüwama inachaxanemare. ⁴⁰Rü yemawena ga Ngechuchu rü norü ngüexügüxü ñanagürü: —¿Tüxcüü ngémaäcü poraäcü pemuüë? ¿Ñuxma rü ta éxna tama aixcüma peyaxögü? —ñanagürü. ⁴¹Natürü nümagü ga norü ngüexügü rü poraäcü namuüë. Rü nügüna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Texe éxna nixi ya daa rü èixrücü ya buanecü rü yuape rü naga naxinüëxü? —ñanagürügü.

Yatü ga Gadarácūāx ga ngoxogü nawa yexmagüxü

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

5 Rü naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadaraanewa. ²⁻³Rü yexguma

marü nguewa inaxüegu ga Ngechuchu, rü yéma naxcèx nixü ga wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxü. Rü yema yatü rü duüxügüchiquéxewa ne naxü, yerü yexma nixi ga yanaxauchigünexüxü. Rü taxüexüma nanguxü na tayanáixü, woo cadenamaã. ⁴Rü woo muëxpüxcüna cadenamaã nayanëixparagü rü nayanëixchacüügü, natürü nüma rü guxügüma íraxügu inanacauügüama, rü yemaäcü taxüexüma nanguxü. ⁵Rü ngunecü rü chütacü rü yuetachiquéxetanügu rü naxpüxgügu nanaxauchigüane. Rü yexma nanacaeane, rü nutamaã nügügu napogü. ⁶Natürü yexguma yaxügutama Ngechuchuxü nadëuxgu, rü naxcèx inañaächi, rü napéxegu nayacaxápüxü. ⁷Rü aita naxüäcüma ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü nuã choxü cuyachixewe, Pa Ngechuchux, Pa Tupanaxüchi Nanex? Rü Tupanaegagu cuxü chacèxü na tama ngüxü choxü quingexëëxü —ñanagürü. ⁸Rü yemaäcü nidexa ga yema ngoxo yerü Ngechuchu rü marü ñanagürü nüxü: —Pa ngoxox, ¡inaxüxü nawa ya yima yatü! —ñanagürü. ⁹Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Tacı nixi i cuéga? —ñanagürü. Rü nüma ga ngoxo nanangäxü, rü ñanagürü: —Muxüchixü nixi i chauéga, erü tamu i tomax —ñanagürü. ¹⁰Rü poraäcü Ngechuchuxü nacèxügü na tama inawoxüäxüçèx ga yema nañewa. ¹¹Rü yema nachicaarü ngaicamana ga naxpüxpechinüwa rü nayexmagü ga muxüma ga cuchigü ga yéma chibüexü. ¹²Rü yemacèx ga yema ngoxogü rü Ngechuchuxü nacèxügü, rü ñanagürügü: —¡Ngema cuchitanüwa toxü namugü na nagu tachocuxüçèx! —ñanagürügü. ¹³Rü Ngechuchu rü: —Ngü —ñanagürü. Rü yexguma ga yema ngoxogü rü guma yatüwa inachoxü, rü yema

cuchigügu nayachocu. Rü yema cuchigü ga wixgu 2000 ixīgüxü rü inaxüächi, rü naxtaacutüarü mëxpüxüwa nayarüyugü. Rü yexma nayi. ¹⁴Rü yema cuchigüarü dauruügü rü iānewa nabuxmü. Rü iānewa rü yema iāneärü ngaicamana ipeagüxü ga duüxügütanüwa nüxü nayarüxugügü ga yema üpetüxü. Rü ga duüxügü rü inayadaugü. ¹⁵Rü yexguma Ngechuchu iyexmaxüwa nangugügu, rü yema nüxü nadaugü ga guma yatü ga ngoxoāxchirécü. Rü yéma narüto, rü naxāxchiru, rü meāma naāēxü nacüèx. Rü poraācü nabaixāchiāēgü ga duüxügü. ¹⁶Rü yema cuchigüarü dauruügü ga nüxü daugüxü ga tacü na nüxü ngupetüxü ga guma yatü ga ngoxoāxchirécü rü tacü nüxü na ngupetüxü ga yema cuchigü, rü yema nixi ga togü ga duüxügümaā nüxü ixugüēxü ga guxüma ga yema ngupetüxü. ¹⁷Rü yexguma yemaxü naxinüēgu ga duüxügü, rü inanaxügü ga Ngechuchuxü na nacèèxügüxü ga na inaxüxüxücèx ga yema naānewa. ¹⁸Rü yexguma wenaxärü ngeugu yaxüegu ga Ngechuchu, rü guma yatü ga ngoxoāxchirécü, rü nüxü nacèèxü na Ngechuchuwe naxüxücèx. ¹⁹Natürü ga Ngechuchu rü tama nanaxwèxe, rü ñanagürü nüxü: —¡Cuchiüwa naxü rü cutanüxümaā nüxü yarüxu i guxüma i ngēma cuxcèx naxüxü ya Cori ya Tupana, rü ñuxäcü nüxü na cungechaütümüxü! —ñanagürü. ²⁰Rü nüma ga guma yatü rü inixü. Rü inanaxügü ga guxüma ga Decaporíchiuanewa yexmagüne ga iānegüwa nüxü na yaxuxü ga yema Ngechuchu naxcèx üxü. Rü guxüma ga duüxügü rü nabaixāchiāēgü.

Yáiruxacüchiga rü yema nge ga Ngechuchuchirugu ingögücüchiga

(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹Rü yexguma ngeugu naxtaxaarü tocutüwa nataegugu ga Ngechuchu, rü muxüma ga duüxügü rü naxcèx yéma nangutaquéxegü. Rü nüma rü naxtaapechinüwa nayexma. ²²Rü yexguma yéma nayexmayane, rü yéma naxütawa nangu ga ngutaquéxepataüärü āēxgacü ga Yáirugu āegacü. Rü yexguma Ngechuchuxü nadèuxgu, rü napéxegu nanangücuchi. ²³Rü poraācü nüxü nacèèxü, rü ñanagürü nüxü: —Chauxacü rü ituraxüchi. Rü chanaxwèxe i ngēma cuxü na ngixü cuyarüngögüxücèx na ngixcèx yataanexücèx rü namaxüxücèx —ñanagürü. ²⁴Rü yexguma ga Ngechuchu rü nawe narüxü. Rü muxüma ga duüxügü inayaxümücügü. Rü yéma nayaxüxtügü. ²⁵Rü yema muxü ga duüxügütanüwa iyexma ga wüxi ga nge ga 12 ga taunecü idaawecü namaā ga na naxägüechaxü. ²⁶Rü muxüma ga duturugü ngixü naxüxügü rü poraācü ngüxü ngixü ningexèēgü. Rü yemaācü natücèxma ngixü igüxèē ga guxcü ga ngürü dīeru. Natürü tama ngixcèx nitaaneega, rü niyexeraguchigüama ga ngürü ñaawe. ²⁷Rü üpacü togüèxwa Ngechuchuchigaxü ixinü. Rü yemacèx yéma ixü. Rü natanüwa ga yema muxüma ga duüxügü rü Ngechuchuweama ne ixü rü naxchirugu iyangögü. ²⁸Yerü ñaxügu irüxünü: —Ngèxguma chi naxchiruxümare chingögügu, rü chi chauxcèx nitaane —ñaxügu iruxünü. ²⁹Rü yexgumatama inayachaxāchi ga ngigü, rü nüxü iyacuèxāchi ga ngixinewa ga na ngixcèx yataanexü. ³⁰Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nicuèxāchi ga na nawa inaxüxüxü ga pora. Rü naxcèx nadauegu ga yema muxüma ga duüxügü, rü nüxna

naca, rü ñanagürü: —¿Texé tixí ya chauxchirugu ingögüxe? —ñanagürü. ³¹Rü norü ngüxügü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Cuma nüxü cudau i ñuxre i duüxügü ngema cuxü na yaxütügüxü rü ngëxguma rü ta: “¿Texé ya choxü ingögüxe?” ñacuxü —ñanagürügü. ³²Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nidaugüächiamana na tüxü nadauxücëx ga na texé na tiixü ga guxema nüxü ingögüxe. ³³Rü yexguma ga yema nge rü ngürü muümaã yaduruxäcuma naxütawa ingu, yerü nüxü icuëx ga tacü na ngixü ngupetüxü. Rü napéxegu iyacaxápüxü, rü aixcümamaxüchi namaã nüxü iyaxu ga guxüma. ³⁴Rü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngixü: —Pa Chauxacüx, curüme erü cuyaxö. ¿Rü taãëäcuma íxü, erü marü naxüxü i curü daawe! —ñanagürü. ³⁵Rü yexguma íyadexayane, yéma nangugü ga ñuxre ga natanüxügü ga guma ngutaquëxepataüärü äëxgacü rü ñanagürügü nüxü: —Cuxacü rü marü iyu. ¿Tüxcüü nüxü cuchixeweecha ya Ngüxëëruü? —ñanagürügü. ³⁶Natürü ga Ngechuchu rü tama nüxü nacuáxchaü ga yema duüxügüiarü dexa. Rü yemacëx guma ngutaquëxepataüärü äëxgacixü ñanagürü: —¿Täxü i cumuüxü, rü yaxömare! —ñanagürü. ³⁷Rü yexguma ga Ngechuchu rü ínayagagü ga Pedru rü Chaütiágu rü Cuáü ga Chaütiágueneë. Natürü tama nanaxwëxe na texé ga togue nawe rüxixü. ³⁸Rü yexguma guma ngutaquëxepataüärü äëxgacüpatawa nangugügu, rü Ngechuchu nüxü nadau ga na íyacuxcuxü rü poraäcü aita naxüeäcuma naxauxexü ga duüxügü. ³⁹Rü guma ípatagu naxücu ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —¿Tüxcüü ípicuxcu rü ngëmaäcü pexauxe? Ngëma bucü rü tama iyu. Rü ipemare —ñanagürü. ⁴⁰Rü nüxü

nacugüecüraxüäma ga duüxügü. Natürü nüma ga Ngechuchu rü íäxtüwa nanamugü ga guxüma. Rü yema bucünatücëx naca rü ngë, rü yema namücügü, rü namaã nixücu ga ínayexmaxüwa ga yema bucü. ⁴¹Rü ngixmëxgu nayayauxächí, rü ñanagürü ngixü: —Tarita cumi —ñanagürü. Rü ngëma ore rü ñaxüchiga nixi:

“¿Inachi, Pa Bucü, ñacharügü cuxü!” ñaxüchiga nixí. ⁴²Rü yexgumatama ga yema bucü ga 12 ga taunecü ngixü yexmëxcü, rü írúda rü iyaxü. Rü poraäcü nabaixächíäëgü ga duüxügü. ⁴³Natürü ga Ngechuchu rü poraäcü nüxna nanachuxu na taxüemaãma nüxü yaxugüexücëx ga yema ngupetüxü. Rü ñuxüchi nanamu na ngixü naxüwemügüxücëx ga yema bucü.

Nacharétuwa nayexma ga Ngechuchu

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

6 Rü yéma inaxüächí ga Ngechuchu, rü guma íäne ga Nacharétu ga nawa nayaxünewatama naxü. Rü norü ngüxügü rü nawe narüxí. ²Rü yexguma ngüxchigaarü ngunexüwa nanguxgu rü inanaxügü ga na nangüxëëtaexü ga ngutaquëxepataüwa. Rü yema muxüma ga duüxügü ga yéma íruxínüëxü, rü nabaixächíäëgü. Rü nügüna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Ngextá naxcëx nangux i guxüma i ngëma ngüxëëtae? ¿Rü ngextá nanayaxu i ngëma cuëx? ¿Rü ñuxäcü nanaxü i ngëma mexügü i taxügü i naxüxü? ³—¿Taux éxna ñaã yixü i carpinteru i Ngechuchu, i Maríane, ya Chaütiágu rü Yúche rü Chimáü rü Yudaëneë íxücü? ¿Rü taux éxna i naëyëxgü rü nuxma tatanügu naxächíügüxü? —ñanagürügü. Rü yemacëx ga yema duüxügü rü tama naga naxínüëchaü. ⁴Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Wüxi i Tupanaärü orearü uruü rü guxüwama i duüxügü rü

nüxü nangechaügü. Natürü norü ñanewatama rü natanüxügütanüwatama rü napatawatama rü tama aixcúma nüxü nangechaügü —ñanagürü. ⁵Rü yemacèx taxuacúma yéma nanaxü ga muxúma ga mexügü ga Tupanaärü poramaã naxüxü. Rü noxretama ga duüxügü ga idaaweexüxüicatama ningögü rü naxcèx nayataanexèégü. ⁶Rü nabaixächiaë ga Ngechuchu, yerü yema duüxügü rü tama nüxü nayaxögü.

**Ngechuchu rü norü
ngúexügüxü nimugü na nüxü
yanaxugüexücèx ga Tupanachiga**

(Mt 10.5-15)

Rü Ngechuchu rü guma ngaicam-agüne ga ñanexácügügu nixügüchigü, rü nayangúexèetanü ga duüxügü. ⁷Rü naxcèx naca ga yema 12 ga norü ngúexügü, rü inanaxügü ga na namuáxü ga taxrechigü. Rü nüxna nanaxã ga pora na ñawoxüáxücèx ga ngoxogü. ⁸Rü nüxna naxãga ga na taxuxúma íyangegüxücèx ga norü namawaxü, rü bai ga choca rü bai ga pãu rü bai ga norü díeru. Rü nanaxwèxe ga naxnetüxüicatama na íyangegüxü. ⁹Rü namaã nüxü nixu na nacuaixcuxü ga norü chapatu. Natürü tama nanaxwèxe ga taxre ga naxchiru na íyangegüxü. ¹⁰Rü ñanagürü nüxü: —Rü ngëxguma wüxi ya ñanewa wüxi ya ígu pechocuxgu, jrü ngëxma pepegü ñuxmata pema ñuxgu ngëma ípexiächix nawa ya yima ñane! ¹¹—Rü ngëxguma ngexnerüüne ya ñanewa tama meã pexü nayauxgüchaügu rü tama pexü inaxinüechaügu, jrü ípechoxü i ngëma! Rü ngëxguma ípexiächigu, jrü ipenapagü i perü üxaxücutü na ngëmawa nüxü nacüexgüxücèx na nataxüchixü tá i norü poxcu i ngëxguma naguxgu i naãne! —ñanagürü. ¹²Rü yexguma inaxiächi ga norü ngúexügü. Rü duüxügümaã nüxü nixugüe ga na

nüxü naxoexücèx ga nacúma ga chixexü rü Tupanacèx na nadaugüxücèx. ¹³Rü ñanawoxü ta ga muxúma ga ngoxogü. Rü chixúmaã yachagüácúma nanameèxèe ga muxúma ga idaaweexü.

Nayu ga Cuáü ga baiüxèëruü

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴Rü Ngechuchuchigaxü naxinü ga äëxgacü ga Erode, yerü guxüwama duüxügü poraacü nachiga nidexagü. Rü yexguma ga Erode rü ñanagürü: —Rü ngëma Ngechuchu nixü i Cuáü i baiüxèëruü ixixü rü wena namaxü, rü ngëmacèx nixü i nüxü nangëxmaxü i pora na naxüáxücèx i ngëma taxü i mexü i Tupanaärü poramaã naxüxü. ¹⁵Natürü ga togü rü ñanagürügü: —Nuxcúmaücü ga oreatü uruü ga Ería nixü —ñanagürügü. Rü togü rü ñanagürügü: —Wüxi i Tupanaärü oreatü uruü i nuxcúmaügüxürüü nixü —ñanagürügü. ¹⁶Natürü yexguma yemaxü naxinügu ga Erode, rü ñanagürü: —Rü ngëma Ngechuchu nixü i Cuáü ga chorü churaragüxü chidayenaxãëéchiréxü, rü ñuxma rü wenaxärü namaxü —ñanagürü. ¹⁷Rü yema ñanagürü ga Erode yerü marüchiréx Cuáüxü niyaxu rü poxcupataügu cadenamaã nayachota. Rü yemaácü nanaxü ngígagu ga naxmëx ga Erodía ga naëneë ga Piripimëxchiréx ixicü ga ngixü napucü ga Erode. ¹⁸Yerü üpaacü ga Cuáü rü Erodemaã ñanagürü: —Tama name i cuxmëxü cuyaxixèe i cueneëmèx —ñanagürü. ¹⁹Rü yemacèx ga Erodía rü poraacü Cuáüchi ixai rü inaxwèxe ga na yamááxü, natürü poraacü ngixü naguxcha. ²⁰Yerü ngíte ga Erode rü Cuáüxü namuü, yerü nüxü nacüexchiréx na wüxi ga yatü ga mecü rü üünecü na yiixü, rü yemacèx nixü ga naetüwa nachogüxü. Rü yexguma Cuáüärü orexü naxinügu ga Erode, rü naxoegaãe, natürü meã nüxü inarüxinü.

21 Natürü wüxi ga ngunexü nawa nangu na ngixü natauxchaxü na yamáaxücèx ga Cuáü, ga yexguma Erodearü taunecüarü ngunexüwa nanguxgu rü wüxi ga peta ga taxü naxüxgu naxcèx ga norü ñatügumaëgüxü ga äëxgacügü, rü norü churaragüarü äëxgacügü rü yema Gariréaanecüäx ga corigü ga taxügü. 22 Rü yema petawa iyaxücu ga Erodíaxacü, rü yema petatanüxpéxewa íyañaächixüchigüxü. Rü poraacü norü me iyixí ga Erode rü norü petatanüxügü. Rü yemacèx ga nüma ga äëxgacü ga Erode rü ñanagürü ngixü ga yema pacü: —¡Choxna naxcèx naca i tacü i cunaxwèxexü, rü tá cuxna chanaxá! —ñanagürü. 23 Rü aixcümamaxüchi ngímaä inaxuneta, rü ñanagürü: —Ngëxürüüxü i tacü i choxna naxcèx cuçaxü rü tá cuxna chanaxá, woo ngäxügu i chorü naäne yixígu —ñanagürü. 24 Rü nüxna iyaxügachi, rü ngíena iyaca, rü ngígürügü: —¿Tacü i cunaxwèxexü na naxcèx íchaçaxü? —Ngígürügü. Rü ngíe ngixü ingäxü, rü ngígürügü: —¡Naxcèx ínaca i Cuáü ya baiüxëeruüeru! —ngígürügü. 25 Rü yexgumatama ga yema pacü rü paxa iyaxücu ga äëxgacüxütawa rü ngígürügü: —Chanaxwèxe i ñuxmatama paxa wüxi ya poratugu choxna cunaxá i Cuáü ya baiüxëeruüeru —ngígürügü. 26 Rü nüma ga äëxgacü rü poraacü inayarümaächí, natürü yema norü petatanüxpéxewa marü ngímaä na inaxunetaxücèx, rü tama ngixü nawomüxëechaü. 27 Rü yemacèx ga Erode rü yexgumatama yéma ínapoxcuxüwa nanamu ga wüxi ga churara na naxütawa nangeaxücèx ga Cuáüeru. 28 Rü poxcupataüwa naxü ga yema churara, rü Cuáüxü nidaeru. Rü wüxi ga poratugu äëxgacüxütawa nanange ga yema naëru. Rü yema pacüna nanaxá. Rü ngíma rü ngíena iyaxá. 29 Rü yexguma yemaxü

nacuáchigagügu ga norü ngúexügü ga Cuáü, rü yéma poxcupataüwa nayayauxgü ga naxüne, rü inayatèxgü.

Ngechuchu rü nanachibüexëe ga 5000 ga yatügü

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Cu 6.1-14)

30 Rü yemawena rü yema norü ngúexügü ga yamugüxü rü Ngechuchumaä nangutaquéxegü. Rü namaä nüxü nixugüe ga guxüma ga yema naxügüxü rü yema nangüëëtaegüxü. 31 Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Nuä pexí, rü ngixá, wüxi i nachica i ngextá taxúema íxápataxüwa taxí, na paxaächí ngëxma yarüngügüxücèx! —ñanagürü. Rü yema ñanagürü yerü namu ga duüxügü ga yéma ingugütanücüüxü rü woeguxü ga togü. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü norü ngúexügü rü woo na nachibüexücèx rü nangechicagü. 32 Rü yemacèx wüxi ga nguegu nichoü, rü noxrüwama wüxi ga nachica ga taxúema íxápataxüwa naxí. 33 Natürü muxüma ga duüxügü nüxü nadaugü ga yexguma inaxíachigu, rü nüxü nacüèxgü ga texégü na yíxü. Rü yemacèx guxüne ga guma íanegücüäx ga duüxügü, rü dauxchitagu nibuxmü rü napéxegu nayayi. 34 Rü yexguma nguewa ínaxüegu ga Ngechuchu, rü nüxü nadau ga yema muxüma ga duüxügü. Rü nüxü nangechaütümüügü yerü ñoma carnerugü ga ngearü dauruüäxgüxürüü nixígu. Rü inanaxügü ga na nangúexëëaxü ga muxüma ga norü ore. 35 Rü yexguma marü nayáuanegu, rü norü ngúexügü rü naxcèx naxí, rü ñanagürügü: —Marü nayáuanexüchi rü ñaä rü wüxi i nachica i taxúema nagu äpataxü nixí. 36 —Rü ngëmacèx name nixí i ícuyamugü i duüxügü na namapechinüwa ipeagüxü i duüxügüxütawa rü íanexäcügu ya ngaicamagünewa naxíxücèx na ngema norü ñnacèx yataxegüxücèx

—ñanagürügü. ³⁷ Natürü ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —¡Pematama penaxüwemü! —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxügü rü ñanagürügü: —¿Éxna cunaxwèxe i 200 tachinü i dièru naguxü i pāucèx nüxü tayataxexü na ngēmamaā tanachibüexëxücèx? —ñanagürügü. ³⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxre i pāu pexü nangëxma? ¡Rü ípeyadëux! —ñanagürü. Rü yexguma íyadaugüägu, rü ñanagürügü nüxü: —Toxü nangëxma i wüximéexpüx i pāu rü taxre i choxni —ñanagürügü. ³⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü duüxügüxü namu na ñuxrechigü nügüxütawa rütogüxücèx ga maxëtéxewa. ⁴⁰ Rü ínarütogü ga 100 chigü rü 50 chigü ga duüxügü. ⁴¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanade ga yema wüximéexpüx ga pāu rü yema taxre ga choxni. Rü daxügüxü ga naānegu nadawenüácüma Tupanana moxë naxā. Rü inanabücu ga yema pāu, rü norü ngúexügüina nanana na yema duüxügüxü yanuāxücèx. Rü yema taxre ga choxni rü ta guxüma ga yema duüxügüxü nüxü nayanuxëë. ⁴² Rü guxüma nachibüe ñuxmata meāma nüxü yangu. ⁴³ Rü yemawena rü 12 ga pexchigü nanapagüamatama namaā ga yema pāu rü choxni ga íyaxügüxü. ⁴⁴ Rü yema yéma pāügü ngöxgüxü rü 5000 ga yatügü nixi.

Dexáétügu nixü ga Ngechuchu

(Mt 14.22-27; Cu 6.16-21)

⁴⁵ Rü yemawena ga Ngechuchu rü duüxügüxü íyamugüyane rü wüxi ga nguegu nayachoüxëë ga norü ngúexügü na yoxni nextaxaarü tocutüwa Becháidawa naxixücèx. ⁴⁶ Rü yexguma duüxügüxü íyamugüguwena, rü mëxpünewa naxü ga Ngechuchu na yéma yayumüxëxücèx. ⁴⁷ Rü yexguma marü nachütagu, rü

naxtaxaarü ngäxütüwa nayexmagü ga norü ngúexügü. Rü Ngechuchu rü nüxicatama dauxchitawa nayaxüächi. ⁴⁸ Rü nüxü nadau na guxchaxüácüma yaxägüxü ga norü ngúexügü, yerü ga buanecü rü nawaama nabuxuchi. Rü yexguma marü yangunechaügu, rü Ngechuchu rü dexáétügu nawe narixü. Natürü ñoma nüxü naxüpetüchaüxürüü nügü nixixëë. ⁴⁹⁻⁵⁰ Rü yexguma norü ngúexügü nüxü daugüga ga dexáétügu na yaxüxü, rü nagu narixünië ga wüxi ga naxchiximare na yixü. Rü yemacèx aita naxüe, yerü guxüma nüxü nadaugü rü poraäcü nabaixächiaëgü. Natürü yexgumatama ga Ngechuchu rü namaā nidexa rü ñanagürü nüxü: —¡Peporae! Rü chomachiréxtama chixi. ¡Täxü i pemüëxü! —ñanagürü. ⁵¹⁻⁵² Rü nguegu nixüe, rü inarüxó ga buanecü. Natürü nümagü ga norü ngúexügü rü nabaixächiaëgümare yerü woo nüxü na nadaugüxü ga yema mexü ga Tupanaärü poramaā naxüxü ga Ngechuchu ga yexguma yema pāu yamuxëëgu, natürü tama nüxna nacüë x-ächie na Tupana Nane na yixü yerü nüxü naguxcha na yaxögüäxü.

Yenecharétuanewa Ngechuchu nanameëxëë ga idaaweexü

(Mt 14.34-36)

⁵³ Rü yexguma marü yangüügu ga nextaawa, rü Yenecharétuanewa nangugü. Rü yexma naxānacügu nanangaxügü ga nawëü. ⁵⁴ Rü yexguma nguewa ínachoügu, rü yexgumatama ga duüxügü rü nüxü nicüëxächitanü ga Ngechuchu na yixü. ⁵⁵ Rü yema naānewa rü guxüne ga ígüwa nabuxmü ga yema duüxügü. Rü yexguma nüxü nacüëxgügu ga ngextá na nayexmaxü ga Ngechuchu, rü yéma norü carüügügu naxcèx nanagagü ga idaaweexü. ⁵⁶ Rü guxüwama ga ngextá íyanguchigüxüwa ga Ngechuchu,

ga ïānexācūgiwa rü ïānegü ga itaxūnewa, rü ïānepechiniüwa, rü yexma ïtamüpechinügu naxcèx nayamugü ga ïdaaweexü. Rü nüxü nacèèxügü na tama nüxna nachúxāxücèx na naxchirupechinü gumare yangögügüxücèx. Rü guxüma ga yema nüxü ingögüexü, rü naxcèx nitaanegü.

Tacü nixi i Tupanapéxewa duüxügüxü chixexéxü

(Mt 15.1-20)

7 Rü Ngechuchucèx naxi ga Parichéugü namaã ga ñuxre ga ngüexéeruügu ga mugüwa ngüxéetaegüxü ga Yerucharéüwa ne ïxü. ²Rü yexguma ñuxre ga Ngechuchuarü ngüexügüxü nadaugüga ga tama Yudfugücüma na yangüxéègüxü, rü tama Yudfugü yauxméxgüxürüü na nayauxméxgüxü naxüpa na nachibüexü, rü chixri nachiga nidexagü. ³Yerü nümagü ga Parichéugü rü guxüma ga togü ga Yudfugü rü nagu naxi ga norü oxigücüma na nayauxméxiraxü na yemaäcü Tupanapéxewa nügu yamexéègüxü naxüpa ga na nachibüexü. ⁴Rü ngéxguma taxepataüwa ne naxixgu ga nümagü rü tama nachibüe ega tama ngémaäcü nügu nayauxméxiragu. Rü nangéxma i muxüma i togü i nuxcümaüxü i nacümagü. Rü ngémacèx nagu naxi i ngéma nacümagü na Tupanacèx nayauxgüäxü i norü pochiyugü rü basugü rü paneragü rü pechicaxügü. ⁵Rü yemacèx ga yema Parichéugü rü ngüexéeruügu rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü i curü ngüexügü i tama nagu naxixü i ngéma törü oxigücüma rü tama toma tayauxméxgüxürüü nayauxméxgüxü naxüpa na nachibüexü? —ñanagürügü. ⁶Natürü Ngechuchu nanangāxü rü ñanagürü: —Pa Duüxügü ya Pegü Naxaixcümaraügüxe, rü aixcüma

pechiga nixi ga yema ore ga nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxía ümatüxü ga ñaxü:

“Ñaa duüxügü rü naāxmaāmare choxü nicuèxüügü, natürü naāewa rü tama chaugu narüxínüë. ⁷Rü taxuwama name na ngémaäcü natüçexma choxü yacuèxüügüxü. Erü guxüma i ngéma norü ngüxéetae rü yatügüarü mugümare nixi, rü tama aixcüma chorü mu nixi”,

ñaxü. ⁸—Rü pema i ñuxma rü aixcüma nüxü perüxoe i Tupanaärü mugü na nagu pexixücèx i ngéma duüxügücümamare ixixü —ñanagürü. ⁹Rü yexgumarüü ta ñanagürü nüxü: —Pema rü penangexrü i Tupanaärü mugü na pecümagügutama pexixücèx. ¹⁰—Yerü ga Moiché rü ñanagürü:

“¡Tüxü nangechaü ya cunatü rü cue!”

ñanagürü. Rü ñanagürü ta:

“Texé ya tümanatümaã rü éxna tümaémaã chixexü ixügüxe, rü äëxgacü tá tümamaã nanaxuegu na tayuxücèx”, ñanagürü. ¹¹—Natürü pema rü ñaperügügü:

“Marü name ega wüxi ya yatü nanatüxü rü naëxü ñaxgu: ‘Taxucürüwama chorü ngémaxümaã cuxü charüngüxéë, erü guxüma i chorü ngémaxü rü marü Tupanana chanaxá’,” ñaxgu. ¹²—Rü ngéxguma texé ngéma ñagügu, rü pexcèx rü marü namexü na tama tümanatüxü rü tümaëxü tarüngüxéëxü. ¹³—Rü ngémaäcü ipeyanaxoxéë i Tupanaärü mugü, na nagu pexixücèx i pecümagütama i togüwa pexüexéëxü. Rü ngéxgumarüü ta muxüma i to i pecümagü i ngémarüü ixixügu pexi —ñanagürü. ¹⁴Rü yexgumawena duüxügüçèx naca ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —¡Meã choxü iperüxínüë, rü nüxü pecuá i ñaa chorü ore! ¹⁵—Rü taxüma i tacü i düxétüwa ne üxü rü taëxwa

ixücuxũ nixĩ i Tupanapéxewa tũxũ chixexêëxũ. Natürü ngêma taãêwa ne ùxũ, rü ngêma waxi nixĩ i tũxũ chixexêëxũ i Tupanapéxewa. ¹⁶—Rü ngêxguma pixächixêgu, jrü nüxũ pexĩniê i ngêma ore! —ñanagürü. ¹⁷Rü yexguma Ngechuchu duũxũgũna ixügachigu rü ípatagu naxücuxgu, rü norü ngúexũgü nüxna nacagü nachiga ga yema nguxêëtae. ¹⁸Rü nüma rü ñanagürü nüxũ: —¿Pema rü ta éxna tama nüxũ pecuèxéga i ngêma? ¿Éxna tama i nüxũ pecuáxũ na taxuũma i ñacü i düxétüwa ne ùxũ rü taèxwa ixücuxũ yĩxũ i Tupanapéxewa tũxũ chixexêëxũ? ¹⁹—Erü guxũma i ngêma düxétüwa ne ùxũ rü taèxwa ixücuxũ, rü tama taãêwa nangu. Natürü taanüwa naxũmare na yixcama taxünewa ínaxũxũcèx —ñanagürü. Rü yemaäcü nüxũ nixu na guxũma i òna rü namexũ na nangóxũ. ²⁰Rü ñanagürü ta: —Rü ngêma duũxũãêwa ne ùxũ, rü ngêma waxi nixĩ i Tupanapéxewa nachixexêëxũ. ²¹⁻²²—Erü norü aixepewa i naãêwa nixĩ i ne naxũxũ i muxũma i chixexũgü. Rü ngêma nixĩ i chixexũgu na naxĩnũxũ, rü naxũneärü ngúchaũwe na naxũxũ, rü na nangíxũ, rü na namáëtaxũ, rü naĩ i ngemaã na ínapexũ, rü togüaru ngêmaxũ na nüxũ nanguchaũxũ, rü chixexũ na naxũxũ, rü na yadoratèxáxũ, rü chixexũ i nacümagügu na naxáũxũ, rü na yaxãũxächiwèxexũ, rü na naxoregütèxáxũ, rü nügü na yacuèxũxũ, rü tama meã naãèxũ na nacuáxũ. ²³—Rü guxũma i ngêma chixexũgü rü duũxũärü aixepewa nixĩ i ne naxĩxũ, rü ngêma nixĩ i Tupanapéxewa nachixexêëxũ —ñanagürü.

**Wüxi ga ngecü ga to
ga nachiuãñecũãx ga
Ngechuchuaxũ yaxöcũchiga**

(Mt 15.21-28)

²⁴Rü yemawena rü iãne ga Tiru nawa yexmaxũ ga naãnewa naxũ ga Ngechuchu. Rü yéma wüxi ga ípatawa nangu, natürü tama nanaxwèxe na texé nüxũ cuáxũ ga yéma na nanguxũ. Natürü taxuacüma nügü inicux. ²⁵Rü paxama nüxũ icuáchiga ga wüxi ga nge ga ngĩxäcüwa ngoxo yexmèxcü. Rü yéma ixü, rü Ngechuchupéxegu iyacaxápüxü. ²⁶Rü yema nge rü to ga nachiuãñecũãx ga Chiropeníchiucũãx iyixĩ. Rü Ngechuchucèx iyaxü, rü nüxũ icèèxũ na ngĩxäcüwa ínatèxüchiãxücèx ga yema ngoxo. ²⁷Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxũ: —Name nixĩ i taxacügüxũxĩra tachibüexèë. Erü tama name i taxacügüna tanayaxu i norü òna na airugüna naxãxücèx —ñanagürü. [Rü yema ñanagürü yerü nümagü ga Yudfugü rü nügü nixugüe na Tupanaxäcügüxüchi yixĩgüxũ rü yema togü rü ñoma airugürüü na yixĩgüxũ.] ²⁸Natürü ngĩma ga yema nge rü ínangãxũ, rü ngĩgürügü: —Aixcüma nixĩ i curü ore, Pa Corix, natürü woo airugü rü ta nanangõx i ngêma ònatüchi i mechatüügu nayixèëxũ i ngêma ípataaru yoraxacügü —ngĩgürügü. ²⁹Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxũ: —Aixcüma name nixĩ i ngêma nüxũ quixuxũ. Rü marü name i cutaegu, erü ngêma ngoxo rü marü ínaxũxũ ngĩwa i cuxacü —ñanagürü. ³⁰Rü yexguma ngĩpatawa nanguxgu ga yema ngecü, rü yema ngĩrü ngürücarewa ngĩxũ iyanguéü ga ngĩrü bucü. Natürü marü ngĩxna ínaxũxũ ga yema ngoxo.

Ngechuchu nanamexêê ga wüxi ga yatü ga ngauchixêcü rü moxücü

³¹ Rü Tiruanewa nataegu ga Ngechuchu. Rü Chidáüärü îanewa naxüpetü, rü ñuxüchi Decaporíchi-uaneärü îanegüwa rü ta naxüpetü rü ñuxmata Gariréaaneärü naxtaawa nangu. ³² Rü yéma naxütawa nanagagü ga wüxi ga yatü ga ngauchixêcü rü moxücü, rü nüxna naxcèx nacagü ga nüxü na yangögüxücèx. ³³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü noxrüwama duüxügüna nanaga. Rü naxmachixêgu nixuxméx, rü naxbüxágümaã nügü yawaixméxêêácüma norü conügu ningögü. ³⁴ Rü yemawena rü daxü nadawenüácüma yaxna narüngü, rü guma yatüxü ñanagürü: —Epéta —ñanagürü. Rü ngêma rü: “¡Ingoxna!” ñaxüchiga nixí. ³⁵ Rü yexgumatama ningoxnamachixê ga guma ngauchixêcü, rü norü conü rü marü narüme rü meã nidexa. ³⁶ Rü Ngechuchu rü duüxügüxü namu na taxúemaãma nüxü yaxugüexêcèx. Natürü yexguma yexeraácü duüxügüna nachúãgu ga na taxúemaãma nüxü yaxugüexêcèx ga nachiga rü yexeraácü nüxü nixugüeama. ³⁷ Rü poraácü nabaixächiaëgü ga duüxügü, rü ñanagürügü: —Meãma nanaxü i guxüma rü woo ngauchixêgüxü rü nayangoxnamachixêgüxêê, rü ngeèxgüxü rü nayadexagüxêê —ñanagürügü.

Ngechuchu nanachibüexêê ga 4000 ga duüxügü

(Mt 15.32-39)

8 Rü wüxi ga ngunexügu wenaxärü naxcèx naxítaquêxe ga muxüma ga duüxügü, rü nüxü natakuma ga norü õnagü. Rü Ngechuchu rü norü ngúexügüxêcèx naca, rü ñanagürü nüxü: ²—Choxü nangechaütümüügü i ñaã

duüxügü, erü marü tomaèxpüx i ngunexü nuã chauxütawa nangëxmagü, rü natakuma i nawemü i nangoxgüxü. ³—Rü ngëxguma chi ngêmaácümare íchayamugügu, rü chi ngürüächi namagu tá nayaturae, erü nümaxügü rü yaxüwama ne naxí —ñanagürü. ⁴ Rü norü ngúexügü rü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —¿Nattürü ñuxácü tá tanachibüexêê i núma i ngextá taxúema íxãpataxüwa? —ñanagürügü. ⁵ Rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Nuxre i pãü pexü nangëxma i pemax? —ñanagürü. Rü nümagü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —Toxü nangëxma i 7 i pãü —ñanagürügü. ⁶ Rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü duüxügüxü namu na ñaxtüanewa natogüxücèx. Rü nanade ga yema 7 ga pãü, rü Tupanana moxê naxã. Rü ñuxüchi inanabücu, rü norü ngúexügüna nanana. Rü nümagü rü duüxügüxü nayanu. ⁷ Rü nüxü nayexma ta ga ñuxre ga choxnixácügü. Rü Ngechuchu rü Tupanana moxê naxã, rü ñuxüchi norü ngúexügüxü namu na iyanuãxücèx. ⁸ Rü guxüma ga yema duüxügü rü meãma nachibüe ñuxmata meã nüxü yangu. Rü yexguma rü ta 7 ga pexchi nanapagü namaã ga yema íyaxügüxü. ⁹ Rü yema duüxügü ga yéma chibüexü rü maneca 4000 nixí. Rü yemawena ga Ngechuchu rü duüxügüxü ínimügü. ¹⁰ Rü ñuxüchi wüxi ga nguegu nixüe namaã ga norü ngúexügü, rü Damanútaanewa naxü.

Parichéugü naxcèx ínacagü ga wüxi ga cuèxruü ga Tupanaärü poramaã üxü

(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Rü Ngechuchuxütawa nangügü ga Parichéugü, rü inanaxügüe ga na namaã yaporagatanücüxü. Rü nüxna nacagüe na nüxü nüxü nadauxêêxücèx ga wüxi ga cuèxruü ga Tupanaärü poramaã naxüxü, na yemaácü nüxü naxügüxücèx, rü nüxü

nacuèxgüxüçèx ngoxi aixcüma Tupana Nane yïixü. ¹² Rü Ngechuchu rü poraäcü yaxna nariüngü, rü ñanagürü: —¿Tüxcüü i ñaã duüxüğü naxcèx ínacagü i wüxi i cuèxruü i Tupanaärü poramaã üxü? Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü bai i wüxi i cuèxruü tá nüxü chwéx —ñanagürü. ¹³ Rü yema ñaxguwena, rü nüxna yéma nixü ga yema duüxüğü. Rü wenaxäru nguegu nixüe rü naxtaxaarü tocutüwa naxü.

Parichéuarü pãüärü puxëëruüchiga

(Mt 16.5-12)

¹⁴ Natürü ga norü ngüexüğü rü nüxü inayarüngümaë ga norü òna na íyangegüxü, rü wüxixicatama ga pãü nüxü nayexma ga nguewa. ¹⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nayaxucuxëğü, rü ñanagürü nüxü: —¿Düçèx, pexuãë naxcèx i Parichéugüarü rü Erodearü pãüärü puxëëruü! —ñanagürü. ¹⁶ Rü yema norü ngüexüğü rü inanaxügie na nügümaã ñagüxü: —Ngëma ñanagürü tüxü erü tama tawemü ta ítingegü —ñanagürüğü. ¹⁷ Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacüexama na yema ñagüxü, rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü “Tangearü ònaãx”, ñaperüğüğü? ¿Éxna ñuxma rü ta tama nüxü pecuèxgüéga rü tama nüxü picuèxächitanü i ngëmachiga? ¿Éxna pexcèx naxë i ngëma? ¹⁸ Pema rü pexãëtüğüchiréx, ¿rü ñuxäcü i tama nüxü pedauxü? Rü pexãxmachixëğüchiréx, ¿rü ñuxäcü i tama nüxü pexinüëxü? ¿Rü éxna tama nüxna pecuèxächie ga yexguma chayamuxëëgu ga yema pãü rü choxni? ¹⁹—Rü yexguma yema 5000 ga duüxüğüxü chayanuxgu ga yema wüximéxpüx ga pãü, ¿rü ñuxre ga pexchigü yïixü ga napagücü ga yexguma penadexgu ga yema

íyaxüğüxü? —ñanagürü. Rü nümagü nanangãxüğü rü ñanagürüğü: —Rü 12 ga pexchigü —ñanagürüğü. ²⁰ Rü ñuxüchi ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü yexguma yema 4000 ga duüxüğüxü chayanuxgu ga yema 7 ga pãü, ¿rü ñuxre ga pexchigü yïixü ga napagücü ga yexguma penadexgu ga yema íyaxüğüxü? —ñanagürü. Rü nanangãxüğü rü ñanagürüğü: —7 ga pexchigü —ñanagürüğü. ²¹ Rü yexguma rü ñanagürü nüxü: —¿Rü ñuxma rü ta taütama nüxü pecuèxgüégañü na Parichéugücüma rü Erodecüma i chixexüchiga yïixü i ngëma pãüärü puxëëruügu pemaã chixuxü? —ñanagürü.

Ngechuchu rü nanamexëë ga wüxi ga ngexetücü ga Becháidawa

²² Rü yemawena rü Becháidaarü iãnewa nangugü. Rü yéma Ngechuchuxütawa nanagü ga wüxi ga ngexetücü. Rü nüxü nacèxüğü na nüxü yangögüxüçèx. ²³ Rü Ngechuchu rü guma ngexetücüméxëgu nayayauxächi, rü iãneärü yéamaxüra nanaga. Rü yéma naxbüxágümaã nayawaxetüxëë, rü ñuxüchi naxëtügu ningögü, rü nüxna naca ngoxi marü taçüxü nadau. ²⁴ Rü yexguma ga guma ngexetücü rü inanaxüğü ga na yadauchixü. Rü ñanagürü: —Nüxü chadau i duüxüğü i ñoma naigü i ixixünerüü ixigüxü —ñanagürü. ²⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wenaxäru naxëtügu ningögü. Rü nüma ga guma yatü rü meãma inadawenü. Rü yemaäcü naxcèx nitaane rü meãma naxcèx nangox ga guxüma. ²⁶ Rü yemawena ga Ngechuchu rü napatawa nanamu. Rü namaã nüxü nixu na tama iãnecëx nataeguxü.

**Pedru nūxū nixu rü Ngechuchu
nixī ya yima Tupana
nūxū unetacū ya Cristu**

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷Rü yemawena rü Checharéa ga Piripuanewa yexmane ga iānexācūgūwa naxū ga Ngechuchu norū ngúexūgūmaā. Rü namawa rü Ngechuchu rü norū ngúexūgūna naca, rü ñanagürü nūxū: —¿Nuxū ñagūxū i duūxūgū i chauchiga na texé chiixū i chomax? —ñanagürü. ²⁸Rü norū ngúexū nanangāxūgū rü ñanagürügü: —Nangēxma i duūxūgū rü: “Cuáü ya baiüxēeruü quixī”, ñagūxū, rü togü i:

“Ería quixī”, ñagūxū, rü togü rü:

“Wüxi ga nuxcūmaücü ga Tupanaärü orearü uruü quixī”, ñagūxū —ñanagürügü. ²⁹Rü yexguma Ngechuchu rü nūxna naca rü ñanagürü: —¿Rü pema i ñuxū ñapegūgūxū choxū na texé chiixū? —ñanagürü. Rü Pedru nanangāxū rü ñanagürü: —Cuma nixī i Cristu i Tupana cuxū unetacū quiixū —ñanagürü. ³⁰Rü yexguma ga Ngechuchu rü norū ngúexūgūxū namu na taxúemaāma nūxū yaxugüexūcèx ga yema ore ga nachiga.

**Ngechuchu nanaxunagü
ga norü yuchiga**

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹Rü yemawena rü Ngechuchu inanaxūgü ga norü ngúexūgūmaā nūxū na yaxuxū ga tacü tá nūxū na üpetüxū. Rü ñanagürü nūxū: —Choma i Tupana Nane na duūxūxū chiixū, rü poraäcü ngúxū tá chinge. Rü choxū tá naxoxgü i Yudfugüarü äëxgacügüerugü, rü paigüarü äëxgacügü, rü ngēma ngúexēeruügü i Moïchéarü mugüwa nguxētaegüxū. Rü tá choxū nimèxgü, natürü tomaëxpüx i ngunexūgu rü wena táxarü chamaxū —ñanagürü. ³²Rü yema ore rü meāma namaā nanangoxēē.

Natürü yexguma ga Pedru rü nūxīca noxrüwama Ngechuchuxū naga, rü inanaxūgü ga na naxucuxēāxū na tama yemaäcü yadeaxūcèx. ³³Natürü ga Ngechuchu rü nadauegu, rü norü ngúexūgūxū nadawenü. Rü Pedruxū nanga, rü ñanagürü: —¿Choxna ixūgachi, Pa Chatanáx! Cuma rü tama Tupana nagu rüxīnūxūgu curüxīnū, erü yatügü nagu rüxīnūxūgumare nixī i curüxīnūxū —ñanagürü. ³⁴Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexūgüçèx rü duūxūgüçèx naca. Rü ñanagürü nūxū: —Rü ngēxguma texé chowe rüxūxchaügu, jècü nūxū tarüxo i tūmaärü ngúchaü, rü ñoma wüxi i curucha ngūxū tayaxuxürüü namaā tapura i guxūma i ngúxū i chaucèx tingexū, rü chowe tarüxū! ³⁵—Eri yíxema tügü maxēchaxēēchaüxē rü tá tayu. Natürü yíxema chaugagu rü ore i mexūgagu yuxe, rü aixcūma tá tamaxū. ³⁶—¿Rü tacüwa nūxū namexū ya yatü ega ngēxguma nayauxāgu i guxūma i ñoma i naāneärü ngēmaxūgü, natürü norü maxū iyanatauxēēgu? ³⁷—Rü ngēxgumarüü ta, ¿rü ñuxre i dīeru iyangu na ngēmamaā naxcèx nataxexū i norü maxū i wüxi ya yatü? ³⁸—Rü ngēxguma texé i ñaā duūxūgü i pecaduāxgūxū i tama yaxögüxūpéxewa chaucèx taxānegu rü naxcèx taxānegu i chorü ore, rü choma i Tupana Nane i duūxūxū na chiixū rü tá ta tūmacèx chaxāne i ngēxguma Chaunatiarü poramaā rü norü orearü ngeruügü i daxüçüāx i üünegüxūmaā wenaxärü núma chaxūxgu.

9 Rü yexgumarüü ta ga Ngechuchu rü ñanagürü nūxū: —Aixcūma pema nūxū chixu rü ñuxre i duūxūgü i nuā ngēxmagüxū rü tātáma nayu ñuxmatáta nūxū nadèux na ñuxäcü äëxgacü ya poracü na yíxū ya Tupana —ñanagürü.

Ngechuchu rü toraxüácü nangox

(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

²Rü 6 ga ngunexüguwena rü Ngechuchu rü wüxi ga mëxpúnewa naxü. Rü ínayagagü ga Pedru rü Chaütiágu rü Cuáüxícatama. Rü yéma yema ngúexügüpéxewa toraxüácü nangox ga Ngechuchu. ³Rü niyauracüü ga naxchiru rü nacómüxüchi. Rü nataxuma i yaxchiruxü i nüxü cuáxü na ngémaácü nacómüxëéaxü. ⁴Rü nüxü nadaugü ga Ería rü Moïché ga yéma Ngechuchumaã idexagüxü. ⁵Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Ngúexëeruüx, namexëchi nixí na nuã ingëxmagüxü. Rü tá tanaxü ya tomaëxpüx ya düxenü, rü wüxi ya cuxcèx, rü naí ya Moïchécèx, rü naí ya Eríacèx —ñanagürü. ⁶Rü yema na poraácü nabaixächiãégüxü ga yema ngúexügü, rü yemacèx ga Pedru rü tama nüxü nacuèx ga na ñuxü ñaxü. ⁷Rü yexgumatama wüxi ga caixanexü ínariüxí, rü natanügu nayangëixema. Rü yema caixanexüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Daa nixí ya Chaune ya nüxü changechaüxüchicü. ¡Rü nüxü iperüxínüé! —ñaxü. ⁸Rü yexgumatama nügüciüwagu ínadaueguächitanü, rü taxúexüma ga toguexü nadaugü, rü Ngechuchuxüxícatama. ⁹Rü yexguma ínaxígügu nawa ga guma mëxpúne, rü Ngechuchu nüxna naxãga ga taxúemaãma na nüxü yaxugüexü ga yema yéma nüxü nadaugüxü, ñuxmatáta yuwa ínadaaxgu ga nümax. ¹⁰Rü yemacèx ga yema ngúexügü rü bexma nüxü nacuèxgü ga yema nüxü nadaugüxü. Natürü nügüna nacagü ga tacüchiga na yixü ga:

“Yuwa ínadaaxgu”, ñaxü. ¹¹Rü ñuxüchi ga yema ngúexügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü i ngúexëeruügü i ore i mugüwa nguxëé-taegüxü rü ñanagürügü:

“Ería tá nixí ya nüxíra cuxüpa núma ücü?” ñanagürügü. ¹²Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma nixí i Ería na nüxíra núma naxüxü na chauxüpa namexëéaxücèx i guxüma. ¿Natürü tüxcüü i ore i ümatüxüwa i ñaxü:

“Rü Tupana Nane ya duüxüxü ixícu rü tá ngúxü ninge, rü duüxügü rü tá nüxü naxoe”,

ñaxü? ¹³Natürü i choma rü pemaã nüxü chixu, rü Ería rü marü núma naxü. Natürü ga duüxügü rü nümagü nanaxwèxegüxüácüma poraácü chixri namaã nachopetü, yexgumarüü ga ore ga ümatüxüwa nüxü yaxuxürüü —ñanagürü.

Ngechuchu nanamexëe ga wüxi ga buxü ga ngoxo nawa yexmaxü

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

¹⁴Rü yexguma yema togü ga norü ngúexügütanüwa nangugügu, rü yéma nüxü nadaugü ga muxüma ga duüxügü ga yema ngúexügüxü íchomaëguächixü. Rü ñuxre ga ngúexëeruügü ga Moïchéariü mugüwa nguxëétaegüxü, rü yéma niporagatanüciüü namaã ga yema ngúexügü. ¹⁵Rü yexguma Ngechuchuxü nadaugügu ga yema muxüma ga duüxügü, rü poraácü nabaixächiãégü. Rü guxüma naxcèx nibuxmü na nüxü yanamoxëgüxücèx. ¹⁶Rü nüma ga Ngechuchu rü nüxna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Tacü nixí i pema namaã naxcèx ípiporagatanüciüüxü? —ñanagürü. ¹⁷Rü wüxi ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü rü nanangãxü, rü ñanagürü: —Pa Ngúexëeruüx, nuã cuxcèx tüxü chaga ya chaune, erü tümawa nangëxma i wüxi i ngoxo i tüxü ngegaëëxü. ¹⁸—Rü ngextá ítangëxmaxüwa rü ngëxma tüxü yaxüxgu rü waixümüãnegu tüxü naña. Rü tarüchièx, rü tixüxchapüta, rü ngëxma tiyuächí. Rü marü nüxü

chacèxũ i curũ ngúexũgũ na tũmawa ínatèxũchĩãxũcèx i ngẽma ngoxo, natũrũ tama nũxũ ínaxĩnũ —ñanagũrũ. ¹⁹ Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagũrũ: —Pa Duũxũgũ i Tama Yaxõgũxũ, ¿ñuxguratáta i pemaã chanuxmaxũ rũ yaxna pemaã chaxĩnũxũ? ¡Nuã penaga ya yima bucũ! —ñanagũrũ. ²⁰ Rũ Ngechuchuxũtawa nanagagũ ga guma bucũ. Natũrũ yexguma Ngechuchuxũ nadèuxgu ga yema ngoxo, rũ guma bucũxũ naxũ ga na yayuãchixèèãxũ. Rũ yexma ñaxtũanegu nayangu. Rũ yexma nidixegugũ, rũ narũchièx. ²¹ Rũ Ngechuchu rũ guma bucũnatũna naca, rũ ñanagũrũ: —¿Rũ ñuxgumama nixĩ ga naxcèx ínaxũgũxũ ga yema? —ñanagũrũ. Rũ guma bucũnatũ nanangãxũ rũ ñanagũrũ: —Nabuxgumamatama. ²² Rũ muèxpũxcũna i ngẽma ngoxo rũ ùxũxetũgu rũ dexágu nanañãũxũ na ngẽmaãcũ yamáãxũcèx. Rũ ngẽmacèx ega cumaã nanguxũgu na ãacũ toxcèx cuxũxũ, ¡rũ cuxũ tangechaũtũmũũgũ, rũ toxũ rũngũxèè! —ñanagũrũ. ²³ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagũrũ nũxũ: —¿Rũ tũxcũũ “ega chomaã nanguũxgu”, ñacurũgũ? Erũ guxũma natauxcha tũmacèx ya yĩxema yaxõxè —ñanagũrũ. ²⁴ Rũ yexguma ga guma bucũnatũ rũ tagaãcũ ñatarũgũ: —Chayaxõ. ¡Choxũ rũngũxèè na yexeraãcũ chayaxõxũcèx! —ñatarũgũ. ²⁵ Rũ yexguma Ngechuchu nũxũ dèuxgu na muxũma ga duũxũgũ marũ yexma ngutaquéxexũ, rũ nananga ga yema ngoxo. Rũ ñanagũrũ nũxũ: —Pa ngoxo i Ngegaxèerũ rũ Ngauchixèerũxũ, ¡choma cuxũ chamu na nawa ícuxũxũxũ ya daa bucũ, rũ tagutáma wena nagu cuyaxũcuxũ! —ñanagũrũ. ²⁶ Rũ yexguma ga yema ngoxo rũ aita naxũ, rũ wenaxãrũ guma bucũxũ niyuãchixèè. Rũ ñuxũchi nawa ínaxũxũ, rũ ñoma nayuxuchixũrũ yéma nanatèx. Rũ

yemacèx ga muxũma ga duũxũgũ rũ ñanagũrũgũ: —Marũ nayuxuchi nixĩ —ñanagũrũgũ. ²⁷ Natũrũ ga Ngechuchu rũ naxmèxgu nayayauxãchi, rũ ínanadaxèè. Rũ nũma ga guma bucũ rũ inachi. ²⁸ Rũ yemawena ga Ngechuchu rũ wũxi ga ípatagu nayaxũcu namaã ga norũ ngúexũgũ. Rũ yéma nũxĩca nũxna nacagũ, rũ ñanagũrũgũ nũxũ: —Pa Corix, ¿tũxcũũ i toma rũ taxuacũma ítanatèxũchi i ngẽma ngoxo? —ñanagũrũgũ. ²⁹ Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ ñanagũrũ: —Tama ngẽmaãcũmare ítanatèxũchi i ngẽmartũũ íxĩxũ i ngoxo. Natũrũ tanaxwèxe i Tupanana tanaxuaxũ i tórũ yumũxèwa na nũma ínatèxũchĩãxũcèx. Rũ ngẽmaãcũxĩcatama nixĩ i ínaxũxũxũ —ñanagũrũ.

**Ngechuchu ru wenaxãrũ
nanaxunagũ ga norũ yuchiga**

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰⁻³¹ Rũ yéma ínaxĩãchi rũ Gariréaanewa nachopetũ. Natũrũ ga Ngechuchu rũ tama nanaxwèxe ga texé nũxũ na cuãxũ ga na yéma nayexmaxũ, yerũ norũ ngúexũgũxũ ínangúxèè. Rũ ñanagũrũ nũxũ: —Tupana Nane ya duũxũxũ íxĩctũ, rũ duũxũgũ tá nayayauxgũ rũ tá nayamèxgũ. Natũrũ tomaèxpũx i ngunexũgu rũ wena tá ínarũda —ñanagũrũ. ³² Natũrũ ga nũmagũ rũ tama meã nũxũ nacuèxgũ ga ãacũchiga na yĩxũ ga yema ore, rũ namuũè ga nũxna na nacagũxèxũ.

¿Texé tá tixĩ ya guxããrũ yexera íxĩxè?

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ Rũ Capernãũãrũ íãnema nangugũ. Rũ yexguma íxwa nayexmagũgu, rũ Ngechuchu nũxna naca, rũ ñanagũrũ: —¿Rũ ãacũ nixĩ ga pegũmaã naxcèx piporagaetanũxũ ga namawa? —ñanagũrũ. ³⁴ Natũrũ ga nũmagũ rũ nangeèxgũmare, yerũ ga namawa rũ

nachigagu nügümaã niporagaetanü ga texé tiixü ga natanüwa rüyexeramaëxë.³⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü inarüto, rü naxcèx naca ga yema 12 ga norü ngüexügü, rü ñanagürü nüxü: —Rü ngëxguma texé naxwëxegu na guxäetüwa na taxüxü, rü name nixi i noxri rü guxäärü ñaxtümaëwa tügü taxüxëe na guxäärü ngüxëeruü tiixü —ñanagürü.³⁶ Rü yemawena rü norü ngäxütanügu nayachixëe ga wüxi ga buxü. Rü ñuxüchi nachacüügu yayauxächiaçüma ñanagürü: ³⁷—Rü texé ya chauégagu meã nayaxúxe i wüxi i buxü i ñaarüü, rü choxü nixi i tayaxuxü. Rü texé ya choxü yaxúxe, rü tama choxüxicatama tayaxu, natürü yima núma choxü mucü ya Chaunatüxü rü ta nixi i tayaxuxü —ñanagürü.

Texé ya tama taxchi aixe rü torü ngüxëeruü tixi

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

³⁸ Rü yexguma ga Cuáü rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngüexëeruüx, nüxü tatau ga wüxi ga yatü ga cuégagu ngoxogü íwoxüxü. Natürü toma nüxna tanachuxu ga yema, yerü tama tatanüxü nixi ga nümax —ñanagürü.³⁹ Natürü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Tama name i nüxna na penachuxuxü. Erü texé ya chauégagu naxúxe i wüxi i mexü i Tupanaärü poramaã üxü, rü taxucürüwama yixcama chixri chauchiga tidexa.⁴⁰ Erü texé ya tama taxchi aixe, rü tórü ngüxëeruü tixi.⁴¹ Rü texé ya woo wüxitama i pochiyuäcu i dexá pexna äxë naxcèx na chorü duüxügü pixigüxü, rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü tá tüxü nangëxma i tümaärü ämare —ñanagürü.

Naxäucüma nixi na pecadugu inguxü

(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² Rü ñanagürü ta: —Texé ya pecadugu nanguxëexë i wüxi i ñaã buxügü i choxü yaxögüxü, rü tümacèx

rü narümemaë chi nixi i noxtacüma wüxi ya nuta ya tacü tümanaxäwa tayangacuchi, rü ngëmaäcü taxtüchiüwa tüxü tayatáe.⁴³⁻⁴⁴ —Rü ngëxguma chi wüxi ya cuxmëx pecadugu cuxü nguxëegu, rü name nixi i noxtacüma ícunadae. Erü narümemaë nixi i cuboxmëxäcüma cunayaxu i curü maxü na tama guxüne ya cuxmëx ya mexünemaã nawa quitëxcuchixüçëx ya yima üxü ya ngoxogü nagu poxcuene ya taguma ixoxüne.⁴⁵⁻⁴⁶ —Rü ngëxguma chi wüxi ya cucutü pecadugu cuxü nguxëegu, rü name nixi i noxtacüma ícunadae. Erü narümemaë nixi i cubocutüäcüma cunayaxu i curü maxü na tama guxüne ya cucutü ya mexünemaã nawa quitëxcuchixüçëx ya yima üxü ya ngoxogü nagu poxcuene.⁴⁷⁻⁴⁸ —Rü ngëxguma chi wüxi ya cuxetü pecadugu cuxü nguxëegu, rü name nixi i noxtacüma ícunacaxüchi. Erü narümemaë nixi i wüxitama ya cuxetümaã Tupana äëxgacü íixixüwa quixücu, na tama guxüne ya cuxetü ya mexünemaã nawa quitëxcuchixüçëx ya yima üxü ya taguma ixoxüne ya ngoxogü nagu poxcuene i ngextá öxmigü taguma íyuxüwa.⁴⁹ —Rü aixcüma ñoma önawa yucüra nagüxürüü tá nixi na guxätama guxchaxüwa chopetüxü.⁵⁰ —Name ya yucüra. Natürü ngëxguma chi nangeacagu, ¿rü ñuxäcü tá wenaxäri naxäãca? ¡Rü meã pegüna pedaugü na ñoma yucüra ya taguma iyarüngeacacürüü na namexüçëx i perü maxü! ¡Rü meã pegümaã pemaxë! —ñanagürü.

Ngechuchu namaã nangüexëetae na tama namexü na texé tümamëxü ítáxü

(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

10 Rü yexguma ga Ngechuchu rü Capernáürü iãnewa

inaxūachi. Rū Yudéaanewa naxūpetū rü ñuxmata natū ga Yudáũārū tocutūwa nangu. Rū yéma rü wenaxārū naxcèx nangutaquéxegü ga duũxügü. Rū nūma rü inanaxügü ga na nangúexēētaexū guxūgurüü. ²Rü ñuxre ga Parichéugü rü naxcèx naxī ga na nüxū yaxügüxücèx yerü chixexūgu nananguxēēgüchaũ. Rū yemacèx nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Namexū i cuxcèx na wüxi ya yatü rü naxmèxū ínátáxū? —ñanagürügü. ³Rü nūma nanangāxū, rü ñanagürü nüxū: —¿Rü tacü yīxū ga Moiché pexū muxū? —ñanagürü. ⁴Rü nūmagü nanangāxügü, rü ñanagürügü: —Moiché nüxū nixu ga na tama nachuxuxū na wüxi ya yatü rü ínátáxū, ega wüxi i popera i tēxgūpane ngīxna naxāxgu —ñanagürügü. ⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangāxū, rü ñanagürü nüxū: —Rü yema na taxúegama na pexīnüexūgagu nixī ga Moiché ga tama pexna nachúáxū ga pexmèxū na ípetáxū. ⁶—Natürü noxriarü ügügu, rü Tupana nanaxū ga yatüxū rü ngexū. ⁷—Rü ngēmacèx ya yatü rü tá nanatü rü naēna nixūgachi na naxmèxmaã inaxáũxücèx. ⁸—Rü ngēmaäcü i ngēma taxre rü ñoma wüxitama i duũxürüü tá nixīgü. Rü marü tāütáma taxre nixī, erü wüxi tátama nixī. ⁹—Rü ngēmacèx taxucürüwa texé nügüna tayaxīgachixēē i ngēma taxre i Tupana nügüna mugüxū —ñanagürü. ¹⁰Rü yexguma marü ípatawa nangugügu, rü norü ngúexügü rü wenaxārü nüxna nacagüe naxcèx ga yema. ¹¹Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxū: —Rü yíxema tümamèxū ítáxe rü naĩ i ngemaã āmaxē rü pecadu taxü ngīmaã i ngēma noxriücü i tümamèx. ¹²—Rü ngēxgumarüü ta, ega wüxi i nge ítēxtegu rü naĩ ya yatümaã naxātegu, rü ngīma rü ta pecadu ixü —ñanagürü.

Ngechuchu rü buxūgüxū nameāxē

(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³Rü yéma Ngechuchuxūtawa tüxū nagagü ta ga ñuxre ga buxegü na tüxū yangögügüxücèx. Natürü ga yema norü ngúexügü rü inanaxügüe ga tüxū na yangagüxū ga guxema tümācütexegüxū Ngechuchuxūtawa gagüxe. ¹⁴Rü yexguma yemaxū nadèuxgu ga Ngechuchu, rü naāēwa nangux, rü ñanagürü nüxū: —Chanaxwèxe i chauxūtawa naxī i buxügü. ¡Rü táxú i nüxna penachuxuxū! Erü Tupana āēxgacü íxīxūwa rü tümacèx nixī ya yíxema naã buxügürüü taxuüma i chixexūxū icuáxe. ¹⁵—Rü aixcüma pemaã nüxū chixu rü texé ya tama wüxi i buxürüü Tupanaxū yaxúxe na tümāärü āēxgacü yīxücèx, rü tagutáma nagu taxücu i ngēma naāne i Tupana āēxgacü íxīxūwa —ñanagürü. ¹⁶Rü nūma rü tüxū naganagütanü ga guxema buāxta, rü tümāerugügu naxüméxácüma ñanagürü tüxū: —¡Tupana pexü rüngüxēēx! —ñanagürü.

Wüxi ga yatü ga dīeruāxūchixū Ngechuchumaã nidexa

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷Rü yexguma marü inaxūächichaũgu ga Ngechuchu, rü yéma naxcèx niña ga wüxi ga yatü. Rü napéxegu naya-caxápüxü, rü nüxna naca rü ñanagürü nüxū: —Pa Ngúexēēruü ya mecüx, ¿tacü tá chaxüxü na chanayaxuxücèx i maxū i taguma gúxū? —ñanagürü. ¹⁸Rü Ngechuchu nanangāxū, rü ñanagürü nüxū: —¿Tüxcüü, “Meci” ñacurügü choxū? Erü Tupanaxīcatama nixī ya mecü ixīcü, rü nataxuma i to. ¹⁹Cuma rü marü nüxū cucuèx i Tupanaärü mugü i ñaxū: “¡Tāütáma cumáēta, rü tāütáma naĩ i ngemaã icupe, rü tāütáma cungítèèx, rü tāütáma doraxū

quixu i togüchiga, rü täütáma quidoratèex, rü tümaga naxĩnu ya cunatu rü cue!”

ñaxũ —ñanagürü. ²⁰ Rü yexguma ga guma yatü rü ñanagürü nüxũ: —Pa Ngúexèeruũx, rü chorü bucúmatama meã chanaxaure i guxũma i ngëma mugü i nüxũ quixuxũ —ñanagürü. ²¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxũ nangechaũácüma nüxũ nadawenü, rü nanangãxũ rü ñanagürü: —Rü wüxixicatama cuxũ nataxu. ¡Rü íxũ, rü namaã yataxe i guxũma i curü ngëmaxũgü, rü ñuxũchi togü i ngearü ngëmaxũãxgüxũna naxã i ngëma curü natanü! Rü ngëmaãcü tá cuxũ nangëxma i cuchica i daxüguxũ i naãnewa. Rü ngëmawena rü marü name i chowe curüxũ —ñanagürü. ²² Natürü nüma ga guma yatü rü nanaxixãchiãe ga yexguma nüxũ naxĩnugu ga yema ore. Rü nangechaũácüma ínixü, yerü namuxüchi ga norü yemaxũgü. ²³ Rü Ngechuchu rü nüxũ nidaugüãchi, rü ñanagürü norü ngúexügüxũ: —Naguxchaxüchi tá nixĩ na Tupana ãëxgacü íyüxũwa na yachocuxũ i ngëma díeruãxüchigüxũ —ñanagürü. ²⁴ Rü nabaixãchiãegü ga norü ngúexügü namaã ga yema ore. Natürü ga Ngechuchu rü wenaxãrü namaã nüxũ nixu, rü ñanagürü: —Pa Chauacügüx, ñuxãcü wüxi i guxchaxüchixũ nixĩ na Tupana ãëxgacü íyüxũwa na yaxücuxũ i wüxi i duüxũ. ²⁵ —Rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü ñoma wüxi i cameyu na taxucürüwama wüxi ya ucumaxëtüwa naxüpetüxüãrü yexera narüguxchamaë naxcèx i wüxi i duüxũ i díeruãxüchixũ na yaxücuxũ i ngextá Tupana ãëxgacü íxüxũwa —ñanagürü. ²⁶ Rü yexguma yemaxũ naxĩnüegu ga norü ngúexügü, rü yexeraãcü nabaixãchiãegü. Rü nügüna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Rü texé tá éxna tixĩ ya nayaxúxe i maxũ i taguma gúxũ? —ñanagürügü. ²⁷ Rü

Ngechuchu rü nüxũ nadawenü, rü nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Yatügü rü taxuacüma nügü namaxèe, natürü Tupanaãxũ rü natauxcha i ngëma, erü Tupanacèx rü nataxuma i tacü i guxchaxũ —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma inanaxügü ga Pedru ga na yadexaxũ, rü ñanagürü nüxũ: —Toma rü marü yëma tanawogü ga guxũma ga torü yemaxũgü na cuwe tarüxixücèx —ñanagürü. ²⁹⁻³⁰ Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü texé ya chaugagu rü ore i maxèxèeruũgagu tümapatana, rü éxna tümãneëgüna, rü éxna tümãeyëxgüna, rü éxna tümãena, rü éxna tümãanatüna, rü éxna tümãacügüna, rü éxna tümããnegüna ngema ixüxè, rü tá tanayaxu i tümããrü natanü. Rü aixcüma ñuxma i ñoma i naãnewa rü tá tanayaxu i 100 éxpüxcüna ya tümapatagü, rü tümãneëgü, rü tümãeyëxgü, rü tümãegü, rü tümãacügü, rü tümããnegü. Natürü ngëxgumarüü tá ta tanayaxu i ngúxügü i togü tá tüxũ ingexèegüxũ. Natürü yixcamaxüra i daxüguxũ i naãnewa rü tá tanayaxu i maxũ i taguma gúxũ. ³¹ —Natürü muxüma i nümaxũ i ñuxma ñoma i naãnewa duüxügü wixpéxewa ügüxèexũ, rü daxüguxũ i naãnewa rü Tupana tá wixweama nanaxügüxèe. Rü muxüma i nümaxũ i ñuxma ñoma i naãnewa duüxügü wixweama ügüxèexũ, rü daxüguxũ i naãnewa rü Tupana tá wixpéxewa nanaxügüxèe —ñanagürü.

Ngechuchu rü wenaxãrü nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Rü Yerucharéüwaama naxĩ. Rü nüma ga Ngechuchu rü norü ngúexügüpéxegu nixü. Rü nümagü rü nabaixãchiãegü, rü yema togü ga duüxügü ga wixweama ägüxũ rü

namuñē. Rū Ngechuchu rū wenaxāri noxrūwama naxcèx naca ga yema 12 ga norū ngúexūgū. Rū inanaxūgū ga namaā nūxū na yaxuxū ga tacū tá nūxū na ngupetūxū. ³³Rū ñanagürü nūxū: —Pema nūxū pecuèx na marū ingaicaxū na Yerucharēuwa ingugūxū. Rū ngema rū duñxūgū rū tá chixri chomaā nachopetū. Rū paigüarū ãexgacūgū rū ngúexēruūgū i ore i mugūwa nguxēetaegūxūna tá choxū naxuaxūgū. Rū nūmagū rū tá chomaā nanaxuegugū na chayuxū, rū tá ngēma Dumacūñaxgūna choxū namugū. ³⁴Rū ngēmagū tá nixī i chaugu idauxcūraūgūxū. Rū tá choxna nacuaixgūe, rū tá choxna nanaçuaixcagū, rū tá choxū nayuxēgū. Natürü tomaēxpūx i ngunexūguwena táxarū chamaxū —ñanagürü.

Chañtiágu rū Cuáñ rū wūxi ga ngúxēecèx ínacagū

(Mt 20.20-28)

³⁵Rū Ngechuchucèx naxī ga Chañtiágu rū Cuáñ ga Zebedéu nanegū, rū ñanagürügū nūxū: —Pa Ngúexēruūx, tanaxwèxe i toxcèx cunaxū i ngēma ngúxēē i naxcèx tá cuxna taçaxū —ñanagürügū. ³⁶Rū nūma rū nūxna naca, rū ñanagürü: —¿Tacū nixī i penaxwèxexū na pexcèx chanaxūxū? —ñanagürü. ³⁷Rū ñanagürügū: —Rū ngēxguma ãexgacūxū quingucuchigu, rū tanaxwèxe na wūxie i toma rū curū tūgūnecūwawa tarūtoxū, rū togue i curū toxwecūwawa —ñanagürügū. ³⁸Rū Ngechuchu nanangāxū, rū ñanagürü nūxū: —Pema rū tama nūxū pecuèx na tacūcèx ípeçaxū. ¿Rū pexū chi natauxchaxū i na peyaxaxūxū i ngēma axexū i uxchiūxū i choma tá chixaxūxū? ¿Rū namaā chi peporaexū i ngēma ngúxū i tá chingexū? —ñanagürü. ³⁹Rū nūmagū nanangāxūgū rū ñanagürügū:

—Ngēmaācū, namaā tá taporae —ñanagürügū. Rū Ngechuchu nanangāxū, rū ñanagürü nūxū: —Aixcūma tá nixī i chauxrūū peyaxaxūxū i ngēma axexū i uxchiūxū rū chauxrūū ngúxū na pingegūxū. ⁴⁰—Natürü ngēma chorū tūgūnecūwawa rū chorū toxwecūwawa na perütogūxūcèx, rū tama choxmèxwa nangēxma na pexna chanaxāxū, erū Chaunatū tá tūxna nanaxā ya yíxema tūmacèx íyixē —ñanagürü. ⁴¹Rū yexguma yemaxū naxñtūēgu ga yema togū ga 10 ga ngúexūgū, rū Chañtiáguama rū Cuáñma nanuē. ⁴²Natürü Ngechuchu naxcèx naca rū ñanagürü nūxū: —Pema nūxū pecuèx i togū i nachiuñnegūwa rū nangēxmagū i ãexgacūgū i nūgū nacuxēgūgu na namexū na nuācū namuāxū i norū duñxūgū. Rū ngēma ãexgacūgū i taxūgū rū norū duñxūgūarū yora nūgū nixīgūxēē. ⁴³—Natürü tātūtama ngēmaācū nixī i petanūwa. Erū ngēxguma texé naxwèxegu na guxāarū yexera na tiñxū i petanūwa, rū name nixī i noxri rū guxāarū ngúxēeruū na tiñxū. ⁴⁴—Rū ngēxguma chi texé i petanūwa naxwèxegu na tūmamüçügüeru na tiñxū, rū name nixī i noxri rū guxūma i tūmamüçügūarū ngúxēeruū na tiñxū. ⁴⁵—Rū woo i choma i Tupana Nane na duñxūxū chiixū, rū tama togū choxū rüngūxēēxūcèx nixī i nūma chaxūxū. Natürü nūma chaxū na duñxūgūxū charüngūxēēxūcèx rū naxcèx ichanaxāxūcèx i chorū maxū, na ngēmaācū chanaxūtanūxūcèx na norū pecadugūna ínangūxūxūcèx i muxūma i duñxūgū —ñanagürü.

Bartiméu ga ngexetüçüxū narümexēē ga Ngechuchu

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶Rū Yericúarū iñewa nangugū. Rū Ngechuchuwe narūxī ga norū ngúexūgū rū muxūma ga togū ga

duïxügü. Rü yexguma guma ïâneârü guxwa nangugüchaügu ga nüxna na ïnachoüxü, rü yéma namaciwawa narüto ga wüxi ga ngexetüciü ga Bartiméügu äegacü ga Timéü nane. ⁴⁷Rü yexguma guma ngexetüciü nüxü ïnügu ga Ngechuchu ga Nacharétucüâx na yïxü ga guma yéma üpetüciü, rü inanaxügü ga poraäcü aita na naxüxü, rü: —Pa Ngechuchu ya Dabítanüxüx, jcxüü changechaütümüü! —ñanagürü. ⁴⁸Natürü muxüma ga yema duïxügü rü ïnanangaxüchigüama ga na iyanangeáxcèx. Natürü ga nüma rü yexeraäcü aita naxüjama, ñaxümaä: —Pa Dabítanüxüx, jcxüü changechaütümüü! —ñaxümaä. ⁴⁹Rü yexguma ga nüma ga Ngechuchu rü inayachiächi, rü ñanagürü: —jNaxcèx peca! —ñanagürü. Rü guma ngexetüciücèx nacagü, rü ñanagürügü: —jNataäë rü inachi! Rü cuxcèx nixi i naçaxü —ñanagürügü. ⁵⁰Rü guma ngexetüciü rü yexacü nanaña ga norü gáuxüchiru. Rü inayuxnagü rü Ngechuchucèx nixü. ⁵¹Rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Tacü nixi i cunaxwèxexü na cuxcèx chanaxüxü? —ñanagürü. Rü nüma ga guma ngexetüciü, rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Ngúexèeruüx, chanaxwèxe na chidauchixü —ñanagürü. ⁵²Rü yexguma ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —jËcü, ñixü! Rü marü cuxcèx nitaane erü cuyaxö —ñanagürü. Rü yexgumatama ga guma ngexetüciü rü nidauchi, rü Ngechuchuwe narüxü ga namawa.

Ngechuchu rü Yerucharéügu naxücu
(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Cu 12.12-19)

11 Rü marü Yerucharéüârü ngaicamana nangugü ga Oríbuneciârü Mèxpúneârü ngaicamana yexmagüne ga ïanexäcügu ga Bechagué rü Betániä. Rü yexguma

yéma nangugügu, rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngúexügü. ²Rü ñanagürü nüxü: —jGua tóru toxmèxtawa ngèxmane ya ïanexäcüwa pexi! Rü ngèxguma nawa pengugügu, rü ngèxma tá nüxü peyangau i wüxi i buru i ngèxma ngaxüxü i taguma texé natagu aunagüxü. jRü peyawèxü rü nuä penaga! ³—Rü ngèxguma texé pexna caxu na tacücèx peyawèxüxü i ngèma buru, jrü tùmamaä nüxü pixu rü ñapegügü:

“Torü Cori nanaxwèxe, rü ñuxma tátama nanataeguxèë”, ñapegügü! ⁴Rü yéma naxi. Rü yexma namaciwagu nüxü nayangaugü ga yema buru ga wüxi ga ïpataèxütagu ngaxüxü. ⁵Rü ñuxre ga duïxügü ga yéma yexmagüxü rü nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Tacü ïpexüe? ¿Rü tüxcüü peyawèxü i ngèma buru? —ñanagürügü. ⁶Rü nümagü ga yema ngúexügü, rü yema ore ga Ngechuchu namaä nüxü ixuxüäcü nanangäxügü. Rü yemacèx tama nüxna nanachuxgü. ⁷Rü natagu nanachagümü ga naxchirugü. Rü yemaäcü Ngechuchuxütawa nanagagü. Rü nüma ga Ngechuchu rü natagu naxaunagü. ⁸Rü muxüma ga duïxügü rü naxchirumaätama nanachamagü. Rü togü rü naixátügü ga nañewa nadaüxümaä nayachamagü. ⁹Rü yema duïxügü ga napéxegu ägüxü rü yema togü ga wixweama ägüxü, rü tagaäcü ñanagürügü: —jCuxü ticuèxüxügü! jRü naxüüne ya daa Tupanaegagu núma ücü! ¹⁰jRü äëxgacü ya Dabírixü namecümäxüchi ya daa äëxgacü ya núma ngücü! jRü pema rü ta, Pa Daxüciäx, rü nüxü picuèxüxügü ya Tupana! —ñanagürügü. ¹¹Rü Yerucharéügu naxücu ga Ngechuchu, rü tupauca ga taxü necèx nixü. Rü meäma guxüwama inanadauaxüne. Rü ñuxüchi yema norü 12 ga ngúexügümaä

Betániãârü ïānecèx nataegu, yerü marü nayáuane.

Ngechuchu rü orix ga iguera ga ngearü oóxümaã chixexü naxuegu

(Mt 21.18-19)

¹² Rü moxüãcü yexguma Betániãawa inaxiãchigu ga Ngechuchu rü nataiya. ¹³ Rü yaxügu nüxü nadau ga wüxi ga orix ga iguera ga áátüxü. Rü nüma ga Ngechuchu rü naxcèx nixü na íyadauãxücèx rü ngoxi nayexmèx ga norü o. Natürü yexguma naxütawa nanguxgu, rü taxuüma inayangau, rü naátüxüxícatama, yerü tauta norü owa nangu. ¹⁴ Rü yexguma rü ñanagürü igueraxü: —¡Tagutáma texé wena cuxü tamúãrü oóx! —ñanagürü. Rü norü ngúexügü rü nüxü naxínüè ga yema.

Ngechuchu ínanawoxü ga yema tupauca ga taxünewa taxegüxü ga duüxügü

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Cu 2.13-22)

¹⁵ Rü yexguma Yerucharéüwa nangugügu, rü Ngechuchu rü tupauca ga taxünegu naxücu. Rü inanaxügü ga na ínawoxüãxü ga yema yéma ñacümaã taxegüxü rü naxcèx taxegüxü. Rü nanangüegutanü ga norü mechagü ga yema duüxügü Tupanaarü ámarewa mexü ga díerumaã taxegüxü rü muxtucumaã taxegüxü. ¹⁶ Rü nanachuxu ga texé ñacü na yéma ngepetüxü tupauca ga taxünemachiawa. ¹⁷ Rü inanaxügü ga na nangúexëtaexü, rü ñanagürü: —Tupanaarü ore i ümatixüwa rü ñanagürü: “Chopata rü guxüma i nachíüñānecüãxgüarü yumüxëpataügu tá naxãega”, ñanagürü. Natürü pema rü ngítèèxgüxü-pataü peyaxíxëè —ñanagürü. ¹⁸ Natürü yexguma yemaxü naxínüègu ga paigüarü ãèxgacügü rü ngúexëruügu ga Moíchéarü mugüwa nguxëetaegüxü,

rü inanaxügüè ga naxcèx na nadaugüxü ga ñuxäcü Ngechuchuxü na yamèxgüxü. Natürü duüxügüxü namuüè, rü yemacèx taxucürüwama duüxügüpegu nayayauxgü. Yerü nüma ga duüxügü rü namaã nataãxëgü ga yema Ngechuchuarü nguxëetae. ¹⁹ Natürü yexguma marü nayáuanegu, ga Ngechuchu rü norü ngúexügümaã nawa ínachoxü ga guma ïāne.

Narüñexë ga yema iguera ga ngearü oóxü

(Mt 21.20-22)

²⁰ Rü moxüãcü pèxmama rü igueraxütawa nachopetü. Rü yéma nüxü nadaugü ga na nañexëxü ñuxmata naxchúmèxãwa nangu. ²¹ Rü yexguma ga Pedru rü nüxna nacüèxãchi ga yema ñeacü ngupetüxü, rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Ngúexëeruüx, dücax i iguera ga chixexü namaã cuxueguxü, rü marü narüñexë —ñanagürü. ²² Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —¡Nüxü peyaxögü ya Tupana! ²³ —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëxguma chi wüxie daa mëxpúnexü tamuxgu na yaxügachixücèx rü taxtü i taxüchiüwa nügü na yatáexücèx, rü chi pega naxínü, ega aixcüma peyaxögüãcüma nüxü ngëma ñapegügu. ²⁴ —Rü ngëmacèx pemaã nüxü chixu rü guxüma i ñacü i naxcèx ípeçaxü i perü yumüxëwa, rü name nixü na peyaxögüxü na marü penayaxuxü, rü aixcüma tá penayaxu. ²⁵ —Rü ngëxguma peyumüxëgügu, natürü nangëxmagu i ñacücèx texëmaã na penuëxü, ¡rü tüxü nüxü pengechaü! na Penatü ya daxügücü rü ta pexü nüxü nangechaüxücèx i perü pecadugü. ²⁶ —Natürü ngëxguma pema tama tüxü nüxü pengechaügügu, rü Penatü ya daxügücü rü tá ta táütáma pexü nüxü nangechaü —ñanagürü.

**Ngechuchuna nacagüe na
texéarü oregagu tupauca ga
taxünewa nanguxëetaexü**

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Rü yemawena rü Yerucharéüçèx nawoegu. Rü yexguma Ngechuchu rü tupauca ga taxünegu yaxügüchigüyane, rü naxcèx naxí ga paigüarü äëxgacügü, rü ngüexëeruügü ga Moichéarü mugüwa nguxëetaegüxü, rü Yudfugüarü äëxgacügüerügü. ²⁸ Rü nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Texéarü mugagu nixí i cunaxüxü i ngëma núma cuxüxü? ¿Rü texé cuxü tamu na cunaxüxüçèx i ngëma? —ñanagürügü. ²⁹⁻³⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Choma rü tá ta pexna chaca, rü ngëxguma choxü pengäxügu i ngëma pexna naxcèx chaçaxü, rü choma rü tá ta pemaã nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxüçèx i ngëma. ¿Rü texé tanamu ga Cuáü na duüxügüxü ínabaiüxëexüçèx? ¿Rü Tupana yíxü ga namucü rü éxna duüxügümare? —ñanagürü. ³¹ Rü yexguma ga nümagü rü inanaxügüe ga nügümaã na yaporagatanüçüüxü, rü ñanagürügü: —Rü ngëxguma chi:

“Tupana núma nanamu”, ñagügügu, rü nüma rü chi ñanagürü tüxü:

“¿Tüxcüü ga tama nüxü peyaxögüxü?” ñanagürü chi tüxü. ³² ¿Rü nüxüçürüwa rü:

“Yatügümare núma nanamu”, ñatarügügü tá? Rü yema ñanagürügü yerü duüxügüxü namuüë. Yerü guxüma ga duüxügü rü nayaxögü rü aixcüma Tupana nanamu ga Cuáü na nüxü yaxuxüçèx ga norü ore. ³³ Rü yemacèx Ngechuchuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Tama nüxü tacuèx ga texé núma na namuxü ga Cuáü ga baiüxëeruü —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangäxü rü

ñanagürü nüxü: —Choma rü ta täütáma pemaã nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxü i ngëma choxna naxcèx peçaxü —ñanagürü.

**Ore i puracütanüxü i
chixëxügügu ixüxü**

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

12 Rü Ngechuchu rü inanaxügü ga ore ga cuëxruügügu ixüxümaã na nangüxëetaexü. Rü ñanagürü nüxü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga norü naãnegu ubanecü ücü. Rü ínanapoxegu, rü nanaxü ga wüxi ga ubaarü yaxtütüxüxüchica, rü wüxi ga dauxü-taechica na meã nüxna nadauxüçèx ga guxüma. Rü nüxüchi nüxre ga puracütanüxüna nüxü nadauxëë. Rü namaã nanamexëë na ngäxügu namaã ngixü yatoyexüçèx ga yema ubatanü. Rü nüxüchi ga yema naãneärü yora rü to ga nachüüãnewa naxü. ²—Rü yexguma nawa nanguxgu ga na yadauxü ga yema ubagü, rü guma yatü rü yéma puracütanüxügüxütawa nanamu ga wüxi ga norü duüxüxü na naxcèx íyaçaxüçèx ga yema ubagü ga nüxna üxü. ³—Natürü yema puracütanüxügü rü nayayauxgü, rü nanaçuaixgü ga guma yatüarü duüxü. Rü taxuüma ga ubagü nüxna naxägü, rü yemaäcü ínayamugü. ⁴—Rü yexguma ga guma yatü rü to ga norü duüxüxü yéma namu. Natürü ga guma rü nayamëxërugü, rü namaã naguxchigagü. ⁵—Rü yexguma rü to ga norü duüxüxü yéma namu. Natürü nayamëxgü. Rü yemawena, rü yéma nanamugü ga muxüma ga togü ga norü duüxügü. Natürü ga yema puracütanüxügü rü nayaçuaixgü ga nüxre, rü togü rü nanadaí. ⁶—Rü yexguma rü nüxü ínayaxü ga nanexüchi ga poraäcü nüxü nangechaücü. Rü düxwa guma nanexü yéma namu, yerü nüma nagu naxínügu rü chi nanega naxínüë ga yema puracütanüxügü. ⁷—Natürü

yexguma guma cori nanexũ nadaugũga ga yema puracũtanũxũgũ, rũ nũgũmaã ñanagũrũgũ:

“Ngẽmaãrũ tá nixĩ i ñaã naãne i yixcama. ¡Rũ ngĩxã tayamẽxgũ na tóxrũ na yĩixũcèx!” ñanagũrũgũ. ⁸—Rũ yemaãcũ nayayauxgũ, rũ nayamẽxgũ. Rũ yema ubanecũpechinũwa nayatẽxgũ ga naxũne. ⁹—Rũ ñuxma rũ pexna chaca, ¿pexcèx rũ tacũ tá naxũ ya yima ubaneciãrũ yora namaã i ngẽma puracũtanũxũgũ i chixexũgũ? Rũ dũcax, rũ ngẽma tá naxũ, rũ tá nanadai i ngẽma puracũtanũxũgũ, rũ togũna tá nanaxã i ngẽma ubaneciã. ¹⁰—¿Taguma éxna nawa pengúe i Tupanaãrũ ore i ũmatũxũ? Erũ ngẽmawa rũ ñanagũrũ:

“Rũ yima nuta ya mecũ ya iãrũ ũruũgũ nũxũ oechirécũ, rũ ñuxma rũ yimatama nixĩ ya Tupana nũxĩra yaxũcuchicũ na namaã inaxũgũãxũcèx ya ĩpata. ¹¹ Rũ tóru Cori ya Tupana nixĩ ga naxũcũ ga yema, rũ ñuxma rũ namexèchi i taxcèx”,

ñanagũrũ i ngẽma ore. ¹² Rũ yexguma ga yema paigũarũ ãẽxgacũgũ, rũ ngũxẽẽruũgũ ga Moĩchẽarũ mugũwa nguxẽẽtaegũxũ, rũ Yudfugũarũ ãẽxgacũgũerugũ, rũ Ngechuchuxũ niyaxgũchaũ. Yerũ nũxũ nacũxgũ ga nachiga na yĩixũ ga yema ore ga cuèxruũgu yaxuxũ. Natũrũ duũxũgũxũ namuũẽ rũ yemacèx taxuũma namaã naxũe. Rũ nũxna yẽma ĩnixĩmare.

**Ãẽxgacũaxũ dũẽrumaã
naxũtanũxũchiga**

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ Rũ yexguma ga yema ãẽxgacũgũ rũ Ngechuchuxũtawã nanamugũ ga ñuxre ga norũ duũxũgũ ga Parichẽugũ rũ Erodetanũxũgũ na nũxna yacagũxũcèx, rũ ngoxi tacũ rũ chixexũ ga dexamaã nũxũ nangãxũ

na yemaãcũ ãẽxgacũgũxũtawã na ĩyaxuaxũgũãxũcèx. ¹⁴ Rũ nũmagũ rũ naxũtawã naxĩ, rũ ñanagũrũgũ nũxũ: —Pa Ngũxẽẽruũx, nũxũ tacũx rũ aixcũma nixĩ i ngẽma nũxũ quixuxũ i ore. Rũ tama duũxũgũgamare cuxĩnũ, erũ tama norũ dũxẽtũxũnegu cudawenũ, natũrũ nacũma nixĩ i cungugũxũ. Rũ aixcũma cunangũxẽẽ i duũxũgũ na Tupana naxwẽxũãcũma namaxẽxũcèx. ¡Tomaã nũxũ ixu! Rũ ngẽma dũeru ya ãẽxgacũ ya tacũ ya Dumacũãx totantũwa ngĩxũ yaxchaũcũ ¿rũ namexũ yĩixũ na nũxna ngĩxũ taxãxũ, rũ éxna tama? —ñanagũrũgũ.

¹⁵ Natũrũ ga Ngechuchu rũ nũxũ nacũxẽama ga na chixexũgu namaã naxĩnũẽxũ ga yema duũxũgũ woo meã namaã na yanadexagũxũ. Rũ yemacèx ñanagũrũ nũxũ: —¿Tũxciũ chixexũgu choxũ penguxẽẽchaũxũ? ¡Nuã ngĩxũ pingẽ i wũxitachinũ i dũeru na ngĩxũ chadauxũcèx! —ñanagũrũ.

¹⁶ Rũ yẽma naxũtawã ngĩxũ nangegũ ga wũxitachinũ ga dũeru. Rũ Ngechuchu rũ ñanagũrũ nũxũ: —¿Texéchicũnèxã rũ texéega nixĩ i ngĩgu ũxũ? —ñanagũrũ. Rũ nũmagũ nanangãxũgũ, rũ ñanagũrũgũ: —Dumacũãx ya ãẽxgacũ ya tacũchicũnèxã nixĩ —ñanagũrũgũ.

¹⁷ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagũrũ nũxũ: —¡Ãẽxgacũna ngĩxũ pexã i ngẽma ãẽxgacũarũ ixicũ, rũ Tupanana ngĩxũ pexã i ngẽma Tupanaãrũ ixicũ! —ñanagũrũ. Rũ yexguma yema orexũ naxĩnũẽgu, rũ namaã nãbaixãchiãẽgũ.

**Ngechuchuna nacagũe rũ ngoxi
wena namaxẽ i duũxũgũ**

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸ Rũ yemawena rũ Ngechuchuxũtawã ĩnayadaugũ ga ñuxre ga Chaduchẽugũ. Rũ nũmagũ nixĩ i nũxũ yaxugũxũ na tagutãma wena namaxẽxũ i yuxũ. Rũ yemacèx Ngechuchuna nayacagũe,

rü ñanagürügü: ¹⁹—Pa Ngúexēēruūx, Moïchéarü mugüwa rü ñanagürü:

“Rü ngēxguma wüxi ya yatü naxmèx ngexacüyane nayuxgu, rü name nixī i naēneētama ngīmaā naxāmèx i ngēma yutecü i naxūmèx, na ngēmaācū naxāxācūxūcèx ya naēneē ga marü yucü”,

ñanagürü ga yema ore. ²⁰—Dücèx, nayexma ga 7 ga nügüeneēgü. Rü naxāmèx ga guma yacü, natürü tauta naxāxācūyane nayu. ²¹⁻²²—Rü yexguma ga naī ga naēneē nüxī ngīmaā naxāmèx ga yema ngecū, natürü guma rü ta nayu rü nangexacü. Rü yexguma ga guma norü tomaēxpüx ga naēneē nüxī ngīmaā naxāmèx, natürü yexgumarüütama nüxū nangupetü. Rü yemaācū, gucüma ga guma 7 ga nügüeneē rü ngīmaā naxāmèx ga yema nge. Rü gucüma nayue tauta naxāxācūyane. Rü düxwa ngīma rü ta iyu ga yema nge. ²³—Rü dücax, ngēxguma yuexū wena maxēgu, ¿rü ngexcürüücü naxmèx tá iyixī i ngēma nge? Yerü gucüma ga guma 7 ga nügüeneēgü ngīmaā naxāmèx —ñanagürügü. ²⁴Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangāxū, rü ñanagürü nüxū: —Pema rü ípetüe erü tama nüxū pecuèx i Tupanaärü ore i ümatüxū, rü tama nüxū pecuèx i ñuxācū na naporaxū ya Tupana. ²⁵—Rü ngēxguma yuexū wena maxēgu, rü taxúetáma tixāmèxgü rü éxna tixātegü. Erü daxūcūāx i Tupanaärü orearü ngeruügürüü tá tixīgü i ngēxguma. ²⁶—Pema choxna peca i yuexūärü dagüchiga. ¿Natürü tama éxna nawa pengüé i Tupanaärü ore ga Moïché ümatüxū ga naīxācū ga íyaxxratatünechigaxū íyaxuxūwa? Erü yema orewa rü Moïchéxū ñanagürü ga Tupana:

“Choma nixī i Abráüärü Tupana, rü Ichaárü Tupana, rü Acobuarü Tupana”,

ñanagürü. ²⁷—Rü ngēma orewa nüxū tacuèx rü Tupana rü maxēxūärü Tupana nixī rü tama yuexūärü Tupana nixī, erü Tupanaarü ínüwa rü taxúema tayu. Rü ngēmaācū i pema rü poraācū ípetüe —ñanagürü.

Ngēma Tupanaärü mu i guxū i norü mugüarü yexera ixixū

(Mt 22.34-40)

²⁸Rü wüxi ga ngúexēēruū ga Moïchéarü mugüwa ngxēētaexū, rü nüxū naxīnū ga yema togü ga namücügü ga Ngechuchumaā na íyaporagatanücüxū. Rü nüma rü nüxū nicuèxāchi ga meāma na nangāxūāxū. Rü yemacèx Ngechuchucèx nixū, rü nüxna naca, rü ñanagürü nüxū: —Pa Ngúexēēruūx, ¿ngēxürüüxū i Tupanaärü mu nixī i guxū i norü mugüarü yexera ixixū? —ñanagürü. ²⁹Rü Ngechuchu nanangāxū, rü ñanagürü: —Ngēma Tupanaärü mu i guxū i norü mugüarü yexera ixixū, rü ñaā nixī, ñanagürü:

“¡Iperüxīnüē, Pa Iraéanecūāxgü! Rü nüma ya Cori ya tórü Tupana, rü yixicatama nixī ya tórü Cori. ³⁰¡Rü nüxū nangechaū ya Cori ya curü Tupana guxüne ya curü maxünemaā, rü guxū i cuāemaā, rü guxū i nagu curüxīnūxūmaā, rü guxū i curü poramaā!” ñanagürü. ³¹—Rü ngēma norü taxre i Tupanaärü mu, rü ñanagürü: “¡Rü nüxū nangechaū i cumücü na cugü cungechaūxürüü!”

ñanagürü. Rü nataxuma i to i Tupanaärü mu i ngēmagüarü yexera ixixū —ñanagürü. ³²Rü yexguma ga yema ngúexēēruū ga mugüwa ngxēētaexū, rü ñanagürü Ngechuchuxū: —Marü name, Pa Ngúexēēruūx, erü aixcüma nixī i ngēma nüxū quixuxū na wüxixicatama na yīxū ya Tupana, rü nataxuma ya naī. ³³—Rü ngēma Tupanaxū na ingechaūxū guxüne ya tórü maxünemaā,

rü guxũ i nagu rüxĩnũxũmaã, rü guxũ i tórü poramaã, rü nüxũ na ingechaũxũ i tamücü i yigü na ingechaũxũrüü, rü ngẽma rü guxũma i carnerugü i Tupanacèx idèixũ rü íguxũarü yexera narümemaẽ —ñanagürü. ³⁴ Rü yexguma Ngechuchu nüxũ dèuxgu ga mexügu na naxĩnũacũma na nangãxũãxũ ga yema ngüexẽeruũ ga mugüwa nguxẽetaexũ, rü ñanagürü nüxũ: —Marü tama taxũ cuxũ nataxu na cunayaxuxũ ya Tupana na curü ãëxgacü yĩxũcèx —ñanagürü. Rü yemawena rü marü taxuũma nügü naporaxẽẽ na nüxna yacachigüxũcèx.

¿Texé nane nixĩ ya Cristu?

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Rü yexguma tupauca ga taxũnewa ínangüexẽetaeyane ga Ngechuchu, rü duũxũgũna naca, rü ñanagürü: —¿Tũxciũ nixĩ i ngẽma ngüexẽeruũgü i mugüwa nguxẽetaegüxũ i ñagüxũ:

“Yima Cristu ya Tupana nüxũ unetacü rü nuxcũmaũcü ga ãëxgacü ga Dabítaa nixĩ”, ñagüxũ? ³⁶ —¿Rü ñuxãcü i ngẽmaacü yadexagüxũ? Yerü nümatama ga Dabí, rü yexguma Tupanaãẽ i Üünexũ naãẽwa ideaxgu rü ñanagürü:

“Cori ya Tupana rü chorü Corixũ ñanagürü: ‘¡Nuã chorü tũgünectiwawa rüto ñuxmatáta nüxũ charüporamaẽ i curü uwanügu na cuga naxĩnũëxũcèx!’”

ñanagürü ga yema orewa. ³⁷ —¿Natürü ñuxcürüwa i Dabítaa yĩxũ ya Cristu, ega nümatama ga Dabí, rü norü Corimaã naxuãgu? —ñanagürü. Rü yema muxũma ga duũxũgü ga yema yexmagüxũ, rü taãẽacũma Ngechuchuaxũ inarüxĩnũẽ.

Ngechuchu rü nüxũ nixu na tama yameãrü maxũãxgüxũ ga yema ngüexẽeruũgü ga Moichéarü mugüwa nguxẽetaegüxũ

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54, 20.45-47)

³⁸ Ngechuchu rü norü nguxẽetaewa rü ñanagürü: —¡Pexuãëgü naxcèx i ngẽma ngüexẽeruũgü i Moichéarü mugüwa nguxẽetaegüxũ! Erü nümagü rü norü me nixĩ i mexũ i naxchirumaã na naxĩãneãxũ. Rü nanaxwèxegü na ítamũwa duũxũgü meã nüxũ na rümoxëgüxũ. ³⁹ —Rü ngutaquëxepataũgüwa rü norü me nixĩ i ãëxgacügümxèwèxewa na natogüxũ. Rü õnagü i taxũwa rü ngẽma õnaãrü yoraxũtawawa ügüxũ i nachicacèx nadaugü. ⁴⁰ —Natürü tũxna nanapuxũ ya tũmapatagü ya yixema yutegüxe. Rü ñuxüchi nanamèxẽẽ i norü yumüxëgü na ngẽmagu nügü yacüxgüxũcèx rü duũxũgü nagu rüxĩnũëxũcèx na aixcũma mexügu na yixigüxũ. Natürü nümagü tá nixĩ i yexeraãcü napoxcuexũ —ñanagürü.

Yutecü ga ngearü dïëruãxcü ga Tupanacèx dïëru ngixũ ixãcü

(Lc 21.1-4)

⁴¹ Wüxicana ga Ngechuchu rü tupauca ga taxũneãrü dïëruchiũãrü toxmèxtawawa narüto. Rü yema inadawenü ga ñuxãcü duũxũgü yexma ngixũ yanaxücuchigüxũ ga norü dïërugü. Rü muxũma ga duũxũgü ga idïëruãxgüxüchixũ rü yexma ngixũ nayarüxücuchigü ga muxüchicü ga norü dïëru. ⁴² Rü ngürü yema ingu ga wüxi ga yutecü ga ngearü dïëruãxcü. Rü ngĩma rü wüxi ga yema dïëruchiũgu ngixũ iyarüxücuchi ga taxretachinü ga dïëruacü ga ítanücü. ⁴³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngüexügüçèx naca, rü ñanagürü nüxũ: —Aixcũma pemaã nüxũ chixu rü ñaã ngecü i yutecü i ngearü dïëruãxcü,

rü guxũ i ngẽma togü i dīeruchiũgu dīeru ngĩxũ ixücuchigũxũârũ yexera ngĩxũ ixã. ⁴⁴Erü guxũma i togü rü ngĩxũ inaxãgü i ngẽma nüxũ íyaxügücü. Natürü ngĩma ngĩxũ naŋauxyane ngĩxũ ixã i guxcũma i ngĩxũ ngẽxmèxcü i ngĩrũ ònatanü —ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü na tupauca ga taxũnegu tá na napogüexũ

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

13 Rü yexguma tupauca ga taxũnewa ínaxũxũgu ga Ngechuchu, rü wüxi ga norü ngüexũgü rü ñanagürü nüxũ: —Pa Ngüexẽeruüx jducax ñuxãcü nimexèchi ya daa tupauca ya itaxũne rü nextapüxaru nutagü! —ñanagürü. ²Natürü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Pema nüxũ pedaugü ya guxũnema ya yima tupauca ya taxũnearü ípatagü. Natürü pemaã nüxũ chixu rü aixcũma guxũnema ya daa ípatagü rü tá nagu napogüe. Rü norü nutagü rü taxucütãma nügüétü naxüxüra, rü bai tá ya wüxi —ñanagürü.

Cuèxruũgü i tá nüxũ idauxũ naxũpa na nagúxũ i naãne

(Mt 24.3-28; Lc 21.7-24, 17.22-24)

³⁻⁴Rü yemawena rü Orĩbunecüaru Mèxpũne ga tupauca ga taxũnearü toxmèxtawa yexmanewa naxĩ. Rü yéma narĩto ga Ngechuchu. Rü Pedru rü Chaũtiãgu rü Cuãũ rü Aũdré rü naxũtawa naxĩ na noxriuwama nüxna nacagüexücèx. Rü ñanagürügü: —Tanaxwèxe i tomaã nüxũ quixu na ñuxgu tá nangupetüxũ i ngẽma nüxũ quixuxũ. ¿Rü ŋacü tá nixĩ i norü cuèxruũ i nawa nüxũ tacuãxũ ega nawa tá nanguxgu i ngẽma? —ñanagürügü. ⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —¡Pexuãègü na taxúema pexũ womüxèèxücèx! ⁶—Erü muxüchixü i duũxügü tá ínangugü, rü

chaugu tá nügü nicuxgü, rü ñanagürügü tá:

“Choma nixĩ i Cristu”, ñanagürügü tá. Rü muxüchixü i duũxügüxü tá nawomüxèè. ⁷—Rü ngëxguma nüxũ pexĩnüègu na nügü nadèixü i nachiũãnegü i ngaicamagüxü rü togü i nachiũãnegü i yaxüguxüxü, ¡rü tãütãma ngẽmacèx pebaixãchiãègü! Erü woetama ngẽmaãcü tá nangupetü. Natürü tãütãma naãnearü gux nixĩ i ngẽma. ⁸—Erü wüxi i nachiũãne rü to i nachiũãnemaã tá nügü nadai. Rü wüxi ya ãèxgacüaru churaragü rü to i ãèxgacüaru churaragümaã tá nügü nadai. Rü muxũma i nachicawa rü tá naxĩãxãchiane. Rü tá taiya nangux. Natürü guxũma i ngẽma rü norü ügümare nixĩ i ngẽma ngüxü i tá ínguxü. ⁹—¡Rü meã pegüna pedaugü! Erü ãèxgacügüpèxewa tá pexũ nagagü, rü ngutaquéxepataũgügu tá pexũ niçuaixgü. Rü nachiũãnegüaru ãèxgacügüpèxewa tá pexũ nagagü naxcèx na chorü duũxügü na pixigüxü. Natürü ngẽmaãcü tá pexũ natauxcha na ngẽma ãèxgacügümaã nüxũ pixuxü i chauchiga. ¹⁰—Natürü naxüpa na nagúxũ i naãne rü tá nüxũ nixugüe i Tupanaãrũ ore i guxü i nachiũãnegüwa. ¹¹—Natürü ngëxguma ãèxgacügüpèxewa pexũ nagagügu, ¡rü tãütãma pexoegaãègü naxcèx na ŋacũmaã tá penangãxüxü! ¡Rü namaã nüxũ pixu i ngẽma ore i ngëxgumatama Tupana pexna ãxü na nüxũ pixuxücèx! Erü tãütãma pema nixĩ na pidexagüxü, natürü Tupanaãè i Üüinexü tá nixĩ i pewa idexaxü. ¹²—Rü nügüeneègüwa tátama rü ãèxgacügüxütawa nügü ínayaxuaxügü na ngẽmaãcü tüxü nadèixücèx. Rü ngëxgumarüũ tá ta i papãgü rü mamãgü rü tá naxãcügüxü ínayaxuaxügü. Rü nümagü i naxãcügü rü tá nanatügümaã rü naègümaã nanuè, rü tá tüxü ínayaxuaxügü na

ãëxgacügü tüxü nadëixücëx. ¹³—Rü guxü i naãnewa rü duüxügü tá pexchi naxaie naxcëx na chorü duüxügü pixīgüxü. Natürü yíxema naetüwa meã Tupanaãxü yaxõómáxë, rü yíxema tá tixí ya aixcüma nayaxúxe i maxü i taguma gúxü. ¹⁴—Rü ngëxguma nüxü pedëuxgu i ngëma aüächixü rü aücümaxüchixü i chixexëeruü i ngextá tama ínaxwëxexüwa na nangëxmaxü, rü ngëxguma ya yíxema Yudéaanewa ngëxmagüxe, rü tanaxwëxe i mëxpúneãnewa tabuxmü. Rü texé ya yíxema nüxü daumatüxe, rü name nixí i meã nagu tarüxínü i ngëma! ¹⁵—Rü ngëma ngunexügu texé tûmapataëxtüwa ngëxmagu, rü tama name i tûmapatagu tayangaxi na tacü i tûmaãrü ngëmaxü tayayaxuxücëx. ¹⁶—Rü texé ya tûmaãnewa ngëxmaxë rü tama name i tûmapatacëx tataegu na tûmachirugü tayayaxuxücëx. ¹⁷—Rü ngëma ngunexügügu, rü wüxi i ngechaü tá nixí i tûmacëx ya yíxema ngexegü ya itacharaügüxe rü yíxema maïxácügüxe. ¹⁸—Rü Tupanana naxcëx peca i perü yumüxëwa na tama gáuane ixüyane pexü na nangupetüxücëx i ngëma chixexü! ¹⁹—Erü ngëma ngunexügügu rü poraãcü tá nangëxma i ngúxü ga noxri Tupana naãne ixügügumama taguma yexmaxü, rü ngëmawena rü tagutáma nangëxma. ²⁰—Rü ngëxguma Tupana tama nanoxrexëgu i ngëma ngunexügü, rü taxüetáma tamaxü. Natürü Tupana rü marü nananoxrexë i ngëma ngunexügü erü tüxü nangechaü ya yíxema noxrüxü tüxü nadexe. ²¹—Rü ngëxguma texé pexü ñagügu:

“Dücëx, daa nixí ya Cristu”, ñagügu, rü éxna:

“Gua nixí ya Cristu”, ñagügu, rü tãxü i nüxü peyaxõgüxü! ²²—Erü Cristugüneta rü Tupanaãrü orearü uruügüneta tá ínangugü. Rü tá nanaxügü i muxüma i cuëxruügü i taxügü. Rü ngëmaãcü,

ega nüxü natauxchagu, rü tá tüxü nawomüxëëgü woo ya yíxema duüxëgü ya Tupanatama tüxü dexe. ²³—Pexuãëgü! Erü guxüma i ngëma tá ngupetüxü, rü marü naxüpa pemaã nüxü chixu.

Ñuxácü tá nixí i ngëxguma nataegugu ya Tupana Nane ya duüxüxü ixícü

(Mt 24.29-35, 42, 44; Lc 21.25-36)

²⁴—Natürü marü nangupetügu i ngëma ngúxügü, rü ngëma ngunexügügu rü tá nixo ya üëxcü rü täütáma inabaxi ya tauemacü. ²⁵—Rü woramacurigü rü ëhtagü rü tá narüyi. Rü guxüma i daxüwa ngëxmaxü rü tá naxíãxächitanü rü nachicana tá nixígachitanü. ²⁶—Rü ngëxguma i duüxügü rü tá nüxü nadaugü ya Tupana Nane ya duüxüxü ixícü na caixanexügü ínaxíxü i guxüma i norü poramaã rü norü ngóonexümaã. ²⁷—Rü tá nanamu i norü orearü ngeruügü i daxücüãx na tüxü nanutaquëxexücëx ya yíxema Tupana tüxü idexechixe ya guxüwama ngëxmagüxe ñuxmatáta naãne íyacuáxüwa nangu. ²⁸—Iperüxínüë i ñaã nguxëëtae i orix i iguerachiga, rü naxcëx pengúe! Rü ngëxguma ngexwacaxüxü i nachacüüxacügü iyariyixgu rü naxüátügu, rü ngëmawa nüxü pecuëx na paxa tá taunecü yíixü. ²⁹—Rü ngëxgumarüü ta, rü ngëxguma nüxü pedëuxgu na nangupetüxü i ngëma pemaã nüxü chixuxü, rü ngëmawa tá nüxü pecuëx na paxaxüchi tá ínanguxü ya Tupana Nane ya duüxüxü ixícü. ³⁰—Rü guxüma i ngëma ñuxma pemaã nüxü chixuxü rü aixcüma tá nangupetü naxüpa na nayuxü i ngëma duüxügü i ngëxguma maxëxü. ³¹—Daxüguxü i naãne rü ñoma i naãne rü tá inayarüxo. Natürü chorü ore rü tagutáma inayarüxo, rü aixcüma tá ningü. ³²—Natürü ngëma ngunexü rü ora i nagu tá nangupetüxü i ngëma pemaã nüxü chixuxü, rü Tanatü

ya Tupanaxícata ma nūxū nacuèx i ñuxgu tá na nangupetūxū i ngēma, rü taxúema ya toge nūxū tacuèx. Rü woo i norü orearü ngeruūgü i daxūcūāx rü tama nūxū nacuèxgü, rü woo i choma na Nane chíxū rü tama nūxū chacuèx i ñuxgu tá na nangupetūxū i ngēma. ³³—Rü ngēmacèx, ¡pedaue rü pexuāègü! Erü tama nūxū pecuèx i tacü rü ora tá íchangu i chomax. ³⁴—Rü guxūma i ngēma pemaā nūxū chixuxū, rü ñoma wüxi ga yatü ga ixūāchichaūcü na to ga nachiuānewa naxūxūcèrxūxū nixī. Rü yemacèx norü puracütanūxūna naxāga na mea nūxna nadaugūxūcèx ga guma napata. Rü ñuxūchi wüxichigüna nanaxā ga norü puracü. Rü yēma īāxārü dauruū rü nagu nanamu na mea nadauxūtaegūxūcèx. ³⁵⁻³⁶—¡Rü ngēmacèx i pema rü name na ípexuāxègūxū! Erü tama nūxū pecuèx i ñuxgu tá ínangu ya yima cori ya ípataarü yora, rü bexmana noxri nachūtagu, rü éxna ngāxūcüügu, rü éxna otá icaxgu, rü éxna noxri yangóonegu. ¡Rü ngēmacèx ipedaue na ngürüāchi ínanguxgu tama ípepeeyane pexú na íyanguéúxūcèx! ³⁷—Rü ngēma ore i pemaā nūxū chixuxū, rü guxū i duūxūgūcèx nixī. ¡Rü ipedauecha! —ñanagürü.

Āëxgacügü naxcèx nadaugü na ñuxācu Ngechuchuxū yayauxgūxū

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Cu 11.45-53)

14 Rü taxre ga ngunexū nataxu ga na nawa nanguxū ga Yudufugüarü peta ga Üpetüchiga ga nagu nangōxgüāxū ga pāu ga ngearü puxēeruūāxū. Rü ga paigüarü āëxgacügü rü ngüxèeruūgü ga mugüwa nguxēetaegūxū rü naxcèx nadaugü ga ñuxācü bexma duūxūgüechita Ngechuchuxū na yayauxgūxū rü na yamèxgüāxūcèx. ²Yerü nūmaxū rü ñanagürügü: —Taxucürüwama ñuxma

petagu tayayauxgü, erü duūxūgü rü tá tamaā nanuē —ñanagürügü.

Wüxi ga nge rü Ngechuchuerugu inaba ga pumara

(Mt 26.6-13; Cu 12.1-8)

³Rü Ngechuchu rü Betániāwa naxū napatawa ga Chimáü ga rüchaxü necümaā naxugüācü. Rü yexguma mechawa natoyane, rü yéma ingu ga wüxi ga ngecü ga wüxiweū ga pumara ga yixichixū ga tatanūxūchixū yéma ngecü. Rü iyapoyenagu ga yema pumarachixū ga nuta ga mexèchicünaxcèx, rü Ngechuchuerugu inaba. ⁴Natürü ñuxre ga yema yéma yexmagūxū rü nanuē naxcèx ga yema naxūxū ga yema ngecü, rü nügümaā ñanagürügü: —¿Tüxcüü ngēxma inaxaiyaxū i ngēma pumara? ⁵—Rü narümemaē chi nixī i 300 tachinü i dīerugu namaā itaxe, rü ñuxūchi ngēma dīerumaā nūxū irüngūxèe i ngēma duūxūgü i ngearü dīeruāxgūxū —ñanagürügü. Rü yemaācü ngīchiga nidexagü ga yema nge. ⁶Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nūxū: —¡Ngexrūma! ¿Tüxcüü ngīxū pechixewe? Erü ngēma chomaā naxūxū, rü wüxi i mexū nixī. ⁷—Rü ngēma ngearü dīeruāxgūxū rü guxūgutāma petanüwa nangēxmagü, rü ngēmaācü pexú natauxcha na nūxū perüngūxèèxū i ngēxguma penaxwèxegu. Natürü i choma rü taitāma guxūgu petanüwa changēxma. ⁸—Rü ñaā nge rü inaxü i guxūma i ngēma ngīxū taxchaxū, rü ngēmacèx yoxni choxū ipumaraxūne naxūpa na ichatāxū. ⁹—Rü aixcūma pemaā nūxū chixu rü guxū i nañewa i ngextá duūxūgü nūxū íxugügūxūwa i ore i maxèxèeruū, rü ñaā ngecü chomaā üxū rü tá ta nūxū nixugügü. Rü ngēmaācü tá ngīxna nacuèxāchie i duūxūgü —ñanagürü ga Ngechuchu.

**Yuda rü äëxgacügümaã
nanamexëë na ñuxäcü tá na
Ngechuchuxü yayauxgüxücèx**

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰Rü Yuda Icarüte ga wüxi ga yema 12 ga ngúexütanüxü ixixü, rü Yudfugiarü paigiarü äëxgacügütanüwa naxü na namaã yamexëëaxücèx na ñuxäcü tá na Ngechuchuxü yayauxgüxücèx. ¹¹Rü yexguma yemaxü naxinüëgu, rü nümagü ga yema äëxgacügü rü nataãëgü. Rü díëru Yudana ngixü naxuaxügü. Rü yexgumama inanaxügü ga Yuda ga naxcèx na nadauxü ga ñuxäcü nüxü na natauxchaxëëgüaxü na duüxügüechita Ngechuchuxü yayauxgüxücèx.

Coriarü ònachiga

*(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Cu
13.21-30; 1 Co 11.23-26)*

¹²Rü nawa nangu ga ngunexü ga nagu inaxügüxü ga yema peta ga pãü ga ngearü puxëeruüáxü nagu nangõxgüxü. Rü yema nixi ga ngunexü ga nagu carneruxacü naxcèx yamëxgüxü ga Üpetüchigaarü peta. Rü yexguma ga norü ngúexügü rü Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Ngextá cunaxwëxe na tanamexëëxü i òna i Üpetüchigaarü petagu ingóxü? —ñanagürügü. ¹³Rü yexguma ga nüma rü nanamu ga taxre ga norü ngúexügü, rü ñanagürü nüxü: —¡Ëcü, yéa ñanewa pexi! Rü ngëxma tá nüxü peyangau i wüxi i yatü i wüxi ya tüxü ya dexámaã ääcuxe ngëxma tüxü ingexü. ¡Rü nawe perüxi! ¹⁴—¡Rü yima ipata ya nagu yaxücune i ngëma yatü, rü yima ñãrü yoramaã nüxü pixu, rü ñapegügü nüxü: “Torü ngúexëëruü nüxü nacuáxchãü na ngëxü yïixü i ngëma ucapu i norü ngúexügümaã tá nawa nachibüxü i Üpetüchigaarü ònagu”, ñapegügü nüxü! ¹⁵—Rü nüma tá pexü nüxü

nadauxëë i wüxi i ucapu i taxü i marü meã mexëëxü i norü daxüchiüwa ngëxmaxü. ¡Rü ngema penamexëëx i tóru òna i Üpetüchigacèx ixixü! —ñanagürü nüxü. ¹⁶Rü inaxiãchi ga yema taxre ga ngúexügü, rü ñanewa naxi. Rü yexma nüxü inyangaugü ga guxüma yema Ngechuchu namaã nüxü ixuxürüü. Rü yéma nanamexëë ga òna ga Üpetüchigacèx ixixü. ¹⁷Rü yexguma marü nachütachaügu, rü ñangu ga Ngechuchu namaã ga yema 12 ga norü ngúexügü. ¹⁸Rü yexguma mechawa ñnachibüeyane, rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü wüxie ya petanüwa i ñuxma chomaã nuã chibüxe tá tixi ya bexma choxü íyaxuaxüxë —ñanagürü. ¹⁹Rü yexguma ga nümagü ga norü ngúexügü rü poraãcü nangechaügü. Rü inanaxügüe ga na wüxichigü nüxna icachigüxü, rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¿choma tá chiixü i cuxü íchayaxuaxüxü? —ñanagürügü. ²⁰Rü nüma ga Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —Wüxi i pema i 12 tanüwa i daatama poratuwa norü pãü iwaixëëxü, rü ngëma tá nixi i choxü íyaxuaxüxü. ²¹—Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü tá chayü ngëma Tupanaãrü ore i ümatüxü nüxü ixuxürüü. Natürü wüxi i ngechaüxüchi nixi naxcèx i ngëma yatü i choxü íyaxuaxüxü. Rü narütemaë chi nixi ga noxtacüma tãü chima na nabuxü —ñanagürü. ²²Rü yexguma ñnachibüeyane, rü Ngechuchu nanayaxu ga pãü. Rü Tupanana moxë naxã, rü inanabücu, rü norü ngúexügüxü nayanu. Rü ñanagürü nüxü: —¡Penayaux i ñãã pãü! Rü ngëma rü chaxunechiga nixi —ñanagürü. ²³Rü yemawena nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binumaã ääcuxü. Rü yexgumarüü ta Tupanana moxë naxcèx naxãxira, rü ñuxüchi norü ngúexügüna

nanaxã. Rũ guxũma nawa naxaxegũ.
²⁴Rũ ñanagũrũ nũxũ: —Daa binu ya chaugũ i muxũma i duũxũgũcèx ibacũchiga nixĩ. Rũ yimawa Tupana meãma nanangoxẽẽ na aixcũma yĩxũ i norũ uneta. ²⁵—Rũ aixcũma pemaã nũxũ chixu rũ tãxũtãma wena chayaxaxũ ya daa binu ñuxmatãta Tupana aẽxgacũ íxixũwa binu ya ngexwacaxũcũ chayaxaxũx —ñanagũrũ.

**Ngechuchu nũxũ nixu rũ
 Pedru rũ taxũtãma nũgũ
 nixu na norũ ngũexũ yĩxũ**

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Cu 13.36-38)

²⁶Rũ ñuxũchi nawiyaegũ ñuxre ga Tupanaãrũ wiyaegu. Rũ yemawena rũ Orfbunecũarũ Mèxpũnewa naxĩ. ²⁷Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagũrũ nũxũ: —Guxãma i pema rũ tá choxũ ípetèxgũ. Erũ ngẽmaãcũ nũxũ nixu i Tupanaãrũ ore i ùmatũxũ i ñaxũ: “Tã chayamèx ya carneruarũ dauruũ, rũ tá nanaxũanemare i carnerugũ”, ñaxũ. ²⁸—Natũrũ ngèxguma marũ yuwa ícharũdaxguwena, rũ chaxira tá pexũpa Gariréanewa chaxũ —ñanagũrũ. ²⁹Rũ yexguma ga Pedru rũ ñanagũrũ nũxũ: —Woo guxũma i togũ cuxũ ítèxgu, rũ choma rũ tãũtãma cuxũ íchatèx —ñanagũrũ. ³⁰Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ ñanagũrũ nũxũ: —Aixcũma cumaã nũxũ chixu rũ ñomatama i chũtaxũgu rũ naxũpa na taxrèxpũxcũna yaçaxũ i otã, rũ tomaèxpũxcũna taxũtãma cugũ quixu na chorũ duũxũ quĩxũ —ñanagũrũ. ³¹Natũrũ nũma ga Pedru rũ ñanagũrũama: —Woo wũxigu cumaã chayuxgu, rũ tãxũtãma chaugũ ichicux na curũ duũxũ chĩxũ —ñanagũrũ. Rũ guxũma ga togũ ga norũ ngũexũgũ rũ ta yema ñanagũrũgũ.

**Ngechuchu rũ Yechemaníwa
 nayayumũxẽ**

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³²Rũ yemawena rũ Ngechuchu rũ norũ ngũexũgũ rũ nawa naxĩ ga wũxi ga nachica ga Yechemanígu aegaxũ. Rũ Ngechuchu rũ ñanagũrũ nũxũ: —¡Nuã perũtogũ yoxni paxa yéa chayayumũxẽ! —ñanagũrũ. ³³Rũ ñuxũchi ínayagagũ ga Pedru, rũ Chaũtiãgu, rũ Cuãũ. Rũ naxcèx inaxũgũ ga na poraãcũ nangechaũxũ rũ naxixãchiãèxũ. ³⁴Rũ yexguma rũ ñanagũrũ nũxũ: —Poraãcũ changechaũ, rũ nagu charũxĩnũ na ngẽmamaã tá chayuxũ. ¡Rũ nuxa perũcho i pemax, rũ ipedaue! —ñanagũrũ. ³⁵Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ yéaxũra naxũ. Rũ ñaxtũanegu nanangũcuchi. Rũ Tupanana naxcèx naca na nawa ínanguxuchixũcèx ga yema ngũxũ ga yexguma chi Tupanaãrũ ngũchaũ yixĩgu. ³⁶Rũ norũ yumũxèwa rũ ñanagũrũ: —Pa Chaunatũx, cuxcèx rũ guxũma natauxcha. ¡Rũ nũxna choxũ ínanguxuchixèẽ i ñaã ngũxũ i tá choxũ ùpetũxũ! Natũrũ chanaxwèxe i cunaxũ i cuxrũtama ngũchaũ rũ tama i choxrũ —ñanagũrũ. ³⁷Rũ ñuxũchi nataegu ga norũ ngũexũgũ íyexmagũxũwa. Rũ nũxũ inayangau ga na ínapeexũ. Rũ ñanagũrũ Pedruxũ: —Pa Chimãũx, ¿Ícupe? ¿Tama éxna namaã cupora na icudauxũ, rũ bai i wũxi i ora? ³⁸—¡Rũ ipedaue, rũ Tupanana naxcèx peça na pexũ nangũxèèxũcèx na tama choxũ ípetãxũcèx i ngèxguma taçacũ rũ guxchaxũ pexũ ùpetũgu! Erũ aixcũma peãèwa rũ ípememare, natũrũ pexene nixĩ i ngẽma turaxũ —ñanagũrũ. ³⁹Rũ wenaxãrũ ínixũ, rũ noxrĩrũũtama nayayumũxẽ. ⁴⁰Rũ yexguma wenaxãrũ norũ ngũexũgũcèx nataegugu, rũ nũxũ inayangau ga na wenaxãrũ ínapeexũ, yerũ poraãcũ

nayaxtaexüchi. Rü yemacèx ga nümagü rü tama nüxü nacuèxgü ga na tacümaã tá nangäxügüäxü. ⁴¹Rü norü tomaèxpüxcüna wenaxärü norü ngüexügücèx nataegu, rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxma rü ta éxna ípepeema rü iperüngüèëama? ¡Rü marütama! Erü choma i Tupana Nane na duïxüxü chiixü rü marü nawa nangu i ora na choxü na yayauxgüxü rü nüxna na choxü namugüxücèx i duïxügü i chixexü i pecaduäxgüxü. ⁴²—¡Rü ipechigü, rü ngixã ítixi! Erü marü ñomama nixi i ngëma choxü íyaxuaxüxü —ñanagürü.

Ngechuchuxü niyauxgü

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Cu 18.2-11)

⁴³Rü yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü ínangu ga Yuda ga norü ngüexüchiréx ixixü. Rü nawe narüxí ga muxüma ga duïxügü ga taramaã rü naïmaã ixäxnexü. Rü yema nixí ga duïxügü ga yéma namugüxü ga paigüarü äèxgacügü rü ngüexèëruügü ga mugüwa nguxèëtaegüxü rü Yudüfugüarü äèxgacügüerugü. ⁴⁴Rü Yuda ga ínaxuaxüxü rü marü yema duïxügümaã nanamexèë, rü ñanagürü:

“Ngëma nüxü chachüxuxü nixí i Ngechuchu. Rü ngëma tá nixí i piyauxgüxü rü meã peyanáïacüma peyagagüxü” —ñanagürü. ⁴⁵Rü yemaäcü Ngechuchucèx nixü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngüexèëruüx —ñanagürü. Rü ñuxüchi nanachüxu.

⁴⁶Rü yexgumatama Ngechuchuxü niyauxgü. ⁴⁷Natürü wüxi ga Ngechuchutanüxü nanawéxechi ga norü tara, rü yemamaã paigüarü äèxgacüarü duïxüxü ínadaechinü. ⁴⁸Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema duïxügüna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü taragü rü naïxmenèxägümaã chauxcèx nuã pexí na choxü peyarüyauxgüxücèx ñoma wüxi i ngítèxáxü chiixürüü?

⁴⁹—Rü guxü ga ngunexügu rü petanüwa chayexma ga yexguma tupauca ga taxünewa changuxèëtaegu, rü taguma choxü piyauxgü. Natürü ñaã ñuxma ngupetüxü, rü nangupetü na yanguxücèx i Tupanaärü ore i ümatüxü —ñanagürü. ⁵⁰Rü yexguma ga guxüma ga norü ngüexügü rü nüxna nibuxmü. Rü nüxícatama yéma nanatèxgü ga Ngechuchu. ⁵¹Natürü wüxi ga ngextüxücü ga düxruümaäxíca nügü nuquecü nawe nixüchigü. Rü yema duïxügü rü nayayauxgü. ⁵²Natürü nüma rü nüxü ningéx ga yema düxruü, rü yemaäcü ngexchiruäcüma niña.

**Äèxgacügüpéxewa
Ngechuchuxü nagagü**

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Cu 18.12-14, 19-24)

⁵³Rü yexguma ga yema duïxügü rü paigüarü äèxgacüpéxewa nanagagü ga Ngechuchu. Rü yexma nangutaquéxegü ga guxüma ga togü ga paigü ga äèxgacügü ixígüxü, rü yema Yudüfugüarü äèxgacügüerugü, rü yema ngüexèëruügü ga mugüwa nguxèëtaegüxü. ⁵⁴Natürü ga Pedru rü yaxügu nawe nixächigü ñuxmata guma paigüarü äèxgacüpataèxtüwa nangu. Rü purichíagü ga tupauca ga taxüneärü dauruügümaã yéma íäxtüwa narüto. Rü nügü yéma nanaixü üxüxütawa.

⁵⁵Rü yema paigüarü äèxgacügü rü guxüma ga yema togü ga äèxgacügü ga itaxü rü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü Ngechuchuxü na ínaxuaxügüxü rü na yamèxgüäxücèx. Natürü taxucürüwa nüxü inayangaugü ga tacücèx tá na yamèxgüäxü. ⁵⁶Yerü woo muxüma ga duïxügü rü nüxü nixugüe ga doramare ga nachiga, natürü nügütanüwatama rü tama nawüxigu ga norü ore. ⁵⁷⁻⁵⁸Rü ñuxre ga togü inachigü rü doraxümare nixugüe ga Ngechuchuchiga. Rü

ñanagürügü: —Toma nüxü taxĩnüē ga na ñaxü:

“Tá chanangutaxüxēē ya daa tupauca ya taxüne ya duüxügü üxüne. Rü tomaēxpüx i ngunexügu tá chanaxü ya nái ya tama duüxügü üxüne”, ñaxü —ñanagürügü. ⁵⁹Natürü woo yema ore-maā, rü tama nawüxigüēga ga norü ore. ⁶⁰Rü yexguma ga guma paigüarü āēxgacü rü guxüpēxewa inachi. Rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Ēxna taxuxümaāma cunangāxü i ñux-max? ¿Rü tacü nixi i ngēma nüxü yax-ugüxü i cuchiga? —ñanagürü. ⁶¹Natürü ga Ngechuchu rü nangeëxmare, rü tax-uxümaāma nanangāxü. Rü yemacèx ga nüma ga paigüarü āēxgacü rü wenaxärü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü cuma quiixü ya Cristu ya Tupana ya mecü Nane? —ñanagürü. ⁶²Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ngü. Ngēma nüxü quixuxü chixi. Rü tá choxü pedaugü i ngēxguma Tupana ya poracüarü tügü necüwawa charü-toxgu rü ngēxguma caixanexügu wenaxärü núma chaxüxgu —ñanagürü. ⁶³Rü yexguma ga guma paigüarü āēxgacü rü norü numaā nügüchirugu nagaugü. Rü ñanagürü: —¿Tüxcüü marü tanaxwēxe i to i duüxü i nüxü ixugüxü i nachiga? ⁶⁴—Rü pematama marü nüxü pexĩnüē na ñuxácü Tupanamaā nagux-chigaxü. ¿Rü ñuxü ñapegüxü i ñux-max? —ñanagürü. Rü guxüma wüxigu narüxĩnüē rü: —Aixcüma nixi na chixexü naxüxü rü namexü na nayuxü —ñanagürügü. ⁶⁵Rü ñuxre ga nümagü rü inanaxügüē ga nüxna na naçauixgüexü. Rü nanatüxetügü rü ñuxüchi nüxü nidagügü ñaxümaā: —¡Nüxü nacüēx na texé cuxü idagüxü! —ñanagürügü. Rü yema tupauca ga taxüneärü dauruügü ga purichíagü rü nanapechíwegü.

Pedru rü tama nügü nixu na Ngechuchuxü nacuáxü

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Cu 18.15-18, 25-29)

⁶⁶Rü yoxni ga Pedru rü ñaxtüwa āēxgacüpataëxtüwa nayexma. Rü yexgumayena yéma ingu ga wüxi ga pacü ga guma āēxgacüarü duüxü ixicü. ⁶⁷Rü yexguma Pedruxü nadēuxgu ga yéma üxüxütawa nügü na nanaixüxü, rü meā nüxü idawenü, rü ngigürügü nüxü: —Cuma rü ta namücü quixi i ngēma Ngechuchu i Nacharé tucüāx —ngigürügü. ⁶⁸Natürü ga Pedru rü nügü inicux na Ngechuchuarü duüxü yüxü, rü ñanagürü: —Choma rü tama nüxü chacuēx ya yima. Rü tama nüxü chacuēx i tacüchiga nixi i ngēma nüxü quixuxü —ñanagürü. Rü yexguma ga nüma rü ipataëxtüarü düxétüwa naxü. Rü yexgumatama nica ga otá. ⁶⁹Natürü ga yema pacü rü wenaxärü Pedruxü idau, rü inaxügü ga yema togümaā nüxü na yaxuxü, rü ngigürügü: —Naā rü wüxi i natanüxü nixi —ngigürügü. ⁷⁰Natürü nüma ga Pedru rü wena tama nügü nixu. Rü yixcamaxüra rü yema duüxügü ga yéma yexmagüxü rü wenaxärü ñanagürügü nüxü: —Aixcüma nixi na cuma rü ta ngēma Ngechuchutanüxü na quiixü, erü wüxi i Gariréanecüāx quixi —ñanagürügü. ⁷¹Rü yexguma ga Pedru rü poraäcü nügü nixā, rü ñanagürü: —Rü aixcüma tama nüxü chacuēx i ngēma yatü i nachiga pidexagüxü. Rü ngēxguma doraxü chixuxgu rü ¡Tupana choxü poxcux! —ñanagürü. ⁷²Rü yexgumatama norü taxreēxpüxcüna nica ga otá. Rü yexguma ga Pedru rü nüxna nacüēxāchi ga yema ore ga üpaacü Ngechuchu namaā nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Rü naxüpa na taxreēxpüxcüna otá icaxü, rü cuma rü tá tomaēxpüxcüna cugü quicux na chorü duüxü quiixü”,

ñaxũ. Rũ yexguma ga Pedru rũ poraãcũxũchima naxaxu.

**Piratupéxewa nayexma
ga Ngechuchu**

*(Mt 27.1-2, 11-14; Lc
23.1-5; Cu 18.28-38)*

15 Rũ yexguma yangunegu, rũ nangutaquéxegũ ga ãëxgacũgũ ga taxũgũ ga paigũarũ ãëxgacũgũ rũ Yudfugũarũ ãëxgacũgũerugũ rũ ngúexëëruũgũ ga muguwa nguxëãtaegũxũ rũ guxũma ga togũ ga yema ãëxgacũgũtanũwa ùgũxũ. Rũ Ngechuchuxũ yanëĩxgũchacũũãcũma ãëxgacũ ga Piratuxũtawana nanagagũ. ²Rũ nũma ga Piratu rũ Ngechuchuna naca rũ ñanagũrũ: —¿Cuma quiĩxũ i Yudfugũarũ ãëxgacũ ya tacũ? —ñanagũrũ. Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagũrũ: —Ngũ, yima nũxũ quixucũ chixĩ —ñanagũrũ. ³⁻⁴Natũrũ yema paigũarũ ãëxgacũgũ rũ poraãcũ ñnanaxuaxũgũama, rũ yemacèx ga Piratu rũ wenaxãrũ Ngechuchuna naca, rũ ñanagũrũ: —¿Éxna taxuxũmaãma cunangãxũ? ;Dũcèx i ñuxre i cuchiga i nũxũ yaxugũexũ! —ñanagũrũ. ⁵Natũrũ ga Ngechuchu rũ taxuxũmaãma nanangãxũ. Rũ yemacèx ga Piratu rũ poraãcũ nabaixãchiãe.

**Piratu rũ Ngechuchumaã
nanaxuegu na nayuxũcèx**

*(Mt 27.15-31; Lc
23.13-25; Cu 18.38-19.16)*

⁶Rũ gucũ ga taunecũgu ga yexguma yema Ûpetũchigaarũ petawa nanguxgu rũ Piratu ñnananguxuchixëëxũ ga wũxi ga poxcuxũ ga duũxũgũ naxcèx ícagũxũ, yerũ yema nixĩ ga nacũma. ⁷Rũ wũxi ga yatũ ga Barabãgu ãegaxũ, rũ poxcupataũgu napoxcu wũxigu namaã ga togũ ga natanũxũ ga máëtagũxũ ga yexguma ãëxgacũxũ ñnatèxũchigũchaũgu.

⁸Rũ yema duũxũgũ rũ yéma Piratuxũtawana nangugũ. Rũ ñnanaxũgũe ga Piratuna na nacagũexũ na naxcèx yangéãxũcèx ga wũxi ga poxcuxũ aixrũgumarũ. ⁹Rũ Piratu nanangãxũ, rũ ñnanagũrũ: —¿Penaxwèxexũ na pexcèx íchananguxuchixëëxũ ya yima Ngechuchu ya duũxũgũ Yudfugũarũ ãëxgacũmaã naxugũãcũ? —ñnanagũrũ. ¹⁰Rũ yema ñnanagũrũ ga Piratu yerũ nũxũ nacuèx ga na yema paigũarũ ãëxgacũgũ rũ na yaxauxãchixëëxũ yĩxũ ga Ngechuchu nũxna yamugũãxũ. ¹¹Natũrũ ga yema paigũarũ ãëxgacũgũ rũ duũxũgũxũ namugũ ga na tagaãcũ naxcèx ñnacagũxũ ga na Barabãxũ yangéxũcèx. ¹²Rũ yexguma ga Piratu rũ nũxna naca, rũ ñnanagũrũ: —¿Rũ tacũ nixĩ i penaxwèxexũ na chanaxũxũ namaã ya yima Yudfugũarũ ãëxgacũgu pexũégacũ? —ñnanagũrũ. ¹³Rũ nũmagũ ga duũxũgũ rũ tagaãcũ nanangãxũgũ, rũ ñnanagũrũgũ: —¿Curuchawa yapota! —ñnanagũrũgũ. ¹⁴Rũ yexguma ga Piratu rũ ñnanagũrũ nũxũ: —¿Natũrũ tacũ rũ chixexũ naxũ? —ñnanagũrũ. Natũrũ ga nũmagũ rũ wenaxãrũ tagaãcũ ñnanagũrũgũ: —¿Curuchawa yapota! —ñnanagũrũgũ. ¹⁵Rũ yexguma ga Piratu rũ Barabãxũ ñnanguxuchixëë, yerũ duũxũgũxũ nataãëxëëchaũ. Rũ yexguma churaragũxũ Ngechuchuxũ naçuaixëëguwena ga Piratu, rũ ñnũxũchi nũxna nanamu na curuchawa yanapotagũãxũcèx. ¹⁶Rũ yexguma ga nũmagũ ga churaragũ rũ ãëxgacũpataëxtũwa nanagagũ. Rũ yéma nanangutaquéxexëë ga guxũma ga namũcũgũ ga churaragũ. ¹⁷Rũ ñnũxũchi ga yema churaragũ rũ wũxi ga máxũ ga daucharaxũ ga naxchirugu nayacũxëëgũ. Rũ naëruwa nayangèxcuchigũ ga wũxi ga boxũ ga chuchuxũwa naxũgũxũ. ¹⁸Rũ yemawena ñnanaxũgũe na tagaãcũ ñnagũxũ: —¿Namaxũ ya

Yudfugüarü ãëxgacü! —ñagüxü. ¹⁹Rü wüxi ga naïxmenëxãmaã naëruwa nanaçuaixcagü, rü nüxna nacuaixgüe. Rü napéxegu nacaxápüxügü rü nüxü nicuëxüügüneta. ²⁰Rü yexguma yemaäcü nagu yadauxçüraxügüguwena, rü ñanacuxuchigü ga yema naxchiru ga daucharaxü. Rü wenaxäru naxchirugutama nayacuxëëgü. Rü ñuxüchi ñanagaxüchigü na curuchawa yanapotagüãxüçëx.

Ngechuchuxü curuchawa nipotagü

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Cu 19.17-27)

²¹Rü yéma naxüpetü ga wüxi ga yatü ga Chireneçüãx ga Chimáügu äegacü ga Areyáüdrü rü Rufu nanatü ixicü ga nañewa ne ücü. Rü yexguma yéma naxüpetügu rü yema churaragü rü guma yatüxü ngixü iningexëëgü ga Ngechuchuarü curucha. ²²Rü Ngechuchuxü nawa nagagü ga wüxi ga nachica ga Górgutagu äegaxü. Rü yema naëga rü: Duüxëeruchinëxächitaü, ñaxüchiga nixí. ²³Rü nüxna nanaxägü ga binu ga miramaã äëücü. Natürü nüma ga Ngechuchu rü tama nayaxaxü. ²⁴Rü yemawena curuchawa nayapotagü. Rü nümagü ga churaragü rü wüxi ga díëru ngixü nañanagügü na yemawa nüxü nacuëxgüxüçëx na ñuxäcü tá nügümaã yatoyeãxüçëx ga Ngechuchuchiru, rü tacü tá na yangexü ga wüxichigü. ²⁵Rü meãma 9 arü oragu ga pëxmama nixí ga curuchawa yapotagüãxü. ²⁶Rü yéma nayapocuchi ga wüxi ga mürapewa ga äegatachinüxü ga nüxü ixixü ga tacüçëx curuchawa na yapotagüãxü. Rü yema naëga ga mürapewagu üxü, rü ñanagürü: “Yudfugüarü ãëxgacü”, ñanagürü. ²⁷Rü naxrüü curuchawa nayapotagü ga taxre ga máëtagüxü rü wüxi ga norü tügüneçüwawa rü to ga norü toxwecüwawa. ²⁸Rü yemaäcü ningu ga Tupanaärü ore ga ümatüxü ga ñaxü:

“Ngëma chixexü ügüxütanüwaama natëx”, ñaxü. ²⁹⁻³⁰Rü yema duüxügü ga yéma chopetüxü, rü Ngechuchumaã naguxchigagü, rü nanexäerugüäçüma ñanagürügü: —¡Düçëx! Cuma cunangutaüxëëega ya tupauca ya taxüne, rü tomaëxpüx i ngunexügu wenaxäru ícunadaxëëega. ¡Ëcü! ¡Cugütama namaxëë i ñuxmax, rü íruxí i curuchawa! —ñanagürügü. ³¹Rü yexgumarüü ta Ngechuchuxü nacugüecüraxü ga paigüarü ãëxgacügü, rü ngüexëëruügü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxü. Rü ñanagürügü: —Nüma rü togüxü namaxëxëë, natürü taxucürüwama nügütama namaxëë. ³²—¡Ñuxma rü ñaxíx i curuchawa i ngëma Cristu i Iraéaneçüãxärü ãëxgacü na nüxü idaugüxüçëx rü nüxü yaxögüxüçëx! —ñanagürügü. Rü woo ga yema máëtagüxü ga naxrüü curuchawa ipotagüxü, rü namaã naguxchigagü.

Nayu ga Ngechuchu

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Cu 19.28-30)

³³Rü yexguma tocuchiwa nanguxgu, rü guxü ga nañewa naxëãne ñuxmata yáuanecü tomaëxpüxarü orawa nangu. ³⁴Rü yematama oragu rü tagaäcü aita naxü ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —Eríx, Eríx, ¿damá chabátani? —ñanagürü. Rü ngëma rü ñaxüchiga nixí: “Pa Chorü Tupanax, Pa Chorü Tupanax ¿tüxçüü choxü nuã cutëx?” ñaxüchiga nixí. ³⁵Rü nümaxü ga duüxügü ga yéma yexmagüxü, rü nüxü naxínüë rü ñanagürügü: —¡Düçëx, nüxü pexínüë! Nuxçümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Eríacëx naca —ñanagürügü. ³⁶Rü yexguma rü wüxi ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü, rü inañaächí rü wüxi ga tüaxmü niwaixëë namaã ga binu ga marü ngúchiëxüchicü. Rü wüxi ga dexnewa

nayanèix, rü ñuxüchi Ngechuchuèxgu nanawéx na nüxü natuxuxücèx. Rü yema togüxü ñanagürügü: —¡Yixrüma! ¡Ngixã rü itarüdaunü ngoxita Eria nuã ü na curuchawa ínaxixèèaxücèx! —ñanagürügü.
³⁷Natürü nüma ga Ngechuchu rü tagaäcü aita naxü, rü ñuxüchi nayu.
³⁸Rü yexguma ga tupauca ga taxünearü tüyemachiãxü rü taxregu narügaute. Rü daxüwa inaxügü ga na nagaütexü rü ñuxmata ñaxtüwa nangu.
³⁹Rü guma churaragüarü äëxgacü ga Dumacüãx ga Ngechuchupéxewa yexmacü, rü yexguma nüxü nadèuxgu ga na nayuxü, rü ñanagürü: —Aixcüma nixi ya daa yatü i Tupana Nane na yïixü —ñanagürü.
⁴⁰Rü iyexmagü ta ga ñuxre ga ngecügü ga yéma yaxüwa nüxü rüdaunücü. Rü yematanüwa iyexmagü ga María ga Magadacüãx, rü Charumé, rü María ga Yúche rü Chaütiágu ga rübumaécü naë.
⁴¹Rü yema ngecügü iyixi ga Ngechuchuxü íxümücügücü rü nüxü rüngüxèègücü ga yexguma Gariréaanewa nayexmagu. Rü yexgumarüü ta yéma iyexmagü ga mucüma ga naigü ga ngecügü ga Ngechuchuwe rüxücü ga yexguma Yerucharéüwa naxüxgu.

Ngechuchu rü naxmaxügu nayanaxücuchigü

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Cu 19.38-42)

⁴²⁻⁴³Rü yexguma marü nachü-tachaügu ga yema ngunexü ga Yudüfügü nagu nügü imexèëgüxü naxcèx ga ngüxchigaarü ngunexü, rü noxtacüma Piratuxütawa naxü ga Yúche ga Arimatéacüãx. Rü nüma ga guma Yúche rü Yudüfügüarü äëxgacügü ga tacütanüwa naxü, rü wüxi ga äëxgacü ga poraäcü nüxü nangechaügücü nixi. Rü nüma rü ta ínananguxèè na Tupana norü äëxgacü yïixücèx. Rü Piratuxütawa naxcèx ínayaca ga Ngechuchuxüne.

⁴⁴Rü nabaixãchiãë ga Piratu ga marü na nayuxü. Rü yemacèx norü churaragüarü äëxgacücèx nangema na nüxna naçaxücèx na ñuxgumama yïixü ga marü na nayuxü.
⁴⁵Rü yexguma norü churaragüarü äëxgacü namaã nüxü ixuxgu ga marü na nayuxü, rü nüma ga Piratu rü Yúchena nanaxã ga naxüne.
⁴⁶Rü yexguma ga Yúche rü naxcèx nataxe ga wüxi ga naxchápenüü ga mexéchixü. Rü curuchawa nanayaxu ga Ngechuchuxüne, rü yema naxchápenüümaã nananuque. Rü wüxi ga mëxpüne ga nutanaxcèxgu üpaacü yacaxmaügüxü ga naxmaxügu nayanaxücuchi. Rü ñuxüchi wüxi ga nuta ga tacümaã nanangüxtaü.
⁴⁷Rü María ga Magadacüãx rü María ga Yúche naë rü nüxü irüdaunü ga ngexta na yanaxücuchigüãxü.

Wenaxärü namaxü ga Ngechuchu

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Cu 20.1-10)

16 Rü sabaduarü ngunexüguwena, rü María ga Magadacüãx, rü Charumé, rü María ga Chaütiágu naë naxcèx itaxegü ga pumara na namaã nachaãxücèx ga Ngechuchuxüne.
²Rü pèxmamaxüchi ga noxri üèxcü iyarügoxgu ga yüxüarü ngunexügu, rü yema ngecügü rü íyadaugü ga yema naxmaxü ga nagu yanaxücuchigüãxüwa.
³Rü ngigü ngigürügügü: —¿Texé tá taxcèx ítanaxügachi ya yima nuta ya namaã nangüxtaücü? —ngigürügügü.
⁴Natürü yexguma meãma nüxü nadaunügu, rü nüxü idaügü ga marü na ínaxügachixü ga guma nuta ga tacü ga namaã nangüxtaücü ga yema naxmaxü.
⁵Rü yexguma nagu nadaugügu ga yema naxmaxü, rü nüxü idaügü ga wüxi ga ngextüxücü ga mëxchiruxü ga cómüchiruxü ga yéma naxmaxüarü tügünecüwawa rütoxü. Rü poraäcü íbaixãchiãëgü ga yema ngecügü.
⁶Natürü nüma rü ñanagürü ngixü:

—¡Tāxú i pebaixāchiexū! Pema rü naxcèx pedaugü ya Ngechuchu ya Nacharétucūāx ga guma curuchawa yapotagüācü. Marü wena namaxū, rü nataxuma i nuā. ¡Düçèx, meā nüxū pedèux i ñaā nachica ga nagu naxügüāxū! ⁷—¡Rü paxa ípíxí rü Pedrumaā rü ngēma togü i ngúexügümaā nüxū peyarüxugüe, rü ñapegügü nüxū:

“Nüma ya Ngechuchu rü marü nüxíra pexüpa Gariréaanewa naxü. Rü ngema tá nüxū peyadaugü ngēma pemaā nüxū yaxuxürüü”, ñapegügü nüxū! —ñanagürü. ⁸Rü yexguma ga yema ngeçügü rü nüxna íyabuxmü ga yema naxmaxü, yerü ngírü muüēmaā poraäcü iyaduruxe. Rü taxúemaāma nüxū iyaxugügü, yerü poraäcü imuüē.

**Ngechuchu rü ngíxcèx nangox
ga María ga Magadácūāx**

(Cu 20.11-18)

⁹Rü yexguma Ngechuchu yuwa írudaxguwena ga noxri yangunegu ga yüxüarü ngunexügu, rü ngíxcèxira nangox ga María ga Magadácūāx ga ngíwa ínawoxüācü ga 7 ga ngoxogü. ¹⁰Rü ngíma rü íyaxü, rü namaā nüxū iyarüxu ga yema Ngechuchumüçügü ga íngechaügüxü rü íxauxexü. ¹¹Natürü ga nümagü rü tama nayaxögüchaü ga yexguma nüxū naxínüēgu ga na namaxüxü ga Ngechuchu rü na nüxū nadauxü ga ngímax.

**Ngechuchu rü taxre ga norü
ngúexügüçèx nangox**

(Lc 24.13-35)

¹²Rü yemawena ga Ngechuchu rü tööcü nangox naxcèx ga taxre ga norü ngúexügü ga yexguma nama ga naānewaama nadaxügu naxíxgu. ¹³Rü nümagü rü nawoegu, rü yema togü ga ngúexügümaā nüxū nayarüxugü.

Natürü yemagüaxü rü ta tama nayaxögü.

**Ngechuchu nanamu
ga norü ngúexügü**

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Cu 20.19-23)

¹⁴Rü yemawena ga Ngechuchu rü naxcèx nangox ga yema 11 ga norü ngúexügü ga yexguma mechawa ínachibüeyane. Rü nayangagü naxcèx ga tama aixcüma na yaxögüāxü rü tama na inaxínüēxü. Yerü ga nümagü rü tama nüxü nayaxögüchaü ga yema nüxü daugüxü ga marü wena na namaxüxü. ¹⁵Rü ñanagürü nüxü: —¡Guxü i naānewa pexí rü guxü i duüxügümaā nüxü peyarüxu i ore i mexü! ¹⁶—Rü yíxema yaxóxē rü íbaixex rü tá tüxü nangèxma i maxü i taguma gúxü. Natürü yíxema tama yaxóxē rü tá tapoxcu. ¹⁷—Rü ñaā tá nixí i cuèxruügü i nawa nüxü icuāxü i ngēma yaxögüxü. Rü chauégagu tá ínanawoxü i ngoxogü. Rü ngexwacaxüxü i nagagüwa tá nidexagü. ¹⁸—Rü naxméxmaā tá nüxü nayayauxāchi i äxtapegü. Rü ngèxguma yaxaxgüāgu i tacü i nawa iyuxü, rü tātáma nanachixexē. Rü tá tüxü ningögügü ya ídaaweexe rü tá tümacèx nitaanegü —ñanagürü.

**Ngechuchu rü daxügüxü
ga naānewa naxü**

(Lc 24.50-53)

¹⁹Rü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü yexguma norü ngúexügümaā yadeaxguwena, rü Tupana rü daxügüxü ga naānewa nanaga. Rü Tupanaärü tügüneçüwawa nayarüto. ²⁰Rü nümagü ga norü ngúexügü rü inaxíachi na guxüwama nüxü yanaxugüexü ga ore i mexü. Rü nüma ga Cori rü nüxü narüngüxēē, rü nanangoxēē na aixcüma yíxü ga yema ore, yerü wüxigu namaā napuracü na naxügüāxüçèx ga mexü

ga taxũgũ ga Tupanaãrũ poramaã
naxũgũxũ.

ORE I MEXŪ GA LUCA ŪMATŪXŪ

Norū ügü i ore ga Ngechuchuchiga

1¹⁻² Pa Mecü Pa Teóquirux, nayexma ga taçü ga totanüwa ngupetüxü. Rü muxüma ga duüxügü rü marü nanaxümatügü ga yemachiga, yexgumarüü ga tomaã nüxü na yaxugüexürüü ga yema duüxügü ga noxriarü ügügumama Ngechuchuxü daugüxü rü nüxü rüngüxëëgüxü ga norü orearü uchi-gawa. ³⁻⁴ Rü ngëmacèx, Pa Teóquirux, rü choma rü ta meãma naxcèx íchaca ga nachiga ga guxüma ga yema Ngechuchü üxü. Rü nüxma rü chauxcèx rü name na meãma cuxcèx chanaxümatüxü i ngëma na meãma nüxü cucuáxücèx na aixcüma yüxü ga yema ore ga marüchiréx cuxü nangüxëëgüxü ga togü.

Tupanaãrü orearü ngerüü ga daxüçüãx nanaxunagü ga Cuáü ga baiüxëëruüãrü buxchiga

⁵ Rü yexguma Erode aëxgacü ixüxgu ga Yudéaanewa, rü yéma nayexma ga wüxi ga Yudüguarü pai ga Zacaríagu aëgacü. Rü pai ga Aráütaa ga Abíatanüxü nixí ga nümax. Rü namëxëga rü Erichabé nixí. Rü tüma rü ta pai ga Aráütanüxü tixí. ⁶ Rü nüma ga Zacaría rü namèx ga Erichabé rü meãma Tupanapéxewa, namaxë rü aixcüma naga naxínüë ga norü mugü. Rü yemaäcü taxucürüwa texé chixri nachiga tidexagü. ⁷ Natürü nangexacügü yerü namèx rü ingexacü. Rü nüxüchi ga nümagü rü marü yaguãxgü nixígü. ⁸ Rü wüxi ga ngunexügu rü yema paigütücumü ga Zacaría natanüwa üxügu nangu na tupauca ga taxünewa Tupanaãrü puracü naxügüxücèx. ⁹ Rü yema paigü rü nacüma nixí ga nüxü na naxunetagüxü ga wüxi ga

natanüxü na tupaucaarü aixepegu naxücuxücèx rü yéma Tupanacèx na yaguãxücèx ga pumara ga yixixü. Rü yema ngunexügu rü Zacaríagu nangu na tupaucaarü aixepegu naxücuxücèx na yéma yaguãxücèx ga pumara. ¹⁰ Rü yema pumara íyaguyane rü guxüma ga duüxügü ga düxëtüwa yexmagüxü rü ínayumüxëgü. ¹¹ Rü ngürüächí Zacaríacèx nangox ga wüxi ga Tupanaãrü orearü ngerüü ga daxüçüãx. Rü yema nachica ga pumara nawa yagugüüxüãrü tügüneçüwagu nachí. ¹² Rü yexguma Zacaría nüxü dëuxgu ga yema Tupanaãrü orearü ngerüü ga daxüçüãx, rü poraäcü nabaixächíãë, rü poraäcü namuü. ¹³ Natürü yema daxüçüãx ga Tupanaãrü orearü ngerüü rü ñanagürü nüxü: —Pa Zacaríax, ¡täxü i cumuüxü! Erü Tupana rü marü nüxü naxínü i curü yumüxë. Rü cuxmèx i Erichabé rü cuxü tá ixãxäcü, rü Cuáügu tá cunaxüéga. ¹⁴ —Rü cuma rü tá poraäcü cutaäëxüchi i ngëxguma nabuxgu. Rü muxüma i togü i duüxügü rü tá ta nataäëgüxüchi. ¹⁵ —Erü yima cune rü Tupanapéxewa rü tá wüxi ya mexëchicü nixí. Rü täütáma binu nayaxaxü, rü taxuüma to i taçü rü ngüchixáxü tá nixaxü. Rü tauta nabuyane rü Tupanaãë i Üünexü rü tá nüxna nangu. ¹⁶ —Rü nüma tá muxüma i Yudüguüxü narüngüxëë na norü Cori ya Tupanacèx nawoegüxücèx. ¹⁷ —Rü nüma ya Cuáü rü tá Cori ya Cristupéxegu nixü. Rü nuxcümaücü ga Tupanaãrü orearü urüü ga Eríarüü tá nixí erü tá nüxü nangëxma i Tupanaãë i poraxü. Rü ngëmaäcü tá nüxü narüngüxëë i papágü na naxäcügüxü nangechaüxü, rü ngëma tama Tupanaga ínüëchaüxü rü na aixcüma inaxínüëxücèx. Rü ngëmaäcü tá duüxügüxü ínamexëë naxcèx ya Cori ya Cristu —ñanagürü ga yema daxüçüãx. ¹⁸ Rü Zacaría rü yema daxüçüãxna

naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxäcü tá nixí i ngëma na naxäxäcüxü i choxmëx? Erü marü chayaxüchi i chomax rü ngïma rü ta marü iya —ñanagürü. ¹⁹Rü Zacaríaxü nangäxü ga yema daxücüâx, rü ñanagürü: —Choma nixí i Gabi i Tupanaärü puracü chaxüxü. Rü nüma núma choxü namu na cumaä nüxü na chixuxüçèx i ñaä ore i mexü. ²⁰—Natürü ñuxma i cuma rü tama choxü cuyaxô i ngëma ore i cumaä nüxü chixuxü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü tá cungega ñuxmatáta nabu i ngëma cune. Natürü ngëma cumaä nüxü chixuxü, rü aixcüma tá ningu nagu i ngëma ngunexü i Tupana ixunetaxü —ñanagürü. ²¹Rü yoxni ga duüxügü rü tupaucaarü düxétüwa Zacaríaxü nananguxëëgü. Rü nügüna nacagüe ga tacüçèx na tama paxa yéma ínaxüxüxü. ²²Rü yexguma Zacaríá tupaucawa íxüxgu, rü taxucürüwa duüxügümaä nidexa, yerü nangega. Rü nümagü ga duüxügü rü nüxü nicuëxächitanü ga tacüxü na nadauxü ga Zacaríá ga tupaucaarü aixepena. Rü Zacaríá rü naxméxmaä duüxügüxü nüxü nacuëxëë ga tacü nüxü na üpetüxü, yerü nangega. ²³Rü yexguma Zacaríá naguxëëgu ga na naxüäxü ga Tupanaärü puracü ga tupauca ga taxünewa, rü wenaxärü napatacèx nataegu. ²⁴Rü yemawena rü Zacaríá namëx ga Erichabé rü ixäxäcü. Rü ngïpatagu irüxáüëcha, rü wüximëëxpüx ga tauemacü taguma düxétüwa ixü. ²⁵Rü ngïxícátama ngïgürügü: —Cori ya Tupana rü poraäcü choxü narüngüxëë. Rü ñuxma rü marü täütáma chixri chauchiga nidexagü i duüxügü naxcèx na changexacüxü —ngïgürügü.

Wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüâx nüxü nixu ga Ngechuchuarü buxchiga

²⁶Rü 6 ga tauemacü marü ngïxü mexgu ga Erichabé ga yema na naxäxäcüxü, rü Gariréaanewa yexmane ga íâne ga Nacharétuwa Tupana nanamu ga norü orearü ngeruü ga Gabi. ²⁷Rü ngïxütawa naxü ga wüxi ga pacü ga taguma yatü ngïmaä maüxcü. Rü María nixí ga ngïega. Rü ngïma rü ixätechaü namaä ga wüxi ga yatü ga Yúchegu äegacü. Rü nüma ga Yúche rü nuxcümaücü ga äëxgacü ga Dabítanüxü nixí. ²⁸Rü yema nachica ga María nawa yexmaxügu naxücu ga Gabi, rü ñanagürü ngïxü: —Nuxmaë Pa Maríax. Tupana rü poraäcü cumaä nataäë. Rü Cori ya Tupana rü cuxütawa nangëxma, rü guxü i ngexügüarü yexera marü cuxü narüngüxëë —ñanagürü. ²⁹Natürü yexguma María nüxü dëuxgu ga yema daxücüâx ga Tupanaärü orearü ngeruü, rü namaä íbaixächiaë ga yema norü ore ga ngïmaä nüxü yaxuxü. Rü ngïgüäëwa nagu irüxínü ga tüxcüü yemaäcü ngïxü na namoxëxü. ³⁰Rü yexguma ga Gabi rü ñanagürü ngïxü: —Pa Maríax, tama name na cumuüxü, erü Tupana rü poraäcü cumaä nataäë. ³¹—Rü ñuxma rü tá tauemacü cuxü inayarütaxu, rü tá cuxäxäcü, rü tá nayatü i cuxacü. Rü Ngechuchugu tá cunaxüéga. ³²—Rü nüma rü wüxi ya äëxgacü ya taxüchicü tá nixí. Rü Tupana ya Taxüchicü Nane tá nixí i naega. Rü Cori ya Tupana rü tá nuxcümaücü ga äëxgacü ga Dabírüü äëxgacüxü nayaxíxëë. ³³—Rü nüma rü guxügütáma Yudíugüarü äëxgacü nixí. Rü tagutáma ínanguxuchi na äëxgacü na yíixü —ñanagürü. ³⁴Rü yexguma ga María rü Gabina ica, rü ngïgürügü: —¿Ñuxäcü tá nixí i ngëma na chaxäxäcüxü, erü tauta chaxäte? —ngïgürügü. ³⁵Rü nüma ga

Gabi rü ngĩxũ nangãxũ, rü ñanagürü: —Tupanaãe i Üünexũ tá cuxna nangu. Rü Tupana ya Tacüarü pora rü wüxi i caixanexürüü tá cugu nayangaixema. Rü ngẽmacèx ngẽma õxchana i namaã cuxãxãcũxũ rü Tupanapêxewa mecũxũchi tá nixĩ, rü Tupana Nanemaã tá nanaxugü i duũxũgü. ³⁶—Rü cutanũxũ i Erichabé rü marü ixãxãcü woo marü yaguãxchiréx na yĩixũ. Rü woo ga duũxũgü rü:

“Tagutãma ixãxãcü” ñanagürügü ngĩxũ, natürü i ñuxma rü marü 6 ya taumacü ngĩxũ name na marü naxãxãcũxũ. ³⁷—Erü Tupanaãxũ rü taxuũma naguxcha —ñanagürü. ³⁸Rü yexguma ga María rü ngĩgürügü: —Chorü Cori ya Tupanaãrũ duũxũ chixĩ i chomax. Rü marü name i chomaã nanaxü i ngẽma chomaã nüxũ quixuxũãcũma —ngĩgürügü. Rü yexguma ngĩxna ínixũ ga yema Tupanaãrũ orearü ngeruũ ga daxũcũãx ga Gabi.

María rü Erichabéxũtagu inaxũãne

³⁹Rü yexgumaãcüü ga María rü paxama nawa ixũ ga guma ããne ga Zacaríapata nawa yexmane ga Yudéaaneãrũ dauxchitawa. ⁴⁰Rü Zacaríapatawa ingu, rü iyaxücu, rü Erichabéxũ irümoxë. ⁴¹Rü yexguma Erichabé nüxũ ñngu ga Maríaarũ moxë, rü ngĩrũ õxchana ga ngĩãñuwa yexmaxũ rü nixĩãxcüü. Rü Tupanaãe ga Üünexũ rü Erichabéna nangu. ⁴²Rü yexguma ga Erichabé rü tagaãcü Maríaxũ ngĩgürügü: —Guxũ i ngexũgüarü yexera Tupana cuxũ narüngũxëe. Rü ngëxgumarüü ta cunexũ narüngũxëe. ⁴³—¿Taciüwa chame na nuã chauxũtagu cunaxũãnexũ? Pa Chorü Cori Naëx. ⁴⁴—Erü ngëxguma nüxũ chaxĩngu i curü moxë, rü chauxacü i chauanüwa ngëxmaxũ rü norü taãemaã nixĩãxcüü. ⁴⁵—Cuma rü cutaãe erü nüxũ cuyaxõ

i norü ore ya Tupana. Rü ngẽmacèx Tupana tá nayanguxëe i ngẽma ore i cumaã nüxũ yaxuxũ —ngĩgürügü ga Erichabé. ⁴⁶Rü yexguma ga María rü ngĩgürügü: —Choma rü chauxãewa poraãcü Tupanaxũ chicuèxüü. ⁴⁷—Rü chorü Cori ya chorü Maxëeruũmaã chataãëxũchi. ⁴⁸—Rü woo wüxi i Tupanaãrũ duũxũ i ngearü dïeruãxë chixĩ, natürü Tupana chaugu narüxĩnũ. Rü ñuxmaũcüü i duũxũgü rü taãëxcũmaã guxũgutãma choxũ naxugü. ⁴⁹—Erü Tupana ya Poracü rü taxũ i mexũ chauxcèx naxü. Rü naxüüne i naega ya Tupana. ⁵⁰—Rü nüma ya Tupana rü guxũgutãma nüxũ tangechaũtümüügü ya guxãma ya yíxema aixcũma nüxũ muüëxë. ⁵¹—Rü guxũ ga norü poramaã tüxũ narüyexera ga guxema tügütama icuèxüügüxë. ⁵²—Rü marü ínanawoxũ ga yema ãëxgacügü ga nügü icuèxüügüxũ. Natürü guxema duũxëgü ga tama tügü icuèxüügüxë, rü poraãcü tüxũ narüngũxëe. ⁵³—Rü guxema tüxũ nataxúxe, rü muxũma tüxna naxã. Natürü guxema muãrũ dïeruãxgüxë rü taxuũma tüxna naxããcũma tüxũ ínimugü. ⁵⁴—Rü poraãcü nüxũ narüngũxëe ga norü duũxũgü ga Yudüfügü. Rü tama nüxũ inarüngüma na nüxũ ingechaũtümüügüxũ, yexgumarüü ga nuxcũmaũgüxũ ga tatanũxũmaã na inaxunetaxũ. ⁵⁵—Yerü yemaãcü inaxuneta namaã ga tórü õxi ga Abrãũ rü namaã ga tatanũxũgü na guxũgutãma tüxũ nangũxëexũ —ngĩgürügü ga María. ⁵⁶Rü tomaëxpüx ga taumacü Erichabéxũtagu irüxãũx ga María. Rü ñuxũchi ngĩpatacèx itaegu.

Cuãũ ga baiũxëeruũãrũ buxchiga

⁵⁷Rü nawa nangu ga ngunexũ ga na naxíraxacũxũ ga Erichabé. Rü nayatü ga ngĩxãcü. ⁵⁸Rü yexguma nüxũ nacüëxgüga na ñuxãcü Tupana ngĩmaã

mecūmaxū, rü ngīrū ngaicamagu pegūxū ga duūxūgū rü ngītanūxūgū rü ngīxū ínayadaugū, rü ngīxū narūmoxēgū rü ngīxū nayataāēgūxēē.
⁵⁹Rü 8 ga ngunexūguwena rü ínayawiechēmüpéxechiraūgū ga guma ngīne. Rü nanatū ga Zacarīagu nanaxūēgagūchaū ga duūxūgū.
⁶⁰Natūrū naē ga Erichabé rü tama inaxwēxe. Rü ngīgūrūgū: —Narūmemaē nixī i Cuāūgu tanaxilēga —ngīgūrūgū.
⁶¹Rü duūxūgū rü ñanagūrūgū ngīxū: —¿Tūxciū cunaxwēxe i ngēma naega? Erū cutanūxūtaniwa rü tataxuma ya texé ya ngēmagu āegaxe —ñanagūrūgū.
⁶²Rü yexguma ga duūxūgū rü naxmēxwa nanatū ga Zacarīana nacagūe ga țacū rü naegagu tá na naxūēgaāxū.
⁶³Rü yexguma ga Zacarīa rü poperaxū naxuneta na yexma na naxūmatūāxūcēx ga naega. Rü yexma nanaxūmatū, rü ñanagūrū:
 “Cuāū tá nixī i naega”, ñanagūrū ga namatū. Rü guxūma ga duūxūgū rü nabaixāchiāēgū ga yexguma yema naegaxū nadaugūgu.
⁶⁴Rü yexgumatama wenaxārū nidexa ga Zacarīa. Rü inanaxūgū ga Tupanaxū na yacuēxiūxū.
⁶⁵Rü yemacēx guxūma ga yema duūxūgū ga norū ngaicamagu āpatagūxū rü poraācū nabaixāchiāēgū. Rü guxūwama ga yema naānewa ga Yudéaanewa rü duūxūgū nūxū nixuchigagū ga yema ngupetūxū.
⁶⁶Rü guxūma ga nūxū cuāchigagūxū ga yema ngupetūxū, rü nūgūāxēwa nagu narūxinūēēcha, rü ñanagūrūgū: —¿Tācū tá nixī i ngēma buxū? Erū Tupana rü aixcūma naxūtawa nangēxma —ñanagūrūgū.

Zacarīa rü Tupanaxū nicuēxūū

⁶⁷Rü nanatū ga Zacarīana nangu ga Tupanaāē i Üünexū. Rü nūxū nixu ga yema ore ga Tupana namaā nūxū ixuxū.
⁶⁸Rü ñanagūrū: —Name nixī

i nūxū ticuēxiūgū ya tórū Cori ga nuxcūmaūcū ga tórū oxi ga Iraearū Tupana. Erū nūma tataniwa nangu na tūxū yamāxēxēxūcēx i yixema i norū duūxūgū na ixīgūxū.
⁶⁹—Rü ngēmacēx tūxna nanamu ya wūxi ya poracū ya tórū maxēxēerūū ga nuxcūmaūcū ga norū duūxū ga Dabītanūxūwa ne ūcū.
⁷⁰—Rü yemaācū Tupana tamaā inaxuneta nawa ga yema nuxcūmaūgūxū ga norū orearū uruūgū ga ūinegūxū.
⁷¹—Rü yema orearū uruūgūwa nūxū nixu rü tá tūxū ínanguxūxēē naxmēxwa i tórū uwanūgū rü guxūma i ngema duūxūgū i taxchi aiexū.
⁷²—Rü nuxcūmaūgūxē ga tórū oxigūmaā nūxū nixu na nūxū tangechaūtūmūūgūxū rü tagutāma nūxū iyanangūmaxū ga yema tūmamaā inaxunetaxū.
⁷³⁻⁷⁵—Rü yemaācū ga Tupana rü nuxcūmaūcū ga tórū oxi ga Abrāūmaā inaxuneta. Rü namaā nūxū nixu rü tá tūxū ínanguxūxēē nūxna i tórū uwanūgū na tama imuūēācūma naxūxūcēx i Tupanaārū puracū rü aixcūma mecū na ixīgūxū napéxewa i guxū i tórū maxūwa i wūxichigū i ngunexūgu —ñanagūrū ga Zacarīa.
⁷⁶Rü ñanagūrū ta: —Cumax, Pa Chaunex, rü Tupana ya Taxūchicūarū orearū uruūmaā tá cuxū naxugū. Erū cuma rü tá Corixūpa yoxni duūxūgūmaā nūxū quixu i nachiga ya Cori.
⁷⁷—Cuma rü Coriarū duūxūgūxū tá nūxū cucuēxēē na Tupana tá nūxū nūxū ngechaūxū i norū pecadugū na ngēmaācū nayauxgūāxūcēx i maxū i taguma gūxū.
⁷⁸⁻⁷⁹—Erū nūxū tangechaūtūmūūgū ya Tupana ya poraācū tūxū ngechaūcū. Rü ngēmacēx daxūguxū i naānewa taxcēx ne nanamu i ñoma i naāneārū ngóonexēerūū i ngexwacaxūxū na nangóonetanūxēēāxūcēx i ngēma duūxūgū ga noxri guxūguma norū chixexūgagu āucūmaxūwa yexmagūxū. Rü nūma tá tūxū narūngūxēē

na Tupanamaã rüngüxmüëxücèx —ñanagürü ga Zacaría. ⁸⁰Rü yema buxü rü niyachigü rü wüxichigü ga ngunexügu yexeraäcü Tupanaxü nicuáchigü. Rü dauxchita ga ngextá taxúema íxápataxüwa nayexma ñuxmata yema ngunexüwa nangu ga na Yudfugüxü nügu nacuëxëëxü.

Ngechucharü buxchiga

(Mt 1.18-25)

2 Rü yexguma Agutu äëxgacü ga tacü ixixgu ga Dumawa, rü nanax-unagü ga na yaxugüäxü ga guxüma ga duüxügü ga guxü ga nañewa. ²Rü yema nüxíraüxü ga duüxügüarü ugüchiga, rü nanaxü ga yexguma Quirinu äëx-gacü ixixgu ga Chíríaarü nañewa. ³Rü guxüma ga duüxügü rü wüxichigü norü íäne ga nagu nabuxünewa nixüchigü ga yéma na yaxugüäxücèx. ⁴Rü yemacèx ga Yúche rü Gariréaanewa yexmane ga íäne ga Nacharétuwa ínaxüxü, rü Yudéaarü nañewa yexmane ga íäne ga Beréüwa naxü. Rü guma nixí ga íäne ga nuxcümaücü ga äëxgacü ga Dabí nagu buxüne. Rü yemacèx nixí ga Yúche ga yéma naxüxü, yerü Dabítanüxü nixí ga nümax. ⁵Rü Beréüwa naxü ga Yúche na yaxugüxücèx wüxigu ngímaã ga María ga ngímaã naxámèxchaücü. Natürü ga María rü itacharaü ga na naxäxäcüxü. ⁶Rü yexguma Beréüwa nayexmagüyane, ngíxna nangu ga ngírü ngunexü ga na naxíraxacüxü ga María. ⁷Rü yexma nabu ga nüxíraücü ga ngíne. Rü naxchápenüümaã inanuque. Rü wüxi ga wocaarü chibüchicagumare inacanagüxëë, yerü marü guxüma nixäacu ga ucapu nawa ga guma pegüpataü.

Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüäx rü carnerugüarü dauruüçèx nangox

⁸Rü Beréüarü ngaicamana nayexmagü ga ñuxre ga carnerugüarü

dauruügü ga chütacü nachitaüwa norü carnerugüna ídaugüxü. ⁹Rü ngürüächí yema carnerugüarü dauruügüçèx nangox ga wüxi ga orearü ngeruü ga daxücüäx. Rü Cori ya Tupanaärü üüne rü nawa nayexma rü yemacèx poraäcü nangóone. Rü yema carnerugüarü dauruxügü rü poraäcü namuüë. ¹⁰Natürü yema orearü ngeruü ga daxücüäx, rü ñanagürü nüxü: —¡Täxü i pemuüëxü! erü pexcèx nuã chanange i wüxi i ore i mexèchixü i guxü i duüxügüarü taäëxëëruü tá ixixü. ¹¹—Erü ñuxma rü Beréügu nabu ya perü maxëxëëruü. Rü nüma rü Cori ya Cristu nixí. ¹²—Rü ñaã tá nixí i perü cuèxruü. Rü tá nüxü ipeyangau i wüxi i õxhana i naxchápenüümaã nuquexü rü wocaarü chibüchicagu caxü —ñanagürü. ¹³Rü yexgumatama ngürüächí yema daxücüäx ga orearü ngerüxütawa nangox ga muxüma ga togü ga daxücüäx ga orearü ngeruügü. Rü Tupanaxü nicuëxüügü, rü ñanagürügü: ¹⁴—Rü ñuxma rü Tupanaxü ínicuëxüügü rü ínataäëgü i daxüguxü i nañewa. Rü pema i ñoma i nañecüäx i Tupana pemaã taäëgüe, rü name nixí i pegümaã perüngüxmüë —ñanagürügü. ¹⁵Rü yexguma daxüwa naxíxguwena ga yema orearü ngeruügü rü yema carnerugüarü dauruügü rü nügümaã ñanagürügü: —¡Ngíxä ítayadau i Beréüwa i ngéma ngupetüxü i Cori ya Tupana tamaã nüxü ixuxü nawa i norü orearü ngeruügü! —ñanagürügü. ¹⁶Rü paxa inaxíächí, rü yéma naxí. Rü yexma inayangaugü ga Yúche rü María rü guma bucü ga wocaarü chibüchicagu cacü. ¹⁷Rü yexguma yema bucüxü nadaugügu ga yema carnerugüarü dauruügü, rü duüxügümaã nüxü nixugüe ga yema ore ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüäx namaã nüxü ixuxü ga guma bucüchiga. ¹⁸Rü guxüma ga duüxügü ga nüxü ínüëxü ga

yema carnerugüarü dauruügüarü ore rü namaã nabaixächiãëgü. ¹⁹Natürü ga María rü inayaxu ga guxüma ga yema ngupetüxü rü ngiãëgu namaã inguxü rü nagu irüxinüëcha. ²⁰Rü nawoegu ga yema carnerugüarü dauruügü. Rü taãëácüma Tupanaxü nicuëxüügü naxcèx ga guxüma ga yema nüxü naxintiëxü rü nüxü nadaugüxü yerü aixcüma yema orearü ngeruü ga daxücüãx namaã nüxü ixuxüácüma nangupetü.

Bucü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa nanagagü

²¹Rü yexguma 8 ga ngunexü nüxü yexmagu ga na nabuxü ga õxhana, rü ínanawiechëxmüpéxechiraügü. Rü Ngechuchugu nanaxüégagü. Rü yematama nixi ga naëga ga daxücüãx ga Tupanaãrü orearü ngeruü Maríamaã nüxü ixuxü ga tauta namaã naxãxácügu. ²²Rü yexguma marü yanguxgu ga yema ngunexü na tupauca ga taxünewa Tupanapéxewa na nügü yamexëëgüxü rü yéma naxi na yemaäcü Tupanapéxewa yanguxëëgüãxücèx ga yema Moíchéarü mugü nüxü ixuxürüü. Rü Yerucharéüwa ga tupauca ga taxünewa nanagagü ga guma bucü na Tupanana namugüãxücèx. ²³Rü yemaäcü nanaxügü yerü Tupanaãrü mugüwa naxümatü, rü ñanagürü:

“Ngëxguma wüxi i nge rü nayatügu i nüxíraüxü i ngíxäcü, rü name i Cori ya Tupanana inamu”, ñanagürü. ²⁴Rü yéma naxi rü yéma nanagagü ga taxre ga muxtucugü ga yexwacèx yaëxü, na Tupanacèx nadaiãxücèx ga paigü ga tupaucawa, yerü yema ñanagürü ga Tupanaãrü mugüwa. ²⁵⁻²⁶Rü yexgumaücüü Yerucharéügu naxächüü ga wüxi ga yatü ga Chimeügu äëgacü. Rü wüxi ga yatü ga mecümacü nixi ga nümax, rü aixcüma Tupanaxü ngechaücü nixi. Rü

nüma rü guxüguma ínananguxëë na ñuxguacü tá ínanguxü ya Yudfügüarü nguxüxëëruü ya Cristu. Rü Tupanaãë i Üünexü rü Chimeüxütawa nayexma, rü nüxü nüxü nacuëxëë na tãütáma nayuxü ega tama nüxü nadauxiragu ya Cristu ya Cori ya Tupana núma namucü. ²⁷Rü yema ngunexügu rü tupauca ga taxünewa Chimeüxü naxüxëë ga Tupanaãë i Üünexü. Rü yéma nayexma ga Chimeü ga yexguma Yúche rü María tupaucawa nagagügu ga guma bucü ga Ngechuchu na Tupanana namugüãxücèx na yemaäcü yanguxëëgüãxücèx ga Moíchéarü mu. ²⁸Rü Ngechuchuxü naganagü ga Chimeü. Rü Tupanaxü nicuëxüü, rü ñanagürü: ²⁹—Pa Corix, ñuxma rü marü name na chayuxü, erü marü cuyanguxëë ga yema chomaã icuxunetaxü. ³⁰⁻³¹—Rü chauxetümaãxüchi nüxü chadau ya daa Maxëxëëruü ya guxü i duüxügücèx núma cunamucü. ³²—Rü nüma nixi i ngóonexëëruü naxcèx i guxüma i duüxügü i tama Yudfügü ixügüxü. Rü ñaã õxchanagagu rü togü i duüxügü tá nüxü nicuëxüügü i curü duüxügü i Yudfügü —ñanagürü. ³³Rü Yúche rü María rü nabaixächiãëgü namaã ga Chimeüarü ore ga ñuxäcü guma õxchanachigamaã na yadexaxü. ³⁴Rü yexguma ga Chimeü rü Tupanana naca na meã nüxü nangupetügüxücèx ga Yúche rü María rü guma õxhana. Rü ñanagürü ngixü ga María ga Ngechuchu naë: —Düçèx, daa õxhana rü tá nanamaxëxëë i muxüma i Yudfügü, natürü ngëma tama nüxü yaxögüchaüxü rü tá inayarütauxe. Rü nüma rü wüxi i cuëxruü tá nixi i duüxügücèx, rü muxüma tá nüxü naxoe. ³⁵—Rü ngëmaäcü tá nanangoxëëëma i guxüma i naãëwa nagu naxínüëxü i muxüma i duüxügü. Rü guxüma i ngëma tá ñaã õxchanaxü ngupetüxü rü ñoma wüxi i cüxchi i curü maxünewa

yariwáxürüü tá cuxú nangux, Pa Maríax —ñanagürü. ³⁶Rü yéma ta iyexma ga wüxi ga ngecü ga Tupanaärü orexü ixücü. Rü Ana nixí ga ngíega. Rü Panuexäcü iyixí, rü Ácherutanüxü iyixí. Rü marü yaguáxüchi iyixí. Rü yexguma napaxüchigutama ixáte. Natürü 7 ga taunecü- guxicatama ngítemaã yiarüxüüxü, yerü nayu ga ngíte. ³⁷Rü yemaäcü wüxi ga yutecü ga yaguáxüchi iyixí, yerü 84 nixí ga ngírü taunecü. Rü taguma tupauca ga taxünewa íxüxü. Rü guxüguma ngunecü rü chütacü rü naxaureäcuma iyumüxëécha. Rü yemaäcü Tupanaxü iyacuèxüü rü inataxëe. ³⁸Rü yexgumatama Chimeú ídexayane, rü yéma ingu ga Ana. Rü Tupanana moxë ixã. Rü iinaxügü ga õxhana ga Ngechuchuchiga na yadexaxü napéxewa ga guxüma ga yema Yudíugü ga Yerucharéüçüãx ga Cristuxü ínanguxëégüxü na norü nguxuchixëeruü yíxüçèx.

Íãne ga Nacharétucèx nawoegu

³⁹Rü yexguma marü yan-guxëégüãguwena ga guxüma ga yema Tupanaärü mugü nüxü ixuxü, rü Yúche rü María rü naxcèx nawoegu ga norü íãne ga Nacharétu ga Gariréaanewa yexmane. ⁴⁰Rü guma bucü rü niyachigü, rü yexeraäcü niporachigü, rü yexeraäcü nüxü nicuáchigü. Rü Tupana rü poraäcü nüxü narüngüxëe.

Bucü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa naxo

⁴¹Nanatü rü naë rü gucü ga taunecügu Yerucharéüwa taxüxü naxcèx ga Üpetüchigaarü peta. ⁴²Rü yexguma Ngechuchu 12 ga taunecü nüxü yexmagu, rü Yerucharéüwa taxí namaã ga nanatü rü naë, yerü yema nixí ga Yudíugücüma naxcèx ga Üpetüchigaarü peta. ⁴³Rü yexguma yagüechigagu ga Üpetüchigaarü

peta, rü tümachiüçèx tawoegu ga nanatü rü naë. Natürü ga Ngechuchu rü tümäéchita tüxna Yerucharéügu narüxäüx. ⁴⁴Rü tümä nüxü tacuèxgügu rü yema muxü ga duüxügü ga tümaweama ixíxütanüxütanügu naxã ga Ngechuchu. Rü yemaäcü marü itaxí ga wüxi ga ngunexü. Natürü yexguma naxcèx tadaugügu tümatanüxütanügu rü yema tüxü cuèxgüxütanügu rü tama nüxü itayangaugü. ⁴⁵Rü yemacèx wenaxärü Yerucharéüçèx tawoegu na yexma naxcèx tayadaugüxüçèx. ⁴⁶Rü tomaëxpüx ga ngunexüguwena Ngechuchuxü itayangaugü ga tupauca ga taxünegu. Rü yéma narüto natanüwa ga yema ngüxëeruügü ga Tupanaärü mugüwa nguxëetaegüxü, rü inarüxínü ga norü nguxëetae, rü nüxna nicachigü. ⁴⁷Rü guxüma ga yema duüxügü ga Ngechuchuxü ínüèxü, rü nabaixächiaëgü na ñuxäcü nüxü nacuèxüchixü rü meãma nangäxüãxü. ⁴⁸Rü yexguma nanatü rü naë nüxü daugügu rü tabaixächiaëgü. Rü naë rü ñatarügü nüxü: —Pa Chaunex, ¿tüxcüü tomaã ngexü cuwagü? Cunatü rü choma rü poraäcü cuxcèx taxoegaãëcüma cuxcèx tadaugüeche —ñatarügü. ⁴⁹Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Tüxcüü chaucèx pedaugü? ¿Tama éxna nüxü pecuèx na woetama Chaunatüchiüwa tá changëxmaxü? —ñanagürü. ⁵⁰Natürü ga tümagü rü tama nüxü tacuèxgüéga ga yema tümamaã nüxü yaxuxü. ⁵¹Rü yexguma ga Ngechuchu rü tümawe nataegu ga Nacharétuwa. Rü guxüguma meã tümaga naxínüécha. Rü naë ga María rü ngíãëwa nagu íruxínüécha ga guxüma ga yema ngupetüxü. ⁵²Rü niyachigü ga Ngechuchu, rü yexeraäcü nüxü nicuáchigü. Rü Tupana rü namaã nataãe, rü guxüma ga duüxügü rü ta namaã nataãëgü.

Cuáũ ga baiũxêeruũ nüxũ nixu ga Tupanaarũ ore ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxúwa

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Cu 1.19-28)

3 Rũ yexguma Tibériu 15 ga taunecũ Dumaarũ ãëxgacũ yixĩxgu, rũ yexguma nixĩ ga Póuchiu Piratu rũ Yudéaanearũ ãëxgacũ yixũ, rũ Erode rũ Gariréaanearũ ãëxgacũ yixũ, rũ nañeñe ga Piripi rũ Itúreaane rũ Traconíteanearũ ãëxgacũ yixũ, rũ Lichániã rũ Abiríníãnearũ ãëxgacũ yixũ. ²Rũ yexguma ga Aná rũ Caipá rũ paigüeru nixĩgũ. Rũ yexguma nixĩ ga Zacaría nane ga Cuáũmaã yadexaxũ ga Tupana ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxúwa. ³Rũ guxúma ga yema nachicagũ ga Yudáucutiãrũ ngaicamana yexmagũxũgu nixũgũchigũ ga Cuáũ. Rũ duũxũgũmaã nüxũ nixuchigũ na nüxũ naxoexũcèx ga nacũmagũ ga chixexũ rũ ínabaiũxũcèx na yemaãcũ Tupana nüxũ nüxũ rüngũmaxũcèx ga norũ pecadugũ. ⁴Rũ guma nuxcũmaãcũ ga Ichaxía ga Tupanaarũ orearũ uruũ naxũmatũxũrũ nixĩ ga nangupetũxũ. Yerũ duũxũgũarũ maxũãrũ mexêechigaxũ nixu ga yexguma ñaxgu:

“Ngẽma nachica i ngextá taxúema íxãpataxúwa rũ tá nangéxma i wũxi i duũxũ i ngẽma tagaãcũma ñaxũ: ‘¡Pegũ pemexêe naxcèx ya Cori! ¡Rũ naxcèx ipeyanawéxãchixêe i perũ maxũ!’ ⁵Rũ guxããrũ maxũ rũ tá inayarũwéxãchi ñoma wũxi i ngatexũ rügũtaxũrũ na iyawéxũcèx i nama. Rũ guxãma ya yixema togüétũwa tũgũ ngẽxmaxêëgũxe rũ tá ítarũxĩ ñoma wũxi ya mèxpũne rũ wũxi i ngũchitaeru idoxochixêexũrũ. Rũ guxũma i nacũma i wũxũ rũ tá inayarũwéxãchigũ. Rũ ngẽma duũxũgũarũ maxũwa tama mexũ rũ tá nayamexêëgũ.

⁶Rũ guxũma i duũxũgũ rũ tá nüxũ nadaugũ ya yima Maxêxêeruũ ya Tupana núma namucũ”,

ñanagũrũ ga Ichaxía ùmatũxũ ga ore. ⁷Rũ yexguma Cuáũxũtawa naxĩxgu ga duũxũgũ na ínabaiũxêãxũcèx, rũ núma ga Cuáũ rũ ñanagũrũama nüxũ: —Pa Axtapearũ Duũxũgũx ǀRũ ñuxãcũ nagu perũxĩntũe na naxchaxwa pibuxmũxũ i ngema poxcu i marũ ingaicamaxũ ega tama nüxũ perũxoegu i pecũma i chixexũ? ⁸—ǀRũ meã pemaxê na ngẽmaãcũ guxũma i duũxũgũ nüxũ daugũxũcèx na aixcũma marũ nüxũ perũxoexũ i pecũma i chixexũ! Rũ tama name i ñaperũgũgũ:

“Tãũtãma Tupana toxũ napoxcue, erũ Abrãũtanũxũ tixĩgũ” ñaperũgũgũ. Erũ tama ngẽmacèx nixĩ ya Tupana i duũxũgũxũ nayaxuxũ. Rũ pemaã nüxũ chixu rũ ngẽxguma Tupana naxwèxegu rũ tama nüxũ naguxcha na daa nutawa Abrãũtanũxũ nanguxũxêxũ.

⁹—Tupanaarũ yuema rũ marũ ímemare na yadaxũãxũcèx i ngẽma nanetũgũ i tama mexũ. Rũ guxũma i nanetũgũ i chixearũ oóxũ rũ tá nadaxũ, rũ ñuxũchi ùxũwa tá ínagu —ñanagũrũ ga Cuáũ. ¹⁰Rũ yexguma ga duũxũgũ rũ Cuáũna nacagũ, rũ ñanagũrũgũ: —ǀTacũ éxna nixĩ i mexũ na tanaxũxũ? —ñanagũrũgũ. ¹¹Rũ Cuáũ rũ nanangãxũ rũ ñanagũrũ: —Texé ya taxrearũ gãuxũchiruãxê rũ name nixĩ i texé ya tũxũ nataxũxena tanaxã. Rũ texé ya õnaãxê rũ name nixĩ i texé ya ngearũ õnaãxêmaã tangau i tũmaarũ õna —ñanagũrũ.

¹²Rũ Cuáũxũtawa naxĩ ta ga ñuxre ga yatũgũ ga Dumaarũ ãëxgacũcèx díeru ngĩxũ ideetanũxũ. Rũ nanaxwèxegũ ga Cuáũ na ínabaiũxêãxũ. Rũ Cuáũna nacagũ, rũ ñanagũrũgũ: —Pa Ngũtexêeruũx, ǀTacũ nixĩ i mexũ na tanaxũxũ i tomax? —ñanagũrũgũ. ¹³Rũ Cuáũ rũ ñanagũrũ nüxũ: —Tama name i ãëxgacũ pemaã nüxũ ixuxũãrũ yexera penayauxgũ i

dīeru i duūxūgūxūtawa —ñanagürü. ¹⁴Rü ñuxre ga churaragü rü ta Cuáúna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Toma rü tacü nixí i mexü na tanaxüxü? —ñanagürügü. Rü nanangäxü ga Cuáú rü ñanagürü: —Tama name i texéxü pexäxüneäcüma tümaärü ngëmaxügü pepuxü. Rü tama name i tacü rü doraxü tümachigaxü pixu na ngëmaäcü tümaärü ngëmaxügü pepuxüxcëx. Rü name nixí i ngëma dīeru i äëxgacü pexü ngĩmaä naxütanücümaätama petaäëgü rü tama yexeracücëx ípeca —ñanagürü. ¹⁵Rü yexguma ga duūxügü rü poraäcü ínananguxëëgü na paxa ínanguxü ga Tupana Nane ga Cristu. Rü nagu narüxĩnüë ga na bexmana Cuáú rü Cristu yĩxü. ¹⁶Natürü ga Cuáú rü guxäxü ñanagürü: —Aixcüma i choma rü dexáwamare pexü íchabaiüxëë, natürü tá ínangu i to i Tupanaärü orearü uruü, rü nüma tá pexna nananguxëë i Tupanaäë i Üünexü wüxi i üxüemarüü. Erü nüma rü poraäcü choxü narüiyexera na äëxgacü yĩxü. Rü choma rü napéxewa rü taxuwama chame rü bai i norü chapatucunüärü wëgüwa chame. ¹⁷—Rü nüma rü marü ínamemare na ñoma i naänewa yadexechiäxücëx i norü duūxügü ñoma wüxi ya yatü trigu naätüna idexechixürüü. Rü ngëmaäcü tá nayadexechi i ngëma noxrü ixīgüxü na naxü- tawa nangëxmagüxcëx, natürü ngëma tama noxrü ixīgüxü, rü tá ínanagu nawa ya yima üxü ya taguma ixoxüne —ñanagürü. ¹⁸Rü yema oremaä rü muxüma ga to ga ucuxëgümaä, rü Cuáú duūxügümaä nüxü nixu ga ore ga mexü ga Ngechuchuchiga. ¹⁹Rü Cuáú rü äëxgacü ga Erodexü nanga, yerü ngĩmaä naxämëx ga Erodía ga naëneë ga Piripi namëx. Rü nananga ta naxcëx ga yema togü ga chixexü ga naxüxü. ²⁰Natürü ga Erode rü tama Cuáúga

naxĩnü. Rü yexeraxü ga chixexü naxü, yerü poxcupataüwa Cuáúxü namu.

Ngechucharü baiechiga

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹Rü yexguma taxüta napoxcugu ga Cuáú, rü guxü ga duūxügüxü ínbaiüxëëxyane, rü yexguma ta nixí ga Ngechuchuxü ínbaiexëëxü. Rü yexguma Ngechuchu íyumüxëyane rü ningena ga daxügüxü ga naäne. ²²Rü Tupanaäë i Üünexü rü wüxi ga muxtucurüü ínanago rü Ngechuchuna nangu. Rü daxüwa ínanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Cuma nixí, Pa Chaunex, i cuxü changechaüxüchixü rü cumaä chataäëxü —ñaxü.

Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxü ga duūxügüchiga

(Mt 1.1-17)

²³Ngechuchu rü 30 ga taunecü nüxü nayexma ga yexguma ínaxügüägu na guxüwama duūxügümaä nüxü yaxuxü ga Tupanaarü Ore. Rü duūxügü nagu narüxĩnüë rü Yúche nane nixí ga nümax. Rü Yúche rü Erí nane nixí. ²⁴Rü Erí rü Matáx nane nixí. Rü Matáx rü Lebí nane nixí. Rü Lebí rü Merequí nane nixí. Rü Merequí rü Yana nane nixí. Rü Yana rü Yúche nane nixí. ²⁵Rü Yúche rü Matatía nane nixí. Rü Matatía rü Amó nane nixí. Rü Amó rü Naüü nane nixí. Rü Naüü rü Echi nane nixí. Rü Echi rü Nagaí nane nixí. ²⁶Rü Nagaí rü Maáx nane nixí. Rü Maáx rü Matatía nane nixí. Rü Matatía rü Chemeí nane nixí. Rü Chemeí rü Yuchéx nane nixí. Rü Yuchéx rü Yudá nane nixí. ²⁷Rü Yudá rü Yuanáü nane nixí. Rü Yuanáü rü Récha nane nixí. Rü Récha rü Chorobabé nane nixí. Rü Chorobabé rü Charatía nane nixí.

Rü Charatía rü Nerí nane nixĩ.
²⁸ Rü Nerí rü Merequí nane nixĩ.
 Rü Merequí rü Adí nane nixĩ.
 Rü Adí rü Cocháũ nane nixĩ.
 Rü Cocháũ rü Elmadáũ nane nixĩ.
 Rü Elmadáũ rü Erú nane nixĩ.
²⁹ Rü Erú rü Yochué nane nixĩ.
 Rü Yochué rü Erieché nane nixĩ.
 Rü Erieché rü Yoríũ nane nixĩ.
 Rü Yoríũ rü Matáx nane nixĩ.
 Rü Matáx rü Lebí nane nixĩ.
³⁰ Rü Lebí rü Chimeúũ nane nixĩ.
 Rü Chimeúũ rü Yudá nane nixĩ.
 Rü Yudá rü Yúche nane nixĩ.
 Rü Yúche rü Yonáũ nane nixĩ.
 Rü Yonáũ rü Eriaquíũ nane nixĩ.
³¹ Rü Eriaquíũ rü Meréa nane nixĩ.
 Rü Meréa rü Ména nane nixĩ.
 Rü Ména rü Matáta nane nixĩ.
 Rü Matáta rü Natáũ nane nixĩ.
 Rü Natáũ rü Dabí nane nixĩ.
³² Rü Dabí rü Ichaxí nane nixĩ.
 Rü Ichaxí rü Obé nane nixĩ.
 Rü Obé rü Boó nane nixĩ.
 Rü Boó rü Cháru nane nixĩ.
 Rü Cháru rü Nachóũ nane nixĩ.
³³ Rü Nachóũ rü Aminadá nane nixĩ.
 Rü Aminadá rü Admíũ nane nixĩ.
 Rü Admíũ rü Arni nane nixĩ.
 Rü Arni rü Esróũ nane nixĩ.
 Rü Esróũ rü Fare nane nixĩ.
 Rü Fare rü Yudá nane nixĩ.
³⁴ Rü Yudá rü Acóbu nane nixĩ.
 Rü Acóbu rü Ichaá nane nixĩ.
 Rü Ichaá rü Abráũ nane nixĩ.
 Rü Abráũ rü Taré nane nixĩ.
 Rü Taré rü Nacúx nane nixĩ.
³⁵ Rü Nacúx rü Cherúx nane nixĩ.
 Rü Cherúx rü Ragáu nane nixĩ.
 Rü Ragáu rü Peréx nane nixĩ.
 Rü Peréx rü Ebéx nane nixĩ.
 Rü Ebéx rü Cháru nane nixĩ.
³⁶ Rü Cháru rü Caináũ nane nixĩ.
 Rü Caináũ rü Arpacháx nane nixĩ.
 Rü Arpachá rü Chéũ nane nixĩ.
 Rü Chéũ rü Noe nane nixĩ.

Noe rü Laméx nane nixĩ.
³⁷ Rü Laméx rü Matucharéũ nane nixĩ.
 Rü Matucharéũ rü Enóx nane nixĩ.
 Rü Enóx rü Yaréx nane nixĩ.
 Rü Yaréx rü Maararéx nane nixĩ.
 Rü Maararéx rü Caináũ nane nixĩ.
³⁸ Rü Caináũ rü Enóx nane nixĩ.
 Rü Enóx rü Chex nane nixĩ.
 Rü Chex rü Adáũ nane nixĩ.
 Rü Adáũ rü Tupana nane nixĩ.

Ngechuchuxũ naxü ga Chataná

(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

4 Ngechuchuxũtawa nayexma ga Tupanaãe i Üünexũ. Rü yexguma Yudáũchiiüwa ínaxũächigu ga Ngechuchu, rü Tupanaãe i Üünexũ rü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxüwa nanaga. ²Rü yéma nayexma ga 40 ga ngunexũ. Rü ngoxo ga Chataná rü nüxũ naxü. Rü yexguma yéma nayexmagu rü taguma nachibü. Natürü ga yixcama rü nataiya. ³Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixigu, rü jdaa nutamaã nüxü ixu na pãuxũ nanguxuchixücèx! —ñanagürü ga Chataná. ⁴Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Tupanaärü ore i ümatixüwa rü ñanagürü: “Tãütãma õnamaãxica namaxẽ i duũxügü, natürü guxüma i ore i Tupana nüxü ixuxü tá nixĩ i duũxügüxü maxẽxẽxü”, ñanagürü. ⁵Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü wixi ga mëxpúnechitaeruwa nanaga. Rü yéma paxaãchi nüxü nüxü nadauxẽ ga guxüma ga nachiiãnegü ga ñoma ga naãnecüãx. ⁶Rü Chataná rü ñanagürü nüxü: —Guxü i ñãã nachiiãnegü i mexü rü norü ngẽmaxügü rü chi cuxna chanaxã. Erü choxrü nixĩ i guxüma i ñããgü, rü tüxna chanaxã ya texé ya choma chorü me ixixẽ na tüxna na chanaxãxü. ⁷—Rü ngẽxguma

chi chopéxegu cucaxápüxügu rü choxü quicuèxüügu rü cuxrü chi nixi i guxüma i ñaã cuxü chawéxü —ñanagürü.

⁸Natürü ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü: —¡Choxna ixügachi! Pa Chata- náx. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“¡Nüxü icuèxüü ya Cori ya curü Tupana, rü yimaäxüxícata ma napuracü!”

ñanagürü. ⁹Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Yerucharéü ga ñanewa nanaga. Rü tupauca ga taxünetapéxegu nanamunagü. Rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixügu, rü ¡nuã cugü rütæ! ¹⁰—Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tupana tá nanamu i norü orearü ngeruügu i daxücüãx na cuxna nadaugüxücèx. ¹¹Rü naxmèxmaã tá cuxü niyauxgü na tama tacü rü nutagu cunguxücèx”,

ñanagürü. ¹²Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ta:

“¡Tama name i nüxü na cuxüxü ya Cori ya curü Tupana!”,

ñanagürü. ¹³Rü yexguma marü taxucürüwama Ngechuchuxü naxüxgu, rü nüma ga Chataná rü nüxna niña ñuxmata nüxü iyangau na ñuxäcü wena nüxü na naxüxü.

Ngechuchu rü Gariréaanewa inanaxügü ga norü puracü

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴Rü Ngechuchu rü Gariréaanecèx nataegu. Rü Tupanaã i Üünexü rü naxütawa nayexma rü poracü nana-poraxèë. Rü ga duüxügü rü nachiga nidexagü ga guxü ga yema naãnewa. ¹⁵Rü wüxichigü ga ñanearü ngutaquéxepataügüwa rü nanguxèëtae. Rü guxüma ga duüxügü rü nüxü nicuèxüügu.

Nacharétuwa nayexma ga Ngechuchu

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶Rü Nacharétuwa naxü ga Ngechuchu. Rü guma nixi ga ñane ga nanatügü nawa nayaxèëgüne. Rü ngüxchigaarü ngunexügu rü ngutaquéxepataügu naxücu, yerü yema nixi ga nacüma ga guxü ga ngüxchigaarü ngunexügu. Rü yéma inachi rü duüxügücèx nüxü nadaumatü ga Tupanaärü ore ga ümatüxü. ¹⁷Rü nüxna nanaxägü ga popera ga Tupanaärü orearü urüü ga Ichaxía ümatüxü. Rü yexguma yangenaátüagu, rü nüxü inayangau ga ngextá ínaxümatüxüwa ga ore ga ñaxü:

¹⁸“Cori ya Tupanaã rü chauxütawa nangèxma. Rü nüma rü choxü naxuneta na nüxü chixuxücèx i ore i mexü namaã i ngèma duüxügü i ngearü ngèmaxüãxgüxü. Rü choxü namu na ngèma duüxügü i pecadutüüwa ngèxmagüxümaã nüxü na chixuxücèx rü tá na íngangüxüxü. Rü choxü namu na chayadauchixetüxèëgüxücèx i ngèma ingexetügüxü rü na íchanangüxüxèëxücèx i ngèma duüxügü i togüimèxèwa ngèxmagüxü. ¹⁹Rü nüma choxü namu na duüxügümaã nüxü chixuxücèx na Tupana nüxü rüngüxèëchaüxü i ngèma nüxü yaxögüxü”,

ñanagürü ga yema ore. ²⁰Rü yexguma ga Ngechuchu rü nügüna nananuxächiatü ga popera. Rü ngutaquéxepataüärü dauruüna nanaxä rü ñuxüchi ínarüto. Natürü guxüma ga yema ngutaquéxepataüwa yexmagüxü ga duüxügü rü nüxü narüdaunüëcha. ²¹Rü yexguma ga Ngechuchu rü inanaxügü ga na yadexaxü, rü ñanagürü: —Ñuxmatama nixi i pepèxewa Tupana yanguxèëxü

i ñaã ore ga Ichaxía ùmatüxü —ñanagürü. ²² Rü guxüma ga duüxügü rü meã Ngechuchuchiga nidexagü. Rü nabaixächiaëgü namaã ga yema ore ga mexü ga namaã nüxü yaxuxü. Natürü tama aixcüma nayaxögüchaü. Rü yemacèx nügüna nacagü rü ñanagürügü: —¿Taux éxna daa yixü ya Yúche nane? —ñanagürügü. ²³ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma nüxü chacuèx rü tá chomaã penaxuxuchi i ngëma ore i ñaxü:

“Pa Duturux ¡Cugütama rümexë!”

ñaxü. Rü éxna tá choxü ñaperügügi:

“Yema mexü ga taxü ga nüxü taxinüëxü ga Tupanaärü poramaã cuxüxü ga Capernáüwa, rü tanaxwèxe i nuã curü iãnewa rü ta na cunaxüxü”, ñaperügügü tá. ²⁴ Rü nayadaxëë ga Ngechuchu na yadexaü rü ñanagürü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü guxüma i Tupanaärü orearü uruü, rü norü iãnewatama i duüxügü rü tama meã nanayauxgü. ²⁵ —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü Iraéanewa rü nayexma ga muxüchixüma ga ngexügü ga iyutegüxü ga yexguma Ería maüxgu. Rü yexguma nixi ga tomaëxpüx ga taunecüarü ngäxü rü taguma napuxü, rü poraäcü nangúxü ga taiya ga guxü ga ñaa nachixüanewa. ²⁶ —Natürü ga Tupana rü tama wüxi ga Iraéanecüãx ga yutecüxütawa Eríaxü namu. Natürü ngixütawa nanamu ga yema yutecü ga Charépacüãx ga Chidáüarü iãnearü ngaicamagu ächiücü. ²⁷ —Rü yexguma namaüxgu ga Erichéu, rü Iraéanewa nayexmagü ta ga muxüma ga duüxügü ga chaxünemaã idaaweexü. Natürü taxuüma ga yema idaaweexü ga Iraéanewa yexmagüxü rü naxcèx nitaaneë. Rü Namáü ga Chríaaanecüãxícatama nixi ga guma naxcèx yataanecü —ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁸ Rü yexguma yema orexü naxinüëgu, rü guxüma ga yema

duüxügü ga guma ngutaquéxepataüwa yexmagüxü rü poraäcü naxcèx nanuë. ²⁹ Rü inachigü ga duüxügü rü Ngechuchuxü inatëxüchigü ga guma iãnewa. Rü guma mëxpüne ga guma iãne nawa yexmanechitaeruwa nanagagü na yéma yanataegüãxüçèx. ³⁰ Natürü ga Ngechuchu rü norü ngäxütanüwa ínaxüxüama, rü ínixü.

Wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxüchiga

(Mr 1.21-28)

³¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü Gariréaaneärü iãne ga Capernáüwa naxü. Rü ngüxchigaarü ngunexügu yéma duüxügüxü nangúxëë. ³² Rü duüxügü rü nabaixächiaëgü namaã ga norü nguxëëtae, yerü Tupanaärü poramaã nidexa. ³³ Rü guma ngutaquéxepataüwa nayexma ga wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxü. Rü aita yéma naxü, rü ñanagürü: ³⁴ —¡Toxna ixügachi! ¿Tüxcüü totanüwa cuxü, Pa Ngechuchux, Pa Nacharétucüãx? ¿Nuã cuxü na toxü cudëixüçèx? Choma cuxü chacuèx na Tupana Nane ya Üüncü na quiixü —ñanagürü. ³⁵ Rü Ngechuchu nananga ga yema ngoxo rü ñanagürü: —¡Iyarüngeëx rü ínaxüxü nawa ya yima yatü! —ñanagürü. Rü yexguma ga yema ngoxo rü duüxügüpëxegu nayanguxëë ga guma yatü, rü nawa ínaxüxü. Natürü tama nanapixëë. ³⁶ Rü guxüma ga duüxügü rü nabaixächiaëgü. Rü nügümücügümaächigü nachiga nidexagü, rü ñanagürügü: —¿Tacü rü ore nixi i ngëma? Erü ñaã yatü rü aixcüma ngëma ngoxogümaã inacuèx rü poraäcü nanamu. Rü nümagü rü naga naxinüë, rü ínachoxü —ñanagürügü. ³⁷ Rü guxüwama ga yema naãnewa rü Ngechuchuchigaxü nixugüe ga duüxügü.

**Ngechuchu rü Chimáú ga
Pedru nêxêcêx nayataanexêê**

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸Rü guma ngutaquêxepataüwa ínaxüxü ga Ngechuchu rü Chimáúpatawa naxü. Rü Chimáú nêxê rü poraäcü iyaxaxüne. Rü Ngechuchuna nacagüe ga ngîxcêx na yataanexêêäxücêx. ³⁹Rü nüma rü ngîxütägu nayachi rü narümêxächi rü nananga ga yema axüne. Rü yexgumatama igèuxächi ga na yaxaxünexü. Rü yexgumatama írúda, rü naxcêx inamexêê ga ôna.

**Ngechuchu rü muxüma ga
íðaaweexüçêx nayataanexêê**

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰Rü yexguma marü yanaxüchuaügu ga üêxcü, rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga guxüma ga duüxügü ga nagúxúraüxü ga daaweanemaã íðaaweexü. Rü ga Ngechuchu rü wüxichigü ga yema duüxügüxü ningögü, rü yemaäcü naxcêx nayataanexêêchigü. ⁴¹Rü nanameêxêê ga muxüma ga duüxügü ga íðaaweexü ga ngoxo nawa yexmagüxü. Rü yema ngoxogü rü aita naxüe, rü ñanagürügü: —Cuma nixí i Tupana Nane quiüxü —ñanagürügü. Natürü ga Ngechuchu rü nayangagü ga yema ngoxogü. Rü nüxna nanachüxu ga na yadexagüxü, yerü yema ngoxogü rü nüxü nacüêxgü na Cristu yiüxü.

**Ngechuchu rü nanaxunagü ga ore ga
mexü ga ngutaquêxepataüwachigü**

(Mr 1.35-39)

⁴²Rü yexguma noxri yangóonegu rü yema íañewa ínaxüxü ga Ngechuchu. Rü wüxi ga nachica ga taxúema íxäpataxüwa naxü. Natürü ga duüxügü rü naxcêx nadaugü rü düxwa naxütawa nangugü. Rü nüxü nacêxügü ga

tama na ínaxüxüçêx ga yema norü naañewa. ⁴³Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Taxucürüwama petanügu charüxáüêcha erü chanaxwêxe na náigü ya íañegüwa ngêxmagüxü i duüxügümaã rü ta nüxü chixuxü na ñuxäcü äêxgacü yiüxü ya Tupana. Erü woetama ngêmacêx núma choxü namu —ñanagürü. ⁴⁴Rü yemaäcü Ngechuchu nüxü nixuchigü ga ore ga ngutaquêxepataügwachigü ga guxüma ga Gariréaanewa.

**Muxüma ga choxni
na ínayauxüxüchiga**

(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

5 Rü wüxicana ga yexguma naxtaxa ga Yenecharétuanaciüwa nayexmagu ga Ngechuchu, rü muxüma ga duüxügü rü naxütawa nangugü. Rü düxwa yéma nayaxäütügü, yerü nüxü naxínüêchaü ga Tupanaärü ore. ²Rü Ngechuchu yéma nüxü nadau ga taxre ga ngue ga ingeäcune. Rü guma nguegü rü naxnecüpechinüwa nanadagü, yerü ga püchaetanüxü rü nüxna yéma ínachoü, yerü norü pücha niyauxgü. ³Rü wüxi ga guma nguegu nixüe ga Ngechuchu. Rü guma ngue rü Chimáúärü nixí. Rü Chimáúna naca ga naxnecüpechinüärü ngäxütüwaxüra na nangeaxücêx. Rü guma nguewa narüto ga Ngechuchu. Rü yéma ínanaxügü ga duüxügüxü na nangüexêêxü. ⁴Rü yexguma yagúegagu ga Ngechuchu ga na yadexaxü, rü Chimáüxü ñanagürü: —íyéa ínamátamaxüwa namaã naxã ya daa ngue. Rü ngema penatáe i perü pücha na choxnita piyauxgüxücêx! —ñanagürü. ⁵Rü Chimáú nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexêëruüx, ngewèx rü guxü i chütaxü rü tapüchae, natürü taxuüma i choxni tiyaxu. Natürü ñuxma na choxü cumuxü rü wena táxarü íchanatáe i chorü pücha —ñanagürü. ⁶Rü yexguma ínatáegüägu

ga norü pücha, rü muxüma ga choxni inayauxü. Rü düxwa narügáuxchaü ga norü pücha yerü namuxüchi ga choxni. ⁷Rü naxméxmaã nái ga nguewa yexmagüxü ga natanüxügücèx nacagü na nüxü yanangüxèègiuxücèx. Rü yéma naxí ga yema natanüxügü ga naxcèx nacagüxü. Rü nanaxüacugü ga guma taxre ga ngue rü wixgutaèx inangutaügü yerü namuxüchi ga choxni. ⁸Rü yexguma yemaxü nadèuxgu ga Chimáü ga Pedru, rü Ngechuchupéxegu nayacaxápüxü, rü ñanagürü nüxü: —¡Choxna ixügachi! Pa Corix. Erü choma rü wüxi i duüxü i pecaduáxü chixí —ñanagürü. ⁹Rü yema ñanagürü ga Chimáü yerü nüma rü guxüma ga natanüxügü rü namaã nabaixächiãègü ga yema muxüma ga choxni na inayauxüxü. ¹⁰Rü nabaixächiãègü ta ga Chimáümicügü ga Chaütiágu rü Cuáü ga Zebedéu nanegü. Natürü Ngechuchu rü Chimáüxü ñanagürü: —¡Táxú i cumuüxü! Erü ñuxmacürüwa rü tá choxü cupuracü na chauxütawa cunagagüxücèx i duüxügü —ñanagürü. ¹¹Rü yexguma naxánacüwa namaã nangugüga ga naweügü, rü yéma nanawogü ga norü guxüma rü Ngechuchuwa narixí.

Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxünexücèx nayataanexèè

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹²Rü yexguma wüxi ga yéma yexmagüne ga ñánewa nayexmagu ga Ngechuchu, rü yéma naxütawa nangu ga wüxi ga yatü ga chaxünemaã idaawexü. Rü yexguma Ngechuchuxü nadèuxgu rü napéxegu nayacaxápüxü rü yexma nanangücuchi. Rü Ngechuchuxü nacèxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, ngèxguma cuma cunaxwèxegu, rü cuxü natauxcha na choxü curümexèèxü nawa i chorü ñaawe —ñanagürü. ¹³Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü

ningögü, rü ñanagürü nüxü: —Ngü, chanaxwèxe. ¡Rüme! —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rü naxcèx nitaane ga yema yatü ga chaxüneáxü. ¹⁴Rü Ngechuchu nanaxucuxè rü ñanagürü nüxü: —¡Dücèx, taxúemaátama nüxü quiux, natürü paixü cugü yadauxèè na curümexü rü yanguxèè i ngéma Tupana Moíchéwa nüxü ixuxü na duüxügü nüxü cuáxücèx na marü curümexü nawa i curü ñaawe! —ñanagürü. ¹⁵Natürü ga Ngechuchuchiga rü guxüwama ninguchigüama. Rü muxüma ga duüxügü rü naxcèx naxítaquéxegü na norü orexü naxínüèxücèx, rü naxcèx na yataaneèxèèxücèx ga norü ñaawegüwa. ¹⁶Natürü Ngechuchu rü ñuxguacü rü ngextá taxúema íxápataxüwa naxüüxü. Rü yéma nayayumüxèxü.

Ngechuchu rü wüxi ga yatü ga nawáixächicücèx nayataanexèè

(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷Rü wüxi ga ngunexü Ngechuchu ínguxèetaeyane, rü yéma narütogü ga ñuxre ga Parichéugü rü ñuxre ga ngúxèèruügü ga Moíchéarü mugümaã ngxèètaegüxü ga guxü ga Gariréaneärü ñánexácügüwa ne íxü, rü Yudéaanewa ne íxü, rü Yerucharéüwa ne íxü. Rü Tupana rü poraäcü Ngechuchuwa inanawéx ga norü pora rü muxüma ga idaaweexü narümeèxèè. ¹⁸Rü Ngechuchuxütawa nangugü ga ñuxre ga yatügü, rü naxcèx yéma nanangetaügü ga wüxi ga yatü ga nawáixächicü. Rü ípatagu nanangecuchitaügüchaü na Ngechuchupéxegu yaxütaügüáxücèx. ¹⁹Natürü taxuacüma yexma nanangecuchitaügüéga, yerü namuxüchi ga duüxügü. Rü yemacèx íacèxwéxgu naxígü. Rü meäma Ngechuchu íyexmaxüètüwa ínanapogüäxügü ga

guma ĩpata. Rũ yema duũxũgũtaniwa Ngechuchupéxewa ínanachũxũetaũgũ ga guma nawãixãchiciũ. ²⁰ Rũ yexguma Ngechuchu nũxũ dèuxgu ga na nũxũ yaxõgũaxũ ga yema yatũgũ, rũ ñanagũrũ guma nawãixãchiciũxũ: —Pa Chaunex, marũ cuxũ nũxũ changechaũ i curũ pecadugũ —ñanagũrũ. ²¹ Natũrũ yema ngũexẽeruũgũ ga Moĩchearũ mugũarũ nguxẽetaeruũgũ rũ Parichéugũ, rũ nagu narũxĩnũe, rũ nũgũãewa ñanagũrũgũ: —¿Tãcũ nixĩ i ñãã yatũ ecèx Tupanamaã chixexũ yaxugũxũ? Erũ taxũema pora tũxũ nangẽxma na duũxũgũaxũ pecaduxũ tangechaũxũ. Rũ Tupanaxĩcatama nixĩ ya nũxũ nangẽxmacũ i ngẽma pora —ñanagũrũgũ naãewa. ²² Natũrũ ga Ngechuchu rũ nũxũ nacuèx ga țacũgu na ínaxĩnũe. Rũ yemacèx ñanagũrũ nũxũ: —¿Tũxcũũ ngẽ-magu perũxĩnũe i pemax? ²³ —¿Tãcũ nixĩ irũtauxchamaèxũ na namaã nũxũ ixuxũ ya daa yatũ ya nawãixãchiciũ:

“Curũ pecadugũ rũ marũ cuxũ nũxũ changechaũ”, rũ éxna:

“¿Inachi rũ íxũ!” ñágũxũ nũxũ? ²⁴ —Natũrũ ñuxma rũ tá pexũ nũxũ chadauxẽe na Chaunatũ núma choxũ muxũ na duũxũgũaxũ nũxũ changechaũxũcèx i norũ pecadugũ —ñanagũrũ. Rũ yexguma yema ñaxguwena rũ guma nawãixãchiciũxũ ñanagũrũ: —Cumaã nũxũ chixu rũ ĩnachi, rũ nayaxu i curũ carũ, rũ cupatawa naxũ! —ñanagũrũ. ²⁵ Rũ yexgumatama guxũ ga duũxũgũpéxewa inachi ga guma nawãixãchiciũ. Rũ nanayaxu ga norũ carũ ga nagu nacaxũ. Rũ Tupanaxũ yacuèxũchigũãcũma napatawa naxũ. ²⁶ Rũ guxũma ga duũxũgũ rũ nabaixãchiãegũ. Rũ Tupanaxũ nicuèxũgũ. Rũ poracũ namuũeãcũma ñanagũrũgũ: —Ñuxma rũ nũxũ tadaugũ

i ñuxre i Tupanaãrũ puracũgũ i aixcũma mexèchixũgũ —ñanagũrũgũ.

Lebícèx naca ga Ngechuchu

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Rũ yemawena ga Ngechuchu rũ ínaxũxũ ga guma ĩwa. Rũ wũxi ga yatũ ga Dumaãrũ aẽxgacũcèx dũeru ngxĩxũ ideetanũxũxũtawã naxũpetũ. Rũ guma yatũ rũ Lebĩ nixĩ ga naega. Rũ yema dũeru ngxĩxũ ínadexũwa narũto. Rũ Ngechuchu rũ ñanagũrũ nũxũ: —¿Chowe rũxũ! —ñanagũrũ. ²⁸ Rũ inachi ga Lebĩ, rũ yema nanatèx ga norũ guxũma, rũ Ngechuchuwe narũxũ. ²⁹ Rũ yixcama ga Lebĩ rũ Ngechuchucèx napatawa wũxi ga taxũ ga õna naxũ. Rũ muxũma ga yatũgũ ga Lebĩrũũ dũeruarũ degũwa puracũexũ, rũ muxũma ga togũ ga duũxũgũ rũ ta yema mechawã narũtogũ. ³⁰ Natũrũ ga yema Parichéugũ rũ ngũexẽeruũgũ ga Moĩchearũ mugũarũ nguxẽetaeruũgũ, rũ ínanaxũgũe na Ngechuchuarũ ngũexũgũchigagu chixri yadexagũxũ. Rũ ñanagũrũgũ: —¿Tũxcũũ wũxiwa pechibũe rũ namaã pexaxegũ i ngẽma yatũgũ i Dumaãrũ aẽxgacũcèx dũeru ngxĩxũ dexũ rũ ngẽma pecaduãxgũxũ? —ñanagũrũgũ. ³¹ Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagũrũ nũxũ: —Ngẽma poraxũ rũ taxucèxma duturu nanaxwèxegũ, natũrũ ngẽma idaaweexũ nixĩ i duturu naxwèxegũxũ. ³² —Choma rũ tama mexũgũna na chaxuxũcèx nixĩ i núma chaxũxũ, natũrũ pecaduãxgũxũna na chaxuxũcèx nixĩ i núma chaxũxũ na ngẽmaãcũ nũxũ naxoexũcèx i nacũmagũ i chixexũgũ rũ Tupanawe naxĩxũ —ñanagũrũ.

Ngechuchuna nacagũe ga aurechiga

(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

³³ Rũ yexguma Ngechuchuna nacagũe ga duũxũgũ, rũ ñanagũrũgũ: —Cuãũ ya baiũxẽeruũarũ ngũexũgũ

rü Parichéugüarü ngúexügü rü nayumüxëgüecha, rü muëxpüxcüna rü naxauree rü tama nachibüe erü Tupanagu narüxinüë. Natürü i curü ngúexügü, rü guxüguma nachibüe rü naxaxegümare —ñanagürügü. ³⁴Natürü ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü wüxi ga ore ga nügüchigaxütama namaã nixu, rü ñanagürü: —¿Éxna wüxi i ngígüarü petawa rü pexcëx namexü na penaxaureexëëxü i ngëma nüxna naxugüxü ega natanüwa nangëxmagu i ngëma yatü i ngexwacëx ämaxü? Rü tama nixi. ³⁵—Natürü wüxi i ngunexü rü ngëma yatü i ngexwacëx ämaxü, rü tá namücügüna nixügachi. Rü ngëma ngunexügu tá nixi i aixcüma naxaureexü i namücügü —ñanagürü. ³⁶Rü yexguma ga Ngechuchu rü namaã nüxü nixu ga wüxi ga ore ga yema duüxügücüma ga nuxcümaüxüchiga rü noxrütama nguxëëtae i ngexwacaxüxüchiga. Rü ñanagürü: —Taxúema wüxi i ngexwacaxüxü i naxchiruta tiyo na namaã tanapaitaxücëx i wüxi i naxchiru i marü ngauxü. Erü ngëxguma ngëmaäcü tanaxüxgu rü tanachixexëë i ngëma naxchiru i ngexwacaxüxü. Rü ñuxüchi ngëma natüchi i ngexwacaxüxü rü tama nüxü nayatäüxü i ngëma naxchiru i marü ngauxü. ³⁷—Rü ngëxgumarüü ta rü taxúema ngexwacaxücü ya binu rü nagu tayabacuchi i wüxi i naxchiü i marü ngauxü i naxchëxmünaxcëx. Erü ngëxguma ngëmaäcü naxüxgu rü yima binu ya ngexwacaxücü rü tá narüngu, rü tá nayawäixëë i ngëma naxchiü i ngauxü i naxchëxmünaxcëx. Rü ngëxma tá nayarütaxu ya binu rü ngëma naxchiü rü ta. ³⁸—Rü ngëmacëx tanaxwëxe na yima ngexwacaxücü ya binu rü ngexwacaxüxü i naxchiügu yabacuchixü. Rü ngëmaäcü rü

taxuütáma inayarütaxu. ³⁹—Rü taxúema ya texé ya tümamaã yaxúxe na ngúchiacü ya binu tayaxaxüxü rü tüxü nangúchaü na tayaxaxüxü ya binu ya ngexwacaxücü ya maícuracü. Rü ngëxgumarüü ta nixi i ngëma duüxügü i marü namaã yaxüxü i nuxcümaüxü i nactüma i chixexü rü tama nanayauxgüchaü i ngëma mexü i nguxëëtae i ngexwacaxüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechucharü ngúexügü rü trigu nicäüëtanü ga ngüxchigaarü ngunexügu

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

6 Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu rü norü ngúexügümaã trigunecüwa nachopetü. Rü norü ngúexügü rü inaxiäcüma yoxocüne trigu nicäütanü. Rü naxméxmaã nanadaxi ga trigu rü nayangóëtanü. ²Rü ñuxre ga Parichéugü rü yema ngúexügüna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü ngüxchigaarü ngunexügu penabuxu i trigu? Erü ngüxchigaarü ngunexügu rü nachuxu na texé puracüxü —ñanagürügü. ³Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Taguma éxna poperawa nüxü pedau ga tacü na naxixü ga nuxcümaücü ga äëxgacü ga Dabí ga yexguma nataiyagu ga nüma rü natanüxügü? ⁴—Rü Tupanapatagu naxücu rü nüxü nadau ga yema päü ga üünexü ga yexma nuxü. Rü yema päü rü nachuxu ga ngexerüxëmare na nangóxü, rü paigücëxicatama nixi. Natürü Dabí nanayaxu ga yema päü rü nanangöx, rü natanüxümaã rü ta nangau —ñanagürü. ⁵Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Tupana Nane ya duüxüxü ixicü rü namaã inacüx i ngüxchigaarü ngunexü —ñanagürü.

Wüxi ga yatü ga yumécüchiga

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶Rü to ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu rü ngutaquéxepataügu naxücu. Rü inanaxügu ga na nangüxéetaexü. Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga norü tügünewa yumécü. ⁷Rü yema ngüxéeruügu ga Moichéaru müguwa ngüxéetaegüxü rü Parichéugu, rü Ngechuchü nangugügu ngoxita ngüxchigaarü ngunexügu guma yumécüxü namexéé, yerü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü norü äëxgacügüxütawa na ínaxuaxüguäxü. ⁸Natürü nüma ga Ngechuchu rü nüxü nacuèx ga yema naäéwa nagu naxñüéxü ga yema yatügu. Rü yemacèx guma yumécüxü ñanagürü: —Írüda rü nuxä ngäxütanügu yachi! —ñanagürü. Rü guma yumécü rü inachi rü norü ngäxütanügu nayachi. ⁹Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna naca ga yema Parichéugu rü yema müguwa ngüxéetaegüxü, rü ñanagürü nüxü: —¿tacü nixí i ngema mexü ixüxü i ngüxchigaarü ngunexügu? ¿Rü ngema mexü rü éxna chixexü? ¿Rü namexü i na namaxééxü rü éxna yamáxü? —ñanagürü. ¹⁰Rü yexguma Ngechuchu nüxü nidaugüächi ga yema duüxügu ga yéma yexmagüxü. Rü guma yumécüxü ñanagürü: —¿yanawéxächixéé ya cuxméx! —ñanagürü. Rü guma yatü rü nügu inayarüwéxächiméxéé, rü narümeméx. ¹¹Natürü yema Parichéugu rü ngüxéeruügu ga Moichéaru müguwa ngüxéetaegüxü, rü poraäcü nanuë. Rü nügu nixucuxégü na ñuxäcü tá Ngechuchuxü na yaméxgüxü.

Ngechuchu nanade ga 12 ga norü ngüexügu na tóxnamana namugüäxücèx

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹²Rü yexguma ga Ngechuchu rü dauxchitawa, wüxi ga mëxpúnewa naxü na yéma yayumüxéxücèx. Rü guxü ga yema chütaxügu rü yéma nayumüxé. ¹³Rü yexguma yangóonegu, rü Ngechuchu norü ngüexügücèx naca. Rü natanüwa nayadexechi ga 12. Rü yema nixí ga yatügu ga Ngechuchu nüxü unetagüxü na tóxnamana nangegüäxücèx ga norü ore. ¹⁴Rü yema yatügu ga nadexü rü Chimáü ga Pedrugu nanaxüéga nixí ga wüxi. Rü to nixí ga Aüdré ga Chimáü naënéé, rü Chaütiágu rü Cuáü, rü Piripi, rü Baturumé, ¹⁵rü Mateu, rü Tumachi, rü Chaütiágu ga Arupéu nane rü Chimáü ga iporaäcüücü, ¹⁶rü Yuda ga Chaütiágueneé, rü Yuda Icaríute ga yixcama Ngechuchuxü íxuaxüxü naéchita.

Ngechuchu rü muxüma ga duüxügüxü nangüexéé

(Mt 4.23-25)

¹⁷Rü Ngechuchu rü yema yatügu ga nadexümaä ínarüxigü nawa ga guma mëxpüne. Rü wüxi ga nachica ga ínametachinüänexüwa nayachaxächitanü. Rü yéma nayexmagü ga muxüma ga duüxügu ga guxü ga Yudeaanewa ne íxü, rü Yerucharéüwa ne íxü, rü taxtü ga taxüänaciüwa ga Chidáüwa rü Tiruwa ne íxü. Rü yéma naxí yerü Ngechuchuxü naxñüéchaü, rü nanaxwèxegü ga Ngechuchu na nameéxééxü ga norü daawegüwa. ¹⁸Rü yema duüxügu ga chixexü ga naäé nawa yexmagüxü rü ta naxcèx nitaanegü. ¹⁹Rü guxüma ga duüxügu rü Ngechuchuxü ningögügüchaü, yerü norü poramaä nanameéxéé.

**Duũxũgũ i taãgũxũchiga rũ
duũxũgũ i ngechaũgũxũchiga**

(Mt 5.1-12)

²⁰ Rũ yexguma Ngechuchu rũ norũ ngũxũgũxũ nadawenũ, rũ ñanagũrũ nũxũ: —jPetaãgũ i pema ya ingearũ ngẽmaxũãxgũxe! Rũ Tupana ãẽxgacũ íxíxũwa rũ pema rũ tá ta pexãchica. ²¹ —jRũ petaãgũ i pema i ñuxma taiyaexe! jRũ tá meãma pingãxcharaũgũ! jRũ petaãgũ i pema i ñuxma auxexe! Rũ yixcama rũ tá pecugũe. ²² —jRũ petaãgũ i pema i ngẽxguma duũxũgũ pexchi aiegu, rũ pexũ ínawoũxgu, rũ ñacũ pemaã yaxugũegu, rũ chaugagu chixri pechiga yadexagũgu! ²³ —Rũ ngẽxguma ngẽma pexũ ùpetũgu, rũ jPetaãgũama rũ tama pexoegaãgũ! Erũ daxũgũxũ i naãnewa rũ tá penayauxgũ i wũxi i perũ ãmare i mexẽchixũ. Rũ dũcax, ñãã duũxũgũ i ñuxma pexchi aiexũãrũ oxigũ rũ yexgumarũũ ta nixĩ ga naxchi na naxaiaexũ ga nuxcũmaũgũxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ. ²⁴ —Natũrũ wũxi i ngechaũ tá nixĩ i pexcèx i pema ya muãrũ ngẽmaxũãxgũxe erũ núma ñoma i naãnewa rũ marũ petaãgũ. ²⁵ —Rũ wũxi i ngechaũ tá nixĩ i pexcèx i pema ya marũ ingaxcharaũgũxe erũ tá petaiyae. Rũ wũxi i ngechaũ tá nixĩ i pexcèx i pema i ñuxma marũ cugũexe, erũ yixcama rũ perũ ngechaũmaã tá pexauxe. ²⁶ —Rũ wũxi i ngechaũ tá nixĩ i pexcèx i ngẽxguma guxũma i duũxũgũ pexũ icuèxũũgũgu. Erũ ngẽma duũxũgũ i ñuxma pexũ icuèxũũgũxũãrũ oxigũ rũ yexgumarũũ nũxũ nicuèxũũgũ ga nuxcũmaũgũxũ ga orearũ uruũgũneta.

**Name nixĩ i nũxũ tangechaũ i
ngẽma tamaã rũxuwãnũgũxũ**

(Mt 5.38-48, 7.12)

²⁷ —Natũrũ pema i ñuxma na choxũ pexĩnũexũ rũ pemaã nũxũ

chixu rũ: —jNũxũ pengechaũ i ngema pemaã rũxuwãnũgũxũ! jRũ meã nũxũ perũngũxẽx i ngẽma pexchi aiexũ! ²⁸ —jRũ meã nachiga pidexagũ rũ naxcèx ípeca i Tupanaãrũ ngũxẽe naxcèx i ngẽma pemaã guxchigagũxũ! jRũ naxcèx peyumũxgũ i ngẽma chixri pechigamaã idexagũxũ! ²⁹ —Rũ ngẽxguma texé cumaã nuxgu rũ cuxũ tapechiwegu rũ name nixĩ i tama cuxũtanũ ega woo curũ tochiwewa rũ ta cuxũ tapechiwegu. Rũ ngẽxguma texé cuxũ napuarũ gãuxũchiruãxgu, rũ name nixĩ i tũxũ cungechaũãma ega woo curũ daxũ rũ ta cuxna tanapuxgu. ³⁰ —jRũ tũxna naxã ya texé ya curũ ngẽmaxũcèx ícaxe! Rũ ngẽxguma texé curũ ngẽmaxũ cuxna napuxgu, rũ tama name i naxcèx cungema. ³¹ —Rũ ngẽma mexũ i pema penaxwèxexũ na togũ pemaã naxũxũ, rũ name nixĩ i pema rũ ta ngẽmaãcũ mexũ namaã pexũ. ³² —Rũ ngẽxguma pema rũ ngẽma duũxũgũ i pexũ ngechaũxũxũxĩcatama pengechaũgu, rũ ñtacũwa namexũ i ngẽma? Erũ ngẽma duũxũgũ i tama yaxõgũxũ rũ ngẽmaãcũ nanaxũgũ. ³³ —Rũ ngẽxguma ngẽma duũxũgũ i cuxũ rũngũxẽxũxũxĩcatama curũngũxẽegũ, rũ ñtacũwa namexũ i ngẽma? Erũ ngẽma duũxũgũ i tama yaxõgũxũ rũ ngẽmaãcũ nanaxũgũ. ³⁴ —Rũ ngẽxguma ngẽma duũxũgũ i ixããrũ dũerũãxũnaxĩcatama cunaxãxgu i curũ dũeru, rũ ñtacũwa namexũ i ngẽma? Erũ ngẽma duũxũgũ i tama yaxõgũxũ rũ ngẽmaãcũ nanaxũgũ, erũ nũxũ nacuèxgũ rũ tá nũxũ nanataeguxẽe i ngẽma dũeru. ³⁵ —Natũrũ pema rũ name nixĩ i nũxũ pengechaũ i ngema pemaã rũxuwãnũgũxũ, rũ nũxũ perũngũxẽe. Rũ ngẽxguma ñacũcèx pexna nacaxgu, rũ name nixĩ i tama pexoegaãẽacũma nũxna penaxã ega woo nagu perũxĩnũegũ na ngũrũãchi tãũtãma pexũ nataeguxẽeãxũ. Erũ ngẽxguma ngẽmaãcũ penaxũxgu, rũ

Tupana rü ngëmaärü yexera tá poraäcü pexü nanataeguxëe, rü naxäcügü tá pixígu ya yima Tupana ya Poraxüchicü ya nüxü rüngüxëecü ta i ngëma taguma moxë nüxna ägüxü rü ngëma chixecümagüxü. ³⁶—Rü pema rü name nixí i pengechaüwaxegü, ngëma Penatü ya Tupana na ngechaüwaxexürüü.

Tama name i chixexügu namaã perüxinüe i togü

(Mt 7.1-5)

³⁷—¡Rü taxü i togüxü pixuxü! Rü ngëxguma ya Tupana rü täxütáma pexü nixu na pechixexü. ¡Rü taxü i poxcu namaã pexuegüxü i togü! Rü ngëxguma ya Tupana rü täxütáma poxcu pemaã naxuegu. ¡Rü nüxü nüxü perüngümae i norü chixexü i togü! Rü ngëxguma ya Tupana rü tá pexü nüxü narüngüma i perü chixexü. ³⁸—¡Rü togümaã pengau i perü ngemaxügu! Rü ngexguma ya Tupana rü tá pexna nanaxã. Rü ñoma wüxi i choca i meãma napaxürüü rü meama ípoöcuxürüü tá Tupana pexna nanaxã. Erü ngema nguruxü i namaã cumücüna cuxäxü i curü ngemaxü rü ngematama nguruxümaã tá Tupana cuxna nanaxã —ñanagürü. ³⁹Rü Ngechuchu rü ñaã cuèxruü norü ngüexügümaã nixu, rü ñanagürü: —¿Nüxäcü i wüxi i ngexetüxü rü to i ngexetüxüxü namaxü nacüxëëëxü? Erü ngëma taxre i ngexetüxü rü wüxi i äxmaxügu tá nügümaã nayayicu. ⁴⁰—Rü taxüma i ngüexü rü norü ngüexëëruüxü narüyexera. Natürü ngexguma meã nanguxgu rü tá naxrüxü nixí ya norü ngüexëëruü. ⁴¹—¿Rü tüxücüü nachiga quidexa i cumücü naxcèx i ngëma íraxü i chixexü i naxüxü natürü tama cugütama cungugü naxcèx i ngëma chixexü i taxü i cuxüxü? ⁴²—Rü ngëxguma tama nüxna cucüxächigu i ngëma chixexü i taxü i cumatama cuxüxü, rü ¿ñüxücürüwa i nagu curüxinüxü na cunamexëëxü i

ngëma cumücüarü chixexü i íraxü? Pa Duüxü i Meã Maxnetaxüx, name nixí i cuxira nüxü curüxo i ngëma chixexü i taxü i cumatama cuxüxü, rü ngëxguma tá cume na nüxü curüngüxëëxücèx i cumücü na nüxü naxoxücèx i ngëma chixexü i íraxü i naxüxü.

Wüxi i nanetü rü norü owa nixí i nüxü icuáxü

(Mt 7.17-20, 12.34-35)

⁴³—Nataxuma i nanetü i mexü i chixearü oóxü. Rü nataxuma i nanetü i chixexü i meärü oóxü. ⁴⁴—Rü wüxichigü i nanetü rü norü owa nixí i nüxü icuáxü. Rü wüxi i torawa rü taxucürüwama wüxi i orix i imüxü tayaxu. Rü wüxi i chuchuxüwa rü taxucürüwama uba tayaxu. ⁴⁵—Rü wüxi ya mecü ya yatü rü mexü i orexü nixu, erü naäëwa rü aixcüma mexügu narüxinü. Natürü wüxi i yatü i chixecümaxü rü chixexü i orexü nixu, erü chixexügu narüxinü. Rü ngëma naäëwa ngexmaxü i chixexü nixí i nüxü yaxuxü.

Ípata ya nutaétügu üxüne rü ípata ya naxnücüétügu üxünechiga

(Mt 7.24-27)

⁴⁶—¿Tüxcüü i pema rü: “Pa Torü Corix” ñaperügü choxü, natürü tama penaxü i ngëma pemaã nüxü chixuxü? ⁴⁷—Rü ñüxma tá pemaã nüxü chixu na ñüxäcü tüxü ya yixema chowe rüxüxë rü choxü ñnuxë rü naxüxe i ngëma tümaã nüxü chixuxü. ⁴⁸—Rü tüma rü wüxi ga yatü ga üpatacü rü yamëxmaücü ga norü caxta ñüxmata nutawa nangucürüü tixí. Rü yexguma namëxgu ga taxtü rü yabaixügu ga napata, rü woo ga na napaüchiüxü, rü tama niwëxtaü, yerü meãma inapugüarü caxtaãx ga guma í. ⁴⁹—Natürü yixema nüxü ñnumarexe i chorü ore natürü tama naxüxe i ngëma tümamaã nüxü chixuxü, rü wüxi ga yatü ga naxnücüétügumare üpatacürüü tixí.

Rü yexguma namèxgu ga taxtù, rü ni-baixü ga napata, rü naporäüchiü. Rü ni-wèxtaü ga napata, rü yexma nayarixö ga guma ï.

**Ngechuchu rü Dumacüãx ga
churaragüarü äëxgacüarü
duüxüxü narümexë**

(Mt 8.5-13)

7 Rü yexguma nüxü nachauxgu ga duüxügümaã na yadexaxü ga Ngechuchu, rü Capernäüwa naxü. ²Rü yéma nayexma ga wüxi ga churaragüarü capitáü ga Dumacüãx. Rü guma capitáü rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü duüxü ga poraäcü nüxü nangechaüxü. Rü yema norü duüxü rü nidaawe, rü naturaxüchi. ³Rü yexguma Ngechuchuxü naxinüchigagu ga guma capitáü, rü Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga Yudfugüarü äëxgacügüerugü. Rü ñanagürü nüxü: —iNgema Ngechuchuxütawa pexi na nüxü pecèxügüxücèx rü núma naxü na chorü duüxücèx yanataanexëäxücèx! —ñanagürü. ⁴Rü Ngechuchuxütawa naxi, rü poraäcü nüxü nacèxügü, rü ñanagürügü: —Name nixi i nüxü curüngüxëë ya torü capitáü. ⁵—Erü nüma rü guxü i Yudfugüxü nangechaü. Rü nümatama nanaxütanü na naxügüäxücèx ga torü ngutaquéxepataü —ñanagürügü. ⁶Rü yexguma ga Ngechuchu rü nawe narüxü. Natürü yexguma marü capitáüpataxü yangaicagu, rü nüma ga capitáü rü Ngechuchucèx yéma nanamu ga ñuxre ga namücügü na namaã nüxü yanaxugüxücèx ga norü ore ga ñaxü: —Pa Corix, tama cuxü chachixewechaü na chopatawa cunguxü erü choma rü taxuwama chame na chopatagu na cuxücuxü. ⁷—Rü ngëmacèx nixi i tama chomatama cuxcèx chayaçaxü. Rü chanaxwëxe i curü orewaxicatama nüxü quixu na naxcèx yataanexü tá

i chorü duüxü. ⁸—Erü choma rü ta chorü äëxgacüméxëwa changëxma, rü choxméxwa nangëxmagü ta i ñuxre i churaragü. Rü ngëxguma chanamuxgu i wüxi na ngextá naxüxücèx, rü ngema naxü. Rü ngëxguma chaugüxütawa naxcèx changemagu i to, rü chauxütawa nangu. Rü ngëxguma chorü duüxüxü chamuxgu na tacü na naxüxücèx, rü choxü nanaxü —ñanagürü. ⁹Rü nüma ga Ngechuchu rü yexguma nüxü naxinügu ga yema capitáüarü ore rü nabaixächiaë. Rü yema duüxügü ga nawe rüxixüxü nadawenü, rü ñanagürü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü taxuüma i Yudfugütanüwa nüxü ichayangau i wüxi i duüxü i ngëma yatürüü aixcüma yaxöxü —ñanagürü. ¹⁰Rü yexguma nawoegugu ga yema capitáümücügü ga Ngechuchuxütawa namugüxü, rü nüxü inayangaugü ga marü naxcèx na yataanexü ga yema capitáüarü duüxü.

**Ngechuchu ínanadaxë ga
wüxi ga yutecü ngine**

¹¹Rü yemawena ga Ngechuchu rü wüxi ga ïäne ga Naügu äeganewa naxü. Rü nawe narüxi ga norü ngüexügü, rü muxüma ga togü ga duüxügü. ¹²Rü yexguma guma ïäneärü ngaicamana nanguxgu, rü tüxü nadau ga wüxi ga yueta ga tëxgüwa tüxü nangegüxe. Rü guxema yuetaarü mamá rü tayute rü guma yucü rü guxicatama nixi ga tümane ixücü. Rü muxüma ga duüxügü ga guma ïänecüãx rü tüxü inixümücügü. ¹³Rü yexguma Cori ga Ngechuchu guma yucüarü mamaxü dëuxgu, rü nüxü ingechaütümüü. Rü ñanagürü ngixü: —iTäxü i cuxaxuxü! —ñanagürü. ¹⁴Rü yexguma ga Ngechuchu rü yuetacèx nixü, rü nüxü ningögü ga tümachiü. Rü yema tüxü ingetaügüxü rü tümamaã inayachiächitanü. Rü ñanagürü ga Ngechuchu tüxü ga guxema yueta:

—Pa Ngextüxcüx, ¡írüda! —ñanagürü.
 15 Rû yexguma ga guxema yuchiréxe rû ítarüto, rû itanaxügü ga na tidexaxü. Rû Ngechuchu rû tümaëna tüxü namu.
 16 Rû yexguma yemaxü nadaugügu ga duüxügü, rû guxüma namuüë. Rû inanaxügüe ga Tupanaxü na yacuëxiüügüxü. Rû ñanagürügü: —Wüxi i Tupanaärü orearü uruü i poraxü tatanüwa nangox. Rû ñanagürügü ta: —Tupana nuã naxü na norü duüxügüxü yanangüxëëxücëx —ñanagürügü.
 17 Rû guxüma ga Yudéanewa rû norü ngaicamana, rû duüxügü nüxü nacuáchigagü ga yema Ngechuchu üxü.

Cuáü ga baiüxëëruü rû Ngechuchuxütawa nanamugü ga taxre ga norü duüxügü

(Mt 11.2-19)

18 Rû Cuáü ga baiüxëëruü rû nüxü nacuáchiga ga guxüma ga yema Ngechuchu üxü, yerü norü ngüexügü ga Cuáü rû namaã nüxü nixugü. Rû yemacëx ga Cuáü rû taxre ga norü ngüexügücëx naca. 19 Rû Ngechuchuxütawa nanamugü. Rû Cuáü rû ñanagürü nüxü: —¡Ngema pexi rû Ngechuchuna peca rû ñapegügü nüxü: “¿Cuma yixü i Cristu i cuxü ítananguxëëxü, rû éxna to tá yixi i Cristu?” ñapegügü nüxü! 20 Rû yema yatügü ga Cuáü Ngechuchuxütawa mugüxü, rû Ngechuchucëx naxi. Rû ñanagürügü nüxü: —Cuáü ya baiüxëëruü núma cuxütawa toxü namugü na cuxna tayacagüxcëx rû ¿aixcüma cuma quiixü i Cristu ya núma nguxchaücü, rû éxna to tá yixi i Cristu? —ñanagürügü. 21 Rû yexgumatama Ngechuchuxütawa nangugügu ga Cuáüärü ngüexügü, rû Ngechuchu nanameëxëë ga muxüma ga duüxügü ga nagúxüraüxü ga ñaawemaã idaaweexü rû yema ingoxoáxü. Rû nayadauchigüxëë ga muxüma ga

ingexetüxü. 22 Rû yemacëx Ngechuchu nanangäxü rû ñanagürü: —¡Pewoegu rû Cuáümaã nüxü peyarüxu i ngëma pematama nüxü pedaxü rû nüxü pexinüëxü! ¡Rû namaã nüxü pixu i ñuxäcü i ngëma ingexetüxü rû marü nidauchigü, rû ngëma ichixeparaxü rû marü inachigü, rû ngëma chaxüineäxgüxü rû marü naxcëx nitaanegü, rû ngëma ngauchixëgüxü rû marü ningoxnamachixëgü, rû ngëma yuexü rû wenaxärü namaxë, rû ngëma ingearü ngëmaxüáxümaã rû marü nüxü tixu i Tupanaärü ore i mexü! 23 —Rû tataãë ya yixema texé ya tama choxü rüxoxe —ñanagürü ga Ngechuchu. 24 Rû yexguma nawoeguxgu ga yema duüxügü ga Cuáü yéma mugüxü, rû Ngechuchu inanaxügü ga guma Cuáüchiga na yadexaxü. Rû duüxügümaã nüxü nixu, rû ñanagürü: —¿Tacü nixi ga pema ípeyadaugüxü ga dauxchitawa ga taxüema íxäpataxüwa? ¿Éxna wüxi ga yatü ga turaxü ga ñoma dexne ga buanecü yaxiäxtanücüüxëëcüruü ixixü nixi ga ípeyadaugüxü? 25 —Rû éxna tama guma ípeyadaugügu, ¿rü tacü nixi ga ípeyadaugüxü? ¿Éxna wüxi ga yatü ga poraäcü nügü ngëxäëcü ípeyadaugü? Pema nüxü pecuëx i ngëma poraäcü nügü ngëxäëgüxü rû äëxgacügü ya tacügüpatawa nangëxmagü, rû taxucëxma dauxchitawa nangëxmagü. 26 —¿Tacü éxna nixi ga ípeyadaugüxü? ¿Éxna wüxi ga Tupanaärü orearü uruü? Ngëmaäcü aixcüma yema nixi ga ípeyadaugüxü. Rû pemaã nüxü chixu rû Cuáü ya baiüxëëruü rû tama wüxi i ngëxürüüxü i Tupanaärü orearü uruü nixi. 27 —Rû Cuáüchiga nixi ga naxümatüxü ga yema Tupanaärü ore ga ñaxü: “Cupéxegu chayamu i chorü orearü ngeruü na cuxcëx namexëëäxücëx i duüxügüarü maxü”,

ñaxũ. ²⁸—Rü pemaã nüxũ chixu rü guxũ i duũxũgütanüwa rü nataxuma i Tupanaãrũ orearũ uruũ i Cuáũ ya baiũxẽeruũarũ yexera. Natürũ yíxema Tupana ãëxgacũ íxixũwa wixwexũchi üxe, rü Cuáũarũ yexera tixĩ —ñanagürũ. ²⁹ Rü guxũma ga duũxũgũ rü woo yema yatũgũ ga Dumaãrũ ãëxgacũcèx dïeru ngĩxũ ideetanũxũ, rü nüxũ naxĩnũe ga yema Ngechuchuarũ ore rü ñuxũchi Tupanaxũ nicuèxũũgũ yerũ nüxũ nicuèxãchitanũ na aixcũma mecũ yĩixũ ga Tupana. Rü yema nixĩ ga duũxũgũ ga ü-paacũ Cuáũ íbaiũxẽexũ. ³⁰ Natürũ yema Parichéugũ rü yema ngüxẽeruũgũ ga Moĩchëarũ mugüwa ngüxẽetaegũxũ rü tama nanaxwèxegũ ga Cuáũ na ínabaiũxẽexũ. Rü yemaãcü nüxũ naxoe ga yema mexũ ga Tupana naxcèx üxchaũxũ. ³¹ Rü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürũ: —¿Tãcũgu tá chanangu i ñomaũcüü maxèxũ i duũxũgũ? ¿Rü nanaçacũraũgũ? ³²—Rü ñaã duũxũgũ rü taxuxũmaãma nataãëgũ ngëxgumarĩũ i ngema buxũgũ i íãxtüwa rütogũxũ, rü íxĩnücèxwèxegũxũ, rü tagaãcü namüçgũxũ ñagũxũ:

“Marũ wowerumaã pexcèx tapaxetãgũ natürũ tama ípixũãchitanũxũ. Rü marũ ngechaũxũ i wiyãegu pexcèx tawiyãegũ natürũ tama pexauxe”, ñagũxũ. Rü ngëma buxũgürũ taxuxũmaãma nataãëgũ i ñomaũcüü i duũxũgũ. ³³—Yerũ ga Cuáũ ga baiũxẽeruũ rü núma naxũ, rü tama pãũ nangõx rü tama binu nayaxaxũ. Rü yexguma ga pema rü: “Nangoxõãx” ñaperügũ nüxũ. ³⁴—Rü ñuxũchi núma chaxũ i choma ya Tupana Nane na duũxũxũ chíxũ, rü õna changõx rü binu chayaxaxũ. Rü ngëxguma i pema rü ñaperügũgũ choxũ:

“Choma rü chataanũxũchi rü changãxwèxe, rü pecaduã x-gũxũ i duũxũgũmaã chaxãmüçü, rü yatũgũ i Dumaãrũ ãëxgacũcèx dïeru ngĩxũ ideetanũxũmaã chaxãmüçü”,

ñaperügũgũ choxũ. ³⁵—Natürũ Tupanaãrũ cuèx rü meãma nangox tũmawa ya yíxema aixcũma nawe rüxixẽ —ñanagürũ ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Chimáũ ga Parichéupatawa nayexma

³⁶ Rü wüxi ga Parichéu rü Ngechuchuna naxu na napatawa nachibũxũcèx. Rü yéma naxũ ga Ngechuchu rü yema Parichéuarũ mechawa nayarũto. ³⁷ Rü wüxi ga ngeçü ga chixri maũxcü ga guma ñanecũãx, rü yexguma nüxũ nacuáçhigagu na Parichéupatawa tá na nachibũxũ ga Ngechuchu, rü yéma ixũ. Rü yéma inange ga wüxi ga pumara ga yixixũ ga wüxi ga butiya ga nutanaxcèxmaã ãxchiũxũ. ³⁸ Rü naxauxãcũma Ngechuchucutixũtawã iyarũtoxõchi. Rü ngĩxgũxũxètũmaã iyawaicutüxèè. Rü ngïyaemaã ínapicutü, rü inachuxcutü. Rü ñuxũchi yema pumaramaã inachacutü. ³⁹ Rü yexguma yemaxũ nadèuxgu ga yema Parichéu ga Ngechuchuna uxũ, rü naãëwa nagu narũxĩnũ rü nügũmaãtama ñanagürũ: —Ngëxguma chí ñaã Ngechuchu rü aixcũma wüxi i Tupanaãrũ orearũ uruũ yixĩgu, rü nüxũ chí nacuèx na çacü yĩixũ i ñaã ngexũ i nüxũ ingõgũxũ rü ñuxãcü na namaxũxũ rü poraãcü na napecaduáxũ —ñanagürũ ga naãëwa. ⁴⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxũ nacuèxama rü Parichéuxũ ñanagürũ: —Pa Chimáũx, choxũ nangëxma i wüxi i ore i cumaã nüxũ chixuxchaũxũ —ñanagürũ. Rü nüma ga Parichéu rü Ngechuchuxũ nangãxũ, rü ñanagürũ: —¡Ëcü, chomaã nüxũ ixu, Pa Ngüxẽeruũx! —ñanagürũ. ⁴¹ Rü ñanagürũ ga Ngechuchu: —Taxre ga yatũgũ rü wüxi ga corixũtawã nanangetanũ. Rü wüxi nanangetanũ ga 500 tachinũ ga dïeru rü to nanangetanũ ga 50 tachinũ. ⁴²—Natürũ yema

taxre rü taxuacü nanaxütanü ga norü ngetanü. Rü yemaçèx düxwa yema norü cori rü nüxü nüxü narüngüma ga yema nüxü na nangetanügüaxü. Rü nüxmax, Pa Chimáüx, rü jchomaã nüxü ixu! rü çngëxürüüxü ga yema taxre ga yatügü rü yexeraäcü norü corixü nangechaü? —ñanagürü. ⁴³Rü Ngechuchuxü nangäxü ga Chimáü, rü ñanagürü: —Chauxcèx ga yema yexeraäcü nüxü nangetanüxü nixi ga yexeraäcü norü corixü ngechaüxü —ñanagürü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ngëmáäcü aixcüma nüma nixi —ñanagürü. ⁴⁴Rü yexguma ga Ngechuchu rü ngixü nadawenü ga yema ngecü, rü ñanagürü Chimáüxü: —¿Ngixü cudauxü i ñaã ngecü? Rü cupatagu chaxücu i chomax, Pa Chimáüx, natürü tama dexá choxnata cuxã chorü yaxcutürü. Natürü ñaã ngecü rü ngixgüxüxetümaã choxü iyawaicutüxëë, rü ngïyaemaã choxü ípicutü. ⁴⁵—Cuma rü tama choxü cuchuxu i noxri choxü curümoxëgu, natürü ngïma i ñaã ngecü rü noxri núma changuxgumama rü choxü iyachuxcutüchigü. ⁴⁶—Cuma rü tama pumaramaã choxü cuchaeruxüra, natürü ngïma i ñaã ngecü rü chaucutügu inaba i pumara. ⁴⁷—Rü ngëmacèx woo namu i ngürü pecadugü natürü Tupana ngixü nüxü nangechaü i guxüma, erü ngïma rü aixcüma choxü ingechaü. Natürü yixema tama aixcüma ngechaücèx íyaxaxe, rü tama poraäcü Tupanaxü tangechaü —ñanagürü. ⁴⁸Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema ngecüxü ñanagürü: —Curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü —ñanagürü. ⁴⁹Rü yema togü ga nüxna naxugüxü ga yéma Ngechuchumaã mechawa yexmagüxü, rü inanaxügü ga nügümücügümaächigü na yadexagüxü. Rü ñanagürügü: —¿Täcü nixi i ñaã yatü, ecèx ngëmaäcü duüxügüaxü

pecaduxü nangechaüxü? —ñanagürügü. ⁵⁰Natürü Ngechuchu rü ñanagürü ngixü ga yema ngecü: —Marü cuxü nangëxma i maxü i taguma gúxü, erü choxü cuyaxö. ¡Nüxma rü taãëäcüma cuchiüwa naxü! —ñanagürü.

Ngexügü ga Ngechuchuxü rüngüxëëgüxü

8 Rü yemawena ga Ngechuchu rü Gariréaaneärü íanëgügu nixüägüchigü. Rü duüxügümaã nüxü nixuchigü ga Tupanaärü ore na ñuxäcü äëxgacü yïxü ya Tupana. Rü ínayaxümücügü ga yema 12 ga ngúexügü ga marü nadexü. ²Rü yexgumarüü ta íyaxümücügü ga ñuxre ga ngecügü ga üpaacü ngoxogü ngïwa ínawoxücü rü ngürü daaweewa ngixü nameëxëëcü. Rü yematanüwa iyexma ga María ga Magadácüãxmaã ngixü naxugücü ga üpaacü Ngechuchu 7 ga ngoxo ngïwa ínawoxücü. ³Rü yéma iyexma ta ga Cuána ga Cuchu naxmèx. Rü Cuchu nixi ga wüxi ga äëxgacü ga Erodeaxü puracüxü. Rü yéma nayexmagü ta ga Chuchana rü mucüma ga náigü ga ngecügü ga ngürü díerumaã Ngechuchuxü rüngüxëëgücü.

Ore ga toecügu ixuxü

(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴Rü muxüma ga yema íanëgücüãx ga duüxügü, rü Ngechuchuxütawa ínayadaugü. Rü yexguma yéma nangutaquéxëgügu ga muxüma ga duüxügü, rü Ngechuchu namaã nüxü nixu ga wüxi ga ore ga cuëxruü, rü ñanagürü nüxü: ⁵—Wüxi ga yatü ga toecü rü trigumaã nanagüane. Rü yexguma trigumaã nagüaneägu rü ñuxre ga trigu, rü namagu nayi. Rü duüxügü nawa nangagüxü, rü werigü rü nanawecu. ⁶—Rü náigü ga trigu rü nutatanügu nayi. Rü yexguma naxügügu ga guma trigu, rü nipagü rü

nayuemare, yerü nataxuma ga norü waianaxü. ⁷—Rü náigü ga trigu rü tuxunecügu nayi. Natürü yexguma nayaegu ga tuxugü rü guma triguxü inawocu rü nanadai. ⁸—Natürü náigü ga trigu rü mexü ga waixümügu nayi. Rü yemacèx ga yexguma nayaegu rü muxüma ga trigu nawa íngaxuchí. Rü wüxípüxü ga triguwa íngaxuchí ga 100 püxü ga trigu —ñanagürü. Rü yemawena rü Ngechuchu tagaacü ñanagürü nüxü ga duüxügü: —Rü yíxema áchixëgüxe, rü ñaga taxínüë i ngëma ore! —ñanagürü.

Tacüchiga nixí ga yema ore ga cuèxruügügu ixuxü

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹Rü yexguma ga norü ngüexügü rü nüxna nacagüe na tacüchiga yíxü ga yema ore ga yatü ga toecügu ixuxü. ¹⁰Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Tupana rü pexü nüxü nacuèxëë i ngëma ëxüguxü i taxuüma i togü nüxü cuáxü i ñuxácü äëxgacü na yíxü i nümax. Natürü togücèx rü cuèxruügu chayaxüácüma namaã nüxü chixu i ore. Rü ngexguma woo nüxü nadaugügu rü ñoma tama nüxü nadaugüxürüü nixígü, rü woo nüxü naxínüëgu rü ñoma tama nüxü naxínüëxürüü nixígü —ñanagürü.

Ngechuchu rü meã nanangoxëë ga yema ore ga toecüchigagu yaxuxü

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —Ngëma ore i toecüchigagu pemaã chixuxü rü ñaächiga nixí. Rü ngëma trigupüxü rü Tupanaärü orechiga nixí. ¹²—Rü guma trigu ga namagu yixünerüü nixí i duüxügü i ngëma orexü ñnüëxü. Natürü Chataná rü ngëma duüxügüxü nüxü inayarüngümaëxëë i ngëma ore, na tama yaxögüäxücèx rü

tama nayauxgüäxücèx i maxü i taguma gúxü. ¹³—Rü guma trigu ga nutatanügu yixüne, rü ngëma nixí i duüxügü i nüxü ñnüëxü i Tupanaärü ore rü taäëácüma yaxögüxü. Natürü tama aixcüma nanayauxgü i ngëma ore, erü paxaächí nayaxögü, rü yixcüra guxchaxü nüxü üpetügu, rü nüxü narüxoe i ngëma ore. ¹⁴—Rü guma trigu ga tuxunecügu yixüne, rü ngëma nixí i duüxügü i Tupanaärü orexü ñnüëxü rü yaxögüxü natürü ñoma i nañearü ngëmaxücèx oegaäëgüxü, rü norü ngëmaxügüama rüxínüëxü rü tama nüxü rüxoeháxü i norü ngücháügü. Rü ngëmagagu düxwa tama Tupanacèx namaxë. ¹⁵—Natürü guma trigu ga mexü ga waixümügu yixüne, rü ngëma nixí i duüxügü i aixcüma taäëácüma nayauxgüxü i Tupanaärü ore, rü naga ñnüëxü, rü meã naxcèx maxëxü. Rü ngëma nixí i duüxügü i aixcüma Tupanawe rüxíxü rü naxügüxü i ngëma nüma nanaxwëxëxü.

Cuèxruüxü ga omügu ixuxü

(Mr 4.21-25)

¹⁶—Taxüema wüxi i omüwa tanangixichi na tanatüxpechitaxücèx rü éxna tümaärü pechicatüügu tayaxücuchixücèx. Natürü ngóxügu tanaxü na tüxü nabaxixücèx ya yíxema ngexma chocuxe. ¹⁷—Rü ngëxgumarüü ta i guxüma i tacü i cúácüma ixuxü rü yixcüra rü duüxügü tá nüxü nacuèxgüama. Rü guxüma i ngëma ñuxma duüxügücèx ëxüguxü rü tá nangoxoma. ¹⁸—¡Meã ipertüxínüë i ñuxmax! Erü texé ya naga ñnüëxë i ngëma ore i mexü, rü Tupana tá yexeraácü tüxü nüxü nacuèxëë. Natürü yíxema tama naga ñnüëxë, rü yexeraácü tá tüxna nanayaxu i ngëma íraxü i tümaärü cuèx i noxri tüxü ngëxmachirëxü —ñanagürü.

**Ngechucharü mamá
rü naēneēgüchiga**

(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹Rü naē ga Ngechuchu rü naēneēgü, rü yema Ngechuchu íyexmaxüwa tangugü. Natürü taxuacü naxütawaxüchi tangugü, yerü namuxüchi ga duüxügü. ²⁰Rü wüxi ga duüxü Ngechuchumaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —Yéa düxétüwa tangéxma ya cue rü cueneēgü, rü cuxü tadaugüchaü —ñanagürü. ²¹Natürü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga duüxügü: —Rü yíxema nüxü ínüexe i Tupanaärü ore rü nagu maxexe rü yíxema tixí ya chaue rü chaueneēgü ixígüxe —ñanagürü.

**Ngechuchu rü buanecüxü rü
yuapexü inayachaxächixē**

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²²Rü wüxi ga ngunexügu ga Ngechuchu rü norü ngúexügümaã wüxi ga ngegu nichoü. Rü ñanagürü nüxü: —¡Ngíxã daa naxtaxaarü tocutüwa taxí! —ñanagürü. Rü inaxíächi. ²³Rü yexguma yaxäüyane rü nipechigü ga Ngechuchu. Rü ngürüächi yexma nüxü naxü ga wüxi ga tacü ga buanecü. Rü guma nguewa rü niyauxcuchichigü ga dexá. Rü düxwa inayangutaügüchaü. ²⁴Rü yemacèx nüma ga norü ngúexügü rü Ngechuchuxü nacagü ga na ínadxücèx. Rü ñanagürügü nüxü: —Pa Ngúexēerüüx, ngēmama itabaxügü —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ínárüda, rü buanecüxü rü yuapexü nanga. Rü inayachaxächi ga buanecü, rü inayarüxo ga yuape, rü ínachaxanemare. ²⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —¿Tacü pexü naxüpetü ecèx tama meã peyaxögüxü? —ñanagürü. Natürü ga nümagü rü nabaixächiäegü. Rü nügümücügüna nicachigü, rü

ñanagürügü: —¿Tacü éxna nixí i ñaã yatü rü ngēmacèx èjxrcüci ya buanecü rü yuape rü naga naxínüèxü? —ñanagürügü.

**Yatü ga Gadáracüãx ga
ngoxogü nawa yexmagüxü**

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶Rü düxwa naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadáaarü nañewa. Rü yema naane rü Gariréaaneärü toxmèxtawa nayexma. ²⁷Rü yexguma marü nguewa ínaxüegu, ga Ngechuchu, rü naxcèx nixü ga wüxi ga yatü ga guma ñānecüãx ga mucü ga taunecü ngoxogü nawa yexmagüci. Rü guxüguma nangexchiruecha. Rü tama íwa nayexma, yerü duüxèchíquéxetanügu nayarüxaxchigünexü. ²⁸Rü yexguma Ngechuchuxü nadèuxgu, rü napéxegu nayacaxápüxü. Rü aita naxüäcuma ñanagürü: —¿Tüxcüü nuã choxü cuyachixewe, Pa Ngechuchux, Pa Tupana ya Tacüxüchi Nanex? Rü cuxü chacèxü na tama ngúxü choxü quingexèèxü —ñanagürü. ²⁹Rü yema ñanagürü yerü Ngechuchu marü nanamu ga yema ngoxogü na ínachoxüxücèx. Rü muèxpüxcüna rü guma yatüxü naxäüäèxèèxü ga yema ngoxogü. Rü duüxügü rü cadenamaã nayanèixchacüügüxü rü nayanèixparagüxü na taxuwama naxüxücèx. Natürü nüma rü nagu nacaügüama ga cadenagü. Rü yema ngoxogü rü dauxchitawa ga taxüema íxāpataxüwa nanagagü. ³⁰Rü Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü: —¿Tacü nixí i cuéga? —ñanagürü. Rü nüma rü Ngechuchuxü nangäxü, rü ñanagürü: —Muxüchixü nixí i chauéga —ñanagürü. Rü yema ñanagürü yerü namuxüchi ga yema ngoxogü ga guma yatügu chocuxü. ³¹Rü yema ngoxogü rü Ngechuchuna nacagü ga tama ngēma poxcuchica i äxmaxü i

taguma iyacuáxūgu na nawocuāxūcèx.
³²Rū guma mèxpúneārū tuāchiwa nayexmagū ga muxūma ga cuchigū ga yéma chibüexū. Rū yemacèx ga yema ngoxogū rü Ngechuchuxū nacèxūgū na yema cuchigūgu nayachocuxūcèx. Rū Ngechuchu rü: —Ngū —ñanagürü.
³³Rū yexguma ga yema ngoxogū rü guma yatüwa ínachoxū rü yema cuchigūgu nayachocu. Rū guxūma ga yema cuchigū rü inaxüāchi, rü naxtaacutüarü mèxpúxūwa nayarüyuxgū, rü yexma nayí. ³⁴Rū yexguma yema cuchigüarü dauruūgū nüxū daugūgu ga yema ngupetüxū, rü nabaxāchiāēgū rü inibuxmü. Rū ñānewa nüxū nayarüxugüe, rü yema ñāneārü ngaicamana ipeagüxū ga duūxūgütanüwa rü ta nüxū nayarüxugügü. ³⁵Rū ga duūxūgū rü ínayadaugū ga yema ngupetüxū. Rū yexguma Ngechuchuxütawa nangugūgu, rü yéma nüxū nadaugū ga guma yatü ga ngoxoāxchirécü. Rū Ngechuchucutüxütawa narüto, rü marü tama naxāüāē. Rū namuüē ga duūxūgü. ³⁶Rū yema duūxūgū ga nüxū daugüxū ga yema ngupetüxū, rü yema íyadaugüxūmaā nüxū nixugügü ga ñuxācü Ngechuchu na namexēēxū ga guma yatü ga ngoxoāxchirécü. ³⁷Rū yexguma yemaxū naxinüēgu, rü guxūma ga yema Gadāraanecūāx ga duūxūgū, rü Ngechuchuxū nacèxūgū na ínaxüxūcèx ga yema naānewa, yerü poraacü namuüē. Rū yemacèx ga Ngechuchu rü ngegu nixüe, rü inaxüāchi. ³⁸Rū guma yatü ga ngoxoāxchirécü rü Ngechuchuxū nacèxū ga nawe na naxüxūcèx. Natürü ga Ngechuchu rü nanamu ga yexma na naxāxūcèx, rü ñanagürü nüxū: ³⁹—¡Cuchiüwa naxū, rü duūxūgūmaā nüxū yarüxu ga tacü cuxcèx na naxüxū ga Tupana! —ñanagürü. Rū ínixü ga guma yatü, rü guxūma ga

yema ñānecūāx ga duūxūgūmaā nüxū nayarüxu ga tacü naxcèx na naxüxū ga Ngechuchu.

Yáiruxacüchiga rü yema nge ga Ngechuchuchirugu ingögücüchiga

(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰Rū yexguma Ngechuchu wenaxārü taegugu ga naxtaxaarü tocutüwa, rü duūxūgü rü taēēacüma nanayauxgü, yerü guxūma ínananguxēēgü. ⁴¹Rü yéma Ngechuchuxütawa nangu ga wüxi ga yatü ga Yáiru ga naega. Rü nüma ga Yáiru rü wüxi ga ngutaquéxepataüarü āēxgacü nixí. Rü Ngechuchupéxegu nayacaxápüxü rü nüxū nacèxū ga napatawa na naxüxūcèx. ⁴²Yerü nüxū iyexma ga wüxi ga naxācü ga ngīgūmaā wüxicacü, rü iyadaawe, rü ituraxüchi. Rü ngūma rü maneca 12 ga taunecü ngixü nayexma. Rü yexguma Yáirupatawa naxüxgu ga Ngechuchu, rü muxüchixü ga duūxūgü nawe narüxí, rü düxwa ínayaxüxtügü. ⁴³Rü yema duūxūgütanüwa iyexma ga wüxi ga ngecü ga 12 ga taunecü āgüechacü. Rü yemamaā iyadaaweecha. Rü duturugüxütagu ngixü igüxēē ga guxcü ga ngírü díeru, natürü taxúema ga texé ngixcèx tayataanexēēega. ⁴⁴Rü yema ngecü ga Ngechuchuweama ne ixü, rü naxpechinüchirugu iyangögü. Rü yexgumatama ínayachaxāchi ga na naxāgüxü. ⁴⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü duūxūgüna naca, rü ñanagürü: —¿Texé tixí ya choxü ingögüxe? —ñanagürü. Rü guxūma ga duūxūgü rü: —Taxúema —ñanagürügü. Rü yexguma ga Pedru rü namücügü rü ñanagürügü: —Pa Ngúexēerüüx, cuma nüxü cudau i ñuxre i duūxūgü ngema cuxü na nayaxüxtügüxü, rü ngēxguma rü ta: “¿Texé ya choxü ingögüxe?” ñacuxü —ñanagürügü. ⁴⁶Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Ngēmāácü

wüxie choxü tingögü, erü nüxü chicuëächi na chorü poramaã tüxü na charümexëëxü —ñanagürü. ⁴⁷Rü yexguma nangoxomagu ga na nüxü nacüëamaxü ga Ngechuchu ga yema nüxü na yangögüxü, rü yaduruxácüma naxütawa ixü ga yema ngecü. Rü napëxegu iyacaxápüxü. Rü guxü ga duüxügüpéxewa namaã nüxü iyaxu ga tacüçex nüxü na yangögüxü, rü ñuxácü yexgumatama ngüxcëx na yataanexü. ⁴⁸Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngixü: —Pa Chauxacüx, cuxcëx nitaane, erü cuyaxõ. ¡Rü ñuxma rü taãëácüma íxü! —ñanagürü. ⁴⁹Rü yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü yéma nangu ga wüxi ga duüxü ga ngutaquëxepataüãrü ãëxgacü ga Yáirupatawa ne üxü. Rü ñanagürü Yáiruxü: —Cuxacü rü marü iyu. ¡Rü táxü i cuyachixewechigüxü ya Ngüxëëruü! —ñanagürü. ⁵⁰Natürü yexguma yema orexü naxínüga ga Ngechuchu, rü ñanagürü Yáiruxü: —¡Táxü i cuyanguãëxü! Erü ngëxguma cuyaxõxgu rü cuxacü rü tá wena imaxü —ñanagürü. ⁵¹Rü yexguma Yáirupatawa nangugüga, rü Ngechuchu nayachocuxëë ga Pedru rü Chaütiágu rü Cuáü rü nginatü rü ngië ga yema bucü ga yuxcü. Natürü tama nanaxwëxe na togü yexma chocuxü. ⁵²Rü guxüma ga duüxügü ga yéma yexmagüxü rü naxauxe rü ngüxcëx nangechaügü. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Táxü i pexauxexü! Erü ngëma bucü rü tama nixi i nayuxü. Rü ipemare —ñanagürü. ⁵³Natürü ga yema duüxügü rü Ngechuchuxü nacugüeama, yerü ngixü nadaugü rü aixcüma marü iyu. ⁵⁴Rü yexguma ga Ngechuchu rü ngixméxgu nayayauxächi, rü tagaäcü ñanagürü: —Pa Bucüx, ¡rüda! —ñanagürü. ⁵⁵Rü yexguma ga ngüma

rü wena imaxü, rü yexgumatama írüda. Rü Ngechuchu rü duüxügümaã nüxü nixu na ngixü naxüwemügüxücëx. ⁵⁶Rü nginatü rü ngië ga yema bucü, rü poraäcü tabaixächiaëgü. Natürü Ngechuchu rü tüxü namu na taxüemaãma nüxü na tixuxücëx ga yema ngupetüxü.

Ngechuchu norü ngüxügüxü namu na nüxü yanaxugüëxücëx ga Tupanaarü ore

(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

9 Rü Ngechuchu rü nanangutaquëxëxë ga yema 12 ga norü ngüxügü. Rü pora nüxna naxã rü nüxna naxãga na ínawoxüãxücëx ga nagüxüraüxü ga ngoxogü, rü na nameëxëãxücëx ga duüxügü ga idaaweexü. ²Rü nayamugü na duüxügümaã nüxü yaxugüexücëx ga ore ga mexü na ñuxácü ãëxgacü yiixü ya Tupana, rü na nameëxëãxücëx ga duüxügü ga idaaweexü. ³Rü ñanagürü nüxü: —¡Rü taxuxütama ípinge i perü namawaü, rü bai ya perü caxüchigüxü ya naixmenëxã, rü bai i perü choca, rü bai i perü päü, rü bai i perü diëru. Rü wüxitama i perü daxü ípinge, rü tama i taxre! ⁴—Rü ngëxguma wüxi ya iãnewa pengugüga, ¡rü wüxi ya ípatagutama perücho rü ñuxmata ipexiächi nawa ya yima iãne! ⁵—Rü ngextá tama pexü ínayauxgüxüwa, ¡rü ípechoxü nawa ya yima iãne! Rü ngëxguma ngëma ipexiächigu ¡rü ipepagücutü i perü üxaxücutü na ngëmawa nüxü nacüëxgüxücëx na chixexü naxügüxü i ngëma duüxügü! —ñanagürü. ⁶Rü inaxiächi, rü guxüma ga iãnexácügüwa naxi. Rü nüxü nixugüetanü ga Tupanaarü ore ga mexü. Rü guxüwama nanameëxëëtanü ga duüxügü ga idaaweexü.

Eróde rü tama nüxü nacuèxéga na texe yixixü ga Ngechuchu

(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷Rü Gariréaaneärü äëxgacü ga Erode, rü nüxü nacuáchiga ga guxüma ga yema Ngechuchu üxü. Rü poraäcü nagu narüxínü rü naxoegaäe ga Erode, yerü númaxü ga duüxügü rü ñanagürügi: —Cuáü ya baiüxëerü nixi ya yima, rü marü wena namaxü —ñanagürügi. ⁸Natürü togü rü ñanagürügi: —Nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Eria nixi, rü wena nangox —ñanagürügi. Rü togü rü ñanagürügi: —Bexmana nái ga nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü nixi, rü wena namaxü —ñanagürügi. ⁹Natürü Erode rü ñanagürü: —Chomatama chanamu ga churaragü na Cuáüxü yadaenaxägüxücèx. ¹⁰Rü tacü éxna nixi i ngéma yatü i duüxügü ngémaäcü poraäcü nüxü ixuchigagüechaxü? —ñanagürü. Rü Erode rü nüxü nangüchxüxüchi na ñuxäcü Ngechuchuxü na nadauxü.

Ngechuchu rü nanachibüexëe ga 5000 ga yatügü

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Cu 6.1-14)

¹⁰Rü yexguma nawoeguxgu ga yema Ngechucharü ngüexügü ga yamugüxü, rü Ngechuchumaä nüxü nixugüe ga yema naxügüxü. Rü nüma ga Ngechuchu rü yema norü ngüexügümaä nixügachi, rü Bechaídaarü íanewa namaä naxü. ¹¹Natürü yexguma duüxügü nüxü cuèxgügu ga ngextá na nayexmaxü, rü Ngechuchu narüxí. Rü Ngechuchu rü meäma yema duüxügüxü nayaxu, rü namaä nüxü nixu na ñuxäcü äëxgacü yiixü ya Tupana. Rü nanameëxëe ga yema duüxügü ga idaaweexü. ¹²Rü yexguma marü nayáuanegu, rü Ngechuchucèx naxi ga yema 12 ga ngüexügü ga yamugüxü.

Rü ñanagürügü nüxü: —Íyamugü i ñaä duüxügü na íanexäcügi rü ípatagü ya ngaicamana ngëxmagünewa na naxixücèx, rü ngëxma na napegüxücèx rü norü ónatèx yataxegüxücèx! Erü nuä íngëxmagüxüwa rü nataxuma i tacü rü óna —ñanagürügü. ¹³Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Pematama penaxiwemü! —ñanagürü. Rü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Wüximéëxpüx i päü rü taxre i choxnixicatama toxü nangëxma. ¹⁴Rü éxna cunaxwèxe na naxcèx tayataxegüxü i óna naxcèx i guxüma i ñaä duüxügü? —ñanagürügü. ¹⁴Rü 5000 ga yatügü nixi ga yema yéma yexmagüxü. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngüexügü: —¡Écü ípenatogüxëèx rü 50 chigü i wüxi tücumüwachigü! —ñanagürü. ¹⁵Rü yemaäcü nanaxügü ga norü ngüexügü. Rü ínanatogüxëe ga guxüma ga duüxügü. ¹⁶Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanade ga yema wüximéëxpüx ga päü rü yema taxre ga choxni. Rü daxügu nadawenüäcüma Tupanana moxë naxä, rü ñuxüchi inanabücu ga yema päü rü choxni. Rü norü ngüexügüna nanaxä na nüxü yanuäxücèx ga yema duüxügü. ¹⁷Rü guxüma ga yema duüxügü rü meäma nachibüe. Rü yemawena rü 12 ga pexchigü nanapagüamatama namaä ga yema päü rü choxnichipéxegü ga iyaxügüxü.

Pedru nanangoxëe na Cristu na yiixü ga Ngechuchu

(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸Rü wüxi ga ngunexü rü Ngechuchu norü ngüexügümaä noxrüwama yayumüxëgu, rü nüma rü norü ngüexügüna naca, rü ñanagürü: —¿Nuxü ñaxü i duüxügü i chauchiga i choma na texé chíxü? —ñanagürü.

¹⁹Rü norü ngúexügü nanangãxügü rü ñanagürügü: —Nangëxma i duüxügü rü: “Cuáü ya baiüxëeruü quixi”, ñagüxü, rü togü rü:

“Eria quixi”, ñagüxü, rü togü rü:

“Wüxi ga nuxcúmaücü ga Tupanaãrü orearü uruü i wena maxücü quixi”, ñagüxü —ñanagürügü. ²⁰Rü yexguma Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü: —¿Rü pema i ñuxü ñapegüxü choxü na texé chiixü? —ñanagürü. Rü Pedru nanangãxü rü ñanagürü: —Cuma nixi i Cristu i Tupana Nane —ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

²¹Rü Ngechuchu rü nayaxucuxëgü ga norü ngúexügü na taxúemaãma nüxü yaxugüexüçëx ga nüma rü Cristu na yixü. ²²Rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü poraãcü ngúxü tá chinge. Rü choxü tá naxooxgü i Yudüguãrãü aëxgacügüerugü, rü paigüarü aëxgacügü, rü ngëma ngúexëeruügü i Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü. Rü tá choxü nimëxgü, natürü tomaëxpüx i ngunexügu rü wena táxarü chamaxü —ñanagürü. ²³Rü yixcama rü guxüma ga norü ngúexügüxü ñanagürü: —Rü ngëxguma texé chowe rüxüxchaügu, jëcü nüxü tarüxo i tümaãrü ngúchaü, rü namaã tapora i ngëma guxchaxügü i tümacëx ínguxü i ñoma curuchawa tipotaxürüü tüxü ixixëëxü, rü ngëmaëtüwa chowe tarüxüãma! ²⁴—Erü yixema tügü maxëchaxëëchaüxë rü tá tayu, natürü yixema chauxcëx yuxe rü aixcüma tá tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ²⁵¿Rü tacüwa i nüxü namexü ya wüxi ya yatü ega nayauxãgu i guxüma i ñoma i naãneãrü ngëmaxügü, natürü iyanatauxëëãgu i norü maxü? ²⁶—Rü ngëxguma texé chauxcëx ñnegu rü

naxcëx taxãnegu i chorü ore, rü choma i Tupana Nane i duüxüxü na chiixü rü tá ta tümacëx chaxãne i ngëxguma aëxgacü chixiãcüma núma chaxüxgu. Rü ngëxguma wenaxãrü núma chaxüxgu rü Chaunatü ya Tupanarüü tá chapora, rü daxüçüãx i Tupanaãrü orearü ngerüügü i üünegüxürüü tá chamexëchi. ²⁷—Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ñuxre i duüxügü i nuã ngëxmagüxü rü tá nüxü nadaugü na ñuxãcü aëxgacü na yixü ya Tupana naxüpa na nayuxü —ñanagürü.

Ngechuchu rü toraxü nangox

(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸Rü 8 ga ngunexüguwena ga na yema ñaxü, rü Ngechuchu rü wüxi ga mëxpúnëwa naxü na yéma yayumüxëxüçëx. Rü ínayaxümüçügü ga Pedru rü Chaütiãgu rü Cuáü. ²⁹Rü yexguma ínayumüxëyane ga Ngechuchu rü nachiwe rü ngürüãchi niyauracüü, rü naxchiru rü ta niyauracüü, rü poraãcüxüchima nacómü. ³⁰Rü yexguma rü yéma nangox ga taxre ga yatügü ga Ngechuchumaã idexagüxü. Rü Moïché nixi ga wüxi, rü Eria nixi ga to. ³¹Rü yema taxre íyexmagüxüwa rü poraãcüxüchi nangóone. Rü ínidexagü nachiga ga ñuxãcü Yerucharëügu tá na nayuxü ga Ngechuchu. ³²Rü woo ga Pedru rü namüçügü rü poraãcü na nayaxtaexü rü tama napee. Rü nüxü nadaugü ga ñuxãcü poraãcü na nangóonëxü ga naxütawa ga Ngechuchu rü yema taxre ga yatügü ga namaã yexmagüxüxütawa. ³³Rü yexguma yema taxre ga yatügü Ngechuchuna ixíngachitanügu, rü Pedru rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Ngúexëeruüx, namexëchi nixi na nuã ingëxmagüxü. ¿Rü ngíxã tanaxü ya tomaëxpüx ya düxenü, rü wüxi ya cuçcëx, rü nãí ya Moïchéçëx, rü nãí ya Eriacëç! —ñanagürü. Natürü ga Pedru rü

tama nūxū nacuèx ga na ñuxū ñaxū yerū poraācū nabaixāchiāē. ³⁴Rū yexguma iyadexayane ga Pedru, rū wūxi ga caixanexū natanūgu nayangēixema. Rū poraācū namuūē ga yema ngúexūgū ga yexguma yema caixanexū natanūgu yangēixemagu. ³⁵Rū yema caixanexūwa inanaxū ga wūxi ga naga ga ñaxū: —Daa nixī ya Chaune ya nūxū changechaūxūchicū. ¡Rū naga pexīnūē! —ñaxū. ³⁶Rū yexguma yema ñaxguwena ga yema naga rū Ngechuchuarū ngúexūgū rū taxúexūma ga toguexū nadaugū, rū Ngechuchuxūxīcatama nadaugū. Rū yema ngúexūgū rū taxúemaāma nūxū nixugūe ga yema nūxū nadaugūxū.

Ngechuchu rū nanamexēē ga wūxi ga bucū ga ngoxo nawa yexmacū

(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷Rū yexguma moxūācū ga guma mēxpūnewa yanachoūgu, rū muxūma ga duūxūgū yexma Ngechuchuxū nayangaugū. ³⁸⁻³⁹Rū yema duūxūgūtaniūwa rū wūxi ga yatū tagaācū Ngechuchuxū ñanagūrū: —Pa Ngúexēruūx, ¡choxū rūngūxēē, rū tūxū nadau ya chaune! Erū tūgūmaā choxū tawūxicèx, rū wūxi i ngoxo tūmawa nangéxma. Rū ngéxguma tūxū naxūxgu, rū aita tūxū naxūxēē, rū tūxū naxūāēxēē, rū tūxū narūchièxēē. Rū chixexū tūmamaā naxū, rū tama tūxū ningéxchaū. ⁴⁰Rū marū nūxū chacèxū i curū ngúexūgū na tūmawa inatèxūchigūāxūcèx i ngēma ngoxo, natūrū tama nūxū inaxīnū —ñanagūrū. ⁴¹Rū yexguma Ngechuchu nanangāxū, rū ñanagūrū: —Pa Duūxūgū i Tama Yaxōgūxūx, ¿Nuxguratáta i pemaā chanuxmaxū rū yaxna pemaā cha xī-nūxū? ¡Nuā naga ya cune! —ñanagūrū. ⁴²Natūrū yexguma Ngechuchuxūtawa nanguxgu ga guma bucū, rū yema

ngoxo rū guma bucūxū ñaxtūanegu nayanguxēē, rū nanaxūāēxēē. Natūrū Ngechuchu nananga ga yema ngoxo, rū nanamexēē ga guma bucū. Rū ñuxūchi nanatūxūtawa nanamu. ⁴³Rū guxūma ga duūxūgū rū nabaixāchiāēgū ga yexguma nūxū nadaugūgu ga ñuxācū na naporaxū ya Tupana.

Ngechuchu rū wenaxārū nanaxunagū ga norū yuxchiga

(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Rū yexguma duūxūgū namaā baixāchieyane ga yema Ngechuchu ūxū, rū ñanagūrū ga Ngechuchu nūxū ga norū ngúexūgū: ⁴⁴—¡Meā ipertūxīnūē i ñāā ore i pemaā nūxū chixuxū! ¡Rū tāūtáma nūxū ipeyarūngūmaē! Choma i Tupana Nane na duūxūxū chīxū, rū chauechita tá choxū ínaxuaxūgū i duūxūgū na āēxgacūgū choxū iyaxūgūxūcèx —ñanagūrū. ⁴⁵Natūrū ga norū ngúexūgū rū tama nūxū nacuèxgūēga ga yema namaā nūxū yaxuxū. Yerū Tupana rū tama naxcèx nanangoxēē ga yema ore na nūxū nacuèxgūxūcèx. Rū yema ngúexūgū rū namuūē ga Ngechuchuna na nacagūxū na meā namaā nangoxēēāxūcèx ga yema namaā nūxū yaxuxū.

¿Texé tá tixī ya guxāārū yexera ixīxé?

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶Rū yexguma ga norū ngúexūgū rū inanaxūgūe ga nūgūmaā na yaporagatanūcūxū nachiga ga texé tá tīxū ya natanūwa guxāārū yexera ixīxē. ⁴⁷Natūrū Ngechuchu rū nūxū nacuèxama ga yema norū ngúexūgū nagu rūxīnūēxū. Rū yemacèx wūxi ga buxū nūgūxūtawa naga, rū nūgūxūtagu nayachixēē. ⁴⁸Rū ñanagūrū nūxū ga norū ngúexūgū: —Texé ya ñāā buxūxū meā yaxūxe chauégagu, rū choxū nixī i tayaxuxū. Rū yīxema meā choxū yaxūxe, rū Chaunatū ya nūma choxū

mucüxü rü ta meã tayaxu. Rü yíxema guxãärü yexera tügü írúxíraxe, rü yíxema tixí ya guxãärü yexera ixíxë —ñanagürü.

Texé ya tama taxchi aixe rü tórü ngüxëeruü tixí

(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Rü yexguma ga Cuáü rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngüxëëruüx, nüxü tadau ga wüxi ga yatü ga cuégagu ngoxogü íwoxüxü. Rü toma nüxna tanachuxu ga yema yerü tama tatanüxü nixí ga nümax —ñanagürü. ⁵⁰ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Tama name i nüxna na penachuxuxü. Erü texé ya tama taxchi aixe, rü tórü ngüxëeruü tixí — ñanagürü.

Ngechuchu nayangagü ga Chaütiágu rü Cuáü

⁵¹ Rü yexguma marü yangaicagu ga Ngechuchu ga daxüguxü ga naãnewa na naxüxü, rü tama namuüácüma inaxüächí ga Yerucharéüwa na naxüxü. ⁵² Rü nügüpéxegu nayamugü ga ñuxre ga norü orearü ngeruügü. Rü nümagü rü nawa naxí ga wüxi ga íanexácü ga Chamáriaanewa yexmane, na yexma naxcèx yadaugüxücèx ga wüxi ga í na Ngechuchu nagu pexünexü. ⁵³ Natürü yema Chamáriaanecüãx rü tama nanayauxgüchaü, yerü nüxü nacuèxgü ga Yerucharéüwa tá na naxüxü. ⁵⁴ Rü yexguma yemaxü nadaugügu ga norü ngüxëügü ga Chaütiágu rü Cuáü, rü ñanagürügü Ngechuchuxü: —Pa Corix, çcunaxwèxexü na Tupanana naxcèx tacaxü na daxüwa ne namuãxücèx ya üxü na naguxëãxücèx i guxüma i ñaã duüxügü, yema nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Ería üxürüü? —ñanagürügü. ⁵⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü nadawenü, rü nayangagü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü tama nagu perüxínüë na texéarü

duüxügü pixígüxü. ⁵⁶—Erü choma i Tupana Nane na duüxüxü chíxü, rü tama duüxügüarü tauxexëewa núma chaxü, natürü núma chaxü na duüxügüxü chamaxëëxücèx —ñanagürü. Rü yexguma rü náí ga íanexácüwa naxí.

Duüxügü ga Ngechuchuwe rüxíxchaüxüchiga

(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Rü yexguma namagu naxíxgu rü wüxi ga yatü Ngechuchuxü ñanagürü: —Pa Corix, cuwe charüxüxchaü i ngextá cuma ícuxüxüwa —ñanagürü. ⁵⁸ Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Ngowagü rü nüxü nangëxma i naxmaxügü, rü werigü rü nüxü nangëxma i naxchiãügü, natürü choma i Tupana Nane na duüxüxü chíxü, rü nataxuma i chauchica i ngextá nagu chicuxeruxü —ñanagürü. ⁵⁹ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü ga wüxi ga to ga yatü: —¡Chowe rüxü! —ñanagürü. Natürü nüma ga yema yatü rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, noxri chanawëxe i chaunatüxü ichayatëxira —ñanagürü. ⁶⁰ Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Nüë ngëma cutanüxü i tama yaxögüxü iyatëxgü i ngëma naxrüü yuexü, natürü cuma rü curü puracü nixí na paxa duüxügümaã nüxü cuyarüxuxü i Tupanaärü ore na ñuxácü guxãärü äëxgacü na yíxü i nümax —ñanagürü. ⁶¹ Rü wüxi ga to ga duüxü rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Corix, ngëmáácü cuwe charüxüxchaü, natürü noxri chanaxwëxe i nüxü chayarümoxë i ngëma chopatacüãxgü —ñanagürü. ⁶² Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Texé ya yíxema inaxügüxe na Tupanaärü puracüwa tapuracüxü natürü tümaärü ngëmaxüguama rüxínüxë, rü tama tame na Tupanaãxü tapuracüxü —ñanagürü.

**Ngechuchu nayamugü ga
72 ga norü ngüexügu**

10 Rü yemawena ga Cori ga Ngechuchu rü nayadexechi ga 72 ga to ga norü ngüexügu. Rü taxrechigü inayamugü na yoxni guxü ga yema iānegü rü nachicagü ga Ngechuchu nawa üxchaüxüwa na naxixüçex. ² Rü ñanagürü nüxü: —Aixcümamaxüchi nangexma i muxüchixü i duüxügu i yaxögüchaüxü natürü ngema Tupanaarü orearü uwa puraciüexü rü noxretama nixi. Rü ngemacèx name i perü yumüxëwa nüxna peca ya yima puraciärü yora na ngema norü puraciüwa namugüäxüçex i to i puracütanüxü. ³ —jRü ipexiāchi rü ngema pexi! Rü dücax, ñoma carnerugü i aigütanüwa imugüxürüü nixi i pexü chimugüxü. ⁴ —jRü täütama choca ípinge, rü bai i perü diëru, rü bai i perü chapatu! Rü tama chanaxwëxe i namagu penuxcü i ngëxguma namawa texéxü perümoxëgügu. ⁵ —Rü ngëxguma wüxi ya iwa pengugügu, rü ñaāacü tá nüxü perümoxëgü i ngëma duüxügu:

“jPetaāxë erü Tupana rü napetanügu!”, ñaperügügu tá. ⁶ —Rü ngëxguma ngema nangëxmagu i duüxügu i Tupanaxü cuëxgüchaüxü rü Tupana rü tá nüxna nanaxä i taāxë. Natürü ngëxguma ngema nataxuxgu i duüxügu i Tupanaxü cuëxgüchaüxü, rü ngema Tupanaarü taāxë rü pexritāma nixi. ⁷ —jRü wüxi ya ígutama perücho, rü ngema pechibüe rü peyaxü i ngëma nüxü ngëxmaxü i ngëma icüāxgü! Erü wüxi i puracütanüxü rü name nixi na nayauxāxü i norü natanü naxcèx i norü puraciü. Rü yima iānëwa pengëxmagüyane rü tama chanaxwëxe i nái ya ígu peyapegü. ⁸ —Rü ngëxguma wüxi ya iāne ya nawa meā pexü nayaxunewa pengugügu, jrü penangó i ngëma ñna i pexna naxägüxü! ⁹ —jRü

penameëxëx i ngëma iānëwa ngëxmagüxü! jRü namaā nüxü pixu rü ñapegügu nüxü:

“Tupanaarü pora rü marü pexna nangaicama rü napexütagu”, ñapegügu nüxü! ¹⁰ —Natürü ega nawa pengugügu ya wüxi ya iāne i ngextá duüxügu tama meā pexü íyauxgüxüwa, jrü ngëma ítamügu ípechoxü rü ñapegügu nüxü i ngëma iānëcüāx!:

¹¹ “Rü woo ñaā perü iānëarü üxaxü i tocutiüwa yaxüxü, rü itanapagü, na ngëmawa nüxü pecuáxüçex na Tupana rü tama pemaā nataāëxü. jNatürü tama nüxü ipeyarüngümaë na marü pexna nangaicamaxüchichiréxü ya Tupana na perü āëxgacü yixü”, ñaperügügu tá nüxü i ngëma iānëcüāx! ¹² —Rü pemaā nüxü chixu rü ngëma ngunexü i nagu nagüxü i naāne, rü Chodomacüāx i duüxügüarü yexera Tupana tá nanapoxcue i ngëma duüxügu i tama meā pexü yauxgüxü.

Iānegü ga tama Tupanaga inüene

(Mt 11.20-24)

¹³ —Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcèx, Pa Corachicüāx rü Bechafadacüāx i Duüxügüx, yerü yexguma chi Tiruarü iānëwa rü Chidáüarü iānëwa chanaxüxgu ga yema mexügu ga cuëxruügu ga Tupanaarü poramaā petanüwa chaxixü, rü woo ga na poraācü yachixëxü ga yema Tirucüāx rü Chidáücüāx ga duüxügu rü nuxcümama chitama nüxü narixoe ga nacüma ga chixexü, rü poraācüxüchi chima nügümaā nangechaügu rü naxauxe, yerü chi nügu nicuëxächitanü ga na yapacaduāxgüxü. ¹⁴ —Natürü pemaā nüxü chixu rü ngëma ngunexü i Tupana nagu napoxcuexü i pecaduāxgüxü, rü ngëma ngunexügu rü Tirucüāx rü Chidáücüāxarü yexera tá pexü napoxcue i pemax. ¹⁵ —Rü pemax, Pa Capernáücüāxgü i Duüxügüx

¿éxna pema nagu perüxínüëgu rü daxüguxü i nañewa tá pexixü? Pemañ nüxü chixu rü nañetüüwa i ngextá Tupana Chatanáxü ípoxcuxüwa tá nixí i pewogixü. ¹⁶Rü ñuxüchi norü ngüxügüxü ñanagürü: —Rü yíxema pega ñnüëxë, rü chauga rü ta taxínüë. Natürü yíxema tama pega ñnüëxë, rü chauga rü ta tama taxínüë. Rü yíxema tama chauga ñnüëxë, rü tama naga taxínüë ya Chaunatü ya núma choxü mucü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Nawoegu ga yema 72 ga Ngechucharü ngüxügü

¹⁷Rü taãëácüma nawoegu ga yema 72 ga norü ngüxügü ga yamugüxü. Rü ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, ngëxguma cuégagu tidexagügu, rü èixrrixü i ngoxogü rü toga naxínüë —ñanagürügü. ¹⁸Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ngëmaácü aixcüma nixí. Yerü nüxü chadau ga Chataná ga daxügüxü ga nañewa na natáexü wüxi ga aëmacürüü. ¹⁹—Rü choma nixí ga pexna chanaxäxü ga pora na tama chixexü pemañ naxügüxücèx ega woo äxtapegüwa rü éxna tuxchinawegüwa pengagügu. Rü yexgumarüü ta pexna chanaxä ga pora na nüxü perü-yexeraxücèx i guxüma i Chatanáärü pora na ngëmaácü taxucürüwama tacü rü chixexü pemañ naxüxücèx. ²⁰—¡Natürü táxü i petaãëgüxü naxcèx i ngëma na pega naxínüëxü i ngoxogü! Rü narümetaë nixí i petaãëgü naxcèx na marü naxümatüxü i peéga i Tupanaärü poperawa i daxügüxü i nañewa —ñanagürü.

Ngechuchu rü nataãë

(Mt 11.25-27, 13.16-17)

²¹Rü yexgumatama ga Tupanaãë ga Ünexü rü poraácü Ngechuchuxü nataãëxë. Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pa Chaunatü, Pa Daxügüxü i Nañe

rü Ñoma i Nañeärü Yorax, cuxü chixüxü, yerü ñaã chorü ngüxügüxü nüxü cucüxëë i ñaã ore ga naxchaxwa iquicüxü ga duüxügü i ñoma i nañewa nüxü cuëxüchigüxü. Rü yemaácü cunaxü, Pa Chaunatüx yerü yemaácü nixí ga cunaxwëxexü —ñanagürü. ²²Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Chaunatü choxna nanaxä i guxüma i tacü i ngëxmaxü. Rü taxüema choxü tacüx na Tupana Nane chiixü. Rü Chaunatüxicatama nixí ya choxü cuácü na Nane chiixü. Rü ngëxgumarüü ta taxüema nüxü tacüx na texe yíixü ya Chaunatü. Rü choma ya Nane rü ngëma duüxügü i Chaunatüxü nüxü chadauxëëchaüxüxicatama nixí i nüxü cuëxügüxü na texe yíixü —ñanagürü. ²³Rü yexguma norü ngüxügüxü nadawentü, rü namaãxica ñanagürü: —Tataãëgü ya yíxema tûmaxëtümaãxüchi nüxü daugüxe i ñaã ñuxma pema nüxü pedaugüxü. ²⁴—Erü pemañ nüxü chixu, rü muxüma ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü urügü rü aëxgacügü ga tacügü, rü nüxü nangüchaü ga nüxü na nadaugüchaüxü i ñaã ñuxma pema chauxütawa nüxü pedaugüxü. Natürü tama nüxü nadaugü. Rü nüxü nangüchaü ga nüxü na naxínüëchaüxü i ñaã ñuxma pema chauxütawa nüxü pexínüëxü. Natürü tama nüxü naxínüë —ñanagürü.

Ore ga mecü ga Chamáriacüãxgu ixuxü

²⁵Rü yexguma inachi ga wüxi ga ngüxëëruü ga Moíchéarü mugüwa ngüxëëtaexü, rü Ngechuchuxütawa naxü na namañ yanadexaxücèx. Rü Ngechuchuxü naxüchaü, rü yemacèx nüxna naca rü ñanagürü: —Pa Ngüxëëruü ya Ngechuchux, ¿Tacü nixí i mexü na chanaxüxü na choxü nangëxmaxücèx i maxü

i taguma gúxũ? —ñanagürü. ²⁶Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —¿Ñuxũ ñaxũ i ngẽma ore i Moïchéarü mugüwa ümatüxũ? ¿Rü tacüxũ i cumaã yaxuxũ? —ñanagürü. ²⁷Rü yema ngúexẽeruũ ga Moïchéarü mugüwa nguxẽetaexũ, rü Ngechuchuxũ nangãxũ, rü ñanagürü: —¿Nüxũ nangechaũ ya Cori ya curü Tupana i guxũma i curü maxũmaã, rü guxũ i cuãemaã, rü guxũ i curü poramaã, rü guxũ i nagu curüxinüxũmaã! ¿Rü nüxũ nangechaũ i cumücü ngẽma na cugõtama cungechaũxürüü! —ñanagürü. ²⁸Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Ngẽma ore i choxũ namaã cungãxũxũ rü marü name. Rü ngëxguma ngẽma ore quinguxẽëxgu, rü tá cunayaxu i maxũ i taguma gúxũ —ñanagürü. ²⁹Natürü ga yema ngúexẽeruũ ga Moïchéarü mugüwa nguxẽetaexũ, rü nügüétiwa nachogüchaũ. Rü yemacèx Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Rü texé tixĩ ya chomücü? —ñanagürü. ³⁰Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —Wüxi ga yatü Yerucharéüwa ne naxũ, rü Yericü ga ñanewa naxũ. Rü namagu nüxũ nangaugü ga ngítèëxgüxũ. Rü guxũma ga norü yemaxücèx nangixgü, rü èixruxũ ga naxchiru rü ta naxcèx nangixgü. Rü nanaçuaixgü, rü nayayuãchixëëgü, rü yemaãcü yéma nanatëxgü. ³¹—Rü yematama namawa naxüpetü ga wüxi ga Yudüfugüarü pai. Natürü yexguma yema yatüxũ nadëuxgu rü nüxũ yéma naxüpetümare. ³²—Rü yéma naxüpetü ta ga wüxi ga Lebítanüxũ ga tupauca ga taxünewa puracüxũ. Rü yexguma yema yatüxũ nadëuxgu, rü nüma rü ta nüxũ naxüpetümare. ³³—Natürü yixçüra rü wüxi ga Chamáriaanecüãx ga yatü rü yematama namawa naxüpetü. Rü yexguma guma yatüxũ nadëuxgu rü

nüxũ nangechaütümüü. ³⁴—Rü guma yatücèx nixü. Rü chixũ rü binumaã nanaxüxũ ga norü oxrigü, rü meãma nayanëixgü ga yema norü oxrigü. Rü ñuxüchi norü burugu nanamunagü, rü wüxi ga pegüchicawa nanaga. Rü yéma nüxna nadau. ³⁵—Rü moxüãcü ga yexguma inaxüãchigu ga yema Chamáriaanecüãx, rü ngxüx nayaxu ga taxretachinü ga norü diëru, rü yema pegüchicaarü yorana ngxüx naxã. Rü ñanagürü nüxũ:

“¿Nüxna nadau i ñaã yatü! Rü ngëxguma yexeragu naxãtanügu na nuã nangëxmaxü, rü choma tá cuxü chanaxütanü i ngëxguma chataeguxgu”, ñanagürü. ³⁶Rü ñanagürü ga Ngechuchu nüxũ ga yema ngúexẽeruũ ga Moïchéarü mugüwa nguxẽetaexũ: —Ñuxma chanaxwëxe i chomaã nüxũ quixu i ngëxürüüxü ga yema tomaëxpüxtanüwa ga aixçüma namücü ixixü ga yema yatü ga ngítèëxgüxü imëxgüxü —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁷Rü yexguma ga yema ngúexẽeruũ ga Moïchéarü mugüwa nguxẽetaexũ rü ñanagürü: —Yema Chamáriaanecüãx nixĩ ga yema yatümücü ixixü, yerü nüxũ nangechaütümüü —ñanagürü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¿Ñuxma rü fixü rü yema Chamáriaanecüãx üxürüü naxü! —ñanagürü nüxũ.

Marta rü Maríapatawa nangu ga Ngechuchu

³⁸Rü yexguma Ngechuchu namagu ixixgu norü ngúexügümaã rü wüxi ga ñanexãcüwa nangu. Rü yéma guma ñanexãcüwa rü wüxi ga nge ga Martagu äegacü ngígüpatawa inanguxëë. ³⁹Rü Martaaxü iyexma ga wüxi ga ngíeyèx ga Maríagu äegacü. Rü ngíma rü Ngechuchucutüxütawa irüto na inaxinüxücèx ga Ngechuchuarü ore. ⁴⁰Natürü ga Marta rü itaarü puracüãx

rü yemaäcü ngürü puracüguama irüxinü. Rü yemacèx Ngechuchucèx iyaxü, rü ngigürügü nüxü: —Pa Corix, çtama éxna nagu curüxinü i ngëma na chataarü puracüáxü rü ngëma chaueyèx rü choxnaxica na natáaxü i guxüma i ngëma puracü? ¡Rü namaã nüxü ixu na choxü nangüxèxücèx! —ngigürügü. ⁴¹Natürü Ngechuchu rü ngixü nangáxü, rü ñanagürü ngixü: —Pa Martax, cuma rü poraäcü curü puracücèx cuxoegaãe, rü muxüma i ngëmaxügu curüxinü. ⁴²—Natürü wüxixicatama nixi i guxüärü yexera i mexü na nagu rüxinüxü. Rü María iyixi i ngëmagu rüxinücü. Rü taxúetáma ngixna tayanuxü i ngëma —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu nanangüxèe ga yumüxèchiga

(Mt 6.9-15, 7.7-11)

11 Rü wüxicana wüxi ga nachicawa nayumüxè ga Ngechuchu. Rü yexguma nüxü nachauxgu, rü wüxi ga norü ngüexü rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix ¡toxü nangüxèe na ñuxäcü tayumüxègüxü, yema Cuáü ga baiüxèeruü norü ngüexügüxü nangüxèxürüü! —ñanagürü. ²Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Rü ngëxguma peyumüxègügu rü ñaperügügü tá: “Pa Tonatü ya Daxügucüx, rü aixcüma Üünecü quixi i cumax. ¡Rü núma naxü na torü aëxgacü quixüxèx! Rü tanaxwèxe i curü ngúchaü na naxügüxü i duüxügü i ñoma i naãnewa, ngëma daxügüxü i naãnewa na curü ngúchaü ínaxügüxürüü. ³¡Rü toxna naxã i torü ñna i wüxichigü i ngunexücèx ixixü! ⁴¡Rü toxü nüxü nangechaü i torü pecadugü, erü toma rü ta tüxü nüxü tangechaü ya guxãma ya yíxema chixri tomaã chopetüxe!

¡Rü táxü i çacü rü chixexüpéxewa toxü cuwogüxü na tama nagu tayixücèx!”

ñanagürü. ⁵Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Ngëxguma chi wüxie i pema rü tüxü nangëmaxgu i wüxi i tümamücü, rü chi ngäxücüü napatawa taxüxgu rü ñatagügu nüxü:

“Pa Chomücüx, ¡tomaèxpüx i pãü choxna naxã! ⁶—Erü wüxi i chomücü rü yaxüwa ne naxü, rü ngexwacèx chopatawa nangu. Rü choma rü changearü ñnaax, rü taxuümaãma chanachibüxèeega”, ñatagügu. ⁷—Rü ngëma tümamücü i napatawa ngëmaxü, rü chi tüxü nangäüxgu rü ñaxgu:

“¡Tãxü i choxü cuchixewexü! Chorü íãx rü marü narüwãxta, rü choma rü chauxacügü rü ngürücarewa tangëxmagü. Rü ngëmacèx taxucürüwa ícharüda na çacü cuxna na chaxãxücèx”, ñaxgu chi tüxü. ⁸—Rü pemaã nüxü chixu, rü ngëma na tümamücü yíxücèx rü táütáma ínarüda na çacü tüxna naxãxücèx. Natürü tá ínarüda na tama tanachixeweechaxücèx, rü tá tüxna nanaxã i guxüma i çacü i tanaxwèxexü. ⁹—Rü ngëmacèx pemaã nüxü chixu rü, ¡Naxcèx ípeça rü Tupana rü tá pexna nanaxã! ¡Rü Tupanacèx pedèux rü tá nüxü ipeyangau! ¡Rü íãxwa: Tu tu tu ñapegü, rü tá pexcèx niwãxna i íãx! ¹⁰—Erü guxãma ya yíxema naxcèx íçaxe rü tanayaxu, rü guxãma ya naxcèx dauxe rü nüxü itayangau. Rü guxãma ya íãxwa: Tu tu tu ñagüxe, rü tümacèx tá niwãxna i íãx. ¹¹—¿Rü ñuxäcü i wüxi i pema na papágü píxü rü penena penaxãxü ya wüxi ya nuta ega pãücèx pexna nacaxgu, rü éxna wüxi i äxtape ega choxnicèx pexna nacaxgu? ¹²—¿Rü texé i petanüwa rü penena penaxã i tuxchinawe ega wüxi ya otacharaücèx pexna nacaxgu? ¹³—Rü ngëma pema na pichixecümachirèxü natürü nüxü

pecuèx na ñuxácü mexü i âmare pexacügiina na pexáxü, rü pemaã nüxü chixu rü Penatü ya Daxügucü rü perü yexera tá nixi na pexna mexü naxáxü. Rü guxâma ya yíxema Tupanaxütawa Naãe i Üünexücèx ícaxe, rü tá tüxna nanaxã —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchuxü nixugüe na ngoxoarü poramaã napuracüxü nawogüe

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴Rü Ngechuchu ínanatèxüchi ga wüxi ga ngoxo ga wüxi ga yatüxü ngegaxèxü. Rü yexguma ínaxüüxgu ga yema ngoxo rü guma yatü rü nidexa. Rü guxüma ga duüxügü rü nabaixãchiãegü ga yexguma yemaxü nadaugügu. ¹⁵Natürü ñuxre ga duüxügü rü ñanagürügü: —Ñãã yatü i Ngechuchu, rü Behebú i ngoxogüarü ãëxgacüarü poramaã nixi i ínanawoxüãxü i ngoxogü —ñanagürügü. ¹⁶Natürü ga togü rü nüxü naxügüchaü, rü yemacèx naxcèx ínacagü ga nüxü na nawéaxü ga wüxi ga cuèxruü ga daxüçüãx na yemawa nüxü nacuèxgüxücèx rü ngoxi aixcüma Cristu yí. ¹⁷Natürü nüma ga Ngechuchu rü nüxü nacuèxama ga tacügu na naxínüèxü, rü yemacèx ñanagürü nüxü: —Ngèxguma chi wüxi i nachüãnecüãx i duüxügü nügü itoyegu rü nügütanüwa chítama nügü nadaixgu, rü nügü chítama naguxèe. Rü ngèxguma chi wüxi ya ícüãx nügümaã nuèèchagu rü nügü nadaixgu, rü nügü chítama naguxèe. ¹⁸—¿Rü ngèxguma chi Chataná nügümaãtama nuxgu, rü nügütama yamèxgu, rü ñuxácü chi i ãëxgacüecha yíxü? Rü ngëma ñacharügü i ñuxma erü pema choxü pixuxgu rü Behebúarü poramaã íchanawoxü i ngoxogü. ¹⁹—Natürü ngèxguma chi Chatanáãrü poramaã íchanawoxügu i ngoxogü, rü perü nguèxügü rü chita Chatanáãrü poramaã ínanawoxü i ngoxogü. Rü

ngëmawa meã nüxü tacuèx na pema rü ípetüexü. ²⁰—Natürü pemaã nüxü chixu rü aixcüma Tupanaãrü poramaã nixi i íchanawoxüxü i ngoxogü. Rü ngëmawa pexü nüxü chacuèxèe na núma petanüwa nanguxü ya Tupana na ãëxgacü yíxücèx. ²¹—Rü ngèxguma wüxi ya yatü ya poracü rü meãma nügü naxüxnegu rü nüxna nadèuxgu ya napata, rü taxüetáma naxcèx tangüx i norü ngèmaxü i napatawa ngèxmaxü. ²²—Natürü ngèxguma ínanguxgu i to i yatü i nüxü rüporamaèxü, rü nüxü nayexeragu, rü tá nüxna nanapuxü ya naxne ya nügü namaã ínaporaãxüne, rü tá nüxna nanapuxü i guxüma i norü ngèmaxü, rü tá nayana. ²³—Yíxema tama choxü ngechaüxè rü chauxchi taxai. Rü yíxema tama choxü rüngüxèexè na Tupanacèx tayagagüxü i duüxügü rü chauxchawa tanangianexèe.

ngoxo i taeguxüchiga

(Mt 12.43-45)

²⁴—Rü ngèxguma wüxi i ngoxo rü wüxi ya yatüwa ínaxüüxgu, rü dauxchítagu nanañaãne, rü naxcèx nadau na ngextá na nangüxü. Rü ngèxguma taxuguma nangüegagu, rü nügü ínicuèx rü ñanagürü:

“Maneca naxcèx tá chataegu ya yima yatü ga noxri nawa íchaxüxüchirécü”, ñanagürü. ²⁵—Rü ngèxguma nataegugu, rü yima yatüxü inayangau na ñoma wüxi ya í ya mexèene rü meã nabixichinerüü na yíxü. ²⁶—Rü ínixü rü naxcèx nayadau i to i 7 i ngoxogü i norü yexera i chixexü. Rü guxüma i ngëma ngoxogü rü wüxigu yima yatügu nachocu, rü ngèxma naxãchiügü. Rü ngèxguma ya yima yatü rü noxriarü yexera nachixe —ñanagürü.

Taãe i aixcüma ixíxüchiga

²⁷Rü yemaxü íyaxuyane, rü wüxi ga ngecü rü duüxügütanüwa tagaãcü

ngīgürügü: —Tataãe ya yíxema tūgüaniwa cuxū yaxēxē rü tūgü nixūwa cuxū maixē —ngīgürügü. ²⁸Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Yexeraäcü tataãe ya yíxema nüxū ñinüxē i Tupanaärü ore rü naga ñinüxē —ñanagürü.

Duñxūgü ga tama yaxögüchañxū rü naxcèx ñnacagüama ga to ga cuèxruñ ga Tupanaärü poramaã üxū

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹Rü nimuētaniü ga duñxūgü ga Ngechuchuxütawa ngutaquéxegüxū. Rü inanaxügü ga Ngechuchu ga namaã na yadexaxū. Rü ñanagürü: —Ñaa duñxūgü i ñomaücüü maxēxū rü nichixecüma. Rü naxcèx ñnacagü i wüxi i cuèxruñ i mexū i Tupanaärü poramaã üxū. Natürü Tupana rü wüxixicatama i cuèxruñ tá nüxū nawéx. Rü ngēma nixī i cuèxruñ ga Tupanaärü orearü uruñ ga Yonáwa duñxūgüxū nawéxū na nüxū nacuèxgüxücèx na aixcüma Tupana yíxū ga guma yéma namucü. ³⁰—Rü yexgumarüü ga Yoná rü wüxi ga cuèxruñ nixī naxcèx ga Nínibecüãx ga duñxūgü, rü ngēxgumarüü tá ta nixī ya Tupana Nane ya duñxūxū ixücü na wüxi i cuèxruñ tá yíxū naxcèx i ñomaücüü maxēxū i duñxūgü. ³¹—Rü ngēxguma naãneärü guxgu rü Tupana rü ñomaücüü maxēxū i duñxūgüna nacèxgu i norü pecaduchigacèx, rü ngīma ga nuxcümaücü ga Chabaaneärü äëxgacü tá írúda rü tá ínaxuaxū i ñomaücüü maxēxū i duñxūgü. Yerü ngīma rü yaxūwaxüchi ne ixū ga na äëxgacü ga Charumóuxū naxñinüxücèx ga ñuxäcü poraäcü nüxū na nacuèxüchixū. Natürü ñuxma nuã petaniüwa nangēxma i wüxi i Charumóuärü yexera ixücü. ³²—Rü ngēxguma naãneärü guxgu rü Tupana rü ñomaücüü maxēxū i duñxūgüna nacèxgu norü

pecaduchigacèx, rü nuxcümaügüxū ga Nínibecüãx ga duñxūgü rü tá ínarüdagü rü tá ínanaxuaxügü i ñomaücüü maxēxū i duñxūgü. Yerü nümagü ga Nínibecüãxgü ga duñxūgü rü nüxū narüxoe ga nacümagü ga chixexü ga yexguma Yoná namaã nüxū ixuxgu ga Tupanaärü ore. Natürü ñuxma nuã petaniüwa nangēxma i wüxi i Yonáärü yexera ixixū.

Taxüneärü omüchiga

(Mt 5.15, 6.22-23)

³³—Taxüema wüxi i omüwa tanangixichi rü ñuxüchi itayacux rü éxna tacütüügu tayaxücuchi. Natürü norü üchicaügu tanaxünaü na ngema tixū nabaxixücèx ya yíxema duñxūgü ya yima ígu chocuxe. ³⁴—Cuxettügü rü ñoma wüxi i omürüü nixī i cuxunecèx, Rü ngēxguma ngēma Tupana cuxū naxwèxexücèx cudèuxgu, rü guxüma i curü maxü rü name. Natürü ngēxguma ñoma i naãneärü ngüchaücèx cudèuxgu, rü guxüma i curü maxü rü chixexüwa nangēxma. ³⁵—¡Meã cugüna nadau na tama eãnexüxū nanguxuchixücèx i ngēma ore i mexü i cuxü ngēxmaxü, i ñoma wüxi i omürüü ixixü! ³⁶—Ngēxguma chi guxü i curü maxüwa nangēxmagu i Tupanaärü ngóonexü rü taxuwama nachixéxgu i curü maxü, rü meã chi nüxū cucüx i Tupanaärü ngüchañ ñoma wüxi i omü i cuxü baxixürüü —ñanagürü.

Ngechuchu rü duñxūgütanüwa ínanaxuaxū ga Parichéugü rü ngüxëëruñgü ga Moíchéarü mugüwa nguxëëtaegüxū

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷Rü yexguma nüxū nachauxgu ga na yadexaxū ga Ngechuchu rü wüxi ga Parichéu nüxna naxu ga napatawa na yachibüxücèx. Rü yema Parichéu-patawa naxü, rü mechawa nayarüto.

38Rü yema Parichéu rü nabaixächiaê ga yexguma Ngechuchuxü nadêuxgu na tama yanguxêêaxü ga yema Moichéarü mu na nayauxméngxüxiraxü ga yexguma nachibüegu. 39Natürü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pema i Parichéugü rü ñoma pochiyu rü poratu i düxétüwaxicatama iyaxuxürüü pixīgü. Natürü i peāxêwa rü nagu perüxīnūe na pengīxü rü chixexü pexüxü. 40—Pa Naêchitamare Maxêxü, çtama éxna nüxü pecuèx na guma Tupana ga naxücü i ngêma tórü düxétüxūnewa ngêxmaxü, rü gumatama yīxü ga naxücü ga tórü maxü i tórü aixepewa ngêxmaxü? 41—Rü name nixī i Tupanana penaxā i perü maxü na aixcüma naxcèx pemaxêxücèx. Rü ngêmaäcü tá pime i guxüwama. 42—Natürü wüxi i ngechaü nixī i pexcèx, Pa Parichéugüx, erü pema rü perü ngêmaxüwa rü meā Tupanana penaxā i ngêma noxrü ixixü, natürü perü maxüwa rü tama aixcüma naga pexīnūe rü tama nüxü pengechaü. Rü marü name na perü ngêmaxüwa Tupanana penaxāxü i ngêma noxrü ixixü. Natürü perü maxüwa rü ta penaxwêxe i meā naga na pexīnūexü rü nüxü na pengechaüxü. 43—Rü wüxi i ngechaü nixī i pexcèx, Pa Parichéugüx, erü pema rü pexü nangúchaü i âêxgacüchicagüwa na perütogüxü i ngutaquêxepataüğüwa. Rü penaxwêxe na ñoma âêxgacüxü rü-moxêxürüü na meā pexü namoxêgüxü i duüxügü i ítamüğüwa. 44—Rü wüxi i ngechaü nixī i pexcèx, erü ñoma yueta-maüğü i tama nüxü idauxü i duüxügü naêchitamare naetüwa chopetüxürüü pixīgü. Erü woo perü düxétüwa pime, natürü aixepewa i peāêwa rü poraäcü pichixe —ñanagürü ga Ngechuchu. 45Rü wüxi ga ngúxêêruü ga Moichéarü mugüwa nguxêêtaexü, rü Ngechuchuxü nangāxü rü ñanagürü: —Pa Ngúxêêruü Pa Ngechuchux, rü ngêma na ngêma ñacuxü, rü toma rü toāêwa nangux

—ñanagürü. 46Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Wüxi i ngechaü nixī i pexcèx, Pa Ngúxêêruüğü i Moichéarü Mugüwa Nguxêêtaegüxüx, erü poraäcü penamu i duüxügü na naga naxīnūexücèx i ngêma Moichéarü mugü i guxchaxü i pematama bai i írarüwa naga pexīnūechaüxü. 47—Rü wüxi i ngechaü nixī i pexcèx, erü peyamexêegü i tümamaüğü ga guxema nuxcümaüğüxe ga Tupanaärü orearü uruüğü ga perü ox-igü tüxü dèixe. 48—Rü ngêmawa nüxü tacuèx na pema rü ta ipexāgüxü nawa ga yema chixexü ga perü oxigü ügüxü. Yerü nümagü rü tüxü nadai ga guxema Tupanaärü orearü uruüğü, rü ñuxma i pema rü peyamexêegü i tümamaüğü. 49—Rü yemacèx nixī ga Tupana ga ñaxü: “Ngêma duüxügütanüwa tá chanamugü i chorü orearü uruüğü rü chorü orearü ngeruüğü. Natürü ngêma duüxügü i chixexügü rü tá nanadai i nümaxü rü togüxü rü tá nachixewegü rü tá nawe ningêxütanü”, ñaxü ga Tupana. 50-51Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Rü pemaā nüxü chixu rü Tupana tá nayapeguächixêê i pema i ñuxma maxêxê erü pema rü ta perü oxigücümagu pexī. Nümagü rü noxritama naâneärü ügügumama rü nanadai ga muxüma ga Tupanaärü orearü uruüğü. Rü nüxira nayamêxgü ga Abé rü gumawena nayadaietanü ga muxüma ga togü ñuxmata Zacaría ga tupauca ga taxünegu yamêxgüäcüwa nangu. Rü guxüma ga yema orearü uruüğü ga perü oxigü dèixücèx rü Tupana tá pexna naca, erü pema rü ta perü oxigürüütama pixīgü rü tama nüxü perüxoechaü i ngêma chixexü i pexüxü. 52—Rü wüxi i ngechaü nixī i pexcèx, Pa Ngúxêêruüğü i Moichéarü Mugüwa Nguxêêtaegüxüx, erü duüxügüchaxwa ipeyacux i Tupanaärü ore i aixcüma ixixü i pematama tama

pixôgûxû. Rû nûxna penachuxu i togû i duûxûgû i aixcûma yaxôgûchaûxû na nûmagû rû ta tama yaxôgûâxûcèx —ñanagûrû ga Ngechuchu. ⁵³⁻⁵⁴Rû yexguma Ngechuchu yema ñaxgu, rû yema ngûxêêruûgû ga Moichêarû mugûwa nguxêetaegûxû rû yema Parichêugû rû poraâcû Ngechuchumaâ nanuê. Rû inanaxûgû ga nûxna na nacagûxû naxcèx ga muxûma ga ore ga guxchaxûmaâ na yemaâcû chi nûxû iyangaugûxûcèx ga ore ga chixexû na yemamaâ norû âêxgacûgûxû- tawa Ngechuchuxû iyaxuaxûgûxûcèx.

Ngechuchu nanangûxêê na tama namexû na duûxûgûpêxewa meâ imaxnetaxû natûrû taâewa rû chixexûgu rûxînûxû

12 Rû yoxni yexma nangutaquêxegû ga muxûchixû ga duûxûgû. Rû yema na namuxûchixûcèx rû dûxwa nûgûcutûwa ningagûetanû ga duûxûgû. Rû Ngechuchu inanaxûgû ga norû ngûxûgûmaâxîra na yadexaxû, rû ñanagûrû: —¡Pexuâêgû naxcèx i Parichêugû! Erû duûxûgûpêxewa meâ namaxêneta natûrû naâewa rû chixexûgu narûxînûê. ²—Natûrû guxûma i tacû i wûxie cúâcû ûxû rû tá nangoxoma. Rû guxûma i tacû iicûxû rû yixcûra rû tá duûxûgû nûxû nacûxgûama. ³—Rû ngêmacèx guxûma i ngêma ore i êanexûwa cúâcû nûxû pixuxû rû yixcûra rû tá nangoxoma rû guxû i duûxûgû tá nûxû naxînûê. Rû ngêma ore i ucapuarû aixepewa cúâcû nûxû pixuxû, rû yixcûra rû guxâpêxewa tá nûxû nixugûgû i duûxûgû.

Name nixî na Tupanaxû pemuûêxû
(Mt 10.26.31)

⁴—Rû ngêmacèx i pemax, Pa Chomûcûgûx, rû pemaâ nûxû chixu rû ¡tama nûxû pemuûê i ngêma

duûxûgû i pexû daixchaûxû! Erû taxûnexûxîcatama nimèxgû, natûrû taxucûrûwama taâêxû nimèxgû. ⁵—Natûrû pemaâ tá nûxû chixu na texêxû tá na pemuûêxû. ¡Nûxû pemuûê ya Tupana! Erû nûma nûxû nangêxma i pora na yamaâxû i pexene, rû napoxcuâxû i peâe i ngextá ngoxogûxû înapoxcuxûgu. ¡Rû yimaxû tá nixî i pemuûêxû! ⁶—¿Tama êxna taxretachinû i diêruxacûgu namaâ petaxe i wûximêêxpûx i werixacûgû? Natûrû Tupana rû tama tûxû inayarûngûma ya yîxema werixacûâxgû, rû bai ya wûxi. ⁷—Rû woo i peyaegû rû Tupana nûxû nacûx na ñuxre i peyae ngêxmaxû. Rû ngêmacèx, ¡tâxû i pexoegaâêgûxû! Erû pema rû muxûma i werixacûgûarû yexeraxûchi pexû nangechaû ya Tupana.

Yîxema duûxûgûpêxewa tûgû ixuxe na Ngechuchu ya Cristuarû duûxû tîxû

(Mt 10.32-33, 12.32)

⁸—Rû pemaâ nûxû chixu rû guxâma ya texé i ñoma i naânewa duûxûgûpêxewa tûgû ixuxe na chorû duûxû tîxû, rû choma i Tupana Nane na duûxûxû chiîxû, rû napêxewa i Tupanaârû orearû ngeruûgû i daxûcûâx rû tá tûxû chixu na chorû duûxû tîxû i tûmax. ⁹—Natûrû texé ya ñoma i naânewa duûxûgûpêxewa tûgû ixuxe na tama chorû duûxû tîxû, rû choma rû tá ta napêxewa i Tupanaârû orearû ngeruûgû i daxûcûâx rû tá tûxû chixu na tama chorû duûxû tîxû i tûmax. ¹⁰—Rû guxâma ya texé ya chixri chauchiga idexaxe i choma i Tupana Nane na duûxûxû chiîxû, rû Tupana tá tûxû nûxû nangechaû i ngêma. Natûrû texé ya Tupanaâe i Ûînexûchiga chixri idexaxe, rû Tupana rû tãutâma tûxû nûxû nangechaû i ngêma. ¹¹—Rû ngêxguma

duïxügü ngutaquéxepataïgüwa rü éxna ãëxgaciügüpéxewa pexü nagagügu na pexü napoxcuexücèx, rü jtaxú i pexoe-gaãëgüxü na tacümaa tá penangäxüxü rü éxna tacüxü tá namaã na pixuxü! ¹²—Erü ngëxguma nawa nanguxgu na pidex-agüxü, rü Tupanaã i Ünexü tá pexü nanguxëë na tacüxü tá namaã pixuxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi i ãücümáxü nixí na imuärü diëruáxü

¹³Rü yema duïxügütanüwa rü wüxi ga yatü Ngechuchuxü ñanagürü: —Pa Ngúexëëruüx, jnamaã nüxü ixu ya chaueneë rü choxna naxãã i ngëma chaunatü ga yucüarü ngëmaxü i choxna üxü! —ñanagürü. ¹⁴Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pa Yatüx, ¿texé perü ãëxgaciüxü choxü tingucuchixëë na chayatoyexücèx i ngëma penatüarü ngëmaxü? —ñanagürü. ¹⁵Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —jPexuãë na tama pexü nangúchaüxücèx i togüarü ngëmaxü! Erü wüxi i duïxü rü tama ngëma na namuärü ngëmaxüáxücèx nixí i nayauxäxü i norü maxü i taguma gúxü —ñanagürü. ¹⁶Rü yexguma wüxi ga ore ga cuëxruüxü namaã nixu, rü ñanagürü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga muärü diëruácü, rü guxüma ga yema nanetügü ga naãnegu natogüxü rü meãma nüxü nixo. ¹⁷—Rü guma yatü rü nagu narüxinü rü naãëwa ñanagürü:

“¿Täcü tá chaxüxü i ñuxmax? Erü nataxuma i chorü nachica i ngexta namaã na changuxüxü i chaunetügüarü o”, ñanagürü. ¹⁸—Rü naãëwa ñanagürü:

“Marü nüxü chacuëx na tacü tá chaxüxü. Rü nagu tá chapogü ya guxünema ya chorü ipatagü ga nagu namaã changuxüne ga chaunetügüarü o. Rü náï ya taxüragüne tá chaxü na ngëxma namaã changuxüxücèx i guxüma i chaunetügüarü o rü guxüma i chorü ngëmaxügü. ¹⁹—Rü ngëxguma

marü namexgu i guxüma, rü chaugümaa tá ñacharügü: ‘Ñuxma rü tá icharüngü rü meã tá chachibü rü meã chaxaxe rü ngëmaäcü tá chataãë. Erü namuxüchi i chorü ngëmaxügü, rü mucüma ya tauncü tá choxü natai’, ñacharügü tá chaugümaa”. ²⁰—Natürü Tupana rü ñanagürü guma yatüxü:

“Pa Yatüx, cungeãëmare i cuma erü ñoma i chütaxügu tátama cuyu. Rü ngëma curü ngëmaxügü i namaã cunguxüxü, rü ¿texëarü tá nixí i ngëxguma?” ñanagürü ga Tupana. ²¹—Rü ngëxgumarüü tá ta namaã nangupetü i ngëma duïxügü i nügücèxtama norü ngëmaxügümaa nguxüxü rü tama nügü ímexëëxü i Tupanapéxewa —ñanagürü ga Ngechuchu.

Tupana rü naxäcügüna nadau

(Mt 6.25-34)

²²Rü yemawena rü norü ngüexügüxü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pemaã nüxü chixu jrü taxú i pexoegaãëgüxü naxcèx i tacü tá na pengóxü rü tacümaa tá na pixäxchiruxü! ²³—Erü perü maxü rü ónaärü yexera nixí, rü pexene rü naxchiruarü yexera nixí. ²⁴—jDücèx penangugü i werigü i tama toegüchiréxü, rü tama nanetüarü o ibuxgüxü, rü ngepatagüxü na ngexta namaã nanguxügüxücèx i norü óna! Natürü Tupana rü nanaxüwemü. Rü pema rü Tupanacèx rü poraäcü guxüma i werigüarü yexera pixígü. ²⁵—Rü taxuwama name na pexoegaãëgüxü. Erü taxucürüwama wüxie i pema rü pegütama ipemëxächixëë ngäxü ya metruugu ega woo poraäcü naxcèx pexoegaãëgügu. ²⁶—Rü ngëxguma tama pemaã nanguxü i ngëma íraxü rü taxucürüwama pegütama ipemëxächixëë ega woo naxcèx pexoegaãëgügu, rü ¿tüxcüü i ngëxguma rü ta tacü i togü i ngëmaxügücèx

pexoegaãëgüxü? ²⁷—¡Dücèx penangugü i putüragü na ñuxäcü nayaexü i nachacu! Rû tama napuracüexü, rû tama nügü üxchirugüxü. Natürü woo guma äëxgacü ga Charumóü ga na namexëchixü ga naxchiru rû taguma wüxi ga putürachacuarü mexürüü nixi. ²⁸—Rû marü nüxü pedau i ñuxäcü Tupana na nangëxäëxü i putüragü i ñuxma naänewa rüxügümarexü natürü moxü rû marü taxuxü. Rû ngëxguma Tupana ngëmaäcü nangëxäëgu i putüragü rû pema rû tá ngëmaärü yexera pexchiru pexna naxã, Pa Duüxügü i Írarüwatama Yaxögüxüx. ²⁹—Rû ngëmacèx tama name i pexoegaãë naxcèx i tacü tá na pengóxü rû tacü tá na pixaxüxü. ³⁰—Erü ñoma i naänecüãx i duüxügü rû naxcèx nadaugü i guxüma i ngëma pemaã nüxü chixuxü. Natürü pema rû pexü nangëxma ya Penatü ya Tupana ya nüëchama nüxü cuäcü na pexü nataxuxü i guxüma i ngëma. ³¹—Rû ngëmacèx narümemae nixi na Tupanaärü ngüchaüçèx pedaugüxü na perü äëxgacü yïixüçèx. Rû ñuxüchi nüma rû tá pexna nanaxã i guxüma i tacü i pexü taxuxü.

Ñuxäcü tüxü nangëxma i törü ngëmaxügü i daxügüxü i naänewa

(Mt 6.19-21)

³²—¡Tãxü i pemuüëxü, Pa Chaux-acügüx! Pema rû noxretama pixigü natürü Penatü ya Tupana rû norü ngüchaü nixi na pexna naxãaxü i pechica i ngextá nüma äëxgacü íyixüwa. ³³—¡Rû namaã petaxe i perü ngëmaxügü rû togü i duüxügü i nüxü nataxuxüna penaxã i ngëma diëru! Rû ngëmaäcü tá pegüxü penangëxmaxëë i perü ngëmaxügü i taguma pexü ngauxü rû taguma gúxü i daxügüxü i naänewa i ngextá tama íyaxücuxüwa i ngítëxáxü rû

naweane tama ínachixexëëxüwa. ³⁴—Erü ngextá ínangëxmaxüwa i perü ngëmaxügü, rû ngëxma nixi i perüxüniüëxü.

Name nixi i yigü ítamexëëgü naxüpa na ínanguxü ya Cristu

³⁵—¡Rû ípememare namaã i perü omügü i naigüxü! ³⁶—Rû name nixi i wüxi i coriarü duüxügü i ímemaregüxürüü na pixigüxü. Rû penaxwëxe na ñoma duüxügü i íãxwa norü corixü nanguxëëgüxürüü na pixigüxü. Rû ngëxguma norü cori rû wüxi i ngügarü petawa ne naxüxgu rü: Tu tu tu ñaxgu, rû paxa naxcèx nayawãxnagü i íãx. ³⁷—Rû nataãëgü i ngëma coriarü duüxügü ega inadauegu i ngëxguma ínanguxgu i norü cori. Rû pemaã nüxü chixu rû ngëma cori rû norü mechawa tátama nanatogüxëë i ngëma norü duüxügü i nüxü ínanguxëëgüxü, rû nüma tátama ngëma norü duüxügüxü inaxüwemü. ³⁸—Rû woo ngãxücüü ínanguxgu rû éxna marü yangunechaügu rû nataãëgü i ngëma coriarü duüxügü ega inadauegu i ngëxguma ínanguxgu i norü cori. ³⁹—Rû ngëxguma chi wüxi ya íarü yora nüxü cuëxgu na ñuxguacü ínanguégaxü i ngítëxáxü, rû tãü chima nape. Rû chi nüxna nadau ya napata na tama yawãxnaãxüçèx rû tama na nüxü nangíxüçèx. ⁴⁰—Rû pema rû ta penaxwëxe na ípememarexü. Erü ngürüächi tama nagu íperüxüniüëyane tá íchangu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi ga duüxü ga meã norü coriga ínüxü rû to ga tama meã norü coriga ínüxüchiga

(Mt 24.45-51)

⁴¹Rû yexguma ga Pedru rû Ngechuchuna naca rû ñanagürü: —Pa Corix, ¿toxcèxicatama éxna nixi

i ñaã ore i cuèxruũ i tomaã nüxũ quixuxũ, rü éxna guxũ i duũxũgücèx yĩxũ? —ñanagürü. ⁴²Rü ñanagürü ga Cori ga Ngechuchu: —¿Texé tiixũ ya yíxema tümaärü coriarü duũxè ya aixcüma yanguxèxè rü meã tümaãèxũ cuáxe? ¿Tama éxna yíxema tiixũ ya tümaärü cori tüxna ágaxe na meã nüxna tadauxũcèx rü meã oragu tanachibüxèxèxücèx i norü duũxũgü? ⁴³—Rü tataãe ya yíxema coriarü duũxè i ngèxguma ínanguxgu i tümaärü cori rü tüxũ íyangueũgu na meãma ítanaxũxũ i ngèma puracü i nagu tüxũ namuxũ. ⁴⁴—Rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü ngèma tümaärü cori rü tá guxũma i norü ngèmaxũgüarü dauruũxũ tá tüxũ nixixè. ⁴⁵⁻⁴⁶—Natürü ngèxguma chi ngèma duũxũ nagu rüxĩnũgu rü norü cori rü tama paxa na ínanguxũ, rü inaxũgüãgu na chixri namuãxũ i natanũxũgü i yatũxũgü rü ngexũgü, rü peta naxũxgu rü nachibũxgu, rü naxaxegu, rü nügü nangãxèègu, rü ngürüãchi ngèma ngunexũ rü ngèma ora i tama nagu ínanguxèèãxũgu tá ínangu i norü cori. Rü poraãcüxüchi tá nanapoxcu ngèma duũxũgü i tama norü coriga ínũxũxũ napoxcuexürü. ⁴⁷—Rü ngèma coriarü duũxũ i nüxũ cuèxchiréxũ na tacü nanaxwèxexũ i norü cori, natürü tama nügü ímexèèxũ rü tama norü coriga ínũxũ, rü tá poraãcü nanaçuaxi. ⁴⁸—Natürü ngèma coriarü duũxũ i tama nüxũ nacuáácüma chixri norü coriga ínũxũ, rü chixexũ üxũ, rü tá írarüwaxüra nanaçuaxi. Rü texé ya Tupana muxũma tüxna ãxè, rü muxüçèxtáma tüxna naca. Rü texé ya muxũna tüxũ nadauxèxè rü tá yexeraãcü tüxna naca.

Ngechuchugagu nixĩ yatoyexũ i duũxũgü

(Mt 10.34-36)

⁴⁹—Núma chaxũ na ñoma i naãnewa duũxũgüxũ chidauchitanüxèèxücèx. Rü chierü aixcüma marü yadauchitanügu. ⁵⁰—Rü choma rü tá poraãcü ngüxũ chinge, rü chanaxixächiaè ñuxmatáta yangu i ngèma. ⁵¹—Rü tama name i nagu perüxĩnüè na núma chaxũxũ na guxũ i duũxũgü rü wüxigu naxĩnüèxücèx. Natürü pemaã nüxũ chixu rü núma chaxũ na chaugagu yatoyexüçèx i duũxũgü. ⁵²—Erü ñaãwena ega wüxi ya ípatawa nangèxmagu i wüximèèxpüx i duũxũgü, rü tomaèxpüx tá choxũ nayaxögü rü taxre i tama, rü éxna taxre tá choxũ nayaxögü rü tomaèxpüx i tama. ⁵³—Rü wüxi i papá tá nayaxõ rü nane rü täütáma nayaxõ, rü éxna nane tá nayaxõ natürü nanatü i tama. Rü ngèxgumarüũ ta wüxi i mamá tá iyaxõ rü ngĩxácü rü täütáma iyaxõxchãũ, rü éxna ngĩxácü tá iyaxõ rü ngĩè rü täütáma iyaxõxchãũ. Rü wüxi ya ngĩxè tá iyaxõ rü ngĩneãx rü täütáma iyaxõ, rü éxna ngĩneãx tá iyaxõ rü ngĩxè rü täütáma iyaxõ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Cuèxruũgü i nachiga i tacü tá nangupetüxũ

(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

⁵⁴Rü Ngechuchu ñanagürü ta nüxũ ga duũxũgü: —Ngèxguma nüxũ pedèuxgu na naxèächianexũ, rü nagu perüxĩnüè tá na napuxũ. Rü aixcüma ngèmaãcü nixĩ. ⁵⁵—Rü pema nüxũ pecuèx na ñuxãcü penangugüxũ ya buanecü, rü ngèmaãcü nüxũ pecuèx rü tá na nanguxetüxũ. Rü aixcüma ngèmaãcü nixĩ. ⁵⁶—Pa Duũxũgüx, pema rü togü i duũxũgüpéxewa meã pemaxènetá, natürü peãewa rü chixexügu perüxĩnüè. Pema nüxũ pecuèx na ñuxãcü penangugüxũ ega tá

napuxgu rü éxna tá nanguxetügu. ¿Rü ñuxâcü i ñuxma i tama nüxü pecuáxü na Tupana yixü ya petanüwa ngucü?

**Name nixí na curüngüxmüxü
namaã i curü uwanü**

(Mt 5.25-26)

⁵⁷—Rü tüxcüü tama nüxü pecuáxcháü i ngëma nama i mexü i Tupana pexü naxwëxëxü na nagu pexixü. ⁵⁸—Rü ngëxguma chi wüxie wüxi i ngetanüçèx cuxü íxuaxügu rü äëxgacüxütawa cuxü tagaxgu, rü name nixí i namawatama tüxü icurüngüxmüxë na tama äëxgacüpéxewa cuxü tagaxüçèx. Erü wüxicana na äëxgacüxütawa cunguxü rü äëxgacü tá purichíagüna cuxü namu. Rü purichíagü tá cuxü napoxcu. ⁵⁹—Rü cumaã nüxü chixu rü ngëxma poxcuchicagu tá curüxäüx ñuxmatáta ngixü cuxütanü i güxcü i dïëru i nüxü ngixü cungetanücü. [Rü aixcüma ngëxgumarüü tá cumaã nanaxü ya Tupana ega tama namaã cunamexëëxgu i curü maxü —ñanagürü ga Ngechuchu.]

**Wüxi i mexü nixí na nüxü
rüxoexü i tacüma i chixexü**

13 Rü yexgumatama Ngechuchuxütawa nangugü ga ñuxre ga duüxügü. Rü Ngechuchumaã nüxü nixugü ga na ñuxâcü äëxgacü ga Piratu namuxü ga norü churaragü na nadaiäxüçèx ga ñuxre ga yatügü ga Gariréanecüäx ga yexguma yema yatügü rü Tupanacèx carneru nadaixgu tupauca ga taxünewa. ²Rü Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Pema nagu perüxínüëgu rü yemaäcü nüxü nangupetü ga yema yatügü, yerü yema togü ga Gariréanecüäxârü yexera nipecaduäxgü? ³—Pemaã nüxü chixu rü tama nixí. Rü ngëxguma chi pema rü tama nüxü perüxoegu i pecüma i chixexü, rü guxâma i pema rü tá ta ipeyarütauxe. ⁴—¿Rü

éxna pema nagu perüxínüëgu rü guxü ga Yerucharéüçüäxârü yexera nipecaduäxgü ga yema 18 ga yatügü ga yuexü ga yexguma Chiruéwa yexmaxü ga dauxütaechica naetü rüngutaügu? ⁵—Pemaã nüxü chixu rü tama nixí. Rü ngëxguma chi pema rü tama nüxü perüxoegu i pecüma i chixexü, rü guxâma i pema rü tá ta ipeyarütauxe —ñanagürü ga Ngechuchu.

**Ore ga nanetü ga iguera ga
ngearü oóxügu ixuxü**

⁶Rü nüma ga Ngechuchu rü nüxü nixu ga wüxi ga ore ga igueragu ixuxü, rü ñanagürü: —Rü wüxi ga yatü nüxü nayexma ga wüxi ga ubanecü. Rü yexma nanato ga wüxi ga iguera. Rü nüma ga guma yatü rü ínayadauuxü ga yema iguera rü ngoxi naxóó, natürü taxuxüma ga norü oxü inayangau. ⁷—Rü yemacèx yema norü duüxü ga norü naãnena dauxüxü ñanagürü:

“Düçèx, tomaëxpüx ya taunecü guxüguma íchayadauxü i ñaã iguera, rü taguma naxo. Rü ngëmacèx chanaxwëxe na cuyadaxüchixü na tama naticëxma nuã naãnewa naxíaneäxüçèx”, ñanagürü nüxü. ⁸—Natürü ga yema norü duüxü ga norü naãnena dauxü, rü norü corixü nangäxü, rü ñanagürü:

“Pa Corix, ¡nüetama doma taunecüxícatama nangëmèx! Rü tá chanaxaimüänepüne rü waxmüänexümaã tá chanagüpüne. ⁹—Rü bexmana ngëxguma rü tá naxo. Natürü ngëxguma täütama naxoxgu rü tá chayadaxüchi”, ñanagürü.

**Ngechuchu rü ngüxchigaarü
ngunexügu ngixcèx nayataanexë na
wüxi ga ngecü ga püçèxwecü**

¹⁰Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu nanguxëetae ga wüxi ga ngutaquëxepataüwa. ¹¹Rü yéma iyexma ga wüxi ga ngecü ga 18

ga taunecü idaawecü. Rü ipücèxwe yerü wüxi ga ngoxo ngixü napücèxwexëë, rü taxuacüma iyariwëxächi. ¹²Rü yexguma Ngechuchu ngixü dëuxgu rü ngixcèx naca, rü ñanagürü ngixü: —Pa Ngecüx, ñuxma rü marü cuxcèx nitaane i curü ðaawewa —ñanagürü. ¹³Rü yexguma rü ngixü ningögü, rü yexgumatama iyariwëxächiwemüxü, rü inaxügü ga Tupanaxü na yacuëxüxü. ¹⁴Natürü yema ngutaquëxepataïäru äëxgacü rü nanu, yerü Ngechuchu rü ngüxchigaarü ngunexügu ngixü narümexëë ga yema nge. Rü yemacèx ga yema äëxgacü rü ñanagürü duüxügüxü: —Nangëxma i 6 i ngunexü i nagu namexü na ipuracüexü. Rü ngëma ngunexügügu nixi i namexü na nuã pexixü na pegü peyarümexëëgüxücèx rü tama i ngüxchigaarü ngunexügu —ñanagürü. ¹⁵Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Duüxügüx, pema rü togü i duüxügüpëxewa meã pemaxënetä, natürü peãëwa rü chixëxügu perüxinië. ¿Tama éxna guxã i pema rü ngüxchigaarü ngunexügu peyawëxü i perü woca rü éxna perü buru na peyaxaxëëgüxücèx? ¹⁶—Rü ñaã ngecü rü Abráütanüxü iyixi, rü Chataná rü 18 ya taunecü ngixü nachixëë namaã i ñaã ðaawe. ¿Rü taux éxna i namexü na ngixcèx chayataanexëëxü i ngüxchigaarü ngunexügu? —ñanagürü. ¹⁷Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rü guxüma ga norü uwanügü rü poraãcü naxãneë. Natürü guxüma ga togü ga duüxügü rü nataãëgü ga yexguma nüxü nadaugügu ga yema mexügü ga Ngechuchu üxü.

Ore i motacha- chiregu ixuxü

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸Rü ñanagürü ga Ngechuchu: — ¿Ñuxäcü nixi i äëxgacü na yixü ya Tu-

pana, rü nañuxraüxü i nüma äëxgacü íy- iixüwa? ¿Rü tacügu tá chanangu? ¹⁹— Maneca wüxi ya motachachire ya wüxi ya yatü naãnegu toxünerüü nixi. Rü woo naxíraxüchichiréx ya naxchire natürü narüxü, rü naya ñuxmata wüxi i nanetü i taetaxü nixi. Rü ngëmacèx i werigü rü natanügu nixüachiãü —ñanagürü.

Ore i pãüärü puxëëruügu ixuxü

(Mt 13.33)

²⁰Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —¿Ñuxäcü nixi i Tupana äëxgacü íixüüwa? ¿Rü tacügu tá chanangu? ²¹—Rü pãüärü puxëëruüü nixi na guxüwama nanguxü. Ertü wüxi i ngecü rü íraxü- tama i pãüärü puxëëruümaã inaxüëü i taxü i ngürü pãüchära. Rü ngëma pãüärü puxëëruü rü woo naxíra rü nayapuxëë i guxüma i ngürü pãüchära —ñanagürü ga Ngechuchu.

Īax i íraxüchiga

(Mt 7.13-14, 21-23)

²²Rü inixüchigü ga Ngechuchu ga Yerucharéüwa na naxüxü. Rü yexguma namagu yaxüxgu rü iãnegüwa rü iãnexäcüguwa nixüpetüchigü, rü yëma nayangüxëëtanü ga duüxügü. ²³Rü wüxi ga duüxü nüxna naca rü ñanagürü: —Pa Corix ¿noxretátama nixi i ngëma nayauxgüxü i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. Rü nüma ga Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: ²⁴—Daxügüxü i naãneärü ĩax rü naxíraxüchi. ¿Rü paxa naxcèx pedau na nawa pichocuxücèx! Ertü pemaã nüxü chixü rü muxüchixüma i duüxügü tá nüxü nangüchãü na nawa yachocuxü, natürü täütãma nawa nichocu. ²⁵—Ertü ngëxguma ĩärü yora marü nawãxtagu i ĩax, rü pema i düxëtiwa ngëxmagüxe rü tá penatutuãü. Rü ñaperügügu tá: “Pa Corix, ¿paxa toxcèx yawãxna i ĩax!” ñaperügügu tá. Natürü nüma i cori rü tá pexü nangäxü, rü ñanagürü tá:

“Tama pexũ chacuèx na ngextácũãx pixígũxũ”, ñanagürü tá pexũ. ²⁶—Rü ngëxguma rü tá ñaperügügü nüxũ:

“Cumaächirëx wüxiwa tachibüe rü taxaxegü. Rü toxũ cungüexëë ga torü ñaneärü ítamüguwa”, ñaperügügü tá. ²⁷—Natürü nüma rü tá pexũ nangãxũ rü ñanagürü tá: “Marü pemaã nüxũ chixu rü tama pexũ chacuèx na ngextácũãxgü pixígũxũ. ¡Rü ípixi i nuã chauxütawa i guxãma i pemax, Pa Chixri Maxëxũ!” ñanagürü tá. ²⁸—Rü ngëma tá pexauxe, rü tá pixũxchapütägu i ngëxguma nüxũ pedëuxgu i Abrãü rü Ichaá rü Acobu rü guxũma i Tupanaärü orearü uruügü na Tupana äëxgacü íxixũwa na nangëxmagüxũ rü pema rü nüxna na ípewoxũxũ. ²⁹—Ertü guxũwatãma ne naxi i duixũgü. Rü Tupana äëxgacü íxixũwa tá nangëxmagü. Rü ngëma tá narütogü na ngëma nachibüexücëx. ³⁰—Rü tá nangëxma i nümaxũ i ñoma i naãnewa duixũgü nüxũ oexũ, natürü daxüguxũ i naãnewa rü Tupana tá wixpëxewa nanaxügüxëë. Rü tá nangëxma i nümaxũ i ñoma i naãnewa duixũgü nüxũ icuëxũgüxũ, natürü daxüguxũ i naãnewa rü Tupana rü tá wixweama nanaxügüxëë — ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Yerucharëücũãx ga duixũgücëx naxaxu

(Mt 23.37-39)

³¹Rü yematama ga ngunexũgu rü Ngechuchuxütawa nangugü ga ñuxre ga Parichëugü. Rü ñanagürügü Ngechuchuxũ: —¡Íixü i nuã! Ertü äëxgacü ya Erode rü cuxũ nimëxëga —ñanagürügü. ³²Natürü nüma ga Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —¡Naxütawa pexi i ngëma yatü i nüxũ cuëxüchixũ na ñuxãcü duixũgüxũ nawomüxëëxũ, rü namaã nüxũ pixu rü ñuxma rü moxũ rü tá íchana-woxũ i ngoxogü, rü tá chanameëxëë i ngëma

duixũgü i idaawexũ, rü pëxmaäcü tá chanaguxëë! ³³—Natürü chanaxwëxe i ichixüchigü i ñuxma rü moxũ rü paxmaäcü ñuxmatáta Yerucharëüwa changu. Ertü Yerucharëügu nixi i na nayuxëü i guxũma i Tupanaärü orearü uruügü. ³⁴—Rü dücax, Pa Yerucharëücüãx, pema peyadaietanü i Tupanaärü orearü uruügü, rü nutamaã ípenamuxüchigü i Tupanaärü orearü ngeruügü i pexcëx núma namugüxũ. Rü ñuxreëxpüxcüna wüxigu chaugüxütägu pexũ chanutaquëxëxëëchañ, ñoma wüxi i ota ya naxäcüãx nügütütüügu tüxũ nutaquëxëxürüü. Natürü pema rü tama penaxwëxe. ³⁵—Düçex i ñuxma ya perü ñane, rü Tupana tá ínanatëx. Rü pemaã nüxũ chixu rü täütãma wena choxũ pedau ñuxmatáta daxüguxũ i naãnewa ne chaxũ. Rü ngëxguma rü tá choxũ pedau rü tá ñaperügügü:

“Namexëchi nixi ya yima Cori ya Tupana núma namucü”, ñaperügügü tá — ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü naxcëx nayataanexëë ga wüxi ga yatü ga rüchaxünexũ

14 Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexũgu rü Ngechuchu rü wüxi ga Parichëupatawa nayachibü. Rü yéma nayexmagü ga togü ga Parichëugü ga yéma bexma Ngechuchuxũ ngugüxũ. ²Rü yéma nayexma ta ga wüxi ga yatü ga idaawexũ ga rüchaxünexũ. ³Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema ngüxëëruügü ga Moichëarü mugüwa nguxëëtaegüxüna rü Parichëugüna naca, rü ñanagürü: —¿Tama penachuxuxũ ega ngüxchigaarü ngunexũgu chanamexëëxgu i wüxi i idaawexũ? —ñanagürü. ⁴Natürü ga nümagü rü nangeëxgümare. Rü yexguma ga Ngechuchu rü naxméxgu nayayauxächi ga yema idaawexũ, rü nanamexëë. Rü namaã nüxũ nixu ga

na íyaxúxícèx. ⁵Rü Ngechuchu rü ñanagürü Parichéugüxü: —¿Texé i pema i ngëxguma perü buru rü éxna perü woca puchugu nagoxgu, rü taux éxna i ngëxgumatama ípeyadauxü rü ípe- yatúáchixü i woo ngüxchigaarü ngunexügu? —ñanagürü. ⁶Rü nümagü rü taxuúmaama nanangäxügü.

Duüxügü ga ngïgüarü petawa nüxna naxugüxüchiga

⁷Rü yexguma mechawa natogüchaügu ga yema nüxna naxugüxü, rü Ngechuchu nüxü nadau na wüxichigü rü íärü yoraxütawaxüchi natoxchaüxü. Rü yexguma yemaxü nadëuxgu rü nayaxucuxëgü, rü ñanagürü: ⁸—Ngëxguma texé cuxna uxgu i wüxi i ngïgüarü petawa, rü tama name i petaarü yoraxütawaxüchi üxü i naxmëxwëxewa cuyarüto. Erü yixcüra ngürüächi tá ínangu i to i nüxna naxuxü i curü yexeraxüchi ixixü. ⁹—Rü ngëma petaarü yora i pexna uxü, rü tá cumaã nüxü nayarüxu na icuchixücèx i ngëma nachicawa na ngema natoxëëächüxü i ngëma to i curü yexera ixixü. Rü ngëxguma i cuma rü poraäcü cuxâneäcüma rü nawa iyacuáxü i naxmëxwëxewa tá cuyarüto. ¹⁰—Rü narümemae ega texé cuxna uxgu, rü nawa iyacuáxü i naxmëxwëxewa curüto. Rü ngëxguma i ngëma petaarü yora i cuxna uxü rü ñanagürü tá cuxü:

“Pa Chomücüx, ¡nuã chauxütawa yarüto!” ñanagürü tá cuxü. Rü ngëmaäcü ngëma petaarü yora rü wüxi i mexü tá cumaã naxü napéxewa i guxüma i duüxügü i nüxna naxuxü i cumaã ngema rütogüxü. ¹¹—Erü texé ya tügü írutaxe rü Tupana tá tüxü naxänexëë. Natürü texé ya tügü írúxíraxe rü Tupana tá tüxü nicuëxüü —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹²Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu nüxü

ga yema yatü ga nüxna uxü: —Rü ngëxguma wüxi i ònacèx rü éxna petacèx texéna cuxuxchaügu, rü tama name i nüxna cuxu i cumücügü, rü bai i cueneëgü, rü bai i cutanüxügü, rü bai i curü ngaicamagu pegüxü i duüxügü i diëruäxgüxü. Erü nümagü rü tá nüxü cuxna naxugüe, rü ngëmaäcü tá cuxü nanaxütanügü. ¹³—Natürü ngëxguma wüxi i peta cuxüxgu, rü narümemae nixi i nüxna cuxu i duüxügü i ngearü diëruäxgüxü, rü duüxügü i taxucürüwama puracüexü, rü ngëma ichixeparagüxü, rü ngëma ingexetügüxü. ¹⁴—Rü tá cutaäëxüchi i ngëxguma erü nümagü rü taxucürüwama cuxü nanaxütanügü. Natürü tá cunayaxu i curü natanü i ngëxguma wena namaxëgu i Tupanaärü duüxügü i mexü —ñanagürü.

Ore i taxü i ònagu ixuxü

(Mt 22.1-10)

¹⁵Rü yexguma yemaxü naxínügu ga wüxi ga yatü ga mechawa rütöxü rü Ngechuchuxü ñanagürü: —Rü tataäë ya yíxema Tupana äëxgacü íixixüwa chibüxe —ñanagürü. ¹⁶Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Wüxi ga yatü nanaxü ga wüxi ga òna ga taxü. Rü norü duüxüxü namu na nüxna yax-uxücèx ga muxüma ga duüxügü. ¹⁷—Rü yexguma marü namexgu ga norü òna, rü wena norü duüxüxü namu na yema duüxügü ga marü nüxna naxugüxü-maã nüxü na yanaxuxücèx ga marü na namemarexü ga norü òna, rü paxa yéma na naxixücèx. ¹⁸—Natürü guxüma ga yema nüxna naxugüxü, rü inanaxügü ga nügü na ínaxuegüxü. Rü yema nüxíra nüxna naxu rü ñanagürü:

“Ngexwacaxtama naxcèx chataxe i wüxi i naäne. Rü paxa tá íchayadau. ¡Rü namaã nüxü ixi i cori rü taxucürüwama ngema chaxü!” ñanagürü. ¹⁹—Rü ga yema to rü ñanagürü:

“10 i wocagü i puracüruüçèx chataxe, rü tá ngëmaxü chayaxü. ¡Rü namaxã nüxü ixu i cori rü taxucüriuwama ngema chaxü!” ñanagürü. ²⁰—Rü ga to rü ñanagürü:

“Ngëxwacaxtama chaxãmèx rü ngëmacèx taxucüriuwama ngema chaxü”, ñanagürü. ²¹—Rü yëxguma nataegugu ga yema coriarü duüxü, rü norü corimaã nüxü nixu ga guxüma ga yema ore. Rü yëxguma ga norü cori rü nanu, rü ñanagürü nüxü ga norü duüxü:

“¡Paxa ngëma ïtamügü i taxüwa rü ïtamiacügüwa naxü, rü nuã nagagü i ngëma duüxügü i ngeartü diëruãxgüxü, rü ngëma duüxügü i taxucüriuwama puracüexü, rü ngëma ichixeparagüxü, rü ngëma ingëxetügüxü!” ñanagürü. ²²—Rü yixcamaxüra ga yema norü cori namaã nüxü ixuxü naxüxguwena rü yema norü duüxü ñanagürü nüxü:

“Pa Corix, marü chanaxü i ngëma chomaã nüxü quixuxürüü, natürü naxächicaaneãmatama i nuã cupatawa”, ñanagürü. ²³—Rü yëxguma ga norü cori rü ñanagürü nüxü:

“¡Paxa ngëma nama i taxügüwa rü nama i ïraxügüwa naxü, rü nuã nagagü i togü i duüxügü na nuxã chopatagu nachocuxüçèx, rü ngëmaacü na naxãacuxüçèx ya daa chopata! ²⁴Erü pemaã nüxü chixu rü taxuüma ga yema nüxüra nüxna chaxuxü rü nuã chorü õnawa tá nachibüe”, ñanagürü.

Tama natauxcha na Cristuwe rüxüxü

(Mt 10.37-38)

²⁵Rü muxüchixüma ga duüxügü Ngechuchuwe narixü. Rü nadauegu ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: ²⁶—Rü ngëxguma texé chowe rüxüxchaügu, rü tanaxwëxe i choxü tangechaü tümanatüarü yëxera, rü tümaëärü yëxera, rü tümamèxärü yëxera, rü tümaxacügüarü yëxera, rü tümaëneëgüarü yëxera, rü

tümaëyëxgüarü yëxera, rü tümaärü maxüärü yëxera rü ta. Rü ngëxguma tama ngëmaacü choxü tangechaügu rü taxucüriuwama aixcüma chorü ngüexü tixü. ²⁷—Rü yëxema tama naxwëxexë na chaugagu ngüxü tingeacüma chowe tarüxüxü, rü taxucüriuwama chorü ngüexü tixü. ²⁸—Rü ngëxguma chi wüxie i petanüwa rü wüxi ya ïpata ya taxüne taxüxchaügu, ¿rü tama éxna i noxri i tanangugüxiraxü na ñuxre i diëru tá nagu ngüxü ïtatáxü? Rü ngëmawa nüxü tacuèx rü marü tüxü iyangu i ngëma tümaärü diëru i tüxü ngëxmacü na tayanguxëëxüçèx ya yima ï. ²⁹—Erü ngëxguma chi tama meã tanangugügu i tümaärü diëru na ñuxregu tá naxãtanüxü ya yima ï, rü norü caxtaxica chi itapugügu rü yixcüra rü taxucüriwa chi tanaguxëëgu i ngëma puracü, rü guxüma i duüxügü i nüxü daugüxü i ngëma tümaärü puracü rü tá tüxü nacugüe. ³⁰—Rü ñanagürügü tá:

“Ngëma yatü inanaxügü na naxüpataxü, natürü taxucüriuwama nayanguxëë”, ñanagürügü tá. ³¹—Rü ngëxguma wüxi i nachüüãneärü aëxgacü rü to i nachüüãneärü aëxgacümaã nügü nadaixchaügu, ¿rü tama éxna i noxri inangugüäxü rü ngoxi 10,000 i churaragü rü yangu na nügü nadaixüçèx namaã i norü uwanü i 20,000 i churaragü nüxü ngëxmaxü? ³²—Rü ngëxguma nangugüägu na tama yanguxü i norü churaragü rü, ¿taux éxna i ngëxguma yaxüwa nangëxmagutama i norü uwanü, rü naxütawa namugüäxü i norü orearü ngerüügü, rü namaã nüxü na yanaxugüexüçèx na nügümaã nangüxmüëxü? ³³—Rü ngëxgumarüü tá ta nixü i pemax, erü ngëxguma ngexerüxüxe i petanüwa tama ngëma tanawogügu i guxüma i tüxü ngëxmaxü na chowe tarüxüxüçèx, rü

taxucürüwama aixcüma chorü ngúexü tixí.

Ngëxguma nangeacagu ya yucüra rü taxuwama name

(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴—Pema rü ñoma yucürarüü pixígü i ñoma i naãnewa, erü yima yucüra rü ñona na namexëëxürüü rü pema rü ñoma i naãneçüax i duüxügütanüwa rü norü mexëeruü pixígü. Name ya yucüra. Natürü ngëxguma chi nangeacagu, çrü ñuxäcü tá wenaxärü naxäaca? ³⁵—Rü taxuwama name. Rü woo waixümüärü waxmüänexëeruüçèx rü tama name. Rü ítanatèxmare. Rü yíxema aixcüma ächix-exë, çrü name nixí i nagu tartixínüë i ñaã ore! —ñanagürü.

Ore i carneru i iyarütaxuxügu ixuxü

(Mt 18.10-14)

15 Rü guxüma ga yema yatügü ga Dumaärü äëxgacüçèx dïëru ngixü ideetanüxü, rü togü ga duüxügü ga chixexü ga nacümagu íxü, rü Ngechuchucèx naxí na iyanaxínüëxüçèx ga norü ore. ²Rü yemacèx ga Parichéugü rü ngúexëeruügü ga Moíchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü, rü Ngechuchuxü nixugüë, rü ñanagürügü: —Ñaa yatü rü norü me nixí i pecaduäxgüxümaã na naxämücüxü, rü namaã na nachibüxü —ñanagürügü. ³Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñaa ore ga cuëxruüxü namaã nixu, rü ñanagürü; ⁴—çTexé i petanüwa rü ngëxguma tüxü nangëxmagu i 100 i tümaärü carnerugü rü wüxi tüxü iyarütaxuxgu, rü taux éxna i nachitaüwa tanawogüxü i ngëma 99, rü naxcèx tayadauxü i ngëma tüxü iyarütaxuxü ñuxmata nüxü itayangau? ⁵—Rü ngëxguma nüxü itayangëuxgu rü taãëacüma tügüätügu tayagaxü. ⁶—Rü ngëxguma tümapatawa tanguxgu, rü tanangutaquëxexëë i tümamücügü,

rü duüxügü i tümaärü ngaicamagu pegüxü, rü ñatagüxü nüxü:

“¡Wüxigu chomaã petaãëgü, Pa Chomücügüx! Erü marü nüxü ichayangau i ngëma chorü carneru ga iyarütaxuxü”, ñatagüxü nüxü. ⁷—Rü pemaã nüxü chixu rü ngëxgumarüü ta nataãëgü i daxüçüax i ngëxguma nangëxmagu i 99 i duüxügü i mexügü i marü Tupanaärü ixígüxü, natürü yexeraçü nataãëgü i ngëxguma wüxi i duüxü i pecaduáxü nüxü rüxoxgu i nacüma i chixexü rü Tupanaäxü yaxöøgu —ñanagürü.

Ore ga dïëru ga iyarütaxucügu ixuxü

⁸Rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga ore ga cuëxruüxü nixu, rü ñanagürü: —Ngëxguma chi wüxi i ngeçüaxü nangëxmagu i 10 tachinü i dïëru, rü wüxi ngixü iyarütaxuxgu, çrü taux éxna i omüwa nangixichiäxü rü nabixichiäxü ya ngí-pata, rü meãma ngíxcèx nadauxü ñuxmata ngixü iyangau? ⁹—Rü ngëxguma ngixü iyangauxgu, rü inangutaquëxexëë i ngímücügü i ngexügü rü ngítanüxügü i ngírü ngaicamagu pegüxü, rü ngixü nüxü:

“¡Wüxigu chomaã petaãëgü, Pa Chomücügüx! Erü marü ngixü ichayangau i ngëma chorü dïëru ga iyarütaxuchiréxcü”, ngixü. ¹⁰—Rü pemaã nüxü chixu rü ngëxgumarüü ta nataãëgü i daxüçüax i Tupanaärü orearü ngeruügü i ngëxguma wüxi i duüxü i pecaduáxü nüxü rüxoxgu i nacüma i chixexü rü Tupanaäxü yaxöøgu —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga wüxi ga ngextüxücü ga nanatüna ixücügu ixuxü

¹¹Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga taxre ga nane nüxü yexmacü. ¹²—Rü guma rübumaëcü, rü nanatüxü ñanagürü:

“Pa Pa, ¡choxna naxā i ngēma curū ngēmāxūgū i choxna üxū!” ñanagürü. Rū yexguma ga nanatū rü yema taxre ga nanemaā nayatoye ga norū yemāxūgū. ¹³—Rū ñuxre ga ngunexūguwena rü guma nane ga rübumaēcü rü nananutaquēxe ga guxūma ga norū yemāxūgū rü namaā nataxe. Rū yema dīerumaā rü to ga nachīüānewa naxū. Rū chixri yēma namaxū, rü yemaācü ngīxū naguxēē ga guxcūma ga norū dīeru. ¹⁴—Natürü yexguma marū ngīxū naguxēēguwena ga guxcūma ga norū dīeru, rü porāācü nataxu ga ōna ga yema nachīüānewa. Rū yemacèx ga guma ngextūxücü rü inanaxūgū ga taiya nüxū na ngūxū. ¹⁵—Rū yexguma rü norū puracücèx nadau naxūtagu ga wūxi ga yatū ga yema nachīüānecūāx. Rū nūma ga yema yatū rü norū naānewa nanamu na yēma norū cuchigūna yadauxücèx. ¹⁶—Rū düxwa nüxū nachixéga ga yema cuhiwemü, yerü porāācü nataiyaxūchi. Natürü taxúema ōna nüxna taxā. ¹⁷—Rū yexguma naāēwa nagu narūxīnū, rü ñanagürü:

“¡Ñuxre i chaunatüarü puracütanūxū rü nüxū nangēxma i ōna rü nüxū ínayaxū? Rū choma i nuā rü taiyamaā tá nuxma chayü. ¹⁸—Rū chaunaticèx tá chataegu, rü ñachagürü tá tüxū: ‘Pa Papax, marū chixexū Tupanapewa chaxū rü cupewa rü ta. ¹⁹—Rū tama marū chame na Chaune, ñacuxū choxū. ¡Rü wūxi i curū puracütanūxūxū choxū ixīxēē!’ ñacharūgū tá tüxū ya chaunatü”, ñanagürü. ²⁰—Rü inaxūāchi rü nanatūpatacèx nataegu. Rū yexguma yangaicagu ga nanatūpata, rü yaxūgu nüxū tadau ga nanatū, rü tüxū nangechaütümü. Rū naxcèx tiña, rü nüxna tanèixāchi, rü nüxū tachúxu. ²¹—Rü yexguma ga nūma ga tūmane rü ñanagürü tüxū:

“Pa Papax, marū chixexū Tupanapewa chaxū, rü cupewa rü ta. Rū ngemacèx

marū tama name na ‘Chaune’ ñacuxū choxū”, ñanagürü. ²²—Natürü tūma ga nanatū rü tūmaārü duūxūgūxū ñatarūgū:

“¡Paxa nuā penange i naxchiru i mexèchixū rü peyacūxcuchix! ¡Rü wūxi i anera ta naxmèxwa ngīxū pingèxcuchix! ¡Rü chapatu rü ta nuāta penge, rü peyayaixcuchix! ²³—¡Rü peyayaxūx i ngēma wocaxacü i rüngūmaexū, rü peyamā, rü ngīxā namaā tachibüe rü tapetae! ²⁴—Ertü daa chaune rü chauxcèx rü marū nayu, natürü maxūcü chauxcèx ínangu. Rü marū inayarütaxchiréx, rü wenaxārü nangox”, ñanagürü. Rū yexguma inanaxūgūe ga na napetaegūxū. ²⁵—Rü yoxni ga guma nane ga rüyamaēcü, rü naānewa nayexma. Rū yexguma nataegugu rü marū ĩarü ngaicamana nangugu, rü nüxū naxīnū ga na ínaxetaxgūxū rü íyaxūāchitanūxūxū. ²⁶—Rü wūxi ga nanatüarü duūxücèx naca, rü nüxna naca ga tacü na ínaxüexū ga ĩwa. ²⁷—Rü yema nanatüarü duūxū rü nanangāxū, rü ñanagürü: “Cueneē rü marū ínangu. Rü ngēmacèx cunatū toxū tamu na tayamāxücèx i ngēma wocaxacü i rüngūmaexū, erü cueneē rü mecü ínangu rü tama nīdaawe”, ñanagürü nüxū. ²⁸—Natürü ga guma naēneē ga rüyamaēcü rü nanu, rü tama ĩgu naxücuchaū. Rü yemacèx düxwa ga nanatū rü naxcèx ítaxūxū, rü nüxū tayacèxū na yaxücūxücèx. ²⁹—Rü nūma rü ñanagürü tüxū ga nanatū:

“Cuma nüxū cucuèx i ñuxre ya taunecü cuxū chapuracü, rü taguma chixri cuga chaxīnū. Rü bai i ñuxgu wūxīcana wūxi i chibuxacü choxna cumu na chomücūgūmaā chapetaexücèx. ³⁰—Natürü ñuxma na ínanguxū i ngēma cune i chixri curū dīeru ngīxū guxēēxū nagu i ngexūgū i ngēāēxū, rü naxcèx cuyamèx i ngēma wocaxacü i rüngū-

maexũ, ñanagürü. ³¹—Rü yexguma ga nanatü rü ñatarügü nüxü:

“Pa Chaunex, cuma rü guxũguma chauxütawa cungẽxma, rü guxũma i chorü ngẽmaxũgü rü cuxrü nixĩ. ³²—Natürü ñuxma rü name nixĩ na ipetaegũxü rü na itaãẽgũxü erü cueneẽ ga guma chauxcèx rü marü yucü, rü maxücü taxcèx ínangu. Rü woo tüxna inayarütaxu, rü wenaxärü taxcèx nangox”, ñatarügü.

Ore ga yatü ga chixri norü coriarü yemaxüna dauxũgu ixuxü

16 Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu norü ngüexũgũxü: —Nayexma ga wüxi ga cori ga muärü yemaxũãxũchixü. Rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü duũxü ga norü yemaxũärü dauruü. Natürü togü ga duũxũgü rü norü corimaã nüxü nixugü na yema norü duũxü rü chixri norü yemaxüna na nadauxü. ²—Rü yexguma ga yema cori rü yema norü duũxücèx naca, rü ñanagürü nüxü:

“Dücèx, cuchigaxü chomaã nixugügü i duũxũgü. ¿Rü tacü nixĩ i ngẽma? ¿Rü chomaã nüxü ixu rü ñuxäcü nixĩ i curü puracü, erü marü täütama chorü ngẽmaxũärü dauruũxü cuxü chixixẽ!” ñanagürü nüxü. ³—Rü yexguma ga yema coriarü duũxü rü nagu narüxinü, rü nügüãewa ñanagürü:

“¿Täcü tá chaxü i ñuxmax, erü chorü cori rü marü choxü ínatèxüchi i ngẽma chorü puracüwa? Tama chapora na naãnewa chapuracüxücèx, rü chaxãne na dïerucèx na íchaçaxü nüxna i togü. ⁴—Rü marü nüxü çacuèx na tacü tá na chaxixü na choxü nangẽxmaxücèx na texé tümapatawa choxü yaxuxü i ngẽxguma changearü puracüãxgu”, ñanagürü. ⁵—Rü yexguma nügũxütawa naxcèx naca ga wüxichigü ga yema duũxũgü ga norü coriaxü yangetanügũxü. Rü yema nüxira yema naxütawa nguxüna naca, rü ñanagürü:

“¿Ñuxre i nüxü cungetanüxü i chorü cori?” ñanagürü. ⁶—Rü nüma nanangãxü, rü ñanagürü:

“Nüxü chanangetanü i 100 i data i chixü”, ñanagürü. Rü yema coriarü duũxü rü ñanagürü nüxü:

“Ñaa nixĩ i popera i curü ngetanü nawa ngóxü. ¿Rü paxa íruto rü to i popera naxü, rü 50 i dataguxicatama naxü i curü ngetanü!” ñanagürü. ⁷—Rü yemawena rü yema to ga duũxü ga norü coriaxü nangetanüxüna naca, rü ñanagürü:

“¿Cuma rü ñuxre yĩxü i nüxü cungetanüxü i chorü cori?” ñanagürü. Rü nüma rü nanangãxü, rü ñanagürü:

“Nüxü chanangetanü i 100 i choca i trigu”, ñanagürü. Rü yema coriarü duũxü rü ñanagürü nüxü:

“Ñaa nixĩ i popera i curü ngetanü nawa ngóxü. ¿Rü paxa íruto rü to i popera naxü rü 80 i chocaguxicatama naxü i curü ngetanü!” ñanagürü. ⁸—Rü norü cori rü nüxü nicuèxüüãma ga yema norü duũxü ga chixexü, yerü nüxü nadau ga ñuxäcü na naxããèxüchixü. Rü pemaã nüxü chixu rü ñoma i naãnecüãx i duũxũgü, rü ngẽma Tupanaãxü yaxögũxü i duũxũgüarü yexera paxa naxcèx nadaugü na ñux- äcü nüxü natüxü i duũxũgü. ⁹—Rü pemaã nüxü chixu rü ngẽma ñoma i naãne i chixexüwa pexü ngẽxmaxü rü name nixĩ i ngẽmamaã nüxü penangüchaũxẽ i duũxũgü na Tupanaxütawa nangugũxü. Rü ngẽmaäcü i ngẽxguma naguxgu i ngẽma ñoma i naãnewa pexü ngẽxmaxü rü peyuxgu, rü tá pexü nangẽxma ya Penatü ya pexü yaxucü i daxüguxü i naãnewa. ¹⁰—Yíxema meã namaã icuáxe ega woo noxretama tümaméxewa ngẽxmagu, rü ngẽxguma muxüma tümaméxewa ngẽxmagu rü tá ta meã namaã itacuèx. Natürü yíxema chixri namaã icuáxe ega noxretama tümaméxewa ngẽxmagu, rü ngẽxguma

muxüma tümaméxéwa ngéxmagu rü ngéxgumarüü tá ta chixri namaã itacuèx. ¹¹—Rü ngéxguma tama meã namaã ipecuèxgu i ngéma pexméxwa ngéxmaxü i ñoma i naãne i chixexüwa, çrü texé tá pexméxgu tanaxü i ngéma aixcüma mexü i Tupanaärü ixixü? ¹²—Rü ngéxguma tama meã namaã ipecuèxgu i ngéma Tupana pexna äxü i ñoma i naãnewa, çrü ñuxäcü tá pexna nanaxä i pechica i daxüguxü i naãnewa? ¹³—Taxucürüwama i wüxi i duüxü rü nataxrearü coriãx. Erü wüxi i norü corichi rü tá naxai, rü ngéma to rü tá nüxü nangechaü. Rü éxna wüxicèx rü tá meã napuracü rü ngéma to rü tá nüxü naxo. Rü pema rü taxucürüwama Tupanacèx pemaxë ega perü diêrugucicatama perüxînüëgu —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹⁴Natürü ga yema Parichéugü rü poraãcü norü diêruguma narüxînüë. Rü yemacèx Ngechuchuxü nacugüe ga yexguma nüxü naxînüëgu ga guxüma ga yema ore. ¹⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pema nixi i duüxügüpéxewa meã pemaxënetaxü, natürü Tupana pexü nacuèx na ãcügü perüxînüëxü. Rü woo duüxügü pexü nicuèxüügü naxcèx i ngéma pexüxü, natürü Tupana rü naãewa nangux i ngéma —ñanagürü ga Ngechuchu.

**Tupanaärü mugü ga Moïché
ümatüxü rü ñuxäcü äëxgacü
na yixü ya Tupanachiga**

¹⁶Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Noxri nayexma ga Tupanaärü mugü ga Moïché duüxügüxü nguxëëxü, rü yema nguxëëtae ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü duüxügüxü namaã nguxëëxü. Natürü yexguma Cuáü ga baiüxëëruü ínguxguwena, rü marü duüxügümaã nüxü chixuchiga i Tupanaärü ore i mexü i ñuxäcü äëxgacü na yixü. Rü

ñuxma rü guxüma i ngéma duüxügü rü poraãcü nügü naporaexëe na yachocuxicèx i ngéma Tupana äëxgacü íixixüwa. ¹⁷—Naxüpa na yanguxü i Tupanaärü mugü rü woo wüxi i mu i íramarexü yixigu, rü naguxchaxüchi na iyanaxoxü i ngéma nüxü yaxuxü. Natürü aixcüma narütauxchamaë nixi na iyanaxoxü i ñoma i naãne rü guxüma i ngéma daxüwa nüxü idauxü.

**Ngechuchu namaã nangüexëëtae
na tama namexü na
texé tümamaxü ítáxü**

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

¹⁸—Ngéxguma wüxi ya yatü ítámèxgu rü naí i ngemaã naxãmèxgu rü Tupanapéxewa rü pecadu naxü. Rü texé ya yíxema ngímaã ämaxë i wüxi i nge i ngíte ngixü ítèxcü, rü Tupanapéxewa rü tüma rü ta pecadu taxü.

**Yatü i diêruãxüchixüchiga
rü Dácharuchiga**

¹⁹—Nayexma ga wüxi ga yatü ga diêruãxüchixü ga guxüguma mexëchixü ga naxchirugu icüxü. Rü guxü ga ngunexügu rü taxüma ga ñna naxü rü napetaexü. ²⁰—Rü nayexma ta ga wüxi ga yatü ga ngearü diêruácü ga Dácharugu äegacü. Rü guxüguma yema diêruãxüchixüpataëxwa nayarütooxü. ²¹—Rü guma Dácharu rü nanangóxchaü ga yema õnatüchi ga yema yatü ga diêruãxüchixüärü mechawa rüyixü. Rü naxcèx naxi ga airugü, rü nanawearü oxriãxgü. ²²—Rü wüxi ga ngunexü nayu ga guma ngearü diêruácü, rü daxücüãx ga Tupanaärü orearü ngerüügü rü daxüguxü ga naãnewa nanagagü na wüxiwa Abráümaã nayexmaxüçèx. Rü nayu ta ga yema yatü ga diêruãxüchixü, rü inayatèxgü ga duüxügü. ²³—Rü ngéma nachica i Tupana ngoxogüxü nagu poxcuxüwa naxü ga yema yatü

ga diēruāxūchixū rü yéma poraācü ngúxū ninge. Rü daxū nadau, rü yaxūgu Abráúxū nadau na Dácharumaā wūxiwa nayexmaxū ga daxūguxū ga naānewa. ²⁴—Rü yexguma ga yema yatü ga diēruāxūchichiréxū rü aita naxū rü ñanagürü:

“Pa Oxi Pa Abráúx, ¡cuxú changeaütümüü, rü nuā namu ya Dácharu na dexamaā nügu yawaixpéxeméxēacüma choxū yanawaixpéxearü conüāxūcèx! Erü poraācü choxū nangux i nuā üxüwa”, ñanagürü. ²⁵—Natürü Abráú rü ñanagürü nüxū:

“Pa Chaunex, ¡nüxna nacüèxāchi na taxuüma cuxú taxuxū ga yexguma cumaüxgu! Natürü Dácharu rü poraācü chixexū nüxū naxüpetü. Rü ngēmacèx i ñuxma rü nuā mexūwa nangēxma, rü cuma rü ngema poxcuchicawa ngúxū quinge. ²⁶—Rü ñuxūchi nangēxma i wüxi i taxūchixū i ngatexū i tórü ngāxūwa üxū. Rü ngēmacèx ega númacūāx ngema íxchaügu, rü taxucürüwama ngema naxí. Rü woo ngemacūāx núma íxchaügu rü taxucürüwama núma naxí”, ñanagürü. ²⁷—Rü yexguma ga yema yatü ga diēruāxūchichiréxū rü ñanagürü:

“Cuxū chacèèxū, Pa Oxi, Pa Abráúx, na chaunatüpatawa cunamuxücèx ya Dácharu. ²⁸—Erü ngema nangēxmagü ya wüximéèxpüx ya chaueneègü. Rü chanaxwèxe na namaā nüxū na yanax-uxücèx na tama nuā ñaā poxcuchica i poraācü choxū ínangúxūwa naxíxücèx”, ñanagürü. ²⁹—Natürü ga Abráú rü ñanagürü nüxū:

“Cueneègü nüxū nangēxma i Tupanaärü mugü ga Moiché ümatüxū rü yema ore ga nuxcümaügüxū ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxū. Rü name nixí i ngema orega na naxínüèxū”, ñanagürü. ³⁰—Rü yexguma ga yema

yatü ga diēruāxūchichiréxū rü Abráúxū nangāxū, rü ñanagürü:

“Ngemáacü, Pa Oxi, Pa Abráúx, natürü ngēxguma chi wüxi i duüxū i yuchiréxū ngema üxgu rü namaā nüxū yanaxuxgu, rü chi nüxū narüxoe i nacüma i chixexū”, ñanagürü. ³¹—Natürü Abráú, rü ñanagürü nüxū:

“Ngēxguma tama naga naxínüègu ga yema ore ga Moiché ümatüxū rü yema ore ga nuxcümaügüxū ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxū, rü woo chi wüxi i marü yuwa írüdaxū i duüxū ngema üxgu, rü namaā nüxū yanaxuxgu i ore, rü tãü chima nüxū nayaxögü”, ñanagürü.

Naxāücüma nixí na pecadugu inguxū

(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

17 Rü Ngechuchu rü norü ngüexügüxū ñanagürü: —Rü guxūgutáma nangēxma i tacü i duüxügüxū pecaduāxèèxū. Natürü wüxi i ngechaü tá tümacèx nixí ya yíxema duüxè ya togüxū pecadugu nguxèèxè. ²⁻³—Rü tümacèx rü narümemae nixí na tümanaxāwa yangacuchixū ya wüxi ya nuta ya tacü rü ngēmaacü taxtüwa tüxū na itāexü naxüpa na pecadugu tananguxèèxū i wüxi i chorü duüxū. ¡Rü ngēmacèx name nixí i pexuāègü i pemax! Rü ngēxguma wüxi i cueneè chixexū cumaā üxgu rü ¡meā naxuxcuxè! Rü ngēxguma nüxū ñaxoxgu i nacüma i chixexū rü ¡nüxū nüxū nangechaü i ngēma! ⁴—Rü woo 7 éxpüxcüna chixexū cumaā naxüxgu i wüxi i ngunexügu, rü 7 éxpüxcüna cuxna yacaxgu na nüxū nüxū cungechaüxücèx, rü name nixí i nüxū nüxū cungechaü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ñuxācü tapora ega yaxōxgu

⁵Rü norü ngüexügü ga norü orearü uwa namugüxū rü ñanagürügü:

—Pa Corix, ¡toxũ rüngũxẽẽ na yex-
eraãcü tayaxõgũxũcèx! —ñanagürügü.
⁶Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü
ñanagürü nüxũ ga norü ngũexũgü: —Rü
ngẽxguma chi woo naxĩraxũchigu i perü
õ, rü daa naĩ rü chi pega naxĩnũ ega
ñapegügu:

“¡Cugũ nabẽx i nuã rü taxtũchiügu
cugũ yato!” ñapegügu, rü chi pega
naxĩnũ.

Wüxi i ngũxẽeruũãrũ puracũchiga

⁷—Ngẽxguma chi wüxie i petaniüwa
rü tüxũ nangẽxmagu i wüxi i tümaãrũ
duũxũ i tümaãnewa ne üxũ i puracũwa
rü éxna carneruarũ dauwa, rü tama
nügücèxira naxüwemü. ⁸—Natürü
norü corixũxĩra naxüwemü na
nachibũxũcèx rü naxaxetũcèx, rü
nüma rü yixcama nachibũ. ⁹—Rü
norü cori rü tama moxẽ nüxna naxã
na naxüwemüãxũcèx, erü woetama
ngẽma nixĩ i norü puracü i ngẽma norü
duũxũ. ¹⁰—Rü ngẽxgumarüũ tá pixĩgü i
pemax. Erü ngẽxguma ngẽma Tupana
pexũ üxẽexũxĩcatama pexũxgu, rü
penaxwèxe i pegü ñaperügügü:

“Puracũtanüxũ i taxuwama
mexũ tixĩgü, erü ngẽma nawa tüxũ
namuxũxĩcatama nixĩ i tinguxẽexũ”,
ñaperügügü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu nanameẽxẽẽ ga 10 ga yatügü ga chaxũneãxgũũ

¹¹Rü yexguma namagu yaxũxgu
ga Ngechuchu ga Yerucharẽüwa na
naxũxũ, rü Chamãriaane rü Garirãaane
nügümaã íxüyexũwa naxüpetü.
¹²Rü yexguma wüxi ga ñanexãcüwa
nanguxgu, rü yexma napéxegu nayayi
ga 10 ga yatügü ga çaxũnemaã
idaaweexũ. Rü yaxũgu nüxũ nachigü.
¹³Rü tagaãcü ñanagürügü nüxũ: —Pa
Ngechuchux, Pa Ngũexẽeruũx, ¡cuxũ
tangechaũtümüügü! —ñanagürügü.
¹⁴Rü yexguma Ngechuchu nüxũ

dèuxgu, rü ñanagürü nüxũ: —¡Yéa
paigũxũtawa pexĩ, rü nüxũ pegü
peyawéxgü! —ñanagürü. Rü

yexguma namagu naxĩyane, rü
naxcèx nitaanetanü ga yema yatügü.

¹⁵Natürü natanüwa rü nayexma ga
wüxi ga Ngechuchucèx taeguxũ ga
yexguma marü nügü nadèuxgu ga
naxcèx na yataanexũ. Rü tagaãcü
Tupanaxũ nicuèxũüchigü. ¹⁶Rü

Ngechuchupéxegu nanangũchüchi rü
moxẽ nüxna naxã. Rü yema yatü rü
Chamãriaanecũãx nixĩ. ¹⁷Rü yexguma

ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Taux
éxna i 10 chiréx pixĩgũxũ na pexcèx
chayataanexẽegũxũ? ¿Ngẽxũgü nixĩ i

ngẽma togü i 9 i yatügü? ¹⁸—¿Rü ñaã to
i nachiũñanecũãx i duũxũxĩcatama nixĩ
itaeguxũ na Tupanaxũ yacuèxũüxũcèx?

—ñanagürü. ¹⁹Rü yexguma rü
guma yatüxũ ñanagürü: —¡Nachi
rü íxũ! Cuxcèx nitaane, erü cuyaxõ

—ñanagürü.

—ñanagürü.

Ñuxãcü tá nixĩ i ngẽxguma ínanguxgu ya Tupana na ãẽxgacü yĩixũ

(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰Rü Parichéugü rü Ngechuchuna
nacagü, rü ñanagürügü: —¿Ñuxgu tá
nixĩ na yangucuchixũ ya Tupana na ãẽx-
gacü yĩixũcèx i núma? —ñanagürügü.

Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü:
—Norü nguchiga ya Tupana rü tama
wüxi i çacü i nüxũ idauxũrũü nixĩ. ²¹—

Rü taxuacüma ñaperügügü:

“Daa nixĩ”, rü éxna “Gua nixĩ”,
ñaperügügü. Erü marü petaniüwa
nangu ya Tupana na ãẽxgacü yĩixũcèx
—ñanagürü. ²²Rü yexguma norü
ngũexũgũxũ ñanagürü: —Rü tá pexcèx
ínangu i ngunexũ i nagu poraãcü
tá choxũ pedaugũchaũxũ woo wüxi
i paxaãchicèxtama yixĩgu. Natürü
tãütãma choxũ pedaugü i ngẽxguma.
²³—Rü duũxũgü rü tá ñanagürügü
pexũ:

“Daa nixī ya Cristu”, rü éxna, “Gua nixī ya Cristu”, ñanagürügü tá. Natürü pemax jrü tãütáma nüxü peyaxögü, rü tãütáma nawe perüxī! ²⁴—Rü ngëxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chīixü, rü wüxi i äë-macü i guxüãneguma baxixürüü tá chixī. ²⁵—Natürü noxri rü tá poraäcü ngüxü chinge, rü ñoma i naãneçüãx i duüxügü i ñuxma maxëxü rü tá choxü naxoe. ²⁶—Rü yexgumarüü ga duüxügü na chixri maxëxü ga yexguma Noë maüxgu, rü ngëxgumarüü tá ta chixri namaxë i duüxügü i ngëxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chīixü. ²⁷—Rü ga duüxügü ga yexguma rü nachibüë, rü naxaxegü, rü nixãmëxgü, rü nixütëxacügü ñux-mata nawa nangu ga yema ngunexü ga Noë naweügu nagu ixüëxü. Rü ínangu ga mucü ga taxüchicü, rü guxüma ga yema duüxügü rü nayue. ²⁸—Rü yexgumarüü ta nangupetü ga yexguma nuxcümaücü ga Lox maüxgu. Rü duüxügü rü nachibüë, rü naxaxegü, rü norü yemaxüçëx nataxegü, rü namaã nataxegü, rü nixüanegü rü nitoegü, rü nixüpatagü. ²⁹—Natürü yexguma Lox ixüxgu nawa ga guma ñane ga Chodoma, rü daxüwa narüyi ga üxü ga naxíchine, rü nanadai ga guxüma ga yema duüxügü. ³⁰—Rü ngëxgumarüü tá ta nangupetü i ngëxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chīixü. ³¹Rü ngëma ngunexügu rü texé tama tümapataarü aixepewa ngëxmagu, rü tama name i tümap-atagu tayangaxi na tümaärü ngëmaxügü tayatoxüçëx. Rü texé ya tümaãnewa ngëxmaxë, rü tama name i tümapat-acëx tataegu na tacü ngëma tayayax-uxüçëx. ³²—Rü nüxna pecuëxãchie ga ñuxäcü ngixü na naxüpetüxü ga Lox namëx ga na nayuxü, ga yexguma ngigüweama nadëuxgu. ³³—Erü yíx-ema tügü maxëchaxëëchaüxë rü tá ita-

yarütaxu, natürü yíxema chauxcëx yuxe rü aixcüma tá tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ³⁴—Rü pemaã nüxü chixu rü ngëma chütaxügu rü wüxi i ngürücarewa tá nangëxmagü i taxre i duüxügü. Rü wüxi tá niga, rü ngëma to rü tá ngëma natëx. ³⁵—Rü taxre i ngëxügü tá nügiümaã ínacaegü. Rü wüxi tá niga rü ngëma to rü tá ngëma natëx. ³⁶—Rü taxre i yatügü rü wüxi i naãnewa tá nangëxmagü. Rü wüxi tá niga rü ngëma to rü tá ngëma natëx —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁷Rü yemaxü naxünüëgu ga norü ngüëxügü, rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —Pa Corix, çngextá tá nixī i nangupetüxü i ngëma nüxü quixuxü? —ñanagürügü. Rü nüma ga Ngechuchu rü nanangãxü, rü ñanagürü: —Duüxügü rü tá chauxcëx nangutaquëxëgü ñoma ëx-chagü nawemüçëx ngutaquëxëxürüü —ñanagürü.

Ore ga äëxgacügu rü yutecügu ixuxü

18 Rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga orexü namaã nixu na yemawa nangüëxëëaxüçëx na ñuxäcü nanaxwëxëxü na taguma nüxü nachaueäcüma guxüguma nayumüxëgüxü. ²Rü ñanagürü nüxü ga norü ngüëxügü: —Wüxi ga ñanewa nayexma ga wüxi ga äëxgacü ga tama Tupanaga ínüxü rü taxüëxüma ngechaüxü. ³—Rü guma ñanewatama iyexma ga wüxi ga nge ga yutecü ga ngixü nayexmacü ga wüxi ga guxcha namaã ga to ga duüxü. Rü yemacëx yema äëxgacüxütawa ixüxëcha na ngixü namexëëäxüçëx ga yema guxcha. ⁴—Rü muëxpüxcüna yéma ixüüxü, natürü yema äëxgacü rü tama ngixü narüngüxëëchaü. Natürü düxwa nagu narüxünü ga yema äëxgacü rü naãëwa ñanagürü:

“Choma rü tama Tupanaxü
changechaü, rü taxüëxüma

chacuáxchaũ. ⁵—Natürü ngēma choxũ na nachixeweechaxũcèx i ñaã nge, rü noxtacüma tá ngĩxũ charüngũxèè na tama yeüürü choxũ nachixeweechaxũcèx”, ñanagürü. ⁶Rü Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Yema nixĩ ga norü ore ga yema aëxgacü ga chixexũ. ⁷—¿Taux éxna i Tupana rü paxa tüxũ ínapoxũxũ ya yíxema duüxè ya tüxũ nayaxuxe i ngëxguma chütacü rü ngunecü rü norü ngüxècèx nüxna tacaxgu i tumaärü yumüxèwa? ⁸—Rü pemaã nüxũ chixu rü Tupana rü paxatáma tüxũ narüngũxèè. Natürü ngëxguma wenaxärü núma chaxũxgu i choma i Tupana Nane na duüxũxũ chĩxũ, ¿rü ñuxre i duüxügü i aixcüma yaxögũxũxũ tá ichayangau i ñoma i naãnewa? —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore i Parichégu ixuxũ rü dīeruarü deruügu ixuxũ

⁹Rü Ngechuchu rü nüxũ nixu ga ñaã ore nachiga ga yema duüxügü ga nügü írümegünetaxũ rü tama togüxũ cuáxchaũgüxũ. ¹⁰Rü ñanagürü: —Taxre ga yatü rü tupauca ga taxũnewa nayayumüxègü. Rü wüxi rü Parichéu nixĩ, rü yema to rü wüxi ga yatü ga Dumaärü aëxgacücèx dīeru ngĩxũ dexũ nixĩ. ¹¹—Rü yema Parichéu rü yexma nachi, rü ñaãacü nayumüxè:

“Pa Tupanax, moxè cuxna chaxã erü tama togü i duüxügürü chixĩ. Rü tama togürüü changítèx, rü tama ngëmarüü taxũ i chixexũ chaxü rü éxna wüxi i nge i ätecümaã ichape. Rü bai i ñaã yatü i Dumaärü aëxgacücèx dīeru ngĩxũ dexürüü chixĩ. ¹²—Choma rü guxcü ya yüxügu rü taxreéxpüxcüna chaxaure rü tama chachibü na cugu charüxĩnũxüçèx. Rü chorü dīeruwa rü guxüguma meã cuxna chanaxã i ngēma cuxna üxũ”, ñanagürü. ¹³—Natürü ga guma yatü ga Dumaärü aëxgacücèx dīeru ngĩxũ decü,

rü yaxügu narüxãüx. Rü namuü ga daxü na nadawenüxũ, rü yema norü ngechaũmaã nügü napaxremü, rü ñanagürü:

“Pa Tupanax, ¿Cuxũ changechaütümüü! Erü wüxi i pecaduáxũ chixĩ”, ñanagürü ga guma yatü. ¹⁴—Rü ngëmacèx pemaã nüxũ chixu rü guma yatü ga Dumaärü aëxgacücèx dīeru ngĩxũ decü rü yexguma napatacèx nataegugu rü Tupanapéxewa rü mecü nixĩ. Natürü yema Parichéu rü Tupana rü tama namaã nataãè. Erü texé ya tügü icuèxüxüxe rü Tupana tá tüxũ naxãnexèè. Natürü texé ya tama tügü icuèxüxüxe rü Tupana rü tá tüxũ nicuèxüxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü meã buãxgüxũ nayaxu

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵Rü yéma Ngechuchuxütawa tüxũ tagagü ta ga buãxgü na tüxũ yangögüchigüxüçèx. Natürü yexguma norü ngüexügü yemaxũ dauxgügu rü tüxũ ningagü ga guxema tümaxäcügü Ngechuchuxütawa tüxũ gagüxe. ¹⁶Natürü Ngechuchu rü nügüxütawa tümacèx naca ga guxema buãxta rü ñanagürü norü ngüexügüxü: —Chanaxwèxe i chauxütawa naxĩ i buxügü. ¿Rü táxü i nüxna penachuxuxũ! Erü Tupana aëxgacü íxixüwa rü tümacèx nixĩ ya yíxema ñaã buxügürüü ixügüxe. ¹⁷—Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü texé ya tama wüxi i buxürüü Tupanaxü yaxüxe na tumaärü aëxgacü na yíxüçèx, rü tagutáma nagu taxücu i Tupana aëxgacü íxixüwa —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi ga yatü ga dīeruãxüchicü Ngechuchumaã nidexa

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸Rü wüxi ga yema Yudügüarü aëxgacü rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: —Pa Ngüexèruü ya Mecüx,

¿tacü tá chaxüxü na chanayaxuxüçèx i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. ¹⁹Rü Ngechuchu nanangāxü rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü “Mecü” ñacurügü choxü? Erü Tupanaxicatama nixi ya mecü ixicü, rü nataxuma i to i mecü ixixü. ²⁰—Cuma nüxü cucuèx i Tupanaärü mugü i ñaxü:

“¡Täütáma naí i ngemaã icupe, rü täütáma cumáeta, rü täütáma cungítèèx, rü täütáma doraxü quixu i togüchiga, rü tümaga naxinü ya cunatü rü cue!”

ñaxü. ²¹Rü yexguma ga guma yatü rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Woetama chorü bucüma meäma chayanguxëe i guxüma i ngëma mugü i nüxü quixuxü —ñanagürü. ²²Rü yemaxü naxinügu ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Wüxixicatama cuxü nataxu, rü ngëma nixi na namaã cutaxexü i guxüma i curü ngëmaxügü rü togü i ngearü ngëmaxüãxgüxüna na cunaxāxü i curü natanü, rü ngëxguma rü tá cuxü nangëxma i cuchica i daxüguxü i naãnewa. Rü ñuxüchi marü name i chowe curüxü —ñanagürü. ²³Natürü yemaxü naxinügu ga guma yatü rü poraäcü inayarümaächí, yerü namuärü díeruāxüchí. ²⁴Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëuxgu ga ñuxäcü na nangechaüxü, rü ñanagürü nüxü ga norü ngüexügü: —Naguxchaxüchí tá nixi na Tupana äëxgacü íxixüwa na yachocuxü i ngëma díeruāxüchigüxü. ²⁵—Rü dücax, wüxi i cameyu rü taxucürüwama wüxi ya ucumaxëtüwa naxüpetü. Rü ngëxgumarüü ta nixi i wüxi i duüxü i díeruāxüchixü rü taxucürüwama Tupana äëxgacü íxixüwa nixücu [ega norü díeruguama naxinügu rü tama yaxõõgu —ñanagürü.] ²⁶Rü yexguma yemaxü naxinüëgu ga duüxügü rü ñanagürügü: —¿Éxna texé tá ya nayaxúxe i maxü

i taguma gúxü? —ñanagürügü. ²⁷Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Duüxügü rü taxuacüma nügü namaxëe, natürü Tupanaāxü rü natauxcha na namaxëxëëāxü —ñanagürü. ²⁸Rü Pedru ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Corix, toma rü yéma tanawogü ga guxüma ga torü yemaxügü na cuwe tarüxixüçèx —ñanagürü. ²⁹⁻³⁰Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngüexügü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü texé ya Tupanaçèx tümapatana, rü éxna tümangatüna, rü éxna tümáena, rü éxna tümáeneëgüna, rü éxna tümáeyëxgüna, rü éxna tümamëxna, rü éxna tümáxäcügüna ngema ixüxë na Tupanaāxü tapuracüxüçèx, rü ñoma i naãnewa tátama poraäcü tanayaxu i tümáärü natanü. Rü daxüguxü i naãnewa rü tá ta tanayaxu i maxü i taguma gúxü —ñanagürü.

Ngechuchu rü wenaxärü nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹Rü Ngechuchu rü noxrüwama naxçèx naca ga norü ngüexügü, rü ñanagürü nüxü: —Ñuxma rü Yerucharéüwa tá taxí na ngema yanguxüçèx i guxüma ga yema ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü ga chauchiga. ³²—Rü Yerucharéüçüāx i duüxügü rü tá to i nachüüānecüāxna choxü namugü. Rü ngëma duüxügü rü tá chaugu nidauxcüraügü, rü tá chomaã naguxchigagü, rü tá chauchiwewa nacuaixgü. ³³—Rü tá choxü naçuaixgü, rü yixcüra rü tá choxü nimëxgü. Natürü tomaëxpüx i ngunëxüguwena rü tá wenaxärü chamaxü —ñanagürü. ³⁴Natürü yema norü ngüexügü rü tama nüxü nacüëxgüëga ga na tacüchiga yíixü ga yema ore ga ñamaã nüxü yaxuxü. Yerü poraäcü nüxü naguxcha ga aixcüma nüxü na nacüëxgüçèx.

**Ngechuchu nanamexēē ga wūxi
ga ngexetūcū ga Yericúwa**

(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵Rü yexguma Ngechuchu iāne ga Yericúwa ngxuchaūgu, rü yéma namacūwawa narūto ga wūxi ga yatū ga ngexetūcū ga dīerucèx yéma iwémécū. ³⁶Rü yexguma guma ngexetūcū nüxū īnūgu ga muxūma ga duūxūgū na yéma chopetūxū, rü duūxūgūna naca ga tacū na ngupetūxū. ³⁷Rü nanangāxūgū, rü ñanagūrūgū: —Ngechuchu ya Nacharétucūāx nuā naxūpetū —ñanagūrūgū. ³⁸Rü yexguma ga guma ngexetūcū rü tagaācū ñanagūrū: —Pa Ngechuchux, Pa Dabítanūxūx, ꞑcuxū changechaūtūmūū! —ñanagūrū. ³⁹Rü yema duūxūgū ga Ngechuchupéxegu īxū, rü nanangagū ga na iyanangeáxūcèx. Natūrū guma ngexetūcū rü yexeraācū tagaācū ñanagūrū: —Pa Dabítanūxūx, ꞑcuxū changechaūtūmūū! —ñanagūrūama. ⁴⁰Rü yexma nayachiāchi ga Ngechuchu, rü duūxūgūxū namu na naxūtawa nagagūāxūcèx. Rü yexguma marū naxūtawa nanguxgu, rü guma ngexetūcūna naca ga Ngechuchu, rü ñanagūrū: ⁴¹—ꞑTacū i cunaxwèxexū na cumaā chanaxūxū? —ñanagūrū. Rü guma ngexetūcū nanangāxū rü ñanagūrū: —Pa Corix, chanaxwèxe na choxū quidauchixēēxū —ñanagūrū. ⁴²Rü Ngechuchu ñanagūrū nüxū —ꞑIdauchi! Rü marū cuxcèx nitaane erū cuyaxō —ñanagūrū. ⁴³Rü yexgumatama nidauchi ga guma ngexetūcū, rü Ngechuchuwe narūxū, rü Tupanaxū nicuèxūūchigū. Rü guxūma ga duūxūgū ga nüxū daugūxū ga yema ngupetūxū rü Tupanaxū nicuèxūūgū ta.

Ngechuchu rü Zaquéuchiga

19 Rū Ngechuchu rü Yericúarū ianewa naxūpetū. ²Rü

yéma nayexma ga wūxi ga yatū ga dīeruāxūchixū ga Zaquéugu āegaxū. Rū nūma nixī ga naeru ga yema yatūgū ga Dumaarū āēxgacūcèx dīeru ngīxū ideetanūxū. ³Rü yema Zaquéu rü poraācū nüxū nangúchaū ga Ngechuchuxū na nadauxū na nüxū nacuāxūcèx. Natūrū taxacuima nüxū nadau, yerū namuxūchi ga duūxūgū, rü ñuxūchi nanuxchanexūchi ga nūmax. ⁴Rü yemacèx Ngechuchupéxegu nayangu, rü namacūwawa wūxi ga naīgu naxīnagū na Ngechuchuxū nadauxūcèx ga yexguma yéma naxūpetūgu. ⁵Rü yexguma yéma naxūpetūgu ga Ngechuchu, rü daxū nadau natūūwa ga guma naī. Rū ñanagūrū nüxū: —Pa Zaquéux, ꞑpaxa íruxī i ngema! Erū cupatawa tá changu i ñuxma —ñanagūrū. ⁶Rü paxa ínarūxī ga Zaquéu, rü taāēācūma Ngechuchuxū nayaxu. ⁷Rü yexguma yemaxū nadaugūgu ga duūxūgū, rü guxūma inanaxūgūe ga chixri Ngechuchuchiga na yadexagūxū. Rū ñanagūrūgū: —ꞑNuxācū i nūma rü wūxi i duūxū i pecaduāxūpatawa nangu? —ñanagūrūgū. ⁸Rü yexguma ga Zaquéu rü inachi rü ñanagūrū Ngechuchuxū: —Dūcèx, Pa Corix, choma rü ngearū dīeruāxgūxūna tá chanaxā i ngāxūgu i guxūma i chorū ngēmaxūgū. Rū ngēxguma chi texé tūxū chawomūxēēācūma tūxū changīxgu, rü āgūmūcūéxpūxcūna tá tūxū ngīxū chataeguxēē i ngēma tūmaarū dīeru —ñanagūrū. ⁹Rü Ngechuchu rü ñanagūrū nüxū: —Rü ñoma i ngunexūgu cupatawa nangu i maxū i taguma gūxū, erū cuma rü ta rü Abrāūrūū cuyaxō. ¹⁰—Rü choma i Tupana Nane na duūxūxū chīxū, rü ñoma i naānewa chaxū na naxcèx chayadauxūcèx i ngēma duūxūgū i iyarūtauxexū na chanamaxēēxūcèx —ñanagūrū.

Ore i diēruḡu ixuxũ

(Mt 25.14-30)

¹¹ Rũ yoxni yema Ngechchuarũ ore inaxĩnũēyane ga duũxũḡũ, rũ Ngechchuchũ rũ wũxi ga to ga ore ga cuẽxruũxũ namaã nixu, yerũ marũ Yerucharẽxũ ningaica, rũ duũxũḡũ nagu rũxĩnũēgu rũ paxa tá ínangu ga Tupana na norũ ãẽxgacũ yĩxũcèx.

¹² Rũ yexguma ga Ngechchuchũ rũ nũḡũchiga nidexa rũ ñanagũrũ nũxũ: —Nayexma ga wũxi ga yatũ ga taxũ ga cori ixĩcũ ga nayaxucũ ga ore na nachĩũãneãrũ ãẽxgacũũtawana xaxũxũcèx ga yaxũwa na yema ãẽxgacũ nũxũ unetaxũcèx na guma nawa ne naxũxũne ga ããneãrũ ãẽxgacũ yĩxũcèx.

¹³—Rũ yexguma tauta inaxũãchigu, rũ naxcèx nangema ga 10 ga norũ duũxũḡũ. Rũ wũxichigũna ngĩxũ naxã ga wũxitachinũ ga tatanũcũ ga diēru. Rũ ñanagũrũ nũxũ:

“¡Ngĩmaã pepuracũe rũ ngĩxũ pimuxẽẽ i ñãã diēru ñuxmatáta chataegu!” ñanagũrũ. ¹⁴—Natĩrũ yema ããneãũx ga duũxũḡũ rũ naxchi naxaie ga guma cori. Rũ yemacèx nawenaãma nayamugũ ga ñuxre ga oreatũ ngeruũḡũ na nachĩũãneãrũ ãẽxgacũmaã nũxũ yanaxugũxũcèx na tama nanaxwèxegũxũ na norũ ãẽxgacũxũ na yĩxũcèx ga guma cori.

¹⁵—Natĩrũ nachĩũãneãrũ ãẽxgacũ rũ nayangucuchixẽẽama ga guma cori. Rũ ñuxĩchi ga guma cori rũ norũ ããneãx nataegu na yema ãẽxgacũ na yĩxũcèx. Rũ yexguma ínanguxgu rũ naxcèx nangema ga yema 10 ga norũ duũxũḡũ ga diēru nũxna ngĩxũ naxãxũ, yerũ nũxũ nacuáxchaũ ga ñuxrechigũ ngĩxũ na yamuxẽẽxũ ga norũ diēru ga wũxichigũ ga yema norũ duũxũḡũ.

¹⁶—Rũ yema nũxĩra diēru nũxna ngĩxũ naxãxũ rũ norũ corixũtawana nangu, rũ ñanagũrũ:

“Pa Corix, curũ diēru rũ 10 éxpũx-cũna ngĩxũ chimuxẽẽ”, ñanagũrũ. ¹⁷—Rũ guma Cori ga yexwaca ãẽxgacũxũ ingucuchicũ rũ nanangãxũ, rũ ñanagũrũ:

“Wũxi i mexũ i chorũ duũxũ quixĩ. Maneca meãma namaã cupuracũ i ngẽma íraxũ i diēru i cuxna chaxãxũ. Rũ ñuxma rũ 10 ya ããnegũarũ ãẽxgacũxũ tá cuxũ chixixẽẽ”, ñanagũrũ. ¹⁸—Rũ yema nangu ga to ga norũ duũxũ, rũ ñanagũrũ:

“Pa Corix, curũ diēru rũ wũximẽẽxpũxcũna ngĩxũ chimuxẽẽ”, ñanagũrũ. ¹⁹—Rũ norũ cori nanangãxũ rũ ñanagũrũ nũxũ:

“Cuma rũ wũximẽẽxpũx ya ããnegũarũ ãẽxgacũxũ tá cuxũ chixixẽẽ”, ñanagũrũ. ²⁰—Rũ yema nangu ga to ga norũ duũxũ rũ ñanagũrũ nũxũ:

“Pa Corix, ñãã iyixĩ i curũ diēru. Rũ wũxi ya dechugu ngĩxũ chanuque, rũ ngẽmaãcũ ngĩmaã changuxũ. ²¹—Yerũ cuxcèx chamuũ, erũ wũxi i yatũ i aũxũ quixĩ. Rũ cunayauxtanũ i ngẽma tama cuxrũ ixixũ, rũ cunayaxu i nanetũarũ o i ngextá tama cuma ícutoexũwa”. ²²—Rũ yexguma ga guma ãẽxgacũ rũ ñanagũrũ nũxũ:

“Wũxi i chorũ duũxũ i chixexũ quixĩ i cumax. Rũ curũ oretama nixĩ i cuxũ ixuxũ na cuchixexũ. Marũ nũxũ cucuèxchiréx ga na chaxaũxũ, rũ chanayautanũxũ i ngẽma tama choxrũ ixixũ, rũ chanayaxuxũ i nanetũarũ o i tama choma íchatoxũ. ²³—¿Natĩrũ tũxcũũ tama bancugu choxũ ngĩmaã cunguxũ i chorũ diēru na ngẽma choxũ ngĩxũ yamuxẽẽgũxũcèx, rũ ngẽmaãcũ mucũ ngĩxũ na chayaxuxũcèx i ngẽxguma íchanguxgu?” ñanagũrũ. ²⁴—Rũ yexguma ga ãẽxgacũ rũ yema yexmagũxũmaã nũxũ nixu, rũ ñanagũrũ:

“¡Nũxna ngĩxũ peyaxu i ngẽma diēru, rũ ngẽma 10 i diēru nũxũ ngẽxmaxũna

ngĩxũ pexã!” ñanagürü. ²⁵—Rü nūmagü rü nanangãxũgü, rü ñanagürügü:

“Natürü, Pa Corix, nūma rü marü nüxũ ingẽxma i 10 i diẽru”, ñanagürügü. ²⁶—Rü guma ãẽxgacü nanangãxũ, rü ñanagürü:

“Pemaã nüxũ chixu rü texé ya chauga inüxẽ rü yexera tá tũxna chanaxã. Natürü texé ya tama chauga inüxẽ rü tá tũxna chanayaxu i woo ngẽma íraxũ i tũxũ ngẽxmaxũ. ²⁷—Rü yema chorü uwanügü ga tama naxwẽxegũxũ ga norü ãẽxgacũxũ na chiĩxũ, ¡rü nuã penagagü, rü nuã chopéxegu peyađai!” ñanagürü.

Ngechuchu rü Yerucharéũgu naxücu
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Cu 12.12-19)

²⁸Rü yema orexũ yaxuxguwena ga Ngechuchu, rü inixũchigü ga Yerucharéũwa na naxũxũ. ²⁹Rü yexguma marü nawa nangugüchaũgu ga guma iãnegü ga Bechagué rü Betániã ga Oríbuneciãrũ Mẽxpũnewa ngaicamana yexmagüne, rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngúexũgü. ³⁰Rü ñanagürü nüxũ: —¡Gua iãnexãcüwa pexĩ! Rü ngẽxma tá nüxũ peyangau i wüxi i buru i ngexwaca yaxü i ngẽxma ngaxũxũ i taguma texé natagu aunagũxũ. ¡Rü peyawẽxũ, rü nuã penaga! ³¹—Rü ngẽxguma texé pexna çaxgu na ñacücèx peyawẽxũxũ i ngẽma buru, ¡rü tũmamaã nüxũ pixu rü ñapegügü:

“Torü Cori nanaxwẽxe”, ñapegügü tũxũ! ³²Rü yéma naxĩ ga yema taxre ga norü ngúexũgü. Rü yexma nüxũ nayangau ga yema buru ga Ngechuchu namaã nüxũ ixuxürüũ. ³³Rü yexguma yawẽxũgüãgu ga yema buru, rü norü yoragü rü yema ngúexũgüna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Tũxciũ peyawẽxũ i ngẽma buru? —ñanagürügü. ³⁴Rü nūmagü nanangãxũgü, rü ñanagürügü: —Rü tayawẽxũ erü torü Cori nanaxwẽxe —ñanagürügü. ³⁵Rü Ngechuchuxũtawa nanagagü ga yema

buru. Rü yema norü ngúexũgü rü norü gáuxũchirumaã nanatütagü. Rü ñuxũchi Ngechuchuxũ natagu naxaunagũxẽegü. ³⁶Rü duũxũgü rü Ngechuchupéxewa norü gáuxũchirumaã nayachãmagü ga nama. ³⁷Rü yexguma inaxũgüãgu na inaxũgũxũ nawa ga yema nama ga Oríbuneciãrũ Mẽxpũnewa yarũdaexũ, rü guxũma ga yema duũxũgü ga yaxõgũxũ ga nawe rüxixũ rü inanaxũgü ga taãẽacũma aita na naxüexũ rü tagaãcü Tupanaxũ na yacuèxũũgũxũ naxcèx ga guxũma ga yema cuèxruũgü ga taxũ ga nüxũ nadaugũxũ ga Tupanaãrũ poramaã naxiũxũ ga Ngechuchu. ³⁸Rü ñanagürügü: —¡Namecũmaxũchi ya daa tóru ãẽxgacü ya Tupanaégagu núma ũcü! ¡Rü pema rü ta, Pa Daxũcũãx, rü petaãxẽgü rü nüxũ picuèxũũgü ya Tupana! —ñanagürügü. ³⁹Rü yéma duũxũgütanüwa nayexmagü ga ñuxre ga Parichéugü. Rü ñanagürügü Ngechuchuxũ: —Pa Ngúexẽerũx, ¡Yangagü i ngẽma cuwe rüxixũ i duũxũgü na yanachianegũxũcèx! —ñanagürügü. ⁴⁰Natürü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Pemaã nüxũ chixu rü ngẽxguma chi iyanangẽxgügu i ñaã duũxũgü, rü daa nutagü ya namacüwawa ngẽxmagücü rü chi nüxĩ aita naxüe —ñanagürü. ⁴¹Rü yexguma Yerucharéũãrũ ngaicamana nanguxgu ga Ngechuchu, rü guma iãnecũãx ga duũxũgüçèx naxaxu. ⁴²Rü ñanagürü: —Pa Yerucharéũcũãxgü, chierü ñoma i ngunexũgu nüxũ pecuèxgu na texé aixcũma taã pexna ãxũ. Natürü ngẽma rü pexchawa inicux i ñuxma, rü taxuacũma nüxũ pecuèx. ⁴³—Rü tá guxchaxũgü pexũ naxüpetü. Rü perü uwanügü tá nanaxü i norü poxũchica i norü guxũcüwawa ya perü iãne. Rü norü churaragü tá pexũ inachõguãchi, rü guxũcüwawa tá pexcèx ne naxĩ. ⁴⁴—Rü tá nagu

napogüe ya perü ñâne, rü tá pexü nadai. Rü taxucütáma ya nuta ngextá nüügüxétü nanugüxüira i perü ñâneärü poeguxütapüwa. Rü ngëmaäcü tá pexü naxüpetü, yerü tama nüxü pecüxgüichaü ga yexguma Tupana petanügu naxüänegu —ñanagürü.

Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa ínanawoxü ga duüxügü ga yéma taxegüxü

(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Cu 2.13-22)

⁴⁵Rü Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa nangu rü yexma naxücu. Rü inanaxügü na ínawoxüäxü ga yema duüxügü ga tupauca ga taxünewa taxegüxü. ⁴⁶Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Chopata rü yumüxëpataü nixi”.

Natürü pema rü ngítëxgüxüpataü peyaxíxë —ñanagürü. ⁴⁷Rü guxü ga ngunexügu rü tupauca ga taxünewa nayanguxëetae ga Ngechuchu. Natürü ga paigüarü äxgacügü, rü ngüxëeruügü ga Moíchéarü mugüwa nguxëetaegüxü, rü Yerucharéüarü äxgacügü, rü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü tá na yamëxgüäxüçèx. ⁴⁸Natürü taxucürüwa tacü namaä naxügü, yerü guxüma ga duüxügü rü namaä nataäëgü, rü meä inarüxínüë ga norü ore.

Ngechuchuna nacagü na texéarü oregagu tupauca ga taxünewa nanguxëetaexü

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

20 Wüxi ga ngunexü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa nayexma. Rü nanangüxëë ga duüxügü, rü namaä nüxü nixu ga Tupanaärü ore. Rü yexguma íyadexayane rü yéma nangugü ga paigüarü äxgacügü, rü ngüxëeruügü ga Moíchéarü mugüwa nguxëetaegüxü, rü Yudüfugüarü

äxgacügüerugü. ²Rü ñanagürügü nüxü: —¿Texéarü mugagu nixi i cunaxüxü i ngëma núma cuxüxü? ¿Rü texé cuxü tamu na cunaxüxüçèx i ngëma? —ñanagürügü. ³Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma rü tá ta pexna chaca, rü chanaxwëxe i choxü pengäxügü. ⁴—¿Rü texé tanamu ga Cuáü na duüxügüxü ínabaiüxëxüçèx? ¿Pexcèx rü Tupana yixü ga namucü rü éxna duüxügümare? —ñanagürü. ⁵Rü yexguma ga Parichéugü rü inanaxügü ga nügümaä na yaporagatanüçüxü. Rü nügümaätama ñanagürügü: —¿Ñuxü ñagügüxü tá? Erü ngëxguma chi:

“Tupana núma nanamu”, ñagügu, rü nüma rü chi ñanagürü tüxü:

“¿Rü tüxcüü ga tama nüxü peyaxögüxü?” ñanagürü chi tüxü.

⁶—Rü ngëxguma chi ñagügu:

“Yatügümare nuä nanamu”, ñagügu, rü guxü i duüxügü chi nutamaä tüxü ínamuxüchigü, rü tüxü chi nadai. Erü nümagü i duüxügü rü nagu narüxínüë na Tupana yixü ga Cuáüxü mucü.

⁷Rü Ngechuchuxü nangäxügü rü ñanagürügü: —Tama nüxü tacuèx ga texé núma na namuxü ga Cuáü ga baiüxëeruü —ñanagürügü. ⁸Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Choma rü ta täütáma pemaä nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxüçèx i ngëma choxna naxcèx pecaxü —ñanagürü.

Ore ga puracütanüxü ga chixexügu ixuxü

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹Rü inanaxügü ga Ngechuchu ga duüxügümaä na yadexaxü. Rü ñaä ore ga cuèxruüxü namaä nixu, rü ñanagürü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga wüxi ga ubanecü ücü ga norü naänewa. Rü ñuxüchi ñuxre ga puracütanüxüna nanaxä na nüxna nadaugüxüçèx

rü yixcama rü norü yoramaã na yayauxyegüãxücèx ga yema norü o. Rü ñuxüchi ga guma yatü rü nixü ga yéma rü nuxcúma nataegu. ¹⁰—Rü yexguma nawa nanguxgu ga na yadauxü ga yema ubagü, rü guma yatü rü yéma puracütanüxügüxütawa nanamu ga wüxi ga norü duüxü na naxcèx íyaxücèxèx ga yema ubagü ga nuxna üxü. Natürü yema puracütanüxügü rü nanaçuaixgü ga guma yatüarü duüxü, rü taxuüma ga uba nuxna naxägü. Rü yemaäcü ínayamugü. ¹¹—Rü yexguma ga guma yatü rü wenaxärü to ga norü duüxü yéma ta namu. Natürü ga yema puracütanüxügü rü chixexü namaã nixugüe, rü nanaçuaixgü, rü taxuüma ga uba nuxna naxägü. Rü yemaäcü ínayamugü. ¹²—Rü wenaxärü to ga norü duüxü yéma ta namu ga guma yatü. Natürü ga yema puracütanüxügü rü nanapixèè, rü ínanatèxüchigü ga yema naãnewa. ¹³—Rü düxwa ñanagürü ga guma naãnearü yora:

“¿Tacü tá chaxüxü i ñuxmax? Rü name nixi i chaune ya nuxü changechaücü ngema chanamu. Rü ngëxguma nuxü nadaugügu rü bexmana naga tá naxínüè”, ñanagürü. ¹⁴—Natürü ga yema puracütanüxügü rü yexguma guma yatü nanexü nadaugügu, rü nügümaã ñanagürügü:

“Naãärü tá nixi i ñaã naãne i yixcama. ¡Rü ngixã tayamèxgü na tóru na yíixücèx!” ñanagürügü. ¹⁵—Rü ínanatèxüchigü ga yema naãnewa, rü nayamèxgü —ñanagürü ga Ngechuchu. Rü yexguma ga Ngechuchu rü duüxügüna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü tá ngëma puracütanüxümaã naxü i ngëma naãnearü yora i ñuxmax? ¹⁶—Rü ngema tá naxü rü tá nanadai i ngëma puracütanüxügü, rü togüna tá nanaxã i norü naãne —ñanagürü ga Ngechuchu. Rü yexguma yemaxü naxínüègu ga duüxügü rü ñanagürügü: —Chierü

tama ngëmaäcü nangupetüxèèxgu ya Tupana —ñanagürügü. ¹⁷Natürü Ngechuchu rü nuxü nadawenü, rü ñanagürü nuxü: —¿Natürü ñuxü ñaxüchiga nixi i ngëma Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü?:

“Yima nuta ya mecü ya ñärü üruüügü nuxü oechirécü, rü ñuxma rü yimatama nixi ya Tupana nuxíra yaxüchicü na namaã inaxügüaxü ya ípata”, ñaxü. ¹⁸Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Texé ya yima nutamaã yarüñaxè, rü tá itapoügü. Rü yíxema túmaetügu nanguxe ya yima nuta, rü tá tüxü niñáíxmü —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹⁹Rü ga paigüarü äëxgacügü rü ngúexèeruüügü ga Moíchéarü mugüwa nguxèetaegüxü, rü yexgumatama Ngechuchuxü niyauxgüchaü. Yerü nuxü nacüèxgü ga nachiga na yíixü ga yema ore ga cuèxruü ga nuxü yaxuxü. Natürü tama nayayauxgü, yerü duüxügüxü namuüè.

Äëxgacüaxü díerumaã naxütanüxüchiga

(Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)

²⁰Rü yemacèx ga yema paigüarü äëxgacügü rü Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga norü duüxügü na mexü i duüxügürü yéma iyanaxínüèxücèx natürü naxcèx na nadaugüxücèx ga ñuxäcü nachüüãnearü äëxgacüxütawa Ngechuchuxü na ínaxuaxügüxücèx. ²¹Rü yemacèx Ngechuchuna nacagü rü ñanagürügü: —Pa Ngúexèeruüx, toma nuxü tacuèx rü aixcüma nixi i ngëma nuxü quixuxü rü ngëma namaã cungúexèetaexü. Rü tama duüxüärü düxétüxünegu cudawenü erü nacüma nixi i cungugüxü. Rü aixcüma cunangúexèè i duüxügü na Tupana naxwèxexüäcüma namaxèxücèx. ²²—Rü dücax, ngëma íãnearü díeru i äëxgacü ya tacü ya Dumacüãx

naxwèxexũ na tanaxũtanũxũ, ¿rũ namexũ yĩxũ na nüxũ tanaxũtanũxũ rü éxna tama? —ñanagürügü. ²³ Natürü Ngechuchu nüxũ nacuèxama na chixexũgu naxĩnüèxũ ga yema duũxũgü, rü yemacèx ñanagürü nüxũ: —¿Tũxcũũ i chixexũgu choxũ penguxèèchaũ? ²⁴—¿Choxũ ngĩxũ pewé i wũxi i ðièru na ngĩxũ chadauxũcèx! ¿Rü texéhicünèxã rü texéega ngĩgu ùx? —ñanagürü. Rũ nanangãxũgü rü ñanagürügü: —Dumacũãx ya ãèxgacü ya tacüchicünèxã nixĩ —ñanagürügü. ²⁵ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¿Ãèxgacüna ngĩxũ pexã i ngẽma ãèxgacüaru i xicü, rü Tupanana ngĩxũ pexã i ngẽma Tupanaãrũ ixĩcü! —ñanagürü. ²⁶ Rũ yemaãcü ga Ngechuchu rü woo norü orewa rü taxucürüwama chixexũgu nananguxèègü ga duũxũgüpéxewa, yerü meãma nanangãxũ. Rũ guxũma ga duũxũgü rü nangeèxgümare yerü nabaxĩchiãègü namaã ga yema norü ore.

**Chaduchéugü rü Ngechuchuna
nacagüe rü ngoxi wena
namaxè i duũxũgü**

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Rũ Ngechuchuxũtawã ínayadaugü ga ñuxre ga Chaduchéugü. Rũ nümagü nixĩ ga nagu naxĩnüèxũ na tagutãma wena namaxèxũ i yuexũ. Rũ yemacèx Ngechuchuxũ ñanagürügü: ²⁸—Pa Ngúexèèruũx, Moĩchéaru mugüwa rü ñanagürü:

“Ngèxguma wũxi ya yatü naxmèx ngexacüyane nayuxgu, rü name nixĩ i naèneètama ngĩmaã naxãmèx i ngẽma yutecü i naxũmèx, na ngẽmaãcü naxãxãcũcèx nüxũ ya naèneè ya marü yucü”,

ñanagürü ga yema ore. ²⁹ Rũ ñanagürügü ta ga Chaduchéugü: —Nayexma ga 7 ga nügueneè. Rũ

naxãmèx ga guma yacü, natürü tauta naxãxãcüyane nayu. ³⁰—Rü yexguma naĩ ga naèneè nüxĩ ngĩmaã naxãmèx ga yema ngecü. Rũ guma rü ta nayu, rü nangexacü. ³¹—Rü yexguma rü naĩ ga naèneè nüxĩ ngĩmaã naxãmèx. Rũ yemaãcü gucüma ga guma 7 ga nügueneègü rü ngĩmaã naxãmèx ga yema nge. Rũ gucüma nayue tauta naxãxãcüyane. ³²—Rü ngĩma rü ta düxwa iyu ga yema nge. ³³ Rũ ngèxguma yuexũ wena maxègu, ¿rũ ngecüruücü naxmèx tá iyixĩ i ngẽma nge? Yerü yexguma namaxègu rü gucüma ga guma 7 ga nügueneè ngĩmaã naxãmèx —ñanagürügü.

³⁴ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü nanangãxũ rü ñanagürü: —Ñoma i naãnewa rü yatügü rü nixãmèxgü rü ngèxgü rü nixãtegü. ³⁵—Natürü ngẽma duũxũgü i Tupanapéxewa mexũ na wena namaxèxũ na daxüguxũ i naãnewa naxĩxũcèx rü ngema rü tãütãma nixãmèxgü rü éxna nixãtegü.

³⁶—Erü ngema rü tagutãma nayue. Rũ daxücüãx i Tupanaãrũ orearu ngeruügürü tá nixĩgü. Rũ aixcüma Tupanaxãcügü nixĩgü erü yuwa ínaruðagü. ³⁷—Rü yema ore ga naĩxãcü ga iyauratanücüxũnechigawa, rü Moĩché tüxũ nüxũ nacuèxèè rü yuexũ rü tá wena na namaxèxũ. Erü yema orewa, rü ñanagürü ga Cori ga Tupana: “Choma nixĩ i Abrãũaru Tupana, rü Ichaãaru Tupana, rü Acobuarü Tupana”,

ñanagürü. ³⁸—Rü ngẽmawa nüxũ tacuèx rü woo ñoma i naãnewa nayuegu i duũxũgü, natürü Tupanacèx rü guxũguma namaxè —ñanagürü. ³⁹ Rũ yexguma ga ñuxre ga ngúexèèruũgü ga Moĩchéaru mugüwa nguxèètaegüxũ rü ñanagürügü: —Aixcüma meãma nüxũ quixu, Pa Ngúexèèruũx —ñanagürügü.

⁴⁰ Rũ yemawena rü marü namuüè

ga tacüchigacèx Ngechuchuna na nacagüexü.

¿Texé nane nixí ya Cristu?

(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü duüxügü nüxü nixugüe rü Cristu rü nuxcümaücü ga âëxgacü ga Dabítaa nixí? ⁴²⁻⁴³ —Yerü Dabítama ñaääcü nanaxümatü ga Wiyaegüarü poperawa:

“Tupana rü chorü Cori ya Cristuxü ñanagürü: ‘¡Nuã chorü tügünecüwawa rüto, ñuxmatáta cuxmëxwa chanangëxmagüxëë i curü uwanügü na namaã icucúaxüçèx!”

ñaääcü nanaxümatü. ⁴⁴ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —¿Ñuxücürüwa i Dabítaa yüxü ya Cristu ega nümatama ga Dabí rü norü Corimaã naxuãgu? —ñanagürü.

Ngechuchu rü nüxü nixu na tama nameärü maxüãxgüxü ga yema ngüexëëruügü ga

Moichéarü mugüwa nguxëëtaegüxü

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Rü guxüma ga duüxügü rü yéma inartüxintüë ga yexguma Ngechuchu norü ngüexügüxü ñaxgu:

⁴⁶ —¡Pexuãëgü naxcèx i ngëma ngüexëëruügü i Moichéarü mugüwa nguxëëtaegüxü! Erü nümagü rü norü me nixí i mexü i naxchirumaã na naxiãneãxü. Rü ítamüwa nanaxwëxegü na duüxügü meã nüxü rümoxëgüxü. Rü ngutaquëxepataügüwa rü norü me nixí i âëxgacügümëxwëxewa na natogüxü. Rü òna i taxüwa rü ngëma ònaärü yoraxütawa ügüxü i nachicacèx nadaugü. ⁴⁷ —Rü tüxü nawomüxëëgüaciüma tüxna nanapuxü ya tümapatagü ya yíxema yutegüxe. Rü ñüxüchi nanamëxëë i norü yumüxëgü

na duüxügü nagu rüxínüëxüçèx na aixcüma mexügü yüügüxü. Natürü nümagü tá nixí i yexeraäcü napoxcuxü —ñanagürü.

Yutecüarü ãmarechiga

(Mr 12.41-44)

21 Rü yexguma tupauca ga taxünewa nayexmagu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga ñuxäcü duüxügü ga idiëruáxü Tupanana ngüxü na naxägüxü ga norü diëru ga tupaucaarü diërchüüwa. ² Rü ngüxü nadau ta ga wüxi ga ngecü ga yutecü ga ngearü diëruãxcü ga tupaucaarü diërchüügu taxretachinü ga íraxüchicü ga diëru ngüxü ixüçuchicü. ³ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü ñaã ngecü i yutecü i ngearü diëruãxcü rü guxü i togü i diëru ngüxü ixägüxüärü yexera ngüxü ixã. ⁴ —Erü guxüma i togü rü ngüxü inaxã i ngëma nüxü íyaxügüçü. Natürü ngüma ngüxü nañauxyane ngüxü ixã i guxcüma i ngüxü ngexmaxcü i ngürü ònatanü —ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü na tupauca ya taxünegu tá napogüexü

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Rü ñuxre ga norü ngüexügü rü nidexagü nachiga ga tupauca ga taxüne ga ñuxäcü na namexëchixü ga naxtapüx ga nutanaxcëxgü, rü na namexëchixü ga guxüma ga guma tupaucaarü yemaxügü ga duüxügü nüxna ãmarexü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: ⁶ —Rü nawa tá nangu i ngunexügü i guxünetama ya daa tupauca ya nüxü pedauxüne, rü tá nagu napogüe. Rü naxtapüxarü nutagü rü taxucütáma nügüétü naxüxüra, rü bai ya wüxi —ñanagürü.

**Cuèxruũgũ i tá nüxũ idauxũ
naxũpa na nagúxũ i naãne**

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷Rũ yexguma ga norũ ngúexũgũ rü Ngechuchuna nacagũ, rü ñanagürũgũ: —Pa Ngúexêeruũx, çñuxgu tá nixĩ i nangupetũxũ i ngẽma nüxũ quixuxũ? çRũ ÷acuwa tá nüxũ tacuèx na nangupetũxũ tá i ngẽma? —ñanagürũgũ. ⁸Rũ Ngechuchu rü ñanagürũ: —jPexuaãegũ tá na taxuũma pexũ womüxêexũcèx! Erũ muxũchixũ tá chaugu nügũ nicuxgũ rü tá ñnangugũ rü ñanagürũgũ tá:

“Choma nixĩ i Cristu, rü paxa tá nagux i naãne”, ñanagürũgũ tá pexũ. jNatürũ tãutãma nüxũ peyaxõgũ! ⁹—Rũ ngëxguma tá nüxũ pexĩnüëgu na nügũ nadèixũ i wüxi i nachiũãne to i nachiũãnemaã, rü éxna nüxũ pexĩnüëgu na wüxi i nachiũãnewatama rü duũxũgũ rü norũ ãëxgacũmaã nügũ nadèixũ, jrũ tãutãma pebaixãchiãëgũ! Erũ ngẽmaãcü tá nangupetũ i noxrix. Natürũ tãutãma naãneãrũ gux nixĩ i ngẽma. ¹⁰—Erũ wüxi i ãëxgacũarũ churaragũ rü to i ãëxgacũarũ churaragũmaã tá nügũ nadai. Rũ wüxi i nachiũãne rü to i nachiũãnemaã tá nügũ nadai. ¹¹—Rũ nümaxũ i nachiũãnegũwa rü poraãcü tá naxĩãxãchiane, rü poraãcü tá nangux i taiya, rü tá nataxũchi i ÷aaweane. Rũ duũxũgũ tá nüxũ nadaugũ i daxũwa i ÷acũ i namaã nabaixãchiexũ, rü taxũ i cuèxruũgũ. ¹²—Natürũ naxũpa i guxũma i ngẽma rü duũxũgũ tá pexũ ñnayauxũ, rü tá pewe ningëxũtanũ. Rũ ngutaquëxepataũgũwa tá pexũ nagagũ na ngẽma pexna nacagũxũcèx, rü tá pexũ napoxcue. Rũ nachiũãnegũarũ ãëxgacũgũpëxewa tá pexũ nagagũ, naxcèx na chorũ duũxũgũ pixĩgũxũ. ¹³—Rũ ngẽmaãcü tá pexũ natauxcha na ãëxgacũgũmaã nüxũ pixuxũ i chauchiga. ¹⁴—Rũ ngëxguma tá ngema pexũ nagagũgu, jrũ táxũ i

pexoegaãëgũxũ naxcèx na ÷acũmaã tá penangãxũxũ na peguëtũwa pechogũxũcèx! ¹⁵—Erũ choma tá pexũ charũngũxêë na nüxũ pecuãxũcèx na ÷acũmaã penangãxũxũ i perũ uwanũgũ. Rũ nümagũ rü tãutãma nüxũ nacuèxgũ na ÷acũmaã pexũ nangãxũgũxũ i ngëxguma. ¹⁶—Natürũ pema rü woo penatũgũ, rü peegũ, rü peeneëgũ, rü peeyëgũ, rü petanũxũgũ, rü pemücũgũ rü tá napechitaegũ na purichĩagũxũtawa pexũ ñyaxuaxũgũxũ. Rũ purichĩagũ rü tá pexũ nadai i ñuxre i pemax. ¹⁷—Rũ guxũ i naãnewa rü duũxũgũ tá pexchi naxaie, erũ choxũ peyaxõgũ rü chorũ duũxũgũ pixĩgũ. ¹⁸—Natürũ woo ÷acũ pexũ ñpetũgu rü Tupanaméxëwa tá pengëxmagũ, rü nüma tá pexũ ñnapoxũ rü bai i wüxi i peyae tá inayarũtaxu. ¹⁹—Rũ ngëxguma aixcũma peyaxõgũamagu rü tama choxũ ñpetèxgu, rü tá penayauxgũ i maxũ i taguma gúxũ. ²⁰—Rũ ngëxguma nüxũ pedèuxgu na perũ uwanũgũarũ churaragũ Yerucharéũxũ ñchomaëguãchixũ, rü ngẽmawa tá nüxũ pecuèx na paxa tá nagu napoguëxũ ya yima ñãne. ²¹—Rũ yixema Yudéaanewa ngëxmagũxe rü name nixĩ i mëxpũneãnewa tabuxmũ. Rũ yixema Yerucharéũwa ngëxmagũxe rü tanaxwèxe na paxa ñtachoxũxũ. Rũ yixema tũmaãnewa ngëxmagũxe rü tama name na ñãnecèx tawoeguxũ. ²²—Erũ ngẽma ngunexũgũgu tá ñnangu i Tupanaãrũ poxcu. Rũ ngẽmaãcü tá nayanguxêë i guxũma i ngẽma norũ ore i ñmatũxũwa nüxũ yaxuxũ. ²³—Rũ ngẽma ngunexũgũgu rü tá poraãcü tũxũ naguxcha ya yixema ngexegũ ya iitacharãũgũxe rü yixema imaĩxãcũgũxe. Erũ tá nangëxma i taxũ i ngúxũ, rü Tupana rü poraãcü tá nanapoxcue i ngẽma duũxũgũ. ²⁴—Rũ ñuxre, rü tá norũ uwanũgũ taramaã nanadai. Rũ togũ, rü tá ñnayauxũ

na to i nachiuñanewa nagagüãxücèx. Rù ñuxüchi i ngëma norü uwanügü rü tá nagu napogüe ya yima ñane ya Yerucharéü. Rù ngëmaäcü tá nangupetü ñuxmatáta nawa nangu na Tupana inamuxüxü i ngëma.

Tupana Nanearü taeguchiga

(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

25—Rü ngëxguma rü tá nangox i cuèxruixügü. Rù üèxcü rü tauemacü rü woramacurigü rü tá nixigachitanü i nachicawa.. Rù guxü i nachiuñanegüwa rü duixügü rü tá nanaxixächiaëtanü rü tá nabaixächiaëgü namaã na poraäcü naxãugaächixü i taxü i taxtü rü norü yuapegü. 26—Rü duixügü rü norü muümaã tá inayaiãxë i ngëxguma nüxü nadaugu i ngëma üpetüchaüxü i ñoma i nañewa. Erü woo guxüma i tacü i daxüwa nüxü idauxü rü tá naxiãxächitanü rü tá nu ne nanaximare. 27—Rü ngëxguma rü guxü i duixügü i ñoma i nañecüãx rü tá choxü nadaugü i ngëxguma wüxi i caixanexügu ícharüxixgu rü núma chaxüxgu namaã i chorü pora rü üüne. 28—Rü ngëxguma inaxügiugu na naxüpetüxü i ngëma pemaã nüxü chixuxü, rü name nixi na petaãgëxü rü meã pedau-nagüxü, erü paxa tá íchangu na pexü íchangüxüxëxücèx —ñanagürü. 29 Rù yemawena rü wüxi ga ore ga cuèxruüxü namaã nixu ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —¡Dücèx penangugü i iguera, rü éxna ngëxürüüxümare i to i naigü! 30—Rü ngëxguma nüxü pedèuxgu na ngëxwaca naxüátüxü, rü ngëmawa nüxü pecuèx na paxa tá taunecü na yüixü. 31—Rü ngëxgumarüü ta i ngëxguma nüxü pedèuxgu na nangupetüxü i ngëma pemaã nüxü chixuxü, rü ngëmawa tá nüxü pecuèx na yimama yüixü ya Tupana na aëxgacü yüixücèx. 32—Aixcüma pemaã nüxü chixu rü guxüma i ngëma nüxü chixuxü rü tá ningü naxüpa na nayuexü

i duixügü i ñuxma maxëxü. 33—Daxüguxü i naãne rü ñoma i naãne rü tá nagux. Natürü chorü ore rü tagutáma inayarüxo. 34—¡Pexuãgü na tama tacü rü chixëxügagu düxwa nüxü perüxoexü na peyaxögüxü! Rù ngëmacèx penaxwëxe na pegüna pedaugüxü na tama pengãxëxü rü éxna ñoma i naãnearü ngüchaüguama na perüxüñüxü. Erü ngürüächü ngëmagu íperüxüñüeyane tá pexü íchayabaixgü. 35—Rü ñoma wüxi ya yüta ya ngürüächü tacü iyaxünerüü tá nixi naxcèx i guxüma i duixügü i ñoma i nañecüãx i ngëxguma wë-naxärü núma chaxüxgu. 36—Rü ngëmacèx name nixi i pegü ípemexëëgü. ¡Rü guxüguma peyumüxëgü na ngëmaäcü tama pexü naxüpetüxücèx i ngëma äücümãxügü, rü aixcüma pimexücèx i ngëxguma chopéxewa pengügügu! —ñanagürü ga Ngechuchu. 37 Rù guxü ga ngunexügügu rü tupauca ga taxünewa nayexma ga Ngechuchu, rü duixügüxü nangüxëë. Rù chütacü rü guma Mëxpüne ga Oríbunecügu äeganegu nayape-xü. 38 Rù guxüma ga duixügü rü pëx-mamaxüchi tupauca ga taxünewa nangügüxü na Ngechuchuxü naxüñüxücèx.

Äëxgacügü naxcèx nadaugü na ñuxäcü Ngechuchuxü yayaugüxü

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Cu 11.45-53)

22 Rù marü ningaica ga Yudfügiarü 22 peta ga Üpetüchiga ga nagu nangöxgüãxü ga päü ga ngearü puxëëruüãxü. 2 Rù ga paigüarü äëxgacügü rü ngüxëëruügü ga Moïchéarü mugüwa ngüxëëtaegüxü rü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü duixügüechita Ngechuchuxü na yamëxgüxü, yerü duixügüxü namuüë. 3 Rù yëxguma ga Chataná rü Yuda ga Icarütegu nangaxi. Rù núma ga Yuda rü yema 12 ga Ngechuchuarü ngüxügü ga imügüxütanüxüchiréx nixi. 4 Rù

nüma ga Yuda rü ínayadau natanüwa ga paigüarü ãëxgacügü rü tupauca ga taxüneärü purichíagüarü ãëxgacügü. Rü namaã nüxü nixu ga ñuxäcü na natauxchaxü ga Ngechuchuxü na yayauxgüxücèx. ⁵Rü nümagü ga yema ãëxgacügü rü nataãëgü. Rü díeru Yudana ngixü naxuaxügü. ⁶Rü Yuda rü ngixü nayaxu ga yema díeru. Rü inanaxügü ga naxcèx na nadauxü ga ñuxäcü duüxügüiechita Ngechuchuxü na yayauxgüxü ga ãëxgacügü.

**Üpetüchigaarü ònawa
nachibü ga Cori**

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25;
Cu 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷Rü nawa nangu ga yema petaarü ngunexü ga nagu nangõxgüãxü ga pãü ga ngearü puxëëruüãxü. Rü yema nixí ga ngunexü ga nagu carneruxacü yamèxgüxü naxcèx ga Üpetüchigaarü peta. ⁸Rü Ngechuchu nanamu ga Pedru rü Cuáü, rü ñanagürü nüxü: —¡Peyamexëëx i tórü òna i Üpetüchigacèx! —ñanagürü. ⁹Rü nümagü Ngechuchuxü nangãxügü, rü ñanagürügü: —¿Ngextá nixí i cunaxwèxexü na tanamexëëxü? —ñanagürügü. ¹⁰Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —Ngëxguma Yerucharéüwa pengugügu rü ngëxma tá nüxü peyangau i wüxi ya yatü i wüxi i tüxü i dexámaã äácuxcü ngixü ingexü. ¡Rü nawe perüxi ñuxmatáta napatawa pengugü! ¹¹—¡Rü yima ípata ya nagu yaxücune ya yima yatü, rü yima íãrü yoramaã nüxü pixu rü ñapegügü nüxü:

“Torü ngüexëëruü rü nüxü nacuáxchãü na ngëxürüüxü yíxü i ngëma ucapu i norü ngüexügümaã tá nawa nachibüxü i Üpetüchigaarü ònacèx”, ñapegügü nüxü! ¹²—Rü tá pexü nüxü nadauxëë i wüxi i ucapu i taxü i marü mexëëxü i norü daxüchiüwa ngëxmaxü. ¡Rü ngëmawa tá penamexëë i ngëma

òna i Üpetüchigacèx ixíxü! —ñanagürü nüxü. ¹³Rü yéma naxí ga nümagü rü nüxü inayangaugü ga guxüma yema Ngechuchu namaã nüxü ixuxürüü. Rü yéma nanamexëëgü ga òna ga Üpetüchigacèx ixíxü. ¹⁴Rü yexguma nawa nanguxgu ga ora ga na nachibüexü, rü mechawa narüto ga Ngechuchu namaã ga norü ngüexügü. ¹⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Ñuxäcü poraacü choxü nangüchãü na pemaã chachibüxü i ñãã Üpetüchigaarü ònawa naxüpa na chayuxü. ¹⁶—Natürü pemaã nüxü chixu rü tãütáma wenaxãrü Üpetüchigaarü ònawa chachibü, ñuxmatáta chowa yangu i ngëma Tupana naxwèxexü —ñanagürü. ¹⁷Rü yexguma nanayaxu ga wüxi ga pochuyu ga binumaã äácuxü. Rü Tupanana moxë naxãxíra, rü ñuxüchi ñanagürü nüxü ga norü ngüexügü: —¡Peyaxaxü ya daa binu, rü pegümaã pengau! ¹⁸—Erü pemaã nüxü chixu rü tagutáma wena chayaxaxü ya binu ñuxmatáta nawa nangu na pecaduarü útanücèx chayuxü na aixcüma pemaã inacuáxücèx ya Tupana —ñanagürü. ¹⁹Rü nanayaxu ta ga pãü, rü Tupanana moxë naxcèx naxã. Rü ñuxüchi inanabücu, rü norü ngüexügüina nanaxã. Rü ñanagürü nüxü: —Ñãã pãü rü chaxune i pexcèx yuxüchiga nixí. ¡Rü ñããwena rü ñãäcü tá penaxü na choxna pecuèxãchiexücèx! —ñanagürü. ²⁰Rü marü chibüwena rü to ga pochuyu ga binumaã äácuxü norü ngüexügüina naxã, rü ñanagürü: —Daa binu rü Tupanaãrü uneta i ngexwacaxüxüãrü cuèxruü nixí. Rü chaugü ya pexcèx ibacüwa Tupana pexü nüxü nadauxëë na aixcüma yíxü i ngëma norü uneta. ²¹—Natürü ngëma yatü i chauechita ãëxgacügüina choxü muxchãxü, rü nuã mechawa tamaã narüto i ñuxmax. ²²—Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü Chau-natü ixunetaxürüü tá chayü. Natürü wüxi i ngechãxüchi tá nixí naxcèx i

ngëma yatü i ãëxgacügüna choxü muxü.
²³Rü yexguma ga norü ngüexügü rü inanaxügüe ga nügüna na nacagüexü, rü ñanagürügü: —¿Texé tá tixí ya yíx-ema naëchita ãëxgacügüna namuxë? —ñanagürügü.

**Norü ngüexügü rü nügüna
 nacagüe na texé tá tixíxü ya
 guxäxü rüyexeraxe i natanüwa**

²⁴Rü yexguma ga yema ngüexügü rü nügümaã niporagatanücüü nachiga na texé tá tiixü ya natanüwa guxäärü yexera ixixë. ²⁵Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ñoma i nañewa rü guxü i nachiiñanegüarü ãëxgacügü, rü poraãcü norü duixügüxü namugü. Rü ñuxüchi nügü yaxugügu rü norü duixügüarü dauruü i mexügü nixigü. ²⁶—¿Natürü pema rü täütama ngëxgumarüü pixigü! Rü ngëxguma texé naxwëxegu na guxäärü yexera tiixü i petanüwa, rü name nixí na tügü ítarüxíraxü i guxüma i tümamücügütanüwa. Rü texé naxwëxegu na peeru tiixü i petanüwa, rü name nixí i noxri rü guxäärü ngüxëëruü tixí. ²⁷—Rü ñoma i nañewa rü corigü rü mechawa narütogü na nachibüexücëx, rü norü duixügü nixí i ngëma naxcëx ñna ixixü rü nüxü rüngüxëëxü. Natürü tatanüwa rü tama ngëmaãcü nixí, erü choma i perü cori na chiixü rü perü ngüxëëruü chixí. ²⁸—Rü pemagü nixí ga guxügüma chauxütawa peyexmagüxü ga yexguma ngüxü chingexgu. ²⁹—Rü ngëmacëx i choma rü ãëxgacügüxü pexü chixigüxëë yema chaunatu ãëxgacüxü choxü ingucuchixëëxürüü. ³⁰—Rü ngëmaãcü ãëxgacü íchixixüwa rü chomaã tá pechibüe rü tá pexaxegü. Rü ãëxgacüichicawa tá perütogü na norü maxücëx nüxna pecagüxü i guxüma i Yudufügü —ñanagürü.

**Ngechuchu nüxü nixu na Pedru tá
 nügü icúxü na norü ngüexü yiixü**

(Mt 26.31-35; Mr
 14.27-31; Cu 13.36-38)

³¹Rü Pedruxü ñanagürü ta ga Cori ga Ngechuchu: —Pa Pedrux, Chataná rü pexcëx ínaca na chixexümaã poraãcü pexü naxüxücëx. ³²—Natürü choma rü Chaunatüxü cuxcëx chacëëxü na taguma nüxü curüxoxücëx na cuyaxöxü. Rü ngëmacëx i cumax, Pa Pedru, rü ngëxguma chauxcëx cutaeguxgu, rü chanaxwëxe i nüxü curüngüxëë i cumücügü na nümagü rü yaxögüechaaxücëx —ñanagürü. ³³Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Corix, choma rü marü íchamemare na wüxigu cumaã na chapoxcuxü rü éxna wüxigu cumaã na chayuxü —ñanagürü. ³⁴Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pa Pedrux, cumaã nüxü chixu rü ñomatama i chütaxügu naxüpa na otá icaxü, rü cuma rü tomaëxpüxcüna tá nüxü quixu na tama choxü cucuáxü —ñanagürü.

**Marü ningaica ga na
 guxchaxügü nüxü üpetüxü**

³⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngüexügüna naca, rü ñanagürü: —Yexguma pexü chimugügu ngearü chocaãxgüxemaã rü ngearü diëruãxgüxemaã rü ngearü chapatuãxgüxemaã, ¿rü tacü pexü taxuxü ga yexguma? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxügü rü ñanagürtügü: —Taxuüma —ñanagürügü. ³⁶Rü yexguma norü ngüexügüxü ñanagürü ga Ngechuchu: —Natürü ñuxma rü texé ya petanüwa ya chocaãxë rü tanaxwëxe na ítayangexü i tümäärü choca rü tümäärü diëruchixü rü ta. Rü ngëxguma texé ngearü taraãxgu rü tanaxwëxe i namaã tataxe i tümäärü gáuxüchiru na tümäärü poxüruü i

taracèx tataxexũcèx. ³⁷—Erü pemaã nũxũ chixu rü chauchiga nixĩ i ngẽma Tupanaãrũ ore i ùmatũxũ i ñaxũ:

“Wũxi i máetaxũrũ tá nanapoxcugũ rü tá nayamèxgũ”,

ñaxũ. Erü guxũma i ngẽma chauchiga ùmatũxũ i Tupanaãrũ ore i ùmatũxũwa rü aixcũma ngẽmaãcü tá ningũ —ñanagũrũ. ³⁸Rü yexguma ga norũ ngũexũgũ rü ñanagũrũgũ: —Pa Corix, nuã nangẽxma i taxre i tara —ñanagũrũgũ. Rü nüma ga Ngechuchu rü nanangãxũ rü ñanagũrũ: —Marũ ningũ i ngẽma —ñanagũrũ.

Ngechuchu rü Yechemaníwa nayayumũxẽ

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñaxũxũ ga guma ñãnewa. Rü Oríbunecũarũ Mèxpũnewa naxũ, yerü woetama nacũma nixĩ ga yéma na naxũxũxũ. Rü norũ ngũexũgũ rü ta nawe narũxĩ. ⁴⁰Rü yexguma yema nachicawa nanguxgu, rü norũ ngũexũgũxũ ñanagũrũ: —¡Tupanana naxcèx peça na pexũ nangũxèèxũcèx na tama Chatanáãrũ ùgagu chixexũgu peyixũcèx! —ñanagũrũ. ⁴¹Rü yexguma ga Ngechuchu rü yéamaxũra 50 ga metruwa norũ ngũexũgũna naxũ. Rü yexma nacaxápũxũ rü nayumũxẽ. ⁴²Rü ñanagũrũ: —Pa Chaumatũx, ngẽxguma cuma cunaxwèxegu, ¡rü nüxna choxũ ñanguxuchixèè i ñãã ngũxũ i tá choxũ ùpetũxũ! Natürũ chanaxwèxe i cunaxũ i curũ ngũchaũ rü tama i choxrũ —ñanagũrũ. ⁴³Rü yexguma wũxi ga daxũcũãx ga Tupanaãrũ orearũ ngerũ rü naxcèx nangox, rü nanaporaxèè. ⁴⁴Rü poraãcü nanaxixãchiãè ga Ngechuchu, rü yemacèx yexeraãcü nayumũxẽ. Rü yema na naxixãchiãèxũmaã poraãcü nanaxaiyaãchi. Rü guma norũ aiyacũmaã nichuruxũne.

Rü ñoma nagũ waixũmũãnewa ichuruxũrũ nixĩ ga norũ aiyacũ. ⁴⁵Rü yema ñayumũxèxũwa rü ñnachi ga Ngechuchu, rü norũ ngũexũgũtanũwa naxũ. Rü nũxũ ñayangau ga na ñnapeexũ yerü norũ ngechaũmaã düxwa nayaxtae. ⁴⁶Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagũrũ nũxũ: —¿Tũxcũü ípepee? ¡Íperũdagũ rü Tupanana naxcèx peça na pexũ nangũxèèxũcèx na tama Chatanáãrũ ùgagu chixexũgu peyixũcèx! —ñanagũrũ.

Ngechuchuxũ niyauxgũ

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Cu 18.2-11)

⁴⁷Rü yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü yéma nangugũ ga muxũma ga duũxũgũ. Rü Yuda ga Ngechuchuarũ ngũexũchiréx ixixũ nixĩ ga naxũpéxexũ. Rü Ngechuchucèx nixũ na nũxũ nachũxãcũma nũxũ namoxèxũcèx. ⁴⁸Rü Ngechuchu rü ñanagũrũ: —Pa Yudax, ¿tũxcũü wũxi i chũxumaã cuchauechitae? —ñanagũrũ. ⁴⁹Rü yema togũ ga Ngechuchuarũ ngũexũgũ ga naxũtawã yexmagũxũ, rü yexguma nũxũ nadaugũgu ga yema ngupetũxũ rü ñanagũrũgũ nũxũ: —Pa Corix, ¿cunaxwèxexũ na taramaã tanadèixũ? —ñanagũrũgũ. ⁵⁰Rü wũxi ga Ngechuchuarũ ngũexũ rü paigũarũ ãèxgacũarũ duũxũxũ nanapixèè, rü ñanadae ga norũ tũgũnechinũ. ⁵¹Natürũ Ngechuchu rü ñanagũrũ: —¡Ngexrũma na pegũ namaã pedèixũ! —ñanagũrũ. Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema yatũ ga ñdaechinũxũxũ ningõgũ, rü nanamexèè. ⁵²Rü Ngechuchu namaã nidexa ga yema ãèxgacũgũ ga norũ yaxxwa yéma ñxũ. Rü yema ãèxgacũgũtanũwa nayexmagũ ga paigũarũ ãèxgacũgũ, rü tupauca ga taxũneãrũ purichãgũarũ ãèxgacũgũ, rü Yudfugũarũ ãèxgacũgũerugũ. Rü Ngechuchu rü ñanagũrũ nũxũ: —¿Tũxcũü taragũ rü naixmenèxãgũmaã

chauxcèx nuã pexĩ ñoma wüxi i ngítèxáxũ chĩixũrũũ? ⁵³—Rũ guxũ ga ngunexũgu ga yexguma petanũwa chayexmagu ga tupauca ga taxũnewa, rü tama choxũ piyauxgũ. Natürũ marũ nawa nangu na pexũ natauxchaxũ na choxũ piyauxgũxũ, erũ ñoma nixĩ i ora na naporaxũ i Chataná —ñanagürũ.

**Pedru inayacux na
Ngechuchuxũ nacuáxũ**

(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54,
66-72; Cu 18.12-18)

⁵⁴ Rũ Ngechuchuxũ niyauxgũ, rü paigüarũ ãëxgacüpatawa nanagagü. Rũ Pedru rü nawe narüxũ, natürũ yaxũguma nüxũ nixũchigü. ⁵⁵ Rũ yéma paigüarũ ãëxgacüpataëxttũarũ ngãxũwa, rü purichãgü nanaxügü ga wüxi ga üxũ. Rũ nüxũ ínachomaëguãchi. Rũ Pedru rü ta yéma natanũwa narũto. ⁵⁶ Rũ yexguma yéma üxücutũwa natoxgu ga Pedru, rü wüxi ga ngecü ga ãëxgacüarũ duũxũ nüxũ idau. Rũ meãma nüxũ idawenü, rü ngĩgürügü: —Ñãã yatü rü Ngechuchutanüxũ nixĩ —ngĩgürügü. ⁵⁷ Natürũ Pedru rü tama nüxũ nacuáxchaũ ga yema ore, rü ñanagürü: —Pa Ngecüx, choma rü tama nüxũ chacuèx ya yima Ngechuchu —ñanagürü. ⁵⁸ Natürũ yixcamaxũra rü to ga duũxũ Pedruxũ nadau, rü ñanagürü nüxũ: —Cuma rü ta Ngechuchutanüxũ quixĩ —ñanagürü. Natürũ Pedru nanangãxũ rü ñanagürü: —Tama nixĩ, Pa Yatüx. Tama natanüxũ chixĩ —ñanagürü. ⁵⁹ Rũ wüxi ga ora ngupetüguwena rü to ga duũxũ rü nüxĩ ñanagürüiama: —Aixcũmaxũchi ñãã yatü rü Ngechuchutanüxũ nixĩ, erũ Gariréaanecũãx nixĩ —ñanagürü. ⁶⁰ Rũ yexguma ga Pedru rü ñanagürü: —Pa Yatüx, tama nüxũ chacuèx na tacüchigaxũ quixuxũ —ñanagürü. Rũ yexgumatama Pedru fidexayane rü nica ga otã. ⁶¹ Rũ yexguma ga Cori ga

Ngechuchu rü Pedrucèx nügü ínida. Rũ nüma ga Pedru rü nüxna nacuèxãchi ga yema ore ga Cori ga Ngechuchu namaã nüxũ ixuxũ ga ñaxũ:

“Nomatama i chũtaxũgu naxũpa na otã icaxũ, rü tomaëxpüxcũna taxütãma cugü quixu na chorũ duũxũ quixũ”, ñaxũ. ⁶² Rũ yexguma ga Pedru rü ínaxũxũ ga yéma. Rũ porãcũxũchi naxaxu.

Ngechuchugu nidaux- cürãügü

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Rũ yema yatügü ga Ngechuchuna daugüxũ, rü nagu nidauxcürãügü, rü nüxna nanaçuaixcagüxũ. ⁶⁴ Rũ nayadüxétügü, rü nachiwegu nidagügü, rü ñanagürügü: —¡Nüxũ nacuèx na texé cuxũ na idagüxũ! —ñanagürügü. ⁶⁵ Rũ muxũma ga to ga ore ga chixexũ namaã nixugüe.

**Ãëxgacügü ga tacügüpéxewa
nanagagü ga Ngechuchu**

(Mt 26.59-66; Mr
14.55-64; Cu 18.19-24)

⁶⁶ Rũ yexguma yangunegu rü nangutaquéxegü ga Yudfugüarũ ãëxgacügüerügü, rü paigüarũ ãëxgacügü, rü ngúexëerũügü ga Moĩchéarũ mugüwa nguxëetaegüxũ. Rũ ñuxũchi norũ purichãgüxũ namu na napéxewa Ngechuchuxũ nagagüxüçèx. Rũ yéma Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: ⁶⁷ —Toma rü nüxũ tacuáxchaũ rü cuma quixũ i Cristu rü éxna tama. ¡Tomaã cugü ixu! —ñanagürügü. Rũ Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Ngëxguma chi pemaã nüxũ chixuxgu na chomã chixũ i Cristu, rü tãũ chima choxũ peyaxögü. ⁶⁸ —Rũ ngëxguma chi pexna chacaxgu na tacüçèx choxna peçaxũ, rü tãũ chima choxũ pengãxũga, rü tãũ chima choxũ pingéxgü. ⁶⁹ —Natürũ ñuxmawena rü choma i Tupana Nane

na duũxũxũ chiĩxũ rü Chaunatũ ya Tupana ya poracũxũtawa tá changẽxma —ñanagürũ. ⁷⁰Rü yexguma guxũma ga yema ãẽxgacũgũ nüxna nacagũ, rü ñanagürũgũ: —¿Ẽxna cuma quiĩxũ i Tupana Nane? —ñanagürũgũ. Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürũ: —Ngũ. Tupana Nane chixĩ ngẽxgumarũ i pematama nüxũ pixuxürũ —ñanagürũ. ⁷¹Rü yexguma nügũmaã ñanagürũgũ ga yema ãẽxgacũgũ: —Ñuxma rü marũ taxucẽxma naxcẽx tadau i to i duũxũgũ i nüxũ ixuxũ i ñãã yatũchiga. Erũ yixematama marũ naãxwatama nüxũ taxĩnüẽ i norũ ore na ñuxũ ñaxũ —ñanagürũgũ.

Piratupéxewa nayexma ga Ngechuchu

(Mt 27.1-2,11-14; Mr
15.1-5; Cu 18.28-38)

23 Rü guxũma ga yema ãẽxgacũgũ rü inachigũ, rü ãẽxgacũ ga Dumacũãx ga Piratuxũtawa Ngechuchuxũ nagagũ. ²Rü yema Piratupéxewa inanaxũgũe ga Ngechuchuxũ na yaxugũexũ. Rü ñanagürũgũ: —Ñãã yatũ rü nüxũ itayangaugũ na cumaã nanuẽxẽeãxũ i duũxũgũ. Rü tomaã nüxũ nixu na tama namexũ na ãẽxgacũ ya Dumawa ngẽxmacũaxũ na tanaxũtanũxũ. Rü nügũ nixu na nüma na yĩxũ i torũ ãẽxgacũ i Cristu —ñanagürũgũ. ³Rü yexguma ga Piratu rü Ngechuchuna naca rü ñanagürũ: —¿Cuma quiĩxũ i Yudũfugũarũ ãẽxgacũ? —ñanagürũ. Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürũ: —Ngẽmaãcũ, ngẽma nüxũ quiuxũ chixĩ i chomax —ñanagürũ. ⁴Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürũ nüxũ ga paigũarũ ãẽxgacũgũ rü togũ ga duũxũgũ: —Chauxcẽx rü taxuũma i chixexũ naxũ i ñãã yatũ

—ñanagürũ. ⁵Natürũ nümagũ rü yexeraãcũ Ngechuchuxũ nixugũeama, rü ñanagürũgũ: —Nüma rü guxũ i Yudéaanewa nanangũexẽe i duũxũgũ na cuxchi naxaixũcẽx. Rü Gariréaanewa inanaxũgũ ga yemaãcũ na duũxũgũxũ nangũexẽexũ, rü ngẽmaãcũ nanaxũ ñuxmata nüma Yudéaanewa nangu —ñanagürũgũ.

Erodepéxewa nayexma ga Ngechuchu

⁶Rü yexguma yemaxũ naxĩnũgu ga Piratu, rü duũxũgũna naca rü ngoxi Gariréaanecũãx yixĩ ga Ngechuchu. ⁷Rü yexguma Piratu nüxũ inũgu ga aixcũma Gariréaanecũãx na yĩxũ ga Ngechuchu rü Gariréaanearũ ãẽxgacũ ga Erodexũtawa nanamu, yerũ Yerucharéũwa nayexma ga Erode ga yexguma. ⁸Rü yexguma Ngechuchuxũ nadẽuxgu ga Erode rü nataãẽxũchi. Yerũ nuxcũmama poraãcũ nüxũ nadauxchaũ, yerũ ũpaacũ nüxũ naxĩnũ ga nachiga. Rü ínananguxẽe na Ngechuchuxũ nadauxchaũxũ na napéxewa naxũãxũ ga wũxi ga mexũ ga taxũ ga Tupanaarũ poramaã naxũxũ. ⁹Rü muẽxpũxcũna Ngechuchuna naca ga Erode. Natürũ Ngechuchu rü tama nanangãxũ. ¹⁰Rü yema nayexmagũ ta ga paigũarũ ãẽxgacũgũ rü ngũexẽerũgũ ga Moĩchearũ mugũwa nguxẽeãegũxũ. Rü nümagũ rü poraãcũ Ngechuchuxũ ínaxuaxũgũ. ¹¹Rü yexguma ga Erode rü norũ churaragũ rü poraãcũ chixri Ngechuchumaã nachopetũ. Rü nagu nidauxcũraũgũ. Rü ñuxũchi wũxi ga ãẽxgacũchirugu nayacuxẽegũ na yemaãcũ nüxũ nacugũexũcẽx. Rü yemawena Piratuxũta wenaxarũ Ngechuchuxũ namu ga Erode. ¹²Rü woo ũpaacũ ga Piratu rü Erodemaã nügũchi na naxaixũ, natürũ yema ngunexũgu nixĩ ga nügũmaã nangũxmũexũ.

**Piratu rü Ngechuchumaã
nanaxuegu na nayuxücèx**

(Mt 27.15-26; Mr
15.6-15; Cu 18.39-19.16)

¹³Rü yexguma ga Piratu rü nanangutaquëxexëë ga paigüarü äëxgacügü, rü togü ga Yudfugüarü äëxgacügü, rü guxüma ga duüxügü ga yéma yexmagüxü. ¹⁴Rü Piratu ñanagürü nüxü: —Pema nuã chauxcèx penaga i ñaã yatü, rü nüxü pixu na chomaã nanuëxëëaxü i duüxügü. Natürü pepéxewa nüxna chaca i ngëmachiga rü ñuxma rü marü nüxü pedau na taxuüma nawa ichayangauxü i ngëma chixexü i naxcèx ípenaxuaxüxü. ¹⁵—Rü Erode rü ta taxuüma nawa inayangau i ngëma chixexü, rü ngëmacèx wenaxärü taxcèx nanamuëgu. Rü dücax, taxuüma i chixexü naxü na ngëmagagu nayuxücèx. ¹⁶—Rü ngëmacèx chorü churaragüxü tá chamu na naçuaixgüäxücèx, rü ñuxüchi tá chayangéx —ñanagürü. ¹⁷Rü nüma ga Piratu rü guxüguma ga yexguma yema petawa nanguuüxgu rü duüxügüxü nataäëxëëchaü namaã ga na yangéaxü ga wüxi ga yatü ga poxcuxü. ¹⁸Natürü guxüma ga yema duüxügü rü wüxigu inanaxügüe ga aita na naxüexü. Rü ñanagürügü: —¡Napoxcu i ngëma Ngechuchu! ¡Rü Barabáxü waxi ínanguxuchixëë! —ñanagürügü. ¹⁹Rü yema Barabá rü napoxcu yerü üpaacü Yerucharéüwa äëxgacümaã nananuëxëë ga duüxügü, rü ñuxüchi namáëta. ²⁰Natürü ga Piratu rü wenaxärü duüxügümaã nidexa, yerü nüma rü Ngechuchuxü ningéxchaü. ²¹Natürü ga duüxügü rü yexeraäcü aita naxüe rü ñanagürügü: —¡Curuchawa yapota! ¡Curuchawa yapota! —ñanagürügü. ²²Rü Piratu norü tomaëxpüxcüna duüxügümaã nidexa, rü ñanagürü: —Dücèx, ¿tacü rü chixexü éxna naxü? Choma rü taxuüma i chixexüxü

nawa ichayangau na ngëmacèx chanayuxëëxü. Rü chorü churaragüxü tá chamu na naçuaixgüäxücèx, rü ñuxüchi tá chayangéx —ñanagürü. ²³Natürü nümagü ga duüxügü rü yexeraäcü aita naxüeama, rü naxcèx ínacagü na curuchawa yapotaäxücèx. Rü yema na nayexeragüamaxü ga yema duüxügü rü düxwa ga Piratu rü duüxügüga naxünu. ²⁴Rü nüma ga Piratu rü norü churaragüxü namu na naxügüäxücèx ga yema duüxügü naxwëxegüxü. ²⁵Rü Barabáxü ningéx, yerü yema nixí ga duüxügü naxcèx ícagüxü. Rü yema Barabá nixí ga poxcuxü naxcèx na duüxügüxü äëxgacümaã nanuëxëëxü rü namáëtaxü. Rü yexguma ga Piratu rü duüxügüna Ngechuchuxü namu na namaã naxügüäxücèx ga yema nümagü nanaxwëxegüxü.

Ngechuchuxü curuchawa nipotagü

(Mt 27.32-44; Mr
15.21-32; Cu 19.17-27)

²⁶Rü yema duüxügü rü Ngechuchuxü nigagü na curuchawa yanapotagüäxücèx. Rü yexguma Ngechuchuxü yagagüyane, rü yexma namagu nüxü nangaugü ga wüxi ga yatü ga Chireneçüäx ga nañewa ne ücü. Rü Chimáü nixí ga naega. Rü Chimáüxü niyauxgü ga duüxügü, rü naätügu ngixü naxünagügü ga curucha na Ngechuchuwe ngixü nangexücèx. ²⁷Rü muxüma ga duüxügü rü nawe narüxí. Rü yema duüxügütanüwa nayexmagü ga muxüma ga ngexügü ga auxexü rü aita üexü, yerü Ngechuchucèx nangechaügü. ²⁸Natürü ga Ngechuchu rü yema ngexügüxü nadawenü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngeçügüx, Pa Yerucharéüçüäx ¡taxü i chauxcèx pexauxexü, natürü pegücëxtama pexauxe rü pexacügücèx! ²⁹—Erü nawa tá nangu i ngunexügü i nagu ñagüxü tá i duüxügü:

“Tataãegü ya yíxema ngeãxta ya taxuacüma äxãcügüxe, rü taguma tacharaügüxe, rü taguma maïxãcügüxe, erü taxucatãma tümaxãcügücèx taxauxe”, ñagüxü. ³⁰—Rü ngëxguma i duïxügü rü tá mëxpünegüxü nacèèxügü rü ñanagürügü tá:

“¡Toétügu rübuemü!” ñanagürügü tá. Rü tá ngüchitaerugüxü nacèèxügü, rü ñanagürügü tá:

“¡Toxü idüxétügü!” ñanagürügü tá. ³¹—¿Erü ñuxãcü tá namaã nachopetü i ngëma duïxügü i aixcüma chixexü ügüxü, ega ñaã chixexü chomaã naxügügu na woo taxuüma i chixexü chaxüchiréxü? —ñanagürü ga Ngechuchu. ³²Rü yéma nanagagü ta ga taxre ga máëtagüxü na Ngechuchurüü curuchawa yanapotagüãxücèx. ³³Rü yexguma nawa nangugügu ga yema nachica ga Duïxëeruchinèxägu äegaxü, rü yéma curuchawa Ngechuchuxü nipotagü. Rü yema taxre ga máëtagüxü rü ta Ngechuchurüü curuchawa nipotagü, wüxi ga norü tügünecüwawa rü to ga norü toxwecüwawa. ³⁴Rü yexguma Ngechuchuxü curuchawa íyapotagüyane, rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pa Chaunatüx, ¡nüxü nangechaü i ñaã duïxügü, erü tama nüxü nacüèxgü na tacü rü chixexü naxüèxü! —ñanagürü. Rü yema churaragü rü nanade ga Ngechuchuchiru. Rü ñuxüchi wüxi ga díeru ngíxü nañanagügü na yemawa nüxü nacüèxgüxücèx na texéarü tá yíxü ga yema Ngechuchuchiru. ³⁵Rü duïxügü rü yéma inarüdaunü. Natürü yema Yudüguarü äëxgacügü rü Ngechuchuxü nacugüe, rü ñanagürügü: —Nüma rü togüxü namaxëxë. ¡Ëcü, ñuxma rü nügütama namaxëë ega aixcüma Cristu ya Tupana nüxü unetacü yixügu! —ñanagürügü. ³⁶Rü yema churaragü rü ta Ngechuchuxü nacugüe. Rü naxütawa naxí, rü

nüxna nanaxã ga binu ga üxchiücü. ³⁷Rü ñanagürügü nüxü: —Ega Yudüguarü äëxgacü ya tacü quixügu, ¡rü cugütama rüngüxëë i ñuxmax, na ícunguxuchixücèx! —ñanagürügü. ³⁸Rü norü curuchatapéxewa nipota ga wüxi ga mürapewaxacü ga äegatachinüxü ga Griégugügawa rü Dumacüãxgügawa rü Yudüfugügawa ümatüxü ga ñaxü: —Daa nixí ya Yudüfugüarü Äëxgacü ya Tacüxüchi —ñaxü. ³⁹Rü wüxi ga yema máëtaxü ga naxrüü curuchawa ipotaxü rü Ngechuchumaã naguxchiga, rü ñanagürü: —Ega aixcüma Cristu quixügu, ¡rü cugütama rüngüxëë na ícunguxuchixücèx, rü toxü rü ta rüngüxëë na ítangüxüxücèx! —ñanagürü. ⁴⁰Natürü ga yema to ga máëtaxü rü namücüxü ínangaxüchiamä, rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü naxrüü na curuchawa quipotachiréxü, ¿rü ngëxguma rü ta tama Tupanaxü cumüxü? ⁴¹—Yixema rü name nixí na ipoxcüxü erü tagagütama nixí i ngüxü ingegüxü erü ngëma nixí i törü natanü naxcèx ga yema chixexü ga ixügüxü. Natürü daa yatü rü taxuüma i chixexü naxü —ñanagürü. ⁴²Rü yexguma ga yema máëtaxü rü ñanagürü: —Pa Ngechuchux, ¡choxna nacüèxãchi i ngëxguma wenaxärü núma cuxüxgu rü äëxgacüxü ícunguxgu! —ñanagürü. ⁴³Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Aixcüma cumaã nüxü chixu rü ñomatátama i ngunexügü chomaã cüngëxma i mexëchixü i naãnewa —ñanagürü.

Nayu ga Ngechuchu

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Cu 19.28-30)

⁴⁴Rü yexguma tocuchiwa nanguxgu rü guxüwama naxëãne ñuxmata tomaëxpüxarü orawa nangu ga yáuanecü. ⁴⁵Rü ga üèxcü rü nixo. Rü tupauca ga taxünearü tüyemachiüxü rü

ngāxūgu narūgaute. ⁴⁶Rū yexguma ga Ngechuchu rū poraācū aita naxū rū nānagūrū: —Pa Chaunatūx, cuxmēxwa chanangéx i chauāē —nānagūrū. Rū yema nāxguwena rū nayu. ⁴⁷Rū yexguma yema churaragūarū āēxgacū ga Dumacūāx nūxū dēuxgu ga yema ngupetūxū, rū Tupanaxū nicuēxūū, rū nānagūrū: —Aixcūma nāā yatū rū taxūma i chixexū naxū —nānagūrū. ⁴⁸Rū guxūma ga yema togū ga duūxūgū ga yema yexmagūxū rū nūxū daugūxū ga yema ngupetūxū, rū poraācū nangechaūgūācūma napatacēx nawoegu. ⁴⁹Natūrū guxūma ga yema duūxūgū ga aixcūma Ngechuchuxū cuēxgūxū rū yaxūwa- tama nūxū narūdaunū ga yema ngupetūxū. Rū yema duūxūgūtantiwa ta iyexmagū ga yema ngecūgū ga Ngechuchuwe rūxīcū ga yexguma Gariréaanewa ne naxūxgu.

Ngechuchu rū naxmaūgu nayanaxūcuchigū

(Mt 27.57-61; Mr
15.42-47; Cu 19.38-42)

⁵⁰Rū nayexma ga wūxi ga yatū ga Yudéaanewa yexmane ga iāne ga Arimatéacūāx, rū Yúche nixī ga naega. Rū nūma rū Yudfugūarū āēxgacūgūtantiwa naxū, natūrū namecūma rū meā namaxū. ⁵¹Rū nūma rū poraācū inānanguxēē na inanguxū ga Tupana na yéma āēxgacū yīxūcēx. Rū yemacēx tama norū me nixī ga yema Ngechuchumaā naxūgūxū ga yema togū ga namūcūgū ga āēxgacūgū. ⁵²Rū nūma ga Yúche rū Piratuxūtawa naxū, rū Ngechuchuxūnecēx inayaca. ⁵³Rū curuchawa nayayaxu ga Ngechuchuxūne, rū wūxi ga dūxruūmaā nananuque. Rū wūxi ga naxmaū ga nutaarū mēxpūxūwa yacaxmaūgūxūgu nayanaxūcuchi. Rū yema naxmaū rū nayexwacaxū, rū taguma texéxū nagu yaxūcuchigūxū nixī. ⁵⁴Rū yema nixī

ga ngunexū ga nagu Yudfugū nūgū imexēēgūxū naxcēx ga ngūxchigaarū ngunexū. Rū marū ningóonechaū ga yema ngūxchigaarū ngunexū. ⁵⁵Rū yema ngecūgū ga Ngechuchumaā Gariréaanewa ne icū, rū Ngechuchuxū íyaxūcuchigūxūwa íyadaugū. Rū nūxū idaugū ga nūxācū na íyaxūcuchigūxū ga naxūne. ⁵⁶Rū yexguma ngīpatawa nangugūgu, rū inamexēēgū ga pumara rū chixū. Rū iringūgū ga ngūxchigaarū ngunexūgu, yerū yema nixī ga Tupanaarū mu.

Yuwa inarūda ga Ngechuchu

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Cu 20.1-10)

24 Rū pēxmamaxūchi ga yūxiarū ngunexūgu, rū yema ngecūgū rū wenaxarū naxmaūwa íyadaugū. Rū yéma inangegū ga yema pumara ga yamexēēgūxū. Rū naīgū ga ngecūgū rū ta ngīxū íyaxūmūcūgū. ²Rū yexguma yéma nangugūgu, rū nūxū iiyangaugū ga marū na inaxūgachixū ga guma nuta ga naxmaūarū ngūxtaūxū. ³Rū yexma nagu ichocu, natūrū taxūma idaugū ga naxūne ga Cori ga Ngechuchu. ⁴Rū yema ngecūgū rū poraācū íbaixāchiāēgū, rū tama nūxū icuēxgūēga ga tacū na naxūgūxū. Rū ngūrūāchi nūxū idaugū ga taxre ga yatūgū ga ngīxūtagu chigūxū ga poraācū iyaurachirutanūcūxū. ⁵Rū yema ngecūgū rū iyarūmaxāchierugū, yerū poraācū imuūē. Rū yemacēx ga yema yatūgū rū nānagūrūgū ngīxū: —¿Tūxcūū nuxā yuetamaūgu naxcēx peyadau ya yima maxūcū? ⁶—Nataxuma i nuā ya Ngechuchu, erū marū wena namaxū. ¡Rū nūxna pecuēxāchie ga yema ore ga pemaā nūxū yaxuxū ga yexguma Gariréaanewa nayexmagu! ⁷—Yerū pemaā nūxū nixu ga nūxācū pecaduāxgūxū tá na yayauxgūxū, rū curuchawa na yapotagūāxū, rū nūxācū tomaēxpūx

i ngunexũgu tá wena na namaxũxũ —ñanagürügü ga yema yatügü. ⁸Rü yexguma ga yema ngecügü rü nüxna icuèxächie ga yema Ngechucharü ore. ⁹Rü nüxna iwoegu ga yema naxmaũ. Rü yema 11 ga Ngechucharü ngüexügümaã nüxü iyarüxugüe ga guxüma ga yema nüxü nadaugüxü. Rü guxüma ga togü ga yaxögüxü ga yéma yexmagüxümaã rü ta nüxü iyarüxugüe. ¹⁰Rü María ga Magadácüãx, rü Cuána, rü María ga Chaütiágu naé, rü naigü ga ngecügü iyixi ga wüxigu yéma Ngechucharü ngüexügüxütawa nangegüci ga yema ore. ¹¹Natürü yema ngüexügücèx rü ñnucamare nixi ga yema ore, rü tama ngixü nayaxögüchaü. ¹²Natürü ga Pedru rü inañaächí, rü ínayadau ga naxmaüwa. Rü yexguma nagu yadaucuchigu ga naxmaü, rü nüxü nadau ga düxruügü ga wüxicüwagu na nanuxü. Rü poraäcü nabaixächiaë namaã ga yema ngupetüxü, rü baixächiaëäcüma napatacèx nataegu.

**Emaüärü namawa
nangox ga Ngechuchu**

(Mr 16.12-13)

¹³Rü yema ngunexügutama rü taxre ga yema Ngechucharü ngüexügü rü wüxi ga ñane ga Emaüwa naxi. Rü norü yaxü ga guma ñane rü 11 ga kilómetru nixi nüxna ga Yerucharéü. ¹⁴Rü yexguma namagu naxiyane, rü nachigagu nidexatanü ga guxüma ga yema ngupetüxü. ¹⁵Rü yexguma yemachigagu iyadexatanüyane, rü nümatama ga Ngechuchu rü ngürüächí naxcèx yéma nixü, rü natanügu nixüchigü. ¹⁶Natürü yema ngüexügü rü woo Ngechuchuxü nadaugü, rü tama nüxü nacuèxgüéga na Ngechuchu yiixü, yerü Tupana rü nanatoöëgü na tama Ngechuchuxü nacuèxgüxücèx. ¹⁷Rü yexguma ga Ngechuchu, rü yema taxre ga ngüexügüna naca, rü ñanagürü:

—¿Tacüchiga nixi i pidexatanüxü na nuxã namagu na pexixü? ¿Rü tacücèx nixi i pengechaüèxü? —ñanagürü. ¹⁸Rü wüxi ga yema ngüexü ga Creopágu äegaxü nanangãxü, rü ñanagürü: —Guxüma i duüxügü nixi i nüxü cuáxü ga yema yexwaca ngupetüxü ga Yerucharéüwa. Rü cuma na yexma cunaxüänechirèxü rü maneca cuxicatama nixi i tama nüxü cucuáxü ga yema ngupetüxü —ñanagürü. ¹⁹Rü yexguma ga nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Tacü nangupetü ga Yerucharéüwa? —ñanagürü. Rü nanangãxügü ga yema ngüexügü, rü ñanagürügü: —Poraäcü chixexü nüxü naxüpetü ga Ngechuchu ga Nacharétüãx. Nüma ga Ngechuchu rü Tupanaärü orearü uruü ga mecü nixi. Rü Tupanapéxewa rü duüxügüpéxewa namecüma rü nanaxü ga taxü ga cuèxruügü ga Tupanaärü poramaã naxüxü, rü meã duüxügüxü nangüexèë. ²⁰—Natürü ga paigüarü äëxgacügü rü tóru äëxgacügü rü nayayauxgü. Rü Dumacüãx ga äëxgacügüna nanamugü na curuchawa yapotagüäcüma nayuxèëgüäxücèx. Rü yemaäcü nayamèxgü. ²¹—Toma nüxü tacuèxgu rü nüma tá nixi i tomaã naporaxü na ínganguchixüçèx i tachiüäne nüxna i Dumacüãxärü äëxgacü. Rü ñuxma rü marü tomaèxpüx i ngunexü nawena nixi ga na yamèxgüäxü. ²²⁻²³—Natürü tama ngëxícatama nixi, yerü ñuxre ga ngexügü ga totanüxü rü toxü ínayaßaixgügü. Yerü yema ngexügü rü pèxmamaxüchi ínayadaugü ga naxmaüwa, rü tama nüxü inyangaugü ga naxüne ga guma Ngechuchu. Rü yemacèx ga yema ngexügü rü toxcèx nawoegu, rü tomaã nüxü nayarüxugüe ga nüxü na nadaugüxü ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxüçüãx. Rü yema daxüçüãxgü rü namaã nüxü nixugügü ga Ngechuchu rü na namaxüxü

—ñanagürügü. ²⁴Rü yexguma yema ngexügüarü orexü taxinüëgu, rü ñuxre ga tomücügü rü naxmaüwa inayadaugü. Rü yema ngexügü nüxü ixugüxürüü nüxü inayangaugü ga naxmaü. Natürü tama Ngechuchuxü nadaugü —ñanagürügü. ²⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü tama peäeta ipexü i pemax? ¿Rü ñuxgura tá ta ipeyaxögüxü i nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügüarü ore? ²⁶¿Rü tama éxna nüxü pecuèx ga yema ngüxü tá na yangexü ga Cristu naxüpa na daxügüxü i nañewa naxüxü, na ngema äëxgacü yïixücèx? —ñanagürü. ²⁷Rü yexguma inanaxügü ga namaã na nangoxëëäxü ga guxüma ga Tupanaärü ore ga nachiga ümatüxü. Rü yema Tupanaärü ore ga Moïché ümatüxümaã inanaxügü. Rü ñuxüchi namaã nüxü nixu ga guxüma ga yema Tupanaärü ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatügüxü. ²⁸Rü yexguma yema iäne ga Emaüwa nangugügu, rü Ngechuchu rü nümaxü toxnamana nügü naxüxëeneta. ²⁹Natürü ga yema ngüexügü rü nüxü nacèxügü na yexma naxäüxücèx, rü ñanagürügü: —¡Nuxma toxütagu nape, erü marü nayáuane, rü paxa tá nachüta! —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü nawe yexma narüxäüx. ³⁰Rü yexguma chibücèx wüxiwa mechawa natogügu, rü Ngechuchu nanayaxu ga päü. Rü Tupanana moxë naxcèx naxã. Rü ñuxüchi inanabücu, rü wüxichigüna nanaxã. ³¹Rü yexgumatama naäëxü nicuèxächitanü. Rü nüxü nacuèxgü na guma yïixü ga Ngechuchu. Natürü yexgumatama ngürüächü inayarütaxu ga nümax. ³²Rü yema taxre ga ngüexügü rü nügümaã ñanagürügü: —¿Tama éxna ga itaäëgüxü ga tóru maxünewa ga yexguma namawa tamaã yadeaxgu rü tamaã nangoxëëägu

ga Tupanaärü ore i ümatüxü? —ñanagürügü. ³³Rü yexgumatama ga yema taxre ga ngüexügü rü inaxiächü ga Yerucharéücèx na nawoegüxü. Rü yexma nüxü nayangau ga na inangutaquéxegüxü ga yema 11 ga Ngechuchuarü ngüexügü rü togü ga natanüxügü. ³⁴Rü yema duüxügü ga ingutaquéxegüxü rü ñanagürügü nüxü: —Aixcüma nixi i marü wena namaxüxü ya Cori ya Ngechuchu. Rü Chimáü ga Pedru rü marü nüxü nadau —ñanagürügü. ³⁵Rü yexguma ga yema taxre ga ngüexügü rü ta nüxü nixugügü ga yema nüxü ngupetüxü ga namawa, rü ñuxäcü nüxü na yacuèxächitanüxü ga guma na yïixü ga Ngechuchu ga yexguma päü inabücxgu.

**Ngechuchu rü norü
ngüexügücèx nangox**

(Mt 28.16-20; Mr
16.14-18; Cu 20.19-23)

³⁶Rü yexguma yemaäcü íyadexagüyane, rü ngürüächü norü ngäxütanügu nachi ga Ngechuchu. Rü nüxü narümoxë, rü ñanagürü: —Nuxmaë Pa Chorü Duüxügüx —ñanagürü. ³⁷Natürü nümagü rü nabaixächüiäëgü, rü poracü namuüë, yerü nagu naxinüëgu rü wüxi ga naxchixixümare nadaugü. ³⁸Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü pebaixächüiäëgü rü tama peyaxögü na choma chüxü? ³⁹— ¡Dücèx, nüxü pedèux ya choxméxgü rü chaucütügü! Rü chomatama chixi. ¡Rü choxü pingögü rü meã choxü perüdaunü! Erü wüxi i naxchixi rü tama choxü pedauxürüü naxámachi rü naxäxchinèxã —ñanagürü. ⁴⁰Rü yema ñaxguwena, rü nüxü nanawéx ga naxméx rü nacutü. ⁴¹Natürü ga yema duüxügü rü yexguma rü ta tama nüxü nayaxögü, yerü nabaixächüiäëgü rü nataäëgü. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü

nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Pexü nangëxmaxü i òna i nuã? —ñanagürü. ⁴²Rü yexguma nüxna nanaxägü ga wüxi ga choxni ga iguxüchipexe rü wüxiweü ga berure. ⁴³Rü nüma ga Ngechuchu rü nanayaxu. Rü yema duüxügüpëxewa nanangõx. ⁴⁴Rü ñuxüchi ñanagürü nüxü: —Rü yema choxü ngupetüxü rü yema nixi ga pemaã nüxü chixuxü ga yexguma tauta chayuxgu rü petaniwa chayexmagu. Yerü yexguma rü pemaã nüxü chixu rü ñacharügü:

“Rü tá ningu i guxüma i Tupanaärü ore i chauchiga ümatüxü i Wiyægüarü poperawa, rü Moïché ümatüxü i mugüwa, rü ore i nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxüwa”, ñacharügüchiréx pexü. ⁴⁵Rü yemaäcü namaã nanangoxëë ga Tupanaärü ore ga ümatüxü. ⁴⁶Rü ñanagürü nüxü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü nüxü nixu rü choma i Cristu rü tá chayü, rü tomaëxpüx i ngunexügu rü tá wena chamaxü. ⁴⁷—Rü yematama ore i ümatüxüwa nüxü nixu rü tá chauégagu tá nixi i nüxü yaxugüxü i ore i mexü. Rü Yerucharéüwa tá inaxügi i ngëma ñuxmatáta guxü i naãnewa nangu na ngëmaäcü duüxügü nüxü rüxoëxüçëx i nacüma i chixexü na Tupana nüxü nüxü ngechaüxüçëx i norü pecadügü. ⁴⁸—Rü

ñuxma rü pematama nixi i chorü orearü uruügü, rü tá duüxügümaã nüxü pixu ga yema chauxütawa nüxü pedaugüxü rü nüxü pexinüëxü. ⁴⁹—Rü dücax, choma rü pexcëx tá núma chanamu i Naãë i Üünexü ga pexcëx nüxü naxunetaxü ya Chaunatü. Natürü chanaxwëxe i númatátama daa iãne ya Yerucharéüwa pengëxmagü, ñuxmatáta penayauxgü i ngëma Tupanaãë i Üünexü i daxüwa ne üxü i tá pexü poraexëëxü —ñanagürü.

Ngechuchu rü daxügüxü ga naãnewa naxü

(Mr 16.19-20)

⁵⁰Rü yexguma ga Ngechuchu rü Yerucharéüärü toxnamana norü ngüexügüxü nagagü, ñuxmata Betániãärü ngaicamana nangugü. Rü yëma norü ngüexügüétü nawémëx, rü Tupanana naxcëx naca na nüxü nangüxëëxüçëx. ⁵¹Rü yexguma yema ngüexügüçëx nayumüxëguwena rü nüxna nixügachi. Rü Tupana daxügüxü ga naãnewa nanaga. ⁵²Rü nümagü ga norü ngüexügü rü Ngechuchuxü nicuëxüügü. Rü ñuxüchi taãëäcüma Yerucharéüçëx nawoegu. ⁵³Rü guxügüma tupauca ga taxünewa naxüxü, rü yëma Tupanaxü nicuëxüügü. Rü ngëmaäcü yï.

ORE I MEXŨ GA CUÁŨ ÜMATÜXŨ

Tupana Nane rü duũxũãcü nangox

1 Naxũpa ga guxũma, rü marü nayexma ga Tupana Nane. Rü Tupanamaã nayexma rü woetama Tupana nixĩ ga nümax. Nüma rü Tupanaãrü Ore nixĩ i naega erü tamaã nüxũ nixu i Tupanachiga. ²Rü naxũpa ga guxũma rü nüma ga Tupana Nane rü naxũtawatama nayexma. ³Rü guma Nanexũ nixĩ ga namuxũ ga Tupana na naxũãxũcèx ga guxũma. Rü nataxuma i tacü i ñuxma ngèxmaxũ i tama nüma naxũxũ. ⁴Rü Nanewa nixĩ i nangexmaxũ i maxũ. Rü ngema maxũ rü guxũ i duũxũgüarü ngóonexèëruũ nixĩ. ⁵Rü yima Nane rü woo chixexũ íporaxũwa rü duũxũgũxũ nüxũ nacuèxèë i Tupanachiga. Rü ngëma chixexũ rü taxucü-rüwama ngëma mexũxũ narüyexera. ⁶⁻⁷Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Cuáũ ga baiũxèëruũgu äegacü. Rü guma nixĩ ga Tupana núma namucü na nüxũ yaxuxũcèx ga nachiga ga guma ngóonexèëruũ na yemaãcü guxãma nüxũ yaxögũxũcèx. ⁸Rü nüma ga Cuáũ rü tama Tupana Nane ya duũxũgüarü ngóonexèëruũ nixĩ. Natürü nüma nixĩ ga Tupana núma namuxũ na nüxũ yaxuxũcèx ga nachiga ga guma ngóonexèëruũ. ⁹Rü ñoma ga naãnewa nangu ya yima aixcüma Tupana Nane ixĩcü i guxũma i duũxũgũxũ ngóonetanüxèëcü. ¹⁰Rü nüma ga guma Nane ga Tupanaãrü Ore ixĩcü rü ñoma ga naãnewa nayexma. Rü woo nagagu nixĩ ga naxũãxũ ga guxũma ga ñoma ga naãne, natürü ñoma ga naãne-cũãx ga duũxũgü rü tama nüxũ nacuèxgü na texe yĩxũ.

¹¹Nuã norü naãnewatama nangu, natürü norü duũxũgü ga Yudfugü rü tama nanayauxgü. ¹²Natürü guxema nayauxgüxe rü nüxũ yaxögüxe rü tüxü nanatauxchaxèë na Tupanaxãcügü tixigũxũ. ¹³Rü ñuxma rü Tupanaxãcügü tixigü ga guxema yaxögüxe. Natürü tama noxri tabuexũgagu nixĩ i ngëma rü tama tümanatũgüarü ngüchaũgagu nixĩ. Natürü i ñuxma rü Tupanaxãcügü tixigü ga guxema yaxögüxe yerü nümatama ga Tupana rü naxãcügũxũ tüxũ nixigüxèë. ¹⁴Rü nüma ya yima Nane ya Tupanaãrü ore ixĩcü rü duũxũãcü nangox. Rü totanüwa nayexma rü poraãcü toxũ nangechaũ rü aixcüma nixĩ ga norü ore. Rü toma nüxũ tadaugü ga ñuxãcü na naxüünexũ. Rü Nanatüxütawa nanayaxu ga yema üüne yerü nügümaã nüxũ nawüxicèx ga nüma. ¹⁵Rü gumachigaxũ nixĩ ga yaxuxũ ga Cuáũ ga yexguma ñaxgu: —Daa nixĩ ga guma pemaã nüxũ chixuchigacü ga yexguma ñachaxgu:

“Rü yima chowëama ne ücü rü choxũ rüyexeracü nixĩ, yerü woetama marü nayexma ga tauta chabuxgu ga chomax”, ñanagürü ga Cuáũ. ¹⁶Rü yima Tupana Nane rü namecümãxũchi rü naxmèxwa nangèxma i guxũma. Rü naxütawa nixĩ i nayauxgũxũ i guxũma i ngüxèëgü. ¹⁷Rü Moichéxũ nixĩ ga namuxũ ga Tupana na tüxü nangüxèëxũcèx ga yema norü mugü. Natürü Ngechuchu ya Cristuxũ nixĩ ga namuxũ na tüxü nangüxèëxũcèx na yigü ingechaũgũxũ rü nagu imaxèxũcèx i ore i aixcüma ixixũ. ¹⁸Taguma texé ñuxgu nüxũ tadau ga Tupana. Natürü Nane ya nügümaã nüxũ wüxicacü nixĩ ya tüxü nüxü cuèxèëcü. Rü yima Nane rü Tupanaxũchi nixĩ, rü Nanatümaã wüxiwa nangèxmagü.

Cuáŭ ga baiũxēeruũ rü nüxũ nixu ga Ngechuchu ya Cristuchiga

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹Rü yema Yudfugüarü äëxgacügü ga Yerucharécũãx rü Cuáŭ ga baiũxēeruũxütawa nanamugü ga paigü rü Lebftanüxügü na nüxna yacagüxücèx na texe yiixũ. ²⁰Rü nũma ga Cuáŭ rü meãma nügü nixu, rü ñanagürü: —Tama nixĩ i Cristu chixũ i chomax —ñanagürü. ²¹Rü wenaxãrũ nüxna nacagü rü ñanagürügü: —¿Texé éxna quixĩ? ¿Éxna cuma ga nuxcũmaücü ga Tupanaãrũ orearü uruũ ga Ería quiixũ? —ñanagürügü. Rü Cuáŭ nanangãxũ rü ñanagürü: —Tama Ería chixĩ —ñanagürü. Rü nümagü rü wenaxãrũ nüxna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Éxna cuma quiixũ ya yima orearü uruũ ga Moĩché nüxũ ixucü ga Ínguxchaücü? —ñanagürügü. Rü Cuáŭ nanangãxũ rü ñanagürü: —Tama yima chixĩ —ñanagürü. ²²Rü yexguma ñanagürügüama: —¿Éxna texé quiixũ? Erü tanaxwèxe i ngẽma núma toxũ mugüxũxütawa tanange i curü ngãxũga. ¿Rü nüxũ ñacuxũ i ñuxma na texé quiixũ? —ñanagürügü. ²³Rü Cuáŭ nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Choma nixĩ i ngẽma duũxũ i dauxchitawa i ngextá taxũema íxãpataxũwa tagaãcü ñachaxũ:

“¡Rü nüxũ perixoe i pecũma i chixexũ rü ipeyanawéxãchixēèx i perü maxũ naxcèx ya Cori ya Tupana!” ñachaxũ, guma nuxcũmaücü ga orearü uruũ ga Ichaxía nüxũ ixuxũrũũ —ñanagürü. ²⁴⁻²⁵Rü yexguma ga yema paigü rü Parichéugü yéma mugüxũ ga Cuáŭmaã na yanadexagüxücèx rü wenaxãrũ nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —Rü ngëxguma tama Cristu quixĩgu, rü tama Ería quixĩgu, rü tama yima orearü uruũ ya Ínguxchaücü quixĩgu, ¿rü tüxciũ i duũxügüxũ ícubaiũxēèxũ i ñuxmax?

—ñanagürügü nüxũ. ²⁶⁻²⁷Rü Cuáŭ nanangãxũ rü ñanagürü: —Choma rü dexãwamare íchanabaiũxēè i duũxügü. Natürü petanũwa nangëxma ya yima tama nüxũ pecuãcü ya choweama ne ücü. Rü choma rü napëxewa rü taxuwama chame, rü bai i norü chapatucunügüarü wëgüwa chame —ñanagürü ga Cuáŭ. ²⁸Rü yema nachica ga Betániãgu äegaxũwa nixĩ ga Cuáŭ ga nüxũ yaxuxũ ga yema ore. Rü natü ga Yudãũãrũ tocutüwa nixĩ ga yema nachica ga ngextá Cuáŭ duũxügüxũ íbaiũxēèxũwa.

Ngechuchu nixĩ ga Tupana núma namucü na duũxügüarü pecaducèx nayuxücèx

²⁹Rü moxũãcü ga Cuáŭ rü Ngechuchuxũ nadau ga naxcèx na yaxuxũ. Rü ñanagürü ga Cuáŭ: —¡Rü dücax! Daa nixĩ ya yima Tupana núma namucü na nayuxücèx na ñoma i naãnecũãx i duũxügüarü pecaduxũ iyanaxoxēèxücèx. ³⁰—Rü choma rü daa Ngechuchuchigaxũ nixĩ ga chixuxũ ga yexguma ñachagu:

“Rü choweama ne naxü ya wüxi ya chorü yexeracü, yerü núma rü woetama nayexma ga tauta chabuxgu ga chomax”, ñachagu. ³¹—Rü chomatama ga noxri rü tama nüxũ chacuèx ga texe na yiixũ ga nümax. Natürü núma chaxũ na dexãwamare duũxügüxũ íchibaiũxēètanüxücèx na tatanixũ i Yudfugü nüxũ cuèxgüxücèx na texé yiixũ —ñanagürü. ³²Rü ñanagürü ta ga Cuáŭ: —Rü chomatama nüxũ chadau ga Tupanaãe ga Üünexũ ga yexguma wüxi ga muxtucurüũ daxüwa ínaxexeegu rü Ngechuchuxũnegu yanawëxgux. ³³—Choma rü noxri tama nüxũ chacuèx ga texe na yiixũ ga nümax. Natürü ga Tupana ga choxũ mucü na dexãwamare duũxügüxũ íchabaiũxēèxücèx, rü ñanagürü choxũ:

“Rü yima nüxũ cudadü ya chauãẽ i Üünexũ naetügu íruxexeeçü, rü yima tá nixĩ ya chauãẽ i Üünexũ duũxũgũna nguxẽecü”, ñanagürü choxũ. ³⁴—Choma rü marü yima Ngechuchuxũ chadau rü pemaã nüxũ chixu na nüma rü aixcũma Tupana Nane yĩxũ —ñanagürü.

Nüxĩraũxũ ga norü ngüexũgü ga Ngechuchu

³⁵ Moxũãcü rü wenaxãrũ Cuãũmaã yema nachicawa tayexmagü ga toma ga taxre ga norü ngüexũgü. ³⁶ Rü yexguma Ngechuchuxũ nadẽuxgu ga yéma na naxüpetüxũ, rü Cuãũ rü ñanagürü toxũ: —¡Dücèx! Yima nixĩ ya Tupana núma namücü na pecaducèx nayuxüçèx —ñanagürü. ³⁷ Rü toma ga Cuãũãrũ ngüexũgü rü nüxũ taxĩnüẽ ga yexguma yema ñaxgu. Rü Ngechuchuwe tarüxĩ. ³⁸ Rü nügü ínidau ga Ngechuchu, rü toxũ nadau ga nawe na tarüxixũ. Rü toxna naca rü ñanagürü toxũ: —¿Tacüçèx pedau? —ñanagürü. Rü tomagü rü ñatarügügü: —Pa Ngüexẽerüx, ¿ngexta nixĩ i cupexü? —ñatarügügü. ³⁹ Rü Ngechuchu toxũ nangãxũ, rü ñanagürü toxũ: —¡Nuã chowe perüxĩ rü ípeyadẽux! —ñanagürü. Rü nawe tarüxĩ, rü nüxũ tadaugü ga na ngexta napexũ. Rü yexguma yéma tangugügu, rü marü ägümücüarü orawa nangu ga na nayáuanexũ. Rü yexma naxütagu tarücho rü ñuxmata nachüta. ⁴⁰ Rü choma chixĩ ga noxri Cuãũ ga baiüxẽerüxũ chaxĩnũxũ ga yixcama Ngechuchuwe charüxũxũ. Rü chomücü rü Aũdré nixĩ. Rü nüma rü Pedru ga Chimãũeneẽ nixĩ. ⁴¹ Rü yexgumatama ga Aũdré, rü naeneẽ ga Chimãüçèx nayadau. Rü ñanagürü nüxũ: —Rü marü nüxũ itayangau ya yima Cristu ga nuxcũma Tupana nüxũ unetacü —ñanagürü. ⁴² Rü yemawena,

rü Ngechuchu íyexmaxũwa Chimãũxũ naga ga Aũdré. Rü yexguma Ngechuchu Chimãũxũ dẽuxgu, rü ñanagürü nüxũ: —Cuma nixĩ i Chimãũ i Cuãũ nane quĩxũ. Natürü i ñuxmawena rü Nuta tá nixĩ i cuéga —ñanagürü. Rü ngẽma naega rü Pedru ñaxũchiga nixĩ.

Ngechuchu rü naxcèx naca ga Piripi rü Natanae

⁴³ Rü moxũãcü ga Ngechuchu rü nügü namexẽẽ na Gariréaanewa naxũxüçèx. Rü Piripixũ inayangau rü ñanagürü nüxũ: —¡Chowe rüxü! —ñanagürü. ⁴⁴ Rü nüma ga Piripi rü ñane ga Bechãfadacũãx nixĩ. Rü yémaçũãx ta nixĩ ga Aũdré rü Pedru. ⁴⁵ Rü Piripi rü Natanaeçèx nayadau, rü ñanagürü nüxũ: —Marü nüxũ itayangau ya yima Cristu ga Moĩché nachiga naxümatüçü ga mugüarü poperawa, rü nuxcũmaũgüxũ ga Tupanaãrũ orearü uruüçü ta nachiga naxümatügüçü. Yima nixĩ ya Yúche nane ya Ngechuchu ya Nacharétucũãx —ñanagürü. ⁴⁶ Rü ñanagürü ga Natanae: —¿Nuxãcü i tacü rü mexü i Nacharétuwa ne naxũxü? —ñanagürü. Rü Piripi nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —¡Dücèx, ngĩxã rü ítayadau! —ñanagürü. ⁴⁷ Rü yexguma Ngechuchu Natanaexũ dẽuxgu ga naxcèx na yaxũxũ, rü ñanagürü: —¡Dücèx! Yéa ne naxü i wüxi i yatü i aixcũma Yudü ixixũ i aixcũma ngearü chixexũãxũ —ñanagürü. ⁴⁸ Rü yexguma ga Natanae rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü nüxũ: —¿Nuxãcü i choxũ cucuãxü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Naxüpa ga Piripi cuxcèx na yaçaxũ, rü choma rü cuxũ chadau ga yexguma orix ga igueratüügu curixãũxgux —ñanagürü. ⁴⁹ Rü Natanae nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Pa Ngüexẽerüx, cuma rü Tupana Nane quixĩ. Rü cuma nixĩ i guxũma i Yudüçüarü

Āēxgacū quiixū —ñanagürü. ⁵⁰Rü Ngechuchu nanangāxū, rü ñanagürü nüxū: —Cuma rü choxū cuyaxō erü cumaā nüxū chixu na igueratūüwa cuxū na chadauxū. Rü ngēmacèxicatama nixī i cuyaxōxū. Natürü ngēma ñuxma nüxū cudauxūärü yexera tá nixī i nüxū cudauxū i yixcūra —ñanagürü. ⁵¹Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü aixcūma pemaā nüxū chixu rü tá nüxū pedaugü na yawāxnaxū i daxūguxū i naāne. Rü tá nüxū pedaugü i Tupanaärü orearü ngeruūgü i daxūcūāx i ngēma daxū īgūxū rü íruxīgūüxū i naetiwa ya Tupana Nane ya duūxūxū ixīcü —ñanagürü.

Ngīarü peta ga iāne ga Canáwa üxū ga Gariréaanewa

2 Rü yexguma marü tomaēxpūx ga ngunexū Gariréanearü iāne ga Canáwa nayexmagu ga Ngechuchu, rü nayexma ga wūxi ga ngīarü peta. Rü yemawa ngixna naxugü ga naē ga Ngechuchu. ²Rü Ngechuchuna rü toxna rü ta naxugüe na yēma taxīxūcèx. ³Rü nagux ga norü axexū ga binu. Rü Ngechuchu naē ngīgürügü nüxū ga Ngechuchu: —Marü nagūarü binuāxgü —ngīgürügü. ⁴Natürü Ngechuchu ngixū nangāxū, rü ñanagürü: —Pa Mamax, ¿tüxcūü chomaā nüxū quixu i ngēma? Erü tauta nawa nangu na chanaxūxūcèx i tacü rü mexū i Tupanaärü poramaā üxū —ñanagürü. ⁵Natürü ga ngīma ga naē rü ngīgürügü nüxū ga yema baegūxū namaā ga binuchiü: —¡Penaxūx i guxūma i ngēma nüma pemaā nüxū yaxuxū! —ngīgürügü. ⁶Rü yēma iyexma ga 6 ga tūxū ga nutagūngīxcèx. Rü wūxichigü ga yema tūxūwa rü maneca yexma name ga 50 rü éxna 70 litrugü ga dexá. Rü yema tūxūgü iyixī ga yema Yudūgü ngixū ixūgüacugücü ga yexguma dexámaā nügü yayauxmēxgüchaūgu

na Tupanacèx nügü yamexēēgūxūcèx. ⁷Rü Ngechuchu rü yema baegūxūxū namu, rü ñanagürü: —¡Dexámaā ngixū pixūgüācu i ñaā tūxūgü! —ñanagürü. Rü nümagü ga yema baegūxū rü meāma ngixū nixūgüācu. ⁸Rü Ngechuchu ñanagürü nüxū: —Rü ñuxma chanaxwèxe i íraxū peyangu, rü petaarü yoraxūtawata penange —ñanagürü. Rü yemaācü nanaxūgü ga yema baegūxū. ⁹Rü yema petaarü yora nüxū naxaxneta ga yema dexá ga binuxū nacèxichixū. Natürü tama nüxū nacuèx ga ngextá na nayauxgūāxū. Rü yema baegūxūxīcatama nixī ga nüxū cuèxgūxū ga dexámare na yīxū ga noxrix. Rü yexgumatama ga yema petaarü yora rü yema yatü ga ingīxūcèx naca. ¹⁰Rü ñanagürü nüxū: —Guxū i naānewa rü duūxūgü rü noxri rü namaā nabae ya mecü ya binu. Rü ngēxguma marü meāma guxūma axegügu i ngēma nüxna naxuxū, rü ngēmawena rü nüxna nanaxā ya ngexcürüücumare ya binu. Natürü i cuma rü marü nagūxchaūgu i peta, rü mexēchicü ya binumaātama cuyaxaxegūxēē i duūxūgü —ñanagürü. ¹¹Rü guma Gariréaanewa yexmane ga iāne ga Canáwa nixī ga yema naxūxū ga Ngechuchu. Rü yema nixī ga nüxīraūxū ga cuèxruū ga Tupanaärü poramaā üxū ga nawa nügü inawéxū ga Tupana Nane na yīxū. Rü toma ga norü ngūxūgü rü nüxū tayaxōgü. ¹²Rü yemawena rü Capernáü ga iānewa naxū ga Ngechuchu. Rü naē rü naēneēgü rü toma ga norü ngūxūgü rü ta ítayaxūmücügü. Rü yēma guma iānewa tayexmagü ga ñuxre ga ngunexū.

Ngechuchu rü tupauca ga taxūnewa ínanawoxū ga yema duūxūgü ga yēma taxegūxū

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³Rü toma ga Yudūgü rü marü ningaica ga torü peta ga Üpetüchiga.

Rü yemacèx ga Ngechuchu rü Yerucharéüwa naxü. ¹⁴Rü yexma tupauca ga taxünegu nüxü nayangau ga duüxügü ga yéma norü wocagümaã rü carnerugümaã rü muxtucugümaã taxegüxü. Rü yéma nüxü nadau ta ga duüxügü ga norü taxechicawa rütogüxü rü Tupanaarü ämarewa mexü ga diërumaã yéma taxegüxü. ¹⁵Rü yexguma yemaxü nadëuxgu ga Ngechuchu, rü nanaxü ga wüxi ga çuaxruü ga naxchèxmünaxcèx. Rü yemamaã tupauca ga taxünewa ínanawoxü ga yema duüxügü guxüma ga norü carnerugümaã rü wocagümaã. Rü yema diërucèx taxegüxüärü diëru rü ngixü nariwoü ñaxtüanegu. Rü norü mechagü rü ta nüxü nawoneta. ¹⁶Rü yema muxtucugümaã taxegüxüxü ñanagürü: —¡Peyana i ngëma perü muxtucugü i nuã! Tama name i taxepataxü peyaxixë ya daa Chaunatipata —ñanagürü. ¹⁷Rü yexguma ga toma ga norü ngüexügü rü nüxna tacuèxächie ga nuxcümaüxü ga ümatüxü ga ñaxü: “Duüxügü rü tá chauxchi naxaie erü chanachuxu i çacü i chixexü na naxügüxü i Tupanapatawa”, ñaxü. ¹⁸Rü yexguma ga yema äëxgacügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Çacü rü cuèxruüxü toxü cudadüxë na nawa nüxü tacuáxücèx na aixcüma Tupana yixü ya cuxü mucü na ícunawoxüxücèx i ñaã duüxügü i nuã? —ñanagürügü. ¹⁹Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —¡Nagu pepogüe ya daa tupauca ya taxüne! Rü choma rü tomaëxpüx i ngunexügu rü tá wena íchanadaxëë —ñanagürü. ²⁰Rü yexguma ga yema äëxgacügü rü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Rü 46 ga taunecü nawa napuracüe ga duüxügü na naxügüäxücèx ga daa tupauca ya taxüne. ¿Rü ñuxäcü tá i cuma i tomaëxpüx i ngunexü tátama wena

ícanadaxëëxü? —ñanagürügü. ²¹Natürü guma Tupanapata ga Ngechuchu nachiga idexane rü naxünechigatama nixi. ²²Rü yemacèx ga toma ga norü ngüexügü, rü yexguma Ngechuchu yuwa írudaxgu, rü nüxna tacuèxächie ga yema ore ga Ngechuchu nüxü ixuxü. Rü aixcüma tayaxögü ga yema ore ga nüxü yaxuxü rü yema Tupanaarü ore ga nuxcümaüxügü ga orearü uruügu Ngechuchuchigagu ümatügüxü.

Ngechuchu rü nüxü nacuèx i guxüma i duüxügü

²³Rü yexguma Ngechuchu Üpetüchigaarü petacèx Yerucharéüwa yexmagu, rü muxüma ga duüxügü rü nüxü nayaxögü, yerü nüxü nadaugü ga yema taxü ga mexügü ga Tupanaarü poramaã naxüxü. ²⁴Natürü ga nüma ga Ngechuchu rü tama yema duüxügüméxëwa nügu nayexmaxëëchaü, yerü woetama marü nüxü nacuèx ga çacügu na naxinüexü ga guxüma ga yema duüxügü. ²⁵Rü yemacèx ga nüma rü taxucèxma texé namaã nüxü tixu na çacügu naxinüexü ga yema duüxügü. Yerü nümatama marü nüxü nacuèx ga çacügu na naxinüexü ga naäëwa ga wüxichigü.

Ngechuchuxütagu nanaxüäne ga Nicodému

3 Nayexma ga wüxi ga Parichéu ga Nicodémugu äegacü. Rü nüma rü wüxi ga äëxgacü ga nüxü nangechaügücü nixi ga Yudügütanüwa. ²Rü guma Nicodému rü Ngechuchuxütagu nanaxüäne ga chütacü. Rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Ngüexëëruüx, toma nüxü tacuèx na aixcüma Tupana nüma cuxü muxü na toxü cungüexëëxücèx. Erü taxucürüwa texé cuxrüü tanaxü i ngëma taxü i mexügü i Tupanaarü poramaã üxü, ega tama Tupana

tūmaxūtawa ngēxmagu —ñanagürü.
³Rü Ngechuchu nanangāxū rü ñanagürü nüxū: —Aixcūma cumaã nüxū chixu, rü yíxema tama wenaxärü buxe rü taxucürüwama Tupana ãëxgacü íxixūwa tangu —ñanagürü.
⁴Rü Nicodému rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü nüxū: —¿Natürü ñuxäcü i wüxi i yatü i marü yaxū i wena nabuxū? ¿Éxna wena naëänügu naxücuxū rü ngēmaäcü wena nabuxū? —ñanagürü. ⁵Rü Ngechuchu nanangāxū rü ñanagürü: —Rü aixcūma cumaã nüxū chixu rü yíxema tama nüxū rüxoxe i tūmaärü pecadu rü tama Tupanaã i Üünexūwa nayaxúxe i maxū i ngexwacaxūxū, rü taxucürüwama Tupana ãëxgacü íxixūwa tichocu ⁶—Yíxema duüxūwa buxe rü duüxūtama tixí. Natürü yíxema Naãe i Üünexūwa nayaxúxe i maxū i ngexwacaxūxū, rü Tupanaxäcü tixí.
⁷—¿Täütama cubaixächiaë na cumaã nüxū chixuxū na Tupana naxwëxexū na guxūma i duüxügü rü wena nabuxū! ⁸—Ya buanecü rü nūma ínanaxwëxexūwa nabu. Rü nüxū cuxínü i naga, natürü tama nüxū cucuëx na ngextáama ne naxūxū rü ngextáama na naxūxū. Rü ngëxgumarüü ta tixígü ya guxāma ya yíxema Naãe i Üünexūwa nayaxúxe i maxū i ngexwacaxūxū —ñanagürü. ⁹Rü Nicodému wenaxärü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Natürü ñuxäcü nixí i ngēma? —ñanagürü. ¹⁰Rü Ngechuchu nanangāxū, rü ñanagürü nüxū: —Cuma rü Yudfugüarü ngüexëëruü i nüxū cuáxū quixí. ¿Rü ñuxäcü chi i cuma i tama nüxū cucuáxū i ngēma? ¹¹—Aixcūma cumaã nüxū chixu rü toma rü namaã tidexagü i ngēma nüxū tacuáxū. Rü norü uruü tixígü i ngēma nüxū tadaugüxū. Natürü pema rü tama toxū peyaxögü i ngēma pemaã nüxū tixuxū. ¹²—Rü ñuxma na tama choxū peyaxögüxū i

ngēma pemaã nüxū chixuxū i ñoma i naãneärü ngēmaxüchiga, rü ¿ñuxäcü tá peyaxögüxū ega pemaã nüxū chixuxgu i daxügüxū i naãneärü ngēmaxüchiga? ¹³—Taguma texé daxügüxū i naãnewa taxū. Natürü i choma i Tupana Nane na duüxūxū chiixū, rü chaxicatama nixí i ngema ne chaxūxū rü ngema tá chaxūxū. ¹⁴⁻¹⁵—Pema nüxū pecuëx ga ñuxäcü nuxcūmaxüchima yema nachica ga ngextá taxúema íxāpataxūwa, rü Moíché wüxi ga naígu nanaxünagü ga yema äxtape ga diërumünaxcëx. Rü ngëxgumarüü tá ta i choma i Tupana Nane i duüxūxū chiixū, rü wüxi i naígu tá choxū naxünagügü i duüxügü na guxāma ya texé ya choxū yaxögüxe rü tixū nangëxmaxüçëx i maxū i taguma gúxū.

Tupana rü poraäcü nüxū nangechaü i ñoma i naãnecüãx

¹⁶—Rü Tupana rü poraäcü nüxū nangechaü i ñoma i naãnecüãx i duüxügü. Rü yemacëx inanamu ga Nane ga nügümaã wüxicacü na guxāma ya texé ya nüxū yaxögüxe rü tama itarütauxexüçëx rü tixū nangëxmaxüçëx i maxū i taguma gúxū. ¹⁷—Yerü ga Tupana rü tama ñoma ga naãnewa nanamu ga Nane na duüxügümaã naxueguãxüçëx na napoxcuexü. Natürü nūma nanamu na namaxëxëãxüçëx i duüxügü. ¹⁸—Rü yíxema Tupana Naneãxū yaxóxë, rü Tupana rü tama tūmamaã nanaxuegu na tapoxcuxū. Natürü yíxema tama nüxū yaxóxë, rü marü tūmamaã nanaxuegu na tapoxcuxū, erü tama nüxū tayaxō ya yima Tupana Nane ya nügümaã wüxicacü. ¹⁹—Rü yíxema tama nüxū yaxögüxe, rü Tupana rü marü tūmamaã nanaxuegu na tapoxcuexü. Yerü yexguma ñoma ga naãnewa nanguxgu ga Tupana Nane ya duüxügüarü ngónexëëruü, rü tama

nawe tarixixchaũ. Natürü yexera tumaãrũ me nixĩ ga eãnexũwaama na tayexmagũxũ, yerũ chixexũ taxũgũ. ²⁰—Guxãma ya yixema chixexũ ügũxe rü naxchi taxaie i ngóonexũ. Rü tama nüxna tangaicamagũchaũ eru tama tanaxwexe na nangóxũ i ngẽma chixexũ i itaxũgũxũ. ²¹—Natürü yixema aixcũma Tupanaãrũ ore nüxũ ixuxũãcũma meã maxẽxẽ rü nüxna tangaicama i ngẽma ngóonexũ. Rü ngẽmaãcü tanaxũ na meã nangóxũcẽx na Tupanaãrũ ngũchaũãcũma na yixũ i guxũma i ngẽma taxũgũxũ —ñanagürü.

Cuáũ ga baiũxẽeruũ rü wenaxãrũ nüxũ nixu ga Ngechuchuchiga

²²Rü yemawena rü tomaã Yudeaanewa naxũ ga Ngechuchu. Rü ñuxre ga ngunexũ tomaã yẽma nayexma rü yẽma duũxũgũxũ itabaiũxẽegũ. ²³Rü Cuáũ ga baiũxẽeruũ rü Enóãrũ iãnewa ga Charíarũ ngaicamana rü ínanabaiũxẽẽ ta ga duũxũgũ yerũ yẽma nayexma ga taxũ ga dexá. Rü yema yẽma íngugüetanũxũ ga duũxũgũ, rü Cuáũ ínayabaiũxẽetanũ. ²⁴Rü yemaãcü nangupetũ naxũpa ga na poxcupataũgu yatẽxcuchixũ ga Cuáũ. ²⁵Rü yexguma rü ñuxre ga norũ ngúexũgũ ga Cuáũ, rü wüxi ga Yudfumaã niporagatanüçüü nachiga ga nacũmagũ na ñuxãcü namexũ na Tupanacẽx nügũ yamexẽegũxũ ga duũxũgũ. ²⁶Rü Cuáũmaã nüxũ nayarixugüe, rü ñanagürügü: —Pa Ngúexẽeruũx, dücax guma yatũ ga tomaã nüxũ quixücü rü cumaã yexmacü ga natü i Yudáũãrũ tocutüwa, rü yima rü ñuxma rü duũxũgũxũ ínabaiũxẽẽ, rü guxũma i duũxũgũ rü nawe narixĩ —ñanagürügü. ²⁷Rü Cuáũ nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Taxúema taçü tüxũ nangẽxma ega Tupana tama tüxna naxãxgu. ²⁸—Pematama rü marũ choxũ pexĩnüẽ ga yexguma ñachagu:

“Choma rü tama Cristu chixĩ. Natürü choma chixĩ i Tupana yima Cristupéxegu choxũ imuxũ na nüxũ chixuxũcẽx i nachiga”, ñachagu. ²⁹—Rü wüxi i ngĩgüwa rü yima yatũ ya ingĩcü rü naxmẽxãrũ yora nixĩ. Rü yima yatũmüçü i naxütawa ngẽxmaxũ rü nüxũ inarixĩnũ i norũ ore. Rü nataãẽ i ngẽxguma nüxũ naxĩnũgu i ngẽma na yadexaxũ. Rü ngẽxgumarũ i choma rü aixcũma Cristumaã chataãxũchi i ñuxmax. ³⁰—Nüma rü tá nixĩnagũchigü na ãxgacü yixũ, natürü i choma rü tá ícharixĩchigü.

Yima daxũwa ne üxcüchiga

³¹—Rü yima Cristu ya daxũwa ne üxcü rü guxãetüwa nangẽxma. Natürü i choma rü ñoma i naãnewa changẽxma, rü ñoma i naãnecũãx chixĩ, rü ngẽma ñoma i naãnewa ngẽxmaxũchigaxũ chixu. Natürü i nüma ya Cristu ya daxũwa ne üxcü, rü guxãetüwa nangẽxma. ³²—Rü nüma rü tamaã nüxũ nixuchiga ga yema nüxũ nadauxũ rü nüxũ naxĩnũxũ. Natürü noxretama nüxũ nayaxögü i ngẽma nüxũ yaxuxũ. ³³—Natürü ngẽxguma texé nüxũ yaxõxgu i norũ ore, rü ngẽmaãcü tanangoxẽẽ na aixcũma yixũ i ngẽma Tupana nüxũ ixuxũ. ³⁴—Rü yima Tupana núma namücü, rü Tupanaãrũ orexũ nixu. Erü Tupana rü nüxna nanamu i Naã i Üünexũ na guxũguma naxütawa nangẽxmaxũcẽx. ³⁵—Rü Tanatü ya Tupana rü Nanexũ nangechaũ. Rü ngẽmacẽx marü naxmẽxwa nanangẽxmaxẽẽ i guxũma i taçü i ngẽxmaxũ. ³⁶—Rü yixemaã Tupana Naneãxũ yaxõxẽ rü tüxũ nangẽxma i maxũ i taguma gũxũ. Natürü yixema tama nüxũ yaxõxchaũxẽ ya Tupana Nane, rü tãütama tüxũ nangẽxma i ngẽma maxũ i taguma gũxũ. Natürü tá tanayaxu i ngẽma ãüçũmaxũ i poxcu i Tupana tá namaã

tũxũ poxcuxũ —ñanagũrũ ga Cuáũ ga baiũxẽerũ.

Ngechuchu rũ Chamáriaanecũãx ga ngecũ

4 Rũ Parichéugũ rũ nũxũ nacuáchigagũ ga Ngechuchu rũ Cuáũarũ yexera nũxũ na nayemaxũ ga norũ ngũxũgũ, rũ norũ yexera duũxũgũxũ na ñabaiũxẽexũ. ²Natũrũ tama Ngechuchu nixĩ ga ñabaiũxẽecũ ga duũxũgũ. Rũ toma ga norũ ngũxũgũ tixĩ ga tanaxũxũ ga yema. ³Rũ yexguma Ngechuchu nũxũ ñngu ga Parichéugũ rũ nachigagu na yadexagũxũ, rũ yéma Yudeaanewa ítachoxũ na Gariréaanecèx tawoeguxũ. ⁴Natũrũ ga yema nama ga nagu tawoeguxũ rũ Chamáriaanewa nadapetũ. ⁵Rũ yemacèx ga toma rũ nawa tangugũ ga wũxi ga Chamáriaaneãrũ ñãne ga Chicaru. Rũ guma ñãneãrũ ngaicamana nayexma ga yema ñãne ga nuxcũmaũcũ ga Acobuaxũ yemaxũ rũ yixcama rũ nane ga Yúchena naxãxũ. ⁶Rũ yéma nayexma ga wũxi ga puchu ga duũxũgũ dexácèx ixaixmaũgũcũ ga Acobuarũ Puchugu ãegacũ. Rũ poraãcũ nipa ga Ngechuchu ga namagu na yaxũxũ. Rũ yemacèx guma puchuxũtawaya nayarũtoõchi. Rũ tocuchiwa nanguxchaũ ga yexguma. ⁷⁻⁸Rũ toma ga norũ ngũxũgũ rũ guma ñãnewa taxĩ na torũ õnacèx tayataxegũxũcèx. Rũ towena yéma ingu ga wũxi ga ngecũ ga Chamáriaanecũãx ga guma puchuwa dexáwa ùcũ. Rũ Ngechuchu rũ ñanagũrũ ngĩxũ: —Íraxũ i dexá choxna naxã! —ñanagũrũ. ⁹Natũrũ ga yema nge rũ ñbaixãchiãe yerũ ga Yudũfugũ rũ Chamáriaanecũãxgũmaã nũgũchi naxaie rũ yemacèx ga yema nge rũ ñanagũxũ rũ ngĩgũrũgũ nũxũ: —Ñuxãcũ i cuma na Yudũ quiixũ i dexácèx choxna cuçaxũ i choma na Chamáriaanecũãx chiixũ? —ngĩgũrũgũ.

¹⁰Rũ Ngechuchu ngĩxũ nangãxũ, rũ ñanagũrũ: —Ngẽxguma chi nũxũ cucuèxgu i ngẽma mexũ i Tupana cuxna ãxchaũxũ, rũ chi nũxũ cucuèxgu na texé yĩixũ ya yima dexá cuxna taçacũ, rũ cuma rũ chi nũxnata cuca i dexá i maxũ nawa ngẽmaxũ rũ nũma rũ chi cuxna nanaxã i ngẽma dexá —ñanagũrũ. ¹¹Rũ yema ngecũ ñanagũxũ, rũ ngĩgũrũgũ nũxũ: —Pa Corix, ÷ñuxãcũ tá i dexáta cuyaxu? Erũ daa puchu rũ namátamaxũchi rũ cuxũ nataxuma na taçũmaã cunayaxuxũcèx i dexá. ¿Rũ ngextá tá i cunayaxuxũ i ngẽma dexá i maxũ nawa ngẽmaxũ na choxna cunaxãxũcèx? ¹²—Nuxcũmaũcũ ga tórũ oxĩ ga Acobu toxçèx núma Chamáriaanewa nanatèx ga daa puchu. Rũ gumawa nixĩ ga naxaxexũ ga nũma rũ nanegũ rũ norũ wocagũ. ¿Rũ ñuxãcũ chi i cuma i norũ yexera quiixũ? —ngĩgũrũgũ. ¹³Rũ Ngechuchu ngĩxũ nangãxũ, rũ ñanagũrũ: —Rũ guxãma ya texé ya daa puchuarũ dexáwa axexe, rũ wena táxarũ tiçawae. ¹⁴—Natũrũ texé ya yixema choma tũxna chaxãxũ i dexáwa axexe, rũ tagutãma wena tiçawa. Erũ ngẽma dexá i choma tũxna chaxãxũ rũ wũxi ya puchu ya guxũguma ñbaibecũrũ tá nixĩ i tũmawa, erũ ngẽma dexáwa nangẽxma i maxũ i taguma gũxũ —ñanagũrũ. ¹⁵Rũ ngĩma ga yema nge rũ ñanagũxũ rũ ngĩgũrũgũ: —Pa Corix, ÷choxna naxã i ngẽma dexá na taguma wena chiçawaxũcèx, rũ taguma wena daa puchuwa dexáwa chaxũxũcèx! —ngĩgũrũgũ. ¹⁶Rũ Ngechuchu ñanagũrũ ngĩxũ: —Íyadau ya cute, rũ naxçèx yaca, rũ nuã pexĩ! —ñanagũrũ. ¹⁷Rũ yema ngecũ rũ ñanagũxũ, rũ ngĩgũrũgũ nũxũ: —Nataxuma ya chaute —ngĩgũrũgũ. Rũ Ngechuchu ñanagũrũ ngĩxũ: —Aixcũma nixĩ i ngẽma nũxũ quiuxũ na nataxũma ya cute. ¹⁸—Yerũ wũximéxpũxchirèx

nixĩ ga cute, rü yima ñuxma cuxütawa ngëxmacü rü tama aixcüma cutexüchi nixĩ. Rü ngëmacëx aixcüma nixĩ i curü ore i chomaã nüxü quixuxü —ñanagürü. ¹⁹Rü yexguma yemaxü naxĩngu ga yema ngecü, rü ngīgürügü: —Pa Corix, nüxü chicuëxächi rü cuma rü wüxi i Tupanaärü oreartü urüü quixĩ. ²⁰—Nuxcümaügüxü ga torü oxigü ga Chamáriaanecüãxgü rü daa mëxpüne ga Garachüwa Tupanaxü nicuëxüügü. Natürü i pema i Yudfugü rü ñaperügügü:

“Rü Yerucharéü nixĩ i nachica i mexü i ngextá Tupanaxü ticuëxüügü”, ñaperügügü. ^{21–22}Rü Ngechuchu ngixü nangäxü rü ñanagürü: —Pema i Chamáriaanecüãxgü rü tama aixcüma nüxü pecuëxgü ya yima nüxü picuëxüügücü. Natürü toma i Yudfugü rü aixcüma nüxü tacuëx ya yima nüxü ticuëxüügücü, erü Yudfugügagu nixĩ i Tupana namaëxëëxü i guxüma i duüxügü. ¡Choxü yaxö, Pa Ngecüx! Rü aixcüma ínangu tá i ngunexü na täütama daa mëxpünewa rü éxna Yerucharéüwa tá nüxü na picuëxüügüxü ya Tanatü ya Tupana. ²³—Erü yixema aixcüma Tupanaxü icuëxüügüxe rü nüetama nixĩ i ngëxürüüxümare i nachicawa Tupanaxü ticuëxüügü. Erü ñuxma rü ngëma Naãe i Üünexü naxwëxëxü nixĩ na guxüma i tümaãema rü tümaärü maxümaã aixcüma Tupanaxü ticuëxüügüxü. Rü ngëmaäcü nixĩ i nanaxwëxëxü ya Tanatü na nüxü ticuëxüügüxü. ²⁴—Erü Tupana rü wüxi i Naãe nixĩ. Rü ngëmacëx yixema texé ya nüxü icuëxüügüxe rü tanaxwëxe i guxüma i tümaãema rü tümaärü maxümaã na aixcüma nüxü ticuëxüügüxü, ngëma Naãe i Üünexü naxwëxëxüäcüma —ñanagürü. ²⁵Rü yema ngecü inangäxü rü ngīgürügü: —Choma nüxü chacuëx rü tá ñoma i nañewa nangu ya yima

Cristu ya Tupana nüxü unetacü. Rü ngëxguma yima núma üxgu rü tá tamaã nanangoxëe i guxüma i Tupanachiga —ngīgürügü. ²⁶Rü Ngechuchu rü ñanagürü ngixü: —Choma na cumaã chidexaxü, rü yima chixĩ —ñanagürü. ²⁷Rü yexguma íyadexayane rü ítangugü ga toma ga norü ngúexügü. Rü tabaixächiaëgü yerü ga Ngechuchu rü wüxi ga ngecümaã ínidexa. Natürü taxüema ga toma rü togü taporaxëe ga nüxna na tacagüxü ga tacü ngímaã na nanaxwëxëxü rü tacüchiga yixü ga ngímaã na íyadexaxü. ²⁸Rü yexguma ga yema ngecü rü yéma ngixü itëx ga ngürü tüxü. Rü íañewa ixü na duüxügümaã nüxü yanaxuxüçëx. ²⁹Rü ngīgürügü: —¡Ngixä rü ítayadaugü i wüxi i yatü i chomaã nüxü ixuxü ga guxüma ga tacü ga chaxüxü! ¿Taux éxna yima yixü ya Cristu? —ngīgürügü. ³⁰Rü inaxiächi ga yema íañecüãx, rü Ngechuchu íyexmaxüwa naxĩ. ³¹Rü yoxni ga toma ga norü ngúexügü rü Ngechuchuxü tachixewegü na nachibüxüçëx. ³²Natürü ga nüma rü ñanagürü toxü: —Choma rü choxü nangëxma i chowemü i pema tama nüxü pecuáxü —ñanagürü. ³³Rü yexguma ga toma ga norü ngúexügü rü togüna tacagüe, rü ñatarügügü: —Bexmana marü ¿texé nuã tanange i nawemü? —ñatarügügü. ³⁴Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —Ngëma ñona i choxü poraxëëxü nixĩ na chanaxüxü i norü ngúchaü ya yima nuã choxü mucü ya Chaunatü, rü na chayanguxëëxü i norü puracü. ³⁵—Rü pema rü ñaperügügü:

“Rü ägümücü ya tauemacü nataxu na yabuxgüxü i trigu”, ñaperügügü. Natürü i choma rü ñacharügü pëxü:

“¡Düçëx, rü meã penangugü i duüxügü! Erü marü ínamegü na Tupanaxü nayauxgüxüçëx, ngëxgumarüü i wüxi i trigunecü i marü nawa nanguxü na yabuxgüxü

erü marü nidau”.³⁶—Rü yixema Tupanacèx nadexe i duixügü rü tá tanayaxu i tümaärü natanü. Rü guxüma i ngëma duixügü i tüxü irüxünüëxü rü tá nanayauxgü i maxü i taguma gúxü. Rü ngëmaacü rü wüxigu tá tataaëgü ya yixema tüxira ngëma duixügümaã Tupanaärü orexü ixuxe rü yixema yixcama ngëma duixügüxü Tupanacèx dexë.³⁷—Rü aixcüma nixi i ngëma ore i ñaxü:

“Wüxie tixi ya namaã toexe i trigu rü togue tixi ya yixema yabuxgüxe i norü o”, ñaxü. [Rü ngëxgumarüü rü wüxie tixi ya tüxira duixügümaã nüxü ixuxe i Tupanaärü ore, rü togue tixi ya yixcama ngëma duixügüxü dexë Tupanacèx.]³⁸—Rü noxri rü togü nixi ga duixügümaã nüxü ixuxü ga Tupanaärü ore, natürü ga duixügü rü tama nayaxögü ga yexguma. Rü yemawena rü pexü chamu na yema duixügümaã nüxü pixuxücèx ga yema ore. Rü pema nixi ga yema duixügüxü pedexü Tupanacèx, yerü nayaxögü ga yexguma namaã nüxü pixuxgu ga yema ore. Rü yemaacü ga pema rü marü peyoxnië nawa ga togüarü puracü —ñanagürü.³⁹ Rü muxüma ga guma Chamáriaanewa yexmane ga iãnecüãx rü Ngechuchuaxü nayaxögü, yerü nüxü nayaxögü ga yema ore ga yema ngecü namaã nüxü ixuxü ga yexguma ngixgu:

“Guxüma ga tacü ga üpa chaxixü rü chomaã nüxü nixu” ngixgu.⁴⁰ Rü yemacèx ga yema Chamáriaanecüãxgü rü yexguma Ngechuchuxütawa nangugügu rü nüxü nacèëxügü ga yexma natanügu na naxäuxücèx. Rü taxre ga ngunexü yexma natanügu narüxãx ga Ngechuchu.⁴¹ Rü muxüma ga togüamachigü ga Chamáriaanecüãxgü rü Ngechuchuaxü nayaxögü ga yexguma nüxü naxünüëgu ga yema norü ore ga nümatama nüxü yaxuxü.⁴² Rü yexguma ga yema

duixügü rü ñanagürügü ngixü ga yema ngecü: —Ñuxma waxi nixi i aixcüma nüxü tayaxögüxü erü tomatama nüxü taxünüë i ngëma norü ore i tomaã nüxü yaxuxü. Rü ngëmawa nüxü tacuèx na aixcüma yima yixü ya Cristu ya ñoma i naãnecüãx i duixügüarü maxëëëruü. Rü tama ngëma cuma tomaã nüxü quixuxücëxicatama tayaxögü —ñanagürügü.

Ngechuchu rü nanamexëë ga wüxi ga aëxgacü nane

⁴³ Rü taxre ga ngunexügüwena ga Ngechuchu rü tomaã inaxüächi ga Chamáriaanewa na Gariréaanewa naxüxücèx.⁴⁴ Rü nümatama ga Ngechuchu ga üpaacü rü ñanagürü: —Wüxi i Tupanaärü orearü urüü, rü norü naãnewatama i duixügü rü tama meã nanayauxgü —ñanagürü.⁴⁵ Natürü yexguma Gariréaanewa tangugügu, rü yema naãnecüãx ga duixügü rü meãma nanayauxgü. Yerü nümagü ga yema naãnecüãxgü rü Yerucharéüwa naxi ta naxcèx ga Üpetüchigaarü peta, rü yéma nüxü nadaugü ga yema taxü ga mexügü ga Tupanaärü poramaã naxüxü ga Ngechuchu ga yexguma.⁴⁶ Rü ga Ngechuchu rü tomaã nataegu naxcèx ga guma iãne ga Caná ga Gariréaanewa yexmane. Rü guma iãnewa nixi ga binuxü nanguxuchixëëxü ga dexá. Rü iãne ga Capernáüwa nayexma ga wüxi ga tacü ga aëxgacü, rü niðaawe ga wüxi ga nane.⁴⁷ Rü yexguma guma aëxgacü nüxü cuáchigagu ga Ngechuchu rü Gariréaanewa na nanguxü ga Yudéaanewa na ne naxüxü, rü naxütawa naxü. Rü nüxü nayacèëxü na napatawa naxüxücèx, rü naxcèx na yanataanexëëxücèx ga guma nane ga marü turaxüchicü.⁴⁸ Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü tama peyaxögü ega tama nüxü pedauxiragu i taxü

i cuèxruũgũ i Tupanaãrũ poramaã iuxũ —ñanagũrũ. ⁴⁹Natũrũ ga guma ãẽxgacũ rũ ñanagũrũ nũxũ: —Pa Corix, ¡paxa chowe rũxũ naxũpa na nayuxũ ya chaune! —ñanagũrũ. ⁵⁰Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ ñanagũrũ nũxũ: —¡Nataegu i cupatawa! Erũ cune rũ marũ naxcèx nitaane —ñanagũrũ. Rũ guma yatũ rũ nayaxõ ga yema ore ga Ngechuchu namaã nũxũ ixuxũ. Rũ napatacèx nataegu. ⁵¹Rũ yexguma napatawa nanguxchaũgu ga guma ãẽxgacũ, rũ norũ duũxũgũ napẽxegu nayayi, rũ ñanagũrũgũ nũxũ: —Cune rũ marũ naxcèx nitaane —ñanagũrũgũ. ⁵²Rũ yexguma rũ norũ duũxũgũna naca, rũ ñanagũrũ nũxũ: —¿Tacũ rũ oragu inaxũgũxũ na naxcèx yataanexũ? —ñanagũrũ. Rũ yema norũ duũxũgũ nanangãxũ rũ ñanagũrũgũ: —Íne tocuchiguwena nixĩ ga nũxũ nangupetũxũ ga na yaxaxũnexũ —ñanagũrũgũ. ⁵³Rũ guma bucũ nanatũ rũ nũxna nacuèxãchi ga yema oragu na yĩxũ ga Ngechuchu ga ñaxũ nũxũ:

“Cune rũ marũ naxcèx nitaane” ñaxũ. Rũ nũma ga guma ãẽxgacũ rũ guxũma ga napatacũãx rũ Ngechuchuxũ nayaxõgũ. ⁵⁴Rũ yexguma Yudéaanewa ne naxũxgu ga Ngechuchu, rũ yema nixĩ ga norũ taxre ga cuèxruũ ga taxũ ga Tupanaãrũ poramaã duũxũgũxũ nawéxũ ga Gariréaanewa.

Ngechuchu rũ nanamexẽẽ ga wũxi ga yatũ ga idaawexũ ga Betechawa yexmaxũ

5 Rũ ñuxre ga ngunexũgũ ngupetũguwena rũ nayexma ga wũxi ga peta ga Yudũgũ aurgũxũ na yemaãcũ Tupanaxũ yacuèxũũgũxũcèx. Rũ yemacèx ga Ngechuchu rũ Yerucharéũcèx nataegu. ²Rũ guma ããneãrũ poxeguxũ rũ nũxũ nayexma ga wũxi ga ããx ga Carneruarũ Choxũchicagu ãegaxũ. Rũ yema ããxãrũ

ngaicamana nayexma ga wũxi ga puchu ga Yudũgũgawa Betechagu ãegaxũ. Rũ guma puchuanacũwa nayexma ga wũximéẽxpũx ga chopetũchica ga ãxpataũetũgũxũ. ³Rũ yema chopetũchicagu nacagũ ga muxũma ga duũxũgũ ga idaawexũ. Rũ nũmaxũ rũ nangexetũgũ, rũ togũ rũ nachixeparagũ, rũ togũ rũ nanawãixãchigũ. Rũ yema idaawexũ rũ yema nananguxẽẽgũ ga guma puchu ga na naxĩãxãchichixũcèx. ⁴Yerũ ñuxguacũ rũ guma puchugu ínaruĩxũ ga wũxi ga daxũcũãx ga Tupanaãrũ orearũ ngerũ, rũ nayaxĩãxchiũcũũcũẽxũ. Rũ guxema tũxira tũgũ yema táxex nachiiwa ga guma puchu ga yexguma yaxĩãxchiũcũũgu, rũ tũmacèx nitaane woo ga ngẽxũrũũmare ga ãawe tũxũ yexmaxẽ. ⁵Rũ yema natanũwa nayexma ga wũxi ga yatũ ga marũ 38 ga taunecũ idaawecũ. ⁶Rũ yexguma Ngechuchu nũxũ dẽuxgu ga guma yatũ ga yexma na nacaxũ, rũ nũxũ nacuãchiga ga marũ mucũma ga taunecũ na yaãawexũ. Rũ yemacèx nũxna naca rũ ñanagũrũ nũxũ: —¿Cunaxwèxexũ i cuxcèx na yataanexũ? —ñanagũrũ. ⁷Rũ Ngechuchuxũ nangãxũ ga guma idaawecũ, rũ ñanagũrũ: —Pa Corix, tataxuma ya texé ya choxũ rũngũxẽẽxẽ na ngema choxũ tataxũcèx i ngẽxguma naxĩãxãchichiiũgu ya daa puchu. Rũ guxũguma i ngẽxguma ngema chaugũ chatãechaũgu, rũ yoxni i togũ rũ marũ nũxira nũgũ ngema nataégũ —ñanagũrũ. ⁸Rũ Ngechuchu rũ ñanagũrũ nũxũ: —¡Inachi, rũ nayaxu i curũ carũ, rũ íixũ! —ñanagũrũ. ⁹⁻¹⁰Rũ yexgumatama naxcèx nitaane ga guma yatũ. Rũ nanayaxu ga norũ carũ, rũ ínixũ. Natũrũ ga yema ngunexũ rũ ngũxchigaarũ ngunexũ nixĩ. Rũ yemacèx ga yemacũãxgũ ga Yudũgũarũ ãẽxgacũgũ rũ ñanagũrũgũ nũxũ ga guma yatũ ga naxcèx itaanecũ: —Noma

nixĩ i ngũxchigaarũ ngunexũ. Rũ ngẽmacèx nachuxu nixĩ na cuyangexũ i curũ caruũ erũ yemaãcũ tamaã nũxũ nixu ga Moĩché —ñanagürügũ. ¹¹Natürũ ga guma yatũ rũ yema Yudfugüarũ ãëxgacügũxũ nangãxũ, rũ ñanagürũ: —Yima choxũ rümeëcũ rũ ñanagürũ choxũ:

“¡Nayaxu i curũ caruũ rũ fíxũ!” ñanagürũ. ¹²Rũ yexguma ga yema ãëxgacügũ rũ nũxna nacagũ, rũ ñanagürügũ: —¿Texé ngẽma ñatarügũ cuxũ:

“¡Nayaxu i curũ caruũ rũ fíxũ!” ñatarügũ cuxũ? —ñanagürügũ.

¹³Natürũ ga guma yatũ rũ tama nũxũ nacuèx ga texé naxcèx na yataanexẽxũ, yerũ namuxũchi ga duũxügũ ga yẽma, rũ yexma nayarütaxu ga Ngechuchu.

¹⁴Natürũ yixcama ga Ngechuchu rũ tupauca ga taxũnegu nũxũ nayangau ga guma yatũ, rũ ñanagürũ nũxũ: —¡Dücèx i ñuxma marũ cuxcèx na yataanexũ, rũ tãütãma wena chixexũ cuxũ na tama quidaawexũcèx namaã i wũxi i ñaawe i ngẽma marũ cuxũ ngupetũxũarũ yexera ixĩxũ! —ñanagürũ. ¹⁵Rũ ñnixũ ga guma yatũ, rũ Yudfugüarũ ãëxgacügũmaã nũxũ nayarũxu ga Ngechuchu na yĩxũ ga guma namexẽcũ. ¹⁶Rũ yemacèx nixĩ ga yema ãëxgacügũ ga Ngechuchucèx nadaugũxũ na yamèxgüãxũcèx, yerũ ngũxchigaarũ ngunexũgu napuracũ.

¹⁷Natürũ ga Ngechuchu rũ ñanagürũ nũxũ: —Chaunatũ ya Tupana rũ guxũ i ngunexũgu napuracũ rũ mexũ naxũ. Rũ ngẽmacèx i choma rũ ta naxrũũ chapuracũ —ñanagürũ. ¹⁸Rũ yemacèx ga yema Yudfugüarũ ãëxgacügũ rũ yexeraãcũ Ngechuchuxũ nimèxgũchaũ. Yerũ tama naxrũũ nanaxaure ga ngũxchigaarũ ngunexũ rũ ñuxũchi nũxũ nixu ga Nanatũxũchi na yĩxũ ga Tupana, rũ yemaãcũ nügũ nixu ga Nanatũ ga Tupanamaã na nawũxiguxũ.

Nũma ga Tupanatama nixĩ ga Nanena naxããxũ ga pora

¹⁹Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagürũ nũxũ ga yema ãëxgacügũ: —Aixcũma pemaã nũxũ chixu rũ choma i Tupana Nane rũ tama chorũ poramaã chanaxũ i ñacũ rũ puracũ i mexũ. Natürũ ngẽma nũxũ chadauxũ i Chaunatũ üxũxĩcatama nixĩ ichaxũxũ. Rũ guxũma i ngẽma Chaunatũ üxũ, rũ choma ya Nane rũ ta chanaxũ. ²⁰—Chaunatũ ya Tupana rũ choxũ nangechaũ, rũ ngẽmacèx choxũ nũxũ nadauxẽe i guxũma i ñacũ i nũma naxĩxũ. Rũ ngẽma ñuxma choxũ nũxũ nadauxẽe xũarũ yexera tá choxũ nũxũ nadauxẽe i yixcũra. Rũ ngẽxguma i pema ega ngẽmaxũ pedaugũgu, rũ tá pebaixãchiãegũ namaã. ²¹—Rũ Chaunatũ rũ ñanadagũxẽe i yuexũgũ rũ wena nanamaxẽxẽe. Rũ ngẽxguma-rũũ ta i choma i Nane rũ tũxna chanaxã i maxũ ya yĩxema chatũmawèxèxe na tũxna chanaxãxũ. ²²⁻²³—Rũ tama Chaunatũ nixĩ ya duũxũgũxũ icagũcũ i norũ maxũchiga. Natürũ choxũ nixĩ i namuxũ na chanaxũxũcèx i ngẽma, na choxũ yacuèxũüügũxũcèx i duũxügũ, ngẽma Chaunatũxũ na yacuèxũüügũxũrũũ. Rũ yĩxema tama choxũ icuèxũxũxè, rũ tama nũxũ ticuèxũũ ta ya Chaunatũ ya choxũ nuã mucũ. ²⁴—Aixcũma pemaã nũxũ chixu rũ yĩxema texé ya choxũ irixĩnũxè i chorũ ore, rũ nũxũ yaxóxè ya yima Chaunatũ ya nũma choxũ mucũ, rũ tũxũ nangẽxma i maxũ i taguma gũxũ. Rũ Chaunatũ rũ tãütãma tũmamaã nanaxuegu na tapoxcuxũ erũ marũ nawa itanguxuchi na tayuxũ, rũ tũxũ nangẽxma i maxũ i taguma gũxũ. ²⁵—Rũ aixcũma pemaã nũxũ chixu rũ marũ nawa tá nangu i ngunexũ rũ ñuxmatama nixĩ i chauga naxĩnũxè tá i ngẽma duũxũgũ i norũ pecadugu yuexũ rũ iyarũtauxexũ. Rũ texé ya chauga ñnũxè rũ tá

tamaxē. ²⁶—Nüma ya Chaunatü rü nüxü nangēxma i pora na namaxēxēēxücèx i duüxügü. Rü ngēma pora rü choxna nanaxā ya Chaunatü na choma rü ta duüxügüxü chamaxēxēxücèx. ²⁷—Rü Chaunatü ya Tupana choxü namu na duüxügüna chaçaxücèx naxcèx i norü maxüchiga, erü choma nixi i Nane i duüxügü chiixü. ²⁸—¡Tāxü i pe-
baixächiaēgüxü namaā i ñaā ore i pemaā nüxü chixuxü! Erü tá ínangu i ngēma ngunexü i nagu guxüma i duüxügü i yuxü rü tá na nüxü naxinüēxü i chauga. ²⁹—Rü naxmaügiwa tá ínachoxü. Rü ngēma meā maxēxü, rü tá ínarüdagü na nayauxgüāxücèx i maxü i taguma gúxü. Natürü ngēma chixexü ügüxü, rü tá ínarüdagü na napoxcuexücèx.

Nawa nüxü icuáxü na Tupana yiixü ga Ngechuchuna naxácü ga pora

³⁰—Choma rü taxuciüriwa ñacü chaxü chaucehamatama ega tama choxü naxüxēēāgu ya Chaunatü. Rü Chaunatü chomaā nüxü ixuxüācüma nixi i nüxna chaçaxü i duüxügü i norü maxüchiga. Rü ngēxguma nüxna chacaxgu rü aixcüma meāma chanangugü i duüxügü. Erü tama choxrütama ngüchaü nixi i ngēma chaxüxü, natürü Chaunatü ya nuā choxü mucüarü ngüchaü nixi i ngēma chaxüxü. ³¹—Rü ngēxguma chi chauchigaxütama chixuxgu rü taxuwama name i ngēma. ³²—Natürü nangēxma i to i chauchigaxü ixuxü. Rü nüxü chacuèx rü aixcüma nixi i norü ore i pemaā nüxü yaxuxü. ³³Pema rü Cuáü ya baiüxēēruüxütawa penamugü ga perü duüxügü na nüxü pecuáxücèx ga ore ga aixcüma ixixü ga chauchiga. Rü yema ore ga Cuáü pexü namaā ngāxüxü rü aixcüma nixi. ³⁴—Natürü i choma rü tama chanaxwèxe i ñacü rü yatü chauétiwa nachogü, erü choma tátama chaugüna chadau. Natürü pemaā nüxü chixu i ngēma Cuáüarü ore na choxü

peyaxögüxücèx rü na penayauxgüxücèx i maxü i taguma gúxü. ³⁵—Cuáü rü wüxi ga omü ga iyauracüüxü rü pexü bāxixü-rüü nixi ga pexcèx. Rü pema rü paxaāchi namaā petaāēgü. ³⁶—Natürü nangēxma i ñacü i Cuáüarü orearü yexera chauétiwa íchogüxü. Rü ngēma nixi ga yema taxügü ga cuèxruügü ga Chaunatü choxü muxü na norü poramaā chanaxüxücèx. Rü yemawa pexü nüxü chadauxēē na aixcüma Chaunatü ya Tupana yiixü ga núma choxü mucü. ³⁷—Rü ngēxgumarüü ta ya Chaunatü ga guma núma choxü mucü, rü marü chauétiwa ínachogü, woo taguma nüxü pexinüē ga naga rü taguma nüxü pedau. ³⁸—Rü ngēma Chaunatiarü ore rü ña tama peāēwa nixücu, erü tama choxü peyaxögü woo Chaunatü núma choxü na muxü. ³⁹⁻⁴⁰—Pema meāma nawa pengüe i Tupanaarü ore i ümatüxü, erü nagu perüxünüē rü ngēmawa tá nüxü ipeyangau i perü maxü i taguma gúxü. Natürü woo ngēmatama Tupanaarü ore i ümatüxüwa rü chauchiga meā na yadexaxü, natürü i pema rü tama choxü peyaxögüchaü na ngēmaācü penayauxgüxücèx i ngēma maxü. ⁴¹⁻⁴²—Rü choma rü tama chanaxwèxe na choxü picuèxüügüxü erü meāma pexü chacuèx, rü nüxü chacuèx na tama aixcüma Tupanaxü pengechaügüxü. ⁴³—Chaunatü ya Tupana nixi ga núma choxü mucü, natürü i pema rü tama choxü peyauxgüchaü. Natürü ngēxguma chi tomare i yatü nagagutama núma üxgu, rü ngēma chi nixi i taāēcüma peyauxgüxü. ⁴⁴—¿Rü ñuxācü chi choxü peyaxögü ega penaxwèxegu na pemücügütama pemaā taāēxü rü tama naxcèx pedaugüga na Tupanaxüchi pemaā taāēxü? ⁴⁵—¡Tāxü i nagu perüxünüēxü na choma tá yiixü na pexü chixugüxü i Chaunatüxütawa! Erü Moiché ga guma perü maxücèx nüxü peyaxögücü tátama nixi ya yima pexü

ixugücü i Chaumatüxütawa. ⁴⁶—Rü ngëxguma chi peyaxögügu i ngëma ore ga Moiché ümatüxü, rü choxü rü chi ta peyaxögü. Yerü ga Moiché rü chauchigagu nixi ga naxümatüäxü ga norü poperawa. ⁴⁷—Natürü ngëxguma tama peyaxögügu i ngëma Moiché ümatüxü i ore, ¿rü nüxäcü tá peyaxögü i ngëma choma pemaã nüxü chixuxü? —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü nanachibüexë ga 5000 ga yatügü

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

6 Rü yemawena ga Ngechuchu rü naxtaxa ga Gariréagu äeganearü-tocutuwa tomaã naxü. Rü norü toéga ga guma naxtaxa rü Tibéria nixi. ²Rü muxüma ga duüxügü rü nawe narüxí. Yerü üpaacü rü marü nüxü nadaugü ga nüxäcü Ngechuchu na naxüxü ga taxü ga mexügü ga Tupanaärü poramaã üxü ga yexguma duüxügü ga idaaweegüxücëx yataanexëëgüägu. ³Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga mëxpünewa tomaã ínaxüächi. Rü wüxigu tomaã yéma narüto. ⁴Rü marü ningaica ga yema Yudüfugüarü peta ga Üpetüchiga. ⁵Rü yexguma Ngechuchu nüxü dawenügu rü nüxü nadau ga muxüma ga duüxügü ga nawe rüxixü. Rü yemacëx Piripina naca, rü ñanagürü: —¿Rü ngextá tá naxcëx tataxe i nawemü i ñaã duüxügü na nachibüexëëxücëx? —ñanagürü. ⁶Rü nümatama ga Ngechuchu rü marü nüxü nacüex ga tacü tá na naxüxü. Natürü yema ñanagürü Piripixü, yerü nüxü nacüáxchäü ga tacümaã tá na nangäxüäxü. ⁷Rü yexguma Ngechuchuxü nangäxü ga Piripi, rü ñanagürü: —Woo chi naxcëx itaxegügu i 200 i diëru naguxü i pãü, rü tãü chima nüxü ningu ega woo wüxichigüna íraxü íxächigügu —ñanagürü. ⁸⁻⁹Rü yexguma ga Aüdré ga Ngechucharü

ngüexü ga Pedru ga Chimáü naëneë, rü ñanagürü: —Nuã nangëxma i wüxi i buxü rü nüxü nangëxma i 5 i pãü i chebadanaxcëx rü taxre ta i choxni. ¿Natürü tacüwa name i ngëma naxcëx i ñaã muxüchixü i duüxügü? —ñanagürü. ¹⁰Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —¿Ëcü, namaã nüxü pixu i duüxügü na ínatogüxücëx! —ñanagürü. Rü yema nachicawa rü nametéxeane ga guma maxë. Rü gumatëxewa narütogü ga duüxügü. Rü maneca 5000 wa nangu ga yexguma yatügüxica ixugügu. ¹¹Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanade ga yema pãügü, rü Tupanana moxë naxä. Rü yemawena rü toxü nayanu na yema duüxügü ga yéma rütogüxüxü tayanuxücëx. Rü yexgumarüü ta ga choxni rü nüxü toxü nayanuxëë, nüxmata meãma nachibüe ga guxüma ga yema duüxügü. ¹²Rü yexguma marü meã nachibüegu ga guxüma, rü Ngechuchu toxü namu rü ñanagürü toxü: —¿Penade i ngëma naxchipéxegü i íyaxügüxü na tama ínaxaiyëxüxücëx! —ñanagürü. ¹³Rü tanade ga yema naxchipéxegü ga yema 5 ga pãüwa íyaxüxü, rü 12 ga pexchi namaã tanaxüäcugü. ¹⁴Rü yexguma yema duüxügü nüxü daugügu ga yema mexü ga taxü ga Tupanaärü poramaã naxüxü ga Ngechuchu, rü ñanagürügü: —Aixcümäxüchi daa nixi ya Tupanaärü orearü uruü ga guma ínangüxëëcü —ñanagürügü. ¹⁵Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nicüexächi ga duüxügü rü na norü äëxgacüxü yangu-cuchixëëgüchäüxü. Rü yemacëx nüxna nixügachi rü yéamaxüra naxü nawa ga guma mëxpüne na nüxicatama nayexmaxücëx.

Dexätügü nixü ga Ngechuchu

(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶Rü yexguma marü nachütagu, rü toma ga Ngechucharü ngüexügü rü

wenaxārū naxtaacutiwa taxī. ¹⁷Rū poraācū naxēāne. Rū tama ínangu ga Ngechuchu. Rū yemacèx wūxi ga ngue ga taxūnegu tichoū, rū itaxīāchi ga na tocutūwa taxixū ga Capernáũārū ĩānewa na tangugūxūcèx. ¹⁸Rū yexguma tixāũyane rū inaxūgū ga na poraācū yabuaxū. Rū yemagagu rū poraācū nayuape. ¹⁹Rū yexguma marū 5 ga kilómetru tixāũgu, rū Ngechuchuxū tadaugu ga na dexāchīuētīgu yaxūxū. Rū toma ga norū ngúexūgū rū poraācū tamuūē. ²⁰Natīrū nūma ga Ngechuchu rū ñanagūrū toxū: —Choma chixī. ¡Rū tāxú i pemuūēxū! —ñanagūrū. ²¹Rū yexguma ga toma ga norū ngúexūgū rū taāēācūma tanayauxgūchaū ga toweūwa. Rū yexgumatama ítangugū ga yema ítaxīxūwa.

Ngechuchucèx nadaugū ga duūxūgū

²²Rū moxūācū ga yema duūxūgū ga naxtaxaarū tocutūgu rúchoxū, rū nūxū nicuèxāchitanū ga toma ga Ngechuchuarū ngúexūgū ga marū nagu na taxixū ga guma ngue ga taxūne ga nūgūmaā wūxicane. Rū nūxū nacuèxgū ta ga Ngechuchu rū tama towe na naxūxū. ²³Rū yexguma yemagu ínaxīnūēyane, rū yoxocūne ínangugū ga nāīgū ga ngue ga itaxūne ga Tibériaarū ĩānewa ne ixūne. Rū norū ngaicamana nangugū ga yema nachica ga ngextá Ngechuchu ínachibüexēxūwa ga yema muxūma ga duūxūgū ga yexguma moxē inaxāxgu naxcèx ga yema pāū. ²⁴Rū yexguma yema duūxūgū nūxū daugūgu ga guma nguewa na Ngechuchu rū toma ga na tatauxexūma rū yexma guma nguegūgu nichoū na Ngechuchucèx yadaugūxū Capernáũārū ĩānegu.

Ngechuchu nixī i pāū i maxū tūxna āxū

²⁵Rū yexguma guma naxtaxaarū tocutūwa nangugūgu ga yema duūxūgū,

rū Ngechuchuxū yexma nayangaugū. Rū nūxna nacagūe, rū ñanagūrūgū: —Pa Ngúexēeruūx, ¿ñuxgu nixī i nuā cunguxū? —ñanagūrūgū. ²⁶Rū Ngechuchu nanangāxū, rū ñanagūrū nūxū: —Aixcūma pemaā nūxū chixu rū tama yema nūxū na picuèxāchitanūxūcèx ga yema mexūgū ga Tupanaarū poramaa chaxūxū nixī i chauxcèx pedaugūxū. Natīrū chauxcèx pedaugū yerū meāma pechibūe nawa ga yema ōna ga pexna chaxāxū. ²⁷—¡Tāxú i naxcèx pepuraciexū i ōna i paxama gúxū! Rū narūmemaē nixī i naxcèx pepuraciē i ngema maxū i aixcūma ixīxū i taguma gúxū. Rū ngēma nixī i maxū i choma i Tupana Nane ya duūxūxū chixīcū tá pexna chaxāxū, erū Chaunatū ya Tupana rū marū nanangoxēē na aixcūma Nane chíxū —ñanagūrū. ²⁸Rū yexguma ga nūmagū rū nūxna nacagū, rū ñanagūrūgū: —¿Tācū tá taxūe na tayanguxēēxūcèx i ngēma Tupana toxū naxwèxexū? —ñanagūrūgū. ²⁹Rū Ngechuchu nanangāxū rū ñanagūrū nūxū: —Rū Tupana rū nūma choxū namu. Rū ngēma nūma pexū nanaxwèxexū nixī na choxū peyaxōgūxū —ñanagūrū. ³⁰Rū yexguma ga nūmagū rū nūxna nacagū, rū ñanagūrūgū nūxū: —¿Tācū rū cuèxruūxū tá toxū cudauxēē na cuxū tayaxōgūxūcèx na aixcūma Cristu quiīxū? ¿Rū tācū i to i mexū tá toxcèx cuxūxū i ñuxmax? ³¹Yerū nuxcūmaūgūxū ga tórū oxīgū, rū nanangōxgū ga yema pāū ga Tupana nūxna āxū ga chianexūwa ga ngextá taxūema íxāpataxūwa. Rū Tupanaarū ore i ūmatūxūwa rū ñanagūrū: “Tupana rū daxūcūāx ga pāūmaā nanachibüexēē ga duūxūgū”, ñanagūrū i ngēma orewa. ³²Rū Ngechuchu nanangāxū rū ñanagūrū nūxū: —Aixcūma pemaā nūxū chixu rū tama nixī ga Moiché yīxū ga nūxna

naxāxũ ga yema pāũ ga daxũ- cūāx, natürũ Chaunatũ ga Tupana nixĩ ga nüxna naxācũ. Rũ nüma nixĩ i ñuxma i pexna naxāāxũ i pāũ i aixcũma ixĩxũ i daxũwa ne ũxũ. ³³—Erũ ngẽma pāũ i Tupana ixāxũ, rũ daxũguxũ i naānewa ne naxũ rũ nanamaxēxēē i ñoma i naānecũāx i duũxũgũ —ñanagürũ. ³⁴Rũ nümagũ rũ naxcèx ínacagũ, rũ ñanagürũgũ nüxũ: —Pa Corix, jguxũguma toxna naxāēcha i ngẽma pāũ! —ñanagürũgũ. ³⁵Rũ Ngechuchu ñanagürũ nüxũ: —Choma nixĩ i ngẽma pāũ i maxēxēerũ chiĩxũ. Rũ yixema texé ya chauxũtawā ũxē rũ tagutāma tataiya. Rũ texé ya choxũ yaxóxē rũ tagutāma tiṭawā. ³⁶—Natürũ marũ pemaã nüxũ chixu rũ woḡ na choxũ pedaugũxũ rũ tama choxũ peyaxōgũ i pemax. ³⁷—Rũ guxāma ya yixema duũxēgũ ya Chaunatũ choxna tüxũ mugũxe rũ chorũ duũxũgũ tixĩgũ. Rũ texé ya choxũ yaxōgũxe rũ tāūtāma tüxũ chaxoox. ³⁸—Yerũ tama choxrütāma ngúchaũ na chaxũxũcèx nixĩ ga daxũguxũ ga naānewa ne chaxũxũ. Natürũ nüma chaxũ na chanaxũxũcèx i norũ ngúchaũ ya Chaunatũ ya Tupana ya núma choxũ mucũ. ³⁹—Rũ ngẽma norũ ngúchaũ ya Chaunatũ ya Tupana ya núma choxũ mucũ nixĩ i na taxũxũma ichayarũtauxēēxũ ya yixema choxna tüxũ namugũxe. Erũ nüma ya Chaunatũ nanaxwae na tüxũ yuwa ícharũdagũxēēxũ i naānērũ guxgu. ⁴⁰—Choma nixĩ i Tupana Nane chiĩxũ. Rũ ngẽma norũ ngúchaũ ya Chaunatũ ya Tupana ya núma choxũ mucũ nixĩ na tüxũ nangēxmaxũ i maxũ i taguma gúxũ ya guxāma ya texé ya choxũ daugũxe rũ choxũ yaxōgũxe. Erũ choma tá nixĩ i tüxũ ícharũdagũxēēxũ i naānērũ guxgu —ñanagürũ. ⁴¹Rũ yexguma yema orexũ naxĩnũēgu ga yema Yudĩugũ, rũ inanaxũgũe ga Ngechuchuchiga na yadexagũxũ.

Yerũ ñanagürũ ga Ngechuchu: —Choma nixĩ i pāũ i daxũguxũ i naānewa ne chaxũxũ —ñanagürũ. ⁴²Rũ ñanagürũgũ: —¿Taux éxna ñāā yĩxũ i Ngechuchu i Yúche nane? Rũ yixema rũ tüxũ tacuèx ya nanatũ rũ naē. ¿Rũ ñuxācũ i nüma i “Daxũwa ne naxũxũ”, ñaxũ? —ñanagürũgũ. ⁴³Rũ Ngechuchu ñanagürũ nüxũ: —jNüxũ perũxoe na choxũ na pixuechaxũ! ⁴⁴—Taxũema chauxũtawā tangu ega tama choxna tüxũ namuxgu ya chaunatũ ga guma núma choxũ mucũ. Rũ texé ya chauxũtawā ngugũxe rũ choma rũ tá wena tüxũ chamaxēxēē i naānērũ guxgu. ⁴⁵—Nuxcũmaũgũxũ ga Tupanaärũ orearũ uruũgũarũ poperawā naxũmatũ i ore i ñaxũ: “Tupana tá guxāxũ nangũxēē”, ñaxũ. Rũ ngẽmacèx guxāma ya texé ya Chaunatũxũ ñnũxē rũ naxũtawā ngũxe, rũ chauxũtawā taxĩ. ⁴⁶—Taguma texé Chaunatũ ya Tupanaxũ tadau. Rũ chaxicatāma nixĩ i nüxũ chadauxũ erũ naxũtawā ne chaxũ. ⁴⁷—Aixcũma pemaã nüxũ chixu rũ texé ya choxũ yaxóxē rũ tüxũ nangēxma i maxũ i taguma gúxũ. ⁴⁸—Choma nixĩ i pāũ i maxēxēerũ chiĩxũ. ⁴⁹—Rũ perũ oxĩgũ ga nuxcũmaũgũxũ rũ nanangōx ga yema pāũ ga Tupana nüxna āxũ ga yema nachica ga ngextā taxũema íxāpataxũwa. Natürũ woo nanangōxgũ ga yema pāũ rũ nayueamatāma. ⁵⁰—Natürũ ñāā pāũ i pemaã nüxũ chixuxũ i daxũwa ne ũxũ rũ chomatāma chixĩ. Rũ guxāma ya texé ya choxũ yaxũxe ñoma pāũ tangóxũrũũ rũ tá tamaxēcha. ⁵¹—Chomatāma nixĩ i pāũ i maxēxēerũ i daxũwa ne chaxũxũ. Rũ texé ya ñoma chomaã taxāwemũxũrũũ choxũ yaxóxē rũ guxũgutāma tamaxēcha. Erũ ngẽma pāũ i choma tüxna chaxāxũ rũ chaxunetāma nixĩ. Rũ ichanaxā i chaxune na namaxēxũcèx i ñoma i naānecũāx i

duixũgũ —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁵²Rü yexguma ga yema Yudũgũ rü poragaacũ nüguna nacagüe, rü ñanagürügũ: —¿Ñuxacũ tá i ñaã yatü i naxüne tátama tüxũ nangõxëxũ? —ñanagürügũ. ⁵³Rü Ngechuchu ñanagürü nüxũ: —Rü choma i Tupana nane na duixũxũ chiixũ rü aixcuma pemaã nüxũ chixu rü ngëxguma pema rü tama chaxunemaã pexawemũgũgũ rü tama nawa pexaxegũga ya chaugũ, rü täütama pexũ nangëxma i maxũ i taguma gúxũ. ⁵⁴—Texé ya chaxunemaã awemüxë rü chaugüwa axexe rü tüxũ nangëxma i maxũ i taguma gúxũ. Erü choma rü tá tüxũ chamaxëë ega naãneärü guxgu. ⁵⁵—Erü chaxune rü õnaxũchi nixĩ rü chaugũ rü axexũxũchi nixĩ. ⁵⁶—Texé ya chaxunemaã awemüxë rü chaugüwa axexe rü chowa tayaxũx rü choma i tümawa. ⁵⁷—Chaunatü ga núma choxũ mucü rü namaxũ. Rü nüma choxna nanaxã i maxũ. Rü ngëxgumarüü ta i choma rü tá tüxna chanaxã i maxũ ya yixema choxũ yaxuxe rü choxũ yaxóxë. ⁵⁸—Marü pemaã nüxũ chixu na choma rü pãu i daxüwa ne üxũ chiixũ. Natürü choma rü tama yema pãu ga nuxcumaũgũxũ ga perü oxigü ngõxgũxũ ga pãürüü chixĩ. Yerü woo ga yema pãu na nangõxgũxũ ga perü oxigü rü nayueamatama. Natürü texé ya choxũ yaxuxe, ñoma pãu tangóxũrüü, rü choxũ yaxóxë rü guxũgutáma tamaxũ —ñanagürü. ⁵⁹Rü Ngechuchu rü duixũgũmaã nüxũ nixu ga yema ore ga yexguma nangüxëëãgu ga Yudũgüarü ngutaquëxepataüwa ga iãne ga Capernãüwa.

Ngechucharü orewa nangëxma i maxũ i taguma gúxũ

⁶⁰Rü yexguma nüxũ naxĩnüëgu ga yema nguxëëtae, rü muxüma ga yema duixũgũ ga nawe rüxixũ rü ñanagürügũ: —Rü ngëma tamaã nüxũ

yaxuxũ, rü naguxchaxüchi na nüxũ icuáxũ na ñuxũ ñaxũ. ¿Ñuxacũ texé tüxũ natauxcha na naga taxĩnüxũ? —ñanagürügũ. ⁶¹Natürü ga Ngechuchu rü nüxũ nacuëxama ga yemaacũ nügümaã na iyadexagũxũ naxcëx ga yema nguxëëtae, rü yemacëx nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Ëxna peãëwa nangux i ngëma ore? ⁶²—Rü ngëxguma peãëwa nanguxgu i ngëma ore i pemaã nüxũ chixuxũ, rü çtacıgu chi perüxĩnüxũ ega choxũ pedëuxgu na wenaxãrü daxü na chaxixũ, ga noxri ne chaxũxüwa na chaxixũ i choma i Tupana Nane na duixũxũ chiixũ? ⁶³—Tupanaãë i Üünexũ nixĩ i inaxãxũ i maxũ i taguma gúxũ. Rü tama pexene nixĩ i pexũ maxëxëëxũ. Rü ngëma ore i pemaã nüxũ chixuxũ rü peãcëx nixĩ, rü nawa nangëxma i maxũ i taguma gúxũ. ⁶⁴—Natürü tangëxma i petanüwa ya ñuxre ya tama yaxõgüxe —ñanagürü. Rü yema ñanagürü ga Ngechuchu yerü noxriarü ügũgumama marü nüxũ nacuëx ga texé tá nüxũ na yaxõgũxũ, rü texé tá cúacũ inaxuaxũxũ. ⁶⁵Rü ñanagürü ta: —Rü ngëmacëx marü pemaã nüxũ chixu rü taxuacüma texé chauxütawa tangu ega tama Chaunatü chauxütawa tüxũ gaxgu —ñanagürü. ⁶⁶Rü yexguma inanaxügie ga nüxna na yaxigũxũ ga muxüma ga yema duixũgũ ga noxri nawe rüxichirëxũ. Rü marü tama nawe inaxixũ. ⁶⁷Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü 12 ga ngüxëgüma naca, rü ñanagürü nüxũ: —¿Ëxna pema rü ta choxna pixigachitanüchaü? —ñanagürü. ⁶⁸Natürü Chimãü ga Pedru rü nanangãxũ, rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿Texëxütawa chi taxixũ ega cuxna tixigachitanügu? Erü cuma rü cuxũ nangëxma i ore i nawa nangëxmaxũ i maxũ i taguma gúxũ. ⁶⁹—Toma rü marü cuxũ tayaxõgũ, rü nüxũ tacuëx na cuma quiixũ ya Cristu ya Üünecü ya Tupana Nane

—ñanagürü. ⁷⁰Rü Ngechuchu toxũ nangãxũ, rü ñanagürü: —¿Taux éxna choma yĩxũ ga pexũ chidexechixũ ga pema ga 12? Natürü nangëxma i wüxi i petanüwa i Chatanáärü duũxũ ixixũ —ñanagürü. ⁷¹Rü Yuda ga Icarüte ga Chimáü nanechiga nixĩ ga yadexaxũ ga Ngechuchu. Yerü Yuda tá nixĩ ga cúácü ínaxuaxũxũ rü woo ga nüma rü wüxi ga totanüxũchiréx na yĩxũ.

Ngechuchueñegü rü tama nüxũ nayaxögü

7 Rü yemawena ga Ngechuchu rü Gariréaanewa yexmagüne ga ñañegügu nixũägüchigü. Rü tama Yudéaanewa nayexmachauñ yerü yémacũãx ga Yudfugüarü ãëxgacügü rü naxcèx nadaugü ga na yamëxgüchãũãxücèx. ²Natürü marü ningaica ga yema Yudfugüarü peta ga nagu norü düxenügü yaxügüxũ na yemawa nüxna nacüèxãchiexücèx ga ñuxácü nuxcümaügüxũ ga norü oxigü na naxügüxũ ga norü düxenügü ga naixátünaxcèx ga yexguma Moïchéwe naxixgu ga ngextá taxúema íxãpataxüwa. Rü yemacèx nixĩ ga Düxenügüarü Petagu naxãegaxũ. ³Rü naëneëgü ga Ngechuchu rü ñanagürügü nüxũ: —Tama name i nuxã Gariréaarü naãnegu curüxãx. Rü name nixĩ i petacèx Yudéawa cuxũ, na ngëma duũxügü i cuwe rüxixũ i ngëma ngëxmagüxũ nüxũ daugüxücèx i ngëma cuèxruügü i mexügü i Tupanaärü poramaã cuxüxũ. ⁴—Erü ngëxguma chi wüxi ya yatü rü duũxügüxũ nügü nacüèxëchaügu rü tama cúácü nanaxü i tacü i naxixũ. Rü ñuxma na cunaxixũ i muxüma i mexügü i Tupanaärü poramaã cuxüxũ, rü name nixĩ i guxũ i duũxügüpéxewa cunaxü —ñanagürügü. ⁵Rü yema ñanagürügü ga naëneëgü yerü woo ga nümagü rü ta tama nüxũ nayaxögü. ⁶Rü yexguma ga Ngechuchu

rü nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —Tauta nawa nangu i ngunexũ na petawa chaxüxũ. Natürü pexcèx rü ngëxürüüxümare i ngunexũ nixĩ i mexũ na petawa nagu pexixũ. ⁷—Ngëma duũxügü i ñoma i naãnecũãx rü tama pexchi naxaie. Natürü chauxchi naxaie erü chanangoxëë i ngëma naxügüxũ rü na nachixexũ. ⁸—Name nixĩ i petawa pexĩ i pemax. Choma rü tauta ngëma chaxü erü tauta nawa nangu i ngunexũ i nagu ngëma chaxüxũ —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁹Rü yexguma yema ñaxguwena, rü Gariréaanegu narüxãx.

Ngechuchu rü Düxenügüarü Petawa naxü

¹⁰Natürü nawena ga naëneëgü ga petawa na naxixũ, rü Ngechuchu rü ta yéma naxü. Natürü cúácü yéma naxü, rü tama poraãcü duũxügüxũ nügü nadauxëë. ¹¹Rü yema Yudfugüarü ãëxgacügü rü naxcèx nadaugü ga yema petawa, rü ñanagürügü: —¿Ngextá nangëxma i ngëma yatü? —ñanagürügü. ¹²Rü nügütanüwa ga yema duũxügü ga yéma yexmagüxũ, rü poraãcü Ngechuchuchiga ínidexagü. Rü ñuxre ga yema duũxügü rü ñanagürügü: —Yima rü wüxi ya yatü ya mecü nixĩ —ñanagürügü. Natürü ga togü rü ñanagürügü: —Ngëma yatü rü tama name erü duũxügüxũ nawomüxëë —ñanagürügü. ¹³Natürü taxüüma ga duũxügü rü mea togüpéxewa Ngechuchuxũ nicüèxüügüchãü, yerü yema Yudfugüarü ãëxgacügüxũ namuüë. ¹⁴Rü yexguma marü yema petaarü ngãxüwa nanguxgu, rü nixücu ga Ngechuchu nawa ga tupauca ga taxüne. Rü inanaxügü ga na nanguxëetaexũ. ¹⁵Rü yema Yudfugüarü ãëxgacügü, rü nãixãchiãëgü namaã ga yema ore ga Ngechuchu nüxũ ixuxũ. Rü ñanagürügü: —¿Nuxácü i ngëmaãcü poraãcü nüxũ nacüáxũ, rü taguma

texé nanguxêê? —ñanagürügü. ¹⁶Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Ñãã chorü nguxêêtae rü tama choxrü nixĩ, erü Chaunatü ya núma choxũ mucüarü nixĩ. ¹⁷—Ngëxguma texé naxiuxchaũgu i Tupanaãrü ngúchaũ rü yixema tá nüxũ tacuèx ngoxi aixcüma Tupanaxütawa chanayaxu i ngëma chorü nguxêêtae rü éxna chaugüxütawatama chayaxuxũ yixĩ i ngëma. ¹⁸—Yixema texé ya mexũ i tímachigaxütama ixuxe rü ngëmaäcü tanaxü erü tanaxwëxe i duixügü na tüxũ icuèxüügüxũ. Natürü texé nüxũ tixu i ore i mexũ nachiga i ngëma tüxũ muxũ, rü aixcüma nixĩ i túmaãrü ore. Rü tama dora nixĩ i ngëma nüxũ tixuxũ. ¹⁹—¿Tama éxna aixcüma yixũ ga Moïché pexna naxãxũ ga Tupanaãrü mugü? Natürü taxúema i pema naga pexĩnüë i ngëma mugü. ¿Rü ñuxma rü tüxcüü nixĩ i choxũ pimëxgüchaixũ? —ñanagürü. ²⁰Rü yema duixügü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —Cuma rü ngoxo cuwa nangëxmamare. ¿Éxna texé cuxũ timëxgüchaũ? —ñanagürügü. ²¹Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Choma rü ngüxchigaarü ngunexügu chanamexêê ga wüxi ga yatü. Rü guxãma i pema rü penuãëgü naxcèx ga yema wüxitama ga mexũ ga ngüxchigaarü ngunexügu chaxüxũ. ²²—Natürü pema rü ta ngüxchigaarü ngunexügu pepuracüe na nagu pexixücèx ga Moïchéarü mugü. Rü Moïché pemaã nüxũ nixu na tüxũ ípewiechëxmüpéxechiraixũ ya guxãma ya yatüxe ya buxe. Natürü tama Moïché nixĩ ga inaxügüci ga yema, yerü nuxcümaügüxũ ga perü oxigüwa nixĩ ga ne naxüxũ. Rü ñuxma i pema rü yema mugagu rü tüxũ ípewiechëxmüpéxechiraũ ya guxãma ya buxe ya yatüxe woo ngüxchigaarü ngunexü yixügu. ²³—Rü ngëmaäcü i pema rü ngüxchigaarü ngunexügu

buxexũ ípewiechëxmüpéxechiraũ erü naga pexĩnüëchaũ i Moïchéarü mugü. ¿Rü ñuxma rü tüxcüü yixũ i chomaã penuëxũ naxcèx na ngüxchigaarü ngunexügu chanamexêêxũ ga wüxi ga yatü ga idaaweecü? ²⁴—Rü ngëmacèx tama name i ngürümare penangugü i ngëma chaxüxũ. Rü penaxwëxe i meã nagu perüxĩnüëxira, na aixcüma meã penangugüxücèx —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Tupana Nane nixĩ

²⁵Rü ñuxre ga yema duixügü ga Yerucharëügu ächiügüxũ rü nügüna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Taux éxna daa yixũ ya yima yatü ya äëxgacügü naxcèx daugüci na yamëxgüchaüãxücèx? ²⁶—¿Düçè! Gua nixĩ rü yéa guxũ i duixügüpéxewa nidexa rü taxúema ñuxü ñatarügü nüxũ. ¿Taux éxna i tóru äëxgacügü i marü nüxü yaxögüãxü na aixcüma Cristu na yixũ i nümax? ²⁷—Natürü i yixema rü nüxü tacuèxgü na ngextá ne naxüxũ i nümax. Natürü ngëxguma aixcüma Cristu núma üxgu rü taxúetáma nüxü tacuèx na ngextá na ne naxüxũ —ñanagürügü. ²⁸Rü nüma ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa ínanangüexêê ga duixügü. Rü yexguma nüxü naxĩnúgu ga yema ore ga Yudíugü nüxü ixugüexü ga nachiga, rü tagaäcü ñanagürü: —Pema rü marü choxü pecuèx rü nüxü pecuèx na ngextá na ne chaxüxũ. Natürü tama chaugagu nixĩ i núma chaxüxũ. Choma núma chaxü yerü núma choxü namu ga Tupana ya naxwëxecü na nüxü yaxögüxũ natürü i pema rü tama nüxü pecuáci. ²⁹—Choma rü nüxü chacuèx yerü naxütawa ne chaxü, rü nüma nixĩ i núma choxü namuxü —ñanagürü. ³⁰Rü yexguma ga yema äëxgacügü rü Ngechuchuxü niyauxgüchaũ. Natürü taxüma

nayayauxgü, yerü tauta nawa nangu ga ngunexü ga na yayauxgüäxü rü na yamëxgüäxücëx. ³¹Natürü muxüma ga duüxügü rü nüxü nayaxögü. Rü ñanagürügü: —¿Ngëxguma ínanguxgu ya Cristu rü tacü rü cuëxruü i taxü tá naxü ya daa yatü tama üxü i ñuxmax? —ñanagürügü.

Parichéugü rü Ngechuchuxü niyauxgüchaü

³²Rü yema Parichéugü rü duüxügüxü naxinüë ga yemaäcü Ngechuchuga na yadexagüxü. Rü yemacëx ga nümagü rü paigüarü äëxgacügü rü yéma nanamugü ga tupauca ga taxünearü purichíagü na Ngechuchuxü yanayauxgüxücëx. ³³Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Paxaächí tátama nixí i petanüwa changëxmaxü, rü ñuxüchi tá chataegu naxütawa ya yima núma choxü mucü. ³⁴—Pema rü tá chauxcëx pedaugü, natürü táütáma choxü ipeyangaugü. Erü ngëma ngextá tá íchangëxmaxüwa rü taxuacü ngema pengugü. ³⁵Rü yexguma ga yema Yudfugüarü äëxgacügü rü nügüna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Ngextá tá naxü ega taxuacütáma nüxü iyariingaugügu? ¿Éxna ngëma Yudfugü i to i nachíüánewa ngëxmagüxütanüwa tá naxü rü éxna ngëma tama Yudfugü íxügüxütanüwa tá naxü na yangüxëëäxücëx? ³⁶—¿Rü tacüchiga nixí i ngëma na ngëma ñaxü: “Tá chauxcëx pedaugü natürü táütáma choxü ipeyangaugü, erü taxuacütáma ngëma pexí i ngëma tá íchangëxmaxüwa”, ñaxü? —ñanagürügü.

Dexá i maxëëruüchiga nidexa ga Ngechuchu

³⁷Rü yema nawa iyacuáxü ga petaarü ngunexü nixí ga guxü ga togü ga ngunexüärü yexera rümemaëxü nax-

cëx ga Yudfugü. Rü yema ngunexügu nixí ga inachixü ga Ngechuchu rü tagaäcü ñaxü: —Rü ngëxguma texé itawaxgu rü ñuá chauxütawa taxü rü tayaxaxe! ³⁸—Rü “texé ya choxü yaxóxë rü túmaärü maxünewa tá nibaibe i taxü i dexá i maxëëruü” ngëma Tupanaärü ore i ümatixü nüxü ixuxürüü —ñanagürü. ³⁹Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu rü Tupanaäë i Üünexüchiga nixí ga yadexaxü. Rü nüxü nixu ga guxüma ga yema nüxü yaxögüxü rü tá na nayayauxgüxü i Naäë i Üünexü. Natürü tama yexgumatama nanayauxgü, yerü tauta wë-naxärü daxügüxü ga nañecëx nataegu ga Ngechuchu na guxüärü äëxgacü na yíxücëx.

Ngechuchugagu nügü nitoye ga duüxügü

⁴⁰Rü nümaxü ga yema duüxügü rü yexguma nüxü naxinüëgu ga yema Ngechuchu nüxü ixuxü, rü ñanagürügü: —Aixcüma ñaä yatü nixí i ngëma Tupanaärü orearü uruü i ínguxchaüxü —ñanagürügü. ⁴¹Rü togü rü ñanagürügü: —Daa nixí ya Cristu —ñanagürügü. Natürü togü rü ñanagürügü: —Tama nixí, erü taxucürüwa Gariréaanecüäx nixí ya Cristu. ⁴²—Erü Tupanaärü ore i ümatixüwa rü ñanagürü: “Cristu rü tá Dabítaa nixí, rü tá nan-gox i íäne i Beréüwa ga ngextá Dabí íbuxüwa”, ñanagürügü. ⁴³Rü yemaäcü Ngechuchugagu nügü nitoye ga duüxügü. ⁴⁴Rü ñuxre ga yema duüxügü rü Ngechuchuxü niyauxgüchaü, natürü taxuüma nayayauxgü.

Yudfugüarü äëxgacügü rü tama Ngechuchuaxü nayaxögüchaü

⁴⁵Rü yema tupauca ga taxünearü purichíagü, rü Parichéugücëx rü paigüarü äëxgacügücëx nawoegu. Rü

yema ãêxgacügü rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü tama nuã penaga? —ñanagürügü. ⁴⁶Rü yema purichíagü rü nanangãxügü rü ñanagürügü: —Taguma texé tidexa i ñãã yatü idexaxürüü —ñanagürügü. ⁴⁷Rü yexguma ga Parichéugü rü ñanagürügü nüxü: —¿Éxna pexü rü ta marü nawomüxêê i nümax? ⁴⁸—Dücèx, rü taxúema i tomaz i Parichéugü rü taxuüma i tórü ãêxgacügü rü nüxü nayaxögü i ngêma Ngechuchu. ⁴⁹—Natürü ñãã duüxügü i tama Tupanaärü mugüxü cuèxgüxü rü marü nachixexügügü —ñanagürügü. ⁵⁰Natürü Nicodému ga Parichéu ixicü ga wüxicana Ngechuchuxütagu naxüãnecü, rü ñanagürü nüxü: ⁵¹—Ngêma tórü mugü i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Taxuacüma wüxi i yatüxü tapoxcu ega tama nüxü ixinüëxiragu i norü dexa na nüxü icuáxücèx na tacü na naxüxü”, ñanagürü. ⁵²Rü yexguma ga natanüxügü rü nanangãxügü, rü ñanagürügü nüxü: —¿Éxna cuma rü ta Gariréaanecüãx quixi? ¡Nawa nangux i Tupanaärü ore i ümatüxü rü ngema tá nüxü cudau rü taxuütáma i Tupanaärü oreatü uruü rü Gariréaanecüãx nixi! —ñanagürügü. ⁵³Rü yexguma ga wüxichigü rü nachüüwa naxi.

Nge ga ätecü ga naí ga yatümaã ngéãêxcü

8 Rü Ngechuchu rü Orfbunecügu ãêgane ga mëxpünewa naxü. ²Rü moxüãcü ga yexguma yangunegu, rü wenaxärü tupauca ga taxüñecèx nataegu. Rü ga duüxügü rü naxcèx naxi. Rü nüma ga Ngechuchu rü ínarüto, rü inanaxügü ga na nangüxêêãxü ga duüxügü. ³Rü yema ngüxêêruügü ga Moichéarü mugüwa ngüxêêtaegüxü rü Parichéugü, rü Ngechuchuxütawa ngixü nagagü ga wüxi ga nge ga ätecü ga

ngixü nadaugücü ga naí ga yatümaã na inapexü. Rü guxüma ga yema duüxügü ga yema yexmagüxüpéxegu ngixü nayachixêêgü. ⁴Rü ñanagürügü Ngechuchuxü: —Pa Ngüxêêruüx, ñãã nge i ätecü rü ngixü itayangau na naí ya yatümaã na inapexü. ⁵Moichéarü mugüwa tamaã nüxü nixu na nutamaã ngixü ímüxüchiácüma ngixü imáxü i wüxi i nge i ngémaäcü maxücü. ¿Nüxü ñacuxü i cuma i ñuxmax? —ñanagürügü. ⁶Rü yema ñanagürügü ga nümagü, yerü Ngechuchuxü guxchaxügu nangüxêêgüchaü na nüxü nayexmaxücèx ga tacücèx na ínaxuaxügüãxü. Natürü ga Ngechuchu rü inayarümaxächü rü inanaxügü ga naxméxmaã waixüümüwa na naxümatüãxü. ⁷Natürü nüxü nacèèxügüama, rü yemacèx düxwa wenaxärü nadaunagü ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —Ngexerüxe i petanüwa ya ngearü pecaduáxê rü tüxira nuta ngixü tanaña —ñanagürü. ⁸Rü wenaxärü inayarümaxächü ga Ngechuchu rü naxméxmaã nanaxümatü ga waixüümüwa. ⁹Natürü yexguma nüxü naxinüëgu ga yema ore ga Parichéugü rü inanaxügüe ga nügü na yawüxixü ga nügüwe na ínachoxüxü. Rü yaguãxgü ga Parichéugüwa ínaxügü ga na ínachoxüxü rü düxwa guxüma ínachoxü. Rü yexguma marü guxüma ga Parichéugü íchoüxgu, rü Ngechuchu rü yema ngecüxicatama yema duüxügüpéxewa nayaxügü. ¹⁰Rü yexguma ga Ngechuchu rü wena nadaunagü. Rü ngixna naca rü ñanagürü ngixü: —Pa Ngecüx, ¿Ngëxügü nixi i ngêma cuxü ixügüxü? ¿Rü taxuüma cuxü imáxchaü? —ñanagürü. ¹¹Rü ngíma rü ngígürügü nüxü: —Taxuüma Pa Corix —ngígürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngixü: —Choma rü ta tama cuxü chapoxcu.

Ñuxma rü marü name rü íquixü rü tama wena pecadu cuxü —ñanagürü.

**Ngechuchu rü ñoma i naãneãrü
ngóonex- ãëruũ nixí**

¹² Rü wenaxãrü duũxügümaã nidexa ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —Choma nixí i ñoma i naãneãrü ngóonexãëruũ. Rü yíxema chowe rüxüxë rü chorü ngóonexüwa tangëxma rü tüxna chanaxã i maxü. Rü tá nüxna ítanguxuchi i tümaãrü chixexü —ñanagürü. ¹³ Rü yexguma ga Parichégü rü ñanagürügü nüxü: —Cuma rü cugüchigaxütama quixu. Rü ngëma cuchiga i nüxü quixuxü rü taxuwama name —ñanagürügü.

¹⁴ Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —Rü ngëma ore i chauchiga nüxü chixuxü rü aixcüma nixí woo chomatama yixígu i namaã chaugüétüwa chidexaxü. Erü choma rü nüxü chacuèx i ngextá ne chaxüxü, rü ngextá tá chaxüxü. Natürü pema rü tama nüxü pecuèx na ngextá ne chaxüxü rü tama nüxü pecuèx na ngextá tá chaxüxü. ¹⁵ Pema rü choxü pengugü i ñoma i naãneãrü i duũxügü nagu rüxínüëxüãcümamare. Natürü i choma rü taxüexüma changugü. ¹⁶ Natürü ngëxguma chí texéxü changugügu rü aixcüma meãma tüxü changugü. Erü tama chaxicatama tüxü changugü, natürü yima Chaunatü ga núma choxü mucümaã nixí i wüxigu tüxü tangugüxü. ¹⁷ Rü ngëma mugü ga Moíché ümatüxü i nagu pexíxü, rü ñanagürü:

“Ngëxguma taxre i duũxügü rü wüxitama i orexü yaxugügu, rü ngëmawa ãëxgacü nüxü nacuèx na aixcüma yíxü i ngëma nüxü yaxugüëxü”, ñanagürü. ¹⁸ Rü dücax, choma nixí i wüxi i chauchigaxü chixuxü rü Chaunatü ga núma choxü mucü nixí ya naí. ¿Rü tüxücüü tama choxü peyaxögüchaü i ñuxmax?

—ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma ga nümagü rü nüxna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Ngexcü ya yima Cunatü? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Choxü rü tama pecuèx rü Chaunatüxü rü ta tama pecuèx. Rü ngëxguma chí choxü pecuèxgügu rü Chaunatüxü chí ta pecuèxgü —ñanagürü. ²⁰ Rü yema orexü nixu ga Ngechuchu ga yexguma nanguxëëtaegu ga tupauca ga taxünewa naxütawa ga yema nachica ga ngextá duũxügü tupaucana díeru ngíxü íxägüxüwa. Natürü taxuüma Ngechuchuxü niyaxgü, yerü tauta nawa nangu ga yema ngunexü ga nagu yayauxgüãxü.

**Ngechuchu rü Parichégümaã nüxü
nixu rü ngextá nüma ínaxüxüwa
rü taxucürüwa ngëma naxí**

²¹ Rü Ngechuchu rü wenaxãrü namaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —Choma rü tá pexna chixü i núma, rü pema rü tá chauxcèx pedaugü, natürü tá perü pecadugu peyue. Rü ngextá íchaxüxüwa rü taxucürüwama ngëma pexí —ñanagürü. ²² Rü yexguma ga yema Yudíugü rü ñanagürügü: —¿Éxna nügü tátama nimèx rü ngëmacèx tamaã nüxü yaxuxü na taxucürüwama ngëma ixixü i ngëma ínaxüxüwa? —ñanagürügü. ²³ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Pema rü ñoma i naãneãrü i duũxügü pixígu, natürü i choma rü daxüguxü i naãnewa ne chaxü. Pema rü ñoma i naãneãrü duũxügü pixígu natürü i choma rü tama ñoma i naãneãrü chixí. ²⁴ —Rü ngëmacèx pemaã nüxü chixu rü tá perü pecadugu peyue. Erü ngëxguma tama choxü peyaxögügu na choma chíxü ya Cristu, rü perü pecadugu tá peyue —ñanagürü. ²⁵ Rü yexguma nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Natürü texé quixí i cumax? —ñanagürügü. Rü

Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Marü noxritama pemaã nüxũ chixu na texé chiixũ. ²⁶—Rü choma rü choxũ nangëxma i muxüma i tacü i chomatama pexũ changüexëëchaũxũ rü tacüçèx pexna na chaçaxũ, natürü täütáma chanaxü i ngëma. Erü yima Chaunatü ga núma choxũ mucü chomaã nüxũ ixuxũ i orexicatama nixĩ i ñoma i naãneçüãxgümaã nüxũ chixuxũ. Rü guxüma i ngëma nüxũ yaxuxũ ya Chaunatü, rü aixcüma nixĩ —ñanagürü. ²⁷Natürü nümagü rü tama nüxũ nacuëxgüéga ga Nanatü ya Tupanachiga na yĩxũ na yema ñaxũ ga Ngechuchu. ²⁸Rü yemacèx ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Choma nixĩ i Tupana Nane i duũxũxũ chiixũ. Rü yixcüra ngëxguma curuchawa choxũ pipotagügu, rü tá nüxũ picuëxächitanü na Cristu na chiixũ. Rü tá nüxũ pecuëx na taxuüma chauechamatama chaxũxũ. Rü ngëma Chaunatü chomaã nüxũ ixuxũxicatama nixĩ i pemaã nüxũ chixuxũ. ²⁹—Yima núma choxũ mucü ya Chaunatü rü chauxütawa nangëxma. Rü taguma choxna nixügachi, erü choma rü guxüguma chanaxü i ngëma norü ngúchaũ ixixũ —ñanagürü. ³⁰Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu rü muxüma ga duũxügü nüxũ nayaxögü.

**Yixema Tupanaxãcügü
ixügüxechiga, rü yixema
pecadutüüwa ngëxmagüxechiga**

³¹Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ ga yema Yudfugüarü ãëxgacügü ga nüxũ yaxögüxũ: —Ngëxguma pema meãma peyaxögüechagu i ngëma pemaã nüxũ chixuxũ, rü aixcümaxüchi tá chorü ngüxëgü pixigü. ³²—Rü tá nüxũ pecuëx i ore i aixcüma ixixũ. Rü ngëma ore tá pexũ ínanguxüxëë —ñanagürü. ³³Rü nümagü rü Ngechuchuxũ nangãxügü, rü ñanagürügü: —Toma

rü nuxcümaücü ga torü oxĩ ga Abráütaa tixigü rü taguma texéméxëwa tangëxmagü. ¿Nuxãcü i cumax rü tá na ítanguxüxũ, ñacuxũ? —ñanagürügü. ³⁴Rü Ngechuchu ñanagürü nüxũ: —Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü guxãma ya pecaduáxë rü pecadutüüwa tangëxmagü. ³⁵—Wüxi i coriartü duũxümare rü tama norü coripataçüãx nixĩ. Natürü wüxi i cori nane rü guxüguma nanatü nane nixĩ. ³⁶—Choma rü Tupana Nane chixĩ. Rü ngëxguma chi choma pecaduna pexũ íchanguüxëëgu, rü aixcüma tá nüxna ípenguü. ³⁷—Marü nüxũ chachuëx na Abráütaa pixigüxũ i pemax. Natürü choxũ pimëxgüchaũ erü tama aixcüma choxũ peyaxögü i ngëma ore i pemaã nüxũ chixuxũ. ³⁸—Choma rü yema Chaunatü choxũ wëxü nixĩ i pemaã nüxũ chixuxũ. Natürü pema rü penaxü i ngëma penatü pemaã nüxũ ixuxũ —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁹Rü nümagü rü Ngechuchuxũ nangãxũ rü ñanagürügü: —Torü oxĩ nixĩ ga Abráü —ñanagürügü. Natürü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Ngëxguma chi aixcüma Abráütaa pixigügu rü chi Abráü üxürüü penaxü. ⁴⁰—Natürü woo pemaã nüxũ chixu i ore i aixcüma ixixũ ga Chaunatü ga Tupana choxũ ngxëëxũ, rü pema rü choxũ pimëxgüchaũ. Natürü ga Abráü rü taguma yemaäcü nanaxü. ⁴¹—Pema rü penaxü i penatügüçümatama —ñanagürü. Rü yexguma ga nümagü rü ñanagürügü: —Toma rü tama tangürüwaügümare, rü toxũ nangëxma ya wüxitama ya tonatü. Rü yima nixĩ ya Tupana —ñanagürügü. ⁴²Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —Ngëxguma chi aixcüma Tupana yixigü ya penatü rü choxũ chi pengechaũ, erü choma rü Tupanaxütawa nixĩ i ne chaxũxũ, rü ngëmacèx chanuxma. Rü tama

chauechamatama núma chaxū, natürü núma chaxū yerü Chaunatü ya Tupana núma choxū namu. ⁴³—¿Tüxcüü tama nüxū pecuèxéga i ngēma pemaã nüxū chixuxū? Pexū naguxcha erü woetama tama iperüxĩnũechaũ i ngēma pemaã nüxū chixuxū i ore. ⁴⁴—Penatü rü Chataná nixĩ rü pema rü naxäcügü pixigü. Rü ngēmacèx penaxü i ngēma núma pexü nanaxwèxexü. Rü ngēma Chataná rü noxriarü ügügumama wüxi i máétaxü nixĩ. Rü taguma ore i aixcümamaxügu narüxĩnü rü taguma ore i aixcümamaxü nixu. Rü ngëxguma yadeaxgu rü doraxüxĩcatama nixu, erü núma rü wüxi i doratèxáxü nixĩ. Rü guxüma i doratèxáxüinatü nixĩ, ⁴⁵—Natürü i pema rü tama choxü peyaxögüchaũ erü ore i aixcümamaxü chixu. ⁴⁶—¿Texé ya petanüwa choxü dauxe na pecadu chaxüxü? Rü ñuxma na nüxü chixuxü i ore i aixcüma ixixü, rü ¿tüxcüü tama choxü peyaxögü? ⁴⁷—Texé ya Tupanaärü duüxü ixixé rü itarüxĩnü i Tupanaärü ore. Natürü i pema rü tama Tupanaärü duüxügü pixigü, rü ngēmacèx nixĩ i tama iperüxĩnũechaũxü i Tupanaärü ore —ñanagürü.

Tauta nangoxgu ga Abráü rü Cristu rü marü nayexma

⁴⁸ Rü yexguma ga yema Yudüfugüarü äëxgacügü rü ñanagürügü nüxü: —Rü aixcüma nixĩ ga yema torü ore ga yexguma ñatagügügu:

“Cuma rü wüxi i Chamáriacüãx quixĩ, rü ngoxo cuwa nangëxma”, ñatagügügu —ñanagürügü. ⁴⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Chowa rü nataxuma i ngoxo. Rü ngēma chaxüxü nixĩ na Chaunatüxü chicuèxüxü, natürü i pema rü chixri chauchiga pidexagü. ⁵⁰—Choma rü tama naxcèx chadau na texé choxü icuèxüügüxcèx. Natürü Tupana nixĩ

ya naxwèxecü na duüxügü choxü icuèxüügüxü. Rü núma tá nanapoxcue i ngēma chauxchi aixü. ⁵¹—Aixcüma pemaã nüxü chixu, rü texé ya naga ñnuxé i ngēma tùmamaã nüxü chixuxü rü guxügütáma tamaxécha —ñanagürü. ⁵² Rü yexguma ga yema Yudüfugüarü äëxgacügü, rü Ngechuchuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Ñuxma rü meäxüchima nüxü tacuèx na cuwa nangëxmaxü i wüxi i ngoxo. Yerü ga Abráü rü guxüma ga nuxcümaüügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü rü nayue. Natürü cuma rü ñuxma tomaã nüxü quixu rü texé ya naga ñnuxé i ngēma curü ore rü guxügütáma tamaxécha —ñacurügü. ⁵³—¿Éxna cuma rü törü oxĩ ga Abráüärü yexera quixĩ? Yerü núma rü nayu rü guxüma ga nuxcümaüügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü rü ta nayue. ¿Rü cugücèx rü texé quixĩ? —ñanagürügü. ⁵⁴ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Ega chaugü chitama chicuèxüügu rü ngēma rü taxuwama name. Natürü yima choxü icuèxüücü rü Chaunatü nixĩ. Rü yima Chaunatütama nixĩ ya perü Tupana ixĩcü —ñapegücü nüxü. ⁵⁵—Natürü i pema rü tama aixcüma nüxü pecuèx ya Chaunatü ya Tupana. Natürü i choma rü ngēmaäcü nüxü chacuèx. Rü ngëxguma chi:

“Tama nüxü chacuèx”, ñachaxgu, rü pexrüü chĩ wüxi i doratèxáxü chixĩ. Natürü i choma rü aixcümamaxüchima nüxü chacuèx ya Chaunatü ya Tupana, rü naga chaxĩnü i guxüma i norü ore i chomaã nüxü yaxuxü. ⁵⁶—Perü oxĩ ga Abráü rü nataãe yerü aixcüma nayaxö rü tá na íchanguxü i ñoma i nañewa. Rü yemaxü nacuèx rü yemacèx nataãe —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁵⁷ Rü yexguma ga yema Yudüfugüarü äëxgacügü rü Ngechuchuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Cuma rü tauta 50 ya taunecü cuxü nangëxma. ¿Ñuxäcü

Abráŭxũ cudau ga tauta cunqoxgux ga yexguma? —ñanagürügü. ⁵⁸Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Aixcuma pemaã nüxũ chixu rü tauta Abráŭ ngoxgu rü choma rü marü chayexma —ñanagürü. ⁵⁹Rü yexguma ga nûmagü rü nutane nanayauxgü na gumamaã ínamuxüchigüãxücèx. Natürü ga Ngechuchu rü naxchaxwa inicux. Rü yemaãcü ínaxüxũ nawa ga guma tupaça ga taxũne.

Ngechuchu nanamexèe ga wüxi ga yatü ga norü bucüma ngexetücü

9 Rü yexguma namagu tomaã yaxüxgu ga Ngechuchu, rü yéma nüxũ nadau ga wüxi ga yatü ga woetama norü bucüma ngexetücü. ²Rü toma ga norü ngúexügü rü nüxna tacagü, rü ñatarügügü: —Pa Ngúexèeruüx, ¿Tüxcüü ngexetücüma nabu ya daa yatü? ¿Éxna nanatü rü naèärü pecadugagu rü éxna norü pecadugagutama? —ñatarügügü. ³Rü Ngechuchu toxü nangãxũ, rü ñanagürü toxü: —Tama norü pecadugagu rü tama i nanatü rü naèärü pecadugagu nixi i ngémaãcü nabuxü. Natürü ngémaãcü nabu na nawa nüxũ pedauxücèx na ñuxãcü Tupana tüxü na rümexèèxü. ⁴—Rü ñoma rü ta nangune rü name nixi na paxama na naxüxü i ngéma puracü ya Chaunatü ga núma choxü mucü tüxna äxü. Erü paxa tá nachüta rü ngèxguma rü taxucürüwama texé tá tapuracü. ⁵—Rü ñuxma na ñoma i nañewa changèxmaxü rü ñoma i nañeärü ngóonexèeruü chixi —ñanagürü. ⁶Rü yexguma yema ñaxguwena rü Ngechuchu waixümüãnewa nacuaxi. Rü yema waixümü ga iwaixümaã nanachaxetü ga guma yatü ga ngexetücü. ⁷Rü yexguma guma ngexetücüxü ñanagürü: —¿Dexámaã cugü yayauxetü i Chiruéarü puchuwa! —ñanagürü.

Rü ngéma naega rü “Tüxü muxü”, ñaxüchiga nixi. Rü yéma naxü ga guma ngexetücü rü nügü dexámaã nayauxetü. Rü yexguma nataegugu rü marü nidauchixetü. ⁸Rü yexguma ga yema duüxügü ga guma ngexetücüpataarü ngaicamagu pegüxü rü yema duüxügü ga üpaacü nüxü daugüxü ga na nangexetüxü, rü ñanagürügü: —¿Taux éxna i ñaã yüxü ga yema yatü ga ngexetüchiréxü ga duüxügüxü díerucèx cèèxüxü? —ñanagürügü. ⁹Rü nümaxü rü ñanagürügü: —Ngémaãcü nüma nixi —ñanagürügü. Rü togü rü ñanagürügü: —Tama nixi i yima yüxü, natürü nanangèxgumaraüxüchi —ñanagürügü. Natürü nümatama ga guma yatü ga ngexetüchirécü, rü ñanagürü: —Ngémaãcü choma chixi —ñanagürü. ¹⁰Rü yexguma ga yema duüxügü rü nüxna nacagü rü ñanagürügü: —¿Rü ñuxãcü nixi i marü quidauchixü i ñuxmax? —ñanagürügü. ¹¹Rü nüma nanangãxü rü ñanagürü: —Yima yatü ya Ngechuchugu äegacü rü yima waixümüãnewa nacuaxi. Rü yema waixümü ga iwaixümaã choxü nachaxetü. Rü ñanagürü choxü:

“¿Yéa Chiruéarü puchuwa naxü rü ngema dexámaã cugü yayauxetü!” ñanagürü choxü. Rü yéma chaxü, rü yexguma dexámaã chaugü chayauxetügu rü chidauchi —ñanagürü ga guma yatü. ¹²Rü yexguma nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Ngextá nangèxmaxü i ñuxma ya yima yatü ya cuxü rümexèècü? —ñanagürügü. Rü nüma ga guma yatü ga ngexetüchirécü rü ñanagürü: —Tama nüxü chacuèx —ñanagürü.

Parichéugü rü guma ngexetücü ga Ngechuchu namexèècüna nacagüe

¹³⁻¹⁴Natürü yema ngunexü ga Ngechuchu nagu namexèèxü ga guma ngexetücü, rü ngüxchigaarü

ngunexũ nixĩ. Rũ yemacèx ga duĩxũgũ rũ Parichéugũtawã nanagagũ ga guma yatũ ga ngexetũchirécũ. ¹⁵Rũ yexguma ga yema Parichéugũ rũ nũxna nacagũe ga guma yatũ, rũ ñanagũrũgũ: —¿Ñuxãcũ i marũ curũmexètũxũ i ñuxmax? —ñanagũrũgũ. Rũ nũma nanangãxũ rũ ñanagũrũ: —Waixũmũ ga naxbũxãgũmãã yawaixẽẽxũmãã choxũ nachaxetũ ga Ngechuchu, rũ ñuxũchi dexãmãã chaugũ chayayaxetũ, rũ ngẽmacèx marũ chidauchi —ñanagũrũ. ¹⁶Rũ yexguma ga ñuxre ga Parichéugũ rũ ñanagũrũgũ: —Yema yatũ ga cuxũ rũmexẽẽxũ rũ tama Tupanaãrũ duĩxũ nixĩ, erũ tama nanaxaure i ngũxchigaarũ ngunexũ —ñanagũrũgũ. Natũrũ togũ ga Parichéugũ rũ ñanagũrũgũ: —¿Ñuxãcũ nanaxũ i ngẽma cuèxruũ i mexũ i taxũ ega wũxi i pecaduãxũ yixĩxgux? —ñanagũrũgũ. Rũ yemaãcũ nũgũ nitoye ga nãgũ naxĩnũẽxũwa ga yema Parichéugũ. ¹⁷Rũ wena nũxna nacagũe ga guma yatũ ga ngexetũchirécũ, rũ ñanagũrũgũ: —¿Natũrũ cuma rũ ñuxũ ñacuxũ nachiga i ngẽma yatũ ga cuxũ rũmexẽẽxũ? —ñanagũrũgũ. Rũ nũma nanangãxũ, rũ ñanagũrũ: —Chauxcèx rũ wũxi i Tupanaãrũ orearũ urũũ nixĩ —ñanagũrũ. ¹⁸Natũrũ ga yema Yudũgũarũ ãẽxgacũgũ rũ tama nũxũ nayaxõgũchaũ ga nũma na yĩxũ ga na nangexetũchiréxũ ga noxrix, rũ ñuxma rũ marũ na yadauchixũ. Rũ yemacèx ga yema ãẽxgacũgũ rũ tũmacèx nangemagũ ga nanatũ rũ naẽ ga guma yatũ ga rũmexètũcũ. ¹⁹Rũ tũxna nacagũ, rũ ñanagũrũgũ: —¿Daa yĩxũ ga guma pene ga nũxũ pixucũ ga woetama ngexetũãcũ buci? ¿Ñuxãcũ i ñuxma i yadauchixũ? —ñanagũrũgũ. ²⁰Rũ nanatũ rũ naẽ tanangãxũgũ rũ ñatarũgũgũ: —Ngẽmããcũ nũxũ tacuèx rũ daa nixĩ ya tone ga ngexetũãcũma buchirécũ. ²¹Natũrũ tama nũxũ tacuèx ga ñuxãcũ na yadauchixũ

i ñuxmax. Rũ tama nũxũ tacuèx ga texé na namexètũxẽẽxũ. ¿Ëcũ nũxnatama pecagũ! Erũ nũma rũ marũ naya, rũ nũmatama pemaã nũxũ na yaxuxũcèx —ñatarũgũgũ. ²²Rũ yema ñatarũgũgũ ga nanatũ rũ naẽ, yerũ tamuũẽ. Yerũ ga Yudũgũarũ ãẽxgacũgũ rũ marũ nũgũmãã nanamexẽẽgũ na tũxũ ñatèxũchigũxũcèx ga ngutaquẽxepãtaũwa ga texé ga Ngechuchuaũxũ yaxõxẽ na Cristu yĩxũ. ²³Rũ yemacèx nixĩ ga nanatũ rũ naẽ ga ñatagũgũxũ: “¿Ëcũ, nũxnatama pecagũ! Erũ nũma rũ marũ naya rũ nũmatama pemaã nũxũ na yaxuxũcèx”, ñatagũgũxũ. ²⁴Rũ yexguma ga yema Yudũgũarũ ãẽxgacũgũ rũ wenaxãrũ naxcèx nacagũ ga guma ngexetũchirécũ. Rũ ñanagũrũgũ nũxũ: —Rũ ñuxma tanaxwèxe i Tupanapéxewa rũ aixcũma tomaã nũxũ quixu na texé cuxũ rũmexẽẽxũ. Erũ toma rũ meãma nũxũ tacuèx i ngẽma Ngechuchu rũ wũxi i pecaduãxũ na yĩxũ —ñanagũrũgũ. ²⁵Rũ nũma nanangãxũ rũ ñanagũrũ nũxũ: —Choma rũ tama nũxũ chacuèx ega wũxi i pecaduãxũ yixĩgu rũ éxna tama. Rũ ngẽma nũxũ chacuãxũ nixĩ ga na changexetũchiréxũ ga noxrix rũ ñuxma rũ na chidauchixũ —ñanagũrũ. ²⁶Rũ wenaxãrũ nũxna nacagũe, rũ ñanagũrũgũ: —¿Rũ tacũ nixĩ ga cumaã naxũxũ? ¿Rũ ñuxãcũ ga naxũãxũ ga cuxũ na yadauchixetũxẽẽxũ? —ñanagũrũgũ. ²⁷Rũ nanangãxũ rũ ñanagũrũ nũxũ: —Marũ pemaã nũxũ chixu, rũ tama choxũ iperũxĩnũẽchaũ. ¿Tũxciũ penaxwèxe na wena pemaã nũxũ chixuxũ? ¿Éxna pema rũ ta nũxũ peyaxõgũchaũ? —ñanagũrũ. ²⁸Rũ yexguma rũ guma yatũmãã chixexũ nixugũe, rũ ñanagũrũgũ: —Cumaẽrũ nixĩ i nũxũ cuyaxõxũ i ngẽma yatũ, natũrũ i toma rũ Moĩchearũ oreaxũ nixĩ i tayaxõgũxũ. ²⁹—Toma rũ nũxũ tacuèx ga Tupana rũ aixcũma Moĩchẽmãã na

yadexaxũ, natürü ngẽma Ngechuchu rü tama nüxũ tacuèx na ngextá na ne naxũxũ —ñanagürügü. ³⁰Rü guma yatü nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —¿Ñuxãcü nixĩ i ngẽma? Nüma rü marü choxũ narümexëtüxëê, natürü ¿ñuxãcü i pema i tama nüxũ pecuáxũ na ngextá na naxũxũ? ³¹—Rü guxãma i yixema rü meãma nüxũ tacuèx rü Tupana tama nüxũ naxĩnũ i pecaduãxgüüãrũ yumüxë. Natürü Tupana rü tüxũ nüxũ naxĩnũ i tumaãrũ yumüxë ya yixema nüxũ icuèxüüügüxe rü naxüxe i Tupanaãrũ ngüchaũ. ³²—Taguma ñuxgu nüxũ taxĩnüchiga i wüxi i yatü na yadauchixëãxũ i wüxi i duüxũ i norü bucüma ngexetüxũ. ³³—Rü ngëxguma chi tama Tupana núma namüxgux ya daa yatü ya choxũ rümexëëcü, rü taxuacü chima mexũ naxü —ñanagürü ga guma yatü ga ngexetüchirécü. ³⁴Rü yexguma ga yema Yudfugüarü ãëxgacügü, rü ñanagürügü nüxũ: —Cuma na pecadugu na cubuxũ, ¿rü ñuxãcü cunaxwëxe na toxũ cungüxëëchaũxũ? —ñanagürügü. Rü ñuxüchi ñanatëxüchigü ga ngutaquëxepataüwa.

Duüxügü i tama yaxögüxũ rü ngexetüxürüü nixügü

³⁵Rü Ngechuchu rü nüxũ nacuáchiga ga na ñnatëxüchigüãxũ ga guma ngexetüchirécü. Rü yexguma nüxũ nadëuxgu, rü ñanagürü nüxũ: —¿Nüxũ cuyaxõxũ ya Tupana Nane ya duüxũxũ ixĩcü? —ñanagürü. ³⁶Rü yexguma ga nüma rü Ngechuchuxũ nangãxũ rü ñanagürü: —Pa Corix, ¡chomaã nüxũ ixu na texe yĩxũ na nüxũ chayaxõxücè! —ñanagürü. ³⁷Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Marü nüxũ cudau ya Tupana Nane. Rü chomatama nixĩ i cumaã na íchidexaxũ chiixũ —ñanagürü. ³⁸Rü yexguma ga guma yatü ga

ngexetüchirécü rü Ngechuchupéxegu nacaxápüxü, rü nüxũ nicuèxüü, rü ñanagürü nüxũ: —Ngemáãcü cuxũ chayaxõ, Pa Corix —ñanagürü. ³⁹Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Rü ñoma i naãnewa chaxü na chayadexechixücèx i chorü duüxügü nüxna i ngẽma duüxügü i tama choxrü ixigüxũ. Rü nuã chaxü na chanameëxëxücèx i ngẽma duüxügü i noxri tama Tupanaxũ cuèxgüxũ. Rü ngëxgumarüü ta núma chaxü na duüxügü i tama choxũ cuèxgüchaũxüxũ chanawéxü na duüxügü i ngexetüxürüü na yixigüxũ, erü tama choxü nayaxögüchaũ —ñanagürü. ⁴⁰Rü ñuxre ga Parichéugü ga yema Ngechuchumaã yexmagüxũ, rü yexguma yema orexü naxĩnüëgu, rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Éxna toma rü ta tama Tupanaxũ tacuèxgü ñacuxũ? —ñanagürügü. ⁴¹Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Ngëxguma chi tama aixcüma Tupanaxũ pecuèxgügu rü tãu chima pegagu nixĩ na pepecaduãxgüxũ. Natürü ngẽma na pegü pixuxũ na Tupanaxũ pecuáxũ rü ngẽmacèx pegagutama nixĩ na pepecaduãxgüxũ i ñuxmax —ñanagürü.

Carnerugüarü dauruü rü norü carnerugü

10 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü ngẽma yatü i tama carnerupüxüãrü ñãxwa ixücuxũ rü wüxi i ngítëxãxũ nixĩ i ngẽma, erü ngextámare nixücu. ²—Natürü ngẽma carnerupüxüãrü ñãxwa meãma ixücuxũ, rü ngẽma nixĩ i norü dauruüxüchi i carnerugü. ³—Rü ngẽma yatü i carnerupüxüãrü ñãxna dauxü rü nayawãxna i ñãx na yaxücuxücèx i carnerugüarü dauruü. Rü nüma i carnerugü rü nüxũ nacuèxgü i naga

i ngēma norū dauruũ. Rū ngēma norū dauruũ rü wüxichigü i norü carneru rü naegamaã naxcèx naca na ínamuxũãxücèx i naxpúxüwa. ⁴—Rü ngēxguma ínamuxũãxgu i guxüma i norü carnerugü, rü nüma i norü dauruũ rü napéxegu nixüchigü. Rü nümagü i carnerugü rü nawe narüxí, erü nüxü nacuèxgü i naga. ⁵—Natürü ngēxguma wüxi i yatü i tama aixcüma norü dauruũ ixixü, rü tama nawe narüxí i ngēma carnerugü. Rü nüxna naxígü, erü tama nüxü nacuèxgü i naga i ngēma tama norü dauruũ ixixü —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁶Rü Ngechuchu rü duüxügümaã nüxü nixu ga yema ore ga cuèxruü, natürü ga nümagü rü tama nüxü nacuèxgüéga ga țacüchiga na yíxü.

Ngechuchu rü carneruarü dauruũ ya mecü nixí

⁷Rü yexguma ga Ngechuchu rü wenaxärü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü choma nixí i carnerupúxüärü íãx i nawa yachocuxüxü i carnerugü. ⁸Guxüma ga yema chopegu nüxira núma íxü rü ngítèxgüxü rü máëtagüxü nixígü. Natürü yema carnerugü rü tama naga naxínüë. ⁹Choma nixí i íãx. Rü texé ya chowa ixücuxe rü tá tamaxü. Rü meãma tá tüxü naxüpetü ngēxgumarüü i wüxi i carneru i naxpúxügu ücuxü rü íxüxüxü rü nüxü iyangaucü ya mecü ya maxë. ¹⁰Ngēma ngítèxáxü rü núma naxü na yangíxücèx rü namáëtaxücèx rü nachixexëãxücèx. Rü ngēmacèxicatama núma naxü. Natürü i choma rü núma chaxü na chanamaxëxëxücèx i duüxügü rü na aixcüma nüxü nangēxmaxücèx i maxü i taguma gúxü. ¹¹Choma nixí i carneruarü dauruũ ya mecü chíxü. Erü wüxi i carneruarü dauruũ ya mecü rü norü carnerugüxü ínapoxü

rü nüxmata naxcèx nayux. ¹²Natürü ngēma díerucèxmare puracüxü, rü ega ngēxguma aixü nadèuxgux rü carnerugüna ngēma niña. Rü ngēmaäcü nanaxü erü tama aixcüma norü dauruũ nixí i nümax, rü tama noxrü nixí i ngēma carnerugü. Rü ngēma ai rü carnerugüxü ínayauxü rü ngēma tüxü naxüanexëëmare. ¹³Rü ngēma yatü rü niña, erü norü díerucèxicatama ngēma napuracü. Rü tama aixcüma carnerugügu narüxínü. ^{14–15}Choma nixí i carnerugüarü dauruũ ya mecü chíxü. Rü ngēxgumarüü ya Chaunatü na choxü nacuáxü rü choma rü Chaunatüxü na chacuáxü, rü ngēxgumarüü ta nüxü chacuèx i chorü carnerugü, rü nümagü rü choxü nacuèxgü. Rü choma rü naxcèx chayü i chorü carnerugü. ¹⁶Rü choxü nangēxmagü ta i togü i carnerugü i tama ñaã naxpúxüwa ngēxmagüxü. Rü ngēmagü rü tá ta nuã chanagagü, rü tá chauga naxínüë. Rü wüxitücumü tátama nixí rü choma tátama nixí i norü dauruũ chíxü. ¹⁷Chaunatü rü choxü nangechaü, erü chorü carnerugücèx chayü rü wena táxarü chamaxü. ¹⁸Taxüema choxü tayuxëë, natürü chomatama chorü ngüchaümaátama ichanaxã i chorü maxü. Erü choxméxwa nangēxma na ichanaxãxücèx, rü wena na chanayaxuxücèx, yerü yemaäcü choxü namu ga Chaunatü —ñanagürü. ¹⁹Rü yexguma yema orexü naxínüëgu ga yema Yudiugüarü äëxgacügü rü wenaxärü nügü nitoye ga yema nagu naxínüëxüwa. ²⁰Rü muxüma ga nümagü rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü nüxü iperüxínüë i ñaã yatü i ngëãxü i ngoxo nawa ngēxmaxü? —ñanagürügü. ²¹Natürü ga togü rü ñanagürügü: —Taxüma i yatü i ngoxo nawa ngēxmaxü rü ñaärü meã nidexa. ¿Nuxäcü i wüxi i yatü i ngoxo nawa ngēxmaxü rü tüxü narümemëtüxëë ya wüxi ya ngexetüxe? —ñanagürügü.

Yudfugüarü Æ̃xgacügü rü Ngechuchuxü naxoe

²²Rü nawa nangu ga yema peta ga gucü ga taunecügu norü tupauca ga taxüñecèx naxügüxü ga Yudfugü na nüxna nacüèxächigüxücèx ga yema ngunexü ga nagu yanguxü ga guma tupauca. Rü nagáuane ga Yerucharéüwa ga yexguma. ²³Rü guma tupauca ga taxüñewa nayexma ga wüxi ga chopetüchica ga Charumóüärü Chopetüchicagu ãegaxü. Rü yemagu nayarüxüxü ga Ngechuchu. ²⁴Rü ga yema Yudfugüarü ã̃xgacügü rü nüxü ñnachomaëguãchi, rü ñnagürügü nüxü: —¿Nuxguratáta tomaã quixaixcüma na cugü quixuxü na texé na quixü? Ega aixcüma cuma rü Cristu quixügu, rü ¡meã noxtacüma tomaã nüxü ixu! —ñnagürügü. ²⁵Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñnagürü nüxü: —Marü pemaã nüxü chixu, natürü i pema rü tama choxü peyaxögü. Guxüma i tacü i chaxüxü rü Chaunatiarü poramaã nixi i chanaxüxü, rü ngëmawa meãma pexü nüxü chadauxëë na choma rü Cristu na chiixü. ²⁶—Natürü pema rü tama peyaxögü, erü tama chorü carnerugütanüxü pixigü. ²⁷—Chorü carnerugü rü nüxü nacüèx i chauga, rü choma rü chorü carnerugüxü chacuèx, rü nüma rü chowe narüxi. ²⁸—Rü choma rü nüxna chanaxã i maxü i taguma gúxü. Rü nümagü rü tagutáma inayarütaxe, rü taxúetáma choxna tanapuxü i choxméxwa. ²⁹—Rü yíxema Chaunati choxna tüxü mugüxe ya chorü carnerugü, rü guxiärü yexera tixi i napéxewa. Rü taxúema texé nüxna tüxü tapuxü. ³⁰—Chaunati rü choma rü wüxitama tixigü —ñnagürü. ³¹Rü yexguma ga yema Yudfugüarü ã̃xgacügü rü wenaxäri nutane nanayauxgü na gumamaã Ngechuchuxü ñnamuxüchigüxücèx.

³²Natürü ga Ngechuchu rü ñnagürü nüxü: —Pepéxewa chanaxü i muxüma i mexügü i Chaunatiarü poramaã chaxüxü. ¿Rü ngëxürüxü i ngëma mexü i chaxüxücèx nixi i choxü nutamaã ípemuxüchigüchaüxü? —ñnagürü. ³³Rü yema Yudfugüarü ã̃xgacügü rü Ngechuchuxü nangãxügü, rü ñnagürügü: —Tama wüxi i puracü i mexücèx cuxü ítamuxüchigüchaü. Natürü cuxü ítamuxüchigüchaü erü Tupanamaã rü tacü quixugü. Cuma rü wüxi i duüxümare quixi rü cugü Tupanaxü quixixëëchaü —ñnagürügü. ³⁴Rü nüma ga Ngechuchu rü ñnagürü nüxü: —Perü mugüpanewa rü naxümatü i Tupanaãri ore i ñaxü: “Rü pematama nixi i tupanagü pixigüxü”, ñaxü. ³⁵—Rü ngëma Tupanaãri ore i úmatüxüwa nüxü yaxuxü, rü nüxü tacuèx rü taxucürüwama texé itayanaxoxëë. Rü ngëma orewa rü Tupana rü ñnagürü: “Guxãma ya yíxema texé yanayauxgüxe i chorü ore rü tupanagü tixigü”, ñnagürü i ngëma orewa. ³⁶—Rü Tupana choxü nayaxu na chanaxüxücèx i norü puracü, rü yemacèx ñoma ga nañewa choxü namu. ¿Rü ñuxäcü i pema nagu perüxinüëgu rü chixexü Tupanamaã chaxüxü i ngëxguma Tupana Nane chixi —ñachagu pemaã? ³⁷—Rü ngëxguma chi tama chanaxüxgu i ngëma mexü i Chaunati üxü, rü marü name ega woo tama choxü peyaxögügu. ³⁸—Natürü ngëxguma chanaxüxgu i ngëma Chaunati üxü, rü woo tama choxü peyaxögügu, rü chanaxwëxe i nüxü peyaxögü i ngëma taxü i mexügü i Chaunatiarü poramaã chaxüxü. Erü ngëmawa tá nüxü pecuèx na Chaunati rü chowa nangëxmaxü rü choma i nawa —ñnagürü. ³⁹Rü wenaxäri Ngechuchuxü niyauxgüchaü ga yema Yudfugüarü ã̃xgacügü. Natürü

nüma ga Ngechuchu rü naxchaxwa niña. ⁴⁰Rü yexguma ga Ngechuchu rü natü ga Yudáüarü tocutücèx tomaã nataegu. Rü yema nachica ga CuáŨ duüxügüxü üpaacü nawa íbaiüxèxügu tomaã narüxãüx. ⁴¹Rü muxüma ga duüxügü rü Ngechuchuxü ínayadaugü, rü ñanagürügü: —CuáŨ rü taxuüma ga taxü ga mexü ga cuèxruü naxü ga Tupanaarü poramaã. Natürü guxüma ga ore ga CuáŨ tamaã nüxü ixuxü ga ñã yatüchiga rü aixcüma nixi —ñanagürügü. ⁴²Rü yema nachicawa rü muxüma ga duüxügü rü Ngechuchuxü nayaxögü.

Dácharuarü yuxchiga

11 Nayexma ga wüxi ga yatü ga idaawecü ga Dácharugu äegacü. Rü nüma rü naëyèxgü ga María rü Marta rü ñãne ga Betániãcüãx nixigü. ²Rü yema María iyixi ga Cori ga Ngechuchucutügu pumara bacü rü ñuxüchi ngüyaemaã ínapicutüci. Rü guma Dácharu ga idaawecü nixi ga ngiëneë. ³Rü poraãcü nidaawe ga Dácharu. Rü yemacèx ga naëyèxgü, rü Ngechuchuxütawa imugagü, rü ngigürügü: “Pa Corix, cumüci ya Dácharu ya nüxü cungechaüci rü nidaawe”, ngigürügü. ⁴Rü yexguma yema orexü naxinügu ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —Ngëma ðaawe rü täütáma yumaã inayacuèx. Natürü nidaawe na duüxügü nüxü nadaugüxücèx na ñuxãcü naporaxü ya Tupana rü ñuxãcü choma i Nane rü ta na chaporaxü —ñanagürü. ⁵Rü Ngechuchu poraãcü María rü Marta rü Dácharuxü nangechaü. ⁶Natürü yexguma nüxü naxinügu ga na yaðaawexü ga Dácharu, rü tama paxa ínayadau. Rü taxre ga ngunexüãmatama yexma narüxãüx ga yema nachica ga nawa nayexmaxüwa. ⁷Rü yixcama ga yemawena rü toxü ñanagürü: —¡Ngixã rü wena Yudéaanewa taxí! —ñanagürü.

⁸Rü toma ga norü ngüexügü rü ñatarügügü nüxü: —Pa Ngüexèruüx, yexwacatama nixi ga yemacüãx ga Yudügüarü äëxgacügü yexma nutamaã cuxü ímuxüchigüchaüxü. ¿Rü tüxcüü wena ngema cuxüchaü i ñuxmax? —ñatarügügü. ⁹Rü Ngechuchu rü tomaã nüxü nixu ga wüxi ga ore na nüxü tacuèxgüxücèx na tauta nawa nanguxü na nayuxü ga nümax. Rü ñanagürü toxü: —¿Taux éxna i wüxi i ngunexü rü 12 i ora nawa ngëxmaxü? Ngëxguma texé ngunecü ixüxgu rü tama tacümaã itayarüña, erü tümacèx nangóone. ¹⁰—Natürü ngëxguma wüxie chütacü ixüxgu rü ngëmääcü tacümaã itayarüña, erü tümacèx naxëãne —ñanagürü. Rü yemaãcü nanangoxèë na tauta nawa nanguxü na nayuxü ga nümax. ¹¹Rü yemawena ga Ngechuchu rü ñanagürü toxü: —Tamüci ya Dácharu rü napemare. Natürü ñuxma rü tá chayabaixächixèë —ñanagürü. ¹²Rü yexguma ga toma ga norü ngüexügü rü ñatarügügü: —Pa Corix, ega napemaregu, rü ngëmawa nüxü tacuèx na naxcèx tá yataanexü —ñatarügügü. ¹³Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nixuxchaüchirèx ga Dácharu ga marü na nayuxü. Natürü ga toma nüxü tacuèxgügu rü na napemarexüchigaxü yixü ga tomaã yaxuxü. ¹⁴Rü yexguma ga Ngechuchu rü meãma tomaã nüxü nixu rü ñanagürü: —Dácharu rü marü nayu. ¹⁵—Natürü choma rü chataã na tama ngema changëxmaxü, erü ngëmääcü nixi i namemaëxü i pexcèx na choxü peyaxögüxücèx. ¡Rü ngixã rü ítayadaugü! —ñanagürü. ¹⁶Rü yéma nayexma ga totanüxü ga Tumachi ga Wüxigu Buexü ga Taxreéxpüxümaã, naxugüxü. Rü nüma ga Tumachi rü ñanagürü toxü: —¡Ngixã i yixema rü ta ngema taxí na wüxigu Ngechuchumaã iyuexücèx! —ñanagürü.

**Ngechuchu nixĩ i wena
namaxẽxẽxũ i yuexũ**

¹⁷Rũ yexguma Betániawa tomaã nanguxgu ga Ngechuchu, rü marü ägümücü ga ngunexũ nangupetü ga na iyatëxgüãxũ ga Dácharu. ¹⁸Rũ guma Betániã rü Yerucharéũarü ngaicamana nayexma. Rü tomaëxpüx ga kilómetru nixĩ ga norü yaxũ. ¹⁹Rũ muxũma ga Yudfugü rü Dácharueyëx ga Marta rü Maríaxütawa naxĩ na ngĩxũ yataãxëëgüxüçëx, yerü nayu ga ngĩeneë. ²⁰Rũ yexguma Marta nüxũ cuëxgu ga marü na ínanguxũ ga Ngechuchu, rü nüxũ iyatüxãchi. Natürü ga María rü íxgutama irüxãũx. ²¹Rũ Marta rü ngĩgürügü nüxũ ga Ngechuchu: —Pa Corix, yexguma chi cuma cunumëxgu rü tãü chima nayu ga chaueneë. ²²—Natürü choma nüxũ chacuëx na woo i ñuxma na nayuxũ, rü Tupana tá cuxna nanaxã i guxũma i tacü i naxcëx ícuçaxũ —ngĩgürügü. ²³Rũ Ngechuchu ngĩxũ nangãxũ rü ñanagürü: —Cueneë rü wena tá namaxũ —ñanagürü. ²⁴Rũ Marta ngĩgürügü nüxũ: —Ngëmáãcü nüxũ chacuëx rü wena tá namaxũ i ngëxguma naguxgu i naãne rü ngëxguma wena namaxëgu i guxũma i yuexũ —ngĩgürügü. ²⁵Rũ yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Choma nixĩ i íchanadagüxëëxũ i yuexügü, rü wena chanamaxëxëëxũ. Rü yíxema choxũ yaxóxë rü woo tayuxgu rü tá wenaxãrũ tamaxũ. ²⁶—Rũ guxãma ya texé ya maxixë rü choxũ yaxóxë, rü guxũgutãma tamaxũ. ¿Cuyaxóxũ yĩxũ i ngëma? —ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁷Rũ ngĩma rü ngĩgürügü nüxũ: —Ngũ, Pa Corix, choma rü chayaxõ na cuma rü Tupana Nane ya Cristu ga ítananguxëëcü na quiixũ —ngĩgürügü.

**Dácharu itáxũwa
naxaxu ga Ngechuchu**

²⁸Rũ yema ñaxguwena rü Marta rü ngĩeyëx ga Maríacë x iyaca. Rü bexma ngĩmaã nüxũ iyarüxu, rü ngĩgürügü: —Marü nuã nangu ya Ngúxëëruũ ya Ngechuchu, rü choxũ cuxcëx nayacaxëë —ngĩgürügü. ²⁹Rũ yexguma María nüxũ íñügu ga marü yéma na nanguxũ ga Ngechuchu, rü paxa ichi, rü Ngechuchuxũ íyadau. ³⁰Rũ Ngechuchu rü tauta íãnewa nangu ga yexguma, rü yema nachica ga Marta nüxũ ídauxüwatama nixĩ ga nayexmaxũ. ³¹Rũ Maríapatawa nayexma ga ñuxre ga yëmacüãx ga Yudfugüarü äëxgacügü ga ngĩxũ yéma taãxëëgüxü. Rü yexguma ngĩxũ nadaugügu ga paxa na inachixũ rü na ínaxüxüxü, rü ngĩwe narüxĩ. Yerü nüma nüxũ nacuëxgügu rü yéma Dácharu itáxüwa ixü na yéma yaxaxuxüçëx. ³²Rũ yexguma Ngechuchuxütawa nanguxgu ga María, rü napéxegu iyacaxápüxü, rü ngĩgürügü: —Pa Corix, yexguma chi cuma cunumëxgu rü tãü chima nayu ga chaueneë ya Dácharu —ngĩgürügü. ³³Rũ yexguma Ngechuchu ngĩxü dëuxgu ga na naxaxuxü rü na naxauxexü ga yema Yudfugüarü äëxgacügü ga ngiwe rüxixü, rü poraãcü ngechaũ nüxũ nangux. ³⁴Rũ Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü: —¿Ngexta nixĩ i ipenatáxü? —ñanagürü. Rü nümagü nanangãxũ rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¡dücax, nuã naxü, rü íyadau! —ñanagürügü. ³⁵Rũ naxaxu ga Ngechuchu. ³⁶Rũ yema Yudfugü rü ñanagürügü: —¡Düçëx ñuxãcü poraãcü Dácharuxü nangechaũ! —ñanagürügü. ³⁷Natürü ñuxre ga yema äëxgacügü ga Yudfugüarü rü ñanagürügü: —Daa nixĩ ga guma yatü ga ngexetüçüxü rümexëëcü. ¿Rü tüxçüü taxucürüwa

taçü rü mexũ Dácharucèx naxü na tama nayuxüçèx? —ñanagürügü.

Wenaxãrũ namaxũ ga Dácharu

³⁸Rü Ngechuchu poraãcü ngechaũ nüxũ nangux rü Dácharumaxüçèx nixü. Rü wüxi ga mèxpúneãrũ äxmaxü nixĩ ga yema naxmaxü. Rü nayexma ga wüxi ga nuta ga norü ngüxtaũruũ. ³⁹Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —¡Ípenangüxgachix ya yima nuta ya namaã nangüxtaũcü! —ñanagürü. Natürü ga Marta ga Dácharueyèx rü ngĩgürügü: —Pa Corix, cuxá marü nayixane nixĩ, erü marü ägümücü i ngunexü naetü nixĩ ga na nayuxü —ngĩgürügü. ⁴⁰Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü ngixü: ¿Taux éxna i marü cuma nüxü chixuchiréxü rü ngëxguma cuyaxõxgu rü tá nüxü cudau i wüxi i mexü i taxü i Tupana üxü? —ñanagürü. ⁴¹Rü yexguma ínanangüxgachigü ga guma nuta. Rü Ngechuchu daxügu nadawenüãcuma ñanagürü: —Pa Chaunatü Pa Tupanax, moxè cuxna chaxã erü marü choxü cuxĩnü. ⁴²—Choma nüxü chacuèx rü guxüguma choxü cuxĩnü. Natürü moxè cuxna chaxã i ñuxma erü chanaxwèxe i ñaã duüxügü na yaxögüãxü na cuma núma choxü cumuxü —ñanagürü. ⁴³Rü yexguma yema ñaxguwena, rü tagaãcü ñanagürü: —Pa Dácharux, ¡ínaxüxü i ngema! —ñanagürü. ⁴⁴Rü ínaxüxü ga Dácharu ga naxchápenüümaã guxüwama rübuxpüxücü. Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü ga duüxügü: —¡Ípeyawèxpüxü na íyaxüxüçèx! —ñanagürü.

Äëxgacügü naxcèx nadaugü na ñuxãcü Ngechuchuxü yayauxgüxü

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵Rü yema Yudfügarü äëxgacügü ga Maríawe rüxixü rü nüxü nadaugü ga yema Ngechuchu üxü, rü muxüma

Ngechuchuxü nayaxögü ga yexguma nüxü nadaugüga ga ñuxãcü wena Dácharuxü na namaxèèxü. ⁴⁶Natürü ñuxre ga yema äëxgacügü rü Parichéugümaã nüxü nayarüxügü ga yema Ngechuchu üxü. ⁴⁷Rü yexguma ga yema Parichéugü rü paigüarü äëxgacügü rü nangutaquéxegü namaã ga guxüma ga yema äëxgacügütücumüwa ügüxü. Rü ñanagürügü: —¿Tacü tá taxüe? Erü ñaã yatü i Ngechuchu rü nanaxü i muxüma i mexü i cuèxruügü. ⁴⁸—Ngëxguma chi tama yayauxgügu, rü guxütáma i duüxügü rü tá nüxü nayaxögü, rü Dumacüãxgüarü churaragü rü núma chi naxĩ rü nagu napogüe ya tórü tupauca ya taxüne, rü düxwa tãü chima tóxrü nixĩ i ñaã tachiüãne —ñanagürtügü. ⁴⁹Natürü guma taunecügu rü yema paigütanüwa rü Caipá nixĩ ga norü äëxgacü. Rü nüma rü ñanagürü nüxü: —Pemagü rü taxüma pecuèx. ⁵⁰—¿Éxna tama nüxü pecuèx rü taxcèx rü na namemaèxü na wüxitama i yatü guxü i duüxügüçèx na yuxü, na tama nayuexüçèx i guxüma i tachiüãnecüãx i duüxügü? —ñanagürü. ⁵¹Natürü ga Caipá rü tama nüèchama yema ñanagürtü, yerü guma taunecügu rü nüma nixĩ ga paigüarü äëxgacü yixü. Rü yemacèx rü Tupana nixĩ ga Caipáwa idexacü ga yexguma nüxü yaxxgu na Ngechuchu rü guxüma i Yudfügüçèx tá na nayuxü. ⁵²Rü yema orewa rü nanangoxèè na tama Yudfügüçèxicatama tá na nayuxü, natürü guxüma i Tupanaãrü duüxügü i guxü i naãnewa ngëxmagüxüçèx rü tá ta na nayuxü, na ngëmaãcü wüxigu nangutaquéxexüçèx i guxüma i ngëma duüxügü i Tupanaãrü ixügüxü. ⁵³Rü yexgumaücüü nixĩ ga inaxügüeãxü ga Yudfügüarü äëxgacügü ga nagu na naxĩnüèxü ga ñuxãcü tá na Ngechuchuxü yamèxgüxü. ⁵⁴Rü yemacèx ga Ngechuchu rü marü tama

yema Yudúgü ímuxeñtanügu naxã. Rü tomaã ínaxüxü ga Yudéaanewa, rü wüxi ga íānexācü ga Efraígu āeganewa naxü. Rü yexma tomaã narüxāüx. Rü guma íāne rü wüxi ga nachica ga ngextá taxüema íxāpataxüārü ngaicamana nayexma. ⁵⁵Rü marü ningaica ga yema Yudúgüarü peta ga Üpetüchiga. Rü yemacèx muxüma ga duüxügü ga náí ga íānecüāx rü Yerucharéüwa naxí na Tupanacèx nügü yamexègüxücèx naxüpa ga yema peta. ⁵⁶Rü Ngechuchucèx nadaugü ga duüxügü. Rü tupauca ga taxünewa nügüna nicagüetanü, rü ñanagürügü: —¿Ñuxü ñapegüxü i pemax? ¿Ñoma i petawa tá naxüxü rü éxna tama? —ñanagürügü. ⁵⁷Rü yema Parichéugü rü paigüarü āēxgacügü rü duüxügüna naxāgagü, rü ñanagürügü: —Ngēxguma ngextá nüxü pedaugügu i ngēma Ngechuchu, ¡rü tomaã nüxü peyarüxu na tayayauxgüxücèx! —ñanagürügü.

Wüxi ga nge rü

Ngechuchucutügu pumara iba

(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

12 Rü 6 ga ngunexü naxüpa ga Üpetüchigaarü peta, rü Ngechuchu rü tomaã Betániāwa naxü. Rü guma íāne nixí ga nagu naxāchixüne ga Dácharu ga Ngechuchu wena namaxèecü. ²Rü yéma Dácharuchixüwa Ngechuchucèx nanaxügü ga taxü ga õna. Rü totanüwa ga yema mechawa yexmagüxe rü Dácharu nixí ga Ngechuchuxütawaama chibüci. Rü Marta iyixí ga inaxüci ga õna. ³Rü yexguma ga María rü yéma inange ga wüxi ga taxüraweüxü ga pumara ga yixichixü rü tatanüxüchixü. Rü Ngechuchuxü namaã iyixcutü. Rü ñuxüchi ngīyaemaã ínapicutü. Rü guma í rü guxüwama nayixmachīã namaã ga yema pumara. ⁴⁻⁵Rü yexguma ga Yuda ga Icariúte ga wüxi ga

totanüxüchiréx íxixü ga yixcama bexma cúacü Ngechuchuxü íxuaxüxü, rü ñanagürü: —¿Tüxcüü tama tatanüxügu namaã itaxe i ngēma pumara na ngēma díerumaã nüxü nangüxèexücèx i ngēma duüxügü i ngearü díeruāxgüxü? —ñanagürü. ⁶Natürü ga Yuda rü tama aixcüma nagu narüxínü ga yema ngearü díeruāxgüxü. Natürü yema ñanagürü yerü nüma rü wüxi ga ngítèxáxü nixí. Rü naxméxwa nayexma ga yema choca ga díeru ngixü nagu taxügüxü ga guxāma ga toma ga Ngechuchuarü ngüexügü. Rü Yuda rü ñuxguacü rü noxrüxütama ngīxne nangixixü. ⁷Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Tāxü i ngixü cuchixewexü! Eri choma rü paxa tá chayü rü tá ichtèx. Rü ngēmacèx nixí i ngēma pumaramaã choxü nachaxü. ⁸—Ngēma ngearü díeruāxgüxü rü guxügütama petanüwa nangēxmagü. Natürü i choma rü tātütama guxügu petanüwa changēxma —ñanagürü.

Paigüarü āēxgacügü rü nügümaã

nanamexèegü ga ñuxācü

Dácharuxü tá na yamèxgüxü

⁹Rü muxüma ga Yudúgü rü nüxü nacuáchiga ga Betániāwa na nayexmaxü ga Ngechuchu. Rü yéma naxí na nüxü nadaugüxücèx. Rü tama Ngechuchuxüxicatama nadaugüchaü natürü nüxü nadaugüchaü ta ga Dácharu ga Ngechuchu wena namaxèecü. ¹⁰Rü yexguma ga paigüarü āēxgacügü rü nügümaã nanamexèegü ga Dácharuxü rü ta na yamèxgüxücèx. ¹¹Yerü Dácharugagu nixí ga muxüma ga Yudúgü ga Ngechuchuaxü yaxögüāxü rü yema paigüna naxígüxü.

Ngechuchu rü Yerucharéügu naxücu

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹²Rü muxüma ga duüxügü rü Yerucharéüwa naxí naxcèx ga

Ũpetüchigaarü peta. Rü moxüãcü duüxügü nüxü nacuáchigagü ga Ngechuchu rü guma iãnewa na nanguxchaüxü.

¹³Rü yexguma moruátüta nadaügü rü yemamaã Ngechuchuxü nayatüxgütanüãchi. Rü tagaãcü ñanagürügü: —¡Rü naxüüne rü namecümamaxüchi ya daa Tupanaégagu núma ücü! ¡Rü yixema na Iraétanüxü ixügüxü rü namecümamaxüchi ya daa tórü ãéxgacü! —ñanagürügü. ¹⁴Rü Ngechuchu nüxü inyangau ga wüxi ga buru, rü naetügu naxaunagü ga yema Tupanaãrü ore ga ümatüxü nüxü ixuxürüü ga yexguma ñaxgu:

¹⁵“¡Tãxü i pemüüëxü, Pa Yerucharëüçüãxgüx! ¡Rü iperüdaunü na ngema ne naxüxü ya perü ãéxgacü ya wüxi i buru i íraxüetügu aunagücü!”

ñaxü. ¹⁶Rü noxri ga toma ga norü ngüéxügü rü tama nüxü tacuèxgüéga ga Ngechuchuchiga na yïxü ga yema ore. Natürü yixcüra marü Ngechuchu Tupanaxütawa üxgu, rü yexguma nixí ga nüxna tacuèxãchiexü ga guxüma ga yema Ngechuchuxü ngupetüxü, rü yema Tupanaãrü ore nüxü ixüüãcütama nüxü na nangupetüxü. ¹⁷Rü yema duüxügü ga Ngechuchuxütawa yexmagüxü ga yexguma Dácharuxü wena namaxëégu, rü nüxü nixugüe ga yema nüxü nadaugüxü. ¹⁸Rü yemacëx nixí ga duüxügü ga Ngechuchuxü yatüxãchitanüxü na nayauxgüãxüçèx, yerü nüxü nacuáchigagü ga yema taxü ga mexü ga Tupanaãrü poramaã naxüxü. ¹⁹Natürü ga yema Parichéugü rü nügümaã ñanagürügü: —Marü nüxü pedauxü i ñuxma na taxucürüwama ñacü namaã ixüxü. ¡Rü dücax, guxüma i duüxügü rü nawe narüxí! —ñanagürügü.

Griégügü rü Ngechuchuxü nadaugüchaü

²⁰Rü muxüma ga duüxügü rü petacëx Yerucharëüwa naxí na yéma Tupanaxü na yanacuèxüügüçèx. Rü yema duüxügütanüwa nayexma ga ñuxre ga Griégügü. ²¹Rü yema Griégügü rü Piripicëx naxí. Rü nüma ga Piripi rü Gariréaaneãrü iãne ga Bechaídacüãx nixí. Rü nüxü nacèxügü rü ñanagürügü: —Pa Corix, nüxü tadauxchaü ya Ngechuchu —ñanagürügü. ²²Rü Piripi rü Aüdrémaã nüxü nayarüxu. Rü yema taxre rü wüxigu Ngechuchuxütawa naxí, rü namaã nüxü nayarüxugü. ²³Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü marü nawa nangu tá na chayuxü rü wenaxãrü Chaunatüxütawa tá na chaxüxü i choma i Tupana Nane i duüxüxü chiixü. ²⁴—Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëxguma chi wüxipüxü i trigu tama waixümüãnegu toxgu rü wüxipüxüechatama nixí. Natürü ega waixümügu natoxgu, rü ngema naxüxgu, rü muxüchinema ínanguxuchi. [Rü ngëxgumariüü tá ta Tupanaxütawa nangugü i muxüma i duüxügü ega chayuxgux.] ²⁵—Rü pemaã nüxü chixu rü texé ya yixema tümaãrü maxüxü ngechaüxé i ñoma i naãnewa rü tá itayarütaxu. Natürü texé ya yixema tama tümaãrü maxüxü ngechaüxé rü tama yuxü müixé i ñoma i naãnewa, rü tá tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ²⁶—Rü ngëxguma texé choxü puracüchaügu rü name nixí i chowe tarüxü. Rü ngëma choma tá íchangëxmaxüwa rü ngema rü tá ta tangëxma i tümax. Rü ngëxguma texé choxü puracügu rü Chaunatü ya Tupana rü tá tümamaã nataãë —ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga

²⁷—Rü Ngechuchu ñanagürü: —Rü ñuxma rü poraäcü changechaü rü chanaxixächiaë. ¿Rü tacüxü tá Chaunatümaä chixuxü? Taxucürüwa namaä nüxü chixu na choxü íngux-uchixëëxücèx na tama chayuxücèx, erü woetama ngëmacèx núma chaxü —ñanagürü. ²⁸Rü ñanagürü: —Pa Chaunatix, ¿Choxü rüngüxëë na duüxügüpéxewa cuxü chataxëëxücèx! —ñanagürü. Rü yexguma ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü rü nüxü naxinüë ga wüxi ga naga ga daxüwa inaxüxü ga ñaxü: —Marü cuxü charüngüxëë na choxü cutaxëëxü ga noxrix, rü wena táxarü cuxü charüngüxëë na choxü cutaxëëxücèx —ñanagürü ga yema naga. ²⁹Rü yema duüxügü ga yéma yexmagüxü ga nüxü ñnüëxü ga yema naga, rü ñanagürügü: —Wüxi i duruanexü nixi —ñanagürügü. Natürü togü rü ñanagürügü: —Wüxi i Tupanaärü orearü ngerü i daxücüäx nixi i namaä idexaxü —ñanagürügü. ³⁰Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Tama chauxcèx nixi i nüxü pexinüëxü i ngëma naga. Rü pexcètama nixi i nüxü pexinüëxü. ³¹—Rü ñuxma tá nixi i Tupana inaxügüäxü na tüxü napoxcuexü ya duüxë naxcèx i tümaärü pecadugü. Rü ñuxma tá nixi i Tupana ínatëxichixü i ngëma ñoma i naänewa poraxü i Chataná. ³²—Rü ngëxguma curuchawa chipotagu rü chaugüxütawa tá chanagagü i guxüma i duüxügü —ñanagürü ga Ngechuchu. ³³Rü yema orewa duüxügümaä nüxü nixu ga ñuxäcü tá na nayuxü. ³⁴Rü yema duüxügü nanangäxügü, rü ñanagürügü: —Torü mugü i ümatüxüwa nüxü tadaugü na guxügütáma namaxëchaxü ya Cristu.

¿Rü ñuxäcü i cuma rü ñacurügü: “Rü Tupana Nane ya duüxüxü ixicü rü curuchawa tá nipota”, ñacurügü? ¿Rü texé tixi ya yíxema Tupana Nane ya duüxüxü ixixë? —ñanagürügü. ³⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ñoma rü ta petanüwa changëxma na ñoma i naänewa pexü changüxëëxücèx rü ngëmaäcü pexü changóonetanüxëëxücèx. Natürü paxaächicèxícátama petanüwa changëxma. Rü name nixi i paxa choxü peyaxögü ñoma rü ta pexcèx chanangóonexëë naxüpa na naxëänexü. Erü yíxema ëänexüwa ngëmaxë rü tama nüxü tacuèx na ngextá taxüxü. ³⁶—Rü ñoma rü ta petanüwa changëxma rü name nixi i paxa choxü peyaxögü na choriü ngóonexüwa pengëxmagüxücèx —ñanagürü. Rü yema ñaxguwena rü natanüwa ínaxüxü ga Ngechuchu. Rü naxchaxwa inicux.

Tacüçèx nixi ga Yudügü ga tama Ngechuchaxü yaxögüäxü

³⁷Rü woo ga Ngechuchu rü duüxügüpéxewa nanaxü ga muxüma ga taxü ga mexü ga cuëxruügü ga Tupanaärü poramaä naxüxü, natürü yexguma rü ta tama nüxü nayaxögü ga duüxügü. ³⁸Rü yemaäcü Tupana nayanguxëë ga yema ore ga Ichaxía ümatixü ga ñaxü:

“Pa Corix, taxüema tayaxö ga yema ore ga tüxü tangüxëëxü. Rü woo nüxü tadaugü na ñuxäcü naporaxü ya Tupana, rü tama tayaxögü”, ñaxü. ³⁹⁻⁴⁰Rü yemaäcü ga yema duüxügü rü tama nayaxögü yema Ichaxía ümatüxüwa nüxü yaxuxürüü, rü:

“Yema duüxügü rü tama nüxü nadaugüchaü rü tama nayaxögüchaü rü tama Tupanacèx nawoegüchaü. Rü yemacèx ga Tupana rü nüxna nixü na

tama nūxũ nadaugũxũcèx rü
tama yaxõgũãxũcèx rü tama
naxcèx nawoeguxũcèx na nũma
nũxna naxããxũcèx i maxũ i
ngexwacaxũxũ”,

ñaxũ. ⁴¹Rü yema ñanagürü ga Ichaxía
yerü nangoxetügu marü nūxũ nadau na
ñuxãcü ãëxgacü ya tacüxüchi na yĩxũ
ya Ngechuchu ya Cristu. Rü yemaãcü
nachiga nidexa. ⁴²Natürü muxũma
ga yema Yudfugüarü ãëxgacügü rü
Ngechuchuaxũ nayaxõgü, rü woo ga
ñuxre ga naërugü rü ta nayaxõgü,
natürü tama nügü nixugüchaũ ga
duũxügüpéxewa, yerü namuũë na
Parichéugü ngutaquéxepataũwa
ínawoxũxũ. ⁴³Rü yemaãcü tama nügü
nixugüchaũ, yerü norü me nixĩ ga
duũxügü namaã nataãëgüxũ rü tama
aixcũma naxcèx nadaugü na Tupana
namaã taãëxũ.

Texé ya tama Ngechuchuarü oreaxũ yaxõxè rü tá tapoxcu

⁴⁴Rü tagaãcü ñanagürü ga
Ngechuchu: —Texé ya choxũ yaxõxè rü
tama choxũxĩcatama tayaxõ. Natürü
Chaunatü ya nũma choxũ mucüaxũ
rü ta tayaxõ. ⁴⁵—Rü texé ya choxũ
daxe, rü Chaunatü ya nũma choxũ
mucüxũ rü ta tadau. ⁴⁶—Choma
na ngõonexëëruũ chiixũ, rü ñoma i
naãnewa changu na guxãma ya texé
ya choxũ yaxõxè rü tama ëanexũwa
na tangëxmagüechaxũcèx. ⁴⁷—Natürü
ngëxguma texé nūxũ ñnügü i chorü ore
rü tama tayaxõxgu rü tama choma nixĩ
i tüxũ chapoxcuxũ. Erü tama ñoma i
naãnewa changu na chanapoxcuexũcèx
i duũxügü, natürü nũma chaxũ na
chanamaxëxëxũcèx. ⁴⁸—Yixema texé
ya tama choxũ yaxõxè rü tama chauga
ñnuxè rü marü tüxũ nangëxma na
täcücèx tá Tupana tüxũ poxcuxũ. Erü
ngëma ore i nūxũ chixuxũgagu tátama
nixĩ ya Tupana i tüxũ napoxcuxũ i

naãneärü guxgu, erü tama tayaxõ i
ngëma ore i nūxũ chixuxũ. ⁴⁹—Tama
chaugagutama chidexa, natürü guma
Chaunatü ga nũma choxũ mucü, rü
guma nixĩ ga chomaã nūxũ ixucü na
täcücũ tá duũxügümaã chixuxũ rü
ñuxãcü tá chanangüxëëxũ. ⁵⁰—Rü
nūxũ chacuèx na Chaunatüarü orewa
nangëxmaxũ i maxũ i taguma gũxũ.
Rü ngëmacèx i ngëma ore i nūxũ
chixuxũ, rü ngëmatama ore nixĩ i
Chaunatü choxũ muxũ na nūxũ chixuxũ
—ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü norü ngüxügüxũ niyaxgücutü

13 Rü wüxi ga ngunexũ nataxu
ga nawa na nanguxũ ga yema
Yudfugüarü peta ga Üpetüchiga. Rü
Ngechuchu nūxũ nacuèx ga marü nawa
na nanguxũ ga ñoma ga naãnewa na
yaxũxũ rü wenaxärü Nanatüxütawa na
naxũxũ. Rü nũma rü yexguma ñoma
ga naãnewa nayexmagu rü guxũguma
tüxũ nangechaũ ga guxema noxrü
ixĩgüxe. Rü yexgumarüũ ta ga yexguma
toxna yaxũxchaũgu ga daxüguxũ ga
naãnewa na naxũxũ, rü yemaãcü
poraãcü toxũ nangechaũ. ²⁻⁴Natürü
ga Chataná rü marü Yuda ga Chimáũ
ga Icariüte nanena nangu na bexma
cüãcü Ngechuchuxũ ñnaxuaxũxũcèx. Rü
Ngechuchu rü marü nūxũ nacuèx ga
Nanatüxütawa na ne naxũxũ rü wena
táxarü Nanatücèx na nataeguxũ. Rü
nūxũ nacuèx ga Nanatü rü naxméxgu
na naxüãxũ ga guxũma ga pora.
Rü yemacèx ga yema chütaxũgu ga
yexguma mechawa ítachibüeyane, rü
inachi ga Ngechuchu. Rü ñnacüxuchi
ga norü gáuxüchiru, rü wüxi ga
tuayamaã nügü nigoye. ⁵Rü ñnuxüchi
yaxmëxũpáxũgu dexáta naba, rü
toxũ niyaxgücutü. Rü guma tuaya ga
namaã yagoyecũmaã toxũ ñnapigücutü.
⁶Rü yexguma Chimáũ ga Pedruxũ

nayauxcutüchaũgu rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Corix, ¿ñuxácü tá i cuma i choxũ cuyauxcutüxũ? —ñanagürü. ⁷Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Ñuxma rü tama nüxũ cucuèx i tüxcüũ na chanaxüxũ i ñaã, natürü yixcama rü tá nüxũ cucuèx —ñanagürü. ⁸Natürü ga Pedru rü ñanagürü: —Choma rü täütáma chanaxwèxe na choxũ cuyauxcutüxũ —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Ngëxguma tama cuxũ chayauxcutügu, rü täütáma choxrü quixĩ —ñanagürü. ⁹Rü yexguma ga Chimáú ga Pedru rü ñanagürü nüxũ: —Pa Corix, ¡Tama choxũ cuyauxcutüxicatama! Natürü chanaxwèxe i choxũ cuyauxméx rü choxũ cuyaxeru ta —ñanagürü. ¹⁰Natürü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Texé ya ngexwacèx aiyaxe rü tanaxwèxe i tümacutüxicatama tayaxu, erü guxüwama tangemata. Rü pema rü marü pingematagü, natürü tama guxãma aixcüma tingemata —ñanagürü. ¹¹Rü Ngechuchu nüxũ nacuèx na texé tá bexma cúácü ínaxuaxüxũ, rü yemacèx ñanagürü nüxũ: —Natürü tama guxãma aixcüma tingemata —ñaxũ. ¹²Rü yexguma toxũ yayauxgücutüguwena, rü Ngechuchu wena nicüxcuchi ga norü gáuxüchiru. Rü wenaxãrü mechawa narüto. Rü ñanagürü toxũ: —¿Nüxũ pecuáxũ yüxũ i ngëma chaxüxũ? ¹³—Pema rü: “Pa Ngútexëerü” rü “Pa Corix”, ñaperügü choxũ. Rü marü name i ngëma ñaperügü, erü aixcümaxüchi ngëma chixĩ. ¹⁴—Rü ñuxma i choma na ngútexëerü chixixũ rü pemaã na ichacuáxũ, rü pexũ chiyauxgücutü. Rü ngexgumarüxũ ta i pema rü name i wüxichigü i pemüxüxũ piyauxgücutü. ¹⁵—Choma rü pexũ nüxũ chadauxëe na ñuxácü tá penaxüxũ na pema rü ngema

pemaã chaxüxüãcü penaxüxüçèx. ¹⁶—Rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü taxuüma i wüxi i coriarü duüxũ rü norü coriétüwa nügü nangexmaxëe. Rü taxuüma i aëxgaciarü orearü ngeruxũ i norü aëxgacü i namuxüétüwa nügü nangexmaxëe. ¹⁷—Rü ngëxguma nüxũ pecuèxgu i chorü ore rü penaxüxgu i ngëma pemaã nüxũ chixuxũ, rü aixcüma tá petaãgü. ¹⁸—Rü tama guxãma i pechiga nixĩ i chidexaxũ. Erü choma rü tüxũ chacuèx rü texégü tixĩ ya yixema tüxũ chidexechixe. Natürü Tupana nayanguxëechaũ i norü ore i ümatüxũ i ñaxü:

“Texé ya chomaã chibüxe rü chomaã tarüxuwani”,

ñaxũ. Rü ngëmaãcü tá nangupetü na yanguxüçèx i ngema Tupanaarü ore. ¹⁹—Natürü naxüpa na nangupetüxũ i ngëma, rü pemaã nüxũ chixu na choxũ peyaxögüxüçèx i ngëxguma nangupetüxgu. ²⁰—Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü texé ya tüxũ yaxúxe ya yixema choma ngëma tüxũ chamuxë, rü choxũ nixĩ i tayaxuxũ. Rü texé ya choxũ yaxúxe, rü Chaunatü ga núma choxũ mucüxũ nixĩ i tayaxuxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu nüxũ nixu ga Yuda rü tá bexma cúácü na ínaxuaxüãxũ

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹Rü yexguma yema ñaxguwena ga Ngechuchu rü poraãcü ngechaũ nüxũ nangux, rü meãma tomaã nanangoxëe, rü ñanagürü toxũ: —Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü wüxie i petanüwa tá nixĩ i bexma cúácü choxũ ítaxuaxüxũ —ñanagürü. ²²Rü yexguma ga toma ga norü ngútexügü rü wüxichigü togü tadawenü, rü tama nüxũ tacuèxgü ga texéchiga na yema ñaxũ. ²³Rü choma ga norü ngúexü ga poraãcü choxũ nangechaüxë rü nacüwawa charüto ga Ngechuchu ga mechawa. ²⁴Rü Chimáú

ga Pedru rü bexma choxũ naxuneta ga na Ngechuchuna chaçaxũcèx ga texéçhiga na yĩxũ ga yema. ²⁵Rü yexguma ga choma rü yexeraãcü Ngechuchuna chimaxcuchi rü nüxna chaca, rü ñacharügü: —Pa Corix, ¿texé tá tixĩ ya yíxema? —ñacharügü. ²⁶Rü Ngechuchu choxũ nangãxũ, rü ñanagürü: —Wüxi i pãüärü bücuxũ tá íchacúe, rü yíxema tüxna chanaxãxê, rü yíxema tixĩ —ñanagürü. Rü yexguma ñnanacúe ga wüxi ga pãüärü bücuxũ rü Yuda ga Icariúte ga Chimáũ nanena nanaxã. ²⁷Rü yexgumatama Yuda nayauxgu ga yema pãüärü bücuxũ rü ngoxo ga Chataná rü Yudagu naxücu. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Rü ngêma cuxüx-chaũxũ, ¡rü paxa naxü! —ñanagürü. ²⁸Natürü taxúema ga toma ga mechawa chibüexe nüxũ tacuèxgü ga tacüchiga na yĩxũ ga yema ñaxũ ga Ngechuchu. ²⁹Rü nüma ga Yuda rü diêruchiũärü dauruũ nixĩ. Rü yemacèx ñuxre ga toma nüxũ tacuèxgügu rü Ngechuchu taxewa nanamu, na tacücèx yataxexüçèx naxcèx ga peta, rü éxna duũxügü ga ngearü diêruáxüna ngixũ na naxãxüçèx ga diêru. ³⁰Rü yexguma Yuda nayauxgu ga yema pãü, rü ínaxüxü ga yema uca-puwa. Rü marü nachüta ga yexgumax.

Ngechuchu norü ngúexũgümaã nüxũ nixu ga yexwacaxüxü ga norü mu

³¹Rü yexguma Yuda íxüxguwena, rü Ngechuchu rü ñanagürü: —Rü ñuxma rü tá aixcüma nangox na ñuxãcü naporaxũ ya Tupana Nane ya duũxüxü ixĩcü. Rü yimawa tá nixĩ i nangoxêãxũ ya Tupana i norü pora. ³²—Rü ngêxguma yima Tupana Nane nangoxêãxgu i Tupanaärü pora, rü ngêxgumarüũ tá ta ya Tupana rü nanangoxêë i Naneärü pora. Rü paxa tá nixĩ i ngêma. ³³—Pa Chauxacüãxgüx, táütáma muxũ i ngunexũ petanüwa changêxma. Rü pema rü tá chauxcèx

pedaugü, natürü ngêma choma íchaxüxüwa rü taxucürüwama ngema pexĩ. Rü ñaãtama ore nixĩ ga marü Yudüguärü ãëxgacügümaã nüxũ chixuxũ, rü ñuxma rü pemaã rü ta nüxũ chixuxũ. ³⁴—Rü pemaã nüxũ chixu i wüxi i ngexwacaxüxü i mu. Rü ngêma pexũ chamuxũ nixĩ i pemüçügüxü na pengechaũxü i wüxichigü. Rü ngêma na choma pexũ changechaũxürüũ, rü chanaxwêxe i wüxichigü i pema rü pemüçügüxü pengechaũgü. ³⁵—Rü ngêxguma wüxichigü pemüçügüxü pengechaũgu, rü guxüma i duũxügü tá nüxũ nicuèxãchitanü na chorü ngúexũgü pixigüxü —ñanagürü.

Ngechuchu nüxũ nixu rü Pedru rü táxütáma nügü nixu na norü ngúexũ yixixũ

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶Rü Chimáũ ga Pedru rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —Pa Corix ¿ngextá tá cuxü? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Ngema íchaxüxüwa rü taxucürüwa chowe curüxü i ñuxmax. Natürü yixcama rü ngemáãcü tá chowe curüxü —ñanagürü. ³⁷Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿tüxçüũ taxucürüwa cuwe chartüxü i ñuxmax? Erü marü íchamemare na cuxcèx na chayuxũ —ñanagürü. ³⁸Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —¿Aixcüma yĩxũ i marü ícumemarexũ na chauxcèx cuyuxũ? Aixcüma cumaã nüxũ chixu rü táütáta yacaxgu ya otá, rü tomaêpüxcüna tá nüxũ quixu na tama choxũ cucuáxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü nama i Nanatüxütawa nadaxũ nixi

14 —iTãxú i penaxixãchiãëgüxũ i pemaç! ¡Tupanaãxũ peyaxögü rü choxũ rü ta peyaxögü!

²—Chaunatũtawá nangẽxma i muxũchixũma i nachicagũ. Ngẽxguma chí natauxguma, rũ tãũ chima pemaã nũxũ chixu na pexcẽx chayamexẽẽxũcẽx i pechicagũ. ³—Rũ ngẽxguma marũ ngema chaxũgu rũ wũxi i pechica chamexẽẽxgu, rũ wena táxaru núma chaxũ. Rũ pexũ tá chayagagũ na ngẽma nachica i chomatátama nawa changẽxmaxũwa na pengẽxmagũxũcẽx i pemax. ⁴—Rũ pema rũ nũxũ pecuẽx na ngextá tá na chaxũxũ, rũ marũ nũxũ pecuẽx i nama i ngẽma nadaxũ —ñanagũrũ ga Ngechuchu. ⁵Rũ Tumachi rũ ñanagũrũ: —Pa Corix, tama nũxũ tacuẽx na ngextá na cuxũxũ. ¿Rũ ñuxãcü tá i nũxũ tacuáxũ i ngẽma nama? —ñanagũrũ. ⁶Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagũrũ: —Choma nixĩ i ngẽma nama i Chaunatũtawá nadaxũ chiĩxũ. Rũ aixcũma nixĩ i ngẽma ore i nũxũ chixuxũ. Rũ choma nixĩ i duũxũgũxũ chamaxẽẽxũ. Rũ chaugaguxicatama nixĩ i Chaunatũtawá nangugũxũ i duũxũgũ. ⁷—Rũ ngẽxguma chí pema rũ aixcũma meã choxũ pecuẽxgũgu, rũ Chaunatũxũ rũ chí ta pecuẽxgũ. Rũ ñuxmaũcüũ nixĩ i Chaunatũxũ pecuáxũ, erũ marũ nũxũ pedaugũecha —ñanagũrũ. ⁸Rũ yexguma ga Piripi rũ ñanagũrũ: —Pa Corix, ¿Toxũ nũxũ nadauxẽẽ ya Cunatũ! Rũ ngẽxĩcatama i tanaxwẽxegũxũ —ñanagũrũ. ⁹Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagũrũ: —Pa Piripix, ¿ñuxre ya taunecũ marũ petanũwa changẽxma rũ ñuxma rũ ta tama choxũ cucuẽxégaxũ? Yĩxema choxũ dauxe rũ Chaunatũxũ rũ ta tadau. ¿Rũ tũxcũũ i ngẽxguma rũ ta cunaxwẽxexũ i pexũ nũxũ na chadauxẽẽxũ ya Chaunatũ? ¹⁰—¿Tama éxna cuyaxõ na choma rũ Chaunatũmaã rũ wũxitama tixĩgũxũ? Rũ guxũma i ore i pemaã nũxũ chixuxũ rũ tama chauechama nũxũ chixu. Erũ

yima Chaunatũ ya wũxiwa chomaã ngẽxmacũ, rũ yima nixĩ ya naxũcü i guxũma i noxrũtama puracũ. ¹¹—Chanaxwẽxe i choxũ peyaxõgũ na choma rũ Chaunatũmaã wũxitama tixĩgũxũ. Natũrũ woo tama ngẽma pixõgũgu rũ chanaxwẽxe na choxũ peyaxõgũxũ naxcẽx i ngẽma mexũgũ i taxũ i Tupanaãrũ poramaã chaxũxũ. ¹²—Aixcũma pemaã nũxũ chixu rũ yĩxema choxũ yaxõxẽ rũ tá tanaxũ i guxũma i choma chaxũxũ. Rũ ngẽma chaxũxũãrũ yexera tá taxũ, erũ choma rũ tá Chaunatũtawá chaxũ. ¹³—Rũ guxũma i tacũ i chauégagu Tupanaxũtawá naxcẽx ípecaxũ rũ tá pexna chanaxã. Rũ ngẽmaãcü tá chanaxũ na chaugagu nangõxũcẽx i Chaunatũarũ pora. ¹⁴—Rũ choma tá chanaxũ i guxũma i tacũ i chauégagu choxna naxcẽx pecaxũ.

Ngechuchu rũ norũ ngũexũgũmaã inaxuneta na naxcẽx tá núma namuãxũ i Naãe i Üünexũ

¹⁵—Rũ ngẽxguma aixcũma choxũ pengechaũgu, rũ naga tá pexĩnũe i chorũ mugũ. ¹⁶—Rũ choma tá Chaunatũna naxcẽx chaca na núma pexcẽx namuãxũcẽx i to i perũ ngũxẽẽruũ i Naãe i Üünexũ, na guxũgutáma petanũwa nangẽxmaxũcẽx. Rũ núma tá nixĩ i pexcẽx nangõxẽẽãxũ i ore i aixcũma ixixũ. ¹⁷—Rũ ñoma i naãnecũãx i duũxũgũ rũ taxucũrũwama nanayauxgũ, erũ tama nũxũ nadaugũ rũ tama nũxũ nacuẽxgũ. Natũrũ i pema rũ marũ nũxũ pecuẽx, erũ núma rũ petanũwa nangẽxma. Rũ guxũgutáma pemaã inarũxãũx. ¹⁸—Rũ tãũtáma núma pexũ chawogũmare i chomax, erũ wena táxaru pexcẽx chataegu, na petanũwa changẽxmaxũcẽx. ¹⁹—Rũ paxa tá nixĩ na tãũtáma choxũ nadaugũxũ i ñoma i naãnecũãx i duũxũgũ. Natũrũ i pema rũ tá choxũ

pedaugü. Rû tá pemaxê, erü choma rû chamaxü. ²⁰—Rû ngêxguma yuwa ícharüdaxgu rû wena chamaüxgu, rû ngêxguma tá nüxü picuêxâchitanü na choma rû Chaunatuwa chamaxüxü rû pema i chowa rû choma i pewa. ²¹—Yíxema texé ya nüxü cuáxe rû naga ínüxê i chorü mugü, rû tanangoxêê na aixcüma choxü tangechaüxü. Rû Chaunatu tá tüxü nangechaü ya yíxema choxü ngechaüxê, rû choma rû tá ta tüxü changechaü. Rû tüxü tá chaugü chawéx —ñanagürü ga Ngechuchu. ²²Rû nayexma ga to ga Ngechuchuarü ngúxü ga Yudagu ägaxü ta. Rû yema rû ñanagürü: —Pa Corix, ¿tüxcüü toxü cugü cuwéx, rû tama ñoma i nañecüâx i duüxügüxü cugü cuwéx? —ñanagürü. ²³Rû Ngechuchu nanangâxü, rû ñanagürü: —Yíxema choxü ngechaüxê rû naga taxînü i ngêma ore i tümamaã nüxü chixuxü. Rû Chaunatu tá tüxü nangechaü. Rû choma rû Chaunatumã wüxigu tümaxütawa tá tangêxmagü. ²⁴—Yíxema tama choxü ngechaüxê rû tama naga taxînü i ngêma chorü ore. Rû ngêma ore i chauxütawa nüxü pexînüêxü rû tama chorü ore nixî, natürü guma Chaunatu ga núma choxü mucüarü ore nixî. ²⁵—Ñoma rû ta petanüwa changêxma rû pemaã nüxü chixu i guxüma i ngêma ore i pexcèx choxü ngêxmaxü. ²⁶—Natürü Chaunatu rû tá chauégagu núma nanamu i Naãe i Üünexü na pexü nangüxêêxücèx. Rû nüma i Naãe i Üünexü tá pexü nangüxêê i guxüma, rû tá nüxna pexü nacuêxâchixêê i guxüma i ore ga pemaã nüxü chixuxü. ²⁷—Rû ñuxma na pexna íchixüxü, rû pexna chanaxã i taãê. Natürü ngêma taãê i pexna chaxãxü, rû tama ñoma i nañecüâx pexna äxü i taãêrüü nixî. Rû tama chanaxwêxe i penaxixâchiãêgü rû pemüê. ²⁸—Marü pemaã nüxü chixu na pexna tá íchixüxü rû wena

táxarü pexcèx chataeguxü na pemaã changêxmaxücèx. Rû choxü pexînüê ga yexguma yema ñachaxgu. Rû ngêxguma aixcüma choxü pengechaügu rû tá petaãêgü ega nüxü pecuêxgu na Chaunaticèx chataeguxü, erü Chaunatu rû chorü yexera nixî. ²⁹—Rû naxüpa na nangupetüxü i ngêma, rû pemaã nüxü chixu na choxü peyaxögüxücèx i ngêxguma nangupetügu. ³⁰—Marü täütama poraäcü pemaã chidexa, erü marü ínangu i Chataná i ñoma i naãneärü äêxgacü ixixü. Natürü nüma rû taxuwama choxü narüyexera. ³¹—Natürü ngêma tá choxü ngupetüxü, rû ngêmaäcü tá nixî na guxüma i ñoma i nañecüâx i duüxügü nüxü nacuáxücèx na choma rû Chaunatüxü na changechaüxü, rû chanaxüxü i ngêma nüma choxü namuxü. ¡Rû ipechigü, rû ngîxã ítixî! —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ubanegu nügü nangu ga Ngechuchu

15 Rû ñanagürü ga Ngechuchu: —Choma nixî i ñoma wüxi i ubanerüü chîixü rû Chaunatu nixî ya norü yora ixîcü i ngêma uba. ²—Rû chorü duüxügü rû ngêma ubachacüügürü nixîgü. Rû ngêma ubachacüü i tama oxü, rû norü yora rû nayadae. Natürü ngêma nachacüü i oxü, rû meã nanamexêetanü na yexeraäcü poraäcü naxoxücèx. ³—Pema rû marü pime, yerü naga pexînüê ga yema ore ga pexü changüxêêxü. ⁴—Rû name nixî i guxüguma chowa peyaxüxgü, ngêma na choma rû pewa chayaxüxüü. Erü wüxi i ubachacüü rû tama nüxîca naxo, ega tama nanewa yaxüxgux. Rû ngêxgumarüü ta i pema rû taxuacüma chauxcèx pemaxê, ega tama chowa peyaxüxgüechagu. ⁵—Choma nixî i ubane, rû pema i nachacüügü. Rû yíxema chowa yaxüêchaxe rû choma i tümawa, rû aixcüma tá chauxcèx

tamaxũ. Rũ ngẽmaãcü wũxi i ubachacũi i oxũrũũ tá tixĩ. Natũrũ ngẽxguma tama chowa peyaxũxgũechagu, rũ taxucũrũwama ƣacũ pexũe. ⁶—Rũ texé ya tama chowa yaxũẽchaxe rũ tá ƣtatẽxũchi. Rũ wũxi i ubachacũi i daexũ rũ ipaxũ rũ iguxũrũũ tá tixĩ, rũ ngẽxma tá tayarũxo. ⁷—Rũ ngẽxguma chowa peyaxũxgũechagu rũ taguma nũxũ ipeyarũngũmaẽgu i ngẽma ore i pexũ changũxẽxũ, rũ marũ name i naxcẽx ƣpeca i ƣacũ i penaxwẽxexũ, rũ choma rũ tá pexna chanaxã. ⁸—Rũ ngẽxguma aixcũma meã chauxcẽx pemaxẽgu, rũ Chaunatũxũ tá nicuẽxũũgũ i duũxũgũ. Rũ ngẽmaãcü aixcũma chorũ ngũxũgũ tá pixĩgũ. ⁹—Choma rũ pexũ changechaũ ngẽma na Chaunatũ choxũ ngechaũxũrũũ. Rũ chanaxwẽxe i aixcũma meã chauga pexĩnũẽẽcha, erũ choma rũ guxũguma pexũ changechaũ. ¹⁰—Choma rũ naga chaxĩnũ i Chaunatũarũ mugũ rũ nũma rũ guxũguma choxũ nangechaũ. Rũ ngẽxgumarũũ tá ta nixĩ ega naga pexĩnũẽgu i chorũ mugũ, rũ guxũgutãma pexũ changechaũẽcha. ¹¹—Choma rũ ngẽmaãcü pemaã nũxũ chixu na wũxigu chomaã petaãẽgũxũcẽx. Rũ ngẽmaãcü tá aixcũma petaãẽgũ. ¹²—Rũ choma pexũ chamu na pemũcũgũxũ pengechaũgũxũcẽx, ngẽma choma na pexũ changechaũxũrũũ. ¹³—Rũ ngẽxguma wũxie aixcũma tũmamũcũxũ ngechaũgu, rũ nũxũ tangechaũãma rũ nũetama ega woo tũmamũcũcẽx tayuxgu. Rũ nataxuma i to i ngechaũ i ngẽmaãrũ yexera. ¹⁴—Pema rũ chomũcũgũ pixĩgũ i ngẽxguma chauga pexĩnũẽgu. ¹⁵—Choma rũ marũ tama chorũ duũxũgũmareãcü pexũ chaxu. Erũ wũxi i coriarũ duũxũmare rũ tama nũxũ nacuẽx i ngẽma norũ cori ũxũ. Natũrũ ñuxma rũ chomũcũgũmaã pexũ chaxu, erũ pexũ nũxũ chacuẽxẽẽ i

guxũma i ore ga Chaunatũ chomaã nũxũ ixuxũ. ¹⁶—Pema rũ tama pexira chauxcẽx pedaugũ, natũrũ chaxira nixĩ ga pexcẽx chadauxũ rũ pexũ chamuxũ na aixcũma chauxcẽx pemaxẽxũcẽx rũ chauxũtawa penagagũxũcẽx i muxũma i duũxũgũ na guxũguma choxũ yaxõgũãxũcẽx. Rũ Chaunatũ ya Tupana tá pexna nanaxã i guxũma i ƣacũ i chauẽgagu nũxna naxcẽx peçaxũ. ¹⁷—Rũ ngẽma nixĩ i pexũ chamuxũ na pemũcũgũxũ pengechaũgũxũcẽx.

**Ñoma i naãnecũãx i duũxũgũ
rũ Ngechuchuchi rũ norũ
ngũxũgũchi naxaie**

¹⁸—Ngẽxguma ñoma i naãnecũãx i duũxũgũ pexchi aiegu, rũ ñnũxna pecuẽxãchie ga chaxira chauxchi na naxaie! ¹⁹—Rũ ngẽxguma chi ñoma i naãnecũãx i duũxũgũrũũ pixĩgũgu, rũ ñoma i naãnecũãx i duũxũgũ rũ chi pexũ nangechaũgũ ngẽma natanũxũgũxũ na nangechaũgũxũrũũ. Natũrũ choma nixĩ ga pexcẽx chadauxũ natanũwa ga ñoma ga naãnecũãx ga duũxũgũ. Rũ ngẽmacẽx nixĩ i pexchi naxaie, erũ marũ tama naxrũũ pixĩgũ. ²⁰—Ñnũxna pecuẽxãchie ga pemaã ñachagu:

“Taxuxũma i wũxi i coriarũ duũxũ rũ norũ coriẽtũwa nũgũ nangexmaxẽẽ”, ñachagu! Rũ yema na chauxchi na naxaie, rũ pexchi rũ tá ta naxaie. Rũ yexguma chi chauga naxĩnũẽgu rũ ñuxma rũ chi ta pega naxĩnũẽ. ²¹—Rũ ngẽmaãcü ta chaugagu pexchi naxaie i ñoma i naãnecũãx i duũxũgũ erũ tama nũxũ nacuẽxgũ ya Chaunatũ ga nũma choxũ mucũ. ²²—Rũ ngẽxguma chi choma tama namaã chanangõxẽẽgu na ñuxãcü chixri na namaxẽxũ, rũ tãũ chima nũxũ nacuẽxgũ ga pecadu na naxũgũxũ. Natũrũ ñuxma namaã nũxũ na chixuxũ na ñuxãcü chixri namaxẽxũ, rũ ngẽmacẽx i ñuxma rũ taxuacũma nũxũ nixugũ na yangearũ

pecaduáxũ. ²³—Rũ guxũma i duũxũgũ i chauxchi aixũ rũ Chaunatũchi rũ ta naxaie. ²⁴—Rũ ngẽma duũxũgũpẽxewa rũ Tupanaãrũ poramaã chanaxũ i mexũgũ i taxũ i taguma texé ya togue iũxũ. Rũ ngẽxguma chi tama napẽxewa chanaxũxgu i ngẽma mexũgũ rũ tãũ chima Tupana namaã nanaxuegu na nagagutama yapecaduãxgũxũ. Natũrũ na woo marũ nũxũ nadaugũxũ i ngẽma mexũgũ i taxũ i Tupanaãrũ poramaã chaxũxũ, rũ ngẽxguma rũ ta chauxchi naxaieama rũ Chaunatũchi rũ ta naxaie. ²⁵—Natũrũ ngẽmaãcũ nangupetũ erũ Tupana nayanguẽchaũ i norũ ore i ũmatũxũ i ñaxũ:

“Chauxchi naxaie woo taxuũma i chixexũ chaxũxgu”,

ñaxũ. ²⁶—Natũrũ choma rũ tá Chaunatuẽgagu pexcèx núma chanamu i perũ ngũxẽerũ i Tupanaãe i Ũnẽxũ i tá pexũ nũxũ cuèxẽxũ i ore i aixcũma ixĩxũ. Rũ núma tá nixĩ i meãma pemaã nũxũ yaxuxũ i chauchiga. ²⁷—Rũ pema rũ tá ta chauchigaxũ pixugũe, yerũ noxri ichanaxũgũga ga duũxũgũmaã nũxũ na chixuxũ ga chorũ ore, rũ woetama marũ chauxũtawa peyexmagũ —ñanagũrũ ga Ngechuchu.

16 Rũ Ngechuchu rũ ñanagũrũ nũxũ: —Rũ pemaã nũxũ chixu i ñaã ore na tama nũxũ na perũxoẽxũcèx na choxũ peyaxõgũxũ. ²—Rũ ngutaquẽxepataũgũwa tá pexũ ínawoxũ. Rũ aixcũma tá nawa nangu na texé pexũ dẽixũ rũ tá nagu tarũxinũxũ na ngẽmaãcũ mexũ Tupanacèx taxũxũ. ³—Rũ ngẽmaãcũ tá pemaã namaxẽ i duũxũgũ, erũ taguma nũxũ nacuèxgũ ya Chaunatu, rũ choxũ rũ ta tama nacuèxgũ. ⁴—Rũ pemaã nũxũ chixu i ñaã ore i ñuxmax, na nũxna pecuèxachiexũcèx i ngẽxguma yixcũra ngẽmaãcũ pexũ nangupetũga.

Tupanaãe i Ũnẽxũãrũ puracũchiga

—Noxri rũ tama pemaã nũxũ chixu i ñaã ore, yerũ petanũgu charũxãũx. ⁵—Natũrũ i ñuxma rũ tá pexna íchixũ na Chaunatu ga núma choxũ mucũxũtawa na changẽxmaxũcèx. Rũ pema rũ taxũema choxna peca na ngextá tá na chaxũxũ. ⁶—Natũrũ poraãcũ pengechaũgũama erũ pemaã nũxũ chixu i ngẽma ore. ⁷—Natũrũ aixcũma pemaã nũxũ chixu rũ pexcèx narũmemaẽ nixĩ na Chaunatuècèx chataeguxũ. Rũ ngẽxguma chi tama Chaunatuũtawa chaxũxgu rũ tãũ chima núma naxũ i Naãe i Ũnẽxũ i pexũ rũngũxẽxũ. Natũrũ ngẽxguma ngema chaxũxgu rũ choma tá núma chanamu i Naãe i Ũnẽxũ. ⁸—Rũ ngẽxguma Naãe i Ũnẽxũ núma iũxgu rũ tá guxũ i duũxũgũxũ nũxũ nacuèxẽẽ na yapecaduãxgũxũ. Rũ tá nanangoxẽẽ i ñuxãcũ na yĩxũ i ngẽma maxũ i Tupanapẽxewa aixcũma mexũ. Rũ tá duũxũgũxũ nũxũ nacuèxẽẽ na Tupana tá napoxcuexũ i duũxũgũ naxcèx i norũ pecadugũ. ⁹—Rũ núma i Naãe i Ũnẽxũ tá duũxũgũxũ nũxũ nacuèxẽẽ na pecaduãxgũxũ yĩxũ erũ tama choxũ nayaxõgũ. ¹⁰—Rũ tá nanangũxẽẽ i ñuxãcũ na yĩxũ i ngẽma maxũ i Tupanapẽxewa aixcũma mexũ, erũ choma rũ tá Chaunatuũtawa chaxũ, rũ pema rũ tãũtama marũ choxũ pedaugũ. ¹¹—Rũ Naãe i Ũnẽxũ tá duũxũgũxũ nũxũ nacuèxẽẽ na Tupana tá napoxcuexũ i duũxũgũ i chixexũ ũgũxũ, erũ Tupana rũ namaã nanaxuegu na marũ napoxcuãxũ i Chataná i ñoma i nañnemaã icuãxũ. ¹²—Choma rũ choxũ nangẽxma i muxũma i to i ore i pemaã nũxũ chixuxchaũchirẽxũ. Natũrũ ega ñuxma chi pemaã nũxũ chixuxgu rũ tãũ chima nũxũ pecuèxgũ. ¹³—Rũ Tupanaãe i Ũnẽxũ rũ nũxũ nixu i ore i aixcũma ixĩxũcatama. Rũ

ngëxguma núma naxũxgu rü núma tá pexũ nangúexêê i guxũma i ore i aixcũma ixĩxũ. Erü núma rü tama nüêchama tá nidexa, natürü ngëma ore i Chaunatũxũtawata rü chauxũtawata nüxũ naxĩnũxũxũxũca tátama nixu. Rü tá pexũ nüxũ nacuêxêê i guxũma i tacü i yixcũra tá ngupetũxũ. ¹⁴—Rü núma rü tá choxũ nataxêê, erü chauxũtawata tá nanayaxu i norü nguxêêtae, rü ñuxũchi tá pexũ nangúexêê namaã i ngëma nguxêêtae. ¹⁵—Guxũma i Chaunatũaxũ ngëxmaxũ rü choxrũ ta nixĩ. Ngëmacêx pemaã nüxũ chixu rü Naãê i Üünexũ rü chauxũtawata tá nanayaxu i norü nguxêêtae, rü ñuxũchi pexũ tá namaã nangúexêê. ¹⁶—Rü paxa tãütáma choxũ pedau. Natürü ngëmawena rü wena táxaru choxũ pedau erü Chaunatũxũtawata tá chaxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngema guxchaxũgü rü yixcũama rü tá taãxũ nananguxuchi

¹⁷Rü yexguma ñuxre ga toma ga Ngechuchuarü ngúexũgü rü togüna tacagü, rü ñatarũgũgü: —¿Tãcũchiga nixĩ na ngëma ñaxũ:

“Rü paxa tãütáma choxũ pedaugü. Natürü ngëmawena rü wena táxaru choxũ pedaugü”, ñaxũ? ¿Rü tãcũchiga ta nixĩ na ñaxũ:

“Choma rü Chaunatũxũtawata tá chaxũ”, ñaxũ? ¹⁸—¿Rü tãcũchiga ta nixĩ na ñaxũ:

“Rü paxa tãütáma choxũ pedaugü”, ñaxũ? Rü yixema rü tama nüxũ tacuêxgüéga na tãcũchigaxũ tamaã yaxuxũ —ñatarũgũgü. ¹⁹Rü Ngechuchu rü nüxũ nacuêxama ga nüxna na tacagũchaũxũ ga tomãx. Rü yemacêx ñanagürü toxũ: —Choma rü marü pemaã nüxũ chixu rü paxa tãütáma choxũ pedau, natürü ngëmawena rü wena táxaru choxũ pedau. ¿Rü ngëma dexacêxtama i pegüna

pecagũxũ? ²⁰—Rü aixcũma pemaã nüxũ chixu rü pema rü tá pexauxe, rü tá pengechaũgü. Natürü ñoma i naãnecũãx i duũxũgü rü tá nataãêgü. Natürü woo pema tá pengechaũgü, rü ngëma perü ngechaũ rü tá taãxũ nananguxuchi. ²¹—Ngëxguma wüxi i nge íraxactũchaũgü rü inaxĩxãchiãê, erü inguxneca. Natürü ngëxguma marü tabuxgu ya ngĩrũ õxhana, rü nüxũ iyarũngũma na ñuxãcü poraãcü ngĩxũ na nanguxchiréxũ i noxrix, erü tũmamaã itaãê ya ngĩrũ õxhana. ²²—Rü ngëxgumarũũ tá ta pexũ nangupetü i pemãx, erü ñuxma rü penaxĩxãchiãêgü. Natürü wena táxaru chataegu rü pexũ íchayadau. Rü ngëxguma rü tá pexũ nangëxma i wüxi i taãê i taxucürüwama texé pexna yaxuxũ. ²³—Rü ngëxguma ínanguxgu tá i ngëma ngunexũ na yanguxũ i ñaã pemaã nüxũ chixuxũ, rü taxucêxtáma tãcücêx choxna pecagü erü aixcũma Chaunatü tá nixĩ ya pexna naxãcü i guxũma i tacü i chauégagu nüxna naxcêx pecaxũ. ²⁴—Ñuxmarũta i pema rü taxuũcêxma chauégagu ípecagü. ¡Naxcêx ípeca rü tá penayaxu i ngëma naxcêx ípecaxũ! Rü ngëmaãcü rü tá aixcũma petaãêgü.

Ngechuchu rü marü nüxũ narüyexera i guxũma i tacü i ñoma i naãnewa ngëxmaxũ

²⁵—Ñuxma rü cuêxruũgũgü chayaxuãcũma pemaã nüxũ chixu i ore. Natürü nawa tá nangu i ngunexũ i marü tãütáma ngëmaãcü pemaã nüxũ chixu. Rü ngëxguma rü tá noxtacũma meã pemaã chanangoxêê i Chaunatũchiga. ²⁶⁻²⁷—Rü ngëma ngunexũgü i pema rü Chaunatũxũtawata tá chauégagu naxcêx ípeca i tacü i penaxwêxexũ. Rü taxucêxma tũxcüũ choma tá Chaunatũxũtawata pexũ naxcêx íchaca, erü nümatama ya

Chaunatü rü woetama pexü nangechaü, erü pema rü choxü pengechaü rü peyaxögü na naxütawa ne chaxüxü. ²⁸—Chaunatüxütawa ne chaxü na ñoma ga nañewa chaxüxücèx. Rü ñuxma rü tá nüxna chataegu i ñoma i naäne na wenaxäri Chaunatüxütawa chaxüxücèx —ñanagürü. ²⁹Rü yexguma ga toma ga norü ngüexügü rü ñatarügügi: —Ñuxma waxi nixi i meaxüchima tomaã cunangoxèxü i curü ore i tomaã nüxü quixuxü. Rü tama ñacügu ixuxüäcüma tomaã nüxü quixu. ³⁰—Rü ñuxma rü nüxü tacuèx na aixcüma guxüxüma na cucuáxü. Rü taxuacüma texé ñuxü ñatagürü cuxü. Rü ngëmacèx nixi i tayaxögüxü na aixcüma Tupanaxütawa na ne cuxüxü —ñatarügügi. ³¹Rü Ngechuchu toxü nangäxü rü ñanagürü: —¿Aixcüma peyaxögüxü i ñuxmax? ³²—Rü nawa tá nangu i ngunexü rü ñuxmatátama nixi i na pegü pewoonexü. Rü wüxichigü i pema rü tá pepatawa pexi, rü chaxica tá nuã choxü petèx. Natürü tama chaxica tá icharüxäüx, erü Chaunatü rü chauxütawa nangëxma. ³³—Rü guxüma i ñaã ore rü pemaã nüxü chixu na chaugagu petaãgüxücèx. Rü ñoma i nañewa rü tá ngüxü pinge. Natürü jpeporae! erü choma rü marü nüxü charüyexera i guxüma i ñacü i ñoma i nañewa ngëxmaxü —ñanagürü.

Ngechuchu rü norü ngüexügücèx nayumüxè

17 Rü yema ñaxguwena rü Ngechuchu daxügu nadawenü, rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, marü nawa nangu i ngunexü na chayuxü. Rü chanaxwèxe na duüxügüxü nüxü cucuèxèxü na aixcüma choma rü cune chiixü. Rü ngëmaäcü i choma rü tá nüxü nüxü chacuèxèe na cuma rü aixcüma Tupana na quiixü. ²—Erü marü guxü i duüxügüarü äxgacüxü choxü quixixèe,

na chanamaxèxèxücèx i guxüma i duüxügü i choxna cumugüxü. ³—Rü ngëma duüxügü tá nüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü ega cuxü nacuèxgügu na cuxicatama Tupana na quiixü, rü choxü nacuèxgügu na choma rü Cristu ga núma choxü cumucü na chiixü. ⁴—Choma rü marü cuxü chataxèe i ñoma i nañewa rü chayanguxèe i guxüma i puracü ga nawa choxü cumuxü. ⁵—Rü ñuxma Pa Chaunatüx, rü chanaxwèxe i cugüxütawa choxü cunxëmaxèe na choxü nangëxmaxücèx ga yematama pora ga cumaã choxü yexmaxü ga noxri tauta naäne üxgu. ⁶—Rü guxema duüxègü ya tüxü quidexechixe ga ñoma ga nañewa na choxna tüxü cumugüxücèx, rü marü tüxü nüxü chacuèxèe i texé na quiixü i cumax. Rü woetama cuxrügü tixigü rü cuma nixi ga choxna tüxü cumugüxü. Rü tümagü rü marü naga taxinüe i curü ore. ⁷—Rü ñuxma rü marü nüxü tacuèx rü guxüma i ngëma choxna cuxäxü, rü aixcüma cuxütawa ne naxü. ⁸—Rü choma rü marü tümamaã nüxü chixu ga curü ore ga chomaã nüxü quixuxü. Rü tümagü rü marü tayaxögü i ngëma ore. Rü nüxü ticuèxächitanü na aixcüma cuxütawa na ne chaxüxü i chomax. Rü tayaxögü ga cuma núma choxü na cumuxü. ⁹—Rü ngëmacèx cuxna chaca na tüxü na curüngüxèxücèx. Rü tama cuxna chaca na nüxü curüngüxèxücèx i ñoma i nañecüäx i duüxügü, natürü cuxna chaca na tüxü curüngüxèxücèx ya guxema choxna tüxü cumugüxèe, erü curü duüxügü tixigü. ¹⁰Rü guxäma ya yíxema choxrügü ixigüxèe rü cuxrügü tixigü. Rü guxäma ya cuxrügü ixigüxèe rü choxrügü tixigü. Rü tümagagu rü duüxügü choxü nicuèxüügü. ¹¹—Choma rü marü täütama ñoma i nañewa changëxmaècha, natürü i tümagü rü ngëmääcü ñoma i nañewa

tá tangêxmagü ngêxguma cuxütawa chaxüyane. Pa Chaunatü ya Üüñecüx, rü chanaxwêxe na curü pora ga choxna cuxâxümaã tüxna cudaduxü ya yíxema choxna tüxü cumugüxe, na ngêmaãcü guxâma wüxigu rüxîñüêxücèx, ngêma cuma rü choma na wüxigu rüxîñüêxürüü. ¹²—Rü yexguma guxema choxna tüxü cumugüxetanüwa chayexmagu ga ñoma ga nañewa, rü curü pora ga choxna cuxâxümaã tüxna chadau rü tüxü íchapoxü. Rü taxúema ga guxema choxna tüxü cumugüxe rü itayarütaxe. Rü Yuda ga woetama iyarütaxuxüxicatama inayarütaxu na yanguxücèx i curü ore i ümatüxü. ¹³—Rü ñuxma rü cuxütawa tá chaxü. Natürü ñomarüta ñoma i nañewa changêxma-yane rü nüxü chixu i ñaã curü ore na tümagü rü ta tüxü nangêxmaxücèx i ngêma taãe i aixcüma ixixü i choma choxü ngêxmaxü. ¹⁴—Choma rü marü tümamaã nüxü chixu i curü ore. Natürü ñoma i nañecüãx i duüxügü rü tümachi naxaie, erü tüma rü tama naxrüü tixigü, ngêxgumarüü i choma rü tama ñoma i nañecüãxrüü chixí. ¹⁵—Tama cuxna tümacèx chaca na tüxü na quigagüxücèx i ñoma i nañewa. Natürü cuxna chaca na tüxü na ícupoxüxücèx nüxna i ngoxo i Chataná. ¹⁶—Choma rü tama ñoma i nañecüãx chixí. Rü tümagü rü ta tama ñoma i nañecüãx tixigü, erü cuxrügü tixigü i ñuxmax. ¹⁷—Curü ore rü aixcüma nixí. Rü chanaxwêxe i tüxü cungechéx i curü ore, na aixcüma cupéxewa tixüünexücèx ya yíxema choxna tüxü cumugüxe. ¹⁸—Rü yexgumarüü ga ñoma ga nañecüãx ga duüxügütanüwa choxü na cumuxürüü, rü ngêxgumarüü i choma rü ta ñoma i nañecüãx i duüxügü-tanüwa tüxü chamugü. ¹⁹—Rü tümagagu chaugü ichaxã na tüxü changüexêxücèx i curü ore i aixcüma ixixü, na cupéxewa

tixüünexücèx ya yíxema choxna tüxü cumugüxe. ²⁰—Natürü tama yíxema ñuxma yaxögüxecèxicatama cuxna chaca. Natürü cuxna chaca ta tümacèx ya yíxema yixcüra tá yaxögüxe nagagu i tümaãrü ore ya yíxema ñuxma yaxögüxe. ²¹—Rü guxâma ya yíxema cuxna chaca na aixcüma wüxitama tixigüxücèx. Rü ngêma cuma rü choma na wüxitama ixigüxürüü, Pa Chaunatüx, rü chanaxwêxe i guxâma i tüma rü ta wüxitama tixigü. Rü ngêmaãcü i ñoma i nañecüãx i duüxügü, rü tá nayaxögü na cuma núma choxü cumuxü. ²²—Rü choma rü marü tüxna chanaxã i ngêmatama pora i cuma choxna cuxâxü na ngêmaãcü wüxitama tixigüxücèx ngêma cuma rü choma na wüxitama ixigüxürüü. ²³—Rü chanaxwêxe na tümawa changêxmaxü rü cuma i chowa na cungeçmaxü na ngêmaãcü aixcüma wüxi-tama ixigüxü i guxâma i yíxema. Rü ngêmaãcü i ñoma i nañecüãx i duüxügü rü tá nüxü nicuèxächitanü na cuma núma choxü cumuxü, rü tá nüxü nicuèxächitanü na tüxü cungechaüxü ya yíxema choxna tüxü cumugüxe ngêma na choxü cungechaüxürüü. ²⁴—Pa Chaunatüx, cuma choxna tüxü cumugü. Rü chanaxwêxe i chauxütawa tangêxmagü i ngêma tá íchangêxmaxüwa, na nüxü tadaugüxücèx i chorü pora ga choxna cuxâxü. Yerü choxü cungechaü ga yexguma tauta naãne ixügügumama. ²⁵—Pa Chaunatü ya Mecüx, ñoma i nañecüãx i duüxügü rü tama cuxü nacuèxgü. Natürü choma rü cuxü chacuèx. Rü yíxema choxna tüxü cumugüxe rü ta marü nüxü tacuèxgü na cuma núma choxü cumuxü. ²⁶—Rü marü tüxü nüxü chacuèxêe na texé quíxü. Rü guxügütama tüxü nüxü chicuèxêeãmachigü na cuma choxü cungechaüxürüü tügü tangechaügüxücèx rü choma rü

tūmaxūtawa na changēxmaxūcèx
—ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchuxũ niyaxugü

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

18 Rū yema ñaxguwena ga Ngechuchu rü tomaã inaxūāchi, na Cheduarü ngatexūārü tocutiwa taxūcèx. Rū yéma nayexma ga wūxi ga nanetūnecü. Rū yemawa naxü ga Ngechuchu tomaã. ²Rū Yuda ga yema bexma cúācü Ngechuchuxũ íyaxuaxūxũ rü nüxũ nacuèx ga yema nachica, yerü Ngechuchu rü muēxpūxcüna yéma tomaã nangutaquéxexü. ³Rū yéma nangu ga Yuda namaã ga ñuxre ga churaragü rü ñuxre ga tupauca ga taxūneārü purichíagü ga yéma namugūxũ ga paigüarü āēxgacügü rü parichéugü. Rū meãma nixāxne, rü yéma nanangegü ga omügü. ⁴Natürü ga Ngechuchu rü marü nüxũ nacuèx ga guxūma ga țacı tá nüxũ na ngupetüxü. Rū yemacèx naxcèx nixü, rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Texécèx nixí i pedaugüxü? —ñanagürü. ⁵Rū nümagü rü Ngechuchuxũ nangāxügü, rü ñanagü-rügü: —Nacharétucūāx i Ngechuchucèx nixí i tadaugüxü —ñanagürügü. Rū Ngechuchu nanangāxü, rü ñanagürü: —Choma chixí —ñanagürü. Rū Yuda ga bexma cúācü ínaxuaxūxũ rü yema churaragütanüwa nayexma. ⁶Rū yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu: “Choma chixí”, ñaxgu, rü nügüweama nacaixütanü ga yema churaragü, rü yexma nayayi. ⁷Rū yexguma ga Ngechuchu rü wena nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Texécèx nixí i pedaugüxü? —ñanagürü. Rū nümagü rü nanangāxügü rü ñanagürügü: —Nacharétucūāx i Ngechuchucèx nixí i tadaugüxü —ñanagürügü. ⁸Rū Ngechuchu rü wenaxärü ñanagürü nüxü: —Marü pemaã nüxü chixu rü

choma chixí. Rū ngēxguma chauxcèx pedaugü rü jípeyaxíxēē i ñaã chorü ngúexügü! —ñanagürü. ⁹Rū yemaäcü nangupetü na yanguxūcèx ga norü ore ga nūmatama ga Ngechuchu nüxü yaxuxü ga ñaxgu:

“Yíxema Chaunatü choxna tūxũ mugüxe rü taxúetáma itayarütaxe”, ñaxgu. ¹⁰Rū Chimáü ga Pedru rü nüxü iyexma ga wūxi ga cūxchi. Rū ngíxü nayaxu ga norü cūxchi rü yemamaã ínanadaechinü ga paigüarü āēxgaciārü duūxü ga Macugu āegaxü. Rū norü tūgünechinü ínadae. ¹¹Natürü ga Ngechuchu rü Pedruxü ñanagürü: —¡Ngíxchixügu ngíxü ixücuchi i curü cūxchi! ¿Tama éxna nüxü cucuèx na choma rü tá ngúxü chingexü ngēma Chaunatü chomaã naxueguxürüü? —ñanagürü.

Anápatawa Ngechuchuxũ nagagü

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹²Rū yexguma ga churaragüarü āēxgacü, namaã ga norü churaragü rü tupaucaarü purichíagü, rü Ngechuchuxũ niyaxugü. Rū nayanēixchacüügü. ¹³Rü noxri rü āēxgacü ga Anápatawa nana-gagü. Rü Aná rü Caipánéxtü nixí. Rü guma taunecügu ga Caipá rü paigüeru nixí. ¹⁴Rü yema Caipá nixí ga ũpaacü yema Yudfugüarü āēxgacügümaã nüxü ixuxü ga na namemaèxü ga wūxitama ga yatü guxūma ga Yudfugücèx na yuxü.

Pedru rü Ngechuchuxũ nixã

(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵Rü choma rü Chimáü ga Pedru rü wūxigu Ngechuchuwe tarüxí. Rü yema paigüarü āēxgacü rü choxü nacuèx. Rü yemacèx ga choma rü wūxigu Ngechuchumaã tichocu ga āēxgacüpataèxtüwa. ¹⁶Natürü ga Pedru rü íāxärü düxétügutama narüxāüx. Rü yemacèx íchaxüxü ga choma, rü yema íāxärü dauruü ga ngecūmaã

chayarüdexa rü yexguma Pedruxü iyamucuchi. ¹⁷Rü yexguma ga yema ngecü ga iãxãrũ dauruũ, rü Pedruna ica, rü ngĩgürũgũ: —¿Tama éxna cuma rü ta wüxi i norũ ngúexũ quiĩxũ i ngẽma yatü i yayauxgũxũ? —ngĩgürũgũ. Rü Pedru ngixũ nangãxũ, rü ñanagürũ: —Tama nixĩ —ñanagürũ. ¹⁸Rü yéma iãxtüwa rü aëxgacüarũ duũxũgũ rü purichãfagũ rü nanaxũgũ ga wüxi ga üxũ, yerü nagãuane. Rü guma üxüxetüarũ ngaicamagu nachigũ, rü yéma nügũ ninaixũgũ. Rü Pedru rü ta yéma nügũ nanaixũ naxëtüwa ga guma üxü.

Paigüarũ aëxgacü rü Ngechuchuna naca

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹Rü yema paigüarũ aëxgacü rü inanaxũgũ ga Ngechuchuna na naçaxũ, rü ñanagürũ: —¿Tacü nixĩ ga duũxũgũxũ namaã cungúexëxũ? ¿Rü texégü tixĩ ya yixema curü ngúexũgũ? —ñanagürũ. ²⁰Rü Ngechuchu ñanagürũ nüxũ: —Choma rü guxũ ga duũxũgüpéxewa nüxũ chixu ga chorü ore. Rü ngutaquéxepataũgüwa rü tupauca ya taxünewa i ngextã guxũma i Yudíugũ íngutaquéxegüxüwa chanangúexëe ga duũxũgũ. Rü yemaacü taxuũma ichicux ga chorü ore. ²¹—¿Rü tüxücüũ i choxna cuçaxũ i ñuxmax? Ēcü, ñnüxna naca i ngẽma duũxũgũ ga nüxũ ñnüxũ ga chorü ore! Rü nümagü tá cumaã nüxũ nixügüe ga tacüchigaxũ namaã na chixuxũ. Erü nümagü rü nüxũ nacüxgü i guxũma ga tacü ga namaã nüxũ chixuxũ —ñanagürũ. ²²Rü yexguma Ngechuchu yema ñaxgu, rü wüxi ga tupauca ga taxüneãrũ purichã ga naxütãgu chixũ, rü Ngechuchuchiwegu nidagũ. Rü ñanagürũ Ngechuchuxũ: —¿Tüxcüũ ngẽmaacü cunangãxũ ya daa paigüarũ aëxgacü? —ñanagürũ. ²³Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürũ:

—Rü ngëxguma tacü rü chixexũxũ chixuxgu, ñrü nüxũ ixu na ñnüxãcü chixri na chidexaxũ! Natürü ega chorü ore rü aixcuma yixĩgu, rü ¿tüxcüũ i choxũ quidagũxũ i ñuxmax? —ñanagürũ. ²⁴Rü yexguma ga Anã rü Ngechuchuxũ yanãiãcuma paigüarũ aëxgacü ga Caipãxütawa nanamu.

Pedru rü wenaxãrũ tama Ngechuchuxũ nacüxnetã

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵Rü yoxni ga Pedru rü üxiarũ ngaicamagu nachiecha, rü yéma nügũ nanaixũãma. Rü yema yéma yexmagũxũ rü nüxna nacagüe, rü ñanagürũgũ: —¿Tama éxna cuma rü ta norũ ngúexũ quiĩxũ i ngẽma yatü i yayauxgũxũ? —ñanagürũgũ. Natürü ga Pedru rü tama nügũ nixu, rü ñanagürũ: —Tama nixĩ —ñanagürũ. ²⁶Rü yéma nayexma ga wüxi ga paigüarũ aëxgacüarũ duũxũ. Rü yema rü Pedru ídaechinüxütãnũxũ nixĩ. Rü Pedruna naca, rü ñanagürũ: —¿Tama éxna cuma yixũ ga nanetüncëwã Ngechuchumaã cuxũ chadauxũ? —ñanagürũ. ²⁷Rü Pedru rü wena tama nügũ nixu. Rü yexgumatama nica ga otã.

Ngechuchu rü Piratu- péxewa nayexma

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸Rü yexguma Ngechuchumaã nüxũ nachauegu ga nüxna na nacagũxũ, rü Caipãpatawa ínanagaxüchigü rü Yudéaaneãrũ aëxgacü ga Dumacüãxpatawa nanagagü. Natürü marü ningóonechãũ ga yexguma rü yemacëx ga yema Yudíugũ rü tama guma aëxgacüpatagu nachocu, yerü norü mugü nüxũ nixu rü taxũ ga pecadu nixĩ na wüxi ga Dumacüãxpatagu na nachocuxũ ga yema ngunexũgu. Rü yemaacü tama Tupanapéxewa nügũ nixüxãarũ maxũãxëgüchãũ,

perü yexguma nügü yaxüxaarü maxüãxëëgügu, rü taxucüriüwa nanangöxgü ga öna ga Üpetüchigaarü petacëx namexëëxü. ²⁹Rü yemacëx ga guma ãëxgacü ga Dumacüãx ga Piratu rü napatawa ínaxüxü ga duüxügümaã na yadexaxüçëx. Rü ñanagürü nüxü: —¿Tacüçëx ípenaxuaxü ya daa yatü? —ñanagürü. ³⁰Rü nümagü rü Piratuxü nangãxügü, rü ñanagürügü: —Ngëxguma chi tama wüxi i taxü i chixexü naxüxgu, rü tãu chima cuxütawa tanaga —ñanagürügü. ³¹Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxü: —¿Ëcü perü ãëxgacügüxütawa penaga, rü perü mugü pemaã nüxü íxuxüãcüma penapoxcux! —ñanagürü. Natürü ga yema Yudüfugü rü Piratuxü nangãxügü, rü ñanagürügü: —Natürü pema i Dumacüãxgü rü marü toxna penachüxu na texëxü timëxgüxü tümaärü chixexüçëx —ñanagürügü. ³²Rü yemaãcü ningu ga yema ore ga Ngechuchu üpaacü nüxü íxuxü ga ñuxacü tá na nayuxü. ³³Rü Piratu rü wenaxärü napatagu naxücu, rü Ngechuchucëx nangema. Rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Cuma yíxü i Yudüfugarü ãëxgacü quíxü? —ñanagürü. ³⁴Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —¿Cuechamatama i nagu curüxínüxü na ngëmaãcü choxna cuçaxü, rü éxna togü marü cumaã nüxü nixu na ngëmaãcü choxna cuçaxüçëx? —ñanagürü. ³⁵Rü Piratu Ngechuchuxü nangãxü, rü ñanagürü: —¿Éxna cuma nagu curüxínügu rü Yudü chiíxü? Rü ngëma cuchiüãneçüãxgü rü paigüarü ãëxgacügütama nixí i chauxütawa cuxü gagüxü. ¿Éxna taçü rü chixexü cuxü? —ñanagürü. ³⁶Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangãxü, rü ñanagürü: —Choma rü tama ñoma i naãnewa ãëxgacü chixí. Rü ngëxguma ñoma i naãnewa ãëxgacü chixígu, rü chorü duüxügü rü chi Yudüfugarü

ãëxgacügümaã nügü nadai rü tãu chima choxü niyaxügu i ngëxguma. Natürü tama ñoma i naãnewa ãëxgacü chixí —ñanagürü. ³⁷Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxü: —¿Éxna to i nachíüãneärü ãëxgacü quixí i cumax? —ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Cumatama marü nüxü quixu na ãëxgacü chíxü. Rü yemacëx ga choma rü chabu rü ñoma ga naãnewa chaxü na duüxügümaã nüxü chayarüxuxüçëx i ore i aixcüma íxíxü. Rü guxãma ya texë ya nüxü cuáxchaüxë i ngëma ore i aixcüma íxíxü, rü choxü ítarüxínüë i ngëma ore i nüxü chixuxü —ñanagürü. ³⁸Rü Piratu rü ñanagürü nüxü: —¿Tacü nixí i ngëma ore i aixcüma íxíxü? —ñanagürü.

Ngechuchumaã nanaxuegu na yamëxgüãxü

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

Rü yemaãcü Ngechuchuna nacaxguwena ga Piratu, rü wenaxärü Yudüfugümaã nayarüdexa. Rü ñanagürü nüxü: —Taxüüma i chixexüxü nawa chadau i ñaã yatü. ¿Rü tüxücüü chi inapoxcuxü? ³⁹—Natürü guxüguma ega Üpetüchigaarü petawa nanguxgu, rü pecüma nixí na choxna naxcëx na peçaxü na íchananguxuchixëëxüçëx i wüxi i duüxü i poxcuxü. ¿Rü penaxwëxëxü na pexcëx íchananguxuchixëëxü i ñaã perü ãëxgacü, Pa Yudüfugüx? —ñanagürü. ⁴⁰Rü yexguma ga guxüma ga yema duüxügü, rü tagaãcü aita naxüë, rü ñanagürügü: —Tama tanaxwëxe na cuya-ngëxü i ngëma yatü. Rü Barabá waxi nixí i tanaxwëxëxü na cuyangëxü —ñanagürügü. Rü yema Barabá rü wüxi ga máëtaxü nixí.

19 Rü yexguma ga Piratu rü churaragüxü namu na Ngechuchuxü nacuaixgüxüçëx. ²Rü yema churaragü rü chuchuxüwa

nanaxügü ga wüxi ga boxũ, rü ñuxüchi naeruwa nayangëxcuchigü. Rü wüxi ga máxü ga naxchiru ga daucharaxügu nayacuxëëgü. ³Rü ñuxüchi naxcëx naxĩ, rü nüxü nacugüeäcúma ñanagürügü nüxü: —¡Namaxũ, Pa Yudfugüarü Äëxgacüx! —ñanagürügü. Rü nanapechiwegü. ⁴Rü Piratu rü wenaxârü düxétüwa naxü, rü Yudfugüxũ ñanagürü: —¡Düçëx! ñuxma tá nuã pepëxewa chanaga na nüxü pecuáxüçëx na taxuüma i chixëxüxũ nawa chadauxũ —ñanagürü. ⁵Rü düxétüwa naxü ga Ngechuchu. Rü namaã nangëxcueru ga yema boxũ ga chuchuxüwa naxügüxü. Rü nagu nicux ga yema máxü ga naxchiru ga daucharaxü. Rü yex-guma ga Piratu rü Yudfugüxũ ñanagürü: —Daa nixĩ ya yima yatü —ñanagürü. ⁶Natürü yexguma Ngechuchuxü nadaugügu ga paigüarü äëxgacügü rü purichíagü, rü inanaxügüe ga aita na naxüexü. Rü ñanagürügü: —¡Curuchawa yapota! ¡Curuchawa yapota! —ñanagürügü. Rü Piratu rü ñanagürü nüxü: —¡Ëcü, peyaga rü pematama curuchawa peyapota! Erü choma rü taxuüma i chixëxüxũ nawa chadau —ñanagürü ga Piratu. ⁷Natürü ga yema Yudfugü rü Piratuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Toma toxü nangëxma i wüxi i torü mu. Rü ngëma torü mu toxü nüxü nacüëxëë na namexü na nayuxü i ñaã yatü, yerü nüma rü nüxü nixu ga Tupana Nane na yixü —ñanagürügü. ⁸Rü yexguma yemaxü naxinügu ga Piratu, rü yexeraäcü namuü. ⁹Rü wena Ngechuchumaã napatagu naxücu. Rü yéma Ngechuchuna nayaca, rü ñanagürü: —¿Ngextácüãx quixĩ i cumax? —ñanagürü. Natürü ga Ngechuchu rü tama nanangäxü. ¹⁰Rü yexguma ga Piratu rü Ngechuchuxü ñanagürü: —¿Éxna ngëma täütáma choxü cungäxü? ¿Tau éxna i nüxü

cucuáxü na choxméxwa cungëxmaxü na curuchawa cuxü chipotaxü rü éxna cuxü na íchanguxuchixëëxüçëx? —ñanagürü. ¹¹Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Tãü chima cuxméxwa changëxma, ega tama Tupana naxwëxegu. Rü ngëmacëx nixĩ i ngëma duüxügü i cuxna choxü mugüxü rü curü yexera poraäcü napecaduãxgü —ñanagürü. ¹²Rü yemawena rü Piratu nagu narüxinü ga ñuxäcü Ngechuchuxü na ínanguxuchixëëgaxü. Natürü yema Yudfugü rü poraäcü aita naxüe, rü ñanagürügü: —Ngëxguma tá ícunanguxuchixëëxgu rü tama curü äëxgacü ya tacü ya Dumacüãx ya Chécharuxü cungechaü. Erü ngexerüxe ya äëxgacü ya tacüxü tügü ingucuchixëëxë, rü Dumacüãx ya äëxgacü ya tacü ya Chécharuarü uwanü tixĩ —ñanagürügü. ¹³Rü yexguma yemaxü naxinügu ga Piratu, rü churaragüxü namu ga Ngechuchuxü düxétüwa na nagagüxüçëx. Rü nawa nayarüto ga wüxi ga tochicaü ga taxü ga nutagünaxcëx ga togawa rü Gabatagu äegaxü. Rü yema nachicawa nixĩ ga poxcuexü ga duüxügüna naçaxü ga äëxgacü. ¹⁴Rü wüxi ga ngunexü nataxu ga Üpetüchigaarü petawa na nanguxü ga yexguma, rü marü tocuchiwa nangu. Rü Piratu rü Yudfugüxũ ñanagürü: —¡Daa nixĩ ya yima perü äëxgacü! ñanagürü. ¹⁵Natürü ga nümagü rü aita naxüe, rü ñanagürügü: —Tanaxwëxe na nayuxü. Rü ¡curuchawa yapota! —ñanagürügü. Rü Piratu nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxäcü i choma rü ichanamu na curuchawa yapotagüãxüçëx ya perü äëxgacü? —ñanagürü. Natürü ga paigüarü äëxgacügü rü Piratuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Yima äëxgacü ya tacü ya Chécharu ya Dumawa ngëxmacü rü yima nixĩ ya torü äëxgacü, rü nataxuma i to —ñanagürügü. ¹⁶Rü

yexguma ga Piratu rü yema Yudfugüna Ngechuchuxü namu na curuchawa yapotagüäxücèx. Rü nümagü rü nayagagü.

Curuchawa Ngechuchuxü nipotagü

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

¹⁷ Rü ínaxüxü ga Ngechuchu, rü norü curucha ngixü ininge. Rü yéma nanagagü nawa ga wüxi ga nachica ga “Duüixëeruchinèxägu” ägaxü. Rü yema rü Górguta nixí ga naega ga togawa. ¹⁸ Rü yéma curuchawa Ngechuchuxü nayarüpotagü. Rü Ngechuchurüü curuchawa nayapotagü ga taxre ga to ga yatügü, rü wüxi ga norü tügüncüwawa rü to ga norü toxwecüwawa. ¹⁹ Rü Piratu rü churaragüxü namu na Ngechuchuarü curuchatapéxewa na yapocuchigüäxücèx ga wüxi ga mürapewaxacü ga ägatachinüxü ga ñaxü:

“Ngechuchu ya Nacharétucüãx ya Yudfugüarü Äëxgacü”, ñaxü. ²⁰ Rü muxüma ga yema Yudfugü nüxü nadaumatü ga yema namatü ga mürapewaxacügu üxü. Yerü yema nachica ga Ngechuchuxü curuchawa íyanapotagüxüwa, rü íañearü ngaicamana nixí. Rü tomaëxpüx ga nagawa naxümatü ga yema naega ga yema mürapewawa. Rü togawa rü Griégugügawa rü Dumacüãxgügawa naxümatü. ²¹ Rü yemacèx ga yema Yudfugüarü paigüarü äëxgacügü rü Piratuxü ñanagürügü: —Toma rü tama tanaxwèxe i cunaxümatü i “Yudfugüarü Äëxgacü”, ñaxü. Rü narümemaë nixí i cunaxümatü rü ñacurügü:

“Nügü ixücü na Yudfugüarü Äëxgacü yüxü”, ñacurügü. ²² Natürü Piratu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngëma chaxümatüxü rü marü ngëxma naxümatü —ñanagürü. ²³ Rü curuchawa marü Ngechuchuxü yapotagüguwena ga churaragü, rü nanade ga

Ngechuchuchiru. Rü yema ägümücü ga churaragü rü nügümaã nayatoye ga naxchiru. Rü nanayauxgü ta ga norü gáuxüchiru ga máxü. Natürü taxuwama narüngèixte, yerü woetama yemaäcü naxü. ²⁴ Rü yemacèx ga yema churaragü rü nügümaã ñanagürügü: —¡Täütáma nagu tagaugüe! Rü narümemaë nixí i naxcèx tá naxinücèxwéxegü rü ngixü tañanagügü i wüxi i diëru na ngëmawa nüxü icuëxgüxücèx na texéarü tá na yüxü —ñanagürügü. Rü yemaäcü ningu ga Tupanaärü ore ga ümatüxü ga ñaxü: “Nügümaã nayatoye i chauxchiru, rü naxcèx ngixü tanañanagügü i wüxi i diëru”,

ñaxü. Rü aixcüma yemaäcü nixí ga naxügüäxü ga churaragü. ²⁵ Rü Ngechuchuarü curuchapünewa iyexma ga naë ga María, rü ngiëyèx, rü María ga Creopá naxmèx, rü María ga Magadäcüãx. ²⁶ Rü yexguma Ngechuchu naëxü dèuxgu ga yexma chauxütagu na nachixü, rü ñanagürü ngixü: —Pa Mamax, yima nixí ya cune, —ñanagürü. ²⁷ Rü yemawena, rü ñanagürü choxü: —Ngëma iyixí i cue —ñanagürü. Rü yexgumamama rü chopatawa ngixü chayaxu. Rü chauxütawa iyexmaëcha.

Nayu ga Ngechuchu

²⁸ Rü Ngechuchu nüxü nacüèx ga marü na yanguxü ga guxüma ga norü puracü ga ñoma ga naänewa. Rü yema Tupanaärü ore ga ümatüxü na yanguxëëxücèx, rü ñanagürü: —Chitawa —ñanagürü. ²⁹ Rü yéma iyexma ga wüxi ga tüxüxäcü ga binu ga marü üxchiücümaã ääcuxcü. Rü wüxi ga tüëxmü guma binumaã niwaixëëgü, rü wüxi ga dexnemenèxäwa nayanëix. Rü yemamaã naäxgu nanawéxgü. ³⁰ Rü Ngechuchu nayaxaxü ga guma binu ga üxchiücü rü ñanagürü: —Marü ningu i guxüma i chorü puracü —ñanagürü. Rü ñuxüchi inayarümaxächieru, rü nayu.

**Wüxi ga churara rü wocaxemaã
Ngechuchuxũ nacanapacütüxũ**

³¹Natürü ga yema Yudfugüarü äëxgacügü rü tama nanaxwëxegü ga curuchagüwa na nayexmagüxũ ga yema naxünegü. Yerü moxüäcü rü ngüxchigaarü ngunexü nixĩ. Rü yema Yudfugücëx rü yema nixĩ ga guxũ ga ngüxchigaarü ngunexüarü yexera ga iünexü, yerü norü peta ga Üpetüchigaarü ügü nixĩ. Rü yemacëx Piratuna naxcëx nacagü na churragü yéma namugüxücëx na yapoyeparagüäxücëx na paxa nayuxücëx ga yema curuchawa ipotagüxũ, rü paxa na nadeäxücëx ga curuchawa naxüpa ga ngüxchigaarü ngunexü. ³²Rü yéma naxĩ ga churragü rü inanapoeparagü ga yema taxre ga yatügü ga Ngechuchumaã yéma curuchawa ipotagüxũ. ³³Rü Ngechuchucëx naxĩ ga churragü, natürü nüxü nadaugü ga marü na nayuxü. Rü yemacëx tama nayapoyeparagü. ³⁴Natürü wüxi ga churara rü Ngechuchuxũ nacanapacütüxũ. Rü yexgumatama ínayëxüchi ga nagü rü dexá. ³⁵Rü choma i CuáŨ rü nüxü chadau i guxüma ga ñaã pemaã nüxü chixuxü. Rü aixcüma nixĩ i ñaã chorü ore. Rü chomatama nüxü chacuëx i aixcüma na yiixü, rü pemaã nüxü chixu na pema rü ta peyaxögüxücëx. ³⁶Rü yema nangupetü na yanguxücëx i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Rü taxünetáma ya naxchinëxã nipoyegü”,
ñaxü. ³⁷Rü toxnamana i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:
“Tá nüxü narüdaunü ya yima nacanapacütüxügüäcü”,
ñanagürü.

Ngechuchuxũ inatëxgü

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Arimatéacüãx ga Yúchegu äegacü. Rü nüma rü ta Ngechuchuxũ nayaxö, natürü cúäcü nayaxö yerü natanüxü ga Yudfugüarü äëxgacügüxü namuü. Rü guma nixĩ ga Piratuna yacacü na nayauxäxücëx ga Ngechuchuxüne. Rü Piratu rü: —Ngü, —ñanagürü. Rü yexguma ga Yúche rü yéma naxü ga curuchawa íyapotaxüwa, rü curuchawa nayayaxu ga naxüne ga Ngechuchu. ³⁹Rü yéma nangu ga Nicodému ga üpacü chütacü Ngechuchuxütagu naxüã necü. Rü yéma nanange ga 30 kilo naguxü ga pumara ga yixichixü na Ngechuchuxũ namaã nachaxünegüxücëx. ⁴⁰Rü yemaäcü ga Yúche rü Nicodému rü curuchawa nanayauxgü ga naxüne ga Ngechuchu. Rü naxchiru ga marü pumarachaxümaã nayanáixpüxügü. Yerü yema nixĩ ga tocüma ga toma ga Yudfugü ga yexguma wüxi ga yueta tüxü itatëxgü. ⁴¹Rü yema nachica ga Ngechuchu curuchawa ípotaxüwa nayexma ga wüxi ga nanetü necü. Rü yema nanetü necüwa nayexma ga wüxi ga naxmaxü ga yexwacaxüxü ga taguma texéxü nagu natëxgüxü. ⁴²Rü yema naxmaxügu nayaxüchigü ga Ngechuchuxüne yerü nangaicama, rü paxa tá ningune ga ngüxchigaarü ngunexücëx.

Ínarüda ga Ngechuchu

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

20 Rü yüxüarü pëxmamaxüchi ga tauta meã yangóonegu, rü María ga Magadäcüãx rü Ngechuchuxũ íyaxüchigüxüwa ixü. Rü nüxü idau ga guma nuta ga Ngechuchumaxü namaã rüngüxtaücü, rü marü na ínaxügachixü. ²Rü yexgumatama

iiñaachi, rü yema choma rü Chimáũ ga Pedrumaã itayexmagüxüwa iña. Rü ngigürügü toxü: —Rü marü nanayauxgü ya Cori ya Ngechuchu i naxmaxüwa. Rü tama nüxü tacuè na ngexta na naxügüäxü —ngigürügü. ³Rü yexguma ga choma rü Pedru rü Ngechuchuxü iyaxüchigüxüwa taxí. ⁴Rü wüxigu itaxüächi ga tomaz, natürü ga choma rü poraäcü Pedruarü yexera ichañaachi. Rü chaxira Ngechuchuxü iyaxüchixüwa changu. ⁵Rü ichayarümaxächi na nagu chidaucuchixüçèx. Rü nüxü chadau ga naxchiru ga namaã yanáxpüxügüäxü ga yexma na naxüxü. Natürü tama aixepogu chaxücu. ⁶Rü choweama ínganu ga Chimáũ ga Pedru. Rü nüma rü yema naxmaxügu naxücu. Rü nüma rü ta nüxü nadau ga yema naxchiru ga namaã yanáxpüxüchiréxü. ⁷Rü nüxü nadau ta ga naxchiru ga namaã yanèixèrugüäxü ga meãma dixcumüxü ga nüxüguma üxü. Rü tama wüxigu namaã nanu ga yema naxchiru ga namaã yanáxpüxügüäxü. ⁸Rü yexguma ga choma ga chaxiraxüchi yéma na changuxü, rü choma rü ta chixücu. Rü nüxü chadau ga guxüma, rü chayaxõ ga Ngechuchu rü marü wena na namaxüxü. ⁹Yerü noxri rü tama nüxü tacuèxgüéga ga yema Tupanaärü ore ga ümatüxü ga ñaxü: “Cristu rü tá wena namaxü”, ñaxü. ¹⁰Rü yexguma ga toma rü tochiüçèx tawoegu.

**Ngechuchu rü ngixçèx nangox
ga María ga Magadácüäx**

(Mt 16.9-11)

¹¹Natürü ga María rü yexma irüxãüx naxütagu ga Ngechuchumaxü. Rü yéma ixaxu. Rü naxauxäçüma iyarümaxächi, rü nagu iyadaucuchi ga naxmaxü. ¹²Rü nüxü idau ga taxre ga daxüçüäx ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga

icómüchiruxü. Rü Ngechuchuxüne ixüchiréxüwa narütogü, rü wüxi ga Ngechuchueru ixüxüwaama rü to ga nacütawaama. ¹³Rü yema daxüçüäx ga duüxügü rü ngixna nacagüe, rü ñanagürügü: —Pa Ngeçüx, ¿tacüçèx cuxaxu? —ñanagürügü. Rü ngíma rü inangäxü, rü ngigürügü: —Chaxaxu erü nayangegü i naxüne ya chorü Cori, rü tama nüxü chacuèx na ngexta naxügüäxü —ngigürügü. ¹⁴Rü yexgumatama yema ngixgu, rü ngigüweama idau. Rü nüxü idau ga Ngechuchu ga ngixütawa na nayexmaxü. Natürü tama nüxü icuèx ga Ngechuchu na yixü ga guma. ¹⁵Rü yexguma ga Ngechuchu rü ngixna naca, rü ñanagürü: —Pa Ngeçüx, ¿tacüçèx cuxaxu? ¿Rü texéçèx nixí i cudadaxü? —ñanagürü. Rü ngíma nüxü nacuèxgu rü yema nixí ga yema nanetüneçüarü dauruü. Rü yemacèx ngigürügü nüxü: —Pa Corix, ega cuma cuyangexgu i naxüne ya Ngechuchu, rü ¿chomaã nüxü ixu na ngexta na cunaxüxü na choma chayayaxüçèx! —ngigürügü. ¹⁶Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngixü: —Pa Maríax —ñanagürü. Rü ngíma rü naxçèx idauegüächi, rü togawa ngigürügü nüxü: —Pa Rabunix —ngigürügü. Rü ngéma rü “Pa Ngúexèeruüx”, ñaxüchiga nixí. ¹⁷Rü Ngechuchu rü ñanagürü ngixü: —¿Täxü i choxü quingögüxü, erü tauta Chaunatüxütawa chaxü! ¿Natürü ngéma chaueneëgütanüwa naxü rü namaã nüxü yarüxu na choma rü tá Chaunatü ya chorü Tupana ya Penatü ya perü Tupanaxütawa chaxüxü! —ñanagürü. ¹⁸Rü yexguma ga María ga Magadácüäx rü tomaã nüxü iyarüxu ga marü nüxü na nadauxü ga Cori ga Ngechu-chu. Rü ñüxüchi tomaã nüxü iyaxu ga yema ore ga Ngechuchu ngímaã nüxü ixuxü.

Norü ngúexügücèx nangox ga Ngechuchu

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹Rü yema yüxiarü ngunexüärü chütacü, rü tangutaquéxegü ga toma ga Ngechuchuarü ngúexügü. Rü togü tariwataügü, yerü yema Yudfugüarü âêxgacügüxü tamuüê. Rü Ngechuchu rü ngürüächü yéma nangox, rü torü ngâxütanügu nachi. Rü toxü narümoxê, rü ñanagürü: —¡Petaääëgü! —ñanagürü. ²⁰Rü yema ñaxguwena rü toxü nügü nawéméx, rü nügü inawépacütüxü. Rü tomagü ga norü ngúexügü rü tataääëgü, yerü nüxü tadaugü ga guma torü Cori. ²¹Rü yexguma rü wenaxärü ñanagürü toxü: —¡Petaääëgü! Rü yema Chaunatü núma choxü na muxürüü tátama nixí i pexü chamuxü i chomax —ñanagürü. ²²Rü yexguma rü toétü “cue” ñanagürü ga Ngechuchu. Rü ñuxüchi ñanagürü toxü: —¡Penayauxgü i Tupanaääê i Üünexü! ²³Rü ngéxguma duüxügü nüxü rüxoegu i norü pecadugü, rü pema rü pexü nangéxma i pora na namaã nüxü pixuxü na Tupana marü nüxü nüxü rüngümaxü i norü pecadugü. Natürü ngéxguma duüxügü tama nüxü rüxoegu i norü pecadugü, rü pema rü pexü nangéxma i pora na namaã nüxü pixuxü na marü ngéma norü pecadugüwatama nangéxmagüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Tumachi nüxü nadau ga Cori ga wena maxücü

²⁴Natürü totanüxü ga Tumachi ga Wüxigu Buexümaa taxugüxü, rü tama totanüwa nayexma ga yexguma Ngechuchu toxçèx ngoxgu. ²⁵Rü yixcama ga toma rü Tumachimaa nüxü tixugüê, rü ñatarügügü: —Marü nüxü tadau ya törü Cori ya Ngechuchu —ñatarügügü. Natürü ga Tumachi rü toxü nangäxü rü ñanagürü:

—Ngéxguma tama nüxü chadèuxgu i norü itapuamaxü i naxméxwa rü tama nüxü chingögügu i ngéma itapuamaxü rü ngéma norü cana-pacütüxü, rü tãütáma chayaxô i ngéma ore i chomaã nüxü pixuxü —ñanagürü. ²⁶Rü 8 ga ngunexüguwena rü wenaxärü tangutaquéxegü ga toma ga wüxi ga ipatawa. Rü totanüwa nayexma ga Tumachi ga yexguma. Rü woo ga na nawäxtaxü ga iãx, rü ngürüächü yéma nangox ga Ngechuchu, rü torü ngâxütanügu nachi. Rü toxü narümoxê, rü ñanagürü: —¡Petaääëgü! —ñanagürü. ²⁷Rü yexguma Tumachixü ñanagürü ga Ngechuchu: —¡Nüxü ingögü i ñaa chorü itapuamaxü i choxméxwa ngéxmaxü, rü nüxü nadau ya daa choxméx! ¡Rü nuxa chorü canapacütüxügü ingögü! ¡Rü nüxü rüxo na tama cuyaxôxü! ¡Rü meãma yaxô i ñuxmax! —ñanagürü. ²⁸Rü yexguma ga Tumachi rü Ngechuchuxü nangäxü, rü ñanagürü: —Pa Chorü Corix, cuma nixí i chorü Tupana quiixü —ñanagürü. ²⁹Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pa Tumachix, cuma cuyaxô i ñuxma erü choxü cudau. Natürü tataääëgü ya yixema tama choxü daugüácüma yaxögüxe —ñanagürü.

¡Tacücèx naxümatü i ñaa popera

³⁰Rü Ngechuchu rü topéxewa nanaxü ga muxüma ga to ga mexügü ga cuèxruügü i tama ñaa poperagu ümatüxü. ³¹Natürü guxüma i ñaa poperagu ümatüxü, rü naxümatü na peyaxögüxüçèx na Ngechuchu rü Cristu ya Tupana Nane na yixü. Rü ngéxguma nüxü peyaxögügu rü tá pexü nangéxma i maxü i taguma gúxü.

Ngechuchu rü 7 ga norü ngúexügücèx nangox

21 Rü yemawena ga Ngechuchu rü wenaxärü toxçèx nangox

naxtaxa ga Gariréaanaciwa. Rū Tibéria nixī ga to ga naega. Rū ñaācū nixī ga toxçèx nangóxū. ²Rū wūxiwa tayexmagū ga choma rū Chaūtiágu ga Zebedeu nanegū rū Chimáū ga Pedru, rū Tumachi ga Wūxigu Buexūmaā taxugūxū, rū Natanae ga Gariréaanegune ga ñāne ga Canácūāx, rū to ga taxre ga tomūcūgū ga Ngechchuarū ngúexūgū. ³Rū Chimáū ga Pedru rū ñānagūrū toxū: —Tá chayapūchae —ñānagūrū. Rū yexguma ga toma rū tanangāxūgū, rū ñatarūgūgū nūxū: —Toma rū tá ta cuwe tarūxī —ñatarūgūgū. Rū yéma taxī, rū wūxi ga nguegu tichoū. Natūrū yema chūtaxūgu rū taxuūma ga choxni tiyauxgū. ⁴Rū yexguma noxri yangóonegu rū Ngechchuchu toxçèx nangox ga naxtaxaanaciwa. Natūrū ga toma rū tama nūxū tacuèxgū ga Ngechchuchu na yīxū. ⁵Rū yexguma ga Ngechchuchu rū toxna naca, rū ñānagūrū toxū: —Pa Ngextūxūcūgūx, ¿éxna taxuūma i choxni piyauxgū? —ñānagūrū. Rū toma rū tanangāxūgū rū ñatarūgūgū: —Taxuūma —ñatarūgūgū. ⁶Rū yexguma ga Ngechchuchu rū ñānagūrū toxū: —¡Peweūārū tūgūnecūwawaama penatāe i perū pūcha! rū tá ípenayauxū i choxni —ñānagūrū. Rū yémaāma tanatāegū ga torū pūcha, rū taxucūrūwa ítanatūāchīgū, yerū muxūchixū ga choxni tiyauxgū. ⁷Rū yexguma ga choma rū Pedruxū ñācharūgū: —Yima nixī ya Cori ya Ngechchuchu —ñācharūgū. Rū yexguma yemaxū naxīnūgu ga Pedru ga guma na yīxū ga Cori, rū nicūxcuchi ga naxchiru yerū noxri rū ínacūxuchichiréx. Rū natūchiūwa nayuxu, rū naxānaciwa naxçèx nawēxē. ⁸Rū toma ga natanūxū rū nguemaātama naxānaciwa taxāgū. Rū yéma tanatūgū ga yema pūcha ga choxnimaā āacuxū yerū 100 metruxicatama nataxu ga na naxānaciwa na tangugūxū.

⁹Rū yexguma nguewa ítachoūgu rū yéma nūxū tadau ga wūxi ga ūxū, rū naxētūgu naxū ga wūxi ga choxni. Rū yéma nayexma ta ga wūxi ga pāū. ¹⁰Rū Ngechchuchu rū ñānagūrū toxū: —¡Nuāta penge i ñuxre i ngēma choxni i ípeyauxūxū! —ñānagūrū. ¹¹Rū Chimáū ga Pedru rū nguegu nixūe. Rū yema pūchamaā naxnūcūgu ínanatūāchiwetaū ga choxni ga ínayauxūxū. Rū 153 ga choxni ga itaxū nayexma nawa ga yema pūcha. Rū woo ga na namuxūchixū, rū tama narūgáú ga pūcha. ¹²Rū yexguma ga Ngechchuchu rū ñānagūrū toxū: —¡Nuā pexī rū peyachibūe! —ñānagūrū. Rū taxúema ga toma rū nūxna tacaxchaū na texé yīxū ga nūmax, yerū marū nūxū tacuèxgū ga guma na yīxū ga Cori ga Ngechchuchu. ¹³Rū yexguma ga Ngechchuchu rū yéma toxūtawa naxū. Rū nanayaxu ga pāū rū wūxichīgū toxna nanaxā. Rū yexgumarūū ta ga choxni rū toxna nanaxā. ¹⁴Rū yema nixī ga norū tomaēxpūxcūna ga toxçèx na nangóxū ga Ngechchuchu ga yuwa ínadaxguwena.

Ngechchuchu rū Pedrumaā nidexa

¹⁵Rū yexguma chibūewa tingugūguwena rū Ngechchuchu rū Chimáū ga Pedruna naca, rū ñānagūrū: —Pa Chimáū Pa Cuáū Nanex, ¿aixcūma choxū cungechaūxū i ñāā cumūcūgūxū na cungechaūxūārū yexera? —ñānagūrū. Rū Pedru nanangāxū, rū ñānagūrū: —Ngū, Pa Corix, cuma nūxū cucuèx na cuxū changechaūxū —ñānagūrū. Rū Ngechchuchu rū ñānagūrū nūxū: —¡Nachibūexēē i chorū duūxūgū! —ñānagūrū. ¹⁶Rū wenaxārū Pedruna naca, rū ñānagūrū: —Pa Chimáū Pa Yoná Nanex, ¿aixcūma i choxū cungechaūxū? —ñānagūrū. Rū Pedru nanangāxū, rū ñānagūrū: —Ngū, Pa Corix, cuma nūxū cucuèx na cuxū changechaūxū —ñānagūrū.

Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Ëcü, ñnuxna nadau i chorü duüxügü! —ñanagürü. ¹⁷ Rü norü tomaëxpüxcüna wenama Pedruna naca, rü ñanagürü: —Pa Chimáu Pa Yoná Nanex, ¿aixcümáxüchi yíixü i choxü cungechaüxü? —ñanagürü. Rü yexguma ga Pedru rü düxwa nangechaü, yerü norü tomaëxpüxcüna Ngechuchu nüxna naca ngoxi aixcüma nüxü nangechaü. Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Corix, cuma nüxü cucuèx i guxüma. Rü cuma nüxü cucuèx na aixcümáxüchi cuxü changechaüxü —ñanagürü. Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Ëcü ñnachibüexëe i chorü duüxügü! ¹⁸—Rü aixcüma cumaã nüxü chixu rü yexguma cunxetüxügu rü cugü quicüxcuchi ga na ngextá cuma ícunaxwëxëxüwa cuxüxücëx. Natürü ngëxguma yaguãx quixügu rü tá quixuuchichacüü na togue cuxü icüxcuchixüçëx. Rü ngëma tama cuma ícunaxwëxëxüwa tá cuxü nagagü —ñanagürü. ¹⁹ Rü Ngechuchu rü yema ñanagürü na nüxü nüxü nacüèxëxüçëx ga ñuxäcü tá na nayuxü ga Pedru na yemaäcü Tupanaxü nataxëxüçëx. Rü yemawena ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Chowe rüxü! —ñanagürü.

Yema ngüexü ga Ngechuchu poraäcü nüxü ngechaüxüchiga

²⁰ Rü yexguma nügüweama nadëuxgu ga Pedru rü choxü nadau ga naweama na ne chaxüxü. Rü chomachirëx nixü ga chibüwa Ngechuchucüwawa charütoxü rü nüxna chaçaxü rü ñachaxü:

“Pa Corix, ¿texé tá tixí ya yíxema bexma cuechita cuxü íxuaxüxë?” ñachaxü. ²¹ Rü yexguma Pedru choxü dëuxgu rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿ñaã CuáŨ rü tacü tá nüxü üpetüxü? —ñanagürü. ²² Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Ngëxguma choma chanaxwëxegu rü chanamaxëe ñuxmatáta wena núma chaxü. ¿Rü tüxcüxü i nagu curüxínüxü i ngema? Rü cuma ¡rü chowe rüxü! —ñanagürü. ²³ Rü yexguma yema chomüçügü nüxü ñnüëgu ga yema chauchiga, rü nagu narüxínüe na taxütáma chayuxü. Natürü Ngechuchu rü tama nüxü nixu ga täxütáma na chayuxü. Natürü ñanagürümare:

“Ngëxguma choma chanaxwëxegu rü chanamaxëe ñuxmatáta wena núma chaxü. ¿Rü tüxcüxü i nagu curüxínüxü i ngëma?”, ñanagürümare. ²⁴ Rü chomatama nixü ga nüxü chadauxü i guxüma i ñaã pemaã nüxü chixuxü, rü chomatama nixü i pexcëx chanaxümatüxü i ñaã ore. Rü guxäma i toma rü nüxü tacuèx na aixcüma na yíixü i ñaã pemaã nüxü chixuxü. ²⁵ Rü nayexma ga to ga muxüchixüma ga tacü ga Ngechuchu üxü. Rü ngëxguma chí naxümatügu i guxüma ga yema naxüxüchiga, rü nagu charüxínügu rü täü chima ñoma i naãnegu name i ngëma poperagü i nachiga ümatüxü.

NGECHUCHUARÜ NGÚEXÜGÜ GA YAMUGÜXÜÄRÜ PURACÜCHIGA

Tupana inaxuneta rü tá ínangu i Naãe i Üünexü

1 ¹⁻²Pa Mecü Pa Teóquirux, nüxíra chaxümatüxü ga poperawa cumaã nüxü chixu ga guxüma ga Ngechuchu üxü rü duüxügüxü namaã nangúexëëxü ga noxritama inaxügüãgu ga norü puracü ñuxmata yema ngunexü ga Tupana daxüguxü ga naãnewa nagaxgu. Rü yexguma tauta daxüguxü ga naãnewa naxüxgu ga Ngechuchu rü nayadexeche ga norü ngúexügü ga yamugüchaüxü na Tupanaärü puracü naxügüxücèx. Rü Tupanaãe i Üünexüärü poramaã nanangúexëe ga yema duüxügü, rü namaã nüxü nixu ga tacü tá na naxüexü. ³Rü yexguma marü yuwa ínadxëguwena ga nüma ga Ngechuchu rü 40 ga ngunexügu rü nügü nangoxëëxü naxcèx ga norü ngúexügü rü muxüma ga togü ga nüxü yaxögüxü na yemaäcü nüxü nacüxgüxücèx na aixcüma wena namaxüxü. Rü namaã nüxü nixuchiga na ñuxäcü na yixixü i Tupana äëxgacü íyixixüwa. ⁴Rü yexguma yema ngúexügü ga yamugüxütanüwa nayexmagu ga Ngechuchu, rü namaã nüxü nixu ga tama nüxna na ngextá naxixücèx ga Yerucharéü. Rü ñanagürü nüxü: —Ípenanguxëëx i ngëma Tupanaãe i Üünexü ga Chaunatu pemaã ixunetaxü ga pemaã nüxü chixuchigaxü! ⁵Aixcüma nixi ga Cuáü rü dexáwa duüxügüxü ínabaiüxëëxü, natürü i pema rü täütáma muxü i ngunexü nangupetü na Tupanaãe i Üünexü tá pexna nguxü —ñanagürü.

Daxüguxü ga naãnewa naxü ga Ngechuchu

⁶Rü yexguma nangutaquéxëgüga ga yema norü duüxügü, rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¿éxna ñoma tá nixi i ngunexü i marü ícunawoxü i nuã Yudfugüchiüãnewa i torü uwanügiarü churragü na wenaxärü tomatama namaã itacuáxücèx i ñaã tochiüãne? —ñanagürügü. ⁷Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Pema rü taxucèma nüxü pecuáxchaü i ñuxgu tá nixi i ngëma ngunexü, erü Chaunatüxicatama nüxü nangëxma i pora na nüxü naxunetaxü i ngëma ngunexü i choxna naxcèx pecaxü. ⁸Natürü ngëxguma pexna nanguxgu i Tupanaãe i Üünexü, rü tá pexü naporaexëe. Rü tá ípechoxü na nüxü peyarüxügüexücèx i chauchiga i Yerucharéüwa, rü guxüma i Yudéaanewa, rü Chamáriaanewa, rü ñuxmatáta guxü i naãnewa nangu —ñanagürü. ⁹Rü yexguma yema ñaxguwena rü nüxü ínadaunüyane ga norü ngúexügü, rü Tupana rü daxüguxü ga naãnewa Ngechuchuxü naga. Rü wüxi ga caixanexügu nayaxücu, rü yemaäcü tama wenaxärü nüxü nadaugü. ¹⁰Rü yexguma Ngechuchuxü ínadaunüyane ga daxüwa na naxüxü, rü ngürüächü natanüwa nangox ga taxre ga yatü ga icómüchiruxü. ¹¹Rü ñanagürügü nüxü: —Pa Yatügü i Gariréaanecüãx, ¿tüxcüü daxügu íperüdaunü? Erü daatama Ngechuchu ga petanüwa yexmacü rü ñuxma Tupana daxüwa nagacü, rü ngëma ñuxma nüxü na pedauxü na ñuxäcü daxüwa naxüxü, rü ngëmaäcü tátama nixi i wena núma naxüxü —ñanagürügü.

Yudachicüü nanayauxgü ga Matía

¹²Rü yema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxü na Tupanaärü puracü

naxügüxcèx, rü nüxna ínixĩ ga guma mèxpúne ga Oríbunecügu äegane. Rü Yerucharéücèx nawoegu. Rü guma íanearü yaxü nüxna ga guma mèxpúne rü wüxi ga kilómetru nixĩ. ¹³Rü yexguma Yerucharéüärü íanewa nangugügu, rü nagu nachocu ga guma í ga nagu napegüine. Rü dauxna naxígü naxcèx ga yema ucapu ga taxü ga nagu napegüxü. Rü nümagü nixĩ ga Pedru, rü Cuáü, rü Chaütiágu, rü Aüdré, rü Piripi, rü Tumachi, rü Baturumé, rü Mateu, rü Chaütiágu ga Arupéu nane, rü Chimáü ga Iporaäécüüci, rü Yuda ga Chaütiágu naëneë. ¹⁴Rü guxüma ga nümagü rü guxüguma nangutaquéxegüxü na wüxigu nayumüxégüxcèx namaä ga Ngechuchueneëgü, rü ngímaä ga María ga Ngechuchu naë, rü ñuxre ga togü ga ngexügü. ¹⁵Rü guxüma ga yema ngunexügügu rü nangutaquéxegüxü ga yema yaxögüxü. Rü 120 nixĩ. Rü wüxi ga ngunexügu ga Pedru rü inachi ga norü ngäxütanüwa, rü ñanagürü: ¹⁶—Pa Chomüciügüx, marü ningu ga yema Tupanaäë i Üünexü nuxcüma Dabixü muxü na naxümatüäxücèx nachiga ga Yuda ga namaärü cuèxruü ixixü naxcèx ga yema duüxügü ga Ngechuchuxü iyauxgüxü. ¹⁷—Rü tatanüxüchiréx nixĩ ga Yuda, rü nüma rü ta taxrüü ñaä Tupanaärü puraciüwa napuracü ga noxrix. ¹⁸—Natürü nüma ga Yuda rü bexma Ngechuchuxü ínaxuaxü. Rü yemacèx ga äëxgacügü rü nüxü nanaxütanü. Natürü yixcama ga Yuda rü naxcèx ínicuèx ga yema chixexü ga naxixü, rü yemacèx nanataeguxëë ga yema díëru. Rü yemawena rü nügü nawëxnaxä rü naítanüwa nügü narütáë. Rü yexguma duüxügü nadaexügügu rü inanago, rü niwáixpütüwe rü ínayixü ga naünüta. Rü yema díëru ga nataeguxëëxümaä ga äëxgacügü rü naxcèx nataxe ga wüxi

ga naäne. ¹⁹—Rü nüxü nacuéchigagü ga guxüma ga Yerucharéücüäx, rü yemacèx Achédamagu nanaxüéga ga yema naäne. Rü ngëma nixĩ i “Nagüchitaü” ñaxüchiga. ²⁰—Rü Wiyægüarü poperawa yemachiga nanaxümatü ga Dabí, rü ñanagürü: “Yixrüma rü ngëma natá ya napata, rü taxüema nagu pe”, ñanagürü. Rü toxnamana i ngëma poperawa rü ñanagürü ta: “Rü name nixĩ na togue naxixü i ngëma norü puracü”, ñanagürü. ^{21–22}—Rü nuä tatanüwa nangëxmagü i ñuxre i yatügü ga guxüguma tüxü ümüciügüxü ga yexguma tatanüwa nanuxmagu ga Cori ga Ngechuchu. Rü nümagü rü tawe narüxĩ ga noxritama Cuáü Ngechuchuxü íbaixëëgu rü ñuxmata yema ngunexü ga daxügüxü ga naänewa naxüxgu. Rü name nixĩ i ngëmatanüwa na nayaxuxü i wüxi i Yudachicüüxü na tamüci yüxcèx rü tarüü nüxü yaxüxcèx i ñuxäcü wena na namaxüxü ya Ngechuchu. ²³Rü yemawena rü nüxü naxunetagü ga taxre ga yatügü. Rü wüxi nixĩ ga Yúche ga Yuchugu äegaxü ga Bachabámaä naxügüxü. Rü Matía nixĩ ga to. ^{24–25}Rü ñaäcü nayumüxëgü: —Pa Corix, cuma nüxü cucuèx i guxüma i duüxügüarü maxü. ¡Rü ñuxma rü toxü nawéx i ngëxürüüxü i cuxcèx mexü i ñaä taxrewa na cunamüxcèx rü nüma na naxüäxücèx i ñaä puracü ga Yuda ítáxü ga yexguma norü poxcuwa naxüxgu! —ñanagürügü. ²⁶Rü wüxi ga díëru ga cuèxruü ngixü nañanagügü na yemawa nüxü nacüxgüxcèx ga ngëxürüüxü ga yema taxre tá na ixücuxü. Rü Matíagu nangu na yangucuchüxcèx. Rü yexgumatama rü yema 11 ga duüxügü ga Ngechuchu imügüxütanügu naxä ga Matía.

Ínangu ga Tupanaãe i Üünexü

2 Rü nawa nangu ga yema Yudfugüarü peta ga Pêtecóstege äegaxü. Rü yema ngunexügu rü guxüma ga yema yaxögüxü rü wüxi ga nachicawa nangutaquéxegü. ²Rü ngürüächi daxüwa ne naxü ga wüxi ga naga ñoma wüxi ya buanectü ya taxüchicü icucugurüü, rü guxüne ga guma í ga nawa nayexmagünegu nayaxüga. ³Rü naxcèx nangox ga üxüema ga ñoma naconügüraüxü. Rü yema üxüema rü nügüna nixigü, rü wüxichigü ga yema yaxögüxüna ninguchigü. ⁴Rü guxüma ga yema yexmagüxü rü Tupanaãxë ga Üünexü nüxna nangu. Rü yema Naãe i Üünexü yadexagüxëxüüácüma inanaxügüe ga to ga nagawachigü na yadexagüxü. ⁵Rü yema ngunexügügu rü yema petacèx Yerucharéüwa nayexmagü ga muxüma ga toxnamana ne íxü ga Yudfugü ga Tupanaga ñnüëxü ga guxü ga togü ga nachüüanewa ne íxü. ⁶Rü yexguma nüxü naxüüëgu ga ñuxäcü na yadexagüxü ga yema yaxögüxü, rü nangutaquéxegü ga muxüma ga yema duüxügü ga toxnamana ne íxü. Rü nabaixächiaëgü yerü yema yaxögüxü rü wüxichigü ga yema togü ga duüxügügawachigü nidexagü. ⁷Rü yema na poraäcü nabaixächiaëgüxücèx, rü nügümaã rü ñanagürtügü: —¿Tama éxna Gariréanecüãx yixigüxü i guxü i ñaã duüxügü i tagawa idexagüxü? ⁸—¿Rü ñuxäcü éxna i nüxü ixüüëxü i wüxichigü i yixema i taga i nawa iyaexüwa na yadexagüxü? ⁹⁻¹¹—Yixema tixigü i Pártiaanecüãx, rü Médiaanecüãx, rü Eraüãanecüãx, rü Mechopotamiãanecüãx, rü Yudeaanecüãx, rü Capadochiaanecüãx, rü Pötuanecüãx, rü Áchiaarü naãnecüãx, rü Piríquiaanecüãx, rü Paüpíriaanecüãx, rü Equitarü naãnecüãx, rü Díbiaarü

naãnecüãx i Chirenecüãx. Rü tatanüwa nangëxma ta i duüxügü i Crétaanewa rü Arábiaarü naãnewa ne íxü. Rü ñuxre i yixema rü Dumacüãx i Yudfugü tixigü. Rü nuã tatanüwa nangëxma ta i Dumacüãx i tama Yudfugü ixigüxü natürü tacümagu íxü. Rü guxäma rü nüxü taxüüë na wüxichigü i tagawachigü na yadexagüxü i ñaã ngüéxügü. Rü tagawa tamaã nüxü nixugüe i ñuxäcü na namexëchixü ya Tupana —ñanagürtügü. ¹²Rü guxüma poraäcü nabaixächiaëgü, rü tama nüxü nacüèxgü ga ñuxäcü na yixü ga yema. Rü nügüna nacagüe, rü ñanagürtügü: —¿Tacüchiga nixü i guxüma i ñaã? —ñanagürtügü. ¹³Natürü ga togü rü nüxü nacugüecüraxü, rü ñanagürtügü: —Nangäxëmare rü ngëmacèx nixü i ngëmaäcü yadexagüxü —ñanagürtügü.

Pedruarü dexa

¹⁴Rü yexguma inachi ga Pedru namaã ga yema 11 ga namücügü, rü tagaäcüma ñanagürtü: —Pa Yudfugü i nuxma Yerucharéügu naxüanexü rü Pa Nuäcüãxgüx, ¡rü dücax, meã iperüxüüë i ñaã tá pemaã nüxü chixuxü! ¹⁵— Rü ñaã chomücügü rü tama nangäxë i pema nagu perüxüüëxüüü, erü pëx-mamatama nixü rü ngexwacèx 9 artü orawa nangu. ¹⁶—Natürü ñaã ñuxma nüxü pedauxü nixü ga yema Tupanaarü orearü uruü ga Yoé marü nüxü ixuchigaxü ga yexguma ñaxgux:

¹⁷“Rü ñanagürtü ya Tupana: ‘Ngëma nawa iyacuáxü i ngunexügügu rü guxü i duüxügütanüwa tá chanamu i Chauãe i Üünexü, rü penegü rü pexacügü rü tá chauchigagu nidexagü. Rü choma rü tá chayangoxetüxëe i perü ngextüxüxügü rü tá nüxü nadaugü i ngëma tá nüxü chawëxü. Rü perü yaguãxgümaã tá chidexa i nanegüwa. ¹⁸Rü

chorü duüxügütanüwa tá chanamu i Chauãe i Üünexü i ngëma ngunexügügu, rü tá chauchigagu nidexagü. ¹⁹Rü naãnetüwewa tá ichanawëx i mexügü i taguma nüxü idauxü. Rü ñoma i naãnewa tá ichanawëx i cuèxruügü i nagü, rü üxüema, rü taemaxü. ²⁰Rü üèxcü rü tá nixoema rü taemacü rü tá nagürüü naduema naxüpa na wenaxäri núma naxüxü ya Cori. Rü ngëma ngunexü i nagu núma naxüxü, rü wüxi i ngunexü i mexëchixü tá nixi. ²¹Rü guxäma ya yíxema Corina çaxe na tüxü nangüxëëxücèx, rü tá tamaxë”;

ñanagürü ga yema orewa. ²²Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Duüxügü Pa Yudfugüx, ÿiperüxínüë i ñaã ore! Rü pema rü meãma nüxü pecuèx rü Ngechuchu ga Nacharétucüãx rü guma nixi ga wüxi ga yatü ga Tupana pepëxewa nüxü yaxucü na Nanexüchi yüxü. Rü yemacèx ga Tupana rü norü poramaã nüxü nanaxüxëë ga muxüma ga mexügü rü cuèxruügü ga noxri taguma nüxü idauxü. ²³—Rü Tupana pexna nanamu ga guma Ngechuchu na pecaducèx nayuxücèx yerü yemaäcü nanaxüchaü ga Tupana, rü yemaäcü nagu narüxinü ga noxri tauta naxüxgux ga naãne. Rü pema penamu ga yatügü ga tama yaxögüxü na yayauxgüãxücèx rü curuchawa na yapotagüãxücèx. Rü yemaäcü penayuxëë. ²⁴—Rü woo nayuchirëx natürü tama yexma nayacuèx, yerü Tupana wena nanamaxëë rü ñanadaxëë. Rü yemaäcü ga yema yu rü taxuacüma marü nüxü narüporamaëëcha. ²⁵—Yerü ga ãëxgacü ga Dabí rü Ngechuchuchigagu nidexa, rü ñanagürü:

“Guxüguma nachauxütagu ya Cori ya Tupana rü choxü narüngüxëë na taxucëxma chaxoegaãëxücèx. ²⁶Rü yemacèx marü chataãë rü taãëxü

ga oremaã chidexa. Rü choma nüxü chacuèx na mexü tá choxü üpetüxü i ngëxguma chayuxgux. ²⁷Erü cuma täütäma yuexüchicawa choxü cutèx, rü täütäma cunaxwëxe na yayixixü i chaxune i choma ya Cune ya Üünecü na chiixü. ²⁸Marü choxü nüxü cu-cuèxëë i ñuxäcü tá chanayaxu i maxü i taguma gúxü, rü tá poraäcü choxü cutaãëxëë, erü chomaã tá icurixãxü”;

ñanagürü ga Dabí. ²⁹Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Chaueneëgüx, rü aixcüma pemaã nüxü chixu na nayuxü ga nuxcümaücü ga törü ãëxgacü ga Dabí, rü marü inatèx, rü ñuxma rü ta tatanüwa nangëxma i naxmaxü. ³⁰—Natürü núma ga Dabí rü wüxi ga Tupanaärü orearü urüü nixi. Rü yemacèx nüxü nacuèx rü wüxi ga nataa tá nixi i ãëxgacü ya Cristuxü ingucuchicü, yerü ga Tupana rü yemaäcü namaã inaxuneta. ³¹—Rü yemacèx nuxcümaxüchima ga Dabí rü ñoma marü nüxü nadauxuchixürüü nüxü nixu rü Cristu rü tá yuwa ínarüda rü täütäma naxmaxüwa nangëxmaëcha rü täütäma niyixi i naxüne. ³²—Rü ñuxma ya Tupana rü marü wena nanamaxëë ga guma Ngechuchu, rü guxäma ga toma rü nüxü tadaugü na wena namaxüxü, rü ngëmacèx pemaã nüxü tixuchiga. ³³—Rü Tupana rü daxügüxü ga naãnewa nanaga na norü tügünecüwawa yanatoxüçèx. Rü Tanatü ya Tupana rü marü nüxna nanamu ga Naãe i Üünexü ga nuxcüma nüxü yaxuxü rü tá nuã na namaxü. Rü ñuxma ya yima Ngechuchu rü núma totanüwa nanamu i ngëma Naãe i Üünexü. Rü ngëma Naãe nuã üxü nixi i ñuxma nüxü pedauxü rü nüxü pexinüëxü. ³⁴⁻³⁵—Rü taguma daxüwa naxü ga Dabí, natürü nümatama rü ñanagürü:

“Tupana rü chorü Cori ya Cristumaã nüxü nixu rü ñanagürü: ‘ÿRü chorü tügünecüwawa rüto ñuxmatáta

cuxmêxwa chanangêxmagüxêê i curü uwanügü!”

ñanagürü. ³⁶Rü ñanagürü ga Pedru: —Name nixî i guxâma i pema i Yudüfügü na nüxü pecuêxgüxü rü guma Ngechuchu ga curuchawa peyapotacü, rü Tupana rü marü perü Cori ya Cristuxü nayaxîxêê —ñanagürü ga Pedru. ³⁷Rü yexguma yemaxü naxinüêgu ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü, rü poraacü nanaxîxâchiâêgü. Rü Pedruna nacagüe, rü yema togü ga Pedrumücügüna rü ta nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Rü tacü tá taxüexü i ñuxmax, Pa Toeneêgüx? —ñanagürügü. ³⁸Rü Pedru nanangâxü, rü ñanagürü: —¡Nüxü perüxoe i pecüma i chixexü rü Tupanacêx pedaugüe rü Ngechuchuégagu ípebaiü na pexü nüxü nangechaüxücêx i perü pepadugü ya Tupana! Rü Tupana tá pexna nanamu i Naãê i Üünexü. ³⁹—Rü ñaã Tupanaârü uneta, rü pexcêx nixî, rü pexacügücêx, rü guxü i duüxügü i yaxüwa ngêxmagüxücêx nixî. Erü guxü i duüxügü i tórü Cori ya Tupana nügüxütawa naxcêx çaxücêx nixî i ngêma uneta —ñanagürü ga Pedru. ⁴⁰Rü yema oremaã rü muxüma ga to ga oremaã nayaxucuxêgü ga Pedru, rü ñanagürü: —¡Nüxna pixígachi i ngêma duüxügü i chixexü ügüxü na pema rü ta tama chixexü pexügüxücêx! —ñanagürü. ⁴¹Rü yema duüxügü ga naga ínüexü ga yema ore ga Pedru namaã nüxü ixuxü, rü ínabaiü. Rü yema ngunexügu rü poraacü nayexera ga na yamuxü ga yema yaxögüxü. Rü 3,000 ga duüxügü nixî ga Ngechuchuaxü yaxögüxü ga yexguma. ⁴²Rü yema yexwacêx yaxögüxü rü guxüguma inarüxînüê ga yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxüârü nguxêetae. Rü meã nügümaã nangaugü ga norü yemaxügü.

Rü guxüguma nayumüxêgüxü rü chibücêx nangutaquêxegüxü.

Yema yaxögüxü rü aixcüma nügü nangechaxügü

⁴³Rü yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü nanaxügü ga muxüma ga mexügü ga Tupanaârü poramaã naxügüxü. Rü yexguma yemaxü nadaugügu ga togü ga duüxügü, rü poraacü nabaixâchiâêgü ga guxüma. ⁴⁴Rü guxüma ga yema yaxögüxü, rü wüxigu narüxînüê. Rü meã nügümaã nangaugü ga norü yemaxügü. ⁴⁵Rü namaã nataxegüxü ga norü naãnegü rü guxüma ga togü ga norü yemaxügü. Rü nügümaã ngüxü nitoyegüxü ga yema dîeru yexgumarüü na ñuxre natümawêxexü ga norü õnatanü ga wüxichigü. ⁴⁶Rü guxü ga ngunexügu tupauca ga taxünewa nangutaquêxegüxü, rü chibücêx nangutaquêxegüxü ga napatagüwa, rü taãêacüma nügümaã nachibüexü. ⁴⁷Rü guxüguma Tupanaxü nicuêxüügüxü. Rü guxüma ga yema iãnecüâx rü nüxü nangechaügü ga yema yaxögüxü. Rü wüxichigü ga ngunexügu rü nimuêtanü ga duüxügü ga yaxögüxü, yerü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü nüxü nartingüxêê na nayauxgüâxücêx ga norü maxü i taguma güxü.

Naxcêx nitaane ga wüxi ga yatü ga chixeparacü

3 Rü wüxi ga ngunexügu ga Pedru rü Cuáü rü tomaêxpüxarü oragu ga yáuanecü rü tupauca ga taxünewa naxî, yerü yema nixî ga yumüxêârü ora. ²Rü yéma guma tupauca ga taxünewa nayexma ga wüxi ga yatü ga norü bucümatama chixeparacü. Rü guxü ga ngunexügu rü natanüxügü rü guma tupauca ga taxünearü iãx ga Mexêchixügu âegaxügu nayamugüxü, na dîerucêx ínacaiüxücêx nüxna ga

duïxügü ga guma tupauca ga taxünegu chocuxüü. ³Rü yexguma Pedru rü Cuáüxü nadëuxgux ga tupauca ga taxünegu na nachocuxü, rü guma chixeparacü rü nüxü nawéméx rü diërucèx nüxna naca. ⁴Rü Pedru rü Cuáü meäma nüxü narüdaunü, rü Pedru rü ñanagürü nüxü: —jToxü nadawenü! —ñanagürü. ⁵Rü nüma ga yatü rü nüxü nadawenü, yerü nüma nüxü nacüexgu rü chí tacü nüxna naxägü. ⁶Natürü ga Pedru rü ñanagürü nüxü: —Choxü nataxuma i diëru. Natürü ngëma choxü ngëxmaxü tá cuxna chaxã. Rü naegagu ya Ngechuchu ya Cristu ya Nacharétucüax cuxü chamu, rü jinachi rü ixü! —ñanagürü. ⁷Rü yema ñaxguwena ga Pedru, rü norü tügüneméxëgu nayayauxãchi, rü inanachixëë, rü yexgumatama napora ga naméxtüxügüwa rü nacutügüwa. ⁸Rü nayuxnagü rü inachi, rü inanaxügü na iyaxüxü. Rü nümatama iyaxüácüma Pedru rü Cuáüwe tupauca ga taxünegu naxücu. Rü nanayuxnagüane rü Tupanaxü nicuëxüü. ⁹Rü guxüma ga duïxügü nüxü nadaugü ga na íyaxüxü, rü Tupanaxü na yacuëxüüxü. ¹⁰Rü poraäcü nabaixãchiäëgü ga duïxügü naxcèx ga yema nüxü ngupetüxü ga guma yatü. Yerü nüxü nacüexgü ga na guma yïxü ga tupauca ga taxüneärü iax ga Mexëchixügu äegaxüwa rütooxüchirécü rü yéma diërucèx ícacü.

**Tupaucacüwawa yexmaxü
ga chopetüchica ga
Charomóüarü Üpetüchicagu
äëgaxüwa nidexa ga Pedru**

¹¹Rü guma chixeparachirécü ga marü naxcèx yataanecü, rü tama Pedru rü Cuáüna nixügachichaü. Rü guma tupauca ga taxüneçüwawa nayexma ga wüxi ga chopetüchica ga “Charomóüarü Üpetüchicagu” äëgaxü. Rü yema chopetüchicawa rü Pedru rü Cuáücèx

naxítaquëxe ga guxüma ga duïxügü yerü poraäcü nabaixãchiäëgü. ¹²Rü yexguma Pedru nüxü dëuxgu ga yema duïxügü ga yéma naxcèx itaquëxëgüxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Chautanüxügü i Yudüfugüx, ¿Tüxcüü pebaixãchie namaã i ngëma ñaã yatümaã ngupetüxü? ¿Rü tüxcüü toxü perüdaunü ñoma torü poramaã rü torü mexümaã tanamexëëxürüü? ¹³—Nuxcümaügüctü ga tóru oxigü ga Abráü rü Ichaã rü Acobu rü togü ga tóru oxigü rü nüxü nayaxögü ga Tupana. Rü yimatama Tupana nixü ya ñuxma Ngechuchuxü taxëëcü, na guxüärü yexera yïxücèx. Rü gumatama Ngechuchu ya Tupanaärü ngüxëëruü ixïcü nixü ga pema äëxgacü ga Piratuxütawa penagagücü. Rü yexguma nüxü yangéxchaügu ga Piratu, rü pema rü tama penaxwëxëgü ga na yangéäxü. ¹⁴—Pema rü tama penaxwëxe ga na ínganguchixü ga guma üüneçü ga aixcüma mecü ga Ngechuchu, natürü naxcèx ípeca na pexcèx ínganguchixëëäxücèx ga wüxi ga máëtaxü. ¹⁵—Rü yemaäcü pematama peyamëxgü ga guma Ngechuchu ya tüxü maxëxëëcü. Natürü ga Tupana rü wena nanamaxëë. Rü toma nixü ga nüxü tadaugüxü ga wena na namaxüxü. ¹⁶—Rü ñaã yatü ga chixeparachiréxü i pema nüxü pedauxü rü nüxü pecuáxü rü marü naxcèx nitaane erü Ngechuchuaxü nayaxö. Rü ngëma Ngechuchuaxü na yaxöoxücèx nixü i naxcèx yataanexü ngëma ñuxma guxãma i pema nüxü pedauxürüü. ¹⁷—Rü dücax i ñuxma Pa Chaueneëgüx, rü yexguma pema rü wüxigu perü äëxgacügümaã peyamëxgügu ga Ngechuchu, rü tama nüxü pecuëxgü ga tacü na pexüexü. ¹⁸—Natürü ga Tupana rü yemaäcü nayanguxëë ga yema uneta ga nuxcüma nümatama nüxü yaxuxü nawa ga guxüma ga norü

orearü uruüügü. Yerü yema norü ore ga ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Cristu rü tá ngúxü ninge”,

ñanagürü. ¹⁹⁻²⁰—Rü ngëmacëx, Pa Chaueneëgüx, rü name nixi i nüxü perüxoe i pecüma i chixexü, rü Tupanacëx pedaugü, rü nüxü peyaxögü na nüma pexü ínapíäxücëx i perü pecadügü. Rü ngëxguma i nüma rü tá pexü nataäëgüxëë, rü tá nüma nanamu ya Ngechuchu ga noxritama naäne ixügügu pexcëx nüxü naxunetacü na perü äëxgacü ya Cristu na yíxücëx.

²¹—Natürü i ñuxma rü Tupana nanaxwëxe i daxügüxü i nañegu na naxáüxü ya Ngechuchu ñuxmatáta nüma ya Tupana wena namexëëägu i guxüma i ñoma i nañewa ngëxmaxü. Yerü yemaäcü nixi ga nüxü yaxuxü ga Tupana nawa ga nuxcümaüügüxü ga norü orearü uruüügü ga ixüünexü.

²²—Rü Moiché rü tórü oxigümaã nüxü nixu rü ñanagürü:

“Rü perü Cori ya Tupana rü petanüwa tá nüxü naxuneta i wüxi i norü orearü uruü i chaurüü ixixü. Rü name nixi na naga pexínüëxü i guxüma i ngëma pemaã nüxü yaxuxü. ²³Rü texé ya tatanüwa tama naga ñnüxë i ngëma orearü uruü, rü tá tüxü ínatëxüchi i tatanüwa”,

ñanagürü ga Moiché. ²⁴—Rü Chamue rü guxüma ga togü ga Tupanaärü orearü uruüügü ga naweama ügüxü rü ta nüxü nixugüe ga tacü tá na üpetüxü i ñomaücüü. ²⁵—Rü nuxcümaxüchima ga Tupana rü tórü oxí ga Abráümaã nüxü nixu rü ñanagürü:

“Rü wüxi i cutaa tá nixi i nüxü rüngüxëëxü i guxüma i duüxügü i ñoma i nañecüäx”,

ñanagürü. Rü yemaäcü ta Tupana inaxuneta nawa ga nuxcümaüügüxü ga norü orearü uruüügü. Rü pemaã nüxü chixu i ñuxma, rü pexcëx nixi ga yema unetagü ga nuxcümaüügüxü ga orearü uruüügüwa

tórü oxigümaã nüxü yaxuxü ga Tupana. ²⁶—Rü pemaã nüxü chixu Pa Chautanüxügü i Yudügüx, rü yexguma Tupana wena namaxëëgu ga Nane ga Ngechuchu rü petanüwaxira nanamu na pexü nangüxëëxücëx, erü nanaxwëxe i wüxichigü i pema na nüxü perüxoexü i pecümagü i chixexü —ñanagürü ga Pedru.

Äëxgacügüpéxewa nayexmagü ga Pedru rü Cuáü

4 Rü yexguma duüxügümaã íyadexagügu ga Pedru rü Cuáü, rü yexgumayane yéma nangügü ga guma tupauca ga taxüneärü purichíaarü äëxgacü, rü paigü, rü Chaduchéügü.

²Rü Pedru rü Cuáümaã nanuë ga paigü yerü duüxügüxü nangüxëë ga na marü wena namaxüxü ga Ngechuchu, rü naxrüü tá ta wena namaxëxü i guxüma i duüxügü i marü yuexü.

³Rü ínanayauxü, rü poxcupataügu nanawocu ñuxmata moxüäcü, yerü marü nayáuane. ⁴Natürü muxüma ga yema duüxügü ga nüxü ñnüëxü ga yema Tupanaärü ore rü nayaxögü. Rü 5000 wa nangu ga yatüxüxica ixügügu. ⁵Rü moxüäcü Yerucharéüwa nangutaquéxegü ga Yudügüarü äëxgacügü namaã ga naerugü, rü ngüxëëruüügü ga ore ga mugüwa ngüxëëtaegüxü. ⁶Rü yéma nayexma ta ga Aná ga paigüeru ixicü, rü Caipá, rü Cuáü, rü Areyáüdrü, rü guxüma ga yema togü ga paigü ga paigüerutanüxü ixügüxü. ⁷Rü nanamu na naxütawa nagagüäxücëx ga Pedru rü Cuáü. Rü yexma norü ngäxütanügu nanachigüxëë rü nüxna nacagü, rü ñanagürügü:

—¿Texé pexü tamu, rü texé pexna tanaxá i pora na penamexëëxücëx i ñaã yatü? —ñanagürügü. ⁸⁻⁹Rü Pedruwa nayexma ga Tupanaäë ga Üünexü rü nanaporaxëë. Rü yemacëx ga Pedru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa

Īāneārū Āēxgacügüx, rü Pa Yudfugüarū Āēxgacügüerugüx, rü ñuxma toxna naxcèx peca naxcèx ga norü mexēē i ñāā chixeparachiréxū erü nüxū pecuáxchaū ga ñuxācü na namexū. ¹⁰—Rü ñuxma tá pemaā nüxū tixu na nüxū pecuáxūcèx i guxāma i pema rü nüxū nacuèxgüxūcèx i guxūma i tatanüxügü i Yudfugu. Rü ñāā yatü i ñuxma pepéxewa ngèxmaxū rü Ngechuchu ya Cristu ya Nacharétucūāx nixī ga namexēēcü. Rü guma nixī ga pema curuchawa peyapotacü rü peyuxēēcü. Natürü ga Tupana rü wena nanamaxēē. ¹¹—Rü gumatama Ngechuchu nixī ga pema nüxū pexoecü. Natürü ga Tupana rü nayamucuchi na guxūarū āēgacü yixīxūcèx. ¹²—Rü yima Ngechuchucata ma nixī ya tóru maxēxēēruū, erü yixicatama nixī ga Tupana nüxū unetacü i ñoma i naanewa na tüxū namaxēxēēxūcèx —ñanagürü ga Pedru. ¹³Rü yexguma yema āēxgacügü nüxū daugügu ga ñuxācü tama muīēācüma na yadexagüxū ga Pedru rü Cuáū, rü nabaixāchiāēgü, yerü nüxū nicuèxāchitanü ga tama meā poperaxū na yacuáxū rü puracütanüxūmare yixīgüxū. Rü aixcüma nüxū nicuèxāchitanü ga Ngechucharü ngüèxügü na yixīgüxū. ¹⁴Rü ñuxūchi nüxū nadaugü ta ga guma yatü ga rümecü ga Pedru rü Cuáūxūtagu na nachixū. Rü yemacèx ga yema āēxgacügü rü taxuacüma ñuxū ñanagürügüega nachiga ga yema ngupetüxū. ¹⁵Rü yexguma ga yema āēxgacügü rü ínanamuxū ga yema ínangutaquéxegüxūwa, rü nüxīcatama nügümaā nidexagü. ¹⁶Rü ñanagürügü: —¿Tacü tá namaā ixüxū i ñāā yatügü? Erü guxūma i Yerucharéucūāx i duüxügü rü nüxū nacuèxgü i ngēma mexü i taxū i naxügüxū, rü taxuacüma itayacux. ¹⁷—Natürü ngēma na tama yexeraācü

duüxügütanüwa nanguchigaxūcèx i ngēma ngupetüxū, ¡rü ngīxā tanamuūēxēē na ñuxmawena rü taxúemaāma ngēma Ngechuchuchigagu yadexagüxūcèx! —ñanagürügü.

¹⁸Rü wenaxārū Pedru rü Cuáūcèx nacagü, rü nüxna naxāga na tama Ngechuchuchigamaā yadexagüxūcèx, rü bai i texéxū na nangüèxēēxūcèx i nachiga. ¹⁹Natürü ga Pedru rü Cuáū rü nanangāxügü, rü ñanagürügü: —¡Nagu perüxinüē i pematama! ¿Rü namexū i Tupanapéxewa na pega taxīnüēxū rü éxna Tupanaga taxīnüēxū? ²⁰—Erü toma rü taxuacüma nüxū tarüxoe na nüxū tixuxū ga yema nüxū tadaugüxū rü nüxū taxīnüēxū —ñanagürügü. ²¹Rü yexguma ga yema āēxgacügü rü nayaxāxūnegü rü yemaācü ínyamugü, yerü nataxuma ga tacücèx na napoxcueāxū rü duüxügüxū namuūē, yerü guxūma ga duüxügü rü Tupanaxū nicuèxüügü naxcèx ga yema nüxū ngupetüxū ga guma yatü ga chixeparawa rümecü. ²²Rü guma yatü ga yemaācü Tupanaārū poramaā naxcèx itaanecü, rü 40 arü yexera nixī ga norü taunecü.

Yema yaxōgüxū rü Tupanaarü ngüxēēcèx ínacagü

²³Rü yexguma marü ínamuxūāxgu, rü Pedru rü Cuáū rü namücügü íyexmagüxūwa naxī. Rü namaā nüxū nixugüe ga guxūma ga yema ore ga Yudfugüarū āēxgacügü rü paigüarü āēxgacügü namaā nüxū ixüxū. ²⁴Rü yexguma Pedru rü Cuáūxū naxīnüēgu ga namücügü, rü guxūma wüxigu nayumüxēgü rü Tupanamaā nidexagü rü ñanagürügü: —Pa Corix, cuma cunaxü ga daxügüxū ga naāne rü ñoma ga naāne, rü taxū i taxtü, rü guxūma i tacü i nawa ngèxmaxū. ²⁵—Rü cumatama nixī ga nuxcüma Cuāē i

Üünexüxü cumuxü na curü ngüxëerüü ga Dabíwa yanadexaxüçèx rü ñaxüçèx:

“¿Tüxcüü ínpuræ i ñoma i naänecüãx i duüxügü i tama yaxögüxü? ¿Rü tüxcüü ngëma natüçëxmamare ixügüxügarü narüxínüë i guxü i nachüüãnecüãx? ²⁶—Nümagü i nachüüãnegüarü äëxgacügü rü Tupanamaã nanuë, rü nügümaã nangutaquéxegü na wüxigu nügümaã nagu naxínüëxüçèx na ñuxäcü tá nüxü na nayexeragüxüçèx ya Cori ya Tupana rü Nane ya nüxü naxunetacü ya Cristu”,

ñanagürü. ²⁷—Rü aixcüma nixí ga ñoma ga ñãnewa ga äëxgacügü ga Erobe rü Píratu ga nangutaquéxegüxü namaã ga to ga nachüüãnegüçüãx rü totanüxü ga Yudfugü, na chixexü naxügüxüçèx namaã ya curü ngüxëerüü ya üünecü ya Ngechuchu ya Cristuxü nüxü cuxunetacü. ²⁸—Rü yemaäcü ga nümagü rü nayanguxëë ga guxüma ga yema cuma nuxcümmama nagu curüxínüxü rü nüxü cuxunetaxü rü tá na yanguxü. ²⁹—¡Rü dücax, Pa Corix, cuma nüxü cucuëx na ñuxäcü toxü naxäxünegüxü! Toma nixí i curü ngüxëerüügü rü tanaxwëxe na toxü cuporaexëëxü na tama tamuüëäcüma nüxü tixuxüçèx i curü ore. ³⁰—¡Rü curü poramaã nameëxëë i duüxügü i idaawexü! ¡Rü duüxügüxü nawéx i cuëxruügü i curü poramaã cuxüxü i naegagu ya curü ngüxëerüü ya üünecü ya Ngechuchu! —ñanagürügü. ³¹ Rü yexguma yumüxëwa nüxü nachauegu, rü guma ípata ga nawa nangutaquéxegüne rü naxíãxächi. Rü Tupanaãë i Üünexü rü nüxna nangu ga guxüma. Rü tama namuüëäcüma nüxü nixugüë ga Tupanaärü ore.

Yema yaxögüxüärü yemaxügü rü guxüärü nixí

³²Rü namu ga yema yaxögüxü. Rü guxüma rü wüxigu narüxínüë. Rü taxuüma nagu narüxínü ga

noxrüxicatama na yíixü ga norü yemaxügü, natürü guxüma ga namüçügümaã nangau. ³³Rü yema ngüxëgü ga Ngechuchu imugüxü na Tupa-naärü puracü naxügüxüçèx, rü Tupanaärü poramaã nüxü nixugüë ga ñuxäcü wena na namaxüxü ga Cori ga Ngechuchu. Rü Tupana rü poraäcü nüxü narüngüxëë ga guxüma ga yema yaxögüxü. ³⁴⁻³⁵Rü natanüwa rü nataxuma ga wüxi ga nüxü nataxuxü, yerü guxüma ga yema nüxü yemaxü ga naänegü rü éxna ípatagü, rü namaã nataxegü. Rü yema díëru ga ngíxü nayauxgüçü rü yéma ngíxü nangegü, rü yema ngüxügü ga Ngechuchu imugüxüna ngíxü nayaxägü. Rü ñuxüchi nügü ngíxü ninuüxü ga ñuxrechigü nüxü nataxuxü ga wüxichigü. ³⁶Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Lebítanüxü ga Chiprecüãx ga Yúchegu äegacü. Rü yema ngüxëgü ga Ngechuchu imugüxü na Tupanaärü puracü naxügüxüçèx rü Bernabémaã nanaxugü. Rü ngëma naega, rü: “Taäëxëerüü”, ñaxüchiga nixí. ³⁷Rü nüma ga Bernabé rü nüxü nayexma ga wüxi ga naäne, rü namaã nataxe. Rü yema ngüxügü ga Ngechuchu imugüxüxütawa ngíxü nana ga yema díëru.

Ananíã rü Chacuíraarü pecaduchiga

5 Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Ananíãgu äëgaxü rü Chacuíra ga namëx. Rü nümagü rü namaã nataxegü ga wüxi ga norü naäne. ²Natürü nüma ga Ananíã rü namëxmaã wüxigu nagu narüxínüë na nügüxü ngíxne nayauxgüxü ga ñuxre ga yema naänetanü. Rü ñuxüchi yema ngüxügü ga Ngechuchu imugüxüxütawa ngíxü nangegü ga yema nüxü íyaxüçü. ³Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü nüxü: —Pa Ananíãx, ¿tüxcüü ngoxo i Chatanága cuxínü rü Tupanaãë i Üünexümaã quidora, rü cugüxü

ngĩxne cuyaxu i ñuxre i ngẽma curi naãnetanü? ⁴—¿Éxna yexguma tauta namaã cutaxegu, rü tama éxna cuxrü yĩxü ga yema naãne? ¿Rü yexguma namaã cutaxegu, tama éxna cuxrü yĩxü ga yema díeru na ngĩxü cuguxẽẽxüçè i ngẽma cuma cunaxwèxexüãcuma? ¿Tüxcüü i cunaxüxü i ñaã? Tama yatüğümaãxica quidora, natürü Tupanamaã rü ta nixi i quidoraxü —ñanagürü ga Pedru. ⁵Rü yexguma yema orexü naxĩnugu ga Ananã, rü yuxüma inayangu. Rü poraãcuxüchima namuüẽ ga guxüma ga yema duüxüğü ga yexguma yemaxü nacuáchigagügu. ⁶Rü ñuxre ga yema yexmagüxü ga ngextüxüxüğü rü nanayauxgü ga naxüne, rü nananunquegü, rü inayatèxgü. ⁷Rü tomaẽxpüx ga ora ngupetüxgu rü íngu ga namèx. Rü yexma ixücu natürü tama nüxü icuèx ga tacü na ngupetüxü. ⁸Rü Pedru ngĩxna naca, rü ñanagürü: —¿Yema natanü ga ipexunetaxügu yĩxü ga namaã petaxegüxü ga perü naãne? —ñanagürü. Rü ngĩma rü: —Ngü, ngèxgumaẽxpüxgu nixi —ngĩgürüğü. ⁹Rü Pedru rü ñanagürü ngĩxü: —¿Tüxcüü pegümaã ngẽmaãcü wüxigu perüxĩnüẽ na namaã pidoraexüçè i Tupanaãe i Üünexü? ¿Düçèx, ngẽma cutexü iyatèxgüxü rü marü ínangugü, rü ñuxma rü cuxü rü tá ta ngẽma nangegü! —ñanagürü. ¹⁰Rü yexgumatama yuxcüma Pedrupéxegu iyangu. Rü yexguma nachocuxgu ga yema ngextüxüxüğü, rü yuxcüma ngĩxü inayangaugü. Rü ngĩxü nayauxgü, rü ngĩxetütagutama ngĩxü nayatèxgü. ¹¹Rü yexguma nüxü nacuèxgügu ga yema ngupetüxü, rü guxüma ga yema yaxögüxü rü yema togü ga duüxüğü rü ta poraãcuxüchima namuüẽ.

Tupanaãrü poramaã nanaxüğü ga muxüma ga mexüğü

¹²Rü yema ngüexüğü ga Ngechuchu imugüxü, rü duüxüğüpèxewa nanaxüğü ga muxüma ga mexüğü ga Tupanaãrü poramaã naxüğüxü. Rü inanawèxgü ga muxüma ga cuèxruüğü. Rü guxüma ga yema yaxögüxü rü guxüğüma naxítaquèxegüxü nagu ga yema tupauca ga taxünewa yexmaxü ga chopetüchica ga Charomóüãrü Üpetüchicagu aegaxü. ¹³Rü yema togü ga duüxüğü ga tama yaxögüxü rü namuüẽ na yema yaxögüxütanügu naxägüxü, natürü poraãcü yema yaxögüxüxü nangechaüğü. ¹⁴Rü nimuètanüãma ga yema yaxögüxü yerü muxüma ga duüxüğü ga yatüxüğü rü ngexüğü rü Coriaxü nayaxögüetanü. ¹⁵Rü nüma ga duüxüğü rü ítamüğügu nayamugüxü ga idaaweexü naxchápenüümaã rü norü caruüğümaã na yexguma Pedru yema üpetüxgu, rü naxchipetamare nüxü na nachixüçèx. ¹⁶Rü yexgumarüü ta rü yema naxítaquèxegüxü ga muxüma ga duüxüğü ga Yerucharéüãrü ngaicamana imugiüne ga íãnewa ne íxü. Rü yema naxcèx nanagagüxü ga yema idaaweexü rü yema ngoxoãxgüxü. Rü guxüma naxcèx nitaanegü.

Pedru rü Cuãüwe ningèxütanü ga paigü

¹⁷Rü yexguma ga guma paigüeru rü guxüma ga yema natanüxüğü ga Chaduchéugü rü poraãcü nixãüxächigü naxcèx ga yema mexüğü ga naxüğüxü ga yema ngüexüğü ga Ngechuchu imugüxü. ¹⁸Rü yemacèx norü purichágüxü namu na ínayauxüãxüçèx ga yema ngüexüğü. Rü íãneãrü poxcupataügu nanapoxcue. ¹⁹Natürü Coriarü orearü ngerüü ga daxüçüãx naxcèx nayawãxna ga yema poxcupataüãrü íãxgü ga chütacü.

Rü ínanamuxü, rü ñanagürü nüxü:
²⁰—¡Ngema tupauca ya taxünewa pexí,
 rü guxü i duüxügümaã nüxü pixu na
 ñuxácü Tupana inaxäxü i ngexwacaxüxü
 i maxü! —ñanagürü. ²¹ Rü yexguma ga
 yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü
 rü naga naxinüë ga yema ore. Rü
 moxüácü ga pëxmamaxüchi rü tupauca
 ga taxünewa naxí, rü duüxügüxü
 nangüexëë. Rü yoxni ga guma paigüeru
 rü natanüxügü, rü nanangutaquéxexëë
 ga guxüma ga yema togü ga äëxgacügü
 ga äëxgacügütücumüwa ügüxü. Rü
 poxcupataüwa nanamugü ga purichíagü
 na yagagüäxücëx ga yema ngüexügü
 ga Ngechuchu imugüxü. ^{22–23} Rü
 yexguma poxcupataüwa nangugügu
 ga yema purichíagü, rü taxuxüxüma
 inayangaugü. Rü nayawoegu, rü nüxü
 nayarüxugüë, rü ñanagürügü: —Yima
 poxcupataü rü narüwäxta, rü meãma
 natachirëx, rü purichíagü nüxna
 nadaugü i naãxwa. Natürü ngëxguma
 tayawäxnagu, rü taxuxüxüma
 itayangaugü i aixepewa —ñanagürügü.
²⁴ Rü yexguma yema orexü naxinüëgu
 ga yema paigüeru rü yema togü ga
 paigü ga äëxgacügü ixigüxü rü yema
 tupauca ga taxüneärü purichíagüarü
 äëxgacü rü guxüma nabaixächiaëgü
 yerü tama nüxü nacüëxgü ga ngextá
 tá na nanguxü ga guxüma ga yema
 rü ñuxácü tá na iyanaxoxëëgüäxü.
²⁵ Rü yexguma yemagu ínaxinüëyane
 rü yéma nangu ga wüxi ga yatü,
 rü namaã nüxü nixu, rü ñanagürü:
 —Ngëma yatügü i pepoxcuechiréxü, rü
 tupauca ya taxünewa nangëxmagü, rü
 ínanangüexëë i duüxügü —ñanagürü.
²⁶ Rü yéma naxí ga tupauca ga
 taxüneärü purichíagüarü äëxgacü
 wüxigu namaã ga norü purichíagü na
 yagagüäxücëx. Natürü namüë na
 duüxügü nutamaã yamuxütanüxü, rü
 yemacëx meãmare yema ngüexügüxü
 nigagü. ²⁷ Rü yexguma namaã

ínanagügü, rü yema äëxgacügüpéxewa
 nanagagü. Rü yema paigüeru rü
 namaã nidexa rü ñanagürü nüxü:
²⁸—Marü poraäcü pexna tanachüxu
 na tama ngëma Ngechuchuégamaã
 penangüexëëxücëx. Natürü i pema rü
 guxüne ya Yerucharéüwa penangüexëë
 i duüxügü, rü ñuxüchi toxna
 penaxuxcháü ga na toqagu nayuxü ga
 yema Ngechuchu —ñanagürü. ²⁹ Rü
 Pedru rü namücügümaã nanangäxügü,
 rü ñanagürügü: —Narümemaë nixí na
 Tupanaga taxinüëxü rü tama i yatügüga.
³⁰—Guma Tupana ga nuxcümaügüxü
 ga tórü oxigü nüxü yaxögücü, rü
 guma nixí ga wena namaxëëcü ga
 Ngechuchu ga pema peyamáci ga
 yexguma curuchawa peyapotagügu.
³¹—Natürü Tupana rü nanataxëëãma,
 rü nügüarü tügü necüwawa nanatoxëë.
 Rü tórü cuëxruü rü maxëëëruü
 nayangucuchixëë na tatanüxügü i
 Yudügüxü nangüxëëxücëx na nüxü
 naxoëxücëx i norü chixexügü, rü
 Tupana nüxü nüxü nangechaüxücëx
 i norü pepadugü. ³²—Rü toma
 nüxü tacüëx na aixcüma yíxü i
 guxüma i ngëma pemaã nüxü tixuxü
 erü tomatama nüxü tadaugü. Rü
 ngëxgumarüü ta i Tupanaãë i Üünexü
 i Tupana tüxna äxü ya yíxema
 naga ínüëxë, rü nüxü nacüëx na
 aixcüma yíxü —ñanagürügü. ³³ Rü
 yexguma yemaxü naxinüëgu ga yema
 äëxgacügü, rü poraäcüxüchima nanuë,
 rü nanadaixcháü. ³⁴ Natürü yema
 äëxgacügütanüwa nayexma ga wüxi
 ga Parichéu ga Gamarié ga naëga.
 Rü nüma rü meãma nanangüexëë
 ga Tupanaärü mugü. Rü guxüma
 ga duüxügü rü nüxü nangechaügü.
 Rü nüma ga Gamarié inachi rü
 nanamu na paxaächí ínamuxüäxücëx
 ga yema ngüexügü ga Ngechuchu
 imugüxü. ³⁵ Rü ñuxüchi namücügü ga
 äëxgacügümaã nüxü nixu rü ñanagürü:

—Pa Chautanüxüx, ¡pexuãêgü na tacü tá namaã pexüexü i ñãã yatügu! ³⁶—Rü nüxna pecuëxâchie ga üpa ga ñuxäcü äêxgacüxü nügu ningucuchixêëchaü ga Teudá. Rü nügütama nixu na wüxi ga tacü na yïxü. Rü maneca 400 naguxü ga yatügu nawe narüxi. Natürü churaragü nayamêxgü, rü nayu. Rü guxüma ga yema nawe rüxixü rü nangïachi, rü yexma nayarüxo ga guxüma. ³⁷—Rü yixcira ínangu ga to ga yexguma tachiüãneärü äêxgacü duüxügüxü ixugügu, rü yema nixi ga Yuda ga Gariréaanecüãx ga äêxgacüxü nügu ingucuchixêëchaüxü. Rü nayaxucuxêgü ga duüxügü rü nawe narüxi ga ñuxre. Natürü yemaxü rü ta nimêxgü rü nayu. Rü guxüma ga yema nawe rüxixü rü nangïachi. ³⁸—Rü ngêmacèx i ñuxma rü pexü chaxucuxê na peyangêxgüxü i ñãã yatügu, rü tama penapoxcuxü. Erü ngêxguma nagagutama yixigu i ngêma nüma naxügüxü, rü tá inayarüxo. ³⁹—Natürü ngêxguma Tupanaärü yixigu i ñãã naxügüxü, rü taxuacüma ipeyanaxoxêë. ¡Rü pexuãêgü na tama ngürüachi Tupanamaã yïxü i penuëxü! —ñanagürü. Rü guxüma ga yema äêxgacügü rü naga naxinüë ga yema norü ucuxê. ⁴⁰Rü ñuxüchi nanachocuxêë ga yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü. Rü nayaçuaixgü. Rü nüxna naxâga na tama Ngechuchuchiga yadexagüxücèx. Rü yemawena rü nayangêxgü. ⁴¹Rü yema äêxgacügüna ínixi ga yema ngüexügü. Rü nataãêgü yerü woetama Tupana nanaxwêxe ga yemaãcü Ngechuchucèx ngüxü na yangegüxü. ⁴²Rü guxü ga ngunexügu tupauca ga taxünewa rü ípatagüwa, rü nanangüexêëãma, rü nüxü nixugüetanü ga ore ga mexü ga Ngechuchu ya Cristuchiga.

Yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü nüxü naxuneta ga 7 ga yatügu na nüxü nangüxêëgüxücèx ga Tupanaärü puracüwa

6 Rü yexgumaãcüü rü yexeraäcü nimuchigü ga yema duüxügü ga yaxögüxü. Rü natanüwa nayexmagü ga Yudíugüchiréx ga Griéguanewa ne íxü rü Griéugawa idexagüxü. Rü nayexma ta ga yaxögüxü ga Yudfugü ga Yerucharéüçüãx ga woetama nagawa idexagüxü. Rü yema yaxögüxü ga Griéugawa idexagüxü rü nidexagüecha nachigagu ga yema yaxögüxü ga Yerucharéüçüãxgü ixügüxü, rü ñanagürügü: —Totanüwa yutegüxe rü tama meã õna tüxna naxâgüxü i ngêxguma õna inaxâgüüxgu i wüxichigü i ngunexügu —ñanagürügü. ²Rü yexguma ga yema 12 ga ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü guxüma ga yema yaxögüxüxü nangutaquêxexêëgü, rü ñanagürügü nüxü: —Tama name na ítanangéxü i Tupanaärü orearü uchiga i tomax na õnamaã itacuáxücèx. ³—Rü ngêmacèx, Pa Tomücügüx, rü ¡Naxcèx pedèux i petanüwa ya 7 ya yatügu ya guxâma nüxü ngechaücü, rü meã naãéxü cuáctü, rü aixcüma Tupanaãe i Üünexü nawa ngêxmacü! Rü toma tá nüxna tanaxâ i ngêma puracü na nümagü õnamaã inacüexgüxücèx. ⁴—Rü ngêxguma i toma rü yumüxêwa rü Tupanaärü orearü uchigawaxicatama tá tapuracüe —ñanagürügü. ⁵Rü yexguma ga guxüma ga yema duüxügü rü: —Ngü —ñanagürügü naxcèx ga yema ore. Rü nüxü naxunetaçü ga Etébaü ga meã yaxöcü rü aixcüma Tupanaãe i Üünexü nawa yexmacü, rü Piripi, rü Pócoro, rü Nicanúru, rü Timú rü Paruménu, rü Nicuráchi ga Aütioquafacüãx ga tauta Ngechuchuaxü yaxöogu Yudíugüçüma yaxucü. ⁶Rü yema ngüexügü ga Ngechuchu

imugüxüxütawa nanagäü. Rü nümagü naxmëxmaã nüxü yangögüäcüma naxcëx nayumüxëgü. ⁷Rü yema Tupanaärü ore rü yexeraäcü nixüchigü. Rü poraäcü nimuëtanü ga yema yaxögüxü ga Yerucharëüwa. Rü woo muxüchixüma ga Yudfugüarü paigü rü ta Ngechuchuaxü nayaxögü.

Etébaüxü niyauxgü

⁸Rü Etébaü nixü ga wüxi ga yatü ga Tupana poraäcü nüxü rüngüxëëcü rü naporaxëëcü na duüxügütaniüwa naxüäxüçëx ga mexügü ga taxügü rü cuëxruügü ga Tupanaärü poramaã naxüxü. ⁹Rü nayexma ga wüxi ga ngutaquëxepataü ga Yudfugüarü ga Ínguxüxüärü Ngutaquëxepataügu äegane. Rü gumawa nangutaquëxëgü ga duüxügü ga üpaäcü corigümëxëwa yexmagüxü. Rü ñuxre ga guma ngutaquëxepataüçüäx rü wüxigu namaã ga ñuxre ga Chireneänecüäx, rü Aleyädriaanecüäx, rü Chiríchiaanecüäx, rü Áchiaarü naänecüäx, rü inanaxügüe ga Etébaümaã na iyaporagatanücüüxü. ¹⁰Natürü taxuacüma Etébaüxü narüyexeragü, yerü nüma ga Etébaü rü nidexa namaã ga yema cuëx ga Tupanaäe i Üünexü nüxna äxü. ¹¹Rü yexguma ga yema duüxügü rü togüaxü nanaxütanügü na Etébaüchiga doraxü yaxugüxüçëx. Rü ñanagürügü ga yema idoraëgüxü: —Toma nüxü taxinüëgu, rü Moíchëchiga rü Tupanachigamaã chixëxü ga ore nixugü ga Etébaü —ñanagürügü. ¹²Rü yemaäcü nananuëxëe ga duüxügü rü Yudfugüarü äëxgacügüerugü rü ngüxëëruügü ga ore ga mugüwa ngüxëëtaëgüxü. Rü yemaçëx Etébaüçëx nibuxmü, rü nayayauxgü, rü äëxgacügüerugü íngutaquëxëgüxüwa nanagagü. ¹³Rü naxcëx nadaugü ta ga yatügü ga doraxü ixügüemarexü rü yema rü ñanagürügü: —Naã yatü rü guxüguma chixëxümaã

nidexa i nachigagu ya daa tupauca ya taxüne, rü nachigagu i Tupanaärü mugü. ¹⁴—Rü toma rü nüxü taxinüë rü:

“Yima Ngechuchu ya Nacharëtucüäx rü tá nanangutaüxëe ya daa tupauca, rü tá inayanaxoxëe i nacümagü ga Moíchë tüxü ngüxëëxü”, —ñanagürügü. ¹⁵Rü yexguma Etébaüxü nadaunügu ga guxüma ga yema äëxgacügü ga yéma rütogüxü, rü nüxü nadaugü ga nachameterü rü wüxi ga daxü-çüäx ga oreatü neruüchametürüü na yixü.

Etébaüärü ore

7 Rü nüma ga paigüeru, rü Etébaüna naca rü ñanagürü: —¿Aixcüma yixü i ñaã ore i nüxü yaxugüëxü? —ñanagürü. ²Rü Etébaü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Chautanüxü Pa Äëxgacügüx, ¡Choxü iperüxintüe! Guma Tupana ya mexëchicü, rü nuxcümaücü ga tórü oxü ga Abráüçëx nangox ga yexguma Mechopotámiaärü naänegu naxächüügu ga yexguma tauta Aráüärü naänewa naxüxgu na yexma yaxächüüxüçëx. ³—Rü Tupana rü ñanagürü nüxü:

“¡Nüxna ixü i cuchüüäne rü cutanüxü, rü ngëma choma tá cuxü nüxü chadauxëëxü i naänewa naxü!”

ñanagürü. ⁴—Rü yexguma ínaxüxü ga Abráü nawa ga yema Cadëcüçüäxärü naäne ga ngextá noxri ínaxächüüxüwa, rü Aráüärü naänegu nayaxächüü. Rü yexguma nanatü yuxguwena, rü ñoma ga naäne i ñuxma nagu pëxächüüxüwa naxü, yerü yemaäcü Tupana núma nanaga. ⁵—Natürü yexguma rü ta taxuüma ga noxrüxüchi ga naäne nüxna naxã ga Tupana i ñoma i naänewa, rü bai ga íraxü ga noxrüxüchi ga naäne. Natürü Abráümaã inaxuneta ga yixcama tá nüxna na naxãäxü ga ñoma i naäne na noxrüxüchi yixüçëx, rü yixcama marü nayuxguwena rü nanegüarü na yixüçëx. Rü yemaäcü Abráümaã inaxuneta ga

woo na nangexacüxü ga yexguma. ⁶—
Rü ñanagürü Abráüxü ga Tupana:

“Rü yixcama i cutaagü rü tá to
i nachüüne i tama noxrü
ixixüwa nangëxmagü. Rü ngëma
nachiüñecüax i duüxügü rü norü
duüxügüxü tá nayaxigüxë. Rü 400
ya taunecü rü ngëma duüxügü rü tá
chixri namaã nachopetü i cutaagü.
⁷Natürü choma tá chanapoxcue
i ngëma nachüñecüax i norü
duüxügüxü yaxigüxëxü. Rü
ngëmawena i cutaagü rü tá
ínachoxü nawa i ngëma naäne,
rü nuã ñaã i nañewa tá choxü
nicuëxüügü”,

ñanagürü ga Tupana. ⁸—Rü yexguma
Tupana rü Abráü rü nügümaã
nanamexëë, rü ñanagürü ga Tupana:

“Choma rü tá cuxü charüngüxëë ega
cuma rü guxüma i cutanüxügü
ípewiüchëxmüpéxechiraügu. Rü
ngëma tá nixi i cuëxruü i yigümaã
imexëxü”,

ñanagürü ga Tupana. Rü nabu ga
wüxi ga nane ga Abráü, rü Ichaágu
nanaxüéga. Rü yexguma 8 ga norü
ngunexüwa nanguxgu ga Ichaá, rü
nümatama ga Abráü rü ínanaw-
iechëxmüpéxechiraü. Rü yexguma
marü nayëxgu ga Ichaá rü nabu ga
nane ga Acobu, rü nümatama ga
Ichaá rü ínanawiechëxmüpéxechiraü.
Rü yixcama marü nayëxgu ga
Acobu rü nüxü nayexma ga 12 ga
nanegü. Rü nümatama ga Acobu
rü ínanawiechëxmüpéxechiraü ga
guxüma ga yema 12 ga nanegü. Rü
yema 12 ga nanegü nixi ga yema
12 ga nuxcümaügüxü ga tóru oxigü.
⁹⁻¹⁰—Rü yema 12 ga Acobu nanegü ga
tóru oxigü ixigüxütanüwa rü wüxi rü
Yúche nixi ga naega. Natürü naëneëgü
ga guma Yúche rü nixäüxâchie, rü
yemacëx Equituarü nañewa íxü ga
taxetanüxüxü Yúchemaã nataxegü na

Equituarü nañewa nagagüaxüçëx.
Natürü Tupana rü Yúchemaã nayexma,
rü nüxü narüngüxëë na tama pecadu
naxüxüçëx ga yexguma guxchaxüwa
nayexmagu. Rü nüxna nanaxã ga
cuëx, rü Yúchexü narüngüxëë ga meã
na nayauxaxüçëx ga Equituaneärü
ãëxgacü ga Faraü. Rü yemacëx ga
Faraü rü ãëxgacüxü nayangucuchixëë.
Rü nüma ga Yúche nixi ga ãëxgacü
ga Faraüpatawa rü guxüma ga yema
nachiüñewa. Rü Faraüxicatama nixi ga
Yúchearü yexera na ãëxgacü yixü ga
yema nañewa. ¹¹—Rü yexgumaüçüü
nayexma ga taiya ga guxü ga Equituarü
nañewa rü Canaãärü nañewa. Rü
poraäcü taiya nüxü nangux ga duüxügü.
Rü yemacëx ga yema nuxcümaügüxü
ga tóru oxigü rü düxwa taxuacüma
nüxü inayangaugü ga nabü ga Canaãärü
nañewa. ¹²—Natürü yexguma nüxü
nacuáchigaxgu ga Acobu ga na
nayexmaxü ga nabü ga Equituanewa,
rü yéma nanamugü ga nanegü ga
guma tóru oxigü ixigücü. Rü yema
nixi ga nawa inaxügüxü ga noxrüma
nabüçëx Equituanewa na naxixü.
¹³—Rü yixcama marü naguxgu ga
yema nabü rü wenaxärü Equituanewa
naxi nawa ga nabü. Rü yexguma
wenaxärü yéma naxixgu ga naëneëgü,
rü nügü nixu ga Yúche namaã. Rü
yexguma nüxü nacüx ga Faraü ga
ngextácüax na yixü ga Yúche. ¹⁴—Rü
yixcamaxüra ga Yúche rü tümacëx
nangema ga nanatü rü guxüma ga
natanüxü. Rü maneca 75wa nangu
ga yema duüxügü ga Yúchetanüxü.
¹⁵—Rü yemaäcü Equituanewa naxü
ga Acobu na yexma yaxächiüxüçëx.
Rü yexma nayu ga nümax. Rü yexma
nayue ta ga nanegü ga tóru oxigü.
¹⁶—Rü yexguma nayuxgu ga Acobu,
rü Chiquéüwa nanangegü ga naxüne
na yexma yatëxgüaxüçëx nagu ga
yema naxmaxü ga Abráü dñerumaã

naxcèx taxexũ ga Amú nanegũxũtawa ga Chiquéũwa. ¹⁷—Rũ dũxwa nawa nangu na Equituanewa ínguxũxũcèx ga tatanũxũ ga yexgumarũũ ga Tupana Abráũmaã ixu-netaxũ. Rũ yexguma rũ marũ poraãcũ nimu ga tatanũxũ ga Equituanewa. ¹⁸—Rũ yexguma ningucuchi ga to ga Equituanearũ ãëxgacũ ga tama Yúchechigaxũ cuáxũ. ¹⁹—Rũ yema ãëxgacũ rũ tatanũxũxũ nawomũxëë rũ chixri tũmamaã naxũpetũ ga guxema nuxcũmaũgũxe ga tórũ oxigũ. Rũ tũxũ namu na yexwaca buexe ga tũmaxãcũgũxũ ítawogũxũ na tayuexũcèx. ²⁰—Rũ yexgumaũcũũ nabu ga Moíché, rũ Tupanaãxũ nangũchaũ. Rũ tomaëxpũx ga tauemacũ nũxna tadaugũ ga tũmapatawa ga naë rũ nanatũ. ²¹—Rũ yexguma dũxwa ítanatèxgũgu, rũ Faraũxãcũ ínayaxu, rũ ngĩnexũ ínayaxëë. ²²—Rũ yemaãcũ Moíchéxũ nanguxëëgũ ga guxũma ga Equituanecũãxãrũ cuèx. Rũ nũma ga Moíché rũ wũxi ga ãëxgacũ ga poracũ nixĩ, rũ norũ dexawa rũ ta napora. ²³—Rũ yexguma 40 ga norũ taunecũwa nanguxgu ga Moíché rũ nagu narũxĩnũ ga natanũxũgũ ga Yudfũgũtanũgu na naxũãneãxũ. ²⁴—Rũ nũxũ nadau ga wũxi ga Equituanecũãx ga wũxi ga Yudfũxũ na naçuxaxĩũ. Rũ yemacèx ga Moíché rũ yema Yudfũétiwa ínayuxu, rũ yema Equituanecũãxũ nimèx rũ nanayuxëë. ²⁵—Rũ nũma ga Moíché nagu rũxĩnũgu rũ chi natanũxũgũ ga Yudfũgũ rũ chi nũxũ nacuèxgũ na Tupana yéma namuxũ na ínguxũxũëãxũcèx. Natũrũ tama nũxũ nacuèxgũgã ga yema natanũxũgũ. ²⁶—Rũ moxũãcũ ga Moíché rũ nũxũ nadau ga to ga taxre ga Yudfũgũ ga nũgũ yexma dèixũ, rũ nũxna nachogũchaũ. Rũ ñanagũrũ nũxũ:

“Pema rũ pegũtanũxũgũ pixĩgũ. ¿Rũ tũxciũũ pegũ pedai i pemax?” ñanagũrũ. ²⁷—Rũ yexguma ga yema namũcũxũ

ĩçuaxixũ rũ Moíchéxũ natèxnetã, rũ ñanagũrũ nũxũ:

“¿Texé cuxũ tamu na toeru quiĩxũcèx rũ tomaã icucuáxũcèx? ²⁸—¿Èxna choxũ quimáxchaũ ta, ga íne quimáxũ ga Equituanecũãxrũũ?” ñanagũrũ. ²⁹—Rũ yexguma yemãxũ naxĩnũgu ga Moíché, rũ ñña ga yema naãnewa. Rũ Madiãũãnewa naxũ. Rũ yema nachĩũãne ga tama noxrũ íxixũgu nayaxãchiũ. Rũ yexma naxãmèx rũ nabu ga taxre ga nanegũ. ³⁰—Rũ 40 ga taunecũguwena ga dauxchitawa ga Chinaĩ ga mèxpũneãrũ ngaicamana, rũ wũxi ga naĩxètaxacũ ga yéma iyauraxũwa Moíchécèx nangox ga wũxi ga Tupanaãrũ orearũ ngerũũ ga daxũcũãx. ³¹—Rũ nãbaixãchiãë ga Moíché ga yexguma nũxũ nadèuxgu. Rũ naxcèx nixũ rũ nũxna nangaicama na meã nũxũ nadauxũcèx. Rũ yexguma Moíchémaã nidexã ga Cori ga Tupana, rũ ñanagũrũ nũxũ:

³²“Choma nixĩ i curũ oxigũarũ Tupana chiĩxũ rũ Abrãũ rũ Ichaã rũ Acobuarũ Tupana chiĩxũ”, ñanagũrũ. Rũ yexguma ga Moíché rũ ínanaxũgũ ga norũ muũmaã na yadũruxũ. Rũ namuũ ga yexma na nadawentũxũ. ³³—Rũ yexguma ga Cori ga Tupana rũ ñanagũrũ nũxũ:

“¿Ínacuaixũ i curũ chapatu erũ ñãã naãne i nagu cuchixũ rũ naxũũne, erũ chanuxma! ³⁴Choma rũ ngóxũwama nũxũ chadau i ñuxãcũ poraãcũ ngũxũ na yangegũxũ i chorũ duũxũgũ i Equituanewa. Rũ nũxũ chaxĩnũ i na naxauxexũ. Rũ ngẽmacèx núma chaxũ na íchananguxũxũëãxũcèx. ¡Nuã naxũ na Equituanewa cuxũ chamuxũcèx!”

ñanagũrũ. ³⁵—Rũ woo ga noxri ga nũmagũ ga natanũxũgũ rũ guma Moíchéxũ naxox ga yexguma ñagũgu:

“¿Rü texé cuxü tamu na toeru quiixücèx rü tomaã icucuáxücèx?” ñagügu, natürü ga Tupana rü yéma nanamuãma na yema duüxügüxü íngangüxüëëxücèx rü norü äëxgacü na yüxücèx. Rü yemaäcü Moïchéxü namu ga Tupana ga yexguma naxütawa namuãxgu ga yema norü orearü ngerüü ga yema naixêtaxacü ga iyauraxüwa naxcèx ngóxü. ³⁶—Rü Moïché nixí ga Equituarü naãnewa íngaxüxü ga nuxcümaüügüxü ga tóru oxigü. Rü Equituanewa, rü Dauchitüxü ga Taxtüwa, rü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxüwa ínanawéx ga cuèxruüügü, rü nanaxü ga mexü ga taxüügü ga Tupanaärü poramaã naxüxü. Rü yemaäcü 40 ga taunecü nüxü na rü-ngüxëë ga yema duüxügü. ³⁷—Rü nümatama ga Moïché nixí ga tatanüxügü ga Yudíugümaã ñaxü:

“Tupana rü yixcüra tá pexcèx nüxü naxuneta i petanüwa i wüxi i norü orearü uruü ga yexgumarüü ga choxü na naxunetaxürüü”,

ñanagürü. ³⁸—Rü nümatama ga Moïché nixí ga nuxcümaüügüxü ga tóru oxigümaã nangutaquéxexü ga yema naãne ga ngextá taxúema íxãpataxüwa. Rü tóru oxigümaã nayexma ga Chinaí ga mëxpúnewa ga yexguma namaã yadeaxgu ga Tupanaärü orearü ngerüü ga daxücüãx. Rü nümatama ga Moïché nixí ga nayauxãxü ga Tupanaärü ore i maxëxëeruü na nüxí tüxna naxããxücèx. ³⁹—Natürü ga tóru oxigü rü tama naga naxinüëchaü ga guma Moïché. Rü ínanatëxüchigüama, rü Equituaneguama narüxínüãëgü. ⁴⁰—Rü tóru oxigü rü Moïchéeneë ga Aráxü ñanagürügü: “¿Rü toxcèx naxü i tupanachicünèxägü na nawe tarüxixücèx! Erü tama nüxü tacuëxgü i tacü nüxü na üpetüxü i ngëma Moïché ga Equituanewa tüxü yagagüxü”, ñanagürügü. ⁴¹—Rü

yexguma nanaxügü ga wüxi ga wocaxacüchicünèxã norü tupanaxü. Rü ñuxüchi naxcèx nanadai ga ñuxre ga carnerügü na yemamaã nüxü yacuëxüügüxücèx. Rü wüxi ga peta naxcèx naxügü ga yema wocaxacüchicünèxã ga nümatama naxügüxü. ⁴²—Rü yemacèx ga Tupana rü nüxna nixügachi ga yema duüxügü. Rü ínanawogü na woramacuri rü üëxctü rü tauemacümaã natupanaãxëëãxücèx. Yerü yemaäcü Tupanaärü orearü uruügüarü poperagu naxümatü, rü ñanagürü:

“Pema, Pa Yudíugüx, ¿Chauxcèx yüxü ga penadëixü ga carnerügü ga yexguma 40 ga taunecü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxüwa peyexmagügu? ⁴³Tama aixcüma chauxcèx nixí yerü ga pema rü ngextá ípexixüwa rü ípenangeexü ga napata ga perü tupanana ga Moro rü ípenangeexü ga perü tupanana ga Refáärü woramacurichicünèxã. Rü yemaäcü pegümaã ípenangeexü ga yema tupanantachicünèxägü ga pematama pexügüxü na nüxü picuëxüügüxücèx. Rü ngëmacèx i ñuxma rü perü naãnewa tá pexü íchawoxü rü yaxüwa i Babiró-niãarü yexerawa tá pexü chamugü”,

ñanagürü ga Tupana ga yema orewa. ⁴⁴—Rü yema naãne ga ngextá taxúema íxãpataxüwa rü tóru oxigü nüxü nayexma ga wüxi ga ípata ga naxchirunaxcèx ga nagu namaã nanguxügüne ga Tupanaärü mugü ga nutagu ümatüxü. Rü guma ípata ga naxchirunaxcèx nixí ga nüxü nawéácüma Tupana Moïchéxü naxüxëxene. ⁴⁵—Rü yexguma nayuxguwena ga Moïché, rü Yochué ningucuchi ga äëxgacü na yüxü. Rü tóru oxigü rü nuã tóru naãnewa nanangegü

ga guma ĩpata ga naxchirunaxcèx ga yexguma Yochuémaã napugüãgu ga ñaã naãne nüxna ga yema duũxügü ga Tupana íwoxüxü napéxewa ga tóru oxigü. Rü núma nayexma ga guma ĩpata rü ñuxmata Dabí ingucuchigu ga aëxgacü na yĩxü. ⁴⁶—Rü guma aëxgacü ga Dabí rü Tupana rü poraacü namaã nataaë, rü nüxü narüngüxëë. Rü núma ga Dabí rü Tupanana naxcèx naca na naxüaxüçèx ga wüxi ga tupauca ga taxüne ga nawa Tupanaxü na yacuèxüügüxüçèx ga tatanüxügü ga Acobutaagü. ⁴⁷—Natürü Dabí nane ga Charumóu nixí ga naxüçü ga guma tupauca ga Tupanacèx ixixüne. ⁴⁸—Natürü ya Tupana ya tacüxüchima rü tama duũxügü üxüne ya tupaucagümaã naxãpata. Rü yemacèx ga Tupana rü nuxcümaüçü ga norü orearü uruüwa rü ñanagürü:

⁴⁹⁻⁵⁰ “Choma nixí ya aëxgacü ya tacüxüchima, rü daxüguxü i naãne nixí i chorü toxmaxwèxeruü ixixü rü ñoma i naãne nixí i chorü chicutüruü ixixü. ¿Rü ñuxücürüwa i nagu perüxinüèxü tá na penaxüxü ya wüxi ya tupauca ya chaugu mexüne?”

ñanagürü ga Cori ya Tupana. Rü ñanagürü ta ga Tupana:

“¿Tama éxna choma yĩxü ichanaxüxü ga guxüma i tacü i ngèxmaxü? ¿Rü ñuxäcü chi penaxüxü i wüxi i nachica i nagu charüngüxü?”

ñanagürü ga norü orewa. ⁵¹ Rü ñanagürü ga Etébaü: —Düçèx Pa Aëxgacügüx, pema rü guxüguma nüxü pexoe i Tupanaärü ore, rü tama iperüxinüèchaü. Rü peãëwa rü tama peyaxögüchaü. Rü pema rü guxüguma Tupanaã i Üünexümaã penuèëcha. Yema nuxcümaügüxü ga perü oxigürüütama pixigü i pemax. ⁵²—Rü perü oxigü rü chixeäcüma namaã nachopetü ga guxüma ga Tu-

panaärü orearü uruügü. Rü nanadai ga yema orearü uruügü ga nüxü ixuchi-gagüxü ga na núma naxüxü tá ga guma mecü ya Ngechuchu. Rü yexguma ínan-guxgu ga guma Ngechuchu rü pema Piratuna penamu rü penayuxëë. ⁵³—Rü woo pema rü Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxüçüãxütawa penayaxu ga Tupanaärü ore, natürü tama naga pexinië —ñanagürü ga Etébaü.

Nayu ga Etébaü

⁵⁴ Rü yexguma nüxü naxiniëgu ga yema ore, rü nanuèxüchiamä ga yema duũxügü. Rü norü numaã Etébaüçèx nixüxchapütägu. ⁵⁵ Natürü ga Etébaü rü aixcüma Tupanaã i Üünexü nawa nayexma. Rü daxü nadawenü, rü nüxü nadau na ñuxäcü namexèchixü ga Tupana. Rü nüxü nadau ga Ngechuchu ga Tupanaärü tügüneguama chicü. ⁵⁶ Rü yexguma rü ñanagürü: —Nüxü chadau i na yangoxnaächixü i naãnetüwe, rü nüxü chadau ya Cristu ya Tupana Nane ya duũxüxü ixicü ya Tupanaärü tügüneguama chicü —ñanagürü ga Etébaü. ⁵⁷ Natürü nümagü rü nügü narütütamachixëgü, rü tagaäcü aixta naxüeäcüma nüxna nayuxgü. ⁵⁸ Rü ínanagaxüchigü ga íãnewa, rü nutagümaã ínamuxüchigü. Rü yéma nayexma ga wüxi ga ngextüxüxü ga Chaurugu aëgaxü. Rü yemaxü nanawotanü ga norü gáuxüchirugü ga ínacüxuchigüxü ga yema duũxügü ga Etébaüxü imèxgüxü. ⁵⁹ Rü yexguma nutamaã ínamuxüchigüäguyane, rü nayumüxë ga Etébaü rü ñanagürü: —Pa Cori Pa Ngechuchux, ¡Nayaxu i chauãë! —ñanagürü. ⁶⁰ Rü yemawena rü inacaxãpüxü, rü tagaäcü aixta naxü, rü ñanagürü: —Pa Cori Pa Tupanax, ¡Tãxü i ñaã pecaducèx cunapoxcuexü i ñaã duũxügü! —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxguwena rü nayu.

**Chauru rü guxema yaxögüxewe
ningëchigü na tüxü napoxcuexüçèx**

8 Rü Chauru rü norü me nixi ga Etébaüxü na yamëxgüxü. Rü yematama ngunëxügu rü norü uwanügu rü inanaxügie ga na poraäcü nawe yangëxütanüxü ga yema yaxögüxü ga Yerucharéüwa yexmagüxü. Rü düxwa ga guxüma rü Yudéaanegu rü Chamárianegu nügu nawoone. Rü yema ngüexügu ga Ngechuchu imugüxüicatama ínayaxügu ga Yerucharéüwa. ²Rü ñuxre ga yatügu ga meäma Tupanaäxü yaxögüxü rü nanayauxgü ga Etébaüxüne, rü inanatëxgü rü poraäcü naxçèx naxauxe. ³R yexguma ga Chauru rü chixri tümamaä naxüpetü ga guxema yaxögüxe. Rü tümapatagu nixüchigü na tüxü ínayauxüxüçèx. Rü yéma tüxü ínátüxü ga yatügu rü ngexegü, rü ñuxüchi poxcupataügu tüxü nawocu.

**Chamáriawa nüxü nixuchiga
ga Tupanaärü ore i mexü**

⁴Rü yema yaxögüxü ga Chau-ruchaxwa ibuxmüxü ga Yerucharéüwa, rü guxüwama ga ngextä ínaxixüwa rü nüxü nixuchigagü ga ñuxäcü Ngechuchu tüxü na maxëxëxü. ⁵Rü Piripi nixi ga wüxi ga yema orexü ixuchigacü. Rü nüma rü iäne ga Chamáriawa naxü, rü yéma inanaxügu ga Cristuchigaxü na yaxuxü. ⁶Rü yema duüxügu ga Chamáriacüäx, rü Piripicèx nangutaquéxegü. Rü guxüma meäma inarixinüë ga yema ore ga namaä nüxü yaxuxü, yerü nüxü nadaugü ga yema mexügu ga taxügu ga Tupanaärü poramaä naxüxü ga Piripi. ⁷Rü muxëma ga duüxëgu ga ngoxogü tümawa yexmaxë rü tümacèx nitaanegü. Rü yema ngoxogü rü tagaäcü aita naxüëäcüma tümawa ínachoxü. Rü yexgumarüü ta rü muxëma ga

nawäixächigüxe rü chixeparagüxe rü tümacèx nitaanegü. ⁸Rü yemacèx poraäcü nataäëgü ga guxüma ga duüxügu ga guma iäne ga Chamáriawa. ⁹Natürü guma iänewa nayexma ga wüxi ga yatü ga Chimáügu äegaxü ga ñuxre ga taunecü norü yuümaä duüxüguxü womüxëxü ga guma iänewa. Rü nügu nixu ga na wüxi ga çacüxü cuäxü na yiixü. ¹⁰Rü guxüma meäma nüxü inarixinüë woo ga buxügu rü yaxügu. Rü ñanagürügü: —Ñaa yatü rü aixcüma nüxü nangëxma i Tupanaärü pora i taxü —ñanagürügü. ¹¹Rü naga naxinüë ga duüxügu, yerü mucüma ga taunecü rü norü yuümaä nanawomüxëë. ¹²Rü Piripi rü yema duüxügümaä nüxü nixu ga ore ga mexü ga Ngechuchu ya Cristuchiga, rü ñuxäcü na äëxgacü yiixü ya Tupana. Rü yexguma yema ore yaxögügu ga duüxügu, rü Piripi ínabaiüxëë ga yatüxü rü ngexügu. ¹³Rü nümatama ga Chimáü rü ta nayaxö, rü ínabaie. Rü inanaxügu ga Piripixü na naxümücüxü. Rü yexguma nüxü nadëuxgu ga yema cuëxruügu rü mexügu ga taxü ga Tupanaärü poramaä naxüxü ga Piripi, rü poraäcü nabaixächiaë ga Chimáü. ¹⁴Rü yema Ngechucharü ngüexügu ga Yerucharéüwa yexmagüxü rü nüxü naxinüëchiga ga meä na nayauxgüäxü ga Tupanaärü ore ga Chamáriawa. Rü yemacèx yéma nanamugü ga Pedru rü Cuáü. ¹⁵Rü yexguma Chamáriawa nangugügu ga Pedru rü Cuáü, rü naxçèx nayumüxëgu ga yema yexwaca yaxögüxü ga duüxügu, na nayauxgüäxüçèx ga Tupanaäë i Üünexü. ¹⁶Yerü yexguma noxri yaxögüägu ga yema duüxügu rü Piripi marü ínabaiüxëëmare naegagu ga Cori ga Ngechuchu, natürü taxuxünata nangu ga Tupanaäë i Üünexü. ¹⁷Rü yemacèx ga Pedru rü Cuáü naxméxmaä nüxü ningögügu ga yema yaxögüxü,

rü yexguma nanayauxgü ga Tupanaãê i Üünexü. ¹⁸⁻¹⁹Rü nüxü nadau ga Chimáü ga na duüxügüna nanguxü ga Tupanaãê i Üünexü ga yexguma Pedru rü Cuáü naxméxmaã yema duüxügüxü yangögügiugu. Rü yemacêx diêru Pedru rü Cuáüna ngixü naxãxchaü ga Chimáü rü ñanagürü nüxü: —¡Choxna rü ta penaxã i ngêma pora, na yixema tüxü chingögüxe rü ta tüxna nanguxücêx i Tupanaãê i Üünexü! —ñanagürü. ²⁰Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü nüxü: —¡Cuxrüütama iyanataxux i curü diêru, erü ngîmaã naxcêx cutaxechaü i Naãê i Üünexü i Tupana tüxna mumarexü! ²¹Cuma rü taxucürüwama cunayaxu i ngêma pora, erü curü maxü rü tama name i Tupanapêxewa. ²²¡Nüxü rüxo i ngêma curü chixexü, rü Tupanana naxcêx naca na cuxü nüxü nangechaüxücêx! Rü bexmana tá cuxü nüxü nangechaü i ngêma chixexü i cuãêwa nagu curüxîñüxü. ²³Erü nüxü chacuêx rü poraãcü cunuãêwêxe, rü ngêma curü chixexü rü cumaã inacuêx rü ñoma cupoxcuxürüü cuxü nixîxêê —ñanagürü. ²⁴Rü Chimáü nanangãxü, rü ñanagürü: —¡Pema Tupanana chauxcêx peça na tama choxü nangupetüxücêx i ngêma nüxü pixuxü! —ñanagürü. ²⁵Rü Pedru rü Cuáü rü yema Chamáriaanecüãx ga duüxügümaã nüxü nixugüe ga Cori ga Ngechuchuchiga, rü namaã nüxü nixugüe ga Tupanaärü ore. Rü yemawena rü Yerucharéücêx nawoegu. Rü namawa rü muxüne ga Chamáriaanewa yexmane ga ñanexãcüguwa rü nüxü nixuetanü ga Tupanaärü ore i mexü.

Piripi rü namagu nüxü nangau ga wüxi ga ãêxgacü ga Etiópiiaanecüãx

²⁶Rü yemawena, rü Tupanaärü orearü ngerüü ga daxücüãx rü Piripimaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —¡Rü paxa inaxüãchi

rü ñãne ya Gachawaama naxü nawa i ngêma nama i Yerucharéüwa ne daxü rü Gachawa iyariügoxü! —ñanagürü. Rü ngêma nixî i nama i dauxchitawa i ngextá taxúema íxãpataxüwa dapetüxü. ²⁷Rü inaxüãchi ga Piripi rü yema namawa naxü. Rü yexma nügü nangau namaã ga wüxi ga yatü ga Etiópiiaananguxü ga guxcüma ga yema ãêxgacüarü diêru. Rü ineãcü Yerucharéüwa naxü na Tupanaxü yanacuêxüxücêx. ²⁸Rü nachüüãnecêx nataegu, rü norü autu ga cowaru itúchigünewa narüto. Rü nawa ningúchigü ga yema ore ga Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxía ümatüxü. ²⁹Rü Tupanaãê i Üünexü rü Piripixü ñanagürü: —¡Paxa naxcêx ixü i ngêma autu! —ñanagürü. ³⁰Rü paxa yema autucêx niña ga Piripi. Rü yexguma naxütawa nanguxgu rü nüxü naxîñü ga na Tupanaärü orearü uruü ga Ichaxía ümatüxü ga orewa nangúxü ga yema ãêxgacü. Rü yexguma ga Piripi rü nüxna naca rü ñanagürü nüxü: — ¡Nüxü cucuáxü i ñacüchiga na yîxü i ngêma nawa cungúxü? —ñanagürü. ³¹Rü nüma ga ãêxgacü ga Etiópiiaanecüãx rü nanangãxü, rü ñanagürü: —¡Nuxücürüwa i nüxü chacuáxü ega taxúema chomaã inanguxüxêêgux? —ñanagürü. Rü Piripicêx naca na naxî-nagüxücêx, rü naxütawa na natoxücêx. ³²Rü yema nawa yangúchigüxü ga Tupanaärü ore ga ümatüxü, rü ñanagürü: “Rü ñoma wüxi i carneru i norü mêxwa nagagüxürüüãcü nayagagü. Rü wüxi i carneruxacü i ngêma yayoxtêxagüxüpêxewa tama aita üxürüü nachianemare, rü taxu ñanagürü. ³³Rü yexguma duüxügü poraãcü chixri namaã chopetügu rü taxúema naetüwa tachogü. ¡Rü texé tá meã nachiga tidexa ga yema duüxügü ga yemaãcü poraãcüxüchima chixexü ügüxü?

Yerü nayamèxgü na nataxuxïcèx i norü maxü i ñoma i nañewa”, ñanagürü ga yema ore ga nawa nangüxü. ³⁴Rü Piripina naca ga yema aëxgacü ga Etiópiaanecüãx, rü ñanagürü: —¡Chomaã nüxü ixu! ¿Rü texéchigagu nixi ga yadexaxü ga yema Tupanaärü orearü uruü? ¿Nügüchigagutama rü éxna toguechigagu? —ñanagürü. ³⁵Rü yexguma nanangäxü ga Piripi. Rü yematama ore ga ñmatüxümaã inanaxügü na namaã nüxü yaxuxü ga ore i mexü ga Ngechuchüga. ³⁶Rü yixcamaxüra ga yexguma inaxiyane, rü dexá iyexmaxüwa nangugü. Rü ñanagürü ga yema aëxgacü: —Nuã nangëxma i dexá. ¿Rü tama éxna inamexü na nuã choxü ícubaixëëxü? —ñanagürü. ³⁷Rü ñanagürü ga Piripi: —Ngëxguma aixcüma meãma cuyaxõxgux, rü marü name i na cuxü íchabaixëëxü —ñanagürü. Rü nanangäxü ga yema aëxgacü, rü ñanagürü: —Ngëmaácü chayaxõ na Ngechuchu ya Cristu yiixü ya Tupana Nane —ñanagürü. ³⁸Rü yexguma inayachaxächixëë ga norü autu, rü wüxigu dexächüwa nachoü. Rü Piripi inanabaixëë ga yema aëxgacü. ³⁹Rü yexguma dexáwa inachochügu, rü Tupanaãe i Ünexü rü Piripixü niga. Rü yema aëxgacü rü marü tama wena Piripixü nadau. Natürü taãëcü namagu nixü. ⁴⁰Natürü Achotowa nayangox ga Piripi. Rü yema ñanewa inaxüächi, rü nüxü nixuchigü ga ore i mexü ga guxüma ga ñanewa ñuxmata Checharéaarü nañewa nangu.

Ngechuchuaxü nayaxõ ga Chauru

9¹⁻²Rü yoxni ga Chauru rü daimaã nayaxäxünechigüama ga yema duüxügü ga Cori ga Ngechuchuaxü yaxögüxü. Rü yemacèx paigüeruxütawa naxü, rü naxcèx nüxna naca ga popera ga nüxna ägaxü na Yudfügarü

ngutaquéxepataügü ga Damacuwa yexmagünegu yaxüchigüxücèx rü yexma tümacèx nadauxücèx ga guxema yaxögüxe ga yatüxe rü ngexegü na Yerucharéüwa tüxü nagagüxücèx rü yexma tüxü yapoxcuexücèx. ³Natürü yexguma marü Damacuxü yangaicagu, rü ngürüächi meãma nüxü nabäxi ga wüxi ga omü ga poraxü ga daxüwa ibäxixü. ⁴Rü ñaxtüanegu nayangu ga Chauru, rü nüxü naxinü ga wüxi ga naga ga nüxna çagüxü ga ñaxü: —Pa Chauru Pa Chaurux, ¿tüxçüü i chowe quingëchigüxü? —ñaxü. ⁵Rü Chauru nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Rü texé quixi, Pa Corix? —ñanagürü. Rü nüma ga Cori rü nanangäxü rü ñanagürü: —Choma nixi i Ngechuchu, rü chorü duüxügü nixi i ngëma nawe quingëchigüxü. ⁶Rü inachi, rü ngëma Damacuarü ñanewa naxü! Rü ngëma rü wüxi ya yatü tá cumaã nüxü nixu na tacü tá cuxüxü —ñanagürü. ⁷Rü yema yatügü ga Chauruxü íxüümüçügüxü, rü inayanguãëgü, yerü nüxü naxinüë ga yema ore natürü taxüexüma nadaugü. ⁸Rü ñuxüchi inachi ga Chauru ga ñaxtüanewa ga íyanguxüwa, rü nidauchixetü, natürü taxüma nadau yerü nixoxetü. Rü yemacèx ga namüçügü, rü nachacüügu nayayauxächi, rü yemaácü Damacuwa nanagagü. ⁹Rü tomaëxpüx ga ngunexügu, rü nangexetü, rü tama nachibü, rü tama naxaxe. ¹⁰Rü Damacuwa nayexma ga wüxi ga yatü ga Ngechuchuaxü yaxõxü ga Ananíã ga naega. Rü Cori ya Ngechuchu naxcèx nangox, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ananíãx —ñanagürü. Rü nüma ga Ananíã nanangäxü, rü ñanagürü: —¿Tacü? Pa Corix —ñanagürü. ¹¹⁻¹²Rü nüma ga Cori nanangäxü, rü ñanagürü: —¡Dücèx, ngëma ítamü i Meã i Wëxügu äegaxüwa naxü! ¡Rü ngëma Yudapatawa naxcèx ínaca i wüxi i yatü i

Tarsucüãx i Chaurigu äegaxü! Rü nüma rü ngema ínayumüxê rü nangoxetü rü marü cuxü nadau, Pa Ananíãx, na ngêma cuxücuxü rü naxëtügu quingögüxü na wena yadauchixücèx —ñanagürü ga Cori ga Tupana. ¹³Rü yexguma yemaxü naxínügu ga Ananíã, rü ñanagürü: —Pa Corix, muxüma i duüxügü chomaã nüxü nixu i ngema yatüchiga na ñuxre i chixexü naxüxü namaã i curü duüxügü i Yerucharéüwa. ¹⁴Rü ñuxma rü paigüarü äëxgacügüarü mumaã núma naxü na ínayauxüãxücèx i guxüma i duüxügü i cuégagu yumüxëgüxü —ñanagürü. ¹⁵Natürü nüma ga Cori rü ñanagürü nüxü: —¡Ngema naxü! Erü choma chanayaxu i ngema yatü na choxü yaxuchigaxücèx namaã i togü i nachiuãnecüãxgü i duüxügü rü norü äëxgacügü, rü ngema Iraécüãxgü. ¹⁶Rü choma tá nüxü nüxü chadauxëê i ñuxre i ngúxü i tá yangexü i chauxcèx —ñanagürü ga Cori. ¹⁷Rü guma ípata ga Chauru nawa yexmanewa naxü ga Ananíã. Rü nagu naxücu, rü nüxü ningögü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Chaueneê Pa Chaurux, nüma ya Cori ya Ngechuchu ga guma namawa cuxcèx ngócü ga yexguma núma cuxüxgu, rü núma choxü namu na wenaxärü quidauchixücèx, rü cuxna nanguxücèx i Naãe i Üünexü —ñanagürü. ¹⁸Rü yexgumatama rü ñoma tacüchicutéxerüü naxëtüwa ínayi, rü yexguma wenaxärü meã nidauchixetü. Rü yexguma inachi ga Chauru, rü Ananíã ínabaiexëê. ¹⁹Rü yemawena nachibü, rü wenaxärü napora. Rü ñuxre ga ngunexügu yexma Damacugu narüxãüx namaã ga yema yaxögüxü ga yexma ächiügüxü.

Chauru rü Damacuwa nüxü nixu ga Ngechuchuchiga

²⁰Rü yexguma inanaxügü ga Chauru ga ngutaquéxepataügüwa nüxü na

yaxuchigaxü na Ngechuchu yíxü ya Tupana Nane. ²¹Rü guxüma ga yema nüxü ínüxü rü poraäcü nabaiächiaëgü, rü ñanagürügü: —¿Tama éxna ñaã yatü yíxü ga Yerucharéüwa íyayauxügüxü ga guxüma ga duüxügü ga Ngechuchuaxü yaxögüxü? ¿Rü tama éxna ñaãtama yíxü ga yema núma üxü na ínayauxüãxücèx rü ñuxüchi paigüarü äëxgacüxütawa nagagüãxücèx i duüxügü i yaxögüxü? —ñanagürügü. ²²Natürü ga Chauru rü guxü ga ngunexügu yexeraäcü tama namuüäcüma nüxü nixuchigaama ga ore ga Ngechuchuchiga. Rü inayanangeëxgüxëê ga Yudfügü ga Damacuwa yexmagüxü, yerü meãma nanangoxëê na Cristu yíxü ga Ngechuchu.

Chauru rü Yudfügü- chaxwa niña

²³Rü marü muxüma ga ngunexügu ngupetüguwena rü yema Yudfügü rü wüxigu nügümaã nagu narüxínüê na Chauruxü yamëxgüxücèx. ²⁴Natürü nüma ga Chauru rü nüxü nacuáchiga ga na yamëxgüchaüãxü. Rü yema Yudfügü rü ngunecü rü chütacü rü guma íãneärü poxeguxüärü íãxgügu Chauruxü nanëixgüxü na yamëxgüãxücèx. ²⁵Natürü ga Chauruarü ngüexügü rü chütacü rü wüxi ga pexchi ga tacügu guma íãneärü poxeguxütapüxétüwa ínanachüxüetaügüama, rü yemaäcü niña ga Chauru.

Yerucharéüwa nayexma ga Chauru

²⁶Rü yexguma Yerucharéüwa nanguxgu ga Chauru, rü yema yaxögüxümaã nangutaquéxechaü. Natürü yema yaxögüxü rü nüxü namuüê, yerü nüma nüxü nacuëxgügu rü tama aixcüma Ngechuchuaxü nayaxö. ²⁷Natürü Bernabé rü yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxütanüwa nanagaama. Rü yema

ngüexügümaã nüxü nixu ga ñuxäcü Cori ya Ngechuchuxü na nadauxü ga Chauru ga namawa, rü ñuxäcü Cori namaã na idexaxü. Rü nüxü nixu ta ga ñuxäcü Damacuwa rü tama namuüäcüma nüxü na yaxuxü ga Ngechuchuchiga. ²⁸Rü yemaäcü ga Chauru rü Yerucharéügu narüxäüx. Rü yema ngüexügü ga Tupana imugüxütanügu naxä. Rü tama namuüäcüma Cori ya Ngechuchuchigaxü nixuchigü. ²⁹Rü yema Yudfugü ga Griégugawa idexagüxümaã nidexaxü ga Chauru, rü Ngechuchuchigagu nügümaã nayaporağaexü. Natürü ga nümagü rü naxcèx nadaugüama ga ñuxäcü tá na yamèxgüäxü. ³⁰Rü yexguma nüxü yacuèxächitanügu ga yema togü ga yaxögüxü, rü Checharéawa Chauruxü nagagü. Rü yexguma yéma nangugügu rü wüxi ga wapurugu nayamuëgü rü Tarsuwa naxü. ³¹Rü yexguma rü meãma nüxü naxüpetü ga yema yaxögüxü ga guxüma ga Yudéaanewa, rü Gariréaanewa rü Chamáriaanewa. Rü yexeraäcü meã nayaxögüetanü rü aixcüma Tupana naxwèxetüäcüma meã namaxë. Rü Tupanaäë i Ünexüärü ngüxëemaã nimüetanüãma ga yema yaxögüxü.

Eneã rü narüme

³²Rü yexguma Pedru yema yaxögüxütanügu ixüägüchigüxgu, rü yema Didágu ächiügüxü ga yaxögüxütanüwa rü ta nangu. ³³Rü yexma nüxü nayangau ga wüxi ga yatü ga Eneã ga naëga ga 8 ga tauncü norü pechicagu cacü, yerü nanawäixächi. ³⁴Rü Pedru ñanagürü nüxü: —Pa Eneãx, Ngechuchu ya Cristu cuxü narümeaxë. ¡Inachi rü namexë i cuxchapenüxü! —ñanagürü. Rü yexgumatama inachi. ³⁵Rü guxüma ga yema Didäcüäxgü rü Charunacüäxgü rü nüxü nadaugü ga na inachixü ga guma yatü,

rü nüxü narüxoe ga nacümagü ga chixexü, rü Cori ya Ngechuchuwe narüxi.

Wena imaxü ga Dorca

³⁶Rü yexgumaäcüü ga iãne ga Yopewa rü iyexma ga wüxi ga Tupanaäxü yaxöxcü ga ngecü ga Tabita ga ngëga. Rü ngëma naega i Griégugawa rü Dorca ñaxüchiga nixi. Rü ngüma rü wüxi ga mecü iyixi ga ngürü üwa, rü guxügüma nüxü irüngüxëë ga yema duüxügü ga taçü nüxü taxuxü. ³⁷Rü yexgumaäcüü iyadaawe ga Dorca, rü iyu, rü ngimücügü nanamexëë ga ngüxine. Rü ipataarü daxüchiüwa yexmaxü ga ucapugu nanaxügü ga ngüxine. ³⁸Rü Yopëarü ngaicamana nayexma ga guma iãne ga Didá ga Pedru nawa yexmane. Rü yema yaxögüxü ga Yopecüäx rü nüxü nacüxgü ga Didáwa na nayexmaxü ga Pedru. Rü naxcèx yéma nanamugü ga taxre ga yatü ñaxümaã: —¡Rü paxa toxcèx nuã naxü! —ñaxümaã. ³⁹Rü yexguma ga Pedru rü nawe narüxü. Rü yexguma ínanguxgu, rü yema ucapu ga yema yueta nawa yexmaxüwa nanagagü. Rü guxüma ga yutegüxü rü Pedruxü ínachomaëguächi, rü naxauxe, rü nüxü nayawëgü ga yema naxchirugü ga Tabita nüxü íxüxüxü ga yexguma namaüxgu. ⁴⁰Rü Pedru rü düxétüwa nanamugü ga guxüma. Rü inacaxápüxü, rü nayumüxë. Rü ñuxüchi ngüxcèx nadauegu ga yema yuxcü, rü ñanagürü: —Pa Tabitax, ¡Írüda! —ñanagürü. Rü yexguma rü iyadauchixetü, rü Pedruxü idau, rü íürüto. ⁴¹Rü yexguma ngüxmëxgu nayayauxächi, rü ngüxü inachixëë. Rü ñuxüchi naxcèx naca ga yema yaxögüxü rü yema yutegüxü, rü maxüxcü nüxü ngüxü nawéx. ⁴²Rü guxüma ga yema duüxügü ga Yopewa yexmagüxü rü nüxü nacüächigagü ga yema. Rü Cori ga Ngechuchuaxü nayaxögü ga muxüma.

⁴³Rü muxüma ga ngunexü Yopegu narüxäüx ga Pedru napatagu ga Chimáü ga naxchëxmüärü paxëwa puracüxü.

Pedru rü Cornériuchiga

10 Rü ìāne ga Checharéawa nayexma ga wüxi ga yatü ga Cornériugu äegacü. Rü 100 ga Itáriaanecüäx ga churagüarü capitáü nixí. ²Rü nüma nixí ga wüxi ga yatü ga meāma Tupanaāxü yaxöcü. Rü wüxigu namëxmaā rü naxäcügümaā Tupanaxü nangechaüğü. Rü mucüma ga norü dīerumaā nüxü narüngüxëë ga duüxüğü ga Yudfugü ga tacü nüxü taxuxü. Rü guxüguma nayumüxë rü Tupanamaā nidexa. ³Rü wüxi ga ngunexü ga yexguma tomaëxpüxarü orawa nanguxchaüğü ga yáuanecü, rü nangoxetü. Rü meāma nüxü nadau ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngerüü ga daxücüäx ga yema ucapu ga nawa nayexmaxügu ücuxü. Rü ñanagürü nüxü: —Pa Cornériux —ñanagürü. ⁴Natürü nüma ga Cornériu rü meāma nüxü nadawenü, rü poraacü namüäcüma nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü cunaxwëxe, Pa Corix? —ñanagürü. Rü nanangäxü ga yema orearü ngerüü ga daxücüäx, rü ñanagürü: —Curü yumüxëgü rü Tupana marü cuxü nüxü naxínü, rü cumaā nataäe na ñuxäcü nüxü curüngüxëëxü i duüxüğü i tacü nüxü taxuxü. ⁵—;Rü chanaxwëxe i Yopewa cunamugü i ñuxre i yatüğü na naxcëx yacagüxücëx i wüxi i yatü i Chimáü i Pedrugu äegaxü! ⁶—Rü to i Chimáü i naxchëxmüärü paxëwa puracüxüpatawa nangëxma rü ngëxma nape. Rü yima napata rü taxtü i taxücutüwa nangëxma —ñanagürü. ⁷Rü yexguma nüxna iyanatauxgu ga yema orearü ngerüü ga namaā yéma idexaxü, rü Cornériu rü naxcëx naca ga taxre ga norü puracütanüxü rü wüxi ga churara ga meā naga ñnüxü ga meā

Tupanaāxü yaxöxü. ⁸Rü namaā nüxü nixu ga guxüma ga yema nüxü nadauxü, rü ñuxüchi Yopewa nanamugü. ⁹Rü moxüäcü ga yexguma namagu naxiyane rü marü Yopexü yangaicagügu ga yema duüxüğü ga Cornériu yéma mugüxü, rü Pedru rü daxü naxí ga ípataétüwa na yéma nayumüxëxücëx. Rü tocuchiarü oragu nixí ga yexguma. ¹⁰Rü nataiya, rü nüxü nachixëga ga na nachibüxü. Rü yexguma norü ñna ñnaxügüyane, rü nangoxetü ga Pedru. ¹¹Rü nüxü nadau ga na yangoxnaxü ga nañnetüwe, rü yéma ínarüxí ga wüxi ga naxchiru ga ñoma wüxi ga taxü ga naxchápenuüüü ixixü. Rü norü ägümücüpëxewa naxätüxü rü yemaäcü ínarüchüxüie ñuxmata ñaxtüanewa nangu. ¹²Rü yemagu ínarüchüxüewetaxü ga nagüxüraüxü ga naëxüğü, rü äxtapegü, rü werigü. Rü yema naxchápenuüüwa nayexma ta ga tacü ga tama nangöxgüxü ga Yudfugü. ¹³Rü Pedru nüxü naxínü ga Tupanaga ga nüxü ñaxü: —Pa Pedrux ;Inachi, rü ta imëx, rü nangöx! —ñaxü. ¹⁴Rü Pedru nanangäxü rü ñanagürü: —Taxucürüwa nixí, Pa Corix, erü taguma chanangöx i tacü i toxcëx äüächixü —ñanagürü. ¹⁵Rü yexguma ga yema Tupanaga, rü wenaxärü ñanagürü: —Ngëma choma chamexëëxü rü tama name i äüächi nüxü cuwogü —ñanagürü. ¹⁶Rü tomaëxpüxcüna yemaäcü nangupetü. Rü yexguma wenaxärü daxü nachüxnagü ga yema naxchápenuüü namaā ga guxüma ga nawa yexmagüxü. ¹⁷Rü poraacü nagu narüxínü ga Pedru ga tacüchiga na yixü ga yema nüxü nadauxü ga yexguma nangoxetügu. Rü yemagu ínaxínüyane, rü guma ípataëxwa nangugü ga yema yatüğü ga Cornériu yéma mugüxü ga naxcëx ícaetanüxü ga Chimáüpatata. ¹⁸Rü yéma naxcëx ínacagü rü aixcüma yexma nape ga wüxi ga yatü ga Chimáü ga

Pedругu āegaxū. ¹⁹Rū Pedru nagu írūxīnūyane ga yema nūxū nadauxū ga yexguma nangoxetūgu, rū Tupanaāē i Ūūnēxū rū űanagūrū nūxū: —Ngēāgū nixī i tomaēxpūx i yatūgū i cuxcēx daugūxū. ²⁰—Ĵnachi, rū írūxī, rū tama cuxoegaāēācūma nawe rūxū! Erū choma nixī i nūma chanamugūxū —űanagūrū. ²¹Rū yexguma naxcēx Ĵnarūxī ga Pedru, rū űanagūrū nūxū ga yema yatūgū: —Choma nixī i chauxcēx pedaugūxū. ĴRū űaciwa nuā pexī? —űanagūrū. ²²Rū nūmagū nanangāxūgū, rū űanagūrūgū: —Capitāū ya Cornériuxūtawa ne taxī rū nūma nixī i nuā toxū namugūxū. Rū wūxi ya yatū ya mecū nixī, rū Tupanaxū nangechaū. Rū guxūma i Yudfugū nūxū nangechaū i nūmax. Rū wūxi ga Tupanaārū orearū ngeruū ga daxūcūāx nanamu na cuxcēx toxū yacaxēēxūcēx ga Cornériu rū napatawa cuxūxūcēx rū nūxū na naxīnūxūcēx i curū ore —űanagūrūgū. ²³Rū yexguma nanachocuxēē ga Pedru, rū yexma nanapēgūxēē ga yema chūtaxūgu. Rū moxūācū inaxīāchi rū nawe narūxū ga Pedru. Rū Ĵnayaxūmūcūgū ga űuxre ga Yopecūāx ga yaxōgūxū. ²⁴Rū moxūācū Checharéawa nangugū ga ngextā Cornériu Ĵnanguxēēxūwa namaā ga guxūma ga natanūxūgū rū namūcūgū ga nūxū nangechaūgūxū ga nūxna naxuxū. ²⁵Rū yexguma Cornériupatawa nanguxgu ga Pedru, rū Ĵāxtūwa naxcēx naxū ga Cornériu, rū Pedrupēxegu nayacaxāpūxū, rū nūxū nicuēxūū. ²⁶Natūrū ga Pedru rū Ĵnaxchixēē rū űanagūrū: —ĴInachi! Rū choma rū ta cuxrūū duūxūmare chixī rū tama Tupana chixī —űanagūrū. ²⁷Rū nūgūmaā yadexagūācūma wūxigu nichocu. Rū Pedru yēma namaā Ĵnayarūxū ga muxūma ga duūxūgū ga yexma ngutaquēxegūxū. ²⁸Rū yexguma ga Pedru rū űanagūrū

nūxū ga yema duūxūgū ga yexma ngutaquēxegūxū: —Pema nūxū pecuēx i toma i Yudfugūcēx rū nangēxma i torū mugū i toxna nachūxuxū na pemaā tangutaquēxegūxū, rū pepatagu na tachocuxū. Natūrū Tupana choxū nangoxetūxēē rū choxū nūxū nadauxēē na tama namexū na ngēmaācū nagu na charūxīnūxū pemaā. ²⁹Rū ngēmacēx tama chaxōcūma nūma chaxū i ngēxguma chauxcēx pengemagu. Rū űuxma rū chanaxwēxe i chomaā nūxū pixu na űacūcēx chauxcēx pengemaxū —űanagūrū. ³⁰Rū Cornériu nanangāxū, rū űanagūrū: —Marū āgūmūcū i ngunexū nangupetū ga űūxgumaācū ga tomaēxpūxarū oragu ga yáuanecū, rū nuā chopatawa chayumūxē erū guxūguma ngēmaācū chanaxū. Rū yexguma chayumūxēgu rū changoxetū, rū chauxcēx nangox ga wūxi ga yatū ga Ĵyaurachirucūūxū. ³¹—Rū űanagūrū choxū:

“Pa Cornériux, Tupana marū nūxū naxīnū i curū yumūxē rū cumaā nataāē na űuxācū nūxū curūngūxēēxū i duūxūgū i űacū nūxū taxuxū. ³²—ĴRū Yopewa namugū i űuxre i yatūgū na naxcēx yacagūxūcēx i Chimāū i Pedругu āegaxū! Rū to i Chimāū i naxchēxmūārū paxēēwa puracūxūpatagu pexū. Rū yima napata rū taxtū i taxūcutūwa nangēxma”, űanagūrū choxū. ³³Rū yemacēx rū yexgumatama paxa cuxcēx yēma chanamugū, rū cuma rū mexū toxcēx cuxū erū nūma cuxū. Rū űuxma i guxāma i toma rū Tupanapēxewa tangēxmagū. Rū nūxū taxīnūēchaū i guxūma i ngēma ore i Cori namaā nūma cuxū muxū na tomaā nūxū quixuxūcēx —űanagūrū ga Cornériu.

Pedru rū Cornériupatawa nūxū nixu ga Ngechuchigga

³⁴Rū yexguma Ĵnaxūgū ga Pedru ga na yadexaxū, rū űanagūrū:

—Ñuxma waxi nixí i nüxü chacuáxü na Tupanacèx nawüxiguxü i guxüma i duüxügü erü nüma rü aixcüma guxáxüma nangechaü. ³⁵—Rü nüma rü wüxichigü i nachüãñewa nanade i ngëma duüxügü i nüxü ngechaügüxü rü mexü ügüxü. ³⁶—Rü nüma ga Tupana rü Yudfugütanüwaxíra nanamu ga norü ore rü marü nüxü nixu na tüxü nüxü nangechaüxü i tóru pecadugü i ngëxguma Cristu ya guxáaru Cori ixícüaxü yaxögügu. ³⁷—Pema rü meäma nüxü pecuèx na ñacü ngupetüxü ga guxüwama ga Yudfugüaru naänewa. Rü noxri ga Cuáü rü nüxü nixu na Tupana naxwèxexü na ínbaiüxü ga duüxügü. Rü yemawena ga Ngechuchu rü Gariréañewa inanaxügü ga duüxügümaã nüxü na yaxuxü ga ore i mexü. ³⁸—Rü pema nüxü pecuèx ga ñuxácü Tupana na naporaxëexü ga Ngechuchu ya Nacharétucüãx yerü nüxna nanaxã ga Naãe i Üünexü. Rü nüma ga Ngechuchu rü mexü naxü ga yema íyaxügüxüwa, rü nanameëxëe ga guxüma ga yema duüxügü ga ngoxoãxgüxü. Rü yemaäcü nanaxü yerü Tupana nüxü narüngüxëe. ³⁹—Rü toma nixí ga nüxü tadaugüxü rü nüxü tixuchigaxü i guxüma ga naxüxü ga Ngechuchu ga Yudéañewa rü Yerucharéüaru íañewa. Rü yemawena rü nayamëxgü rü curuchawa nayapotagü. ⁴⁰—Natürü ga Tupana rü tomaëxpüx ga ngunexü ngupetügu rü wena nanamaxëe rü toxçèx nanangoxëe. ⁴¹—Natürü tama guxü ga duüxügüçèx nangox. Rü toxçèxícátama nangox ga toma ga üpamama Tupana toxü dexe na nüxü tixuxüçèx i Ngechuchuchiga. Rü yexguma marü yuwa ínadaxguwena rü namaã tachibüe rü namaã taxaxegü. ⁴²—Rü nümatama ga Ngechuchu toxü nimugü na duüxügümaã nüxü tixuxüçèx na Tupana marü ãëxgacüxü yangucuchixëexü na guxü i duüxügüaru

ngüüruü na yíixüçèx. Rü nüma ya Ngechuchu nixí i tóru maxüxü nangugüxü, rü nüma tá nixí i guxü i duüxügü i maxëxü rü yuexüxü yacagüxü naxçèx i norü maxüchiga. ⁴³—Rü üpamamatama guxüma ga Tupanaaru orearu uruügü rü Ngechuchuchiga nidexagü, rü ñanagürügü: “Rü nüma tá nüxü nüxü nangechaü i norü pecadugü i guxüma i duüxügü i nüxü yaxögüxü”, ñanagürügü.

Tupanaãe i Üünexü rü yema duüxügü ga tama Yudfugü ixügüxütanüwa nangu

⁴⁴Rü yexguma íyadexayane ga Pedru, rü Tupanaãe i Üünexü nüxna nangu ga guxüma ga yema yéma irüxñtüëxü ga yema ore. ⁴⁵Rü yema yaxögüxü ga Yudfugü ga Pedrumaã yéma íxü, rü poraäcü nabaixächíãëgü yerü Tupanaãe i Üünexü rü nüxna rü ta nangu ga yema duüxügü ga tama Yudfugü ixügüxü. ⁴⁶Rü nüxü naxñtüe ga to ga nagawachigü na yadexagüxü, rü Tupanaxü na yacuëxüügüxü. ⁴⁷Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü: —¿Éxna nangëxmaxü i texé na nüxna nachuxuxü i na ínbaiüxü i ñaã duüxügü i marü taxrüü Tupanaãe i Üünexü nüxna nguxü? —ñanagürü. ⁴⁸Rü nanamu na Ngechuchu ya Cristuégagu na ínbaiüxü ga yema duüxügü ga yexwaca yaxögüxü. Rü yexguma Pedruxü nacëxügü na yexma naxáüxüçèx ga ñuxre ga ngunexü.

Pedru rü Yerucharéüwa yexmagüxü ga yaxögüxümaã nüxü nixu ga ñacü na ngupetüxü ga Checharéawa

11 Rü yema ngüexügü ga Ngechuchu imügüxü rü yema yaxögüxü ga Yudéagügüxü, rü nüxü nacuéchigagü na yema tama Yudfugü ixügüxü rü ta nayauxgüãxü ga Tupanaaru ore. ²Natürü yexguma

Yerucharéüwa nanguxgu ga Pedru, rü ñuxre ga Yudúgü ga yaxögüxü rü Pedruxü nixugüe. ³Rü ñanagürügü: —¿Rü tūxcüü natanüwa cuxü i ngēma tama Yudúgü ixīgüxü, rü namaã cuchibü? —ñanagürügü. ⁴Rü Pedru meäma namaã nüxü nixu ga guxüma ga tacü na ngupetüxü, rü ñanagürü nüxü: ⁵—Choma rü Yopearü ñanewa chayexma, rü yexguma íchayümüxēyane, rü changoxetü. Rü nüxü chadau ga wüxi ga naxchápenuürüü ixixü ga norü ägümücüpéxewa ätūxüxü ga írūchüxüxü ñuxmata chauxütawa nguxü. ⁶—Rü meäma nüxü chadawenü na nüxü chadauxücèx na tacü yexmaxü ga aixepewa. Rü nüxü chadau ga naxünagü ga ixägümücüpaxü rü naëxügü ga idüraexü, rü äxtapegü rü werigü. Rü yema naxchápenuüwa nayexma ta ga tacü ga tama ingóxü, erü taxcèx i yixema i Yudúgü rü naxäüachi. ⁷—Rü nüxü chaxinü ta ga Tupanaga ga choxü ñaxü:

“¡Inachi! Pa Pedrux. ¡Rü ta imèx, rü nangōx!” ñaxü. ⁸—Natürü choma chanangäxü, rü ñacharügü:

“Taxucürüwa nixi, Pa Corix, erü taguma chanangōx i tacü i toxcèx äüächixü”, ñacharügü. ⁹—Rü yexguma wenaxärü ñanagürü choxü ga yema Tupanaga ga daxüwa inaxüxü:

“Ngēma choma i Tupana chamexēxü, rü tama name i äüächü nüxü cuwogü”, ñanagürü. ¹⁰—Rü tomaëxpüxcüna yemaäcü nangupetü, rü yexguma wenaxärü daxü nachüxnagü ga yema naxchápenuü namaã ga guxüma ga nawa yexmagüxü. ¹¹—Rü yexgumatama guma i ga nawa chayexmanewa nangugü ga tomaëxpüx ga yatügü ga Checharéawa ne mugüxü ga chauxcèx daugüxü. ¹²—Rü Tupanaäe i Ünexü choxü namu na nawe charüxüxücèx woo tama Yudúgü na yixīgüxü ga yema

duüxügü. Rü chomaã ta yéma naxi ga ñaã 6 ga yaxögüxü. Rü napatawa tangugü ga guma yatü ga Cornériu, rü yexma tachocu. ¹³—Rü tomaã nüxü nixu ga ñuxäcü na napatawa nüxü nadauxü ga Tupanaärü orearü ngerüü ga daxüüäx ga yexma chixü ga ñaxü nüxü:

“¡Yopewa namugü i yatügü na naxcèx yacagüxücèx i Chimáü i Pedrugu äegaxü! ¹⁴—Rü nüma tá cumaã nüxü nixu na ñuxäcü tá cuma rü guxü i cupatagugüxümaã penayaxuxü i pertü maxü i taguma gúxü”, ñanagürü nüxü. ¹⁵—Rü yexguma ichanaxügüga ga na chidexaxü, rü nüxna nangu ga Tupanaäe i Ünexü, yexgumarüü ga noxri tūxna nanguxgurüü. ¹⁶—Rü yexguma ga choma rü nüxna chacuèxächü ga Cori ya Ngechucharü ore ga yexguma ñaxgu:

“Rü aixcüma nixi ga Cuáü ga dexáwamare ínabaiüxēäxü, natürü i pema rü Tupanaäe i Ünexü tá pexna nangu”, ñaxgu. ¹⁷—Rü pema nüxü pecuèx na ñuxäcü Tupana tūxna nanguxēxü ga Naäe i Ünexü i yixema na Cori ya Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögüxü. Rü ñuxma na taxriüü Tupana yema duüxügüna nanguxēxü ga Naäe i Ünexü, ¿rü ñuxücürüwa i choma i nüxü chaxoxü na naga chaxinüxü ya Tupana? —ñanagürü ga Pedru. ¹⁸Rü yexguma yema orexü naxinüègu ga yema yaxögüxü ga Yerucharéücüäx, rü nachianegümare. Rü Tupanaxü nicuèxüügü. Rü ñanagürügü: —Rü ngēmawa nüxü tacuèx na Tupana tūxü dexü ya yixema woo tama Yudúgü ixīgüxe. Rü ngëxguma nüxü tarüxoego i tümaärü chixexü rü Tupanacèx tadaugüga, rü nüma tūxna nanaxä i maxü i taguma gúxü —ñanagürügü.

Yaxögüxü ga Äütioquíawa yexmagüxüchiga

¹⁹Rü yexguma Etébaüxü yamëxgüguwena, rü norü uwanügü

poraäcü nawe ningëxütanü ga yema yaxögüxü. Rü yemacèx nügü nawoone. Rü Peníchiawa, rü Chiprewa rü Aütioquíawa nabuxmü. Rü yéma nüxü nixugüe ga ore ga mexü ga Ngechuchuchiga. Natürü Yudfugümaäxícatama nüxü nixugüe ga yema ore rü tama ga togümaä. ²⁰ Natürü yéma Aütioquíawa nangugü ta ga ñuxre ga togü ga yaxögüxü ga Chíperecüäx, rü Chirenecüäx. Rü nümagü rü yema tama Yudfugü ixíngüxümaä rü ta nüxü nixugüe ga ore i mexü i Cori ya Ngechuchuchiga. ²¹ Rü Tupana nüxü narüngüxëë, rü nanaporaexëë. Rü yemacèx muxüma ga yema duüxügü rü nüxü narüxoe ga nuxcümaüxü ga nacümagü, rü Cori ya Ngechuchuaxü nayaxögü. ²² Rü yexguma yemaxü nacuéchigagüga ga yema yaxögüxü ga Yerucharéüwa yexmagüxü, rü Aütioquíawa nanamugü ga Bernabé. ²³ Rü yexguma yéma nanguxgu ga Bernabé, rü nüxü nadau ga ñuxäcü Tupana nüxü na rüngüxëëxü ga yema yaxögüxü ga Aütioquíacüäx, rü poraäcü namaä nataäë. Rü nayaxucüxëgü ga guxüma na meäma Cori ya Ngechuchuwe naxíamaxücèx, rü taguma nüxü naxoëxücèx. ²⁴ Yerü nüma ga Bernabé rü wüxi ga yatü ga mecü nixí. Rü aixcüma Tupanaäë i Üünexü rü nawa nayexma, rü napora ga norü öwa. Rü yemacèx muxüchixüma ga duüxügü rü Cori ya Ngechuchucèx naxí rü nüxü nayaxögü. ²⁵ Rü yemawena ga Bernabé rü Tarsuwa naxü na Chaurucèx yadauxücèx. ²⁶ Rü yexguma nüxü iyangauxgu, rü Aütioquíawa nanaga. Rü wüxi ga taunecü wüxiwa yéma nayexmagü namaä ga yema yaxögüxü. Rü nanangüxëë ga muxüchixüma ga duüxügü. Rü Aütioquíawa nixí ga inaxügüxü ga duüxügü na Cristutanüxümaä na naxugüäxü ga yema yaxögüxü. ²⁷ Rü

yexgumaücüü Yerucharéüwa ne naxí ga ñuxre ga Tupanaärü orearü uruügü rü Aütioquíawa naxí. ²⁸ Rü natanüwa nayexma ga wüxi ga orearü urü ga Agabu ga naega. Rü nanangutaquëxëë ga yema yaxögüxü ga Aütioquíawa yexmagüxü. Rü yema ngutaquëxewa rü inachi ga Agabu rü Tupanaäë i Üünexü nanamu ga na yadexaxü, rü ñanagürü: —Wüxi i taiya i taxü tá ínangu i guxü i ñaä nachüüanewa —ñanagürü. Rü aixcüma ínangu ga yema taiya ga yexguma Cáudiü äëxgacü ixíxgu. ²⁹ Rü yexguma ga yema yaxögüxü ga Aütioquíawa yexmagüxü, rü marü wüxigu nagu narüxíniüë na yéma ngíxü namugüxücèx ga díëru na nüxü nangüxëëgüxücèx ga yema yaxögüxü ga Yudéaanegu ächüügüxü. Rü wüxichigü ngíxü inaxä ga díëru yexgumarüü ga ñuxre ga nüxü yexmacü. ³⁰ Rü yemaäcü nanaxügü, rü Bernabé rü Chaurumaä yéma ngíxü namugü ga yema díëru naxcèx ga yema yaxögüxüärü äëxgacügü ga Yudéaanewa yexmagüxü.

Äëxgacü ga Erode rü Chaütiáguxü nimèx rü Pedruxü napoxcu

12 Rü yexgumaücüü inanaxügü ga äëxgacü ga Erode ga na ínayauxüäxü ga ñuxre ga yaxögüxü ga Yerucharéücüäx na napoxcuëxücèx. ² Rü norü churaragüxü namu na taramaä Chaütiágu ga Cuáüëneëxü yamëxgüxücèx. ³ Rü yexguma nüxü nadëuxgu ga Erode ga norü me na yiixü ga Yudfugü ga yema na naxixü, rü norü churaragüxü namu na Pedruxü rü ta yayauxgüxücèx. Rü yema nangupetü ga Yudfugüärü peta ga Üpetüchigagu ga yexguma päü ga ngearü puxëëruüäxü nangöxgügu. ⁴ Rü yexguma Pedruxü yayauxgügu, rü poxcupataügu nayatëxcuchi. Rü ñuxüchi ga Erode rü nanamu ga ägümücütücumü ga norü churaragü na nüxna nadaugüxücèx.

Rü wüxitücümüwachigü rü nayexma ga ägümücü ga churaragü. Rü yemaäcü nanaxü ga Erode, yerü nagu narüxīnū ga yema petawena guxū ga duūxūgüpéxewa na nagaäxücèx na yamèxgüäxücèx. ⁵Rü yemaäcü ga Pedru rü poxcupataūwa nayexma rü churaragü rü meäma nüxna nadaugü. Natürü ga yema yaxögüxū ga Yerucharéüçāx rü poraäcü nayümüxégü, rü Tupanana naxcèx nacagü.

Tupana rü Pedruxū ínanguxuchixèè ga poxcupataūwa

⁶Rü yematama ga chütaxūgu naxūpa ga yema ngunexū ga Erode duūxūgüpéxewa nagaxchaūxū, rü taxre ga churaragiartü ngāxūwa nape ga Pedru. Rü taxre ga cadenamaā ninèlxgüchacüü. Rü togü ga churaragü ga dauxūtaexū nüxna nadaugü ga poxcupataūarü iāx. ⁷Rü ngürüächi yema poxcupataūwa nangox ga wüxi ga orearü ngeruū ga daxüçūāx ga Coriarü. Rü poraäcü nangóone ga guma poxcupataūwa. Rü yema orearü ngeruū Pedruxū nacuxagü, rü nanabaixächixèè. Rü ñanagürü: —¡Paxama írüda! —ñanagürü. Rü yexgumatama íniwègü ga guma cadena ga Pedru namaā inèlxgüchacüü. ⁸Rü Pedruxū ñanagürü ga yema orearü ngeruū: —¡Rü icüxcuchichiru rü nacuaixcu i curü chapatu! —ñanagürü. Rü yemaäcü nanaxü ga Pedru. Rü ñanagürü ta: —¡Rü icüxcuchi i curü gāuxüchiru, rü chowe rüxū! —ñanagürü. ⁹Rü nawe narüxū ga Pedru. Rü tama nüxū nacüèx ga aixcūma na yīxū ga yema orearü ngeruū namaā üxū. Rü naxcèx rü nangoxetümare. ¹⁰Rü nüxū nachopetü ga nüxīraūxū ga dauxūtaexū, rü ñuxüchi ga yema to ga dauxūtaexū. Rü yexguma nawa nangugügu ga yema iāx ga áchumenèxānaxcèx ga ítamūwaama

üxū, rü nüèchama niwāxna. Rü ínachoxū. Rü yexguma marü wüxi ga ítamū inaxīxgu, rü nüxna inayarütaxu ga yema orearü ngeruū. ¹¹Rü yexguma nüxū nicüèxächi ga Pedru, rü nügümaā ñanagürü: —Ñuxma waxi i nüxū chacuáxū na aixcūma Cori ya Tupana núma namuxū i norü orearü ngeruū na Erodeméxewa choxū napuxū, rü nawa choxū ínanguxuchixèèxū i guxūma i ngēma chomaā naxügüchaūxū i ngēma Yudfugü i tama yaxögüxū —ñanagürü. ¹²Rü yexguma yemaxū yacuèxächigu ga Pedru, rü ngipatawa naxū ga wüxi ga ngecü ga Mariagu ägacü. Rü ngīma iyixī ga Cuáü Marcu naē. Rü yēma nangutaquéxegü ga muxūma ga duūxūgü ga yēma yumüxégüxū. ¹³Rü iāxtüarü poxeguxūārü iāxwa, rü: —Tu tu tu —ñanagürü ga Pedru. Rü wüxi ga pacü ga Rode ga ngēga íyadau. ¹⁴Rü yexguma nagawa nüxū nacüèxgu ga na Pedru yīxū, rü ngürü taäēmaā rü íyañamare na nüxū yanaxuxū ga na Pedru yīxū ga iāxtüarü iāxgu chicü. Rü tama iyawāxna ga iāx. ¹⁵Rü yema yexmagüxū rü: —Cungēäēmare —ñanagürügü ngīxū. Natürü ngīma rü: —Aixcūma nixī —ngīgürügü. Rü yexguma ñanagürügü: —Maneca tama nüma nixī. Rü norü dauruū i daxüçūāxmare nixī —ñanagürügü. ¹⁶Natürü ga Pedru rü yoxni iāxwa: —Tu tu tu —ñanagürüama. Rü yexguma naxcè x yawāxnaāgu rü nüxū nadaugügu ga Pedru na yīxū, rü nabaixächiaégü. ¹⁷Natürü nüma naxunagüméxè, rü naxméxmaā nayanachianexèégü. Rü namaā nüxū nixu na ñuxäcü Cori ínanguxuchixèèxū ga poxcupataūwa. Rü ñanagürü ta: —¡Chaütīágumaā rü ngēma togü i yaxögüxūmaā nüxū pixu i ngēma ore! —ñanagürü. Rü yexguma inaxūächi, rü toxnamana naxū. ¹⁸Rü yexguma yangunegu, rü yema churaragü ga

poxcupataūwa dauḡūtaegūxū rū poraācū nanaxīxāchīāēgū yerū tama nūxū nacuēxgū ga ṭacū na ngupetūxū namaā ga Pedru. ¹⁹Rū yemacèx ga Erode rū yema churaragūxū namu na Pedrucèx yadaugūxūcèx. Rū yexguma taxuxūūma iyangaugūgu, rū Erode rū yema churaragūgutama nananguxēē na nayuexūcèx. Rū yemawena ga Erode rū ínaxūxū ga Yudéaanewa, rū Checharéagu nayaxāchiū.

Nayu ga Erode

²⁰Rū Erode rū namaā nanu ga Tirucūāxgū rū Chi-dāūcūāxgū. Natirū ga yema Tirucūāxgū rū Chidāūcūāxgū rū naxcèx nadaugū na nūxācū Erodexū nangūxmūxēēgūxū, yerū Erodexiūānewa nixī ga nayauxgūāxū ga nabū. Rū yemacèx wūxi ga Erodearū duūxū ga āēxgacū ga Batumaā naxāmūcūgū na nūxū nangūxēēxūcèx na Erodemaā yadexagūxūcèx. ²¹Rū Erode rū namaā inaxuneta ga wūxi ga ngunexū na namaā yadexaxūcèx. Rū yexguma yema ngunexū ga nagu inaxunetaxūwa nanguxgu, rū yema Tirucūāx rū Chidāūcūāx rū Erodexūtawa nangugū. Rū nicuxcuchi ga Erode ga norū āēxgacūchiru, rū norū tochīcaxūwa narūto, rū duūxūgūmaā nūxū nixu ga norū ore. ²²Rū yexguma ga guxūma ga yema duūxūgū rū tagaācū nānagūrūgū: —Nāā āēxgacū rū tama duūxūārū dexarūū nixī i norū dexa, natirū nōma Tupanaārū dexarūū nixī —nānagūrūgū. ²³Rū Erode rū yema duūxūgūārū oremaā nataāē, rū tama Tupanaxū nicuēxūūchaū ga nūxācū Tupana nūxū narūngūxēēxū. Rū yemacèx wūxi ga Tupanaārū orearū ngeruū ga daxūcūāx rū yexgumatama Erodexū niḡaaawexēē. Rū ōxmīgū nanangōx, rū yemamaā nayu. ²⁴Natirū yema yaxōgūxū rū yexeraācū guxūwama nūxū nixugūe ga

Cori ga Tupanaārū ore. Rū muxūchixū ga duūxūgū nūxū nayaxōgū. ²⁵Rū yexguma marū yanguxēēāgu ga norū puracū ga Chauru rū Bernabé, rū ínachoxū ga Yerucharéūwa, rū wenaxārū Aūtioquíacèx nawoegu. Rū nayagagū ga Cuāū Marcu.

Bernabé rū Chauru rū inanaxūgūe ga to ga nachīūānewa na nangegūāxū ga Tupanaārū ore

13 Rū yema yaxōgūxū ga Aūtioquíawa yexmagūxūtanūwa rū nayexma ga nūxre ga yatūgū ga Tupanaārū orearū uruūgū, rū nūxre ga yatūgū ga Tupanaārū orewa nguxēētaegūxū. Rū yematanūwa nayexma ga Bernabé, rū Chimāū ga Waxwegu āegaxū, rū Dúchiu ga Chireneccūāx, rū Manaē ga wūxigu āēxgacū ga Erodemaā yaexū, rū Chauru. ²Rū wūxi ga ngunexū ga yexguma Coricèx ínangutaquēxegūgu rū tama nachibūēācūma ínayumūxēgūguyane, rū Tupanaāē i Ūinexū rū nānagūrū nūxū: —¡Choxna penamugū i Chauru rū Bernabé na naxūgūāxūcèx i ngēma puracū i choma nawa chanamugūchaūxū! —nānagūrū. ³Rū yexguma nūxū nachauegu ga tama nachibūēācūma na nayumūxēgūxū, rū Chauru rū Bernabéētūgu naxūmēxgū ga yema yaxōgūxū, rū nūxūchi inanamuāchitanū na naxūgūāxūcèx ga Tupanaārū puracū.

Chiprewa naxī ga Bernabé rū Chauru

⁴⁻⁵Rū Tupanaāē i Ūinexū rū inanamuāchitanū ga Bernabé rū Chauru. Rū íāne ga Cheúchiawa naxī, rū gumaārū türewa inaxīāchi, rū capaxū ga Chiprewa naxī. Rū Cuāū Marcu nawe narūxū na nūxū nangūxēēxūcèx. Rū yexguma Charamína ga íāneārū türewa nangugūgu, rū inanaxūgūe ga nūxū na yaxugūxū ga Tupanaārū ore

ga Yudfugüariü ngutaquéxepataügiüwa.
⁶Rü guxügu nixiägütanü ga yema capaxüwa ñuxmata Papu ga iñewa nangugü. Rü yéma namaã inayarüxi ga wüxi ga Yudü ga yuüxü ga Barechügu äegaxü. Rü nüma rü wüxi ga idoratëxáxü nixi yerü nügü yaxuxgu rü aixcüma Tupanaärü orearü urüü nixi. ⁷Rü nayexma ga yema capaxüärü äëxgacü ga Chérquiü Paurugu äegaxü. Rü nüma nixi ga wüxi ga yatü ga meã naäëxü cuácü. Rü yema yuüxü rü guma äëxgacüarü ngüxëëruü nixi. Rü nüma ga äëxgacü rü norü duüxügüxü namu na Chauru rü Bernabécëx yacagüxücëx, yerü nüxü naxinüchaü ga Tupanaärü ore. ⁸Natürü yema yuüxü ga Griégugawa Erimínugu äegaxü, rü Chauru rü Bernabéna nayanuxü na Tupanaärü orexü yaxugüxü. Yerü tama nanaxwëxe na yaxöõxü ga guma äëxgacü. ⁹⁻¹⁰Natürü ga Chauru ga Paurugu ta äegaxü, rü aixcüma Tupanaãe i Üünexü nawa nayexma. Rü nüma ga Pauru rü meãma nüxü nadawenü ga yema yuüxü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Idoratëxáxü Pa ngoxo Nanex, cuma rü chixëxüicatama cuxüxchaü, rü naxchi cuxai i guxüma i mexü. ¿Ñuxgura tá ta i nüxü curüxoxü na ícuyatóxëëxü i Cori ya Tupanaärü ore i aixcüma ixixü? ¹¹—Ñuxmatátama cuxü napoxcu ya Cori ya Tupana. Rü tá cungexetü, rü ñuxre i ngunexügu rü täütáma nüxü cudau ya üëxcü —ñanagürü. Rü yexgumatama naxcëx naxëänëxüchi ga yema yuüxü, rü naxméxmaã nadaugü na texé naxméxgu yayauxächixücëx rü namaã ítixüxücëx. ¹²Rü yexguma yemaxü nadëuxgu ga yema capaxüärü äëxgacü rü nayaxö ga Tupanaärü ore, yerü namaã nañaxächiaë ga yema Pauru rü Bernabé nüxü nguxëëxü ga Cori ya Tupanachiga.

**Pauru rü Bernabé rü
 Pichídiaanewa yexmane ga iãne
 ga Aütioquiawa nangugü**

¹³Rü Papuwa inaxiächi ga Pauru namücügümaã rü nixäü ga taxtü ga taxüwa. Rü Pérupe ga iñewa nangugü ga Paüpíriaanewa. Natürü yéma nüxna naxo ga Cuáü Marcu, rü Yerucharéüçëx nataegu. ¹⁴Rü Pérupewa inaxiächi ga Pauru rü Bernabé rü iãne ga Aütioquiawa nangugü ga Pichídiaanewa. Rü yéma rü ngüxchigaarü ngunexügu rü Yudfugüariü ngutaquéxepataügu nachocu, rü yéma narütogü natanüwa ga yema íngutaquéxëgüxü. ¹⁵Rü yema ngutaquéxewa rü nüxü nadaumattügü ga Tupanaärü mugü ga Moïché ümatüxü rü yema ore ga Tupanaärü orearü urüügü ümatüxü. Rü yemawena, rü guma ngutaquéxepataüärü äëxgacügü, rü Bernabé rü Pauruna nacagü, rü ñanagürügü: —Pa Toeneëgüx, ngëxguma pexü nangëxmagu i perü ore i taäëxëëruü i toxcëx rü marü name i ñuxma tomaã nüxü pixu —ñanagürügü. ¹⁶Rü yexguma inachi ga Pauru, rü naxunagüméxë na iyanachianëxücëx ga duüxügü. Rü yexguma duüxügümaã nidëxa, rü ñanagürü: —Pa Duüxügü Pa Chautanüxügüx rü Guxáma i Pema i To i Nachiüãnecüãx Ixigüxex ya Tupanaxü Ngechaügüxe, rü jiperüxünë! ¹⁷—Yima törü Tupana i yixema i Yudfugü, rü tüxü nade ga nuxcümaügüxe ga törü oxigü na tüxü nangüxëëxücëx. Rü poraãcü tüxü nimuxëë ga yexguma woo to ga nachiüãne ga Equituanewa tayexmagügu. Rü yemaãcü wüxi ga taxü ga nachiüãne tüxü nixigüxëë. Rü ñuxüchi yemawena, rü norü poramaã tüxü ínagaxü ga yema naãnëwa. ¹⁸—Rü dauxchitawa ga ngextá taxüema íxãpataxüwa tüxü nagagü. Rü yéma 40 ga taunecü Tupana yaxna

tūmamaā naxīnū ga guxema tórū oxigū.
 19—Rū Tupana nanadai ga yema 7 ga
 āēxgacūgū ga Canaāānecūāxgū guxūma
 ga norū duūxūgūmaāchigū. Rū yemaācū
 nanaxū na tórū oxigūna naxāāxūcèx
 ga yema naāne na tūmaārīgūxūchi
 yīxūcèx. 20—Rū 450 ga taunecū
 rū yemaācū tūxū narūngūxēē. Rū
 yemawena rū tūxna nanamu ga togū
 ga āēxgacūgū ga dauurūgū űuxmata
 Tupanaārū orearū uruū ga Chamue
 ingucuchix. 21—Rū yexguma ga
 duūxūgū rū Tupanana naxcèx nacagū
 ga wūxi ga āēxgacū ga rei na namaā
 inacuāxūcèx. Rū Tupana rū nūxna
 nanamu ga Chaú ga Chiche nane ga
 Beyamítaa ixīcū. Rū nūma nūxna nadau
 ga duūxūgū ga 40 ga taunecūgu. 22 Rū
 yemawena ga Tupana rū Inanatèxūchi
 ga Chaú, rū Dabíxū naxuneta na guma
 norū āēxgacū yīxūcèx. Rū Dabíxū
 nixuchiga ga Tupana, rū űanagūrū:

“Nūxū chadau rū Dabí ya Ichaí nane rū
 wūxi ya yatū ya poraācū choxū
 ngūchaūcū nixī. Rū nūma tá
 nanaxū i guxūma i ngēma choma
 chanaxwèxexū”,

űanagūrū ga Tupana. 23 Rū nuxcūma ga
 Tupana rū marū inaxuneta rū wūxi i
 Dabítaa tá nixī i Cristu ixīxū, rū tá nana-
 maxèxēē i Yudfugū. Rū Ngechuchu nixī
 ga guma maxèxēerū ga tórū oxigū-
 maā nūxū yaxucū ga Tupana. 24 Natūrū
 naxūpa ga Ngechuchu na ínguxū, rū
 Cuáū ga baiūxēēruū rū guxūma ga
 Yudfugūmaā nūxū nixuchiga ga ore i
 mexū rū űanagūrū:

“Rū name nixī i nūxū perūxoe i
 pecūma i chixexū, rū Tupanacèx
 pedaugū, rū ípebaiū”, űanagūrū. 25 Rū
 yexguma marū yangaicaxgu ga tá na
 nayuxū ga Cuáū, rū űanagūrū:

“Rū tama choma nixī i ngēma pema
 nagu perūxīnūxū i Cristu chíxū.
 Natūrū choweama ne naxū i nūma ya
 aixcūma Cristu ixīcū. Rū choma rū

napéxewa taxuwama chame, rū bai i
 norū chapatucunūārū wēgūwaxūra
 chame erū nūma rū wūxi i āēxgacū
 i tacūxūchima nixī”, űanagūrū ga
 Cuáū. 26 Rū űanagūrū ga Pauru, —Pa
 Chautanūxūgū i Abráūtaagūx, rū
 Guxāma i Pema i To i Nachiūānecūāx
 i Tupanaxū Ngechaūgūxex, rū pexcèx
 nixī i űaā ore i tūxū maxèxèxū. 27—Rū
 aixcūma yema Yerucharēūcūāxgū ga
 duūxūgū rū yema norū āēxgacūgū rū
 tama nūxū nacūxgū ga Tupana Nane
 na yīxū ga Ngechuchu. Rū tama meā
 nūxū nacūxgū ga tacūchiga na yīxū
 ga yema ore ga nuxcūmaūgūxū ga
 Tupanaārū orearū uruūgū űumatīxū
 i űuxma perū ngutaquéxepataūwa
 nūxū pedamatūgūxū i wūxichigū i
 ngūxchigaarū ngunexūgu. Rū yemaācū
 nūmagūtama ga yema duūxūgū ga
 Ngechuchuxū imèxgūxū rū yexguma
 yamèxgūāgu rū nayanguxēē ga yema
 ore ga nuxcūma űumatīxū. 28—Rū
 woo taxuūma ga tacū ga chixexū
 nawa inayangaugū na nayuxēēāxūcèx,
 natūrū Piratuna naxcèx nacagū na
 yamāāxūcèx. 29—Rū ningu ga guxūma
 ga yema ore ga Tupanaārū orearū
 uruūgū űumatīxū ga Ngechuchuchiga
 ga űuxācū tá na nayuxū. Rū yemawena
 rū nanayauxgū ga naxūne ga
 curuchawa, rū wūxi ga naxmaxūgu
 nayanaxūcuchigū. 30—Natūrū ga
 Tupana rū wena nanamaxēē ga woo
 marū na nayuxū. 31—Rū nūma ga
 Ngechuchu rū muxūma ga ngunexū
 naxcèx nangox ga yema duūxūgū ga
 nawe rūxīxū ga yexguma Gariréaanewa
 ne naxūxgu rū Yerucharēūwa naxūxgu.
 Rū ngēma duūxūgū nixī i űuxma i guxū
 i duūxūgūmaā nūxū ixugūxū i nachiga.
 32–33 Rū ngēmaācū i toma rū nūma
 tangugū na pemaā nūxū tixuxūcèx i
 ngēma ore i aixcūma mexū. Rū dūcax,
 rū yema uneta ga nuxcūmaūgūxū ga
 tórū oxigūmaā nūxū yaxuxū ga Tupana,

rü taxcèx nayanguxèè ga yexguma Ngechuchuxü wena namaxèègu. Rü wiyaegüpanewa i norü taxre i capíturuwa rü ngëmachiga nüxü nixu i ngëxguma:

“Cuma nixi i Chaune, rü choma nixi i Cunatü chiixü”, ñaxgu. ³⁴—Rü Tupana rü nuxcüma rü marü nüxü nixu ga wena tá na namaxèèaxü ga Ngechuchu na tama yayixixücèx ga naxüne. Rü norü orewa rü ñanagürü:

“Rü choma tá pexcèx chayanguxèè ga yema unetagü i üünegüxü i aixcüma ixigüxü ga nuxcüma Dabímaã nüxü chixuxü”,

ñanagürü. ³⁵—Rü ngëmaccèx toxnamana i Tupanaãrü orewa rü ñanagürü ta:

“Tama cunaxwèxe na yayixixü i naxüne ya Cune ya üünecü,”

ñanagürü. ³⁶—Rü yexguma namaixgu ga Dabí, rü nüxü narüngüxèè ga norü duixügü, yexgumarüü ga ñuxäcü Tupana namuxü. Natürü ñuxüchi nayu, rü nanatü rü naëxütagu natèx ga naxüne, rü niyixi. ³⁷—Natürü guma Tupana wena namaxèècü ga Ngechuchu rü tama niyixi ga naxüne.

³⁸—Rü ñuxmax, Pa Chaueneëgüx, rü chanaxwèxe i nüxü pecuèx rü yimatama Ngechuchugagu Tupana tüxü nüxü nangechaü i tórü pecadugü ngëxgumarüü i pemaã nüxü tixuxürüü.

³⁹—Rü ñuxma ya guxäma ya yixema nüxü yaxögüxe, rü Ngechuchugagu Tupana tüxü nüxü nangechaü i guxüma ga yema pecadugü ga noxri taxucürüwa tüxü nüxü nangechaüxü ga yexguma nagu taxixgu ga yema mugü ga Moíché ümatixü. ⁴⁰—Rü pexuãègü na tama pegu nanguxücèx i ngëma poxcu i Tupanaãrü orearü uruügü nüxü ixuchigaxü ga yexguma ñagügu:

⁴¹“Rü dücax, Pa Duixügü i Tupanaãrü Orexü Cugüexüx, rü tá pebaixächie rü tá peyue erü pema pemaxëyane rü tá chanaxü i tacü i taxü. Rü pema

rü täütäma peyaxögü i woo texé pemaã nüxü ixuxgu”,

ñanagürü. Rü yexma nayacuèxèè ga Pauru ga norü ore. ⁴²Rü yexguma guma ngutaquéxepataüwa ínachoxügu ga Pauru rü namücügü, rü yema duixügü ga tama Yudfugü ixigüxü rü nüxü nacèxügü na to ga ngüxchigaarü ngunexügu rü wenaxäri yematama orexü namaã yaxuxücèx. ⁴³Rü yexguma marü nüxü nachauegu ga na nangutaquéxegüxü, rü Pauru rü Bernabéwe narüxi ga muxüma ga Yudfugü rü muxüma ga togü ga duixügü ga tama Yudfugü ixigüxü natürü Yudfugürüü yaxögüxü. Rü Pauru rü Bernabé rü namaã nidexagü rü nayaxucuxègü na guxüguma nagu naxinüèèchaxücèx ga ñuxäcü Tupana nüxü ngechaüäcüma na nadexü.

⁴⁴Rü yema to ga ngüxchigaarü ngunexügu, rü wixgutaèx guxüma ga yema ñanecüãx nangutaquéxegü na inaxinüèèxücèx ga Tupanaãrü ore. ⁴⁵Natürü nayexma ga ñuxre ga Yudfugü ga tama ngutaquéxegu chocuxü. Rü yexguma nüxü nadaugügu ga na namuxüchixü ga duixügü ga Paurucèx ngutaquéxegüxü rü poraäcü nixäuxächie. Rü inanaxügüe ga na Pauruxü nachoxügagüxü rü namaã naguxchigagüxü. ⁴⁶Natürü ga Pauru rü Bernabé rü tama namuëäcüma yema Yudfugüxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —Tupana nanaxwèxe na pemaãxira nüxü tixuxü i norü ore. Natürü ñuxma na nüxü pexoexü i ngëma ore rü tama na penayauxgüchaüxü i maxü i taguma gúxü, rü ngëmaccèx i ñuxmax i toma rü tá ngëma tama Yudfugü ixigüxütanüwa taxí. ⁴⁷—Yerü yemaäcü toxü namu ga Cori, rü ñanagürü:

“Duixügü i tama Yudfugü ixigüxüãrü ngóonexèeruü marü cuxü chixixèè, na guxüwama i ñoma i nañewa

cunangexūcèx i chorū ore i maxēxēruū”,
 ñanagürü. ⁴⁸Rü yexguma yema orexū naxīnūēgu ga yema duūxūgū ga tama Yudfugū ixīgūxū, rü nataāēgū rü ñanagürügū: —Rü namexēchi nixī i ñaā Cori ya Tupanaārū ore —ñanagürügū. Rü nayaxōgū ga guxūma ga yema duūxūgū ga Tupana marū nūxū unetaxū na nayauxgūāxūcèx i maxū i taguma gūxū. ⁴⁹Rü yemaācū guxūwama ga yema naānewa nanguchigū ga Cori ya Tupanaārū ore. ⁵⁰Natürü yema Yudfugū ga tama Ngechuchuaxū yaxōgūchaūxū, rü chixexūmaā nayaxucxūgū ga ñuxre ga ngexūgū ga mexūgū ga Tupanaxū ngechaūgūxū rü guma iāneārū āēxgacūgū na Pauru rü Bernabéxū ínawoxūxūcèx. Rü yemacèx ínanawoxū ga yema naānewa. ⁵¹Rü yexguma ga Pauru rü Bernabé rü inapagūcutū ga norū iuxaxūcutū na yemawa nūxū yacuèxāchitanūxūcèx ga norū chixexū ga yema iānecūāxgū ga duūxūgū. Rü ñuxūchi ga Pauru rü Bernabé rü iāne ga Icūniūwa naxī. ⁵²Natürü yema yaxōgūxū ga guma iāne ga nawa ínachoxūnewa yexmagūxū rü poraācū Tupanamaā nataāēgū, rü Naāē i Üünexū rü aixcūma nawa nayexma.

Pauru rü Bernabé rü iāne ga Icūniūwa nayexmagū

14 Rü Icūniūwa rü wūxigu Yudfugūarū ngutaquéxepataūgu nachocu ga Pauru rü Bernabé. Rü meāma nūxū nixuchiga ga Tupanaārū ore rü yemaācū nayaxōgū ga muxūma ga duūxūgū ga Yudfugū rü yema tama Yudfugū ixīgūxū rü ta. ²Natürü yema Yudfugū ga tama Ngechuchuaxū yaxōgūxū, rü chixexūmaā nayaxucxūgū ga yema tama Yudfugū ixīgūxū na yema yaxōgūxūchi naxaixūcèx. ³Rü yemacèx muxūma ga ngunexū yexma

narūcho ga Pauru rü Bernabé, rü tama namuēācūma nūxū nixuchiga ga Cori ya Tupanaārū ore. Rü yema duūxūgūmaā nūxū nixu na ñuxācū Tupana poraācū tūxū nangechaūxū. Rü nūma ga Cori rü yema duūxūgūxū nūxū nadauxēē na namaā nataāēxū ga yema ore. Rü yemacèx Pauru rü Bernabéxū nartūngūxēē na inawéxgūāxūcèx ga cuèxruūgū rü na naxūgūāxūcèx ga mexūgū ga Tupanaārū poramaā naxūgūxū. ⁴Natürü ga guma iānecūāx ga duūxūgū rü nitoye. Rü nūmaxū rü yema Yudfugūwaama naxūgū rü togū rü Pauru rü Bernabéwaama naxūgū. ⁵Rü yexguma ga yema Yudfugū, rü yema duūxūgū ga tama Yudfugū ixīgūxū, rü guma iāneārū āēxgacūgūmaā wūxigu nagu narūxīnūē na Pauruxū rü Bernabéxū yayauxgūxū na nutamaā ínamuxūchigūāxūcèx. ⁶⁻⁷Natürü yexguma nūxū nacuāchigagūgu ga Pauru rü Bernabé, rü nibuxmū. Rü Dicóniūānewa yexmane ga iānegū ga Litra rü Derbewa naxī. Rü guma iānegūwa rü guxūma ga yema naānewa ipeagūxū ga duūxūgūmaā rü ta nūxū nixuchigagū ga ore i mexū.

Nutagūmaā Pauruxū ínamuxūchigū ga Litrawa

⁸⁻⁹Rü yema Litrawa nayexma ga wūxi ga yatū ga ínapogūcutūxū norū bucūmatama. Rü yema narūto rü inarūxīnū ga yema Pauru nūxū ixūxū ga ore. Rü Pauru rü meāma nūxū nadawenū, rü nūxū nadau ga na nūxū nayexmaxū ga norū ō na naxcèx yataanexūcèx. ¹⁰Rü yexguma ga Pauru rü tagaācū ñanagürü nūxū: —¡Inachi, rü meāma ínangacutū! —ñanagürü. Rü yexguma inayuxnagū ga guma yatū, rü ínanaxūgū ga na iyaxūxū. ¹¹Rü yexguma yema muxūma ga duūxūgū nūxū daugūgu ga yema na naxūxū ga Pauru, rü tagaācū yema Dicóniūgawa

nidexagū, rü ñanagürügü: —Tupanagü i naduixügüraixü inarüxigü, rü tatanüwa nangugü —ñanagürügü. ¹²Rü Bernabé rü tupana ga Chéumaã nanaxüégagü. Rü Pauru rü Érememaã nanaxüégagü yerü nüma nixi ga yadexaxü. ¹³Rü guma ñane íxücuxüwa nayexma ga tupana ga Chéuarü tupauca ga taxüne. Rü guma tupaucarü pai rü yéma nanagagü ga wocagü ga iyatixü ga putíramaã ngèxãégüxü. Rü nüma ga pai rü ga duixügü rü nanadaixchaü ga yema wocagü naxcèx ga Pauru rü Bernabé na yemamaã nüxü yacuèxüügüxücèx. ¹⁴Natürü yexguma nüxü yacuèxãchitanügu ga Bernabé rü Pauru, rü norü gáxüchirugu nagágüë na yema duixügü nüxü cuèxgüxücèx na tama namexü ga yema naxcèx naxüechaixü. Rü yema muxüma ga duixügütanüwa nabuxmü, rü ñaxümaã aita naxüe: ¹⁵—Pa Yatügüx, ¿tüxcüü toxcèx penaxü i ngëma? Toma rü pexrüü duixügümare tixigü. Rü nuã taxí na pemaã nüxü tayarüxuxücèx na nüxü perüxoexücèx i ngëma chixëgü i taxuwama mexü rü naxcèx pedaugüxücèx ya Tupana ya maxücü ga naxücü ga daxüguxü i naãne, rü ñoma i naãne, rü taxtü i taxü, rü guxüma i nawa ngëxmaxü. ¹⁶—Rü nuxcümayerü nixi ga Tupana ga yaxna namaã naxinüxü ga duixügü ga woo nümagü nanaxwèxëgüxü naxügügu. ¹⁷—Natürü nüma ga Tupana rü taguma nüxü narüchau na duixügüxü nangüxëëxü. Rü yemaãcü tüxü nüxü nacuèxëë na Tupana yixü i nümax. Rü nümatama nixi i nüma namuãxü ya pucü rü meã pexü nayaexëxëãxü i penetügü. Rü nüma nixi i pexna naxããxü i pewemü na ngëmaãcü petaãégüxücèx —ñanagürügü ga Pauru rü Bernabé. ¹⁸Natürü woo yema orexü namaã na yaxugüxü rü poraãcü nüxü naguxcha

ga Pauru rü Bernabé ga nüxna na nachogüxü ga duixügü ga tama naxcèx na nadaiãxücèx ga yema wocagü na yemamaã nüxü yacuèxüügüxücèx. Rü düxwa yemacèx tama naxcèx nanadaí. ¹⁹Natürü yexgumayane rü ínangugü ga ñuxre ga Yudfugü ga Aütioquíawa rü Icíniüwa ne íxü. Rü chixëxümaã nayaxucuxëgü ga yema muxüma ga duixügü na tama Pauru rü Bernabéga naxinüèxücèx, rü namaã nanuèxücèx. Rü yemacèx ga yema duixügü rü nutamaã Pauruxü ínamuxüchigü, rü ñaneärü íxpemawa nanatüchigügü, yerü nüma nüxü nacuèxgügu rü marü nayu. ²⁰Natürü yexguma yema yaxögüxü naxütawa ngutaquéxegu, rü inachi ga Pauru, rü wenaxärü nagu naxücu ga guma ñane. Rü moxüãcü inaxüãchi ga yéma, rü Bernabémaã Derbewa naxü. ²¹Rü guma ñanewa nüxü nixugüë ga ore ga mexü. Rü nanangüexëë ga duixügü, rü muxüma Tupanaãxü nayaxögü. Rü yemawena rü wenaxärü naxcèx nawoegu ga Listra, rü Icíniü, rü Aütioquía. ²²Rü guma ñanëgüwa rü yema yaxögüxüxü nixucuxëgü, rü nüxü nanangüchaixëëgü na guxüguma meã na yaxögüãxücèx. Rü namaã nüxü nixugüë, rü ñanagürügü: —Ngëma Tupana aëxgacü íxüwa na íxücuxücèx, rü tanaxwëxe na muëxpüxcüna guxchaxügümaã yaxna ixinüèxü i ñoma i naãnëwa —ñanagürügü. ²³Rü Pauru rü Bernabé rü wüxichigü ga ñanewa rü nüxü nixunetatanü ga ñuxre ga yatügü na yaxögüxüärü aëxgacügü yixigüxücèx. Rü tama nachibüëãcüma naxcèx nayumüxëgü. Rü yemawena rü yima Cori ya Tupana ga nüxü yaxögüãcüna nanaxuaxügü na guxüguma namaã inaxãxücèx rü meã nüxna nadauxücèx ga yema yaxögüxüärü aëxgacügü.

**Pauru rü Bernabé rü naxcèx
nawoegu ga Aütioquía ga
Chíriaanewa yexmane**

²⁴Rü Pichídiaanewa nichopetü, rü Paüpíriaanewa nangugü. ²⁵Rü Pérupe ga Iānawa nüxü nixugüe ga Tupanaärü ore, rü ñuxüchi Atária ga Iānawa naxí. ²⁶Rü yéma rü wüxi ga wapurugu nichoü na Aütioquíacèx nawoeguxücèx. Rü guma Iāne ga Aütioquíawa nixí ga noxri duüxügü Tupanana namugüxü ga Pauru rü Bernabé na naxügüäxücèx ga yema puracü ga ñuxma marü yanguxèégüxü. ²⁷Rü yexguma ínangugügu ga Pauru rü Bernabé, rü nanangutaqué-exèè ga guxüma ga yema duüxügü ga yaxögüxü. Rü namaã nüxü nixugügü ga guxüma ga ñuxäcü Tupana poraacü nüxü na rüngüxèèxü. Rü yexgumarüü ta rü namaã nüxü nixugügü ga ñuxäcü na yaxögüäxü ga yema duüxügü ga tama Yudüfügü ixígüxü, yerü Tupana nüxü nanatauxchaxèè na yaxögüäxücèx. ²⁸Rü muxüma ga ngunexügu yema yaxögüxütanüwa nayexmagü ga Pauru rü Bernabé.

Yerucharéüwa nangutaquéxegü

15 Rü yexgumaücüü rü nayexma ga ñuxre ga duüxügü ga Yudéaanewa ne íxü ga Aütioquíawa ngugüxü. Rü nümagü ínanaxügüe ga tüxü na nangüxèèxü ga guxema yaxögüxe ga Aütioquíacüäx, rü ñanagürügü: —Ngèxguma tama pegü ípewiüchèxmüpéxechiraügu yema Moiché tüxü muxürüü rü taxuacüma pexü nangèxma i maxü i taguma gúxü —ñanagürügü. ²Natürü ga Pauru rü Bernabé rü tama norü me nixí ga yema, rü yemacèx poraacü nügü namaã nachoxügagü ga yema duüxügü ga Yudéaanewa ne íxü. Rü düxwa Pauru rü Bernabé rü ñuxre ga togü ga Aütioquíacüäx

ga yaxögüxüxü naxunetagü na Yerucharéüwa naxixücèx na yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxögüxüärü äëxgacügümaã yamexèègüäxücèx ga yemachiga. ³Rü yemaäcü ga yema yaxögüxü ga Aütioquíacüäx rü Yerucharéüwa nanamugü ga yema yatügü na naxcèx íyacagüxücèx rü yamexèègüäxücèx ga yema ore. Rü Penfíchiaanewa rü Chamáriaanewa nachopetü ga Pauru rü Bernabé. Rü yéma rü duüxügümaã nüxü nixugüe ga ñuxäcü yema tama Yudüfügü ixígüxü rü nüxü na naxoexü ga nuxcümaüxü ga nacümagü na Tupanawe naxixücèx. Rü yema oremaã poraacü nanataäxèègü ga guxüma ga yema yaxögüxü. ⁴Rü Yerucharéüwa nangugü ga Pauru rü Bernabé. Rü guxüma ga yema yaxögüxü rü yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxögüxüärü äëxgacügü rü meäma nanayauxgü. Rü Pauru rü Bernabé namaã nüxü nixugügü ga guxüma ga ñuxäcü Tupana poraacü nüxü na rüngüxèèxü na duüxügümaã nüxü yaxügüxücèx ga ore i mexü. ⁵Natürü ñuxre ga Parichéügü ga Ngechuchuaxü yaxögüxü, rü inachigü, rü ñanagürügü: —Name nixí na nügü ínawiüchèxmüpéxechiraügüxü i ngèma tama Yudüfügü ixígüxü i ngexwaca yaxögüxü. Rü name nixí na naga naxínüèxü i ngèma mugü ga Moiché ümatüxü —ñanagürügü. ⁶Rü yexguma nangutaquéxegü ga yema ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxögüxüärü äëxgacügü na namexèègüäxücèx ga yema ore. ⁷Rü yixcama marü ñuxgumama nügümaã yéma yaporagatanücüügu, rü inachi ga Pedru, rü ñanagürü nüxü: —Pa Chaueneégüx, pema nüxü pecuèx ga na üpamama Tupana choxü yaxuxü ga petanüwa na yema duüxügü i tama Yudüfügü ixígüxümaã nüxü chixuxücèx

i norü ore i mexü i maxëxëerüü, na nümagü rü ta Ngechuchuaxü yaxögüäxücëx. ⁸—Rü yima Tupana ya guxääëxü cuácü rü tüxü nüxü nadauxëë na nadeäxü i ngëma duüxügü i tama Yudfugü ixigüxü, yerü nüxna nanamu ga Naäë i Üünexü yema tüxna namuäxürüü. ⁹—Rü Tupanapëxewa rü yixema i Yudfugü rü namaã tawüxigu i ngëma duüxügü i tama Yudfugü ixigüxü. Yerü nümagü rü ta Tupana nüxü nüxü nangechaü ga norü pecadugü ga yexguma nüxü yaxögüägu. ¹⁰—¿Rü tüxcüü tama namaã petaãe i nüxma i ngëma Tupana üxü? ¿Rü tüxcüü ngëma ngexwacëx yaxögüxüxü penaxüxëëchaü i ngëma Moïchéarü mugü i guxchaxü ga tóru oxigü rü taxuacüma naga taxinüëxü rü woo yixemagü rü ta taxuacüma inguxëëxü? ¹¹—Rü tama ngëma mugü nixi i tüxü maxëxëëxü. Natürü yixema rü tayaxögü na tóru Cori ya Ngechuchu tamaã mecümaxügagu yixü na tüxna naxãmareäxü i maxü i taguma gúxü. Rü ngëxgumariüü ta nixi i naxcëx i nümagü i tama Yudfugü ixigüxü —ñanagürü ga Pedru. ¹²Rü inanaxügü ga Bernabé rü Pauru na yadexagüxü. Rü guxüma ga yema duüxügü rü inarüchianegü rü inarüxinüëmare. Rü Bernabé rü Pauru rü namaã nüxü nixugüe ga nüxäcü Tupana na nüxü rüngüxëëgüxü na naxügüäxücëx ga mexü ga taxügü ga Tupanaärü poramaã naxügüxü natanüwa ga yema duüxügü ga tama Yudfugü ixigüxü. ¹³Rü yexguma Bernabé rü Pauru igüegagügu, rü nüxixärü nidexa ga Chaütiágu, rü ñanagürü: —Pa Chaueneëgüx, ¡choxü iperüxiniüë! ¹⁴—Pedru i Chimáü rü tamaã nüxü nixu na nüxäcü Tupana inaxügüxü ga nüxü na nangüxëëxü ga yema duüxügü i tama Yudfugü ixigüxü. Rü tamaã nüxü nixu ta na nüxäcü Tupana yema duüxügütanüwa

nadeäxü ga nüxre ga duüxügü na noxrü yixigüxücëx. ¹⁵—Rü ngëma Pedru nüxü ixuxü rü nawüxigu namaã ga yema ore ga nuxcümaügüxü ga orearü uruügü ümatüxü ga ñaxü:

¹⁶“Rü ngëmawena rü tá chataegu, rü tá nüxü charüngüxëë i Dabítaagü i Yudfugü. Rü woo nawoonemare i nüxmax, natürü wena táxarü wüxiwa chanaxixëë, rü tá íchanadagüxëë na noxrürüü naporaexücëx. ¹⁷Rü ngëmaäcü tá nüxü charüngüxëë na ngëma duüxügü i tama Yudfugü ixigüxü rü chauxcëx nadaugüxücëx, wüxigu namaã i guxüma i chorü duüxügü i Yudfugü i choma chadexü. ¹⁸Rü yemaäcü nüxü nixu ga nüma ga Cori ya Tupana ga nuxcümama tüxü nüxü cuëxëëcü ga yema”,

ñanagürü ga yema ore ga nuxcüma ümatüxü. ¹⁹Rü ñanagürü ga Chaütiágu: —Rü ngëmacëx, Pa Chaueneëgüx, rü chauxcëx rü tama name na guxü i Moïché ümatüxü i mugümaã nüxü ichixewexü i ngëma duüxügü i tama Yudfugü ixigüxü i nüxü rüxoexü i nuxcümaüxü i nacümagü na Tupanawe naxixücëx. ²⁰—Rü narümemaë nixi i naxcëx tanaxümatü i popera, rü ngëmawa namaã nüxü tixu:

- (1) Rü tama name na nangöxgüäxü i ngëma naxünagümachi i togü norü tupanantachicünëxägüçëx dëixü.
- (2) Rü tama name na naí i ngëmaã rü éxna naí ya yatümaã inapëxü.
- (3) Rü tama name na nangöxgüäxü i namachi i ngëma naëxü rü éxna naxüna i wëxnaäxü rü éxna natügu nguxü.
- (4) Rü tama name na nangöxgüäxü ya nagü.

Rü ngëxícatama nixi i inaxwëxëxü na naxcëx naxümatüxü. ²¹—Erü guxüme ya ñanewa nangëxma ya Yudfugüarü ngutaquëxepataü i ngextá nuxcümama

guxū i ngūxchigaarū ngunexūgu nawa ínangúe rú nūxū nixuchigagū i guxūma i ngēma mugū ga Moíché ūmatūxū — ñanagūrū ga Chaūtiágu.

Popera ga yema duūxūgū ga tama Yudúgū ixīgūxūcèx ūmatūxū

²²Rū yema ore rú norū me nixī ga yema ngūexūgū ga Ngechuchu imugūxū, rú yema yaxōgūxūārū āēxgacūgū, rú guxūma ga yema yaxōgūxū. Rū nūgūmaā ñanagūrūgū: —¡Ngīxā tatanūwa tanade ya taxre ya yatūgū na Aūtioquíawa namugūxūcèx namaā ya Pauru rú Bernabé! —ñanagūrūgū. Rū nūxū naxunetagū ga Yuda ga Barsabágu āegaxū rú Chira. Rū nūmagū ga Yuda rú Chira rú āēxgacūgū nixī ga natanūwa ga yema yaxōgūxū ga Yerucharēūwa yexmagūxū. ²³Rū namaā yéma nanamugū ga popera, rú ñaā nixī ga yema ore ga nagu naxūmatūgūxū:

“Pa Toeneēgū i Tama Yudúgū Ixīgūxe i Aūtioquíagu rú Chíríiaanegu rú Chíríchiaanegu Áchiūgūxe, rú toma i peeneēgū i Ngechuchu toxū imugūxe rú toma i yaxōgūxūārū āēxgacūgū ixīgūxex, rú pexū tarūmoxēgū. ²⁴Rū nūxū tacuáchigagū rú ñuxre ga duūxūgū ga nūma ne ixū rú woo tama toma yéma tanamugū natūrū nūmagū rú yéma naxī rú Moíchéarū mugūmaā pexū nachixewegū rú yemaacū pexū ínatūexēē. ²⁵Rū yemacèx guxāma ga toma rú wūxigu nagu tarūxīnūē na totanūwa nūxū taxunetaxū ga taxre ga taeneēgū na pexcèx ngēma tanamugūxūcèx namaā i taeneēgū i nūxū ingechaūgūxū i Bernabé rú Pauru. ²⁶Rū nūmagū i Bernabé rú Pauru nixī ga poraācū āūcūmaxūwa nayexmagūxū naxcèx ga tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristu. ²⁷Rū ñuxma rú pexcèx ngēma tanamugū i Yuda rú Chira na nūmagūxūchi pemaā nūxū yaxugūxūcèx rú pemaā nangoxēgūāxūcèx i guxūma

i torū ore. ^{28–29}Erū Tupanaāē i Ūūnexūcèx name, rú toxcèx rú ta name na tama muxūma i mugū pexna taxāgūxū. Rū ñaā āgūmūcū i mugūxicatama nixī i pexū tamuxū:

- (1) Rū tama name na penangōxū i naxū-nagiūmachi i togū norū tupanane-tachicūnèxāgūcèx dēixū.
- (2) Rū tama name na penangōxū i namachi i ngēma naxūnagū i wēxnaāxū.
- (3) Rū tama name na penangōxū ya nagū.
- (4) Rū tama name na naī i ngēmaā rú éxna naī ya yatūmaā ipepexū.

Rū mexū tá pexūgū ega penaxauregu i ngēma mugū. Rū nuāma pexna”, ñanagūrū ga yema ore ga naxūmatūgūxū. ³⁰Rū natanūxūxū namoxēgūguwena, rú inaxīāchi ga yema yéma mugūxū, rú Aūtioquíawa naxī. Rū yexguma yéma nangugūgu rú nanangutaquēxexēē ga guxūma ga yema yaxōgūxū ga duūxūgū, rú nūxna nanaxāgū ga yema popera. ³¹Rū yexguma nūxū nadaumatūgūgu, rú poraācū nataāēgū namaā ga yema ucūxēgū ga nūxna naxāgūxū. ³²Rū Yuda rú Chira ga Tupanaārū orearū uruūgū na yixīgūxū, rú muxūma ga oremaā nayaxucūxēgū ga yema yaxōgūxū, rú nūxū narūngūxēē na yexeraacū yaxōgūāxūcèx. ³³Rū marū ñuxre ga ngunexū yéma nayexmagūguwena, rú ínixī. Rū yema yaxōgūxū ga Aūtioquíacūāx, rú taēācūma Yuda rú Chiraxū narūmoxēgū rú meāma ínayamugū na naxcèx nawoeguxūcèx ga yema Yerucharēūcūāx ga noxri natanūwa namugūxū. ³⁴Natūrū ga Chira rú nagu narūxīnū na yexma Aūtioquíagu naxāūxū, rú yemacèx Yudaxicatama Yerucharēūcèx nataegu. ³⁵Rū Pauru rú Bernabé rú ta yexma narūcho. Rū wūxigu namaā ga muxūma ga togū, rú nanangūxexēē ga duūxūgū,

rü namaã nüxü nixugügü ga Cori ya Tupanaärü ore i mexü.

**Pauru rü wenaxärü inaxüächi ga
to ga nachüüñegüwa na
nangeaxü ga Tupanaärü ore**

³⁶Rü yexguma marü ñuxre ga ngunexü ngupetügu, rü ñanagürü ga Pauru Bernabéxü: —¡Ngixä wenaxärü natanügu tanaxiäne i ngéma yaxögüxü i guxüne ya iäne ga ngextá nüxü íxuchigaxüwa ga Cori ya Tupanaärü ore na nüxü idauxücèx na ñuxäcü nüxü ínangupetügüxü! —ñanagürü.

³⁷Rü Bernabé rü nayagaxchaü ta ga Cuáü Marcu. ³⁸Natürü ga Pauru rü tama nanaxwèxe ga na yagaäxü, yerü Paüpíriawa nüxna naxo ga noxri, rü tama ínayaxümücü ga yema puracüwa. ³⁹Rü poraäcü nügümaã niporagatanücüü naxcèx ga yema, rü düxwa nügüna nixigü. Rü Bernabé nayaga ga Marcu, rü Chiprearü capaxüwa naxü. ⁴⁰Rü yoxni ga Pauru rü Chiraxü niga. Rü yema Aütioquiäcūāx ga yaxögüxü rü naxcèx nayumüxégü na Tupana nüxü rüngüxèégüxücèx. Rü yexguma inaxiächi. ⁴¹Rü Chíríaaanewa rü Chíríchiaanewa nachopetü, rü yéma Tupanaärü oremaã nanataäxèégü ga yema yaxögüxü.

Pauru rü Chirawe narüxü ga Timutéu

16 Rü Derbewa rü Listrawa nangugü ga Pauru rü Chira. Rü yéma nayexma ga wüxi ga yaxöcü ga Timutéugu ägegacü. Rü naë rü wüxi ga Yudü ga yaxöxcü iyixí. Rü nanatü rü wüxi ga Griégu tixí. ²Rü guxüma ga yema yaxögüxü ga Listracūāxgü rü Icúniücüāxgü rü nüxü nixugüie na mea maxücü yixixü ga nüma ga Timutéu. ³Rü Pauru rü nanaxwèxe na Timutéu íyaxümücüxü. Natürü naxüpa ga na yagaäxü rü ínanawiechèxmüpéxechiraü, yerü yemaäcü nanaxwèxegü ga yema

Yudügü ga yema naänewa yexmagüxü. Yerü guxüma nüxü nacüèxgü ga na Griégu tiixü ga nanatü. ⁴Rü guxünema ga guma iänegü ga nawa nachopetünewa, rü duüxügümaã nüxü nixugüetanü ga yema ucuxè ga yema Yerucharéücüāx ga ngüexügü ga Ngechuchu imugüxü rü yema yaxögüxüärü äëxgacügü nüxü ixugüxü. ⁵Rü yemaäcü yexeraäcü meã nayaxögü ga guxüma ga yema yaxögüxü, rü guxü ga ngunexü rü yexeraäcü nimüetanü ga yema yexwacèx yaxögüxü.

**Pauru nangoxetü rü wüxi ga yatü ga
Machedóniäcüāxü nadau**

⁶Rü Áchiaanewa naxixchaü na yéma nüxü yaxugüxücèx ga ore i mexü. Natürü Tupanaäë i Üünexü rü nüxna nanachuxu ga yema. Rü yemacèx Piríquiaanewa rü Gárataanewaama nachopetü. ⁷Rü Míchiaarü naänewa nangugü, rü yéma nagu narixínüë ga na Bitíniäärü naänewa naxixü. Natürü yéma rü ta Tupanaäë i Üünexü nüxna nanachuxu ga na yéma naxixü. ⁸Rü yemacèx Míchiaanewa nachopetümare rü iäne ga Tróawa nangugü. ⁹Rü yema chütaxügu rü Pauru nangoxetü rü nüxü nadau ga wüxi ga yatü ga Machedóniäcüāx ga napéxegu chiciü. Rü nüxü nacèèxü, ñaxümaã: —¡Machedóniäwa naxü, rü toxü rüngüxèë! —ñaxümaã. ¹⁰Rü yexguma yemaxü nadèuxgu ga Pauru, rü yexgumatama togü tamexèégü na Machedóniäwa taxixücèx. Yerü nüxü tacüèxgü rü aixcümäxüchi nixí ga Tupana toxcèx çaxü na yema duüxügümaã nüxü tixuxücèx ga ore i mexü.

**Piripuwa nayexmagü
ga Pauru ru Chira**

¹¹Rü Tróaarü türewa itaxiächi, rü capaxü ga Chamotáchiucèx wéxgu

taxī. Rū moxūācū Neáporiwa tangugū.
¹²Rū yéma rū dauxchitagu taxī rū Piripuwa tangugū. Rū guma nixī ya Dumacūāxgūarū iāne ga Machedóniāānegu naxūgūne. Rū guma nixī ya guxūne ya iāneārū tamaēne ga yéma. Rū yéma tayexmagū ga űuxre ga ngunexūgū. ¹³Rū ngūxchigaarū ngunexūgu, rū guma iāne iyacuáūwa taxī ga natūpechinūwa, yerū nagu tarūxīnūēgu rū yéma nayexma ga Yudfugūarū yumixēchica. Rū yéma tarūtogū, rū namaā tidexagū ga űuxre ga ngexūgū ga yéma ngutaquéxegūxū, rū namaā nūxū tixugū ga Tupanaārū ore. ¹⁴Rū yéma iyexma ga wūxi ga ngecū ga Díria ga ngēga ga Tupanaxū icuèxūūxcū. Rū Tiatíra ga iānecūāx iyixī. Rū dauxracharaxū ga naxchirumaā itaxe yerū yema nixī ga ngīrū puracū. Rū ngīma rū meāma yéma irūxīnū, yerū nūma ga Cori ya Tupana rū ngīxū nanangūchaūxēē na meā inaxīnūxūcèx ga yema ore ga Pauru nūxū ixuxū. ¹⁵Rū yemawena rū űuxūchi íbaie wūxigu namaā ga guxūma ga ngitanūxūgū. Rū yixcama rū toxū icèèxū űaxūmaā: —Ngēxguma pema choxū pedēuxgu na aixcūma nūxū chayaxōxū ya Cori ya Tupana, rū marū name ega chopatagu peyapegūgu —ngīgūrūgū. Rū yéma toxū ixixēē. ¹⁶Rū wūxi ga ngunexūgu ga yexguma yumūxēwa taxīxgu ga tomax, rū yexma ngīxū tayangau ga wūxi ga pacū ga corīgūxūtaxū ixīcū ga ngoxoāxcū. Rū yema pacū rū wūxi ga űacūxū cuèxcū iyixī, rū duūxūgūmaā nūxū iyaxu ga űacū tá yixcūra na ngupetūxū. Rū yemaçèx ga duūxūgū rū dīērumaā ngīxū nanaxūtanū na nūxū yaxuxūcèx na űacū tá na ngupetūxū. Rū yemaācū poraācū dīēruxū ítū naxcèx ga ngīrū corīgū. ¹⁷Rū ngīma towe ingē ga toma rū Pauru, rū tagaācū ngīgūrūgū: —űaā yatūgū rū Tupana ya tacūxūchimaārū

duūxūgū nixī, rū pemaā nūxū nixu na űuxācū tá penayaxuxū i maxū i taguma gūxū —ngīgūrūgū. ¹⁸Rū yemaācū iyixī ga muxūma ga ngunexūgu. Rū dūxwa nūxū nawèxtūmūxū ga Pauru, rū ngīxcèx nadauegu, rū űanagūrū nūxū ga yema ngoxo ga ngīwa yexmaxū: —Ngechuchu ya Cristuégagu cuxū chamu, na ngīwa ícuxūxūxūcèx —űanagūrū. Rū yexgumatama ngīwa ínaxūxū ga yema ngoxo. ¹⁹Rū yexguma nūxū nadaugūgu ga ngīrū corīgū ga marū tama ngīgagu dīēru ngīxū na nayauxgūxū, rū Pauru rū Chiraxū ínayauxū, rū āēxgacūgūarū ngutaquéxechicawa nanagagū. ²⁰Rū āēxgacūgūna nanaxuaxū ga yema ngīrū corīgū, rū űanagūrūgū: —űaā Yudfugū rū tórū iānēwa nanachixeāēxēēgū i duūxūgū. ²¹—Rū tūxū nangūxēē na naxaurexūcèx i nacūmagū i tūxna chūxuxū i yixema i Dumacūāxgū —űanagūrūgū. ²²Rū yexguma ga guxūma ga yema iānecūāx, rū Pauru rū Chirana nayuxgū. Rū yema āēxgacūgū nanamu na ínacūxūāxūcèx rū ngexchiruxūma naixmenèxāmaā yaçuaixgūāxūcèx. ²³Rū yexguma marū poraācū yaçuaixgūāguwena, rū poxcupataūgu nanawocu. Rū nūxna naxāga ga yema poxcupataūārū dauruū na meāma nūxna nadauxūcèx. ²⁴Rū yexguma yemaxū naxīnūgu ga yema dauruū, rū poxcupataūārū aixepēguxūchixū ga ucapugu nanawocu, rū meāma nayachotaparagū. ²⁵Natūrū ngāxūcūūgu rū nayumūxēgū ga Pauru rū Chira, rū nawiyaegū, rū Tupanaxū nicuèxūūgū. Rū yema togū ga poxcuexū rū nūxū naxīnūē. ²⁶Rū ngūrūāchi poraācū naxīāxāchiane, rū ínayangogūtanūāchi ga guma poxcupataūārū caxtagū. Rū yexgumatama niwāxnagū ga guxūma ga iāxgū ga guma poxcupataū. Rū guxūma ga yema poxcuexūārū cadenaparagū rū

niwëgü. ²⁷ Rü pewa nabaixächi ga yema poxcupataüärü dauruü. Rü yexguma nüxü nadëuxgu ga na yawāxnagüxü ga iāxgü ga guma poxcupataü rü nanayaxu ga norü tara na nügü yamáxücèx, yerü nüma nüxü nacüèxgu rü marü nibuxmü ga yema poxcuexü. ²⁸ Natürü tagaäcü aixa naxü ga Pauru, rü ñanagürü nüxü: —¡Täxü i cugü quimáxü! Rü guxāma i toma rü tanuxmagü —ñanagürü. ²⁹ Rü yexguma ga yema poxcupataüärü dauruü rü naxcèx ínaca ga wüxi ga omü, rü inañaächiaäcüma yema duüxügü ípoxcuexügu nayangaxi, rü yaduruxācüma Pauru rü Chirapéxegu nayacaxápüxü. ³⁰ Rü yexguma iāxtüwa Pauru rü Chiraxü nagagü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Corigüx, ¿Tacü tá chaxüxü i choma na choxü nangëxmaxüçèx i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. ³¹ Rü nümagü rü nanangāxügü rü ñanagürügü nüxü: —¡Nüxü yaxō ya Cori ya Ngechuchu, rü tá cuxü nangëxma i maxü i taguma gúxü i cuma rü guxü i cupatacüāx! —ñanagürügü. ³² Rü namaā rü guxüma ga yema napatacüāxgümaā rü ta nüxü nixugüe ga Cori ya Tupanaärü ore. ³³ Rü yematama oragu ga chütacü, rü nüma ga yema poxcupataüärü dauruü nayayauxgü ga norü oxrigü ga Pauru rü Chira. Rü yemawena rü ñuxüchi ínabaie ga nüma wüxigu tümamaā ga naxmèx rü naxacügü. ³⁴ Rü ñuxüchi ga nüma ga poxcupataüärü dauruü rü napatawa Pauruxü rü Chiraxü nagagü. Rü òna nüxna naxā rü nataāe ga nüma rü guxüma ga napatacüāxgü ta, yerü Tupanaāxü nayaxōgü. ³⁵ Rü moxüäcü pèxmama rü yema iāneärü äëxgacügü rü yema poxcupataüärü dauruüxütawa nanamugü ga purichíagü na namaā nüxü yanaxugüxüçèx na Pauru rü Chiraxü ínamuxüxü. ³⁶ Rü yexguma ga yema poxcupataüärü dauruü rü ñanagürü Pauruxü: —Rü

ngëma äëxgacügü rü nuā nanamugü i ore na pexü íchamuxüxüçèx. ¡Rü ècü ípechoxü, rü meā ípixí! —ñanagürü. ³⁷ Natürü ga Pauru rü ñanagürü nüxü ga yema purichíagü: —Marü chixri tomaā nachopetü i toma i Dumacüāxüchigü na tixígüxü, rü tama toxna nacaxiraäcüma toxü nicuaixgü ga napëxewa ga guxüma ga duüxügü, rü ñuxüchi poxcupataügu toxü nawocu. Rü ñuxma rü cüäcüma toxü ínamuxüchaü. Rü täütāma ngëmaäcü nixí. ¡Rü ècü nümatama nüma naxí i äëxgacügü na nümatama toxü íyamuxüxüçèx! —ñanagürü ga Pauru. ³⁸ Rü yexguma ga yema purichíagü rü äëxgacügümaā nüxü nayarüxugüe ga yema ore. Rü poraäcü nabaixächiaäegü ga yema äëxgacügü ga yexguma nüxü naxínüegu ga na Dumacüāxüchi yixígüxü. ³⁹ Rü yéma naxí, rü Pauru rü Chirana nayacagü na nüxü nüxü nangechaügüxüçèx naxcèx ga yema namaā naxügüxü. Rü ínanamuxü, rü nüxü nacèxügü na nawa ínachoxüxüçèx ga guma iāne. ⁴⁰ Rü yexguma poxcupataüwa ínachoxügu ga Pauru rü Chira, rü Díriapatawa naxí. Rü yema yaxōgüxümaā nangutaquéxegü, rü nayaxucuxégü, rü Tupanaärü oremaā nanataäëxëgü. Rü ñuxüchi yemawena rü inaxíächi.

Pauru rü Chiramaā nanuë ga duüxügü ga Techarónicawa

17 Rü iānegü ga Aüfípori rü Aporóniāwa nachopetü ga Pauru rü Chira, rü iāne ga Techarónicawa nangugü. Rü yéma nayexma ga wüxi ga ngutaquéxepataü ga Yudfugüariü. ² Rü guma ngutaquéxepataüwa naxüüxü ga Pauru, yerü woetama yema nixí ga nacüma. Rü tomaëxpüx ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Tupanaärü ore ga úmatüxüchiga yema Yudfugümaā yéma nidexa. ³ Rü meāma naxcèx nanangoxëe ga yema ore, rü namaā

nūxū nixu ga Ƨacūcèx na nayuxū ga Cristu rü Ƨūxcūū wena na namaxūxū. Rū ñanagürü: —Rü yima Cristu rü Ngechuchu nixī, rü nachiga nixī i pemaā nūxū chixuxū —ñanagürü ga Pauru. ⁴Rü ñuxre ga yéma yexmagūxū ga Yudfūgü rü nayaxōgü, rü Pauru rü Chiratanūgu naxāgü. Rū yexgumarūū ta Ngechuchuaxū nayaxōgü ga muxūma ga Griégugü ga noxri Yudfūgürüū yaxōgūxū. Rū muxūma ga ngexūgü ga dīeruāxgūxū rü ta nayaxōgü. ⁵Rü yemacèx ga yema Yudfūgü ga tama yaxōgūxū, rü nanuē rü nixāixāchigü yerü muxūma ga duūxūgü nūxū nayaxōgü ga Pauru rü Chiraarü ore. Rū norü numaā nanaxītaquéxexē ga ñuxre ga yatūgü ga chixexūgü ga taxuwama mexū. Rū yemaxū namugü na nanuēxēēxū ga yema iānecūāx ga duūxūgü. Rū Yachāūpatawa nabuxmü ga yema chixexū ga duūxūgü na Pauru rü Chiracèx nadaugūxūcèx, yerü yema muxūma ga duūxūgüpéxewa nanagagūchaū. ⁶Natürü yexguma tama yexma nūxū yangaugügu, rü Yachāūxū niyaxgü, rü ñuxre ga yaxōgūxūxū rü ta ínayauxū. Rū nayagauxūtanü, rü guma iāneärü āēxgacügüpéxewa nanagagü. Rū tagaācü ñanagürügü: —Ngēma Pauru rü Chira i guxū i naānewa duūxūgūxū chixexēēgūxū, rü nūma rü ta nangugü. ⁷—Rü Yachāū nixī ga nayaxuxū ga napatawa. Rū guxūma i nūmagü i ngēma yatūgü rü tama naga naxīnūēchaū i tórü āēxgacü ya Dumacūāxārü mugü, erü nūxū nixugüe rü nangēxma i to i āēxgacü i Ngechuchu —ñanagürügü ga yema chixexū ga duūxūgü. ⁸Rü yexguma nūxū naxīnūēgu ga yema oregü, rü poraācü nanuē ga yema muxūma ga duūxūgü rü yema iāneärü āēxgacügü ta. ⁹Natürü ga Yachāū rü namücügü rü dīerumaā nügü naxūtanügü, rü yemacèx nayangéxgü.

Pauru rü Chira rü Beréawa nayexmagü

¹⁰Rü yematama ga chūtaxūgu rü yema yaxōgūxū ga Techarónicacūāx rü iāne ga Beréawa nanamugü ga Pauru rü Chira. Rū yexguma yéma nangūgu, rü Yudfūgüarü ngutaquēxepataūwa naxī. ¹¹Rü yema Yudfūgü ga Beréacūāx, rü yema togü ga Yudfūgü ga Techarónicawa yexmagūxūārü yexera narūmemaēgü. Rü norü ngūchaūmaā meāma nanayauxgü ga yema ore. Rū guxū ga ngunexūgu rü Tupanaärü ore ga ūmatūxūwa nangūe na meā nūxū nacūēxgūxūcèx ngoxī aixcūma yīxū ga yema ore ga Pauru rü Chira namaā nūxū ixuxū. ¹²Rü muxūma ga yema Beréacūāx ga Yudfūgü rü Ngechuchuaxū nayaxōgü. Rū yexgumarūū ta ga muxūma ga Griégugü ga Yatūxūgü rü ngexūgü ga āēxgacügü namèx ixīgūxū, rü nayaxōgü. ¹³Natürü yexguma yema Yudfūgü ga Techarónicacūāx nūxū cuāchigagūgu ga na Beréawa rü ta nūxū na yaxuxū ga Tupanaärü ore ga Pauru, rü yéma naxī, rü nananuēxēē ga yema iānecūāx ga duūxūgü na Paurumaā chixri nachopetūxūcèx. ¹⁴Natürü yexguma yemaxū nacūāchigagūgu ga yema yaxōgūxū, rü paxama Pauruxū ínaxūxūēēgü ga guma iānewa. Rū ñuxre ga yema yaxōgūxū rü Pauruxū ínixūmücügü. Rü dauxchitagu naxī rü ñuxmata taxtūpechinūwa nangugü. Natürü ga Chira rü Timutéu rü Beréagu narūchooma. ¹⁵Rü yema duūxūgü ga Pauruxū íxūmücügūxū, rü wapuru gu ínayaxūmücügü ñuxmata iāne ga Atenawa nangugü, rü ñuxūchi Beréacèx nawoegu. Rü Pauru rü yema duūxūgūxū yéma namuga na paxa naxūtawa naxīxūcèx ga Chira rü Timutéu.

Atenawa nayexma ga Pauru

¹⁶Rü yexguma Pauru rü Atenawa Chira rü Timutéuxü nanguxēegu, rü tama nataācūraxü yerü nüxü nadau ga guma iānewa ga na poraācü naxchicünèxāmaāmare na natupanaāxgüxü. ¹⁷Rü yemacèx ga Pauru rü Yudfugiarü ngutaquéxepataüwa Cristuchigaxü nixu namaā ga yema Yudfugü rü yema togü ga tama Yudfugü ixīgüxü ga Tupanaxü icuèxüügüxü. Rü guxü ga ngunexügu ga iāneärü plaza ga taxüwa rü ta Cristuchigaxü nixu namaā ga yema duüxügü ga yéma āmüciüwa ixü.. ¹⁸Rü nayexmagü ta ga ñuxre ga yatügü ga Epicúriugiarü nguxēētaewa ngúexü, rü togü ga Etóicugiarü nguxēētaewa ngúexü. Rü nümagü rü inanaxügüe ga Paurumaā na yaporagatanücüüxü. Rü ñuxre ga nümagü rü ñanagürügü: —¿Rü tacü nixi i nüxü yaxuxü i ñaā yatü i idexaechamarexü? —ñanagürügü. Rü togü nanangāxügü, rü ñanagürügü: —Maneca wüxi i to i nachüüānecüāxärü tupanagüarü orearü uruü nixi —ñanagürügü. Rü yemaācü nidexagü ga yema duüxügü, yerü Pauru rü nüxü nixu ga ore ga mexü ga Ngechuchuchiga ga nuxācü wena na namaxüxü. ¹⁹Rü düxwa norü āēxgacügüarü ngutaquéxechica ga Areópagu āegaxüwa nanagagü. Rü yéma nüxna nacagü, rü ñanagürügü nüxü: —Toma nüxü tacuáxchaü na tacü rü nguxēētae i ngexwacaxüxü yixü i ngēma namaā cunguxēētaexü. ²⁰Erü toxçèx rü wüxi i taguma nüxü taxinüèxü nixi i ngēma ore, rü nüxü tacuáxchaü na tacüchiga yixü i ngēma nüxü quixuxü —ñanagürügü. ²¹Rü yemaācü nidexagü, yerü guxüma ga Atenacüāxgü rü yema to ga nachüüānecüāxgü ga yexma āchiügüxü, rü woetama yexicagu narüxínüè ga na nüxü yaxuxüçèx rü nüxü naxinüèxüçèx ga yexwacaxüxü

ga oregü. ²²Rü yemacèx ga Pauru rü inachi norü ngāxütaniüwa ga yema duüxügü ga yema Areópaguwa ngutaquéxegüxü, rü ñanagürü: —Pa Atenacüāxgüx, nüxü chadau na poraācü perü tupanagügu perüxínüèxü. ²³—Erü ngēxguma perü ngutaquéxechicagüwa chixüpetüchigügu, rü nüxü chadau i naxchicünèxāgü i nüxü picuèxüügüxü. Rü wüxi i nachicawa namaā chayarixü i wüxi i yumüxèchica, rü ngēxma naxümatü i naega i ñaxü: “Tupana ya tama nüxü icuácü”, ñaxü. Rü yima Tupana ya tama nüxü pecuáácüma nüxü picuèxüügücü nixi ya choma pemaā nüxü chixuchigacü. ²⁴—Rü guma Tupana ga naxücü ga guxüma ga naānegü rü guxüma i nawa ngēxmaxü, rü nüma nixi i norü yora yixü i daxügüxü i naāne rü ñoma i naāne. Rü ngēmacèx nüma rü tama duüxügü üxüne ya tupaucagügu naxāchiü. ²⁵—Rü nümatama ya Tupana rü taxucèxma nanaxwèxe i duüxügüarü ngüxèè na namaxüxüçèx i nümax, erü taxüma nüxü nataxu. Rü nümatama guxāna nanaxā i maxü, rü tüxna nanaxā ya buanecü ya namaā ingüātanicücü. Rü nümatama tüxna nanaxā i guxüma. ²⁶—Nüma rü wüxi ga duüxüwatama nanaxü ga guxüma ga duüxügü na guxü i naānewa nangēxmagüxüçèx. Rü nüma inaxuneta i ñuxgu tá na nabuxü i duüxügü rü ngexta tá naxāchiüxü i wüxichigü. ^{27–28}—Rü yemaācü nanaxü na naxçèx nadaugüxüçèx ga duüxügü rü ñoma eānexüwa tacüçèx idaugüxürüü nüxü iyangaugüxüçèx. Natürü nüma ya Tupana rü woetama guxüguma tüxna nangaicamachiréx, erü nagagu nixi i imaxèxü rü ixīāxtanicücüxü rü ingēxmaxü, ngēxgumarüü i ñuxre i perü poperaarü ümatixügü naxümatixürüü, rü ñanagürügü:

“Rü Tupanaxäcü tixīgü”, ñanagürügü.

²⁹—Rü ñuxma na Tupanaxäcügü

ixīgüxü, rü tama name i nagu tarüxînüē rü Tupana rü wüxi i naxchicünèxā i uirumüwa rü éxna diêrumüwa rü éxna nutawa ixüxürüü nixī. Erü guxüma i ngēma naxchicünèxägü rü nümatama i duüxügü nagu naxînüèxüäcüma nanaxügü.³⁰ —Rü nuxcüma ga duüxügü rü naèchitamare ínatüe, natürü nüma ga Tupana rü namaā yaxna naxînü. Natürü i ñuxma ya Tupana rü nanamu i duüxügü i guxüwama na naxcèx nadaugüxü rü nüxü naxoexü i nacüma i chixexügü.³¹ Yerü nüma ga Tupana rü marü nüxü naxuneta i wüxi i ngunexü i nagu tá aixcüma guxü i ñoma i naānecüāx i duüxügüna naçaxü i norü maxüchiga. Rü marü nüxü naxuneta ya wüxi ya yatü ya Ngechuchu, rü yima tá nixī ya duüxügüna çacü. Rü Tupana rü guxäxüma nüxü nacüèxèe ga yema ga yexguma Ngechuchuxü wena namaxèegu —ñanagürü ga Pauru.³² Rü yexguma yema wena na namaxèxüchigaxü naxînüegu ga duüxügü, rü ñuxre ga nümagü rü Pauruxü nacügüe. Natürü ga togü rü ñanagürügü: —Rü wenagu táxarü cuxü itarüxînüē i ngēmachiga —ñanagürügü.³³ Rü yexguma ga Pauru rü ínaxüxü ga natanüwa.³⁴ Natürü ñuxre ga duüxügü rü Pauruwe narixī, rü Ngechuchuaxü nayaxögü. Rü natanüwa nayexma ga Diuníchiu ga wüxi ga Areópagutanüxü, rü wüxi ga ngecü ga Dámari ga ngēga. Rü ñuxre ga togü rü ta nayaxögü.

Corítüwa nayexma ga Pauru

18 Rü yemawena rü inaxüāchi ga Pauru ga Atenawa, rü íāne ga Corítüwa naxü.² Rü yéma namaā inayarüxü ga wüxi ga yatü ga Aquiru ga Pötuanecüāx ga yexwacèx Dumawa ga Ítariaanewa ne üxü namèx ga Prisilamaāx. Rü yéma Corítüwa nayexma yerü Dumacüāxgüarü äëxgacü ga Cádiu nanamu ga na ínaxoxüxücèx

ga guxüma ga Yudügü ga Dumawa. Rü Pauru rü naxütagu nanaxüāne.³ Rü yexma nape rü naxchirunaxcèx ga düxenüärü üwa nügümaā napuracüe yerü woetama yema nixī ga norü puracü ga Pauru rü Aquiru rü Prisila.⁴ Rü guxü ga ngüxchigaarü ngunexüga rü Yudügüarü ngutaquéxepataüwa naxüxü ga Pauru, rü duüxügümaā nidexaxü, rü nayaxucuxègüxü. Rü yexgumarüü ta nayaxucuxègüxü ga yema duüxügü ga tama Yudügü ixīgüxü.⁵ Rü yixcamaxüra ínangugü ga Chira rü Timutéu ga Machedóniawa ne íxü. Rü yexguma inanaxügü ga Pauru ga aixcüma poraäcü nüxü na yaxuxü ga Tupanaärü ore. Rü meāma Yudügüxü nangüexèe na Ngechuchu rü Tupana Nane ya Cristu na yíixü.⁶ Natürü nümagü ga yema Yudügü rü inanaxügüe ga Paurumaā na nanüèxü, rü namaā naguxchigagüxü. Rü yexguma inapamüchiru ga Pauru, yerü yema nixī ga wüxi ga cuèxruü naxcèx ga yema duüxügü na yemawa nüxü yacuèxächitanüxücèx ga norü chixexü. Rü ñanagürü nüxü: —Pegagu tátama nixī i na ipeyarütauxexü, rü marü tama chaugagu tá nixī. Rü ñomaücüü i choma rü tá ngēma tama Yudügü ixīgüxütantüwa chaxü —ñanagürü ga Pauru.⁷ Rü ínaxüxü ga guma ngutaquéxepataüwa. Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga Tíchiu ga Yuchugu äegaxü. Rü nüma rü Tupanaxü nangechaü rü yexma ngutaquéxepataücwagu naxāpata. Rü yemaxütawa naxü ga Pauru, rü yexma nape.⁸ Rü Cripu ga ngutaquéxepataüärü äëxgacü rü namèx rü guxüma ga naxäcügü rü Cori ya Ngechuchuaxü nayaxögü. Rü yexgumarüü ta rü muxüma ga Corítücüāxgü rü nayaxögü ga yexguma nüxü naxînüegu ga yema ore, rü ñuxüchi Pauru ínanabaiüxèe.⁹ Rü wüxi ga chütaxü rü nangoxetü

ga Pauru. Rū Cori ya Tupana namaā nidexa, rū ñanagürü: —¡Rū tāxú i cumuixú! ¡Rū nüxú ixuama i chorü ore! ¡Rū tāxú i curüchianexú! ¹⁰—Erü choma rū chacuxútagu, rū taxúetáma chixexú cumaā taxü. Erü daa iānewa rū choxú nangexma i muxúma i chorü duixúgü —ñanagürü ga Tupana. ¹¹Rü wüxi ga taunecüarü ngāxú Corítiuwa nayexma ga Pauru. Rū yéma yema duixúgütanüwa namaā nangúexéetae ga Tupanaärü ore. ¹²Natürü yexguma Acayaaneärü āēxgacü yixüga ga Garióú, rū yema Yudfugü rū wüxigu Pauruxü niyauxgü, rū āēxgacüpéxewa nanagagü. ¹³Rü ñanagürügü nüxü ga guma āēxgacü: —Naā yatü rū duixúgüxü naxucuxē na Tupanaxü yacuèxüügüxücèx rū tama naga na naxñüèxücèx i tachiüñeärü mugü —ñanagürügü. ¹⁴Rü Pauru marü nachonagüchaü, natürü nüma ga āēxgacü ga Garióú rū yema Yudfugüxü nangāxü, rū ñanagürü: —Rü ngēxguma chi wüxi i taxü i chixexü naxüxgu, rū éxna namáetagu, rū ngēxguma chi nixi i choma i pexü ichaxñüxü, Pa Yudfugüx. ¹⁵—Natürü ngēma pecümachiga rū perü mugüchiga rū perü nguxēetaechiga na yixü, rū choma rū tama nüxü chacuáxchaü i ngēma. ¡Rü pematama penamexēx! Rū choma rū tama ngēmachigaarü āēxgacü chixixchaü —ñanagürü. ¹⁶Rü yexguma ínanawoxü ga yéma. ¹⁷Rü yexguma guxüma ga yema duixúgü rū Yudfugüarü ngutaquéxepataüarü āēxgacü ga Chótenegu āegaxüxü yexma niyauxgü. Rū yexmatama āēxgacü ga Garióüpéxegu nanaçuaixgü. Natürü nüma ga Garióú rū taxu ñanagürüama.

Pauru rū Aütioquíacèx nataegu, rū ñüxüchi wenaxärü inaxüachi na norü tomaēxpüxcüna to ga nachiüñegüwa nangeaxü ga Tupanaärü ore

¹⁸Rü yemawena rū muxüma ga ngunexü yéma Corítiuwa nayexma ga Pauru. Rū yixcama nüxü narümoxē ga yema yaxögüxü rū nüxna inaxüachi. Rū iāne ga Chēcreawa naxü namaā ga Prisila rū Aquiru. Rū Chēcreawa nügü nidüpüxüeru ga Pauru yerü marü nayanguxēē ga wüxi ga uneta ga Tupanamaā nüxü yaxuxü. [Rü woetama yema nixi ga nacümagü ga Yudfugü ga yexguma yanguxēēgüāxgu ga wüxi ga uneta ga Tupanamaā nüxü yaxuxü.] Rū ñüxüchi Chēcreaarü türewa rū wüxi ga wapurugu nichoü na Chíriaanewa naxixücèx. ¹⁹Rü yexguma Epéchiuwa nangugügu, rū Pauru nüxna nixügachi ga Prisila rū Aquiru, rū Yudfugüarü ngutaquéxepataüwa naxü. Rū yéma namaā nidexa ga yema Yudfugü ga guma ngutaquéxepataüwa ngutaquéxegüxüxü. ²⁰Rü yema Yudfugü, rū muxüma ga ngunexügü nüxü nacèxügü ga yexma na naxáüxücèx, natürü ga nüma rū tama nanaxwèxe. ²¹Rü yemacèx nüxü narümoxēama, rū ñanagürü nüxü: —Rü ngēxguma Tupana naxwèxegu, rū wena táxarü pexcèx chataegu —ñanagürü. Rū yemawena rū Epéchiuarü türewa nayarüxüe, rū inaxüachi. ²²Rü Checharéaarü türewa nangu, rū yéma ínaxüe. Rū ñüxüchi Yerucharéüwa naxü na nüxü yanamoxēxücèx ga guxüma ga yema yaxögüxü. Rū ñüxüchi Aütioquíawa naxü. ²³Rü yexguma marü ñüxre ga ngunexü yéma Aütioquíawa nayexmagu, rū wenaxärü inaxüachi ga Pauru na wüxichigü ga iāne ga Gárataanewa rū Fríyiaanewa yexmagünewa íyadauxücèx rū

yataãexëëgüãxücèx ga guxüma ga yema yaxögüxü ga guma ïãnegüwa yexmagüxü.

Aporu rü Epéchiuwa nüxü nixu ga Tupanaãrü ore

²⁴Rü yexgumaücüü rü Epéchiuwa nangu ga wüxi ga Yudü ga Aporugu äegaxü. Rü nüma rü ïãne ga Aleyãdrãcüãx nixi, rü nüxü natauxcha ga duüxügüpéxewa na yadexaxü. Rü meãma nüxü nacuèx ga Tupanaãrü ore i ümatüxü. ²⁵Rü nüma meã nüxü nacuèx ga Cuáü ga baiüxëëruüãrü nguxëëtae ga Cori ga Ngechuchuchiga, rü nüxü nacuèx na nüxãcü Cuáü duüxügüxü ïbaiüxëëxü. Natürü yexicaxütama nacuèx ga Ngechuchuchiga. Natürü poraãcü nataãëácüma nidexa rü aixcüma nanangüexëë ga duüxügü. ²⁶Rü nüma ga Aporu rü tama namuüãcüma inanaxügü ga na yadexaxü ga Yudüfüãrü ngutaquéxepataüwa. Natürü yexguma Aporuxü naxinüëgu ga Prisila rü Aquiru, rü napatawa nanagagü na yexeraãcü namaã inanguxüxëëãxücèx ga Ngechuchuchiga. ²⁷Rü yexguma Acayaanewa naxüchaügu ga Aporu, rü yema yaxögüxü ga Epéchiucüãx nüxü narüngüxëëgü. Rü popera yéma namugü naxcèx ga yema yaxögüxü ga Acayacüãx na meã Aporuxü nayauxgüxücèx. Rü yexguma Acayawa nanguxgu ga Aporu rü poraãcü nüxü narüngüxëë ga yema duüxügü ga Tupanaãrü ngechaügagu Ngechuchuaxü yaxögüxü. ²⁸Rü guxü ga duüxügüpéxewa nüxü nüxü nacuèxëë ga poraãcü na ïnatüexü ga yema Yudüfügü ga tama Ngechuchuxü cuáxchaügüxü. Rü nümagü ga Yudüfügü rü taxucürüwama nüxü ñanagürügü, yerü ga Aporu rü Tupanaãrü ore ga ümatüxüwa meãma nüxü nanawéx ga na Ngechuchu rü aixcüma Tupana Nane ya Cristu na yiixü.

Epéchiuwa nayexma ga Pauru

19Rü yexguma Corítuwa nayexmayane ga Aporu, rü Pauru rü naxpüxanegu idaxü ga namawa nixüpetü, rü Epéchiuwa nangu. Rü yexma nüxü nayangau ga ñuxre ga yaxögüxü. ²Rü nüxna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Marü penayaxuxü i Tupanaãë i Üünexü ga yexguma peyaxögügu? —ñanagürü. Rü nümagü nanangãxü, rü ñanagürügü: —Tama. Taguma nüxü taxinüëchiga na tacü yiixü i Tupanaãë i Üünexü —ñanagürügü. ³Rü yexguma ga Pauru rü nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Texéaxü peyaxögüxü ga yexguma ípebaiügu? —ñanagürü. Rü nümagü nanangãxü, rü ñanagürügü: —Toma nüxü tayaxõ ga yema Cuáü ga baiüxëëruüãrü nguxëëtae —ñanagürügü. ⁴Rü yexguma ga Pauru rü ñanagürü nüxü: —Cuáü ïnabaiüxëë ga yema duüxügü ga nüxü rüxoexü ga nacüma ga chixexü rü Tupanacèx daugüxü. Natürü yema duüxügümaã nüxü nixu ta na nüxü yaxögüãxücèx ga Ngechuchu ga naweama äcü —ñanagürü ga Pauru. ⁵Rü yexguma yemaxü naxinüëgu ga yema duüxügü rü ïnabaiü naegagu ga Cori ya Ngechuchu. ⁶Rü yexguma Pauru rü yema yaxögüxüetügu naxüméxgu, rü nüxna nangu ga Tupanaãë i Üünexü, rü to ga nagawachigü nidexagü, rü nüxü nixugüe ga Tupanaãrü ore. ⁷Rü maneca 12 ga yatü nixügü ga yema duüxügü. ⁸Rü tomaëxpüx ga taumacü yéma nayexma ga Pauru. Rü Yudüfüãrü ngutaquéxepataüwa naxüüxü rü tama namuüãcüma nüxü nixuuxü ga Tupanaãrü ore. Rü nanangüexëë na nüxãcü äëxgacü na yiixü ya Tupana, rü nüxü nanangüchaüxëë na Ngechuchuaxü yaxögüãxücèx. ⁹Natürü nayexma ga ñuxre ga duüxügü ga tama nüxü cuëxgüchaüxü rü

tama yaxōgüchaũxũ. Rũ nũmagũ inanaxũgũe ga na yema muxũma ga duũxũgũpéxewa chixexũ yaxugũexũ nachigagu ga Cori ga Ngechuchu. Rũ yemacèx nũxna nixũgachi ga Pauru, rũ toxnamana nanagagũ ga yema yaxōgũxũ. Rũ guxũ ga ngunexũgu namaã nũxũ nixuchiga ga ore nawa ga wũxi ga ngutaquẽxepataũ ga Tiranuãrũ ngũepataũ ga naega. ¹⁰Rũ yemaãcũ nanaxũ ga taxre ga taunecũ, rũ yemaãcũ guxũma ga Áchiacũãxgũ ga Yudfugũ rũ Griégugũ rũ nũxũ naxĩnũe ga Cori ya Tupanaãrũ ore. ¹¹Rũ Tupana Pauruxũ narũngũxẽe ga na naxũãxũ ga taxũgũ ga mexũgũ ga Tupanaãrũ poramaã naxũxũ. ¹²Rũ èixrũxũ ga norũ dechugũ ga Pauru rũ naxchirugũ rũ duũxũgũ rũ yema idaaweexũxõtawã nanangegũ. Rũ yexguma yema idaaweexũ nũxũ ingōgũgũgu ga yema naxchiru rũ éxna dechu, rũ naxcèx nitaanegũ. Rũ yema duũxũgũ ga ngoxoãxgũxũ rũ ta naxcèx nitaanegũ. ¹³Natürũ nayexma ga ñuxre ga Yudfugũ ga ñanegũwachigũ ixĩetãnũxũ rũ ngoxogũarũ woxũwa puracũexũ. Rũ nũxũ naxũgũ na Cori ya Ngechuchuegagu na ñawoxũãxũ ga ngoxogũ nawa ga yema duũxũgũ ga ngoxoãxgũxũ. Rũ ñanagürũgũ: —Ngechuchu ya Pauru nũxũ ixuchigacũégagu pexũ tamu na ípexoxũxũcèx —ñanagürũgũ ga yema Yudfugũ. ¹⁴Rũ yema 7 ga yema ügũxũ, rũ wũxi ga Yudfugũarũ paigũarũ ãẽxgacũ ga Echebãgu ãegaxũ nanegũ nixĩgũ. ¹⁵Natürũ wũxi ga ngunexũgu ga yexguma wũxi ga ngoxoxũ ñatèxũchigũchaũgu, rũ yema ngoxo nanangãxũ, rũ ñanagürũ: —Nũxũ chacuèx ya Ngechuchu, rũ nũxũ chacuèx ya Pauru na texé yĩxũ. ¿Natürũ i pema rũ texégũ pixĩgũ? —ñanagürũ. ¹⁶Rũ yexguma ga yema yatũ ga ngoxoãxũ rũ yema duũxũgũ ga ñatèxũchigũchaũxũna nayuxu,

rũ nũxũ narũporamaẽ ga guxũma, rũ ñanagũãũxũne. Rũ yemaãcũ ngexchiruxũma rũ napĩexũma nibuxmũ ga guma ñwa. ¹⁷Rũ guxũma ga Yudfugũ rũ Griégugũ ga Epéchiuwa yexmagũxũ rũ nũxũ nacuãchiga ga yema. Rũ poraãcũ namuũe ga guxũma. Rũ yemaãcũ yexeraãcũ natachiga ga Cori ga Ngechuchu ga yema. ¹⁸Rũ muxũma ga yema yaxōgũxũ rũ yema ningugũetanũ, rũ guxũ ga duũxũgũpéxewa nũxũ nixugũechigũ ga nũma rũ ta na nayuũechiréxũ, natürũ tá nũxũ na naxoexũ ga yema. ¹⁹Rũ muxũma ga yema iyuũechiréxũ, rũ yema nanana ga norũ poperagũ ga yuũpane ga nawa nangũexũ, rũ guxãpéxewa ñanagu. Rũ yexguma nangugũgũãgu ga natanũ ga yema poperagũ, rũ maneca 50,000 tachinũ ga dĩeru ga tatanũxũwa nangu. ²⁰Rũ yemaãcũ ga Cori ya Tupanaãrũ ore, rũ yexeraãcũ nixũchigũ, rũ yexeraãcũ duũxũgũ nũxũ nadau na ñuxãcũ naporaxũ ga yema ore. ²¹Rũ yemawena ga Pauru, rũ nagu narũxinũ ga Machedóniããnewa rũ Acayaanewaxĩra na naxũxũ, rũ yema ñuxũchi Yerucharéũwa na naxũxũ. Yerũ yema ñanagürũ: —Rũ ngema Yerucharéũwa tá chaxũ, rũ yixcama rũ Dumawa rũ tá ta chaxũ —ñanagürũ. ²²Rũ yemacèx nũgũpéxegu Machedóniããnewa nanamugũ ga taxre ga norũ ngũxẽeruũ ga Timutéu rũ Eratu. Natürũ nũma ga Pauru rũ ñuxre ga ngunexũ Áchiagu narũxãũx.

Nanuẽ ga duũxũgũ ga Epéchiuwa

²³Rũ yexgumaãcũtũ rũ Epéchiuwa rũ nanaxĩxãchitanũãe ga duũxũgũ, rũ poraãcũ nanuẽ nachigagu ga Cori ya Tupanaãrũ ore. ²⁴Rũ yemaãcũ naxũpetũ nagagu ga wũxi ga yatũ ga dĩerũmũwa puracũxũ ga Demetriugu ãegaxũ. Rũ nũma rũ ñanaxũxũ ga norũ tupana

ga Atemíchaarū tupaucachicünèxāgū ga diērumünaxcèx. Rū nayexma ga muxūma ga norū puracūtanūxū ga yemawa puracūexū. Rū guxūma poraācū meā nūxū naxātanū ga yema puracū. ²⁵Rū nūma ga Demétriu rū nanangutaquéxexēē ga guxūma puracūtanūxū ga yemawa puracūexū, rū ñanagūrū nūxū: —Pa Chomūcūgūx, meā nūxū pecuèxgū na ñaā tórū diērumūārū puracūga na ngixū iyaxuxū i tórū diēru. ²⁶Rū marū nūxū pedaugū i ngēma Pauru rū nūxū pexīnūē na ñuxācū yaxucūxēgūāxū i duūxūgū, rū ñuxācū namaā nūxū yaxuxū na tama aixcūma tupanagū yīixū i ngēma tupanagū i yixema ixīgūxū. Rū ngēmaācū muxūma i duūxūgūxū nūxū narūxoexēē na tama tórū tupanagūāxū yaxōgūāxūcèx. Rū tama nūma Epéchiuwaxicatama ngēxū nawagū natūrū wixguxūchi taèx guxū i Áchiaanewa ngēmaācū chixri nayaxucūxēgū i duūxūgū. ²⁷Rū pema nūxū pecuèx rū tórū puracūcèx rū naxācūma i ngēma. Rū wūxi i chixexū ta nixī i naxcèx i tórū tupana i Atemíchaarū tupauca ya taxūne. Rū ñuxma rū muxūma i duūxūgū rū ngixū nangechaū i Atemícha i guxū i Áchiaanewa rū guxū i naānewa. Natūrū ngēma Pauruarū ucūxēgagu rū dūxwa taxuxūtāma ngixū nangechaū i duūxūgū, rū ngēmaācū dūxwa inaārūxo tá ta i tórū puracū —ñanagūrū ga Demétriu. ²⁸Rū yexguma yemaxū naxīnūēgu, rū poraācū nanuē, rū tagaācū ñanagūrūgū: —¡Namaxū i Epéchiucūāxgūārū tupana i Atemícha! —ñanagūrūgū. ²⁹Rū guxūma ga yema iānecūāxgū rū poraācū yexma ínatūieāē. Rū ínanayauxū ga Gayu rū Arítarcu ga Machedóniāānecūāxgū ga Paurumūcūgū, rū guma ī ga iāneārū ngutaquéxepataūwa nanagauxūtanū. ³⁰Rū Pauru rū ta yexma naxūcuchaū na yema

duūxūgūmaā yadexaxūcèx, natūrū yema yaxōgūxū nūxna nanachūxu ga yexma na naxūcuxū. ³¹Rū yema Áchiaaneārū āēxgacūgūtanūwa rū nayexma ga ñuxre ga Paurumūcūgū ixīgūxū. Rū nūmagū rū ta Pauruxūtawa namugagū na tama yema ngutaquéxechicagu naxūcūxūcèx. ³²Rū yoxni ga duūxūgū ga yema ínangutaquéxegūxūwa, rū nūmaxū rū wūxi ga oremaā aita naxūe, rū togū ga to ga oremaā aita naxūe. Yerū poraācū nanaxīxāchiāēgū ga guxūma ga yema duūxūgū ga yēma ngutaquéxegūxū. Rū muxūma rū tama nūxū nacuèxgū ga tacūcèx na nangutaquéxegūxū. ³³Natūrū yēma nayexma ga wūxi ga Yudíu ga Areyáūdrugu āegaxū. Rū yema togū ga Yudíugū rū namaā nūxū nixu ga tacūcèx na nangutaquéxexū. Rū duūxūgūpéxewa nanamugū na yadexaxūcèx rū naētūwa nachogūxūcèx ga yema Yudíugū ga yēma yexmagūxū. Rū nūma ga Areyáūdru rū naxunagūmēxē na iyanachianegūxūcèx ga duūxūgū, na namaā yadexaxūcèx. ³⁴Natūrū yexguma nūxū yacuèxāchitanūgu ga Aré rū Yudíu na yīixū, rū guxūma ga yema duūxūgū rū wūxigu tagaācū aita naxūe. Rū taxre ga ora ninge ga na tagaācū ñagūxū: —¡Namaxū i Epéchiucūāxgūārū tupana i Atemícha! —ñagūxū. ³⁵Rū dūxwa yema iāneārū āēxgacū nanachiāchixēē ga yema muxūma ga duūxūgū, rū ñanagūrū nūxū: —Pa Epéchiucūāxgūx, guxūma i duūxūgū nūxū nacuèx na Atemíchaarū tupauca ya taxūneārū daurū na ixīgūxū. Rū guxūma nūxū nacuèx na nūma tūxū nangēxmaxū i Atemíchachicūnèxā i daxūwa rūngūxū. ³⁶—Rū ñuxma na guxūma nūxū na cuāxū na aixcūma yīixū i ngēma, rū name nixī na pechiāchixū, rū taxūma i chixexū pexūexū. ³⁷—Erū ñaā yatūgū i nuā pegagūxū, rū taxūma i chixexū ngīmaā naxūgū i tórū

tupana, rü tama chixexũ nixugüe ngĩchigagu. ³⁸—Rü ngëxguma chi Demetriu rü ngëma namücügü i namaã napuracüexũ rü nüxũ nangëxmagu i tacü i tama norü me ixixũ, rü nangëxma i ngutaquëxchicagü i ngextá äëxgacügü duüxügüxü ficagüxüwa. Rü name nixĩ i ngëma äëxgacügüpëxewa namexëëaxũ i tacü i tama norü me ixixũ. ³⁹—Rü ngëxguma nangëxmagu i tacü i to i perü guxchaxügü, rü name nixĩ i ñaneãrũ äëxgacügüarũ ngutaquëxewa penamexëë i ngëma. ⁴⁰—Erü ñuxma rü taxãücümaxügügü rü ngürüächi äëxgacü ya tacü ya Dumawa ngëxmacü rü tuxna tá naxcèx naca i ngëma ñuxma ngupetüxũ. Erü aixcüma taxumaãma tanangãxüega i äëxgacü, ega tuxna nacaxgu naxcèx i ñãã ngutaquëxe i nawa pexãügatanüxũ —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma marü yema ñaxguwena, rü ínyamugü ga yema duüxügü.

Machedóniãñewa rü

Griëgugüchiüñewa naxü ga Pauru

20 Rü yexguma marü nangupetügu ga yema na íyacuxcuxũ ga duüxügü, rü Pauru naxcèx nangema ga yema yaxögüxü na yaxucuxëgüãxücèx. Rü yexguma marü namaã nüxũ nachaugu, rü nüxũ narümoxë, rü inaxüächi ga Machedóniãñewa na naxüxũ. ² Rü yexguma yema nañewa yaxüpetügu, rü taãëxü ga oremaã nayaxucuxëgü ga yema yaxögüxü ga wüxichigü ga ñanewa yexmagüxü. Rü yemaãcü Griëgugüchiüñewa nangu. ³ Rü yema nayexma ga tomaëxpüx ga tauemacü. Rü yexguma marü inaxüächichaügu ga Chíríaanewa na naxüxũ, rü tama wapurugu nixü yerü nüxũ nacuáchiga ga na ñuxre ga Yudfugü yamëxgüchaxüxü. Rü yemacèx nagu narüxínü ga dauxchitagü na nataeguxü, rü wenaxäri

Machedóniãñewa na naxüpetüxũ. ⁴ Rü ínyaxümücügü ga Chópate ga Beréacüãx ga Píru nane, rü Aritárcu rü Següdu ga Techarónicacüãxgü, rü Gayu ga Derbecüãx, rü Timutéu, rü Tíquicu, rü Turuqufnu ga Áchiaanecüãxgü. ⁵ Rü yema yatügü rü nüxíra topëxegu naxägü, rü Tróawa toxü nayarünguxëëgü. ⁶ Rü nawena ga yema Yudfugüarü peta ga üpetüchiga ga päu ga ngearü puxëëruüãxü nagu nangögüxü, rü wapurugu Piripuwa itaxiächi. Rü wüximéëxpüx ga ngunexü ngupetügu, rü Tróagu nüxü tayangugü ga yema topëxegu ägüxü. Rü yexma tariücho ga 7 ga ngunexü.

Tróagu nanaxüãne ga Pauru

⁷ Rü yema yüxüarü ngunexügu rü tangutaquëxegü namaã ga yema yaxögüxü na tanangóxücèx ga päu ga bücuxü yema Ngechuchu toxü ngüexëëxürüü. Rü yema yaxögüxümaã nidexa ga Pauru. Rü nanamëxëë ga norü dexa ñuxmata ngãxücüwa nangu, yerü moxüãcü inaxüächichaü. ⁸⁻⁹ Rü daxüwa ga guma ípataarü tomaëxpüxchiüwa yexmaxü ga ucapuwa tangutaquëxegü. Rü namu ga omü ga yema naügüxü. Rü nayexma ga wüxi ga ngextüxücü ga Eutícugu äegacü. Rü yema wüxi ga yema ucaputapüxarü ñãxwa narüto. Natürü ga Pauruarü dexa, rü poraãcü namëx. Rü yemacèx ga guma ngextüxücü rü poraãcü nayaxta, rü düxwa nipeächi rü yema ñãxwa narüngu, rü ñaxtüanegu nangu. Rü yema yücüma nanayauxgü. ¹⁰ Rü ínarüxĩ ga Pauru, rü nayanawüxüchi ga guma ngextüxücü, rü duüxügüxü ñanagürü: —¡Tãxü i pebaixächixü, erü namaxü nixĩ! —ñanagürü. ¹¹ Rü yexguma wenaxäri daxü naxĩ, rü inanabücu ga yema päu, rü nanangöx. Rü wenaxäri nidexa ñuxmata yangune, rü yexguma inaxüächi. ¹² Rü guma

ngextūxücü rū maxīcū napatawa nanagagū. Rū yemacēx poraācū nataāēgū ga guxūma ga nūmagū.

**Tróawa inaxūāchi ga
Pauru rū Miretuwa naxū**

¹³ Rū yēxguma ga Pauru rū nānagūrū: —Dauxchitagu tá chixū nūxmatáta iāne ya Achuwa changu na ngema pexū chixūxūcēx —nānagūrū. Rū yemacēx ga toma rū wapurugu tichoū rū yoxni napéxegu taxī nūxmata Achuwa tangugū. ¹⁴ Rū yēxguma Achugu Paurumaā togū tayangaugu, rū yēma toxū nixūe. Rū tachopetū ga yēma nūxmata Miterēnēwa tangugū. ¹⁵ Rū yēma itaxiāchi rū moxūācū Quíuarū toxmēxtawa tachopetū. Rū yemaārū moxūācū Chamowa tangugū. Rū yemaārū moxūācūama Miretuwa tangugū. ¹⁶ Rū yemaācū ítxī yerū ga Pauru rū tama Áchiaanegu nanuxcūchaū. Yerū nanaxwēxe ga paxa Yerucharēūwa na nanguxū naxcēx ga Pētecóstarū ngunexū. Rū yemacēx nagu narūxīnū na tama Epéchiugu iyadauxū.

**Yaxōgūxūārū āēxgacūgū ga
Epéchiucūāxmaā nidexa ga Pauru**

¹⁷ Natūrū yēxguma Miretuwa tangugūgu rū Epéchiuwa naxcēx namuga ga Pauru na naxūtawa naxīxūcēx ga yēma yaxōgūxūārū āēxgacūgū ga Epéchiucūāx. ¹⁸ Rū yēxguma Pauruxūtawa nangugūgu, rū nānagūrū nūxū: —Pema meā nūxū pecuēxgū ga nūxācū pepéxewa na chamaxūxū ga guxūgu ga yēxguma noxritama nuā Áchiaanēwa chaxūxgu. ¹⁹ Rū guxūguma ga yēxguma petanūwa chayexmagu, rū meāma chanaxū ga Cori ya Tupanaārū puracū, taguma chaugū chicuēxūācūma. Rū woo muēxpūxcūna poraācū changechaūgu, nagagu ga yēma chixexū ga chomaā

naxūgūchaūxū ga Yudūgū, natūrū naētūwa chanaxūama ga yēma puracū. ²⁰ Rū taguma íchayachaxāchi ga pemaā nūxū na chixuxū ga guxūma ga yēma ore ga perū mexūcēx ixīxū. Rū guxū ga duūxūgūpéxewa, rū pepatagūwa rū ta pexū changūxēē ga yēma ore. ²¹ Rū Yudūgūmaā rū yēma tama Yudūgū ixīgūxūmaā nūxū chixu na namexū ga na nūxū naxoexūcēx ga norū chixexūgū rū Tupanaga naxīnūēxūcēx, rū nūxū na yaxōgūāxūcēx ga tórū Cori ya Ngechuchu. ²² Rū nūxma rū Yerucharēūwa chaxū erū Tupanaāē i Üünexū rū ngema choxū namu. Natūrū tama nūxū chacuēx na tacū tá choxū ūpetūxū i ngema. ²³ Rū ngēma nūxū chacuáxū nixī i duūxūgū tá choxū napoxcu rū guxchaxūgū tá choxū naxūpetū i Yerucharēūwa. Rū ngēxīcatama nixī i chomaā nūxū yaxuxū i Tupanaāē i Üünexū i guxūne ya iāne i ngextá íchixūgūxūwa. ²⁴ Natūrū tama ngēma āucūmaxūgu charūxīnū erū nūetama nixī ega woo chayūxgu. Natūrū ngēma chanaxwēxexū nixī na taāēācūma chapuracūamaxū na meā chayangūxēēxūcēx i ngēma puracū ga tórū Cori ya Ngechuchu choxna āxū rū nūxū chixuxūcēx i norū ore i mexū na nūxācū Tupana tūxū ngechaūxū. ²⁵ Rū nūxma rū marū nūxū chacuēx rū tagutāma wena choxū pedaugū i pema ga marū pemaā nūxū chixuxe na nūxācū āēxgacū na yīxū ya Tupana. ²⁶ Rū ngēmacēx i nōma i ngunexūgu rū pemaā nūxū chixu rū marū tama chaugagu nixī ega texé petanūwa iyarūtauxgu. ²⁷ Erū marū meāma pemaā nūxū chixu i guxūma i ngēma Tupana pexū naxwēxexū, rū taxūma ichicūx. ²⁸ Rū ngēmacēx i nūxma rū penaxwēxe na pexuāēgūxū rū meā nūxna pedaugūxū i guxūma i yaxōgūxū i petanūwa ngēxmagūxū. Erū ngēma nixī i Tupanaāxē i Üünexū nagu pexū

mugūxū na nūxna pedaugūxūcèx i ngēma Tupanaārū duūxūgū i yaxōgūxū i Ngechuchu nagūmaātama naxcèx taxexū. ²⁹Choma nūxū chacuèx rū ngēxguma íchixūxgu, rū chowena tá pexcèx nuā naxī i togū i duūxūgū. Rū tá nanachixexēēchaū i ngēma yaxōgūxū ñoma airugū i idūraexū i carnerugūxū ngīachixēēxūrū. ³⁰Rū woo petanūwatātama nangēxmagū i nūmaxū i tá doramaremaā nangúexēēxū i ngēma yaxōgūxū na nūgūwe naxīxēēxūcèx. ³¹¡Pegūna pedaugū, rū nūxna pecuèxāchie na ñuxācū tomaēxpūx ga taunecūgu rū ngunecū rū chūtacū rū taguma íchayachaxāchixū ga pexcèx chaxauxācūma na pexū chixucuxēgūxū ga wūxichigū! ³²Rū ñuxmax, Pa Chaueneēgūx, rū Tupanana pexū chamugū. Rū chanaxwèxe i naga pexīnūē i norū ore i tūxū nūxū cuèxēēxū na ñuxācū poraācū tūxū nangechaūxū. Erū ngēma norū ore tá pexū naporaexēē na tórū Coricèx pemaxēxūcèx rū pexū nangēxmaxūcèx i pechica namaā i guxūma i duūxūgū i Tupana dexū. ³³Choma rū taxuguma chaugūcèx chanaxwèxe ga texēarū dīēru rū texéchiru. ³⁴Rū pematama rū meā nūxū pecuèx ga ñuxācū daa choxmēxmaā na chapuracūxū naxcèx ga yema choxū rū chomūcūgūaxū taxuxū. ³⁵Rū guxūguma meā pexū changúexēē na ngēmaācū pepuracūexū na nūxū perūngūxēēxūcèx i ngēma duūxūgū i nūxū nataxuxū. Rū name nixī na nūxna pecuèxāchixū i Cori ya Ngechuchuarū ore ga nūmatama ñaxū:

“Rū narūmemaē nixī i pema na toguena penaxāxū rū tama i tūma pexna tanaxāxū”, ñaxū. ³⁶Rū yexguma yema ñaxguwena ga Pauru, rū inacaxāpūxū namaā ga guxūma, rū nayumūxē. ³⁷Rū guxūma poraācū naxauxe, rū Pauruna nanēīxāchigū, rū nūxū nachūxgū.

³⁸Yerū poraācū nangechaūē naxcèx ga yema ore ga namaā nūxū yaxuxū ga:

“Marū tagutāma wena choxū pedaugū” ñaxū. Rū nūmagū ínayaxūmūcūgū ñuxmata wapuruwa nangu.

Yerucharēūwa naxū ga Pauru

21 Rū yexguma nūxna itaxīāchi ga yema yaxōgūxū, rū wapurugu tichoū. Rū capaxū ga Coscèx noxtacūma tixaū. Rū moxūācū rū Rodawa taxī. Rū yēma itaxīāchi, rū Pátarawa tangugū. ²Rū yexma nūxū tayangau ga wūxi ga wapuru ga Peníchiawa úxūne. Rū nagu tichoū, rū itaxīāchi. ³Rū yixcamaxūra nūxū tadaugū ga Chipre. Rū torū toxwecūwawaama naxū, rū nūxū tachopetū. Rū itīñaxwetaxū ñuxmata Chíríaanewa tangugū. Rū Tiruwa ítachoū, yerū yēma nixī ga ínanuūācuxū ga guma wapuru. ⁴Rū yexma nūxū tayangau ga yēmacūāx ga yaxōgūxū, rū 7 ga ngunexū yēma natanūwa tayexmagū. Rū Tupanaāē i Úūnexū nayadexagūxēē ga yema yaxōgūxū, rū Pauruxū ñanagūrūgū: —¡Tāxū i Yerucharēūwa cuxūxū! —ñanagūrūgū. ⁵Natūrū yexguma nangupetūgu ga yema 7 ga ngunexūgū, rū itaxīāchi. Rū yema yaxōgūxū rū towe narūxī. Rū naxmēxmaāchigū rū naxācūgūmaāchigū toxū ínixūmūcūgū ga guxūma ñuxmata guma íānechipenūwa tangugū. Rū yexma naxnūcūgu tacaxgūāpūxū, rū tayumūxēgū. ⁶Rū yexguma ga toma rū nūxū tarūmoxēgū, rū tichoū ga wapuruwa. Rū nūmagū rū napatacèx nawoegu. ⁷Rū toma rū Tiruwa itaxīāchi rū Turemāídawa tangugū. Rū yēma ítachoū, yerū yexma nayacuèx ga wapurugu na taxīxū. Rū nūxū tarūmoxēgū ga yema yaxōgūxū ga yēma yexmagūxū, rū wūxi ga ngunexū natanūgu tarūcho. ⁸Rū moxūācū itaxīāchi ga yēma, rū

Checharéawa tangugü. Rü Piripi ga Tupanaärü orearü uruüpatawa taxī. Rü nüma rü yema 7 ga ngüxēeruüğü ga tupaucana daugüxütanüxü nixī. Rü yexma naxütagu tapegü. ⁹Rü nüma nüxü iyexma ga ägümücü ga naxäcügü ga taguma ixätecü ga Tupanaärü orexü ixugüecü. ¹⁰Rü yexguma marü ñuxre ga ngunexü yéma tayexmagügu, rü Yudéaawena ne naxü ga wüxi ga Tupanaärü orearü uruü ga Agabugu ägaxü. ¹¹Rü yexguma toxütawa nanguxgu ga Agabu, rü nanayaxu ga Pauruarü goyexü. Rü namaã nüğü ninèixgücutü, rü nüğü nináiméx, rü ñanagürü: —Tupanaãe i Üünexü marü chomaã nidexa rü ñanagürü:

“Rü ñaãcü tá nayanèixgü i Yudfügü i Yerucharéüwa i ñaã goyexüärü yora. Rü ngēma duüxügü i tama Yudfügü ixigüxüna tá nanamugü”, ñanagürü. ¹²Rü yexguma yema orexü taxinüëgu, rü toma rü yema Checharéacüãxgümaã Pauruxü tacèëxügü ga tama Yerucharéüwa na naxüxücèx. ¹³Natürü nüma ga Pauru rü toxü nangäxü rü ñanagürü: —¿Tüxcüü pexauxe rü choxü pengechaüxëe? Choma rü íchamemare na chináixü. Rü ngëxgumarüü ta rü marü íchame na Yerucharéügu chayuxü naxcèx ya Cori ya Ngechuchu —ñanagürü. ¹⁴Rü yexguma marü taxuacüma tanachuxugu, rü tachianemare, rü ñatarügü: —¡Ëcü yangu i Cori ya Tupanaärü ngücháü! —ñatarügügü. ¹⁵Rü yemawena rü togü tamexëëgü, rü Yerucharéüwa taxī. ¹⁶Rü towe narüxi ga ñuxre ga yaxögüxü ga Checharéacüãxgü, rü Machöüpatawa toxü nagagü. Rü nüma nixī ga wüxi ga Chíperecüãx ga üpamama woetama yaxöxü. Rü naxütagu tapegüxü.

Chaütiáguxütagu nanaxüane ga Pauru

¹⁷Rü yexguma Yerucharéüwa tangugügu, rü yema yaxögüxü rü taãéacüma toxü nayauxgü. ¹⁸Rü moxüäcü ga Pauru rü tomaã Chaütiáguxütagu nanaxüane. Rü yéma nangutaquéxegü ga guxüma ga yaxögüxüärü äëxgacügü. ¹⁹Rü nüxü narümoxë ga Pauru, rü ñuxüchi meäma namaã nüxü nixu ga guxüma ga yema Tupana üxü ga yexguma yema tama Yudfügü ixigüxümaã nüxü yaxuxgu ga Tupanaärü ore. ²⁰Rü yexguma Pauruarü orexü naxinüëgu ga nümagü, rü Tupanaxü nicuëxüügü. Rü ñanagürügü Pauruxü: —Dücèx, Pa Toeneëx, cuma nüxü cucuèx rü nangëxma i muxüchixü i Yudfügü i yaxögüxü. Rü guxüma i nümagü rü nanaxwëxegü na nagu naxixü i ngēma mugü ga Moiché ümatüxü. ²¹Natürü ga togü ga tama yaxögüxü rü marü namaã nüxü nixugügü na cuma rü cunangüxëëxü i guxüma i Yudfügü i togü i nachüüãnewa ngëxmagüxü, na tama naga naxinüëxücèx i ngēma mugü ga Moiché ümatüxü. Rü marü namaã nüxü nixugügü na cunangüxëëxü na tama tüxü ínawiüchëxmüpéxechiraüxücèx ya nanegü, rü na tama naga naxinüëxücèx i tacümagü ga Moiché tüxü muxü. ²²¿Tacü tá ixüexü i ñuxmax? Eri ngēma Yudfügü i yaxögüxü rü aixcüma tá nüxü nacuëxgü na marü nuã cunguxü. ²³¡Rü ngëmacèx name nixī na cunaxüxü i ngēma tá cumaã nüxü tixuxü! Nuã totanüwa nangëxma i ägümücü i yatügü i yangüxëëchaüxü i wüxi i uneta i Tupanamaã nüxü yaxuxü. ²⁴¡Ngema tupauca ya taxünewa nagagü, rü wüxigu namaã yangüxëë i ngēma tacüma ga Moiché tüxna äxü, rü Tupanapéxewä pegü peyamexëëgü! ¡Rü nüxü

naxūtanū i ñuxregu nūxū naxātanū na yadūpūxūerugūxūcèx i ngēma yatūgū na ngēmaācū yanguxēēgūāxūcèx i norū unetaḡū! Rū ngēmawa rū guxūma i ngēma Yudfugū rū tá nūxū nacuèxgū na aixcūma cuma rū ta naga cuxīnūxūxū i ngēma mugū ga Moiché ūmatūxū rū tama aixcūma na yīxū ga yema ore ga cuchiga na nūxū yaxugūxū. ²⁵ Rū ñuxūchi ngēma yaxōgūxū i tama Yudfugū ixīgūxū, rū marū naxcèx tanaxūmatū ga torū ore na tama nangōxgūāxūcèx i tacū i namachi i marū togū norū tupanetachicūnèxāgūxū namaā icuèxūūgūxū, rū tama na nangōxgūāxūcèx ya nagū, rū tama nangōxgūāxūcèx i naēxūgū rū éxna naxūnagū i wēxnaāxū, rū tama naī i ngemaā rū éxna naī ya yatūmaā inapexūcèx —ñanagūrīgū.

Tupaucu ga taxūnegu Pauruxū niyaxugū

²⁶ Rū yexguma ga Pauru rū yéma tupaucu ga taxūnewa nanagagū ga yema āgūmūcū ga yatūgū. Rū moxūācū rū Tupanapēxewa nūgū namexēē ga Pauru wūxigu namaā ga yema yatūgū. Rū ñuxūchi guma tupaucu ga taxūnegu namaā naxūcu na paimaā nūxū yaxuxūcèx na 7 ga ngunexūgu tá yīxū na yanguxēēgūāxū ga yema norū uneta ga Tupanamaā nūxū yaxugūxū, rū yemawena rū tá na inaxāmaregūāxū ga norū āmaregū ga Tupanaxū namaā yacuèxūūgūxū ga wūxichigū. ²⁷ Rū yexguma marū nagūxchaūgu ga yema 7 ga ngunexū, rū ñuxre ga Yudfugū ga Áchiaanecūāxgū rū Pauruxū nadaugū ga tupaucu ga taxūnewa. Rū yema Yudfugū rū duūxūgūxū nanuēxēē na Pauruxū yayauxgūxūcèx. Rū yemacèx Pauruna nayuxgū. ²⁸ Rū tagaācū aita naxūe ñaxūmaā: —Pa Tomūcūgū Pa Yudfugūx, ¡Paxa toxū perūngūxēēx! Ñāā nixī i ngēma yatū i guxūwama

yangūxēēchigūxū i duūxūgū na taxchi naxaiaxūcèx i yixema i Yudfugū, rū naxchi na naxaiaxūcèx i ngēma mugū ga Moiché ūmatūxū rū daa tupaucu ya taxūne. Rū naetūwa i ñuxmax rū nuxa daa tupaucu ya taxūnegu nanamucu i ñuxre i duūxūgū i tama tacūmagu īxū, rū ngēmaācū nanaxūxaxēē i ñāā nachica i ūūnēxū —ñanagūrīgū. ²⁹ Rū yema ñanagūrīgū yerū ūpaacū Yerucharēūwa Paurumaā nūxū nadaugū ga Turuquīnu ga wūxi ga Epéchiucūāx ga tama Yudfū ixīxū. Rū nūxū nacuèxgūgu rū Pauru marū yexma nanaxūcuxēē ga tupaucu ga taxūnegu. ³⁰ Rū guxūma ga yema īānecūāxgū rū poraācū nanuē. Rū tupaucu ga taxūnecèx nibuxmū, rū Pauruxū niyaxugū, rū tupaucārū īāxtūwa nanatūchigūgū. Rū yexguma paxa nanawāxtagū ga guma tupaucu ga taxūneārū īāxgū. ³¹ Rū yexguma Pauruxū yamèxgūchaūgu ga duūxūgū, rū Dumacūāx ga churaragūārū āēxgacūxūtawa nanguchiga ga ore na guxūwama ga Yerucharēūwa rū na nanuēxū ga duūxūgū. ³² Rū yexgumatama ga guma churaragūārū āēxgacū rū nanangutaquēxexēē ga yema norū capitāūgū namaā ga norū churaragū, rū paxa yema duūxūgū īyexmagūxūwa naxī. Rū yexguma guma āēxgacūxū rū yema churaragūxū nadaugūgu ga duūxūgū, rū īnayachaxāchigū ga na Pauruxū yamèxgūxū. ³³ Rū yexguma ga guma āēxgacū rū Paurucèx nixū rū nayayaxu. Rū nanamu na taxre ga cadenamaā na yanēīxgūāxūcèx. Rū nūxna naca na texé yīxū, rū tacū naxūxū. ³⁴ Natūrū yema muxūma ga duūxūgū rū toxica ga oremaā aita naxūe ga wūxichigū. Rū yexguma taxuacūma meā nūxū nacuèxgu ga tacūcèx na nanuēxū, rū guma āēxgacū rū nanamu na churaragūpatawa Pauruxū nagagūxū. ³⁵⁻³⁶ Rū yexguma churaragūpataarū

toxōnewa nanguxgu ga Pauru, rü churaragü nayangetaügü naxchaxwa ga yema muxüma ga duüxügü, yerü nanuëxüchi rü nawe nicaetanü rü ñanagürügü: —¡Yamëxüchi! —ñanagürügü.

Pauru rü duüxügüpéxewa nügüétüwa nidexa

³⁷ Rü yexguma marü churaragüpatagu yamucuchigüchahüägu rü Pauru rü Griégugawa guma äëxgacüna naca rü ñanagürü: —¿Cuxü namexü na cumaã nüxü chixuxü i wüxi i ore? —ñanagürü. Rü nüma ga äëxgacü nanangäxü rü ñanagürü: —Éxna nüxü cucuëx na Griégugawa quidexaxü. ³⁸ ¿Tama éxna cuma yïxü i Equitucüäx ga üpaxüira rü duüxügüxü cunuëxëxü na äëxgacümaã nügü nadëxüçëx rü dauxchitawa ga taxüema íxäpataxüwa cunagagüxü ga 4000 ga yatügü ga máëtaxügü? —ñanagürü. ³⁹ Rü yexguma ga Pauru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Choma rü Yudü chixü, rü Tarsucüäx chixü. Rü Chiríchiaanewa rü yima nixü ya wüxi ya iäne ya taxüchine. Rü ngëxguma curü me yixügu, rü cuxna chaca na duüxügümaã chidexaxüçëx —ñanagürü. ⁴⁰ Rü yexguma ga guma äëxgacü rü: —Ngü —ñanagürü. Rü nüma ga Pauru, rü churaragüpataarü toxōnegu nachinagü, rü naxunagüméxë na nachüächixüçëx ga duüxügü. Rü yexguma nachüächiegu, rü Yudüfugawa nidexa, rü ñanagürü nüxü:

22 —Pa Chautanüxügüx, ¡rü choxü iperüxünüë i ngëma ñuxma tá pemaã nüxü chixuxü na chaugüétüwa chidexaxüçëx! —ñanagürü. ² Rü yexguma nüxü naxünüëgu ga na Yudüfugawa namaã yadexaxü, rü yexeraäcü inayarüchianegü. Rü yexguma namaã yadexagu ga Pauru, rü ñanagürü: ³ —Choma rü Yudü chixü, rü Chiríchiaaneärü iäne ga Tarsugu chabu.

Natürü doma iäne ya Yerucharéüwa chaya, rü Gamaniéu nixü ga chorü nguxëëruü. Rü meäma nawa changux ga guxüma ga mugü ga nuxcümaügüxü ga törü oxigü nagu íxü. Rü guxüguma naxcëx chadau na guxüma i chorü ngüchahümaã Tupanaäxü chapuracüxü, ngëxgumarüü i guxäma i pema i ñuxmax. ⁴ —Rü choma ga üpa rü poraäcü nawe chingëchigü ga yema Ngechuchuaxü yaxögüxü na chanadëxüçëx. Rü íchanayauxü, rü chanapoxcue ga muxüma ga yema yaxögüxü ga yatüxügü rü ngëxügü. ⁵ —Rü nüma ya paigüeru rü guxüma i tupauca ya taxüneärü äëxgacügüerugü rü nüxü nacüëxgü na aixcüma yïxü i ñaã chorü ore. Yerü nümagü rü choxna nanaxägü ga popera na choxü nangüxëëgüxüçëx ga tatanüxügü ga Yudüfugü ga Damacuwa yexmagüxü. Rü yéma Damacuwa chaxü na naxcëx chayadauxü-çëx ga yema Ngechuchuaxü yaxögüxü, rü nuã Yerucharéüwa na chanagagüxüçëx rü nuxä chayapoxcuëxüçëx.

Pauru nüxü nixü na ñuxäcü Ngechuchuaxü yaxödxü

⁶ —Natürü yexguma namagu chixüyane rü marü chingaicaxgu ga Damacuwa na changuxü, rü meäma tocuchigu nixü ga yexguma. Rü ngürüächü wüxi ga omü ga poraxü ga daxüwa ne baxixü rü choxü nabaxi. ⁷ —Rü ñaxtüanegu chayangu, rü nüxü chaxünü ga wüxi ga naga ga ñaxü choxü:

“Pa Chaurux, ¿tüxcüü i chowe quingëchigüxü?” ñaxü. ⁸ —Rü yexguma ga choma rü chanangäxü, rü ñacharügü: “¿Rü texé quixü Pa Corix?” ñacharügü. Rü nüma ga yema naga rü choxü nangäxü, rü ñanagürü:

“Choma nixü i Ngechuchu ya Nacharétucüäx, rü chorü duüxügü nixü i

ngēma nawe quingēchigūxū”, ñanagürü choxū. ⁹—Rü yema chomücügü rü nüxū nadaugü ga yema omü, rü nabaxāchiāēgü, natürü tama nüxū naxīnüē ga yema naga ga chomaā idexaxū. ¹⁰—Rü nüxna chaca, rü ñacharügü ga chomax:

“¿Rü tacü tá chaxūxū, Pa Corix?” ñacharügü. Rü yexguma ñanagürü choxū ga Cori:

“¡Írūda, rü inachi, rü Damacuwa naxū, rü ngema tá cumaā nüxū nixu ya wūxi ya yatü na tacü tá cuxūxū!” ñanagürü ga nüma ga Cori. ¹¹—Rü yexguma ga choma rü chixoxetü yema omüēma-maā, rü yemacèx ga yema chomücügü rü choxméxgu yanggüācūma choxū nigagü, rü yemaācü Damacuwa changu. ¹²—Rü yéma nayexma ga wūxi ga yatü ga Ananīagu āegacü. Rü nüma nixī ga wūxi ga yatü ga aixcūma Tupanaga ĩnücü, rü nüma rü meāma nayanguxēē ga yema mugü ga Moīché ūmatūxū. Rü guxūma ga Yudūgü ga Damacuwa yexmagūxū, rü meā nachiga nidexagü. ¹³—Rü nüma ga Ananīā rü choxū ĩnayadau. Rü yexguma chauxūtawa nanguxgu rü ñanagürü choxū:

“Pa Chaueneē Pa Chaurux, ¡wenaxārü ingoxnaxētü!” ñanagürü. Rü yexgumatama wenaxārü chingoxnaxētü rü meāma nüxū chadau. ¹⁴—Rü yexguma ñanagürü ta:

“Yīma Tupana ya nuxcūmañgūxū ga tórü oxigüarü Tupana cuxū naxuneta na nüxū cucuáxücèx i norü ngúchaü, rü na nüxū cudadaxücèx ya yīma Cristu ya mecü, rü naāxwatama nüxū cuxīnūxücèx i naga. ¹⁵—Erü cuma tá nixī i guxū i duūxūgūmaā nüxū quixuchigaxū ga ñuxācü na Tupanaxū cudadaxū rü cumaā yadexaxū. ¹⁶—¡Rü ñuxma rü marü taxuūma ĩcunanguxēē! ¡Rü írūda rü ĩnabaie! ¡Rü Cori ya Ngechuchuégagu naxcèx ĩnaca na

cuxū nüxū nangechaūxücèx i curü pecadugü!” ñanagürü choxū.

Pauru nüxū nixu na ñuxācü Tupana namuxū na yema tama Yudūgü ixīgūxūtanūwa naxūxücèx

¹⁷⁻¹⁸—Rü yexguma Yerucharéüçèx chataeguxgu, rü tupauca ga taxūnēwa chaxū na yéma chayumüxèxücèx. Rü changoxetü, rü nüxū chadau ga Cori ya Tupana. Rü ñanagürü choxū:

“¡Naxaxāē, rü inaxūāchi i nuā Yerucharéüwa, erü duūxūgü rü tāütāma naga naxīnüē i ngēma ore i chauchiga nüxū quixuxū!” ñanagürü. ¹⁹—Rü choma chanangāxū, rü ñacharügü:

“Pa Corix, nüma i duūxūgü rü nüxū nacuèxgü ga choma na yīxū ga guxūne ga ngutaquéxepatañgüwa chaxūxū rü ĩchanayauxūxū rü chanapoxcuexū rü chayaçuaixgūxū ga yema cuxū yaxōgūxū. ²⁰—Rü yexguma yamèxgüāgu ga guma curü duūcü ga Etébaü ga curü orearü uruū, rü chomatama yéma chayexma, rü chorü me nixī ga na yamèxgüāxū. Rü choma nixī ga nüxna chadauxū ga naxchiru ga yema yamèxgūxū”, ñacharügü nüxū. ²¹—Natürü nüma ga Cori rü ñanagürü choxū:

“¡Rü paxa cugü namexēē rü inaxūāchi! Erü yaxūgūxū i nachiūānegüwa i ngēma duūxūgü i tama Yudūgü ixīgūxūtanūwa tá cuxū chamu” —ñanagürü.

Churaragüarü āēxgacüméxēwa nayexma ga Pauru

²²Rü yexguma Pauru yema ñaxgu rü yexma nayacuèxēēgü ga na meā nüxū inaxīnūēxū ga yema duūxūgü. Rü yexguma aita naxūēācūma ñanagürügü: —¡Noxtacūma peyamá! Rü name nixī i na nayuxū rü ngēxma na yanaxoxū —ñanagürügü. ²³Rü yexguma aita naxūegu, rü norü gāuxūchirumaā nibuatanücüü, rü ātéxanaxū daxū

niwogütanücüü. ²⁴ Rü yexguma yemaxü nadëuxgu ga churaragüarü äëxgacü, rü nanamu ga churaragüpatagu na yamucuchigüäxücëx ga Pauru. Rü nanamu na poraäcü naçuaixgüäxücëx na yadexaxücëx na nüxü nacuáxücëx ga tüxcüü yïixü na yemaäcü nachigamaã aita naxüexü ga duüxügü. ²⁵ Rü yexguma marü yanëixgüägu na naçuaixgüäxücëx, rü Pauru nüxna naca ga yema capitáü ga yéma yexmaxü, rü ñanagürü: —¿Éxna pexméxwa nangëxma na penaçuaixü i wüxi i Dumacüäx ega tama nüxna pecaxiragu? —ñanagürü. ²⁶ Rü yexguma yemaxü naxñügu ga capitáü, rü guma churaragüarü äëxgacüxütawa naxü, rü namaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —¿Tacü tá cuxü? Erü ñaã yatü rü Dumacüäx nixi —ñanagürü. ²⁷ Rü yexguma ga guma churaragüarü äëxgacü, rü Paurucëx nixü, rü nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Aixcuma yïixü na Dumacüäx quïixü i cumax? —ñanagürü. Rü nüma ga Pauru nanangäxü, rü: —Ngü —ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma ga guma churaragüarü äëxgacü rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Choma rü poraäcü choxü naxätanü na Dumacüäx chaugü chixixëëxü —ñanagürü. Rü yexguma nachonagü ga Pauru, rü ñanagürü: —Natürü i choma rü woetama chorü bucüma Dumacüäx chixi —ñanagürü. ²⁹ Rü yexgumatama nüxna nixigachi ga yema Pauruxü çuaixgüchaüxü. Rü nümatama ga yema churaragüarü äëxgacü rü ta namüü ga yexguma nüxü nacuëxgu ga Dumacüäx na yïixü ga Pauru, yerü marü cadenamaã nayanëixchirëx.

**Yudfügüarü
äëxgacügütücumüpëxewa
nayexma ga Pauru**

³⁰ Rü yema churaragüarü äëxgacü meäma nüxü nacuáxchaü ga tüxcüü na ínaxuaxügüäxü ga yema Yudfügü.

Rü yemacëx ga moxüäcü rü nanamu na nangutaquëxegüxücëx ga paigüarü äëxgacügü rü guxüma ga yema äëxgacügütücumü ga Yudfügüarü. Rü nayawëgü ga Pauruarü cadena rü yéma äëxgacügüpëxewa nanagagü.

23 Rü Pauru meäma nüxü nadawenü ga yema äëxgacügü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Chautanüxügüx, chomatama nüxü chacuëx rü guxügüma meã chamaxü ga Tupanapëxewa ñuxmata ñoma i ngunexüwa nangu —ñanagürü. ² Rü yexguma ga yema paigüeru ga Ananá rü nanamu ga yema Pauruarü ngaicamana yexmagüxü na naäxwa tayamëxgüxücëx. ³ Rü yexguma ga Pauru rü ñanagürü nüxü: —Tupana tá cuxü napéax, Pa Äëxgacüx. Cuma rü düxétüwaxica cume natürü aixepena rü nachixe i curü maxü. Rü ñuxma rü ngëma curüto na Moiché ümatüxü i mugü nüxü ixuxüäcüma choxna cuçaxücëx. Natürü wüxi i chixexü cuxü erü cumatama rü tama naga cuxinü i ngëma Tupana tüxü muxü erü cunamu na choxü napéaxücëx —ñanagürü ga Pauru. ⁴ Rü yexguma ga yema yexmagüxü rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü i ngëmaäcü tacü namaã quixugüxü i paigüeru ya Tupana nüxü unetacü? —ñanagürügü. ⁵ Rü Pauru nanangäxü, rü ñanagürü: —Tama nüxü chacuëx, Pa Chautanüxügüx, na paigüeru yïixü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa nüxü tadau rü ñanagürü:

“¡Tama curü äëxgacümaã chixexü quixugü!”

ñanagürü. ⁶ Rü yexguma nüxü nacuëxgu ga Pauru ga na Chaduchëgü yïixü ga togü, rü na Parichëgü yïixü ga togü, rü yema äëxgacügüpëxewa tagaäcüma ñanagürü: —Pa Chautanüxügüx, choma rü Parichëu chixi, rü Parichëu nane chixi. Rü ngëmacëx choxna pecagü i ñuxmax, erü chayaxó i wena tá na

namaxëxü i yuexü —ñanagürü. ⁷Rü yexguma yema ñaxgu ga Pauru, rü yema Parichéugü rü Chaduchéugü rü inanaxügüe ga nügümaã na iyaporagaexü, rü yexma nügü nitoye ga yema ngutaquëxewa. ⁸Erü ngëma Chaduchéugü nagu rüxínüëgu rü tama wena namaxë i ngëma yuexü, rü nataxuma i oreatü ngerüügü i daxüçüãx, rü nataxuma i naãëgü —ñanagürügü. Natürü ngëma Parichéugü rü nayaxögü na nangëxmaxü i guxüma i ngëma. ⁹Rü yemacëx guxüma aita naxüe. Rü ñuxüchi ñuxre ga ngüexëerüügü ga Moïchéarü mugüwa ngüxëëtaegüxü ga Parichéugütücumüwa ügüxü rü inachigü, rü ñanagürügü: —Toxcëx rü taxuüma i chixexü naxü i ñaã yatü. Bexmana wüxi i tacü rü naãë namaã nidexa rü éxna wüxi i oreatü ngerü i daxüçüãx —ñanagürügü. ¹⁰Rü yexeraacü norü numaã nanaxixächiaëgü ga yema duüxügü. Rü yemacëx naxoegaãë ga guma churaragüarü äëxgacü ga na Paurugu nagaugügüchaüxü. Rü norü churaragüxü namu na yéma duüxügütanüwa Pauruxü napugüxüçëx rü wena churaragüpatawa na nagagüäxüçëx. ¹¹Rü moxüäcüarü chütaxügu Paurucëx nangox ga Cori ga Tupana, rü ñanagürü nüxü: —jRü nataãë! Rü ngëxgumarüü i núma Yerucharéüwa choxü na quixuchigaxü, rü ngëxgumarüü tá ta nixi i Dumawa na choxü quixuchigaxü —ñanagürü ga Tupana.

Yudfugü naxcëx nadaugü na ñuxäcü Pauruxü yamëxgüchaüxü

¹²Rü moxüäcü, rü ñuxre ga Yudfugü rü nügümaã inaxunetagü ga täütáma na nachibüexü rü naxaxegüxü ñuxmatáta Pauruxü yamëxgü. Rü ñanagürügü: —Tachixexügugü tá ega tacü ingögügu naxüpa na yamáxü i Pauru —ñanagürügü.

¹³Rü 40 arü yexera ga yatügü nixi ga yema nügümaã ixunetagüxü. ¹⁴Rü paigüarü äëxgacügütanüwa rü Yudfugüarü äëxgacügügütanüwa naxi, rü ñanagürügü nüxü: —Marü togümaã itaxuneta rü tachixexügugü tá ega tacü tangögügu naxüpa na tayamáxü i Pauru. ¹⁵Rü name nixi i pema rü ngëma togü i pexrüü äëxgacügütücumüwa ügüxü, rü churaragüarü äëxgacüna naxcëx peyacagü i ñuxma na moxü wena pepëxewa nagagüäxüçëx i Pauru. jRü namaã nüxü pixu na penaxwëxegünetaxü na meã nüxü pecuáxchaüxü i nachiga! Rü toma rü tá marü ítamemare na namagu tayamáxüçëx naxüpa na ínangüxü —ñanagürügü. ¹⁶Natürü ngëne ga Paurueyëx rü nüxü nacuáchiga ga Pauruxü na yamëxgüchaüxü, rü yemacëx churaragüpatawa naxü na Paurumaã nüxü yanaxuxüçëx. ¹⁷Rü Pauru naxcëx naca ga wüxi ga capitáü, rü ñanagürü nüxü: —jCurü äëxgacüxütawa naga i ñaã ngextüxüxü, erü nüxü nangëxma i ore i namaã nüxü yaxuxchaüxü! —ñanagürü. ¹⁸Rü yema capitáü rü äëxgacüxütawa nanaga ga yema ngextüxüxü. Rü ñanagürü nüxü: —Ngëma poxcuxü i Pauru rü chauxcëx naca, rü choxna naca na nuã cuxütawa chanagaxüçëx i ñaã ngextüxüxü, erü nüxü nangëxma i ore i cumaã nüxü yaxuxchaüxü —ñanagürü. ¹⁹Rü naxméxgu yayauxächiacüma toxnamana nanaga ga äëxgacü, rü yéma nüxna naca rü ñanagürü: —¿Tacü yiixü i ngëma chomaã nüxü quixuxchaüxü? —ñanagürü. ²⁰Rü núma ga ngextüxüxü nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngëma Yudfugü, rü nügümaã inaxunetagü na cuxna naxcëx nacagüxüçëx na moxü Yudfugüarü äëxgacügütücumüpëxewa na cunagaxüçëx i Pauru. Rü tá cumaã nüxü nixugü na meã nüxü nacüxgüchaüxü i nachiga. ²¹—jNatürü

tāūtáma nūxū cuyaxō! Erū 40 arū yexera i yatūgū rū marū nūgūmaā inaxunetagu, rū ñanagürügü:

“Tachixexūgugū tá ega tacū ingōxgūgu rū éxna ixaxegūgu naxūpa na yamáxū i Pauru”, ñanagürügü. Rū ñuxma rū marū ínamemare, rū namagu nananèxgū, rū curū orexicatama nixī i ñuxma ínanguxègūxū —ñanagürü. ²²Rū yexguma ga ãëxgacū rū ínayamu ga yema ngextūxūxū, rū nūxna naxāga na taxúemaā nūxū yaxuxūcèx ga na namaā nūxū yaxuxū ga yemachiga.

Ãëxgacū ga Perixūtawa Pauruxū namu

²³Rū yexguma ga guma ãëxgacū rū taxre ga norū capitāūcèx naca, rū ñanagürü nūxū: —¡Penamexēē i 200 i churaragū i nacutūmaāmare ixīxū, rū 70 i churaragū i cowarutagu íxū, rū 200 i churaragū i wocaxemaā ixāxnexū na 9 arū oragu i chūtacū Checharéawa naxūxūcèx! ²⁴—¡Rū ngëxgumarūū ta penamexēē i ñuxre i cowarugū i Paurucèx na tórū ãëxgacū i Perixūtawa naxūxūcèx rū na taxuūma nūxū ùpetūxūcèx i namawa! —ñanagürü. ²⁵Rū yema capitāūgūmaā yéma nanamu ga wūxi ga popera ga ñaxū:

²⁶“Choma i Cláudiu Díchiu, rū cuxū charūmoxē Pa ãëxgacū ya Mecūxūchi Pa Perix. ²⁷Rū yima yatū ya cuxcèx ngēma chanamucū, rū Yudfugū nayayauxgū rū wixguxūchi taëx nayamèxgū. Natürü yexguma nūxū chacuáchigagu na Dumacūāx na yīxū, rū yéma chaxū chorū churaragūmaā, rū nūxna chanapu. ²⁸Rū nūxū chacuáxchaū ga tacū ga chixexūmaā na ínaxuaxūgūāxū, rū yemacèx Yudfugūarū ãëxgacūgütūcumipéxewa chanaga. ²⁹Rū yexguma nūxū chacuèx ga na Yudfugūarū muchigacèxmare na

ínaxuaxūgūāxū. Natürü taxuūma ga chixexū naxū na tūxcūū yamáxūcèx rū napoxcuxūcèx. ³⁰Natürü

yexguma nūxū chacuáchigagu ga na nūgūmaā inaxunetaxū ga Yudfugū ga na yamèxgūāxūcèx, rū yexgumatama nagu charixīnū na cuxūtawa chanamuxū. Rū yema ínaxuaxūgūxū, rū namaā tá nūxū chixu na cuxūtawa naxīxū rū cumaā nūxū na yanaxugūxūcèx na tacūcèx ínaxuaxūgūāxū”,

ñanagürü. ³¹Rū yema chūtāxūgu inaxīāchi ga yema churaragū, yexgumarūū ga norū ãëxgacū na namuxürūū. Rū Pauruxū nigagū ñuxmata Aūtípatiwa nangugū. ³²Rū moxūācū rū nawoegu ga yema churaragū ga nacutūmaāmare ixīxū rū naxpataūwa naxī. Rū yema churaragū ga cowarutagu íxū, rū Paurumaā inaxīāma. ³³Rū yexguma Checharéawa nangugūgu, rū ãëxgacū ga Perina nanaxā ga yema popera, rū Pauruxū rū ta inamugū. ³⁴Rū yexguma nūxū nadaumatūgu ga popera ga ãëxgacū ga Peri, rū Pauruna naca ga ngextácūāx na yīxū. Rū yexguma nūxū nacuèxgu ga na Chiríchiaanecūāx yīxū, rū ñanagürü nūxū: ³⁵—Cuxū tá icharūxīnū i ngëxguma ínangugūgu i ngēma cuxū íxuaxūgūxū —ñanagürü. Rū yexguma nanamu ga churaragū na wūxi ga ucapu ga ãëxgacū ga Erodepatawa yexmaxūwa nūxna na nadaugūxūcèx.

Pauru rū ãëxgacū ga Peripéxewa nūgūétūwa nidexa

24 Rū wūximéëxpūx ga ngunexū ngupetūgu, rū Yerucharéūwa ne naxū ga paigüeru ga Ananfā, namaā ga ñuxre ga Yudfugūarū ãëxgacūgüerugū rū wūxi ga yatū ga meāma dexaxū cuáxū ga Téturu ga naega. Rū nūmagū rū ãëxgacū ga Perixūtawa naxī na namaā nūxū yanaxugūxūcèx ga tūxcūū Pauruxū na

ínaxuaxŭgŭxŭ. ²Rŭ yexguma Pauruxŭ yéma nagagŭgu, rŭ inanaxŭgŭ ga Téturu ga nŭxŭ na yaxuxŭ, rŭ ñanagŭrŭ:

—Moxŭxŭchima i cuma Pa Āĕxgacŭ Pa Perix, erŭ cugagu nixŭ i meāma toxŭ naxŭpetŭxŭ i nuā. Rŭ cugagu nixŭ i nuā i ñoma i nachiuānewa na toxŭ nangŭmaxŭ i muxŭma i mexŭgŭ. ³Rŭ moxŭ cuxna taxā erŭ guxŭwama rŭ guxŭguma cuxŭtawata tanayauxgŭ i guxŭma i ngēma mexŭgŭ Pa Āĕxgacŭxŭchima, Pa Perix. ⁴Natŭrŭ tama yexeraācŭ cuxŭ chachixewechaŭ. Rŭ ngēmacèx cuxna chaca na paxaāchi meā toxŭ icurŭxŭnŭxŭ. ⁵Rŭ ñuxma rŭ wŭxi i orexŭ cumaā chixuxchaŭ. Rŭ marŭ nŭxŭ tadau i ñāā yatŭ rŭ wŭxi i daaweanerŭŭ na yŭxŭ, erŭ chixexŭmaā nayaxucŭxŭgŭ i Yudfugŭ i guxŭ i naānewa na nŭgŭ yatoyexŭcèx. Rŭ nŭma nixŭ i norŭ āĕxgacŭ i ngēma duŭxŭgŭ i nŭxŭ yaxŭgŭxŭ i Ngechuchu i Nacharétucŭāx. ⁶Rŭ toma tayayauxgŭ i ñāā yatŭ ga yexguma tupauca ga taxŭne naxŭxaxēchaŭgu. Rŭ torŭ mugŭ tomaā nŭxŭ ixuxŭācŭma nŭxna tacagŭchaŭ. ⁷Natŭrŭ ínangu ga churaragŭarŭ āĕxgacŭ ga Díchiu, rŭ muxŭma ga norŭ churaragŭmaā toxna nanapu. Rŭ toma i ínaxuaxŭgŭxe, rŭ toxŭ namu na cuxŭtawata taxŭxŭcèx. ⁸Rŭ ñuxma rŭ marŭ name i cumatama nŭxna cuca i ngēma Pauru na nŭxŭ cucuāxŭcèx na aixcŭma yŭxŭ i guxŭma i ngēma naxcèx ítanaxuaxŭgŭxŭ i tomax —ñanagŭrŭ. ⁹Rŭ yema togŭ ga Yudfugŭ rŭ ta, rŭ ñanagŭrŭgŭ: —Rŭ aixcŭma nixŭ i ngēma ore —ñanagŭrŭgŭ. ¹⁰Rŭ yexguma ga guma āĕxgacŭ ga Peri rŭ naxmŭxmaā Pauruxŭ naxuneta na yadexaxŭcèx. Rŭ yexguma ga Pauru, rŭ ñanagŭrŭ: —Chorŭ taāēmaā cupéxewa chaugŭcèx chidexa, erŭ nŭxŭ chacuèx na mucŭma ga taunecŭ ñoma i nachiuāneārŭ āĕxgacŭ quiŭxŭ. ¹¹Marŭ name i cumatama naxcèx ícuca,

erŭ 12 i ngunexŭxŭcatama nangupetŭ ga na Yerucharéuwa changuxŭ na Tupanaxŭ chayarŭcŭxŭxŭcèx. ¹²Rŭ bai ga tupauca ga taxŭnewa, rŭ bai ga ngutaquĕxepataŭgŭwa, rŭ bai ga ngŭrŭanewamare ga íānewa choxŭ nadaugŭ ga Yudfugŭ ga na textēmaā íchiphoragacŭxŭ, rŭ na chananuĕxĕxŭ ga duŭxŭgŭ. ¹³Rŭ ñuxma i ñāā duŭxŭgŭ i choxŭ íxuaxŭgŭxŭ, rŭ bai i wŭxiwaxŭra cuxcèx nanangoxĕĕgŭ na aixcŭma yŭxŭ i ngēma naxcèx choxŭ ínaxuaxŭgŭxŭ. ¹⁴Natŭrŭ cumaā nŭxŭ chixu, rŭ nuxcŭmaŭgŭxŭ ga chorŭ oxŭgŭarŭ Tupanaāxŭ nixŭ i chapuracŭxŭ ngĕxgumarŭŭ i choxŭ na nanaxwĕxexŭ ya Ngechuchu ya Cristu ya nŭxŭ chayaxŭcŭ. Rŭ ngēma nixŭ i nŭmagŭ i Yudfugŭ naxugŭāgu rŭ na:

“Tomare i ore”, ñagŭxŭ. Rŭ aixcŭma nŭxŭ chayaxŭ i guxŭma i Tupanaārŭ mugŭ ga Moŭché ŭmatŭxŭ rŭ guxŭma i Tupanaārŭ ore ga nuxcŭmaŭgŭxŭ ga norŭ orearŭ uruŭgŭ ŭmatŭgŭxŭ. ¹⁵Rŭ choma rŭ ta yema nuxcŭmaŭgŭxŭrŭŭ Tupanaāxŭ chayaxŭ. Rŭ naxrŭŭ chayaxŭ rŭ tá wena na namaxĕxŭ i ngēma yuexŭ i mexŭgŭ rŭ chixexŭgŭ. ¹⁶Rŭ ngēmacèx nixŭ i guxŭguma meā chaugŭna chadauxŭ na chauāĕwatama nŭxŭ chacuāxŭcèx na chamexŭ i Tupanapĕxewa rŭ duŭxŭgŭpĕxewa. ¹⁷Rŭ dŭcax, Pa Āĕxgacŭx, rŭ ñuxre ga taunecŭ togŭ ga nachiuānegu chixŭgŭ, rŭ dŭxwaxarŭ chauchiŭānecèx wena chataegu na nuā chanangexŭcèx ga dŭĕru ga namaā nŭxŭ charŭngŭxĕĕchaŭxŭ i chautanŭxŭgŭ i Yudfugŭ i nŭxŭ nataxuxŭ, rŭ nuā Tupanana chanaxāxŭcèx i chorŭ āmaregŭ. ¹⁸⁻¹⁹Rŭ yema ngunexŭgu rŭ tupauca ya taxŭnewa Tupanana íchanaxā ga chorŭ āmaregŭ, nawena na chaugŭ chamexĕĕxŭ ga Tupanapĕxewa. Rŭ tama muxŭ ga duŭxŭgŭmaā chayexma, rŭ tama chananuĕxĕe ga

duīxūgū ga yexguma ñuxre ga Yudúgu ga Áchiaanecūāx choxū daugūga ga yéma tupauca ya taxūnewa. Rū ngēmagū chi nixī i ñuxma nuā īxū na choxū ínaxuaxūgūxūcēx ega tacū nūxū ngēxmagu i chauchiga. ²⁰ Rū ngēxguma tama tacū nūxū ngēxmagu ga yema tupauca ya taxūnewa choxū daugūxū, jrū ěcū ñāā ñuxma nuxmagūxū cumaā nūxū ixugū na tacū ga chixexūxū chowa nadaugūxū ga yexguma Yudfugūarū āēxgacūgūtūcumūpēxewa chayexmagu! ²¹ Rū ñaxūxīcatama nixī ga chorū ore ga tagaācū namaā chachonagūxū ga yexguma yema āēxgacūgūpēxewa chayexmagu:

“Rū ñuxma rū choxna pecagū erū choma chayaxō i wena tá na namaxēxū i yuexū”, ñacharūgū ga yexguma —ñanagūrū ga Pauru. ²² Natūrū ga Peri rū meā nūxū nacūx ga yema Cristuaxū yaxōchiga. Rū yemacēx ga yexguma Pauruaru orexū naxīnūgu, rū ínayachaxāchi ga na nūxna naçaxū, rū ñanagūrū Yudfugūxū: —Ngēxguma churaragūarū āēxgacū ya Díchiu nūma ūxgu, rū tá meāma nūxū chacuēx i ngēma naxcēx ípenaxuaxūxū —ñanagūrū. ²³ Rū yexguma ga Peri rū norū capitāūxū namu ga na Pauruna nadauxūcēx. Natūrū tama nanapoxcūxūchi, rū tama nanachūxu ga na naxūtagu naxīāneāxū ga namūcūgū, rū nūxū na nangūxēēgūxū. ²⁴ Rū ñuxre ga ngunexū marū ngupetūgu rū wena yéma naxū ga Peri ngīmaā ga naxmēx ga Drusīla ga Yudú ixīcū. Rū Paurucēx nayacaxēē, rū nūxū naxīnū ga yema ore ga Pauru namaā nūxū ixuxū ga Cristuaxū na yaxōxūchiga. ²⁵ Natūrū yexguma Pauru meāma namaā nūxū ixuxgu na ñuxācū Tupana naxwēxexū na meā imaxūxū rū ñuxācū nanaxwēxexū na tōrū maxūmaā meā icuāxū rū ñuxācū tá tūxna naçaxū i tōrū maxūchiga, rū poraācū nabāixāchiāē

ga Peri. Rū dūxwa ñanagūrū nūxū: —ĭěcū íxū i ñuxmax! Rū ngēxguma ñuxguacū icharūxāūxmaregu, rū wena táxarū cuxcēx changema —ñanagūrū. ²⁶ Yerū Peri ínananguxēē na Pauru chi dīeru nūxna ixāxū na yangēāxūcēx, rū yemacēx muēxpūxcūna naxcēx nangemāxū, rū namaā nidexaxū. ²⁷ Rū taxre ga taunecū yemaācū nixīgū. Rū ínanguxuchi ga Peri ga na āēxgacū yīxū, rū nachīcūū ningucuchi ga Pórchiu ga Festu. Natūrū nūma ga Peri, rū Yudfugūmaā nūgū namecūmaxēēchaī, rū yemacēx tama ínananguxuchixēē ga Pauru.

Āēxgacū ga Festupēxewa nayexma ga Pauru

25 Rū Checharéawa nangu ga Festu na yéma āēxgacūxū yaxūcūxūcēx. Rū marū tomaēxpūx ga ngunexū yéma nayexmagu, rū wenaxārū inaxūāchi, rū Yerucharéūwa naxū. ² Rū yéma Yerucharéūwa rū yema paigūarū āēxgacūgū rū Yudfugūarū āēxgacūgū rū Pauruxū ínaxuaxūgū Festupēxewa. ³ Rū naxcēx ínacagū ga Yerucharéūwa Pauruxū na namuxūcēx. Yerū nūmagū rū nagu narūxīnūē na namagu yacūxēgūgūāxū na yexma yamēxgūāxūcēx. ⁴ Natūrū ga Festu rū nanangāxū, rū ñanagūrū: —Checharéagu napoxcu i Pauru, rū choma rū tá paxa ngēma Checharéawa chaxū. ⁵ Rū ngēmacēx name nixī i perū āēxgacūgū rū chowe narūxī i Checharéawa, rū ngēxguma tacū rū chixexū naxūxgu i ngēma yatū, rū ngema tá nixī i chomaā nūxū pixugūxū —ñanagūrū. ⁶ Rū maneca 8 rū éxna 10 ga ngunexū Yerucharéūwa nayexma ga Festu, rū ñuxūchi Checharéacēx nataegu. Rū yexguma ínanguxguarū moxūācū rū yema nachica ga ngextá duūxūgūna ínaçaxūwa naxū, rū yéma nayarūto norū tochicaxūwa. Rū

Paurucèx nangema na yéma napéxewa nagagüäxücèx. ⁷Rü yexguma yexma yaxücuxgu ga Pauru, rü yema Yudúgü ga Yerucharéüwa ne íxü, rü naxcèx naxí. Rü muxüma ga chixexügümaã ínanaxuaxügü. Natürü taxuwama nüxü nüxü nadauxèè na aixcüma yíxü ga yema naxcèx ínanaxuaxügüäxü. ⁸Rü yexguma ga Pauru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Äëxgacüx, taxuüma ga chixexü namaã chixugü ga yema mugü ga Moíché ímatüxü, rü bai ga tupauca ya taxünamaã, rü bai ga äëxgacü ya Chécharumaã —ñanagürü. ⁹Natürü nüma ga Festu rü Yudúgümaã nügü namecümaxèèchaü, rü yemacèx Pauruna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Cunaxwèxexü na Yerucharéüwa cuxüxü na ngema cuxna chaçaxücèx naxcèx i guxüma i ngëma naxcèx cuxü ínanaxuaxügüxü? —ñanagürü. ¹⁰Rü yexguma ga Pauru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Choma rü cupéxewa changëxma na choxna cuçaxücèx, erü cuma nixí i cuxü naxunetaxü i äëxgacü ya tacü ya Chécharu na äëxgacü quíxü i núma. Rü ngëmacèx chanaxwèxe i nuã choxna cuca. Erü taxuüma i chixexü chaxü i Yudúgümaã, ngëxgumarüü i cuma meãma nüxü cucuèx. ¹¹Ngëxguma chi tacü i chixexü chaxüxgu rü marü name na naxcèx choxü yamèxgüxü, rü marü name i na chayuxü. Natürü ngëxguma nataxuxguma i tacü i aixcüma íxüxü i ngëma naxcèx choxü ínanaxuaxügüxü, rü taxuacüma texé Yudúgüna choxü tamu. Rü naxcèx íchaca na nümatama ya äëxgacü ya tacü ya Chécharu choxna naçaxücèx —ñanagürü ga Pauru. ¹²Rü yexguma ga Festu rü norü ucuxëruügü ga äëxgacügümaã nidexa, rü ñuxüchi ñanagürü Pauruxü: —Marü naxcèx ícuca na äëxgacü ya tacü ya Chécharu cuxna çaxücèx. Ècü, ñuxma rü naxütawa tá cuxü chamu —ñanagürü.

Äëxgacü ga Agripapéxewa nayexma ga Pauru

¹³Rü ñuxre ga ngunexü ngupetügu, rü Checharéawa nangugü ga Yudúgüarü äëxgacü ga Agripa rü naëyèx ga Bereníche, na Festuxü yanamoxëgüxücèx. ¹⁴Rü marü ñuxre ga ngunexü yéma nayexmagügu, rü Agripamaã nüxü nixu ga Festu ga Pauruchiga, rü ñanagürü: —Nuã nangëxma i wüxi i yatü i poxcuxü ga Peri tama ínguxuchixèèxü. ¹⁵—Rü yexguma choma Yerucharéüwa chayexmagu, rü paigüarü äëxgacügü rü Yudúgüarü äëxgacügüerugü rü ínanaxuaxügü, rü naxcèx ínacagü na namaã chanaxuegüxücèx rü na yamëxgüäxücèx. ¹⁶—Rü choma chanangäxü, rü tama tocüma nixí i toma i Dumacuäxgü i na tayamáxü i wüxi i duüxü ega tama nügüétüwa yadexaxíragu napéxewa i ngëma ínanaxuaxügüxü. ¹⁷—Rü yemacèx ga yexguma núma nangugügu ga yema Yudúgü, rü yexgumaärü moxüäcü rü chorü tochicaxüwa chitocuchi na nüxna chaçaxücèx nachiga ga yema, rü yéma naxcèx changema ga yema yatü. ¹⁸—Natürü ga yema Yudúgü ga ínanaxuaxügüxü, rü taxuüma ga tacü ga chixexü ga choma íchananguxèèxüxü nixugü. ¹⁹—Natürü norü Tupanachiga rü wüxi ga yatü ga Ngechuchuchiga nixí ga yema nagu yadexagüxü. Rü nüma ga Yudúgü nüxü nixugü ga na nayuxü ga yema Ngechuchu, natürü Pauru nüxü ixuxgu rü marü wena namaxü. ²⁰—Rü yexguma ga choma ga tama na nüxü chacuáxü ga ñuxäcü tá chanamexèèxü ga yema guxchaxü, rü yemacèx nüxna chaca ga Pauru ngoxi nanaxwèxe ga Yerucharéüwa na naxüxü, na yéma nüxna chaçaxücèx. ²¹—Natürü nüma ga Pauru naxcèx ínaca ga na äëxgacü ya tacü ya Chécharupéxewa naxüxü

na nümatama ya Chécharu nüxna çaxücèx. Rù yemacèx chanamu na meã nüxna nadaugüxücèx ñuxmata choma ãëxgacü ya Chécharuxütawa chanamux —ñanagürü. ²² Rù yexguma ga Agripa rü ñanagürü Festuxü: —Choma rü ta nüxü chaxinüchaü i norü ore i ngëma yatü —ñanagürü. Rù Festu nanangäxü rü ñanagürü: —Moxü tátama nüxü cuxinü —ñanagürü. ²³ Rù moxiäcü yema ucapu ga ãëxgacügü íngutaquéxegüxüwa nangugü ga Agripa rü Bereníche rü poraäcü nangëxäëgü. Rù namaã ínangugü ta ga churaragüarü ãëxgacügü rü yema íanecüãxgü ga corigüxüchi ixigüxü. Rù ñuxüchi Paurucèx nangema ga Festu na yema ãëxgacügüpéxewa nagagüäxücèx. ²⁴ Rù ñanagürü ga Festu: —Pa ãëxgacü Pa Agripax, rü Pa Guxäma i Pema ya Nuxmagüxe, ñaã nixí i ngëma yatü i nachigamaã yadexagüxü i guxüma i Yudfugü. Rù chopéxewa ínanaxuaxügü ga Yerucharéüwa rü núma rü ta. Rù guxüguma tagaäcüma choxna naxcèx nacagü na nayuxü. ²⁵ —Natürü i choma rü taxuüma i tacü i chixexü i naxüxü nawa chadau na naxcèx yamáxü. Natürü nüma ga Pauru rü naxcèx ínaca na ãëxgacü ya tacü ya Chécharu nüxna çaxü, rü ngëmacèx nagu charüxinü na ngëma chanamuxü. ²⁶ —Natürü taxuüma i ore i aixcüma ixixü i nachiga choxü nangëxma na chorü ãëxgacü ya Chécharucèx chanaxümatüxücèx. Rù ngëmacèx chanamu na nuã pepéxewa nagagüäxücèx, rü cuxcèx türü nixí, Pa ãëxgacü Pa Agripax, na nüxna cuçaxücèx, na nüxü chacuáxücèx i tacü tá na chaxümatüxü naxcèx ya ãëxgacü ya Chécharu. ²⁷ —Eriü chauxcèx rü tama name na ngextá namuxü i wüxi i poxcuxü ega tama naxümatüxíragu nachiga na tacücèx ínanaxuaxügüäxü.

Pauru rü ãëxgacü ga Agripapéxewa nügüétüwa nidexa

26 Rù yexguma ga Agripa rü ñanagürü Pauruxü: —Marü name i ñuxma i cugüétüwa quidexa —ñanagürü. Rù yexguma naxunagüéméxé ga Pauru, rü ínanaxügü ga nügüétüwa na yadexaxü, rü ñanagürü: ² —Chataãë, Pa ãëxgacü Pa Agripax, erü cupéxewa chidexa i ñuxma na chaugüétüwa chachogüxücèx i guxüma i ngëma choxü na ínanaxuaxügüxü i ngëma chautanüxü i Yudfugü. ³ —Rü yexeraäcü chataãë erü cuma nüxü cucuèx i guxüma i tocüma i toma i Yudfugü, rü guxüma i Moíché ümatüxü i mugü i naxcèx yadexagüxü i chautanüxügü. Rù ngëmacèx cuxna chaca na meã choxü icurixünüxücèx.

Pauruarü maxü naxüpa ga Ngechuchuaxü na yaxööxü

⁴ —Rü guxüma i ngëma chautanüxügü i Yudfugü rü nüxü nacuèxgü ga ñuxäcü na chamaxüxü ga natanüwa ga chauchiüãnewa rü Yerucharéüwa ga yexguma changextüxüüragu. ⁵ —Rü ngëxguma chauchigaxü yaxugüechaügu, rü nüma nüxü nacuèxgü ga choma rü woetama Parichéu na chiüxü. Rù toma i Yudfugü i Parichéugü na tixigüxü, rü toma nixí i guxüma i totanüxü i Yudfugüarü yexera na poraäcü tanaxaurexü i ngëma tocüma. ⁶ —Rü ñuxma i ngëma chautanüxügü i Yudfugü rü nuã pepéxewa choxü nagagü erü chayaxö na Cristugagu nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü, yema Tupana nuxcümaügüxü ga torü oxigümaã ínanaxunetaxürüü. ⁷ —Rü guxüma i totanüxügü i Yudfugü rü ínanaxugüëëgü na nüxü nadaugüxü rü tá na yanguxü i ngëma uneta. Rù ngëmacèx Tupanaxü nicuèxüügü rü guxüguma i ngunecü rü chütacü rü Tupanaaxü napuracüe.

Rü choma rü ta íchananguxēē na nūxū chadauxū rü tá na yanguxū i ngēma uneta, rü ngēmacèx nixī, Pa Āēxgacūx, i ñuxma i choxū ínaxuaxūgūxū i ngēma chautanūxūgū i Yudfugū. ⁸—¿Rü tūxcūū tama peyaxōgū na Tupana wena namaxēxēxū i ngēma yuexū?

Pauru rü nūxū nixu ga ñuxácū yema yaxōgūxūwe na yangēchigūxū

⁹—Rü choma nagu charūxīnūgu ga noxri rü name ga muxūma ga chixexū namaā na chaxūxū ga yema Ngechuchu ya Nacharétucūāxāxū yaxōgūxū. ¹⁰—Rü yemacèx nawe chingēchigū ga Yerucharēūwa. Rü paigūarū āēxgacūgūxūtawā naxcèx íhaca ga popera na chanapoxcuexūcèx ga yema yaxōgūxū. Rü yexma chanapoxcue ga muxūma. Rü yexguma chautanūxū ga Yudfugū nadaixgu ga yema yaxōgūxū, rü choma rü chorū me nixī. ¹¹—Rü muēxpūxcūna rü chanapoxcuexū na nūxū naxoexūcèx ga yema na yaxōgūāxū. Rü yemaācū chanaxū ga guxūnema ga ngutaquēxepataūgūwa. Rü poraācū naxchi chaxaxichi ga yema yaxōgūxū, rü yemacèx nawe chingēchigū ñuxmata to ga nachīūānegune ga lānegūwa.

Pauru rü wenaxārū nūxū nixu ga ñuxácū na yaxōōxū ga noxrix

¹²Rü ñanagūrū ga Pauru: —Rü yema yaxōgūxūxū na chapoxcuexūcèx nixī ga Damacuwa chaxūxū. Rü yemacèx ga paigūarū āēxgacūgū rü choxū namugū rü choxna nanaxāgū ga popera ga nawa choxna naxāgagūxū na chanapoxcuexūcèx ga yema yaxōgūxū. ¹³—Rü yexguma namagu taxīyane, Pa Āēxgacūx, rü yexguma meāma tocuchiwa nanguxgu, rü nūxū chadau ga wūxi ga omū ga daxūwa ne ūxū ga ūēxcūarū yexera ixīxū ga choxū baxixū rü yema chomūcūgūxū rü ta baxixū.

¹⁴—Rü guxāma ga toma rü ñaxtūanegu tayayi. Rü choma rü nūxū chaxīnū ga wūxi ga naga ga Yudfugawa choxū ñaxū:

“Pa Chauru Pa Chaurux, ¿tūxcūū i chowe quingēchigūxū? Poraācū cugū-tama cuchixexēē ñoma wūxi i tacū i āmaguxūgu cucuxgūxūrūū”, ñanagūrū choxū. ¹⁵—Rü choma chanangāxū, rü ñacharūgū:

“¿Texé quixī, Pa Corix?” ñacharūgū.

Rü nūma ga Cori rü ñanagūrū choxū:

“Choma nixī i Ngechuchu rü chorū duūxūgū nixī i ngēma nawe quingēchigūxū. ¹⁶—¿Natūrū írūda rü inachi! Rü marū cuxcèx changox i ñuxmax, erū cuxū chamuxchaū na choxū cupuracūxūcèx rü nūxū quixuchigaxūcèx i ngēma ñuxma na choxū cūdauxū rü ngēma yixcūra tá chauxūtawā nūxū cūdauxū. ¹⁷—Rü cuxna tá chadau i natanūwa i cutanūxūgū i Yudfugū rü ngēma tama Yudfugū ixīgūxū i ñuxma tá natanūwa cuxū chamuxū. ¹⁸—Rü ngema cuxū chamu na ngēma duūxūgūxū choxū cucuxēxēxūcèx rü nūxū naxoexūcèx i nacūma i chixexūgū rü chauga naxīnūēxūcèx. Rü ngema tá cuxū na Chatanámēxēwa ícunanguxūxēxūcèx i ngēma duūxūgū na chowe naxīxūcèx rü choxū yaxōgūāxūcèx na choma rü nūxū nūxū changechaūxūcèx i norū pecadugū, rü nūxū nangēxmaxūcèx i nachica namaā i guxūma i chorū duūxūgū i ūūnegūxū”, ñanagūrū choxū ga Cori.

Pauru rü naga naxīnū ga yema Ngechuchu namaā nūxū ixuxū

¹⁹—Rü yemacèx ga chomax, Pa Āēxgacū Pa Agripax, rü naga chaxīnū ga yema ore ga Ngechuchu chomaā nūxū ixuxū ga yexguma choxū nabaxixgu ga yema omū ga daxūwa ne ūxū. ²⁰—Natūrū noxri rü Damacūūāxgūmaā nūxū chixuchiga ga Tupanaārū ore. Rü

yixcama ga Yerucharéüüãxgümaã, rü yemawena rü guxü ga Yudéaanewa, rü ñuxüchi yema tama Yudúgü ixígüxü-maã nüxü chixu. Rü ñacharügü:

“¡Nüxü pertüoe i pecüma i chixexügü, rü Tupanacèx pedaugü, rü meã pemaxè na duüxügü nüxü daugüxücèx na aixcüma peyaxögüxü!” ñacharügü. ²¹—Rü yemacèxtama nixí ga tupauca ya taxünegu choxü yayauxgüxü rü choxü yamèxgüchaüxü ga chautanüxügü i Yudúgü. ²²⁻²³—Natürü Tupana choxü narüngüxèe rü ngèmacèx taguma íchayachaxáchi na guxüma i duüxügümaã nüxü chixuxü rü woo buxü rü yaxü. Rü namaã nüxü chixu ga yema ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaãrü oreatü uruügü rü Moiché nüxü ixügüxü na ñuxácü tá nüxü nangupetüxü ga Cristu rü ñuxácü tá na nayuxü, natürü yemawena rü nüma tá yixü ga nüxíra yuwa ínadaxü. Rü namaã nüxü chixu ta ga yema nuxcümaügüxüãrü ore ga ñaxü:

“Rü Cristu rü tatanüxü i Yudúgümaã rü ngèma to i duüxügü i tama Yudúgü ixígüxümaã tá naxunagüãxü i ore i tüxü maxèxèxü”, ñaxü. Rü yemachigaxüxícata ma nixí ga namaã chixuxü —ñanagürü ga Pauru.

Pauru rü Agripaaxü nanangüchaüxèe na yaxöoxücèx

²⁴Rü yexguma yemaäcü nügüétüwa yadeaxgu ga Pauru, rü ñanagürü ga Festu tagaäcüma: —Cungèãemare Pa Paurux. Rü ngèma na yeücirü cungéchaü, rü düxwa nawa cungèãe —ñanagürü. ²⁵Natürü ga Pauru rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Tama changèãe Pa Äëxgacüxüchi, Pa Festux. Erü ñaã ore i nüxü chixuxü, rü aixcümaxüchima nixí. ²⁶—Rü daa äëxgacü ya Agripa rü meãma nüxü nacüèx i guxüma i ngèma pemaã nüxü chixuxü. Rü ngèmacèx

tama chamuüäcüma chorü taãémaã napéxewa nüxü chixu, erü nüxü chacuèx na nüma rü ta nüxü nacüãxü i tacüchiga na yixü i guxüma i ñaã ore. Erü tama ngextámare cúäcü naxüpetü i ngèma. ²⁷—¿Cuyaxöxü, Pa Agripax, i ngèma Tupanaãrü oreatü uruügü nüxü ixuxü? Choma nüxü chacuèx rü cuyaxö —ñanagürü ga Pauru. ²⁸Rü Pauruxü nangäxü ga Agripa, rü ñanagürü: —¿Éxna cuma nagu curixínügu rü ngèmaäcü noxre i curü oremaã na choxü cuyaxöxèxü? —ñanagürü. ²⁹Rü ñanagürü ga Pauru: —Woo noxre i oremaã rü woo muxü i oremaã rü Tupana nanaxwèxe na cuyaxöxü. Rü tama i cuxicatama, natürü guxüma i ñaã nuã choxü ínüèxü rü ta, rü Tupana nanaxwèxe na chauxrüü yixígüxü, natürü tama chauxrüü daa cadenagümaã na yanèixgüxü —ñanagürü ga Pauru. ³⁰Rü yexguma inachigü ga Agripa, rü Festu, rü Bereniche, rü guxüma ga yema namaã yéma rütogüxü. ³¹Rü yexguma ga nümagü rü noxrüwama naxí na yéma nügümaã Pauruchiga yadexagüxücèx. Rü ñanagürügü: —Rü ngèma yatü, rü taxüma i chixexü naxü na naxcèx yamáxü rü éxna naxcèx napoxcuxü —ñanagürügü. ³²Rü Festuxü ñanagürü ga Agripa: —Ngèxguma chí tama nümatama naxcèx ínacaxgu na Chécharu nüxna çaxücèx, rü chí ítananguxuchixèe —ñanagürü.

Pauruxü Dumawa namugü

27 Rü yema äëxgacügü rü düxwa nagu narixínüè na norü äëxgacü ga Chécharu ga Itáriaanewa yexmacüxütawa na toxü namugüxü. Rü norü churaragüarü capitáüna nanamu ga Pauru namaã ga ñuxre ga togü ga poxcuèx na Chécharuxütawa nagagüãxücèx. Rü guma capitáü rü Yúriu nixí ga

naega, rü norü churaragütücumü rü Chécharuarü Dauruügü nixi ga naega. ²Rü nagu tichoü ga wüxi ga wapuru ga buanecümaã ixüüne ga Adamíchiuwa ne üxüne ga Áchiaarü iãnegüwa üxchaxüne. Rü towe ta nixüe ga Aritárcu ga Machedóniããnecüãx ga Techarónicawa ne üxü. ³Rü moxüãcü rü Chidáüärü türewa tangugü. Rü Paurumaã namecüma ga capitáü ga Yúriu. Rü Ínanaxüexëë na yemacüãx ga namücügüxütagu naxüãneãxüçèx ga Pauru, na nümagü nüxü nangüxëëgüxüçèx. ⁴Rü yéma itaxiãchi. Rü Chiprearü capaxüärü tocüwaguama taxí, naxchaxwa ga buanecü, yerü towaama nabu. ⁵Rü yéma Chiprewa tixáü ga taxtü rü Chiríchiaanecutiüwa tarüyicu. Rü yemacutügu taxí, rü Paüpíriaanewa tachopetü rü nüxmata Díchiaanewa yexmane ga iãne ga Mirawa tangugü. ⁶Rü yema capitáü yexma nüxü nayangau ga wüxi ga wapuru ga Aleyãdríawa ne üxüne ga Itáriaanewa üxüne. Rü gumagu toxü nichoüxëë, rü tomaã inaxüãchi. ⁷Natürü írarüwatama itiãaxwetaxü ga muxüma ga ngunexügu, rü guxchaãcüma Guíduarü toxmëxtawa tangugü. Natürü towaama nabuema ga buanecü, rü yemacèx capaxü ga Chamonaärü toxmëxtawa tachopetü rü capaxü ga Crétaxü ítachoeguãchi. ⁸Rü guxchaãcüma nacutügu taxí ga yema capaxü, rü wüxi ga nachica ga Mexü ga Türegu äegaxüwa tangugü. Rü iãne ga Dácheaarü ngaicamana nayexma. ⁹Natürü marü poraãcü namagu tanuxcü ga na itaxixü, rü marü naxãücüma ga na itaxiãmaxü yerü marü nawa nangu ga guma tauemacügu ga nagu nagáuanecü. Rü yemacèx ga Pauru rü nayaxucuxë ga duüxügü, rü ñanagürü: ¹⁰—Pa Chomücügüx, nüxü chacuèx i ngëxguma chi ixíãmagu, rü tá naxãücüma. Rü daa wapuru

rü tá inayarütaxu namaã i guxüma i naacu. Rü ngürüãchi i yixema rü tá ta tayue —ñanagürü. ¹¹Natürü yema churaragüarü capitáü rü yexeraãcü guma wapuruarü yoragaama naxinü, rü marinerugüarü capitáügaama naxinü, rü tama aixcüma Pauruga naxinü. ¹²Natürü yema türe rü tama name ga yéma na tanangupetüxëëxü ga gáuanexü. Rü yemacèx wixguxüchi guxüma ga duüxügü nagu narüxinüë rü narümemae nixi ga na itaxiãchixü ga yéma. Rü nanaxwëxegü ga chi Cueníchwewa na tangugüxü na yéma tanangupetüxëëxü ga gáuanexü, yerü yema nixi ga wüxi ga Crétaarü türe ga mexü ga tama poraãcü buanecü ga taxü nawa nguxü.

Taxtüarü ngãxütügu nüxü naxü ga buanecü ga tacü

¹³Rü inanaxügü ga na meãma topéxewaama nabuxü ga buanecü, rü yemacèx ga nümagü ga marinerugü rü nüxü nacüxgügu rü chi meã ítangugü ga yema ítaxixüwa. Rü yemacèx itaxiãchi, rü nacutüarü ngaicamagu taxí ga yema Crétaarü capaxü. ¹⁴⁻¹⁵Rü natürü ngürüãchi yixcamaxüra rü wüxi ga buanecü ga taxüchicü ga capaxüärü tocüwawa ne üxcü ngãxütüwaama nanacue ga guma wapuru. Rü taxuacüma itixütaü nawaama ga buanecü. Rü yemacèx düxwa ítayachaxãchi ga na tanatochinüxü, rü toxü ínicuetaü. ¹⁶Rü wüxi ga capaxüxãcü ga Caudagu äegaxüärü tocüwawaama tachopetü ga ngextá tama poraãcü íyabuaxüwa. Rü yéma poraãcü tapuracüe na guma wapurugu tanatúnagüxü ga norü ngue ga yatüchigüne. ¹⁷Rü yexguma marü natúnagügüãgu ga guma ngue, rü napanaxãgü ga tanütaxümaã nayanëixgütüwe ga guma wapuru. Rü nüxüchi nayawëgü

ga yema naxchirutachinügi ga namaã yacuetaüxü ga noxrix, yerü namuüë ga na Chírutearu nanxücuwa yanangaixtaügiü. Rü yema buanecü toxü nicuetaümare. ¹⁸Rü moxüäcü ga buanecü rü tama nangupetüéga, rü yemacèx inanaxügi ga na ínanawoüacuäxü. ¹⁹Rü norü tomaëxpüx ga ngunexügu, rü naxméxmaätama ínanawoü ga yema natüxügi ga guma wapuru, rü guxüma ga to ga norü yemaxügi. ²⁰Rü muxüma ga ngunexügu, rü tama nangox ga üèxcü rü èxtagi, rü tama nangupetüéga ga guma buanecü ga taxüchici. Rü düxwa nagu tarüxünüë ga marü täütama na tamaxëxü. ²¹Rü yexguma marü muxüma ga ngunexü tingegügu ga tama na tachibüexü, rü yexguma guxüma ga yema düxügiütanuwa inachi ga Pauru, rü ñanagürü: —Narümemaë chi nixí, Pa Chomüciügi, ga chauga na pexünüexü, rü täü chima na ixíachixü ga Crétawa, rü täü chima ñuxmarüü tüxü naxüpetü i ñaã äücümaxü rü taxuxü chima i chixexü tüxü nangupetü. ²²—Natürü ¡petaãëgi! erü wapuruxica tá inayarütaxu, natürü i yixema rü taxüetama tayue. ²³—Erü ngewëxaru chütaxügu ya Tupana ya nüxü chapuracücu ya chorü cori ixícu rü núma nanamu i wüxi i norü orearü urüü i daxücüäx i chauxcèx ngóxü. ²⁴—Rü ñanagürü choxü:

“¡Täxü i cumuüxü, Pa Paurux! Erü äëxgacü ya Chécharupéxewa tá cingu, rü cugagu tá Tupana nanamaxëxë i guxüma i ngëma cumüciügi i cumaã ngëxma wapurugu íxü”, ñanagürü choxü. ²⁵—Rü ngëmacèx, Pa Chomüciügi, ¡rü petaãëgi! erü choma rü aixcüma Tupanaäxü chayaxö, rü aixcüma tá nixí i ngëmaäcü tá nangupetüxü ngëxgumarüü i ngëma chomaã nüxü yaxuxü. ²⁶—Natürü wüxi i capaxüwa tá tayarüciüxcuchitaügi

—ñanagürü ga Pauru. ²⁷Rü yexguma taxre ga yüxü tingexgu ga na itaxíxü, rü taxü ga taxtü ga Ariaticuwa tayexmagü, yerü ga buanecü rü núxica toxü nacuetaü. Rü ngäxüciügu nüxü nicuëächitanü ga yema marinerugü ga na dauxchitacutuwa tangugüchaüxü. ²⁸Rü ínanataëgi ga norü ngugütamaxü rü 36 ga metru nixí ga norü mátama. Rü yexguma marü írarüwa yaxüguxüra itaxíxgu rü wenaxärü nanangugütamagi, rü 27 ga metru nixí ga norü mátama ga yexgumax. ²⁹Rü namuüë ga na nutamaã yanañataügiü ga naxänacüwa, rü yemacèx guma wapurchinuwa ínanawoü ga ägümücü ga aüclagi ga achugünaxcèx ga napanaxämaã ixätüxüxü na yemaäcü íyachaxächigüxëëäxüçèx ga guma wapuru. Rü nayumüxëgi ga paxa na yangunexüçèx. ³⁰Natürü ga yema marinerugü rü nibuxmüchaü ga guma wapuruwa, rü yemacèx nanawäixëgi ga guma wapuarü ngue, rü ñanagürügi: —Ngëma wapurupéxaru aüclagi tá ítawoü na nataixüçèx ya wapuru —ñanagürügünetä. ³¹Natürü ga Pauru rü churaragüaru capitäümaã rü norü churaragümaã nüxü nixu rü ñanagürü: —Ngëxguma ñaã marinerugü rü täütama nuxä wapurugu nachoxgu, rü guxäma i pema rü tá peyue —ñanagürü. ³²Rü yexguma ga yema churaragi rü nayadaecunügi ga guma ngue, rü inananguxëëgi. ³³Rü yexguma marü yangunechaügu, rü Pauru nayaxucüxëgi ga guxüma na nachibüexüçèx, rü ñanagürü: —Taxre i yüxü nixí i ñuxma na taguma aixrügumarüü pechibüexü, rü bai i tacü na pengóxü yerü poraäcü pexoegaãëgi. ³⁴Rü ñuxma rü pemaã nüxü chixu na pechibüexü na peporaexüçèx, rü taxüma pexü üpetüxüçèx. Erü taxüetama itayarütaxu rü bai i wüxi i peyaexüra inayarütaxu —ñanagürü.

³⁵Rü yexguma marü yema ñaxgu, rü nanayaxu ga wüxi ga pãü, rü Tupanana moxê naxã napéxewa ga guxüma. Rü inanabücu ga yema pãü, rü inanaxügü ga na nangóoxü. ³⁶Rü yexguma nataãëgü ga guxüma, rü nümagü rü ta nachibüe. ³⁷Rü 276 tixígü ga guxãma ga toma ga guma wapuru gu xê. ³⁸Rü yexguma marü nangãëgu, rü ñnanawoü ga yema trigu ga wapuru namaã äacuxü na nangünagüächixüraxücèx ga guma wapuru.

Inangu ga guma wapuru

³⁹Rü yexguma yangunegu, rü yema marinerugü tama nüxü nacuáne ga yéma. Natürü nüxü nadaugü ga wüxi ga axcuchixü ga naxnücüpechinüáxü, rü nagu narüxinüë ga yéma na yanangaixëëgüáxü ga wapuru. ⁴⁰Rü yexguma nanadaü ga norü ngaxüxü ga aüclagü, rü yéma nanawogü. Rü nayawëgü ga norü toxchinüxüärü nëixruügü, rü inananga ga yema napéxewa üxü ga naxchirutachinü ga namaã iticuetaüxü. Rü itanaxügü ga nüxü na tingaicaxü ga yema naxnücüpechinü. ⁴¹Natürü wüxi ga naxnücüärü nuxtamaxüwa tayarüngaixtaü. Rü yéma naxnücüwa nayarüwápéxe ga guma wapuru rü marü tama yéma itaxiächi. Rü yoxni ga nachinüwa, rü yuape nayapuxëë. ⁴²Rü yema churaragü rü nagu narüxinüë ga na nadaiaxü ga yema poxcuexü na taxuüma ñnaxücèx ga yexguma naxãnacüwa nangugü. ⁴³⁻⁴⁴Natürü yema norü capitãü ga churaragü, rü Pauruxü namaxëëchaü, rü yemacèx tama nanaxwëxe ga na nadaiaxü ga yema poxcuexü. Natürü nanamu na yema ixãnuxü rü nüxüra ñnayuxgüxü na naxãnacüwa nawëxgüxücèx, rü yema togü rü mürapewagügu rü éxna yema wapurutüchigügu meã na

ñnachoüxücèx. Rü yemaäcü guxãma meãma naxãnacüwa tangugü.

Capaxü ga Márta nayexma ga Pauru

28 Rü yexguma meãma naxãnacüwa tangugügu ga guxãma rü yexguma nüxü tacuèxgü na Márta na yüxü ga naega ga yema capaxü. ²Rü yema yemacüãxgü ga duüxügü rü meãma toxü nayauxgü ga guxãma. Rü nanangixtagü ga wüxi ga üxü ga taxüne. Rü toxcèx nacagü ga guxãma na yéma togü tanaixügüxücèx, yerü napu rü nagáuane. ³Rü Pauru nanadetaquéxe ga ñuxre ga naïchacüügü, rü üxüxetüwa nayawocu. Natürü yexguma yéma yawocuãgu, rü üxüärü naïemaxüchaxwa inayago ga wüxi ga äxtape. Rü Pauruméxëwa nayuxu, rü yéma nayarütuächi. ⁴Rü yexguma yema yemacüãxgü nüxü daugügu ga yema äxtape ga Pauruméxëwa na natuxü, rü nügümaã ñnanagürügü: —Ñnaã yatü rü maneca wüxi i máetaxü nixi. Rü woo taxtüwa yuwa na yañaxü, natürü Tupana tama nanamaxëëchaü —ñnanagürügü. ⁵Natürü guma üxüxetügu nanamaxü ga yema äxtape, rü taxuüma nüxü naxüpetü ga Pauru. ⁶Natürü guxüma ga yema duüxügü rü ñnananguxëëgü rü ngoxi tá nachamé rü éxna nayux. Rü marü nuxcüxürama ga yema nüxü na nadaunüxü rü taxuüma nüxü na üpetüxü, rü düxwa togu narüxinüë rü inanaxügüe ga na ñnagüxü: —Maneca wüxi ya tupana nixi —ñnagüxü. ⁷Rü yema nachicaarü ngaicamana nayexma ga norü naãne ga yema capaxüärü äëxgacü ga Púbiru ga naega. Rü nüma meãma toxü nayaxu, rü yexma toxü napegüxëë ga tomaëxpüx ga ngunexü. Rü tomaã namecümaxüchi. ⁸Rü guxëma Púbiru nanatü rü ngürücarewa tayexma, yerü tixaxüne

rū taduī. Rū yéma tūmaxūtawa nangu ga Pauru, rū tūmamaā nayumūxē, rū tūmaētūgu naxūxméx, rū tūxū narūmexēē. ⁹Rū yexguma yemaxū nadaugūgu, rū Paurucèx yéma naxī ta ga guxūma ga togū ga idaaweexū ga yema capaxūcūāx, rū narūmeē. ¹⁰Rū nūmagū rū muxūma toxna naxāmaregū. Rū yexguma itaxīāchigu, rū toxna nananagū ga guxūma ga tanaxwèxexū ga torū namawaū ga ōna.

Dumawa nangu ga Pauru

¹¹Rū tomaēxpūx ga tauemacū yéma capaxūwa tayexmagū. Rū nūxūchi nagu tichoū ga wūxi ga wapuru ga yema capaxūwa gáuanexū ngupetūxēxene. Rū Aleyādríacūāx nixī ga guma wapuru. Rū napéxeraūwa nayexmagū ga taxre ga norū tupanachicūnèxāgū ga Catu rū Porugu āegagūxū. ¹²Rū Chiracūchaarū türewa tangugū, rū tomaēxpūx ga ngunexū yéma tayexmagū. ¹³Rū yéma itaxīāchi, rū nacutūarū ngaicamagu taxī nūxmata Dequūwa tangugū. Rū moxūācū ínangu ga wūxi ga buanecū ga ítaxīxūwaama bucū rū toxū inicuetāū. Rū yemaārū moxūācūama rū Puteriwa tangugū. ¹⁴⁻¹⁵Rū yexma nūxū tayangau ga nūxre ga duūxūgū ga yaxōgūxū. Rū toxna naxu na wūxi ga yūxū yexma naxūtagu tarūchoxūcèx. Rū marū wūxi ga yūxū ngupetūgu rū itaxīāchi na namagu Dumawa taxīxūcèx. Rū marū toxū nacuāchigagū ga yema yaxōgūxū ga Dumagugūxū. Rū yema nama ga Āpiugu āegaxūgu naxī na yexma toxū yangaugūxūcèx. Rū nūxre rū yema nachica ga Tomaēxpūx ga Taxepataūgu āegaxūwa toxū nayarūnguxēēgū Rū togū rū nachopetū nūxmata yema nachica ga Āpiuarū Ngūēchicagu āegaxūwa nangugū. Rū yexguma Pauru nūxū dēuxgu ga yema yaxōgūxū, rū Tupanana moxē naxā rū poraācū nataāē. Rū yemaācū Dumawa tangugū.

¹⁶Rū yexguma Dumawa tangugūgu rū wūxi ga ípatawa nananguxēēgū ga Pauru nūxīca namaā ga wūxi ga churara ga nūxna dauxū.

Dumawa nayexma ga Pauru

¹⁷Rū tomaēxpūx ga ngunexū marū yéma nayexmagu, rū Pauru naxcèx nangema ga yema Yudfugūarū āēxgacūgū ga Dumawa yexmagūxū. Rū yexguma nangutaquēxegūgu, rū nānagūrū ga Pauru nūxū: —Choma, Pa Chaueneēgūx, rū taxuūma i chixexū chaxū namaā i tatanūxūgū, rū bai i nuxcūmaūgūxū i tōrū oxigūcūmagūmaā. Natūrū Yerucharēūgu choxū niyauxgū ga tatanūxūgū, rū Dumacūāx ga churaragūna choxū namugū. ¹⁸Rū yexguma marū choxna nacagūiegu ga Dumacūāxgū, rū choxū ningéxgūchaū, yerū taxuūma ga tacū ga chixexū chowa nadaugū na choxū yamèxgūxūcèx. ¹⁹Natūrū yema tatanūxūgū ga Yudfugū rū nayamuētanū na tama choxū yangéxgūxūcèx, rū yemacèx dūxwa naxcèx íchaca na nūmatama ya āēxgacū ya Chécharu choxna çaxūcèx. Natūrū tama tatanūxūgūxū na íchaxuaxūxūcèx nixī ga yemacèx íchacaxū. ²⁰Rū ngēmacèx nixī i pexcèx nuā changemaxū na pexū chadauxūcèx rū pemaā chidexaxūcèx. Pema nūxū pecuèx rū yixema i Yudfugū rū ítananguxēē i na ínanguxū ya Cristu. Rū yima Cristucèx nixī i choma i nūxma i daa cadenamaā chināixū —nānagūrū. ²¹Rū nūmagū nanangāxūgū, rū nānagūrūgū: —Toma rū taxuūma i popera i Yudéawa ne muxū i cuchigagu ūmatūxū tayauxgū. Rū ngēma taeneēgū i ngēma ne íxū rū nūma ngugūxū rū bai i wūxi i nūxū ixuxū i tacū rū ore i chixexū i cuchiga. ²²Rū cuxūtawa nūxū taxīnūēchaū rū çnūxū nācuxū i cumax? Erū nūxū tacuèxgū rū guxūwama i Yudfugū rū chixri nachiga

nidexagū i ngēma ore i ngexwacaxūxū i Ngechuchuchiga —ñanagürügü. ²³ Rū yexguma Paurumaã inaxunetagu ga wūxi ga ngunexū, rū napatawa naxī ga muxūma ga duūxūgū. Rū Pauru namaã nūxū nixu ga Tupanaārū ore ga ñuxācū āēxgacū na yīixū ya Tupana. Rū pēxmama inanaxūgū, rū ñuxmata nachūtaxū rū nūxū nanangūchaūxēē ga yema duūxūgū na Ngechuchuxū yaxōgūāxūcēx. Rū yemacēx Moīché ūmatūxū ga mugūwa rū nuxcūmaūgūxū ga Tupanaārū oreatū uruūgū ūmatūxū ga orewa namaã nūxū nixu ga Ngechuchuchiga. ²⁴ Rū nūmaxū rū nayaxōgū ga yema Pauru namaã nūxū ixuxū natūrū ga togū rū tama nayaxōgū. ²⁵ Rū yexguma tama wūxigu naxīnūēgu ga yema duūxūgū, rū inanaxūgū ga na íyaxīxū. Rū yemacēx ga Pauru rū ñanagürū nūxū: —Meã perū oxigūmaã nidexa ga Tupanaãē i Ūinexū ga yexguma Ichaxīaxū yadexaxēēgu rū ñaxgu:

²⁶ “;Rū ngema naxū, rū ngēma duūxūgūmaã nūxū yarūxu rū ñacurūgū tá nūxū: ‘Rū woo nūxū pexīnūēgu rū tāūtāma aixcūma nūxū pecuēxgū. Rū woo nūxū perūdauntūgu rū tāūtāma aixcūma peyaxōgū. ²⁷ Rū ngēmaācū pixīgū i ñuxmax, erū

tama choxū pecuáxchaū i pemax. Rū tama nūxū pexīnūē i chorū ore erū tama nūxū pexīnūēchaū. Rū tama nūxū peyaxōgū i ngēma choma pexū nūxū chadauxēēxū erū tama nūxū peyaxōgūchaū. Rū tama peāēwa chaugu perūxīnūē erū tama nūxū perūxoechaū i pecūma i chixexūgū rū tama chauxcēx pedaugūchaū na choma pexū chamaxēēxūcēx!”

ñanagürū ga Tupanaãē i Ūinexū. ²⁸ Rū ñanagürū ta ga Pauru: —Rū name nixī i pema rū ta nūxū pecuēx rū ñuxma rū marū inaxūgū na ngēma tama Yudfūgū ixīgūxūtanūwa naxunagūxū i ñāã Tupanaārū ore i tūxū maxēxēēxū. Rū nūmagū tá nixī i aixcūma inaxīnūēxū —ñanagürū. ²⁹ Rū yexguma Pauru yema ñaxgu, rū ínixī ga yema Yudfūgū, rū poraācū nūgūmaã íniporagatanūcūū. ³⁰ Rū taxre ga taunecū ga mecū yēma nayexma ga Pauru nawa ga guma ī ga naxūtanūne ga nagu na napexūcēx. Rū yēma meāma nanayaxuxū ga guxūma ga duūxūgū ga naxūtawa íyadaugūxūxū. ³¹ Rū nūxū nixuchiga ga ñuxācū āēxgacū na yīixū ga Tupana. Rū taxūema nūxna tanachuxu na nangúexēēāxū ga Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga. Rū taxūema naxcēx tanachixewe.

**POPERA GA DUMAWA
YEXMAGŪXŪ GA
YAXŌGŪXŪTANŪWA
NAMUXŪ GA PAURU**

**Pauru rü nüxŭ narümoxê ga
yema yaxŏgŭxŭ ga Dumaârü
iânewa yexmagŭxŭ**

1 Pa Chaueneêgŭx, choma i Pauru nixi i pexcêx chanaxŭmatŭxŭ i ñaã popera. Rü choma nixi i Ngechuchu ya Cristuarü duŭxŭ chiŭxŭ. Rü choma nixi ga Tupana choxŭ yaxuxŭ na choxŭ yamuxŭcêx na duŭxŭgŭmaã nüxŭ chixuxŭcêx i norü ore i mexŭ i tüxŭ maxêxêxŭ. ²Rü nuxcŭmaxŭchima Tupana nanamu ga norü oreatü uruŭgŭ na naxŭmatŭgŭãxŭcêx ga norü ore i mexŭ. Rü yemaãcü tüxŭ nüxŭ nacuêxêê ga ñaã ore i mexŭ. ³Rü ñaã ore i mexŭ rü tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga nixi. Rü nüma rü woo Tupana Nane na yŭxŭ, natŭrŭ duŭxŭgŭrŭü nabu ga yexguma ñoma ga naãnewa nanguxgu. Rü nuxcŭmaŭcü ga ãêxgacü ga Dabítaa nixi. ⁴Natŭrŭ nümatama ya Ngechuchu rü üünecü nixi. Rü yexguma yuwa ínadxgu rü Tupana tüxŭ nüxŭ nadauxêê na aixcŭma Nanexŭchi na yŭxŭ. Rü nüxna nanaxã ga guxŭma ga pora. ⁵Rü Ngechuchu ga Cristugagu nixi ga chomaã namecŭmaxŭ rü choxŭ naxunetaxŭ ga Tupana na norü puracü chaxŭxŭcêx. Rü yemacêx Ngechuchuégagu choxŭ namu na guxŭ i nachiuãnewa nüxŭ chixuxŭcêx i norü ore na yaxŏgŭãxŭcêx i duŭxŭgŭ rü Tupanaga naxŭnŭêxŭcêx. ⁶⁻⁷Rü pema rü ta, Pa Dumacŭãxgŭx, rü ngêma duŭxŭgŭtanŭwa pengêxmagŭ yerü Tupanaãxŭ peyaxŏgŭ rü naga pexŭnŭê. Rü nüma rü pexŭ nangechaŭ rü marü pexŭ naxuneta na Ngechuchu ya Cristuarü duŭxŭgŭ pixŭgŭxŭcêx

rü ngêma norü duŭxŭgŭtanŭxŭ na pexŭgŭxŭcêx. Rü ñuxmax, Pa Chaueneêgŭ i Dumacŭãxgŭx, rü chanaxwêxe i nüma ya Tanatŭ ya Tupana rü tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu pemaã namecŭmagŭ rü pexŭ nariungŭxêêgŭ na meã pexŭ naxŭpettŭxŭcêx rü aixcŭma petaãêgŭxŭcêx.

**Pauru rü nüxŭ nangúchaŭ na
íyadauãxŭ ga yema yaxŏgŭxŭ ga
Dumawa yexmagŭxŭ**

⁸Rü ñuxma rü Ngechuchu ya Cristuégagu Tupanana moxê chaxã pexcêx, erü guxŭwama i guxŭ i naãnewa rü duŭxŭgŭ nüxŭ nixugŭgŭ na aixcŭma Cristuaxŭ peyaxŏgŭxŭ rü Tupanacêx pemaxêxŭ. ⁹Rü nüma ya Tupana choxŭ nadau rü nüxŭ nacuêx na aixcŭma guxŭguma pexcêx chayumŭxêxŭ. Rü yimaãxŭ nixi i guxŭma i chorü ngúchaŭmaã chapuracŭxŭ rü nüxŭ chixuxŭ i norü ore i mexŭ i Nanechiga. ¹⁰Rü guxŭguma nüxna chaca na choxŭ ngema namuxŭcêx rü ngêmaãcü düxwa pexŭ íchayadauxŭcêx ega norü ngúchaŭ yixŭgu. ¹¹Erü aixcŭma choxŭ nangúchaŭ na pexŭ chadauxŭ na pemaã nüxŭ chixuxŭcêx i Tupanaârü ore na aixcŭma meã peyaxŏgŭxŭcêx rü yexeraãcü peporaexŭcêx. ¹²Rü ngêxguma ngêmaãcü wŭxiwa ingêxmagŭgu, rü tá wŭxichigŭ yigŭ tataãêgŭxêê rü yigŭaxŭ tanangúchaŭxêê. Erü choma rü tá nüxŭ chadau na ñuxãcü tŏrŭ Coriaxŭ peyaxŏgŭxŭ rü pema rü tá ta nüxŭ pedau na ñuxãcü chayaxŏxŭ. ¹³Pa Chaueneêgŭx, chanaxwêxe i nüxŭ pecuêx na muêxpŭxcŭna pexŭ íchayadauxchaŭxŭ, natŭrŭ ñuxmarŭta rü choxŭ naguxcha. Natŭrŭ ngema petanŭwa chaxŭxchaŭ, erü chanaxwêxe na pemaã nüxŭ chixuxŭ i Tupanaârü ore yema toxnamana yexmagŭxŭ ga duŭxŭgŭmaã nüxŭ chixuxŭrŭü. Erü

chanaxwèxe i ngēma duīxūgūrūi meā peyaxōgū na ngēmaācū Cristuwe naxīxūcèx i ngēma petanūxūgū i nūxma tama yaxōgūxū. ¹⁴Rū aixcūma ngema changuxchaū erū nūmatama ya Tupana choxū namu na guxū i duīxūgūmaā nūxū na chixuxūcèx i norū ore. Rū nanaxwèxe i duīxūgū i meā poperaxū icuāxūmaā nūxū na chixuxū rū duīxūgū i tama poperaxū icuāxūmaā ta nūxū chixuxū i ngēma norū ore. Rū ngēxgumariūi ta nanaxwèxe na ngēma duīxūgū i cuèx nūxū ngēxmaxūmaā nūxū na chixuxū rū ngēma duīxūgū i taxuguma rūxīnūēxūmaā nūxū na chixuxū. ¹⁵Rū ngēmacèx, Pa Chaueneēgū i Dumagu Āchiūgūxū, rū choma rū marū íchamemare na petanūwa na chaxūxū, na pemaā rū ta nūxū chixuxūcèx i Tupanaārū ore i mexū.

Tupanaārū ore rū napora

¹⁶Rū taxucèxma naxcèx chaxāne i ngēma ore i mexū. Erū ngēma ore rū napora, rū ngēmamaā nixī i napuracūxū ya Tupana na guxāma ya yixema Cristuaxū yaxōgūxe rū tūxū nangēxmaxūcèx i maxū i taguma gūxū. Rū ngēma maxū, rū Yudfugūcèxirachiréx nixī, natūrū i nūxma rū guxūma i ngēma tama Yudfugū ixīgūxūcèx rū ta nixī. ¹⁷Rū ngēma norū orewa nixī i tamaā nūxū yaxuxū ya Tupana na tórū ōgaguxicatama yīxū na napéxewa imexū. Erū norū ore i ūmatūxūwa rū nānagūrū: “Rū yīxema tūmaārū ōgagu Tupanapéxewa mexē, rū tá tūxū nangēxma i maxū i taguma gūxū”, nānagūrū.

Nagagutama nixī i duīxūgū inapoxcuxū

¹⁸Rū nūxū tadaugū na Tupana daxūgūxū i naānewa ne namuxū i norū poxcu i ācūmaxū naxcèx i guxūma i

ngēma duīxūgū i tama naga īnūēxū rū chixexū ūgūxū rū ngēma norū chixexūmaā togūaxū naguxchaxēēgūxū na tama nūxū nacuèxgūxūcèx i ngēma ore i aixcūma ixīxū. ¹⁹Rū ngēma duīxūgū i chixexū ūgūxū rū meā nūxū nacuèxgūchiréx na nūxācū yīxū ya Tupana yerū nūmatama ga Tupana rū marū nūxū nūxū nadauxēē ga yema. ²⁰Rū woo tama nūxū idaugūgu ya Tupana, natūrū guxūma i tacū i naxūxūwa nixī i nūxū idaugūxū. Rū yexguma noxri naāne naxūxgumama nixī ga meāma duīxūgūxū nūxū nadauxēēxū na aixcūma Tupana na yīxū rū guxūguma na naporaxū. Rū ngēmacèx i ngēma duīxūgū i chixexū ūgūxū, rū taxucūrūwama tacūmaā nūgū inapoxūgū i Tupanapéxewa. ²¹Yerū woo nūxū nacuèxgūchiréx na nūxācū yīxū ga Tupana, natūrū tama nanayauxgūchaū na norū Tupana yīxūcèx, rū bai na moxē nūxna naxāgūxū. Natūrū yema ore ga taxuwama mexūguama narūxīnūē, rū yemaācū naēchitamare namaxē rū yexeraācū chixexūgu narūxīnūē. ²²⁻²³Rū nūgū yaxugūegu rū duīxūgū i nūxū icuāxū nixīgū natūrū taxuguma narūxīnūē. Yerū nūxna nixīgachitanū ga Tanatū ya Tupana ya mexēchicti ya taguma yucū, na nawe naxīxūcèx ga norū naxchicūnēxāgūmare ga duīxūgū i yuxwèxexūchicūnēxāmare ixīgūxū rū werīgūchicūnēxāmare ixīgūxū rū naēxūgūchicūnēxāmare ixīgūxū rū āxtapegūchicūnēxāmare ixīgūxū. ²⁴Rū yemacèx ga Tupana rū dūxwa yemawa nanawogū ga yema duīxūgū na naxūgūāxūcèx ga guxūma ga yema chixexū ga nūxū ngūchaūgūxū rū nūgūmaā na naxūgūāxūcèx ga naxūneārū ngūchaūgū i āne tūxna āxū. ²⁵Rū yemaācū nūxna nixīgachi ga guma aixcūmaxūchi Tupana ixīcū na nawe naxīxūcèx ga norū tupanagū

ga tama aixcūma ixīgūxū. Rū yema Tupana üxüpéxewa nayumüxégü rü yemaxū nicuèxüügü, natürü tama nüxū nicuèxüügü ga Tanatü ya Tupana ga naxücü rü inaxwèxecü na guxüguma nüxū icuèxüügüxū. Rū ngēmaācü yixī. ²⁶Rü yemacèx ga Tupana rü düxwa yemawa nanawogü ga yema duïxügü na naxügüāxücèx ga naxüñeärü ngúchaü i āne tūxna āxū. Rū èixrüü ga ngexügü rü naxrüü ngexügümaātama nangēāégü rü tama yatügümaā. ²⁷Rü yexgumarüü ta ga yatügü rü naxrüü yatüxümaātama nangēāégü, rü tama ngexügümaā. Rū yema naxüñeärü ngúchaü ga chixexügü rü nüxū napora na naxrüü yatüxümaā namaxèxü. Rū yemaācü ga yema yatügü rü nügümaā nanaxügü ga yema naxüñeärü ngúchaü i āne tūxna āxū, rü düxwa yemagagu niḍaawee rü naturaxüñegü. ²⁸Rü yema na tama Tupanaxü nacuèxgüchaüxū, rü yemacèx ga nūma ga Tupana rü düxwa yemawa nanawogü ga yema duïxügü na norü chixexügu na naxüñeächaxücèx rü na naxügüāxücèx ga yema chixexü. ²⁹Rü düxwa ga yema duïxügü rü guxüraüxü ga chixexü naxügü ga Tupanapéxewa. Rū tama aixcūma meā naxmèxmaā rü natemaā namaxē. Rū naxaü rü nügünaxīcatama nananugüchaü i guxüma i tacü. Rū toguāxū nachixexēégüchaü. Rū nixāüxāchiwèxegü, rü namáētágü, rü nanuēwèxe, rü nawomüxēewèxegü, rü naxüñeärü ngúchaü nüxū napora, rü naxoregütèèxgü. ³⁰Rü chixexümaā toguāxū nixügüe, rü Tupanachi naxaie, rü toguāxmaā naguxchigagü. Rü nügügu naxüñeégü rü togüarü yexera nixīgü, rü nügü nicuèxüügü. Rü naxcèx nadaugü na yexera chixexü naxügüxū. Rū tama nanatüga rü naēga naxüñeächaü. ³¹Rü tama inarüxüñeächaü. Rū tama aixcūma nayanguxēē i ngēma nüxū yaxugüxū. Rū taxüexüma nangechaügü. Rū tama

togüaxū nüxū nangechaü i tacü rü guxchaxū. Rū tama toguāx nüxū tangechaütümüügü. ³²Rü nūmagü i ngēma duïxügü rü meāma nüxū nacuèxgüchiréx rü Tupana rü marü namaā nanaxuegu na noxtacūma nayuexü i ngēma duïx-ügü i ngēmaācü maxèxü. Natürü woo meāma nüxū nacuèxgüchiréx i guxüma i ngēma, natürü nanaxügüama i ngēma chixexü, rü nataāégü ega togü naxüxgu.

**Ngëxguma Tupana duïxügüxū
poxcugu, rü tama chixexü naxü,
erü ngēma duïxügü rü norü
chixexügagutama nanapoxcue**

2 Rū ngēmacèx, Pa Duïxüx, rü woo texé quixīgu rü taxuacūma Tupanapéxewa cugüétüwa cuchogü, ega togüxü quixuechagu. Erü ngëxguma togüxü quixuechagu na nachixexü rü cugütama cupoxcu, erü cuma na cumücüxü quixuechaxü rü cuma rü ta cunaxü i ngēma chixexü i cumücüxü naxcèx quixuechaxü. ²Rü nüxū tacuèx rü Tupana tá nanapoxcue i ngēma duïxügü i namücügüxü ixügüechaxü. Rū ngëxguma napoxcueāgu, rü tama chixexü naxü ya Tupana, erü ngēma duïxügü rü norü chixexügagutama nixī i napoxcueāxü. ³Rü dücax, Pa Duïxüx, rü ngëxguma togüxü quixuechagu, natürü cuma rü ta cunaxüxgu i ngēmatama chixexü i nūma naxüxü, ¿rü ñuxücüürüwa tá i nagu curüxüñüxü na Tupanachaxwa iquicüxü na tama cuxü napoxcuxüçèx? ⁴¿Rü tūxcüü tama nagu curüxüñü i ngēma mexü i Tupana cuxcèx üxü? Nūma rü poraācüxüchi cumaā namecüma rü yaxna cumaā naxüñü rü tama paxa curü chixexüçèx cuxü napoxcuchaü. ¿Rü ñuxma rü tūxcüü nüxü cuxo? ¿Tama éxna nüxü cucuèx na Tupana ngēmaācü cumaā mecümaxü na nüxü curüxoxüçèx i curü chixexü rü naxcèx na cumaxüxücèx

ya Tupana? ⁵Natürü cuma rü tama Tupanaxü cucuáxchaü rü tama nüxü curüoxchaü i curü chixexü. Rü ngëmaäcü cugüçextama cunayexeraxëe i curü poxcu i tá cuyaxuxü i ngëma ngunexü i nagu Tupana napoxcuexü i ngëma chixexü ügüxü. Rü ngëma ngunexügu rü Tupana tá aixcüma ngëma duüxüğümaã nanaxuegu na nüxäcü tá na napoxcueäxü. ⁶Rü ngëxguma tá nixi i Tupana nüxü yaxüğütanüxü i wüxichigü i duüxü naxcëx i ngëma naxüğüxü. ⁷Rü maxü i taguma gúxümaã Tupana tá tüxü nanaxütanü ya yíxema guxüğüma mexü taxüğüäcüma naxcëx daugüxe na Tupana tümamaã taäxü rü naxcëx daugüxe na aixcüma Tupanaxütawa tangüğüxü. ⁸Natürü Tupana tá tümamaã nanu rü tá tüxü napoxcu ya yíxema tüğüguxicatama rüxinüëxë rü tama naga inüëchaüxë i ore i aixcüma ixixü rü naxcëx daugüxe na ngëma chixexü taxüğüxü. ⁹Rü guxüma i ngëma duüxüğü i chixexü ügüxü rü tá ngüxü ningegü rü poraäcü tá chixexü nüxü naxüpetü. Rü ngëma Yudfügü i chixexü ügüxüxira tá nixi i Tupana inapoxcuexü. Rü ngëmawena rü tá nanapoxcue i guxüma i ngëma togü i duüxüğü i chixexü ügüxü. ¹⁰Natürü ngëma duüxüğü i mexü ügüxü, rü Tupana tá namaã nataäë, rü tá nanatachigaxëë, rü tá nanataäëxëë. Rü ngëma Yudfügü i mexü ügüxüçëxira tá nixi i ngëma. Rü ngëxgumarüü i guxüma i togü i duüxüğü i mexü ügüxüçëx rü tá ta nixi. ¹¹Erü Tupanapëxewa rü nawüxigu i ngëma duüxüğü i Yudfügü ixigüxü rü ngëma togü i duüxüğü i tama Yudfügü ixigüxü. Rü guxäma ya texé ya chixexü ügüxe rü tá tanayaxu i tümäärü poxcu, natürü guxäma ya texé ya mexü ügüxe rü tá Tupana tümamaã nataäë. ¹²Rü guxüma i duüxüğü i pecadu ügüxü i

tama nüxü cuëxgüxü i ngëma mugü ga Moiché ümatüxü, rü tá inayarütauxe. Rü ngëxgumarüü ta i guxüma i ngëma pecaduäxgüxü i nüxü cuëxgüxü i ngëma mugü ga Moiché ümatüxü, rü ngëma mugü nüxü ixuxüäcüma Tupana tá nanapoxcue. ¹³Erü Tupanapëxewa rü taxuwama name i ngëma duüxüğü i nüxü inüëmarexü natürü tama nagu maxëxü i norü mugü. Natürü ngëma duüxüğü i Tupanaärü mugüga inüëxü nixi i aixcüma Tupanapëxewa imexü. ¹⁴Düçëx, i ngëma duüxüğü i tama Yudfügü ixigüxü. Nümagü rü tama nüxü nacüëxgü i Tupanaärü mugü. Natürü ngëxguma nüëchamatama naxüğümareägu i ngëma Tupana tüxü muxü, rü tüxü nüxü nadauxëë na nüxü nacüëxgüxü i tacü na yixü i mexü rü tacü na yixü i chixexü, woo tama nüxü na nacüëxgüchirëxü i Tupanaärü mugü. ¹⁵Erü nacümagüwatama nixi i tüxü nüxü nadauxëëxü na nüxü nacüëxgüxü na tacü yixü i mexü rü tacü na yixü i chixexü. Rü ngëma duüxüğü rü ngëxguma chixexü naxüğügu, rü naäëwatama nixi i nüxü nacüëxgüxü na nachixexü i ngëma naxüğüxü. Rü ngëxgumarüü ta i ngëxguma mexü naxüğügu, rü naäëwatama nixi i nüxü nacüëxgüxü na namexü i ngëma naxüğüxü. ¹⁶Rü ngëma ngunexü i nagu Tupana Cristuxü namuxü na guxü i duüxüğüxü yacagüxüçëx i norü maxüchiga, rü ngëma duüxüğü i tama Tupanaärü mugüxü cuëxgüxü rü naäëwa tätama nixi i nüxü nacüëxgüxü na chixexü naxüğüxü rü éxna mexü naxüğüxü. Rü ngëxguma tá nixi i nangóxü i guxüma i ngëma chixexü i cúäcüma naxüğüxü i duüxüğü, rü ngëma chixexü i nüxicatama nagu naxinüëxü. Rü Tupanaärü ore i pemaã nüxü chixuxü nixi i tüxü nüxü cuëxëëxü i ngëma.

Yudfugūchiga rü mugū ga Moiché ūmatūxūchiga

¹⁷ Natürü pema Pa Chaueneēgū i Yudfugūx, rü ñaperūgūgū:

“Toma rü Yudfugū tixīgū rü meāma nūxū tacuèx i Tupanaārū mugū ga Moiché ūmatūxū”, ñaperūgūgū. Rü ngēmaācü natu perūxīnūē na Tupanapēxewa pimexū erū meāma nūxū pecuèx i ngēma Tupanaārū mugū ga Moiché ūmatūxū. Rü ngēmaācü Tupanamaā pegū picuèxūūgū erū nāgu perūxīnūē na Tupana pexū nangechaūxū erū Yudfugū pixīgū. ¹⁸ Rü nūxū pixu na meāma nūxū pecuáxū i tacū nixī i Tupanaārū ngúchaū rü tacū nixī i mexū rü tacū nixī i chixexū. Rü Tupanaārū mugūwa naxcèx pengúe na naxcèx pedauxū i ngēma aixcūma mexū ixīxū. ¹⁹ Rü pema rü ñaperūgūgū:

“Toma rü meāma nūxū tacuèx na tanaxucuxēxū i ngēma togū i duūxūgū i tama Tupanaxū cuèxgūxū. Rü meāma nūxū tacuèx na itayanawéxāchixēēxū i ngēma togū i chixexūwa ngēmagūxū”, ñaperūgūgū. ²⁰ Rü pema nāgu perūxīnūēgu rü nūxū pecuèx na ñuxācü penaxucuxēxū i ngēma togū i duūxūgū i tama Tupanaxū cuèxgūxū rü ñuxācü penangúexēēxū i ngēma duūxūgū i ngexwacèx yaxōgūxū. Rü ngēmaācü nāgu perūxīnūē na togūarū ucuxēruūgū pixīgūxū, erū Tupanaārū mugūwa pengúe rü ngēmacèx meāma nūxū pecuèx i tacū nixī i mexū rü tacū nixī i ore i aixcūma ixīxū. ²¹ Rü dücax, Pa Chaueneēgū i Yudfugūx, pema na togūxū pengúexēēxū, ¿rū tūxcūū tama pegūtama pengúexēē? Pema nūxū pixu na tama namexū na ingīxū, ¿rū tūxcūū i pema ipengīxū? ²² Rü pema nūxū pixu na tama namexū na naī i ngēmaā ipexū, ¿rū tūxcūū i pema i ngēmaācü pemaxēxū? Rü pema na naxchi pexaiexū i togūarū tupanagūnetachicūnèxāgū, ¿rū tūxcūū i

naxcèx pengīxū i norū tupaucagūarū ngēmaxūgū? ²³ Pema nūxū pixu na namexū i Tupanaārū mugū i ūmatūxū, rü petaāē erū meā nūxū pecuèxgū i ngēma mugū. Natürü Tupanamaā chixexū pexūe, erū tama nāga pexīnūē i ngēma pexū namuxū i norū mugūwa. ²⁴ Rü ngēmacèx i Tupanaārū ore i ūmatūxūwa rü ñanagūri:

“Rü pegau nixī na chixri Tupanachiga yadexagūxū i ngēma duūxūgū i tama Yudfugū ixīgūxū”,

ñanagūri. ²⁵ Pema rü pegū ípewiechēxmūpéxechiraūgū na Tupanaārū duūxūgū pixīgūxūcèx. Rü name nixī na penaxūxū i ngēma, ega aixcūma nāga pexīnūēgu i Tupanaārū mugū. Natürü ngēxguma chi tama nāga pexīnūēgu i Tupanaārū mugū, rü woo Yudfugū pixīgūgū, natürü Tupanapēxewa rü taxuwama pexū name i ngēma na pegū ípewiechēxmūpéxechiraūgūxū.

²⁶ Rü ngēma togū i duūxūgū i tama nūgū íwiechēxmūpéxechiraūgūxū, rü woo tama ngēma naxūgūgu, natürü Tupanaārū duūxūgū tá nixīgū ega nāga naxīnūēgu i norū mugū. ²⁷ Rü dücax, Pa Chaueneēgū i Yudfugūx, rü ngēma duūxūgū i tama íwiechēxmūpéxechiraūgūxū natürü nāga inūēxū i Tupanaārū mugū, rü ngēma duūxū rü tá Tupana-péxewa pexū nixu na ñuxācü pechixexū. Rü ngēmaācü tá pexū naxūpetū erū tama nāga pexīnūē i Tupanaārū mugū i wochiréx na nūxū pecuáxū i ngēma mugū, rü wochiréx na ípewiechēxmūpéxechiraūgūxū. ²⁸ Rü dücax, rü tama ngēma na Yudfuxacūgū pixīgūxūcèx nixī na aixcūma Tupanaxācūgū pixīgūxū. Rü tama ngēma na ípewiechēxmūpéxechiraūgūxūcèx nixī na Tupanaārū duūxūgū pixīgūxū. ²⁹ Erū yíxema aixcūma tūmaārū maxūnewa Tupanaga inūxē tixī ya aixcūma Tupanaxācü ixīxē. Rü

ngëxguma aixcūma taāēwa yaxōxgu nixī i aixcūma Tupanaārū ixīxū. Rū Tupanaāē i Ūūnexū nixī i tūxū rüngūxēēxū na yaxōxçèç, rü tama ngēma mugū ga Moiché ūmatūxūgagu nixī. Rū yīxema aixcūma Tupanaārū ixīxē, rü Tupana rü tūmamaā nataāē woo duūxūgū tama ngēmaā taāēgūgu.

3 ¿Rū ñuxma rü taçiwa tūxū namexū na Yudfugū ixīgūxū? ¿Rū taçiwa namexū na fīwiechēmüpéxechi-raūgūxū? ²Rü poraäcūxūchima tūxū name na Yudfugū ixīgūxū. Yerū nūma ga Tupana rü tūxnaxūchi nixī ga naxāxū ga norū mugū i ūmatūxū. ³¿Rü taçi tá ngupetūxū i ñuxma ega ñuxre i tatanūxū i Yudfugū rü tama meā yanguxēēgūāgu i ngēma Tupana tūxū muxū? ¿Rü pexçèç rü ngēmacèç tāūtāma yanguxēēxū ya Tupana i ngēma tamaā inaxunetaxū? ⁴Rü tama ngēmaäcū nixī. Erū woo guxū i duūxūgū rü yadoratèxgūgu, natürū Tupana rü taguma nidora rü guxūguma nayanguxēē i ngēma nūma tamaā inaxunetaxū. Rū yemacèç norū ore ga Dabī ūmatūxūwa rü ñanagürū:

“Cumax, Pa Tupanax, rü aixcūma nixī i curū ore i nūxū quixuxū. Rū ngëxguma cuxū tangugūgūgu rü nūxū tadaugū na aixcūma cumexū”, ñanagürū. ⁵Natürū duūxūgū rü ínatüe erū ñanagürūgū:

“Rü nüetama nixī na chixexū ixīgūxū erū ngēmaäcū yexeraäcū nangox na namecūmaxū ya Tupana”, ñanagürūgū. Rū ñanagürūgū ta:

“Rü ngëxguma chi tórū chixexūgagu yexeraäcū nangoxgu na aixcūma namecūmaxū ya Tupana, rü maneca tama name ega tórū chixexūçèç tūxū napoxcuegu”, ñanagürūgū. ⁶Natürū ngēma ñaxūgu na naxīnūēxū i duūxūgū rü poraäcū ínatüe, erū tama ngēmaäcū nixī. Erū ngëxguma chi tama namexgu ya Tupana, ¿rū ñuxäcū chi i meā

duūxūgūxū yacagūxū i naāneärū guxgu? ⁷Natürū i duūxūgū rü ñanagürūgū:

“Rü ngëxguma chi chorū chixexūgagu yexeraäcū nangoxgu na ñuxäcū aixcūma namexū ya Tupana, ¿rū tūxçūū yīxū i choxna naçaxū naxçèç i chorū chixexū rü choxū napoxcuxū naxçèç i ngēma?” ñanagürūgū. ⁸Natürū ngēma ñaxūgu na naxīnūēxū i duūxūgū rü poraäcū ínatüe. Erū ngëxguma chi aixcūma yixīgu i ngēma nagu naxīnūēxū i duūxūgū, rü chi narūmemaē nixī na yexeraäcū chixexū naxūgūxū na yexeraäcū mexū na ínguxuchixūçèç. Rū dücax, Pa Chaueneēgūx, nangëxma i chixexū i duūxūgū i choxū ügagūmarexū i nūxū ixugūēxū na ngēma yīxū i chorū nguxēētae i duūxūgūxū namaā changúexēēxū. Natürū ngēma duūxūgū i ngēma ñagūxū rü nagagu tá-tama napoxcue.

Guxāma i yixema rü taxüetūxūgū

⁹¿Rü ñuxäcū nixī i ñuxmax? ¿Pexçèç rü yixema i Yudfugū rü togū i duūxūgūarū yexera Tupanapéxewa imexū? Pemaā nūxū chixu rü tama ngēmaäcū nixī. Erū guxūma i duūxūgū i Yudfugū ixīgūxū rü guxūma i duūxūgū i tama Yudfugū ixīgūxū, rü naxüetūxūgū. ¹⁰Erū Tupanaārū ore i ūmatūxūwa rü ñanagürū:

“Rü tataxuma ya texé ya aixcūma Tupanapéxewa mexē, rü bai ya wūxie. ¹¹Rü tataxuma ya texé ya aixcūma nūxū cuāxe i Tupanaārū ore na ñuxäcū nanaxwèxexū na naxçèç imaxēxū. Rü tataxuma ya texé ya aixcūma Tupanacèç dauxe. ¹²Rü guxāma ítatüe, rü guxāma itayarūtauxe rü chixexū taxūgū i Tupanapéxewa. Rü tataxuma ya texé ya aixcūma mexū üechaxe, rü bai ya wūxie. ¹³Rü tūmaāx rü wūxi i yuetamaxū i ingenaxürūū nixī erū ngēma ítanaxūxūçē i nagūxūraūxū i dexa i chixexū.

Rü tümaärü conümaã rü poraäcü tidorae. Rü ngëma tümaärü dexa rü ñoma äxtapeguchatarüü nixĩ erü togüxü nachixexëe. ¹⁴Rü chixexü i ore i duüxügüãëwa ngüxümaãxĩcatama tidexagü. ¹⁵Rü ítamemare na duüxëxü timáxü. ¹⁶Rü ngextá ítaxĩxüwa rü togüxü tachixexëe rü tanangechaüxëe rü chixexügu tanayixëe. ¹⁷Rü tama nüxü tacuèx na ñuxäcü togü i duüxügüxü tangechaügüxü rü meã natanüwa tamaxëxü. ¹⁸Rü tama nüxü tacuáxchaü na Tupanaxü tamuüxëxü”,

ñanagürü i ngëma ore i ümatüxüwa. ¹⁹Rü nüxü tacuèx rü ngema poxcu i Tupanaarü mugüwa nüxü yaxuxü rü naxcèx nixĩ i ngema Yudfugü ga natanüwa nanguxü ga yema mugü. Rü woo ngema tama Yudfugü ixigüxü i duüxügücèx rü ta nixĩ i ngema poxcu. Erü taxúema aixcüma naga taxĩnü i ngëma mugü. Rü ngëmacèx taxucürüwa texé Tupanapewa tügü ítapoxü i ngëxguma Tupana tüxü icagügu i tümaärü peca duchiga. ²⁰Rü ñuxma na taxúema aixcüma naga ñnüxü i ngëma mugü, rü ngëmacèx taxucürüwama texé tügü tixu na ngëma mugü taxaurexügagu Tupanapëxewa tamexü. Erü ngëma mugü tüxü nüxü cuèxëxü nixĩ na poraäcü ipecaduãxgüxü.

Tóru õgagu nixĩ i Tupana tüxna naxäxü i maxü

²¹⁻²²Rü ñuxma na taxucürüwama Tupanapëxewa tüxü yamexëexü i ngëma mugü, rü ngëmacèx ya Tupana rü tüxü nüxü nacuèxëe na ñuxäcü yĩxü i tüxü yamexëexü na napëxewa imexücèx. Rü pemaã nüxü chixu rü Ngechuchu ya Cristuaxü na yaxögüxügagu nixĩ i tüxü yamexëexü ya Tupana na aixcüma napëxewa imexücèx. Rü yema mugü ga Moiché

ümatüxü rü yema ore ga nuxcümaügüxü ga orearü uruügü ümatüxü rü tüxü nüxü nacuèxëe i ngëma. Rü yema mexü ga Tupana taxcèx üxü ga yexguma núma namuãgu ga Nane na tóru peca du naxütanüxücèx, rü guxü i duüxügü i yaxögüxücèx nixĩ, erü Tupanapëxewa rü nawüxigu i guxüma i ngëma duüxügü. ²³Rü guxãma tipecaduãxgü rü nüxna tayaxügügu ya Tupana ya tüxü maxëxëecü. ²⁴Natürü ga Tupana rü poraäcü tamaã namecüma rü yemacèx tüxü nangetanüãcüma tüxü nimexëegü na napëxewa imexücèx. Rü ñuxma rü tüxü nangëxma i maxü i taguma güxü, yerü Ngechuchu ya Cristu rü marü tüxü nanaxütanü ga tóru peca dugü. ²⁵⁻²⁶Rü Tupana rü aixcüma núma nanamu ga Cristu na nayuxücèx rü yemaäcü tóru peca du naxütanüxücèx na Tupana tüxü nüxü rüngümaxücèx i ngëxguma aixcüma Cristuaxü yaxögügu. Rü yemaäcü nanaxü ga Tupana na tüxü nüxü nadauxëexücèx na ñuxäcü nüma nügücèx tüxü yamexëexü na aixcüma napëxewa imexücèx. Rü nuxcüma ga Tupana rü yaxna namaã naxĩnü ga duüxügü ga yexguma chixexü naxüegu, rü tama paxa nanapoxcue. Rü ñuxma rü ta tüxü nanawëx na ñuxäcü aixcüma namexü i ngëma nüma naxüxü erü tüxü ñnanapi i tóru peca dugü. Rü ngëmaäcü tüxü nüxü nadauxëe na ñuxma rü ta aixcümacü yĩxü i ngëxguma tüxü yaxuxgu na napëxewa marü timexü ya guxãma ya yixema Ngechuchuaxü yaxögüxe. ²⁷Rü ngëmacèx i ñuxma rü taxucürüwama yigü ticuèxüügü rü nüxü tixu na yixematama yigü imexëegüxü i napëxewa. Erü taxucürüwama texé tügü tamexëe i Tupanapëxewa. Rü tama ngëma na naxaurexücèx i ngëma mugü nixĩ i imexü, rü tama ngëma na mexü ixügüxücèx nixĩ i imexü. Natürü Tupanapëxewa time i ñuxma, erü Cristuaxü tayaxögü. ²⁸Rü yixema

nūxū tacuèx rü ngëxguma Cristuaxū yaxōgūgu nixī i Tupanapéxewa imexū, rü tama ngëma mugū na ixauregūxūcèx nixī i napéxewa imexū. ²⁹¿Éxna pexcèx rü Tupana rü Yudfugūarū Tupanaxīcatama yīixū? ¿Rü tama éxna i ngëma togū i duūxūgūarū Tupana rü ta yīixū? Ngëmaācūx, ngëma togū i duūxūgū i tama Yudfugū i xīgūxūarū Tupana ta nixī. ³⁰Rü nūxū tacuèxgū na nangëxmaxū ya wūxitama ya Tanatū ya Tupana. Rü guxūma i duūxūgū i Cristuaxū yaxōgūxū, rü nūma ya Tupana rü nayamexēē na napéxewa yamexūcèx. Rü ngëmaācū i nūma ya Tupana rü Yudfugūxū nimexēē i ngëxguma yaxōgūāgu. Rü ngëxgumarūū ta nayamexēē i guxūma i togū i duūxūgū i ngëxguma Cristuaxū yaxōgūāgu. ³¹Rü nūxma na Cristuaxū yaxōgūxū, rü bexmana nagu perūxīnūē na ngëmaācū iyanaxoxēēxū i ngëma mugū. Natürū tama ngëmaācū nixī. Erū nūxma na Cristuaxū yaxōgūxū rü aixcūma tayanguxēē i ngëma Tupana tūxū muxū.

**Abrāū rü Tupanaāxū nayaxō
rü yemacèx Tupana
nūxū nixu na namexū**

4 ¿Rü nūxma rü nūxū ñagūxū tá i nachiga ga nuxcūmaūcū ga tórū oxī ga Abrāū? ¿Rü nūxācū nixī ga nūxū naxūpetūxū ga Tupanapéxewa? ¿Rü tūx-cūū yīixū ga Tupana nūxū ixuxū ga Abrāū rü mecū na yīixū? ²⁻³Rü dū-cax, yexguma chi wūxi ga norū puracū ga mexūcèx Tupanapéxewa namexgu ga Abrāū, rü yexguma chi waxi nixī ga nūxū nayexmaxū ga tacūcèx nūgū na yacuèxūxū. Natürū taxucèxma Tupanapéxewa nūgū nicuèxūū ga Abrāū, erū Tupanaārū ore i ūmatūxūwa rü ñanagürū:

“Abrāū rü Tupanaāxū nayaxō, rü yemacèx Tupana nanayaxu rü nūxū nixu na namexū”,

ñanagürū i ngëma ore. ⁴Rü ngëxguma texé wūxi i puracū ūxgu rü tūxū naxūtaniūgu rü woetama tūmaārū natanū nixī rü tama āmare nixī i ngëma. ⁵Natürū tama ngëmaācū nixī i ngëxguma Tupanaāxū yaxōxgu. Erū ngëxguma yaxōxgu, rü tama tacū rü puracū i mexūcèx nixī i Tupanapéxewa imexū, natürū Tupanapéxewa time erū tayaxō. Rü ngëmaācū Tupana tūxū nayaxu ya yīxema yaxōxē woo taxūūma i tacū rü puracū i mexū taxūxgu na ngëmacèx Tupana tūxū rüngūxēēxū.

⁶Rü nuxcūmaūcū ga āëxgacū ga Dabī rü ta tūmachiga nidexa ga guxema duūxē ga yaxōxē. Rü nūxū nixu ga na tataāëxū ga guxema duūxē yerū Tupanapéxewa tame, woo tama tacū rü mexū taxūxgu na yemaācū Tupanapéxewa tamexūcèx.

⁷Rü nūma ga Dabī rü ñanagürū:

“Rü tataāëgū ya yīxema duūxëgū ya Tupana tūmaārū chixexūgūxū ngechaūxē rü tūmaārū pecadugūxū iyanangūmaxē. ⁸Rü tataāē ya yīxema duūxē ya Tupana tama tūxū nagu naxīnūxē i tūmaārū pecadu”,

ñanagürū ga Dabī. ⁹Rü dūcax, ¿pexcèx rü ngëma taāē rü ngëma duūxūgū i Yudfugū i xīgūxūcèxīcatama yīixū, rü éxna ngëma togū i duūxūgūcèx ta yīixū? Dūcèx, rü marū pemaā nūxū tixu rü Tupanapéxewa name ga Abrāū yerū nayaxō. Rü yemacèx Tupana nanayaxu. ¹⁰¿Natürū nūxgu nixī ga nayauxāxū? ¿Éxna marū ínawiechëxmüpéxechiraūguwena, rü éxna naxūpa ga na ínawiechëxmüpéxechiraūxū? Rü

pemaā nūxū chixu rü naxūpa nixī ga na Tupana nayaxuxū ga Abrāū. ¹¹Rü Tupana nayaxuxguwena nixī ga ínawiechëxmüpéxechiraūxū ga Abrāū. Rü yema nixī ga norū cuèxruū ga nawa nūxū nacuāxū na aixcūma Tupana marū

nayaxuxū rü nüxū nadauxū na namexū yerü nüxū nayaxō. Rü ngēmacēx i ñuxma ya Abráū rü tümanatü yīxū ya guxāma ya yíxema yaxōgūxe woo tama ítwiechēxmüpéxechiraūgūgu. Rü ngēmaācü ya Tupana rü tüxū nayaxu ya guxāma ya yíxema yaxōgūxe, rü tüxū nadau na timexū erü tayaxōgū. ¹²Rü ngēxgumarūū ta ya Abráū rü tümanatü nixī ya guxāma ya yíxema íwiechēxmüpéxechiraūgūxe rü Abráūrūū yaxōgūxe. Natürü tama ngēma na tügū ítwiechēxmüpéxechiraūgūxücēx nixī i tümanatü yīxū. Natürü tümanatü nixī erü tayaxōgū yexgumarūū ga na yaxōōxū ga nūma ga tanatü ga Abráū naxūpa ga na ínawiechēxmüpéxechiraūxū.

Abráū rü Tupanaāxū nayaxō rü yemacēx Tupana nayanguxēē ga norü uneta ga Abráūmaā nüxū yaxuxū

¹³Rü Tupana rü Abráūmaā inaxuneta na nūma ya Abráū rü guxūma i naxrūū yaxōgūxū rü tá na nayauxgūāxū i ñoma i naāne na noxrü yīxücēx. Natürü tama yema na mugü naxaurexücēx nixī ga Tupana yemaācü Abráūmaā ixunetaxū. Natürü yemaācü namaā inaxuneta yerü Abráū nayaxō, rü yemacēx Tupanapēxewa name. ¹⁴Natürü ngēxguma chi ngēma duūxūgū i mugü auregūxücēxicatama yixīgu i ngēma Tupanaārü uneta, rü natüçēxmamare chi nixī i ngēma na yaxōgūxū, rü chi ngēma Tupanaārü uneta rü taxuwama name. ¹⁵Nüxū tacuèx rü ngēma mugü ga Moíché úmatüxū rü poxcuwa tüxū naga erü taxúema aixcūma meā tayanguxēē. Natürü yexguma chi natauxguma ga yema mugü rü tataxu chima na texé chixri yanguxēēxū. ¹⁶Rü yexguma Tupana Abráūmaā ixunetagu na nüxū tá nangūxēēxū, rü Abráūrūū ōgagu nixī ga namaā inaxunetaxū. Rü ngēmacēx i guxāma i yixema na Abráūrūū yaxōgūxū rü taxcēx ta nixī

ga yema Tupanaārü uneta ga Abráūmaā nüxū yaxuxū. Rü ngēmawa nüxū tacuèx rü tama yíxema mugü auregūxecēxicatama nixī i ngēma Tupanaārü uneta, natürü guxāma ya yíxema Abráūrūū Tupanaāxū yaxōgūxecēx ta nixī. Rü ñuxma rü guxāma i yixema na Abráūrūū meā yaxōgūxū rü Abráūxácūgū tixīgū rü nūma rü tanatü nixī i Tupanapēxewa yerü nüxīra nayaxō. ¹⁷Rü Tupanaārü ore i úmatüxūwa rü Abráūchigaxū nixu rü ñanagürü:

“Rü muxūma i duūxūgūnatü tá cuxū chixixēē”,

ñanagürü. Rü Abráū rü Tupanaāxū nayaxō, rü yemacēx Tupana nayanguxēē ga norü uneta ga namaā nüxū yaxuxū. Rü yima Tupana nixī ya wena namaxēēēcü i yuexū. Rü yimatama nixī ya naxücü i ngēma woo ñuxma taxuxū. ¹⁸Rü nūma ga Abráū rü aixcūma nayaxō ga yexguma Tupana nüxū ñaxgu:

“Rü tá namuxūchi i cutaagū”,

ñaxgu. Rü woo ga Abráū ga marü yaguāxūchichiréx na yīxū rü na nangexacūxū, natürü nayaxōōma ga yema Tupanaārü uneta rü meā ínananguxēē na wūxi ga nane tá nüxū yexmaxū. Rü yemaācü ningu na muxūma i duūxūgūnatü yīxū, yema Tupana namaā nüxū ixuxürūū. ¹⁹Rü Abráū rü wixguxuchi 100 ga taunecü nüxū nayexma ga yexguma. Natürü tama inayarūmaāchi ga na yaxōōxū woo nüxū na nacuáxū ga paxa tá na nayuexū ga nūma rü namēx ga Chara rü marü poraācü nangupetiārü taunecūāxgūxū ga na naxāxácūgūxücēx.

²⁰Rü yemaācü ga Abráū rü nayaxōōma na nüxū tá nayexmaxū ga wūxi ga nane yema Tupana namaā ixunetaxūrūū. Rü tama nagu narūxīnū na Tupana ngürüāchi nawomūxēēxū. Natürü yexeraācü Tupanaāxū nayaxōōma, rü nüxū nicuèxūū. ²¹Rü aixcūmaxūchi nayaxō na naporaxū ya Tupana na yanguxēēāxücēx i guxūma i ngēma norü uneta. ²²Rü

yemacèx ga Tupana rü nüxü nixu na napéxewa namexü ga Abráü. Yerü Tupana nüxü nadau ga ñuxäcü aixcüma nüxü na yaxōōxü. ²³Rü tama Abráüchigaxicatama nixi ga naxümatüxü ga Tupanaäri ore ga ñaxü:

“Rü Tupana rü nüxü nixu na napéxewa namexü ga Abráü, yerü nüxü nadau ga ñuxäcü aixcüma nüxü na yaxōōxü”,

ñaxü. ²⁴Natürü guxāma i yixema na yaxōgüxüchiga ta nixi i ngēma ore. Erü Tupana rü tōrū ōgagu tüxü nade na napéxewa imexü i yixema i nüxü na yaxōgüxü ya yima yuwa tōrū Cori ya Ngechuchuxü írudaxēēcü. ²⁵Rü Ngechuchuxü nixi ga namuxü ga Tupana na tōrū pecaducèx nayuxüçèx. Rü ñuxüchi nūma ga Tupana rü wenaxärü Ngechuchuxü ínariüdaxēē na nagagu imexüçèx i Tupanapéxewa.

Ñuxma rü Tupanapéxewa tame erü Cristuaxü tayaxōgü

5 Rü ñuxma rü Tupanapéxewa time erü tayaxōgü. Rü ngēmacèx marü tama Tupanamaā taxuwanüāxgü i ñuxmax, erü tōrū Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü marü tamaā nanangüxmüxēē ya Tupana. ²Rü Cristugagu nixi na tamaā namecümaxü ya Tupana i ñuxmax erü tayaxōgü. Rü nüxü tacuèx rü guxügutāma tamaā namecüma, Rü tataāēgü erü nüxü tacuèx na tüxü tá nangēxmaxü i tachica i mexü i Tupanaxütawa. ³Rü ngēxgumarüü ta tataāēgü i woo ngúxü ingegügu. Erü nüxü tacuèx rü ngēma ngúxü rü tüxü narüngüxēē na yexeraäcü iporaexü rü yaxna namaā ixĩnüēxüçèx. ⁴Rü ngēxguma yaxna namaā ixĩnüēgu rü Tupana rü tamaā nataāē. Rü ngēma na tamaā nataāēxü rü ngēmacèx meā ítananguxēē na tüxü tá nangēxmaxü i tachica i mexü i Tupanaxütawa. ⁵Rü ñuxma na ínanguxēēxü na tüxü tá

nangēxmaxü i tachica i Tupanaxütawa, rü ngēmacèx taxucèxma tangechaügü. Erü Tupana rü poraäcü tüxü nangechaü. Rü ngēma Naāē i Üünexü i tüxna namuxü nixi i tüxü nüxü cuèxēēxü i ngēma. ⁶Rü yexguma taxucürüwama yigütama imaxēxēegu, rü nawa nangu na Tupana yanguxēēxü ga yema norü uneta. Rü yexguma nixi ga ñoma ga naānawa namuaxü ga Cristu na pecaduāxgüxüçèx nayuxüçèx. ⁷Rü tama natauxcha na wüxie rü to i duüxüçèx tayuxü, woo wüxi i duüxü i mexüçèx yixügu. Rü woo tangēxmagu ya texé ya naxcèx yuchaüchiréxe i wüxi i duüxü i aixcüma mexēchixü, natürü tama tüxü natauxcha i ngēma. ⁸Natürü Tupana tüxü nüxü nadauxēē na ñuxäcü tüxü nangechaüxü yerü yexguma ipecaduāxgügu nixi ga taxcèx nayuxü ga Cristu. ⁹Rü ñuxma rü Tupanapewa time yerü taxcèx nayu ga Cristu. Rü ngēmacèx meāma nüxü tacuèx rü nūma rü aixcüma tá tüxü ínanguxüxēē na tama tüxü napoxcuexüçèx ya Tupana. ¹⁰Rü yexguma norü uwanügü ixügu, rü nümatama ga Tupana rü nügümaā tüxü narüngüxmüxēē ga yexguma nayuxgu ga Nane. Rü ñuxma na marü namaā irüngüxmüxü, rü yexeraäcü nüxü tacuèx na tüxü nangēxmaxü i maxü i taguma gúxü nagagu na namaxüxü i nümax. ¹¹Rü tama ngēxicatama nixi. Natürü i ñuxma rü tōrū Cori ya Ngechuchu ya Cristugagu rü Tupanamaā tataāēgü, yerü Cristugagu nixi ga Tupana ga tamaā nangüxmüxü.

Adáüchiga rü Cristuchiga

¹²Rü nüxiraxüçü ga yatü ga Adáügagu nixi ga guxüma ga duüxügüwa nanguxü ga pecadu. Rü pecadugagu ínangu i yu. Rü yemaäcü guxüma ga duüxügüwa naxüe na nayuxü, yerü guxüma nipecaduāx.

¹³Rü naxūpa na Tupana Moīchéna naxāxū ga yema mugū ga naxūmatūxū, rü duūxūgū rü chixexū naxūgüecha, rü yemacèx nayue. Natürü yema mugū rü tauta nayexma ga yexguma, rü yemacèx taxucürüwa texé nüxū tixu ga yema duūxūgū ga na chixri naga naxīnūēxū ga yema mugū. ¹⁴Rü yema duūxūgū ga Adáūwena buexū rü tama Adáūrū nanangōx ga yema orix ga Tupana nüxna chuxuxū. Natürü chixexū naxūgū, rü yemacèx nayue. Rü yemaäcü nixī ñuxmata Tupana Moīchéna naxā ga yema mugū ga naxūmatūxū. Rü Adáūwa inaxūgū na nayuexū ga duūxūgū, natürü Cristuwa inaxūgū na nayaxuxū i maxū i taguma gúxū. ¹⁵Natürü yema chixexū ga Adáū üxū rü taxuacü nagu tanangu i ngēma āmare ga Tupana tixna āxū, erü tama namaā nawūxigu. Rü aixcūma nixī ga wūxi ga yatüarü chixexūgagu na nayuexū i guxūma i duūxūgū. Natürü tama yemaäcü tamaā nanaxū ga Tupana. Yerü nüma rü tūxū nangetanūācūma núma nanamu ga Nane ya Ngechuchu ya Cristu na tórü pecaducèx nayuxúcèx. Rü yemaäcü guma Cristugagu Tupana nanamaxēxēē i muxūma i duūxūgū. ¹⁶Rü yema pecadu ga Adáū üxū rü taxuacūma nagu tanangu ga yema āmare ga Tupana tixna āxū. Yerü wūxitama ga Adáūrü pecadugagu, rü Tupana nüxū nixu rü tá nayu naxcèx ga yema. Natürü Ngechuchu ya Cristugagu rü Tupana nüxū nixu na napéxewa imexū rü nüxna ínguxūxū i guxūma i tórü pecadugū. ¹⁷Rü guxūma i duūxūgū nayue yerü wūxitama ga yatü ga Adáū rü pecadu naxū. Natürü tama yemaäcü tamaā nanaxū ga Tupana, yerü ga nüma rü poraäcü tamaā namecūma rü tūxū nangetanūācūma tūxū narūngūxēē. Rü ngēmacèx i ñuxma rü guxūma i ngēma duūxūgū i Tupana nüxū ixuxū na napéxewa yamexū, rü nümatama

ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu ya Cristugagu nanamaxēxēē na namaā wūxigu āēxgacūgū yixīgūxūcèx. ¹⁸Rü yema Adáūrü chixexū rü poxcuwa nanagagū ga guxūma ga duūxūgū. Natürü yema mexū ga Ngechuchu ya Cristu üxū rü pecaduwa ínananguxūxēē i guxūma i duūxūgū i yaxōgūxū, rü nüxna nanaxā i maxū i taguma gúxū. ¹⁹Rü guma nüxiraücü ga yatü ga Adáū rü tama Tupanaga naxīnū. Rü yemaäcü wūxitama ga yatūgagu rü muxūma ga duūxūgū rü nipecaduāx. Natürü ínangu ga guma yatü ga Ngechuchu, rü meā Tupanaga naxīnū. Rü gumagagu rü muxūma i duūxūgū rü tá nime i Tupanapéxewa. ²⁰Rü Tupana rü Moīchéna nanaxā ga norü mugū na duūxūgūxū nüxū nacuèxēxūcèx na ñuxācü poraäcü pecadu naxūgūxū. Natürü yexguma yexeraäcü pecadu naxūgūga ga duūxūgū, rü yexeraäcü Tupanaāxū nangechaütümüügū. ²¹Rü ñuxma woo pecadugagu na iyuxū, natürü Tupanaāxū tangechaütümüügū i guxūguma. Rü ngēmaäcü pecaduwa tūxū ínanguxūxēē na napéxewa imexúcèx rü tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristugagu tūxū nangēxmaxūcèx i maxū i taguma gúxū.

**Ñuxma rü tama pecadu
ixūgūxūcèx nixī i imaxēxū,
natürü Cristucèx nixī i imaxēxū**

6 Rü ñuxma na Tupanaāxū ingechaütümüügūxū, ¿rü ñuxācü tá imaxēxū i ñuxmax? ¿Rü pexcèx rü namexū na pecadu ixūgūechaxū na yexeraäcü Tupanaāxū ingechaütümüügūxūcèx? ²Rü dücax, tama ngēmaäcü nixī. Erü ñuxma pecaduchaxwa rü ñoma iyuxūrū tixīgū, erü marü tama naga taxīnūē. Rü ngēmacèx tama name i yeücürü pecadu taxūgüecha. ³¿Tama éxna nüxū pecuèx na tacūcèx yīxū na íbaiūxū?

Rü ítabaiũ na ngẽmaãcü duũxũgũxũ nawẽxũcèx na aixcüma Ngechuchu ya Cristuarũ duũxũgũ na ixĩgũxũ. Rü yexguma íbaiũgu, rü nüma nayuxũrũũ yexma nayu ga tacüma ga nuxcümaũxũ. ⁴Rü yexguma íbaiũgu, rü Cristu yuxũrũũ yexma nayu ga tacüma ga nuxcümaũxũ, rü Cristu itáxũrũũ inatèx ga yema tacüma ga nuxcümaũxũ. Rü yemaãcü naxũpetũ na wena imaxẽxũcèx rü tũxũ nangẽxmaxũcèx i maxũ i ngexwacaxũxũ, yexgumarũũ ga Ngechuchu na yuwa írudaxũ rü wena namaxũxũ ga yexguma Nanatũ ga Tupana norũ poramaã ínadaxẽẽgu. ⁵Rü ñuxma na Cristumaã wũxigu nayuxũ ga tacüma ga nuxcümaũxũ, rü nüxũ tacuèx na aixcüma Cristumaã tũxũ nangẽxmaxũ i maxũ i ngexwacaxũxũ. ⁶Rü nüxũ tacuèx rü yema tórũ maxũ ga nuxcümaũxũ rü Cristumaã wũxigu curuchagu nayu na yexma yanaxoxũcèx ga yema tacüma ga chixexũ. Rü ñuxma rü tama pecadutũũwa tangẽxmagũ, rü ngẽmacèx marũ tama naga taxĩnüẽ. ⁷Erũ yíxema yúxe rü marũ tama pecadutũũwa tangẽxma na yeũcũrũ pecadu taxũechaxũcèx. ⁸Rü ñuxma na Cristumaã nayuxũ ga tórũ maxũ ga nuxcümaũxũ, rü nüxũ tacuèx na Cristurũũ tũxũ nangẽxmaxũ i maxũ i ngexwacaxũxũ. ⁹Rü nüxũ tacuèx rü ñuxma na yuwa ínadaxũ ya Cristu, rü tagutáma wena nayu. Yerũ nüma rü marũ yuxũ narũyexera. ¹⁰Rü yexguma nayuxgu ga Cristu rü pecaducèx nixĩ ga nayuxũ, rü noxtacüma yexma wũxicana ningutanũ ga guxũma ga duũxũgũarũ pecadugũ. Natürũ ñuxma na namaxũxũ, rü Tupanacèx nixĩ i namaxũxũ na Tupanaãrũ ngúchaũ naxũxũcèx. ¹¹Rü ngẽxgumarũũ ta i pema rü name nixĩ i pegũgu perũxĩnüẽ na marũ peyuxũ pecaduchaxwa rü Tupanacèx pemaxẽxũ, erũ Ngechuchu ya Cristuarũ duũxũgũ pixĩgũ. ¹²Rü ngẽmacèx

rü tama name i pecadutũũwa pegũ pengẽxmagũxẽẽ na pemaã inacuáxũcèx. Rü tama name i penaxũchica i pecadu na pexeneãrũ ngúchaũgũ i chixexũ pexũ naxũxẽẽxũcèx. ¹³Rü tama name i pecaduna penaxãgũ i pexene na ngẽmamaã chixexũ pexũgũxũcèx. Rü name nixĩ i Tupanana pegũ pexãgũ, erũ ñoma duũxũgũ i yuxexũ rü wena maxẽxũrũũ pixĩgũ. Rü ngẽmacèx name nixĩ i Tupanana penaxãgũ i pexene na ngẽmamaã mexũ pexũgũxũcèx. ¹⁴Rü ñuxma rü tãütáma pecadutũũwa pengẽxmagũ na pemaã inacuáxũcèx. Rü yexguma yema mugũ ga Moíchẽ umatũxũwe perũxĩxgu, rü pemaã inacuèx ga pecadu. Natürũ i ñuxma rü Cristugagu Tupana pemaã namecüma, rü nüma nixĩ i pemaã inacuáxũ i ñuxmax.

**Ngẽxguma wũxi i coriméxewa
yĩgũ ingẽxmagũxẽẽgu, rü
ngẽmaga nixĩ i ixĩnüẽxũ**

¹⁵Rü ñuxma na tama yema Moíchẽ umatũxũ ga mugũtũũwa ingẽxmagũxũ, rü ñuxma na Tupana rü Cristugagu tamaã mecũmaxũ, ¿rũ ñuxãcü tá imaxẽxũ? ¿Rü pexcèx namexũ na yeũcũrũ pecadu ixũgũechaxũ? Rü dũcax, tama name na ngẽmaãcü imaxẽxũ. ¹⁶Rü pema nüxũ pecuèx rü ngẽxguma wũxi i coriméxewa pegũ pengẽxmagũxẽẽgu na naga pexĩnüẽxũcèx rü ngẽma tá nixĩ i perũ cori ixĩxũ, rü pema rü norũ duũxũgũ tá pixĩgũ i ngẽma cori i naga pexĩnüẽxũ. Rü ñuxma rü pema tá nüxũ pedaugũ ngoxi ngẽxũrũxũ perũ me yixĩ na ngẽmaga pexĩnüẽxũcèx. Rü ngẽxguma pecadu i yuwa tũxũ gagũxũ perũ me yixĩgu, rü ngẽma tá nixĩ i pemaã icuáxũ. Rü ngẽxguma perũ me yixĩgu na Tupanaga na pexĩnüẽxũ, rü yimaga tá pexĩnüẽ na napéxewa pimexũcèx. ¹⁷Natürũ

Tupanana moxē chaxā, yerū woo pecaduga na pexīnūēchiréxū, natūrū i ñuxma rü aixcūma naga pexīnūē i ngēma nguxēētae i marū peyaxuxū i Cristuchiga. ¹⁸ Rū ñuxma rü Tupanaārū duūxūgū pixīgū erū nūma rü chixexūna pexū inanguxūxēē na tama pecadu pexūgūechaxūcèx. Rū ngēmaācū pexū narūngūxēē na napéxewa pimexūcèx rü meā naxcèx pemaxēxūcèx. ¹⁹ Rū ñoma i naānecūāx i duūxūgūmaā chidexarūū nixī i tauxchaxū i oremaā pemaā chidexaxū i ñuxmax, erū pema rü woetama taguma nūxū pexīnūē i ñāā ore, rü ngūrūāchi tāūtāma nūxū pecuèx i tačūchiga na yīxū i ngēma pemaā nūxū chixuxū. Rū dūcax, rü nuxcūma rü ipenaxā ga pexene na namaā penaxūgūxūcèx ga nagūxūraūxū ga chixexū. Natūrū i ñuxma rü name nixī i Tupanana pegū pexā na aixcūma napéxewa pexūūnegūxūcèx rü naxcēxicatama pemaxēxūcèx. ²⁰ Rū yexguma pecadutūūwa peyexmagūgu, rü taxucūrūwama Tupanapéxewa mexū pexūgū ga yexguma. ²¹ ¿Natūrū tačūwa pexū namexū ga yema chixexū i ñuxma rü wūxi i āne pexna āxū? Yerū yema chixexū rü yuwamare pexū nagagū, rü tama i maxūwa. ²² Natūrū marū tama pecadutūūwa pengēxmagū i ñuxmax, erū marū nūxna ipenguū rü marū Tupanaārū duūxūgū pixīgū. Rū ngēma waxi nixī i poraācū pexū mexū erū ngēmagagu penayaxu i maxū i Tupanapéxewa ūūnexū rü ngēmawena tá penayaxu i maxū i taguma gūxū. ²³ Rū ngēma natanū na pecadu ixūxū, rü yu nixī. Natūrū yīxema tōrū Cori ya Ngechuchuaxū yaxōgūxe, rü Tupana tūxna nanaxāmare i maxū i taguma gūxū.

Wūxi i ngecū rü ngēxguma nayutegu rü marū tama ngīteméxēwa ingēxma.

Rū ñuxma na taxcèx nayuxū ya

Cristu, rü marū tama yema Moiché ūmatūxū ga mugūtūūwa tangēxmagū

7 Pa Chaueneēgūx, rü pema na nagu pexīxū i ngēma mugū, rü nūxū pecuèx rü ngēxguma tamaūxguxicatama nixī na ngēma mugūtūūwa tangēxmaxū ya wixichigū ya duūxē. ² Rū dūcax, rü wūxi i ngecū i ātecū rü ngīteméxēwa ingēxma ega namaxyane ya ngīte, erū ngēma ñanagūrū i ore i mugū. Natūrū ngēxguma nayuxgu ya ngīte, rü marū tama ngīteméxēwa ingēxma. Rū yema mugū ga ngīteméxēwa ngīxū yexmaxēxū ga noxri rü marū tama ngīmaā inacuèx. ³ Rū ngēmaācū i ngēxguma namaxyane ya ngīte rü to i yatūmaā inapexgu, rü pecadu ixū. Natūrū ngēxguma marū nayuxgu ya ngīte, rü marū nūxna ūnguxuchi i ngēma mugū ga ngīteméxēwa ngīxū yexmaxēxū ga noxrix. Rū ngēxguma wenaxārū naxātegu rü taxuūma i chixexū ixū. ⁴ Rū ngēxgumarūū ta i pemax, Pa Chaueneēgūx, rü marū tama yema Moiché ūmatūxū ga mugūtūūwa pengēxmagū yerū nūma ga Cristu rü pexcèx nayu. Rū ngēmacèx i ñuxma rü Cristu ga yuwa írūdaciārū pixīgū. Rū ngēmaācū nanaxū ya Tupana na naxcèx imaxēxūcèx, rü norū ngūchaū ixūgūxūcèx. ⁵ Rū yexguma nuxcūmaūxū ga tačūmawe rūxixgu rü poraācū tanaxū ga taxūneārū ngūchaūgū woo yema mugū tūxna na nachuxuxū ga yema. Natūrū yexguma nūxū icuèxgu na nachuxuxū ga yema pecadu ga ixūxū, rü yexeraācū tanaxūchaū. Rū yemaācū ga yema tōrū pecadugū rü yuwa tūxū nagagū. ⁶ Natūrū i ñuxma rü marū tama ngēma mugūtūūwa tangēxmagū, erū Tupana rü marū nūxna tūxū inanguxūxēē. Rū ngēmacèx

i ñuxma rü ñoma duũxũgü i iyuxũrũũ tixĩgü i napéxewa i ngéma mugü, erü marü tama tamaã inacuèx. Rü ngëmacèx tama nagu taxĩ i ngéma nuxcuma ùmatũxũ ga mugü, erü marü nũxna ítanguxũ na Tupanaãrũ ngúchaũ ixũgũxũcèx rü naxcèx na imaxèxũcèx namaã i tóru maxũ i ngexwacaxũxũ i Naãe i Üünexũ tũxna äxũ.

**Ngéma pecadu i chowa ngëxmaxũ
rü chomaã inacuèx**

7 ¿Rü ñuxũ ñagũxũ tá i ñuxmax? ¿Rü pexcèx rü yema mugü yĩxũ ga tũxũ pecaduãxèxũ? ¿Rü dücax, tama name i ngémaãcü nagu tarũxĩntüè! Natürü yexguma chi yema mugü rü tama choxũ nüxũ nacuèxèègu, rü tãũ chima nüxũ chacuèx na pecadutũũwa chayexmaxũ. Rü dücax, rü yexguma chi yema mugü rü tãũ chima choxũ nüxũ cuèxèègu na wüxi i pecadu yĩxũ na toguãxãrũ ngëmaxũcèx chiauxãchixũ, rü tãũ chima nüxũ chacuèx na pecadu yĩxũ i ngéma. 8 Natürü yexguma yema mugü choxũ nguxèègu na nachixexũ na toguãxãrũ ngëmaxũ choxũ ngúchaũxũ, rü yexguma ga pecadu rü nayoxniè na yexeraãcü choxũ na nangúchaũxèèxũ. Rü ngémaãcü nüxũ tadau rü ngëxguma chi natauxgu i ngéma mugü, rü tãũ chima nüxũ tacuèxgü na ñuxãcü wüxi i chixexũchixũ na yĩxũ i ngéma pecadu. 9-10 Rü noxri tauta yema mugũxũ chacuèxgu, rü choma nagu charũxĩnũgu rü chame. Natürü yexguma yema mugũxũ chacuèxgu, rü nüxũ chicuèxãchi na chixexũ chaxũxũ rü ngéma chixexũcèx rü tá na chayuxũ. Rü yemaãcü ga yema mugü ga Tupana Moĩchéna äxũ na duũxũgũxũ namaxèxèèxũcèx, rü choxũ nayuxèèama. 11 Rü nüma ga pecadu rü nayoxniè namaã ga yema mugü. Yerü yexguma yema mugü choxũ nguxèègu na ñuxãcü nachixexũ ga yema pecadu,

rü yexeraãcü choxũ nangúchaũ ga yema pecadu. Rü yemaãcü ga yema pecadu rü choxũ nawomũxèè rü nayoxniè namaã ga yema mugü rü yuwa choxũ naga. 12 Natürü yema mugü rü aixcuma naxiüüne i Tupanapéxewa. Rü guxũma i ngéma Tupana tamaã nüxũ ixuxũ rü naxiüüne rü aixcuma name rü tũxũ narũngũxèè. 13 ¿Natürü ñuxãcü nixĩ i ngéma i ñuxmax? ¿Éxna pexcèx rü yema mugü yĩxũ ga yuwa choxũ gaxũ? Rü dücax, rü tama ngémaãcü nixĩ. Erü ngéma pecadu nixĩ i Tupanaãrũ mugũmaã yoxnièxũ na yuwa choxũ nagaxũcèx. Rü ngémaãcü nüxũ tacuèx na ñuxãcü poraãcü nachixexũ i pecadu. Rü yexguma yema mugü choxũ nguxèègu na ñuxãcü poraãcü nachixexũ ga yema pecadu, rü yexeraãcü choxũ nangúchaũ ga yema chixexũ rü yexeraãcü chanaxũama ga pecadu. 14 Nüxũ tacuèx i ngéma mugü rü Tupanaãe i Üünexũwa ne naxũ. Natürü choma rü duũxũmare chixĩ, rü ngëmacèx nixĩ i chomaã inacuáxũ i ngéma pecadu i chaxũxũ. 15 Rü tama nüxũ chacuèx na tacü choxũ üpetũxũ erü tama chanaxũ i ngéma mexũ i chanaxwèxexũ na chaxũxũ, natürü ngéma chixexũ i tama chanaxwèxexũ na chaxũxũ rü ngémaama nixĩ i chaxũxũ. 16 Natürü i ñuxma na chanaxũxũ i ngéma tama chanaxwèxechirèxũ na chaxũxũ, rü ngëmawa nüxũ chicuèxãchi na namexũ i ngéma mugü. 17 Rü ngëmacèx i ñuxma rü tama chauechama nixĩ i chanaxũxũ i ngéma chixexũ. Natürü ngéma pecadu i chowa ngëxmaxũ nixĩ i chomaã icuáxũ, rü ngéma nixĩ i chixexũ choxũ üxèèxũ. 18 Rü choma nüxũ chacuèx rü wüxi i pecaduáxũ i duũxũmare chixĩ, rü ngëmacèx chowa rü nataxuma i tacü i mexũ. Erü woo chanaxwèxe na mexũ chaxũxũ, natürü tama chomaã nanguxũ na chanaxũxũ.

¹⁹Erü ngēma mexū i chanaxwēxexū na chaxūxū, rü tama chanaxū. Natürü chanaxūama i ngēma chixexū i tama chanaxwēxexū na chanaxūxū. ²⁰Rü ngēxguma chi chanaxūamagu i ngēma chixexū i tama chanaxwēxexū na chaxūxū, rü meāma nangox na tama chaechama chanaxūxū. Natürü ngēma pecadu i chowa ngēxmaxū nixī i chomaā icuáxū rü chixexū choxū üxēxū. ²¹Rü ngēmaäcü nüxū chadau i ñuxäcü na chíxū. Rü ngēxguma mexū chaxūxchaūgu rü choxū natauxcha na chixexūāma chaxūxū. ²²Choma rü chauāēwa rü chorü me nixī i Tupanaärü mugü, rü naga chaxīnüchaū. ²³Natürü ñaā chaxune i ñoma i naānecūāx ixīxūwa, rü nangēxma i řacü i tama naxūxchaūxū i ngēma chauāē naxwēxexū. Rü ngēma pecadu i chowa ngēxmaxū nixī i chomaā icuáxū rü chixexū choxū üxēxū. ²⁴⁻²⁵Rü ngēmaäcü i choma rü chauāēwa chayanguxēēchaū i Tupanaärü mugü, natürü ñoma i naānecūāx i chaxune rü nanaxūxchaū i ngēma nanaxwēxexū i pecadu. Rü taxucēxma chataāē i chomax. ¿Rü texé tá nüxna choxū ítanguxuchixēē i ñaā pecadu i chowa ngēxmaxū rü yuwa choxū gaxchaūxū? Rü Tupanana moxē chaxā erü tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü tá choxū nüxna ínanguxuchixēē.

Tupanaāē i Üünexū naxwēxexūācüma tamaxē

8 Rü ñuxma ya Tupana rü marü taxucēxma nanapoxcue i ngēma duūxūgü i Ngechuchu ya Cristuarü duūxūgü ixīgūxū. ²Erü Tupanaāē i Üünexū i Ngechuchu ya Cristugagu tüxū maxēxēxū, rü nüxna tüxū ínanguxūxēē i pecadu na tama yuwa tüxū nagagūxūcēx. ³Rü yema taxūneärü ngúchaūgü rü marü nüxū narüyexera ga yema mugü ga Moiché

ümatūxū. Rü yemacēx ga yema mugü rü taxucürüwa mexū tüxū naxūxēē. Natürü nüma ga Tupana rü marü nanaxū ga yema taxucürüwa naxūxū ga yema mugü. Yerü ga Tupana rü ñoma ga naānēwa nanamu ga Nanexūchi. Rü woo taxūne i pecaduāxürüü nixī ga naxūne, natürü nüma ga Nane rü taguma napecaduāx. Rü nüma ga Nane rü tórü pecaducēx nayu, rü yemaäcü inayanaxoxēē ga norü pora ga yema pecadu ga taxūnewa yexmaxū. ⁴Rü yemaäcü nanaxū ga Tupana na tüxū na natauxchaxūcēx na yanguxēxū i ngēma tüxū namuxū i ngēma mugü. Erü ñuxma rü tama ñoma i taxūne naxwēxexūācüma tamaxē, natürü Tupanaāē i Üünexū naxwēxexūācüma nixī i imaxēxū. ⁵Rü yíxema tümaxūne naxwēxexūācüma maxēxē, rü naxcēx tadaugü i ngēma ñoma i naānecūāx naxwēxexū. Natürü yíxema Tupanaāē i Üünexū naxwēxexūācüma maxēxē, rü ngēma Tupanaāē i Üünexū naxwēxexū nixī i naxcēx tadaugūxū. ⁶Rü yíxema Tupanaāē i Üünexū naxwēxexūcēx daugūxe rü tataāēgü, rü tá tüxū nangēxma i tümäärü maxū i taguma gúxū. Natürü yíxema tümaxūne naxwēxexūcēx daugūxe rü ngēma rü tá yuwa tüxū nagagü. ⁷Rü yíxema tümaxūne naxwēxexūcēx daugūxe rü Tupanamaā tarūxuanügü. Rü tama Tupanaga taxīnüēchaū erü taxucürüwama naga taxīnüē. ⁸Rü ngēmacēx ya yíxema tümaxūneärü ngúchaūwe rüxīxē, rü taxucürüwa Tupanaärü ngúchaū taxügü. ⁹Natürü ngēxguma aixcüma pewa nangēxmagu i Tupanaāē i Üünexū rü tama pexeneärü ngúchaū pexü, natürü Naāē i Üünexūärü ngúchaū nixī i pexūxū. Rü yíxema tama tüxū nangēxmaxē i Tupanaāē i Üünexū i Cristu tüxna āxū, rü tama Cristuarü duūxū tixī. ¹⁰Natürü ngēxguma pewa namaxūxgu ya Cristu,

rū peāxē rū namaxū erū Cristugagu Tupana pexū nūxū inayarūngūma i perū pecadugu. Rū woo i pexene rū pecadugagu tá nayuama, natürü peāxē rū Cristugagu tá namaxū, erū Tupana pexū nadau na pimexū. ¹¹ Rū ngēxguma pewa namaūxgu i Naāē ya yima Tupana ga Ngechuchu ya Cristuxū írūdaxēēcū, rū nūmatatama ya yima Cristuxū írūdaxēēcū tá wena nanamaxēē i pexene i yuxwēxexū, rū Naāē i Üünexū i pewa maxūxū tá nixī i naxūxū i ngēma. ¹² Rū ngēmacèx, Pa Chaueneēgūx, rū tanaxwēxe i Tupanaārū ngúchaū taxū, rū tama tanaxwēxe i taxūne i pecaduáxūārū ngúchaū taxū. ¹³ Erū ngēxguma chi pexeneārū ngúchaū pexūxgu rū tá ipeyarūtauxe. Natürü ngēxguma Tupanaāē i Üünexūārū ngūxēēmaā ipeyanaxoxēēgu i ngēma pexene üxchaūxū, rū aixcūma tá pexū nangēxma i maxū i taguma gúxū. ¹⁴ Erū guxāma ya yíxema Tupanaāē i Üünexū tūmamaā icuáxe, rū aixcūma Tupanaxācūgū tixīgū. ¹⁵ Yerū tama penayauxgū ga wūxi ga naāxē ga pecaduwa pexū gagūxū rū ngemagagu wenaxarū Tupanaarū poxcucèx pemuūē. Natürü yema Naāxē ga peyauxgūxū rū Tupanaāxē i Üünexū i naxacūgū pexū ixīgūxēēxū nixī. Rū ngēmatama Naāē i Üünexū nixī i tūxū rüngūxēēxū na tama imuūēxūcèx na Tupanana ingaicamagūxū rū:

“Pa Chaunatix”, ñagūxū nūxū. ¹⁶ Rū ngēmatama Naāē i Üünexū nixī i aixcūma tūxū nūxū cuèxēēxū na Tupanaxācūgū na ixīgūxū. ¹⁷ Rū ñuxma na Tupanaxācūgū ixīgūxū i yixema, rū nūxū tacuèx rū daxūgūxū i naānewa tá tanayaxu i ngēma mexūgū i Tupana tūxna āxchaūxū. Rū ngēmaācū Cristumaā tá tūxū nangēxma i tachica i mexū i Tupanaxūtawa, erū Cristurūū ngūxū tingegū na yixcūra wūxigu namaā mexūwa ingēxmagūxūcèx.

Ngēma mexū i yixcūra tá nūxū idauxūchiga

¹⁸ Rū dücax, choma nagu charūxīnū rū ngēma ngūxū i ñuxma ñoma i naānewa ingegūxū, rū taxuūma nixī i ngēxguma nagu nanguxgu i ngēma mexū i yixcūra tá nūxū idauxū i ngēxguma Cristumaā ingēxmagūgu i daxūgūxū i naānewa. ¹⁹ Rū ñuxma rū guxūma i tacū i Tupana üxū rū taxū i norū ngúchaūmaā ínananguxēēgū i ngēma ngunexū i nagu tá nataeguxū ya Cristu na Tupana guxūpéxewa naxācūgūxū iwéxū. ²⁰ Rū nūxū tacuèxgū rū yexguma pecadu naxūxgu ga guma nūxīraūcū ga yatū rū yexguma nixī ga nachixexū ga guxūma ga yema Tupana üxū. Rū tama yema Tupana tūxūārū ngúchaū nixī ga yema, natürü yemaācū nūxū naxūpetū yerū ga Tupana rū yemaācū inaxuneta ga yexguma pecadu naxūxgu ga guma yatū. Natürü i ñuxma rū guxūma ga yema Tupana üxū rū ínananguxēē na ngēma chixexūwa ínanguxūxūcèx. ²¹ Erū ngēma ngunexū i Tupana tá nagu nadexū i naxācūgū na naxūtawa nangēxmagūxūcèx, rū ngēxguma tá ta nixī i chixexūwa ínanguxūxēēāxū i guxūma ga yema nūmatama naxūxū. Rū ngēmaācū wenaxarū noxrirūū tá name i guxūma. ²² Rū nūxū tacuèx rū ñaa naane rū guxūma i nawa ngexmaxū rū ñoma wūxi i nge i ixraxacūchaxūcūrūxū poraācū ngūxū ninge ñuxmatáta nawa nangu i ngema ngunexū i nagu Tupana wena nangexwacaxūxēēxū i guxūma. ²³ Rū tama ñaa naanexīcatama nixī i ngūxū ingexū i ñuxma, natürü yixema i tūxū ngexmaxū i Tupanaāxē i Üünexū rū ta ngūxū tingegū ñuxmatáta nawa nangu na Tanatū tūxū dexū rū ngexwacaūxū i taxūnegū tūxna āxū. Rū woo tūxū nangexma i Naāxē i Üünexū ya Tupana tūxna muxū na norū ügū yixīxūcèx i ngema mexūgū i Tupana tá tūxna

naxāxū i dauxūguxū i naanewa, natürü tanaxwèxe na ngemaxūchi ingugūxū. ²⁴ Cristu tūxna nanaxā i maxū i taguma gūxū, natürü ítananguxēēgūmare na naxū-tawa ingugūxū na nayauxgūxūcèx i ngēma maxū. Natürü nūxū tacuèx rü ngēxguma chi marū nūxū idaugūgu i ngēma írünguxēēgūxū, rü taxucèxma tūxcūū ítananguxēēgū. Erü ngēma marū nūxū idauxū, rü taxucèxma ítananguxēē. ²⁵ Natürü ngēxguma tauta nūxū idaugūgu i ngēma írünguxēēgūxū, rü tanaxwèxe i meā ítananguxēēgūecha ñuxmatáta nūxū idaugū. Rü ngēmaācü nixī i Cristuxū írünguxēēgūxū. ²⁶ Rü Tupanaāē rü tūxū narüngūxēē ta na iporaexūcèx i ngēxguma ituraegu i tóru ōwa. Rü yixema rü tama nūxū tacuèx na ñuxācü Tupanamaā idexagūxū rü tacūcèx iyumūxēgūxū. Natürü Naāē i Üünexū rü naxauxācüma ore i tama nūxū icuáxūmaā Tupanamaā nidexa rü taxcèx nayumūxē. ²⁷ Rü Tupana ya meā tūxū cuácü rü nūxū nacuèx na ñuxū ñaxūchiga yīxū i ngēma Naāē i Üünexū nūxū ixuxū. Erü ngēma Naāē i Üünexū rü Tupana naxwèxexūācüma Tupanaxū nacèèxū tūmacèx ya yīxema Tupanaārü duūxūgū ixīgūxe.

**Cristu rü tūxū naporaexēēama
na taxuūma i guxchaxūgū
tūxū narü- yexeraxūcèx**

²⁸ Rü nūxū tacuèx rü tūmaārü mexūcèx nixī i Tupana íranguxēēxū i guxūma i ngēma tūxū úpetūxū ya yīxema nūxū ngechaūgūxe ga nūma nanaxwèxexūācüma tūxū nadexe. ²⁹ Rü woetama nuxcūmama ga Tupana rü marū tūxū nacuèx na texégū tá tixīgūxū ya yīxema noxrü ixīgūxe. Rü noxritama naāne ixīgūgumama tūxū nade na Nanerūū timexū i napéxewa, rü yima Nane rü tūmamaā nayaxūcèx rü tūmamaā inacuáxūcèx ya guxāma na yīxema naēneēgū ixīgūxe. ³⁰ Rü

guxema noxri naāne ixīgūgumama Tupana tūxū dexe, rü tūmacèx naca na noxrü tixīgūxūcèx. Rü guxema tūmacèx naçaxe, rü nügūcèx tūxū nimexēēgū. Rü guxema nügūcèx tūxū yamexēēgūxe, rü daxūwa tá tūxū nagagū na guxūgutāma naxūtawa tangēxmagūxūcèx. ³¹ ¿Rü ñuxū ñagūxū tá i ñuxma i ngēmachiga? Rü ngēxguma Tupana taétūwa chogūgu, ¿rü texé tá tūxū rüyexeraxū? ³² Yerü nūma ga Tupana rü tama tūxna nayanuxū ga Nanexūchi. Natürü taxcèx inanamu ga Nane na taxcèx nayuxūcèx i guxāma i yixema. Rü ñuxma na yemaācü taxcèx inamuāxū ga Nane, ¿rü tauxéxna tūxna naxāāxū i guxūma i tacū i inaxwèxexū na naxcèx imaxēxūcèx? ³³ Rü Tupana tūxū nade rü tūxū nixu na napéxewa imexū. Rü ngēmacèx ¿rü texé tá napéxewa tūxū tixugū na ichixexū? Erü Tupanatama nixī ya tūxū ixucū na tūxū nataxuūma i chixexū. ³⁴ ¿Rü texé tá poxcuwa tūxū tamugū i ñuxmax? ¿Pexcèx rü Cristu tá yīxū? Dūcèx, taxucürūwama ngēmaācü nixī yerü Cristu nixī ga taxcèx yucū na tūxū namaxēēxūcèx. Rü tama ngēxícatama taxcèx naxū, natürü wenaxārü ínarūda. Rü ñuxma rü Tupanaxūtawa nangēxma rü ngema āēxgacū nixī. Rü ngēma taétūwa nachogū rü Tupanaxū taxcèx nacèèxū. ³⁵ ¿Rü ñuxma rü tacū tá Cristuna tūxū ixīgachixēēxū na tama tūxū nangechaūxūcèx? Rü woo ngūxū ingegūgu, rü éxna guxchaxūgū tūxū ngēxmagu, rü éxna duūxūgū Cristugagu taxchi aiegu, rü éxna itaiyaegu, rü éxna ingexchirugūgu, rü éxna āücūmaxūwa ingēxmagūgu, rü éxna duūxūgū tūxū daixchaūgu, natürü woo guxūma i ngēma tūxū úpetūgu, natürü ya Cristu rü tāūtāma nūxū narūchau na tūxū nangechaūxū. ³⁶ Natürü guxūguma āücūmaxūwa tangēxmagū, ngēma

Tupanaārū ore i ūmatūxū nūxū
ixuxūrū. Erū ngēma ore rū nānagūrū:
“Rū cugagu duūxūgū toxū nadaixchaū rū
duūxūgūpéxewa rū nōma carnerugū
i daiwa īxūrū tixīgū”,
nānagūrū i ngēma ore. ³⁷Natūrū woo
guxūma i ngēma tūxū na ngupetūxū, rū
Ngechuchu ya Cristu ya tūxū ngechaūcū,
rū tūxū napaaxēēama na taxūma
i guxchaxūgū tūxū narūyexeraxūcēx,
rū bai i taćū. ³⁸⁻³⁹Rū ngēmacēx aix-
cūma chayaxō na taxucūrūwama taćū
Tupana tūxū ixīgachixēēxū na ngē-
maācū tama tūxū nangechaūxūcēx. Rū
woo iyuxgu rū woo imaxēgu, natūrū
Tupana tá tūxū nangechaūēcha. Rū
taxucūrūwama Tupana tūxū nixī-
gachixēē i taćū i norū orearū ngeruūgū,
rū éxna taćū rū ngoxogū rū éxna taćū
i to i poraxū. Rū bai i taćū i nūxma
tūxū ūpetūxū, rū bai i taćū i yixcūra tá
ngēxmaxū, rū bai i taćū i daxūwa ngēx-
maxū, rū bai i taćū i naānetūūwa ngēx-
maxū, rū bai i taćū i to i Tupana ūxū,
rū taxucūrūwama Tupana tūxū nixī-
gachixēē na tama tūxū nangechaūxūcēx.
Rū ngēmaācū nixī i tūxū nangechaūxū
ya Tupana nagagu ya tórū Cori ya
Ngechuchu ya Cristu.

Tupana rū nanade i Yudfugū na norū duūxūgū na yixīgūxūcēx

9 Dūcēx, Pa Chaueneēgūx, rū pemaā tá
nūxū chixu i wūxi i ore. Rū ngēma
ore i pemaā tá nūxū chixuxū rū aix-
cūma nixī erū Cristuarū duūxū chixī.
Rū tama chidora. Rū chauāēwatama
nūxū chacuēx na aixcūma na yīxū
i ngēma ore erū Tupanaāē i Ūūnexū
nixī i chauāēmaā icuáxū. ²Rū po-
raācū changechaū, rū choxū nangúecha
i chauāēwa, erū tama nayaxōgū i chau-
tanūxūgū i Yudfugū. ³Rū aixcūma pe-
maā nūxū chixu rū guxūguma ngēma
chautanūxūgu charūxīnū, rū poraācū
chanaxwēxe na Cristuaxū yaxōgūāxū.

Rū choma rū aixcūma íchamemare na
poxcuwa choxū namuxū ya Tupana
rū Cristuna choxū yaxūgachixēēxū ega
ngēmaācū chi nūxū chayaxōgūxēēgu
rū chanamaxēxēēgu i ngēma chau-
tanūxūgū i Yudfugū. ⁴Rū nūmagū rū
chaurūū Yudfugū nixīgū. Rū Tupana rū
nuxcūmaxūchima namaā inaxuneta na
naxācūgū yixīgūxūcēx. Rū norū oxīgū rū
nūxū nadaugū na nūxācū namexēchixū
ga Tupana ga yexguma naxcēx nan-
goxgux. Rū Tupana rū norū oxīgūmaā in-
axuneta rū nānagūrū nūxū:

“Rū ngēxguma chauga pexīnūēgu rū tá
pexū charūngūxēē”,
nānagūrū nūxū. Rū Tupana rū nūxna
nanaxā ga yema mugū ga Moīché
ūmatūxū. Rū nanangūxēē na nūxācū
nūxū yacuēxūūgūxūcēx. Rū meāma
namaā inaxuneta na Cristu rū naxcēx
núma tá namūāxū na namaxēxēēāxūcēx
rū nūxna na naxāāxūcēx i maxū i
taguma gūxū. ⁵Rū yema nuxcūmaūgūxū
ga tórū oxīgūtaa nixīgū i ngēma
Yudfugū, rū ngēmacēx naxcēx ta nixī
ga yema uneta ga tórū oxīgūmaā
nūxū yaxuxū ga Tupana. Rū ngēma
Yudfugūtanūxūwatama nixī ga nabuxū
ga Cristu ya Tupanaxūchi ixīcū ya
guxūētūwa ngēxmacū. Rū tanaxwēxe
i guxūguma nūxū ticuēxūūgū. Rū
ngēmaācū yī. ⁶Rū nūxma rū woo
tama guxū i Yudfugū na yaxōgūxū,
natūrū taxucūrūwama texē nūxū tixu na
Tupana rū tama yanguxēēāxū i ngēma
norū uneta. Erū ngēma Yudfugū rū tama
aixcūma guxūma Tupanaārū duūxūgū
nixīgū. ⁷Rū tama guxūma i duūxūgū
i Abrāūtaagū ixīgūxū, rū aixcūma
Abrāūtanūxū nixīgū i Tupanapéxewa.
Yerū ga Tupana rū Abrāūmaā nūxū
nixu, rū nānagūrū:

“Rū cune ya Ichaātanūxūgū tá nixī
i aixcūma cutanūxūgū ixīgūxū i
chopéxewa”,

ñanagürü. Rū yemaācü namaā inax-uneta woo na nayexmaxū ga togū ga Abráūxācügü. ⁸Rū ngēmawa meāma nūxū tacuèx rü tama ngēma na Abráū-taa tixīgüxücèx nixī i Tupanaxācügü tixīgüxü. Natürü yíxema aixcüma Tupanaärü uneta nūxū ixuxürüüācüma yaxögüxe waxi tixī ya aixcüma Abráūtaa ixīgüxe i Tupanapēxewa. ⁹Yerü naxūpa ga na nabuxū ga Abráū nane, rü yema Tupanaärü uneta ga Abráūmaā nūxū yaxuxū, rü ñanagürü:

“Rü nai ya tauneciarü nūxgumaācü tá wena nuā chaxū, rü cuxmèx i Chara rü tá ixāxācü i ngēxguma”,

ñanagürü. ¹⁰Natürü tama Abráūmaāxī-catama nixī ga yemaācü yadexaxū ga Tupana. Yerü tórü oxī ga Ichaá namèx ga Rebecamaā rü ta nidexa ga Tupana. Rū ngīma rü ngīteaxū ixāxācü rü nataxreéxpūx ga ngīne. ¹¹⁻¹³Natürü yexguma tauta nabuegu rü taxuūma ga mexū rü éxna chixexū naxüegu ga yema ngīnegü, rü Rebecamaā nidexa ga Tupana, rü ñanagürü:

“Rü ngēma nūxīra buxū i cune, rü ngēma wixweama buxūärü duūxū tá nixī”, ñanagürü ngīxū. Rū yema dexa rü namaā nawūxigu i Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxū:

“Marü chanayaxu ya Acobu, natürü nūxū chaxo ya Echaú”,

ñaxū. Rū yemaācü ga Tupana rü ngīmaā nanangoxē na naméxwa nangēxmaxū na tüxū nayaxuxū ya yíxema woetama nūxū ngúchaūxē na tūmacèx naçaxū tama nagu naxīnūācüma i ñacü rü mexū rü éxna ñacü rü chixexū na taxüxü. ¹⁴¿Rü ñuxū ñagüxū i ñuxmax? ¿Pexcèx rü Tupana rü chixexū naxüxū ga yexguma tama Acobuxū nangechaūxürüü nūxū na nangechaūgu ga Echaú? Rū dücax, tama chixexū naxü. ¹⁵Yerü norü orewa rü Tupana rü Moichéxü ñanagürü:

“Rü ngēxguma chi texémaā chamecümachaūgu, rü tūmamaā tá chamecüma. Rū choxū tá tangechaütümüü ya yíxema choxū ngechaütümüüchaūxē”,

ñanagürü. ¹⁶Rü ngēmaācü tama ngēma tūmatama tanaxwèxexūgagu rü éxna ngēma taxüxūgagu nixī i Tupana tüxü yaxuxū ya texé. Natürü tüxü nayaxu erü nūxū tangechaütümüü. ¹⁷Rü yexgumartüü ta ga Tupana rü norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü nūxū ga Equitaneärü āēxgaci:

“Rü āēxgacixū cuxū chingucuchixē na cuwa duūxügüxū nūxū chadauxēēxücèx i ñuxācü na chaporaxū. Rū ngēmaācü chanaxü na guxū i duūxügü i guxū i nañewa ngēxmagüxū, nūxū na cuáxücèx i chauchiga”,

ñanagürü. ¹⁸Rü ngēmaācü ya Tupana rü nūxū tangechaütümüü ya yíxema nūxū ngechaütümüüchaūxē. Rū ngēxguma tüxü nataiāchiarü maxūāxēēchaūgu rü tüxü nanataiāchiarü maxūāxēē ya yíxema tama nūxū cuáxchaūxē. ¹⁹Natürü bexmana tá ñacurügü choxū:

“Rü ngēxguma chi ngēmaācü yixigu ya Tupana, ¿rü tüxcüü nūxū nixu na tagagu yīxū na chixexū ixügüxū rü tama naga ixinüxū? ¿Rü texé tabora na itayanaxoxēēxücèx i Tupanaärü ngúchaú?” ñacurügü tá. ²⁰Natürü Pa Duūxūx, ¿texé quixī i cuma rü ngēmacèx ngēmaācü Tupanaxū cuyaxūgaxū? ¿Cuxcèx rü éxna wüxi i tüxū i waixümüwa üxü rü namexü i ngēma norü ürüümaā na ñaxū?

“¿Rü tüxcüü ngēmaācü choxū cuxü na ngēmaācü chixixücèx i ñuxmax?” ñaxū. ²¹Rü ngēma tüxūärü ürüü rü waixümüwa nanaxü i ñacü i nūma naxüxchaūxū. Rū ngēxguma nanaxwèxegu, rü ngēma waixümüwa nanaxü i wüxi i tüxü na norü merüü yīxücèx. Rū ngēxguma nanaxwèxegu,

rü ngēmatama waixūmwā nanaxū i wūxi i tūxū na norū guxchirechixū yīxūcèx. ²²Rü ngēxgumarūūtama nixī i naxūāxū ya Tupana. Erū tūxū nanawéxchaū na ñuxācū naporaxū i nūma rü ñuxācū napoxcueāxū i ngēma duūxūgū i chixexū ügūxū, natürü poraācū yaxna namaā naxīnū i ngēma duūxūgū, rü tama paxa napapoxcue i ngēma ímemaregūxū na napoxcuexū. ²³Natürü ga Tupana rü ínanawéxchaū na ñuxācū poraācū tamaā namecūmaxū i yixema na yaxōgūxū. Rü ngēmacèx nixī i nūxū ingechaūtūmūügūxū, rü nuxcūmamata tūxū nadexū na naxūtawa ingēxmagūxūcèx i daxūgūxū i naānewa i ngextá ínamexēchixūwa. ²⁴Rü ngēmaācū i yixema na Yudfugū íxīgūxū, rü tatanūwa Tupana tūxū nidexechi ya ñuxre na norū duūxūgū tixīgūxūcèx. Rü ngēxgumarūū ta i ngēma tama Yudfugū íxīgūxūtanūwa rü nayadexechi i togū. ²⁵Rü ngēmacèx rü Tupanaārū ore ga Ochéa ümatūxūwa rü ñanagürü:

“Rü ngēma duūxūgū i tama chorū duūxūgūchiréx íxīgūxū, rü: ‘Pema rü chorū duūxūgū pixīgū i ñuxmax’, ñacharügū tá nūxū. Rü ngēma duūxūgū i tama Yudfugürūū nūxū changechaūchiréxū, rü: ‘Pexū changechaū i ñuxmax’, ñacharügū tá nūxū. ²⁶Rü noxri ga Tupana rü yema duūxūgū ga tama Yudfugū íxīgūxūmaā nūxū nixu, rü ñanagürü nūxū: ‘Pema rü tama chorū duūxūgū pixīgū’, ñanagürü nūxū. Natürü yematama nachica ga ngextá nūxū íyemañaxūwa, rü wenaxārū yema duūxūgū ga tama Yudfugū íxīgūxūmaā nidexa ga Tupana ya Maxēēruū, rü ñanagürü nūxū: ‘Pema rü chauxacügū tá pixīgū’, ñanagürü nūxū”.

Rü yema nixī ga Tupanaārū ore ga Ochéa ümatūxū. ²⁷⁻²⁸Rü Yudfugūchiga rü ta nidexa i Tupanaārū ore, yerü nuxcūmaūcū ga norū orearū uruū ga Ichaxía rü ñanagürü:

“Rü woo namuxūchichiréx i Yudfugū yima naxnūcū ya taxtūpechinūwa yimacürüū, natürü noxre tátama nixī i aixcūma nayauxgūxū i maxū i taguma gūxū. Rü paxa tá ínangu ya tórü Cori na napoxcueāxūcèx i guxūma i ngēma tama noxri íxīgūxū”,

ñanagürü ga Ichaxía. ²⁹Rü nūmatama ga Ichaxía, rü ñanagürü ga ūpa:

“Rü ngēxguma chi nūma ya tórü Cori ya guxū i naāneārū yora rü tāū chima íyaxūgūxūēāgu i ñuxre i tatanūxūgū i Yudfugū, rü chi itayartixoxochi, yexgumarūū ga na íyanaxogūxū ga guma íānegū ga Chodoma rü Gomora namaā ga guxūma ga yema duūxūgū ga yéma yexmagūxū”,

ñanagürü ga Ichaxía.

Yudfugū rü tama nayaxōgūchaū i ore i mexū i Cristuchiga

³⁰¿Rü ñuxū ñagūxū i ñuxmax? Rü pemaā nūxū chixu rü ngēma duūxūgū i tama Yudfugū íxīgūxū ga tama Tupanacèx daugūxū ga noxrix, rü ngēmatama duūxūgū nixī i ñuxma Tupanapéxewa imexū yerü nayaxōgū.

³¹Natürü yema Yudfugū ga nagu íxchaūxū ga yema Moichéarū mugū na Tupanapéxewa yamexūcèx, rü ínatüe. ³²¿Rü ñuxācū ínatüe? Dūcèx, ínatüe yerü yema mugūguama naxī na Tupanapéxewa yamexūcèx, rü tama Ngechuchuaxū nayaxōgūchaū. Rü yemaācū ga Ngechuchu rü yema duūxūgūcèx rü wūxi ga guxchaxū nixī. ³³Rü ngēmachiga nixī i Tupanaārū ore i ümatūxū i ñaxū:

“Choma rü Yudfugūtaniūwa chanamu ya Cristu. Rü nūma rü ngēma

Yudfugicèx rü wüxi i guxchaxũ tá nixĩ erü ngëxguma tama nüxũ yaxögüägu rü tá inayarütauxe, Natürü ngëma duïxügü i nüxũ yaxögüxũ, rü aixcüma tá namaxê”,

ñanagürü.

10 Pa Chaueneëgüx, rü ngëma poraäcü chanaxwëxexũ rü chorü yumüxëwa Tupanana naxcëx chaçaxũ, rü ngëma nixĩ na guxũma i chautanüxügü i Yudfugü na yaxögüxũ rü ngëmaäcü aixcüma Tupanaärü na yixügüxücëx. ²Rü aixcüma pemaã nüxü chixu, rü nümagü i Yudfugü rü aixcüma poraäcü Tupanagu narüxinüë rü nanaxügüchaũ i Tupanaärü ngüchaũ, Natürü ínatüe erü tama Cristuaxũ nayaxögüchaũ na ngëmaäcü Tupanapëxewa yamexücëx. ³Rü woo Tupana ñoma ga naãnewa nanamu ga Cristu na gumagagu Tupanapëxewa yamexücëx i duïxügü, natürü nümagü i Yudfugü rü tama nüxü nacuëxgüchaũ i ngëma. Rü nügütama nimexëëgüchaũ, rü ngëmacëx nagu naxiãma i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü rü tama Cristuaxũ nayaxögüchaũ na nagagu Tupanapëxewa yamexücëx. ⁴Natürü nüma ga Cristu rü nayanguxëë ga yema mugü rü yemaäcü inayanaxoxëë na tama tamaã inacuáxücëx i ngëma mugü. Rü yemaäcü nanaxü ga Cristu na guxũma i duïxügü i nüxũ yaxögüxũ rü aixcüma Tupanapëxewa yamexücëx. ⁵Rü Moïché nanaxümatü nachiga na ñuxäcü Tupanapëxewa tamexü ya wüxie ega naga taxinügu i ngëma mugü, rü ñanagürü:

“Tupana pexü namu na guxügütama meã peyanguxëëxü i guxũma i ngëma mugü erü ngëxguma naga pexinüëgu i guxũma i ngëma mugü rü tá pemaxë. Natürü ngëxguma tama naga pexinüëgu i wüxitama i ngëma mugü, rü täütama pemaxë”,

ñanagürü. ⁶Natürü ñuxma rü Tupanapëxewa time ega Cristuaxũ yaxögügu. Rü ngëmacëx taxucëxma i cuãëwa rü ñacurügü:

“¿Texé tá daxügüxü i naãnewa taxü na Cristucëx tayaçaxü na nuã naxüxücëx rü tüxü yanangüxëëxücëx na imexücëx i Tupanapëxewa?” ñacurügü. ⁷Rü taxucëxma cuãëwa ñacurügü:

“¿Rü texé tá yuexütanüwa taxü na ngëxma Cristucëx tayadauxücëx na nuã tanagaxücëx?” ñacurügü. ⁸Erü tama ngëmaäcü nixĩ i Cristucëx idauxü, yerü yema ore ga Moïché ümatüxü rü ñanagürü:

“Rü marü cuxütawa nangëxma i Tupanaärü ore. Rü cuëxwa nangëxma na nüxü quixuxücëx. Rü cuãëwa nangëxma na nagu curüxinüxücëx”, ñanagürü. Rü ñuxma Pa Chaueneëgüx, rü pemaã nüxü chixu rü ngëmatama ore nixĩ i guxüwama duïxügümaã nüxü tixuxü. Rü ngëma ore nixĩ i pexü nüxü cuëxëxü na ñuxäcü pexü nangëxmaxü i maxü ega aixcüma peyaxögügu. ⁹Erü ngëxguma cuëxmaã nüxü quixuxgu na curü Cori yiixü ya Ngechuchu, rü ngëxguma cuãëwa cuyaxöxgu na yuwa Tupana ínadaxëëxü, rü tá cuxü nangëxma i maxü i taguma gúxü. ¹⁰Erü taãëwa tayaxögü na ngëmaäcü Tupanapëxewa imexü. Rü taëxmaã nüxü tixu na Ngechuchu rü törü Cori yiixü, rü ngëmaäcü tanayaxu i maxü i taguma gúxü. ¹¹Rü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü guxãma ya yixema ya Ngechuchuaxü yaxóxë, rü nüma ya Ngechuchu rü taxütama tüxü narümaãchiixëë erü tá nayanguxëë i guxũma i ngëma tümamaã inaxunetaxü”,

ñanagürü. ¹²Rü Tupanapëxewa rü guxũma i duïxügü rü nawüxigu. Rü woo Yudfugü yixügu rü éxna woo tama Yudfugü yixügu, natürü Tupanapëxewa

rū nawūxigu i guxūma i duūxūgū. Erū nūma ya tōrū Cori, rū guxāārū Cori nixī. Rū nūma rū aixcūma tūxū namaxēxēē ya guxāma ya texé ya nūxna çaxe na tūxū namaxēxēxūcèx. ¹³ Erū Tupanaārū ore i ūmatūxūwa rū ñanagūrū:

“Rū guxāma ya texé ya tōrū Corina çaxe na tūxna naxāāxūcèx i maxū, rū tá tanayaxu i tūmaārū maxū i taguma gūxū”,

ñanagūrū. ¹⁴ ¿Natūrū ñuxācū tá tōrū Corina naxcèx tacagū, ega tama nūxū tayaxōgūgu? ¿Rū ñuxācū tá nūxū tayaxōgū, ega taguma nūxū taxīnūēgu i nachiga? ¿Rū ñuxācū tá nūxū taxīnūē i norū ore, ega taguma texé tūmamañ nūxū ixuxgu? ¹⁵ ¿Rū ñuxācū tá texé nūxū tixu i Cristuchiga ega taxúema tūxū nūxū yarūxuxēēgu? Rū ngēmacèx nixī i Tupanaārū ore i ūmatūxū i ñaxū:

“Rū wūxi i taēē nixī na ínangugūxū i Tupanaārū orearū uruūgū na duūxūgūmañ nūxū yaxugūxūcèx i Tanatūarū ore i mexū i Cristuchiga”,

ñaxū. ¹⁶ Natūrū tama guxūma i duūxūgū naga naxīnūē i ngēma ore i mexū. Rū Ichaxía nūxū ixuxūrūū nixī. Yerū ga nūma rū ñanagūrū:

“Pa Corix, noxreṭama nixī i ngēma duūxūgū i toxū yaxōgūxū i ngēma ore i nūxū tixuxū”,

ñanagūrū. ¹⁷ Rū dūcax, rū ngēma na Cristuchigaxū naxīnūēxūwa nixī i ne naxūxū na yaxōgūāxū i duūxūgū. Rū ngēma nūxū naxīnūēxū, rū ore i mexū i Cristuchiga nixī. ¹⁸ Natūrū i ñuxma rū pexna chaca, ¿éxna pexcèx rū ngēma Yudfugū rū taguma nūxū naxīnūē i ngēma ore i mexū i Cristuchiga? Dūcèx, ngēmāācū marū nūxū naxīnūē. Erū Tupanaārū ore i ūmatūxūwa rū ñanagūrū:

“Rū ngēma Tupanaārū orearū uruūgū, rū guxūwama i ñoma i naānewa rū nūxū nixugūe i norū ore. Rū ngextā

ínangēxmagūxūwa i Yudfugū, rū ngema rū ta nūxū nixugūgū”,

ñanagūrū i ngēma ore. ¹⁹ Natūrū wena pexna chaca, ¿rū ngēma Yudfugū rū tama éxna nūxū nicuèxāchitanū na Cristugagu yīxū na Tupana nadexū i duūxūgū i ñuxmax? Rū ngēmāācū nūxū nacuèxgū. Yerū Tupanaārū ore ga Moiché ūmatūxūwa rū ñanagūrū:

“Dūcèx, Pa Yudfugūx, choma rū tá chanamaxēxēē i ngēma duūxūgū i tama Yudfugū ixīgūxū, rū ngēmacèx i pema rū tá pixāūxāchigū. Rū ngēxguma chanamaxēxēgu i ngēma togū i duūxūgū i tama choxū cuèxgūchiréxū, rū pema i Yudfugū rū tá penuē erū nūxū charūngūxēē i ngēma togū”,

ñanagūrū. ²⁰ Rū yemawena ga Ichaxía, rū tama namuū ga yema Yudfugūmañ nūxū na yaxuxū ga yema Tupanaārū ore ga ñaxū:

“Rū ngēma duūxūgū i tama Yudfugū ixīgūxū i tama chauxcèx daugūxū, rū choxū tá inayangaugū. Rū choma rū tá chaugū changoxēē naxcèx i ngēma duūxūgū i tama chauxcèx ícagūchiréxū”,

ñaxū. ²¹ Rū Tupana rū Ichaxíawa Yudfugūchiga nidexa rū ñanagūrū:

“Rū guxū i ngunexūgu rū nūxna chaxuecha i ngēma duūxūgū i tama chauga ínūēchaūxū rū chomañ nuēxū. Natūrū tama choxū inarūxīnūēchaū”,

ñanagūrū.

Nangēxma i ñuxre i Yudfugū i Tupana dexū na aixcūma noxrū yixīgūxūcèx

11 Ñuxma pexna chaca rū, ¿pexcèx éxna ya Tupana rū marū nūxū naxo i norū duūxūgū i Yudfugū? Tama nixī i nūxū naxoxū. Erū choma i Pauru rū Yudfū chixī. Rū Abráūtanūxū chixī, rū Abráūtaa ya Beyamītanūxū chixī. ² Rū nuxcūmamataama Tu-

pana Yudfugūmaā inaxuneta na norū duūxūgū yixīgūxūcèx, rū ñuxma rū tama Yudfugūxū naxo. ¿Tama éxna nūxū pecuèx na ñuxū ñaxū ga Tupanaārū ore-arū uruū ga Ería? Rū Tupanaārū orewa nūxū tadaugū rū Ería rū Tupanapéxewa poraācū yema Yudfugūxū nixugū. ³Rū ñanagūrū ga Ería:

“Pa Corix, ngēma Yudfugū rū marū nanadai i curū orearū uruūgū. Rū nagu napogūe i ngēma nachicagū i ngextá duūxūgū cuxū ficuèxūūgūxūwa. Rū chaxicatama íchayaxūachi. Rū choxū rū ta nimèxgūchaū”,

ñanagūrū ga Ería. ⁴Natūrū Tupana nanangāxū, rū ñanagūrū:

“Dūcèx, choma rū marū choxū nangēxma i 7000 i yatūgū i chaugūxū chidexechixū. Rū nūmagū rū taguma nūxū nicuèxūūgū i ngēma tupanetachicūnēxā i Baá”,

ñanagūrū. ⁵Rū ngēxgumarūū ta nixī i ñuxmax. Rū woo muxūma i Yudfugū tama nayaxōgū, natūrū nangēxma i ñuxre i Tupana namaā mecūmaxūgagu dexū. ⁶Rū ñuxma na Tupana tūxū ngechaūxūgagu tūxū nadexū, rū taxucūrūwama texé nūxū tixu na tacū rū mexū na ixīgūxūgagu na yixīxū. Erū ngēxguma chí tacū rū mexū ixīgūxūgagu yixgu na tūxū nadexū, rū natūcèxmamare chí nixī na nūxū ingechaūtūmūxūgūxū. ⁷¿Rū ñuxācū yīxū i ñuxmax? Rū ngēma rūmumaēxū i Yudfugū rū tama nūxū inyangaugū i ngēma maxū i naxcèx nadaugūxū. Natūrū ngēma noxretama i Yudfugū i Tupana dexū, rū ngemagū nixī i nūxū iyangaugūxū. Rū guxūma ga yema togū ga Yudfugū rū Tupana ínanawogū yerū tama naga naxīnūe. ⁸Rū ngēmachiga nixī i Tupanaārū ore i ūmatūxū i ñaxū:

“Tupanatama ngēma duūxūgūaxū nanaguxchaxē. Rū ngēmacèx woo nūxū nadaugūgu i ngēma

ore i aixcūma ixīxū, rū tama nūxū nacuèxgūéga. Rū woo nūxū naxīnūēgu i ngēma ore, rū tama nayaxōgū. Rū ñuxma rū ta ngēmaācū nixī”,

ñanagūrū. ⁹Rū Dabí rū ta rū ñanagūrū: “Rū ngēma duūxūgū rū norū petacèx naxūgūxū i ōnagūgagu rū norū muxūma i ngēmaxūgūgagu rū chixexūgu tá naxi rū ngēmacèx tá napoxcue. ¹⁰Rū naāēwa rū tāūtāma nūxū nacuèxgū, rū guxchaxūgū tá nūxū nangēxma. Rū ñoma wūxi i duūxū i tacū i yaxū ípaxixūrūū tá nixīgū namaā i norū guxchaxūgū”, ñanagūrū.

Tupana nanamaxēxē i ngēma tama Yudfugū ixīgūxū

¹¹Rū pexna chaca, rū ñuxma na Cristuxū naxoexū i ngēma Yudfugū, ¿rū pexcèx éxna rū ngēmacèx ya Tupana rū tá nūxū naxoxochixū? Tama nūxū naxo. Natūrū ñuxma na tama Cristuaxū yaxōgūāxū i ngēma Yudfugū, rū ngēmacèx ya Tupana rū nūxū nariūngūxēē rū nanamaxēxē i ngēma tama Yudfugū ixīgūxū. Rū ngēmaācū nanaxū ya Tupana na yaxāūxāchiexūcèx i ngēma Yudfugū, rū Cristuaxū na yaxōgūāxūcèx. ¹²Rū yema na ínatūexū ga yema Yudfugū, rū yemagagu muxūma ga togū ga duūxūgū nanayauxgū ga Tupanaārū ngūxēē i taxū. Rū yema na noxretama ga Yudfugū nayaxōgūxū, rū yemagagu Tupana nanamaxēxē ga yema tama Yudfugū ixīgūxū. Natūrū ngēxguma tá Tupanacèx nawoeguxgu i guxūma i Yudfugū, rū Tupana rū tá yexeraācū nūxū narūngūxēē i guxūma i ngēma duūxūgū i tama Yudfugū ixīgūxū. ¹³⁻¹⁴Rū ñuxma Pa Duūxūgū i Tama Yudfugū Ixīgūxū, rū choxū nangēxma i wūxi i ore i pemaā nūxū chixuxchaūxū. Rū dūcax, petanūwa nixī i choxū

namuxĩ ya Tupana na pemaã nũxĩ chixuxũcèx i norĩ ore. Rũ ñuxma rũ aixcũma meã chayanguxèè i ngẽma puracũ, erũ chanaxwèxe na pexũ nadaugũxũ i ngẽma chautanũxũ i Yudfũgũ na ñuxãcũ Tupana pexũ na rũngũxèèxũ. Rũ ngẽmaãcũ tá nixãũxãchie i ñuxre i nũmagũ, rũ tá Cristuaxũ nayaxõgũ, rũ ngẽmaãcũ tá nanayauxgũ i maxũ i taguma gũxũ. ¹⁵Nũxũ tacuèx rũ ngẽma Yudfũgũ rũ tama Cristuaxũ nayaxõgũchaũ i ñuxmax. Rũ ngẽmacèx ya Tupana rũ nanade i ngẽma togũ i duũxũgũ i tama Yudfũgũ ixĩgũxũ. Natürũ ñuxma na ngẽmaãcũ yĩixũ, ¿rũ ñuxãcũ tá nixĩ i ngẽxguma Cristuaxũ yaxõgũãgu i ngẽma Yudfũgũ, rũ wena Tupana nadexgu? Rũ wũxi i mexèchixũ tá nixĩ naxcèx i ngẽma Yudfũgũ. Erũ ñoma wũxi i duũxũ i yuxũ rũ wenaxãrũ maxũxũrũũ tá nixĩgũ. ¹⁶Rũ Tupana rũ wena tá nanade i ngẽma Yudfũgũ i ngẽxguma yaxõgũãgu. Rũ ngẽmaãcũ tá nixĩ, yerũ nuxcũmaũcũ ga nanatũ ga Abrãũ rũ Tupanaãrũ duũxũ nixĩ. Rũ ngẽmacèx i nataagũ i Yudfũgũ rũ Tupanaãrũ duũxũgũ ta nixĩgũ. Rũ ñoma wũxi i pãũ i Tupanana ixãxũrũũ tá nixĩ. Erũ ngẽxguma ngẽma pãuwa íraxũ Tupanaãrũ yixĩgu, rũ ngẽmawa nũxũ tacuèx na guxũma i ngẽma pãũ rũ noxrũ na yĩixũ. Rũ ngẽma wũxi i nanetũ i Tupanana ixãxũrũũ tá nixĩ. Rũ ngẽxguma ngẽma nanetũchumèxã rũ Tupanaãrũ yixĩgu, rũ ngẽmawa nũxũ tacuèx na guxũma i ngẽma nanetũ rũ noxrũ na yĩixũ. Rũ ngẽmaãcũ tá nixĩ i ngẽma Yudfũgũmaã nangupetũxũ, erũ wũxi i ngunexũgu rũ guxũma i nũmagũ rũ Tupanacèx tá nawoegu. ¹⁷Tupana nũxũ naxo ga yema Yudfũgũ ga tama yaxõgũchaũxũ. Rũ ñoma wũxi i orĩxchacũũ i idaexũrũũ nixĩ ga yema Yudfũgũxũ naxoxũ. Natürũ nachicũũ Tupana pexũ nade woo

tama Yudfũgũ na pixĩgũxũ. Rũ wũxi i naĩxnecũcũãx i orĩxchacũũ rũ orĩx i toxũwa yarũñaxcuchixũrũũ pixĩgũ. Rũ ñuxma i pema rũ ta pexũ nangèxma i pechica i natanũwa i ngẽma duũxũgũ i Tupanaãrũ ixĩgũxũ. Rũ Tupana rũ pexũ narũngũxèè rũ pexũ rũ ta namaxèxèè. ¹⁸Natürũ pema i tama Yudfũgũ na pixĩgũxũ, rũ tama name i pegũ picuèxũũ rũ nũxũ pixu na ngẽma Yudfũgũarũ yexera pixĩgũxũ. Rũ ngẽxguma chi ngẽmaãcũ pegũ picuèxũũgũchaũgu, rũ name nixĩ i nũxna pecuèxãchie na tama petanũwa ne naxũxũ ga Cristu ya pexũ maxèxèècũ, natürũ Yudfũgũtanũwa nixĩ ga ne naxũxũ. Rũ ngẽma Yudfũgũgagu nixĩ i Tupana pexũ dexũ rũ pexũ namaxèxèèxũ i ñuxmax. ¹⁹Natürũ bexmana tá ñaperũgũgũ:

“Tupana rũ marũ nũxũ naxo ga yema Yudfũgũ rũ yemacèx nachicũũ tũxũ nade”, ñaperũgũgũ tá. ²⁰Ngẽmaãcũ aixcũma nixĩ ga Tupana nũxũ oxũ ga yema Yudfũgũ yerũ tama nayaxõgũ. Rũ ngẽma na peyaxõgũxũcèxicatama nixĩ i nachicũũ Tupana pexũ dexũ i ñuxmax. Rũ ngẽmacèx tama name i pegũ picuèxũũgũ. ¡Natürũ pexuãègũ na tama yema Yudfũgũxũ ùpetũxũrũũ pexũ ùpetũxũcèx! ²¹Yerũ yema Yudfũgũ ga noxrĩ Tupanaãrũ ixĩgũxũ, rũ Tupana nũxũ naxo yerũ tama nayaxõgũ. Rũ yexguma yemaãcũ Tupana nũxũ oxgu ga yema duũxũgũ rũ pexũ rũ tá ta naxo ega tãũtãma peyaxõgũèchagu. ²²Dũcèx, na ñuxãcũ namecũmaxũ ya Tupana. Natürũ tũxũ napoxcu ta ega tama aixcũma yaxõgũgu. Rũ nanapoxcũe ga yema duũxũgũ ga chixexũgu yixũ, natürũ pemaã rũ namecũma. Natürũ penaxwèxe i guxũguma nũma nanaxwèxexũãcũma pemaxè rũ peyaxõgũ na guxũguma pemaã namecũmaèchaxũcèx. Erũ ngẽxguma tama nũma nanaxwèxexũãcũma pemaxègu rũ tama peyaxõgũèchagu, rũ

tāūtáma pemaã namecūma. Rū pexŭ rŭ tá ta naxo, rŭ tá pexŭ ínawogŭ.
²³Natŭrŭ ngĕxguma yaxōgŭāgu i ngĕma Yudfugŭ i ñuxma maxĕxŭ, rŭ woo Tupana na nŭxŭ oxŭ ga noxrix, natŭrŭ wena táxarŭ nanade erŭ nŭxŭ nangĕxma i pora na wenaxārŭ nadeāxŭcĕx ega aixcūma yaxōgŭāgu.
²⁴Rŭ pema na tama Yudfugŭ na pixŭgŭxŭ, rŭ tama Tupanaārŭ duŭxŭgŭ pixŭgŭ ga noxrix. Natŭrŭ Tupana pexŭ nade na noxrŭ pixŭgŭxŭcĕx. Rŭ ñuxma na yemaācŭ Tupana pexŭ dexŭ, rŭ ngĕxguma yaxōgŭāgu i ngĕma Yudfugŭ, rŭ Tupana rŭ pexŭ nadexŭārŭ yexera tá nŭxŭ natauxcha na nadeāxŭ i ngĕma Yudfugŭ, yerŭ woetama norŭ duŭxŭgŭchirĕx nixŭgŭ ga noxrix.

Wŭxi i ngunexŭ rŭ guxŭma i Yudfugŭ tá nanayauxgŭ i maxŭ i taguma gŭxŭ

²⁵Pa Chaueneĕgŭ i Yaxōgŭxŭx, nangĕxma i wŭxi i ore ga noxri tama duŭxŭgŭxŭ nŭxŭ nacuĕxĕxŭ ga Tupana. Natŭrŭ chanaxwĕxe i nŭxŭ pecuĕx i ngĕma ore na tama nagu perŭxŭnŭĕxŭcĕx na duŭxŭgŭ i nŭxŭ cuĕxŭchixŭ pixŭgŭxŭ, rŭ pexicatama Tupana pexŭ dexŭ. Rŭ dŭcax, noxretama nixŭ i ngĕma Yudfugŭ i aixcūma yaxōgŭxŭ. Rŭ ngĕmaācŭ tá nixŭ ñuxmatáta yaxōgŭā i guxŭma i ngĕma togŭ i duŭxŭgŭ i Tupana dexŭ.
²⁶Natŭrŭ ngĕmawena rŭ guxŭtáma i Yudfugŭ rŭ tá ta nayaxōgŭ, rŭ tá nanayauxgŭ i maxŭ i taguma gŭxŭ. Erŭ Tupanaārŭ ore i ũmatŭxŭwa rŭ ñanagŭrŭ:

“Yima Cristu ya ínanguxŭxĕĕcŭ, rŭ Yudfugŭtanŭwatama ne naxŭ. Rŭ nŭma rŭ tá Yudfugŭxŭ chixexŭwa ínanguxŭxĕĕ. ²⁷Rŭ aixcūma norŭ pecaduwa tá íchananguxŭxĕĕ i ngĕma Yudfugŭ. Rŭ ngĕxguma tá nixŭ na aixcūma chayanguxĕĕxŭ i

ngĕma chorŭ uneta ga ũpaxŭchima Abráŭmaã nŭxŭ chixuxŭ”,
 ñanagŭrŭ ga Tupana. ²⁸Natŭrŭ i ñuxma ya Tupana rŭ Yudfugŭxŭ nadau na norŭ uwanŭgŭ yŭxŭ erŭ tama nayaxōgŭ i ngĕma ore i mexŭ. Natŭrŭ ngĕmaācŭ naxŭpetŭ na pexŭ natauxchaxŭcĕx na peyaxōgŭxŭ i pema i tama Yudfugŭ na pixŭgŭxŭ. Natŭrŭ nŭma ya Tupana rŭ ñuxma rŭ ta ngĕma Yudfugŭxŭ nangechaŭ yerŭ nuxcūmaŭgŭxŭ ga norŭ oxŭgŭmaã inaxuneta na nŭxŭ tá nangŭxĕĕxŭ.
²⁹Rŭ ngĕxguma Tupana rŭ taĕŭ i mexŭmaã inaxunetagu, rŭ aixcūma nayanguxĕĕ i ngĕma, rŭ taguma nŭxŭ inayarŭngŭma. Rŭ ngĕxgumarŭŭ ta i ngĕxguma texĕcĕx nacaxgu, rŭ taguma nŭxŭ inayarŭngŭma i ngĕma. ³⁰Rŭ pema na tama Yudfugŭ pixŭgŭxŭ, rŭ ũpa rŭ tama Tupanaga pexŭnŭĕ. Natŭrŭ ñuxma na tama naga naxŭnŭĕxŭ i Yudfugŭ, rŭ ngĕmacĕx Tupanaāxŭ pengechaŭtŭmŭŭgŭ erŭ peyaxōgŭ i pemax. ³¹Rŭ ngĕma pexŭ ngupetŭxŭrŭŭ nixŭ i ngĕma Yudfugŭxŭ nangupetŭxŭ. Nŭmagŭ rŭ tama Tupanaga naxŭnŭĕ i ñuxmax, natŭrŭ ngĕmaācŭ nŭxŭ nangupetŭ na Tupanaāxŭ pengechaŭtŭmŭŭgŭxŭcĕx, rŭ nŭmagŭ rŭ ta Tupanaāxŭ nangechaŭtŭmŭŭgŭxŭcĕx i ñuxmax.
³²Yerŭ nŭma ga Tupana rŭ guxŭma ga duŭxŭgŭmaã nanaxuegu na chixexŭwa nangĕxmagŭxŭ nagagu ga norŭ pecadugŭ. Natŭrŭ yemaācŭ namaã nanaxuegu ga Tupana na nŭxŭ nangechaŭtŭmŭŭgŭxŭcĕx i guxŭma i duŭxŭgŭ. ³³Rŭ namexĕchi ya tŭrŭ Tupana, rŭ poraācŭxŭchima tŭxŭ narŭngŭxĕĕ. Rŭ nŭma rŭ nŭxŭ nacuĕxŭchi erŭ guxŭxŭma nacuĕx. Rŭ yixema rŭ taxucŭrŭwama nŭxŭ tacuĕx i tŭxcŭŭ yŭxŭ i tŭxŭ nadexŭ, rŭ taxucŭrŭwama nŭxŭ tacuĕx i guxŭma i ngĕma naxŭxŭ i nŭmax. ³⁴¿Erŭ texĕ

i tatanūwa nūxū tacuèx i guxūma i ngēma tórū Cori nagu rūxīnūxū? ¿Rū texé nūxū tacuèx na tórū Corixū taxucuxēxū? ³⁵ ¿Rū texé tūxira tacū rū āmare tórū Corina taxā, na yixcama nūxī tacūmaā tūxū nataeguxēēaxūcèx? ³⁶ Erū guxūma i tacū ingēmaxū rū Tupanaxūtawa ne naxī. Rū nūma nixī ga naxūāxū ga guxūma na noxrū yīxūcèx. Rū name nixī i guxūguma nūxū ticuèxūūgū rū tanataxēē. Rū ngēmaācū yīi.

**Pexū chacèèxū na pegūtama
Tupanana pexāgūxū na wūxi i āmare
i maxūxū na pixīgūxūcèx**

12 Rū dūcax, Pa Chaueneēgūx, ñuxācū Tupana poraācūxūchima tamaā namecūma. Rū ngēmacèx pexū chacèèxū na pegūtama Tupanana pexāgūxū na wūxi i āmare i maxūxū na pixīgūxūcèx. Rū ngēma āmare nixī i aixcūma napéxewa ūinexū rū namaā nataāēxū. Rū ngēmaācū nixī ya Tupana i nanaxwèxexū na nūxū picuèxūūgūxū. ² Rū tama name i ñoma i naānecūāx i duūxūgūcūmagu pexī. Natūrū name nixī i Tupanana pegū pexāgū na nūma pexū naxūchicūūxūcèx rū ngexwacaxūxū i peāē pexū ngēmaxūcèx rū ngēmaācū naxcèicatama pemaxēxūcèx. Rū ngēmaācū tá nūxū pecuèx i tacū nixī i Tupana pexū naxwèxexū na penaxūxū, rū tacū nixī i aixcūma mexū i napéxewa, rū tacū nixī i namaā nataāēxū. ³ Rū Tupana ya chomaā mecūmacū, rū choxū namu na pemaā nūxū chixuxūcèx i guxāma i pema na tama namexū na texé i petanūwa tūgū írūtaxū rū tūgūgu tarūxīnūxū na togūarū yexera tīxū. Natūrū name nixī na wūxichigū meā tūgū ngugūarū maxūāxū rū tūgūgu rūxīnūxū na ñuxācū Tupana tūxna naxāxū i tūmaārū cuèx wūxigu namaā i tūmaārū ō. ⁴ Rū dūcax, rū taxūnewa nangēxma i taeru rū

tachaciūgū rū taparagū rū muxūma i to i taxūneārū ngēmaxūgū. Rū wūxichigū i ngēma taxūneārū ngēmaxūgū rū nūxū nangēxma i noxrūtama puracū. ⁵ Rū ngēxgumarūū ta i yixema na yaxōgūxū, rū woo na imuxū natūrū wūxitama i duūxūgū tixīgū, erū Cristuarū duūxūgū tixīgū. Rū ngēmacèx i guxāma i yixema rū yīgūmūcūgū tixīgū, erū woetama wūxitama i duūxūgū tixīgū. ⁶ Rū wūxichigū i yixema, rū Tupana tūxna nanaxā i tórū cuèx i nūma nanaxwèxexū na tūxū nangēmaxū. Rū tanaxwèxe i meāma nagu taxī i ngēma cuèx i Tupana tūxna āxū. Rū ngēxguma tūxna naxāāgu i tórū cuèx na norū orearū urūū ixīgūxūcèx, rū name nixī i ngēma ō i tūxū ngēxmaxūmaā tanaxū i ngēma puracū. ⁷ Rū ngēxguma tūxna naxāāgu i tórū cuèx na togūxū rūngūxēēgūxūcèx, rū name nixī i meāma tanaxū i ngēma. Rū ngēxguma texēna naxāāgu i tūmaārū cuèx na togūxū tangūxēxūcèx, rū name nixī i meāma tanaxū i ngēma. ⁸ Rū yixema nūxū cuāxe na Tupanaārū oremaā togūxū tataāēxēxū, rū name nixī i meāma tanaxū i ngēma. Rū yixema nūxū cuāxe na togūmaā tangauxū i tūmaārū ngēmaxū, rū name nixī i tūmaārū ngūchaūmaā tanaxū i ngēma. Rū yixema āēxgacū ixīxē rū name nixī i meāma tayanguxēē i ngēma puracū. Rū yixema nūxū cuāxe na togū tūxū ngechaūtūmūūgūxū, rū name nixī i taāēacūma tanaxū i ngēma.

**Ñuxācū nanaxwèxe na namaxēxū i
duūxūgū i Cristuaxū yaxōgūxū**

⁹ Rū name nixī i aixcūma meāma pegū pengechaūgū i wūxichigū. ¿Rū nūxū pexo i guxūma i tacū i chixexū ixīxū! ¿Rū nagu pexī i ngēma aixcūma mexū ixīxū! ¹⁰ Rū name nixī i wūxichigū pegū pengechaūgū, ñoma pegūeneēxūchixū pengechaūxūrūū. Rū name nixī i naxcèx pedaugū na

ñuxācū peeneēgūxū petaxēēxū rū ñuxācū pegū perūngūxēēxū. ¹¹ Rū tama name i cuxo ega tacū rū puracū cuxū namuxgu ya tōrū Cori. Natūrū name nixī i curū ngūchaūmaā cunaxū i norū puracū. ¹² Rū name nixī i petaāēgū erū ipenanguxēē na Tupanaxūtawa pengugūxū. Rū ngēxguma tacū rū ngūxū pexū ngupetūgu, rū name nixī i yaxna namaā pexīnūē. ¡Rū tama name i nūxū perūchaue na peyumūxēgūxū! ¹³ Rū ngēxguma nūxū pedēuxgu na tacū nūxū taxuxū i ngēma togū i yaxōgūxū, rū name nixī i nūxū perūngūxēē. ¡Rū meā penayaxu i ngēma duūxūgū i pexūtāgu naxīānexū! ¹⁴ Rū ngēxguma chi texē chixri pemaā ūpetūgu, rū name nixī i tūmacēx peyumūxēgū na meā tūxū naxūpetūxūcēx. Rū ngēmaācū name nixī i Tupanana tūmacēx peca na tūxū nangūxēēxūcēx rū tama tūxū napoxcūxūcēx. ¹⁵ ¡Rū wūxigu tūmamaā petaāēgū ya yīxema taāēgūxe! ¡Rū wūxigu tūmamaā pexauxe ya yīxema ngechaūgūxe rū auxexe! ¹⁶ ¡Rū meā pegū pengechaūgū i wūxichigū! ¡Rū tama pegū picuēxūūgū! ¡Rū namaā pegū pewūxiguxēē i ngema tama nūgū icuēxūūgūxū! ¡Rū tama pegūgu perūxīnūē na togūarū yexera nūxū cuēxūchigūxū na pixīgūxū! ¹⁷ Rū ngēxguma texē chixexū pemaā ūxgux, ¡rū tāūtāma chixexūmaā pexūtānū! Natūrū name nixī i naxcēx pedau na mexū pexūxū i guxū i duūxūgūpēxewa. ¹⁸ ¡Rū naxcēx pedau na guxūma i duūxūgūmaā meā pemaxēxū rū namaā na iperūngūxmūxūcēx i guxūguma! ¹⁹ Pa Chaueneēgū ya Pexū Changechaūgūxe, tama name i pegūtāma pexūtānū ega texē tacū rū chixexū pemaā ūxgu. Natūrū name nixī i Tupanamēxēgu penaxū i ngēma na nūma napoxcuāxūcēx. Erū Tūpanaārū ore i ūmatūxūwa rū ñanagūrū:

“Rū choxmēxwa nangēxma na duūxūgūxū chapoxcuxū i norū chixexūcēx. Rū choma tá nūxū chanaxūtānū i ngēma duūxū i chixexū ūxū”,

ñanagūrū ya tōrū Cori. ²⁰ Rū ngēxguma tacū rū chixexū cumaā naxūxgu i togū, rū tama name i chixexūmaā cunataeguxēē. Natūrū name nixī i nāgu quixū i Tūpanaārū ore i ñaxū,

“Rū ngēxguma curū uwanū taiyēxgu, ¡rū nachibūxēē! Rū ngēxguma yaṭawaxgu, ¡rū naxaxexēē! Erū ngēxguma ngēmaācū cunaxūxgu, rū poraācū tá cunaxānexēē”,

ñaxū. ²¹ Rū ngēxguma togū chixexū cumaā ūxgux, rū name nixī i cuxuāē na tama chixexūgu cunguxūcēx. Rū name nixī na mexū cuxūxū namaā i ngēma duūxū. Rū ngēmaācū tá icuyanaxoxēē i ngēma chixexū i cumaā naxūxchaūxū.

13 Rū name nixī i guxūma i duūxūgū rū meā nōrū āēxgacūga naxīnūē. Erū Tūpana nixī ya nūxū unetacū i guxūma i āēxgacūgū. Erū nataxuma i āēxgacū i tama Tūpana ingucuchixēēxū. ² Rū ngēmacēx, texē ya tama tūmaārū āēxgacūga īnūchaūxē, rū Tūpanaga nixī i tama taxīnūxū. Rū yīxema tama naga īnūēchaūxē, rū tá tapoxcue. ³ Erū ngēma āēxgacūgū rū tama ngēma mexū ūgūxūārū poxcuruū nixī, natūrū ngēma chixexū ūgūxūārū poxcuruū nixī. Rū ngēxguma cunaxwēxegu na tama nūxū cumuūxū i wūxi i āēxgacū, rū name nixī i meā cumaxū. Rū nūma i āēxgacū rū tá cumaā nataāē. ⁴ Erū nūma i āēxgacū rū Tūpanaārū ngūxēērū nixī rū ngēmacēx nanamu na cuxū nangūxēēxūcēx. Natūrū ngēxguma chixri cumaūxgu, rū ngēxguma tá waxi nixī i nūxū cumuūxū. Erū nūma i āēxgacū rū tama natūcēxma nixī na nūxū nangēxmaxū i pora na cuxū napoxcuxū. Erū woetāma Tūpana nanamu na napoxcuāxūcēx i ngēma duūxū i chixri maxūxū. ⁵ Rū ngē-

macèx name nixī i naga cuxīnū i curū āēxgacūgū. Rū tama ngēma poxcuxū na cumuūxūcèxicatama nixī i namexū na naga cuxīnūxū, natūrū name nixī i naga cuxīnū erū marū nūxū cucuèx na namexū i ngēma. ⁶Rū ngēmacèx name nixī i meā nūxū penaxūtanū i ngēma dīeru i perū āēxgacūgūcèx ixīxū i ngēma nūmagū nagu naxunetaxūēxpūx na nūxū penaxūtanūxūcèx. Erū ngēma āēxgacūgū rū Tupanaāxū nixī i napuracūexū i ngēxguma naxūāgu i ngēma puracū na pemaā inacūāxū. ⁷Rū wūxi-chigū i ngēma āēxgacūgū, rū name nixī i nūxna penaxā i ngēma nūxna ūxū. ¡Rū nūxū penaxūtanū i ngēma dīeru i perū āēxgacūgū nagu unetaxūēxpūx na nūxū penaxūtanūxū! ¡Rū penaxūx i ngēma tāneārū puracū i perū āēxgacūgū pexū muxū na penaxūxūcèx! ¡Rū nūxū pengechaūgū rū naga pexīnūē i ngēma perū āēxgacūgū! Erū ngēmaācū nixī i namexū na penaxūxū. ⁸Rū tama name i texéaxū tacū pengetanū. Natūrū nangēxma i wūxitama i ngetanū i taguma tūxū ingutanūxū. Rū ngēma nixī na yigū ingechaūgūxū. Rū ngēmacèx ya yīxema aixcūma tūmamūcūxū ngechaūxē rū marū tayan-guxēē i guxūma i ngēma Tupana tūxū muxū. ⁹Rū nānagūrū i Tupanaārū mugū: “¡Rū tāūtāma naī i ngemaā icupe! ¡Rū tāūtāma cumāēta! ¡Rū tāūtāma cungīx! ¡Rū tāūtāma toguāxārū ngēmaxū cuxū nangūchaū!”

nānagūrū. Natūrū ngēma mugū rū guxūma i togū i Tupanaārū mugūmaā rū wūxigu nanu nagu i norū ore i nāxū: “¡Rū nūxū nangechaū i cumūcū na cugū-tama cungechaūxūrū!” nāxū. ¹⁰Rū yīxema tūmamūcūxū ngechaūxē, rū taxuūma i chixexū namaā taxū. Rū ngēmacèx i ngēxguma tamūcūxū ingechaūgu, rū aixcūma tayanguxēē i Tupanaārū mugū. ¹¹Rū name nixī i tanaxū i guxūma i ngēma,

erū nōmaūciū rū nangēxma i muxūma i guxchaxūgū. Rū name nixī i pegū ípemexēē rū paxa penaxū i tórū Coriarū puracū. Erū nūxma rū noxri yaxōgūguarū yexera ningaicamachigū i ngēma ngunexū i nagu tá taxcèx nataeguxū ya tórū Cori. ¹²Rū woo na naporaxū i Chataná i nōma i naānewa i nūxmax, natūrū paxa tá nagux i ngēma, rū paxa tá ínangu ya Cristu na nūgūxūtawa tūxū nagagūxūcèx. Rū ngēmacèx name nixī i nūxū tarūxoe i guxūma i chixexū ixūgūxū. Rū nūxma na nūxū icuāxū i Tupanaārū ore, ¡rū ngīxā yigūna tadaugū na tama nagu iyixūcèx i tacū rū chixexūgū! ¡Rū ngīxā meā tamaxē na ngēmaācū nūxū ruyexeragūxūcèx i guxūma i chixexū! ¹³¡Rū ngīxā mexū taxūgū rū meā tamaxē! Erū aixcūma Cristuarū duūxūgū tixīgū, rū tanaxwèxe i nūma nanaxwèxexūācūma tamaxē. Rū tama name na ingāxēxū rū na naxūgūxū i petagū i chixexū i duūxūgū nawa āūgatanūxū. Rū tama name i tingēāēmare rū éxna to i chixexū taxūgū, rū bai na yigū ichoxūgagūxū, rū bai i togūchi ixaīexū naxcèx i norū ngēmaxūgū. ¹⁴Natūrū name nixī i nacūmagu pexī ya tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristu, rū nūxna naxcèx peca na pexū nangūxēxūcèx na meā naxcèx pemaxēxūcèx. Rū tama name i naxcèx pedaugū na nūxācū pexeneārū ngūchaū na pexūgūxū.

Tama name i nūxū quixu i cueneē i yaxōxū

14 Rū ngēxguma petanūgu naxāxchaūgu i wūxi i peeneē i tama perūū meā Tupanaārū orexū cuāxū, rū name nixī i meā penayaxu. Natūrū tama name i namaā pegū pechoxūga naxcèx i nacūmagū i nagu yaxūxū i Tupanapéxewa. ²Rū dūcax, nangēxma i nūxre i taeneēgū i nagu rūxīnūēxū na namexū

na guxūraūxū i ōna nangōxgūxū. Natürü nangēxma i togü i taeneēgü i tama aixcūma meā Tupanaārü orexū cuēxgūxū i tama namachi ngōxgūchaūxū. Rü nümagü nüxū nacuēxgūgu rü Tupanapēxewa nachuxu na tacü rü namachi nangōxgūxū, rü ngēmacèx nixī i nabü rü orixgūxicatama nangōxgūxū. ³Rü ngēxguma tangēxmagu ya texé ya namachi ngóxē, rü tama name i nüxū taxoox i ngēma togü i duūxūgü i tama namachi ngōxgūxū. Rü ngēxgumarüü ta ya yíxema tama namachi ngóxē, rü tama name na nüxū tixuxū i ngēma duūxūgü i namachi ngōxgūxū, erü nümagü rü ta Tupanaārü duūxūgü nixīgü. ⁴¿Rü texé quixī i cuma rü ngēmacèx nüxū quixu i to i coriarü duūxūgü? Rü dücax, pemaā nüxū chixu rü ngēma norü cori tá nixī i nangugūxū rü ngoxi mexū naxūx i ngēma norü duūxū, rü éxna tama. Rü ngēma duūxū rü Tupanapēxewa rü tá name, erü nüma ya tórü Cori ya Cristu rü nüxū nangēxma i pora na nügücèx namexēēaxū i ngēma duūxū. ⁵Rü dücax, nangēxma i ñuxre i duūxūgü i nagu rüxīnūēxū na ngūxchigaarü ngunexū rü togü i ngunexūārü yexera namexū na nagu Tupanaxū yacuēxūügūxū. Rü nangēxma i togü i duūxūgü i nagu rüxīnūēxū na guxūma i ngunexūgü rü nawūxīgūxū i Tupanapēxewa. Natürü wūxichigü i yixema rü tanaxwēxe i meā taāēwa nüxū tacuèx na aixcūma Tupanapēxewa namexū i ngēma taxūxū rü tixōxū. ⁶Rü yíxema duūxē ya tacü rü ngunexū Tupanacèx íxūxichixe, rü ngēmaācü tanaxū na ngēma ngunexūgu tórü Corixū ticuēxūüxūcèx. Rü yíxema namachi ngóxē, rü ngēmaācü tanangōx na tórü Corixū ticuēxūüxūcèx, rü Tupanana moxē taxā naxcèx i ngēma tangóxū. Rü yíxema tama namachi ngóxē, rü ngēmaācü tanaxū na tórü Corixū ticuēxūüxūcèx, rü tüma rü ta Tupanana moxē taxā naxcèx i ngēma

nabü i tangóxū. ⁷Rü ñuxma na ñoma i naānewa imaxēxū, rü taxúema tügücèx-tama tamaxū rü éxna tügücèxtama tayu. ⁸Erü ñuxma na imaxēxū, rü tórü Coriarü ngúchaū na ixügüxūcèx nixī i imaxēxū. Rü ngēxguma iyuegu, rü ngēma rü ta tórü Coriméxēwa nangēxma. Rü ngēmaācü nüxū tadau rü woo imaxēgu rü éxna woo iyuegu, rü tórü Coriarü duūxūgü tixīgü, rü naméxwa tangēxmagü. ⁹Rü yemacèx nixī ga nayuxū ga Cristu rü wenaxārü namaxūxū na tümaārü Cori yīxūcèx ga guxāma ga guxema yaxōgūxe ga marü yuexe rü guxāma ya yíxema yaxōgūxe ya ñuxma rü ta maxēx. ¹⁰Rü ngēmacèx Pa Chaueneēx, ¿rü tüxcüü i nüxū quixuxū i cueneē i yaxōxū? Rü cumax, Pa To i Chaueneēx, ¿rü tüxcüü i nüxū cuxoxū i cueneē? Erü guxātama i yixema rü Tupanapēxewa tá tangugü na nüma tüxū nangugūxūcèx rü ngoxi ime rü éxna tama. ¹¹Erü Tupanaārü ore i umatūxūwa rü ñanagürü ya tórü Cori:

“Ngēma aixcūma na chamaxūxūrūü tá ta nixī i aixcūma guxūtama i duūxūgü chopéxegu caxápiūxūgūxū, rü guxūtama choxū icuēxūügūxū”, ñanagürü. ¹²Rü ngēmaācü nüxū tacuèx na wūxichigü i yixema rü aixcūma tá Tupanapēxewa na ingugūxū na namaā nüxū ixūxūcèx na ñuxācü imaxēxū rü tacü na ixūxū.

Tama name i chixexūgu cunanguxēē i cueneē i yaxōxū

¹³Rü ngēmacèx nixī, Pa Chaueneēgūx, i tama namexū na tamücügūxū ixuechaū. Natürü narümemaē nixī i nüxū perüxoe i guxūma i tacü i peeneēgūxū pecadugu yixēēxū rü éxna norü ōxū chixexēēxū. ¹⁴Choma nüxū chacuèx rü nataxuma i ōna i Tupanapēxewa chixexū. Rü aixcūmaxūchi nüxū chacuèx i ngēma erü tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü duūxū chixī, rü nüma

choxū nūxū nacuèxēē i ngēma. Natürü ngēxguma chi texé nagu rüxīnūgu na tama Tupanapéxewa namexū i ʔacü rü ōna na tangóxū, rü name nixī i nox-tacüma tama na tanangóxū ega nagu tarüxīnūgu na tama namexū i ngēma. ¹⁵ Rü ngēxguma ngēma cungóxūcèx tü-maāēwa cunanguxēēgu ya cueneē, rü cuma nūxū chixu rü tama aixcüma tüxū cungechaū. Rü tama name i ngēma cungóxūgagu chixexūgu tüxū cunguxēē rü tüxū icuyarūtauxēē ya yíxema cueneē ya Cristu tümacèx yuxe. ¹⁶ Rü ngē-macèx, woo cuxcèx namexgu i ngēma cuxūxū, natürü tama name na cunaxü-maxū ega ngēmacèx togü tá cuxū ixuxgu na pecadu yīxū i ngēma cuxūxū. ¹⁷ Rü ngēma Tupanapéxewa na imexūcèx rü tama ʔacü rü ōna na ingóxū rü éxna ʔacü rü axexū na ixaxūxūgagu nixī. Natürü napéxewa na imexūcèx rü tanaxwèxe i Naāē i Üünexūārü ngūxēēmaā meā tayanguxēē i ngēma Tupana naxwèxexū rü yigümaā itarüngüxmüē rü aixcüma tataāēgü napéxewa ya Tupana. ¹⁸ Rü yíx-ema ngēmaācü Cristucèx maxūxē, rü Tu-pana rü tümamaā nataāē, rü guxūma i duūxūgü rü ta tümamaā nataāēgü. ¹⁹ Rü ngēmacèx, ʔngīxā naxcèx tadaugü i guxūma i nacüma i mexū i yigümaā tüxū rüngüxmüēxēēxū! ʔRü ngīxā yigü tarüngūxēē na yexeraācü iyaexūcèx i tórü ōwa rü Tupanaārü orewa! ²⁰ Rü tama name i ʔacü rü ōna na cungóxū-gagu icuyanax-oxēē i Tupanaārü pu-racü i cueneēārü maxūwa. Rü aixcüma nixī i guxūma i ōnagü i namexū i Tupanapéxewa. Natürü wüxi i chixexū nixī ega ngēma ōna i ingóxūgagu chix-exūgu nayixēēgu i taeneēgü. ²¹ Rü ngē-macèx tama name i cunangōx i na-machi, rü éxna cuyaxaxū ya binu, rü éxna cunaxū i ʔacü i to, ega ngēma-gagu chixexūgu cunanguxēēgu i cueneē i yaxōxū. ²² Rü ngēxguma cuma nagu curüxīnūgu na namexū na cunangóxū i

ngēxūrüüxūmare i ōna, rü Tupanapéx-ewa rü name nixī i cuxicatama nūxū cucuèx i ngēma. Rü tataāē ya yíxema tümaāēwa nūxū cuāxe na Tupanapéx-ewa namexū i ngēma taxūxū. ²³ Natürü ngēxguma wüxie nagu rüxīnūgu na tama namexū i Tupanapéxewa na ʔacü rü ōna na tangóxū, rü pemaā nūxū chixu rü chixexū taxū ega tanangōxo-magu, erü tümaāēwa nagu tarüxīnū na tama aixcüma namexū i ngēma taxūxū. Rü guxūma i ngēma tümaāēwa nagu tarüxīnūxū na nachixexū rü aixcüma pecadu taxū ega tanaxüamagu.

Name nixī i cumücüxū cutaāxēxēē

15 Rü yixema na iporaexū i tórü ōwa, rü name nixī i nūxū tarüngūxēē i ngēma tamüçügü i turaexū i norü ōwa. Rü tama name i yigügucicatama tarüxīnūē rü tóxrüçëxicatama tadaugü. ² Natürü wüxichigü i yixema rü name nixī i taeneēāxū tanangūchaūxēē na ngēmaācü nūxū rüngūxēēxūcèx na yexeraācü yaxōoxūcèx. ³ Yerü woo ga Cristu rü tama noxrütama ngūchaū naxū. Natürü nayanguxēē ga yema Tupanaārü ore ga ñaxū: “Pa Chaunatüx, rü ngēma duūxūgü i cuma guxchigagüxū, rü chomaā nixī i naguxchigagüxū”, ñaxū. ⁴ Rü guxūma ga yema nuxcüma ümatixū ga Tupanaārü orewa, rü naxü-matü na tüxū nanguxēēxūcèx na taguma nūxū rüxoexū ega woo ʔacü rü guxchaxū tüxū üpetügu. Rü yema Tupanaārü ore rü naxümatü na tüxū nataāēxēēxūcèx rü tüxū nūxū nacuèxēēxūcèx na aix-cüma Tupanaārü ixīgüxū. ⁵ Rü Tupana nixī ya tüxū rüngūxēēcü na yaxna namaā ixīnūēxūcèx i guxūma i guxchaxūgü. Rü nüma nixī i tüxū nataāēxēēxū. Rü chanaxwae i nüma ya Tupana pexū narüngūxēē na aixcüma ngēma Cristu pexū naxwaexūācüma pemaxēxū. ⁶ Rü

chanaxwèxe na ngēmaācü pemaxēxū na guxāma i pema rü wüxigu nüxū picuèxūügüxücèx ya Tupana ya Nanatü ya tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu.

**Duüxügü i tama Yudüfügü
ixīgüxūmaā nüxū nixu i ore i mexū**

⁷Rü ngēmacèx, yema Cristu pexū na dexürüü rü name nixi i wüxichigü meā pegü peyaxu na ngēmaācü Tupanaxū yacuèxüügüxücèx i duüxügü. ⁸Rü pemaā nüxū chixu rü Cristu nūma naxū na Yudüfügüxū yanangüxēxücèx, na yemaācü yanguxēēaxücèx ga yema uneta ga nuxcümaügüxū ga tórü oxigümaā nüxū yaxuxū ga Tupana. Rü yemaācü ga Cristu rü tüxū nüxū nadauxēē na aixcümacü na yīxū ya Tupana rü aixcüma yanguxēēaxū i ngēma norü uneta. ⁹Rü yexgumarüü ta ga Cristu rü nūma naxū naxcèx i ngēma duüxügü i tama Yudüfügü ixīgüxū na nūmagü rü ta Tupanaxū yacuèxüügüxücèx naxcèx na poraācü Tupanaāxū nangechaütümüügüxū. Rü yemachiga nixi ga yema Tupanaärü ore ga Dabí ümatüxū ga ñaxū:

“Rü ngēmacèx guxū i nachüüānecüāx i duüxügüpéxewa tá cuxū chicuèxüü. Rü tá chorü wiyawa cuxū chataxēē”,
ñaxū. ¹⁰Rü toxnamana i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Pa Duüxügü i Tama Yudüfügü Ixīgüxū, rü name nixi i pema rü wüxigu chorü duüxügü i Yudüfügümaā petaāēgü”,

ñanagürü. ¹¹Rü toxnamana, rü ñanagürü ta:

“Pa Duüxügü i Tama Yudüfügü Ixīgüxū, rü name nixi i nüxū picuèxüügü ya tórü Cori. Rü Pa Guxūma i Nachüüānecüāx i Duüxügüx, rü name nixi i penataxēē”,

ñanagürü. ¹²Rü Ichaxía rü ta nanaxümatü rü ñanagürü:

“Rü Dabí nanatü ya Ichaíwa tá ne naxū i wüxi i nataa i tá Cristu ixixū. Rü nūma tá nixi i norü āēxgacü yīxū i guxūma i ngēma duüxügü i tama Yudüfügü ixīgüxū. Rü ngēma duüxügü rü tá aixcüma nüxū nayaxögü rü tá ñanan-guxēēgü na yimagagu Tupana nüxū rüngüxēēgüxū”,

ñanagürü. ¹³Rü ñuxma i pema na nüxū peyaxögüxū rü chanaxwèxe i poraācü pexū nataāēxēē ya yima Tupana ya pexū rüngüxēēcü na meā Cristuxū ípenanguxēēgüxücèx. Rü ngēmaācü i Tupanaāē i Üünexū rü tá pexū naporaēēē na yexeraācü Cristuxū ípenanguxēēgüxücèx.

¹⁴Pa Chaueneēgüx, meāma nüxū chacuèx na guxū i duüxügümaā pemecümaxū, rü aixcüma Tupanaxū na pecuáxū, rü aixcüma meāma pegü pixucuxēgüxū. ¹⁵Natürü

ñāā poperawa rü meāma pexcèx chanaxümatü i ñuxre i Tupanaärü ucuxēgü, erü tama chanaxwèxe i nüxū ipeyarüngümaē. Rü tama chamuü na pexcèx chanaxümatüxū i ngēmachiga yerü Tupana nixi ga choxū mucü na pemaā nüxū chixuxücèx. ¹⁶Rü nūma nixi ga choxū namuxū na Ngechuchu ya Cristuarü puracü chaxüxücèx i natanüwa i ngēma duüxügü i tama Yudüfügü ixīgüxū. Rü ngēma puracü ga nawa choxū namuxū nixi na ngēma duüxügümaā nüxū chixuxū i ore i mexū na Tupanaxütawa chanagagüxücèx,

na wüxi i āmare i Tupana namaā taāxū i ngēma duüxügü i Naāē i Üünexū imexēēgüxū. ¹⁷Rü ñuxma na Ngechuchu ya Cristuarü duüxū na chiixū, rü ngēmacèx chataāē namaā i ngēma puracü i Tupanaāxū chaxüxū. ¹⁸⁻¹⁹Rü ñuxma rü yema Cristu chorü maxüwa üxüchigaxüxücatama nixi i chixuxū. Rü nūma nixi ga choxū nangüxēēxū na Tupanaxütawa

chanagaxūcèx ga yema duūxūgū i tama Yudfugū ixīgūxū, na nūmagū rū ta Tupanaga naxīniūxūcèx. Rū yemaācū chorū oremaā, rū chorū puracūmaā, rū cuèxruūgū ga taxū ga Tupana ūxūmaā, rū Naāē i Ūinexūārū poramaā Tupanaxūtawa chanagagū ga yema duūxūgū. Rū yemaācū Yerucharēūwa rū guxūwama nūxmata Ilfricuarū naānawa meāma chayanguxēē na nūxū chixuxū ga yema ore i tūxū maxēxēēxū i Cristuchiga. ²⁰ Rū yemaācū chapuracū na nūxū chixuxūcèx ga Tupanaārū ore i mexū ga ngextá taguma nūxgu Cristuchigaxū inaxīniūxūwa ga duūxūgū. Yerū tama chanaxwèxe ga marū togū nūxū íxuxūwa rū duūxūgū marū nūxū ícuáxūwa nūxū na chixuxū ga yema ore. ²¹ Rū yemachiga nixī ga Tupanaārū ore ga Ichaxía ūmatūxū ga nāxū:

“Rū yíxema taguma Cristuchigaxū cuèxgūxe, rū taguma nachigaxū inūxē, rū tá nūxū tacuèxgū i nachiga”, nāxū.

Pauru rū Dumawa naxūchaū

²² Rū yema toxnamana na chapuracūxūcèx nixī ga taxucūriūwa petanūwa chaxūxū woo muēxpūxcūnachirēx yēma chaxūchaū. ²³ Natūriū nūxma na marū chanaguxēēxū i ngēma puracū i toxnamana, rū nagu charūxīnū na petanūwa chaxūxū. Yerū nūxgumamatama nixī ga nagu charūxīniūchaxū na petanūwa chaxūxchaūxū. ²⁴ Rū ngēxguma Españawa chaxūxgu, rū nagu charūxīnū na woe pexūtagu íchidaxū. Rū nagu charūxīnū na nūxre i ngunexū ngēxma petanūgu charūxūxū. Rū wūxi i chorū taāē tá nixī i ngēma. Rū ngēmawena rū chanaxwèxe i choxū perūngūxēē na Españawa chaxūxūcèx. ²⁵ Natūriū i nūxma rū Yerucharēūwa tá chaxū, na

ngema chanangexūcèx i nūxre i dīeru naxcèx i taeneēgū i ngema ngēxmagūxū. ²⁶ Erū ngēma taeneēgū i yaxōgūxū i Machedóniāānawa rū Acayaanewa ngēxmagūxū, rū norū ngúchaūmaā nagu narūxīnūē na ngīxū nanutaquēxegūxū i nūxre i dīeru na ngēmaācū nūxū nangūxēēgūxūcèx i taeneēgū i nūxū natakuxū i Yerucharēūwa ngēxmagūxū. ²⁷ Rū ngēma taeneēgū i Machedóniācūāx rū Acayacūāx rū norū me nixī na ngēmaācū naxīgūāxū. Rū ngēma duūxūgū rū aixcūma nūxū nangēxma i norū ngetanū i taeneēgū i Yudfugūtanūwa. Erū ngēma taeneēgū i Yudfugūgagu nixī i ngēma togū i duūxūgūtanūwa nanguxū i Tupanaārū ore. Rū nūxma rū name nixī i ngēma togū i duūxūgū rū norū ngēmāxūmaā taeneēgū i Yudfugū i yaxōgūxūxū narūngūxēēgū. ²⁸ Rū ngēxguma chanaguxēēgu i ngēma puracū, rū ngēxguma taeneēgū i Yudfugūna marū ngīxū chaxāxgu i ngēma dīeru, rū Españawa tá chaxū. Rū ngēxguma ngema chaxūxgu, rū tá woe pexūtagu íchidau. ²⁹ Rū nūxū chacuèx rū ngēxguma petanūwa changuxgu, rū wūxigu tá tataāēgū, erū nūma ya Cristu tá tūxū nataāēxēē i ngēxguma ngēmaācū wūxiwa ingēxmagūgu. ³⁰ Pa Chaueneēgūx, tōrū Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu, rū ngēma na Naāēārū ngūxēēmaā choxū pengechaūxūgagu pexū chacèxū na Tupanana chauxcèx peçaxū i perū yumūxēwa. Rū ngēmaācū tá choxū perūngūxēē nawa i nāā puracū i Tupana choxna āxū. ³¹ Rū Tupanana peça na choxū inapoxūxūcèx nūxna i ngēma Yudfugū i Yudéaanewa ngēxmagūxū i tama yaxōgūxū! Rū nūxna peça naxcèx i ngēma taeneēgū i yaxōgūxū i Yerucharēūwa ngēxmagūxū, na taāēācūma nayauxgūāxūcèx i ngēma dīeru i ngema naxcèx changexū! ³² Rū ngēmaācū ngēxguma

Tupana naxwèxegu, rü taãëäcūma petaniūwa tá changu, na wüxigu pemaã chataãëxücèx. ³³Rü chanaxwèxe na pemaã inaxáúxü ya Tupana ya tüxü taãëxëécü. Rü ngëmaäcü yïi.

**Pauru rü nüxü narümoxë ga yema
duüxügü ga yaxögüxü ga
Dumawa yexmagüxü**

16 Rü ñuxma na petaniūwa naxüxchaüxü i taeyèx i Febe, rü pemaã ngixü chixu rü wüxi i taeyèx i mecü iyixi. Erü ngïma rü nüxü irüngüxëë i ngëma yaxögüxü i Chëcréaarü iānëwa ngëxmagüxü. ²Rü chanaxwèxe i meã ngixü peyaxu, naëgagu ya tóru Cori ya Ngechuchu, erü ngëma nixi i mexü na penaxüxü namaã i guxüma i yaxögüxü. Rü chanaxwèxe i guxüma i taçü i ngixü taxuxüwa rü ngixü perüngüxëë, erü ngïma rü poraäcü togüxü irüngüxëë, rü choxü rü ta irüngüxëë. ³Rü nüxü perümoxëgü i Prisila rü Aquiru! Rü nümagü rü chomüçügü nixigü i Ngechuchu ya Cristuarü puracüwa. ⁴Rü nümagü rü äücümäxüwa nichocu na chauëtüwa nachogüëxücèx, na tama chayuxücèx ga chomax. Rü ngëmacèx moxë nüxna chaxã. Rü tama chaxicatama moxë naxcèx nüxna chaxã, natürü moxë nüxna naxägü ta i guxüma i taeneëgü i yaxögüxü i tama Yudfugü ixigüxü. ⁵Rü nüxü perümoxëgü ta i guxüma i taeneëgü i Aquirupatawa ngutaquëxëgüxü! ;Rü ngëxgumarüü ta nüxü perümoxëgü ya chomüçü ya nüxü changechaücü ya Epenétu! Rü nüma nixi ga nüxira Cristuaxü yaxöoxü ga Áchiaanëwa. ⁶Rü ngixü perümoxëgü i María ga poraäcü petaniūwa Tupanaäxü puracüçü! ⁷Rü nüxü perümoxëgü i chautanüxügü i Aüdrünicu rü Yüniã ga wüxigu chomaã poxcuexü! Rü nümagü nixi i yatügü i aixcüma Tupana imugüxü i guxüma i yaxögüxü nüxü

ngechaügüxü. Rü nümagü rü nüxira chauxüpa Cristuaxü nayaxögü. ⁸Rü nüxü perümoxëgü ya Aüpriātu ya chomüçü ya nüxü changechaücü ya chauxrüü tóru Coriaxü yaxöcü! ⁹Rü nüxü perümoxëgü ya Urubánu ya tomüçü ixicü i Cristuarü puracüwa! ;Rü ngëxgumarüü ta nüxü perümoxëgü ya Estaqui ya nüxü changechaücü! ¹⁰Rü nüxü perümoxëgü ya Apere ya aixcüma tüxü nüxü dauxëécü na ñuxäcü Cristuaxü yaxöoxü! ;Rü ngëxgumarüü ta nüxü perümoxëgü i Aritüburutanüxügü! ¹¹Rü nüxü perümoxëgü i chautanüxü i Erudíu! ;Rü ngëxgumarüü ta nüxü perümoxëgü i Narsichutanüxü i tóru Coriaxü yaxögüxü! ¹²Rü ngixü perümoxëgü i Trifena rü Trifocha! Rü ngïmagü rü tóru Coriaxü ipuracüe. ;Rü ngëxgumarüü ta ngixü perümoxëgü i taeyèx i Péchida i ngixü ingechaügüçü! Rü ngïma rü marü poraäcü tóru Coriaxü ipuracü. ¹³Rü nüxü perümoxëgü ya Rufu ya aixcüma meã tóru Coriaxü yaxöcü! ;Rü ngëxgumarüü ta ngixü perümoxëgü i naë ga chauerüü chomaã ixicü! ¹⁴Rü nüxü perümoxëgü i Achícritu, rü Peregúte, rü Erme, rü Patroba, rü Erma, rü guxüma i togü i taeneëgü i natanüwa ngëxmagüxü! ¹⁵Rü nüxü perümoxëgü ta i Firóru, rü Yúria, rü Neréu, rü naeyèx, rü Oripa, rü guxüma i togü i taeneëgü i yaxögüxü i natanüwa ngëxmagüxü! ¹⁶Rü chanaxwèxe i pegü pengechaügüäcüma pegü perümoxëgü i wüxichigü. Rü guxüma i ngëma yaxögüxü i toxnamana ngëxmagüxü, rü pexü narümoxëgü. ¹⁷Pa Chaueneëgüx, pexü chacèxü na pegüna pedaugüxücèx nüxna i ngëma duüxügü i pexü itoyechaüxü rü chixëxügu pexü yixëëgüchaüxü. Erü ngëma duüxügüarü nguxëëtae rü tama namaã nawüxigu i ngëma nguxëëtae ga noxri peyaxügüxü ga yexguma noxri peyaxögügu. Rü name nixi i noxtacüma

nūxna pixīgachi i ngēma duūxūgū rü tama natanūgu pexāgū. ¹⁸ Erü ngēma duūxūgū rü tama tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü ngúchaū naxūgū, natürü noxrütama ngúchaū nixī i naxūgūxū. Rū ore i tauxchaxūgūmaā nayaxucuxēgū i duūxūgū, rü ngēmaācū nanawomūxēēgū i ngēma duūxūgū i tama meā nūxū cuēxgūxū. ¹⁹ Rū guxūma i duūxūgū nūxū nacuēxgū na aixcūma meā Tupanaga pexinūēxū i pemax. Rū ngēmacēx pemaā chataāē i chomax. Rū chanaxwēxe na meā nūxū pecuáxū i tacū nixī i mexū i Tupanapēxewa na penaxūxūcēx i ngēma. Natürü ngēma Tupanapēxewa chixexū, rü ¡nūxna pixīgachi na tama nagu peyixūcēx! ²⁰ Rū ngēxguma ngēmaācū meā pemaxēgu rü nūma ya Tanatū ya Tupana ya tūxū taāēxēēcū rü tá pexū naporaēxē na aixcūma nūxū perūyexeraxūcēx i Chataná. Rū chanaxwēxe i tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pemaā inarūxāūx rü pexū narūngūxēē. ²¹ Rū pexū narūmoxē ya Timutéu ya chomūcū ixīcū i Tupanaārū puracūwa. Rū ngēxgumarūū ta pexū narūmoxēgū i chautanūxūgū i Dúchiu, rü Yachóū rü Sochípatru. ²² Rū choma i Téchiu na chanaxūmatūxū i ñaā popera, rü choma rü ta pexū charūmoxē naegagu ya tórü Cori. ²³ Rū pexū narūmoxē ta ya Gayu ya napatawa changēxmacū. Rū nūma rü inanaxā ya daa napata na nawa nangutaquéxgūxūcēx i guxūma i yaxōgūxū. Rū ngēxgumarūū ta pexū narūmoxēgū i Eratu i daa ñāneārū dīēruarū dauruū ixīxū, rü taeneē i

Cuartu. ²⁴ Rū chanaxwēxe i tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexū narūngūxēē i guxāma i pemax. Rū ngēmaācū yīi.

Pauru rü Tupanaxū yacuēxūūācūma nanaguxēē i norū popera

²⁵⁻²⁶ ¡Rū ñūxmax, rü ngīxā nūxū ticuēxūūgū ya Tanatū ya Tupana! Rū nūma nūxū nangēxma i pora na pexū naporaēxēxūcēx na meā peyaxōgūamaxūcēx i ngēma norū ore i tūxū maxēxēxū tamaā nūxū ixuxūrūū. Rū ngēma nixī i ore i guxūwama nūxū chixuxū rü namaā changūxēētaexū i Ngechuchu ya Cristuchiga. Rū ngēmatama ore i Cristuchiga rü taxchaxwa naxēxūgu ga noxrīx, natürü i ñūxma ya Tupana rü marū tūxū nūxū nacuēxēē i ngēma. Rū nuxcūma tauta naāne ūxgu rü Tupanaxīcatama nūxū nacuēx ga yema, natürü i ñūxma rü norū orearū uruūgū ūmatūxū ga orewa taxcēx nanangoxēē. Rū ngēma ore rü namaā nawūxigu ga yema ore ga nuxcūma nūxū yaxuxū ga Tupana ya guxūguma maxēchacū. Rū ñūxma ya Tupana rü guxūwama nanamugū i norū orearū uruūgū na guxū i duūxūgūmaā nūxū na yaxugūēxūcēx i ngēma ore i Cristuchiga na nūxū yaxōgūāxūcēx rü naga na naxinūēxūcēx. ²⁷ Rū nūma ya Tupana rü nūxīcatama nixī i Tupana yīxū, rü nūxīcatama nixī i guxūxū nacuáxū. ¡Rū ñūxmax, rü ngīxā guxūguma nūxū ticuēxūūgū, erü Nane ya Ngechuchu ya Cristu rü poraācū tūxū narūngūxēē! Rū ngēmaācū yīi.

Rü nuāma pexna,
Pauru

**NŪXIRAŪXŪ GA POPERA
GA CORÍTIUCŪĀX GA
YAXŌGŪXŪTANŪWA
NAMUXŪ GA PAURU**

**Pauru rü nüxŭ narümoxê ga
yema yaxŏgŭxŭ ga Corítuarŭ
ĩānewa yexmagŭxŭ**

1¹⁻² Pa Chaueneēgŭ i CoríticuĀxgŭx, choma i Pauru nixŭ i Tupana yaxŭ norŭ ngŭchaxŭmaā na Ngechuchu ya Cristu norŭ puracŭiwa choxŭ namuxŭcèx. Rü choma rü namaā i taeneē i Chótene nixŭ i pexŭ tarümŏxègŭxŭ rü pexcèx tanaxŭmatŭxŭ i ñāñ popera. Pa Chaueneēgŭ ya Tupanaārŭ Ixŭgŭxex, pema rü marŭ Tupanapéxewa pixŭtŭine yerŭ Ngechuchu ya Cristu marŭ pexŭ nixŭünexè. Rü Tupana rü marŭ pexŭ nade na norŭ duŭxŭgŭ pixŭgŭxŭcèx wŭxigu namaā i guxŭma i ngēma duŭxŭgŭ i guxŭwama tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristuxŭ icuèxŭgŭxŭ. Rü nüma ya Ngechuchu ya tŏrŭ Cori ixŭcŭ, rü ngēma duŭxŭgŭarŭ Cori ta nixŭ. ³Rü chanaxwèxe ya Tanatŭ ya Tupana rü tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu norŭ ngechaxŭgagu poraäcŭ pexŭ narŭngŭxèe rü pexŭ nataāexèe.

**Tupana tŭxŭ narŭngŭxèe erŭ
Cristuarŭ duŭxŭgŭ tixŭgŭ**

⁴Rü taguma nüxŭ charŭichau na Tupana moxè pexcèx chaxāxŭ. Rü moxè nüxna chaxā naxcèx i ngema ngŭxèe i Ngechuchu ya Cristugagu Tupana pexna āmarexŭ. ⁵Yerŭ Cristugagu Tupana pexna nanamu ga Naāxè i Ūünexŭ na pemaxā inaxāŭxŭcèx. Rü pexna nanaxā ga norŭ ore, rü naétŭ pexŭ nanatauxchaxèe na nüxŭ pecuāxŭcèx na ñuxŭ ñaxŭchiga yixŭxŭ. ⁶Rü yemaäcŭ yexguma nüxŭ pexŭnŭegŭ ga yema ore ga Cristuchiga rü aixcŭma peyaxŏgŭ.

⁷Rü ngēmacèx i ñuxma na ípenanguxèexŭ na wena táxarŭ núma naxŭxŭ ya tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu, rü Tupana pexna nanaxā i taxŭ i cuèx na taxuŭma pexŭ taxuxŭcèx na naxcèx pemaxèxŭ. ⁸Rü ngēmaäcŭ tá pexna nadau ya Tupana ñuxmatáta nagŭ i naāne, rü guxŭgutama pexŭ naporaexèe na aixcŭma peyaxŏgŭamaxŭcèx rü naxcèx pemaxèxŭcèx, na taxuŭma chixexŭmaā pexŭ ixugŭxŭcèx i ngèxguma wenaaxŭrŭ núma naxŭxgu ya tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu. ⁹Rü Tupana rü guxŭguma nayanguxèe i norŭ uneta. Rü nüma nixŭ ga pexŭ nadexŭ na aixcŭma Nane ya tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristumŭcŭgŭ pixŭgŭxŭcèx.

Nŭgŭ nitoye ga yema yaxŏgŭxŭ

¹⁰Pa Chaueneēgŭx, tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu pexŭ chacèxŭ na wŭxigu pegŭmaā perŭxŭnŭexŭ rü tama pegŭ pitoyexŭcèx. Rü name nixŭ i aixcŭma pegŭ pengechaŭgŭ rü aixcŭma wŭxigutama perŭxŭnŭe i peāewa. ¹¹Pa Chaueneēgŭx, pemaā nüxŭ chixu i ngēma ore, yerŭ Croétanŭxŭtanŭiwa nüxŭ chacuāchiga ga pegŭmaā na penuèxŭ, rü tama aixcŭma wŭxigu na perŭxŭnŭexŭ. ¹²Rü pemaā nüxŭ chixu i ngēma erŭ ñuxre i pema rü ñaperŭgŭgŭ:

“Choma rü Pauruwe charŭxŭ”, ñaperŭgŭgŭ. Rü togue rü:

“Choma rü Aporuwe charŭxŭ”, ñaperŭgŭgŭ. Rü togue rü:

“Choma rü Pedruwe charŭxŭ”, ñaperŭgŭgŭ. Rü togue rü:

“Choma rü Cristuwe charŭxŭ”, ñaperŭgŭgŭ. ¹³¿Rü ñuxācŭ nixŭ i ngēma? ¿Pexcèx rü Cristu rü marŭ niyaxye? ¿Éxna pema nüxŭ pecuèxgu rü choma i Pauru chiixŭ ga curuchawa pexcèx chipotaxŭ rü chayuxŭ? ¿Rü éxna pema nüxŭ pecuèxgu rü chauégagu yŭxŭ ga ípebaiŭxŭ? ¹⁴Rü Tupanana

moxē chaxā, yerū taxúema pexū íchabaiūxēē ga pemax. Rū Crispu rū Gayuxicatama nixī ga íchabaiūxēēxū. ¹⁵Rū ngēmacèx taxucūruwa texē tūgū tixu na chauégagu ítabaixū. ¹⁶Rū yemaācū aixcūma íchanabaiūxēē ga Estéfanatanūxūgū ta, natūru chauxcèx rū taxúema ga toge tūxū íchabaiūxēē. ¹⁷Yerū nūma ga Cristu rū tama choxū namu ga duūxūgūxū na íchabaiūxēēxūcèx, natūru choxū namu na duūxūgūmaā nūxū chixuxūcèx i norū ore i mexū i tūxū maxēxēēxū. Rū nanaxwèxe i tauxchaxū i oremaā nūxū chixu i ngēma ore. Erū ngēxguma chi ñoma nūxū cuèxuchixūrū nūxū chixuxgu i ngēma ore, rū ngūriūachi i duūxūgū rū tá chauguama narūxīnūē rū tá nūxū inayarūngūmaē na Cristu yīxū ga tūxū maxēxēēcū ga yexguma curuchagu nayuxgux.

Cristuwa nixī ga Tupana inawéxū ga norū pora rū norū cuèx

¹⁸Rū ngēma ore na ñuxācū tóru pecaducèx curuchagu nayuxū ga Cristu, rū wūxi i natūcèxmamare nixī naxcèx i ngēma duūxūgū i poxcuwa ixū. Natūru yixema na Tupana tūxū maxēxēēxū, rū nūxū tacuèx na ngēma ore rū Tupanaārū pora yīxū. ¹⁹Erū norū ore i ūmatūxūwa rū ñanagūru ga Tupana:

“Rū tá ichayanaxoxēē i guxūma i norū cuèx i ngēma duūxūgū i nūxū cuèxuchigūxū. Rū tá nūxū chaxo i ngēma duūxūgūarū cuèx”, ñanagūru. ²⁰Rū ñuxmax, Pa Chaueneēgūx, ¿Tupanapéxewa rū tačiwa namexū i ngēma duūxūgū i poraācū nūxū cuèxuchixū? ¿Rū tačiwa namexū i ngēma duūxūgū i Moiché ūmatūxū i mugūwa nguxēētaegūxū? ¿Rū tačiwa namexū i ngēma duūxūgū i meā nūxū cuèxgūxū i ñoma i naāneārū cuáchigagu na yadexagūxū? Erū guxūma i ngēma cuèx i duūxūgū

nagu rūxīnūēxū rū Tupanacèx rū taxuwama name. ²¹Natūru nūma ya Tupana ya guxūxūma cuācū, rū tama nanaxwèxe na ñoma i naānecūāx i duūxūgūarū cuāgagu na yīxū i naxūtawa nangugūxū i nūmagū. Natūru nanaxwèxe na ngēma norū ore i mexūgagu na yīxū i namaxēxēēxū i ngēma duūxūgū i yaxōgūxū woo togūcèx rū natūcèxmamare yīxgu i ngēma ore. ²²Ngēma Yudfūgū rū nūxū nadaugūchaū i cuèxruūgū i Tupanaārū poramaā ūxū. Rū ngēma Griégūgū rū naxcèx nadaugū i ñoma i naāneārū cuèx. ²³Natūru ngēma ore i toma nūxū tixuxū, rū Cristu ga curuchawa ipotacūchiga nixī. Rū ngēma ore rū naāēwa nangux i ngēma Yudfūgū. Rū ngēma duūxūgū i tama Yudfūgū ixīgūxūcèx rū wūxi i natūcèxmamare nixī. ²⁴Natūru ngēma duūxūgū i Tupana dexū i Yudfūgū rū éxna tama Yudfūgū ixīgūxū rū ngēma duūxūgūcèx Tupana inanawéx i norū pora rū norū cuèx ga yexguma pecaducèx nayuxgu ga Cristu. ²⁵Rū yema Tupana ūxū ga yexguma nayuxgu ga Cristu rū muxūma i duūxūgūcèx rū wūxi i ngēāēmare nixī. Natūru ngēma Tupana nagu rūxīnūxū rū guxūma i ñoma i naānecūāx i duūxūgūarū cuèxarū yexera nixī. Rū yexguma curuchagu nayuxgu ga Cristu rū muxūma ga duūxūgūcèx rū natura ga Tupana ga yexguma. Natūru yexguma nixī ga inawéāxū ga ñuxācū guxū i duūxūgūarū yexera na naporaxūchixū. ²⁶Pa Chaueneēgūx, name nixī i nagu perūxīnūē na ñuxācū Tupana pexū dexū na norū duūxūgū pixīgūxūcèx. Rū noxretama pixīgū na nūxū pecuèxuchixū ega duūxūgū pexū ngugūgu, rū noxretama pixīgū na āēxgacūgū pixīgūxū, rū noxretama pixīgū i ngēma itaarū dīerūāxūtanūxū pixīgūxū. Natūru woo ngēma na pixīgūgu rū Tupana rū pexū nade

na norū duūxūgū pixīgūxūcēx. ²⁷Rū Tupana nanade ga yema duūxūgū ga togū ga duūxūgū nūxū ixuxgu rū taxuūma icuáxū. Rū yemaācū nanaxū ga Tupana na naxāneēxēēāxūcēx i ngēma duūxūgū i nūxū icuēxūchixū. Rū Tupana nanade ga yema duūxūgū ga togū nūxū ixuxgu rū turaexū. Rū yemaācū nanaxū ga Tupana na naxāneēxēēāxūcēx i ngēma duūxūgū i poraexū. ²⁸Rū Tupana nanade ga yema duūxūgū ga togū nūxū oexū, rū ñoma i naānewa taxuūma ixīgūxū. Rū yemaācū Tupana nanaxāneexēē i ngēma duūxūgū i ñoma i naanewa norū ngemaxūgūmaā nūgū icuēxūūgūxū. ²⁹Rū ngēmacēx taxucūriwama texé tūgū ticuēxūū i Tupanapēxewa. ³⁰Rū nūmatama ga Tupana nixī ga Ngechuchu ya Cristuarū duūxūgūxū pexū yaxīgūxēēxū. Rū tatanūwa nanamu ga Cristu na nūma tūxna naxāāxūcēx i cuēx i aixcūma ixīxū, rū pecaduwa tūxū ínanguxūxēēxūcēx. Rū nūma ya Cristu nixī i tūxū namaxēēēxū rū tūxū yamexēēgūxū na aixcūma ixūūnēxūcēx napēxewa ya Tupana. ³¹Rū ngēmacēx i Tupanaārū ore i ūmatūxūwa rū ñanagūrtū:
 “Rū ngēxguma texé tūgū icuēxūūchaūgu rū name nixī i tórū Corixū ticuēxūū”,
 ñanagūrtū.

Cristu ga curuchawa ipotacūchiga

2 Pa Chaueneēgūx, yexguma noxri petanūwa chaxūxgu na pemaā nūxū chixuxūcēx ga Tupanaārū ore i aixcūma ixīxū i Cristuchiga, rū tama ñoma nūxū cuēxūchixūrtūūācūma pemaā chidexa, rū tama ore ga guxchaxūmaā nixī ga pemaā nūxū chixuxū. ²Yerū yexguma petanūwa chayexmagu, rū Cristuchigaxūxīcatama nixī ga pemaā chixuxū. Rū taxuūma ga ūacū ga togu charūxīnū. Rū yemaācū Ngechuchu ya

Cristu ga curuchawa ipotacūguxicatama nixī ga charūxīnūxū. ³Rū yexguma petanūwa changuxgu rū nūxū chadau ga taxū ga guxchaxūgū ga petanūwa, rū yemacēx poraācū chaxoegaāē rū Tupanapewa chorū muūmaā chidurux. ⁴Rū yexguma pemaā chideaxgu rū pemaā nūxū chixuxgu ga Tupanaārū ore, rū tama ñoma nūxū cuēxūchixūrtūūācūma pemaā nūxū chixu na yemaācū pexū chanangūchaūxēēxū na peyaxōgūxūcēx. Natūrtū Tupanaāē i Ūūnēxūārū ngūxēēmaā rū Tupanaārū poramaā nixī ga pexū chanangūchaūxēēxū. ⁵Rū yemaācū Tupanaārū poramaā pemaā nūxū chixu ga yema ore na Tupanagagu yīxū na nūxū peyaxōgūxū, rū tama ñoma i naānecūāx i duūxūgūarū cuāgagu na yīxū.

Tupana rū Naāē i Ūūnēxūwa nūgū tūxū nacuēxēē

⁶Natūrtū pemaā nūxū chixu, rū ngēxguma natanūwa changēxmagu i ngēma duūxūgū i marū meāma yaxōgūxū, rū ngēxguma nixī i chanangūxēēxū i ngēma aixcūma Tupanaarū cuēx i ūūnēxū. Natūrtū ngēma cuēx rū tama ñoma i naānewa ne naxū, rū bai i ñoma i naāneārū āēxgacūgū i paxa tá iyarūxoxūwa ne naxū. ⁷Natūrtū ngēma cuēx rū Tupanawa nixī i ne naxūxū. Rū ngēma cuēx nixī ga noxri tauta naāne ūxgu Tupanaxīcatama nūxū cuáxū ga na ñuxācū tá tūxna naxāāxū i maxū i taguma gūxū. ⁸Natūrtū yema Tupana nagu rūxīnūxū, rū taxuūma ga ñoma ga naānecūāx ga āēxgacū nūxū nacuēx. Yerū yexguma chi aixcūma nūxū nacuēxgūgu ga yema Tupana nagu rūxīnūxū rū tāū chima curuchawa nayapotagū ga guma mecū ya tórū Cori. ⁹Rū ngemachiga nixī i Tupanaārū ore i ūmatūxūwa i ñaxū:
 “Rū ngēma duūxūgū i Tupanaxū ngechaūgūxūcēx, rū nūma

nanamexēē i Ƨacū i taxúema nūxū dauxū, rü taguma texé nūxū ĩnūxū, rü bai i texé nagu rüxĩnūxū”, ñaxū. ¹⁰Rü ngēma Tupana mexēēxū naxcèx i ngēma duūxūgū i nūxū ngechaūgūxū, rü ñuxma rü tūxū nūxū nacuēxēē i ngēma, yerü núma nanamu ga Naāē i Üünexū na taxcèx nangoxēēāxūcèx. Rü ngēma Naāē i Üünexū rü guxūxūma nacuèx, rü èixrūxū i ngēma Tupanaxĩcatama nūxū cuáxū rü ta nūxū nacuèx. ¹¹Rü duūxūgūtanūwa rü Ƨtexé nūxū tacuèx na Ƨacūgu naxĩnūxū i wūxi ya yatü? Rü naāēxĩcatama nixĩ i nūxū cuáxū i ngēma nagu naxĩnūxū i ngēma yatü. Rü ngēxgumarūū ta Tupanaāē i Üünexūxĩcatama nixĩ i nūxū cuáxū na Ƨacūgu naxĩnūxū ya Tupana. ¹²Rü yixema rü tama ñoma i naānecūāx i naāē nixĩ ga iyauxgūxū. Natürü tanayauxgū i ngēma Naāē i Üünexū ga Tupana taxcèx núma muxū na aixcūma nūxū icuáxūcèx i guxūma i ngēma mexūgū ga Tupana norü ngechaūmaā tūxna āmarexū. ¹³Rü ñuxma na pemaā nūxū tixuxū i ngēmachiga, rü Tupanaāē i Üünexū toxna āxū i oremaā nixĩ i pemaā nūxū tixuxū. Rü tama ore i torü cuèxwa tayaxuxūmaā nixĩ i pemaā nūxū tixuxū. Rü ngēmaācū nūxū tixu i Tupanaāē i Üünexūārü ore namaā i ngēma duūxūgū i aixcūma Tupanaāē nawa ngēxmagūxū. ¹⁴Rü texé ya tama Tupanaāē i Üünexū tūmawa ngēxmaxē, rü taxucürüwa tanayaxu i ngēma Tupanaāē i Üünexū tūxū nguxēēxū, erü tūmacèx ya yĩxema duūxē rü natūcèxmamare nixĩ. Rü tama nūxū tacuèxēga erü yĩxema Tupanaāē i Üünexū tūmawa ngēxmaxēxĩcatama tixĩ ya nūxū cuáxe na tanangugūxū na ñuxū ñaxūchiga yĩxū i ngēma Tupanaāē i Üünexū tūxū nguxēēxū. ¹⁵Rü yĩxema duūxē ya Tupanaāē i Üünexū tūmawa ngēxmaxē, rü meā tanangugū i guxūma.

Natürü ngēma togū i duūxūgū i tama Tupanaxū cuèxgūxū, rü taxucürüwama tūmaārü maxūxū nangugū ya yĩxema duūxē ya aixcūma Tupanaāē tūmawa ngēxmaxē. ¹⁶Erü Tupanaārü ore i ũmatūxūwa rü ñanagürü:

“ƧTexé nūxū tacuèx na Ƨacūgu naxĩnūxū ya tóru Cori? ƧRü texé nūxū tacuèx na Tupanaxū taxucuxēxū?”

ñanagürü. Natürü yixema nixĩ i aixcūma nūxū icuáxū i ngēma Cristu nagu rüxĩnūxū.

Pauru rü Aporu rü wūxigu Tupanaāxū napuracūe

3 Pa Chaueneēgūx, yexguma noxri petanūwa changuxgu, rü taxucürüwa ngēma duūxūgū i Tupanaāē nawa ngēxmaxūmaā chidexaxürüūācū pemaā chidexa. Natürü ñoma i naānecūāx i tama Tupanaxū cuèxgūxūmaā chideaxgürüū nixĩ ga pemaā chidexaxū. Yerü pema rü yexwacèx, peyaxōgū ga yexguma, rü yemacèx yexwacèx yaxōgūxūmaā chideaxürüūācū pemaā nūxū chixu ga Cristuchiga. ²⁻³Rü tauxchaxū ga oremaā pexū changúxēē, ngēxgumarūū i wūxi i òxchana ega noxri nabuxgu rü naēgiunenixū ya tauxchaācū yaxaxūne nūxna taxā. Rü yemaācū tauxchaxū ga oremaā pemaā nūxū chixu ga Tupanaārü ore ga noxrix, yerü taxucürüwa nūxū pecuèxēga ga Tupanaārü ore ga guxchaxū. Rü ñuxma rü ta tama nūxū pecuèxēga i Tupanaārü ore i guxchaxū, erü ñoma tama yaxōgūxū i duūxūgürüūtama pemaxē. Rü dūcax, ngēxguma ñuxma rü ta pixāxūāchiwèxegu rü pegūmaā penuēgu, rü ngēmawa nangox na ngēma tama yaxōgūxürüūācūtama nagu perūxĩnūēxū rü ñoma i naānecūāxürüūācūtama na pemaxēxū. ⁴Rü ngēxguma petanūwa wūxie ñāgiugu rü:

“Choma rü Pauruwe charüxü”,
ñágügu, rü toge rü:

“Choma rü Aporuwe charüxü”,
ñágügu, rü ngēmawa nūxü
tacuèx na ngēma duñügü i tama
yaxögüxürüüácüma na pemaxëxü.
⁵Rü ngëxguma meã nagu rüxinüëgu,
¿rü tacü chixi i choma i Paurux? rü
¿tacü nixi i nüma i Aporux? Toma rü
Tupanaärü duñügümare tixigü, rü
togagu nixi ga nūxü peyaxögüxü ga
törü Cori ya Ngechuchu. Rü wüxichigü
ga toma rü tanaxü ga yema puracü ga
törü Cori toxna äxü. ⁶Rü chauxütawa
nixi ga nūxü pexinüëxü rü peyaxögüxü
ga Tupanaärü ore ga noxrix. Rü Aporu
nixi ga pexü rüngüxëëcü na yexeraäcü
meã peyaxögüxü ga yema ore. Natürü
Tupana nixi ga pexü maxëxëëcü.
⁷Rü ngëmacèx woo yíxema tüxira
duñügümaã nūxü ixuxe i Tupanaärü
ore rü woo yíxema wixwena yexeraäcü
duñügüxü ngüxëxë, rü taxuüma
tixigü. Natürü Tupana nixi ya guxüma
ücü, erü nüma nixi i duñügüxü
namaxëxëxü. ⁸Rü ngēmaäcü ya
yíxema tüxira duñügümaã nūxü ixuxe
i Tupanaärü ore, rü yíxema wixwena
yexeraäcü duñügüxü ngüxëxë rü
tawüxigumare i ngēma puracüwa.
Natürü Tupana rü tá tüxü nanaxütanü
i tümaärü puracü ya wüxichigü
ngëxgumarüü na ñuxäcü tanaxüxü
i ngēma puracü. ⁹Rü ngēmaäcü i
toma rü wüxigu Tupanaäxü tapuracüe.
Rü ngēmaäcü nixi i perü maxüwa
napuracüxü ya Tupana na nüma
nanaxwëxëxüácüma pixigüxüçëx. ¹⁰Rü
choma nixi ga Tupana choxü muxü na
chaxira pemaã nūxü chixuxüçëx ga
Cristuchiga. Rü togü nixi ga chowena
yexeraäcü pexü ngüxëxëxü. Natürü
guxäma ya texé ya naxüxe i ñaã
puracü rü name nixi i taxuã na
meã tanaxüxüçëx. ¹¹Rü ñaã puracü
rü Ngechuchu ya Cristuwa nixi ga

inaxügüxü, rü ngëmacèx taxucürüwama
texé tayangucuchixëë i to i tüxü
maxëxëxü. ¹²Rü ñuxma na norü
puracü ixüxü i wüxichigü i yixema,
rü tanaxwëxe i taxuã na aixcüma
meã naxüxü i ngēma. Erü yíxema
aixcüma meã naxüxe i norü puracü, rü
ñoma wüxi i ipataarü üruü i uirumü
rü diërumü rü nuta i mexëchixümaã
üpataxürüü tixi. Natürü yíxema
tama aixcüma meã naxüxe i ngēma
Cristuarü puracü rü ñoma ipataarü
üruü i chixexü i naï rü naixätü rü
dexnemenëxämaremaã üpataxürüü tixi.
¹³Natürü ngëxguma naguxgu i naãne,
rü tá nangox na ñuxäcü naxüxü i
Tupanaärü puracü i wüxichigü i duñüxü.
Erü ngēma ngunexügu rü tá nangëxma
ya üxü ya taxüchine. Rü ñoma tacü
üxüwa iguxürüü tá nixi i Tupana nūxü
na üxü i wüxichigü i duñüxüärü puracü
na nūxü nacuáxüçëx ngoxi aixcüma
name rü éxna tama. ¹⁴Rü yíxema
aixcüma meã naxüxe i Cristuarü puracü,
rü yima ipata ya taixüne ya tama
üxümaã ixaxünerüü tá nixi i ngēma
tümaärü puracü. Rü tá Tupanaxütawa
tanayaxu i tümaärü natanü naxçëx i
ngēma taxüxü. ¹⁵Natürü yíxema tama
aixcüma meã naxüxe i ngēma puracü, rü
yima ipata ya tama taixüne ya üxümaã
ixaxünerüü tá nixi i ngēma tümaärü
puracü. Rü tá ngëxma inayarüxomare i
guxüma i ngēma taxüxü. Rü tüxicatama
täütáma tixa ñoma wüxi i duñüxü i
üxüemawa iyagoxürüü. ¹⁶¿Tama éxna
nūxü pecuèx i pema rü Tupanapata na
pixigüxü, rü ngēma Naã ya Tupana rü
pewa na namaxüxü? ¹⁷Rü ngëxguma
texé pexü chixetanüxëëgu, rü Tupana
tä tüxü napoxcu, erü Tupanapata
ya nawa namaxüne rü naxüüne. Rü
pematama nixi ya yima Tupanapata na
pixigüxü. ¹⁸Tama name i texé tügütama
tawomüxëë. Rü ngëxguma petanüwa
texé tügügu rüxinügu na wüxi i

duūxū i nūxū cuáxe na tíxū i ñoma i naānewa, rü name nixī i ñoma taxuūma tacuáxūrüü tügü tixīxēē. Rü ngēxguma tá nixī i wūxi i duūxū i aixcūma nūxū cuáxe tá tíxū. ¹⁹Erü ñoma i naāneärü cuèx rü wūxi i ngēāemare nixī i Tupanacèx. Erü Tupanaärü ore i ümatüxūwa rü ñanagürtü:

“Rü ngēma duūxūgü i nügügu rüxīnūēxū na nūxū cuèxüchigüxū yīxū, rü norü cuèxgutama ínanatüexēē ya Tupana”,

ñanagürtü. ²⁰Rü toxnamana i Tupanaarü orewa rü ñanagürtü ta:

“Tórü Cori ya Tupana rü nūxū nacuèx na taxuwama namexū i ngēma norü ínü i ngēma duūxūgü i ñoma i naanewa cuèxwa ngugüxū”,

ñanagürtü. ²¹Rü ngēmacèx tama name i texé tügü ticuèxüxū ega duūxūgüarü cuèxwamare tarüxüxü. Erü Tupana rü marü pexna nanaxā i guxūma na pexrü yīxūcèx. ²²Rü ngēmacèx i choma i Pauru, rü taeneē ya Apuru, rü taeneē ya Pedru, rü ñoma i naāne, rü torü maxū, rü torü yu, rü ñomatama i ngunexū, rü moxūärü ngunexū, rü guxūma i ngēma rü pexrü nixī. ²³Rü pematama rü Cristuarü pixīgü. Rü Cristu rü Tupanaärü nixī.

Yema ngúexūgü ga Ngechuchu imugüxūärü puracüchiga

4 Rü ngēmacèx tanaxwèxe i tomaā nagu perüxīnūē na Cristuarü puracütanüxūmare na tixīgüxū. Rü nüma nixī i toxū namuxū na pexū tangüexēēxüçèx ga yema ore ga noxri Tupanaxīcatama nūxū cuáxū. ²Rü ngēxguma texé tacü rü puracü tüxna āxgu, rü name nixī i aixcūma tayanguxēē i ngēma puracü i tüxna taxāxū na ngēmaācü itanawéxüçèx na aixcūma wūxi i duūxū i mexū tixīxū. ³Rü ngēmacèx i ñuxma na meā chayanguxēēchāxū i ngēma puracü i Tupana choxna āxū, rü

taxucèxma chaugüçèx chaxoegaāē ega woo choxna pecagu rü éxna tacü rü āēxgacügü choxna caxgu naxcèx i ngēma puracü i chaxūxū. Rü woo i chomatama rü taxuxüçèxma íchicuèx na ngextá chixri chanaxūxū i ngēma puracü. ⁴Natürü ñuxma na chomatama nagu charüxīnūxū na nataxuūma i chortü chixexū i Tupanapéxewa, rü tama ngēmacèx Tupana choxū nadau na changearü pecaduáxū. Erü nümatama ya tórü Cori ya Tupana nixī i aixcūma choxū nacuáarü maxūáxū.

⁵Rü ngēmacèx tama name na toxū pengügarü maxūáxū naxūpa na núma naxūxū ya tórü Cori. Natürü name nixī i nūxū ípenanguxēē, erü nüma tá nixī i nangoxēēāxū i guxūma i ngēma ñuxma icúxū rü guxūma i ngēma duūxūgü naāēwa nagu rüxīnūēxū. Rü ngēxguma tá nixī ya Tupana i tümamaā nataāēxū ya wüxichigü ya yíxema aixcūma mexū ügüxe. ⁶Pa Chaueneēgüx, perü mexüçèx nixī i pemaā nūxū tixuxū i ngēma ore na ngema Tupana naxwèxexūācüma pemaxēxū. Rü choma rü Apuru nixī i perü cuèxruügü tixīgüxū na towa pengüxū na Tupanaärü ore pemaā nūxū ixuxürüüācü penaxūxū. Rü ngēmacèx tama name na wūxi i perü nguxēētaexūmaā petaāēgüxū rü to rü nūxū pexoexū. ⁷Rü ñuxma rü pexna chaca, çrü texé tixī ya yíxema pemaā nūxū ixuxe na togüarü yexera pexū ixīxēexē? ¿Erü guxūma i ngema cuèx i pexū ngēxmaxū rü Tupana pexna nanaxā? Rü ñuxma na nüma pexna naxāāxū i ngēma cuèx çrü tüxcüü pegü picuèxüügü ñoma pematama perü poramaā penayaxuxürüü? ⁸Rü pegügu perüxīnūēgu rü aixcūma marü meāma Tupanaxū picuèxüchi rü marü pexū nangēxma i guxūma i tacü i penaxwèxexū na naxütawa pengügüçèx. Rü pegügu perüxīnūēgu rü ñoma āēxgacügü i

taxūrūū pixīgū rū taxuūma toxūtawa penaxwèxe i ñuxmax. ;Chierū aixcūma Tupanapéxewa āēxgacūgū pixīgūgu na toma rū ta wūxigu pemaā āēxgacūgū na tixīgūxūcèc! ⁹Rū toma na Ngechuchu toxū imugūxū, rū chauxcèx rū wixwe toxū nawogū ya Tupana. Rū ñoma poxcuexū i yuewa ixūriūū tixīgū. Rū ñoma wūxi i tacū i nūxū nacugūexūrūū tixīgū i napéxewa i Tupanaārū orearū ngeruūgū i daxūcūāx, rū napéxewa i ñoma i naānecūāx i duūxūgū, rū napéxewa i guxūma i tacū i Tupana iūxū. ¹⁰Rū ñuxma na Cristuwe tarixīxū, rū ngēmacèx taxuūma icuáxū toxū nawogū i duūxūgū, natūrū i pema rū pegūgu perūxīnūēgu rū guxūxūma pecuèx i Cristuchiga. Toma nūxū tacuèx na duūxūgūpéxewa taturaexū, natūrū i pema rū pegūgu perūxīnūē na aixcūma peporaexū. Rū duūxūgū toxū naxo, natūrū pexū nangechaūgū. ¹¹Rū ñuxma rū ta tama inayacuèx na ngūxū tingegūxū, erū ñuxma rū ta taiya toxū nangux, rū tiṭawae, rū tangexchiru. Rū duūxūgū rū chixri tomaā nachopetū, rū tangepata. ¹²Rū tipae na yeūcūrū toxmēxmaā tapuracūeechaxū. Rū duūxūgū rū tacū tomaā nixugūe, natūrū i toma rū mexū i oremaā tanangāxūgū. Rū towe ningēxūtanū, natūrū yaxna namaā taxīnūē. ¹³Rū chixri tochiga nidexagū, natūrū i toma rū meā nachiga tidexagū. Rū ñoma guxchirexū nadaugūxūrūū tomaā nixīgū, rū ñoma duūxūgū i taxuwama mexūācū toxū nixīxēē. Rū ñuxma rū ta ngemagutama tomaā naarūxīnūē. ¹⁴Tama pexcèx chanaxūmatū i ñāā popera na pexū chaxānēēxēēxūcèc. Natūrū pexcèx chanaxūmatū na pexū chixucūxēgūxūcèc chauxacūgūxūchirūū, erū pexū changechaū. ¹⁵Erū woo nangēxmagu i muxūma i perū nguxēerūūgū i Cristuchiga pexū ngūxēēxū, natūrū chaxicatama

nixī i penatū chiīxū ga Cristuxū na peyaxuxūwa. Yerū chauxūtawa nixī ga noxri ga penayaxuxū ga Ngechuchu ya Cristuarū ore i tūxū maxēēxū. Rū ngēmacèx chaxicatama nixī i penatū chiīxū i perū ōwa. ¹⁶Rū ngēmacèx pexū chacèxū na chauxrūxū meā pemaxēxū. ¹⁷Rū ngēmacèx pexūtawa chanamu ya Timutéu ya poraācū nūxū changechaūcū ya chaune ixīcū i tórū Coriarū orewa. Rū nūma rū aixcūma meā nayanguxēē i guxūma i ngēma nagu chanamuxū. Rū nūma tá pexna nūxū nacuèxāchixēē na ñuxācū Ngechuchu ya Cristu naxwèxexūācūma meā chamaxūxū rū chanangūexēēxū ga yema yaxōgūxū ga natanūgu chixūgūxū. ¹⁸Rū ñuxre i pemagū rū pegū picuèxūūgū, erū nagu pertixīnūē na tagutāma pexūtawa íchayadauxū. ¹⁹Natūrū ngēxguma nanaxwèxegu ya tórū Cori, rū paxa tá ngema chaxū na pexū íchayadauxūcèc. Rū ngēxguma rū tá chomaxūchi nūxū chadau ngoxi ngēma duūxūgū i nūgū icuèxūūgūxū nūxū nangēxma i Tupanaārū pora rū éxna yadoragūmare. ²⁰Erū Tupanaārū pora rū tama nūxū tixumare, natūrū nagu ítamaxē i ngema pora. ²¹;Rū ñuxma rū tacū éxna nixī i penaxwèxexū i pema? ;Penaxwèxe na pexū chingagūxū i ngēxguma ngēma changuxgu, rū éxna penaxwèxe na pexū changechaūācūma rū pemaā chamecūmaācūma pexū na íchayadauxū?

Duūxūgū i chixri maxēxūchiga

5 Rū duūxūgū nūxū nixugūgū rū wūxi i yatū i petanūwa rū naēricūmaā-tama naxāmèx. Rū ngēma nixī i pecadu i poraācū chixexūchixū, erū woo ngēma duūxūgū i tama yaxōgūxūtanūwa rū tama ngēmaācū naxūpetū. ²;Rū ñuxācū i pema i ngēxguma i pegū picuèxūūgūa-maxū? Rū narūmemaē chi nixī na po-

raācü pengechaũgũxũ. Rũ ngẽma yatũ i ngẽma chixexũ iũxũ rũ name nixĩ na ípenamuxũchixũ i petanũwa. ³Rũ woo tama petanũwa changẽxmagu i chomax, natũrũ guxũguma pegu charũxinũ. Rũ ñoma pexũtawa changẽxmaxũrũ rũ tórũ Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu pemaã nũxũ chixu na řacũ tá namaã pexũxũ i ngẽma duũxũ. ⁴Rũ name nixĩ i tórũ Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu pengutaquẽxegũ. Rũ nũma ya tórũ Cori ya Ngechuchu rũ tá napetanũgu na pexũ naporaexẽxũcẽx. Rũ choma rũ tá pexna chacuẽxāchi i chorũ yumũxẽwa. ⁵Rũ ngẽma norũ poxcu i tá nũxna pexāxũ i ngẽma yatũ, rũ ngẽma tá nixĩ na ípenamuxũchixũ i petanũwa na Chataná ngũxũ nũxũ ingexẽxũcẽx. Rũ ngẽmaācü tá inayarũxo i naxũneārũ ngũchaũ i chixexũ, natũrũ naãe rũ tá namaxũ i ngẽxguma wena nũma naxũxgu ya tórũ Cori ya Ngechuchu. ⁶Rũ tama name i pema rũ pegũ picuẽxũũ naxcẽx i ngẽma pexũxũ! ¿Tama éxna nũxũ pecuẽx i ngẽma ore i ñaxũ:

“Wũxi i íraxũ i pāũārũ puxẽeruũ rũ taxũma i pāũchara nipuxẽe”, ñaxũ? ⁷Rũ ngẽmacẽx name nixĩ i nũxũ perũxoe i guxũma i nuxcũmaũxũ i pecũma i pexũ chixexẽxũ. Rũ ngẽxguma ngẽmaācü penaxũxgu, rũ ñoma ngexwacaxũxũ i pāũ i ngearũ puxẽeruũāxũ i Ūpetũchigaarũ petawa ingóxũrũ tá pime. Rũ ñuxma i pema rũ aixcũma ngexwacaxũxũ i duũxũgũ pixĩgũ, yerũ Cristu rũ ñoma wũxi i carnerurũũ marũ tachicũũ tórũ pecaducẽx nayu. ⁸Rũ ngẽmacẽx name nixĩ i nũxũ tarũxoe i nuxcũmaũxũ i tacũma i chixexũgũ rũ aixcũma Tupanagu tarũxinũe rũ meã naxcẽx tamaxẽ, erũ ngexwacaxũxũ i norũ duũxũgũ tixĩgũ. ⁹Nũxĩraũxũ ga chorũ poperawa rũ pemaã nũxũ chixu na tama natanũgu pexāgũxũ i ngẽma duũxũgũ i naĩ i ngemaã naxũneārũ ngũchaũ ũgũxũ. ¹⁰Natũrũ

yexguma yema ñachagu pexũ, rũ tama pemaã nũxũ chixu na nũxna pixĩgachitanũxũchixũ i ngẽma duũxũgũ i tama yaxõgũxũ i naĩ i ngemaã maxẽmarexũ, rũ éxna ngẽma duũxũgũ i guxũma i řacũ nũgũna nugũchaũgũxũ, rũ éxna ngĩtèèxgũxũ, rũ éxna ngẽma duũxũgũ i tupanetachicũnèxāxũ icuẽxũũgũxũ. Erũ ngẽxguma chi naxchaxwa ípechoũxgu i ngẽma duũxũgũ, rũ chi taxucũrũwa i ñoma i naãnewa pengẽxmagũ. ¹¹Natũrũ yexguma pemaã nũxũ chixuxgu na tama natanũgu pexāgũxũ i ngẽma duũxũgũ i chixrĩ maxẽxũ, rũ nachiga chidexa i ngẽma duũxũgũ i nũgũ ixugũxũ na peeneẽgũ i yaxõgũxũ na yixĩgũxũ natũrũ naĩ i ngemaã maxẽxũ, rũ éxna aũexũ, rũ éxna tupanetachicũnèxāxũ icuẽxũũgũxũ, rũ éxna oregũtèèxgũxũ, rũ éxna ngāxewèxegũxũ, rũ éxna ngĩtèèxgũxũ. Rũ ngẽma duũxũgũ nixĩ i pemaã nũxũ chixuxũ na tama namexũ na natanũgu pexāgũxũ rũ bai i namaã na pechibũexũ. ¹²⁻¹³Erũ tama choxmẽxwa nangẽxma na nũxna chaçaxũ i ngẽma duũxũgũ i tama Tupanaāxũ yaxõgũxũ. Rũ Tupana tá nixĩ ya nũxna řacũ i ngẽma duũxũgũ. Natũrũ i pema rũ pemẽxwa nangẽxma na nũxna peçaxũ i ngẽma peeneẽgũ i yaxõgũxũ i tama meã maxẽxũ. Rũ name nixĩ i petanũwa ípenamuxũchi i ngẽma duũxũ i chixrĩ maxũxũ.

**Ngẽxguma řacũ rũ guxchaxũ tũxũ
ngẽxmagu taeneẽmaã, rũ tama
name i ãẽxgacũgũ i tama
yaxõgũxũpẽxewa tayamexẽe i ngẽma**

6 Rũ ngẽxguma wũxie i pema pexũ nangẽxmagu i řacũ rũ guxchaxũ i wũxi i peeneẽ i yaxõxũmaã, ¿rũ tũxciũ wũxi i ãẽxgacũ i tama yaxõxũārũ ngũxẽeçex ípeyaca na nũma pexũ namexẽeāxũcẽx i ngẽma perũ guxchaxũgũ? ¿Rũ tama éxna

inamexū i ngēma peeneēgū i yaxōgūxū na namexēēgūxū i ngēma perū guxchaxūgū? ²¿Tama éxna nūxū pecuèx na yixema na yaxōgūxū tá yīxū i naāneārū guxgu nūxna icagūxū i guxūma i ñoma i naānecūāx i duūxūgū? Rū ñuxma na pema tá yīxū i ñoma i naānecūāx i duūxūgūxū picagūxū, ¿rū tūxcūū taxucūriwa i pematama penamexēē i ngēma perū guxchaxūgū i írachiréxū? ³¿Tama éxna nūxū pecuèx rū woo ngēma daxūcūāx i Tupanaārū orearū ngeruūgū, rū yixema tá yīxū i nūxū icagūxū? Rū ngēmacèx nixī i yexeraācū peméxwa nangēxmaxū na ñuxācū penamexēēxū i ngēma guxchaxūgū i ñoma i naānewa pexū ngēxmagūxū. ⁴Rū ngēmacèx, ngēxguma tacū rū guxchaxū pexū ngēxmagu i ñoma i naānewa, ¿rū tūxcūū i ngēma āēxgacūgū i tama yaxōgūxūxūtawa pegū ípeyaxuaxūgūxū na pexū namexēēgūāxūcèx i ngēma? ⁵Rū pemaā nūxū chixu i ngēma ore na pexāneēxūcèx. ¿Éxna tataxuma i petanūwa ya wūxie ya nūxū cuáxe na tanamexēēxū i ngēma guxchaxūgū i petanūwa ngēxmaxū? ⁶Rū tama pegūmaā penuēxīcatama, natūrū naetū rū āēxgacūgū i tama yaxōgūxūxūtawa pexī na penamexēēxūcèx i ngēma perū guxchaxūgū. ⁷Rū ngēma na pegūmaā penuēxū, rū ngēma rū poraācū chixexū nixī. ¿Rū tūxcūū tama yaxna namaā pexīnūē i ngēma guxchaxūgū i peeneē pemaā ūxū? ¿Rū tūxcūū tama namaā peporae ega texé perū tacūcèx ngīxgux? ⁸Natūrū i pema rū poraācū chixexū pexūe, erū woo peeneēgū i yaxōgūxūāxū rū ta pengix.. ⁹⁻¹⁰¿Tama éxna nūxū pecuèx na ngēma duūxūgū i chixexū ūgūxū rū nataxuxūtama i nachica i ngextá Tupana āēxgacū íyīxūwa? ¿Rū tama name i pegūtama pewomūxēēgū! Erū ngextá Tupana āēxgacū íyīxūwa rū nataxūtama i

nachica i ngēma duūxūgū i naī i ngemaā ipexū, rū ngēma duūxūgū i tupananetachicūnèxāxū icuèxūūgūxū, rū ngēma duūxūgū i naxmèxèchita rū éxna natechita ngēāēxū, rū ngēma yatūgū i naxrūū yatūxūmaā ngēāēxū, rū ngēma ngītèèxgūxū, rū ngēma duūxūgū i nūgūnaxica nanuxūchixū i norū ngēmaxūgū, rū ngēma duūxūgū i ngāxèwèxegūxū, rū ngēma duūxūgū i oregūtèèxgūxū, rū ngēma duūxūgū i womūxēèwèxegūxū. Rū guxūma i ngēmagū rū nataxūtama i nachica i ngextá Tupana āēxgacū íyīxūwa. ¹¹Rū yexgumarūūtama pixīgū ga ñuxre ga pema ga ūpax. Natūrū i ñuxma ya Tupana rū marū pexū ínanapi i perū chixexū na noxrūxicatama pixīgūxūcèx. Rū ñuxma rū aixcūma napéxewa pime yerū Naāē i Ūūnèxū rū tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu marū perū pecaduna pexū ínangūxūxēē.

Ñuxācū naxūine i taxūne

¹²Rū ñuxre i pema rū ñaperūgūgū:

“Rū marū name na chanaxūxū i ngēma chanaxwèxexū”, ñaperūgūgū. Rū aixcūma nixī i ngēma, natūrū tama guxū i ngēma ixūgūxū rū tūxū name. Rū aixcūma nixī i Tupana choxū ínguxuchixēēxū na chanaxūxūcèx i ngēma chanaxwèxexū, natūrū tama name na tacū rū chixexūgu chaugū changuxēēxū na chomaā inacuāxūcèx. ¹³Rū ngēxgumarūū ta rū ñuxre i duūxūgū rū ñanagūrūgū:

“Rū ōna rū taxūnecèx nixī, rū taxūne rū ōnacèx nixī”, ñanagūrūgū. Rū aixcūma ngēmaācū nixī, natūrū ya Tupana rū tá inayanaxoxēē i guxūma i ngēma. Rū taxūne rū tama naī i ngemaā namaā na ingēāēmarexūcèx nixī. Erū taxūnemaā nixī i naxūxū i tórū Coriarū ngúchaū. Rū tórū Cori nixī ya taxūnèxū maxēēcū. ¹⁴Rū yema Tupana wena namaxēēxūrūū ga tórū Cori ya Ngechuchu,

rū ngēxgumarūū tá ta norū poramaā wena tūxū namaxēxēē. ¹⁵ ĶRū tama éxna nūxū pecuèx na ngēma pexene rū Cristuarū na yīixū? ĶRū űuxācū i ngēma chaxune i Cristuarū ixixū rū ngexū i ngēāēxūmaā inapexū? Taxucūriuwama ngēmaācū nixī. ¹⁶ ĶRū éxna tama nūxū pecuèx ega wūxi i ngexū i ngēāēxūmaā inapexu ya wūxi ya yatū rū ngēma taxre i naxūne rū wūxitama i naxūne yīixū? Erū Tupanaārū ore i űmatūxūwa rū űanagūri:

“Ngēma taxre i naxūne rū wūxitama i naxūne tá nixī”,

űanagūri. ¹⁷ Natūriū ngēxguma wūxi i duūxū rū tōriū Cori ya Cristuaxū yaxōōxgu, rū ngēma naāē i ngēma duūxū rū Cristuāēmaā wūxigutama narūxīnūē. ¹⁸ Rū ngēmacèx name nixī na nūxū perūxoexū i pexeneārū ngūchaū na pexūxū. Rū guxūma i togū i pecadu i wūxi i duūxū űxū rū tama naxūnexū nachixexēē. Natūriū ngēma na naī i nge-maā nangēāēxū rū ngēma waxi nixī i naxūnexū chixexēēxū. ¹⁹ ĶTama éxna nūxū pecuèx i pexene rū Tupanaāē i űūnexūpata na yīixū? Rū pegu nixī i naxāchiūxū i ngēma Naāē i űūnexū i Tupana pexna muxū. Rū ngēmacèx i pema rū tama peguarū yoratama pixīgū. ²⁰ Erū Tupana rū marū pexcèx nataxe rū poraācū nūxū petatanū. Rū ngēmacèx penaxwèxe i ngēma pexenemaā meā Tupanacèx pemaxē na ngēmaācū namaā penataxēēxū ya Tupana.

Ucuxēgū i āmèxchiga

7 Rū űuxma rū tá pexū changāxū ga yema āmèxchiga ga choxna naxcèx peçaxū ga perū poperawa. Rū narūmemaē chi nixī i noxtacūma tama naxāmax ya yatū. ² Natūriū ngēma na naxūneārū ngūchaū na naxūgūmarexū i duūxūgū, rū narūmemaē nixī i wūxichigū ya yatū rū na naxāmaxū, rū wūxichigū i nge rū na naxātexū. ³ Rū

yima yatū ya āmacū rū taxucūriuwama naxmèxna nūgū ninuxū. Rū ngēma nge i ātecū rū taxucūriuwama ngītena ngīgū iyanuxū. ⁴ Erū ngēma nge i ātecū rū tama ngīgūxūneārū yoratama iyixī, erū ngīte nixī ya ngīxīneārū yora ixīcū. Rū ngēxgumarūū ya ngīte rū tama nūgūxūneārū yora nixī, erū naxmèx iyixī i naxūneārū yora ixīcū. ⁵ Rū tama name i wūxi ya yatū rū namèxna nūgū ninuxū, rū éxna wūxi i ngecū rū ngītena ngīgū iyanuxū, ega tama nūgūmaā namexēēāgu na űuxre i ngunexū tama nūgūmaā namaxēxū naxcèx na nayumūxēgūxū. Rū ngēmawena rū name nixī na wenaxārū noxrirūū nūgūmaā namaxēxū na tama Chataná nūxna űnūxūcèx na chixexūgu nayixēēāxūcèx. ⁶ Rū guxūma i űaā ore i pemaā nūxū chixuxū i āmèxchiga rū ātechiga rū tama wūxi i mu nixī i ngēma. Natūriū pemaā nūxū chixumare na nūxū pecuāxūcèx na namexū i ngēmaācū na penaxūxū. ⁷ Rū chomatama nagu charūxīnū rū chierū name nixī ega choma chamaxūxūriū namaxēgu i guxūma i duūxūgū. Natūriū Tupana rū wūxichigū i duūxūna nanaxā i nacūma na űuxācū namaxēxūcèx rū űuxācū nagu naxīnūxūcèx. Rū ngēmacèx tama guxāma tawūxigu. ⁸ Rū ngēma ngemèxgūxū rū ngetegūxū rū yutegūxū rū namaā nūxū chixu rū narūmemaē nixī i chaurūū tama naxāmèx rū tama naxāte. ⁹ Natūriū ngēxguma wūxi i duūxū taxucūriūwa naxūneārū ngūchaūmaā naporagu, rū name nixī na naxāmaxū rū éxna naxātexū. Erū narūmemaē nixī i noxtacūma naxāmèx rū éxna naxāte na tama ngema norū ngūchaūgagu dūxwa chixexūgu nanguxūcèx. ¹⁰ Natūriū yīxema marū āmaxē rū ātexe, rū tūmamaā nūxū chixu na tama namexū na tūmatexū na ítātāxū. Rū ngēma mu rū tōriū Coriarū mu nixī, rū tama choxrū

nixī. ¹¹ Natürü ngëxguma chi ngürüächi wüxi i ngexü natexü ítëxgu, rü name nixī i noxtacüma nangete rü éxna wena natecëx nataegu. Rü ngëxgumarüü ta ya yatü rü tama name i namëxü ínatëx. ¹² Rü ñuxma rü choxü nangëxma i wüxi i ore i tümacëx ya yíxema ámaxë ngímaã i wüxi i nge i tama yaxõxcü. Rü ngëma ore rü choxrütama nixī rü tama tórü Coriarü nixī. Rü ngëxguma wüxi ya yatü ya õcü ngímaã ámaxgu i wüxi i nge i tama yaxõxcü, rü tama name i ngíxü ínatëx, ega ngíma rü aixcüma namaã naxátechaügu. ¹³ Rü ngëxguma wüxi i nge i yaxõxcü átegu namaã ya wüxi ya yatü ya tama yaxõcü, rü tama name i ínatëx ya yima ngíte ega nüma ya yima yatü rü aixcüma ngímaã naxámëxchaügu. ¹⁴ Rü yima yatü ya tama yaxõcü, rü namëx i yaxõxcügagu Tupana nüxü nacuëx. Rü ngëma ngecü i tama yaxõxcü, rü ngíte ya yaxõcüagagu Tupana ngíxü nacuëx. Erü ngëxguma chi tama ngëmaäcü yixígu, rü chi ngëma naxácügü rü duüxügü i tama yaxõgüxüácügürüü tá nixígü. Natürü i ñuxma ya naxácügü rü marü Tupana tüxü nacuëx. ¹⁵ Natürü ngëxguma yima yatü ya tama yaxõcü rü namëxü ínatáxchaügu rü ¡noxtacüma ngíxü ínatá! Rü ngëxgumarüü ega ngëma ngecü i tama yaxõcü rü ngítexü ínatáxchaügu, rü ¡noxtacüma ngítexü ínatá! Rü ngëxguma ya yima yatü ya yaxõcü rü marü name ega wena naxámëxgu. Rü ngëma ngecü i yaxõcü rü marü name ega wena naxátegu. Erü Tupana pexü nade na pegü pengechaügüxüçëx. ¹⁶ Rü ngëmacëx, Pa Ngecü i Tupanaãxü Yaxõxcüx, rü ngëxguma cute i tama yaxõxü cuxü ítáxchaügu, namë nixī i tama cunachuxu, erü tama nüxü cucuëx ngoxi tá nüxü cuyaxõxëe i ngëma cute rü éxna tama. Rü cumax, Pa Yatü ya Yaxõxcüx, rü ngëxguma cuxmëx i tama

yaxõxü cuxü ítáxchaügu, rü name nixī i tama cunachuxu, erü tama nüxü cucuëx ngoxi tá ngixü cuyaxõxëe i ngëma cuxmëx rü éxna tama. ¹⁷ Rü ñuxma rü pemaã nüxü chixu rü nüma ga Tupana rü wüxichigü ga duüxëna nanaxã ga tümaärü cuëx na tümaärü maxümaã itacuáxüçëx rü meã tanaxüxüçëx i ngëma puracü ga noxri tüxü yexmaxü ga tauta Tupana tümacëx caxgu. Rü ngëma nguxëetae nixī i namaã chanangüxëëxü i guxüma i yaxõgüxü i wüxichigü ya tupaucawa ngëxmagüxü. ¹⁸ Rü ngëxguma Tupana naxcëx caxgu i wüxi i duüxü i marü Yudfugürüü íwiechëxmüpëxëchiraüxü, rü nüetama nixī ega ngëmaäcüutama yixígu. Rü ngëxguma Tupana nayauxgu i wüxi i duüxü i tama íwiechëxmüpëxëchiraüxü, rü nüetama nixī ega ngëmaäcüutama yixígu. ¹⁹ Erü Tupanapëxewa rü nüetama nixī ega wüxi i duüxü rü ínawiechëxmüpëxëchiraügu rü éxna tama. Erü ngëma Tupana aixcüma naxwëxexü nixī na naga naxínüxü i wüxichigü i duüxü. ²⁰ Rü wüxichigü i duüxü rü name nixī i nawatama napuracü ga yema puracü ga nüxü yexmaxü ga yexguma Tupana noxri naxcëx caxgu. ²¹ Rü yexguma wüxi ga coriarü duüxü quixiyane Tupana cuxcëx caxgu, rü tama name i ngëmacëx cuxoegaã. Natürü ngëxguma cuxü natauxchagu na nüxna ícunguxuchixü i ngëma cori, rü marü name na ícunguxuchixü. ²² Rü cuma ga na cucoriãxyane cuxcëx naçaxü ga Tupana, rü name nixī i nüxna cucuëxächi na Cori ya Cristu pecaduwa cuxü ínguxuchixëëxü. Rü cuma ga na cungearü coriãxyane cuxcëx naçaxü ga Tupana, rü name nixī i nüxna cucuëxächi na tórü Cori ya Cristuarü duüxü quiixü i ñuxma na nüxü cupuracüxüçëx. ²³ Tupana rü marü pëxcëx nataxe rü poraäcü nüxü

petatanū. ĴRū ngēmacēx i ñuxma rū tāūtāma naga pexīniē i ngēma duūxūgū i wenaxārū ñoma i naāneārū chixexūwa pexū gagūchaūxū! ²⁴Rū name nixī, Pa Chaueneēgūx, i wūxichigū i pema rū meā Tupanapēxewa penaxūama ga yema puracū ga noxri pexū yexmaxū ga yexguma Tupana pexcēx caxgu. ²⁵Rū ñuxma rū tá pemaā nūxū chixu i nachiga i ngēma duūxūgū i ngemēxgūxū rū ngetegūxū. Rū tórū Cori ya Ngechuchu rū taxuūma i mu choxna naxā i ngēmachiga. Natürū tá pemaā nūxū chixu i ñuxacū nagu charūxīnū i ngēmachiga. Rū ngēma chorū ore rū aixcūma nixī erū choma nixī i wūxi i duūxū ga nūxū changechaūtümūācūma choxū nayaxuxū ga tórū Cori. ²⁶Natürū ngema ñuxma nūxū idauxū i guxchaxūgūgagu rū chauxcēx rū chi name i tama nixāmēx i ngēma yatūgū i ngemēxgūxū. ²⁷Rū ngēxguma marū cuxāmēxgu rū tama name i ngīxū ícutēx. Natürū ngēxguma cungemēxgu rū name i tama cuxāmēx. ²⁸Natürū ngēxguma cuxāmēxgu rū tama pecadu nixī i ngēma. Rū ngēxguma wūxi i paxū ātegu rū tama pecadu nixī i ngēma. Natürū ngēma ixāmēxgūxū rū ixātegūxū rū tá nayexera i norū guxchaxūgū i ñoma i naānewa, rū ngēma nixī i tama chanaxwēxexū na nūxū nangupetūxū. ²⁹Pa Chaueneēgūx, pemaā nūxū chixu rū tama muxū i ngunexū tūxū nangēxma na naxūxūcēx i Tupanaārū puracū. Rū ngēmacēx ya yīxema ixāmēxgūxe rū name nixī i meā tanaxūgū i Tupanaārū puracū ñoma tangemēxgūxūrū. ³⁰Rū yīxema ngexwaca yutanūgūxe rū yixema peta ūgūxe rū yīxema itaxegūxe, rū tama name i ngēmacēx Tupanaārū puracū na ítangēxgūxū. ³¹Rū yīxema tūxū nangēxmaxē i tūmaārū ngēmāxūgū i ñoma i naānewa, rū tama name i ngēmacēx Tupanaārū puracū na

ítangēxgūxū. Erū ñoma i naāne i ñuxma nūxū idauxū rū paxa tá nagux. ³²Rū tama chanaxwēxe na tacūcēx pexoegaāēgūxū. Rū ngēxguma wūxi i yatū ngemēxgu, rū Tupanaārū puracūgu narūxīnū rū nagu narūxīnū na ñuxacū Tupanaārū ngúchaū naxūxū. ³³⁻³⁴Natürū ngēxguma naxāmēxgu ya wūxi ya yatū, rū ñoma i naāneārū ngēmāxūgu narūxīnū rū nagu narūxīnū na ñuxacū namēxū nataāēxēxū. Rū ngēmaācū muxūgu narūxīnū. Rū ngēxgumarūū ta nixī i ngexūgū. Rū ngēma ngexū i ngetexū rū Tupanaārū puracūgu narūxīnū, erū marū Tupanana nūgū naxā rū guxū i naxūnemaā rū naāēmaā naxcēx namaxū. Natürū ngēma ngexū i ātexū rū ñoma i naāneārū ngēmāxūgu narūxīnū, rū nagu narūxīnū na ñuxacū natexū nataāēxēxū. ³⁵Rū perū mexūcēx nixī i pemaā nūxū chixuxū i ngēma, rū tama pexna na chanachuxuxūcēx nixī. Natürū ngēma ñacharūgū na meā pemaxēxūcēx rū aixcūma penaxūxūcēx i tórū Coriarū puracū. ³⁶Rū ngēxguma texē nagu rūxīnūgu na tūmaxacū rū marū na napaxū, rū tūmacēx namexgu na naxātexū, rū marū name i ngīxū taxūte ega aixcūma tūmacēx namexgu. Rū ngēma na naxātexū i tūmaxacū rū tama pecadu nixī. ³⁷Natürū ngēxguma wūxi i yatū nūxū nangēxmagu i norū pacū rū tama nanaxwēxegu na ngīxū naxūtexū, rū ngēma rū ta marū name. Erū naxmēxwa ingēxma rū taxucēxma texē tanachixewe na ngīxū naxūtexūcēx. ³⁸Rū ngēmawa nūxū tatau rū ngēma yatū i naxacū ngīxū ūtexū rū mexū naxū. Rū ngēma yatū i tama naxacū ngīxū ūtexū rū yexeraxū i mexū naxū. ³⁹Rū wūxi i nge i āteci rū ngītemēxēwa ingēxma i ngēxguma namaūxgu ya ngīte. Natürū ngēxguma nayuxgu ya ngīte, rū marū name ega to i yatū i ngīma ngīxū ngúchaūxūmaā

naxātegu. Natürü inaxwèxe na wüxi ya yatü ya yaxōcūmaā naxātexū. ⁴⁰Natürü chauxcèx rü yexeraācū chi itaāē i ngēxguma chi tāū chima wena naxātegu. Rü ngēma ore rü choxrütama nixī, natürü nagu charūxīnū rü Tupanaāē i Üünexūārū ĩnū ta nixī.

Tupananetachicünèxāgūna naxuaxūgūxū ga ōnachiga

8 Ñuxma rü tá pemaā nüxū chixu i nachiga i ngēma ōnagū i ngēma duūxūgū i tama Ngechuchuaxū yaxōgūxū norū tupananetachicünèxāgūna uaxūgūxū. Rü aixcūma nixī i wüxichigū i yixema i meāma nüxū icuáxū i ngēmachiga. Natürü ngēma nüxū na icuáxūgagu rü ñuxguacū rü yigū namaā ticuèxūxū. Natürü ngēma na yigū ingechaūxū rü tüxū narūngūxēē na yexeraācū meā yaxōgūchigūxū. ²Rü ngēxguma chi texé nagu rüxīnūgu na tacūxū tacuáxū, rü name nixī i nüxna tacuèxāchi na ngēxguma rü ta tama aixcūma nüxū tacuáxū i guxūma i ngēma cuèx i aixcūma ixīxū. ³Natürü ngēxguma texé aixcūma Tupanaxū ngechaūgu, rü Tupana rü tüxū nacuèx ya yixema. ⁴Rü ngēma na nangóxū i ngēma ōnagū i tupananetachicünèxāgūna naxuaxūgūxū i duūxūgū, rü meāma nüxū tacuèx na taxuwama namexū i ngēma tupananetachicünèxāgū erū tama aixcūma Tupanaxūchi nixīgū. Erū wüxixicatama nixī ya aixcūma Tupana ixīcū, rü nataxuma ya naī. ⁵Rü woo duūxūgū nagu narūxīnūe rü nangexma i muxūma i tupanagū i ñoma i naanewa rü dauxūgūxū i naanewa, natürü taxcèx rü tama ngemaācū nixī. ⁶Erū yixema nüxū tacuèx na wüxitama yixīxū ya Tupana ya Tanatū ixīcū. Rü nūma ya Tanatū nixī i naxūāxū i guxūma i tacū i ngēxmaxū, rü naxcèx nixī i imaxēxū i yixemax. Rü ngēxgumarūū

ta nangēxma i wüxitama ya tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristu. Rü yimagagu nixī na nangēxmaxū i guxūma, rü yimagagu nixī i tüxū nangēxmaxū i maxū. ⁷Natürü tama guxūma i yaxōgūxū nüxū nacuèx na nangēxmaxū ya wüxitama ya Tupana rü wüxitama ya tórū Cori. Rü ñuxre i nūmagū ga ūpa rü nüxū nayapue na nüxū yaxōgūāxū i ngēma tupananetachicünèxāgū, rü ñuxma rü ta tama aixcūma nüxū nacuèxgū i ngēma mexū i Tupana nüxū naxwèxexū. Rü ngēmacèx nixī i ñuxma i nagu naxīnūēxū na chixexū naxūgūxū i ngēxguma nangōxgūāgu i ngēma naxūnamachi i togū i duūxūgū norū tupananetachicünèxāgūna uaxūgūxū na nüxū namaā yacuèxūūgūxūcèx. ⁸Rü yixema nüxū tacuèx na tama tacū rü namachi na ingóxūgagu yīxū na Tupana tüxū dexū. Rü tāūtāma yexera time i napéxewa ega nangōxgūgu i ngēma namachi. Rü tāūtāma yexera tichixe i napéxewa ega tama nangōxgūgu. ⁹Natürü i pema i nüxū na pecuáxū na tama pecadu yīxū na nangóxū i ngēma namachi, jrū pexuāēgū erū ngürüāchi ngēma na pengóxūgagu chixexūgu tá penayixēē i ngēma peeneēgū i tauta aixcūma meā nüxū cuèxgūxū na tacū yīxū i Tupana nüxū naxwèxexū! ¹⁰Erū cuma na meā Tupanaxū cucuáxū, rü ngēxguma chí cunangōxgu i ngēma namachi i ngextá tupananetachicünèxāgūxū íyacuèxūūgūxūwa, rü ngürüāchi wüxi i cueneē i tauta meā Tupanaxū cuáxū tá cuxū nadau. Rü ngürüāchi nūma rü tá ta nanangōx i ngēma namachi woo naāēwa nagu naxīnūgu na wüxi i chixexū yīxū na nangóxū i ngēma namachi. ¹¹Rü ngēmaācū i cuma na meā Tupanaxū cucuáxū, rü tá icuyanatauxēē i ngēma cueneē i Cristu naxcèx yuxū i tauta meā Tupanaxū cuáxū. ¹²Rü ngēmacèx i ngēxguma

chixexūgu cunanguxēxgu i ngēma cueneē i tauta meā Tupanaxū cuáxū, rü Cristumaā rü ta chixexū cuxū. ¹³Rü ngēmacèx i ngēxguma ngēma namachi i changōxūgagu chixexūgu chananguxēxgu i chaueneē, rü narūmemaē nixī i noxtacūma taguma namachi changōx na tama pecadugu chananguxēxūcèx i ngēma chaueneē.

**Yíxema Cristu tūxū muxē
na nūxū tapuracūxūcèx, rü
tūxna naxū i tūmaārū natanū**

9 Rü pemaā nūxū chixu rü tórū Coritama nixī ya choxū yaxucū rü choxū mucū na norū puracū chaxūxūcèx, rü ngēmacèx taxuūma i duūxūgūmēxēwa changēxma i ñuxmax. Rü chomatama chauetūmaā tórū Cori ya Ngechuchuxū chadau, rü ngēma puracū i nūxū chaxūxūgagu nixī i peyaxōgūxū i pemax. ²Rü woo togū i duūxūgū tama choxū cuèxgūchaūgu na tórū Cori choxū muxū, natürü i pema rü meāma nūxū pecuèx na nūma yīxū ga choxū namuxū. Yerū chauxūtawa nixī ga tórū Coriaxū peyaxōgūxū, rü ngēmawa nūxū pecuèx na aixcūma yīxū na nūma choxū namuxū. ³⁻⁴Rü ñaā nixī i chorū dexa i namaā chanangāxūxū i ngēma duūxūgū i chauchiga idexagūxū:

“¿Éxna tama name na duūxūgū choxna naxāxū i chorū òna rü chorū axexū naxcèx i chorū puracū? ⁵¿Éxna tama inamexū ta na wūxi i ngexū i yaxōxūmaā na chaxāmaxū na chayagaxūcèx ngēxgumarūū na naxāmaxū i Pedru, rü naēneēgū ya tórū Cori, rü ngēma togū i yatūgū i Tupana imugūxū? ⁶¿Rü éxna pema nagu perūxīnūēgu rü choma rü Bernabéxīcatama i tama namexū na toxū perūngūxēēgūxū ngēma togū i orearū uruūgūxū na perūngūxēēgūxūrūū? ⁷¿Tacū rü

duūxū i churarawa ūxū i nūgūxūtama naxūtanūxū i norū òna? ¿Rü tacū rü duūxū i orīx itoxū i tama namūxū i norū o? ¿Rü tacū rü duūxū i carnerugūna dauxū i tama nagūnenixū ne ixaxūxū?” Ngēma ñacharīgū nūxū i ngēma duūxūgū i chauchiga idexagūxū. ⁸Rü ñuxma rü tāūtama nagu perūxīnūē na chorū orexīcatama yīxū i ñaā nūxū chixuxū! Erü Tupanaārū ore ga Moiché ūmatixūwa rü ta ngēma ñanagürü. ⁹Erü ngēma ore rü ñanagürü:

“¿Rü ngēma woca i aruchuarū putéx-ewa puracūxū, rü tāūtama cunawēxnagu na tama yima aruchuwa nachibūxūcèx!”

ñanagürü i ngēma ore. Rü nūxū tacuèx na tama wocagūgu naxīnūxū ga Tupana ga yexguma yema ñaxgu. ¹⁰Natürü pemaā nūxū chixu rü tagu nixī ga naxīnūxū ga yexguma yema ñaxgu ga Tupana. Rü tachiga nixī ga naxūmatixū ga yema ore. Erü yíxema aruchunecū úxe rü yíxema norū oarū puxwa puracūxe, rü ngēxguma tapuracūeyane rü tanaxwèxegū na ítananguxēēgūxū i ngēma norū o i tūxna ūxū. ¹¹Rü toma rü wūxi ya nanetūchire ya itatoxūnerūū tixīgū ga yexguma pemaā nūxū tixuxgu ga Tupanaārū ore. ¿Rü ñuxma rü tama éxna i pexcèx namexū na toxna penaxāxū i tacū i toxū taxuxū? ¹²Rü ngēxguma ngēma togū i orearū uruūgū petanūwa nayauxgūgu i ngēma nūxū taxuxū, rü maneca toma rü yexera name nixī i petanūwa tanayaxu i ngēma toxū taxuxū. Natürü i toma rü tama ngēmaācū tanaxū. Erü toma rü guxū i guxchaxūmaā taporae na tama pexū tanaguxchaxēēxūcèx na Cristuaxū peyaxōgūxū. ¹³Pema nūxū pecuèx rü guxūma i duūxūgū i tupauca ya taxūnewa puracūexū, rü ngēma òna ya yima tupaucawa ngēxmaxūtama nangōxgū. Rü ngēma duūxūgū i tupaucagu Tupanacèx naxūnagū deīxū,

rū nanade i ñuxre i ngēma namachi norū ngōxruū. ¹⁴Rū ngēxgumarūū ta ya yíxema nūxū iugūxe i ore i tūxū maxēxēxū, rū tórū Cori nūxū nixu rū name nixī i tanayauxtanū i ngema tūmaarū puracū. ¹⁵Natūrū i choma rū taguma ngēmaācū chanaxū. Rū ñuxma na pexcèx chanaxūmatūxū i ñāā popera, rū tama ſacū choxna pexāxūcèx nixī. Erū ngēma na taguma texēxūtawa ſacūcèx íchaçaxū, rū wūxi i chorū taāē nixī. Rū narūmemaē chierū nixī na chayuxū naxūpa na texé choxna nayaxuxū i ñāā taāē i choxū ngēxmaxū. ¹⁶Rū ñuxma na nūxū chixuxū i ngēma ore i tūxū maxēxēxū, rū taguma ngēmacèx chaugū chicuèxūū. Erū woetama ngēma nixī i chorū puracū ga Tupana choxna āxū, rū ngēmacèx taxucūrūwama chanangexrū. Erū poraācū chi chachixexūgu i ngēxguma tāū chima nūxū chixuxgu. ¹⁷Rū ngēxguma chi chaugagu chitama chanaxūxgu i ngēma puracū, rū nagu chi charūxīnū na choxū naxātanūxū. Natūrū ngēxguma Tupana choxū muxūācūma chanaxūxgu, rū chanaxūama erū woetama ngēma nixī i chorū puracū ga Tupana choxna āxū. ¹⁸¿Rū ñuxma rū ſacū tá nixī i chorū natanū naxcèx i ngēma puracū i chaxūxū? Rū dūcax, rū chorū natanū nixī i ngēma taāē i chayaxuxū i ngēxguma ngetanūācūma nūxū chixuxgu i ngēma ore i tūxū maxēxēxū. Rū ngēmaācū woo Tupanapēxewa name na petanūwa chanayaxuxū i chorū natanū na ngēmamaā chamaxūxūcèx, natūrū taguma texena naxcèx chaca. ¹⁹Rū woo taxūxemēxēwa changēxma i chomax, natūrū guxāmēxēwa chaugū changēxmaxēē, na ngēmaācū yexeraācū muxūma i duūxūg ūxū charūngūxēxūcèx na Cristuaxū yaxōgūāxūcèx. ²⁰Rū ngēxguma chautanūxū i Yudūgūtanūwa changēxmagu,

rū namaā chaugū chawūxiguēē na ngēmaācū nūxū charūngūxēxūcèx na Cristuaxū yaxōgūāxūcèx. Rū woo tama yema Moiché ūmatūxū ga mugūtūūwa changēxmagu, natūrū chayanguxēēama i ngēma mugū na ngēmaācū Cristuxūtawa chanagagūxū i ngēma duūxūgū i ñuxma rū ta nagu íxū i ngēma mugū ga Moiché ūmatūxū. ²¹Rū ngēxguma natanūwa changēxmagu i ngēma duūxūgū i tama Yudūgū ixīgūxū, rū ngēma duūxūgūmaā chaugū chawūxiguxēē na ngēmaācū nūxū charūngūxēxūcèx na Cristuaxū yaxōgūāxūcèx. Natūrū taguma íchanangéx i Tupanaarū mugū erū guxūguma Cristuarū mugūtūūwa changēxma. ²²Rū ngēxguma natanūwa changēxmagu i ngēma duūxūgū i tama poraācū Cristuchigaxū cuèxgūxū, rū choma rū ta ngēma duūxūgūmaā chaugū chawūxiguxēē, na ngēmaācū nūxū charūngūxēxūcèx na Cristuaxū yaxōgūāxūcèx. Rū ngēmaācū guxūma i duūxūgūrūū chaugū chixīxēē, rū nagūxūraūācūma naxcèx chadau na ngēmaācū dūxwa Tupanaxūtawa chanagagūxūcèx i ñuxre i nūmagū. ²³Rū ngēmaācū nixī i chapuracūxū na guxūwama nanguxūcèx i ngēma ore i tūxū maxēxēxū. Erū chanaxwēxe na choma rū ta choxū nangēxmaxū i ngēma maxū i taguma gūxū, naxrūū i guxūma i ngēma duūxūgū i nūxū yaxōgūxū. ²⁴Pema rū meāma nūxū pecuèx i wūxi i inūca i nawa ināachixū rū muxūma inaxūāchi, natūrū wūxixicatama nixī i ngēma nūxīra ínguxū rū nayaxuxū i norū āmare. Rū name nixī i pegūna pedau na Tupana pexna naxāxūcèx i ngēma perū āmare. ²⁵Guxūma i ngēma duūxūgū i nūgū ngūtexēēxū naxcèx i wūxi i inūca na toguegūxū naporamaexūcèx, rū meā nūgūna nadaugū na ngēmaācū nayauxgūāxūcèx i norū āmare i paxaāchirūū ixīxū.

Natürü yixema na yaxögüxü rü yigüna tadaugü na meã naxügüxücèx rü meã imaxèxücèx na nayauxgüxücèx i tórü ämare i taguma gúxü. ²⁶ Rü ngemacèx i choma rü tama ñoma chauechitamare chinaxürüü chixi, rü tama ñoma ñacu i nügü dèixü i ngürüanegumare idagüxürüü chixi. ²⁷ Rü ngemacèx meã chaugümaã ichacuèx na taxüüma i chaxuneärü ngúchaü chaxüxücèx. Erü tama chanaxwèxe i mexümaã togüxü changüxèechiréxácüma chixexü chaxü rü ngemagagu tama chanayaxu i chorü ämare.

**Nayaxucuxégü na tama nüxü
yacuèxüügüxücèx i
tupanantachicünèxägü**

10 Pa Chaueneëgüx, chanaxwèxe i nüxna pecuèxächie ga ñacu nüxü na ngupetüxü ga yema nuxcümaügüxü ga tórü oxigü ga Moïchéwe rüxixü. Rü pema nüxü pecuèx rü yexguma nawe naxixgu rü wüxi ga caixanexü napéxegu nixü rü nayadüxü. Rü guxüma ga yema duüxügü rü wüxigu Moïchémaã natüügu nixixütanü. Rü yexgumarüü ta Moïchémaã nawa nichoü ga yema Taxtü ga Dauchiüxü. ² Rü guxüma ga yema duüxügü rü yexguma wüxigu Moïchémaã yema caixanexüpechitatüügu yaxixütanügu rü yema Taxtü ga Dauchiüxüwa yachoügu, rü yemaäcü nügü nangoxèégü na Moïchéweama naxixü. ³ Rü yexgumarüü ta ga guxüma ga yema duüxügü nanangöxgü ga yema pãü ga daxüwa rüyixü. ⁴ Rü guxüma ga yema duüxügü nayaxaxgü ga yema dexá ga Cristu nüxna äxü. Yerü Cristu rü yema duüxügüxü ínixümücü ga yema ínaxixüwa, rü nüxna nanaxã ga yema dexá ga yaxaxgüxü. ⁵ Natürü narüümaë ga yema duüxügü ga tama Tupanaärü ngúchaü ügüxü. Rü yemacèx ga yema duüxügü rü yexma nayue rü yéma nawogü ga naxünegü ga dauxchitawa ga

taxüema íxãpataxüwa. ⁶ Rü guxüma ga yema nangupetü na tórü cuèxruü yixücè rü tama tórü oxigürüxü chixexücèxama idaugüxücèx. ⁷ Rü ngemacèx tama name i nüxü picuèxüügü i ñacu rü tupanantachicünèxägü, yexgumarüü ga ñuxre ga nümagü naxügüxürüü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü tórü oxigüchigaxü nixu rü ñanagürü:

“Rü duüxügü ínarütogü na nachibüxücèx rü na naxaxegüxücèx, rü ngëmawena rü inachigü na íyayüxexücèx”,

ñanagürü i ngëma ore. ⁸ Rü tama name i yixema rü naí i ngemaã itape yexgumarüü ga ñuxre ga nümagü naxügüxürüü. Rü yemacèx wüxitama ga ngunexügu rü nayue ga 23,000. ⁹ Rü tama name i nüxü taxü ya tórü Cori na ñuxäcü yaxna tamaã naxinüxü yexgumarüü ga ñuxre ga nümagü naxügüxürüü. Rü yemacèx nixi ga yema duüxügüxü nangöxcuxü ga äxtepegü rü nayuxü. ¹⁰ Rü tama name i chixexü Tupanamaã pixugü yema ñuxre ga nuxcümaügüxü ga tórü oxigürüü. Rü yemacèx ga Tupanaärü orearü ngerüü ga daxücüãx rü nanadaí. ¹¹ Rü guxüma ga yema nuxcümaxügüxü ga duüxügüxü ngupetüxü, rü ñomaxücüü rü tórü cuèxruü nixi. Rü naxümatü na ngëmawa nüxü icuáxücèx na ñuxäcü Tupana naxwèxexü na imaxèxü i yixema i ñomaücüü. ¹² Rü ngëmacèx ya yixema tügügu rüxinüxè na taporaxü i Tupanapéxewa, rü name nixi na meã tügüna tadauxü na tama chixexügu tangüxücèx. ¹³ Rü ñuxma rü ta taguma pexcèx ínangu i ngúchaxü i chixexü i taxucürüwama namaã yaxna pexinüexü. Rü name nixi i Tupanana perüyoü erü nüma rü aixcüma nayangüxèe i ngema tamaã inaxunetaxü rü taxütama nawa pexü nawogü i ngúchaxügü i taxucürüwama yaxna namaã pexinüexü. Natürü ngexguma tá

ngúchaxūgū i chixexū pexcèx ínguxgu rú nūma rú tá pexū ínapoxū na tama nagu peyixūcèx. ¹⁴Rú ngēmacèx, Pa Chaueneēgū ya Pexū Changechaūgūxex, ;rú nūxū perūxoe i ngema nacūmagū i tupananetachicūnèxāgūcèx naxūgūxū i ngema duūxūgū i tama yaxōgūxū! ¹⁵Pemaā nūxū chixu i ngēma ore, erū chauxcèx rú duūxūgū i nūxū cuáxū pixīgū. Rú pema tátama nagu perūxīnūē i ngēma pemaā nūxū chixuxū. ¹⁶Rú ngēxguma ōna i ūūnexūcèx íngutaquēxegūgu, rú yaxaxgūgu ya yima binu ya ūūnecū rú moxē naxcèx íxāgūgu, rú ngēmaācū yīgū tangoxēē na Cristu ya taxcèx nagū ibacūwe rūxīxū. Rú ngēxguma nangōxgūgu i ngēma pāū i íbucuxū, rú ngēmaācū yīgū tangoxēē na Cristu ya taxcèx naxūne íxācūwe rūxīxū. ¹⁷Rú woo na imuxū i yixema, natūrū wūxitama i pāū tangōxgū. Rú ngēmaācū nixī i wūxitama íxīgūxū erū wūxiwetama tarūxī. ¹⁸;Rú dūcax i ngēma Yudūgū i nangōxgūxū i ngēma naxūnamachi i Tupanacèx nadēixū! Rú ngēxguma wūxigu nūgūmaā nangōxgūāgu, rú guxūma i ngēma nangōxgūxū rú ngēmaācū nūgū nangoxēē na wūxigu Tupanawe naxīxū. ¹⁹Rú űuxma na ngēma űachaxū, rú tama chanaxwēxe i nagu perūxīnūē na naxūūnexū i ngēma namachi i ngēma duūxūgū i tama yaxōgūxū norū tupananetachicūnèxācèx dēixū. Rú tama chanaxwēxe i nagu perūxīnūē na űacūwa namexū i ngēma norū tupananetachicūnèxāgū, erū nangearū maxūāx. ²⁰Natūrū pemaā nūxū chixu rú ngēxguma ngēma duūxūgū i tama Tupanaxū cuēxgūxū, norū tupananetachicūnèxācèx nadaiāgu i űacū rú naxūna, rú tama Tupanacèx nixī i nadaiāxū, natūrū ngoxogūcèx nixī i nadaiāxū. Rú tama chanaxwēxe i ngoxogūtanūxūxū pegū pixīgūxēē. ²¹Rú pema na peyaxaxgūxū ya

yima binu ya tórū Corixū namaā picuēxūūgūcū rú taxucūrwama namaā pexāmūcū i ngēma duūxūgū i Chatanáwe rūxīxū. Rú pema na tórū Coriarū mechawa penangōxū i ngēma ōna i nūxū namaā picuēxūūgūxū rú taxucūrwama ngēma duūxūgū i Chatanáwe rūxīxūārū mechawa peyachibūe. ²²;Rú űuxū űapegūxū i űuxmax? ;Ēxna penanuxēēchaū ya tórū Cori? ;Ēxna pexcèx rú nūxū tarūporamaēgū i yixemax?

Name nixī i taeneēarū mexūc èx tadaugū rú tama i tóxrūtama

²³Pema rú űaperūgūgū:

“Marū name na tanaxīxū i űacū i tanaxwèxegūxū”, űaperūgūgū. Rú aixcūma nixī i ngēma, natūrū tama tūxū name i guxūma i ngēma íxūxchaūxū. Rú ngēmaācū Cristu tūxū ínguxūxēē na naxūxūcèx i ngēma ínaxwèxexū, natūrū tama guxūma i ngēma íxūxū tūxū narūngūxēē na yexeraācū meā yaxōgūamachigūxūcèx. ²⁴Rú tama name nixī i tóxrūtama mexūcèx tadaugū, natūrū name nixī i togūarū mexūcèx tadaugū. ²⁵Rú marū name i penangōx i nagūxūraūxū i namachi i namaā nataxegūxū, natūrū taxucèxma tūxcūū naxcèx ípeca ngoxi marū tupananetagūxū namaā yacuēxūxūgūxū i namachi yixī. ²⁶Erū űoma i naāne rú guxūma i nawa ngēxmaxū, rú tórū Cori ya Tupanaarū nixī. ²⁷Rú ngēxguma chí wūxi i duūxū i tama yaxōxū pexna uxgu na naxūtawa peyachibūexūcèx, rú chí ngema pexīxgu, rú marū name i penangōx i guxūma i ōna i pepéxegu yaxūxūchixū. Rú taxucèxma tūxcūū naxcèx pexoegaāē rú nūxna peca na ngextá ne naxūxū i ngēma namachi i pemaā nangōxū. ²⁸Natūrū ngūrūāchi wūxie tá pemaā nūxū tixu rú űatarūgū: “Naā namachi rú tupanane-tachicūnèxācèx yamèxgūxū i naxūnawa

ne ūxū nixī”, ñatarūgū. Rū ngēxguma i pema rū tama name na penangóxū i ngēma namachi na tama chixexūgu tūxū penguxēēxūcēx ya yīxema pemaā nūxū ixuxe, rū tama ngēmacēx taxoēgaāēxūcēx i tūmax. ²⁹Rū tama pechiga nixī i chidexaxū i ngēxguma:

“Na tama taxoēgaāēxūcēx”, ñachagu. Natürū yīxema pemaā nūxū ixuxechiga nixī i chidexaxū. Natürū bexmana ngürüächi wūxi i yaxōxū tá cuxna naca rū ñanagürū tá cuxū:

“¿Tūxcūū i togū naxcēx oēgaāēxūgagu choxna cunachuxu na tama chanaxūxū i tacū i chanaxwēxexū? ³⁰Rū ngēxguma chi Tupanana moxē chaxāxgu naxcēx i ngēma ōna i changóxū, ¿rū tūxcūū i ngēma ōnacēx choxū quixu?” ñanagürū. ³¹Dūcēx, pemaā nūxū chixu rū name nixī i guxūma i ngēma pexūxūmaā Tupanaxū picuēxūxūgū. Rū ngēxguma tacū pengoxgūgu rū exna tacū pixaxgūgu rū éxna tacū i to pexūgūgu, rū name nixī i ngēmamaā Tupanaxū picuēxūxūgū. ³²Rū tama name i penaxū i tacū i togūxū chixexūgu yixēēxū, rū woo Yudūfugū yixīgūgu rū éxna tama Yudūfugū yixīgūgu, rū éxna yaxōgūxū yixīgūgu. ³³Rū choma rū guxūwama guxūxūma chataāēxēechaxū. Rū ngēmacēx tama chanaxū i ngēma chomatama namaā chataāxēxū, natürū chanaxū i ngēma togū namaā taāxēxū na ngēmaācū nūmagū rū ta nuxū nangūchaxū na yaxōgūāxū rū nayauxgūāxū i maxū i taguma gūxū.

11 Rū name nixī i nagu pexī i chaucūma ngēxgumarūū i choma na Cristucūmagu chixūxūrūū.

Name nixī i ngēxūgū rū mexū i nacūmagu naxī

²Pa Chaueneēgūx, pemaā chataāē erū guxūguma chaugu perūxīniūē rū nagu pexī ga yema nguxēētae ga pexū changūxēēxū. ³Natürū chanaxwēxe i

nūxū pecuēx na Cristu rū wūxichigū i yatūeru na yīxū. Rū yatūxūgū rū naxmēxēru nixīgū ngēxgumarūū ya Tupana rū Cristueru na yīxū. ⁴Rū ngēmacēx i ngēxguma wūxi ya yatū ngutaquēxewa yumūxēgu rū éxna Tupanaārū orexū yaxuxgu, rū tama íngēxūchípatēxegu, rū ngēma rū wūxi i chixexū nixī i Cristupēxewa naxūxū. ⁵Natürū ngēxguma chi wūxi i ngecū ngutaquēxewa yumūxēgu rū éxna Tupanaārū orexū yaxuxgu, rū chi tama ngīgū natūerugu, rū ngēma rū wūxi i chixexū nixī i ngītepēxewa naxūxū. Rū ñoma ngīgū yadūeruxūrūū iyixī. ⁶Erū ngēxguma chi tama ngīgū natūeruchaūgu, rū narūmemaē nixī i noxtacūma ngīgū íbēixeru. Natürū ngēxguma chi wūxi i ngīrū āne yixīgū i ngēma na ngīgū nabēixeruxū rū éxna ngīgū yadūeruxū, rū narūmemaē nixī i ngīgū itūeru. ⁷Natürū yatūgū rū tama name na nūgū natūerugūxū. Yerū ga Tupana rū nūgūraūācū nanaxū ga yatū rū Tupanachipeta nixī. Rū yima yatūwa nixī i nangóxū na ñuxācū namēxēchixū ya Tupana. Rū ngēma ngecūwa nixī i nangóxū na ñuxācū namēxū ya yatū. ⁸Yerū yēxguma noxri Tupana naxūxgu ga yatū, rū tama ngecūwa nixī ga naxūāxū. Rū ngīma waxi nixī ga yatūwa ngīxū naxūxū. ⁹Rū yatūcēx nixī ga Tupana ngīxū ūxū ga ngecū, rū tama ngecūcēx nixī ga Tupana naxūxū ga yatū. ¹⁰Rū ngēmacēx name nixī i ngīgū itūeru na duūxūgūpēxewa rū Tupanaārū orearū ngerūūgū i daxūcūāxgūpēxewa nangóxūcēx na ngītemēxēwa nangēxmaxū. ¹¹Natürū Tupanapēxewa rū taxūūma nixī ya yatū ega natauxgu i ngecū. Rū ngēxgumarūū ta i ngecū rū taxūūma iyixī ega natauxguma ya yatū. ¹²Yerū yēxguma noxri Tupana ngīxū ūxgu ga ngecū, rū yatūwa nixī ga ngīxū naxūxū. Rū ngēxgumarūū ta ya yatū rū

ngecūwa nixī i nabuxū. Natürü Tupana nixī ya naxücü i guxūma i duūxūgü. ¹³Rü pematama tá penangugü rü ngoxi name na wüxi i ngecü rü tama ngīgü natüeruácüma nayumüxëxü. ¹⁴Rü woetama tórü bucüma nixī i nüxü na icuáxü na wüxi i āne yīixü na nügü namëxyaexëxü i wüxi i yatüxü. ¹⁵Natürü ngeçücëx rü wüxi i mexëchixü nixī na namëxyaexü. Erü Tupana rü ngixna nanaxā i ngīyae na ngëmamaā ngīgü natüeruxüçëx. ¹⁶Natürü ngëxguma chi texé ngëmachiga tügü choxügagügu, rü name nixī i nüxü tacüèx na ngëmatama yīixü i tacüma rü nacüma i guxūma i yaxögüxü i guxünema ya tupaucagüwa.

Duūxūgü rü chixri namaā inacuèxgü ga Coriarü òna i üünexü

¹⁷Rü ñuxma i ñaā popera i pexçëx chaxümatüxüwa rü pemaā nüxü chixu rü nangëxma i wüxi i pecüma i chixexü i tama namaā chataāëxü. Erü chauxçëx i ngëma perü ngutaquëxegü rü pexü nachixexëë, rü tama aixcüma perü meruügü nixī. ¹⁸Erü duūxūgü chomaā nüxü nixugügü rü ngëxguma tórü Coricëx pengutaquëxegüüxgu rü pegü pitoye. Rü ngäxügu chayaxō na aixcüma yīixü i ngëma nüxü yaxugügüxü. ¹⁹Choma rü nüxü chacuèx na aixcüma woe tátama yīixü i pegü pitoyexü na ngëmawa nüxü icuáxüçëx na texégü tiixü ya yixema aixcüma Cristuarü duūxūgü ixīgüxe. ²⁰Rü ngëma pegü na pitoyexügü nixī na tama aixcüma tórü Corixü picuèxüügüácüma yīixü i penangóxü i tórü Coriarü òna i Üünexü i ngëxguma pengutaquëxegüüxgu. ²¹Erü ngëxguma penangōxgu i ngëma òna i Üünexü rü wüxichigü rü peñuxāëgü na pexira na penayaxuxüçëx i ngëma òna. Rü yoxni i ngëma togü rü ngëxma nataiyae, rü togü

rü nayaxaxgü ya binu ñuxmata nangāxë. ²²¿Ëxna pengechiügü ecëx tama ngema pechibüexü rü pexaxegüxü? ¿Tüxcüü nüxü pexoe i ngëma togü i yaxögüxü rü penaxāneëxëë i ngëma yaxögüxü i ngearü ngëmaxüāxgüxü? ¿Rü tacüxü tá pemaā chixu i ñuxmax? ¿Pexçëx rü tá pemaā chataāëxü? Düçëx, pemaā nüxü chixu rü tama pemaā chataāë naxçëx i ngëma pexügüxü.

Tórü Coriarü òna i üünexüchiga

²³Rü ngema nguxëëtae i pemaā nüxü chixuxü rü tórü Corixütawatama chanayaxu. Rü yexguma tórü Cori ga Ngechuchuxü ínaxuaxügu, rü yematama chütaxügu rü nüma rü nanayaxu ga wüxi ga pāü. ²⁴Rü Tupanana moxë naxā, rü yemawena rü inanabücu, rü ñanagürü:

“Naā nixī i chaxune i pexçëx ichaxāxüchiga. ¿Rü penangó i ñaā pāü na ngëmaācü peāëwa choxna pecuèxächixüçëx!” ñanagürü. ²⁵Rü yexgumarüü ta ga chibüwena rü Ngechuchu nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binuchiümaā āacuxü, rü ñanagürü:

“Rü daa binu rü wüxi i cuèxruü nixī na ngexwacëx Tupana duūxūgümaā ixunetaxü i maxü i taguma gúxüchiga. Rü chaugü ya pexçëx ibacümaā nixī i Tupana pexü nüxü cuèxëëxü i ngëmachiga. Rü ngëxguma ñuxguacü daa binu pixaxgügu rü ñuxma choma na chanaxüxüriü tá penaxü na peāëwa choxna pecuèxächixüçëx”, ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁶Rü guxügüma i ngëxguma penangōxgu i ñaā pāü rü peyaxaxgügu ya daa binu rü ngëmawa tá duūxügüxü nüxü picuèxëë na ñuxäcü tórü pecaducëx nayuxü ga tórü Cori. Rü ngëmaācü tá penaxü ñuxmatáta wena nataegu i nümax.

**Texegücèx nixī i tórū
Coriarū òna i üünexŭ**

²⁷Natürü ngëxguma chi texe tama tügü tamexëëarü maxŭxácüma nangõxgu i Coriarü pãu i üünexŭ rü tayaxaxŭxgu ya yima binu ya üüncëü, rü pecadü taxü napewa ya tórü Cori ya taxcèx yucü rü nagü ibacü. ²⁸Rü ngëmacèx naxŭpa na tanangóxŭ i ngëma pãu rü na tayaxaxŭxŭ ya yima binu, rü name nixī i wüxichigü meã tūmaarü maxŭgu tarŭxŭnŭ ngoxi nataxuma i tacü rü chixexŭ i tūmaarü maxŭwa. ²⁹Erü ngëxguma tama tügü tamaxëëarü maxŭxácüma tanangõxgu rü tayaxaxŭxgu, rü tügütama poxcuwa taga. Erü tama aixcüma tayaxõ na tórü Corichiga yixŭxŭ i ngema pãu rü yima binu.. ³⁰Rü ngëmacèx nixī i muxŭchixe i petanüwa rü pidaaweexŭ rü peturaexŭ, rü ñuxre i togü rü marü nayuxŭ. ³¹Natürü ngëxguma chi tórütama maxŭgu rŭxŭnŭegu naxŭpa na nangóxŭ i ngëma Coriarü òna, rü nūma rü taxucèx tŭxŭ napoxcue. ³²Natürü ngëxguma tórü Cori ñoma i tórü maxŭwa tŭxŭ poxcugu, rü ngëmaacü tŭxŭ inayarüwéxächixëë na tama yixcüra naãnearü guxgu tŭxŭ napoxcuxŭcèx wŭxigu namaã i ngëma duŭxŭgü i tama yaxõgŭxŭ. ³³Rü ngëmacèx, Pa Chaueneëgŭx, ngëxguma pengutaquëxëgügu na penangóxŭcèx i ngëma òna i üünexŭ, name nixī i pegü ípenanguxëë na guxãma wŭxigu meã penangóxŭcèx. ³⁴Rü ngëxguma chi texé taiyèxgu, rü name nixī i tūmapatawatama tachibü na tama Tupana pexŭ poxcuexŭcèx naxcèx na chixexŭ pexŭexŭ i perü ngutaquëxëgüwa. Rü ngëma to i guxchaxŭgü i pexŭ ngëxmaxŭ, rü choma tá chanamexëë i ngëxguma petanüwa chaxŭgu.

**Ngëma cuèx i Tupanaãë i
Üünexŭ tŭxna äxŭchiga**

12 Pa Chaueneëgŭx, chanaxwèxe i nŭxŭ pecuèx na ñuxacü yŭxŭ i ngëma cuèx rü ñuxacü na yixŭxŭ i ngema tauxcha i Tupanaãë i Üünexŭ tŭxna äxŭ. Rü ngëmachiga nixī i pemaã nŭxŭ chixuxchaŭxŭ i ñuxmax. ²Rü pema meãma nŭxŭ pecuèx ga yexguma tauta Cristuaxŭ peyaxõgügu, rü pegü nŭxna pexãgü ga tupanetachicünëxãgü ga tama idexaxŭ. ³Rü ngëmacèx i ñuxma rü chanaxwèxe i meã nŭxŭ pecuèx rü taxucürüwama texe ya Tupanaãë i Üünexŭ tūmawa ngexmaxe rü chixri Ngechuchuchuga tidexa. Rü ngexgu-marŭxŭ ta rü taxucürüwama texe ngürümare tŭechama rü:

“Ngechuchu rü tórü Cori nixŭ”, ñatarügü ega tama Tupanaãë i Üünexŭ tŭxŭ muxgu na ngëmaacü tidexaxŭcèx. ⁴Rü nūma ya Tupana rü duŭxŭgüna nanaxã i naguxŭraŭ i tauchagü. Natürü ngema Naãxë i Üünexŭ i nawa ne naxŭxŭ i ngema tauchagü rü wŭxitama nixī. ⁵Nangëxma i nagŭxŭraŭxŭ i Tupanaarü puracü, natürü yima tórü Cori ya tŭxna naxacü i ngema puracügü rü wŭxitama nixŭ. ⁶Rü Tupanaarü pora rü nagŭxŭraŭãcü nangox. Natürü wŭxitama nixŭ ya yima Tanatü ya tawa gŭxŭraŭãcü nangoxëëcü i ngema norü puracü. ⁷Rü ngema Naãë i Üünexŭ wŭxixewachigü nanangoxëë i Tupanaarü pora i norü duŭxŭgütanüwa na ngemaacü guxãarü ngŭxëëruŭ yixŭxŭcèx. ⁸Rü Naãë i Üünexŭ rü tūmãxena rü nanaxã i tauxcha na ucŭexŭ tacuãxŭcèx. Rü ngëmatama Naãë i Üünexŭ rü toguëãxŭ rü nanatauxchaxëë na nŭxŭ tacuãxŭ na mea tangŭxëëtaexŭ i Tupanaarü ore. ⁹Rü toguë rü ngëmatama Naãë i Üünexŭ tŭxŭ nanatauxchaxëë na Tupanana tarŭyoexŭcèx. Rü toguë rü

tūxna nanaxā i pora na ngēmamaā naxcèx tayataanegūxēēxūcèx i ngēma idaaweexū. ¹⁰ Rū togue rū tūxna nanaxā i pora na tanaxūxūcèx i mexūgū i Tupanaārū poramaā ūxū. Rū togue rū tūxū nanatauxchaēē na nūxū tixuxūcèx i Tupanaārū ore. Rū togue rū tūxna nanaxā i cuèx na nūxū tacuáxūcèx i tacū yīxū i ngoxogūarū ixīxū rū tacū yīxū i Tupanaāē i Ūūnexūārū ixīxū. Rū togue rū tūxna nanaxā i tauxcha na ngēma tama nūxū tacuáxū i nagawa tidexaxūcèx. Rū togue rū tūxna nanaxā i cuèx na tanangoxēēxūcèx na tacūchiga yīxū na tidexaxū ya yīxema to i nagawa idexáxe. ¹¹ Rū guxūma i ngēma rū Tupanaāē i Ūūnexūtama nixī i naxūxū. Rū nūma nixī i wūxichigū i duūxūna naxāāxū i ngēma cuèx i nūma nanaxwèxexū na nūxna naxāāxū.

Guxāma i yaxōgūxū rū wūxitama i naxūnewa naxūgū

¹² Rū duūxūxūne rū woo muxūgu nixūye, natūrū wūxitama i naxūne nixī. Rū ngexgumarūxū ta i ngema Cristuāxū yaxōgūxū rū woo namu, natūrū wūxitama i naxūnewa naxūgū. ¹³ Rū yexguma fībaiūgu rū Tupanaāē i Ūūnexū rū wūxitama i naxūne tūxū nixīgūxēē. Rū woo Yudfugū na ixīgūxū, rū éxna tama Yudfugū na ixīgūxū, rū woo togūmēxēwa ingexmagūxū rū éxna taxūxemēxēwa ingēxmagūxū, natūrū wūxitama i naxūne tūxū nixīgūxēē i nūma i Naāē i Ūūnexū i nūxicatama ixīxū. Rū guxāma i yixema rū marū tūxna nangu i ngēma Naāē i Ūūnexū. ¹⁴ Wūxi i naxūne rū tama naxāmenāxamare, natūrū muxūgu nixūye. ¹⁵ Rū ngēxguma chi yima nacutū ñaxgu:

“Rū ñuxma na tama naxmēx chiīxū, rū ngēmacèx tama ngēma naxūnewa changēxma”, ñaxgu, rū tama ngēmacèx nūxū narūxo na ngema naxūnewa

nangexmaxū. ¹⁶ Rū ngēxguma chi yima naxpaxchinū ñaxgu:

“Rū ñuxma na tama naxētū chiīxū, rū ngēmacèx tama naxūnewa changēxma”, ñaxgu, rū tama ngēmacèx nūxū narūxo na ngema naxūnewa nangexmaxū. ¹⁷ Rū ngēxguma chi guxūma i naxūne rū naxētū yixūgu, ŗrū tacūmaā chi i nūxū naxīnūxū i ngema naxūne? Rū ngēxguma chi guxūma i naxūne rū naxmachixē yixūgu, ŗrū tacūmaā chi i nūxū nawāxixū? ¹⁸ Natūrū Tupana ga naxūcū ga taxūne, rū ngexta nūma ínanaxwèxexūwa nanangexmaxēē i taeru rū tachacūūgū rū taparagū. ¹⁹ Rū ngēxguma chi naxaxūgu i norū ūyechigū i taxūne rū chi naxāmenēxāmare. ²⁰ Rū ngema naxūne rū woo muxūgu nixūye, natūrū wūxitama i naxūne nixī. ²¹ Rū taxetū rū taxucūrūwa taxmēxū ñanagūrū:

“Choma rū tama chacuxwèxe”, ñanagūrū. Rū ngēxgumarūū ta i taeru rū taxucūrūwa tacutūgūxū ñanagūrū:

“Choma rū tama chapexwèxe”, ñanagūrū. ²² Natūrū ngēma yexeraācū āūcūmaxū i taxūnewa, rū ngēma nixī i yexera nanaxwèxexū i taxūne. ²³ Rū ngēma taxūnewa yexeraācū naxcèx ixānexū, rū ngēma nixī i yexera meā ixūxchiruxū. Rū ngēma taxūnewa ngēxmaxū i tama inaxwèxexū na nangóxū, rū ngēma nixī i yexera meā idūxūxū. ²⁴ Natūrū tama ngēmaācū tanaxū namaā i ngēma taxūnewa ngēxmaxū i guxāxūma iwéxū. Rū ngēmaācū Tupana nanaxū i taxūne, na yexeraācū nūxna idauxūcèx i ngēma yexera naxcèx ixānexū. ²⁵ Rū ngēmaācū Tupana nanaxū i taxūne na wūxichigū i norū ūye nūgūgu naxīnūxūcèx rū nūgū nangūxēēgūxūcèx. ²⁶ Rū ngēxguma chi wūxi i ngēma taxūnearū ūye nūxū nguxgux, rū guxūma i ngēma togū i natanūxūgū rū ta nūxū nangux. Rū ngēxguma chi wūxi i ngēma taxūnearū

ūye taāēxgu, rü guxūma i ngēma togü i natanūxūgü rü ta nataāēgü. ²⁷Rü ñuxma i wūxichigü i pema rü Cristuxūnearü ūye pixīgü, rü ngema naxūnewa pexīgü. ²⁸Rü ngēmacèx ya Tupana rü nanaxwae na ñaacü nügü inanuxü i norü duūxūgü: Rü yíxema tūxira tūxū naxunetaxūxē tixī ya norü puracūwa tūxū namugūxe. Rü tūxū naxuneta ya togegü na nüxū tixugūxūcèx i norü ore. Rü tūxū naxuneta ya togegü na duūxūgūxū tangūxēxūcèx i norü ore, rü togegü na tanaxūgūxūcèx i mexīgü i Tupanaärü poramaā taxūgūxū. Rü togegü rü tūxū nanatauxchaxēē na tanameexēxūcèx i idaaweexū, rü togegü na nüxū tarūngūxūxēgūxūcèx i ngema tacü nüxū taxuxū, rü togegü yaxōgūxūārü āēxgacūgü na tixīgūxūcèx. Rü tūxū nanatauchaxēē ya togegü na ngēma naga i tama nüxū tacuáxūwa tidexagūxūcèx. ²⁹Rü tama guxāma Tupana tūxū imugūxe tixīgü, rü tama guxāma Tupanaärü orearü uruū tixīgü. Rü tama guxāma norü orewa nguxēētaegūxe tixīgü, rü tama guxāma nüxū tacuèx na tanaxūxū i mexīgü i taxūgü i Tupanaärü poramaā ūxū. ³⁰Rü tama guxāma nüxū tacuèx na tanameexēxū i duūxūgü i idaaweexū. Rü tama guxāma nüxū tacuèx na nawa tidexagūxū i wūxi i naga i tama nüxū tacuáxū. Rü tama guxāma nüxū tacuèx na tanangoxēxū na tacūchiga yadexaxū i ngēma duūxūgü i tama nüxū nacuáxū i nagawa idexaxū. ³¹Rü name nixī inaxcèx pedèux na Tupana pexna naxāxūcèx i ngēma cuèx rü tauxchagü i rümemaegūxū.

Yigü na ingechaūgūxūchiga

Natürü i ñuxma rü tá pexū changúxēē i tacü nixī i guxūma i ngēma pemaā nüxū chixuxūārü yexera rümemaēxū.

13 Rü woo togü i nagawa chideaxgu, rü woo Tupanaärü orearü ngeruūgü i daxūcūāxgawa chideaxgu, natürü ñoma wūxi i tacü i āgaxūrūūmare chixī ega tama guxāxū changechaūgu. ²Rü woo nüxū chacuèxgu na meā duūxūgūmaā nüxū chixuxū i Tupanaärü ore, rü woo nüxū chacuèxgu i guxūma i tacü i ēxūguxū i Tupanachiga, rü woo choxū natauxchagu na chorü ōmaā chayaxīgachixēēxū ya mēxpūnegü, natürü taxuwama chame ega tama guxāxū changechaūgu. ³Rü woo ngēma duūxūgü i ngearü dīeruāxgūxūxū chayanuxgu i guxūma i tacü i choxū ngēmaxū, rü woo Tupanaärü orecèx chaugü ichaxāxgu na ūxūwa choxū yagugūxūcèx, rü taxuwama choxū name i ngēma ega tama guxāxū changechaūgu. ⁴Rü yíxema guxāxū ngechaūxē, rü yaxna namaā taxīnū, rü namaā tamecüma. Rü tama tixāxūchixwēxe, rü tama togūxū tūgü tarūyexera rü tama tūgü ticuèxū. ⁵Rü yíxema aixcüma guxāxū ngechaūxē, rü tama taguxchigawēxe, rü tama tūgūguxicatama tarūxīnū, rü tama tanuxwēxe, rü tama nagu tarūxīnūēcha ega texé chixexū tūmamaā ūxgu. ⁶Rü tama namaā tataāē i chixexūgü, natürü namaā tataāē i ngēma ore i aixcüma ixixū. ⁷Rü yíxema aixcüma guxāxū ngechaūxē, rü yaxna namaā taxīnū, rü guxūguma nüxū tayaxō, rü guxūguma mexūgu namaā tarūxīnū, rü taguma naxchi taxai woo tacü tūmamaā naxūxgu i togü. ⁸Rü ngēma yigü na ingechaūxū rü tagutāma inayacuèx. Natürü ngēma na nüxū ixuxū i Tupanaärü ore rü wūxi i ngunexūgu tá inayacuèx. Rü ngēma tama nüxū icuáxū i nagawa na idexaxū, rü tá ta inayacuèx. Rü ngēma ñuxma nüxū icuáxū rü wūxi i ngunexūgu rü marü taxuwatāma tūxū name. ⁹Erü ngēma

tóru cuèx i ñuxma tūxū ngēxmaxū, rü Tupanapéxewa rü naxíra. Rü ngēxgumariūū ta i ngēma norū orexū na ixuxū, rü wūxi i íramarexūtama nixī. ¹⁰Rü guxūma i ngēma rü tá inayarūxo i ngēxguma Tupanapéxewa ingugūgu rü nūma tá guxūxūma tūxū nacuèxēēgu. ¹¹Yexguma chabuxgu ga chomax, rü wūxi ga buxūrūū chidexa, rü buxū nagu rüxīnūxūgu charūxīnū, rü tama meā chauāēxū chacuèx. Natürü yexguma marū chayèxgu, rü nūxū charūxo ga guxūma ga yema chorū bucūma. ¹²Rü ngēma ñuxma nūxū idauxū i Tupanachiga, rü ñoma wūxi i worua ya üxachametüxewa yigū idauxūrūū nixī na taxcèx naxēxū. Natürü yixcūra rü tá aixcūma meā nūxūxūchi tatau ya Tupana. Rü ñuxma rü írarūwatama nūxū chacuèx i Tupanachiga. Natürü wūxi i ngunexūgu rü tá meā nūxū chacuèx i guxūma i nachiga, ngēma na Tupana meāma choxū cuáxūrūū. ¹³Rü ñuxma rü nangēxma i tomaēxpūx i nacūmagū i guxūgutáma ngexmaxū. Rü ñaāgū nixī:

1 Rū Tupanaāxū tayaxōgū

2 Rū nūxū ítananguxēē na nataeguxū ya Cristu

3 Rū nūxū tacuèx na tamücxū ingechaūxū.

Natürü ngēma tomaēxpūxtanūwa rü ngēma rümemaexū nixī na guxāxū ingechaūxū.

Ngēma tama nūxū icuáxū i nagawa na idexaxūchiga

14 ¡Rü naxcèx pedèux na guxāxū pengechaūxū! Rū ngēxgumarūū ta name nixī i naxcèx pedau i ngema tauxchagū rü ngema cuèx i Naāē i Üünexūwa ne íxū. Rū ngēma cuèx i yexeraācü penaxwaexū nixī na pexū natauxchaxū na nūxū pixuxū i Tupanaarū ore. ²Yíxema duūxē ya tama nūxū tacuáxū i nagawa idexaxe,

rü Tupanamaā nixī i tidexaxū rü tama i duūxūgūmaā, erü taxúema nūxū tacuèx na ñuxū ñaxūchiga yīxū. Rū Tupanaāē i Üünexū nixī i tūxū idexaxēēxū, natürü ngēma ore i nūxū tixuxū rü ēxūguxū nixī. ³Naturü yíxema nūxū ixuxe i Tupanaarū ore rü ngema yaxōgūxūarū ngūxēeruxū tixī, erü yexeraācü cuèxwa tanangugūxēē rü nūxū tanangúchaxūxēē i yema ore rü tanataāēxēē i ngema yaxōgūxū i ngexguma guxchaxū nūxū üpetūgu. ⁴Rü yíxema duūxē ya tama nūxū tacuáxū i nagawa idexaxe, rü tūmacèxtama nixī i ngema na yexeraācü mea Tupanaāxū tayaxōxūcèx. Natürü yíxema nūxū ixuxe i Tupanaarū ore rü nūxū tixu na yexeraācü Tupanaāxū yaxōgūāxūcèx i guxūma i yaxōgūxū. ⁵Choma chierü chanaxwèxe na guxāma i pema rü ngēma tama nūxū pecuáxū i nagawa na pidexagūxū. Natürü yexeraācü chanaxwèxe na duūxūgūmaā nūxū pixuxū i Tupanaarū ore. Erü ngēma to i nagawa na pidexagūxūarū yexera narümemaē na togūmaā nūxū pixuxū i Tupanaarū ore. Natürü ngēma to i nagawa na idexaxū, rü name ega ngēma yaxōgūxūmaā nūxū ixuxgu na tacūchiga yīxū i ngēma dexa, na nūmagū rü ta yexeraācü meā Tupanaāxū yaxōgūāxūcèx. ⁶Rü ngēmacèx, Pa Chaueneēgūx, rü ngēxguma chi pexūtawa chaxūxgu, rü chi to i nagawa chideaxgu, ¿rū tacūwa chi pexū namexū i ngēma? Natürü ngēxguma chi pemaā nūxū chixuxgu i ngēma Tupana tūxū nūxū cuèxēēxū, rü éxna ngēma chomatama nūxū chacuáxū na aixcūma yīxū, rü éxna ngēma ēxūguxū i ñuxma Tupana tūxū nūxū cuèxēēxū, rü éxna tacū rü to i nguxēētae i Tupanachiga, rü ngēma waxi nixī i pexū mexū. ⁷¡Rü dücax ngēma paxetarūū i quena rü éxna arpa! Rū ngēxguma tāū chima texé meā napaūxgu, rü tāū chima nūxū

tacuèx na tacügu tanapaxiũ. ⁸Rü ngëma churaragü, rü ngëxguma norü uwanüğümaã nüğü nadaixchaũgu, çrü ñuxäcü tá nüğü namexëë na nüğü nadëixücèx ega tama meã nangógagu ya yima corneta ya dëixcèx naxcèx çaxüne? ⁹Rü ngëxgumarüü ta pexü nangupetü. Rü ngëxguma chi perü conümaã nüxü pixuxgu i dexa i taxúema nüxü cuáxü, çrü ñuxäcü tá nüxü tacuèx na ñuxü ñaxüchiga yiĩxü i ngëma nüxü pixuxü? Rü ñoma ngürüanewa pidexagüxürüü tá pixüğü. ¹⁰Rü aixcüma nixi i namuxü i nagagü i ñoma i naãnewa. Rü guxüma i ngëma nagagü rü name naxcèx i ngëma duüxüğü i nawa idexagüxü. ¹¹Natürü ngëxguma chi tama nüxü chacuèxgu i ngëma naga i to i duüxü chomaã nawa idexaxü, rü ngëma duüxücèx rü ñoma to i nachiüãnecüãxrüü chixi, rü chauxcèx rü ñoma to i nachiüãnecüãx i duüxürüü nixi i nümax. ¹²Chomaã nüxü chacuèx rü pema rü pexü nangúchaü na pexü nangëxmaxü i ngëma nacümagü i Tupanaãë i Üünexü tüxna äxü. Natürü name nixi i naxcèx pedau na guxüärü yexera pexna naxãaxü i ngëma nacümagü i namaã nüxü perüngüxëèxü i guxüma i yaxögüxü na yexeraäcü meã Tupanaãxü yaxögüãxücèx. ¹³Rü ngëmacèx yixema duüxë ya taxúema nüxü cuáxü i nagawa idexaxe, rü name nixi i Tupanana naxcèx taca na tüxna naxãaxücèx i cuèx na togümaã nüxü tixuxücèx na ñuxü ñaxüchiga yiĩxü i ngëma nüxü tixuxü. ¹⁴Rü ngëxguma chi taxúema nüxü cuáxü i nagawa chayumüxëgu, rü chauãë nixi i ngëma yumüxexü. Natürü chomatama rü taxuüma chacuèx na tacüchiga yiĩxü i ngëma. ¹⁵çRü ñuxäcü tá chayumüxëxü i ñuxmax? Rü marü name nixi ega taxúema nüxü cuáxü i nagawa chayumüxëgu, natürü chanaxwëxe i guxãma nüxü cuáxü i nagawa rü ta chayumüxë.

Rü marü name nixi ega taxúema nüxü cuáxü i nagawa chawiyae, natürü chanaxwëxe i guxãma nüxü cuáxü i nagawa rü ta chawiyae. ¹⁶Eri ngëxguma chi taxúema nüxü cuáxü i nagawa Tupanaxü quicuèxüügu, rü yixema duüxëgu ya ngema irixinüèxë, rü taxucürüwa cumaã wüxigu Tupanaxü ticuèxüügu, eri tama nüxü tacuèx na ñuxü ñaxüchiga yiĩxü i ngëma nüxü quixuxü. ¹⁷Rü woo ngëma curü yumüxë rü namexëchixgu, natürü yixema duüxëgu ya ngema irixinüèxë rü taxuüma i mexü nawa tayaxu ega to i nagawa quideaxgu. ¹⁸Tupanana moxë chaxã, eri perü yexera taxúema nüxü cuáxü i nagawa chidexa. ¹⁹Natürü woo muxüma i ore i taxúema nüxü cuáxü i nagawa na chidexaxü, natürü ngëma yaxögüxüärü ngutaquëxëgiwa rü chauxcèx rü narümemae chi nixi ega woo noxre i ore i meãma nüxü icuáxüwa namaã nüxü chixuxgu i Tupanaärü ore na ngëmaäcü ngëmamaã meã chanangüxëèxücèx. ²⁰Pa Chaueneëgüx, tama name i ñoma buxügürüü chixri nagu perüxünüe i ngema ore i pemaã nüxü chixuxü. Rü narümemae nixi i ñoma buxügürüxü pegü pixüğüxëë naxchëxwa i ngema chixexü, natürü ngema peru inüwa rü penaxwëxe i duüxüğü i marü yaxürüü mea nagu perüxünüe rü nagu pexi i ngema ore i pemaã nüxü chixuxü. ²¹Tupanaärü ore ga nuxcümaüxü ga norü orearü urüü ümatüxü rü ñanagürü: “Rü nuã tá chanamugü i to i nachiüãnecüãx i duüxüğü na to i nagawa yadexagüxücèx namaã i ñaã Yudüfügü i tama yaxögüxü. Natürü woo ngëmaäcü chanaxüxgu, rü täütama chauga naxünüë i ngëma Yudüfügü i tama irixinüëchaüxü”, ñanagürü ga Tupana. ²²Rü ngëmacèx ngëma na taxúema nüxü cuáxü i nagawa idexaxü, rü wüxi i cuèxruü

nixī naxcèx i ngēma duūxīgū i tama irūxīnūēchaūxū. Rū tama duūxīgū i marū yaxōgūxūcèx nixī i ngēma. Natūrū ngēma Tupanaārū orexū na ixuxū, rū duūxīgū i marū yaxōgūxūcèx nixī na yexeraācū meā Tupanaāxū yaxōgūāxūcèx. Rū tama duūxīgū i tama irūxīnūēchaūxūcèx nixī i ngēma. ²³ Rū ngēxguma chi pema i yaxōgūxe pengutaquégūgu, rū guxā chima to i nagawa pidexagūgu, ¿rū űuxū űaxū tá ega petanūgu naxūcuxgu i wūxi i duūxū i ngēma iyarūxīnūxū rū éxna wūxi i duūxū i tauta yaxōxū? ¿Taux éxna i nagu tá naxīnūxū na pexāūāēgūxū i pemax? ²⁴ Natūrū ngēxguma chi guxāma i pema nūxū pixuxgu i Tupanaārū ore, rū chi petanūgu naxūcuxgu i wūxi i duūxū i tama yaxōxū rū éxna wūxi i duūxū i ngēma iyarūxīnūxū, rū tá nūxū naxīnū i ngēma Tupanaārū ore i nūxū pixuxū. Rū ngēmaācū tá nūxū nacuèx na nūma rū wūxi i pecaduáxū na yīxū. Rū nūgūgu tátama ínārūxīnū i ngēxguma nūxū naxīnūgu i ngēma nūxū pixugūexū. ²⁵ Rū ngēma chixexū i nūxīcatama nūxū nacuáxū rū tá naxcèx ínicuèx. Rū nūma rū ngēxma tá nacaxápūxū, rū tá Tupanaxū nicuèxūū. Rū tá nūxū nixu na aixcūma Tupana petanūwa nangēxmaxū.

Tama name i penaxīxāchiāxégū i perū ngutaquewa, rū name i meamare penaxū

²⁶ Dücèx, Pa Chaueneégūx, űuxma tá pemaā nūxū chixu na űuxācū tá penaxūxū ega ngēxguma pengutaquégūgu. Rū űuxre i pema rū marū name na Tupanaārū wiyaegu pewiyaegūxū, rū togue rū tanguxēētaegūxū, rū togue rū nūxū tixuxū i ngēma ore i Tupana tūxū nūxū cuèxēēxū, rū togue rū nawa tidexagūxū i naga i tama nūxū tacuèxgūxū, rū togue rū tanangoxēēgūxū i ngēma

dexa i to i nagawa nūxū yaxugūxū. Natūrū guxūma i ngēma rū tanaxwèxe i yaxōgūxūārū ngūxēēcèx na yīxū, na yexeraācū yaxōgūāxūcèx rū meā Tupanacèx namaxēxūcèx. ²⁷ Rū ngēxguma to i naga i pema tama nūxū pecuáxūwa pidexagūgu, rū name nixī i taxre rū éxna tomaēxpūxicatama tidexagū. Rū tanaxwèxe i wūxiexira tidexa i noxri rū yixcama ya togue. Rū ngēxguma chi texé to i nagawa ideaxgu, rū name nixī na tangēxmaxū ya wūxie ya nūxū ixuchigūxe na tacūchiga yīxū i ngēma ore i to i nagawa nūxū yaxuxū. ²⁸ Natūrū ngēxguma chi tatauxgu na texé nūxū ixuchigūxū na tacūchiga yīxū i ngēma ore i to i nagawa nūxū yaxuxū, rū narūmemaē nixī na noxtacūma tama to i nagawa pidexagū i perū ngutaquéxewa. Rū narūmemaē i wūxichigū tūxica Tupanamaāxīcatama bexma tidexa. ²⁹ Rū ngēxgumarūū ta ngēxguma pengutaquégūgu, rū name nixī i taxre rū éxna tomaēxpūxicatama nūxū tixu i Tupanaārū ore. Rū ngēma togū i ngutaquéxetanūxū rū name nixī na meā nangugūgūāxū i ngēma ore. ³⁰ Natūrū ngēxguma chi íyadexayane i wūxi i duūxū, rū Tupana tūmamaā ideaxgu ya togue ya ngēma rūtoxe, rū name nixī na iyanachianexū i ngēma nūxīra idexaxū na tidexaxūcèx ya yīxema duūxē ya Tupana tūmamaā idexaxe. ³¹ Rū ngēmaācū guxāma i pema na Tupana pemaā idexaxū, rū name nixī i wūxichigū ípenanguxēē na pewa nanguxū na pidexagūxū i Tupanaārū ore. Rū ngēmaācū i ngēma togū i ngutaquéxetanūxūgū rū tá Tupanachiga meā nangúe rū tá nataāēgū. ³² Rū ngēmaācū tanaxwèxe i meāma tūmaāēmaā itacuèx ya wūxichigū ya yīxema Tupanaārū orexū ixuxe. ³³⁻³⁴ Erū perū ngutaquégūguwa rū Tupana nanaxwèxe na meā penaxūxū i guxūma, rū tama nanaxwèxe na ngēma pexāūgatanūxū rū

pegū ípetüexēxū. Rū guxūma i togū i yaxōgūxūārū ngutaquéxegūwa rū marū nūxū nayapue na tama yadexagūxū i ngexūgū. Rū name nixī i pema rū ta ngēmaācū penaxū, erū nachuxu na yadexagūxū i ngexūgū i ngutaquéxegūwa. Rū name nixī na yatūgūga naxīnūēxū i ngexūgū, ngēma Tupanaārū ore tūxū muxūrūū. ³⁵ Rū ngēxguma chi ʔacūxū nacuáxchaūgu i wūxi i ngexū, rū name nixī i nachīūwatama natena naca i nachiga i ngēma. Erū wūxi i āne nixī ega ngutaquéxewa yadeaxgu i wūxi i ngexū. ³⁶ Pa Corítuucūāxgūx, name nixī na nūxna pecuēxāchixū na tama pewaxira ne naxūxū i Tupanaārū ore. Rū tama pexicatama nixī i penayauxgūxū i ngēma. ³⁷ Rū ngēxguma chi texé tūgūgu rūxīnūgu na Tupanaārū orearū urūū tīxū rū éxna tūgūgu tarūxīnūgu na Tupanaāē i Ūūnexū tūxna naxāxū i ʔacū rū cuēx, rū name nixī i nūxna tacuēxāchi na tōrū Coriarū ore yīxū i űnā ore i pexcēx chaxūmatūxū. ³⁸ Natūrū ngēxguma chi texé tama nūxū cuáxchaūgu i ngēma pemaā nūxū chixuxū, rū name nixī i tama tūxū pecuáxchaū. ³⁹ Rū ngēmacēx, Pa Chaueneēgūx, rū Tupanana naxcēx peca i cuēx na meāma nūxū pixuxūcēx i norū ore! Rū tama penachuxu na to i nagawa yadexagūxū i duūxūgū! ⁴⁰ Rū perū ngutaquéxegūwa, rū name nixī na meā penaxūxū i guxūma. Rū tama name i ngēma pexāugatani rū pegū ípetüexē.

Cristu na yuwa írūdaxūchiga

15 Rū űuxmax, Pa Chaueneēgūx, rū chanaxwēxe i nūxna pecuēxāchie i ngēma Tupanaārū ore i tūxū maxēxēxū ga pemaā nūxū chixuxū. Rū yematama ore nixī ga pema peyauxgūxū. Rū űuxma rū ngēmatama oregagu nixī i meā peyaxōgūxū, ² Rū ngēma oregagu nixī i pexū nangēxmaxū i maxū i taguma gūxū, ega aixcūma guxūguma peyaxōgūamagu.

Natūrū ngēxguma tama guxūguma peyaxōgūgu, rū natūcēxmamare nixī i ngēma perū ō. ³ Rū yexguma noxri petanūwa changuxgu, rū yema nūxira pexū changuxēxū nixī ga yema chaxira togū choxū nguxēxū na Cristu rū tōrū pecaducēx nayuxū, ngēma Tupanaārū ore i ūmatūxūwa nūxū yaxuxūrūū. ⁴ Rū yexgumarūū ta pexū changūxēē na űuxācū inatēxgūāxū, rū űuxācū norū tomaēxpūx ga ngunexūgu rū wena na namaxūxū, ngēma Tupanaārū ore i ūmatūxūwa nūxū yaxuxūrūū. ⁵ Rū yexgumarūū ta pexū changūxēē ga űuxācū Pedrucēx na nangóxū ga Cristu, rū űuxācū yixcūra rū norū ngūxūgū ga yamugūxūcēx na nangóxū. ⁶ Rū yemawena ga Cristu rū noxtacūma 500 arū yexera ga yaxōgūxūcēx nangox. Rū muxūma i ngēma duūxūgū rū űuxma rū ta namaxē, natūrū nūmaxū rū marū nayue. ⁷ Rū yemawena rū Chaūtiágucēx nangox, rū yixcama guxūma ga yema togū ga ngūxūgūcēx nangox. ⁸ Rū dūxwa chowa inayacuēx ga chauxcēx rū ta na nangóxū, woo ngūrūāchimare nixī ga yema, ngēxgumarūū i wūxi i buxū i tautama norū ngunexūwa nanguyane buxūrūū. ⁹ Rū choma rū guxūma i ngēma togū i Tupana imugūxūttūwa chaxū. Rū ngēmacēx tama name i Tupana imuxūmaā choxū naxugūxū i duūxūgū, yerū nawe chingēchigū ga Tupanaārū duūxūgū rū poraācū chixexū chaxū. ¹⁰ Natūrū ga Tupana rū chomaā namecūma, rū ngēmacēx i űuxma rū choxū pedau na ʔacū chíxū rū űuxācū na chíxū. Rū yema chomaā na namecūmaxū rū tama natūcēxma nixī. Yerū choma rū guxū ga togū ga yamugūxūārū yexera chanaxū ga Tupanaārū puracū. Natūrū tama chauechama chanaxū ga yema puracū, natūrū Tupana ga chomaā mecūmacū rū chomaā puracūcū nixī ga naxūcū ga yema puracū na nūxū chixuxūcē

ga norū ore. ¹¹Natürü i ñuxma rü nüetama nixī ega woo choma chixīgu rü éxna togū yixīgu ga pemaā nüxū ixuxū ga yema ore. Yerü yema ore ga pemaā nüxū tixuxū, rü Tupanaärü ore i tüxū maxēxēxū nixī, rü yema nixī ga pixōgūxū.

**Ñuxācü wena tá namaxē i
duūxūgū i yuexū**

¹²Marū pemaā nüxū tixu na Cristu rü yuwa ínadxū. ¿Rü tüxcüü ñuxre i pema rü ñaperügügu?

“Yuexū rü tagutáma wena namaxē”, ñaperügügu? ¹³Rü ngēxguma chi ngēma yuexū rü tagu chima wena namaxēgu rü yima Cristu rü tãū chima wena namaxū. ¹⁴Rü yexguma chi Cristu tama wena maūxgu, rü ngēma ore i nüxū tixuxū i nachiga rü taxuwa chima name, rü natücèxmamare chi nixī i perü õ. ¹⁵Rü ngēxguma chi ngēmaācü yixīgu, rü toma i Tupanaärü orearü uruūgü rü doratèxgūxū tixīgü. Erü nüxū tixu na Tupana Cristuxū wena maxēxū. Rū ngēxguma chi tama aixcüma yixīgu na wena namaxēxū i yuexū, rü chi wüxi i doramare nixī na Tupana Cristuxū wena maxēxū. ¹⁶Rü ngēxguma chi ngēma yuexū rü tagu chima wena namaxēgu, rü ga Cristu rü chi ta tãū chima wena namaxū. ¹⁷Rü yexguma chi Cristu tama wena maūxgu, rü natücèxmamare chi nixī i peyaxōgūxū, rü ñuxma rü chi ta perü pecadugagu ipeyarūtauxe. ¹⁸Rü chi ngēmaācü yixīgu rü ngēma duūxūgū i Cristuaxū yaxōgūxū i marü yuexū, rü chi ta tãū chima nüxū nangēxma i maxū i taguma gūxū. ¹⁹Rü ngēxguma chi ñoma i maxücèxicatama yixīgu na Cristuaxū yaxōgūxū, rü chi guxū i togū i duūxūgüarü yexera tangechaütümüügü. ²⁰Natürü aixcümaxūchi nixī ga Cristu ga yuwa na ínadxū. Natanüwa i guxūma i ngēma yuexū i yixcüra tá írüdagūxū, rü Cristu nixī ga namaā

inaxügücü na ínadxū, yerü nüma nixī ga nüxīra wena namaxūxū. ²¹Rü yexgumarüü wüxi ga yatügagu na nayuexū ga duūxūgü, rü ngēxgumarüü tá ta nixī na wüxi i yatügagu wena namaxēxū i ngēma marü yuexū. ²²Rü ngema na Adáūgagu guxāma na yuexū, rü ngēxgumarüü ta Cristugagu tá namaxēxū i guxūma i duūxūgü i nüxū yaxōgūxū. ²³Natürü wüxichigü tá tūmawa nangu na wena tamaxūxū. Rū Cristu nixī ga nüxīra maxūcü. Rū ngēxguma wena nüma naxūxgu i nümax, rü ngēxguma tá nixī i wena namaxēxū i ngēma duūxūgü i noxrü ixīgūxū. ²⁴Rü ngēmawena tá nixī i nagūxū i naāne. Rū ngēxguma tá nixī ya Cristu i nüxū naporamaēxū i guxūma i norü uwanügü. Rū ngēxguma tá nixī i Nanatü ya Tupana naxāāxū i guxūma na nüma namaā inacuáxücèx. ²⁵Erü nüma ya Cristu rü āēxgacü tá nixī ñuxmatáta nüxū naporamaē i guxūma i norü uwanügü. ²⁶Rü ngēma nawa iyacuáxū i norü uwanü i tá nüxū naporamaēxū, rü yu nixī. ²⁷Yerü Tupana rü marü Cristuméxēwa nanayexmagūxēē ga guxūma. Natürü woo Tupanaärü ore nüxū ixuxgu na Cristuméxēwa nangēxmagūxū i guxūma, natürü nümatama ya Tupana rü tama Cristuméxēwa nangēxma. Yerü nüma ga Tupana nixī ga Cristuméxēwa nayexmagūxēēāxū ga guxūma. ²⁸Rü ngēxguma guxūma Cristuméxēwa ngēxmagūgu, rü ñuxūchi nümatama ya Cristu ya Tupana Nane rü tá Nanatüméxēwa nügü nangēxmaxēē. Yerü nüma ga Tupana nixī ga Cristuméxēwa nayexmagūxēēāxū ga guxūma. Rū ngēmaācü ya Tupana rü guxūmaā tá inacuèx. ²⁹Rü nangēxma i ñuxre i duūxūgü i petanüwa i Tupanaegagu yuexūchicüü íbaiūxū. ¿Rü tüxcüü ngēma naxūgü? Rū ngēxguma chi tama wena namaxēgu i

duīxūgū i yuexū, ĵrū tūxcūī ngēma yuexūchicūū ínabaiū? ³⁰ ĵRū tūxcūī i toma rū guxūguma āūcūmaxūwa tangēxmagū? ³¹ Pemaā nūxū chixu, Pa Chaueneēgūx, rū guxū i ngunexūgu rū āūcūmaxūwa changēxma, rū tama nūxū chachuēx i tačū rū ngunexūgu Tupanaārū oregagu tá na chayuxū. Rū ngēma rū aixcūmaxūchi nixī, ngēxgumarūū na aixcūma yīxū na choxū nangēxmaxū i wūxi i taāē i taxū i űuxma na tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristuaxū peyaxōgūxū. ³² Choma rū nuā Epéchiuwa rū Tupanaārū orechigagu chorū uwanūmaā poraācū togū tachoxūgagū. Rū űoma naēxū i idūraexūmaā togū tadēixūrūū tixīgū. ĵNatürū tačūwa choxū namexū ga yema ega chorū maxū i űoma i naānewa choxū ngēxmaxūcēxicatama yixīgu? Rū ngēxguma chi aixcūma yixīgu na tama wena namaxēxū i yuexū, rū marū name i űatarūgūgū:

“ĵNgīxā tachibūe rū taxaxegū, erū paxa tá tayue!” űatarūgūgū. ³³ ĵNatürū tāūtāma nawe perūxī i ngēma duīxūgū i ngēmaācū chixri idexagūxū! Erū aixcūma nixī i ngēma ore i űaxū:

“Rū texē ya chixexū i duīxūmaā āmūcūxe, rū tūxū inayanaxoxēē i tūmacūmagū i mexū”, űaxū. ³⁴ Rū name nixī i meā pegūāēgu perūxīnūē rū nūxū perūxoe i ngēma perū chixexūgū. Rū wūxi i perū āne nixī na pemaā nūxū chixuxū rū űuxre i pema rū tama aixcūma Cristuarū duīxūgū pixīgūxū rū tama aixcūma Tupanaxū pecuēxgūxū.

űuxācū wena namaxē i yuexūgū

³⁵ Natürū ngürūāchi tá texe pexna taca rū űatarūgū pexū:

“ĵűuxācū tá wena namaxēxū i yuexū? ĵRū nañuxraūxū i naxūnemaā tá ínadagūxū?” űatarūgū tá pexū. ³⁶ Pa Duīxū i Ngēāēmarexūx ĵrū dūcax! Rū ngēxguma wūxi ya nanetūchire

itoxgu, rū nūma ya yima naxchire rū nayu na ngemaācū naxūxūcēx i ngēma nanetū. ³⁷ Rū ngēma waixūmūgu itoxū, rū tama marū nanetū ixīxū nixī, natürū naxchire nixī ya yima itoxūne woo triguchire rū éxna ngexūrūūxūmare i to i nanetūchire yixīgu. ³⁸ Rū ngēxguma marū inatoxguwena, rū Tupana nixī i yanaxūēēcū ya yima nachire na nūma nanaxwēxexūācūma yīxūcēx i ngēma nanetū. ³⁹ Rū tama guxū i naxūnegū nawūxigu. Rū duīxēxūne rū nanatoraxū, rū naēxūgūxūne rū to nixī, rū werīgūxūne rū to nixī, rū choxnīgūxūne rū to nixī. ⁴⁰ Rū ngēxgumarūū ta nangēxma i naxūnegū i daxūgūxū i naānecūāx, rū nangēxma i naxūnegū i űoma i naānecūāx. Rū ngēma daxūgūxū i naānecūāx i naxūnegū rū nūxū nangēxma i noxrūtama mexū, rū ngēma űoma i naānecūāx i naxūnegū rū ta nūxū nangēxma i noxrūtama mexū. Natürū tama nawūxigu i ngēma norū mewa. ⁴¹ Rū uēxcūarū yauracūū rū tama namaā nawūxigu i tauemacūarū yauracūū. Rū woramacurīgūarū yauracūū rū to nixī. Rū nūgūtaniūwa ya woramacurīgū, rū tama nawūxigu i norū yauracūūwa. ⁴² Rū ngēxgumarūū tá ta naxūpetū namaā i naxūnegū i ngēma duīxūgū i yuexū. Erū ngēma naxūne i noxri nūxū ngēxmaxū rū iyarūxoxwēxexū nixī. Natürū ngēma naxūne i tá nūxū ngēxmaxū i ngēxguma wena namaxēgu, rū ngēma rū tagutāma inayarūxo. ⁴³ Rū ngēma naxūne i yuxū rū taxuwama name i ngēxguma inatēxgux. Natürū ngēxguma wena namaūxgu rū tá namexēchi. Rū ngēma naxūne i űuxma turaxū rū ngēxguma wena namaūxgu rū tá napora. ⁴⁴ Rū itanatēx i ngēma naxūne i űoma i naānecūāx ixīxū. Natürū ngēxguma ínadaxgu, rū daxūcūāx i naxūne tá nixī. Rū űuxma na nangēxmaxū i naxūne i űoma i

naānecŭāx rŭ ngēmawa nŭxŭ tacuèx na nangēxmaxŭ ta i naxŭne i daxŭcŭāx. ⁴⁵Tupanaārŭ ore i ūmatŭxŭwa rŭ ñanagŭrŭ:

“Guma nŭxŭraŭcŭ ga yatŭ ga Adáŭ rŭ nŭxŭ nayexma ga ñoma ga naānecŭāx ga naxŭne ga paxaāchi maxŭxŭ”,

ñanagŭrŭ. Natŭrŭ ya Cristu rŭ daxŭcŭāx nixŭ. Rŭ nŭma nixŭ i tŭxna naxāāxŭ i maxŭ i taguma gŭxŭ. ⁴⁶Noxri rŭ tŭxŭ nangēxma i ñoma i naānecŭāx i taxŭne. Natŭrŭ yixcama rŭ Tupana

tá tŭxna nanaxā i to i taxŭne i daxŭcŭāx ixŭxŭ. ⁴⁷Guma nŭxŭraŭcŭ ga yatŭ ga waixŭmŭwa ŭcŭ, rŭ ñoma ga naānecŭāx nixŭ. Natŭrŭ tŭrŭ Cori ya Cristu rŭ daxŭguxŭ i naānecŭāx nixŭ.

⁴⁸Rŭ ngēma taxŭnegŭ i ñoma i naānewa tŭxŭ ngēxmaxŭ, rŭ guma Adáŭxŭne ga waixŭmŭwa ŭcŭrŭŭ nixŭgŭ. Natŭrŭ ngēma naxŭnegŭ i daxŭwa nŭxŭ ngēxmaxŭ i duŭxŭgŭ, rŭ Cristuxŭnerŭŭ nixŭgŭ. ⁴⁹Rŭ ñgexgumarŭŭ na Adáŭ ga waixŭmŭwa ŭcŭrŭŭ na yŭxŭ i taxŭne, rŭ ngēxgumarŭŭ tá ta Cristu ya daxŭwa ngēxmacŭrŭŭ nixŭ i taxŭne i yixcŭra.

⁵⁰Rŭ dŭcax, Pa Chaueneēgŭx, pemaā nŭxŭ chixu rŭ ñaā taxŭne i namachinaxcèx rŭ naxchinèxānaxcèx, rŭ taxucŭrŭwa Tupana āēxgacŭ ŭyŭxŭwa nangu. Erŭ ngēma ŭyarŭxoxŭ, rŭ taxucŭrŭwama Tupanaxŭtawā i ngextā taxuŭma ŭyarŭxoxŭwa nixŭcu. ⁵¹Natŭrŭ chanaxwèxe na nŭxŭ pecuáxŭ i wŭxi i ore i èxŭguxŭ ga noxri Tupanaxŭcatama nŭxŭ cuáxŭ. Rŭ dŭcax, táŭtāma guxā tayue, natŭrŭ guxāxŭne rŭ tá naxŭchicŭŭ.

⁵²Rŭ ngŭrŭāchimare wŭxi i peāxètŭgu tá nixŭ i ngēma na naxŭchicŭŭxŭ i taxŭne i ngēxguma naāneārŭ guxgux naxāgagu ya corneta. Rŭ tá naxāga ya yima corneta, rŭ ngēxguma i ngēma duŭxŭgŭ i yuexŭ rŭ tá ínarŭdagŭ na tagutāma wena nayuexŭcèx. Rŭ yixema na imaxèxŭ rŭ tá naxŭchicŭŭ

i taxŭnegŭ. ⁵³Erŭ ngēma taxŭne i yuxwèxexŭ rŭ woetama tama taixŭ rŭ tá naxŭchicŭŭ. Rŭ wŭxi i ngexwacaxŭxŭ i naxŭne i aixcŭma taixŭ rŭ tagutāma yuxŭ tá nixŭ. ⁵⁴Rŭ ngēxguma ngēmaācŭ naxŭchicŭŭgu i taxŭne i yuxwèxexŭ, rŭ tŭxŭ nangēxmagu i taxŭne i ngexwacaxŭxŭ i taguma yuxŭ, rŭ ngēxguma tá nixŭ i yanguxŭ i Tupanaārŭ ore i ūmatŭxŭ i ñaxŭ:

“Marŭ inayarŭxo na nayuexŭ i duŭxŭgŭ.

Rŭ Tupana rŭ marŭ yuxŭ narŭyexera. ⁵⁵Rŭ dŭcax, Pa Yux, ¿ngèxŭ i curŭ pora i namaā toxŭ curŭyexeraxŭ? ¿Rŭ ngèxŭ i ngēma cuxne i namaā toxŭ cudèixŭ?”

ñanagŭrŭ i ngēma Tupanaārŭ ore. ⁵⁶Rŭ ngēma naxne i yu, rŭ pecadu nixŭ. Erŭ ngēma pecadu nixŭ i naporaxèèxŭ i ngēma yu na tŭxŭ nadèixŭcèx. Rŭ ngēma mugŭ ga Moŭché ūmatŭxŭ nixŭ i naporaxèèxŭ

i pecadu, erŭ woo namexgu i ngēma mugŭ, natŭrŭ taxucŭrŭwama texé aixcŭma tayanguxèè. ⁵⁷Natŭrŭ name nixŭ i Tupanana moxè taxā yerŭ nŭma nanamu ga tŭrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu na ngēma yuxŭ tŭxŭ naporamaèèxŭcèx. ⁵⁸Rŭ ngēmacèx, Pa Chaueneēgŭ ya Pexŭ Changechaŭgŭxex, rŭ name nixŭ i meā peyaxŭgŭama rŭ taguma ípenatèx

i Tupanaārŭ ore. Rŭ name nixŭ i guxŭguma meā penaxŭ i tŭrŭ Coriarŭ puracŭ, erŭ pema nŭxŭ pecuèx rŭ ngēma puracŭ i nŭxŭ pexŭxŭ, rŭ tama natŭcèxma nixŭ.

Togŭ i yaxŭgŭxŭcèx inanutaque ga dŭeru

16 Rŭ ñŭxma tá pemaā nŭxŭ chixu i nachiga i ngēma dŭeru i penutaquèxexŭ na namaā nŭxŭ perŭngŭxèègŭxŭcèx i taeneēgŭ i yaxŭgŭxŭ i Yudéanewa ngēxmagŭxŭ. Rŭ ngēma yaxŭgŭxŭ i Gárataanewa

ngëxmagüxü rü marü namaã nüxü chixu na ngixü nanutaquéxegüxü i ngëma diëru. Rü chanaxwëxe i pema rü ta ngëxgumarüü penaxü. ²Rü ngema diëru i perü puraciüwa ngixü peyaxuciüwa rü guxcü i yüxüarü ngunexügu rü tá ngixü pexã i ngëma diëru i Tupanaarü ixücü. Rü ngímaã tá penguxü na tama ngëxguma ngema changuxguama ngixü na pedexücëx. ³Rü ngëxguma petanüwa changuxgu, rü tá chanaxümatü i ñuxre i poperagü naxcëx i taeneëgü i Yerucharéüwa ngëxmagüxü. Rü ñuxüchi ngëma poperamaã tá Yerucharéüwa chanamugü i ngëma duüxügü i pema nüxü pexunetaxü na ngema ngixü nangegüxücëx i ngëma diëru i taeneëgücëx ngixü penutaquéxecü. ⁴Rü ngëxguma chi choxü natauxchagu na ngema Yerucharéüwa chaxüxü, rü nümagü rü tá wüxigu chomaã ngema naxi.

Pauru nagu narüxüni na Corítiuwa naxüxü

⁵Choma rü Machedóniãñewa tá chaxüpetü na íchayadauxücëx i taeneëgü i ngema ngëxmagüxü. Rü ngëmawena rü tá petanüwa changu na pexü íchayadauxücëx. ⁶Rü ngürüächü tá ñuxre i ngunexügü ngëxma petanügu charüxãüx, rü bexmana ngürüächü ngema petanüwa tá chanangupetüxëë ya mucü. Rü ngëxguma rü tá pexü natauxcha na choxü perüngüxëëgüxü na ngëma íchaxüxchaxüxüwa chaxüxücëx. ⁷Erü tama chanaxwëxe i paxaächimare pexü chadau. Natürü petanügu charüxãüxchaxü i ñuxre i ngunexü ega chi norü ngúchaxü yixüxgu ya tóru Cori. ⁸Natürü nuã Epéchiuarü iãñewa tá changëxma ñuxmatáta Pëtecóstarü ngunexüwa nangu. ⁹Erü nuã rü tóru Cori poraãcü choxü nanatauxchaxëë na nüxü chapuracüxücëx rü nüxü yaxögüãxücëx i muxüma i duüxügü

woo namu i ngëma tama naxwëxegüxü na nuã chapuracüxü. ¹⁰Rü ngëxguma chi Timutéu petanüwa nguxgu, rü chanaxwëxe i meãma penayaxu na petanüwa nataãëxücëx. Erü nüma rü ta chauxrüü tóru Coriarü puraciüwa napuraciü. ¹¹Rü ngëmacëx tama chanaxwëxe i texë petanüwa nüxü taxoe. Natürü chanaxwëxe i nüxü perüngüxëë na taãëcüma nuã naxüxü na choxü íyadauxücëx. Erü poraãcü íchananguxëë na nuã nanguxücëx namaã i ngëma togü i taeneëgü. ¹²Rü ngëma taeneë i Aporu rü poraãcü nüxü chacëxü na petanüwa íyadauxücëx namaã i ngëma togü i taeneëgü. Natürü tama ngema naxüxchaxü i ñuxmax. Natürü ngëxguma naxächicagu rü tá ngema naxü.

Pauru nüxü narümoxë ga yema yaxögüxü

¹³¡Rü pexuãëgü na taxuüma i chixexügu peyixücëx! ¡Rü meãma peyaxögüama woo tacü pexü üpetügu! Rü name nixi i peporaeama rü taxucëxma pemuüë. ¹⁴Rü guxüma i ngëma pexüxü, rü name nixi i pegü pengechaxügüãcüma penaxü. ¹⁵Rü dücax, Pa Chaueneëgüx, pema nüxü pecuëx na Estéfanatanüxügü yixü ga nüxüra yaxögüxü ga Acayaanewa. Rü meãma nüxü pecuëxgü na ñuxäcü poraãcü taeneëgü i yaxögüxüxü na nangüxëëgüxü. ¹⁶Rü chanaxwëxe i naga pexünië i ngëma duüxügü i Estéfanatanüxügürüü ixügüxü. Rü ngëxgumarüü ta chanaxwëxe i naga pexünië i guxüma i ngëma duüxügü i ñaã Tanatüarü puraciüwa puracüxü rü ngüxëëtaegüxü. ¹⁷⁻¹⁸Rü ñuxma na taxucürüwama chauxütawa pengëxmagüxü, rü wüxi ga chorü taãë nixi na núma naxüxü ga taeneëgü ga Estéfana rü Fortunátu rü Acáicu. Rü yema taeneëgü ga núma íxü

rū pexũ nixuchigagũ rū yemaãcũ choxũ nataãẽxẽegũ ga yema pexũ na nataãẽxẽegũxũriũ. Rũ tanaxwẽxe i naga pexĩnũẽ rū nũxũ pengechaũ i ngẽma duũxũgũ i ngẽmagũriũ ixĩgũxũ. ¹⁹Rũ guxũma i taeneẽgũ i yaxõgũxũ i Áchiaaneãrũ ĩãnegũwa ngẽmagũxũ, rū moxẽ pexcẽx ngema namugũ. Rũ Aquiru rū Prisila rū guxũma i ngẽma yaxõgũxũ i Aquirupatawa ngutaquẽxegũxũ, rū moxẽ pexcẽx ngema namugũ naegagu ya tórũ Cori. ²⁰Rũ guxũma i taeneẽgũ i nũma ngẽmagũxũ rū moxẽ pexcẽx ngema namu. Rũ chanaxwẽxe i wũxichigũ

i pema rū pegũ pengechaũgũãcũma pegũ perũmoxẽgũ. ²¹Choma i Pauru rū choxmẽxmaãtama pexcẽx chanaxũmatũ i ñãã chorũ moxẽ. ²²Rũ ngẽxguma chi texé tama tórũ Cori ya Ngechuchu ya Cristuxũ ngechaũgu, rū Tupana tá tũxũ napoxcu. Rũ paxa tá ínangu ya tórũ Cori. ²³Rũ chanaxwẽxe i tórũ Cori ya Ngechuchu ya Cristu poraãcũ pexũ nartũngũxẽẽ. ²⁴Rũ guxãma i pema, rū poraãcũ pexũ changechaũãcũma pexũ charũmoxẽ naegagu ya tórũ Cori ya Ngechuchu ya Cristu.

Rũ nuãma pexna,
Pauru

NORŪ TAXRE GA POPERA GA CORÍTIUCŪĀX GA YAXŌGŪXŪTANŪWA NAMUXŪ GA PAURU

**Pauru rü nüxŭ narŭmoxē ga yema
yaxŏgŭxŭ ga Corítiuwa yexmagŭxŭ**

1 Pa Chaueneēgŭ i Corítiuĉŭāxgŭ i Tupanaāxŭ yaxŏgŭxŭ, rŭ Pa Chaueneēgŭ i Guxŭma i Acayaanewa Ngēxmagŭxŭ, choma i Pauru nixŭ i pexcēx chanaxŭmatŭxŭ i ņāā popera wŭxigu namaā i taeneē i Timutēu. Rŭ choma nixŭ i Tupana choxŭ yaxuxŭ na Ngechuchu ya Cristu choxŭ muxŭ na nüxŭ chixuxŭcēx i norŭ ore. ²Rŭ tanaxwēxe na Tanatŭ ya Tupana rŭ tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexna nanaxā i norŭ ngechaxŭ rŭ norŭ taāēxŭ.

Pauru rŭ ngŭxŭ ninge

³Rŭ toma rŭ nüxŭ tŭcŭxŭŭgŭ ya Tupana ya Nanatŭ ya tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu. Erŭ nüma nixŭ ya Tanatŭ ya nüxŭ ingechaŭtŭmŭŭgŭcŭ rŭ tŏrŭ Tupana ya guxŭguma tŭxŭ taāēxēēcŭ. ⁴Rŭ nüma ya Tupana rŭ toxŭ nataāēxēē i ngēxguma ngŭxŭ tingexgu, na toma rŭ ta tanataāēxēēgŭxŭcēx i ngēma togŭ i duŭxŭgŭ i ngŭxŭ ingegŭxŭ. Rŭ ngēmaācŭ ngēma Tupana toxŭ na taāēxēēxŭrŭŭ toma rŭ ta tanataāēxēēgŭ i ngēma togŭ i duŭxŭgŭ. ⁵Rŭ ņuxma na Cristurŭŭ poraācŭ ngŭxŭ tingegŭxŭ, rŭ ngēxgumarŭŭ nŭmatama poraācŭ toxŭ nataāēxēē. ⁶Rŭ ngēmacēx, ngēxguma toma ngŭxŭ tingegŭgu, rŭ ngēmaācŭ toxŭ nangupetŭ na pema rŭ pexŭ nangēxmaxŭcēx i perŭ taāē rŭ perŭ maxŭ i taguma gŭxŭ. Rŭ ngēxguma Tupana toxŭ taāēxēēgu, rŭ ngēmaācŭ tomaā nanaxŭ na pema rŭ ta pexŭ nangēxmaxŭcēx i perŭ taāē rŭ yaxna namaā pexŭnŭēxŭcēx i

ngēxguma ngēmatama ngŭxŭ i toma tingegŭxŭ pexŭ ngēxmagu. ⁷Toma rŭ aixcŭma tayaxŏgŭ na pema rŭ tagutāma ŭpenatāxŭ i Tupanaārŭ ore. Erŭ nüxŭ tacuēx rŭ ngēma na toxrŭŭ ngŭxŭ pingegŭxŭ, rŭ ngēxgumarŭŭ tá ta toxrŭŭ pexŭ nangēxma i ngēma taāē i Tupanawa ne ŭxŭ. ⁸Pa Chaueneēgŭx, tanaxwēxe i nüxŭ pecuēx na ņuxre ga guxchaxŭgŭ toxŭ ngupetŭxŭ ga Achiaanewa. Rŭ yema na poraācŭ toxŭ naguxchaxŭ, rŭ dŭxwa marŭ tama namaā taporae, rŭ nagu tarŭxŭnŭē na marŭ tātŭtāma tamaxēxŭ. ⁹Rŭ nagu tarŭxŭnŭē rŭ ņoma yuwa taxŭxŭrŭŭ tixŭgŭ. Natŭrŭ yemaācŭ toxŭ naxŭpetŭ, erŭ Tupana ya yuexŭxŭ ŭrŭdagŭxēēcŭ toxŭ nangŭxēēchaŭ na nüxŭcatama nüxŭ nangēxmaxŭ i pora na yuwa toxŭ ŭnanguxŭxēēxŭcēx, rŭ taxucŭrŭwama togŭtama na ŭtanguxŭxēēxŭ. ¹⁰Rŭ Tupana rŭ toxŭ ŭnanguxŭxēē nawa ga yema guxchaxŭ ga yuwa toxŭ gagŭchaŭxŭ. Rŭ ngēxgumarŭŭ tá ta toxŭ ŭnanguxŭxēē nawa i ņāā taxŭ i guxchaxŭ i ņuxma toxŭ ngēxmaxŭ. Rŭ aixcŭma tayaxŏgŭ na nüma rŭ guxŭgutāma ngēmaācŭ toxŭ nangŭxēēxŭ. ¹¹Natŭrŭ tanaxwēxe i pema rŭ perŭ yumŭxēmaā toxŭ perŭngŭxēē. Rŭ ngēxguma chi ngēmaācŭ penaxŭxgux, rŭ muxŭma i duŭxŭgŭ rŭ tá Tupanana moxē naxāgŭ naxcēx i ngēma na ņuxācŭ toxŭ nangŭxēēxŭ.

**Tŭxcŭŭ tama
Corítiuwa naxŭ ga Pauru**

¹²Nangēxma i tacŭ i toxŭ taāēxēēxŭ. Rŭ ngēma nixŭ na toōēwa nüxŭ tacuāxŭ na ņoma i naānewa rŭ aixcŭma Tupana naxwēxexŭācŭma meā tamaxēxŭ. Rŭ pepēxewa nixŭ ga guxŭārŭ yexera yemaācŭ tamaxēxŭ. Natŭrŭ tama togagu nixŭ ga yema, yerŭ Tupana ya tomaā mecŭmacŭ nixŭ ga toxŭ

rūngūxēēcū na yemaācū pepéxewa tamaxēxūcèx. ¹³⁻¹⁴Rū yema poperagū ga pexcèx taxūmatūxūwa, rū nataxuma ga tacū ga icūxū. Natūrū yema toma tamaxēxūācūma nixī ga pexcèx tanaxūmatūxū na yemawa meā nūxū pecuāxūcèx na nūxācū tixīgūxū. Rū woo i nūxma rū tama aixcūma meā toxū na pecuāxū, natūrū chanaxwèxe i wūxi i ngunexūgu rū aixcūma meā toxū pecuèx. Rū ngēxguma meā toxū pecuèxgu rū pema rū tá tomaā petaāēgū i ngēxguma ínangūxgu ya tórū Cori ya Ngechuchu, rū ngēxgumarūi i toma rū tá ta pemaā tataāēgū. ¹⁵⁻¹⁶Rū yemagu charūxīnūxūcèx nixī ga noxri ga pexūtawa na chaxūchaūxū na pexū íchayadauxūcèx rū yemaācū pexū na charūngūxēēxūcèx. Rū nagu charūxīnū ga Machedóniāānewa chaxūxgu na pexūtagu íchidauxū, rū yexguma Machedóniāānewa ne chaxūxgu rū wenaxārū pexūtagu íchidauxū. Rū yemaācū chanaxūxchaū, yerū nagu charūxīnū na yemawena choxū perūngūxēēxū na Yudéaanewa chaxūxūcèx. ¹⁷Bexmana pema nagu perūxīnūēgu rū tama aixcūma chayangūxēēgaācūma nagu charūxīnū ga yema pexūtawa na chaxūegaxū. ¿Éxna pema nagu perūxīnūēgu rū noma wūxi i duūxū i tama Tupanaāxū yaxōxūrūūācūma chamaxū, rū “Ngū” nācharūgūchiréx woo tama chayangūxēēgagu i ngēma nūxū chixuxū? ¹⁸Natūrū Tupana toxū nacuèx na aixcūma yīxū i ngēma torū ore ega pemaā itaxunetagu. ¹⁹Erū yima Ngechuchu ya Cristu ya Tupana Nane ga guma Chiribānu rū Timutéu rū choma pemaā nūxū tixuchigacū, rū ore i aixcūma ixīxūxūicatama nixu. Rū nūma rū aixcūma nayangūxēē i ngēma nūxū yaxuxū. ²⁰Rū Cristu nixī ya yima yangūxēēcū ga guxūma ga yema unetagū ga Tupana

nuxcūmaxūchi nūxū ixuxū. Rū ngēmacèx ngēxguma Ngechuchuégagu Tupanaxū icuèxūūgūgu, rū natarūgūgū:

“Rū aixcūma nixī i ngēma”, natarūgūgū. ²¹Rū nūxma na Cristuarū duūxūgū ixīgūxū, rū Tupana nixī ya toxū poraexēēcū rū pexū poraexēēcū na taguma Cristuna ixīgachixūcèx. Rū nūmatama nixī ga tūxū nadexū na noxrū ixīgūxūcèx. ²²Rū nūma ya Tupana rū naega tagu naxū erū tórū yora nixī. Rū nūma rū tūxna nanamu i Naāē i Ūūnexū na wūxi i tórū cuèxruū yīxūcèx, rū ngēmawa nūxū icuāxūcèx na yixcūra tá tūxna naxāāxū i muxūma i to i mexūgū. ²³Pema nūxū pecuèx ga noxri rū Corítuwa chaxūxchaū, natūrū tama yema petanūwa chaxū yerū tama chanaxwèxe na pexū changechaūgūxēēxū. Rū yemacèx tama pexūtawa íchayadau, yerū tama pexū chingagūchaū. Rū Tupana nūxū nacuèx na aixcūma na yīxū ga yema. ²⁴Rū tama tanaxwèxe na pexū tamuxū na nūxācū tá Tupanaāxū peyaxōgūxū. Erū pema rū marū aixcūma meāma peyaxōgū. Natūrū ngēma tanaxwèxexū nixī na pexū tarūngūxēēgūxū na yexeraācū petaāēgūxūcèx.

2 Rū yemacèx nixī ga tama wena pexūtawa chaxūxū, yerū tama chanaxwèxe ga pexū na changechaūxēēxū. ²Erū ngēxguma chi pexū changechaūxēēgu, ¿rū texé tá choxū tataāēxēē? ¿Rū nūxācū tá choxū petaāēxēē, ega pexū changechaūxēēgu? ³Rū yemacèx nixī ga yemaācū pexcèx popera chaxūmatūxū na penamexēēgūxūcèx i perū guxchaxūgū naxūpa na pexūtawa chaxūxū. Yerū tama chanaxwèxe ga yexguma chi yema chaxūxgu na choxū pengechaūxēēxū. Erū pema nixī i chanaxwèxexū na choxū petaāēxēēgūxū. Rū aixcūma nagu charūxīnū rū ngēxguma choma chataāēxgu rū pema rū tá ta petaāēgū.

⁴Rü yexguma pexcèx chanaxümatügu ga yema popera, rü poraäcü chanaxixächiaë, rü düxwa yema chorü ngechaümaã chaxaxu. Natürü tama pexcèx chanaxümatü na pexü changechaüxëëxücèx, natürü pexcèx chanaxümatü na nüxü pecuáxücèx na ñuxäcü poraäcü pexü changechaüxü.

Pauru rü nüxü nüxü nangechaü ga yema duüxü ga chixexü namaã üxü

⁵Rü yema yatü ga choxü ngechaüxëëxü, rü tama choxüxicatama nixi ga nangechaüxëëxü, natürü pexü rü ta nangechaüxëë. Natürü tama chanangupetüxëëchaxü na pexna chacaxü i ngemachiga.. ⁶Rü yema poxcu ga nüxna pexäxü ga yema duüxü ga yexguma pengutaquéxegügu, rü chauxcèx rü marü name na ngëxicatama na yixü. ⁷Rü ngëmacèx i ñuxma rü chanaxwèxe i nüxü nüxü pengechaü i norü chixexü rü nüxü perüngüxëë na tama yexeraxü i chixexüwa nagaäxücèx i ngëma norü ngechaü. ⁸Rü ngëmacèx chanaxwèxe i wenaxäru noxrirüü nüxü nüxü pedauxëë na aixcüma nüxü pengechaüxü. ⁹Rü yemacèx nixi ga yemachiga marü pexcèx chanaxümatüxü, yerü pexü chaxüxchaü, rü nüxü chacuáxchaü ngoxi marü aixcüma chauga pexinüë. ¹⁰Rü ñuxma pemaã nüxü chixu rü yixema pema tüxü nüxü pengechaüxë i tümaäru chixexü, rü choma rü tá ta tüxü nüxü changechaü. Rü ngëxguma chi tacü rü chixexüxü tüxü changechaügu, rü pegagu nixi i Cristupéxewa tüxü nüxü changechaüxü i ngëma. ¹¹Rü ngëmaäcü chanaxü na tama nayoxniëxücèx i Chataná na chixexügu tüxü nayixëëxücèx. Erü yixema rü meãma nüxü tacuèx i nacüma i Chataná na ñuxäcü chixexügu tüxü nayixëëchaüxü.

Tróaarü iãnewa rü nanaxixächiaë ga Pauru

¹²Rü yexguma Tróaarü iãnewa changuxgu na nüxü chixuxücèx ga Cristuarü ore, rü poraäcü choxü natauxcha na yéma tóru Coriäxü chapuracüxü. ¹³Natürü tama aixcüma chataãë ga yéma, yerü tama yexma nüxü chayangau ga taeneë ga Titu. Rü yemacèx nüxü charümoxë ga yëmacüãx ga duüxügü, rü ichaxüächi, rü Machedóniããnewa chaxü.

Cristu rü Paurumaã napora

¹⁴Rü Tupanana moxë taxägu erü norü duüxügüxü toxü nixigüxëë. Rü ñuxma na Cristuarü duüxügü tixigüxü, rü nüma ya Tupana rü guxüguma tomaã nanaxüpéxe. Rü nüma nixi i toxü namuxü na duüxügüxü nüxü tacuèxëëxücèx i norü ore. Rü ngëma norü ore rü guxüwama nangu rü guxüguma nipuema ñoma wüxi i pumara i yixichixürüü. ¹⁵Rü ñuxma i toma i Cristugagu Tupanapéxewa na timexü, rü guxüwama tanguchigagü natanüwa i ngema yaxögüxü rü ngema tama yaxögüxü.. ¹⁶Rü ngëma duüxügü i tama yaxögüxü rü nüxü nawëxtümüxü i tohiga, erü ngema ore i nüxü tixuxü rü norü poxcuchigaxü namaã nixu. Natürü ngëma yaxögüxü rü namaã nataxëgü i tohiga erü ngema ore i nüxü tixuxü rü ore i ñamaxëxëëxü nixi. Rü ngëmacèx tãtexäxü natauxcha i ñaã puracü na nüxü tixuxü i ngëma ore? ¹⁷Rü yixema toxrüü ixigüxëxicatama tixi ya tüxü natauxchaxe. Rü toma rü tama Tupanaäru oregu dïëru ngixü tayaxu ngëma togü naxügüxürüü. Natürü Tupanapéxewa rü aixcüma meã nüxü tixu i ngëma norü ore, erü nüma toxü nimugü rü Cristuarü tixigü.

Tupanaārū uneta i ngexwacaxūxūchiga

3 Rū ñuxma na pemaã nūxū tixuxū na aixcūma Tupana yīxū ga toxū mucū, rū bexmana tá nagu perūxīnūē na wenaxārū togüētūwa tidexagūxū. ¿Éxna penaxwēxe na wūxi i carta i cuēxruū pexū tawēxū na nawa nūxū pecuáxūcēx na aixcūma Tupanaārū orearū uruūgū tixīgūxū, rū éxna penaxwēxe na pexūtawa naxcēx ítaçaxū i cartagū na ngēmawa duūxūgū toxū cuáxūcēx naxrūxū i ngema togū? ²Rū pemaã nūxū tixu rū tama tanaxwēxe i taçū rū carta na duūxūgū toxū cuáxūcēx, erū pematama nixī i ngēma cartarūū pixīgūxū, rū pewa nixī i nangóxū na aixcūma Tupana yīxū ga toxū mucū. Rū meãma toõewa nūxū tacuèx i ngēma. Rū yema na naxūchicūxū ga perū maxū, rū ngēmawa guxūma i duūxūgū nūxū nadau na aixcūma wūxi ga mexū ga puracū taxūxū ga petanūwa. ³Rū ñuxma rū meãma nangox na pema rū ñoma wūxi i carta i Cristutama ūmatūxūriūū na pixīgūxū. Rū torū puracūgagu nixī i ngēma. Natürū tama wūxi i carta i taçū rū ūmatūxūmaã ūmatūxū pixīgū, natürū pema nixī i carta i Tupana ya Maxūcüãē i Ūünexū ūmatūxū. Rū ngēma carta rū tama popera rū éxna nutawa iwūcuchixū nixī, natürū perū maxūwa nixī i nangóxū i ngēma. ⁴Rū ngēmacēx tama tamuūē na ngēmaãcū togūcēxtama tidexagūxū, erū tayaxōgū na Cristugagu Tupana toxū dauxū na timexū. ⁵Rū tama toxrūtama cuēxmaã nixī i tanaxūxū i taçū rū mexū. Natürū guxūma i ngēma taxūxū rū Tupanaārū ngūxēemaã nixī i tanaxūxū. ⁶Rū Tupana rū toxū narūngūxēē na duūxūgūmaã nūxū tixuxū i ngēma ngexwacaxūxū i norū uneta na ñuxācū Cristugagu tá tūxna naxāãxū i maxū i taguma gūxū. Rū ngēma maxū rū tama

yema mugū ga Moïché ūmatūxūgagu tanayaxu, natürū tanayaxu erū Tupanaãē i Ūünexū tūxna nanaxā. Rū yema mugū ga Moïché ūmatūxū rū yuwa tūxū nagagū, natürū Tupanaãē i Ūünexū rū tūxna nanaxā i maxū i taguma gūxū. ⁷Rū yema mugū ga Moïchéna naxāxū ga Tupana, rū nutagu nixī ga naxūmatūxū. Rū yexguma Moïché nayauxgu ga yema mugū, rū poraãcū niyaurachiwecūxū. Rū yemacēx ga duūxūgū rū taxucūriuwama Moïchéchiwegu narūdaunū. Natürū yema norū yaurachiwecūū rū nixochigū. Natürū ga yema mugū ga Moïché tūxna āxū i yuwa tūxū gagūxū, rū taxū ga yauracūxūmaã ínangu. Rū yemaãcū namexēchi ga yexguma ínanguxgu. ⁸Natürū yexeraãcū namexēchi nixī i ngēma uneta i ngexwacaxūxū i Tupanaãē i Ūünexū taxcēx ngoxēēxū. ⁹Rū yemaãcū woo namexēchi ga yema mugū ga yuwa tūxū gagūxū, natürū yexeraãcū namexēchi i ngēma uneta i ngexwacaxūxū i Tupanapéxewa tūxū mexēēxū. ¹⁰Rū yema mugū ga noxri mexēchixū, rū ñuxma rū taxuwama name, ega namaã nūgū nangugūgu i ngēma Tupanaārū uneta i ngexwacaxūxū i yexeraãcū mexēchixū. ¹¹Rū yemaãcū woo namexēchi ga yema mugū ga paxaãchi ixixū, natürū yexeraãcū namexēchi i ngēma uneta i ngexwacaxūxū i guxūgutāma ixixū. ¹²Rū toma aixcūma nūxū tacuèx na guxūgutāma yīxū i ngēma Tupanaārū uneta i ngexwacaxūxū i mexēchixū, rū ngēmacēx tama cūãcūma duūxūgūmaã nūxū tixu. ¹³Rū ngēmacēx tama duūxūgūchaxwa iticuxgū yema Moïché ūxūriūū. Yerū ga Moïché rū nūgū nidūxchiwe na tama nūxū nadaugūxūcēx ga yema Yudūgū ga ñuxācū na yaxochigūxū ga norū yaurachiwecūū. ¹⁴Natürū ga yema duūxūgū ga Moïchéxū íxūmūcūgūxū

rū ñoma yadūxgūchiwexūrūū nixīgū yerū tama nūxū nacuèxgüéga ga ñacūchiga na yīxū ga yema mugū. Rū ñuxma rū ta i ngēma Yudfugū rū tama nūxū nacuèxgüéga i ngēxguma nawa nangüegu i ngēma mugū. Erū nangēxma i ñacū i ñoma yadūxgūchiwexūrūū nūxū naguxchaxēēxū na tama nūxū nacuèxgūxūcèx. Rū ñuxma rū ta tama nūxna ínanguéga i ngēma nacūma erū Cristuxicatama nixī ya yima nūxna ínanguēēcū. ¹⁵Rū ñuxma rū ta i ngēma Yudfugū, rū ngēxguma nawa nangüegu i ngēma ore ga Moiché tūxna āxū, rū nangēxma i ñacū i ñoma yadūxgūchiwexūrūū nūxū naguxchaxēēxū na tama nūxū nacuèxgüéga xūcèx na ñacūchiga yīxū i ngēma ore. ¹⁶Natürü ngēxguma wūxi i duūxū nūxū rūxoxgū i nacūma i chixexū, rū tórü Coriaxū yaxōōgu, rū ngēxguma nixī i nūxna ínanguxū i ngēma nūxū naguxchaxēēxū. ¹⁷Erū nūma ya tórü Cori rū Naāē i Ūūnexū rū wūxitama nixī rū ngextá ínangēxmaxūwa i tórü Coriāē i Ūūnexū, rū tūxū nanatauxchaxēē na Tupanana ingaicamagūxū. ¹⁸Rū ngēmacèx guxāma i yixema na Cristuaxū yaxōgūxū rū ñoma wūxi i woruarūū tawa nangōchipeta na ñuxācū namexēchixū ya tórü Cori erū nataxuma i ñacū i tūxū idūxūxū naxchaxwa. Rū nūma ya tórü Cori i Naāē i Ūūnexū ixīcū, rū guxūguma yexeraācū tūxū nimexēēchigū na naxrūū aixcūma imexūcèx.

4 Rū ngēmacèx taguma nūxū tarūchau i ñāā puracū, erū Tupana ya nūxū tangechaūtümūūcū nixī ga toxū mucū na tanaxūxūcèx i ñāā puracū na duūxūgūmaā nūxū tixuxūcèx i norū ore. ²Rū yemacèx nūxū tarūxoe ga guxūma ga ñacū ga chixexū i āne tūxna āxū i cúacū ūxū. Rū tama tanawomūxēēacūma nixī i namaā nūxū

tixuxū i ore rū tama tanaxūchicūū i ngēma ore. Natürü ngēma ore i aixcūma ixixūxīcatama nixī i nūxū tixuxū. Rū ngēmaācū Tupanapéxewa tamaxē rū duūxūgūpéxewa togū itawéx na nūxū nacuèxgūxūcèx na ñuxācū tixīgūxū i tomāx. ³Rū ngēxguma chí texécèx naguxchagu i ngēma ore i mexū i nūxū tixuxū, rū ngēma duūxūgū i iyarūtauxexūcēxīcatama nixī i naguxchaxū. ⁴Erū nūmagū rū tama nayaxōgū. Rū ngēmacèx i ñoma i naāneārū āēxgacū i Chataná rū nūxū nanaguxchaxēē na tama nūxū nacuèxgūxūcèx na ñuxācū namexēchixū i norū ore ya Cristu ya Ūūnecū. Rū Cristuwa nixī i nangōxū na ñuxācū na yīxū ya Tupana. ⁵Rū ngēxguma duūxūgūmaā nūxū tixuxgū i ngēma ore, rū tama tochigaxūtama tixugū. Natürü nūxū tixu na Ngechuchu ya Cristu rū tórü Cori yīxū, rū nūma tūxū na nangechaūxūgagu perū ngūxēēruūgū na tixīgūxū. ⁶Erū nūmatama ya Tupana ga noxri naāne naxūxgux rū ēānexūwa nangoxēēcū ga ngōonexū, rū nūmatama nixī i ñuxma i tūxū yangoxnaāēxēēgūxū na ngēmawa nūxū icuáxūcèx na ñuxācū namexēchixū i nūmax. Rū ngēma norū mexū rū Ngechuchu ya Cristuchiwewa nixī i nūxū idauxū.

Tayaxōgūama ega woo ngūxū ingegūgu

⁷Rū ngēma nūxū na icuáxū na ñuxācū namexēchixū ya Tupana, rū ngēma cuèx rū wūxi i mexēchixū nixī. Natürü ngēma cuèx i mexēchixū rū taxūne i maīraxūnaxcèxwa nangēxma, na nangōxūcèx na Tupanawa ne naxūxū i guxūma i pora rū tamā i tawatama. ⁸Rū guxūwama toxū nangēxma i guxchaxūgū, natürü taguma nūxū tarūchau i ñāā puracū. Rū woo poraācū taxoegaāēgūgu, natürü taguma ítanangéx. ⁹Rū woo

togū towe ingēxūtānūgu, natūrū ya Tupana rū taguma toxū ínawogū. Rū woo duūxūgū toxū napíexēēgu, natūrū tama ngēxma tayacuèxēē i ñāā puracū. ¹⁰Rū guxūwama i ngextá ítaxīxūwa rū āūcūmaxūwa tangēxmagū, yexgumarūū ga Ngechuchu na āūcūmaxūwa nayexmaxūrūū. Natūrū ngēmaācū toxū naxūpetū na duūxūgū nūxū daugūxūcèx na ñuxācū towa namaxūxū ya Ngechuchu. ¹¹Rū ñuxma na tamaxēxū, rū guxū i ngunexūgu rū Ngechuchugagu āūcūmaxūwa tangēxmagū. Natūrū ngēmaācū toxū naxūpetū na Ngechuchu inawéxūcèx i norū pora nawa i ñāā toxone i yuxwèxexū. ¹²Rū ngēmaācū Tupanaārū orecèx āūcūmaxūwa tangēxmagū, natūrū ngēmaācū toxū naxūpetū na pema rū pexū nangēxmaxūcèx i maxū i taguma gúxū. ¹³Tupanaārū ore i ūmatūxūwa rū ñanagūrū: “Nūxū chayaxō rū yemacèx Tupanachiga chidexa”, ñanagūrū. Rū ngēxgumarūūtama tixīgū i toma na tayaxōgūxū rū Tupanachiga tidexagūxū. ¹⁴Erū nūxū tacuèxgū rū Tupana ga yuwa ínadxēēcū ga Ngechuchu ya tórū Cori, rū yimatama Tupana tá nixī ya toxū írūdagūxēēcū, erū Ngechucharū duūxūgū tixīgū. Rū ngēmaācū wūxigu pemaā nūgūxūtawa tá toxū nagagū. ¹⁵Rū guxūma ga yema toxū ngupetūxū rū perū mexūcèx nixī na yexeraācū yamuētanūxūcèx i ngēma duūxūgū i Tupana nūxū rūngūxēēgūxū. Rū ngēmaācū tá dūxwa namuxūchi i ngēma duūxūgū i moxē Tupanana āgūxū rū nūxū icuèxūūgūxū. ¹⁶Rū ngēmacèx taguma nūxū tarūxoe na nūxū tixūxū i ngēma ore. Rū woo yayachīgūgu rū yat-urachīgūgu i toxone, natūrū toōēwa rū guxū i ngunexūgu rū yexeraācū tiporaetanū. ¹⁷Erū ngēma ngúxū i toxū ūpetūxū i ñāā torū maxūwa, rū ngēma rū wūxi i paxaāchimare nixī rū paxa tá nangu-

petū. Natūrū ngēmaācū tá tanayaxu i wūxi i maxū i mexēchixū i tagutāma gúxū i ñoma i naānecūāx i maxūārū yexeraxūchi ixixū. ¹⁸Rū tama ngēma ñuxma nūxū idauxūgu nixī itarūxīnūēxū, natūrū nagu tarūxīnūē i ngēma ñuxma tama nūxū idauxū. Erū ngēma ñuxma nūxū idauxū rū tama natai, natūrū ngēma ñuxma tama nūxū idauxū, rū guxūgutāma nangēxmaēcha.

5 Rū nūxū tacuèxgū ega ngēxguma iyanaxoxgu i ñāā toxone i paxaāchi ñuxma toxū ngēxmaxū, rū daxūgūxū i naānewa tá tanayaxu i wūxi i toxone i tagutāma iyarūxoxū i Tupanatama toxèx mexēēxū rū tama i duūxūgū. ²Rū ngēmacèx i ñuxma i ñāā toxonewa tamaxēyane, rū tama aixcūma tataāēgū. Erū tanaxwèxe na paxa toxū nangēxmaxū i ngēma toxone i daxūgūxū i naānewa ngēxmaxū. ³Rū ngēma toxone i daxūgūxū i naānewa tá toxū ngēxmaxū rū ñoma wūxi i naxchirurūū tá toxū nidūxū, na ngēmaācū naxāxūnēxūcèx i toōē. ⁴Rū ñāā toxone i ñuxma toxū ngēxmaxūwa tamaxēyane, rū tanaxixāchiāēgū rū tama aixcūma tataāēgū. Rū tama aixcūma ítanatāxchaū i toxone i ñoma i naānewa toxū ngēxmaxū, natūrū tanaxwèxegū na tanayaxūxū i toxone i ngexwacaxūxū na ngēmaācū ngēma maxū i ngexwacaxūxū iyanaxoxēēxūcèx i toxone i ñuxma toxū ngēxmaxū. ⁵Rū Tupana nixī ya toxū imexēēcū naxcèx i ngēma ngexwacaxūxū i maxū rū ngēma ngexwacaxūxū i toxone. Rū toxna nanamu ga Naāē i Ūūnēxū na ngēmawa nūxū tacuáxūcèx na aixcūma tá tanayaxūxū i ngēma. ⁶Rū ngēmacèx taxucèxma taxoegaāēgū. Erū nūxū tacuèx rū ñuxma ñāā toxonewa tamaxēyane, rū taxucūriwama tórū Corixūtawa tangēxmagū i daxūgūxū i naānewa. ⁷Rū woo tama nūxū tadaugūgu ya yima tórū Cori i ñuxmax,

natürü tayaxōgü na wüxi i ngunexü rü tá nüxü tadaugüxü. Rü ngēma nixī i toxü poraxēxü i ñāā torü maxüwa. ⁸Rü ngēmacèx taxucèxma taxoegaāēgü ega tayuegu. Erü toxçèx rü narümemāē nixī na nüxna ítachoxüxü i ñāā toxone, na tōrū Corixütawa tayangēmagüxüçèx. ⁹Rü ngēmacèx, woo ñoma i toxonewa tangēxmagügu rü éxna tama nawa tangēxmagügu, rü tanaxwèxe na guxüguma tōrū Coriarü ngüchaü na taxüxü. Rü ngēmacèx naxçèx tadaugü na tanaxüxü i ngēma nanaxwèxexü i nümax. ¹⁰Erü guxātama i yixema rü Cristupéxewa tá tangugü na wüxichigü nayaxuxüçèx i ngēma tüxna üxü. Rü nüma tá wüxichigüxü nangugüarü maxüāx. Rü ngēxgumarüü na ñuxācü meā imaxēxü rü éxna chixri imaxēxü ga yexguma ñoma ga taxünewa iyexmagügu, rü ngēmaācü tá tüxna nanaxā ya wüxichigü.

Cristu rü taxçèx Tupanaxü narüngüxmüxēē

¹¹Rü ngēmacèx Tupanaärü orearü uwa tapuracüe rü tayaxucuxēgü i duüxügü na yaxōgüāxüçèx. Erü toma rü aixcüma torü Corixü tamuüē. Rü Tupana toxü nacüèx na ñuxācü yixü i tōrū maxü, rü chierüna pema rü chi ta toxü pecuèxgux. ¹²Rü tama tanaxwèxe i wenaxärü togüétüwa tidexagü, natürü pexü tarüngüxēēchaü na pexü nangēxmaxüçèx na tacüçèx tomaā petaāēgüxü na nüxü pecuáxüçèx na ñuxācü penangāxüxü i ngēma duüxügü i pepéxewa nügü írümegünetaxü natürü norü maxüwa rü tama ixaixcümagüxü. ¹³Rü woo duüxügü toxü daugügu na Tupanagu taxāüāēgüxü, rü nüetama nixī i ngēma erü nümatama ya Tupana rü meāma toxü nacüèx. Natürü i pema rü meāma toxü pecuèx na meāma toōèxü tacuācüma pemaā nüxü tixuxü ga norü ore. ¹⁴Rü Cristu

ya poraācü toxü ngechaücü nixī ya ñuxma tomaā icuācü, erü tayaxō na nüma rü guxāärü pecaducèx nayuxü na yexma yanaxoxüçèx ga guxāärü chixexügü. ¹⁵Rü yemaācü guxüma ga duüxügüçèx nayu ga Cristu, na ngēma duüxügü i ñuxma maxēxü, rü tama nümatama nagu naxüñüxügu namaxēxüçèx, natürü naxçèx na namaxēxüçèx ya yima naxçèx yucü rü wena írüdacü. ¹⁶Rü ngēmacèx i toma rü tama ñoma i nañecüāx i duüxügü nagu rüxüñüxüürüü texéxü tangugüarü maxüāx. Rü woo ga üpa rü ñoma ga nañecüāx ga duüxügü nagu rüxüñüxüürüü Cristuxü tangugü, natürü i ñuxma rü tama ngēmaācü namaā nagu tarüxüñüē. ¹⁷Rü ngēxguma texé Cristuaxü yaxōxgu, rü ngexwacaxüxü i duüxü tixī. Rü nuxcümaüxü ga tümacüma rü marü tüxna inayarüxo, rü ngexwacaxüxü i maxü tüxü nangēxma. ¹⁸Rü guxüma i ngēma rü Tupana nixī ya naxücü. Rü nüma nixī ga Cristugagu tamaā inangüxmüxü. Rü ñuxma rü toxü namu na duüxügümaā nüxü tixuxü na namaā inangüxmüxüçèx. ¹⁹Yerü Tupana rü Cristugagu duüxügümaā nügü narüngüxmüxēē. Rü tama duüxügüarü pecadugu naxüñüäcüma nanaxü ga yema. Rü ñuxma rü toxü namu na ngémachigaxü duüxügümaā tixuxü. ²⁰Rü ngēmaācü Cristuarü orearü ngeruügü tixügü, rü towa nixī i Tupana pexü cèèxüxü na namaā iperüngüxmüxüçèx. Rü ngēmacèx Cristuégagu pexü tacèèxügü na Tupanaāā iperüngüxmüxüçèx. ²¹Cristu rü taguma pecadu naxü. Natürü tagagu nixī ga Tupana ga ñoma pecaduáxüürüüäcüma namaā naxüāxü na yemaācü nagagu tüxü íngaxüxüçèx nawa i tōrū chixexü na aixcüma napéxewa imexüçèx.

6 Rü ñuxma na Tupanaärü ngüxēerüü tixügüxü, rü pexü tacèèxü na tama

nūxū pexoexūcèx ga yema pemaā na namecūmaxū ga yexguma nayuxgu ga Nane. ²Erū Tupana rū norū ore i ūmatūxūwa, rū ñanagürü:

“Rū yema ngunexū ga nagu namexūgu na choxū peyaxuxū, rū yexguma nixī ga pexū chaxīnūxū. Rū yexguma pexna chanaxuāxūgu ga maxū i taguma gūxū, rū yexguma nixī ga pexū charūngūxēxū”,

ñanagürü. Rū ñuxma nixī i ngēma ngunexū i nagu namexū na Tupanaxū peyaxuxū, rū ñuxma nixī i ngēma ngunexū i pexna naxuaxūāxū i maxū i taguma gūxū. ³Rū toma rū guxūguma naxcèx tadau na guxāpéxewa meā tamaxēxū na taxucèxma texé chixri torū puracūchiga idexaxūcèx. ⁴⁻⁵Rū guxūwama duūxūgūxū nūxū tadauxēēchaū na aixcūma Tupanaārū duūxūgū tixīgūxū. Rū ngēmacèx yaxna namaā taxīnūē i ngēxguma woo ngūxū toxū ngupetūgu, rū éxna ſacū toxū tauxgu, rū éxna ſacū rū guxchaxū toxū ngēxmagu, rū éxna toxū yacuaxgūgu, rū éxna toxū napoxcuegu, rū éxna naxixāchiāētanūgu rū tomaā nanuēgu. Rū poraācūxūchima tapuracūe, rū ñuxguacū rū tama tapee, rū ñuxguacū rū taiya toxū nangux. Natürü yaxna namaā taxīnūē i guxūma i ngēma. ⁶Rū ngexgumarūxū ta duūxūgūxū nūxū tadauxēē na aixcūma namexū i torū maxū, erū aixcūma Tupanapéxewa meā tamaxē, rū meā Tupanaxū tacuèx, rū yaxna duūxūgūmaā taxīnūē, rū namaā tamecūma. Rū nūxū nūxū tadauxēē na towa nangēxmaxū i Tupanaāē i Ūünexū rū aixcūma guxū i duūxūgūxū tangechaūxū. ⁷Rū duūxūgūxū nūxū tadauxēē na aixcūma namexū i torū maxū, erū namaā nūxū tixu i ngēma ore i aixcūma ixixū, rū itanawéx i Tupanaārū pora i towa ngēxmaxū. Rū ngēma toxne ixixū rū ngēma nixī i torū maxū i aixcūma mexū i Tupanapéxewa.

Rū ngēmamaā nixī i togū ítapoxūxū i torū uwanūgūpéxewa. ⁸Rū ñuxguacū i duūxūgū rū toxū nicuèxūūgū, rū ñuxguacū rū ſacū tomaā nixugūe. Rū ñuxguacū rū meā tochiga nidexagū, rū ñuxguacū rū chixri tochiga nidexagū. Rū woo aixcūmachiréx yixīgu i ngēma ore i nūxū tixuxū, natürü doratèx toxū nawogūe. ⁹Rū woo meā toxū nacuèxgūchiréxgu, natürü ñoma tama toxū nacuāxūrūū tomaā nixīgū i duūxūgū. Rū ñuxguacū rū wixgutaèx tayue, natürü naetūwa tamaxēāma. Rū toxū napoxcue, natürü tama toxū nadaixichi. ¹⁰Rū woo tangechaūgūgu, natürü guxūguma tataāēgūama. Rū woo ñoma i naānewa tama tamuārū ngēmaxūāxgūgu, natürü muxūma i duūxūna tanaxā i taxū i mexū erū togagu nanayaxu i maxū i taguma gūxū. Rū woo taxuūma toxū ngēxmèxgu i ñoma i naānewa, natürü daxū-guxū i naānewa rū toxū nangēxma i guxūma. ¹¹Pa Chaueneēgū i Corítiucūāx, dūcax aixcūma pemaā nūxū tixu rū guxū i torū maxūnemaā pexū tangechaūgūxūchi. ¹²Rū toma rū tama pexū taxoe, natürü pema waxi nixī i tama petoxwèxexū. ¹³Rū dūcax, Pa Chaueneēgūx, rū ñoma wūxi i papá naxācūgūxū cèèxūxūrūū pexū chacèèxū na choxū pengechaūgūxūcèx ngēma choma pexū changechaūxūrūū.

Tupana ya maxūcūpata tixīgū

¹⁴¡Rū tāūtāma namaā pexāmūcū i ngēma duūxūgū i tama yaxōgūxū! Erū ngēxguma chi ngēmaācū penaxūxgu rū tāūtāma guxā wūxigu perixīnūē. ¿Rū ñuxācū nawūxiguxū i ngēma mexū namaā i ngēma chixexū? ¿Rū ñuxācū nawūxigu i ngóonexū namaā i ēānexū? ¹⁵¿Rū ñuxācū nawūxiguxū ya Cristu namaā i Chataná? ¿Rū ñuxācū nawūxiguxū i wūxi i duūxū i yaxōxū namaā i wūxi i duūxū i tama yaxōxū? ¹⁶¿Rū ñuxācū

Tupanapatawa nangēxmaxū i tupanane-tachicūnēxāgū? Erū yixema rū Tupana ya maxūcūpata tixīgū, rū tawa namaxū i nūmax. Rū Tupana rū pechiga nidexa ga yexguma ñaxgu:

“Rū ngēma duūxūgiūwa tá chamaxū, rū natanūgu tá chayarūxūxū. Rū norū Tupana tá chixī, rū nūmagū rū tá chorū duūxūgū nixīgū”, ñaxgu. ¹⁷ Rū yemacēx ñanagūrū ta ga tórū Cori:

“jRū ípechoxū i natanūwa i ngēma duūxūgū i tama chorū duūxūgū ixīgūxū! jRū tāxū i nūxū pingōgūxū i ngēma chopéxewa chixexū! Rū choma rū tá pexū chayaxu. ¹⁸ Rū choma rū Penatū tá chixī, rū pemaḡū rū tá chaunegū rū chaux-acūgū pixīgū”,

ñanagūrū ya tórū Cori ya Tupana ya guxūārū yexera poraxūchicū.

7 Rū dūcax, Pa Chaueneēgū ya Pexū Changechaūgūxex, rū ngēma Tupanaārū unetagū i pemaā nūxū chixuxū, rū taxcēx nixīgū. Rū ngēmacēx tanaxwēxe na yigūna idaugūxū na tama taxūnemaā rū éxna taāemaā naxūxūcēx i ngēma Tupanapéxewa tama mexū. Rū tanaxwēxe i aixcūma Tupanaxū imūēācūma nūxna yigū taxāgū rū naxcēxicatama tamaxē.

Pauru rū ngema Corítiucūāxgūmaā nataāxē

² Rū tanaxwēxe i toxū pengechaūgū. Rū dūcax ga toma rū taxūxemaāma chixexū taxūgū. Rū taxūxexūma chixexūgu tanguxēē. Rū taxūxexūma tawomūxēēgū. ³ Rū tama pexū chixuxūcēx nixī i pemaā nūxū chixuxū i ngēma. Yerū marū pemaā nūxū chixu na ñuxācū guxū ga chorū maxūmaā pexū changechaūxū. Rū ngema pexū na changechaūxūgagu rū íchamemare na petanūwa chamaxūxū rū éxna wūxigu pemaā chayuxū. ⁴ Rū ñuxma

rū taxucēxma pexū chaxāneācūma pemaā chidexa erū poraācū pemaā chataāē. Rū woo ngūxū na tingegūxū, natūrū aixcūma choxū penangūchaūxēē rū choxū petaāēxēē. ⁵ Rū yexguma Machedóniāānewa tangugūgucūrūwa rū taguma itarūngūgū. Yerū guxūwama ga ngexta ítaxīxūwa rū nūxū itayangau ga guxchaxūgū. Rū duūxūgū rū toxū nanaguxchaxēē na tanaxūxū i Tupanaārū puracū rū yemacēx poraācū taxoegaāxēgū. ⁶ Natūrū ya Tupana ya tūxū taāēxēēcū ya yixema ngechaūgūxe, rū toxū rū ta nataāēxēē ga yexguma toxūtawa nanguxgu ga taeneē ga Titu. ⁷ Rū tama yema toxūtawa na nanguxūcēxicatama tataāēgū, natūrū tataāēgū ta yerū ga pema rū poraācū nūxū penangūchaūxēē rū penataāēxēē ga guma taeneē ga Titu. Rū nūma ga Titu rū tomaā nūxū nixu na ñuxācū poraācū penaxwēxexū na toxū pedauxū. Rū tomaā nūxū nixu na ñuxācū naxcēx pengechaūgūxū ga yema chomaā pexūxū, rū na ñuxācū chauxcēx pexoegaāēgūxū. Rū guxūma ga yema oremaā rū yexeraācū chataāē. ⁸ Choma nūxū chacuēx rū yema popera ga pexcēx chaxūmatūxū rū pexū nangechaūgūxēē, natūrū ñuxma rū marū tama naxcēx changechaū na chanaxūmatūxū ga yema popera. Rū noxri rū yemaācū naxcēx changechaū ga yexguma nūxū chacuēxgu ga na pexū nangechaūgūxēēxū ga yema popera ga yexguma penayauxgu. ⁹ Natūrū i ñuxma rū chataāē na pexcēx chanaxūmatūxū ga yema popera. Rū tama yema na pengechaūgūxūcēx chataāē, natūrū chataāē yerū yema perū ngechaūgagu Tupanana pecuēxāchie rū penaxūchicūū ga perū maxū. Rū pema rū aixcūma Tupanana pecuēxāchieācūma namaā peporae ga yema ngechaū, rū yemaācū taxūma ga chixexū pemaā taxū ga yexguma pexcēx tanaxūmatūgu ga

yema popera. ¹⁰Rū ngēma ngechaŭ i Tupana naxwēxēŭācūma namaā iporaexŭ, rū name nixī, erū ngēma ngechaŭgagu naxūchicūū i tōrū maxŭ rū ngēmagagu tanayaxu i maxŭ i taguma gūxŭ. Rū ngēmācēx taxucēxma naxcēx pixāūxāchie i ngēma ngechaŭ. Natūrū ngēma ngechaŭ i ņoma i naānecŭāx i duŭxŭgŭ nūxŭ ngēmaxŭ rū taxuwama name erū yuwa nanaga. ¹¹Rū yexguma yema poperamaā pexŭ changechaŭxēēgu, rū Tupana naxwēxēŭācūma nixī ga namaā peporaexŭ ga yema ngechaŭ. ĵRū dūcax i ņuxma i tacū Tupana pemaā ūxŭ i ngēma perū ngechaŭgagu! Yerū yema perū ngechaŭgagu rū aixcūma nāgu perūxīnūē ga yema chixexŭ ga petanūwa ūpetūxŭ, rū meāma chomaā nūxŭ pixu ga yema. Rū yema perū ngechaŭgagu rū peāēwa nangux ga yema chixexŭ, rū poraācū Tupanaxŭ pemuūē. Rū yemacēx penaxwēxe na yēma chaxūxŭ na pexŭ chayarūngŭxēēxūcēx yerū penamexēēgūchaŭ ga yema chixexŭ. Rū yema perū ngechaŭgagu rū aixcūma penaxucuxē ga yema duŭxŭ ga chixexŭ ūxŭ. Rū guxŭ ga yemawa rū ipenawēx na tama pegagu yīxŭ ga yema chixexŭ ga ngupetūxŭ. ¹²Rū yemacēx, yexguma pexcēx chanaxūmatūgu ga yema popera, rū tama yema duŭxŭ ga chixexŭ ūxŭgu charūxīnūācūma chanaxūmatū, rū tama yema duŭxŭ ga namaā chixexŭ naxixŭgu charūxīnūācūma chanaxūmatū. Natūrū chanaxūmatū ga yema popera na yemawa Tupanapēxewa nūxna pecuēxāchiexūcēx na ņuxācū aixcūma toxŭ pengechaŭgūxŭ. ¹³Rū yema na toxŭ pengechaŭgūxŭ, rū wūxi ga taāē nixī ga toxcēx. Natūrū yema taāēārū yexera nixī ga yema taāē ga toxŭ yexmaxŭ ga yexguma nūxŭ tadēuxgu ga Titu ga ņuxācū taxŭ ga taāē petanūwa

na nayaxuxŭ. Rū aixcūma guxāma ga pema nixī ga wenaxārū poraācū nūxŭ penangūchaŭxēēxŭ. ¹⁴Rū noxri tauta yēma naxūxgu ga Titu, rū namaā nūxŭ chixu na mexŭ i duŭxŭgŭ na pixīgūxŭ. Rū ņuxma rū taxucēxma chaxāne, erū guxūma ga yema Titumaā nūxŭ chixuxŭ ga pechiga rū aixcūma ngēmaācū nixī, yexgumarūū na aixcūma yīxŭ ga guxūma ga yema Tupanaārū ore ga pemaā nūxŭ tixuxŭ. ¹⁵Rū ņuxma i Titu rū yexeraācū pexŭ nangechaŭ i ngēxguma nūxna nacuēxāchigu na ņuxācū meā naga pexīnūēxŭ rū ņuxācū nūxŭ pengechaŭācūma meā penayaxuxŭ. ¹⁶Rū choma rū ta poraācū pemaā chataāēxŭchi, erū nūxŭ chacuēx na aixcūma peyanguxēēxŭ ga guxūma ga yema pemaā nūxŭ chixuxŭ.

Yema yaxōgūxŭ rū woo tama na namuārū dīeruāxgūxŭ, natūrū yema nūxŭ yexmacū ga dīerumaā meā togūxŭ narūngūxēēgū

8 Rū ņuxmax, Pa Chaueneēgūx, rū pemaā nūxŭ tixuxchaŭ na ņuxācū Tupana namaā mecūmaxŭ i ngēma yaxōgūxŭ i Machedóniāāneārū iānegūwa ngēxmagūxŭ. ²Rū woo taxŭ ga guxchaxūgŭ nūxŭ na ūpetūgūxŭ, natūrū nataāēgūama. Rū woo tama na namuārū dīeruāxgūxŭ, natūrū yema nūxŭ yexmacū ga dīerumaā meā togūxŭ narūngūxēēgū. ³Rū choma nūxŭ chadau rū pemaā nūxŭ chixu rū nūmagŭ rū taāēācūma ngīxŭ inaxāgŭ ga guxcūma ga dīeru ga nūxŭ tauxchacū na ngīxŭ inaxāgūxŭ. Rū ngīetū yemaārū yexera taāēācūma ngīxŭ inaxāgŭ. ⁴Rū poraācū toxŭ nacēxūgŭ na tama nūxna tanachuxuxūcēx na yemaācū yema togū ga taeneēgūxŭ nangūxēēgūxūcēx. ⁵Rū yema nāgu tarūxīnūēxūārū yexera ngīxŭ inaxāgŭ ga yema yaxōgūxŭ ga Machedóniāānecŭāx. Yerū Tupanaxīra nūgū naxāgŭ rū

yemawena toxna nügü naxuaxüğü na toga naxĩnĩexüçèx, yema Tupana naxwèxexürüü. ⁶Rü yemacèx Tituxü tacèèxü na wena petanüwa naxüxüçèx na ngixü pinguxèèxüçèx ga yema dīeru ga marü pemaã ngixü inaxügüçü na ngixü penutaquéxexü naxçèx i ngēma togü i taeneëgü i nüxü nataxuxü. ⁷Pema rü guxüwama meã ipexĩ erü meã peyaxögü, rü pexü natauxcha na meã nüxü pixuxü i Tupanaärü ore erü meã nüxü pecuèx na taçüchiga yĩxü. Rü aixcüma togüxü perüngüxèèchaü, rü yema pexü tangüxèèxüäcüma pegü pengechaügü. Rü nüxma rü ngëxgumarüü ta penaxwèxe na aixcüma meã ipexixü nawa i ngēma mexü i nacüma na dīeru ngixü ipexāxü naxçèx i ngēma taeneëgü i nüxü nataxuxü. ⁸Tama wüxi i mu nixĩ i ngēma pemaã nüxü chixuxü. Natürü chanaxwèxemare na nüxü pecuáxü na nüxäcü taãèäcüma ngixü inaxägüxü ga togü ga yaxögüxü. Rü pemaã nüxü chixu i ngēma na pema rü ta ngixü ipexägüxüçèx i ngēma dīeru i togü i taeneëgüarü ngüxèèçèx ixĩcü, na ngēmaäcü ipenawéxüçèx na aixcüma nüxü pengechaügüxü. ⁹Erü pema rü marü nüxü pecuèx na nüxäcü tamaã namecümaxü ga tóru Cori ya Ngechuchu ya Cristu. Rü woo nüxü nayexma ga guxüma, natürü ñoma wüxi ga ngearü yemaxüáxürüü pexçèx nügü nixixèè na ngēmaäcü pexü nangëxmaxüçèx i muxüma i mexügü. ¹⁰Rü nüxma rü perü mexüçèx nixĩ i pemaã nüxü chixuxü i ngēma dīeruarü nutaquéxechiga. Rü taunecü ga ngupetüçügutama nixĩ ga ipenaxügüxü ga ngixü na penutaquéxexü. Rü yema rü aixcüma perü ngüchaümaã nixĩ ga penaxüxü. ¹¹Rü nüxma rü yema noxri na meã ipenaxügüxürüü, rü name nixĩ i taãèäcüma rü perü ngüchaümaã peyanguxèè rü ngēma dīeru i pexü ngëxmacüwa ngixü ipexā naxçèx i

ngēma peeneëgü i nüxü nataxuxü. ¹²Erü ngëxguma aixcüma wüxi ya duüxè tümaärü ngüchaümaã ngēma dīeru i tüxü ngëxmèxçüwa tümaèneèçèx ngixü itaxāxgu, rü Tupana rü taãèäcüma ngixü nayaxu. Erü nüma ya Tupana rü taguma tüxna ngixçèx naca i ngēma tüxü tauxcü. ¹³Rü ngëmacèx tama chanaxwèxe i ngēma togüxü na perüngüxèèxügagu pexü nataxu i pemax. ¹⁴Natürü chanaxwèxe i guxāma tüxü nangëxma i taçü i tañaxwèxexü, erü tama name na texèaxü nataxuxü i taçü. Rü nüxma na pexü nangëxmaxü i perü dīeru, rü name nixĩ i nüxü perüngüxèègü i ngēma taeneëgü i nüxü nataxuxü. Rü ngürüächi to i ngunexügu i pema pexü ñatauxgu, rü nümagü rü tá nüxü nüxü nangëxma na pexü nangüxèègüxüçèx. Rü ngēmaäcü tá guxātama tawüxigu. ¹⁵Rü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü: “Guxema muxüma tüxü yexmaxè rü taxuüma tüxü inayaxü. Rü guxema noxretama tüxü yexmaxè rü tama tüxü inayataxu”, ñanagürü.

Titu rü namüçügüchiga

¹⁶Natürü Tupanana moxè chaxā, erü nüma rü Tituxü nagu narüxinüxèè na aixcüma pexü nangüxèèxüçèx, ngēma choma pegu charüxinüxürüü. ¹⁷Rü nüma ga Titu rü: “Ngü” ñanagürü na wena petanüwa chanamuxü. Yerü nüma rü woetama poraäcü pegu narüxinü. Rü ngëmacèx i nüxma rü wena petanüwa naxü, erü nüxü nangüchaü. ¹⁸Rü Titumaã ngēma tanamu i wüxi i taeneë i guxüma i yaxögüxü nüxü ngechaügüxü erü nüma rü aixcüma meã nüxü nixu i Tupanaärü ore i tüxü maxèèxü. ¹⁹Rü tama ngëmacèxicatama nixĩ. Erü guxüma i ngēma yaxögüxü rü ngēma taeneëxü naxunetagü na toxü iyaxümüçüxüçèx

rū toxū nangūxēxūcèx i ngēxguma Yerucharēūwa ngīxū tangexgu i ngēma dīeru, na ngēmaācū nūxū ticuèxūūgūxūcèx ya tōrū Cori, rū na guxāma nūxū dauxūcèx na ñuxācū taāēācūma yigū rūngūxēēgūxū. ²⁰Rū itayaga i ngēma taeneē, erū tama tanaxwèxe i texé toxū tixu i yixcama ngīxcèx i ngēma tacū i dīeru i taeneēgūcèx ngīxū inutaquéxegūcū. ²¹Erū tama Tupanapēxewaxicatama tanaxwèxe na meā tanaxūxū, natūrū guxū i duūxūgūpéxewa rū ta tanaxwèxe na meā tanaxūxū. ²²Rū Titumaā rū ngēma to i taeneēmaā petanūwa tanamu i wūxi i to i taeneē i toxū nūxū dauxēxū na aixcūma nūxū nangúchaū na naxūāxū i Tupanaārū puracū. Rū ñuxma rū yexeraācū petanūwa naxūxchaū i nūmax, erū nūxū nacuèx na ñuxācū pema rū taāēācūma togūxū na perūngūxēēgūchaūxū. ²³Rū ngēxguma texé pexna caxgu na texe yīxū ya Titu, ꝑrū tūmamaā nūxū pixu na nūma rū chomūcū ya wūxiwa chomaā pexcèx puracūcū na yīxū! Rū ngēma taxre i togū i namūcūgū, rū ngēma nixī i yatūgū i guxūma i yaxōgūxū nūxū unetagūxū na Cristuarū puracū naxūgūxūcèx. Rū nūmagū rū aixcūma norū maxūmaā Cristuxū nicuèxūūgū. ²⁴Rū ngēmacèx chanaxwèxe i ngēma taeneēgūxū nūxū pedauxēē na aixcūma nūxū pengechaūgūxū, na guxūma i yaxōgūxū nūxū cuèxgūxūcèx i ngēmachiga. Rū ngēmaācū guxūma i ngēma yaxōgūxū tá nūxū nacuèxgū na aixcūma yīxū i ngēma mexū i ore i pechiga namaā nūxū tixuxū.

**Yema dīeru ga yema togū ga
yaxōgūxūcèx ngīxū
inutaquéxecūchiga**

9 Rū taxucèxma tūxcūū pexcèx chanaxūmatū ngīchiga i ngēma dīeru i ngīxū penutaquéxegūcū

naxcèx i ngēma taeneēgū i yaxōgūxū i Yudéaanewa ngēxmagūxū. ²Erū marū nūxū chacuèx rū perū ngúchaūmaā ipenaxā i ngēma dīeru. Rū guxūguma taāēācūma ngēma yaxōgūxū i Machedóniāānewa ngēxmagūxūmaā nūxū chixu na ñuxācū i pema i Acayaanewa ngēxmagūxe rū naī ya taunecūgutama marū ípememarexū na ngīxū ipexāgūxū i ngēma dīeru. Rū yema rūmumaēxū ga yaxōgūxū ga Machedóniāānecūāx, rū yexguma nūxū naxīnūēgu na ñuxācū taāēācūma togūcèx ngīxū na ipexāgūxū i perū dīeru, rū nūmagū rū ta inanaxūgū na ngīxū inaxāgūxū. ³Natūrū i ñuxma rū ngema petanūwa chanamugū i ngēma taeneēgū na nūxū nadaugūxūcèx, na aixcūma yīxū i ngēma nūxū chixuxū i pechiga. Rū chanaxwèxe na aixcūma ípememarexū na ngīxū ipexāxū i ngēma dīeru, ngēma taeneēgūmaā nūxū chixuxūrūū. ⁴Erū ngēxguma chi ñuxre i taeneēgū i Machedóniāānecūāx rū ngūrūāchi chomaā petanūwa naxīxgu, rū tama chanaxwèxe na pexū na iyangauxū na tama aixcūma ípememarexū na ngīxū ipexāxū i ngēma dīeru. Rū toxū rū chi wūxi i ānexūchi nixī, erū marūchiréx namaā nūxū tixu na ñuxācū aixcūma ípememarexū na ngīxū ipexāxū i ngēma dīeru. Rū maneca pexū rū chi ta wūxi i ānexūchi nixī. ⁵Rū ngēmacèx nixī i chauxcèx namexū na naxcèx íchaçaxū i ngēma taeneēgū na nūxīra petanūwa naxīxūcèx rū nūmatama pexū yanangūxēēgūxūcèx na ngīxū penutaquéxegūxūcèx i ngēma dīeru ga ūpamama ngīxū pixucū. Rū ngēmaācū aixcūma tá ímemare i ngēma dīeru i ngēxguma ngema changuxgu. Rū togū tá nūxū nadaugū na aixcūma perū ngúchaūmaā yīxū na ngīxū ipexāgūxū rū tama aūācūma na yīxū. ⁶ꝑRū nūxna pecuèxāchie i ngema dexa i ñaxū:

“Rū yíxema noxretama i nanetüchire itoxe, rū noxretama i norü o tayaxu.

Natürü yíxema muxü i nanetüchire itoxe, rū muxüma i norü o tayaxu”, ñaxü! ⁷Rū wüxichigü tanaxwëxe na ngixü itaxäxü i ngëma ngigu tarüxīnücü na ñuxre ngixü itaxäxchaüxü. Rū tama name i aüäcüma ngixü itaxä rū éxna texé tüxü muäcüma ngixü itaxä. Erü Tupana rū nüxü nangechaü i ngëma duüxü i taäëäcüma ngixü ixäxü. ⁸Rū Tupanaméxëwa nangëxma na poraäcü pexna naxäxüçèx i guxüma i mexü i pexü taxuxü, na guxüguma pexü nangëxmaxüçèx i ngëma penaxwëxexü rū naetü na pexü íyaxüçèx na togüxü namaã perüngüxëëgüxüçèx. ⁹Tupanaärü ore i ümatüxüwa rū ñanagürü:

“Yima yatü ya mecü rū norü ngúchaümaã meã inanaxã nüxna i ngëma duüxügü i taxüma nüxü ngëxmaxü. Rū Tupana rū tá guxügu nüxna nacüxächi na ñuxäcü namecümaxü i nümax”,

ñanagürü. ¹⁰Tupana nixi ya tüxna naxäcü ya nanetüchire na inatoxüçèx, rū tüxna naxäcü i ñna na nangóxüçèx. Rū nüma tá nixi i pexna naxäxü ya guxünema ya nanetüchire ya penaxwëxene na ipenatoxüçèx. Rū nüma tá nanaxüxëë rū nanayaxëë ya yima nanetüchire. Rū tá nanamuxëë i norü o, na muxüchixü nawa peyaxuxüçèx na ngëmamaã togüxü perüngüxëëgüxüçèx. ¹¹Rū ngëmaäcü i pema rū tá pexü nangëxma i guxüma i mexü na tauxchaäcüma nüxü perüngüxëëgüxüçèx i togü. Rū ngëxguma ngëma togü i taeneëgüxütawa ngixü tangegügu i ngëma dïëru i naxcèx ngixü ipexäcü, rū nümagü rū tá poraäcü Tupanana moxë naxägü ngixcèx. ¹²Erü ngëxguma nüxna ngixü taxäxgu i ngëma dïëru i nüxü ngïmaã perüngüxëëgüçü i ngëma taeneëgü, rū tama çacü i nüxü

taxuxüçèxicatama ta nixi, natürü naetü i nümagü i taeneëgü rū perü ämaregagu tá poraäcü Tupanana moxë naxägü. ¹³Rū nümagü i ngëma taeneëgü rū tá Tupanaxü nicüxëxüügü, erü ngëma perü ämaremaã tá nüxü nüxü pedauxëë na aixcüma naga pexinüxü i Cristuarü ore i mexü. Rū nümagü rū tá Tupanana moxë naxägü naxcèx i ngëma perü ämare i perü ngúchaümaã nüxna rū guxüma i yaxögüxüna pexägüxü. ¹⁴Rū ngëxgumarüü i ngëma taeneëgü rū tá poraäcü pexcèx nayumüxëgü, erü pexü nangechaügü. Rū tá Tupanana moxë naxägü naxcèx na ñuxäcü nüma ya Tupana poraäcü pexü nangüxëxü na yemaäcü pexü natauxchaxüçèx na nüxü perüngüxëëgüxü. ¹⁵Rū ngëmacèx i ñuxma rū Tupanana moxë taxä, yerü tüxna nanamu ga Nane na törü ämare yixüçèx. Rū nataxuma i ore i nagu mexü na nüxü ixuxüçèx na ñuxäcü namaã itaëëgüxüchixü i ngëma ämare.

Pauruarü ore rū aixcüma nixi yerü Tupana nixi ga nüxna ägacü

10 Rū ñuxma rū yema Cristu yaxna tamaã naxinüxüürüü rū tamaã namecümaxürüü, rū choma rū ta pemaã yaxna chaxinüäcüma rū pemaã chamecümaäcüma pexü chacèxü na chauga pexinüxüçèx. Erü nümaxü i duüxügü rū nüxü nixugü na pexü chamüxü ega pexütawa changëxmagu natürü ngëxguma pexna chayaxügu rū tama pexü chamüü. ²Natürü ngëxguma ngëma petanüwa chaxüxgu, rū chierü natauxguma na çacüçèx namaã chaporagaxü rū na chanaxucuxëxü i ngëma duüxügü i petanüwa toxü ixüxü na ñoma tama yaxögüxüürüü na tamaxëxü. Erü choma rū íchamemare na namaäxüchi na chidexaxü. ³Rū aixcüma woo duüxügü tixigü natürü tama ñoma i naanecüäxrixü togü tadai i ngëxguma ítanapoxügu i Tupanaärü

ore. ⁴⁻⁵Erū ngēma toxne i namaā itanapoxūxū i Tupanaārū ore rū tama nōma i naānecūāx namaā āxnexū nixī. Erū toma rū toxū nangēxma i Tupanaārū pora na ngēmamaā itayanaxoxēēxūcēx i Chatanāārū pora. Rū ngēmaācū itayanaxoxēē i guxūma i chixexū i ore i Tupanaxū namaā yaxugūxū i duūxūgū. Rū ngēmaācū itayanaxoxēē i guxūma i Tupanaārū uwanūgiarū ore i nūgū namaā yacuēxūūgiācūma duūxūgūmaā nūxū yaxugūxū na tama Tupanaāxū yaxōgūāxūcēx. Rū guxūma i ūcū i nāgu naxīnūēxū i ngēma duūxūgū i chixexū, rū Cristuna tanaxuaxū na nūma namaā inacuāxūcēx. ⁶Rū wūxicana marū meā Cristuga pexīnūēgu, rū toma rū itamemare na tūxū tapoxcuexū ya guxāma ya texé ya tama naga īnūēxē i Cristuarū ore. ⁷Pema rū norū dūxētūxūnewaxicatama nixī i penangugūxū i wūxi i duūxū. Natūrū ngēxguma texé tūgū cuēxgu na Cristuarū duūxū tīxū, rū name nixī i nūxū tacuēx na toma rū ta tūmarūū Cristuarū duūxūgū tixīgūxū. ⁸Rū woo frarūwa chanangupetūxēē na chaugū chīcuēxūūxū namaā i ngēma na Tupana toxū muxū, natūrū taxucēxma naxcēx chaxāne. Erū aixcūma Cori nixī ya toxū mucū na pexū tarūngūxēēgūxūcēx na yexeraācū meā peyaxōgūxūcēx. Rū tama ūcū rū chixexūgu pexū na tayixēēxūcēx nixī i toxū namuxū. ⁹Rū tama chanaxwēxe i nāgu perūxīnūē na pexū īchabaixgūchaūxū namaā i ngēma poperagū i pexcēx chaxūmatūxū. ¹⁰Erū nūmaxū i duūxūgū rū nūxū nixugū na chorū poperawaxicatama pexū īchabaixgūxū, natūrū chomaxūchi pexūtawa changexmagu rū tama aixcūma nūxū chacuēx na nūācū mea chidexaxū na ngemaācū chauga pexū chaxīnūēxēēxūcēx, nāxūmaā choxū nixugūe. ¹¹Natūrū texe ya ngemaācū

idexāxe rū tanaxwēxe i nāgu tarūxīnū rū ngēma pexna tayaxūguācūma torū poperawa pemaā nūxū tixuxūrūū tātama tixīgū i ngēxguma petanūwa tangēxmagūgu. ¹²Toma rū tama tanaxwēxe i namaā togū tawūxīguxēē rū ēxna nāgu togū tangugū i ngēma duūxūgū i nūgūtama icuēxūūgūxū. Nūmagū rū nūgūtama nawomūxēēgū, erū nūgūmaā nūgū nawūxīguxēē rū nūgūgutama nūgū nangugū. ¹³Natūrū toma rū tama togū namaā ticuēxūūgū i ngēma yaxōgūxū i tama Tupana toxmēxwa ngēxmagūxēēxū. Yerū Tupana nixī ga tomaā nūxū ixucū na ngextā nanaxwēxexū na tapuracuēxū. Rū nūma nixī ga noxri Corītiūwa ga petanūwa toxū nangugūxēēxū na pemaā nūxū tixuxūcēx ga norū ore. ¹⁴Rū yemaācū toxira nixī ga noxri petanūwa tangugūxū na pemaā nūxū tixuxūcēx ga yema Cristuarū ore. Rū ngēmacēx i nūxma na petanūwa taxīxū, rū tama tanangupetūxēē ga yema Tupana tomaā nūxū ixuxū, yerū nūma nixī ga toxū namuxū na pexū tarūngūxēēgūxūcēx. ¹⁵Rū ngemacēx tama togūarū puracūmaāmare nixī i togū ticuēxūūgūxū. Rū tama nūxū tachopetūchaū i ngēma Tupana tomaā nūxū ixuxū na pexū tangūxēēxū. Natūrū ngema pexū tanaxwāexū nixī na yexeraācū nūxū pecuāxū i Tupanaarū ore na ngemaācū yexera peyaxōgūxūcēx. ¹⁶Rū ngēxguma marū petanūwa tangugūguwena rū tanaxwēxe i ngēma duūxūgū i perū yēamaxūra ngēxmagūxū i ngextā taguma texé nūxū fīxuxūwa taxī na ngēmamaā rū ta nūxū tixuxūcēx i ore i mexū. Erū tama tanaxwēxe i togūarū puracūmaā togū ticuēxūūgū. ¹⁷Erū Tupanaārū ore i ūmatūxūwa rū nānagūrū:

“Rū ngēxguma texé tūgū icuēxūūchaūgu, rū name nixī i tōrū

Corixū ticuèxiū, erū nūma nixī i tūxū nangūxēxū”, nānagūrū i ngēma ore. ¹⁸Erū ngēma yatū i aixcūma Tupanapēxewa mexū rū tama nūgūtama nicuèxiū. Natūrū ngēma yatū i tōrū Cori nūxū icuèxiūxū nixī i aixcūma Tupanapēxewa mexū.

Pauru rū nūxū nixuchiga ga yema orearū uruūgūneta ga tama Tupana imugūxū

11 Rū nūxma i ngēma tá pemaā nūxū chixuxū, rū bexmana pexcèx rū wūxi i ngēāēmare nixī, natūrū chanaxwēxe i choxū iperixīnūēmare rū yaxna chomaā pexīnūē. ²Erū Tupana pexū inuxūxūrū pexū chinuxū. Erū chaugagu nixī i Cristuaxū peyaxōgūxū, rū marū Cristuna pexū chaxuaxū na noxrūxicatama pixīgūxūcèx. Rū ngēmacèx chanaxwēxe i ngearū chixexūāē Cristuxū pexū chawéx nōma wūxi i pacū i taguma yatūxū cuèxcūrū. ³Natūrū chaxoegaāē rū yema āxtape norū doramaā Ebaxū na womūxēxūrū, ngūrūāchi tá ta texé pexū tawomūxēē, na nūxū perūxoexūcèx na Cristugu perūxīnūēxū rū naxcèxicatama na pemaxēxū. ⁴Erū pema rū taxuchaācū nixī na pexū nawomūxēēgūxū. Rū ngēxguma fnangugūgu i duūxūgū i pemaā nūxū ixuxū i to i Ngechuchuchiga ya tama yima toṃa nūxū tixuchigacū, rū pema rū nūxū peyaxōgū i ngēma duūxūgū. Rū pema rū taāēācūma penayaxu i to i naāē i tama Tupanaāē i Ūūnexū ga marū peyaxuxū ixixū. Rū peyaxōgū i to i ore i tama Tupanaārū ore i mexū ga noxri peyaxuxū ixixū. ⁵Dūcèx, rū woo nawe perūxīxgu i ngēma togū i orearū uruūgūneta, natūrū chauxcèx rū taxuwama choxū narūyexeragū. ⁶Rū woo tama choxū nangēxmagu i taxucha na duūxūgūpēxewa chidexaxū, natūrū aixcūma meā nūxū chacuèx i

ngēma nachiga chidexaxū. Rū ngēma rū guxūma i torū puracūwa marū pexū nūxū tadauxēē i guxūguma. ⁷¿Pexcèx rū chixexū pemaā chaxū ga yexguma chaugū ícharūxíragu na pexū chataxēēxūcèx rū choxmēxmaā chapuracūga na ngetanūācūma pemaā nūxū chixuxū ga Tupanaārū ore i tūxū maxēxēēxū? ⁸Rū aixcūma yema togū ga yaxōgūxū choxna ngīxū āgūcū ga dīeru ngīxū chayaxu na yemamaā petanūwa chapuracūxūcèx rū pexū charūngūxēēxūcèx. ⁹Rū yexguma petanūwa chayexmagu rū aixcūma choxū itaxu ga dīeru, natūrū taguma texéna ngīxcèx chaca. Rū taeneēgū ga Machedóniāānēwa ne íxū rū choxna ngīxū naxāgū ga yema choxū taxxcū. Rū yemaācū tama pexūxūta wa ngīxcèx íchaca ga yexguma. Rū nūxma rū ta tagutāma tacūcèx pexna chaca. ¹⁰Rū Cristu ya chowa ngexmacūégagu pemaā nūxū chixu i ngēma na aixcūma ngetanūācūma petanūwa chapuracūxū. Rū ngēma rū chorū taāxē nixī. Rū taxucūrūwa texe i guxū i Acáyaanēwa choxna tanayaxu i ngēma taāxē. ¹¹¿Rū tacūcèx yīxū i ngēmaācū chidexaxū? ¿Ēxna pexcèx rū tama pexū changechaūxūcèx yīxū i ngēmaācū chidexaxū? Dūcèx, pemaā nūxū chixu rū Tupana nūxū nacuèx na nūxācū aixcūma pexū changechaūxū. ¹²Natūrū ngēma na ngetanūācūma pemaā nūxū chixuxū i ngēma ore, rū ngēmaācū tá chanaxūecha na taxucūrūwa chixri chauchiga yadexagūxūcèx i ngēma togū i orearū uruūgūneta i nūgū ixuxū na toxrū naxūgūāxū i Tupanaārū puracū. ¹³Nūmagū rū aixcūma orearū uruūgūneta nixīgū, rū duūxūgūxū nawomūxēēgū. Rū nūmagū rū togu nūgū nicuxgū, rū nūgū nixugū na Cristu yamugūxū. ¹⁴Rū ngēma rū taxucèxma namaā pebaixāchiāēgū. Erū woo i Chataná rū ta rū Tupanaārū orearū

ngeruīgū i daxūcūāx i yauracūxūriūācū nūgū nangoxēē. ¹⁵Rū ngēmacèx woetama ngēmaācū nixīgū i ngēma duūxūgū i Chatanāāxū puracūexū. Rū nūmagū rū duūxūgū i mexū ūgūxūgu nūgū nicūxgū. Natūrū ngēma ngēmaācū ixīgūxū, rū Tupana tá nanapoxcuc naxcèx i ngēma chixexū i naxūgūxū.

Pauru rū yema puracū ga Ngechuchu nawa namuxūwa ngūxū ninge

¹⁶Rū wena pemaā nūxū chixu rū tama chanaxwèxe i nagu perūxīnūē na wūxi i āūāēxū chīxū. Natūrū ngēxguma chi ngēmaācū chomaā nagu perūxīnūēgu, rū tama chanaxwèxe i choxna penachuxu na ñoma wūxi i āūāēxūriūū chaugūétūwa chidexaxū, na ngēmaācū choma rū ta írarūwa chaugūtama chīcūxūūxūcèx. ¹⁷Rū nūxma na chaugūétūwa chidexaxū rū ngēma rū tama tórū Coriarū mu nixī. Natūrū ñoma wūxi i āūāēxū nūgū icūxūūxūriūū nixī i chidexaxū. ¹⁸Rū nūxma na nangēxmaxū i muxūchixū i duūxūgū i ñoma i naānewa nūgū icūxūūgūxū, rū choma rū tá ta írarūwa chaugū chīcūxūū. ¹⁹Pema rū nagu perūxīnūē rū nūxū cuēxūchīgūxū pīxīgū. Natūrū taāēācūma yaxna namaā pexīnūē i ngēma duūxūgū i tama naāēxū icūāxū. ²⁰Rū yaxna namaā pexīnūē i ngēma duūxūgū i nūgūxū pexū puracūexēēxū, rū ngēma ngetanūācūma pexū puracūexēēmarexū, rū ngēma pexū womūxēēgūxū, rū ngēma chixri pexū yaxūgūxū, rū ngēma pemaā guxchīgūxū. ²¹Rū woo wūxi i ānēxūchī nixī na pemaā nūxū chixuxū, natūrū chaucèx rū tama aixcūma pexū nūxū tadauxēē ga torū pora ga yexguma petanūwa tayexmagūgu. Natūrū nūxma na tama namūēxū na nūgū yacuēxūūgūxū i ngēma togū i duūxūgū, rū choma rū ta taxucèxma chamūū na chaugūétūwa chidexaxū woo pexcèx

rū taxuwama namexgu i ngēma nūxū chixuxū. ²²Nūmagū rū nūgū yaxūgūgu rū Yudūgū nixīgū. Natūrū choma rū ta Yudū chixī. Rū nūmagū nūgū yaxūgūgu rū Iraétanūxūgū nixīgū. Natūrū choma rū ta rū Iraétanūxū chixī. Rū nūmagū rū nūgū yaxūgūgu rū Abrāūtanūxū nixīgū. Natūrū choma rū ta Abrāūtanūxū chixī. ²³Nūmagū rū nūgū yaxūgūgu rū Cristuaxū napuracūe. Natūrū choma rū norū yexera Cristuaxū chapuracū. Rū ngēma ñachagūrū pexū woo pema nagu perūxīnūēgu na ñoma wūxi i āūāēxūriūū chidexaxū. Rū ngēma duūxūgūarū yexera poraācū Tupanaāxū chapuracū. Rū norū yexera chapoxcu, rū norū yexera choxū naçuaixgū ga duūxūgū. Rū muēxpūxcūna rū āūcūmaxūchixūwa chayexma rū wixgūxūchī taèx choxū nimèxgū. ²⁴Rū 5 ēxpūxcūna nixī ga 39 ga çuaxīmaā choxū napoxcu-gūxū ga chautanūxūgū ga Yudūgū. ²⁵Rū tomaēxpūxcūna nixī ga naīmaā choxū naçuaixgūxū, rū wūxicana ga nutamaā choxū ínamuxūchīgūxū. Rū tomaēxpūxcūna nixī ga guma wapuru ga nagu chixūxūne rū chomaā inanguxū. Rū wūxicana ga yexguma chomaā inanguxgu ga wapuru rū wūxi ga chūtaxū rū wūxi ga ngunēxū chinge na taxū ga taxtūarū ngāxūtūgu mūrapewaētūgu chatunagūācūma chīwēxēxū. ²⁶Rū poraācū nu ne chanaxū, rū poraācū āūcūmaxūwa chayexma yerū natūgū ga āūcūmaxūgu chixūgū, rū ngītēèxgūxū rū chixexū chomaā naxūgūchaū. Rū woo chautanūxūgū ga Yudūgūtanūwa, rū woo yema duūxūgū ga tama Yudūgū ixīgūxūtanūwa, rū woo īānegūwa, rū woo namagūwa, rū woo taxtū i taxūwa rū āūcūmaxūwa chayexma. Rū yema duūxūgū ga chomūcūgūneta ixīgūxūtanūwa rū ta āūcūmaxūwa chayexma. ²⁷Rū poraācū chataarū puracūāx, rū muxūchixū ga guxchaxūgū

choxū nangupetū. Rū muēxpūxcūna rū tama chape, rū chataiya, rū chiṭawa. Rū muēxpūxcūna rū tama chachibū, rū choxū nanadeyu, rū choxū nataxu ga chauxchiru. ²⁸Rū naētiwa i guxūma i ngēma, rū guxū i ngunexūgu rū chaxoegaāē naxcèx i guxūma i ngēma yaxōgūxū i guxū i lānēwa ngēmagūxū. ²⁹Rū ngēxguma chi texé tama poragu, rū choxū rū ta nangux. Rū ngēxguma chi wūxie texéxū pecadugu nguxēēgu, rū chauāēwa nangux i ngēma. ³⁰Natūri ngēxguma chi chaugū chicuèxūūchaūgu, rū tá chaugū chicuèxūū naxcèx na duūxūgū choxū dauxū na taxuwama chamexū. ³¹Rū Tupana ya tōrū Cori ya Ngechuchu ya Cristunatū ya mecū na guxūguma nūxū icuèxūūgūxū, rū nūxū nacuèx na aixcūma yīxū i ngēma nūxū chixuxū. ³²Rū yexguma Damacuwa chayexmagu, rū guma lānēārū āēxgacū ga Aretaarū ngūxēēruū, rū norū churaragūxū namu na nūxna nadaugūxūcèx ga guma lānēārū poxeguxūārū lāxgū na choxū yayauxgūxūcèx ga yexguma chi yéma íchaxūūxgu. ³³Natūri yema lānēārū poxeguxūārū lāxācūwa rū wūxi ga pexchigu choxū inarūchūxūtaūgu ga chomūcūgū. Rū yemaācū chiña naxchaxwa ga yema āēxgacū.

**Tōrū Cori rū Pauruxū
nangoxetūxēē rū nūxū nūxū
nacuèxēē ga ṭacū ga ēxūguxū**

12 Taxuwama name na texé tūgū icuèxūūxū. Natūri tá pemaā nūxū chixuama na nūxācū tōrū Cori choxū nangoxetūxēēxū rū nūxācū choxū nūxū na nacuèxēēxū ga ṭacū ga ēxūguxū. ²Rū 14 ga taunecū marū nangupetū ga na Tupana daxūguxū ga naānēwa ga nūma inayexmaxūwa choxū nagaxū. Natūri tama nūxū chacuèx rū chauāēwaxicatama nixī ga yéma choxū nagaxū, rū éxna guxū ga chaxunemaā

yīxū ga yéma choxū nagaxū. Rū Tupanaxīcatama nūxū nacuèx i ngēma. ³⁻⁴Rū aixcūma meāma nūxū chacuèx na daxūguxū ga naānēwa choxū nagaxū ga Tupana, natūri tama nūxū chacuèx rū guxū ga chaxunemaā yéma choxū naga rū éxna tama. Rū Tupanaxīcatama nixī ya nūxū cuācū i ngēma. Rū yéma nūxū chaxīnū ga ore ga ēxūguxū i guxūma i duūxūgūna chūxuxū na nūxū yaxugūxū. ⁵Rū choma rū chi name na chaugū naxcèx chicuèxūūxū i ngēma, natūri tāūtāma ngēmaācū chanaxū. Erū ngēma ngūxū na chingexūmaāxīcatama tá nixī i chaugū chicuèxūūxū. ⁶Natūri ngēxguma chi chaugū chicuèxūūchaūgu, rū tāū chima wūxi i ngēāēmare nixī i ngēma, erū aixcūma nixī i ngēma ore i nūxū chixuxū i chauchiga. Natūri tama chaugū chicuèxūū na taxūema nagu rūxīnūxūcèx na ngēma chowa nūxū naxīnūēxū rū nūxū nadaugūxūārū yexera chíxū. ⁷Natūri tōrū Cori rū tama nanaxwēxe i poraācūxūchima chaugū namaā chicuèxūūxū ga yema ēxūguxū ga mexēchixū ga choxū nūxū nacuèxēēxū. Rū yemacèx chaxunēwa nananguxēē ga wūxi ga choxū ngūxū nōma wūxi ya tuxu chaxunēwa ingaxixūrūū. Rū yema rū nōma wūxi ga Chatanāārū orearū ngerūrūū chauxūtawa nangu na choxū nachixewexūcèx na tama chaugū chicuèxūūxūcèx. ⁸Rū tomaēxpūxcūna tōrū Corina chaca na choxū iyanaxoxēēāxīcèx ga yema choxū ngūxū. ⁹Natūri nūma ya tōrū Cori rū nānagūri choxū:

“Rū cuma nūxū cucuèx na guxūguma cuxū changechaū, rū ngēxīcatama nixī i cunaxwèxexū. Rū ngēma duūxūgū i tama poraexūwa nixī i aixcūma chanangoxēēxū i nūxācū na chaporaxū”, nānagūri choxū. Rū ngēmacèx chataāē ega tama chaporagu. Erū ngēxguma

tama chaporagu rü ngëxguma nixĩ i chowa inawéaxũ i norü pora ya Cristu. ¹⁰Rü ngëma na Cristuxũ na changechaũxũgagu nixĩ i yaxna namaã chaxĩnũxũ ega woo chaturagu rü woo ÷acũ chomaã yaxugũegu i duũxũgũ. Rü woo choxũ natauxgu i chorü ngëmaxũgũ, rü woo duũxũgũ rü chowe yangëxũtanũgu, rü woo guxchaxũgũ choxũ ngëxmagu rü Cristucëx rü yaxna namaã chaxĩnũ i guxũma i ngëma. Erü ngëxguma chaturagu, rü ngëxguma nixĩ i yexeraãcü Cristu choxũ poraxëëxũ.

Pauru rü naxcëx naxoegaãë ga yema yaxögũxũ ga Corĩtiuwa yexmagũxũ

¹¹Maneca ñoma wũxi i ãũãëxũrũũ chidexa, erü ngëmaãcü chaugũ chicuëxũũ. Natürü pegagutama nixĩ i düxwa ngëmaãcü chaugũétüwa chidexaxũ, yerü pema chi nixĩ ga choxũ picuëxũũgũxũ, rü tama i chomax. Rü woo taxuwama chame i chomax, natürü taxuwama choxũ narüyexeragũ i ngëma orearü uruũgüneta i nawe perüxixũ. ¹²Rü yexguma petanüwa chayexmagu, rü yaxna pemaã chaxĩnũãcüma pexũ nüxũ chadauxëë na aixcüma Cristu choxũ muxũ na nüxũ chixuxũcëx ga norü ore. Rü cuëxruũgũmaã pexũ nüxũ chacuëxëë ga yema. Rü pexũ nüxũ chadauxëë ga taxũ ga mexũgũ ga Tupanaãrü poramaã üxũ. ¹³Rü yexguma petanüwa chayexmagu rü pemaã chamecüma yema guxũma ga togũ ga yaxögũxũmaã na chamecümaxũrũütama. Natürü wũxiwaxicatama nixĩ ga íchatixũ yerü ga petanüwa rü tama ngĩxũ chayaxu ga dñeru yema togũ ga yaxögũxũtanüwa ngĩxũ chayaxuxũrũũ. Rü chanaxwëxe i choxũ nüxũ pengechaũ i ngëma. ¹⁴Rü ñuxma rü marü íchamemare na norü tomaëxpũxcüna pexũ íchayadauxũ. Rü täütáma ÷acũcëx pexna chayaca. Erü tama perü ngëmaxũgũcëx petanüwa

chaxũ, natürü pexcëxüchi nixĩ i ngëma chaxũxũ. Pema rü chauxacũgũ pixĩgũ i Tupanaãrü orewa. Rü ngëma papá rü mamáãrü puracũ nixĩ na naxãcügũna naxãaxũ i ngëma nüxũ taxuxũ. Rü tama naxãcügũarü puracũ nixĩ na nanatüna rü naëna naxãgũãxũ. ¹⁵Rü choma rü íchamemare na chorü ngũchaũmaã pexcëx ichanaxãxũ i guxũma i ÷acũ i choxũ ngëxmaxũ rü woo chaugütama rü ta na ichaxãxũ na aixcüma meã peyaxögũxũcëx. Natürü chauxcëx rü ngëxguma yexeraãcü pexũ changechaũgu, rü pema rü yexeraãcü nüxũ perüxoetanü na choxũ pengechaũxũ. ¹⁶Rü nümaxũ i duũxũgũ i petanüwa, rü woo nüxũ nacuëxgũ na taguma ÷acũcëx pexũtawa íchaçaxũ, natürü nümagũ rü nüxũ nixugũama na pexũ chawomüxëëãcüma perü dñeru ngĩxũ chayaxuxũ. ¹⁷¿Éxna pema nagu perüxĩnũëgu rü yema duũxũgũ ga petanüwa chamugũxũwa pexũ chawomüxëë? ¹⁸Rü Titumaã nüxũ chixu na petanüwa íyadauxũcëx. Rü namaã yéma chanamu ga yema to ga taeneë. ¿Éxna pema nagu perüxĩnũëgu ga Titu rü pexũ yéma nayawomüxëë? ¿Tama éxna aixcüma yixũ na chauxrũũ meã na namaxũxũ rü chauxrũũ mexũgu naxĩnũxũ ga Titux? ¹⁹Bexmana pema tá nagu perüxĩnũë rü ngëmaãcü tidexagũ, erü togũétüwatama tachogüchaũ. Natürü, Pa Chaueneëgũ ya Pexũ Tangechaũgũex, rü Tupanapëxewa rü Cristuégagu nixĩ i tidexagũxũ na yexeraãcü meã Tupanaãxũ peyaxögũxũcëx rü yexeraãcü meã na pemaxëxũcëx. ²⁰Erü chaxoegaãë rü ngëxguma wena pexũ íchayadëuxgu, rü ngürüãchi tama choma chanaxwëxexũãcüma ípemaxë, rü ngëmacëx i pema rü täütáma chomaã petaãëgũ. Rü chaxoegaãë erü ngürüãchi tá pexũ ichayangau na pegüchi ípexaixũ, rü pegüarü ngëmaxũcëx pixãũxãchigũxũ, rü

pegümaã penuëxũ, rü pegüguxicatama íperüxĩnüëxũ, rü pexoregütèëxgũxũ, rü toguãxũ pixuxũ, rü pegü picuëxũügũxũ, rü chixexũ ípexüëxũ rü ngëmaãcü chixri ípemaxëxũ. ²¹Rü chaxoegaãë rü ngëxguma wena petanüwa chaxüxgu, rü ngürüächi Tupana rü pegagu tá choxũ naxãnexëë. Rü ngürüächi ngechaũ tá choxna pexã, erü muxëma í petanüwa rü marü ñuxgumama pecadu taxügiecha, rü tama nüxũ tarüxoechaũ na Tupanapëxewa chixexũ taxüügũxũ rü naĩ í ngemaãmare na tamaxëxũ rü guxũma í togü í chixexũ na taxüügũxũ.

**Pauru nayaxucuxë ga yema
yaxögũxũ ga CorítuicũĀx rü
ñuxüchi nüxũ narümoxë**

13 Ñuxma rü norü tomaëxpüxcüna tá nixĩ na petanüwa chaxüxũ. Rü Tupanaãrü ore rü tamaã nüxũ nixu rü ngëxguma texé chixexũ üxgu rü taxre rü éxna tomaëxpüx í duüxügü nüxũ daugügu rü nüxũ yaxugügu na aixcüma yüxũ, rü aixcüma tá poxcu tümamaã taxuegu ya yíxema chixexũ üxe. ²Rü ngëmacëx í pema í üpamamatama pecadu ügüechaxe rü guxãma í pema ya chixri maxëxë, rü ñuxma na woo pexna chayaxügũxũ rü wenaxãrũ pexna nüxũ chacuëxãchixëë rü ngëxguma tá ngëma chaxüxgu rü aixcüma tá chanamexëë í guxũma í ngëma chixexũ í petanüwa ngëxmaxũ, rü täütãma chanangupetüxëëmãre í ngëma. ³Rü pema na naxcëx íperüdaunüxũ na Cristu chowa idexaxũ, rü ngëxguma ngëma chaxüxgu, rü ngëxguma tá nixĩ í nüxũ pedauxũ na aixcüma chowa na yadexaxũ ya Cristu. Rü nüma ya Cristu rü chowa tá pexũ nüxũ nadauxëë na tama naturaxũ natürü aixcüma yanguxëëãxũ í norü ore rü tüxũ napoxcuëxũ ya yíxema chixexũ ügüxe. ⁴Rü aixcüma nixĩ ga Cristu ga ñoma wüxi ga duüxũ í

turaxürũ nügü yaxíxëëxũ ga yexguma curuchawa yapotagu. Natürü í ñuxma rü Tupanaãrü poragagu namaxũ. Rü ngëxgumarüü í toma na norü duüxügü tixígũxũ, rü taturae í toxonewa. Natürü ngëma na norü duüxügü tixígũxũ, rü Tupanaãrü poragagu tá tamaxë na pexũ tarüngüxëëgũxücëx. ⁵Rü name nixĩ í pegütama pengugü na nüxũ pecuãxücëx ngoxi aixcüma meã peyaxögü. Rü name nixĩ í pegü pengügarü maxũĀx rü ngoxi Tupanapëxewa pime. ¿Tama éxna nüxna pecuëxãchie na Ngechuchu ya Cristu rü pewa nangëxmaxũ ega aixcüma peyaxögügu? ⁶Rü chierüna nüxũ pecuëxgu na toma rü tama orearü uruügünetamãre na tixígũxũ. ⁷Rü Tupanana naxcëx taca na taxuũma í chixexũ na pexügüxücëx. Rü tama duüxügüpëxewa togü ítarütägüxücëx nixĩ na ngëmaãcü tayümüxëgũxũ. Natürü Tupanana naxcëx taca í ngëma na aixcüma meã naxcëx pemaxëxücëx woo duüxügü nãgu rüxĩnüëgu na toma rü ítatüemãxëxũ. ⁸Toma rü taxucürüwama chixri nachiga tidexagü í Tupanaãrü ore í aixcüma íxixũ, erü toma rü naëtüwa tachogü í ngëma ore. ⁹Rü tá tataãëgü ega aixcüma peporaegu í perü maxüwa rü ngëmacëx natauxgu í tacüçëx pemaã na taporagaëxũ. Rü Tupanana tá naxcëx tacaama na pexũ nãporaëxëëxücëx í perü maxüwa na düxwa aixcüma mexũ í norü duüxügü na pixígüxücëx. ¹⁰Rü naxüpa na pexũ na íchayadauxũ nixĩ í pexcëx chanaxümatüxũ í ñãã popera, na ngëxguma ngëma changuxgu rü nataxuxücëx í tacüçëx pemaã na chaporagaxũ. Erü tórü Cori choxũ namu na pexũ charüngüxëëxücëx na yexeraãcü meã peyaxögüxücëx, rü tama chixexũ pemaã na chaxüxücëx nixĩ í choxũ namuxũ. ¹¹Rü ñuxma na ichayacuëxëëxũ í ñãã popera, Pa Chaueneëgüx, rü chanaxwëxe í

meã pexũ naxüpetü rü naxcèx pedau na ñuxãcü aixcüma meã Tupanacèx pemaxẽũ. Rü name nixĩ i pegü petaãèxègü rü wüxigu perüxĩnüê rü meã yaxna pegümaã pexĩnüê rü aixcüma pegü pengechaũgü. Rü nüma ya Tupana ya tüxü ngechaũcü rü tüxü rüngüxmüèxècü, rü guxũgutáma pemaã inarüxãũx. ¹² Rü chanaxwèxe i wüxichigü i pema rü pegü

pengechaũgüãcüma pegü perümoxègü. ¹³ Rü guxũma i togü i taeneègü i yaxõgüxũ rü pexũ narümoxègü. ¹⁴ Rü ñuxma rü chanaxwèxe i tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexũ narüngüxèê, rü Tanatü ya Tupana rü pexũ nangechaũ, rü Naãê i Üünexũ rü guxũguma pemaã inarüxãũx.

Rü nuãma pexna,
Pauru

**POPERA GA GÁRATAANEWA
YEXMAGŪXŪ GA
YAXŌGŪXŪTANŪWA
NAMUXŪ GA PAURU**

**Pauru rü nüxŭ narŭmoxē ga yema
yaxōgŭxŭ ga Gárataaneärü
ĩanegŭwa yexmagŭxŭ**

1¹⁻²Pa Toeneēgŭ i Yaxōgŭxŭ i Gárataaneärü Īanegŭwa Ngēxmagŭxŭx, choma i Pauru rü namaā i guxŭma i taeneēgŭ i nuā chauxŭtawa ngēxmagŭxŭ nixŭ i pexcēx tanaxŭmatŭxŭ i ñaā popera. Rü choxŭ nixŭ ga namugŭxŭ ga Ngechuchu ya Cristu rü Tanatŭ ya Tupana. Rü aixcŭma tama duŭxŭgŭ nixŭ ga choxŭ unetagŭxŭ na chanaxŭcŭcēx i ñaā Tupanaärü puracŭ. Natŭrŭ Tanatŭ ya Tupana ga Ngechuchxŭ ĩrŭdaxēcŭ rü nŭmatam ya Ngechuchu ya Cristu nixŭ ga choxŭ naxunetagŭxŭ. ³Rü chanaxwēxe i Tanatŭ ya Tupana rü tŭrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu poraācŭ pexŭ narŭngŭxēē rü pexŭ nataāēxēē. ⁴Rü nŭma ga tŭrŭ Cori ya Ngechuchu rü nŭgŭ inaxā na tŭrŭ pecaducēx nayuxŭcēx na nŭxna tŭxŭ ĩnanguxŭxēxŭcēx i guxŭma i ñoma i naāneärü chixexŭ. Rü yemaācŭ nanaxŭ, yerŭ yema nixŭ ga Tanatŭ ya Tupanaärü ngŭchaŭ. ⁵¡Namexēchi ya Tupana i guxŭguma! Rü ngēmaācŭ yŭi.

Nataxuma i to i ore i tŭxŭ maxēxēxŭ

⁶Rü yema na Cristuaxŭ pengechaŭtŭmŭgŭxŭcēx nixŭ ga pexna naxuxŭ ya Tupana na penayaxuxŭcēx i maxŭ i taguma gŭxŭ. Rü ñuxma rü poraācŭ chaŭaŭxāchiāē, erŭ paxaxŭchi ĩpenaxŭgŭ na Tupanana pixŭgachixŭ, na nawe perŭxŭcēx i to i nguxēetae i nagu perŭxŭnŭēgu rü pexŭ maxēxēxŭ. ⁷Natŭrŭ tama aixcŭma nangēxma i to

i nguxēetae i nawa nayaxuxŭ i maxŭ i taguma gŭxŭ. Natŭrŭ nangēxma i ñuxre i duŭxŭgŭ i pexŭ naguxchaxēchaŭxŭ, rü nanaxŭchicŭgŭchaŭ i ngēma nguxēetae i mexŭ ga pemaā nŭxŭ chixuxŭ ga Cristuchiga. ⁸Rü toma rü marŭ pexna tanaxā ga yema nguxēetae i aixcŭma ixŭxŭ i Ngechuchichiga. Rü ngēxguma chi texē pexŭ ngŭxēēgu i to i nguxēetae, rü name nixŭ i noxtacŭma Tupana tŭxŭ napoxcu. Rü woo choma chixŭgu, rü éxna ŭacŭ rü Tupanaärŭ orearŭ ngeruŭ i daxŭcŭāx yixŭgu i pexŭ nguxēxŭ i to i nguxēetae, rü name nixŭ i noxtacŭma Tupana tŭxŭ napoxcu. ⁹Rü ñuxma rü wena pemaā nŭxŭ chixu ga yema noxri pemaā nŭxŭ chixuxŭ. Rü ngēxguma chi texē pexŭ ngŭxēēgu i wŭxi i to i nguxēetae i tama yema noxri peyaxuxŭrŭi ixŭxŭ, rü name nixŭ i noxtacŭma Tupana tŭxŭ napoxcu. ¹⁰Rü tama chomaā na petaāēgŭxŭcēx nixŭ i ngēma ñachaxŭ. Erŭ tama naxcēx chadau na duŭxŭgŭ chomaā taāēgŭxŭ, natŭrŭ Tupana chomaā taāēxŭcēx nixŭ i chadauxŭ. Erŭ ngēxguma chi duŭxŭgŭxŭxŭcatama chataāēxēchaŭgu, rü tāŭ chima Cristuarŭ puracŭtanŭxŭ chixŭ.

**Ñuxācŭ Pauruxŭ nayaxu ga Tupana
na norŭ puracŭwa namuāxŭcēx**

¹¹Natŭrŭ, Pa Chaueneēgŭx, chanaxwēxe i nŭxŭ pecuēx na ñaā ore i mexŭ i nŭxŭ chixuxŭ, rü tama duŭxŭgŭāēwa yŭxŭ na ne naxŭxŭ. ¹²Yerŭ tama wŭxi ga duŭxŭxŭtawa naxcēx changux. Natŭrŭ Ngechuchu ya Cristutama nixŭ ga choxŭ nŭxŭ cuēxēcŭ. ¹³Pema rü marŭ nŭxŭ pexŭnŭēchiga na ñuxācŭ chamaxŭxŭ ga ŭpa ga yexguma Yudfugŭcŭmagu chixŭxgu. Rü nŭxŭ pexŭnŭēchiga na ñuxācŭ poraācŭ nawe chingēchigŭxŭ ga guxŭma ga Tupanaärŭ duŭxŭgŭ ga yaxōgŭxŭ rü ñuxācŭ chixri namaā

na chaxüpetüxü na yemaäcü nüxü nüxü charüxoëxücèx ga yema na Ngechuchuauxü yaxögüäxü. ¹⁴Rü muxüma ga chautanüxügü ga Yudüfügü ga chorü nayaäxgüraüxüärü yexera nagu chixü ga yema Yudfügücüma. Yerü norü yexera meäma chayanguxëë ga nacümagü ga nuxcümaügüxü ga chorü oxigü nagu ixü. ¹⁵⁻¹⁶Natürü yexguma tautama chabuxgu, rü woetama Tupana choxü naxuneta na choxü namuxücèx na chanaxüxücèx i norü puracü. Rü nüma rü chauxcèx naca na noxrü chixixücèx yerü poraäcü choxü nangechaü. Rü yexguma Tupana naxwèxegu, rü choxü nüxü nacüèxëë ga Nane ya Cristu. Rü yemaäcü nanaxü na ngëma duüxügü i tama Yudüfügü ixigüxümaä nüxü chixuxücèx na nüxäcü Ngechuchugagu tüxü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü yexguma yemaäcü Tupana choxü nüxü cuèxëëgu ga Nane, rü taxüenama chayaca. ¹⁷Rü bai ga Yerucharéüwa na chaxüxü na nüxna chayaçaxücèx ga yema togü ga ngüexügü ga nüxira Tupana imugüxü. Natürü ga choma rü yexgumatama Arábiaanewa chaxü. Rü yemawena, rü Damacuarü iānecèx chataegu. ¹⁸Rü tomaëxpüx ga taunecüguwena rü düxwa Yerucharéüwa chaxü na Pedruxü chacuáxücèx. Rü ¹⁵ga ngunexütama naxütawa chayexma. ¹⁹Rü yéma nüxü chadau ta ga Chaütüágu ga tórü Cori naēneë. Natürü taxüüma ga togü ga ngüexügü ga tórü Cori imugüxüxü chadau. ²⁰Rü Tupana choxü nadau na aixcüma yixü i ngëma ore i nüxma pexcèx chaxümatüxü. ²¹Rü yemawena, rü Chíríiaanewa rü Chiríchíiaanewa chaxü. ²²Natürü yema taeneëgü ga Cristuaxü yaxögüxü ga Yudéaanewa yexmagüxü, rü taguma choxüxüchi nadaugü. ²³Rü yema nüxü naxinüèxü ga chauchiga rü ñaäxícata naxi:

“Rü ngëma Pauru ga üpa tawe ingëchigüxü, rü nüxma rü duüxügümaä nüxü nixu i Tupanaärü ore i mexü, rü namaä nayaxucyxë na Cristuaxü yaxögüäxücèx. Rü ngëmaäcü nanaxü i nüxma rü woo ga noxri rü inayanaxoxëëchaü ga yema ore”, ñaxü. Rü yexícata naxi ga chauchiga ga nüxü naxinüèxü. ²⁴Rü yexguma ga yema duüxügü rü Tupanaxü nicuèxüüügü nagagu ga yema Tupana chomaä üxü.

Yema togü ga ngüexügü ga Tupana imugüxü rü meä Pauruxü nayauxgü

2 Rü ¹⁴ga taunecüwena rü wenaxärü Yerucharéüwa chaxü namaä ga Bernabé. Rü Titu rü ta íchayaga. ²Rü yéma chaxü yerü Tupana choxü nüxü nacüèxëë ga na nanaxwèxexü na yéma chaxüxü. Rü yéma Yerucharéüwa, rü yema yaxögüxüärü äëxgacügümaäxícata changutaquéxe. Rü meäma namaä nüxü chixu ga nachiga ga yema Tupanaärü ore i mexü ga nüxna chaxäxü ga yema duüxügü i tama Yudüfügü ixigüxü. Rü yemaäcü meäma namaä nüxü chixu na nüxäcü na yixü ga chorü nguxëëtae, yerü tama chanaxwëxe na yixcüra rü choxü nüxü naxoexü rü ngëmaäcü natücèxmamare na yixü i ngëma puracü i chaxüxü. ³Rü yema yaxögüxü, rü nümagü rü ta norü me nixi ga yema chorü nguxëëtae. Rü yemacèx rü woo tama Yudü na yixü ga Titu rü taguma na ínawiechëxmüpéxechiraüxü, natürü yema äëxgacügü rü tama nanamu na ínawiechëxmüpéxechiraüxücèx. ⁴Natürü aixcüma nixi ga nüxre ga taeneëgüneta ixigüxü ga bexmamare tatanügu nachocuxü. Rü yemagü nixi ga naxwèxegüxü na inawiüchëxmüpéxechiraüxü i ngëma yaxögüxü i tama Yudüfügü ixigüxü. Rü nüxma na Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü ixigüxü, rü yema taeneëgüneta

rū bexma tatanūgu nachocu na tūxū nangugūgūxūcèx na ñuxācū Cristu nūxna tūxū ínguxūxēèxū ga yema mugū ga Moiché ūmatūxū. Yerū nūmagū nanaxwèxegū na wenaxārū nagu ixīxū ga yema mugū ga guxchaxū ga Moiché ūmatūxū. ⁵Natūrū bai ga írarūwa naga na taxīnūèxū ga yema duūxūgū. Yerū tama tanaxwèxegū na texé pexū naxūchicūxū i ngēma ore i mexū i aixcūma ixīxū i tamaā nūxū ixuxū i ñuxācū tūxū na nangēxmaxū i maxū i taguma gūxū ega Cristuaxū yaxōgūgu. ⁶Natūrū yexguma yema yaxōgūxūārū āèxgacūgū ga Yerucharēūwa yexmagūxū nūxū ínūègu ga ñuxācū na yīxū ga chorū nguxēètae, rū namaā nataāègū rū taxuūma ga tacū ga togū ga mugū choxna naxāgū na namaā changūxēètaexūcèx. Natūrū tama yema na āèxgacūgū yixīgūxūgu charūxīnū, erū nūxū chacuèx na Tupanapéxewa rū guxāma na wūxīguxū. ⁷Natūrū nūmagū ga yema āèxgacūgū, rū nūxū nicuèxāchīgū na choxū yīxū ga namuxū ga Tupana na yema duūxūgū ga tama Yudfugū ixīgūxūmaā nūxū chixuxūcèx ga norū ore i mexū, yexgumarūū ga Pedruxū na namuxūrūū ga Tupana na Yudfugūmaā nūxū yaxuxūcèx ga yema ore. ⁸Rū gumatama Tupana ga Pedruxū mucū na Yudfugūmaā nūxū na yaxuxū ga ore i mexū, rū gumatama Tupana nixī ga choxū mucū na yema duūxūgū ga tama Yudfugū ixīgūxūmaā nūxū chixuxūcèx ga yema ore. ⁹Rū yemacèx ga Chaūtiāgu rū Pedru rū Cuāū ga yaxōgūxūārū āèxgacūgū, rū nūxū nicuèxāchīgū na choxū naxunetaxū ga Tupana na chanaxūxūcèx i ngēma puracū. Rū yemacèx ga yema āèxgacūgū, rū toméx niyaxūachīgū ga choma rū Bernabé na toxū nūxū nadauxēègūxūcèx na aixcūma namūcūgū tixīgūxū i ngēma

puracūwa. Rū nūmagū rū ta norū me nixī na ngēma duūxūgū i tama Yudfugū ixīgūxūtanūwa na tanaxūxū i Tupanaārū puracū rū nūmagū i Yudfugūtanūwa. ¹⁰Rū toxna naxcèx naca na nūxū tariūngūxēègūxūcèx ga yema yaxōgūxū ga ngearū dīeruāxgūxū. Rū yexicatama nixī ga toxna nūxū nacuèxāchixēèxū. Rū choma rū ta ngēmatama nixī i guxūguma woetama meāma chaxūxū.

Pauru rū Aūtioquíawa Pedruxū naxucuxē

¹¹Natūrū yixcūra ga yexguma Aūtioquíawa naxūxgu ga Pedru, rū noxtacūma nūxū nūxū chaxīnūxēè, yerū tama aixcūma name ga yema naxūxū namaā ga yema yaxōgūxū ga tama Yudfugū ixīgūxū. ¹²Yerū noxri rū yema duūxūgū ga tama Yudfugū ixīgūxūmaā nachibū ga Pedru. Natūrū yexguma yéma nangugūgu ga ñuxre ga Yudfugū ga yaxōgūxū ga Chaūtiāgu yéma mugūxū, rū Pedru rū marū tama yema duūxūgū ga tama Yudfugū ga yéma ngugūxū ga nagu íxū ga yema nacūma na Tupanacèx ínawiechēxmūpéxechiraūgūxū. ¹³Rū yema togū ga Yudfugū ga yaxōgūxū, rū yexguma nūxū nadaugūgu ga yema Pedru ūxū, rū nūmagū rū ta nanaxūgū ga yema chixexū rū naxcèx nawoeguchaū ga yema nuxcūmaūgūxū ga nacūmagū. Rū dūxwa ga Bernabé rū ta natanūgu naxā ga yema chixexū ūgūxū. ¹⁴Natūrū yexguma nūxū chadēuxgu na tama Tupanaārū ore i mexū tūxū nguxēèxūācūma na namaxēxū ga yema yatūgū, rū guxū ga yaxōgūxūpéxewa Pedruxū nūxū chaxīnūxēè. Rū ñacharūgū nūxū:

“Rū dūcax i cuma na Yudfuchiréx quiixū, cuma rū tama aixcūma Yudfugūcūmagu quixū. ¿Rū ñuxācū i ñuxma i cunamuxū na Yudfugūcūmagu

nañixũ i ngẽma duũxũgũ i tama Yudfũgũ ixĩgũxũ?” ñacharũgũ nũxũ.

**Yudfũgũ rũ woo ngẽma duũxũgũ i
tama Yudfũgũ ixĩgũxũ rũ norũ
õgagu nixĩ i nayauxgũãxũ i
maxũ i taguma gũxũ**

¹⁵ Rũ pemaã nũxũ chixu rũ toma rũ aixcũma torũ bucũmatama Yudfũgũ tixĩgũ rũ Tupanaxũ tacuẽxgũ. Rũ ngẽmaãcũ tama duũxũgũ i tama Tupanaxũ cuẽxgũxũ tixĩgũ. ¹⁶ Rũ nũxũ tacuẽxgũ rũ yema nuxcũmaũgũxũ ga mugũ ga Moĩché ũmatũxũ rũ tama tũxũ nimexẽẽ i Tupanapẽxewa, erũ taxucĩrũwama texẽ aixcũma naga taxĩnũẽ i ngẽma mugũ. Natĩrũ i ñuxma rũ Tupana tũxũ nadau na imexũ ega Ngechuchu ya Cristuaxũ yaxõgũgu. Rũ yemacẽx ga toma rũ ta Ngechuchu ya Cristuaxũ tayaxõgũ na torũ õgagu Tupana toxũ nadauxũ na timexũ. Erũ nũxũ tacuẽxgũ rũ tama ngẽma mugũgagu nixĩ na Tupanapẽxewa tamexũ ya wũxie, erũ taxucĩrũwama texẽ aixcũma naga taxĩnũ i ngẽma mugũ na ngẽmaãcũ Tupanapẽxewa tamexũcẽx. ¹⁷ Rũ ñuxma i yixema rũ Cristuaxũ tayaxõgũ, rũ ngẽmacẽx nixĩ i Tupanapẽxewa imexũ. Natĩrũ ngẽxguma chi wũxi i ngunexũgu rũ yixema nagu rũxĩnũẽgu rũ mugũgu na ixĩxũgagu yixĩgu na Tupanapẽxewa imexũ, rũ maneca tá nagu tarũxĩnũẽ na Cristu tũxũ pecaduãxẽẽxũ. Natĩrũ dũcax, rũ tama ngẽmaãcũ nixĩ erũ Cristu rũ tagutãma texẽxũ napecaduãxẽẽ. ¹⁸ Choma rũ marũ nũxũ charũxo na nagu charũxĩnũxũ na mugũgu chixũxũgagu Tupanapẽxewa chamexũ. Natĩrũ ngẽxguma chi wenaxãrũ naxcẽx chataegugu i ngẽma nuxcũmaũgũxũ i mugũ rũ chi nũxũ charũxoxgu na Cristuaxũ chayaxõxũ, rũ chi aixcũma wũxi i pecaduãxũ chixĩ. ¹⁹ Yerũ yexguma yema mugũwa

changũxgu, rũ dũxwa nũxũ chicuẽxãchi na tama yangũxũ ga yema mugũ na choxũ namexẽẽxũ Tupanapẽxewa. Yerũ taxucĩrũwama aixcũma naga chaxĩnũ ga guxũma ga yema mugũ. Rũ ngẽmacẽx i ñuxma rũ Cristuaxũ chayaxõ na Tupanapẽxewa chamexũcẽx rũ naxcẽxicatama chamaxũxũcẽx. Rũ Cristu rũ curuchagu nayu na iyanaxõxũcẽx ga nuxcũmaũxũ ga chortũ maxũ ga choxũ yexmaxũ ga yexguma yema mugũgu chixũxgu. ²⁰ Rũ ñuxma rũ marũ tama chaugũmaãtama ichacuẽx, natĩrũ Cristu nixĩ ya chomaã icuácũ erũ chowa namaxũ. Rũ ñuxma rũ Tupana Nane ya Cristuaxũ chayaxõcũma nixĩ i chamaxũxũ i ñoma i naãnewa. Rũ nũma nixĩ ga choxũ nangechaũũxũ, rũ nũgũ inaxãxũ na chauxcẽx nayuxũcẽx. ²¹ Rũ tama nũxũ chaxoxchaũ i ngẽma mexũ ga Tupana taxcẽx ũxũ ga yexguma nayuxgu ga Cristu. Yerũ yexguma chi yema mugũgu ixĩxũgagu Tupanapẽxewa imexgu, rũ natũcẽxmamare chi nixĩ ga na nayuxũ ga Cristu.

**Ñuxma rũ tama ngẽma mugũgu taxĩ
erũ marũ Cristuaxũ tayaxõgũ**

3 Pa Chaueneẽgũ i Gárataanecũãx, pema rũ pengẽãẽgũmare. Rũ yexguma petaniwa tayexmagũgu rũ meãma guxãpẽxewa pemaã nũxũ tixu rũ pexcẽx tanangoxẽẽ na ñuxãcũ curuchagu taxcẽx nayuxũ ga Ngechuchu ya Cristu. ¿Rũ texẽ pexũ tawomũxẽẽ i ñuxma na tama naga pexĩnũẽxũcẽx i ngẽma ore i aixcũma ixĩxũ ga pemaã nũxũ tixuxũ? ² Rũ wũxi i orecẽx pexna chaca, rũ ñũxãcũ yĩixũ ga penayaxuxũ ga Tupanaãẽ i ũñexũ? ¿Ëxna pexcẽx rũ yema mugũ na pinguxẽẽgũxũgagu yĩixũ ga penayaxuxũ, rũ éxna ngẽma ore i mexũ ga nũxũ pexĩnũẽxũ rũ pixõgũxũgagu yĩixũ? ³ Pema rũ pengẽãẽgũmare rũ poraãcũ ípetũe. Noxri rũ Cristuaxũ peyaxõgũ yerũ

Tupanaãe i Üünexũ pewa napuracũ. ¿Rũ ñuxãcũ i ñuxma i nagu perixĩnũexũ na wenaxarũ naxcèx pewoeguxũ i ngema nuxcũmaxũxũ i mugũ i taguma maxũ pexna ãxũ? ⁴Pema rũ poraacũ Tupana pexũ narũngũxãe. Rũ chierũ tama natucèxmamare yixĩgu ga yema, erũ taxucũruwama natucèxmamare nixĩ. ⁵Rũ yexguma Tupana pexna namuxgu ga Naãe i Üünexũ rũ petanũwa naxũãgu ga taxũ ga mexũgũ ga norũ poramaã naxũxũ, rũ ¿tacũgagu nixĩ ga naxũãxũ ga yema? ¿Pexcèx rũ mugũ na pinguxẽxũgagu yixũ ga Tupana naxũxũ ga yema? Tama yemagagu nixĩ. Tupana rũ petanũwa nanaxũ ga yema taxũ ga mexũgũ yerũ nũxũ peyaxogũ ga norũ ore ga nũxũ pexĩnũexũ. ⁶Rũ dũcax, pemaã nũxũ chixu rũ name nixĩ i nuxcũmaũcũ ga torũ oxĩ ga Abrãũrũũ pixĩgũ. Yerũ Abrãũ rũ Tupanaãxũ nayaxõ, rũ yemacèx Tupana nũxũ nadau ga na namexũ. ⁷Rũ ngẽmawa nũxũ peãau rũ ngẽma duũxũgũ i Tupanaãxũ yaxõgũxũ nixĩ i aixcũma Abrãũtanũxũ ixĩgũxũ i Tupanapẽxewa. ⁸Rũ Tupanaãrũ ore i ùmatũxũwa rũ nũxũ nixu na ñuxãcũ Tupanapẽxewa tá na yamexũ i ngẽma duũxũgũ i yaxõgũxũ i woo tama Yudfũgũ ixĩgũxũ. Rũ yemaãcũ nũxũ nixu naxũpa ga na nangupetũxũ. Yerũ Tupana rũ nuxcũmamatama Abrãũmaã nũxũ nixu ga ñaã ore i mexũ i ñaxũ:

“Rũ cugagu tá nũxũ charũngũxãe i guxũma i nachiũãnecũãx i duũxũgũ”,

ñaxũ. Rũ yemaãcũ nũxũ tacuèx rũ Cristu rũ Abrãũta na yixũ. ⁹Rũ ngẽmacèx i ñuxma rũ Tupana nanayaxu i guxũma i duũxũgũ i yaxõgũxũ, yexgumarũũ ga Abrãũ ga yaxõcũxũ na nayaxuxũrũũ. ¹⁰Natũrũ chixexũwa nangẽxmagũ i guxũma i ngẽma duũxũgũ i nagu rũxĩnũexũ na mugũ yanguxẽegũxũgagu

Tupanapẽxewa yamexũ. Erũ Tupanaãrũ ore i ùmatũxũwa rũ ñanagũrũ:

“Rũ guxũma i duũxũgũ i tama aixcũma yanguxẽegũxũ i guxũma i ngẽma mugũ i ùmatũxũ, rũ chixexũwa nangẽxmagũ”,

ñanagũrũ. Erũ nũxũ tacuèxgũ na taxucũrũwama aixcũma texẽ yanguxẽexũ i guxũma i ngẽma mugũ. ¹¹Rũ ngẽmaãcũ meãma nangõx na tama ngẽma mugũ tinguxẽexũcèx yixũ na texẽ Tupanapẽxewa mexũ. Erũ Tupanaãrũ ore i ùmatũxũwa rũ ñanagũrũ:

“Rũ yixema tũmaãrũ õgagu Tupanapẽxewa mexẽ, rũ yixema tá tixĩ ya aixcũma tũxũ nangẽxmaxẽ i maxũ i taguma gũxũ”,

ñanagũrũ. ¹²Natũrũ ngẽxguma nagu rũxĩnũegũ na mugũ inguxẽexũcèx yixũ na Tupanapẽxewa imexũ, rũ taxucèx chima tũxcũũ tayaxõgũ. Erũ Tupanaãrũ orewa rũ ngẽmachiga naxũmatũ, rũ ñanagũrũ:

“Rũ yixema aixcũma meãma yanguxẽexẽ i guxũma i mugũ, rũ ngẽmagagu tá tũxũ nangẽxma i tũmaãrũ maxũ”,

ñanagũrũ. Natũrũ ngẽma mugũ rũ dũxwa chixexũwa tũxũ naga erũ taxucũrũwama texẽ aixcũma meã tayanguxẽe. ¹³Natũrũ ga Cristu rũ nawa tũxũ ñnanguxũxãe ga yema mugũ ga chixexũwa tũxũ yexmagũxẽexũ. Rũ taxcèx nixĩ ga chixexũwa nayexmaxũ ga yexguma curuchagu nayuxgu. Erũ Tupanaãrũ ore i ùmatũxũwa, rũ ñanagũrũ:

“Rũ guxãma ya yixema wũxi i naĩwa tũxũ natuxẽegũãcũma yũxe, rũ chixexũwa tangẽxma”,

ñanagũrũ. ¹⁴Rũ yemaãcũ curuchagu nayu ga Ngechuchu ya Cristu na nũxũ nangũxẽexũcèx i guxũma i ngẽma duũxũgũ i tama Yudfũgũ ixĩgũxũ, yema Tupana Abrãũmaã ixunetaxũrũũ. Rũ taxcèx rũ ta nayu ga Cristu na

yíxema rü ta nüxü yaxögüxücèx rü nayauxgüxücèx i Tupanaãe i Üünexü i tamaã inaxunetaxü.

Tupanaãrü uneta rü ngëma mugüarü yexera name

¹⁵Pa Chaueneëgüx, nüxma rü tá pemaã nüxü chixu i wüxi i cuèxruü na nüxäcü duüxügü tacü nügümaã mexeëxü. Rü dücax, ngëxguma chi wüxi ya yatü rü texémaã tacüçèx inaxunetagu rü chi wüxi i poperagu meã naxümatüägu i ngëma, rü taxucüriwa texé itayanaxoxeë rü éxna tanaxüchicüü i ngëma norü uneta. ¹⁶Rü dücax, rü yexgumarüütama nixi ga nangupetüxü ga yexguma Tupana rü Abráümaã rü Abráütaamaã inaxunetagu. Rü Tupanaãrü ore i ümatixüwa rü tama “Abráütaagü” ñanagürü, yerü tama muxüma ga duüxügüchiga nidexa. Natürü yema ore rü “Abráütaa” ñanagürümare, yerü wüxitama ga duüxüchiga nixi ga yadexaxü. Rü yema rü Cristuchiga nixi. ¹⁷Rü ngëmaäcü pemaã chanangoxeë na Tupana rü Abráümaã namexeëäxü rü namaã inaxunetaxü na Cristugagu tá yiixü i duüxügüxü nangüxëxü. Rü ngëmacèx i nüxma rü yema Moiché ümatixü ga mugü ga 430 ga taunecü yema unetawena ínguxü, rü taxucüriwama inayanaxoxeë ga yema Tupanaãrü uneta ga nüxira Abráümaã nüxü yaxuxü. Rü ngëmacèx i nüxma rü ta napora i ngëma uneta. ¹⁸Rü ngëxguma chi mugü ínguxëëgüxügagu yixigu na Tupana tüxü rüngüxëxü, rü natüçëxmamare chi nixi ga yema Tupanaãrü uneta ga nüxira Abráümaã nüxü yaxuxü. Natürü aixcüma nixi na ngetanüäcüma Abráüxü nangüxëxü ga Tupana, yerü yemaäcü marü namaã inaxuneta. ¹⁹Rü nüxma rü ¿tacüwa namexü ga yema mugü ga Moiché ümatixü? Rü dücax, Tupana rü marü Abráümaã

inaxunetaguwena nixi ga duüxügüna naxäãxü ga yema mugü, na yemaäcü duüxügüxü nüxü nadauxëëxücèx na nüxäcü poraäcü pecadu naxüexü. Rü yemaäcü nixi nüxmata ínangu ga guma Abráütaa ya Cristu. Rü gumachiga nixi ga Abráümaã inaxunetaxü ga Tupana ga noxrix. Rü yexguma íngangxu ga yema mugü, rü Tupana rü daxüçüãx ga norü orearü ngerüügümaãxira nüxü nixu. Rü yemagü nixi ga nüxi Moichémaã nüxü íxügüxü, rü nüma ga Moiché rü duüxügümaã nüxü nixu. ²⁰Natürü yexguma Tupana Abráümaã ixunetagu, rü nümaxüchima ga Tupana nixi ga Abráümaã nüxü yaxuxü ga yema norü uneta. Rü tama togümaãxira nüxü nixu na yemagü nüxi Abráümaã nüxü íxügüxücèx.

Tacüçèx duüxügüna nanaxã ga Tupana ga yema mugü

²¹¿Rü nüxü ñapegüxü i nüxmax? ¿Pexcèx éxna rü yema Moiché ümatixü ga mugü rü inayanaxoxeë i Tupanaãrü unetagu? Rü dücax, tama ngëmaäcü nixi. Yerü yexguma chi naporagu ga yema mugü na tüxna naxäãxü i maxü i taguma gúxü, rü chi Tupanapéxewa time i ngëxguma meãma yanguxëëgu. ²²Natürü tama ngëmaäcü nixi. Erü Tupanaãrü ore i ümatixüwa nüxü tadau na guxüma i duüxügü rü pecadutüüwa nangëxmagüxü. Rü ngëmacèx i nüxma rü yíxema Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögüxexicatama tixi ya nayauxgüxe i ngëma maxü i aixcüma mexü i Tupana tamaã ixunetaxü. ²³Rü yexguma tauta íngangxu ga Cristu na nüxü yaxögüxücèx, rü mugütüüwa tayexmagü rü tamaã inacuèx. Rü yemaäcü tixigü rü nüxmata Tupana taxcèx nangoxëë ga Ngechuchu ya Cristu na nüxü yaxögüxücèx. ²⁴Rü yemaäcü ga yema mugü rü tamaã inacuèx nüxmata Cristuxütawa tüxü nagagü na nüxü

yaxōgūxūcèx rü ngēmaācü Tupanapéx-ewa imexūcèx. ²⁵Natürü i ñuxma na marü núma nanguxū ya Cristu na nüxū yaxōgūxūcèx, rü marü tama ngēma mugütüüwa tangēxmagü. Rü ñuxma rü marü taxucèxma tūxcüü tamaā inacuèx i ngēma mugü. ²⁶Rü ñuxma na Ngechuchu ya Cristuaxū peyaxōgūxū, rü Tupanaxācügu pixīgü i guxāma i pemax. ²⁷Rü ñuxma na Cristuégagu ípebaiūxū, rü Cristuarü pixīgü rü núma rü pemaā inacuèx na naxrüü pixīgūxūcèx. ²⁸Rü ñuxma rü Tupanapéxewa rü nüetama nixí ega woo Yudfugü pixīgügu rü éxna tama. Rü nüetama ega woo wüxi i coriarü duūxügü pixīgügu rü éxna taxúxearü duūxügü pixīgügu. Rü nüetama ega woo piyatügu rü éxna pingexgu. Erü ñuxma na Ngechuchu ya Cristuarü duūxügü na pixīgūxū, rü wüxitama i duūxū pixīgü i guxāma i pemax. ²⁹Rü ñuxma na Cristuarü pixīgūxū, rü ngēmacèx waxi nixí na aixcüma Abráütaagü pixīgūxū. Rü ngēmacèx i pema rü tá ta penayaxu i guxüma ga yema Abráümaā inaxunetaxü ga Tupana.

4 Rü dücax, ngēxguma wüxi i buxü yunatügu, rü ngēma buxü rü tama ngēxgumatama nanayaxu i nanatüarü ngēmaxügü. Rü woo guxüma i nanatüarü ngēmaxüärü yora yixügu, natürü ngēxürüüxü i nanatüarü puracütanüxürüümare nixí ñuxmata nayèx. ²Rü ngēmacèx nangēxma i ngēma buxüärü dauruü i namaā icuáxü rü nüxü nüxna dauxü i ngēma nanatüarü ngēmaxügü ñuxmata nawa nangu ya yima tauncü ya noxri nanatü nagu unetacü na ngēma buxü rü nügümaā inacuáxūcèx. ³Rü yexgumarüü nixí ga tamaā nangupetüxü ga noxrix. Yerü yexguma tauta Cristuxü icuèxgu, rü natüüwa tayexmagü ga yema naāégü i chixexügü i ñoma i naänemaā icuèxgūxū. ⁴Natürü yexguma nawa nanguxgu

ga yema ngunexü ga inaxunetaxü ga Tupana, rü núma nanamu ga Nane. Rü duūxügürüü wüxi ga ngewa nabu ga guma Nane. Rü yema Moíché ümatüxü ga mugütüüwa nayexma ga yexguma nabuxgu. ⁵Rü yemaācü núma nangu ga Tupana Nane na tüxü ínanguxüxēxūcèx i guxāma i yixema ga noxri mugütüüwa na iyexmagūxū. Rü yemaācü tüxü narüngüxēē ga núma ga Tupana Nane na Nanatü ya Tupanamaā tüxü yaxuxūcèx na aixcüma naxācügüxüchi ixīgüxü. ⁶Rü Tupana pexna nanamu ga Naāē i Üünexü na pexü nüxü nadauxēxūcèx na aixcüma naxācügüxüchi pixīgüxü. Rü ngēmacèx i ñuxma rü marü name i “Pa Chaunatüx”, ñapertigü nüxü ya Tupana. ⁷Rü ngēmacèx i ñuxma rü Tupanaxācüxüchi quixí, rü tama wüxi i norü duūxümare quixí. Rü ñuxma na naxācüxüchi quiixü, rü norü ngúchaü nixí na cuxna naxāāxü i guxüma i tacü i noxrü ixíxü.

Pauru rü yema yaxōgūxūcèx naxoegaāē

⁸Rü üpa ga yexguma tauta Tupanaxü pecuèxgu, rü perü tupanenetagütüüwa peyexmagü rü nüxü picuèxiüügü ga yema tama aixcüma Tupana ixīgüxü. ⁹Natürü i ñuxma na Tupanaxü pecuáxü rü núma rü na pexü nacuáxü, rü ¿tüxcüü wena naxcèx pewoeguchaü i ngēma naāégü i chixexügü i ñoma i naänemaā icuèxgūxü? ¿Rü tüxcüü penaxwèxe na wena natüüwa pegü pengēxmagüxēxü i ngēma naāégü i tama aixcüma poraexü i natücèxmamare ixīgüxü? ¹⁰Rü dücax i pemax, rü ñuxma rü ta ngēma nuxcümaügüxü i Yudfugücümagu pexíama woo Cristuaxü na peyaxōgūxū. Erü penaxaure i ñuxre i ngunexügü rü ñuxre ya tauemacügü rü ñuxre ya tauncügü rü ñuxre i petagü, erü nagu perüxünüē na ngēmaācü

Tupanapéxewa tá pimexũ. ¹¹Rü ngëmacèx poraäcü chaxoegaãë, erü ngürüächi natüçèxmamare tá nixĩ ga yema puracü ga petanüwa chaxüxũ. ¹²Pa Chaueneëgüx, pexũ chacèèxũ na chauxrüü nüxũ perüxoexũ na nagu pexĩxũ i ngëma Yudügiärü mugü. Erü ñuxma na Cristuwe charüxüxũ rü marü nüxũ charüxo na nagu chixüxũ ga yema mugü ga ũpa tama nagu pexĩxũ. Rü dücax, yexguma noxri petanüwa chayexmagu rü tama choxũ pexo, rü ngëmacèx chanaxwëxe i ñuxma rü ta chauga pexĩnüë. ¹³Rü pema rü marü nüxũ pecuèx rü yexguma noxri pemaã nüxũ chixuxgu ga Tupanaärü ore i mexü, rü yema na chidaawexü gagu nixĩ ga petanügu charüxüxũ rü pemaã nüxũ chixuxü ga Tupanaärü ore. ¹⁴Rü yema ðaawe ga choxü yexmaxü, rü woo pexcèx rü wüxi ga wèxtümüü nixĩ, natürü tama choxü pexo rü tama choxü ípetèxüchi. Natürü meãma choxü peyaxgü ñoma wüxi ga Tupanaärü orearü ngerü i daxüçüāx chiixürüü. Rü ñoma Ngechuchu ya Cristu chiixürüü, meãma choxü peyaxgü. ¹⁵¿Natürü tacü éxna nangupetü namaã ga yema perü taãë ga noxri pexü yexmaxü? Erü pemaã nüxũ chixu rü noxri petanüwa chayexmagu rü poraäcü chomaã petaëgü. Rü yexguma chi pexü natauxchagu, rü pemaã nanguxügu, rü chi pexetü peyaxu na choxna penaxäxüçèx, yerü yemaäcü poraäcü chomaã petaëgü ga yexguma. ¹⁶¿Natürü tacü pexü naxüpetü i ñuxmax? ¿Pexcèx rü éxna perü uwanü chixĩ yerü pemaã nüxũ chixu ga Tupanaärü ore i aixcüma ixixü? ¹⁷Rü ngëma duüxügü i pexü ngüexëèxü na Yudügiäcümagu na pexüçèx, rü pegu narüxüñüëneta, tama aixcüma tacü rü mexüçèx nadaugü. Erü nümagü rü toxna pexü nixigachixëèchaü na ngëmaäcü naga pexüñüèxüçèx.

¹⁸Rü ngëma togü rü marü name na pegu naxüñüèxü, natürü nanaxwëxe na perü mexüçèx nadaugüxü i guxüguma. Rü tama name na petanüwa changëxmaguxicatama perü mexüçèx na nadaugüxü i ngëma togü. ¹⁹Pa Chauxacügüx, wenaxärü ñoma wüxi i mama ngixäcümaã ngüx necacürüü poraäcü pexcèx ngüxü chinge na aixcüma meã Cristuaxü peyaxögüxüçèx rü aixcüma naxçèx na pemaxëxüçèx. Rü ngëmaäcü tá chixĩ ñuxmatáta Cristu naxwëxëxürüü pixigü i perü maxüwa. ²⁰Rü chierü ñuxmatama pexütawa changëxmagu na pemaã chidexaxüchixüçèx, rü tama ñuxmarüü pexcèx chanaxümatümarexüçèx. Erü ñuxma rü tama nüxũ chacuèx na tacügu pemaã charüxüñüxü.

Ore i cuèxruü i Abráüxütaxü ga Agáchiga rü namèxüchi ga Charachiga

²¹Rü pema na ngëma Moïché ümatüxü i mugütüüwa pegü pengëxmagüxëèchaüxü, rü chanaxwëxe i chomaã nüxũ pixu ngoxi aixcüma nüxũ pecuá na ñuxü ñaxü i ngëma mugü. ²²Erü ngëma mugüwa nüxü tadau rü Abráü rü nüxü nayexma ga taxre ga nane. Rü wüxi ga nane rü naxütaxü ga Agáwa nüxü nayexma, rü naĩ ga nane rü namèxüchi ga Charawa nüxü nayexma. ²³Rü guma nane ga naxütaxüwa nüxü yexmacü, rü nabu yerü yema nixĩ ga norü ngüchaü ga Abráü. Natürü guma nane ga namèxüchiwa nüxü yexmacü, rü nabu yerü yemaäcü inaxuneta ga Tupana. ²⁴⁻²⁵Rü pemaã nüxü chixu i ngëma ore erü ngëmawa nangëxma i tacü i aixcüma ixixü i pexcèx changoxëèchaüxü. Rü yema taxre ga ngexügü rü taxre i cuèxruügü nixigü na ngëmawa nüxü icuáxüçèx na ñuxacü Tupana duüxügüxü rüngüxëèxü na naxütawa nangugüxüçèx. Rü

yema nūxīraūxū ga norū ngūxēē nixī ga yexguma Chinaíārū mēxpúnewa Moíchéna naxāāgu ga norū mugū na naga naxīnūēxūcēx ga duūxūgū. Rū yema mugū ga Moíchéna naxāxū ga Chinaíwa rū Agá iyixī ga norū cuēxruū. Rū yema nge ga Agá rū naxūtaxū iyixī ga Abráū rū yemacēx ga ngīxācūgū rū ngīxrūūtama togūtūūwa nayexmagū rū tama ínganguxū. Rū yemaācū ga yema nge rū wūxi i cuēxruū iyixī nachiga i ngēma Yudíugū i ñuxma maxēxū rū ngēma mugūwe rixīxū. Erū nūmagū rū ñuxma rū ta natūūwa nangēxmagū i ngēma mugū ga Moíché yaxuxū ga mēxpúne ga Chinaí ya Arábíaanewa ngēxmanewa. Rū ñuxma rū ta ngēma mugūgu naxī rū tama nūxū narūxoe. ²⁶⁻²⁸ Natürü yema nge ga Abráū namēxūchi rū tama Agárūū iyixī. Rū ngīne ga Ichaá rū nabu yerü Tupanaāxū nayaxō ga Abráū ga yexguma Tupana namaā nūxū ixuxgu rū tá na nūxū nayexmaxū ga wūxi ga nane. Rū ñuxma Pa Chaueneēgūx, yixema rū ta tayaxō i ngēma Tupana tamaā ixunetaxū. Rū ngēmacēx i ñuxma rū tama ngēma nuxcūmaīgūxū i mugūtūūwa tangēxmagū. Rū ngēmaācū Abráū namēxūchixacūgūrūū tixīgū. Rū ngēmaācū nūxū tadau na aixcūma Tupana yanguxēēxū i norū ore ga Abráū namēxūchichiga ūmatūxū i ñaxū:

“;Nataāē, Pa Ngecū i Ngexacūcū! ;Rū curū taāēmaā rixāixnaxū woo tagumachiréx na cuxāxācūxū! Erū tá cuxāxācū, rū ngēma ngexū i cuxūtaxū i cuteaxū āxācūxūārū yexera tá cuxū nangēxma i cuxacūgū”, ñaxū. ²⁹ Natürü guma Abráū nane ga naxūtaxūwa nūxū yemacū, rū chixri namaxū namaā ga guma Abráū nane ga Tupanaārū unetagagu bucū. Rū ngēxgumarūū ta i ñuxma rū yixema i Tupanaāē i Ūünexūgagu tūxū na nangēxmaxū i maxū, rū chixri tamaā na-

chopetū i ngēma Yudíugū i naxwēxegūxū na nagu ixīxū i ngēma mugū ga Moiché ūmatūxū. ³⁰ ;Natürü nūxū ñaxū i Tupanaārū ore i ūmatūxūwa? Rū dūcax, ngēmawa Abráūmaā nūxū nixu ga na ngīxū ínatāxūcēx ga naxūtaxū ngīnemaā, yerü taxucūrūwama yema ngīnemaā nayayauxye ga norū yemaxū ga namēxwaxūchixūcū ga naneārū tá ixīxū. ³¹ Rū ngēmaācū, Pa Chaueneēgūx, rū nūxū tadau rū tama Abráū naxūtaxūxācūgūrūū tixīgū, erū tama ngēma mugūtūūwa tangēxmagū. Natürü Abráū namēxūchixacūgūrūū tixīgū, erū Tupanaārū unetagagu tūxū nangēxma i tórū maxū.

**Meā pegūna pedaugū
na tama wena ngēma
mugūtūūwa pengēxmagūxūcēx**

5 Rū ñuxma ya Cristu rū marū tūxū ínganguxūxēē na tama ngēma mugūtūūwa ingēxmagūxūcēx. Rū ngēmacēx name nixī i pegūna pedaugū na tama wena natūūwa pegū pengēxmagūxūcēx i ngēma mugū. ²;Rū choxū iperixīnūē! Rū choma i Pauru rū pemaā nūxū chixu, rū ngēxguma chi nagu pexīxgu na pegū ípewiechēxmūpéxechiraūxū na ngēmaācū penayaxuxūcēx i perū maxū, rū ngēxguma ya Cristu rū chi taxuwama pexū name. ³Rū wena pemaā nūxū chixu rū ngēxūrūū i yatū i nūgū íwiechēxmūpéxechiraūchaūxū na ngēmaācū Tupanapēxewa namēxūcēx, rū name nixī i nūxna nacūxāchi na taxucūrūwa ngēmaācū na nayauxāxū i norū maxū ega tama aixcūma naga naxīnūgu i guxūma i togū i mugū. ⁴Rū guxāma i pema i nagu rūxīnūēxē na Tupanapēxewa pimexū ega nagu pexīxgu i ngēma mugū, rū pemaā nūxū chixu rū marū Cristuna pixīgachi i ngēxgumax. Rū ngēxgumarūū ta pegū nūxna peyaxūxēē i ngēma ngechaū ga

noxri Tupana namaã pexũ ngechaũxũ. ⁵Natürü Tupanaãe i Üünexũ nixĩ i tüxũ rüngũxẽxũ na yaxõgũxũcèx. Rü ngẽmacèx nixĩ i ínanguxẽxũ na Cristugagu Tupanapéxewa imexũ. ⁶Rü ngẽmacèx i ñuxma na Ngechuchu ya Cristuarü duũxũgü ixigũxũ, rü nüetama nixĩ ega woo íwiewchẽxmüpéxechiraũgu rü éxna tama, erü tama ngẽma nixĩ i Tupanapéxewa tüxũ mexẽxũ. Rü ngẽma Tupana naxwèxexũ i ñuxma nixĩ na aixcũma yaxõgũxũ rü ngẽmaãcü yigü na ingechaũgũxũ. ⁷Pema rü meãma ipenaxũgü na Cristuwe perüxixũ. ¿Rü texé éxna pexũ nüxũ taxoox na tama naga pexĩnüxũcèx i norü ore i aixcũma ixixũ? ⁸Rü pemaã nüxũ chixu, rü tama Tupana gã noxri pexcèx çacü nixĩ ya yima pexũ nüxũ oócü. ⁹Rü name nixĩ i nüxna pecuẽxãchie rü wüxitama i duũxũ i chixexũ üxũ, rü nanachixexẽe i guxũma i togü i natanüxũgü, ñoma wüxi i íraxũ i pãũarü puxẽerüü rü wüxi i taxũ i pãũchara ipuxẽxũrũü nixĩ. ¹⁰Choma rü chayaxõ na tórü Cori tá pexũ rüngũxẽxũ na choma nagu charüxĩnüxũrũü nagu perüxĩnüxũcèx. Natürü Tupana tá nanapoxcu i ngẽma duũxũ i pexũ chixeaẽxẽxũ, rü nüetama nixĩ ega woo texé tixĩgu. ¹¹Rü nümaxũ i duũxũgü rü chauchiga nidexagü, rü nüxũ nixugüe na choma rü duũxũgũxũ changúxexẽxũ na nügü ínawiũchẽxmüpéxechiraũxũcèx rü mugü na yanguxẽgũxũcèx na ngẽmaãcü nüxũ nangẽmaxũcèx i maxũ i taguma gúxũ. Natürü, Pa Chaueneẽgũx, rü ngẽxguma chi ngẽmaãcü duũxũgũxũ changúxexẽgu, rü tãu chima chowe ningẽxũtanü i Yudfugü, erü tãu chima naãewa nangux i ngẽma ore i nüxũ chixuxũ nachiga ya Cristu ga curuchagu taxcèx yucü. ¹²Natürü ngẽma duũxũgü i pexũ chixeaẽgũxũ rü pexũ ucuxẽgũxũ na pegü ípewiũchẽxmüpéxechiraũxũcèx, rü

¿tüxçüü éxna i nümagü i tãu noxtacũma nügü yacaugüpüxũcharexegũxũ ta? ¹³Natürü pemax, Pa Chaueneẽgũx, rü Tupana pexcèx naca na ngẽma mugüna ípenguxũxũcèx. Natürü ñuxma na nüxna ípenguxũxũ, rü tama name i ngẽmacèx pexeneãrü ngúchaũ pexügü. Natürü name nixĩ na pegü pengechaũgũxũ rü ngẽmaãcü pegü perüngũxẽgũxũ i wüxichigü. ¹⁴Erü guxũma i Tupanaãrü mugü rü wüxi i muwatama nangox rü ñanagürü: “¡Rü nüxũ nangechaũ i cumüci na cugü-tama cungechaũxũrũü!” ñanagürü. ¹⁵Natürü name nixĩ i pexuaẽgü erü ngẽxguma chi pegümaã penuẽgu rü pegüchi pexaiegu, rü ngürüãchi tá pegü pewoone rü tá ipeyanaxoxẽe i Tupanaãrü ore i pewa ngẽmaxũ.

**Ngẽma taxüneãrü ngúchaũ rü
tama Tupanaãe i Üünexũãrü
ngúchaũmaã nawüxigu**

¹⁶Pemaã nüxũ chixu, rü name nixĩ i Tupanaãe i Üünexũ naxwèxexũãcũma pemaxẽ. Rü ngẽxguma ngẽmaãcü pemaxẽgu, rü tãütama pexeneãrü ngúchaũ pexügü. ¹⁷Erü ngẽma taxüneãrü ngúchaũ rü tama Tupanaãe i Üünexũãrü ngúchaũmaã nawüxigu. Rü ngẽma Tupanaãxẽ i Üünexũãrü ngúchaũ rü tama taxüneãrü ngúchaũmaã nawüxigu. Erü ngẽma taxre i ngúchaũgü, rü nügüchi naxaie erü wüxichigü i ngẽma rü tamaã inacuáxchaũ. Rü ngẽmacèx i pema rü taxucürüwa penaxü i ngẽma pematama penaxwèxexũ. ¹⁸Natürü ngẽxguma Tupanaãe i Üünexũ pemaã icuèxgux, rü marü tama ngẽma nuxcũmaũgũxũ i mugütüüwa pengẽxmagü. ¹⁹Rü meãma nangox na ñuxãcü namaxẽxũ i ngẽma duũxũgü i naxũneãrü ngúchaũ ügũxũ, rü naĩ i ngemaã maxẽxũ, rü airugürüümare ixigũxũ. Rü tama

naxāneē na ƿacū rü chixexū naxügüxū.
²⁰Rü tupananetachicünèxāgüxū nicuèxūügü, rü nayutie rü nangóxwèxegü, rü aigu narüxīnūē, rü nachoxūgawèxegü, rü togüchi naxaie norü ngēmaxūgücèx, rü nanuxwèxegü, rü duūxūgüxū naxucuxègü na to i ngxēetaegu naxīxücèx, rü ngēmaācü nayatoye i duūxūgü na tama wüxigu naxīnūèxücèx. ²¹Rü togüarü ngēmaxūgücèx nixāüxāchigü, rü nangāxèwèxegü, rü peta naxūgüecha, rü nanaxūgü i muxūma i togü i chixexūgü i ngēxgumarüü ixixū. Rü ngēmacèx, wena pemaā nüxū chixu rü guxūma i ngēma duūxūgü i ngēmaācü maxèxū, rü nataxūtāma i nachica i ngextā Tupana āèxgacü íyīxūwa. ²²Natürü ngēxguma Tupanaāē i Üünexū tamaā icuèxgu, rü nūma nixī i tüxū nangūxèxèxū na yigü ingechaügüxücèx, rü itaāègüxücèx, rü meā yigūmaā imaxèxücèx, rü yaxna namaā ixīnūèxücèx i togü, rü togūmaā imecūmagüxücèx, rü togüxū rüngüxèègüxücèx, rü aixcūma yanguxèèxücèx i ngēma nüxū ixuxū. ²³Rü ngēxgumarüü ta Naāē i Üünexū tüxū narüngüxèē na tama chixexūmaā natageuxèèxücèx ega togü chixexū tamaā üxgux. Rü tüxū narüngüxèē na meāma yigūnatama idauxücèx na tama chixexūgu iyixücèx. Rü nataxuma i mugü i nachuxuxū na naxūxū i ngēma mexūgü. ²⁴Rü ngēma duūxūgü i aixcūma Ngechuchu ya Cristuarü duūxūgü ixīgüxū, rü marü nüxū narüxoe ga yema nuxcūmaüxū ga norü maxū ga chixexū, rü yema naxūneārü ngúchaügü ga chixexū, rü guxūma ga ƿacü ga to ga ngúchaü ga tama mexū. ²⁵Rü nūxma na Tupanaāē i Üünexū tüxna naxāxū i tórü maxū, rü name nixī i nūma tórü maxūmaā na inacuáxū. ²⁶Rü tama name i yigü ítarüta rü togūmaā tanuāē, rü bai na ƿacücèx ixāüxāchixū.

Name nixī i guxāma i pema rü pegü perüngüxèègü i wüxichigü

6 Pa Chaueneègüx, ngēxguma chi texèxū pedèuxgu na ƿacü rü chixexūgu tanguxū, rü pema na Tupanaāē i Üünexū naxwèxexūācūma na pemaxèxū, rü name nixī i tüxū pengechaüācūma tüxū perüngüxèē na itayartüwèxāchixücèx. ¡Natürü pexuāègü i wüxichigü, na tama pema rü ta nagu peyixücèx i ngēma chixexū!
²¡Rü pegü perüngüxèègü i ngēxguma texé petanüwa guxchaxūgü tüxū ngēxmagu! Erü ngēxguma ngēmaācü pegü perüngüxèègu, rü ngēmaācü tá peyanguxèē i ngēma Cristu pexū muxū.
³Rü ngēxguma texé nagu rüxīnūgu na wüxi i ƿacü tixīxū, rü tügütama tawomüxèē, erü Tupanapèxewa rü taxuūmachiréx tixī.
⁴Rü ngēmacèx i wüxichigü, rü name nixī i tügüarü maxūtama tangugü. Rü ngēxguma namexgu i tümaārü maxū, rü tügūmaā tátama tataāē, rü taxucèxma tüxcüü togüarü maxūwa tügü tangugüarü maxūāx.
⁵Erü tanaxwèxe ya wüxichigü na tümaārü maxūnatama tadauxū i Tupanapèxewa.
⁶Rü yíxema nayaxuxe i ngxēetae i Tupanaārü orewa rü name nixī na tümaārü ngxèèruūmaā tangauxū i gúxū i tümaārü ngēmaxūgü.
⁷¡Rü pexuāègü na tama ípetüèxücèx i perü maxūwa! Erü taxucürüwa texé Tupanaxū tawomüxèē. Rü yíxema chixexū úxe, rü chixexū tá tayaxu. Rü yíxema mexū úxe, rü mexū tá nixī i tayaxuxū.
⁸Rü yíxema tümaxüneārü ngúchaü úxe, rü ngēma tümaxüneārü ngúchaü rü tá yuwa tüxū naga. Natürü yíxema Tupanaāē i Üünexūārü ngúchaü úxe, rü ngēma Tupanaāē i Üünexūwa tá tanayaxu i maxū i taguma gúxū.
⁹Rü ngēmacèx tama name na nüxū rüchaxuxū na mexū ixüèxū. Erü ngēxguma chi tama

nūxū rūchaegu, rū dūxwa mexū tá tayaxu i Tupanaxūtawa. ¹⁰Rū ngēmacèx ngēxguma tūxū nangēxmagu na tacūmaā togūxū rūngūxēēxū, rū name nixī i guxāxūma tariungūxēē. Natürü yexera tanaxwēxegü na nūxū rūngūxēēgūxū i ngēma taeneēgü rū taeýxgü i yaxōgūxū.

Pauru rū nūxū narūmoxē ga yema yaxōgūxū, rū nayaxucuxēgü

¹¹Rū nuā tá ichanaxūgü na chomaxūchima choxmēxmaā pexcèx chanaxūmatūxū i nāā popera. ;Rū dūcax, nūxū pedèux i ngēma choma chaxūmatūxū na nūxācū natamatūxū! ¹²Rū ngēma Yudūgü i pexū ngūxēēxū na pegü ípewiechēmüpéxechiraūgūxūcèx, rū ngēmaācū pexū namu erü nanataāxēēgūchaū i ngēma togü i Yudūgü na tama naxchi naxaiexūcèx nagagu na Ngechuchu ya Cristu ga curuchagu yucūaxū na yaxōgūāxū. ¹³Erü woo i nūmagü na ínawiūchēmüpéxechiraūxū, rū tama nayanguxēē i guxūma i mugü. Natürü nūmagü rū nanaxwēxegü na pegü ípewiūchēmüpéxechiraūxū, na yixcama nūgü yacūxūügūxūcèx rū togü i Yudūgūmaā nūxū na yaxuxūcèx na pema rū ta naxrūü nagu pexixū i ngēma nuxcūmaūgūxū i mugü. ¹⁴Natürü i choma rū chaugü chicuèxūü erü nūxū chayaxō ya tórü Cori ya Ngechuchu

ya Cristu ga curuchagu yucü. Rū ngēmacèxicatama nixī i chaugü chicuèxūüxū. Rū nūxma na Cristu ga curuchagu yucūaxū chayaxōxū, rū marü tama nagu charūxīnū i nōma i naāne rū norü ngēmaxūgü. Rū ngēxgumarūü ta i nōma i naāne rū marü tama choxū nacuáxchaū. ¹⁵Erü ngēxguma Ngechuchu ya Cristuarü duūxūgü ixīgūgu, rū Tupanapéxewa rū taxuūma nixī i ngēma na íwiechēmüpéxechiraūxū rū éxna tama. Natürü ngēma aixcūma napéxewa mexū nixī na naxūchicuūxū i tórü maxū na ngexwacaxūxū i duūxūgü ixīgūxūcèx. ¹⁶Rū Tupanana naxcèx chaca na pexū nataāxēēgūxūcèx rū nūxū pengechaütümüügūxūcèx i guxāma i pema i aixcūma yanguxēēgūxe i ngēma pemaā nūxū chixuxū, rū guxāma ya yíxema aixcūma Tupanaārü duūxūgü ixīgūxe. ¹⁷Rū nūxma wena rū tama chanaxwēxe na texé tacü rū guxchaxūgü choxna āxū. Erü choma rū aixcūma tórü Cori ya Ngechucharü duūxū chixī. Rū ngēma chorü oxrigūchica i chowa ngēxmagūxūwa nūxū pecuèx na aixcūma yīxū i ngēma. ¹⁸Pa Chaueneēgūx, chanaxwēxe i tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexū narūngūxēē i guxāma i pemax. Rū ngēmaācū yīi.

Rü nuāma pexna,
Pauru

**POPERA GA EPÉCHIUWA
YEXMAGŪXŪ GA
YAXŌGŪXŪTANŪWA
NAMUXŪ GA PAURU**

**Pauru rü nüxŭ narŭmoxē ga yema
yaxŏgŭxŭ ga Epéchiuarŭ
ĩānewa yexmagŭxŭ**

1 Pa Chaueneēgŭ ya Epéchiuwa Ngēx-magŭxe, choma i Pauru nixŭ i pexcèx chanaxŭmatŭxŭ i ñāā popera. Rü choma i Pauru chixŭ i Tupana choxŭ yaxuxŭ na Ngechuchu ya Cristu choxŭ muxŭcèx na duŭxŭgŭmaā nüxŭ chixuxŭcèx i norŭ ore. Rü pexcèx chanaxŭmatŭ i guxāma i pema ya Epéchiuarŭ ĩānewa ngēx-magŭxe rü Tupanaārŭ duŭxŭgŭ ĩxŭgŭxe rü Ngechuchu ya Cristuaxŭ yaxŏgŭxe. ²Rü chanaxwèxe i pexŭ narŭngŭxēē rü pexŭ nataāēxēē ya Tanatŭ ya Tupana rü tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu.

**Tupana rü poraācŭ tŭxŭ narŭngŭxēē
erŭ Cristuarŭ duŭxŭgŭ tixŭgŭ**

³Rü name nixŭ i nüxŭ ticuèxŭŭgŭ ya Tanatŭ ya Tupana ya tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristunatŭ ĩxŭcŭ. Erŭ nŭma ya Tupana rü Cristugagu tŭxna nanaxā i naguxŭraŭxŭ i ngŭxēēgŭ i ũnèxŭ i dauxŭguxŭ i naanewa taxcèx ne namugŭxŭ. ⁴⁻⁵Rü tautama naāne ũxgu, rü Cristugagu Tupana tŭxŭ nade na napéxewa ĩxŭnègŭxŭcèx rü na nataxuxŭcèx i tŏrŭ chixèxŭ i napéxewa. Rü Tupana rü poraācŭ tŭxŭ nangechaŭ. Rü yemacèx nuxcŭmamata tŭxŭ naxuneta na naxācŭgŭxŭ tŭxŭ nadexŭcèx Ngechuchugagu. Rü yemaācŭ nanaxŭ yerŭ yema nixŭ ga norŭ ngŭchaŭ. ⁶Rü ngēmacèx name nixŭ i guxŭguma nüxŭ ticuèxŭŭgŭ ya Tupana. Erŭ nŭma rü poraācŭxŭchima tamaā namecŭma rü poraācŭ tŭxŭ narŭngŭxēē ga yexguma taxcèx nŭma namuāxgu ga

Nane ya nüxŭ nangechaŭxŭchicŭ. ⁷Rü Tupana rü poraācŭ tŭxŭ nangechaŭ, rü yemacèx nanamu ga Nane na taxcèx nayuxŭ rü nagŭ inabaxŭ na yemaācŭ tŭxŭ ĩnanguxŭxēēcèx rü tŭxŭ nüxŭ nangechaŭxŭcèx ga tŏrŭ pecadugŭ. ⁸Rü Tupana tŭxŭ nüxŭ nadauxēē na ñuxācŭ poraācŭ tŭxŭ nangechaŭxŭ ga yexguma tŭxna naxāāxgu ga guxŭma ga tŏrŭ cuèx na taāxŭ ĩcuāxŭcèx rü tŭxŭ natauxchaxŭcèx i norŭ ore. ⁹Rü tŭxŭ nüxŭ nacuèxēē ga norŭ ngŭchaŭ ga noxri nüxŭcatama nüxŭ nacuāxŭ. Rü yema norŭ ngŭchaŭ ga nuxcŭmaxŭchima Cristumaā nagu naxŭnŭxŭ ga Tupana, rü yema nixŭ ga ñoma ga naānewa na namuāxŭ na tŭxŭ yamaxèxēēxŭcèx. ¹⁰Rü yema nagu naxŭnŭxŭ nixŭ na Cristuméxewa nangēxmaxēēāxŭ i guxŭma i daxŭguxŭ i naānewa ngēxmaxŭ rü guxŭma i ñoma i naānewa ngēxmaxŭ. Rü ngēmaācŭ tá nanaxŭ ya Tupana i ngēxguma nawa nanguxgu na yanguxēēāxŭ. ¹¹Yerŭ naxŭpa ga ñoma ga naane naxŭxŭ ga Tupana, rü woetama tomaā nanaxuegu na Cristugagu tanayauxgŭxŭcèx i ngēma maxŭ i taguma gŭxŭ i nŭma toxna naxāxchaŭxŭ na aixcŭma naxcèx tamaxèxŭcèx. Rü aixcŭma yemaācŭ nanaxŭ yerŭ yema nixŭ ga norŭ ngŭchaŭ ga Tupana ya guxŭma ũcŭ, ngēma nŭma nagu naxŭnŭxŭācŭma. ¹²Rü yemaācŭ Tupana tomaā nanaxuegu na toma i toxira Cristuaxŭ yaxŏgŭxe naxcèx tamaxèxŭcèx rü nüxŭ ticuèxŭŭgŭxŭcèx naxcèx i norŭ pora i ũnèxŭ. ¹³Rü yexgumarŭi ta ga pema i EpéchiucŭĀxgŭ, rü yexguma nüxŭ pexŭnŭēgu ga yema ore i aixcŭma ĩxŭxŭ i tŭxŭ maxèxēēxŭ, rü yexguma Cristuaxŭ peyaxŏgŭgu, rü namŭcŭgŭ pixŭgŭ. Rü Tupana ga tamaā ĩxunetacŭ na tŭxna namuāxŭcèx i Naāē i ũnèxŭ, rü marŭ pexna nanamu i ngēma Naāē na nüxŭ pecuāxŭcèx na aixcŭma norŭ duŭxŭgŭ

pixīgūxū. ¹⁴ Rū ngema Naāē i Ūūnexū ga Tupana tūxna muxū, rū ngemaawa nixī i nūxū icuáxū na aixcūma Tupana tá tūxna naxāxū i guxūma i ngema tamaā inaxunetaxū. Rū ngēxguma wena nūma naxūxgu ya Cristu na nūgūxūtawa tūxū nagagūxūcèx rū aixcūma tá tanayaxu i guxūma i ngema Tupana tomaā nūxū ixuxū. Rū ngēmacèx name nixī na nūxū icuèxūūgūxū ya Tanatū ya Tupana ya ūxūnecū.

Pauru rū yaxōgūxūcèx nayumūxē.

¹⁵⁻¹⁶ Rū ngēmacèx, ñuxma na nūxū chacuáxū na aixcūma tórū Cori ya Ngechuchuaxū peyaxōgūxū rū na aixcūma nūxū pengechāūgūxū i guxūma i ngēma togū i Tupanaārū ixīgūxū, rū ngēmacèx taguma nūxū charūchau na pexcèx moxē nūxna chaxāxū rū pexna chacuèxāchixū i chorū yumūxēwa. ¹⁷ Rū ngēxguma namaā chideaxgu ya Tanatū ya Tupana ya mexēchicū ya Nanatū ya tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristu, rū naxcèx nūxna chaca na pexna naxāāxūcèx i ngēma cuèx i Naāē i Ūūnexūwa ne ūxū. Rū ngēma Naāē i Ūūnexū tá nixī i pexcèx nangoxēēxū i Tupanaārū ore i mexū na yexeraācū nūxū pecuáxūcèx ya Tupana. ¹⁸ Rū Tupanana naxcèx chaca na nūmatama pexū yangoxnaāēxēēxūcèx, na nūxū pecuáxūcèx na tacū yīxū i ngēma ípenanguxēēxū i naxcèx pexū nadexū. Rū nūxna naxcèx chaca na pexū nūxū nacuèxēēxūcèx na ñuxācū namexēchixū i ngēma maxū i taguma gūxū i nūma norū duūxūgūcèx namexēēxū i daxūguxū i naānewa. ¹⁹⁻²⁰ Rū ngēxgumarūū ta rū nūxna naxcèx chaca na pexū nūxū nacuèxēēxūcèx na ñuxācū nataxūchixū i norū pora i tawa ngēxmaxū rū namaā tūxū nangūxēēxū i yixema na yaxōgūxū. Rū ngēmatama pora i taxūmaā nixī ga napuracūxū ga Tupana ga yexguma yuwa Cristuxū

ínadaxēēgu rū daxūguxū ga naānewa nagaāxgu rū nūgūarū tūgūnecūwawa yanatoxēēāgu na guxāārū āēxgacū yīxūcèx. ²¹ Rū yemaācū guxūētūwa nanayexmaxēē. Rū ngēmacèx i ñuxma rū Cristumēxēwa nangēxmagū i guxūma i daxūguxū i naānecūāx i āēxgacūgū rū guxūma i ñoma i naānecūāx i āēxgacūgū. Rū ngēmaācū naxmēxwa nangēxmagū i guxūma i pora i ñuxma ngēxmagūxū rū guxūma i pora i tá ngēxmagūxū. Rū ngēmaācū i nūma rū guxū i āēxgacūgūarū āēxgacū tá nixī i guxūguma. ²² Rū yemaācū ga Tupana rū marū Cristumēxēwa nanayexmagūxēē ga guxūma. Rū yexgumarūū ta Cristuxū ningucuchixēē na guxūma i yaxōgūxūēru na yīxūcèx. ²³ Rū ñuxma rū guxūma i yaxōgūxū rū wūxigu Cristuarū nixīgū. Rū nūma nixī i tawa nangēxmaxū i guxāma i yixema i nūxū na yaxōgūxū. Rū ngēxgumarūū ta nūma nixī i nangēxmaxēēāxū i guxūma i tacū i ngēxmaxū i guxūwama.

Tamaxē erū Tupana tūxū nangechāū

2 Rū ūpa ga pema rū perū pecadugagu rū perū chixexūgagu ñoma peyuxūrūū pixīgū. ² Yerū ga pema rū nagu pexī ga yema chixexū i ñoma i naānecūāx i duūxūgū nagu íxū. Rū pema rū naga pexīnūē ga Chataná i ngoxogūarū āēxgacū ixīxū. Rū nūma nixī i nūxū nangúchaūxēēāxū na chixexū naxūgūxūcèx i guxūma i ngēma duūxūgū i tama Tupanaga ĩnūēxū. ³ Rū guxāma ga yixema rū yemaācū chixri tamaxē ga ūpa. Rū tanaxū ga tóxrūtama ngúchaū, rū nagu taxī ga yema taxūne naxwēxexū rū yema taāē naxwēxexū. Rū yemagagu yema togū ga duūxūgū ga chixexū ūgūxūrūū nawa taxūgū i ngēma poxcu i āūcūmaxūchixū i Tupana mexēēxū. ⁴ Natūrū ga Tupana rū poraācū nūxū tangechāūtūmūūgū rū poraācū tūxū nangechāū. ⁵ Rū

yemacèx, woo tórü pecadugagu ñoma iyuxürüü tixīgü, natürü ga Tupana rü tüxna nanaxā ga maxü ga yexguma Cristuxü ínadxēēgu. Rü ñuxma rü pexü nangēxma i maxü i taguma gúxü, erü Tupana pemaā namecūma. ⁶Rü yema na Ngechuchu ya Cristuxü wena namaxēēxürüü rü tüxü rü ta namaxēēē ga Tupana. Rü yemaäcū nanaxü na yixema rü ta Cristumüctügü ixīgüxücèx, rü namaā āēxgacügü ixīgüxücèx i daxüguxü i naānewa. ⁷Rü yemaäcū nanaxü ga Tupana na guxügutāma duüxügüxü nawéaxücèx na ñuxäcū Cristugagu poraäcū tüxü nangechaüxü rü tamaā namecūmaxü. ⁸Rü yemaäcū pemaā namecūma ga Tupana. Rü yemacèx penayaxu ga maxü i taguma gúxü yerü peyaxögü. Rü ngēma maxü rü taxucürüwama pegünatama penaxā, natürü Tupana nixī ga pexna naxāmarecū ga yema. ⁹Rü tama tacü i mexü i pexüxügagu nixī i pexü nangēxmaxü i ngēma maxü, natürü Tupana nixī ya pexna naxāmarecū na ngēmaäcū taxúema tügü icuèxüüxücèx. ¹⁰Rü Tupana nixī ga tüxü maxēxēēcü. Rü ñuxma rü tüxü nangēxma i ngēma maxü yerü Ngechuchu ya Cristu tórü pecaducèx nayu. Rü Tupana tüxna nanaxā i ngēma maxü na meā imaxēxücèx rü mexü ixügüxücèx. Rü yemaäcū tüxü narüngüxēē ga Tupana yerü woetama nuxcūmaxüchima marü yemagu narüxīnū.

**Cristu nixī ya yigūmaā
tüxü rüngüxmüēxēēcü**

¹¹⁻¹²Rü ngēmacèx i pema na tama Yudfugü pixīgüxü, rü name nixī i nüxna pecuèxāchie na tama toxrüü na pixīgüxü ga noxri rü tama Tupanaxü na pecuèxgüxü. Rü yema na tama toxrüü pixīgüxü rü yemacèx ga toma ga Yudfugü i togü na ítwiechëxmüpéxechiraügüxü, rü nüxü tixugüe na pema

rü tama Tupanapéxewa na pimexü yerü tama toxrüü pegü ípewiechëxmüpéxechiraügü. Rü yexguma ga pema rü tama Cristuxü pecuèxgü, yerü tama Tupanaärü duüxügü i Yudfugütanüxü pixīgü. Rü tama nüxü pecuèxgü ga Tupana núma na namuxü ga Nane na duüxügüarü pecaducèx nayuxücèx na nüxna naxāaxücèx i maxü i taguma gúxü. Rü woo ga yema mexügü ga Yudfugūmaā inaxunetaxü ga Tupana, rü taxucürüwa penayaxu. Yerü ñoma ga naānewa rü pemaxēmare, rü tama nüxü pecuèx ga tacü chi pexü na üpetüxü ga yexguma chi peyuegu yerü tama Tupanaxü pecuèx. ¹³Natürü woo ga noxri rü tama Tupanaxü na pecuáxü, natürü i ñuxma rü nügüxütawa pexü nagagü. Rü Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü pixīgü yerü pexcèx nayu rü nagü inanaba. ¹⁴⁻¹⁵Rü ñuxma rü Cristu nixī ya tüxü rüngüxmüēxēēcü. Rü noxri ga toma ga Yudfugü rü pexchi taxaie yerü tama toxrüü Yudfugü pixīgü. Natürü i ñuxma rü Cristu marü yigūmaā tüxü narüngüxmüēxēē. Rü yemaäcū wüxitama i duüxügüxü tüxü nixīgüxēē rü inayanaxoxēē na yigüarü uwanü ixīgüxü. Rü yexguma nayuxgu ga Cristu rü tüxü ínangüxüxēē na tama natüüwa iyexmagüxücèx ga yema nuxcūmaügüxü ga mugü ga toma ga Yudfugü nagu taxixü. Rü wüxitama i duüxügü i ngexwacaxüxü tüxü nixīgüxēē i toma i Yudfugü na tixīgüxü rü pema i tama Yudfugü na pixīgüxü. Rü yemaäcū nanaxü na guxāma i yixema rü norü duüxügü na ixīgüxücèx. Rü yemaäcū yigūmaā tüxü inarüngüxmüēxēē. ¹⁶Rü yexguma curuchagu nayuxgu ga Cristu, rü inayanaxoxēē ga yigüchi na ixaixü. Rü yemaäcū ga Cristu rü Tupanamaā tüxü inarüngüxmüēxēē, rü wüxitama i duüxügüxü tüxü nixīgüxēē. ¹⁷Rü yexguma Cristu núma üxgu, rü taxcèx núma nanange ga ore ga mexü ga marü yigūmaā rü Tupana-

maã na rüngüxmüëxü. Rü yema ore rü toxcèx nixī i toma i Yudügu ga toxira Tupanaxü na tacuáxü. Rü yema ore rü pexcèx rü ta nixī ga woo tama Tupanaxü na pecuëxgüxü ga noxrix. ¹⁸Rü ñuxma rü guxāma i yixema rü Cristugagu tüxü natauxcha na Tanatü ya Tupanana ingaicamagüxü. Rü ngëmatama Naãe i Üünexü nixī i tüxü rüngüxëëxü na nüxna ingaicamagüxüçex ya Tanatü ya Tupana. ¹⁹Rü ngëmacèx i pema rü woo tama Tupanaxü pecuëxgü ga noxrix, rü woo tama norü duüxügü pixīgü ga yexguma, natürü tama ngëmaäcü pixīgü i ñuxmax. Erü ñuxma rü natanüxü pixīgü i guxüma i ngëma duüxügü i Tupanaärü ixīgüxü. Rü aixcüma Tupanaxäcügüxüchi pixīgü i ñuxmax. ²⁰⁻²²Guxāma i pema rü wüxi ya ĩpata ya mexüne ya Tupana nawa maxüne pixīgü. Rü ngëma cementu i ladriyu naetügu nugüxü, rü ngëma rü Tupanaärü ngüexügü ga imügüxü rü norü orearü uruügü nixī. Rü yima ladriyu ya nüxirama cementuétüwa ixücuchicü rü Cristu nixī. Rü ngëma inanaxügü na naxüäxü ya guxünema ya yima ĩ. Rü düxwa ningu na wüxi ya tupauca ya taxüne ya Cristugagu üünene na yīxü. Rü ngëmaäcü i pema na Cristuarü pixīgüxü rü wüxigu tomaã peyangüxëe ya wüxi ya tupauca ya taxüne i ngextá Tupanaäe i Üünexü ĩmaxüüwa.

Tupana rü Paurüxü namu na ore i mexüxü yaxüxü namaã ga yema duüxügü ga tama Yudügu ixīgüxü

3 Rü ñuxma na yemaäcü Tupana pexü rüngüxëëxü, rü choma i Paurü rü pexcèx chayümüxë. Rü pemaã nüxü chixu rü núma poxcupataüwa changëxma erü Ngechuchu ya Cristuarü duüxü chixī. Rü nuxma chapoxcu erü guxüwama nüxü chixuchiga na pema rü ta pexü nangëxmaxü i pechica i Tupanaxütawa woo na tama Yudügu

pixīgüxü. ²Rü maneca marü nüxü pecuächiga na ñuxäcü Tupana choxü nangechaüäcüma choxü muxü na pexü charüngüxëëxüçex rü pemaã nüxü chixüxüçex i norü ore i mexü. ³Rü Tupana chomaã nanangoxëe rü choxü nüxü nacüxëe ga yema ore ga pechiga ga noxri nüxicatama nüxü nacuáxü. Rü yemachiga nixī ga ĩrarüwa marü pexcèx chanaxümatüxü ga noxrix. ⁴Rü yexguma pexcèx chanaxümatügu rü pemaã nüxü chixu ga yema noxri ëxügüxü ga ore i ñuxäcü Tupana rü Cristugagu duüxügüxü namaxëëxü. Rü ngëxguma meã nawa pengüegu i ngëma popera rü tá nüxü pecuëx na aixcüma yīxü ga yema ore ga noxri ëxügüxü ga nachiga pexcèx chaxümatüxü. ⁵Rü yema nixī ga ore ga ëxügüxü ga Tupana taxüexüma meã nüxü nacüxëëxü ga noxrix. Natürü i ñuxma rü ngëma Naãe i Üünexü rü marü nanangoxëe i ngëma ore naxcèx i Tupanaärü duüxügü i üünexü i yamügüxü rü norü orearü uruügü. ⁶Rü ñuxma rü tá pemaã nüxü chixu i ñuxäcü na yīxü i ngëma ore ga noxri ëxügüxü. Rü dücax, woo tama Yudügu pixīgü natürü i ñuxma rü pexcèx rü ta nixī i ngëma maxü i taguma güxü ga noxri Tupana tomaã ixunetaxü. Rü ñuxma i pema rü ta norü duüxügü pixīgü. Rü pexcèx nixī i guxüma i ngëma Tupanaärü unetagü ga noxri tomaã nüxü yaxüxü. Rü ngëmaäcü i ñuxma rü Ngechuchu ya Cristugagu pexü nangëxma i guxüma i ngëma mexügü erü peyaxögü i norü ore i tüxü maxëëëxü. ⁷Rü woo taxuwama chame na chanaxüxüçex i norü puracü, natürü ya Tupana rü choxü namuãma rü choxü naporaxëe na nüxü chixüxüçex i ngëma norü ore i mexü. ⁸Rü chaugüçex i Tupanapëxewa rü choma nixī i guxü i norü duüxügüarü ñaxtüwaama chaxüxü. Rü woo ngëmaäcü chixī,

natürü Tupana choxū nangechaū rü choxna nanaxā i ngēma puracū i mexū na ngēma tama Yudfugū ixīgūxūmaā nūxū na chixuxūcèx i norū ore i mexū na ñuxācū namexēchixū rü taguma iyagūxū ga yema taxcèx naxūxū ga Cristu. ⁹ Rü nüma ga Tupana ya guxūārū ürūū ixīcū, rü choxū namu na guxū i duūxūgūxū nūxū chacuēxēxūcèx na ñuxācū yīixū i ngēma norū ngūchaū ga nuxcūma ēxūgūxū ga noxri nūxīcatama nūxū nacuáxū. Rü ngēma norū ngūchaū nixī i Cristugagu tūxū na namaxēxēxū. ¹⁰ Rü yemaācū choxū namu ga Tupana na ngēma duūxūgū i tama Yudfugū ixīgūxūmaā nūxū chixuxūcèx i ore i mexū na yaxōgūāxūcèx. Rü nüma ya Tupana nanaxwēxe na yaxōgūāxū na ngēmaācū guxūma i āēxgacūgū i daxūcūāx nūxū nadaugūxūcèx na ñuxācū nūxū nacuēxūchixū ga Tupana ga yexguma duūxūgūaxū natauxchaxēēāgu na naxūtawa nangugūxūcèx. ¹¹ Rü yemaācū nūxū nanatauxchaxēē ga Tupana yerū woetama nuxcūmaxūchima guxūguma nagu narūxīnū na tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristugagu tá na namaxēxēēāxū i duūxūgū. Rü yemaācū nayanguxēē. ¹² Rü ñuxma na Cristuarū duūxūgū ixīgūxū rü nūxū na yaxōgūxū, rü tūxū natauxcha na Tupanana ingaicamagūxū rü taxucèxma nūxū na imuūēxū. ¹³ Rü ngēmacèx i ñuxma na pexcèx ngūxū chingexū rü pexū chacèxū na tama chauxcèx pexoegaāēgūxūcèx. Erū ngēma ngūxū na chingexū i ñuxma rü perū meruū nixī i ngēma.

Cristu rü poraācū tūxū nangechaū

¹⁴ Rü ngēmacèx, ngēxguma nagu charūxīnūgu na ñuxācū Tanatū ya Tupana taxcèx namexēxū na naxācūgū ixīgūxūcèx, rü napéxegu chacaxápūxū na nūxū chicuēxūxūcèx. ¹⁵ Rü nüma

nixī i Nanatū yīixū i guxūma i norū duūxūgū i ñoma i naānewa rü daxūgūxū i naānewa ngēxmagūxū. ¹⁶ Rü Tanatū ya guxūguma poraācū tamaā mecūmacūna chaca na Naāē i Üünexūārū ngūxēēmaā pexū naporaexēēxūcèx na aixcūma peporaexūcèx i perū maxūwa. ¹⁷⁻¹⁸ Rü ngēxgumarūū ta nūxna naxcèx chaca na perū ōgagu pewa namaxūxūcèx ya Cristu. Rü ngēxguma ngēmaācū perū maxūwa peporaegu rü pexū nangēxmagu i ngēma ngechaū i aixcūma ixīxū, rü tá wūxigu guxūma i yaxōgūxūmaā nūxū pecuèx na ñuxācū nataxūchixū i norū ngechaū i namaā tūxū nangechaūxū ya Cristu. ¹⁹ Rü woo tama yanguxgu i tórū cuèx na nūxū icuáxūcèx na nañuxraūxū i ngēma ngechaū i namaā Cristu tūxū ngechaūxū, natürü Tupanana naxcèx chaca na pexcèx nangoxēēāxūcèx na ñuxācū na yīixū i ngēma ngechaū na aixcūma pewa nangēxmaxū i guxūma i Tupanacūmagū. ²⁰ Rü ñuxma rü name nixī i guxāma i yixema rü nūxū tīcuēxūgū ya Tupana. Erū nüma rü nūxū nangēxma i pora na naxūāxū i guxūma i ngēma naxcèx fīcaxū rü éxna nagu rūxīnūēxūārū yexeraxūchi. Rü ngēma norū pora i tawa ngēxmaxūmaā nixī i naxūāxū i guxūma i ngēma. ²¹ Rü ñuxma rü name nixī i guxūma i norū duūxūgū i yaxōgūxū rü guxūgutāma Tupanaxū nicuēxūgū naxcèx i ngēma Ngechuchu ya Cristu tūxū. Rü ngēmaācū yīi.

Tupanaāē i Üünexū rü wūxigutama tūxū narūxīnūēxēē

4 Rü ñuxma na ngēmaācū Tupana tūxū rīngūxēēxū, rü choma i Cristugagu na chapoxcuxū, rü pexū chacèxū na Tupana naxwēxexūācūma meā pemaxēxū. Rü name nixī i ngēmaācū pemaxē erū pexū nixī ga nadexū ga Tupana, rü norū duūxūgū

pixīgü i ñuxmax. ²Rü tama name i pegü picuèxüxügü. Rü name nixī i guxüguma pemecūmagü rü yaxna namaã pexīnūē i togü rü nüxū pengechaügü. ³Rü chanaxwae i wüxigu perūxīnūē rü ñoma wüxitama i duūxūrūū pixīgü erü pewa nangēxma i Tupanaãē i Üünexū. Rü name nixī i naxcèx pedau na guxüguma pegü pengechaügüxü rü ngēmaäcü taguma tacücèx pegü pitoyexū. ⁴Erü yixema na Cristuarü duūxügü ixīgüxü, rü ñoma wüxitama i duūxūrūū tixīgü. Rü ngēxgumarüū ta wüxitama nixī i Naãē i Üünexū i guxāwama maxūxū. Rü ngēxgumarüū ta Tupana pexū nade na guxāma ípenanguxēēgüxücèx i wüxitama i maxū i taguma gúxū. ⁵Rü wüxitama nixī ya tórü Cori, rü wüxiaxūtama nixī i yaxögüxü rü wüxicèxicatama nixī ga íbaiūxū ga guxāma. ⁶Rü wüxitama nixī ya Tupana ya guxānatü ixīcü. Rü nüma rü guxāetüwama nangēxma rü guxāwama namaxū. Rü nüma rü guxāxū nariüngüxēē na tanaxüxücèx i norü puracü. ⁷Natürü wüxichigü i yixema rü tanayaxu i ngēma nacüma rü ngēma cuèx i Cristu tüxna āmarechaūxū na naxügüxücèx i norü puracü. ⁸Rü ngēmacèx i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü yexguma daxügüxü ga naãnewa naxüxgu, rü yéma tüxü nagagü ga guxema marü tüxü ínangüxüxēē nawa ga tümaärü chixexū. Rü norü duūxügüna nanaxā ga cuèx na ngemamaã Tupanaärü puracü naxügüxücèx”,

ñanagürü i ngēma ore. ⁹Rü ñuxma Pa Chaueneēgüx, rü pexna chaca, rü çtacüchiga nixī i ngēma ore i ñaxū, “Daxüwa naxū”, ñaxū? Rü dücax, ngē-mawa nüxū tacuèx ga noxri rü ñoma ga naãnegu na ínaxīxū ga nümax. ¹⁰Rü gumatama Cristu ga ñoma ga naãnegu íruxīcü, rü gumatama nixī

ga daxügüxü i naãne i Tupana íngēx-maxüwa üxcü na guxāetüwa nangēx-maxüçèx rü guxüwama nangēxmaxüçèx. ¹¹Rü nümatama nixī ga guxema norü duūxügüna naxāaxū ga tümaärü cuèx rü tümaärü puracü. Rü tüxū nax-uneta ga ñuxre na toxnamana norü orexü tayarüxügüxücèx. Rü toguégü rü tüxna nanaxā ga cuèx na duūxügümaã nüxū tixüxücèx i ngēma norü ore i tüxü nüxū nacuèxèxü. Rü toguégü rü tüxna nanaxā ga cuèx na duūxügüaxü tanangüchaūxèèxü i Tupanaärü ore na yaxögüaxüçèx. Rü toguégü rü tüxna nanaxā ga cuèx na ngēma yaxögüxüärü dauruxügü tixügüxücèx. Rü toguégü rü tüxna nanaxā ga cuèx na norü oremaã tangüxèētaegüxücèx. ¹²Rü yemaäcü norü duūxügüna nanaxā ga tümaärü puracü rü tümamaã inanangüxüxèē na ngēma yaxögüxüxü tarüngüxèēgüxücèx na ngēmaäcü guxüma i ngēma yaxögüxü rü yexeraäcü nüxū yacuáetanüxücèx i norü ore. ¹³Rü Cristu nanaxwèxe na ngēma norü orewa iyaetanüxü i guxāma i yixema ñuxmatáta wüxigu aixcüma meã yaxögü rü meã nüxū icuèxgü ya Tupana Nane. Rü ngēmaäcü tá düxwa nawa tangugü na aixcüma Tupana naxwèxexüäcüma ixīgüxü, rü tá tiyaetanü i norü orewa ñuxmatáta ñoma Cristu ya aixcüma mexèchicürüü ixīgü. ¹⁴Rü täütama ñoma buxügürüü tixīgü i tórü maxüwa. Erü ngēma buxügü rü tauxchaäcü toguama narüxīnūē. Rü ngēxguma tacü rü to i ngüxèētaexü naxīnūēgu rü ngēmawe narüxī ñuxmata naga naxīnūē i ngēma duūxügü i chixexü i norü doramaã nawomüxèēgüxü rü nachixexèēgüchaūxü. Natürü i yixema rü tama name na ngēxgumarüü ixīgüxü. ¹⁵Rü name nixī i yigü ingechaügüäcüma nagu taxī i ngēma ore i aixcüma ixīxü, na ngēmaäcü yexeraäcü naxrüü ixīgüxücèx ya Cristu ya guxüma i yaxögüxüärü äèxgacü ixīcü. ¹⁶Rü taeru ya Cristuwa

nixī i ne naxūxū i tórū pora na naxcèx imaxèxūcèx. Rū guxāma i yixema rū wūxigu naxmèxwa tangèxmagū. Rū ngèxguma Cristugagu meā wūxigu ipuracūegu rū yigū rüngūxèègu rū guxūma meāma inixū. Rū ngēmaācū yigū ingechaūgiācūma norū orewa tiyaetanū na dūxwa nūma nanaxwèxexūācūma ixīgūxūcèx.

Maxū i ngexwacaxūxū i Cristugagu tūxū ngèxmaxū

¹⁷ Rū nūxma rū Cristuégagu pexū chaxucūxē na tama nagu pexīxū i ngēma chixexū ga noxri nagu pexīxū ga yexguma tauta Cristuaxū peyaxōgūgu. Rū tama name i nagu pexī i naciūmagū i ngēma duūxūgū i tama Tupanaxū cuèxgūxū i naèchitamare maxèxū. ¹⁸ Erū Chataná rū nanatoōègū i ngēma duūxūgū, rū ngēmacèx chixexūguxicatama narūxīnūē. Rū nagagugūtama nūxū nataxuma i maxū i taguma gūxū i Tupanawa ne ūxū, erū tama nūxū nacuèxgūchaū. ¹⁹ Rū tama naxāneē na tacū rū chixexū na naxūgūxū, rū ngēmacèx nagu naxī rū nūxū namepua i guxūraūxū i chixexūgū na naxūgūxū. ²⁰ Natūrū i pema rū tama ngēmaācū na pemaxèxūcèx nixī i Cristuaxū peyaxōgūxū. ²¹ Yerū pema rū marū meā nūxū pexīnūē ga Cristuchiga. Rū toxūtawa naxcèx pengūe, rū nūxū pecuèx i norū ore i aixcūma ixīxū na nūxācū Ngechuchu naxwèxexūācūma na pemaxèxū. ²² Rū ngēmacèx name nixī i nūxū perūxoe i ngēma nuxcūmaūxū i pecūmagū ga ūpa nagu pexīxū. Yerū yema nuxcūmaūxū ga perū maxū rū nachixexūchi. Rū pexū napora rū pexū nawomūxèègū na nagu pexīxūcèx ga yema pexeneārū ngūchaūgū i tama mexū. Natūrū i nūxma rū name nixī i nūxū perūxoe i guxūma i ngēma. ²³ Rū ngēmacèx i nūxma na Cristuarū

duūxūgū pixīgūxū rū name nixī na Tupanaguxicatama perūxīnūēxū. Rū name nixī i Tupanana pegū pexāgū na Naāē i Ūūnexū pewa puracūxūcèx rū na nangexwacaxūxèēāxūcèx i peāē. ²⁴ Rū name nixī i penayaxu i ngexwacaxūxū i pecūma i Tupana norū ngūchaūmaā pexcèx mexèèxū. Rū ngēma nacūma i ngexwacaxūxū rū perū maxū i mexūwa tá nangox i ngèxguma nagu pexīxgu i ngēma ore i aixcūma ixīxū rū tama nawe perūxīxgu i pexeneārū ngūchaū. ²⁵ Rū ngēmacèx i nūxma na Cristuarū pixīgūxū rū tama name na pidoratèèxgūxū. Natūrū name nixī i wūxichigū rū tūmamūcūmaā aixcūmaxū tixu. Erū guxāma i yixema rū yigūtanūxū i yaxōgūxū tixīgū. ²⁶ Rū ngèxguma texé tacū peāēwa nguxèègu rū pēgūna pedaugū na tama pecadu pexūxūcèx! Rū tama name i nagu perūxīnūēēcha natūrū name nixī i paxa ngēmatama i ngunexūgu nūxū ipeyarūngūma i ngēma naxūpa na yanaxūcūxū ya ūèxcū. ²⁷ Rū pēgūna pedaugū na tama penaxūchicaxūcèx i Chataná na ngēmaācū nayoxnièxūcèx rū pemaā inacuāxūcèx. ²⁸ Rū ngèxguma texé petanūwa ngītèèxgu ga ūpa, rū name nixī i nūxū tarūxo i ngēma. Rū name nixī i tūmaméxēmaā meā tapuracū na ngēmaācū tūxū nangèxmaxūcèx i tūmaārū ngèmaxū na toguāx ya tūxū nataxūemaā tangauxūcèx. ²⁹ Rū tama name i chixexū i oremaā pidexagū. Rū name nixī i ore i mexūmaā pidexagū na ngēmaācū ngēma duūxūgū i pexū inūèxūxū perūngūxèègūxūcèx na yexeraācū Tupanaga naxīnūèxūcèx rū nataāègūxūcèx. ³⁰ Rū pexuāègū na tama penangechaūxèèxūcèx i Tupanaāē i Ūūnexū! Erū ngēma Naāē i Ūūnexū nixī i Tupana pexna muxū na nūxū pecuāxūcèx na aixcūma norū duūxūgū pixīgūxū nūxmatāta ngēma

ngunexū i nagu pexcèx núma naxūxū ya Cristu. ³¹ Rū nūxū perūxoe na nagu perūxīnūēchaxū ega texé ṭacū rū chixexū pemaā ūxgux! Rū ngēxgumarūū ta name nixī na nūxū perūxoexū na aigu perūxīnūēxū, rū éxna penuēxū, rū éxna pegū na pengaexū, rū éxna peguxchigawēxegūxū. Rū ngēmaācū name nixī na nūxū perūxoexū i guxūma i ngēma chixexū i dexagū. ³² Rū name nixī i pegū perūngūxēēgū rū pegūmaā pemecūmagū, rū pegūxū pengechaūtūmūūgū i wūxichigū. Rū ngēxguma petanūwa texé ṭacū rū chixexū pemaā ūxgux, rū name nixī i pegūxū nūxū pengechaūgū i wūxichigū yema na Cristugagu Tupana pexū nūxū nangechaūxūrūū.

Name nixī i meā namaxē i Tupanaxācūgū

5 Rū nūxma rū Tupanaxācūgū ya pexū nangechaūgūxe pixīgū. Rū ngēmacèx name nixī i naxcèx pedau na naxrūū meā pemaxēxū rū naxrūū pimexū. ² Rū name nixī i pegū pengechaūgū yema Cristu tūxū na ngechaūxūrūū. Rū nūma rū taxcèx nūgū inaxā rū taxcèx nayu. Rū yemaācū Tupanaxū nataāēxēē yerū yemaācū tūxū namaxēxē. ³ Rū nūxma rū Tupanaārū duūxūgū pixīgū. Rū ngēmacèx tama name i naī i ngemaā rū éxna naī ya yatūmaā na ipepexū. Rū tama name na pexeneārū ngūchaūwe perūxixū rū éxna pegūna penanugūchaūxū i ṭacū i ngēmaxūgū. Rū ngēmacèx name nixī i nūxū perūxoe i guxūma i ngēma chixexūgū, rū bai i nachiga na pidexagūmarexū. ⁴ Rū tama name i ṭacū rū ore i āñāchixūxū pixu, rū bai i ṭacū rū ngeāēxūmare pixu, rū bai i texéxū pecugūcūraxū. Erū ngēma ore i chixexūgū rū taxuwama name. Rū narūmemaē nixī i Tupanana moxē pexāgū. ⁵ Rū aixcūma pemaā nūxū

chixu rū ngēxguma texé naī i ngemaā rū éxna naī ya yatūmaā ipexgu, rū éxna tūmaxūneārū ngūchaū taxūxgu, rū taxucūrūwama taxāchica i ngextá tórū Cori ya Cristu rū Tanatū ya Tupana āēxgacū íxixūwa. Rū ngēxgumarūū ta taxucūrūwama texé ngema taxāchica ega tūgūna tananugūchaūxgu i ṭacū rū ngēmaxūgū. Erū yixema ngēma nacūma tūxū ngēmaxē rū dūxwa namaā tatupanaāx i ngēma nacūma i chixexū. ⁶ Rū tama naga pexīnūē ega texé ṭacū rū ore i ngēāemarexūmaā pexū womūxēēchaūgu na penaxūxūcèx i ngēma chixexūgū! Erū ngēma chixexūgūgagu nixī i Tupana tá poraācū napoxcūexū i ngēma duūxūgū i tama naga īnūēxū. ⁷ Rū ngēmacèx tama name i ngēma duūxūgūmaā pexāmūcūgū na pema rū ta tama penaxūxūcèx i ngēma chixexūgū. ⁸ Rū ūpa ga pema rū ēānexūwa peyexmagū, yerū tama Tupanaxū pecūex rū chixri pemaxē. Natūrū i nūxma na Tupanaxū pecūáxū rū tórū Coriarū duūxūgū na pixīgūxū, rū ngōonexūwa pengēxmagū. Rū ngēmacèx name nixī i duūxūgū i ngōonexūwa ngēxmagūxūrūū meā na pemaxēxū. ⁹ Erū ngēxguma ngōonexūwa ingēxmagu, rū mexū taxūgū, rū nagu taxī i ore i aixcūma ixīxū, rū meā tamaxē. ¹⁰ Rū ngēmacèx name nixī i naxcèx pedau na nagu pexīxū i ngēma maxū i tórū Cori namaā taāēxū. ¹¹ Rū tama name i pema rū ta penaxū i ngēma chixexūgū i taxuwama mexū i ngēma togū i duūxūgū i ēānexūwa ngēxmagūxū ūgūxū. Natūrū narūmemaē nixī i penangoxē na nachixexū i ngēma naxūgūxū. ¹² Erū ngēma chixexū i cúācūma naxūgūxū i ngēma yatūgū rū ngexūgū, rū woo nachiga idexagūmaregu rū wūxi i ānexūchi nixī. ¹³ Natūrū ngēxguma ngōonexū nagu baxigu i ṭacū rū chixexūgū rū meā tá nangox na nūxācū

nachixexũ. ¹⁴Erũ guxũma i Ƨacũ i ngẽxmaxũ, rũ ngẽxguma ngóonexũwa nangẽxmagu, rũ meãma nangox na ñuxãcũ yĩixũ. Rũ ngẽmacèx i Tupanaãrũ orewa rũ ñanagũrũ:

“¡Nabaixãchi i cuma na cupexũ! ¡Rũ írũda i cuma na icuyarũtaxuxũ! ¡Rũ nagu rũxĩnũ na ñuxãcũ nachixexũ i ngẽma curũ pecadugũ! Rũ Cristu tá cuxcèx nanangóonexẽẽ rũ tá cuxũ naringũxẽẽ na Tupanaxũ cucuáxũcèx”,

ñanagũrũ i ngẽma ore. ¹⁵Rũ ngẽmacèx name nixĩ i pexuãẽgũ rũ meã pemaxẽ. Rũ tama name i ngẽma duũxũgũ i tama Tupanaãrũ orexũ cuèxgũxũrũũãcũma na pemaxẽxũ, natũrũ name na duũxũgũ i meã Tupanaga ñnũxũrũũ meã na pemaxẽxũ. ¹⁶Rũ ñuxma na Tupana pexũ yatauxchããchixẽxũ rũ ¡pexaxããẽgũ na nũxũ pepuracũexũ rũ penaxũxũ i ngẽma nũma nanaxwèxexũ! Erũ ñomaũcũũ i duũxũgũ rũ poraãcũ chixexũ naxũgũ. ¹⁷Rũ ñuxma na ngẽmaãcũ namaxexũ i togũ i duũxũgũ, rũ tama name na naxrũũ pixĩgũxũ. Rũ tama name i duũxũgũ i ngẽãẽmarexũrũũ pixĩgũ. Natũrũ name nixĩ i Tupanaãrũ orewa pengũe na nũxũ pecuáxũcèx i Ƨacũ na yĩixũ i tóru Cori pexũ naxwèxexũ na penaxũxũ. ¹⁸Rũ tama name i Ƨacũ rũ axexũ i ngũchixãxũmaã pengãxẽ, erũ ngẽma rũ chixexũ tũxũ naxũxẽẽ i ngẽxguma ngẽmaãcũ imaxẽgu. Natũrũ name nixĩ i Tupanaãẽ i Üünexũna pegũ pexãgũ na pewa nangẽxmaxũcèx rũ pemaã inacuáxũcèx. ¹⁹Rũ name nixĩ i Tupanaãrũ orchigagu rũ norũ wiyaegũgu pegũmaã pidexagũ rũ pegũmaã nũxũ pixu. Rũ name nixĩ i nagũxũraũxũ i norũ wiyaegũgu pewiyaegũ, na ngẽmaãcũ guxũne ya perũ maxũnemaã tóru Corixũ picuèxũũgũxũcèx. ²⁰Rũ name nixĩ i guxũguma tóru Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu moxẽ nũxna pexãgũ ya Tanatũ ya Tupana naxcèx i guxũma.

Ñuxãcũ meã nũgũmaã namaxẽ i wũxi ya ĩpatacũãx i Cristuaxũ yaxõgũxũ

²¹Rũ ñuxma na Cristumẽxẽwa pengẽxmagũxũ, rũ name nixĩ i pegũga pexĩnũẽ i wũxichigũ, erũ Cristuxũ pengechaũgũ rũ naga pexĩnũẽ. ²²Rũ pemax, Pa Ngexũgũx, rũ ngẽma tóru Cori naxwèxexũrũũ rũ name nixĩ na petega pexĩnũẽxũ. ²³Erũ nũma ya yatũ rũ namèxeru nixĩ, ngẽxgumarũũ ya Cristu na guxũma i yaxõgũxũẽru na yĩixũ. Rũ nũmagũ i yaxõgũxũ rũ Cristuxũne nixĩgũ rũ nũma ya Cristu nixĩ i norũ maxẽxẽẽruũ yĩixũ. ²⁴Rũ ngẽxgumarũũ na Cristuga naxĩnũẽxũ i ngẽma yaxõgũxũ, rũ ngẽxgumarũũ ta i ngexũgũ rũ name nixĩ na guxũguma natega naxĩnũẽxũ. ²⁵Rũ name nixĩ i namèxũ nangechaũ ya yatũ, yema Cristu guxãma ga yaxõgũxexũ na nangechaũxũrũũ. Rũ yema na tũxũ nangechaũxũcèx nixĩ ga nayuxũ ga Cristu. ²⁶Rũ yemaãcũ nanaxũ ga Cristu na nũgũxũ tũxũ nadexũcèx rũ tũxũ yaxũnèxẽẽxũcèx i guxãma i yixema na yaxõgũxũ. Rũ norũ oremaã rũ ngẽma dexã i nawa ĩbaiũxũmaã tũxũ nimexẽẽ na aixcũma napèxewa imexũcèx. ²⁷Rũ yemaãcũ tũxũ nimexẽẽ na nũgũtama tũxũ nawèxũcèx na aixcũma guxũwama imexũ rũ na nataxuxũma i Ƨacũ i tóru chixexũ rũ bai i frarũwa i ngẽxguma napèxewa ingugũgu. Erũ tũxũ nade na ixũnègũxũcèx rũ guxũwama imexũcèx i napèxewa. ²⁸Rũ yema Cristu tũxũ na ngechaũxũrũũ, rũ wũxichigũ ya yatũ rũ nanaxwèxe na namèxũ nangechaũxũ ñoma nũgũxũnèxũ na nangechaũxũrũũtama. Rũ yixema tũmamèxũ ngechaũxẽ rũ tũgũtama nixĩ i tangechaũxũ. ²⁹Erũ tataxuma ya texẽ ya tũmaxũnèchitama aixẽ, natũrũ tanaxũwemũ rũ meãma nũxna tatau ngẽma Cristu guxũma i yaxõgũxũna dauxũrũũ. ³⁰Rũ guxãma i yixema na

yaxōgūxū rū Cristutanūxū tixīgū rū ngēmaācū wūxigu namūcīgū tixīgū. Rū nūma nixī i tūxna nadauxū. ³¹Rū ngēmacèx i Tupanaārū ore i ūmatūxūwa rū ñanagürü:

“Rū wūxichigū ya yatū rū nanatūna rū naēna tá nixūgachi na namēxmaā inaxāūxūcèx. Rū ngēma taxre rū wūxi tátama nixīgū”,

ñanagürü i ngēma ore. ³²Rū ngēma ore i yatūchiga rū namēxchiga rū wūxi i ore i aixcūma mexū nixī. Natürü ñuxma na pemaā nūxū chixuxū i ngēma rū Cristuchiga rū yaxōgūxūchiga nixī i chidexaxū. ³³Natürü ngēma ore rū pechiga ta nixī. Rū ngēmacèx i wūxichigū i pema i yatūgū rū name nixī i pemēxū na pengechaūxū ngēma pegūtama na pengechaūxūrūū. Rū ngēxgumarūū ta i pema i ngēxūgū rū penaxwēxe i petega pexīnūē.

6 Pa Buxūgūx, ñuxma na Cristuarü pixīgūxū, rū name nixī i penatūga rū peega pexīnūē, erü ngēma nixī i aixcūma mexū. ²⁻³Yerü yema mugū ga Tupana Moīchéna āxūtanūwa rū yema mu ga nūxīra wūxi ga unetamaā Tupana nūxū ixuxū, rū ñanagürü:

“¡Rū tūxū nangechaū rū tūxū rüngūxēē ya cunatū rū cue na aixcūma cutaāēxūcèx rū namāxūcèx i curū maxū i ñoma i naānewa!”

ñanagürü. ⁴Rū pemax, Pa Papágū rū Pa Mamágūx, rū tama name i penangamare rū penanūxēē i pexacūgū. Rū name nixī i meā penayaexēē, rū peyaxucūxēgū rū penangūxēē na meā tórū Coriaxū yaxōgūāxūcèx. ⁵Rū pemagū, Pa Duūxūgū ya Ixāārū Coriāxgūē, rū name nixī i meā naga pexīnūē i perü corigū i ñoma i naānewa. Rū penaxwēxe i nūxū pengechaūgūācūma rū nūxū pemuūēācūma meā naga pexīnūē ñoma Cristuaxū pepuracūexūrūū. ⁶Rū tama name ega perü corigū pexū dawenūgūxicatama meā nūxū pepu-

racūe na ngēmaācū pemaā nataāēxūcèx. Natürü ñuxma na Cristuarü duūxūgū pixīgūxū, rū name nixī i guxūma i perü ngūchaūmaā penaxū i ngēma Tupana pexū naxwēxexū. ⁷Rū ngēma puracū i perü cori pexna āxū, rū name nixī i petaāēācūma penaxū, ñoma tórū Cori ya Ngechuchūxū pepuracūexūrūū. Erü aixcūma nūxū nixī i pepuracūexū rū tama i duūxūgūaxū. ⁸Rū name nixī i ngēmaācū meā pepuracūe, erü nūxū pecuèx rū wūxichigū i duūxū rū woo wūxi i coriarū duūxū yixīgu rū éxna taxūxearū yixīgu, natürü tórū Cori ya Ngechuchu tá nūxū nanaxūtanū naxcèx i ngēma mexū i naxūxū. ⁹Rū pemax, Pa Corigūx, rū name nixī i ngēxgumarūū ta meā namaā pemaxē i perü duūxūgū. Rū tama name i tacū rū chixexūmaā penaxāūxūne. Rū nūxna pecuèxāchie na pema rū ta perü duūxūgūrūū tórū Cori ya daxūgucūmēxēwa na pengēxmagūxū. Rū aixcūma guxāma i yixema rū tawūxigu i napéxewa ya tórū Cori ya Cristu.

**Cristuarü duūxūgūarū poxūruū i
Tupana nūxna āxū na nūgū
namaā inapoxūgūxūcèx
naxchaxwa i Chataná**

¹⁰Rū ñuxma na tórū Corimūcīgū pixīgūxū, Pa Chaueneēgūx, rū name nixī i pegū peporaexēē na penayaxūxūcèx i ngēma pora i nawa ne ūxū. Erü nūma rū naporaxūchi. ¹¹¡Rū pegū panaxū i guxūma i ngēma poxūruūgū i Tupana pexna āxū na ngēmamaā pegū ípepoxūxūcèx i ngēxguma Chataná pexū womūxēēchaūgu! ¹²Erü tama duūxūgū i taxrūū āmachixū rū āxchinaxāxūmaā nixī i yigū idaixū. Natürü ngēma namaā yigū idaixū nixī i Chatanáārū duūxūgū i ngoxogū i chixexūgū i poraxū. Rū nūmagū rū namuxūchi rū tūxū narūporamaēgūchaū. Rū tama nūxū tadaugū erü naāēgū nixī, natürü guxūwama nangēxmagū i ñoma i

naānewa. Rū namaā inacuèx i ñoma i naāne i chixexū. ¹³Rū ngēmacèx name nixī i penayauxgū i guxūma i ngēma poxūruūgū i Tupana pexna āxū, na ngēmaācū pegū ípepoxūxūcèx i ngēxguma ngēma naāēgū pexū nachixexeēchaūgu. Rū ngēmaācū tāūtama nūxū penguxū i ngēma naāēgū i chixexū rú tá nūxū perūporamaegū. ¹⁴Rū ngemacèx name nixī i mea pegūna pedaugū na tama perū uwanīméxēgu peyixūcèx. Rū penaxwae na pixaixcūmagūxū na taxuwama nachixexūcèx i perū maxū. ¹⁵Rū name nixī i guxūguma ípememaregū na nūxū peyarūxugūexūcèx i ngema ore i ngūxmūxēeruxū. ¹⁶Rū ngema guxūarū yexera, ixixū nixī na aixcūma Cristuaxū peyaxōgūxū na ngēmaācū pegū ípepoxūxūcèx nūxna i Chatanáne i āūcūmaxū i namaā tūxū nachixexeēchaūxū. ¹⁷Rū name nixī i penayaxu i ngema maxū i taguma gūxū na ngemamaā pegū ípepoxūxūcèx ñoma wūxi i churara i napatéxemaā nūgū ípoxūxūrūxū. Rū ngema Tupanaarū Ore i Naāē i Ūūnexū pexna āxū, rú ngema nixī i pexne ixixū. ¹⁸Rū tama name i nūxū perūchaue na peyumūxēgūxū. Natūrū name nixī i guxūguma Tupanaāē i Ūūnexūārū ngūxēemaā Tupanaxū pecèèxū. Rū penaxwae i pexuāē na taguma nūxū perūxoexūcèx. Rū ngemaācū name nixī i naxcèx peyumūxēgū i guxūma i Tupanaarū duūxūgū. ¹⁹Rū ngēxgumarūū ta chanaxwèxe i chauxcèx peyumūxēgū na Tupana choxū rūngūxēèxūcèx rú choxna naxāāxūcèx i ngēma ore i nūma nanaxwèxexū na nūxū chixuxū. Rū chanaxwèxe i Tupanana naxcèx peca

na choxū naporaxēèxūcèx na tama chamuūācūma nūxū chixuxūcèx rú mea chanangoxēèxūcèx i ngema norū ore i Cristuchiga ga noxri exūguxū i ñuxma maxū tūxna āxū. ²⁰Rū ngēma orexū na chixuxūcèx nixī ga Tupana nūgūchicū choxū inamuxū. Rū ngēmagagu nixī i chapoxcuxū i ñuxmax. Rū chanaxwèxe i chauxcèx peyumūxēgū na tama chamuūācūma meāma nūma nanaxwèxexūācūma nūxū chixuxūcèx i ngēma norū ore.

**Pauru nanaguxēē ga norū
popera rú wenaxārū yema
duūxūgūxū narūmoxē**

²¹Rū taeneē ya nūxū ingechaūcū ya Tíquicu, rú chauxrūū aixcūma meāma napuracū i tórū Coriarū puracūwa. Rū nūma tá pemaā nūxū nixu i guxūma i chauchiga na ñuxācū choxū naxūpetixū i nuā. ²²Rū ngēmacèx nixī i pexūtawa chanamuxū, na pemaā nūxū yaxuxūcèx na ñuxācū toxū naxūpetixū, na ngēmaācū pexū nataāèxēèxūcèx. ²³Pa Toeneēgū i Yaxōgūxū, chanaxwèxe i Tanatū ya Tupana rú tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexū narū-ngūxēēgū i guxāma i pema na meā pegūmaā pemaxēxūcèx, rú aixcūma petaāēgūxūcèx, rú pegū pengechaūgūxūcèx rú meā peyaxōgūxūcèx. ²⁴Rū chanaxwèxe i Tanatū ya Tupana nūxū narūngūxēē i guxūma i ngēma duūxūgū i aixcūmaxūchi tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristuxū ngechaūgūxū. Rū ngēmaācū yīi.

Rū nuāma pexna,
Pauru

**POPERA GA PIRIPUWA
YEXMAGŪXŪ GA
YAXŌGŪXŪTANŪWA
NAMUXŪ GA PAURU**

**Pauru rü nüxŭ narümoxē ga yema
yaxŏgŭxŭ ga Piripuwa yexmagŭxŭ**

1 Pa Toeneēgŭ ya Piripuwa Ngēx-magŭxex, choma i Pauru rü namaā i taeneē i Timutéu nixŭ i pexcèx tanaxŭmatŭxŭ i ñaā popera. Rü toma rü Ngechuchu ya Cristuarŭ puracŭtanŭxŭ tixŭgŭ. Rü pexcèx tanaxŭmatŭ i pema i yaxŏgŭxŭārŭ āēxgacŭgŭ na pixŭgŭxŭ, rü pema i tupaucawa ngŭxēētaeruŭgŭ na pixŭgŭxŭ, rü guxāma i pema i Ngechuchu ya Cristuaxŭ yaxŏgŭxe. ²Rü chanaxwèxe i Tanatŭ ya Tupana rü tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu poraācŭ pexŭ narŭngŭxēē rü pexŭ nataāēxēē.

**Pauru rü yema
yaxŏgŭxŭcèx nayumŭxē**

³Rü guxŭguma i ngēxguma pexna chacuèxāchigu rü Tupanana moxē chaxā i pexcèx. ⁴Rü ngēxguma chayumŭxēgux, rü guxŭguma chataāēācŭma pexcèx chayumŭxē i guxāma i pemax. ⁵Erŭ pema rü noxritama Tupanaārŭ orexŭ pexŭnŭēgumama rü poraācŭ choxŭ perŭngŭxēē na nüxŭ chixuxŭcèx i norŭ ore i mexŭ. Rü ñuxma rü ta choxŭ perŭngŭxēēgŭecha. ⁶Rü Tupana rü marŭ inanaxŭgŭ i wŭxi i mexŭ i puracŭ i perŭ maxŭwa. Rü nüxŭ chacuèx rü nŭma rü guxŭgutāma nanaxŭiecha i ngēma puracŭ ñuxmatāta yanguxēēā i ngēxguma ínguxgu ya Ngechuchu ya Cristu. ⁷Rü aixcŭma name na ngēmaācŭ pemaā nagu charŭxŭnŭxŭ, erŭ poraācŭ pexŭ changechaŭ rü aixcŭma Tupana wŭxigu tŭxŭ narŭngŭxēē i guxāma i yixema. Rü woo ñuxma na chapoxcuxŭ

rü éxna ega āēxgacŭgŭpéxewa choxŭ nagagŭgu, rü Tupana choxŭ narŭngŭxēē i ngēxguma norŭ ore i mexŭetŭwa chideaxgu rü namaā nüxŭ chixuxgu i āēxgacŭgŭ na aixcŭma yŭxŭ i ngēma orewa nüxŭ iyarŭngauxŭ i tŏrŭ maxŭ i taguma gŭxŭ. Rü nüxŭ chacuèx rü ngēma choxŭ nangŭxēēxŭācŭma, rü pexŭ rü ta narŭngŭxēē. ⁸Rü Tupana nüxŭ nacuèx na ñuxācŭ poraācŭ pexŭ chadauxchaŭxŭ rü pexŭ na changechaŭxŭ i guxāma i pemax, ngēma Ngechuchu ya Cristu pexŭ na ngechaŭxŭrŭtŭ. ⁹Rü chorŭ yumŭxēwa naxcèx íchaca na yexeraācŭ pegŭ pengechaŭgŭxŭcèx rü Tupanaxŭ pengechaŭgŭxŭcèx. Rü naxcèx íchaca na yexeraācŭ nüxŭ pecuáxŭcèx i guxŭma i Tupanachiga rü yexeraācŭ nüxŭ pecuáxŭcèx na ñuxācŭ nanaxwèxexŭ na naxcèx pemaxēxŭ. ¹⁰Rü ngēmaācŭ pexcèx chayumŭxē erŭ chanaxwèxe na meā penangugŭxŭ i tacŭ nixŭ i aixcŭma mexŭ i Tupanapéxewa na penaxŭxŭcèx i ngēma. Rü chanaxwèxe na aixcŭma namexŭ i perŭ maxŭ na taxucèxma tacŭcèx Tupana pexna çaxŭcèx i ngēxguma ínguxgu ya Cristu. ¹¹Rü naxcèx íchaca na Ngechuchu ya Cristu pexŭ narŭngŭxēēxŭ na aixcŭma namexŭcèx i perŭ maxŭ rü aixcŭma penaxŭxŭcèx i ngēma Tupanapéxewa mexŭ na ngēmaācŭ meā pemaxēācŭma Tupanaxŭ picuèxŭngŭxŭcèx.

**Chauxcèx rü Cristuarŭ ngŭchaŭ na
chaxŭxŭcèx nixŭ i chamaxŭxŭ**

¹²Pa Chaueneēgŭx, rü chanaxwèxe i nüxŭ pecuèx rü guxŭma i ngēma choxŭ ŭpetŭxŭ, rü aixcŭma ngēmaācŭ choxŭ naxŭpetŭ na yexeraācŭ natachigaxŭcèx i Tupanaārŭ ore i mexŭ. ¹³Rü ñuxma i nŭma rü guxŭma i churaragŭ i āēxgacŭpataarŭ dauruŭgŭ rü guxŭma i togŭ rü ta nüxŭ

nacuèxgü na chapoxcuxü naxcèx na Cristuarü duixü chiixü. ¹⁴Rü ñuxma na chapoxcuxü rü muxüma i taeneègü i yaxögüxü rü tama namuüëäcüma nüxü nangüchaü na nüxü yaxugüexü i Tupanaärü ore i mexü. Rü yexeraäcü tóru Coriaxü nayaxögü. ¹⁵Rü aixcüma nixi i ñuxre i duixügü rü togüxü na yaxäüxächixëëxüçëmare nüxü nixugüexü i Cristuchiga, erü togüxü narüyexerachaü. Natürü nangëxma i togü i duixügü i aixcüma mexügu naxinüëäcüma meä nüxü ixugüexü i ngëma ore. ¹⁶Rü ñuxre i duixügü rü Cristuchigaxü nixugüe erü choxü nangechaügü rü nüxü nacuèxgü na Tupana nuxma choxü muxü na íchanapoxüxüçëx i norü ore i mexü. ¹⁷Natürü nangëxma i togü i noxrütama ngüchaüçëx daugüxü rü ngëmacèx nüxü ixugüexü i ngëma ore. Rü nümagü rü tama mexügu narüxinüë, natürü naxcèx nadaugü na yexeraäcü choxü naguxchaxëëgüäxü i ñuxma na chapoxcuxü. ¹⁸⁻¹⁹Natürü nüetama nixi ega woo ngëmaäcü yixügu. Erü woo mexü i norü ngüchaümaä yixügu rü éxna tama, natürü Cristuchigaxü nixugüe. Rü ngëma rü wüxi i taäe nixi i chauxcèx. Rü guxügütama chataäëècha erü nüxü chacuèx rü guxüma i ngëma rü chorü mexüçëx tá nixi erü chauxcèx peyumüxëgü rü choxü narüngüxëë i Tupanaäe i Üünexü i Ngechuchu ya Cristuxü rüngüxëëxü. ²⁰Rü ngëma poraäcü chanaxwèxexü nixi na taguma tacü rü chixexü chaxixü na taxucèxma chaugüçëx chaxänexüçëx. Rü chanaxwèxe i guxügüma íchamemare na guxäpëxewa tama chamuüäcüma Cristuchigaxü chixuxü. Rü ñuxma na chamaxüxü rü woo chayuxgu rü chanaxwae i guxügüma aixrügumarüütama chaugagu Cristuxü nicuèxüügü i duixügü. ²¹Erü chauxcèx rü Cristuarü ngüchaü na chaxüxüçëx

nixi i na chamaxüxü. Natürü ngëxguma chayuxgux rü ngëma rü ta name, erü Cristuxütawa tá changëxma i ngëxguma. ²²Natürü tama nüxü chacuèx i tacü nixi i rümemaëxü i chauxcèx, ngëma na chayuxü rü éxna na chamaxüxü. Erü ñuxma na chamaxüxü rü choxü natauxcha na chanaxüxü i tóru Coriarü puracü. ²³Rü ngëmacèx tama nüxü chacuèx na tacü yixü i chauxcèx rümemaëxü i ngëma taxrewa. Erü ñuxguacü rü chanaxwèxe na chayuxü na Cristuxütawa changëxmaxüçëx. Rü ngëma nixi i aixcüma yexera rümemaëxü i chauxcèx. ²⁴Natürü i pexcèx rü nagu charüxinü rü narüimemaë nixi na ñoma i chaxunemaätama na chamaxüxü na ngëmaäcü pexü charüngüxëëxüçëx. ²⁵Rü ñuxma na aixcüma meä nüxü chacuáxü na pechoxwèxexü, rü ngëmawa nüxü chacuèx na täütáma paxa chayuxü. Rü ngëmaäcü tá chamaxäma na pexü charüngüxëëxüçëx na yexeraäcü Cristucèx pemaxëxüçëx rü yexeraäcü taäëäcüma nüxü peyaxögüxüçëx. ²⁶Rü ngëmaäcü wena táxarü petanüwa changëxma. Rü ngëxguma wena choxü pedaugügu rü aixcüma tá petaëgü erü tá pexü nangëxma na tacüçëx Ngechuchu ya Cristuxü picuèxüügüxü. ²⁷Rü ngëma guxüärü yexera rümemaëxü nixi na naxcèx pedauxü na meä pemaxëxü, ngëma Cristuarü ore pemaä nüxü ixuxürüü. Rü ngëxguma petanüwa chaxüxgu rü éxna woo tama ngëma chaxüxgu, natürü nüxü chaxinüchaü na guxäma wüxigu pegü peporaexëëxü na taguma nüxü perüçhaxüçëx na aixcüma peyaxögüxü, rü ngëmaäcü Tupanaäxü pepuracüexü na yexeraäcü yaxüchigüxüçëx i norü ore i mexü. ²⁸Rü ngëmacèx penaxwèxe i tama texü pemuüëäcüma nüxü pixugüama i ngëma ore. Rü ngëma na tama

nūxū pemuūēxū rū ngēma rū wūxi i cuèxruū tá nixī nūxū i perū uwanūgū. Rū ngēmawa tá nūxū nacuèxgū na poxcuwa tá naxīxū i nūmagū natūrū pema rū tá maxūwa na pexīxū. Rū Tupana tá nixī ya pexū rūngūxēēcū na tama nūxū pemuūēxūcèx i ngēma perū uwanūgū. ²⁹Rū Tupanaga nixī na Cristuarū peyaxōgūxū. Rū ngēxgumarūū ta naga nixī na Cristucèx ngūxū pingegūxū. Rū ngēma rū wūxi i ngūxēē nixī i pexna naxāxū ya Tupana. ³⁰Pema rū choma rū wūxigu Tupanaārū puracūwa tangēxmagū, rū tanaxūama i ngēma puracū ega woo texé tūxū naguxchaxēēgux. Rū ūpa rū marū choxū pedau na űuxācū meā chanaxūxū i ngēma puracū, rū űuxma rū ta nūxū picuāchiga na űuxācū chanaxūiamaxū woo namu i chorū guxchaxūgū.

Cristu rū űoma taxūma yīxūrūū nūgū nixīxēē rū yemacèx ga Tupana rū guxūārū āēxgacūxū nayaxīxēē

2 Rū dūcax, Pa Chaueneēgūx, rū űuxma na Cristuarū duūxūgū pixīgūxū, ¿rū aixcūma yīxū i nūma pexū nataāēxēēxū? ¿Rū aixcūma yīxū i petaēēgūxū erū nūma pexū nangechaū? ¿Rū aixcūma yīxū i Tupanaāē i Ūnuxū pexūtawa ngēxmaxū? ¿Rū aixcūma yīxū i pegū pengechaūgūxū rū pegūxū pengechaūtūmūūgūxū? ²Rū ngēxguma chi ngēmaācū yixīgu, rū chanaxwēxe i guxāma wūxigu perūxīnūē, rū aixcūma guxāma pegū pengechaūgū, rū aixcūma guxāma űoma wūxitama piīxūrūū na yīxū i peāē, rū guxāma wūxitama i ngūchaūcèx pedau. Rū ngēxguma ngēmaācū pemaxēgu rū wūxi i chorū taāē tá nixī. ³Rū tama name na togūarū yexera pegū pixīgūxēēxū rū pegū picuèxūgūxū. Natūrū narūmemae nixī i nagu perūxīnūēxū na ngema togū rū perū yexera nūxū nacuègūxū. ⁴¿Rū tama pegūgucicatama perūxīnūē,

natūrū pegū peporaexēē na togūxū perūngūxēēgūxūcèx! ⁵Rū name nixī ga yema Ngechuchu ya Cristu nagu rūxīnūxūgu na perūxīnūēxū i pemax. ⁶Yerū nūma rū woo ga Tupanaxūchi na yīxū, natūrū tama nūgū nicuèxūxū na Tupana yixīxū. ⁷⁻⁸Rū yemacèx yēma nanatèx ga norū mexūgū ga daxūgūxū ga naānewa. Rū wūxi i duūxū i togūaxū puracūxūrūū nūgū nixīxēē. Rū űoma wūxi i duūxūrūū űoma ga naānegu nabu. Rū yexguma marū duūxū yixīgu ga nūmax, rū űoma taxūma yīxūrūū nūgū nixīxēē. Rū Tupanaga naxīnū, rū yemaācū curuchagu nayu woo wūxi ga ānexūchi na yīxū ga yema. ⁹Rū yemacèx ga Tupana rū guxūētūwa nanangexmaxēē rū nayangucuchixēē na guxūma i āēxgacūgūētūwa nangēxmaxūcèx. ¹⁰Rū yemaācū nanaxū ga Tupana na Ngechuchupéxegu tacaxápūxūgūxūcèx rū nūxū ticuèxūūgūxūcèx ya guxāma ya texé ya daxūgūxū i naānewa ngēxmagūxe, rū guxāma i űoma i naānewa ngēxmagūxe, rū guxāma ya texé ya marū yuexe. ¹¹Rū yemaācū Tupana āēxgacūxū nayaxīxēē na guxāma nūxū ixuxūcèx na tōrtū Cori yīxū ya Ngechuchu ya Cristu rū ngēmaācū nūxū icuèxūūgūxūcèx ya Tanatū ya Tupana.

Cristuarū duūxūgū rū űoma omūgūrūū nixīgū i natanūwa i ngēma duūxūgū i tama yaxōgūxū

¹²Rū űuxma na nūxū pecuāxū na űuxācū Nanatūga naxīnūxū ga Cristu, rū chanaxwēxe i chauga pexīnūē, Pa Chaueneēgū ya Pexū Changechaūgūxe. Rū yēma petanūwa chayexmagu chauga na pexīnūēxūārū yexera chanaxwēxe i chauga pexīnūē i űuxma na tama petanūwa changēxmaxū. Rū chanaxwēxe i Tupanaxū pemuūēacūma naxcèx pedaugūama i perū maxū

i taguma gúxĩ. ¹³Erü Tupana nixĩ ya perü maxüwa puracücu na mexügu perüxinüexücèx. Rü nüma nixĩ i pexü nangüxèxü na naga pexinüexücèx rü peyangüxèxücèx i ngema norü ngúchaxü. ¹⁴¡Rü guxüma i ngema Tupanacèx pexüüwa rü tama name i oöcü penaxü rü pegü naxcèx pechoxügagü! ¹⁵⁻¹⁶Rü name i ngémaacü meã pemaxè na taxüema tacü rü chixexüxü pewa iyangauxücèx. Rü penaxwèxe i mexü i Tupanaxacügü pixigü i natanüwa i ngéma duüxügü i chixexü rü chixeãëgümarexü. Rü ngëxguma ngéma duüxügümaã nüxü pixugüyane i ngéma ore i mexü i tüxü maxèxèxü, rü yoxni natanüwa rü ñoma woramacurigü ya èãnexüwa ibáixgücürü tá pixigü. Rü ngémaacü i ngëxguma wena núma naxüxgu ya Cristu rü poraacü tá pemaã chataãè erü tá nüxü chadau na tama natücèxmamare yixü ga yema puracü ga petanüwa chaxüxü. ¹⁷Rü ngéma ñuxma na meã peyaxögüxü, rü ngéma nixĩ i perü ãmare i Tupanana pexäxü. Rü ngéma na meã yangüxücèx i ngéma perü ãmare i Tupanapèxewa, rü choma rü íchamemare na Tupanacèx ichanaxäxü i chorü maxü rü chayuxü. Rü ngëmacèx woo chayuxgu rü wüxi i taãè tá nixĩ i chauxcèx. Rü chanaxwèxe i pemagü rü ta ngëmacèx wüxigu chomaã petaãëgü. ¹⁸Rü ngëmacèx ega ngéma ore i mexücèx chayuxgux, rü tama name na pengechaügüxü natürü chanaxwèxe na wüxigu chomaã petaãëgüxü.

Timutéu rü Eporu- dífuchiga

¹⁹Rü ngëxguma tóru Cori ya Ngechuchu naxwèxegu rü paxa petanüwa chanamüega ya taeneë ya Timutéu na pexü na íyadauxücèx rü chataãèxücèx i ngëxguma núma nangeãgu i pechiga. ²⁰Rü aixcüma

nataxuma i to i chorü ngüxèerü i choma nagu charüxinüxügu rüxinüxü, rü Timutéuxicatama nixĩ. Rü nataxuma i to i naxrüü aixcüma pegu rüxinüxü rü pexü rüngüxèèchaüxü. ²¹Erü guxüma i togü rü naxcèx nadaugü i noxrütama ngúchaügü, rü tama aixcüma nagu narüxinüè i ngéma Ngechuchu ya Cristuarü ngúchaü. ²²Natürü i pema rü marü nüxü pecuèx na ñuxäcü meã namaxüxü i Timutéu, rü ñuxäcü choxü nangüxèxü i Tupanaärü orearü uchigawa, ñoma wüxi i buxü i nanatüxü rüngüxèxürtü. ²³Rü ngëmacèx i ngëxguma nüxü chacuèxgu na ñuxäcü tá choxü na naxüpetüxü i núma, rü ñuxüchi ngema petanüwa chanamuxchaü i Timutéu na pexü íyadauxücèx. ²⁴Rü ngëxgumarüü ta nagu charüxinü rü tóru Cori rü aixcüma tá choxü narüngüxèè na chomatama ngema petanüwa íchayadauxücèx. ²⁵Rü ngëxgumarüü ta chauxcèx name nixĩ i ngema petanüwa chanamuxü i taeneë i Eporudítu. Rü nüma nixĩ ga pematama chauxcèx núma penamuxü na choxü nangüxèxücèx. Rü nüma rü chomücü nixĩ i Tupanaärü puracüwa, rü poraacü choxü narüngüxèè i Tupanaärü orearü uwa. ²⁶Rü poraacü nüxü nangúchaü na pexü íyadauxü i guxäma i pemax. Rü poraacü naxoegaãè, yerü pema rü nüxü pecuáchiga ga na yaðaawexü ga númax. ²⁷Rü aixcüma nixĩ ga na yaðaawexü, rü wixgüxüchi taèx nayu. Natürü Tupanaäxü nangechaütümüü rü choma rü ta nüxü changechaütümüü, rü yemacèx naxcèx nayataanexèè na tama yexeraacü changechaüxücèx. ²⁸Rü ngëmacèx rü yexeraacü chanaxwèxe na paxa petanüwa chanamuxü i Eporudítu, na pema rü petaãëgüxücèx i ngëxguma wena nüxü pedaugügu. Rü ngëxguma i choma rü tá ta chataãè i ngëxguma nüxü chacuèxgu na petanüwa nangëxmaxü na

pexū nangūxēēxūcèx. ²⁹Rü chanaxwèxe i tórü Coriéagagu petaāēgüācūma meā penayaxu erü peeneē nixī. Rü name nixī i nüxū pengechaūgü i guxūma i ngēma duūxūgü i Eporudíturūū ixīgūxū. ³⁰Yerü nüma ga Eporudítu rü yema na poraācü nawa napuracūxū ga Cristuarü puracü, rü yemacèx wixguxüchi taèx nayu. Rü āücūmaxūwa nügü nayexmaxēē na pechicüü choxū nangūxēēxūcèx.

Ngēma na Cristuxū icuáxū rü ngēma nixī i guxūārü yexera rümemaēxū

3 Rü ñuxma Pa Chaueneēgüx, rü chanaxwèxe i petaāēgü erü tórü Coriarü duūxūgü pixīgü. Rü yema ore ga noxri pexcèx chaxūmatūxū rü tama choxū nawèxtümüü na wena pexcèx chanaxūmatūxū erü aixcūma pexū name i ngēma ore. ²Rü pegüna pedèux nüxna i ngēma duūxūgü i chixri maxēxū rü chixexūmaā pexū ixucuxēgūxū! Rü nümagü nixī i nüxū yaxugüexū rü ngēxguma tama yigü íwiewchēmüpéxechiraūgu, rü taxucürüwama Tupanapéxewa time. ³Natürü yíxema aixcūma Tupanapéxewa imexē, rü yixema tixīgü. Rü Tupanaxū ticuèxiūgü i Naāē i Üünexūārü ngūxēēmaā. Rü tataāēgü erü Ngechuchu ya Cristuarü duūxūgü tixīgü. Rü tama tayaxōgü na ngēma yigü íwiewchēmüpéxechiraūxūcèx Tupanapéxewa imexū. ⁴Rü choma chi waxi nixī i guxū i togüarü yexera chayaxōxū i ngēma wiechēmüpéxechiraūchiga. Rü tataxu chima ya togue ya texé chauxrūū yaxōxē i ngēmachiga. ⁵Yerü yexguma 8 ga ngunexū chauétü yixīgu ga na chabuxū, rü choxū ínawiewchēmüpéxechiraūgü, erü Yudü chixī. Rü Beyamítanūxū chixī. Rü chaunatü rü chaué rü Yudfügü tixīgü, rü ngēmacèx i choma rü Yudfüxüchi chixī. Rü choma rü

Parichéuchiréx chixī, rü pema nüxū pecuèx rü ngēma Parichéugü rü meāma nanaxaure i Tupanaārü mugü ga Moiché ūmatūxū. ⁶Rü yema na meā chayanguxēēchaūxūcèx ga yema mugü ga Moiché ūmatūxū, rü yemacèx nawe chingēchigü ga yema duūxūgü ga Ngechuchuaxū yaxōgüxū. Rü yema na aixcūma meā chanaxaurexūcèx ga yema mugü ga Moiché ūmatūxū, rü yemacèx taxucürüwama texé chachigaxū tixu ga tama na chaxaurexū. ⁷Natürü guxūma ga yema ūpa chauxcèx mexū, rü ñuxma rü taxuwama choxū name erü marü íchanatèx na Cristuaxūxīcatama chayaxōxūcèx. ⁸Rü ñuxma na Ngechuchu ya Cristu ya chorü Corixū na chacuáxū, rü chauxcèx rü guxūma ga yema ūpa nagu chixūxū rü taxuwama name, erü ngēma na Cristuxū na chacuáxū rü guxūārü yexera narümemaē. Rü guxūma ga yema mugü ga noxri nagu chixūxū rü marü nüxū charüxo na Cristuwe charūxūxūcèx. Rü chauxcèx rü ñoma guxchirerü nixī ga yema ūpa nagu chixūxū ega Cristumaā nügü chananguxgu. ⁹Rü yemaācü nüxū charüxo ga guxūma nagagu ga yema na Cristuarü duūxū na chíxūcèx. Rü ñuxma rü Tupanapéxewa chame erü Cristuaxū chayaxō. Rü tama ngēma na chamecūmaxūcèx rü éxna mugü chaxaurexūcèx nixī na chamexū i ñapéxewa. Natürü ngēma na Cristuaxū chayaxōxūcèx nixī i nügücèx choxū namexēēxū ya Tupana. ¹⁰⁻¹¹Rü ngēma ñuxma chanaxwèxexū nixī na aixcūma Cristuxū chacuáxū rü chowa na nangēxmaxū i ngēma pora ga wena Cristuxū írudaxēēxū i ñuxma nüxū ngēxmaxū. Rü yema ngūxū na yangexū ga nüma rü na nayuxū rü ngēxgumarüütama chanaxwèxe i íchamemare na naxcèx ngūxū chingexū rü naxcèx chayuxū na yixcama choma rü ta yuwa ícharüdashūcèx.

**Pauru naxcèx nadau na Cristucèx
namaxũxũ ñuxmatáta
Tupanax- ùtawana nangu**

¹²Rü ñuxma na ngẽma ñachaxũ pemaã rü tama chanaxwèxe i nagu perũxĩnũe na guxũxũ chacuáxũ i Cristuchiga, rü éxna guxũwama na chamexũ. Natürü guxũ i ngunexũgu rü naxcèx chadauama na Ngechuchu ya Cristuarü ngúchaũ na chaxĩxúcèx, yerü yemacèx nixĩ ga nũma ga chauxcèx nadauxũ ga noxrix. ¹³Pa Chaueneẽgũx, pemaã nüxũ chixu rü chomatama meãma nüxũ chacuèx rü ñuxma rü ta tautama nawa changu i ngẽma naxcèx chadauxũ. Natürü i ñuxma rü marü nüxũ icharũngũma i guxũma ga yema noxri nagu chixũxũ. Rü ñuxma rü chaugü chaporaxẽe na aixcũma Cristucèx na chamaxũxũ na nawa changuxúcèx i ngẽma maxũ i chopéxewaama ngẽxmaxũ. ¹⁴Rü ngẽmacèx i ñuxma rü naxcèx chadau na aixcũma Cristucèx chamaxũxũ ñuxmatáta Tupanaxùtawana changu. Erü chanayauxchaũ i ngẽma ãmare i nũma daxũguxũ i naãnewa naxcèx taxcèx nangemaxũ i yixema na Ngechuchu ya Cristuarü duũxũgü ixĩgũxũ. ¹⁵Rü guxãma i yixema na aixcũma Cristuaxũ yaxõgũxũ, rü name nixĩ i ngẽmaãcü nagu tarũxĩnũe. Natürü ngẽxguma chi texé i petanũwa toguama tarũxĩnũgu, rü Tupana tá tũxũ nüxũ nacuèxẽe i ngẽma nũma nanaxwèxexũ na nüxũ tacuáxũ. ¹⁶Rü ngẽma inaxwèxexũ nixĩ na aixcũma naga ixĩnũeẽchaxũ rü meãma nagu ixĩxũ i ngẽma ore i marü nüxũ icuáxũ. ¹⁷Pa Chaueneẽgũx, chanaxwèxe i chauxrüü nagu pexĩ i ngẽma pexũ nüxũ chadauxẽexũ na namexũ. ¡Rü penangugü na ñuxãcü meã namaxèxũ i ngẽma togü i duũxũgü i toma tamaxèxũãcüma maxèxũ! ¹⁸Rü marü muẽxpũxcũna

pemaã nüxũ chixu, rü ñuxma rü changechaũãcüma rü chauxauxãcüma wena pemaã nüxũ chixu rü nangèxma i muxũma i duũxũgü i Cristuarü uwanürũãcüma maxèxũ. Rü nümagü rü tama nüxũ nacuèxgũchaũ na Cristu curuchagu naxcèx yuxũ. ¹⁹Natürü ngẽma duũxũgü rü tá dũxwa Tupana nanapoxcue. Rü ngẽma naxũneãrũ ngúchaũ nixĩ i namaã natupanaáxũ. Rü woo nüxũ nacuèxchiréx na wüxi i ãne na yĩxũ i ngẽma chixexũ natürü namaã nataãẽgũama. Rü ñoma i naãneãrũ ngẽmaxũguxicatama narũxĩnũe. ²⁰Natürü i yixema rü daxũguxũ i naãnewa tũxũ nangèxma i tachica. Rü ítananguxẽe na daxũguxũ i naãnewa taxcèx ne naxũxũ ya tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya tórü Maxèxẽeruũ. ²¹Rü ñãã taxũne i yuxwèxexũ rü nũma ya Cristu tá nanaxũchicũü na naxũne i mexèchixürũü yĩxũcèx. Rü ngẽma norü pora i namaã guxũetũwa nangèxmaxũ, rü ngẽmamaãtama tá nanaxũchicũü i taxũne na noxriürũü yĩxũcèx.

**Ñuxma na tórü Coriarü
ixĩgũxũ rü name nixĩ na
guxũguma namaã itaãẽgũxũ**

4 Pa Chaueneẽgũx, rü pexũ changechaxũ rü poraãcü pexũ íchayadauxchaxũ. Rü ngẽma pemaã nüxũ chixuxürũü chanaxwèxe i meã tórü Coricèx pemaxẽ erü pema nixĩ i chorü taãe rü chorü ãmare i Tupana choxna áxũ pixĩgũxũ. ²Rü nüxũ chacèxũ i taeyèxgü i Ebódia rü Chitique na nügũmaã nangũxmũèxũcèx, erü nümagü rü tórü Corixacügü nixĩgü. ³Rü cumax, Pa Chomücü ya Mecü i Wüxigu Tupanaãrũ Puracũwa Chomaã Puracũcũx, rü cuxna naxcèx chaca na nüxũ curũngũxèxũcèx i ngẽma taxre i taeyèxgü, erü nümagü rü wüxigu chomaã rü Cremetemaã rü ngẽma togü

i chomücügü i Tupanaärü poperawa marü ngoxégagüxümaã napuracüe i Tupanaärü orearü uwa. ⁴Rü ñuxma na tóru Coriarü pixīgüxü, Pa Chaueneëgüx, rü name nixī i guxüguma namaã petaãëgü. Rü wena pemaã nüxü chixu, rü ¡petaãëgü! ⁵Rü chanaxwëxe i meã pemaxë na guxüma i duüxügü pexü nacuëxgüxücëx na aixcüma mexü i duüxügü na pixīgüxü. ¡Rü nüxna pecuëxächie na tóru Cori rü paxa tá nataægüxü na núma naxüxü! ⁶¡Rü taxucëxma penaxixächiaãëgü! ¡Rü Tupanamaã nüxü pixu i perü yumüxëwa i guxüma i tacü i pexü ngupetüxü! ¡Rü naxcëx ípeca rü moxë nüxna pexã! ⁷Rü ngëmaãcü i nüma ya Tupana rü tá pexü nataãëxëë namaã i wüxi i taãë i mexëchixü i guxüma i taãë i nüxü icuáxüärü yexera mexëchixü. Rü ñuxma na Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü pixīgüxü, rü ngëma taãë i Tupana pexna äxü rü tá nüxna pexü ínapoxü i ngëma chixexü i nagu perüxínüëchaxü.

Name nixī i nagu tarüxínüë i guxüma i tacü i aixcüma mexü ixixü

⁸Rü ñuxma Pa Chaueneëgüx, rü name nixī i nagu perüxínüë i guxüma i ngëma ore i aixcüma ixixü, rü guxüma i ngëma nacüma i taxucürüwama texë chixri nachiga idexaxü. Rü name nixī i nagu perüxínüë i guxüma i ngëma ore i aixcüma meã iwëxü rü guxüma i ngëma Tupanapéxewa mexü, rü guxüma i ngëma mexü i duüxügü namaã taãëxü, rü guxüma i ngëma mexü i Tupanaxü naxcëx icuëxüüxügüxü. Rü name nixī i ngëmagu perüxínüë. ⁹Rü chanaxwëxe i aixcüma penaxü i ngëma pexü changüexëëxü, rü ngëma pexü namaã chixucüxëgüxü, rü ngëma chauxütawa nüxü pexínüëxü, rü ngëma chauxütawa nüxü pedauxü na chanaxüxü. Rü ngëxguma ngëmaãcü pemaxëgu rü

pemaã tá inarüxãüx ya Tupana ya tamaã irüngüxmücü rü tüxü taãëxëëcü.

Yema Piripucüãx ga yaxögüxü rü díerumaã Pauruxü narüngüxëëgü

¹⁰Rü ñuxma na chorü Coriarü chíxü, rü poraãcü chataãë erü wenaxärü choxna pecuëxächie rü choxü perüngüxëë. Rü choma nüxü chacuëx rü pema rü guxüguma choxü perüngüxëëchaü, natürü taguma pexü natauxcha ga na penaxüxü ga yema. ¹¹Rü tama ngëma na tacü choxü taxuxücëx nixī i pemaã nüxü chixuxü i ngëmachiga. Erü choma rü marü chomaã nixü na namaã chataãëxü i ngëma choxü ngëxmaxü. ¹²Rü nüxü chacuëx na nüxãcü na yixü ega guxü choxü tauxgux, rü nüxü chacuëx na nüxãcü na yixü ega choxü namuxüchixgu. Rü marü chomaã nixü na namaã chataãëxü i ngëma choxü ngëxmaxü woo changaxpütüwegu, rü éxna woo chataiyaxgu, rü éxna woo choxü namuxüchixgu rü éxna woo choxü natauxguma. ¹³Rü Cristu nixī ya choxü poraxëëcü, rü ngëmacëx chomaã nanguxü na chanaxüxü i guxüma i ngëma Tupana naxwëxexü na chanaxüxü. ¹⁴Natürü ga pema rü wüxi ga mexü choxü pexügü ga yexguma guxchaxüwa chayexmagu rü choxü perüngüxëë. ¹⁵Rü pema, Pa Yaxögüxü i Piripucüãx, rü meãma nüxü pecuëx rü yexguma noxri Machedóniããnewa nüxü chixuxgu ga Tupanaärü ore, rü yexguma yéma íchaxüxügu, rü pexicatama nixī ga ämare choxna pexãxü naxcëx ga yema ngüxëë ga chauxütawa peyaxuxü. ¹⁶Rü yexguma Techarónicaarü iãnewa chayexmayane, rü pema rü yéma chauxcëx penamugü ga perü ämare na choxü perüngüxëëgüxücëx. Rü tama nixī ga yexgumaríca choxü perüngüxëëxü. ¹⁷Rü woo perü ämaremaã chataãë, natürü

yexeraācū chataāē erū ngēma choxū na perūngūxēēgūxūcèx rü Tupana tá āmare pexna naxā. ¹⁸Rü ñuxma rü marū choxū nangēxma i guxūma i tacū i chanaxwèxēxū, rü aixcūma ngēmaārū yexera choxū nangēxma. Rü ñuxma na Eporudítu nūma nangēxū i perū āmare, rü taxūma choxū nataxu. Rü ngēma perū āmare i chauxcèx nūma pemuxū, rü Tupanapéxewa rü ñoma wūxi i pumara i yixixūrūxū nixī, rü nūma rü poraācū namaā nataāē. ¹⁹Rü ngēmacèx ya chorū Tupana rü norū ngēmaxūgū i mexēchixūwa tá pexna nanaxā i guxūma i tacū i pexū taxuxū. Rü ngēmaācū tá nanaxū erū Ngechuchu ya Cristuarū duūxūgū pixīgū. ²⁰Rü name nixī i guxūguma nūxū ticuèxūūgū ya Tanatū ya Tupana. Rü ngēmaācū yī.

**Pauru nanaguxēē ga norū
popera rü wenaxārū yema
duūxūgūxū narūmoxē**

²¹Rü chanaxwèxe i chauégagu nūxū perūmoxēgū i guxūma i taeneēgū i

Ngechuchu ya Cristuaxū yaxōgūxū. Rü ngēxgumarūū ta pexū narūmoxēgū i ngēma taeneēgū i chauxūtawa ngēxmagūxū. ²²Rü ngēxgumarūū ta pexū narūmoxēgū i guxūma i taeneēgū i nūma Dumawa ngēxmagūxū. Rü ngēma yexera pexū rūmoxēgūxū rü ngēma nixī i taeneēgū i Dumaārū āēxgacū ya tacūxūtawa puracūxū. ²³Rü chanaxwèxe i tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexū narūngūxēē i guxāma i pemax. Rü ngēmaācū yī.

Rü nuāma pexna,
Pauru

POPERA GA COROCHAWA YEXMAGŪXŪ GA YAXŌGŪXŪTANŪWA NAMUXŪ GA PAURU

**Pauru rŭ nŭxŭ narŭmoxē ga yema
yaxŏgŭxŭ ga Corochawa yexmagŭxŭ**

1¹⁻² Pa Chaueneēgŭ ya Corochaarŭ
Īānewa Ngēxmagŭxex, choma i
Pauru rŭ wŭxigu namaā i taeneē i
Timutéu nixi i pexcèx tanaxŭmatŭxŭ i
ñāā popera. Rŭ choxŭ nixi ga Tupana
ga inamuāchixŭ na guxŭwama nŭxŭ
chixuchigŭxŭcèx i Ngechuchu ya
Cristuarŭ ore. Rŭ pexcèx chanaxŭmatŭ
i guxāma i pema ya chaueneēgŭ ya
aixcŭma Tupanaārŭ duŭxŭgŭ ixŭgŭxe
ya Cristuaxŭ yaxŏgŭxe. Rŭ chanaxwèxe
i Tanatŭ ya Tupana pexŭ narŭngŭxēē
na meā pegŭmaā pemaxēxŭcèx rŭ
petaāēgŭxŭcèx.

**Pauru rŭ yema
yaxŏgŭxŭcèx nayumŭxē**

³ Rŭ guxŭguma i ngēxguma pexcèx
tayumŭxēgiigu, rŭ moxē nŭxna taxā
ya Tupana ya Nanatŭ ya tŏrŭ Cori ya
Ngechuchu ya Cristu. ⁴ Rŭ ngēmaācŭ
tanaxŭ erŭ marŭ nŭxŭ tacuāchiga na
ñuxācŭ aixcŭma meā Ngechuchu ya
Cristuaxŭ peyaxŏgŭxŭ, rŭ aixcŭma
nŭxŭ pengechaŭgŭxŭ i guxŭma i
ngēma duŭxŭgŭ i Tupanaārŭ ixŭgŭxŭ.
⁵ Rŭ nŭxŭ tacuèxgŭ na ngēmaācŭ
meā Tupanapēxewa pemaxēxŭ erŭ
penayauxgŭchaŭ i ngēma mexŭgŭ
i Tupana pexŭ namaā nguxŭxŭ i
daxŭguxŭ i naānewa. Rŭ ñuxma rŭ meā
ĭpenanguxēē na penayauxgŭxŭcèx i
ngēma mexŭgŭ yerŭ marŭ nŭxŭ pexŭnŭē
ga Tupanaārŭ ore i mexŭ i aixcŭma
ixŭxŭ. ⁶ Rŭ ngēmatama ore i mexŭ ga
pexŭtawa nguxŭ, rŭ guxŭwama nangu i
ñuxmax. Rŭ guxŭwama ningŭchigŭ rŭ

duŭxŭgŭarŭ maxŭxŭ naxŭchicŭiŭ, yema
perŭ maxŭxŭ na naxŭchicŭiŭxŭrŭiŭ
ga yexguma nŭxŭ pexŭnŭēgu rŭ
nŭxŭ pecuèxgŭgu na ñuxācŭ Tupana
aixcŭma pexŭ na ngechaŭxŭ rŭ pexŭ
rŭngŭxēēchaŭxŭ. ⁷ Rŭ ngēma ore i mexŭ
nixi ga pexŭ nangŭxēēxŭ ga Epáparu
ya tomŭcŭ ya nŭxŭ tangechaŭgŭcŭ
ya wŭxigu tomaā Tupanaārŭ orewa
puracŭcŭ. Nŭma rŭ Cristuarŭ
puracŭtanŭxŭ ya mecŭ nixi, rŭ nŭma
nixi i tochicŭiŭ pexŭ nangŭxēēxŭ.
⁸ Rŭ nŭma ya Epáparu nixi i tomaā
nŭxŭ yaxuxŭ i pechiga na ñuxācŭ
Tupanaāē i Ūinexŭārŭ ngŭxēēmaā
choxŭ pengechaŭgŭxŭ. ⁹ Rŭ ngēmacèx i
toma ga noxritama pexŭ tacuāchigagu,
rŭ taguma nŭxŭ itayarŭngŭmaē na
pexcèx tayumŭxēgŭxŭ. Rŭ guxŭguma
Tupanana naxcèx tacagŭ na meā
pexŭ nŭxŭ nacuèxēēxŭcèx i ngēma
nŭma nanaxwèxexŭ na penaxŭxŭ.
Rŭ nŭxna naxcèx tacagŭ na pexna
naxāāxŭcèx i nagŭxŭraŭxŭ i cuèx
i Naāē i Ūinexŭwa ne ŭxŭ. ¹⁰ Rŭ
nŭxna naxcèx tacagŭ na meā tŏrŭ Cori
naxwèxexŭācŭma na pemaxēxŭcèx
rŭ guxŭguma penaxŭxŭcèx i ngēma
nŭma nanaxwèxexŭ. Rŭ nŭxna naxcèx
tacagŭ na pexŭ natauxchaxēēāxŭcèx na
togŭxŭ perŭngŭxēēgŭxŭcèx rŭ guxŭ
i ngunexŭgu yexeraācŭ Tupanaxŭ
pecuāxŭcèx. ¹¹ Rŭ nŭxna naxcèx
tacagŭ na norŭ pora i mexēchixŭmaā
pexŭ naporaexēēxŭcèx, na namaā
peporaexŭcèx i guxŭma i guxchaxŭgŭ
rŭ yaxna namaā pexŭnŭēxŭcèx. ¹² Rŭ
ñuxŭchi tanaxwèxe i taāēācŭma
Tanatŭ ya Tupanana moxē pexā, erŭ
nŭma pexŭ nimexēēgŭ na pema rŭ ta
penayauxgŭxŭcèx i ngēma mexŭgŭ
i naxŭtawa ngēxmagŭxŭ i nŭma tá
nŭxna naxāxŭ i ngēma duŭxŭgŭ
i noxrŭ ixŭgŭxŭ. ¹³ Yerŭ nŭma ga
Tupana rŭ marŭ Chatanáméxewa
tŭxŭ ĩnanguxŭxēē rŭ Nane ya

nūxū nangechaūcūmēxēwa tūxū nangēxmagūxēē. ¹⁴Rū guma Nanegagu nixī ga tūxū namaxēxēēxū rū tūxū nūxū nangechaūxū ga tōrū pecadugū.

Rū yexguma pecaducèx nayuxgu ga Cristu rū Tupana nūgūmaā nanangūxmūēxēē ga duūxūgū

¹⁵Taguma texé Tupanaxū tatau, natūrū nūma rū nūma nanamu ga Nane na duūxūgū nūxū daugūxūcèx rū nūxū nacuèxgūxūcèx na ñuxācū na yīxū i nūma ya Tupana. Rū naxūpa ga guxūma ga tacū i ñuxma ngēxmaxū, rū nūxīra marū nayexma ga Tupana Nane. ¹⁶Rū Nanexū nixī ga namuxū ga Tupana na naxūāxūcèx ga guxūma i tacū i ñuxma ngēxmaxū i daxūguxū i naānewa rū ñoma i naānewa, rū guxūma i ngēma nūxū idauxū rū ngēma tama nūxū idauxū. Rū yemaācū nanaxū ga guxūma ga norū orearū ngeruūgū i daxūcūāxārū āēxgacūgū rū guxūma ga ngoxogūarū āēxgacūgū. Rū yemaācū nanaxū ga guxūma na nūxū yacuèxūūgūxūcèx. ¹⁷Rū naxūpa i guxūma i tacū i ñuxma ngēxmaxū, rū Cristu rū marū nūxīra nayexma. Rū nagagu nixī i meā inanuxū i guxūma erū nūma nixī i namaā inacūāxū. ¹⁸Rū nūma ya Cristu rū naēru nixī i guxūma i ngēma yaxōgūxū. Rū nūma nixī ga naxūāxū rū nūxna naxāāxū ga maxū. Rū nūma nixī ga nūxīra yuwa ínadxū na guxūārū āēxgacū yīxūcèx. ¹⁹Rū Cristu rū Tupanaxūchi nixī, yerū yemaācū nanaxwèxe ga Tupana. ²⁰Rū Tupana rū ñoma ga naānewa nanamu ga Cristu na curuchagu pecaducèx nayuxūcèx. Rū yemaācū nixī ga Tupana nūgūmaā nangūxmūēxēēxū ga guxūma i ñoma i naānewa ngēxmaxū rū guxūma i daxūguxū i naānewa ngēxmaxū. Rū yemaācū nanaxū ga Tupana yerū yemaācū nanaxwèxe. ²¹Rū pema ga ūpa rū tama Tupanamūcūgū pixīgū

yerū naxchi pexaie nagagu ga perū chixexū ga nagu perūxīnūēxū rū pexūxū. ²²Natūrū i ñuxma ya Tupana rū nūgūmaā pexū narūngūxmūēxēē na namūcūgū i mexū pixīgūxūcèx. Rū yemaācū nanaxū ga Tupana ga yexguma Cristu duūxūxū ixīxgu rū curuchawa ngūxū yangexgu rū yexma nayuxgu. Rū yemaācū nagu ga Cristu na nūgūxūtawa pexū nagagūxūcèx rū napēxewa pimexūcèx rū nataxuxūcèx i perū chixexū. ²³Natūrū ngema na pengūxūcèx, rū penaxwèxe na guxūguma mea peyaxōgūxū rū meā naga pexīnūēxū rū taguma nūxū perūxoexū i ngēma norū ore i mexū ga marū nūxū pexīnūēxū. Rū ngematama ore nixī i ñuxma nūxū yaxugūēxū i gūxū i naanewa.

Tupana rū Pauruxū namu na guxūma ga yaxōgūxūxū nangūxēēxūcèx

²⁴Rū ñuxma na woo pexcèx ngūxū chingexū rū chataāē erū nūxū chacuèx rū ñaā chaxunemaā choma rū ta chayan-guxēē ga yema ngūxū ga Cristu ingexū naxcèx i norū duūxūgū i yaxōgūxū. ²⁵Rū ñuxma ya Tupana rū choxū namu na nūxū charūngūxēēxūcèx i guxūma i ngēma norū duūxūgū i yaxōgūxū. Rū perū mexūcèx nixī i choxū namuxū na guxūwama meā nūxū chixuxūcèx i norū ore. ²⁶⁻²⁷Rū ngēma Tupanaārū ore rū ñanagūrū:
 “Rū Cristu rū pewa nangēxma i ñuxmax, rū nagaguxicatama nixī i pexū nangēxmaxū i pechica i daxūguxū i naānewa i ngextā ínaxēxchixūwa”,
 ñanagūrū. Rū yema nuxcūmaūgūxū ga duūxūgū rū tama nūxū nacuèxgū ga yemachiga, natūrū ñuxma ya Tupana rū norū duūxūgūxū nūxū nacuèxēē. Erū nūma ya Tupana rū norū duūxūgūxū nūxū nadauxēēchaū na ñuxācū poraācū pexū nangechaūxū rū pexū nangūxēēxū

i guxāma i pema i tama Yudíugü ixíğüxe. Rū ñuxma i pema na woo tama Yudíugü pixíğüxū, natürü pema rü ta pexū nangēxma i pechica i daxüğüxū i naānewa erü Cristuaxū peyaxögü. ²⁸ Rū ñuxma i toma rü Cristuchigaxū nixī i tixuxū. Rū ngema ore i Tupanaarü cuèx nawa ngexmaxū-maā nixī i guxūma i duūxüğüxū tixucuxēğüxū rü tanangüxēxū na nge-maācü ngearü chixexüáxū Cristuxūtawa tagagüxū. ²⁹ Rū ngēmatama puracü nixī i nawa poraācüxüchima chapuracüa-maxū woo țacü rü guxchaxū chauxcèx ínguxgu. Rū guxūma i ngēma pora i Cristu choxna āxū i chowa ngēxmaxū nixī i choxū poraxēxū na chanaxüa-maxüçèx i ngēma puracü.

2 Pa Chaueneēğüx, chanaxwèxe i nüxū pecuèx na ñuxācü poraācü pexcèx chapuracüxū. Rū ngēxgumarüü ta chanaxwèxe i nüxū pecuèx na ñuxācü poraācü chapuracüxū naxcèx i ngēma taeneēğü i Laodichéaarü iānewa ngēxmagüxū rü guxūma i petanüxüğü i taguma choxū daugüxū. ² Rū ngēmaācü poraācüxüchima chapuracü na nüxū rü ta chanangüchaüxēxüçèx. Erü chanaxwèxe i guxūma aixcüma nüğü nangechaüğü rü nüxū nangēxma i ngēma mexū i cuèx i aixcüma ixixū. Rū ngēmaācü tá meāma nüxū nacüxēğü ga yema noxri Tupanaxicatama nüxū cuáxū. Rū yima rü Cristutama nixī. ³ Rū nüma nixī i nüxū nangēxmaxū i guxūma i cuèx i aixcüma mexū. Rū nüma nixī i taxcèx nangoxēēāxū i Tupanachiga. ⁴ Rū pemaā nüxū chixu i ngēma ore erü tama chanaxwèxe na texé pexū womüxēēğüxū namaā i țacü rü ore i chixexüwa pexū gagüxū. ⁵ Rū woo na tama ngema petanüwa changēxmaxū, natürü chauāēwa rü poraācü pegu charüxinü. Rū wüxi i chorü taāē nixī na nüxū chachuáxū na ñuxācü meā pegü ipinüxū na meā pegümaā ipecuáxüçèx

rü ñuxācü tama nüxū perüxoexū na Cristuaxū peyaxögüxū.

**Ñuxma na Cristuarü ixíğüxū
rü ngexwacaxüxū i
maxū tüxū nangēxma**

⁶ Rū pema ga noxri rü meāma tóru Cori ya Ngechuchu ya Cristuxū peyaxgü. Rū ñuxma rü yema noxri meāma na penayauxgüxürüü rü name nixī i guxüğüma nüxna penaxā i perü maxū na nüma pexū namaā inacuáxüçèx. ⁷ Rū wüxi i nanetü nanaxwèxe i naxchümèxā na nataixüçèx rü na namaxixüçèx. Rū ngēxgumarüü ta i pema rü penaxwèxe na meā Cristuna peyaxüxgüxū na meā nawa piyaetanüxüçèx rü meā naxcèx pemaxēxüçèx rü meā nüxū peyaxögüamaxüçèx yema noxri Epáparu pexū ngüxēēgurüü. Rū name nixī i guxüğüma Tupanana moxē pexā. ⁸⁻⁹ Rū naxcèx pexuāēğü i ngēma duūxüğü i pexū womüxēēğüchaüxū! Rū tama name i nüxū iperüxinüē i ngēma norü ore i tama aixcüma ixixū rü taxuwama mexū. Erü ngēma duūxüğü rü pexū nangüxēēchaü na nagu pexixüçèx i ngēma nacümagü ga nuxcümaüğüxū ga duūxüğü nagu íxü. Rū ñoma i naānearü nguxēētaegü nixī i inaxinüxū. Rū tama aixcüma Cristuchiga nixī i ngēma pexū nangüxēēxū. Rū name nixī i nüxna pixigachi i guxūma i ngēma nguxēētaeruüğü i chixexüğü rü Cristuwe perüxi. Erü Cristu rü Tupanaxüchi nixī rü guxūma i Tupanaarü pora rü Cristuwa nangēxma. ¹⁰ Rū ñuxmax, rü Tupanaarü maxū rü norü pora rü aixcüma pewa nangēxma erü naméxwa pengēxmagü ya Cristu ya namaā icuácü i guxūma i daxüçüāxārü āēxgacüğü rü guxūma i ngoxogüarü āēxgacüğü. ¹¹ Rū ngēma Yudíugü rü nüğü ínawiechëxmüpéxechiraüğü na Tupanapéxewa yamexüçèx. Natürü

ngēxguma Cristuaxū yaxōgūgu rü tama ngēmaācū tamaā nanaxū ya Cristu na imexūcèx. Erü nūma ya Cristu rü tōrū maxūwa napuracū rü tūxū ínganguxūxēē nawa i taxūneārū ngúchaūgū. Rū ngēmaācū nixī i tūxū yamexēēxū na Tupanapēxewa imexūcèx. ¹²Rū yexguma ípebaiūgu, rü Cristu na itáxūriūū yexma natèx ga yema nuxcūmaūxū ga perū maxū. Rū yema Cristu na írudaxūriūū rü pema rü ta penayaxu i maxū i ngexwacaxūxū, yerū peyaxōgū na Tupana norū poramaā Cristuxū írudaxēēxū. ¹³Rū ūpa ga pema rü tama aixcūma pexū nayexma ga maxū i taguma gūxū yerū pepecaduāxgū rü pexeneārū ngúchaū pexūgū. Natürü i ñuxma rü Cristuxū namaxēēxūriūū pexū namaxēēē ya Tupana erü Cristuarū duūxūgū pixīgū. Rū Tupana rü marū Cristugagu tūxū nūxū nangechaū ga guxūma ga tōrū pecadugū. ¹⁴Rū noxri rü tachixe yerū tama aixcūma naga taxīnūē ga yema mugū ga Moiché tūxna āxū, rü tōrū pecadugū rü yuwa tūxū nagagū. Natürü ga Cristu rü curuchagu tōrū pecaducèx nayu, rü yemaācū Tupana tūxū nayangutanūxēē ga yema tōrū pecadugū. ¹⁵Rū yexguma curuchagu nayuxgu ga Cristu, rü yexguma nixī ga Chatanáxū naporamaēxū ga Tupana. Rū yexguma nixī ga guxū ga duūxūgūpēxewa Chatanáxū naxānexēēxū ñoma wūxi i churagüarū āēxgacū i norū uwanū i nūxū naporamaēxūxū naxānexēēxūriūū.

**Name nixī i naxcèx tadaugū i
ngēma mexūgū i daxūguxū i
naānewa ngēxmagūxū**

¹⁶Rū ñuxma rü taxucèxma tūxcūū pexū nixu i ngēma Yudfugū ega woo tama naxrūū penaxūxgux. Nūmagū rü ñuxre i ōnagūxicatama nangōxgū, rü ñuxre i axeūxīcatama nixaxgū, rü ñuxre i petaarū ngunexūgū naxauregū na

ngēmaācū Tupanaxū yacuèxūūgūxūcèx. Rū nangēxma i norū peta i gucū ya taunecūgu Tupanacèx naxauregūxū rü togū i petagū i gucū ya tauemacūgu naxauregūxū. Rū nūxū nangēxma i nacūmagū na ñuxācū ngūxchigaarū ngunexūgū naxauregūxū. ¹⁷Rū aixcūma yema nuxcūmaūgūxū ga Yudfugū rü nanaxauregū ga yema nacūmagū yerū ga Cristu rü tauta ínangu ga yexguma. Natürü i ñuxma rü marū ínangu ya Cristu rü tōrū pecaducèx nayu. Rū ñuxma rü name nixī na naga íxīnūēxū rü tama nagu íxīxū i ngēma nuxcūmaūgūxū i nacūmagū. ¹⁸Rū tāūtāma naga pexīnūē i ngēma duūxūgū i nūxū íxūgūxū na ipeyarūtauxexū ega tama daxūcūāx i orearū ngeruūgūxū picuèxūūgūgu! Nūmagū rü tama nūgū nicuèxūūgūneta rü nūgū nixugū na yangoxetūgūxū. Rū noxrūtama cuèxmaāmare nūgū nicuèxūūgū. ¹⁹Natürü i nūmagū rü tama aixcūma naga naxīnūē ya yima taeru íxīcū ya Cristu ya tūxū poraexēēcū rü tūxū iyaetanūxēēcū i tōrū ōwa i guxāma i yixema i norū duūxūgū íxīgūxe. Rū nūma ya Cristu nixī i wūxigu tūxū naxīnūēxēēxū i wūxichigū i yixema ngēma Tupana naxwèxexūriūū. ²⁰Rū yexguma nayuxgu ga Cristu rü yexma nayu ga nuxcūmaūxū ga perū maxū, rü yexma nayarūxo ga guxūma ga nuxcūmaūgūxū ga pecūmagū i ñoma i naānecūāx i duūxūgū nagu rūxīnūēxū. Rū ngēmacèx i ñuxmax ŗrū tūxcūū nixī i ñoma i naānecūāx maxēxūriūū nagu pemaxēxū i pemax, rü tūxcūū nixī i ngēma Yudfugūcūmagu pexīxū? ²¹Rū nūmagū i Yudfugū rü nūxū nixugūe rü ñanagürūgū:

“Tama name i nūxū quingōgū i ngēā, rü tama name i cunangōx i yea, rü tama name i cunayaxu i ngēma”, ñanagürūgū. ²²Natürü guxūma i ngēma nacūmagū rü paxa tá inayarūxo

erü duūxūgiarü nixīgü. Rü ngēma pexū namuxū rü duūxūgiarü mugūmare nixī. Rü ngēma pexū nangúxēēxū rü duūxūgiarü nguxēētaemare nixī. ²³Rü guxūma i ngēma pexū namuxū rü pexcèx namexcüraxū erü pexū naxucuxēgü na ÷acü pexauregūxūcèx, rü tama pegü picuèxūüügūxūcèx, rü meā pexenemaā ipecuèxgūxūcèx. Natürü guxūma i ngēma mugü rü tama aixcuma pexū narüngūxēē na nüxū perüxoexūcèx i pexeneärü ngúchaügü.

3 Rü ñuxma i pemaç, rü Cristu wena maxūxürüü rü pexū nangēxma i maxū i ngexwacaxūxū. Rü ngēmacèx name nixī i naxcèx pedau i ngēma mexūgü i daxūguxū i naānewa ngēxmaxū i ngextá Cristu rü Tupanaärü tügüneçiwawa írütöxūwa rü namaā āēxgacü íyīxūwa. ²Rü name nixī i guxūguma nagu perüxīnüē i ngēma daxūguxū i naānewa ngēxmaxū i nge-maxūgü rü tama i ngēma ñoma i naānewa ngēxmaxū. ³Yerü yexguma nayuxgu ga Cristu rü yexma nayu ta ga nuxcūmaüxū ga perü maxū. Rü ñuxma rü pexū nangēxma i perü maxū i ngexwacaxūxū erü Cristutanüxū pixīgü rü Tupanaméxēwa pengēxmagü. ⁴Rü nümatama ya Cristu nixī i pexū namaxēxēxū. Rü ngēxguma wena núma nangoxgu, rü namaā tá pengóe, rü naxrüü tá pimexēchi.

Marü nüxū tarüxo i nuxcūmaüxū i tacüma i chixexūgü rü tanayaxu i ngexwacaxūxū i tóru maxū

⁵Rü ñuxma rü name nixī i nüxū perüxoe i guxūma i ñoma i naāneärü chixexū i pewa ngēxmaxū. Rü tama name i pemèxna naī i ngemaā pemaçè, rü tama name i petena naī ya yatūmaā pemaçè. Rü tama name i penaxü i pexeneärü ngúchaü rü bai i nagu perüxīnüēmare. Rü tama name i pexū nangúchaü i ÷acü rü to i chixexūgü. Rü tama name

i pegünaxīcatama penanuxuchigüchaü i guxūma i ngēmaxūgü, erü yíxema ngēma nacüma tüxū ngēxmaxè rü düxwa namaā tatupanaāx. ⁶Rü guxūma i ngēma chixexūgüçèx tá nixī i Tupana napoxcuexū i ngēma duūxūgü i ngēmaäcü maxēxū rü tama naga ñnüēchaüxū. ⁷Rü pema ga ũpa rü penaxü ga yema chixexūgü, rü yemaäcü pemaçè. ⁸Natürü i ñuxma rü name nixī i nüxū perüxoe i guxūma i ngēma na pegüchi pexaieçxū, rü pegūmaā penuēxū, rü chixri pemaçēxū, rü pegūmaā peguchigagüxū, rü guxūma i ngēma chixexū i dexa i nüxū pixuxū. ⁹Rü tama name i pegūmaā pidorae, erü marü ípenatèx ga nuxcūmaüxū ga pecüma rü guxūma ga yema chixexūgü ga ũpa pexūgüxū. ¹⁰Rü ñuxma rü marü penayaxu i ngexwacaxūxū i perü maxū rü ngexwacaxūxū i duūxūgü pixīgü. Rü guxū i ngunexūgu rü Tupana pexū ningexwacaxūxūēchigü na yexeraäcü pimexūcèx naxrüü rü yexeraäcü nüxū na pecuèxgūxūcèx ya Tanatü ya Tupana ya maxū tüxna äcü. ¹¹Rü ñuxma rü Tupanacèx rü nüetama nixī ega Yudú quixīgu rü éxna tama. Rü nüetama nixī ega ícuwiechèx-müpéxechiraügu rü éxna tama. Rü nüetama nixī ega ÷acü rü nachüüānecūāx i duūxū quixīgu, rü éxna ÷acü rü duūxū quixīgu. Rü nüetama nixī ega wüxi i coriarü duūxū quixīgu, rü éxna taxúxearüma duūxū quixīgu. Erü ñuxma rü ngēma guxūärü yexera aixcūma tüxū mexū nixī na Cristu rü guxūärü āēxgacü yīxū rü guxāwama nangēxmaxū. ¹²Rü ñuxma ya Tupana rü pexū nangechaü i pema rü pexū nadei na noxrü pixīgūxūcèx. Rü ngēmacèx name nixī i guxūguma pexū nangechaütümüügü i togü, rü namaā pemecūmagü, rü tauxchaäcüma nüxna penaxā, rü taguma napéxewa pegü picuèxūxūgü. Rü ngēxguma woo ÷acü pemaā naxūxgux rü name nixī i yaxna namaā pexīnüē. ¹³Rü name

nixī i wūxichigū i pema na pegū-maā yaxna pexīnūēxū. Rū ngēxguma chi texē tacū pemaā ūxgux, rū name nixī i pegūxū nūxū pengechaūgū i ngēma. Rū yexgumarūū ga tōrū Cori na pexū nūxū ngechaūxūrūū, rū name nixī i togūaxū nūxū pengechaūgū. ¹⁴Rū guxūārū yexera mexū nixī na pegū pengechaūgūxū. Erū ngēxguma aixcūma pegū pengechaūgūgu rū aixcūma wūxigu tā perūxīnūē, rū meā pegūmaā tā pemaxē. ¹⁵Rū name nixī na pemaā inacuáxū i ngēma taāē i Cristu pexna āxū na ngēmaācū aixcūma pegū pengechaūgūxūcēx. Yerū yemacēx nixī ga Tupana pexū dexū na wūxitama i duūxūgū pixīgūxūcēx rū meā wūxigu perūxīnūēxūcēx. Rū name nixī i moxē nūxna pexāgū ya Tupana. ¹⁶Rū name nixī i guxūguma peāēwa nangēxma i Cristuarū ore rū taāēācūma naga pexīnūē. Rū name nixī i meā peāēxū pecuāācūma namaā pegū pengūxēē rū pegū pixucūxēgū na ngēmaācū pegūaxū penangūchaūxēēxūcēx. Rū name nixī i aixcūma Tupanana moxē pexāgūācūma naga pewiyaegū i nagūxūraūxū i norū wiyāegū. ¹⁷Rū guxūma i ngēma pexūxū rū nūxū pixuxū rū name nixī i tōrū Cori ya Ngechuchuégagu penaxū. Rū name nixī i ngēmaācū Ngechuchuégagu Tanatū ya Tupanana moxē pexāgū.

**Tupana nanaxwēxe na meā
namaxēxū i duūxūgū i
Cristuaxū yaxōgūxū**

¹⁸Pa Ngexūgū i Ātegūxūx, rū name nixī i petega pexīnūē. Erū woetama ngēma nixī i mexū na penaxūxū erū tōrū Cori ya Cristuarū duūxūgū pixīgū. ¹⁹Pa Yatūgū i Āmaxgūxūx, rū name nixī i ngīxū pengechaūgū i pemēxgū. Rū tama name na ngīmaā pechixecūmagūxū. ²⁰Pa Buxūgūx, rū name nixī i guxūwama penatū rū peega pexīnūē, erū ngēma nixī i namaā nataāēxū

ya tōrū Cori. ²¹Pa Papāgūx, rū tama name i penanuēxēē i pexacūgū. Erū ngēxguma ngēmaācū penaxūxgux rū ngūrūāchi tā nūxū nawēxtūmūū i ngēma namaā nūxū pixuxū. ²²Pa Duūxūgūx i Ixāārū Coriāxgūxūx, rū name nixī i guxūwama naga pexīnūē i perū corīgū i űoma i naānewa pemaā icuēxgūxū. Rū tama name i pexū nadaugūguxi-catama meā pepuracūe na ngēmaācū penataāēxēxūcēx. Natūrū name nixī i mexū i perū ngūchaūmaā guxūguma meā pepuracūe erū tōrū Corixū pemuūē. ²³Rū guxūma i ngēma perū puracū i pexūxūwa rū name nixī i perū ngūchaūmaā penaxū űoma tōrū Cori ya Cristuaxū pepuracūexūrūū rū tama i duūxūgūaxū. ²⁴Rū marū nūxū pecuēx rū daxūgūxū i naānewa rū tōrū Cori ya Cristu tā pexna nanaxā i perū āmare i maxū i taguma gūxū. Erū yima Cristu ya aixcūma perū Cori ixīcūaxū nixī i pepuracūexū. ²⁵Natūrū yīxema chixexū ūxe rū tā ta tanayaxu i tūmaārū natanū naxcēx i ngēma chixexū i taxūxū, rū aixcūma Tupana tā tūxū napoxcu. Erū Tupanapēxewa rū guxūma i duūxūgū rū nawūxigu, rū taxucūrūwama texē Tupanachēxwa tiña ega chixexū taxūxgux.

4 Rū pemax, Pa Corīgūx, rū name nixī i perū duūxūgūmaā pemecūmagūxū, rū tama penawomūxēēxū. ¡Rū nūxna pecuēxāchie na pema rū ta pexū nangēxmaxū ya perū Cori ya daxūgucū! ²¡Rū guxūguma peyumūxēgū, rū pexuāēgū na tama chixexūgu peyixūcēx! ¡Rū Tupanana moxē pexāgū! ³¡Rū toxcēx rū ta peyumūxēgū na Tupana toxū natauxchaxēēxūcēx na nūxū tixuxūcēx i norū ore i mexū, rū meāma duūxūgūmaā nūxū tixuxūcēx i ngēma ore ga noxri tama nūxū nacuēxgūxū i Cristuchiga! Rū ngēma orecēx nixī i űuxma ichapoxcuxū. ⁴Rū chanaxwēxe i chauxcēx peyumūxēgū na meā duūxūgūcēx chanangoxēēxū

i ngēma ore, erū ngēma nixī i mexŭ na chanaxŭxŭ. ⁵¡Rŭ meā pemaxē napéxewa i ngēma duŭxŭgŭ i tamaŭ yaxōgŭxŭ! ¡Rŭ ñuxma na pexŭ natauxchaxŭ, rŭ yoxni paxa penaxŭx i Tupanaārŭ puracŭ! ¡Rŭ taxŭ i perŭchomarexŭ! ⁶Rŭ ngexguma togŭ i duŭxŭgŭmaā pidexagŭgu, rŭ name nixī i penataēxēē namaā i ngema dexa i namaā nŭxŭ pixuxŭ. ¡Rŭ ngemaācŭ mea penangaxŭ i ngema pexna cēxŭ nachiga i perŭ ō!.

**Pauru nanaguxēē ga norŭ
popera rŭ wenaxārŭ yema
duŭxŭgŭxŭ narŭmoxē**

⁷Rŭ nŭma ya taeneē ya Tíquicu ya nŭxŭ ingechaŭgŭcŭ rŭ aixcŭma choxŭ narŭngŭxēē rŭ wŭxigu chomaā Cori ya Tupanacēx napuracŭ. Rŭ nŭma tá pemaā nŭxŭ nixu i chauchiga. ⁸Rŭ ñuxma rŭ petanŭwa chanamu na pexŭ nataēxēēxŭcēx rŭ pemaā nŭxŭ yaxŭxŭcēx na ñuxacŭ toxŭ nangupetŭxŭ i tomox. ⁹Rŭ Tíquicumaā petanŭwa chanamu i Onéchimu ya taeneē ya nŭxŭ ingechaŭgŭcŭ ya aixcŭma meā Tupanaārŭ puracŭ ŭcŭ. Rŭ nŭma rŭ petanŭxŭ nixī. Rŭ nŭmagŭ tá nixī i pemaā nŭxŭ yaxugŭxŭ na tacŭ ngu-petŭxŭ i nŭma. ¹⁰Rŭ pexŭ narŭmoxē i Aritacŭ i wŭxigu chomaā poxcuxŭ. Rŭ ngēxgumarŭŭ ta pexŭ narŭmoxē i Marcu i Bernabéeneē ixŭxŭ. Rŭ marŭ pemaā nŭxŭ chixu i Marcuchiga na meā penayauxgŭxŭcēx i ngēxguma petanŭwa nanguxgu. ¹¹Rŭ ngēxgumarŭŭ ta pexŭ narŭmoxē ya taeneē ya Ngechuchu ya Ix-aixcŭmacŭgu āgacŭ. Rŭ ngēma tomaēxpŭx i yatŭgŭ rŭ ngēxŭcatama nixī i Yudfugŭ i yaxōgŭxŭ i wŭxigu chomaā puracŭxŭ i Tupanaārŭ puracŭwa. Rŭ

nŭmagŭ rŭ poraācŭ choxŭ nataēxēēgŭ. ¹²Rŭ ngēxgumarŭŭ ta pexŭ narŭmoxē i Epáparu. Rŭ nŭma rŭ petanŭxŭ nixŭ, rŭ aixcŭma nanaxŭ i Cristuarŭ puracŭ. Rŭ nŭma rŭ norŭ yumŭxēwa rŭ guxŭguma Tupanaxŭ nacēxŭ pexcēx na aixcŭma meā pemaxēxŭcēx rŭ peyaxōgŭamaxŭcēx rŭ aixcŭma penaxŭxŭcēx i ngēma Tupana naxwēxŭ. ¹³Rŭ choma rŭ marŭ nŭxŭ chadau rŭ pemaā nŭxŭ chixu i ñuxacŭ Epáparu poraācŭ pexcēx napuracŭ rŭ naxcēx napuracŭ i ngēma taeneēgŭ i Laodichéaarŭ ŭānewa rŭ Iráporiarŭ ŭānewa ngēxmagŭxŭ. ¹⁴Rŭ Luca ya duturu ixŭcŭ ya nŭxŭ ingechaŭgŭcŭ, rŭ pexŭ narŭmoxē. Rŭ ngēxgumarŭŭ ta pexŭ narŭmoxē i Dema. ¹⁵¡Rŭ chauégagu nŭxŭ perŭmoxēgŭ i taeneēgŭ i Laodichéawa ngēxmagŭxŭ! ¡Rŭ ngēxgumarŭŭ ta nŭxŭ perŭmoxēgŭ i Nifa rŭ guxŭma i taeneēgŭ i yaxōgŭxŭ i napatawa ngutaquēxegŭxŭ! ¹⁶Rŭ ngēxguma marŭ nŭxŭ pedaumatŭguwena i ñaā popera, rŭ chanaxwēxe i Laodichéawa penamu na ngemacŭāx i taeneēgŭ rŭ ta nŭxŭ nadaumatŭgŭxŭcēx. Rŭ ngēxgumarŭŭ ta i ngēma popera i Laodichéawa chamuxŭ, rŭ ngēxguma pexŭtawā nanguxgu rŭ chanaxwēxe i nŭxŭ pedaumatŭgŭ. ¹⁷Rŭ chanaxwēxe i Ariqufpumaā nŭxŭ pixu, rŭ ñapegŭgŭ nŭxŭ:

“¡Rŭ meā napuracŭ rŭ yanguxēē i ngēma puracŭ i tórŭ Cori cuxna āxŭ!” ñapegŭgŭ nŭxŭ. ¹⁸Choma i Pauru rŭ choxméxmaātama pexcēx chanaxŭmatŭ i ñaā chorŭ moxē. ¡Rŭ nŭxna pecuēxāchie na chapoxcuxŭ! Rŭ chanaxwēxe i Tupana pexŭ narŭngŭxēē.

Rŭ nuāma pexna,
Pauru

**NŪXIRAŪXŪ GA POPERA
GA TECHARÓNICAWA
YEXMAGŪXŪ GA
YAXŌGŪXŪTANŪWA
NAMUXŪ GA PAURU**

**Pauru rü nüxŭ narümoxê ga
yema yaxŏgŭxŭ ga
Techarónicawa yexmagŭxŭ**

1 Pa Toeneëgü i Techarónicawa Ngëx-magŭxŭ i Tanatü ya Tupana rü Törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü Duŭxŭgü Ixŭgŭxŭ, choma i Pauru rü namaã i taeneë i Chiribánu rü Timutéu nixŭ i pexcèx tanaxümatüxŭ i ñaã popera. Rü tanaxwèxe i Tanatü ya Tupana rü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexŭ narüngŭxêë rü pexŭ nataãxêë.

**Meãma nayaxŏgü ga yema
Techarónicawa yexmagŭxŭ
rü yemaãcü wüxi ga
cuèxruŭ ga mexŭ nixŭgü**

²Rü torü yumüxëwa rü guxŭguma pexna tacuèxächigü, rü pexcèx Tupanana moxê taxã. ³Rü guxŭguma i ngëxguma Tanatü ya Tupanamaã tidex-agügu, rü taguma nüxŭ itayarüngümaë na ñuxäcü meã peyaxŏgüäcuma penaxŭxŭ i Tupanaärü puracü, rü ñuxäcü nüxŭ pengechaŭgüäcuma togŭxŭ perüngŭxêëxŭ. Rü taguma nüxŭ itayarüngümaë na ñuxäcü aixcüma meã ípenanguxêëxŭ ya törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü ngëmacèx yaxna namaã pexinüë i ngëma ngŭxŭ i ñuxma pingexŭ. ⁴Pa Chaueneëgŭx, Tupana pexŭ nangechaŭ, rü nüxŭ tacuèx rü nümatama nixŭ ga pexŭ nadexŭ. ⁵Rü yexguma pemaã nüxŭ tixuxgu ga Tupanaärü ore i tüxŭ maxëxêëxŭ, rü tama toechama tidexagümare, yerü Tupanaãe i Üünexŭ toxŭ narüngŭxêë na norü poramaã pemaã nüxŭ tixuxŭ.

Rü meã nüxŭ tacuäcuma pemaã nüxŭ tixu ga yema ore yerü toëwatama nüxŭ tacuèx na aixcüma yŭxŭ. Rü pematama nüxŭ pecuèx ga ñuxäcü meã pepëxewa na tamaxëxŭ ga yexguma na yemaãcü pexŭ tarüngŭxêëgŭxêëcèx. ⁶Rü pema rü meãma penaxŭgü ga yema pexŭ tangüxêëxŭ rü yema tüxŭ nangüxêëxŭ ga törü Cori ya Ngechuchu. Rü Tupanaãe i Üünexŭ pexŭ taäxêëäcuma penayauxgü ga yema ore ga woo yemacèx poraäcü ngŭxŭ na pingëgŭxŭ. ⁷Rü yemaãcü ga pema rü wüxi ga cuèxruŭ ga mexŭ pixŭgü naxcèx ga guxŭma ga yema yaxŏgŭxŭ ga Machedóniãänewa rü Acayaanewa yexmagŭxŭ. ⁸Rü yema na peyaxŏgŭxŭgagu rü törü Cori ya Ngechuchuarü ore rü guxŭwama ninguchigü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü Machedóniãänewa rü Acayaanewa rü guxŭwama nüxŭ nacuèxgü na ñuxäcü meã Tupanaãxŭ peyaxŏgŭxŭ. Rü ngëmacèx marü taxucèxma tüxcüü i toma rü namaã nüxŭ tixu i ngëma ore i mexŭ i pechiga. ⁹Erü nümagütama i ngëma duŭxŭgü rü marü nüxŭ nixugügu ga ñuxäcü ga pema rü meã toxŭ na peyauxgŭxŭ ga yexguma petanüwa taxŭxgu. Rü nüxŭ nixugügu ta ga ñuxäcü nüxŭ na perüxoexŭ ga perü tupanetachicünèxägü na Tupanaxŭchi ya maxŭcü rü ixaixcümacüwe perüxŭxêëcèx rü nüxŭ pepuracüxêëcèx. ¹⁰Rü nüxŭ nixugügu ta na ñuxäcü aixcüma ípenanguxêëxŭ na wenaxärü daxüwa ne naxŭxŭ ya Ngechuchu ya Tupana Nane ga yuwa ínadxêëäcü. Rü yima Ngechuchu nixŭ ya tüxŭ ínguxŭxêëcü nüxna i ngëma poxcu i äücümaxŭ tá ínguxŭ.

Pauruarü puracü ga Techarónicawa

2 Pa Chaueneëgŭx, rü pematama nüxŭ pecuèx rü tama natüçëmmamare nixŭ na pexütawa taxŭxŭ. ²Rü pema

nūxū pecuèx rü naxūpa ga pexūtawa na tangugūxū rü chixri tomaā nachopetū ga Pirípucūāxgū rü tomaā naguxchigagū. Natürü Tupana toxū narüngūxēē na pemaā nūxū tixuxūcèx ga norū ore i tūxū maxēxēēxū. Rū yemacèx tama tamuūēācūma pemaā nūxū tixu ga yema ore woo ga torū uwanūgū rü poraācū toxū na naguxchaxēēgūāxū. ³Rū yexguma pemaā nūxū tixuxgu ga yema ore, rü tama ítatiēācūma pemaā nūxū tixu. Rū tama chixexū pemaā taxūgūchaūācūma rü tama pexū tawomūxēēgūchaūācūma pemaā nūxū tixu ga yema ore. ⁴Yerü Tupana nixī ga toxū unetacū rü toxū mucū na pemaā nūxū tixuxūcèx ga norū ore i mexū i tūxū maxēxēēxū. Rū yemacèx Tupana naxwèxexūācūma pemaā nūxū tixu ga yema ore. Rū tama duūxūgūxūmare na tataāxēēgūxūcèx pemaā nūxū tixu, natürü nūxū tixu na Tupanaxū tataāxēēgūxūcèx. Rū nūma ya Tupana nixī i tūxū nacuāxū rü tūxū nadauxū rü nangugūāxū i ngēma nagu rüxīnūēxū. ⁵Rū pema nūxū pecuèx rü taguma pepéxewa pexū ticuèxūūgū na toga pexīnūēxūcèx, rü taguma pexū tawomūxēēgū na ngīxū tayauxgūxūcèx ga perū dīēru. Rū Tupana nixī ya toxū daucū na taguma yemaācū na tanaxūxū. ⁶Rū taguma naxcèx tadaugū na duūxūgū toxū icuèxūūgūxūcèx, rü woo i pema rü bai i togū i duūxūgū. ⁷Rū woo Cristutama toxū namu na yaxōgūxūārū āēxgacīgū na tixīgūxū natürü tama ñoma wūxi ga āēxgacūrūū pepewa tixīgū. Natürü meāmare pemaā itacuèx, ñoma wūxi i mamá i ngīxācūgūna meā dēuxcūrūū pemaā tixīgū. ⁸Rū poraācū pexū tangechaū, rü yemacèx pemaā nūxū tixu ga Tupanaārū ore. Rū tama yemaxicatama pexna taxāxchaū ga yexguma. Natürü marū ítamemare ta ga pexcèx na tayuexū, yerü poraācū pexū tangechaūgū. ⁹Pa Chaueneēgūx,

pema nūxū pecuèx ga ñuxācū poraācū na tapuracūexū na torū ōnacèx tataxegūxūcèx. Rū ngunecū rü woo chūtacū tapuracūe na taxūeāxūma wūxi ga guxchaxū tixīgūxūcèx ga yexguma petanūwa tayexmagūgu rü pemaā nūxū tixuxgu ga Tupanaārū ore. ¹⁰Pa Duūxūgū i Tupanaāxū Yaxōgūxū, pema nixī ga toxū pedaugūxū rü Tupana rü ta toxū nadau ga ñuxācū meā na tamaxēxū ga petanūwa, rü ñuxācū taxūma ga chixexū na taxūxū ga yexguma. ¹¹Rū pema nūxū pecuèx ta ga ñuxācū pexū na tanangūchaūxēēxū. Rū yexguma pengechaūgūgu, rü pexū tataāxēēgū ñoma wūxi i papá i naxācūgūxū taāxēēgūxūrūū. ¹²Rū ñuxma na Tupanaārū pixīgūxū, rü pexū taxucūxēgū na meā naxcèx pemaxēxū. Rū nūma nixī i pexcèx nangemaxū na ngextá āēxgacū íyīxūwa pengugūxūcèx na ngēma mexūwa pengēxmagūxūcèx. ¹³Rū ngēmacèx guxūguma pexcèx Tupanana moxē taxā, yerü yexguma noxri nūxū pexīnūēgu ga yema norū ore ga pemaā nūxū tixuxū, rü meā penayauxgū, yerü nūxū pecuèxgū rü aixcūma Tupanaārū ore nixī rü tama duūxūgūārū oremare nixī. Rū yema ore nixī ga naxūchicūūxū ga perū maxū ga yexguma peyaxōgūgu. ¹⁴Pa Chaueneēgūx, nūxū tacuèx na ñuxācū ngūxū pingegūxū yerü petanūxūgūtama pexchi naxaie rü chixri pemaā nachopetū. Natürü yemaācūtama nūxū nangupetū ga Tupanaārū duūxūgū ga Ngechuchu ya Cristuaxū yaxōgūxū ga Yudéaanewa yexmagūxū. Yerü natanūxūgūtama ga Yudūgū rü chixri namaā nachopetū. ¹⁵Rū yema Yudūgū nixī ga tórū Cori ga Ngechuchuxū imèxgūxū, yexgumarūū ga norū oxīgū rü nuxcūmaūgūxū ga Tupanaārū orearū uruūgūxū na nadēxūrūū. Rū yema Yudūgū nixī ga towe ingēxūtanūxū. Rū Tupanamaā rü guxū i duūxūgūmaā

narūxuwaniūgū. ¹⁶Rū ngēxguma ngēma duūxūgū i tama Yudfugū ixīgūxūmaā nūxū tixuxchaūgu i Tupanaārū ore na nūmagū rū ta nūxū nangēxmagūxūcèx i maxū, rū ngēma Yudfugū rū toxna nanachūxu. Rū ngēmaācū i ngēma Yudfugū rū poraācūxūchima chixexū naxūgū. Rū ngēmacèx i űuxma rū dūxwa marū nūxna nangu i ngēma Tupanaārū poxcu i āucūmaxūchixū.

Pauru rū nūxū nangūchaū na wenaxārū natanūwa naxūxū ga yema yaxōgūxū ga Techarónicawa

yexmagūxū

¹⁷Pa Chaueneēgūx, yexguma pexna ítixīxguwena, rū woo tama pexūtawa na tayexmagūechaxū, natūrū guxūguma pegu tarūxīnūē, rū poraācū toxū nangūchaū na pexūtawa taxīxū na wenaxārū pexū ítayadaugūxūcèx. ¹⁸Rū aixcūma ngema taxīxchaū. Rū chomatama i muēxpūxcūna rū chanaxwēxe na ngema pexūtawa taèx chaxūxūegaxū natūrū ngoxo i Chataná rū guxūguma toxū nanaguchaxēē na tama ngema taxīxūcèx. ¹⁹Natūrū pexū ítayadaugūchaūāma erū ngēxguma wenaxārū nūma naxūxgu ya tōrū Cori ya Ngechuchu ya Cristu rū tēcūcèx tá nixī i Tupanapēxewa tataāēgūxū i tomax? Rū aixcūma pewa tá nixī i ítananguxēēxū na tomaā nataāēxū ya Tupana. Rū pema tá nixī i torū taāē pixīgūxū. Rū pegagu tá nixī i aixcūma togūmaātama tataāēgūxū i napēxewa. ²⁰Rū ngēmaācū pegagu nixī i togūmaātama tataāēgūxū, rū pema nixī i torū taāē pixīgūxū.

3 Rū yema na taxuacūma űuxācū wenaxārū petanūwa na chaxūxū, rū dūxwa nagu charūxīnū na Atenagutama na charūxāxū. ²⁻³Rū pexūtawa chanamu ga taeneē ga Timutéu na pexū ítayadauxūcèx. Erū nūma

nixī i Tupanaārū puracūtanūxū i wūxigu namaā tapuraciexū na tanaxunagūxūcèx i ngēma ore i mexū i Cristuchiga. Rū ngema petanūwa chanamu na pexū nangūxēēxūcèx na yexeraācū peyaxōgūxūcèx rū aixcūma petaāēgūxūcèx rū ngēmaācū taguma texē i petanūwa nūxū rūxoxūcèx ega tacū rū guxchaxū pexū ngēxmagu. Erū pematama marū nūxū pecuèx na guxāma i yixema na yaxōgūxū rū ngūxū tá tingegū. ⁴Rū yexguma petanūwa tayexmagūgu rū marū pemaā nūxū tixu na ngūxū tá pexū űepetūxū. Rū pema marū nūxū pecuèx na aixcūma yemaācū pexū nangupetūxū. ⁵Rū yemaçèx ga yexguma marū tama namaā chaporagu ga yema tama paxa pechigaxū na chacuáxū, rū yemaçèx dūxwa Timutéuxū yēma petanūwa chamu na pexna yaçaxūcèx ngoxi meā ípeyaxōgūama i Tupanaārū ore. Yerū chaxoegaāē rū bexmana ngoxo i Chataná rū chixexūgu pexū nayixēē, rū chi ngēmaācū yixīgu, rū natūcèxmamare chi nixī ga pemaā nūxū tixuxū ga Tupanaārū ore. ⁶Natūrū űuxma na ínanguxū i Timutéu na petanūwa ne naxūxū, rū mexū i ore i pechiga ngema ne nange. Rū tomaā nūxū nixu na űuxācū meā peyaxōgūxū, rū űuxācū guxāma meā pegū pengechaūgūxū. Rū tomaā nūxū nixu ta na űuxācū guxūguma toxū pengechaūgūācūma togu perūxīnūēxū, rū űuxācū poraācū wena toxū pedaugūchaūxū rū ngexgumarūxū ta i toma rū toxū nangūchaū na wena pexū tadaugūchaūxū. ⁷Rū ngēmacèx, Pa Chaueneēgūx, rū woo guxchaxū toxū na ngēxmaxū rū ngūxū na tingegūxū, rū poraācū toxū nataāēxēē i ngēma pexū na tacuāchigaxū na meā ípemaxēxū rū meā peyaxōgūamaxū. ⁸Rū űuxma na nūxū tacuāchigaxū na aixcūma meā tōrū Coriaxū peyaxōgūamaxū,

rū poraācū tataāēgū. ⁹ĶRū nūxācū tá Tupanana moxē taxā naxcèx i ngēma taāē i taxū i toxna pexāxū? Erū aixcūma pegagu nixī i toxū nangēxmaxū i wūxi i taāē i taxū i napéxewa. ¹⁰Rū nguncē rū chūtacū rū tayumūxēgū, rū Tupanana naxcèx tacagū na petaniwa toxū nawoeguxēxūcèx na wena pexū tadaugūxūcèx rū pexū tarūngūxēēgūxūcèx na yexeraācū nūxū peyaxōgūxūcèx. ¹¹Rū poraācū tanaxwèxegū na Tanatū ya Tupana rū tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristu toxū natauxchaxēxū na wena petaniwa itayadaugūxūcèx. ¹²Rū tanaxwèxegū na tórū Cori ya Ngechuchu pexū rūngūxēēxū na yexeraācū pegū pengechaūgūxūcèx rū guxū i duūxūgūxū na pengechaūgūxūcèx, ngēxgumarūū i toma rū poraācū pexū na tangechaūgūxūrūū. ¹³Rū tanaxwèxegū na tórū Cori ya Ngechuchu pexū rūngūxēēxū na peāēwa rū aixcūma meā peyaxōgūxūcèx rū norū duūxūgū i aixcūma mexūgū na pixīgūxūcèx rū na nataxuxūcèx i perū pecadugū i napéxewa ya Tanatū ya Tupana i ngēxguma wena nūma naxūxgu ya tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristu namaā i guxūma i norū duūxūgū. Rū tanaxwèxe na ngēmaācū yīxū.

Maxū i Tupanaxū taāēxēxūchiga

4 Rū nūxma Pa Chaueneēgūx, rū tórū Cori ya Ngechuchuégagu pexū tacèxū rū pexū tamu na guxūguma Tupanacèx meā pemaxēxū yema pexū tangūxēēxūrūū rū nūxma marū penaxūxūrūū. ²Pema rū marū nūxū pecuèx ga yema torū ucuxēgū ga tórū Cori ya Ngechuchu toxū muxū na pexū tangūxēēxūcèx. ³Rū Tupana nanaxwèxe na aixcūma namexū i perū maxū rū naxcèxicatama na pemaxēxū. Rū tama name i chixri pemaxē i napéxewa rū to i ngexūgūmaā

pengēēgūmare. ⁴Rū wūxichigū tanaxwèxe na aixcūma tūmamèxū tangechaūxū, rū ngīmaāxīcatama na tamaxūxū. ⁵Rū tama name i ngīxū na pecuāxchaūmarexūcèx ngīmaā pexāmèx i wūxi i nge erū ngēmaācū namaxē i ngēma duūxūgū i tama Tupanaāxū yaxōgūxū. ⁶Rū tama name i texé ngīmaā tamaxū i naxmèx ya tūmaēneē. Erū yexgumarūū ga marū pemaā nūxū tixuxūrūū, rū Tupana tá poraācū tūxū napoxcu ya guxāma ya yīxema ngēmaācū maxēxē. ⁷Erū Tupana tūxū nade na meā imaxēxūcèx rū tama chixexū ixīgūxūcèx. ⁸Rū ngēmacèx ega texé tama naga īnūgu i nāā nguxēētaegū, rū pemaā nūxū chixu rū tama wūxi i duūxūga nixī i ngēma nūxū taxoxū, natūrū Tupanagatama nixī i nūxū taxoxū. Rū guma nixī ga pexna namucū ga Naāē i Üünexū. ⁹Rū ngēma na pegū pengechaūgūxūchiga, rū taxucèxma pexcèx chanaxūmatū i poperawa. Yerū Tupanatama marū pexū nangūxēē i ngēma na nūxācū aixcūma pegū pengechaūgūxū. ¹⁰Rū aixcūma nixī i guxūguma meā nūxū pengechaūgūxū i guxūma i taeneēgū i Machedóniāānawa ngēxmagūxū. Natūrū, Pa Toeneēgūx, pexū tacèxūgū na yexeraācū meā nūxū pengechaūgūxūcèx. ¹¹ĶRū meā pegū pengechaūgū, rū pexrūtama maxūgu perūxīnūē, rū tama i togūarū maxūgu! ĶRū pematama naxcèx pepuracūē i perū ngēmaxūgū yema marū pemaā nūxū tixuxūrūū! ¹²Rū ngēxguma ngēmaācū pemaxēgu, rū ngēma duūxūgū i tama yaxōgūxū rū tā pexū nangechaūgū, rū taxuūtāma pexū nataxu.

Nūxācū tá nixī i ngēxguma nataegugu ya tórū Cori

¹³Pa Chaueneēgūx, rū nūxma rū tá pexū nūxū chacuèxēē i ngexta tá naxīxū i ngema yaxōgūxū i yuexū na

ngemaācü tama pengechaũgũxũcèx naxrũxũ i ngema tama nüxũ cuèxgũxũ na wena tá namaxèxũ i ngema yuexũ. ¹⁴Erũ yixema na yaxògũxũ na nayuxũ rü wena namaxũxũ ga Ngechuchu, rü ngèxgumarũũ ta tayaxògũ na Tupana tá inadagũxèèxũ i guxũma i ngèma Ngechuchuaxũ yaxògũacũma yuexũ. ¹⁵Rü ngèmacèx pemaã nüxũ tixu i ngèma ore ga tórũ Cori ya Ngechuchu namaã nguxèetaexũ. Rü ngèxguma wena núma naxũxgu ya tórũ Cori ya Ngechuchu rü yixema na imaxèxũ i ñoma i nañewa rü tãütãma yixira napéxe taxĩ i ngèma yuexũ. ¹⁶Erũ nümatama ya Cori ya Ngechuchu rü daxũwa tá inarũxĩ, rü tá nangèxma i wüxi i naga i taxũ i daxũwa inaxũxũ i tüxũ muxũ, rü tá nüxũ taxĩnũe i Tupanaãrũ orearũ ngeruũgũarũ aèxgacũ i tagaãcü daxũwa icagũxũ, rü tá yacuegũxũ ya Tupanaãrũ corneta. Rü ngèxguma i ngèma yuexũ i Cristuaxũ yaxògũxũ rü tá inarũdagũ. ¹⁷Rü ngèmawena i yixema na imaxèxũ rü Tupana tá wũxigu caixanexũgu tüxũ nigagũ namaã i ngèma duũxũgũ i yuwa írũdagũxũ. Rü ngèmaācü tá daxũgu tórũ Cori ya Ngechuchuxũ tayangaugũ na guxũgutãma naxũtawã ingèxmagũxũcèx. ¹⁸Rü ngèmacèx chanaxwèxe i ñãã oremaã pegũ petaãèxèègũ.

5 Natürũ, Pa Chaueneègũx, rü ngèma norũ ngunexũ rü taunecũ i tá nagu nangupetũxũ i ngèma pemaã nüxũ chixuxũ, rü taxucèxma pexcèx chanaxũmatũ i ngèmachiga. ²Erũ pematama meã nüxũ pecuèx rü ngèma ngunexũ i taxũema nagu inanguxèèxũgu tá nixĩ i inanguxũ ya tórũ Cori ya Ngechuchu. Rü ñoma wüxi i ngítèxáxũ i ngürũächi chũtacũ inguxũrũũ tá nixĩ. ³Rü ngèxguma duũxũgũ nagu írũxĩnũègu na guxũma na mexũ rü taxuũma na nüxũ üpetũxũ,

rü ngèma ngunexũgũgu rü tá ngürũächi nagux i guxũma. Rü ñoma wüxi i ngecü i äxäcücü rü ngürũächi ngĩxäcümaã nguxnecacürũũ tá nixĩ na taxũema naxchaxwa inaxũ i ngèma. ⁴Natürũ pemax, Pa Chaueneègũx, rü marũ meãma nüxũ pecuèx i Cristuarũ nguchiga. Rü ngèmacèx taxucèxma ngürũächi pexũ inayabaixgũ ya Cori ya Ngechuchu ñoma wüxi i ngítèxáxũ tüxũ íbaixgũxũrũũ. ⁵Erũ guxãma i pema rü Tupanaãrũ duũxũgũ pixĩgũ, rü ngèmacèx ngóonexũwa pengèxmagũ rü meãma nüxũ pecuèx na ñuxäcü meã pemaxèxũ. Rü yixema rü tama Chatanaãrũ duũxũgũ tixĩgũ, rü ngèmacèx tama èañexũwa tangèxmagũ rü tama tanaxũ i ngèma chixexũ i èañexũwa üxũ. ⁶Rü ngèmacèx tama name i taechita tamaxèmare naxrũũ i ngèma duũxũgũ i tama yaxògũxũ. Rü name nixĩ i taxuãègũ, rü meã taèegu tarũxĩnũe. ⁷Erũ ngèma duũxũgũ i naèchitamare maxèxũ rü ñoma duũxũgũ i chũtacũ peexũrũũ nixĩgũ. Rü ngèma duũxũgũ i axegũxũ rü chũtacũ nixĩ i nügũ nangãxèxèèxũ. ⁸Natürũ i yixema rü ngóonexũwa tangèxmagũ, rü ngèmacèx tanaxwèxe i guxũguma taxuãègũ. Rü name nixĩ i aixcũma meã Tupanaãxũ tayaxògũ, rü yigũ tangechaũgũ, rü meã ítananguxèè na Tupana tüxna naxãxũcèx i ngèma maxũ i taguma gũxũ. Rü ngèxguma ngèmaācü imaxègu, rü ngèmaācü tá yigũ ítapoxũ i ngèxguma Chatana chixexũgu tüxũ yixèèchaũgu. ⁹Erũ Tupana rü tama tüxũ nade na tüxũ napoxcuxècèx, natürũ tüxũ nade na tórũ Cori ya Ngechuchu ya Cristugagu nayauxgũxũcèx i maxũ i taguma gũxũ. ¹⁰Rü Ngechuchu ya Cristu rü taxcèx nayu na wũxigu namaã imaxèxũcèx i daxũguxũ i nañewa. Rü nüetama ega woo marũ iyuyane inanguxgu rü éxna imaxèyane inanguxgu, erũ

daxūguxū i naānewa rū wūxiwa tá namaā tamaxē. ¹¹Rū ngēmacèx, Pa Chaueneēgūx, rū name nixī i wūxichigū pegū petaāēxēēgū rū pegū peporaexēē i perū ōwa ngēxgumarūū i nūxma na marū ípenaxūgūxū.

**Pauru rū nayaxucuxēgū
ga yema yaxōgūxū**

¹²Pa Chaueneēgūx, pexū tacèxūgū na nūxū pengechaūgūxūcèx i ngēma taeneēgū i petanūwa puracūexū rū pemaā icuèxgūxū rū pexū ngūxēēxū i Cori ya Ngechucharū ore. ¹³Rū name nixī i namaā petaāēgū rū aixcūma meā nūxū pengechaūgū i ngēma taeneēgū, erū nūmagū nixī i pexū nangūxēēgūxū. Rū name nixī i pegū pengechaūgūācūma pemaxē. ¹⁴Rū pemaā nūxū tixu ta na penaxucuxēgūxū i ngēma duūxūgū i oexū i tama pura-cūechaūxū. ¡Rū nūxū penangūchaūxēēgū i ngēma duūxūgū i marū nūxū rūxoechaūxū na yaxōgūāxū! ¡Rū nūxū perūngūxēēgū i ngēma duūxūgū i turaexū i norū ōwa! ¡Rū name nixī i yaxna namaā pexīnūē i guxūma i ngēma taeneēgū! ¹⁵Rū ngēxguma texé chixexū pemaā ūxgu, rū tama name i chixexūmaā penataeguxēē. ¡Natūrū name nixī i naxcèx pedau na guxūguma mexū pexūgūxū i pegūtanūwa rū ngema togūtanūwa rū ta! ¹⁶Rū name nixī i guxūguma petaāēgū. ¹⁷¡Rū guxūguma peyumūxēgū! ¹⁸¡Rū woo tacū pexū ngupetūgū, rū Tupanana moxē pexāgū! Erū ngēmaācū nanaxwèxe ya Tupana na pemaxēxū i pema i Ngechuchu ya Cristuarū duūxūgū na pixīgūxū. ¹⁹Rū tama name i nūxū pexoe i Tupanaāē

i Ūūnexū. ²⁰Rū tama name i nūxū pexoe i Tupanaārū ore ega texéwa pemaā yadeaxgu ya Tupana. ²¹Natūrū name nixī i meāma penangugū i guxūma i oregū na nūxū pecuāxūcèx rū ngoxi aixcūma yīxū i ngēma ore rū éxna tama. ¡Rū ngēma ore i aixcūma mexūxīcatama pixōgū! ²²¡Rū nūxna pixīgachi i nagūxūraūxū i chixexūgū! ²³Rū chanaxwèxe i nūmatama ya Tupana ya tūxū taāēxēēcū pexū imexēē na aixcūma napéxewa pimexūcèx. Rū chanaxwèxe i guxūwama pexna nadau i peāēwa rū pexenewa na nataxuxūcèx i tacū i perū chixexū i ngēxguma wenaxārū nūma naxūxgu ya tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristu. ²⁴Rū nūma ya Tupana ya pexū decū rū nixaixcūma na yanguxēēāxū i guxūma i ngēma tamaā inaxunetaxū.

**Pauru rū wenaxārū yema duūxūgūxū
narūmoxē rū naxcèx ínaca na
Cori ya Ngechuchu ya Cristu
meā nūxū rūngūxēēxū ga**

yema yaxōgūxū

²⁵Pa Chaueneēgūx, ¡Toxcèx peyumūxēgū! ²⁶Rū chanaxwèxe i chauégagu nūxū perūmoxēgū i guxūma i taeneēgū. ²⁷Rū Cori ya Ngechuchuégagu pexū chamu na guxū i taeneēgūpéxewa na nūxū pedaumatūxū i nāā popera i pexcèx ngēma chamuxū. ²⁸Rū chanaxwèxe i tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexū narūngūxēē i guxāma i pemax.

Rū nuāma pexna,
Pauru

**NORŪ TAXRE GA POPERA
GA TECHARÓNICAWA
YEXMAGŪXŪ GA
YAXŌGŪXŪTANŪWA
NAMUXŪ GA PAURU**

**Pauru rü nüxŭ narŭmoxē ga
yema yaxŏgŭxŭ ga
Techarónicawa yexmagŭxŭ**

1 Pa Techarónicawa Ngēxmagŭxŭ i Toeneēgŭ i Yaxŏgŭxŭ i Tanatŭ ya Tupana rŭ tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristuarŭ Duŭxŭgŭ Ixŭgŭxŭix, choma i Pauru rŭ taeneē i Chiribánu rŭ Timutéu nixŭ i pexcēx tanaxŭmatŭxŭ i ņaā popera. ²Rŭ tanaxwēxe i Tanatŭ ya Tupana rŭ tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexŭ narŭngŭxŭēē rŭ pexŭ nataēēxēē.

**Ngēma chixexŭ ŭgŭxŭ rŭ Tupana tá
nanapoxcue i ngēxguma wenaxarŭ
núma naxŭxgu ya Cristu**

³Pa Toeneēgŭx, rŭ guxŭguma pexcēx Tupanana moxē taxā, erŭ name nixŭ na ngēmaācŭ tanaxŭxŭ. Erŭ guxŭguma yexeraācŭ peyaxŏgŭietanŭ rŭ yexeraācŭ pegŭ pingechaŭgŭietanŭ. ⁴Rŭ ngēmacēx tomatama taēēācŭma pechigaxŭ tixu natanŭwachigŭ i ngēma duŭxŭgŭ i Tupanaāxŭ yaxŏgŭxŭ. Rŭ namaā nüxŭ tixu na ņuxācŭ meā peyaxŏgŭxŭ, rŭ ņuxācŭ namaā peporaexŭ i guxŭma i ngēma guxchaxŭgŭ rŭ ngŭxŭgŭ i pexŭ ngupetŭxŭ. ⁵Rŭ ngēma guxchaxŭgŭ i pexŭ ngupetŭxŭwa nüxŭ tacuēx na aixcŭmacŭ yŭixŭ ya Tupana, erŭ pexŭ nangugŭ na aixcŭma pimexŭ na pichocuxŭcēx i ngextá nŭma āēxgacŭ íyŭixŭwa. Rŭ ngema na pichocuxŭcēx nixŭ i ngŭxŭ pingegŭxŭ i ņuxmax. ⁶Rŭ aixcŭma name nixŭ na Tupana napoxcuexŭ i ngēma duŭxŭgŭ i ngŭxŭ pexŭ ingegŭxēēxŭ.

⁷Natŭrŭ i pema i ņuxma ngŭxŭ ingegŭxe rŭ name nixŭ i wŭxigu tomaā pexŭ inarŭngŭēxēē ya Tupana. Rŭ ngēma rŭ tá nanaxŭ ya Tupana i ngēxguma ŭxŭemagu daxŭwa ne naxŭxgu ya tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu wŭxigu namaā i norŭ orearŭ ngeruŭgŭ i poraexŭ.

⁸Rŭ aixcŭma nŭma tá naxŭ i nŭma ya tŏrŭ Cori ya Ngechuchu na napoxcueāxŭcēx i ngēma duŭxŭgŭ i tama Tupanaxŭ cuāxchaŭgŭxŭ rŭ tama naga ŭnŭēxŭ i ngēma ore i mexŭ i tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga. ⁹Rŭ ngēma duŭxŭgŭ rŭ wŭxi i poxcu i taguma gŭxŭgŭ tá napoxcue erŭ tŏrŭ Cori ya Ngechuchuarŭ yaxŭwa tá nawogŭ. Rŭ ngema rŭ tagutáma nüxŭ nadaugŭ na ņuxācŭ namexēchixŭ rŭ naporaxŭ ya tŏrŭ Cori ya Ngechuchu. ¹⁰Rŭ ngēmaācŭ tá ngēma duŭxŭgŭmaā nangu-petŭ i ngēxguma tŏrŭ Cori ya Ngechuchu nŭma ŭxgu. Rŭ nŭma tá nangu na nŏrŭ duŭxŭgŭ nüxŭ icuēxŭŭgŭxŭcēx, rŭ tá nabaixāchiāēgŭ rŭ nataāēgŭ erŭ tá nüxŭ nadaugŭ na ņuxācŭ namexēchixŭ i nŭmax. Rŭ pema rŭ tá ta wŭxigu namaā pengēxmagŭ, yerŭ peyaxŏgŭ ga yema Tupanaārŭ ore ga pemaā nüxŭ tixuxŭ. ¹¹Rŭ ngēmacēx guxŭguma pexcēx tayumŭxēgŭ. Rŭ Tupanana taca na nŭma pexŭ nadauxŭ na aixcŭma mexŭ i norŭ duŭxŭgŭ pixŭgŭxŭ i ņuxma na pexŭ nadexŭ. Rŭ ngēxgumarŭi ta nŭxna taca na nŭmatama norŭ poramaā yanguxēēāxŭcēx i guxŭma i ngēma mexŭ i peāēwa nagu perŭixŭnŭēxŭ rŭ guxŭma i ngēma puracŭgŭ i mexŭ i perŭ ŏgagu pexŭixŭ. ¹²Rŭ ngēxguma Tupana ngēmaācŭ pexŭ rŭngŭxŭēēgu, rŭ perŭ maxŭ i mexŭgagu rŭ guxŭma i duŭxŭgŭ tá nüxŭ nicuēxŭŭgŭ ya tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu. Rŭ nŭmatama ya tŏrŭ Cori rŭ tá pemaā nataāē erŭ nŭma rŭ wŭxigu Tanatŭ ya Tupanamaā pexŭ nangechaŭgŭ.

**Pauru rü nanangoxëë i ñuxäcü tá na
yiixü i ngëxguma ínanguxgu ya
Cori ya Ngechuchu**

2¹⁻²Rü ñuxma Pa Chaueneëgüx, rü pemaã nüxü chixuxchaü i nachiga na ñuxäcü tá na yiixü i ngëxguma tóru Cori ya Ngechuchu ya Cristu wena núma üxgu rü tüxü nangutaquëxexëëgügu na wüxiwa namaã ingëxmagüxüçëx. Rü pemaã nüxü tixu na tama ngürüiächi togumare perüxinüëxü rü paxa peyaxögüxü i ñacü rü ore i tama toma pemaã nüxü tixuxü. Erü tama tanaxwëxe na pebaixächiãëgüxü ega texé pemaã idoraegu rü pemaã nüxü ixuxgu na marü ínanguxü ya tóru Cori ya Ngechuchu. Rü ngëxguma texé pemaã nüxü ixuxgu na nagu taxãnegüxü na Cristu rü marü ínanguxü, rü tama name i tümaga pexinüë. Rü woo pemaã nüxü tixugügügu na tanayaugüxü i wüxi i torü popera i nüxü ixuxü na marü ínanguxü ya tóru Cori ya Ngechuchu, ¡rü täütáma tüxü peyaxögü! ³;Rü täütáma naga pexinüë i ngëma duüxügü i ngëmaäcü pexü womüxëëgüchaüxü! Erü naxüpa na Ngechuchu núma üxü rü tá ínangu i ngëma yatü i Tupanaärü uwanü ixixü, rü tá nananuëxëë i muxüma i duüxügü i yaxögüchirëxü. Natürü ngëma yatü rü Tupana marü namaã nanaxuegu rü tá napoxcu. ⁴Rü ngëma Tupanaärü uwanü rü tá Tupanamaã rü guxüma i ngëma Tupanaärü ixixümaã narüxuwänü. Rü tá naxchi naxai i guxüma i ñacü i mexü i duüxügü Tupanaxü namaã icuëxüügüxü. Rü Tupanaärü tupauca ya taxünewa tá nayarüto ñoma Tupana yiixürüü. Rü tá nügü nixu na Tupana yiixü. ⁵¿Tama éxna nüxna pecuëxächie ga yexguma petaniwa chayexmagu rü marü meãma pemaã nüxü chixu nachiga ga yema? ⁶Rü pema marü nüxü pecuëx na tüxcüü yiixü i tauta núma naxüxü i ngëma Tupanaärü uwanü. Tauta núma naxü, erü

tauta nawa nangu i ngema ngunexü i nagu nua naxüxü. ⁷Rü ngëma chixexü i Tupanaärü uwanü üxü, rü marü cúäcü inaxügü. Natürü nümatama i Tupanaärü uwanü rü täütáma nangox ñuxmatáta ngëma norü chogürüü nüxü ingé. ⁸Rü ngëxguma tá nixi i ínanguxü i ngëma Tupanaärü uwanü. Natürü nüma ya tóru Cori ya Ngechuchu rü wüxi i “cue” ñaxümaã tá nayamëx. Rü ngëxguma ínanguxgu ya tóru Cori ya Ngechuchu rü ngëma norü yaxracüüxümaã tá inayanaxoxëë i ngëma norü uwanü. ⁹Rü ngëma Tupanamaã rüxuwänüáxü, rü ngëxguma ínanguxgu rü tá nüxü nangëxma i Chatanáärü pora rü ngëmacëx tá naporaxüchi. Rü tá nanaxü i nagüxüraüxü i cuëxruügü i Chatanáärü poramaã naxüxü i namaã duüxügüxü nawomüxëëxü. ¹⁰Rü nagüxüraüxü i chixexü tá naxü na nawomüxëëäxüçëx i ngëma duüxügü i Tupana tá poxcuexü. Rü ngëmaäcü tá nüxü naxüpetü i ngëma duüxügü, yerü tama nanayaugüchaü rü tama nüxü nangechaü i ngëma Tupanaärü ore i aixcüma ixixü i tüxü maxëxëëxü. ¹¹Rü ngëmacëx ya Tupana rü nanangexrü i ngëma duüxügü na poraäcü ínatüexüçëx rü yaxögüäxüçëx i ngëma ore i doramare ixixü. ¹²Rü ngëmacëx düxwa Tupana tá namaã nanaxuegu na napoxcuexü i guxüma i ngema duüxügü i tama yaxögüchaüxü i norü ore rü namaã taäëgüxü i ngëma chixexü na naxügüxü.

**Tupana tüxü nade na
tüxü nangëxmaxüçëx i
maxü i taguma güxü**

¹³Natürü, Pa Chaueneëgüx i Tóru Cori ya Ngechuchu Pexü Ngechaügüxex, rü guxüguma Tupanana moxë pexçëx taxã yerü nüma ga Tupana rü noxritama naãne ixügügumama pexü nade na pexira penayaugüxüçëx i maxü i taguma güxü ga yexguma

pexŭ nangŭxēēgu ga Naāē i pexŭ ūinexēēxŭ rŭ peyaxōgŭgu ga yema ore i aixcŭma ixŭxŭ. ¹⁴Rŭ yemacèx Tupana pexcèx naca ga yexguma pemaā nŭxŭ tixuxgu ga norŭ ore i mexŭ i tŭxŭ maxēxēēxŭ. Erŭ nŭma nanaxwèxe na pexŭ nangēxmaxŭcèx i pechwa i tórŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristuxŭtawa i ngextá ínamexēchixŭwa. ¹⁵Rŭ ngēmacèx, Pa Chaueneēgŭx, rŭ chanaxwèxe i meā peyaxōgŭama rŭ tama nŭxŭ ipeyarŭngŭmaē ga yema ore ga tomatama pexŭ tangŭxēēxŭ rŭ yema ore ga poperagu pexcèx taxŭmatŭxŭ. ¹⁶⁻¹⁷Rŭ chanaxwèxe i tórŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu rŭ Tanatŭ ya Tupana pexŭ nataāēxēēgŭ rŭ pexŭ narŭngŭxēē na guxŭguma mexŭ i oremaā pidexagŭxŭcèx rŭ mexŭ pexŭgŭxŭcèx. Rŭ yima Tanatŭ ya Tupana nixŭ ya tamaā namecŭmaācŭma tŭxŭ ngechaŭcŭ rŭ guxŭguma tŭxŭ taāxēēcŭ rŭ tamaā ixunetacŭ na wŭxi i ngunexŭ tá naxŭtawa ingēxmagŭxŭ.

Pauru naxcèx ínaca na naxcèx nayumŭxēgŭxŭ

3 Rŭ ñuxma Pa Chaueneēgŭx, rŭ chanaxwèxe na toxcèx peyumŭxēgŭxŭ na paxa guxŭwama nanguxŭcèx i tórŭ Cori ya Ngechucharŭ ore i mexŭ, rŭ duŭxŭgŭ norŭ ngŭchaŭmaā na nayauxgŭxŭcèx ga yema pema na penayauxgŭxŭrŭtŭ. ²Rŭ toxcèx peyumŭxēgŭ ta na tama taçŭ rŭ chixexŭ tomaā naxŭgŭxŭcèx i ngēma duŭxŭgŭ i chixexŭgŭ! Erŭ tama guxŭma i duŭxŭgŭ nayaxōgŭ. ³Natŭrŭ tórŭ Cori ya Ngechuchu rŭ aixcŭma nayanguxēē i ngēma tamaā inaxunetaxŭ. Rŭ nŭma tá pexŭ naporaexēē rŭ pexna nadau na tama chixexŭgu peyixŭcèx. ⁴Rŭ tórŭ Cori ya Ngechuchu toxŭ nŭxŭ nacuxēē na aixcŭma penaxŭxŭ i ngēma pexŭ tamuxŭ rŭ tagutáma nŭxŭ perŭxoexŭ na ngēmaācŭ penaxŭxŭ. ⁵Rŭ

tanaxwèxe i tórŭ Cori ya Ngechuchu pexŭ narŭngŭxēē na aixcŭma pegŭ pengechaŭgŭxŭcèx, ngēma Tupana tŭxŭ ngechaŭxŭrŭtŭ. Rŭ naxcèx ítaca na pexŭ naporaexēēxŭcèx na Cristurŭtŭ namaā peporaexŭcèx i ngēma ngŭxŭgŭ i ngēxguma pexcèx ínanguxgu.

Name nixŭ na ipuracŭxŭ i wŭxichigŭ

⁶Pa Chaueneēgŭx, tórŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu pexŭ tamu na tama namaā pixámŭcŭgŭxŭcèx i taçŭ i taeneē i tama puracŭchaŭxŭ rŭ tama ngēma pexŭ tangŭxēēācŭma maxŭxŭ. ⁷Erŭ pema rŭ marŭ nŭxŭ pecuèx na ñuxācŭ tá pemaxēxŭ na toxrŭtŭ penaxŭxŭcèx. Yerŭ toma ga yexguma petanŭwa tayexmagŭgu rŭ torŭ ōnacèx tapuracŭie, rŭ tama yexma tarŭchomare. ⁸Rŭ toma rŭ taguma texéarŭ ōna ngetanŭācŭma tangōx. Natŭrŭ ngunecŭ rŭ chŭtacŭ rŭ torŭ ōnacèx tapuracŭie na tama wŭxi ga guxchaxŭ pexŭ tixŭgŭxŭcèx. ⁹Rŭ woochiréx Tupanapéxewa rŭ name nixŭ ga perŭ ngŭxēēcèx na ítaçaxŭ, natŭrŭ tama yemaācŭ tanaxŭ. Rŭ torŭ ōnacèx tapuracŭie yerŭ pexŭ nŭxŭ tadauxēēchaŭ na ñuxācŭ meā imaxŭxŭ. ¹⁰Yerŭ yexguma petanŭwa tayexmagŭgu, rŭ pemaā nŭxŭ tixu rŭ yŭxema tama puracŭchaŭxē, rŭ noxtacŭma ngexrŭma nixŭ na tachibŭxŭ. ¹¹Rŭ pexcèx tanaxŭmatŭ i ngēmachiga, erŭ marŭ nŭxŭ taxŭnŭē na petanŭwa nangēxmaxŭ i ñuxre i duŭxŭgŭ i oexŭ rŭ tama puracŭiechaŭxŭ rŭ toguechigagumare rŭxŭnŭēxŭ. ¹²Rŭ tórŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu tanamu na meāmare ínapuracŭie xŭcèx i ngēma duŭxŭgŭ na nŭmatama norŭ ōnacèx nataxegŭxŭcèx. ¹³Pa Chaueneēgŭx, tama nŭxŭ perŭchau na mexŭ pexŭexŭ! ¹⁴Rŭ ngēxguma texé tama naga ínŭgu i ñāā ore i poperawa pemaā nŭxŭ tixuxŭ rŭ marŭ tŭxŭ

pecuèx na texé tiixũ! Rũ tama name i tũmamaã pexãmücũ na taxãnexũcèx i tũmax. ¹⁵¡Natũrũ tãũtãma namaã perũxuwani! Rũ name nixĩ i ñoma peeneèxũ pexucũxèxũãcũma meã tũxũ pexucũxèmare.

**Pauru rũ naxcèx ínaca na
Cori ya Ngechuchu nũxũ
rũngũxèèxũ ga yema yaxõgũxũ**

¹⁶Rũ chanaxwèxe i nũmatama ya tórũ Cori ya taãèarũ yora pexũ narũngũxèè na guxũguma i guxũwama

petaãègũxũcèx. Rũ chanaxwèxe na nũma rũ petanũwa na nangèxmaxũ i guxãma i pemax. ¹⁷Choma i Pauru rũ choxmèxmaãtama pexcèx chanaxũmatũ i ñãã chorũ moxè. Rũ ngèmaãcũ nixĩ i chaugũ nagu chawüégaxũ i guxũma i chorũ popera. Rũ ngèmaãcũ nixĩ i chanaxũmatũxũ. ¹⁸¡Rũ nũma ya tórũ Cori ya Ngechuchu ya Cristu rũ pexna naxãã i ngema norũ ngechaxũ i guxãma i pemax!

Rũ nuãma pexna,
Pauru

NŪXIRAŪXŪ GA POPERA GA TIMUTÉUCAX NAXŪMATŪXŪ GA PAURU

Timutéuxŭ narūmoxē ga Pauru

1 ¹⁻²Pa Timutéux, choma i Pauru nixi i cuxcèx chanaxūmatūxū i űaā popera. Rū choxū nixi ga yamuxū ga Ngechuchu ya Cristu na norū puracū chaxūxūcèx, yerū yemaācū nanaxwèxe ga Tupana ya tūxū maxēxēēcū rū tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya ínan-guxēgūcū. Rū cuma Pa Timutéux, rū chaune quixi i Tupanaārū orewa yerū chauxūtawa nixi ga cunayaxuxū ga Tupanaārū ore ga noxrix. Rū chanaxwèxe ya Tanatū ya Tupana rū tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristu rū cuxna nanaxā i norū ngechaxū rū norū mecūma rū norū taāē.

Timutéuxŭ naxucuxē ga Pauru nachiga ga yema nguxēētaegū ga tama aixcūma ixīxū

³Yexguma cuxna ichaxūāchigu na Machedóniāānewa na chaxūxūcèx rū cumaā nūxū chixu na Epéchiuarū iānegu na curūxāxūxū na ícuy-achaxāchigūxēēxūcèx i ngema duūxūgū i doramaāmare ngēma nguxēētaegūxū. ⁴Rū chanaxwèxe i ngēma duūxūgūmaā nūxū quixu na nūxū naxoexūcèx na namaā nangúxēēāxū i ngēma nacūmagū ga nuxcūmaūgūxū ga duūxūgū nagu íxū. Erū guxūma i ngēma oregū rū doramare nixi, rū ngēmagagu dūxwa nūgūmaā nanuē i duūxūgū. Rū ngēma oregū rū tama aixcūma nūxū narūngūxēē i duūxūgū na meā Tupanaāxū yaxōgūāxūcèx. ⁵Natūrū Tupana nanaxwèxe i tórū maxūnewa na ingearū pecaduāxgūxū, rū na mexūgu rūxīnūēxū, rū aixcūma meā na yaxōgūxū. Rū nūma tūxū

namu na ngēmaācū imaxēācūma yigū na ingechaūgūxū. ⁶Natūrū nuxre i duūxūgū rū marū nūxna nixīgachi i Tupanaārū ore na nawe naxīxūcèx i ngēma ore i taxuwama mexū i nuēwa nagagūmarexū. ⁷Erū nūmagū tūxū nangúxēēchaū i ngēma mugū ga Moīché tūxna āxū, natūrū tama nūxū nacuèxgū i űacūchiga na yīxū i ngēma tamaā nūxū yaxugūēxū rū tūxū nangúxēēxū woo nūma nagu naxīnūēgu rū meāma nūxū nacuèxgū. ⁸Rū nūxū tacuèx rū ngēma mugū ga Moīché tūxna āxū rū tūxū name ega Tupana naxwèxexūācūma naga ixīnūēgu. ⁹⁻¹⁰Natūrū nūxū tacuèxgū rū guxūma i ngema mugū rū duūxūgū i chixexū ūgūxūcèx nixi. Rū ngēma nixi i ngēma duūxūgū i tama irūxīnūēchaūxū, rū ngēma tama norū āēxgacūga ínūēxū, rū ngēma chixexū ūgūxū, rū ngēma pecaduāxgūxū, rū ngēma tama Tupanaga ínūēxū, rū ngēma nanatūxū rū naēxū imēxgūxū, rū guxūma i ngēma máētagūxū, rū ngēma naxūneārū ngūchaūwe rūxīxū, rū ngēma yatūgū rū ngexūgū i naxrūū yatūxū rū ngexūmaā ngēāēgūxū, rū ngēma duūxēgūmaā taxegūxū, rū ngēma idoratēēxgūxū, rū ngēma āēxgacūgūmaā idoragūxū, rū guxūma i ngēma naxūgūxū i űacti rū chixexū i yatoxyepexū i ngema nguxēētae i mexū. ¹¹Rū ngēma nguxēētae i mexū rū Tupanaārū orewa nangexma, rū ngemagu nixi i nūxū iyarūngauxū i ngema maxū i taguma gūxū. Rū ngemaarū uruxū nixi ya Tupana ya mecūmaxūchicū i choxū namuxū.

Pauru rū Tupanana moxē naxā yerū nūxū nūxū nangechaū ga norū chixexūgū

¹²Rū moxē nūxna chaxā ya Ngechuchu ya Cristu ya tórū Cori erū nūma choxū naporaxēē rū choxū

nangugü na wüxi i mexü i norü duüxü chixixü. Rü ngëmacèx choxü naxuneta na nüxü chapuracüxü. ¹³ Üpa ga choma rü chixri nachiga chidexa ga Cristu, rü naxchi chaxai ga yema duüxügü ga nüxü yaxögüxü. Rü nawe chingechigü rü namaã chixexü chixugü. Natürü woo yemaäcü na chamaxüxü, rü Tupanaãxü changechaütümüxü yerü tama aixcüma nüxü chacuèx ga tacü na chaxüxü, yerü tauta Cristuaxü chayaxö. ¹⁴ Rü yemaäcü ga törü Cori ya Ngechuchu rü poraäcüxüchima chomaã namecüma yerü choxü narüngüxëe na nüxü chayaxöxücèx rü nagagu nüxü changechaüxücèx i guxüma i duüxügü. ¹⁵ Rü pemaã nüxü chixuxchaü i wüxi i ore i aixcümaxüchi ixixü i inaxwèxegüxü na guxäma nüxü cuáxü. Rü Ngechuchu ya Cristu rü ñoma ga naãnewa nangu na namaxëxëãxücèx i pecaduãxügüxü. Rü natanüwa rü choma nixi ga guxüãrü yexera na chixexü chaxüxü. ¹⁶ Natürü Tupana choxü nüxü nangechaü ga yema chorü chixexü na chowa duüxügüxü nüxü nadauxëxücèx ga ñuxäcü nüma ga Ngechuchu ya Cristu yaxna chomaã na naxinüxü ga woo guxü ga pecaduãxügüãrü yexera chixecü na chiixü. Rü ngëmaäcü wüxi i cuèxruü chixi naxcèx i guxüma i duüxügü na nümagü rü ta nüxü nangëxmaxücèx i maxü i taguma gúxü. ¹⁷ Rü ñuxma tanaxwèxe i guxügutáma nüxü ticuèxüügü rü tanataxëégü ya yima nüxicatama Tupana ixicü. Rü woo tama nüxü tadaugü i ñuxma natürü guxüguma törü Aëxgacü nixi rü tagutáma nayu. Rü ngëmaäcü yí. ¹⁸⁻¹⁹ Pa Chaune, Pa Timutéux, ñaã nixi i chorü ore i cumaã nüxü chixuxü. Rü üpa ga yexguma Tupana yadexaxëegu ga ñuxre ga taeneégü, rü nüxü nixugügü na cuma rü tá mexü i Tupanaãrü orearü uruü quiixü. Rü ñuxma chanaxwèxe i yemagü nüxü ixuxürü meã cuyanguxëe

i ngëma puracü i mexü i Tupana nawa cuxü muxü. Rü chanaxwèxe na aixcüma cuyaxöxü rü cuãewa cumatama nüxü cucuáxü na aixcüma namexü i ngëma puracü i ícuxüxü. Ñuxre i duüxügü rü nüxü nacuèxgüchiréx i tacü nixi i mexü na naxügüãxü, natürü chixexüãma naxügü. Rü ngëmaçex düxwa nüxü nartixoe na Cristuaxü yaxögüãxü. ²⁰ Rü yemaäcü nüxü naxüpetü ga Imenëü rü Areyáüdrü. Rü düxwa choma Chatanána chanawogü ga yema taxre na Chataná ngüxü nüxü ingexëégüxücèx na ngëmawa nüxü nacuèxgüxücèx na tama namexü na chixri Tupanachiga yadexagüxü.

Name nixi i guxüma i duüxügüçex tayumüxëgü

2 Rü ñuxma rü tá pemaã nüxü chixu na ñuxäcü namexü na peyumüxëgüxü. Rü pexü chamu na guxüma i duüxügüçexira peyumüxëgüxü. ¡Rü Tupanana naxcèx peca na nüxü nangüxëxücèx rü nüxü nüxü nangechaüxücèx i norü pecadugü! ¡Rü moxë nüxna pexã ya Tupana naxcèx i guxüma i norü ngüxëe i guxü i duüxügüna naxãxü! ² Rü ngëxgumarüü ta name nixi i naxcèx peyumüxë i guxüma i nachiuãnegüarü aëxgacügü i tacügü rü guxüma i ngëmatüüwa ngëxmagüxü i aëxgacügü na ngëmaäcü itaãégüxücèx rü tüxü nangëxmaxücèx i wüxi i maxü i mexü i Tupanapéxewa rü guxü i duüxügüpéxewa. ³ Rü ngëma nixi i namaã nataãëxü ya yima Tupana ya tüxü maxëxëecü. ⁴ Erü nüma nanaxwèxe na guxäma tüxü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü rü guxäma nüxü cuáxü i ngëma ore i aixcüma ixixü. ⁵ Rü nüma ya Tupana rü wüxitama nixi. Rü ngëxgumarüü ta wüxitama nixi i taétüwa chogüxü na Tupanaxütawa tüxü nangugüxücèx. Rü nüma nixi ya Ngechuchu ya Cristu

ya Tupana Nane ga duñxũxũ ixĩcü. ⁶Rũ nũma ga Ngechuchu rũ nügũ inaxã rũ nayu na guxũ i duñxũgũaxũ naxũtanũaxũcèx na Tupanaxũtawana nangugũxũcèx. Rũ yexguma Ngechuchu yuxgu nixĩ ga Tupana yanguxèèxũ ga yema ùpaacũ duñxũgũmaã nüxũ yaxuxũ na ñuxãcü tá namaxèèèaxũ. ⁷Rũ Tupana choxũ naxuneta na norũ orearũ ngerũ chĩxũcèx. Rũ choxũ namu na chanangũexèèxũcèx i ngẽma duñxũgũ i tama Yudfugũ ixĩgũxũ na nũmagũ rũ ta yaxõgũaxũcèx rũ nüxũ nacuèxgũxũcèx i ngẽma ore i aixcũma ixĩxũ. Rũ ngẽma pemaã nüxũ chixuxũ, rũ aixcũma nixĩ, rũ tama chidora. ⁸Rũ ñuxma chanaxwèxe i guxũwama nayumũxègũ i yatũgũ. Rũ chanaxwèxe i ngearũ pecaduãxãcũma naxugũmèxè rũ ngẽmaãcü tama texémaã nanuèãcũma rũ tama tacũchiga nügũ nachoxũgagũãcũma nayumũxègũ. ⁹Rũ chanaxwèxe i ngexũgũ rũ meamare ùxũ i naxchirugu nicuxgũ, rũ meamare nügũ namexèèyaegũ, rũ tama poraãcü nügũ nangèxãègũ uirumaã rũ meruxũgũmaã rũ naxchiru i tatanũxũmaã. ¹⁰Natürũ narũmemaè nixĩ i meãmara Tupanacèx namaxè, rũ mexũ i puracũ naxũgũ, erũ ngẽmaãcü nanaxwèxegũ na namaxèxũ i ngẽma ngexũgũ i aixcũma Tupanaaxũ yaxõgũxũ. ¹¹Rũ chanaxwèxe i ngexũgũ rũ meã inaxĩnũè i ucuxègũ. Rũ tama name na nachoxũgawèxegũxũ. ¹²Erũ ngexũgũna rũ chanachuxu na yatũgũxũ nangũexèèxũ, rũ yatũarũ ãèxgacũ na yĩxũ. Rũ name nixĩ i inarũxĩnũèmare i perũ ngutaquèxegũwa. ¹³Yerũ Tupana rũ Adãxũxĩra naxũ rũ yixcama ga Ebaxũ. ¹⁴Rũ Chataná rũ tama Adãxũ nawomũxèè, natürũ yema ngecũxũ nixĩ ga nawomũxèèxũ. Rũ yemaãcü pecadugu ingu ga yema ngecũ. ¹⁵Rũ yemacèx Tupana nüxũ nixu rũ tá poraãcü nüxũ nangux i ngẽma ngexũgũ i ngèxguma naxĩraxacũgũgu. Natürũ

ngĩma i ngecũ rũ tá inayaxu i maxũ i taguma gũxũ ega meã ngĩxãcũgũmaã inacuèxgu, rũ mexũgu naxĩnũãcũma yaxõõgu, rũ guxũguma duñxũgũxũ nangechaũgu rũ meã Tupanapèxewa namaxègu.

Yaxõgũxũãrũ ãèxgacũgũchiga

3 Rũ pemaã nüxũ chixuxchaũ i wũxi i ore i aixcũma ixĩxũ. Rũ ngèxguma chi texé naxwèxegu na yaxõgũxũãrũ ãèxgacũ tĩxũ, rũ mexũ i puracũ nixĩ i naxcèx tadauxũ. ²Rũ yixema yaxõgũxũãrũ ãèxgacũ rũ tanaxwèxe na aixcũma mecũ tĩxũ na taxũema tũmachiga chixri idexaxũcèx. Rũ tanaxwèxe i wũxixicatama tixĩ ya tũmamèx, rũ aixcũma meã tamaxũ rũ mexũguxicatama tarũxĩnũ na guxũ i duñxũgũ tũxũ ngechaũgũxũcèx. Rũ tanaxwèxe i guxũguma meã duñxũgũxũ tayaxu i tũmapatawa, rũ mexũ i ngũexèèruũ tixĩ. ³Rũ tama name i wũxi i ngãxwèxexũ rũ nuwèxexũ tĩxũ, rũ tama name i tũmaãrũ dièruguama rũxĩnũxè tĩxũ. Natürũ name nixĩ i guxũ i duñxũgũmaã yaxna taxĩnũ rũ namaã tamecũma. ⁴Rũ tanaxwèxe i meãma tũmachiũmaã itacuèx, rũ tũmaxãcũgũ rũ meã tũmaga naxĩnũè, rũ tũxũ nangechaũgũ. ⁵Erũ ngèxguma chi tama tũmachiũmaã meã itacuèxgu rũ çñuxãcü i guxũma i Tupanaãxũ yaxõgũxũmaã meã itacuáxũ? ⁶Rũ yixema ngema yaxõgũxũmaã icuáixè rũ tama name na ngexwacèx yaxõxè tĩxũ, erũ ngürũãchi tá tũgũ ticuèxũũ. Rũ ngẽmagagu dũxwa nagu tangu i ngẽma poxcu i Chatanáxũ namaã napoxcuxũ ya Tupana. ⁷Rũ tanaxwèxe i woo i ngẽma duñxũgũ i tama yaxõgũxũ rũ tũxũ nangechaũgũ na taxũema chixri tũmachiga idexagũxũcèx rũ tama Chataná chixexũgu tũxũ na nguxèèxũcèx.

Yatügü i diácunugü i tupaucawa ngüxēetaegüxüchiga

⁸ Rü ngëxgumarüü ta i ngëma yatügü i tupaucawa ngüxēetaegüxü ixīgüxü rü nanaxwëxe i mexügucicatama rüxīnūēxü nixīgü. Rü nanaxwëxe i aixcüma nayanguxēēgü i ngëma nüxü yaxugüxü. Rü tama nanaxwëxe i ngāxēechagüxü nixīgü rü éxna norü diëruama rüxīnūēxü nixīgü. ⁹ Rü name nixī i meāma nüxü nacuèxgü i guxüma i Tupanaärü ore, na nüxü nacuèxgüxüçèx na tacüçèx na yaxögüäxü. Rü nanaxwëxe i nügüäewatama nüxü nacuèxgü na norü maxü rü aixcüma yamexü i Tupanapéxewa. ¹⁰ Rü tanaxwëxe i to i puracüwa nüxü taxügüxira i noxrix. Rü ngëxguma marü taguma chixexü naxügügu, rü marü name i tupaucawaärü ngüxēeruü tayaxīgüxü. ¹¹ Rü ngëma yatügü i tupaucawa ngüxēetaegüxü ixīgüxü rü tanaxwëxe i naxmèxgü rü ta mexügucicatama narüxīnūē. Rü tama name i oregütèèxgüxü nixīgü, natürü tanaxwëxe i meā namaxè rü aixcüma nayanguxēēgü i ngëma nüxü yaxugüxü. ¹² Rü ngëma yatügü i tupaucawa ngüxēetaegüxü ixīgüxü rü tanaxwëxe i wüxixicatama tixī ya naxmèx. Rü tanaxwëxe i meāma napatacūāxgümaā inacuèx, rü naxäcügü rü meā naga naxīnūē. ¹³ Rü ngëma yatügü i tupaucawa ngüxēetaegüxü, rü ngëxguma meāma naxügüāgu i norü puracü i tupaucawa rü guxüma i duüxügü tá nüxü nangechaügü. Rü ñuxüchi i nümagütama i ngëma yatügü rü tá yexeraäcü nüxü natauxcha na nüxü yaxugüxü i ñuxäcü Tupana nanaxwëxexü i Ngechuchu ya Cristuaxü na yaxögüäxü i duüxügü.

Aixcüma nixī i ngëma ore i Tupana tüxü nüxü cuèxēxü i Cristuchiga

¹⁴⁻¹⁵ Rü choma chanaxwëxe i paxa ngema chaxü na cuxü íchayadauxüçèx. Natürü ngürüächi tama paxa ngema chaxü, rü ngëmacèx cuxçèx chanaxümatü i ñaā popera na nüxü cucuáxüçèx i ñuxäcü tá cügümaā icucuáxü napewa i ngema duüxgü i Tupanaxü yaxögüxü. Erü nümagü nixī i Tupana ya maxüciärü duüxügü yixīgüxü rü nüxü yaxugügüxü rü ínapoxügüäxü i norü ore i aixcüma ixīxü. ¹⁶ Rü yixema nüxü tacuèx rü aixcüma namexèchi i ngëma ore ga noxri èxügüxü i ñuxma Tupana tüxü nüxü cuèxēxü i Cristuchiga. Rü nüma ga Cristu rü duüxügüxü nügü nawéx ga yexguma ñoma ga nañewa nayexmagu. Rü Naäē i Üünexü nüxü nixu na mecü yīxü. Rü Tupanaärü oreärü ngeruügü i daxüçüāx nüxü nadaugü. Rü guxü i nachiüānegüwa rü duüxügü nüxü nixugüç i nachiga, rü guxüwama duüxügü nüxü nayaxögü. Rü Nanatü rü wenaxärü daxügüxü i nañewa nanaga i ngextä ínamexèchixüwa.

Duüxügü i nüxü rüxoexü na yaxögüäxüchiga

4 Tupanaäē i Üünexü rü nüxü nixu rü ngëxguma yangaicagu na nagüxchaüxü i naäne rü nümäxü i duüxügü rü tá nüxü narüxoe na yaxögüäxü i Tupanaärü ore i mexü. Rü tá nawe narüxī i duüxügü i doramare i orexü ixügüxü i Chatanaärü ngxēetae nangüxèxèxü. ² Rü ngëma yaxögüxü rü tá nüxü inarüxīnūē i ngëma duüxügü i meā maxēnetaxü rü idoratèèxgüxü. Rü ngëma duüxügü rü yeüçürü nanaxügü i ngëma chixexü rü düxwa namaā nixü na chixexügucicatama naxīnūēxü. ³ Rü ngëma duüxügü rü nanachüxu na iyangīgüxü i duüxügü. Rü nanachüxu na duüxügü nangögüxü i ñuxre i ömagü

rü woochiréx Tupana nanaxü i guxūma i ònagü na moxē naxcèx inaxāgüācūma nangōxgüāxücèx i norü duixügü i yaxögüxü rü nüxü cuèxgüxü i norü ore i aixcūma ixixü. ⁴⁻⁵Natürü guxūma i Tupana üxü rü name. Rü taxuacūma nüxü taxo ega Tupanana moxē naxcèx ixāiraācūma nayauxgu. Erü Tupanaärü ore rü ngēma yumüxē rü nanaxüünexēē i ngēma òna i Tupanapéxewa, rü ngēmacèx name nixī na nangōxü.

**Wüxi i mexü i Ngechuchu
ya Cristuarü ngüxēeruü rü
mexūmaā nanguxēetae**

⁶Rü ngēxguma ngēma cumaā nüxü chixuxü i oremaā cunangüexēēgu i taeneē i yaxögüxü, rü ngēxguma nawa cungüechagu i ngēma ore i marü quixōxü, rü ngēxguma nagu quixüechagu i ngēma mexü i nguxēetae i marü nagu quixüxü, rü ngēxguma tá nixī i wüxi i mexü i Ngechuchu ya Cristuarü ngüxēeruü quiixü. ⁷Rü tama name na naga cuxinüxü i ñoma i naānecüāxārü dexagūmare i tama aixcūma ixixü. Natürü name nixī i guxüguma cugü cuporaxēē na yexeraācü Tupanaxü cungechaüxücèx rü nawe curüxüxücèx rü naxcèx cumaxüxücèx. ⁸Rü wüxi i mexü nixī na naporaxēēxü rü yaxīāxcüxēēxü i taxüne na aixcūma naporaxücèx. Natürü ngēmaärü yexera narümemaē nixī na yigü iporaxēēxü na Tupanaxü ingechaüxücèx erü ngēma rü guxüwama tüxü name i ñoma i naānewa rü daxügüxü i naānewa rü ta. ⁹Rü aixcūma nixī i ngēma ore i cumaā nüxü chixuxü, rü name nixī i guxāma tayaxögü. ¹⁰Rü ngēmacèx nixī i ipuracüexü rü yigü iporaexēēxü na nüxü ixüxücèx i ngēma ore i mexü, erü nüxü tayaxögü ya tórü Tupana ya maxücü ya guxāärü maxēxēeruü ixicü. Erü nüma nixī i namaxēxēāxü i ngēma duixügü i

nüxü yaxögüxü. ¹¹Rü chanaxwēxe i cunangüexēē i ngēma ore rü duixügüxü cumu na naga naxinüexücèx. ¹²Meā cugüna nadau na taxüema cuxü naxoxücèx naxcèx i ngēma na cungextüxüxü! Rü name nixī i wüxi i mexü i cuèxruü quixī naxcèx i guxūma i ngēma yaxögüxü. Rü ngēmacèx cunaxwēxe i mexü i oremaā quidexa, rü meā duixügüpéxewa cumaxü, rü aixcūma nüxü cungechaü i guxūma i duixügü, rü meā Tupanaāxü cuyaxō, rü napéxewa meā cumaxü. ¹³Rü chanaxwēxe i ngutaquéxewa rü guxü i duixügüpéxewa nüxü cudaumatü i Tupanaärü ore, rü duixügümaā nüxü quixu na ñuxü ñaxüchiga yixü. Rü chanaxwēxe i ngēmaācü cunangüexēē rü nüxü cunangüchaüxēē i ngēma taeneēgü ñuxmatáta ngēma changu i chomax. ¹⁴Rü ngēmacèx name nixī i aixcūma namaā cupuracü i ngēma cuèx ga Tupana cuxna āxü ga yexguma norü puracücèx cuxü naxunetagu rü yema yaxögüxüärü āēxgacügü cuxü yangögüācūma cumaā nüxü yaxuxgu na cuxna naxāāxü ga yema cuèx. ¹⁵Meā naxü i guxūma i ngēma cumaā nüxü chixuxü, na ngēmaācü guxü i duixügü nüxü daugüxücèx na ñuxācü guxü i ngunexügu yexeraācü meā Tupanacèx na cumaxüxü! ¹⁶Inaxuāē na ñuxācü meā cugüna cudauxü rü ñuxācü meā cunangüexēēxü i ngēma togü! Erü ngēxguma meā cunaxüxgu i guxūma, rü tá cunayaxu i maxü i taguma gúxü rü ngēma togü i cuxü irüxünüēxü rü tá ta nüxü curüngüxēē na nümagü rü ta nayauxgüāxücèx i ngēma maxü.

**Ñuxācü nixī i namexü na nüxü
ingechaüxü i ngēma yaxögüxü**

5 Taguma name i cunanga i wüxi i yatü i cuxü rüyamaēxü. Rü narümemaē nixī i meāma cunaxucuxē ñoma cunatürüü. Rü

ngēma ngextūxūcūgū rü name nixī i meāma namaā quidexa ñoma cueneēgūxūchirūū. ²Rü yixema yaguāxgū ya ngexegū rü name nixī i meāma tūmamaā quidexa cuexūchirūū. Rü ngēxgumarūū ta i paxūgū rü name nixī i meāma namaā quidexamare wūxi i cueyēxūchirūū, rü tama name i chixexūgu namaā curūxīnū. ³Tūxū rüngūxēē ya yixema yutegūxe ega aixcūma taçū tūxū taxu! ⁴Natürü ngēxguma chi wūxi i yutecū ngixū nangēxmagu i ngīxācūgū rü éxna ngītaagū, rü name nixī i nūmagū ngixū narūngūxēēgū rü ngīxna nanaxā i taçū i ngixū taxuxū. Erü Tupana nanaxwēxe na ngītanūxūira ngīxna daugūxū na ngēmaācū yangutanūxēēgūāxūcēx ga yema naē na nayaexēxū. ⁵Natürü yixema yutexe ya tūxica irūxāūxē rü tūxū nataxūxe i tūmatanūxū, rü Tupanaxūtawaxicatama itananguxēē i tūmaārū ngūxēē rü guxūguma woo chūtacū rü ngunecū rü tayumūxē na tūxū nangūxēēxūcēx ya Tupana. ⁶Natürü yixema yutexe ya tūmaārū ngūchaūguxicatama rūxīnūxē, rü Tupanapēxewa rü ñoma tayuxūrūū tixī. ⁷Rü ngēma nixī i ore i tá cunangūxēēxū i ngēma yaxōgūxū na nūgūna nadaugūxūcēx na taxūma i chixexū naxūgūxūcēx rü taxūema nachiga chixri idexagūxūcēx. ⁸Erü ngēxguma chi wūxie rü tama meā nūxna tadēuxgu i tūmapataçūāxgū rü tūmaē rü tūmanatū, rü maneca tama aixcūma meā Tupanaāxū tayaxō. Rü wūxi i tama yaxōxūārū yexera chixecū tixī. ⁹Rü ngēxguma chi wūxi i ngexū i yutexū naxcēx íçaxgu na ngēma yaxōgūxū ngīxū rüngūxēēgūxūcēx rü tanaxwēxe i 60 ya tauneciarū yexera ngīxū nangēxma rü wūxitama nixī ga ngīte ga ngīxū yexmacū ga noxrix. ¹⁰Rü tanaxwēxe i guxūma i duūxūgū ngīxū nacūxgū na wūxi i mexū xūcū na yīxū.

Rü name i meā ngīxācūxū yaexēēcū iyixī, rü meā ngīpatawa duūxūgūxū yaxucū iyixī, rü yaxōgūxūārū ngūxēēruū iyixī, rü daaweexūārū ngūxēēruū iyixī. Rü ngēmaācū tanaxwēxe i guxūraūxū i mexū na naxūxū. ¹¹Natürü tama tanaxwēxe i yaxōgūxūārū puracū nixī i ngīxna na nadaugūxū i wūxi i yutecū ega tama 60 wa nanguxgu ya ngīrū taunecū. Erü wūxi i yutecū i pacū, rü ngēxguma ngīrū ngūchaū Cristuna ngixū ixūgachixēēgu, rü tá inaxwēxe na wena naxātexū. ¹²Rü duūxūgū tá chixri ngīchiga nidexagū, erü tama aixcūma iyanguxēē ga yema Cristumaā inaxunetaxū ga noxrix. ¹³Rü ngīma rü dūxwa ngextā iyaxāuchigūmare, rü nāi ya ī rü nagu iyarūxāūx, rü dūxwa tama ipuracūchaū. Rü tama ngēmaxicatama ixū, natürü dūxwa ixoregūtēx, rü iyangēxmachigū nawa i ngēma dexa i tama mexū i togūchiga, rü guxūwama nūxū iyaxu i ngēma ore i tama mexū. ¹⁴Rü ngēmacēx chanaxwēxe i ngēma yutegūxū i paxūgū na wenaxārū naxātegūxū, rü naxāxācūgūxū, rü mexū i napataarū dauruūgū na yixīgūxū. Rü ngēmaācū i ngēma duūxūgū i ngīxchi aixū, rü taxucūrūwa chixri ngīchiga nidexagū. ¹⁵Cumaā nūxū chixu i ñaā ore, erü ñuxre i yutecū rü marū nūxū irūxoe i ore i mexū rü Chatanáwe irūxī. ¹⁶Rü ngēxguma chi wūxi i ngeçū i yaxōxcū rü ngīxū nangēxmagu i ngītanūxū i yutecū, rü name nixī i ngīxū irūngūxēē. Rü ngēmaācū tāūtāma togū i yaxōgūxūārū puracū tá nixī na ngīxna na nadaugūxū. Rü ngēxguma tá nūxū natauxcha i ngēma togū i yaxōgūxū na ngīxū nangūxēēgūxū i ngēma yutecū i aixcūma ngīxū natauxcūma i ngītanūxūgū i ngīxū rüngūxēēgūxū. ¹⁷Rü ngēma yaxōgūxūārū āēxgacūgū i aixcūma meāma ngēma yaxōgūxūmaā icuáxū, rü name nixī i ngēma yaxōgūxū aixcūma nūxū nangechaūgū rü

namaã nataãëgü. Rü guxüãrû yexera tanaxwëxe i nüxü nangechaügü rû nüxü narüngüxëëgü i ngema Tupanaarû orexü ixugüxü rû nangüxëëxü. ¹⁸ Erû Tupanaarû orewa rû ñanagürû:

“Tama name i nüxna taxaü i ngëma taxüna i puracüxü”,

ñanagürû. Rü ñanagürû ta:

“Wüxi i puracütanüxü rû tanaxwëxe i nüxü na naxütanüxü i norû puracü”, ñanagürû i ngëma Tupanaarû orewa.

¹⁹ Rü ngëxguma chi texé nüxü ixuxgu na chixexü naxüxü i wüxi i yaxögüxüãrû ãëxgacü, rû täütáma tüxü icuxínü ega natauxguma i taxre rû éxna tomaëxpüx i togü i duüxügü i nüxü daugüxü na aixcüma chixexü naxüxü. ²⁰ Natürû ngëma yaxögüxüãrû ãëxgacügü i aixcüma pecadugu maxëxü, rû name nixi i guxü i yaxögüxüpéxewa cunaxucuxë, na guxüma i ngëma togü i yaxögüxüãrû ãëxgacügü rû ta namuüëxücëx na naxügüãxü i tacü rû chixexü. ²¹ Rü ñuxma Tupanapéxewa rû tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristupéxewa rû ngëma daxücüãx i orearû ngeruügü i Tupana nüxü ngechaügüxüpéxewa, rû cuxü chamu na naga cuxínüxü i ñaã ore i cumaã nüxü chixuxü. Rü chanaxwëxe i ngëma cumaã nüxü chixuxürü meã cunaxucuxë i guxüma i ngëma yaxögüxü rû nüetama ega woo texé tixigu. ²² Rü ngëxguma texëxü quingucuchixëëchaügu na ngema yaxögüxüãrû ãëxgacü tixixücëx, rû taxü i cuñuxãëxü na namaã cuyumüëxü i wüxi i duüxü i tama nüxü cucuáxü i norü maxü! Natürû name nixi i noxri rû meã naga curüxínü i ngëma erû ngürüãchi tá wüxi i duüxü i pecadu üechaxü quingucuchixëë, rû cugagu tá nixi erû tama icuxuãë. ¡Rü meã cugüna nadau na tama pecadugu cunguxücëx! ²³ Rü ngëma na cunguxnecaüxü i ñuxguacü, rû name nixi i írarüwa binune cuyaxaxü, rû tama i dexáxicatama. ²⁴ Rü nangëxma

i duüxügüarû pecadugü i noxtacüma ngóxü naxüpa na Tupana nüxna çaxü. Natürû nangëxma i to i pecadugü i duüxügüarû rû täütáma nangox ñuxmatáta naãneärû guxwa nanguxgu rû Tupana tüxna icagügu. ²⁵ Rü ngëxgumarü ta nangëxma i duüxügüarû puracügü i mexü i Tupanacëx naxügüxü i ñuxma marü nüxü idauxü. Rü nangëxma ta i puracügü i mexü i ñuxma tama nüxü idauxü natürû yixcüra tá nüxü idaugüamaxü.

6 Guxãma ya yíxema yaxögüxe rû ixãärû coriáxë, rû tanaxwëxe i tümaärû corixü tangechaü na ngëmaacü taxucürüwa texé Tupanachiga rû tórü nguxëëtaechiga chixri idexaxücëx. ² Rü ngëxguma chi wüxi ya duüxë ya Tupanaãxü yaxóxë rû wüxi i cori i tümarüü yaxóxümaã tacoriãxgu, rû tama tanaxwëxe i ngëma na tümaëneë yíxücëx nüxü tarüxo na nüxü tangechaüxü i tümaärû cori. Natürû tanaxwëxe i yexeraacü meã nüxü tapuracü erû tümaärû cori i nüxü tarüngüxëëxü i tümarüü yaxóxü nixi rû tümaëneë i Tupana nüxü ngechaüxü nixi. Pa Timutéux, chanaxwëxe i meãma cunangüxëë i ngëma ore i cumaã nüxü chixuxü, rû guxüma i yaxögüxüpéxewa nüxü quixu.

Tupanaärû ore rû aixcüma tüxü name

³ Rü cumaã nüxü chixu rû nangëxma i duüxügü i namaã nguxëëtaegüxü i ngëma nguxëëtae i tama namaã wüxigüxü i tórü nguxëëtae, rû tama namaã wüxigüxü i tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristuarû nguxëëtae i mexü, rû tama namaã wüxigüxü i ngëma nguxëëtae i Tupanaärû orewa ngóxü. ⁴ Rü cumaã nüxü chixu rû yíxema ngëmaacü nguxëëtaexe rû tügü ticuëxüü rû taxuüma tacuëx. Rü ngëmacëx ngëxürüüxümare i dexa rû naxcëx tachoxügawëxe, rû tama texéga taxínüchaü, rû düxwa ñoma

tiḍaawexürüü tixi namaã i ngēma tūmacūma. Rū ngēmagagu rū taxāūāchixwēxe, rū tanuxwēxe, rū togūmaā taguxchiga, rū taxúxeaxūma tayaxō. ⁵Rū ngēmaācū i ngēma duūxūgū i chix-eāēgūxū, rū nūgūmaā nanuēēcha, rū tama nūxū nacuēxgū i ngēma ore i aixcūma ixixū, rū nagu narūxīniē rū Tupanaārū orewa nixi i dīeru ngxū nayauxgūxū. ⁶Rū aixcūma nixi i Tupanaārū orewa nūxū iyarūngauxū i taxūma i mexū, natūrū ngēma mexū rū tūmacēxicatama nixi ya yīxema namaã taāēgūxe i ngēma marū tūxū ngēxmaxū. ⁷Rū yixema rū yexguma noxri ixīraegu, rū ngearū yemaxūāxēmaā tabue i ñoma i naānewa. Rū ngēxguma iyuxgu rū taxucūrūwa tayange i tórū ngēmaxūgū. ⁸Natūrū ngēxguma tūxū nangēxmagu i taxchiru rū tórū ōna rū name nixi i ngēmamaātama tataāēgū. ⁹Natūrū ngēma duūxūgū i dīeruāxgūchaūxū, rū tama yaxna namaã naxīniē i ngēxguma ngēma dīeruārū ngúchaū nūxū poragu. Rū ngēmacēx nagu nayi i muxūma i ngúchaūgū i taxuwama mexū i chixexūwa nagagūxū, rū ngēmacēx dūxwa i ngēma duūxūgū rū poraācū nachixe rū norū guxūmaāma inayarūtauxe. ¹⁰Erū ngēma na dīeruguama rūxīnūxū rū ngēma nixi i guxūma i chixexūgūārū ūgū. Rū nangēxma i ñuxre i duūxūgū i dīeruguama rūxīnūēxū rū ngēmacēx Tupanana nixigachi. Rū ngēmaācū nūgūnatama guxchaxū naxāgū rū nūgūxū-tama ngechaū nanguxēēgū..

Tupanaāxū yaxōgūamaxūchiga

¹¹Natūrū cumax, Pa Timutéux, rū wūxi ya yatū ya Tupanaxū yaxōcū quixi. ¡Rū ngēmacēx nūxna ixūgachi i guxūma i ngēma chixexū! ¡Rū meā Tupanapéxewa namaxū, rū norū ngúchaū naxū, rū meā nūxū yaxō, rū nūxū nangechaū i duūxūgū, rū yaxna namaã naxīnū! Rū tama name i cugū

quicuēxūxū. ¹²¡Cugū naporaxēē na meā cuyaxōōmaxūcēx rū cunaxūamaxūcēx i Tupanaārū puracū ega woo tacū rū guxchaxū cuxū ūpetūgux! ¡Rū cugūna nadau na ngēmaācū taguma cuxna iyanaxoxūcēx i ngēma maxū i taguma gūxū! Yerū yema maxūcēx nixi ga noxri Tupana cuxū yaxuxū ga yexguma muxūma ga duūxūgūpéxewa nūxū quixuxgu na ñuxācū Ngechuchu ya Cristuaxū na cuyaxōxū. ¹³⁻¹⁴Rū ñuxma Pa Timutéux, rū napéxewa ya Tupana ya guxāxūma maxēxēēcū, rū napéxewa ya Ngechuchu ya Cristu ga āēxgacū ga Piratumaā nūxū ixucū ga ñuxācū Nanatū ya Tupanaāxū na yaxōōxū, rū cuxū chamu na naga cuxīnūxū i ngēma ore i cumaā nūxū chixuxū. Rū tama chanaxwēxe i cunaxūchicūi i ngēma ore, na taxūema texé tacūcēx cuxū oregūxūcēx rū chixri cuchiga idexaxūcēx. Rū chanaxwēxe i ngēmaācū meā cunaxū ñuxmatáta ínangu ya tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristu. ¹⁵Erū ngēma ngunexū i Tupana nagu naxwēxexūgu rū tá Cristuxū nangoxēē. Erū nūxīcatama Tupana nixi, rū nūma nixi i aixcūma mecū yīxū rū guxūētūwama nangēxmaxū. Rū guxū i āēxgacūgūārū Āēxgacū yīxū, rū guxū i corīgūārū Cori yīxū. ¹⁶Rū nūxīcatama nixi na taguma nayuxū. Rū nūma rū poraācū ínangōonexūwa namaxū, rū taxucūrūwa texé ngēma ngōonexūna tangaicama. Taguma wūxi i duūxū nūxū nadau, rū taxuacūma texé nūxū tatau. Nūma rū guxūguma naporaxūchi rū taguma inayarūixo na Āēxgacū yīxū. Rū ngēmacēx tanaxwēxe i guxāma nūxū ticuēxūūgūēcha. Rū ngēmaācū yīi. ¹⁷Rū yīxema muarū dīeruāxe i ñoma i naānewa, ¡rū tūmamaā nūxū pixu na tama ngēmamaā tūgū ticuēxūūgūxūcēx rū tama nagu tarūxīnūēxūcēx na ngēma tūmaārū dīeruwa nūxū itayangaugūxū i tūmaārū maxū! Erū ngēma dīeru rū

paxa tá nagux. Natürü narümemaē nixī i Tupanaga taxīnū, erū yimawa nixī i nūxū itayangaugūxū i tūmaārū maxū. Rū nūma nixī i poraācū tūxna naxāāxū i guxūma i tacū i inaxwèxexū na itaāēgūxūcèx. ¹⁸ Rū namaā nūxū i xu i ngēma muārū dīeruāxgūxū, rū name na ngēmamaā mexū naxūgūxū rū togū i duūxūgūxū nangūxēēgūxū! Rū ngēmaācū tá namu i ngema mexūgū i naxūgūxū i Tupanapēxewa. Rū tanaxwèxe i nūmagū i muārū dīeruāxgūxū rū na ínamemaregūxū na togūna naxāāxū rū namaā nangauxū i ngēma norū ngēmaxūgū. ¹⁹ Rū ngēmaācū tá nūxū nangēxma i norū mexūgū i daxūgūxū i naānewa, rū tá nanayauxgū i ngēma maxū i aixcūma ixīxū.

Pauru rü Timutéuxū namu, rü yemaācū inayacuèxēē ga norū popera

²⁰ Pa Timutéux, ¡meā namaā nangūxēētae i guxūma i ngēma ore i cuxū chamuxū! Rū tama name na icurūxīnūxū i ñoma i naānecūāxārū dexagūmare i taxuwama mexū rū ngēma ore i doramare ixīxū i duūxūgū nūxū ixugūgūnetaxū na ore i nawa nūxū icuāxū yīxū. ²¹ Erū ñuxre i nūmagū i ngēma noxrūtama cuèxgu īxū, rū dūxwa ngēmagagu Tupanana nixīgachi. Rū chanaxwèxe i Tupana meā pexū narūngūxēē.

Rü nuāma pexna,
Pauru

NORÛ TAXRE GA POPERA GA TIMUTÉUCAX NAXÛMATÛXÛ GA PAURU

Timutéuxû narümoxê ga Pauru

1 Pa Timutéux, choma i Pauru nixí i cuxcèx chanaxümatüxü i ñaã popera. Rü choxü nixí ga namuxü ga Ngechuchu ya Cristu, yerü yemaäcü nanaxwèxe ga Tupana. Rü nüma choxü namu na nüxü chixuxücèx na ñuxäcü tüxü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü, ega aixcüma Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögügu. ²Cuxü changechaü, Pa Chaune, Pa Timutéux. Rü chanaxwèxe ya Tanatü ya Tupana rü Ngechuchu ya Cristu ya tóru Cori na cuxü nangüxëégüxü rü nüxü cungechaütümüügüxü rü cuxü nataäxëégüxü.

Tama name i taxäne na Cristuchigaxü ixuxü

³Guxüguma i chütacü rü ngunecü rü cuxna chacuèxächixü i chorü yumüxëwa, rü poraäcü cuxcèx moxê Tupanana chaxã. Rü nüxü nixí i chapuracüxü i mexü i chauäemaã, yexgumarüü ga nuxcümaügüxü ga chorü oxigü naxügixürüü. ⁴Choma rü nüxna chacuèxächi na ñuxäcü poraäcü chauxcèx cungechaüxü rü chauxcèx cuxaxuxü ga yexguma cuxna íchixüxgu. Rü wenaxäru cuxü chadauxchaü na aixcüma chataäxücèx. ⁵Erü nüxna chacuèxächi na ñuxäcü aixcüma Tupanaaxü cuyaxöxü. Rü curü noxê ga Loída rü cue ga Euníchia rü tüma rü woetama tüxira Tupanaaxü tayaxögü rü nüxü chacuèx i ñuxma rü cuma rü ta aixcüma cuyaxöxü. ⁶Rü ngëmacèx cuma nüxü chixu na cugü cuporaxëexü na yexeraäcü cunaxüamaxücèx i ngëma Tupanaäru puracü ga naxcèx

cuxna naxäaxü ga cuèx ga yexguma noxri cuxü chingögüäcüma cumaã chayumüxëgu. ⁷Yerü Tupana rü tama tüxna nanamu ga naãe i tüxü müüëexü. Natürü tüxna nanamu ga Naãe i Üünexü na tüxü naporaexëexücèx na aixcüma duüxügüxü ingechaügüxücèx rü meã yigümaã icuáxücèx. ⁸Rü tama chanaxwèxe na cuxänexü na nüxü quixuxü i nachiga ya tóru Cori. Rü ngëxgumarüü ta tama chanaxwèxe i chauxcèx cuxäne i ngëma na chapoxcuxü naxcèx i Tupanaäru ore. Rü name nixí i yaxna namaã cuxinü i ngëma ngúxü i cuxcèx ínguxü nagagu i ngëma ore i mexü i nüxü quixuxü. Rü Tupana tá cuxü naporaxëe. ⁹⁻¹⁰Rü Tupana tüxü namaxëxë rü tüxü nade na naxcèxicatama imaxëxücèx. Natürü tama tacü rü mexü na ixüxügagu nixí ga yemaäcü tamaã namecümaxü ga Tupana. Natürü yemaäcü tüxü narüngüxëe yerü woetama yema nixí ga nanaxwèxexü yerü Ngechuchu ya Cristugagu tüxü nangechaü. Rü nüma ya Tupana ga tautama naãne üxgumama tüxü ngechaücü, rü yexguma ínguxgu ga tóru maxëxëeruü ga Ngechuchu ya Cristu, rü yexguma nixí ga Tupana tüxü nüxü dauxëexü na ñuxäcü poraäcü tüxü nangechaüxü. Rü nüma ga Cristu nixí ga iyanaxoxëëaxü na iyuxuchixü yerü nüma rü yuwa ínarüda rü wena namaxü. Rü norü orewa tüxü nüxü nacuëxëe na yixema rü ta tüxü nangëxmaxü i ngëma maxü i taguma gúxü ega nüxü yaxöxgu. ¹¹Rü Tupana choxü ningucuchixëe na nüxü chixuxücèx i ngëma norü ore i mexü. Rü choxü namu na ngëma oremaã chanangüxëexücèx i duüxügü i guxüwama. ¹²Rü ngëmacèx nixí i poraäcü ngúxü chingexü rü chapoxcuxü i ñuxmax. Natürü tama naxcèx chaxäne i ngëma, erü choma nüxü chacuèx na texéaxü chayaxöxü.

Rü nüxü chacuèx na naporaxü i nüma na nüxna nadauxücèx i ngëma puracü i choxna naxaxü rü namaã inacuáxücèx i chauãe i guxügutáma ñuxmatáta ngëma ngunexü i nagu wena núma naxüü. ¹³Rü chanaxwëxe i meãma nagu quixü i ngëma nguxëetae i mexü ga chauxütawa naxcèx cungxü. Rü name nixi i meã nüxü cuyaxõoma ya Ngechuchu ya Cristu rü meã nüxü cungechaü i guxüma i duüxügü, erü Cristuarü duüxü quixi. ¹⁴Rü name nixi i Tupanaãe i Üünexü i tawa maxüüãrü ngüxëemaã ícunapoxü i ngëma nguxëetae i mexü i Tupana cuxna äxü. ¹⁵Cuma marü nüxü cucuèx rü guxüma ga yema yaxögüxü ga Áchiaarü naãnewa ne íxü rü marü choxna naxügü. Rü yematanüwa nayexma ga Figueru rü Ermóquene. ¹⁶Onesíferu rü muëxpüxcüna choxü nataãxëë, rü tama chauxcèx naxãne i ngëma na chapoxcuxü. Rü ngëmacèx chanaxwëxe i tórü Coriaxü nangechaütümüügü i guxüma i natanüxügü. ¹⁷Rü yexguma noxritama Dumawa nanguxgu ga nümax, rü chauxcèx nadauecha rü ñuxmata choxü iyangau. ¹⁸Cuma meãma nüxü cucuèx ga ñuxácü tüxü na nangüxëexü ga Onesíferu ga Epéchiuarü íãnewa. Rü ngëmacèx chorü yumüxëwa naxcèx íchaca na Tupanaãxü nangechaütümüüxücèx i ngëxguma wena ñoma i naãnewa naxüxgu ya tórü Cori ya Ngechuchu.

Ngechuchu ya Cristuarü puracütanüxü i mexüchiga

2 Rü ñuxma, Pa Chaune, Pa Timutéux, ¡rü cugü naporaxëë namaã i ngëma pora i Ngechuchu ya Cristu cuxna äxü! ²Yema ore ga chauxütawa nüxü cuxinüxü ga yexguma muxüma ga duüxügüpéxewa nüxü chixuxgu, rü chanaxwëxe i ñuxma cuxi ngëma oremaã cunangüxëë i togü

i yatügü i meã naãxü cuèxgüxü na nüxü togüxü nangüxëexücèx namaã i ngëma ore. ³Rü tama name i naxcèx cumuü na Ngechuchu ya Cristuarü oregagu ngüxü quingexü. Natürü name i namaã cupora ñoma wüxi i mexü i norü churararüü. ⁴Rü wüxi i duüxü i churarawa ngëmaxü, rü taxucürüwama to i puracü i tama churaraarü ixixügu narüxinü. Natürü ngëma norü äëxgacü nagu namuxü i puracügu nixi i naxinüxü na ngëmaãcü norü äëxgacüxü nataãxëexücèx. ⁵Rü ngëxgumarüü ta wüxi i duüxü i wüxi i ínucawa nügü ingucuchixëexü, rü taxuacüma nanayaxu i norü ãmare ega chixri naxinüxëwëxegu rü tama ngëma ínucaarü äëxgacüga naxinügu. ⁶Rü texé ya naãnewa puracüxe rü name nixi i tüxira tanayaxu i tümanetüarü o. ⁷¡Rü guxüguma nagu rüxinü i ñãã ore i cumaã nüxü chixuxü! Rü nüma ya Cori ya Ngechuchu tá cumaã inanangüxüxëë i guxüma na nüma nanaxwëxexüácüma cunaxüxücèx i ngëma puracü. ⁸¡Rü nüxna nacüxãchi ya Ngechuchu ya Cristu ya Dabítanüxü ga guma yuwa írudacü! Rü yimachiga nixi i ngëma ore i mexü i duüxügümaã nüxü chixuxü. ⁹Rü ngëma oregagu nixi i ngüxü na chingexü rü ñoma wüxi i máëtaxürüü núma poxcupataüwa cadenamaã chichotaxü. Natürü Tupanaärü ore i mexü, rü guxüwama nanguama rü taxucürüwama texé tayachota. ¹⁰Rü ngëmacèx yaxna namaã chaxinü i ngëma ngüxü i chingexü naxcèx i ngëma duüxügü i Tupana dexü. Eri chanaxwëxe i nümagü rü ta Ngechuchu ya Cristuaxü nayaxögü, rü ngëmaãcü na nayauxgüãxücèx i maxü i mexü i taguma gúxü. ¹¹Rü pemaã nüxü chixuxchaü i wüxi i ore i aixcüma ixixü. Rü ngëxguma Cristu yuxürüü norü orecèx iyuegu, rü naxrüü tá ta wena tamaxë na nüma ínangëmaxüwa

ingëxmagüxücèx. ¹² Rü ngëxguma ñoma i naãnewa yaxna namaã ixínüëgu ega ngúxü ingexgu, rü daxüguxü i naãnewa rü wüxigu namaã äëxgacü tá tixigü. Rü ngëxguma tama Cristuxü icuáxchaügu i ñoma i naãnewa, rü nüma rü täütáma tüxü nacuáxchaü i daxüguxü i naãnewa. ¹³ Natürü woo ñuxguacü i yixema rü tama aixcüma naxüxgu i ngëma Tupanamaã ixunetaxü, natürü nüma ya Tupana rü guxüguma nayanguxëë i ngëma tamaã inaxunetaxü, erü taxuacüma nügütama nawomüxëë.

Wüxi i mexü i puracütanüxü i Tupana namaã taäëxüchiga

¹⁴ Rü ngëma yaxögüxü i cuxütawa ngëxmagüxü, rü name nixi i Tupanae-gagu nüxna nüxü cucuëxächixëë na tama nuxcümaügüxü i ore i taxuwama mexücèx nügümaã na yaporagatanücüxücèx. Erü ngëma rü wüxi i chixexü nixi, rü nanachixëäëxëë i ngëma duüxügü i nüxü inüëxü. ¹⁵ ¡Rü cugü naporaxëë na meã cunaxüxü i Tupanaärü puracü na cumaã nataäëxücèx i ngëxguma napéxewa cunguxgux rü ngemaäcü taxucèxma cuxänexücèx i ngëxguma nüma cuxna nacaxgu naxcèx i curü puracüchiga! ¡Rü ngëmacèx name i aixcüma meã namaã cungüxëëtae i ngëma ore i mexü i aixcüma ixixü! ¹⁶ ¡Rü nüxü rüxo i ñoma i naãneçüäxärü dexagümare i taxuwama mexü! Erü ngëma duüxügü i ngëma dexagümaregu ixü, rü guxüguma yexeraäcü chixexügu nayi. ¹⁷ Rü ngëma norü nguxëëtae i ngëma duüxügü, rü ñoma wüxi i daaweane i tüxü íyimachixëëxürüü nixi. Rü yema nixi ga nüxü ngupetüxü ga Imenü rü Firetu. ¹⁸ Yerü nidoragümare ga nüxü na yaxugüexü rü marü na nangupetüxü i yuetaarü dachiga. Rü yemaäcü nanawomüxëëgu ga ñuxre ga duüxügü na tama noxrirüü yaxögüäxücèx i

Tupanaärü ore. ¹⁹ Natürü Tupanaärü ore rü taguma inayarüxo rü taguma naxüchicüü. Rü ngëma norü orewa rü ñanagürü:

“Törü Cori ya Tupana nüxü nacuëx i texé tixi ya norü duüxügü ixigüxe. Rü guxäma ya yíxema nüxü ixuxe na Ngechuchu ya Cristu rü tümaärü Cori yíxü, rü name nixi i nüxna tixigachi i guxüma i chixexü”,

ñanagürü i ngëma norü orewa. ²⁰ Wüxi i duüxü i diëruäxüchixü rü napatawa nangëxma i poratu i uirunaxcèx rü diërumünaxcèx. Rü nangëxma ta i poratu i nañnaxcèx rü waixümünaxcèx. Rü ngëma poratu i uirunaxcèx rü diërumünaxcèx rü mexü i norü õnacèx nixi. Natürü ngëma poratu i nañnaxcèx rü waixümünaxcèx rü guxchirechixü nixi. ²¹ Rü ngëxguma wüxi i yaxöxü naxwëxegu na aixcüma mexü i Tupanaärü puracütanüxü na yíxü, rü name nixi i nüxna nixügachi i guxüma i chixexü. Rü ngëxguma tá nixi i Tupanapéxewa aixcüma naxüünexü na naxüäxücèx i nagúxüraüxü i puracü i Tupana namaã nüxü ixuxü. ²² ¡Nüxü rüxo i guxüma i ngëma chixexü i ngextüxücügü nagu rüxünüëxü! ¡Rü meã Tupanapéxewa namaxü rü aixcüma nüxü yaxö! ¡Rü nüxü nangechaü i guxüma i duüxügü, rü táxü i namaã cunuxü! ¡Rü ngëmaäcü namaxü wüxigu namaã i guxüma i ngëma duüxügü i aixcüma Tupanacèx maxëxü rü ngemaäcü yumüxëgüxü!. ²³ Rü tama name i naxcèx icurüxünü i ngëma dexagü i taxuwama mexü. Erü ngëma dexagügagu rü düxwa nügüchi naxaie i duüxügü. ²⁴ Rü wüxi i Tupanaärü puracütanüxü rü tama name na texemaã núcèx nadauxü. Rü narümemaë nixi na guxäma namecümáxü. Rü nanaxwëxe i yaxna namaã naxünüäcüma meã duüxügüxü nangüxëë i Tupanaärü ore. ²⁵⁻²⁶ Rü wüxi i Tupanaärü

puracütanüxü rü name na yaxna namaã naxĩniãcũma meã nayaxucuxëgũãxü i ngëma duũxũgü i tama irũxĩniëchaũxü. Rü name i ngëmaãcü ínananguxëë na Tupana nüxü rüngũxëëxü i ngëma duũxũgü na nüxü naxoexücëx i norü chixexü rü nüxü nacuëxgũxücëx i ngëma ore i aixcũma ixĩxü. Erü Tupana nanaxwëxe na naxuãëgũxü i ngëma duũxũgü rü nawa ínanguxũxü i ngëma chixexü i ngoxo i Chataná nagu nayixëëxü na noxrütama ngúchaũ namaã naxũxücëx.

Nuxãcü tá nixĩ i duũxũgũcũma i ngëxguma nagúxchaũgu i naãne

3 Rü chanaxwëxe i nüxü cucuëx rü ngëxguma nagúxchaũgu i naãne rü tá nangëxma i ãcũmaxũgü rü guxchaxũgü naxcëx i duũxũgü. ²Rü duũxũgü rü tá nügüguxicatama narũxĩnië, rü norü diëru guama tá narũxĩnië. Rü tá nügü nicuëxũxũgü, rü ngëmaãcü tãütãma nüxü nacuëxgũchaũ i togü i duũxũgü i tama naxrüü taarü diëruãxgũxü. Rü chixri Tupanachiga tá nidexagü, rü tãütãma nanatũga rü naëga naxĩniëchaũ. Rü tãütãma moxë inaxã i ngëxguma Tupana nüxü rüngũxëëgu, rü ngëmaãcü tãütãma nüxü nacuëxgũchaũ i Tupanaãrü ore. ³Rü tãütãma nagu narũxĩnië i togü i duũxũgũxü ña nangechaũgũxü, rü tãütãma nüxü nangechaũtũmũgü. Rü tá naxoregütëëxgü, rü tãütãma nügü naporaxëë na yaxna namaã naxĩniëxücëx i naxũneãrü ngúchaũgü. Rü tá nichixecũma, rü tá naxchi naxaie i guxũma i ngema mexü. ⁴Rü duũxũgüechitawëxegũxü tá nixĩgü, rü nuëwëxexü tá nixĩgü, rü nügü icuëxũgũxü tá nixĩgü. Rü tá norü ngúchaũcëxama nadaugü, rü tãütãma Tupanaxü nacuëxgũchaũ. ⁵Rü tá nügü nayaxögũxüchinetaxëë natürü ngëma norü chixexü i naxũgũxüwa

tá nangoxoma na tama aixcũma yaxögũãxü i ngëma ore i mexü. Rü ngëma duũxũgü i ngëmaãcü maxëxü, rü tama name na namaã cuxãmüxcũxü rü natanũgu cuxãxü. ⁶⁻⁷Erü ngëma duũxũgütanũwa nangëxmagü i nümaxü i ípatagu ichocuetanũxü. Rü norü nguxëëtaemaã nayawomũxëëgü i ngëma ngexũgü i ngema ngëxmagũxü i tama naãëxü icuãxü rü chixri maxëxü. Rü ngëma ngexũgü, rü norü ngúchaũgütama chixexũwa nanagagü, rü ngëmacëx woo guxũguma nangüé natürü taguma aixcũma nüxü nacuëxgü i ngëma ore i aixcũma ixĩxü. ⁸Rü ngëma duũxũgü i chixexũmaã nguxëëtaegũxü, rü chixexũguxicatama narũxĩnië, rü tama aixcũma nayaxögü i Tupanaãrü ore. Rü naxchi naxaie i ngëma ore i aixcũma ixĩxü, naxrüü ga yema yuũxũgü ga Yane rü Yãübre ga tama Moĩchéga íniëchaũxü. ⁹Natürü tãütãma muxü i duũxũgü nüxü nayaxögü. Erü guxũwama i duũxũgü rü tá nüxü nicuëxãchitanü na wüxi i duũxũgü i chixexũgu rüxĩniëxü rü ngëãmarexü yixĩgũxü naxrüxü ga yema taxre ga tama Moĩchéga íniëchaũxü.

Ucuxëmaã inyacuëxëë ga Pauru na Timutéumaã yadexaxü

¹⁰⁻¹¹Natürü cumax, Pa Timutéux, marü nüxü cucuëx ga ñuxãcü meã na chanangüxëëxü ga duũxũgü, rü ñuxãcü meã chamaxũxü, rü ñuxãcü nagu charũxĩniũxü rü meã chayaxõxü, rü ñuxãcü yaxna namaã chaxĩniũxü ga duũxũgü rü nüxü changechaũxü. Rü cuma nüxü cucuëx ga ñuxãcü na chaugü chaporaxëëxü na yaxna namaã chaxĩniũxü i guxchaxũgü. Yerü ga duũxũgü rü chowe ningexütanü na choxü yamëxgũxücëx. Rü cuma rü nüxü cucuëx ga tacü choxü na üpetũxü ga Aütioquãfawa rü Icũniũwa rü Listrawa, rü ñuxãcü chowe na yangexütanũxü

rü poraacü ngúxü chingexü. Natürü tórü Cori ya Tupana choxü ínapoxü na tama choxü yamèxgüxcèx. ¹²Rü aixcüma cumaã nüxü chixu rü guxâma ya yíxema naxwèxegüe na Ngechuchu ya Cristucèx tamaxèü, rü togü tá tümachi naxaie rü chixri tá tümamaã nachopetü. ¹³Natürü ngëma duüxügü i chixecümagüxü rü ngëma duüxügü i idoratèxgüxü rü yexeraxü i chixexügu tá nayi. Erü Chataná marü nayawomüxèëgü, rü ngëmacèx nüxü togüxü nawomüxèëgü. ¹⁴Natürü i cuma rü name nixü i guxüguma meã nagu quixü i guxüma i ngëma ore i marü cungúxü. Erü cumatama rü nüxü cucuèx na aixcüma yíxü i ngëma ore, rü nüxü cucuèx na texégü tixígüxü ga guxema namaã cuxü nguxèëgüxe. ¹⁵Rü cuma nüxü cucuèx rü cubuxgumamatama nawa cungux i ngëma Tupanaärü ore i üünexü. Rü ngëmawa cunayaxu i cuèx na nüxü cucuáxcèx i ñuxácü tüxü na nangéxmaxü i maxü i taguma gúxü ega Ngechuchu ya Cristuaxü yaxögügu. ¹⁶Rü guxüma i Tupanaärü ore i ümatüxü rü nügüaëwatama nanayaxu ga Tupana. Rü ngëma ore rü name na duüxügüxü namaã ingüxèëxü, rü namaã yaxucuxègüxü rü namaã iyanawéxächixèëgüxü, rü namaã nangúxèëxü na meã Tupanapéxewa namaxèüxcèx. ¹⁷Rü ngëmaacü i ngëma ore rü tüxü narüngüxèë ya yíxema Tupanaärü íxíxè, na meã nüxü tacuáxcèx i ngëma Tupana naxwèxexü rü ítamemarexü na tanaxüxü i nagúxüraüxü i puracü i Tupana tümamaã nüxü íxuxü.

4¹⁻²Rü nüma ya Ngechuchu ya Cristu ya núma tá ücü na nüxü yacagüxüxcèx i ngëma duüxügü i maxèxü rü ngëma marü yuechiréxü, rü yimapéxewa rü Tupanapéxewa cuxü chamu na nüxü quixuxüxcèx i ngëma ore i mexü. Rü ngëxguma

cuxü yatauxchaächigu rü woo cuxü naguxchagu, rü chanaxwèxe i nüxü quixuama i ngëma ore. Rü ngëmaacü chanaxwèxe na icuyanawéxächixèëgüxü rü meã cuyaxucuxègüxü rü nüxü cunangúchaüxèëxü i duüxügü. Rü name nixü i yaxna namaã cuxínüacüma meã cunangúxèë. ³Erü yixcüra i duüxügü rü täütáma nüxü naxínüèchaü i ngëma nguxèëtae i mexü. Erü ngëma duüxügü rü nichixecüma. Rü ngëmacèx naxcèx nadaugü i norü ngúxèërüügü i nüma nanaxwèxegüxüacüma nangúxèëxü. ⁴Rü täütáma nüxü naxínüèchaü i Tupanaärü ore i aixcüma íxíxü. Erü ngëma ore i doramare íxíxüguma tá narüxínüè. ⁵¡Natürü cuma rü meã cugüna nadau, rü ínaxuãë, rü namaã napora ega ngúxü cuxü üpetügu! ¡Rü nüxü íxuama i ore i mexü i tüxü maxèëxü, rü meã yanguxèë i ngëma puracü i Tupana cuxna äxü! ⁶Täütáma muxü i ngunexü ñoma i naãnewa changéxma erü marü choxü ningaica na Tupanaärü puracü chaxüxügügu chayuxü rü choxü na yamèxgüxü i duüxügü. ⁷Rü choma rü marü chayanguxèë i ngëma puracü i Tupana choxna äxü. Rü ñuxma na nagúxü i ngëma puracü rü taguma nüxü charüxo na chayaxöxü. ⁸Rü ñuxma rü marü Tupana choxü namaã nanguxü i ngëma ämare i mexèchixü ya tórü Cori ya Ngechuchu ya äëxgacü ya mecü tá choxna äxü i ngëxguma wenaxärü ñoma i naãnewa naxúxgu. Rü täütáma chaxica choxna nanaxã i ngëma ämare, natürü tá tüxna nanaxã ya guxâma ya yíxema tümamaã ngúchaümaã ínanguxèëgüxe na wenaxärü núma naxüxü.

Timutéuxü naxucuxè ga Pauru

⁹Cumaã nüxü chixu rü chanaxwèxe i paxa nuã cuxü, rü choxü ícuyadau. ¹⁰Dema rü ñoma i naãneärü ngëmaxügu naxínüxügügu choxna nixü rü íãne ga

Techarónicawa naxū. Rū Crechéute rū Gárataanewa naxū, rū Titu i Darumáchiaanewa. ¹¹Rū Lucaxicatama nixī i ñuxma chauxūtawa ngēxmaxū. Rū chanaxwèxe i naxcèx cudau i Marcu na nuā cunagaxūcèx. Erū nūma rū chauxcèx name na choxū na nangūxēēxū i ñaā puraciūwa. ¹²Rū Tiquicu rū ñāne ya Epéchiuwa chanamu. ¹³Ngēxguma nuā cuxūxgu rū nuā nange i chorū gáuxūchiru ga ñāne i Tróawa ngēxmaxū ga Carpupatawa chatáxū! Rū chanaxwèxe i nuā cunana i chorū poperagū. Rū guxūārū yexera chanaxwèxe na nua cunanaxū i chorū poperagū i idixgüpútaxū. ¹⁴Areyáūdru i cobrenaxcèx i buetarearū iwa puracūxū rū poraācū chixri chomañ naxūpetū. Natürū Tupana nūxū nacuèx i ñuxācū tá na napoxcuāxū naxcèx ga yema chixexū ga chomañ naxūxū. ¹⁵Meā cugūna nadau na tama chixexū cumañ naxūxūcèx! Erū poraācūxūchima naxchi naxai i Tupanaārū ore i mexū. ¹⁶Yexguma noxrixūchima āēxgacūgüpéxewa chaugüétūwa chideaxgu rū taxúema choxū tarüngūxēē. Guxūma choxna nibuxmū. Natürū tama chanaxwèxe ya Tupana rū naga narūxīnū i ngēma. ¹⁷Natürū tórū Cori choxū naporaxēē rū choxū narüngūxēē na choxū natauxchaxūcèx na nūxū chixuxūcèx ga

norū ore i mexū i tūxū maxēxēēxū. Rū yemaācū guxūma ga yema duūxūgū ga tama yaxōgūxū ga yēma yexmagūxū rū nūxū naxīnūē ga yema ore. Rū yemaācū tórū Cori ya Ngechuchu choxū ínganguxuchixēē ga yexguma taxū ga āūcūmaxūwa chayexmagu. ¹⁸Rū nūma ya tórū Cori tá choxū ínganguxuchixēē nawa i guxūma i chixexūgū. Rū tá choxna nadau na ngextá āēxgacū íyīxūwa choxū nagaxūcèx. Rū name i guxūguma nūxū ticuèxūūgū. Rū ngēmaācū yī.

**Pauru rū wenaxārū Timutéuxū
narūmoxē rū naxcèx ínaca
na Cori ya Ngechuchu ya
Cristu nūxū rüngūxēēxū**

¹⁹Chanaxwèxe i chauégagu nūxū curūmoxē i Prisila, rū Aquiru, rū Onechéperutanūxūgū. ²⁰Eratu rū ñāne i Corítiugu narūxāūx. Rū Turuquínu rū ídaawexūma ñāne i Miretuwa chandatèx. ²¹Rū naxūpa i gáuanexū rū chanaxwèxe i nuā cuxū. Rū cuxū narūmoxēgū i Eubúru, rū Prudēte, rū Linu, rū Cádizia, rū guxūma i taeneēgū i yaxōgūxū. ²²Rū chanaxwèxe i tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristu cumañ nangēxma, rū Tupana pexū narüngūxēē ya guxāma i pemax.

Rū nuāma pexna,
Pauru

POPERA GA TITUCAX NAXÜMATÜXÜ GA PAURU

Tituxü narümoxe ga Pauru

1¹⁻² Pa Titux, choma i Pauru i Tupanaarti puracütanixü nixi i cuxcèx chanaxümatixü i ñaã popera. Rü Ngechuchu ya Cristu nixi ga choxü mucü na ngëma duüxügü i Tupana dexümaã nüxü chixuxücèx i norü ore na Tupanaãxü yaxögüãxücèx rü nüxü nacuèxgüxücèx i ngëma norü ore i aixcüma ixixü i tüxü rüngüxëxü na naxcèx imaxëxücèx. Rü ngëmaãcü Tupanaãxü tayaxögü rü naxcèx tamaxëchaü erü tanayauxgüchaü i ngëma maxü i taguma gúxü. Rü ngëma maxü i taguma gúxü nixi ga nuxcümaxüchima ga yexguma tauta naãne üxgu Tupana ya taguma idoracü nüxü ixuxü. ³Rü ñuxma rü marü nawa nangu na Tupana tüxü nüxü cuèxëxü i ngëma norü ore i mexü i tüxü maxëxëxü. Rü ngëmacèx nümatama ya Tupana ya törü maxëxëruü choxü namu na nüxü chixuxücèx i ngëma norü ore. ⁴Pa Titux, cuma rü chaune quixi i Tupanaãrü orewa yerü chauxütawa cunayaxu ga Tupanaãrü ore ga noxri rü ñuxma rü chauxrüü cuyaxö. Rü chanaxwëxe i cuxü narüngüxëëgü rü cuxü nataãxëëgü ya Tanatü ya Tupana rü Ngechuchu ya Cristu ya törü maxëxëruü.

Tituarü puracü ga yexguma Crétawa nayexmagu

⁵Rü yexguma Crétaarü capaxügu cuxü chamüxgux, rü cumaã nüxü chixu na yema yaxögüxütanüwa cunaxüxü ga yema puracü ga tama chinguxëxü ga yexguma cuxna yéma chataegugu. Rü yemacèx cumaã nüxü chixu na wüxichigü ya ñanewa rü nüxü cuxunetaxü i tupaucaarü aëxgacügü na

ngema yaxögüxümaã inacuèxgüxücèx, yema cuxü chamuxürrüü. ⁶Rü wüxi i aëxgacü i yaxögüxüãrü, rü name i meã namaxü na taxüema chixri nachiga idexagüxücèx. Rü name i wüxitama tixi ya namèx. Rü naxäcügü rü name na yaxögüãxü rü meã namaxëxü na taxüema nüxü ixuxücèx na chixri namaxëxü rü tama nanatüga naxinüxü. ⁷Erü yixema yaxögüxüãrü aëxgacü ixixë, rü Tupanaãrü puracü nixi i taxüxü. Rü ngëmacèx tanaxwëxe i aixcüma meã tamaxü. Rü tama name i wüxi i yatü i chixecümaxü tixi rü chixëxügu rüxünüxü tixi. Rü tama name na tangãxüxü, rü nucèx tadauxü, rü togü i duüxügüxü tawomüxëxü norü dïerucèx. ⁸Natürü narümemae na guxüguma meã duüxügüxü tayaxuxü i tümapatawa, rü aixcüma nüxü tangechaü i ngëma duüxügü i meã maxëxü. Rü tanaxwëxe i wüxi i yatü i aixcüma tümããxü cuáxe tixi, rü guxüguma duüxügümaã mecümaxë tixi, rü aixcüma Tupanacèx maxüxë tixi, rü guxüguma meã tügümaã icuáxe tixi. ⁹Rü yixema yaxögüxüãrü aëxgacü ixixë rü name i nagu tixü i ngëma ore i aixcüma ixixü ga tümamaã nüxü ixuxü na tümã rü ta togüxü tangüxëxëxücèx i ngëma ore i mexü, na ngëmaãcü nüxü tanangüchaüxëxëxücèx rü nüxü tayaxögüxëxëxücèx i ngëma duüxügü i noxri tama yaxögüchaüxü. ¹⁰Erü nangëxma i muxüma i yaxögüchirëxü i tama aixcüma irüxünüëchaüxü. Rü ngëma guxüãrü yexera tama irüxünüëchaüxü nixi i ngëma Yudügu i yaxögüchirëxü i ñuxma naxwëxegüxü na nuxcümaügüxü i nacümauwe naxixü i ngëma yaxögüxü. Rü nümagü rü ore i taxuwama mexüxü nixugügü, rü ngëmaãcü duüxügüxü nawomüxëëgü. ¹¹Natürü ngëma duüxügü i ngëmaãcü chixri nguxëëtaegüxü, rü chanaxwëxe i noxtacüma icuyanangeëxgüxëë. Erü

muxūma i duūxūgūxū nachixexēēgū rü nuxmata nuxre ya ipatawachigū rü nanachixexē i guxūma i duūxūgū na tama aixcūma Tupanaāxū yaxōgūāxūcèx. Rū ngēma ore i taxuwama mexūmaā duūxūgūxū nangúexēē na ngēmaācū tūxū nawom-ūxēēgūācūma ngīxū nayauxgūxūcèx i diēru. ¹²Rū wūxi ga yematama capaxūcūāx ga norū tupanaārū orearū uruū nixī ga natanūxūgūxūtama ixuxū rü naxū:

“Rū nāā Cretacūāx i duūxūgū rü guxūguma doratēxgūxū nixīgū, rü noma naēxūgūrūū nidūrae, rü nitaanū, rü nixoxochi”, naxū. ¹³⁻¹⁴Rū aixcūma nixī ga yema ore ga nūxū yaxuxū ga yema yatū. Rū ngēmacèx chanaxwèxe i poraācū cuyaxucūxēgū i ngēma yaxōgūxū na aixcūma meā yaxōgūāxūcèx, rü tama nāgū naxīxūcèx i ngēma Yudūgūcūma. Rū chanaxwèxe i namaā nūxū quixu na tama nāgū naxīnūēxūcèx ega tacū namuāxgu i ngēma duūxūgū i tama nūxū cuèxgūchaūxū i ore i aixcūma ixīxū. ¹⁵Rū yīxema aixcūma Tupanapēxewa mexē rü guxūwama tame. Natūrū yīxema tama aixcūma Tupanapēxewa mexē, rü taxucūrūwa tacū rü nacūma i nāgū tixūxūmaā tūgū tamexēē. Rū woo tūmaāēwa nāgū tarūxīnūxūwa rü tachixe erū ngēma nacūma i nāgū tixūxūmaā Tupanapēxewa tūgū tamexēēchaū. ¹⁶Rū ngēma duūxūgū i ngēmagu rīxīnūēxū rü nūgū yaxugūgūgu rü Tupanaxū nacūx, natūrū ngēma nūmagū naxūgūxūwa nūxū tacūx na tama aixcūma yīxū na Tupanaxū nacūxgūxū. Rū nūmagū rü Tupanapēxewa nichixe, rü tama nāgū naxīnūē, rü taxuwama nime na tacū rü mexū naxūgūxū.

Nguxēētae i aixcūma mexū

2 Natūrū i cuma, Pa Titux, rü name i guxūgutāma ngēma mexū i nguxēētaemaā cunangúexēē rü taguma nūxna quixūgachi. ²¡Rū meā yaxucūxēgū i ngēma yatūgū i yaguāxgū na aixcūma meā naāxū nacuaācūma namaxēxūcèx, rü taguma nadauxcūraxūwèxegūxūcèx, rü guxūguma meā nāgū na naxīnūēxūcèx! ¡Rū nangúexēē na aixcūma meā Tupanaāxū yaxōgūāxūcèx, rü guxū i duūxūgūxū nangechaūgūxūcèx, rü yaxna namaā naxīnūēxūcèx ega woo tacū rü guxchaxū nūxū ūpetūgux! ³Rū ngēxgumarūū ta chanaxwèxe i meā cuyaxucūxēgū i ngēma ngexūgū i yaguāxgū na meā Tupanapēxewa namaxēxūcèx. Rū tama name na yaxoregūtēxgūxū, rü nangāxēwèxegūxū. Rū name nixī i guxū i duūxūgūpēxewa rü meā namaxē. ⁴⁻⁵Rū ngēma ngexūgū i yaguāxgū rü name nixī i meā na nangúexēēāxū i ngēma ngexūgū i paxūgū na aixcūma natexū rü naxācūgūxū nangechaūgūxūcèx, rü meā naāxū nacūxgūxūcèx, rü mexūgūxūcātama na naxīnūēxūcèx, rü meā napatana nadaugūxūcèx, rü guxū i duūxūgūmaā namecūmagūxūcèx, rü aixcūma natega naxīnūēxūcèx na taxūema chixri Tupanaārū orchiga idexagūxūcèx. ⁶¡Rū ngēxgumarūū ta meāma yaxucūxēgū i ngēma ngextūxūcūgū na aixcūma meā naāxū nacuaācūma namaxēxūcèx rü tama nadauxcūraxūwèxegūxūcèx! ⁷¡Rū cumatama rü name nixī i meā napēxewa cumaxū i guxūwama na ngēmaācū wūxi i norū cuèxruū i mexū quīxūcèx! Rū ngēxguma cunangúexēēgu, rü cunaxwèxe i mexūgu curūxīnūācūma cunangúexēē rü tama īnūcaācūma namaā nūxū quixu i ngēma ore. ⁸Rū ngēxguma ngēmaācū

meã cunangúexêegu i ngêma ore i mexũ, rü taxúetáma texé chixri nachiga tidexa. Rü ngêmaãcü ya yíxema chixri tachiga idexagüchaũxê rü tá taxâneé erü taxucürüwa tacü rü chixexũxü tixugü i tachiga. ⁹¡Rü meãma yaxucuxêgü i ngêma duũxügü i coriãxgüxü! ¡Rü namaã nüxü ixu na guxüguma meã norü coriga naxinüexúcex, rü norü corimaã namecümagüxúcex, rü taguma norü corixü nachoxügagüxúcex! ¹⁰Rü tama name i norü coriaxü nangixgü, natürü nanaxwèxe i aixcüma meãma norü corimaã namaxê rü taguma nanawomüxêegü. Rü ngêxguma ngêmaãcü namaxêgu, rü guxüma i togü i duũxügü tá nüxü nadaugü na ñuxãcü aixcüma namexêchixü i ngêma ore i duũxügüxü namaã ingúexêexü nachiga ya Tupana ya tórü maxêxêruü. ¹¹Tupana rü poraãcüxüchima tamaã namecüma, rü yemacèx núma nanamu ga Nane na guxüma i duũxügüaxü nangêxmaxúcex i maxü i taguma gúxü ega nüxü yaxögüãgu. ¹²Rü ngêma na Tupana tamaã mecümaxüwa nüxü tacuèx na namexü na nüxü rüxoexü i ñoma i naãnecüãxärü ngúchaügü rü guxüma i to i chixexügü i napêxewa ixüxü. Rü ngêma Tupana taxcèx üxü tüxü nanguxêe na meã yigümaã icuèxgüãcüma togü i duũxügüpêxewa rü Tupanapêxewa meã imaxêxü i ñoma i naãnewa. ¹³Rü tüxü nanguxêe ta na guxüguma meã ínanguxêegüxúcex na nataeguxü ya Ngechuchu ya Cristu ya tórü maxêxêruü ya tórü Tupana ya tacü ixücü. Erü Tanatü ya Tupana rü tamaã inaxuneta na wena tá nataeguxü ya Ngechuchu, rü wüxi i taãé tá nixí i ngêxguma ínanguxgu. ¹⁴Rü nüma ga Ngechuchu rü taxcèx nayu na tüxü ínanguxüxêexúcex nawa i guxüma i chixexü, rü tüxü yamexêegüxúcex na aixcüma norü duũxügü i mexü ixügüxúcex rü aixcüma naxcèx

idaugüxúcex na guxüguma mexü ixügüxúcex. ¹⁵Rü ngêma ore tá nixí i duũxügüxü namaã cunangúexêexü rü nüxü cunangúchaũxêexü na Tupanacèx namaxêxúcex. Rü ngêma oremaã tá aixcüma cuyaxucuxêgü i duũxügü erü Tupanatama nixí ya cuxü mucü na ngêmaãcü canaxüxü. Rü tama name na texé cuxü oxü.

Ñuxãcü name na namaxêxü i ngêma yaxögüxü

3 Rü ngêma yaxögüxü i duũxügü, ¡rü namaã nüxü ixu na nachixüianearü ãêxgacügüga naxinüexü rü guxüma i ngema togü i ãêxgacügüga naxinüexúcex! ¡Rü yaxucuxêgü na ínamemaregüxúcex na naxügüãxúcex i guxüma i mexü i puracügü i ãêxgacügü unagüxü! ²Rü tama name i texêchiga chixri nidexagü rü texémaã nanuê. Natürü name nixí i guxü i duũxügümaã namecümagü rü aixcüma guxü i duũxügüxü nangechaügü rü tama nügü nicuèxüxügü. ³Rü name nixí i yaxna namaã taxinüe i ngêma tama yaxögüxü, yerü yixema rü ta ga üpa rü chixri tamaxê, rü tama Tupanaga taxinüe. Rü itayarütauxe rü tórü ngúchaü tüxü napora. Rü chixexügu rüxinüeacüma tamaxê rü taxãuxächiwêxegü. Rü naxchi taxaie ga togü, rü nüma rü ta taxchi naxaie. ⁴Natürü yexguma Tupana ya tórü maxêxêruü tüxü nüxü dauxêegu i norü ngechaxü naxcèx i guxüma i duũxügü, rü nüma rü tüxü namaxêxê. ⁵Rü yema na tüxü namaxêxêexü rü tama tacü rü mexü na ixügüxügü nixí, natürü tüxü namaxêxê yerü nüxü tangechaütümüügü. Rü Naãé i Ünexü i tüxü ngexwacaxüxêexüärü poramaã Tupana tüxü inayanaxoxêe ga tórü pecadu na ngexwacaxüxü i duũxügü ixügüxúcex. ⁶Rü Ngechuchu ya Cristu ya tórü Maxêxêruügü nixí ga Tupana ga guxüma ga norü

ngúchaũmaã tũxna namuãxũ ga Naãe i Ũünexũ. ⁷Rũ yemaãcü tamaã namecüma rũ tũxũ narũngũxẽe ga Tupana na aixcüma imexũcèx i napèxewa, rũ na nayauxgũxũcèx i ngẽma írũnguxèegũxũ i maxũ i taguma gũxũ. ⁸Rũ guxũma i ngẽma marũ cumaã nüxũ chixuxũ rũ aixcüma nixĩ. Rũ ngẽmacèx chanaxwèxe i guxũguma nüxũ quixu i ngẽma ore na aixcüma mexũ naxũgũxũcèx i ngẽma duũxũgũ i Tupanaãxũ yaxõgũxũ. Erũ ngẽma ore rũ guxũwama name i guxãcèx. ⁹¡Natürũ nüxna ixũgachi i ngẽma dexagũ i taxuwama mexũ i duũxũgũ nawa nügũ choxũgagũxũ rũ ngẽma oregũ i nuxcümaũgũxũ i duũxũgũchigamare ixĩgũxũ! ¡Rũ nüxna ixũgachi i ngẽma nügũ ngaexũ! ¡Rũ tama name na natanũgu cuxãxũ i ngẽma duũxũgũ i nügũmaã nüxũ rũnuètanũcüxũ nachiga i ngẽma mugũ ga Moĩché ùmatũxũ! Erũ guxũma i ngẽma na nüxũ rũnuètanũcüxũ rũ taxuwama name, rũ natũcèxmamare nixĩ. ¹⁰Rũ ngèxguma chi wũxie i petanũwa rũ chixexũ i nguxèetaemaã ngẽma yaxõgũxũxũ titoyegu, rũ name nixĩ i tũmamaã nüxũ quixu na tama ngexũ tawagũxũcèx. Rũ ngèxguma tanaxũamagu, rũ name nixĩ na wena tũmamaã nüxũ quixuxũ. Rũ ngèxguma tama cuga taxĩnũchaũgu rũ tanaxũamagu i ngẽma chixexũ rũ name nixĩ i noxtacũma tũxũ ícumuxũchi natanũwa i ngẽma yaxõgũxũ. ¹¹Erũ ngẽma chixri na tamaxũxũwa rũ tá

nanõx na tachixeãèxũ ya yĩxema duũxè rũ tũmaãrũ pecadugagu tá nixĩ na tapoxcuxũ.

Tituxũ naxucuxè ga Pauru

¹²Rũ ngèxguma cuxũtawachanamũxgu i Artema rũ éxna Tíquicu, rũ chanaxwèxe i paxa Nicaporíchiuwa cuxũ na choxũ ícuyadauxũcèx. Erũ ngema tá nixĩ i chanangupetũxèèxũ ya yima tauemacũgũ ya ñagu nagáuanecũ. ¹³Rũ guxũma i cuxũ tauxchaxũmaã chanaxwèxe i nüxũ curũngũxèe i ãèxgacũ i Chena i Dumacũãxgũarũ mugũxũ cuãxũ rũ Aporu na paxa núma naxĩxũcèx. Rũ chanaxwèxe i nüxna cunaxã i ngẽma nanaxwèxexũ i norũ namawaũ na taxuũma nüxũ taxuxũcèx. ¹⁴Rũ ngẽma taeneègũ i yaxõgũxũ, rũ name nixĩ i naxcèx nangúe na mexũ naxũgũxũ rũ togũxũ nangũxèegũxũ ega ÷acũ nüxũ taxũgux. Rũ ngẽmaãcü i ngẽma togũ rũ tá nayaxõgũ.

Pauru rũ wenaxãrũ Tituxũ narũmoxè rũ naxcèx ínaca na Tupana nüxũ rũngũxèèxũcèx

¹⁵Rũ guxũma i taeneègũ i nuã chauxũtawachauxũmagũxũ rũ cuxũ narũmoxègũ. Rũ ngèxgumarũũ ta i choma rũ chanaxwèxe i nüxũ curũmoxè i taeneègũ i yaxõgũxũ i cuxũtawachauxũmagũxũ. Rũ chanaxwèxe i Tupana pexũ narũngũxèe i guxãma i pemax.

Rũ nuãma cuxna,
Pauru

POPERA GA FILEMÚŨCAX NAXŪMATŪXŪ GA PAURU

Pauru rü nüxũ narümoxe ga Filemúŭ

1 Pa Toeneē i Filemúŭ i Toxrüxũ Tupanaarü Puraciüwa Puracüxex, choma i Pauru rü taeneē i Timutéumaā cuxcèx tanaxümatü i ñaā popera. Rü choma rü nuxa chapoxcu nagagu na nüxũ chixuxũ i Ngechuchu ya Cristuarü ore. ²Rü ñaā popera i cuxcèx taxümatüxũ, rü naxcèx ta nixĩ i ngēma taeneēgü i cupatawa ngutaquégegüxũ rü ngxicèx ta nixĩ i taeyèx i Ápia rü naxcèx ta nixĩ i taeneē i Ariquípu i taxrüxũ Tupanaarü puraciüwa puracüxü. ³Rü chanaxwèxe i Tanatü ya Tupana rü tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexü narüngüxèē rü pexü nataāxèē.

Filemúŭ rü aixcúma Ngechuchuxü nayaxõ rü yema yaxögüxüxü nangechaũ

⁴Rü guxüguma i ngëxguma cuxna chacuèxächigu i chorü yumüxèwa, rü Tupanana moxè chaxā cuxcèx. ⁵Erü nüxũ chacuáchiga na ñuxácü nüxũ cuyaxõxü ya tórü Cori ya Ngechuchu rü ñuxácü nüxũ na cungechaũxü i guxüma i duüxügü i Tupanaarü ixigüxü. ⁶Rü Tupanana naxcèx chaca na cuxü nangüxèèxücèx na duüxügümaã nüxü quixuxücèx na ñuxácü Cristuaxü yaxögüxü i yixemax, erü chanaxwèxe na meã nüxũ cucuáxü na ñuxácü Ngechuchu ya Cristugagu poraäcü tüxü nangüxèèxü ya Tupana. ⁷Rü choma rü poraäcü chataāxüchi na ñuxácü nüxü cungechaũxü i ngēma yaxögüxü. Erü cugagu nixĩ, Pa Chaueneēx, na nataāgüxü i ngēma togü i yaxögüxü.

Pauru rü Filemúŭna naca na mea Onéchimuxü nayaxuxücèx

⁸⁻⁹Rü ngëmacèx nangëxma i wüxi i ngüxèē i cuxütawa naxcèx íchacaxchaũxü. Rü dücax, Cristu nixĩ ya choxü mucü rü ngëmacèx choxü nangëxma i pora na cuxü chamuxü na cunaxüxücèx i ngēma ngüxèē i mexü i tá cumaã nüxü chixuxü. Natürü tama ngēmaäcü cuxü chamuxchaũ erü cuxü changechaũ, rü ngëmacèx chauxcèx narümemæ nixĩ na cuxü chacèxümarexü naxcèx i ngēma. Rü choma i Pauru rü marü chaya rü ñuxma rü chapoxcu Ngechuchu ya Cristucèx. ¹⁰Rü ngëmacèx cuxna naxcèx chacaxchaũ i wüxi i ngüxèē naxcèx i Onéchimü i nuã poxcupataüwa chauxütawa Cristuxü yaxuxü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü Tupanaarü orewa rü chaune nixĩ. ¹¹Rü üpa ga Onéchimü rü wüxi ga curü duüxü ga taxuwama cuxü mexü nixĩ. Natürü i ñuxma rü cuxü rü choxü rü ta name. ¹²Rü ñuxma rü cuxcèx chanataeguxèē i nüma i Onéchimü. Rü chanaxwèxe i meã cunayaxu, ñoma choxü cuyaxuxürüü. ¹³Chierü chanaxwèxe na nuxma chauxütagu naxáxüxü, rü na cuchicüü choxü nangüxèèxücèx i ñuxma na chapoxcuxü naxcèx i Tupanaarü ore i mexü. ¹⁴Natürü tama chanaxüxchaũ i tacü i tauta “Ngü” ñacuxü choxü. Erü ngēma ngüxèē i cuxna naxcèx chaçaxü, rü chanaxwèxe na curü ngüchaütama yüxü i ngēma rü tama i chorü mugagu na yüxü. ¹⁵Rü bexmana Tupana nanaxwèxe na paxaächi cuxna yaxüxü ga Onéchimü na yixcama rü wenaxärü cuxcèx nataeguxücèx rü ngēmaäcü guxügutáma cuxütawa nangëxmaxücèx. ¹⁶Natürü i ñuxma rü tama ngëxürüüxümare i curü duüxürüü nixĩ, erü wüxi i curü duüxürüü yexera nixĩ i ñuxmax, erü taeneē i nüxü

ingechaũxĩ nixĩ. Rũ aixcũma poraãcũ nũxũ changechaũ i chomax, natũrũ chanawae i cuma rũ yexeraãcũ nũxũ cungechaũ. Erũ ñuxma rũ tama wũxi i curũ dũũxũmare nixĩ, natũrũ wũxi i cueneẽ i tórũ Coriaxũ yaxõxũ nixĩ i ñuxmax. ¹⁷ Rũ ngẽmacèx, rũ ngẽxguma choxũ cudèuxgu na aixcũma cueneẽ chiixũ, rũ chanaxwèxe i meã cunayaxu i Onéchimu, ñoma choxũ cuyaxuxũ. ¹⁸ Rũ ngẽxguma tacũ rũ chixexũ cumaã naxũxgu rũ éxna tacũ cuxũ nangetanũgu, rũ chanaxwèxe i chomaã nũxũ quixu na ñuxre yĩixũ, na cuxũ chanaxũtanũxũcèx. ¹⁹ Rũ chomatama i Pauru rũ choxméxmaãxũchi chanaxũmatũ i ñaã popera. Rũ aixcũma chomatama tá cuxũ chanaxũtanũ. Rũ tãũtãma cuxna nũxũ chacuèxãchixẽ na ñuxãcũ choxũ cunangetanũxũ i curũ maxũ i taguma gũxũ i chaugagu Tupanaxũtawa cuyaxuxũ. ²⁰ Rũ ngẽmaãcũ, Pa Chaueneẽx, rũ chanaxwèxe i tórũ Corigagu chauxcèx cunaxũ i ngẽma ngũxẽ. Rũ chanaxwèxe i choxũ cutaãèxẽ, erũ chaueneẽ i Cristuaxũ yaxõxũ quixĩ.

²¹ Rũ cuxcèx chanaxũmatũ i ñaã popera erũ nũxũ chacuèx na aixcũma chauga cuxĩnũxũ rũ tá cunaxũxũ i ngẽma cuxna naxcèx chaçaxũãrũ yexera. ²² Rũ ngẽxgumarũũ ta chanaxwèxe na chauxcèx cunamexèèxũ i wũxi i nachica i ngextá tá nawa changuxũ. Erũ íchananguxèẽ na Tupana tá nangãxũxũ i perũ yumũxègũ, rũ tá choxũ nangũxèèxũ na pexũ íchayadauxũcèx.

**Pauru rũ wenaxãrũ Filemũũxũ
narũmoxè rũ naxcèx ínaca
na Cori ya Ngechuchu ya
Cristu nũxũ rũngũxèèxũ**

²³ Rũ moxè cuxcèx ngema namu i Epáparu. Rũ nũma rũ wũxigu chomaã napoxcu naxcèx ya Ngechuchu ya Cristu. ²⁴ Rũ ngẽxgumarũũ ta moxè cuxcèx ngema namugũ i Marcu, rũ Aritárcu, rũ Dema rũ Luca. Rũ nũmagũ rũ chomũcũgũ nixĩgũ i Tupanaãrũ puracũwa. ²⁵ Rũ chanaxwèxe i tórũ Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexũ narũngũxèẽ i guxãma i pemax.

Rũ nuãma cuxna,
Pauru

POPERA GA YUDÍUGÜ GA YAXÖGÜXÜCAX ÜMATÜXÜ

Tupana rü Nanewa tamaã nidexa

1 Nuxcúma ga Tupana rü muëx-püxcúna rü nagúxúraixüácúma norü orearü uruügiüwa tórü oxigúmaã nidexa, rü namaã nüxü nixu ga tacü nüxü na nanaxwëxexü. ²Natürü i ñomaüccüü ya Tupana rü Nanewatama nixí i tamaã yadexaxü rü tüxü nüxü nacüèëëxü na ñuxäcü tüxü nangüëëëcháixü. Rü gumaxü nixí ga namuxü na naxüäxücëx ga ñoma ga naãne rü daxüguxü ga naãne rü üëxcü rü tauemacü rü woramacurigü rü éxtagü. Rü ñuxüchi guma Nanena nanana ga guxüma ga yema na noxrü yüxücëx. ³Rü Nanewa nixí i nüxü idauxü na ñuxäcü namexëchixü i nüma ya Tupana. Rü nüma ya Nane rü Nanatü ya Tupanarüütama nixí. Rü ñuxma na guxüärü äëxgacü yüxü ya Nane, rü guxümaãma inacüèx rü norü ore i poraxümaã nanamu i guxüma na nüma nanaxwëxexüácúma na yüxücëx. Rü nüma ya Nane nixí ga taxcëx nayuxü na nüxü rüxoëxücëx ga tórü pecadugü. Rü yemawena rü Nanatüxütawa naxü i daxüguxü i naãnewa. Rü yéma Nanatüärü tügüneçüwawa nayarüto erü guxüärü äëxgacü nixí i ñuxmax.

Tupana Nane rü guxüma i orearü ngeruüügü i daxü- cüäxétüwa nangëxma

⁴Rü ñuxma i nüma ya Nane rü guxüma i Tupanaärü orearü ngeruüügü i daxücüäxärü yexera nixí rü naëtüwa nangëxma yerü yemaäcü nanaxuegu ga Nanatü. ⁵Rü ngëmaäcü nixí i ñuxma yerü ga Tupana rü taguma wüxi ga norü orearü ngeruüxü ñanagürü:

“Cuma nixí i Chaune. Rü ñuxma chanan-goxëë na aixcúma Chaune quiixü”, ñanagürü. Rü taguma wüxi ga norü orearü ngeruüchiga ñanagürü:

“Choma nixí i Nanatü chíixü rü nüma rü Chaune nixí”,

ñanagürü. ⁶Natürü yexguma ñoma ga naãnewa namuägu ga Nane ya guxüëtüwa ngëxmacü, rü ñanagürü ga Tupana:

“Chanaxwëxe i guxüma i chorü orearü ngeruüügü i daxücüäx rü nüxü nicüèxüügü ya Chaune”,

ñanagürü. ⁷Rü yexguma norü orearü ngeruüügü ga daxücüäxchiga yadeaxgu ga Tupana, rü ñanagürü:

“Choma chanaxwëxexüácúma chanamu i ngëma chorü orearü ngeruüügü i chorü ngüxëëruüügü ixígüxü. Rü ngëxguma chanaxwëxegu rü ñoma buanecü rü ñoma üxüemaruü chayaxígüxëë, rü chanaporaëxë na naxügüäxücëx i chorü ngücháü”,

ñanagürü. ⁸Natürü yexguma Nanechiga yadeaxgu ga Tupana rü ñanagürü:

“Cuma rü chauxrüü Tupana quixí. Rü guxügutáma äëxgacü quixí. Rü aixcúma meã guxümaã icucüèx erü aixcúmacü quixí. ⁹Rü nüxü cungecháü i guxüma i ngëma nacüma i mexü natürü naxchi cuxai i guxüma i ngëma nacüma i chixexü. Rü ngëmacëx i choma na Cunatü ya Tupana chíixü rü guxäëtüwa cuxü changëxmaxëë rü guxäärü yexera cuxü chataäëxëë”,

ñanagürü. ¹⁰Rü yexgumarüü ta Nanexü ñanagürü ga Tupana:

“Cuma rü guxüärü Cori quixí. Rü noxrüärü ügügumama ga yexguma natauxgutama ga ñoma ga naãne, rü cuma nixí ga cunaxüxü. Rü cumatama nixí ga cunaxüxü ga üëxcü rü tauemacü rü guxüma ga éxtagü. ¹¹Rü guxüma i ngëma rü tá nangux, natürü i cuma rü

guxũgutáma cungẽxmaẽcha. Rú guxũma i ngẽma rü ñoma naxchirurũũ tá nangaue. ¹²Rü ñoma wũxi i naxchiru i ngauxũ i ngema itẽxmarexũrũũ tá ícunawogü i ñoma i naãne rü guxũta i daxũwa nüxũ idauxũ. Rú to i ngexwacaxũxũmaã tá cunaxũchicũũ, ñoma wũxi i naxchiru i ngauxũ i ngexwacaxũxũmaã ixũchicũũxũrũũ. Natürü i cuma rü tá cunaxẽixrũgumaraxũẽcha rü tagutáma cuyu”,

ñanagürü ga Tupana. ¹³Rü Tupana rü ñanagürü nüxũ:

“¡Nuã chauxũtawa rüto ñuxmatáta nüxũ
cuxũ charüporamaẽxẽe i guxũma i
curü uwanügü!”

ñanagürü. Natürü ga Tupana rü taguma yema ñanagürü nüxũ ga ngẽxũrũxũ ga norü orearü ngeruũgü ga daxũcũãx. ¹⁴Rü guxũma i Tupanaärü orearü ngeruũgü i daxũcũãx rü naãẽgü i Tupanaãxü puracũexü nixĩgü. Rú nüma ya Tupana rü núma nanamugü na nüxũ yanangũxẽẽgũxũcèx i guxũma i ngẽma duũxũgü i Tupana naxwèxexü na nayauxgũãxü i maxü i taguma gũxũ.

Tama name i nüxũ taxoe i ngẽma maxü i Tupana tũxna uaxũxü

2 Rú ñuxma na nüxũ icuáxü na guxũma i Tupanaärü orearü ngeruũgü i daxũcũãxärü yexera yĩixü ya Nane, rü ngẽmacèx name na yexeraãcü meã naga ixĩnüexü i ngẽma ore i nachiga ixĩxü. Erü tama tanaxwèxe na nüxũ rüxoexü na yaxõgũxü. ²Rü yexguma tauta Nane ya Cristuxũ núma namuxgu ga Tupana, rü norü orearü ngeruũgü ga daxũcũãxgũwa duũxũgũmaã nüxũ nixu ga norü mugü na naga naxĩnüexũcèx. Rú yema mugü rü aixcũma naporá yerü guxũma ga yema duũxũgü ga tama naga inüexü, rü yema mugü nüxũ ixuxũãcũma Tupana

nanapoxcue. ³Rü yexguma yemaãcü napoxcueãgu ga yema duũxũgü ga tama naga inüexü, ¿rü ñuxũcũrũwa i yixema i naxchaxwa ibuxmũxü na tama tũxü napoxcuexũcèx ega nüxũ ixoegu i ngẽma maxü i mexèchixü i ñuxma Cristugagu tũxna naxuaxũxü? Rú dücax, nümatama ya tóru Cori nixĩ ga nüxĩra naxunagũãxü ga yema maxü, rü ñuxũchi yixcama nixĩ ga yema nüxũ inüexü ga nixĩ meã tũxü nüxũ nacuèxèexü na aixcũma yĩixü i tũxü nangẽxmaxü i ngẽma maxü ega nüxũ yaxõgũgu ya Cristu. ⁴Rü nümatama ga Tupana rü ta taxcèx nanangoxèẽ na aixcũma yĩixü i Cristugagu tũxü nangẽxmaxü i ngẽma maxü. Yerü nüma ga Tupana rü Naãẽ i Üünexũwa tũxü nanawéx ga naguxũraxũxü ga taxü ga mexũgü rü cuèxruxũgü ga norü poramaã naxũxü yema nüma nanaxwèxexũãcũma. Rú yemaãcü nixĩ ga wenaxärü tũxü nüxũ nadauxèexü na aixcũma yĩixü na Cristugagu tũxü nangẽxmaxü i ngẽma maxü.

Tupana rü ñoma ga naãnewa nanamu ga Ngechuchu ya Cristu na taxrũũ duũxũxü yĩixũcèx

⁵Rü ñuxma rü guxũma i ngẽma mexũgü i Cristugagu tũxü ngẽxmaxü i pemaã nüxũ tixuchigaxü, rü Tupana rü taguma daxũcũãx ga norü orearü ngeruũgüna naxãga na namaã inacuèxgũxũcèx. Natürü duũxũgũxü nixĩ ga namuxü na namaã inacuèxgũxũcèx ga guxũma ga yema mexũgü. ⁶Erü Tupanaärü ore i ümatũxũwa rü ñanagürü: “Pa Tupanax, ¿rü tacü nixĩ i duũxũgü rü ngẽmacèx nagu curüxĩnüxü? ¿Rü tacüwa name rü ngẽmacèx nüxũ cungechaũxü? ⁷Rü paxaãchi curü orearü ngeruũ ga daxũcũãxgütũwa cunayexmagũxèẽ ga duũxũgü, natürü i ñuxma rü aixcũma namaã cutaãe rü nüxũ quicuèxũxü. ⁸Rü

naxméxwa cunangêxmaxêê i guxûma ga yema cuxixû”, ñanagürü i ngêma orewa. Rü yemaâcü nixî ga Tupana ga duûxügüméxêwa nayexmagüxêêxû i guxûma i ñoma i naânêwa ngêxmaxû. Rü nataxuma i tacü i ñoma i naânêwa i tama naxméxwa nangêxmaxêêxû. Natürü woo na ngêmaâcü yiixû, rü ñuxma rü ta tauta nüxû tadau na duûxügüméxêwa nangêxmaxû i guxûma i ñoma i naânêwa ngêxmaxû. ⁹Natürü nüxû tadau ya Ngechuchu ya aixcüma guxûmaâma icuâcü. Rü yexguma Tupana ñoma ga naânêwa namuxgu rü paxaâchi norü orearü ngeruû ga daxücûãxgüarü ñaxtüwaama nanaxüxêê. Natürü i ñuxma ya Tupana rü poraâcü Ngechuchuxû nataxêê rü âêxgacü ya tacü nayaxixêê yerü ngúxû ninge rü guxûma ga duûxügücèx nayu yerü yemaâcü nanaxwêxe ga Tupana yerü tüxû nangechaü rü tüxû narüngüxêêchaü. ¹⁰Yerü ga Tupana rü nanaxwêxe na guxûma i naxâcügü nüxû nangêxmaxücèx i nachica i mexû i naxütawa. Rü yemacèx ñoma ga naânêwa nanamu ga Ngechuchu ya Cristu na ngúxû yangexücèx rü taxcèx nayuxücèx na aixcümaxüchi tüxû nangêxmaxücèx i maxû i taguma gúxû. Rü name nixî na yemaâcü naxüâxû ga Tupana yerü nümatama nixî ga naxüâxû ga guxûma rü naméxwa nangêxma na nüma nanaxwêxexüâcüma namaã inacuâxücèx. ¹¹Rü Ngechuchu nixî ya tüxû imexêêgücü na Tupanapéxewa ixüünegüxücèx. Rü ñuxma i nüma ya Ngechuchu ya tüxû imexêêgücü rü guxâma i yixema na tüxû yaxüünexêêgüxû rü wüxitama nixî ya Tanatü. Rü ngêmacèx nixî i nüma ya Ngechuchu ya Tupana Nane, rü tama taxcèx naxânexü na naêneêgümaã tüxû naxuxü. ¹²Erü Tupanaârü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ga Nane:

“Rü chaueneêgüxû tá nüxû chacuèxêê i cuchiga, Pa Chaunatüx. Rü norü ngutaquéxegüwa rü tá cuxcèx chawiyae na ngêmaâcü cuxû chicuèxüxücèx”,

ñanagürü. ¹³Rü toxnamana i Tupanaârü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ta ga Nane;

“Cuxû chayaxõ, Pa Chaunatüx, erü nüxû chacuèx rü tá choxû curüngüxêê”, ñanagürü. Rü ñanagürü ta:

“Rü daxe chixî, Pa Chaunatüx, namaã i cuxacügü i chaueneêgü i choxna cumugüxû”,

ñanagürü. ¹⁴Rü nüma ga Ngechuchu rü woo Tupana na yixixü natürü duûxürüxüâcü ñoma ga naanêwa naxü na taxrüxü naxâmachixücèx rü naxâgüxücèx na tachicüü nayuxücèx rü yemaâcü yanaxoxêêxücèx ga Chatanáarü pora ga namaã tüxû iyanatauxêêxchaüxü. ¹⁵Rü yemaâcü nanaxü ga Ngechuchu na ChatanáMéxêwa tüxû ínan-güxüxêêxücèx ya guxâma ya yixema noxri naxcèx muüêxê ga na tayuexü.

¹⁶Rü yemacèx ñoma ga naânêwa nangu ga Ngechuchu na taxcèx nayuxücèx i guxâma i yixema na Abráürüü yaxögüxü. Rü tama daxücüãx i orearü ngeruügücèx nayu, natürü taxcèx nixî ga numa naxüxü rü nayuxü. ¹⁷Rü nüma ga Ngechuchu rü nanaxwêxe na yixema i naêneêgü ixügüxürüütama nügü na yaxixêêxü na yemaâcü aixcüma mecümacü ya nüxü ingechaütümüügücü ya tórü chogürüü yiixücèx i Tupanapéxewa. Rü yemacèx nixî ga nügü inaxâxü rü nayuxü na yemaâcü Tupana duûxügüaxü nüxü ngechaüxücèx i norü pecadügü. ¹⁸Rü yema nümatama ngúxû na yangexü ga yexguma Chataná nüxna ñnügü, rü ngêmacèx i ñuxma rü nüxü natauxcha na tüxü nangüxêêxü ya yixema Chataná tüxna ñnügü.

Ngechuchu rü Moïchéxü narüyexera

3 Rü ñuxma Pa Chaueneëgü ya Tupanapéxewa Üünegüxe, rü pexü nixi ya Tupana inadexü na norü duüxügü pixigüxcèx. Rü ngëmacèx name nixi i aixcüma meã nagu perüxinüë ya Ngechuchu ya Cristu ya Tupana núma namucü. Rü nüma ya Ngechuchu nixi i tórü chogüruü i Tupanapéxewa tüxü ixüünexëcü. Rü yimaãxü nixi i yaxögüxü. ²Rü Tupana rü marü Ngechuchuxü naxuneta na naxüãxüxcèx ga yema puracü ga Tupana nüxna äxü. Rü nüma ga Ngechuchu rü aixcüma Nanatüga naxinü rü nayanguxëë ga yema puracü yexgumarüü ga Moïché meãma na naxüxü ga yema puracü ga Tupana nüxna äxü na nüxna nadauxüxcèx ga Tupanaärü duüxügü ga Yudfügü. ³Rü woo ga noxri rü Moïchéxü nitaégacüüxcëë ga Tupana, natürü i ñuxma rü Moïchéarü yexera Ngechuchuxü nixi i yataégacüüxcëxü. Rü wüxi ya ipata ya ngexwacèx ixüünertüü nixi, erü woo ngëma ipatamaã tataãë, natürü ngëma yexeraäcü nüxü icuëxüüxü nixi i ngëma ipataarü üruü. ⁴Rü guxünema ya i rü nüxü nangëxma i norü üruü. Natürü guxüma i tacü i ngëxmaxü, rü Tupana nixi ya naxücü. ⁵Rü Moïché rü wüxi ga Tupanaärü duüxü ga aixcüma mexü nixi yerü meã nüxna nadau ga Tupanaärü duüxügü ga Yudfügü, yema Tupana namaã nüxü ixuxürüü. Rü nüma ga Moïché nixi ga yema duüxügümaã nüxü yaxuxü ga ñuxäcü Tupana tá yixcüra nüxü na rüngüxcëxü. ⁶Natürü nüma ya Ngechuchu rü Moïchéarü yexera nixi erü Tupana Nanexüchi nixi. Rü nüma nixi i nüxna nadauxü i guxüma i ngëma Tupanaärü duüxügü ixigüxü. Rü yixema rü ta Tupanaärü duüxügü tixigü ega aixcüma Ngechuchuaxü

yaxögügu rü taguma nüxü rüxoegu. Rü Tupana nanaxwëxe na guxügüma Ngechuchumaã itaãëgüxü erü nüxü tacuèx na wüxi i ngunexü rü tá taxcèx nataeguxü na wüxiwa namaã ingëxmagüxcèx.

Tupanaärü duüxügü rü tá inarüngüë

⁷⁻⁸Rü ngëmacèx i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü i Naãë i Üünexü:

“Rü ñuxma na nüxü pexinüëxü i ngëma Tupana pemaã nüxü ixuxü, rü tama name na nüxü pexoexü, yexgumarüü ga na naxügüãxü ga yema duüxügü ga Tupanaxü ügüxü rü tama naga ñnüëxü ga yexguma Moïchéwe naxixgu ga yema naãne ga ngextá taxüema íxãpataxüwa”.

⁹Rü yemacèx ga Tupana rü ñanagürü:

“Rü yéma nixi ga chixexü naxügüxü ga nuxcümaügüxü ga perü oxigü yerü choxü naxügü yerü tama choxü nayaxögüchaü. Rü yemaäcü nanaxügü woo 40 ga taunecügu nüxü na nadaugüxü ga yema mexügü ga üünexü ga napéxewa chaxüxü. ¹⁰Rü yemacèx namaã chanu ga yema duüxügü, rü ñacharügü nüxü: ‘Pema rü guxügüma chixexügüxicatama perüxinüëëcha, rü taguma penaxüxchaü i ngëma chanaxwëxexü na penaxüxü’, ñacharügü nüxü. ¹¹Rü yemacèx nixi ga namaã chanuxü ga yema duüxügü, rü aixcümaxüchi namaã nüxü chixu na täütáma yema naãne ga noxri namaã ichaxunetaxüwa nangugüxü na ngëxma nangüëxüxcèx”,

ñanagürü ga Tupana. ¹²Rü ñuxma Pa Chaueneëgüx, rü name nixi i pegüna pedaugü na tama ngürüächi pechixearü maxüãxüxcèx, rü ngëmagagu na nüxü perüxoexü na Tupana

ya maxüciaxü na peyaxögüxü.
¹³Natürü ñuxma pexü natauxchagu, rü name nixi na wüxichigü pegüaxü penangüchaüxëxü i guxü i ngunexügu na taxüema i petanüwa Tupanaxü taxoxücèx nagagu i ngëma pecadu i pexü womüxëechaüxü. ¹⁴Rü ngema na Cristuxütawa nayauxgüxücèx i maxü i taguma gúxü, rü tanaxwae na guxüguma aixcuma yaxögüechaxü. Rü ngëxguma noxrirüütama guxüguma meä nüxü yaxögüechagu rü tama nüxü rüxoegu, rü tá namaä tüxü nangëxma i tachica i daxügüxü i nañewa. ¹⁵Natürü ñuxma nixi i namexü na meäma yaxögüxü. Rü ngëmacèx i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:
 “Rü ñuxma na nüxü pexinüxü i ngëma Tupana pemaä nüxü ixuxü, rü tama name na nüxü pexoexü, yexgumarüü ga yema duüxügü ga tama Tupanaga ñnüxü ga yexguma Moïchéwe naxixgu ga yema naäne ga ngextá taxüema íxäpataxüwa”,
 ñanagürü. ¹⁶¿Rü texégü tixi ga guxema nüxü ñnüxë ga yema Tupana tüma-maä nüxü ixuxü, rü ñnüxüchi tama Tupanaga ñnüxë? Rü pemaä nüxü chixu rü yemagü nixi ga yema duüxügü ga Moïché Equituanewa íngüxüxëxü.
¹⁷¿Rü texémaä nixi ga nanuxü ga Tupana ga 40 ga tauncügu? Rü pemaä nüxü chixu rü namaä nanu ga yema duüxügü ga chixexü ügüxü. Rü yemacèx yema nachica ga ngextá taxüema íxäpataxügu nayue. ¹⁸¿Rü texégümaä nixi ga aixcümäxüchi inaxunetaxü ga Tupana na täütama yema nañewa nangugüxü na yexma nangüxücèx? Rü pemaä nüxü chixu, rü yemagü nixi ga yema duüxügü ga tama naga ñnüxü.
¹⁹Rü ngëmawa nüxü tacuèx na taxucürüwama yema naäne ga noxri Tupana namaä ixunetaxüwa nangugüxü ga yema duüxügü, yerü tama nüxü nayaxögü.

4 Rü ngëmacèx i ñuxma na Tupana tamaä ixunetaxü na nügüxütawa tá tüxü yachocuxëxü na ngëxma rüngüxücèx, rü tanaxwëxe i taxuäëgü, na tama ngürüächi wüxie i tatanüwa tama ngëxma taxücuxü. ²Erü ñuxma i yixema rü marü nüxü taxinüè i Tupanaärü ore i mexü, yexgumarüü ga yema nuxcümäügüxü ga duüxügü nüxü na naxinüxü. Natürü nümagü ga yema duüxügü rü taxuwama nüxü name ga nüxü na naxinüxü ga yema ore yerü tama yema naga ñnüxürüü aixcuma nüxü nayaxögü. ³⁻⁴Natürü i yixema na yaxögüxü, rü tá aixcuma Tupanaxütawa tichocu na ngëxma rüngüxücèx. Rü wüxiwa i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ngüxchigaarü ngunexüchigaxü nixu, rü ñanagürü:

“Rü 6 ga ngunexügu nixi ga naguxëëxü ga norü puracü ga Tupana. Rü yexguma norü 7 ga ngunexüwa nangugü rü guxüma ga norü puracüna narüngü”,

ñanagürü. Rü nuxcuma ga Tupana rü nanaxwëxe na nangüxü ta ga yema nuxcümäügüxü ga törü oxigü ga Moïchéwe rüxixü. Natürü ga nümagü rü tama nüxü nayaxögüchaü rü tama naga naxinüè. Rü yemacèx ga Tupana rü norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Yema duüxügü rü tama choxü nayaxögü rü yemacèx namaä chanu rü aixcümäxüchi namaä nüxü chixu na täütama yema naäne ga namaä ichaxunetaxüwa nangugüxü na ngëxma nangüxücèx”,

ñanagürü. ⁵⁻⁶Rü yemaäcü ga yema duüxügü ga nüxüra nüxü ñnüxü ga Tupanaärü ore i mexü, rü tama nawa nichocu ga yema nachica ga Tupana namaä nüxü ixuxü, yerü tama naga naxinüè. Rü ngëmacèx nixi i Tupanaärü ore i ümatüxüwa i ñaxü:

“Ngëma duüxügü i tama chauga ñnüxü rü täütama ngëma nachica i namaä

ichaxunetaxüwa nichocu na ngëxma nangüëxüçèx”,
 ñaxü. Natürü ñuxma rü ta nangëxma i nachica i tümacèx ya yíxema ngëxma Tupanaxütägu chocuchaüxë na ngëxma tariüngüëxüçèx. ⁷⁻⁸Rü ngëma nachica i ngextá nagu nangüëxü i duüxügü rü tama yema naäne ga nuxcümaügüxü ga tóru oxigüxacügü tümaärü äëxgacü ga Yochuémaä tayauxgüxü nixí. Yerü yexguma chi yema naäne yixígu, rü Tupana rü täü chima wenaxäri nüxü naxuneta ga to ga ngunexü na nagu naxütawa yachocuxüçèx na ngëxma nangüëxüçèx i duüxügü. Rü yemacèx ga Tupana rü wenaxäri nüxü naxuneta i wüxi i to i ngunexü na naxütawa yachocuxüçèx i duüxügü na ngëxma nangüëxüçèx. Rü ngëma ngunexü rü ñuxma nixí. Rü yemacèx ga Tupana rü mucüma ga taunecü ga Moíchéwena rü Dabímaä nüxü nixu ga yema norü ore ga ümatüxü i ñaxü:
 “Rü ñuxma na nüxü pexínüëxü i ngëma Tupana pemaä nüxü ixuxü, rü tama name na nüxü pexoexü”,
 ñaxü. Rü yematama nixí ga ore ga marüchiréx pemaä nüxü chixuxü. ⁹Rü ngëmacèx i ñuxma rü ta nangëxma i wüxi i nachica i üünexü i nagu tá aixcüma nangüëxü i ngëma Tupanaärü duüxügü ixígüxü. ¹⁰Rü yíxema Tupanaxütawa ichocuxe na ngëxma tariüngüëxüçèx, rü nüxna tariüngüë i guxüma i tümaärü puracügü yexgumartüü ga Tupana rü nüxna na nangüxü ga norü puracügü ga yexguma naäne naxüxguwena. ¹¹Rü ngëmacèx name na meä yaxögüxü rü naga ixínüëxü na ichocuxüçèx i ngextá Tupana tüxü írüngüëxëxüwa. Erü tama tanaxwëxe na texé ngürüächi yema nuxcümaügüxü ga duüxügü ga tama Tupanaga ínüëxürüü norü orexü na taxoxü. ¹²Erü Tupanaärü ore rü namaxü rü naporaxüchi. Rü wüxi i tara

i guxücüwawa meä waixmaguxüärü yexera nixí na natéxü. Erü ngëma ore rü tawa nixücu ñuxmata taäëwa nangu, rü ñuxmata nawa nangu i ngëma wüxichigü nagu rüxínüxü. Rü ngëmaäcü meäma nanangoxëëäma i guxüma i ngëma yixicatama nagu rüxínüxü rü tüxü ngúchaüxü. ¹³Rü nataxütäma i tacü i Tupana üxü i tá naxchaxwa nügü icüxü erü napéxewa rü guxüma meä nangox. Rü guxüxü nadau rü guxüxü nacuèx ya yima tá tüxna çacü na namaä nüxü ixuxüçèx i tóru maxüchiga.

Ngechuchu rü mecüxüchi ya tóru ngüxëëruü nixí i Tupanapéxewa

¹⁴Ngechuchu ya Tupana Nane rü mecüxüchi ya tóru ngüxëëruü nixí i Nanatüpéxewa. Rü ñuxma rü daxügüxü i naänewa i Nanatüxütawa nangëxma na ngëma taétüwa nachogüxüçèx. Rü ngëmacèx tanaxwëxe i guxüguma nüxü tayaxögüëcha rü taguma nüxü tarüxoe. ¹⁵Rü nüma ya Ngechuchu rü aixcüma nüxü nacuèx na tüxü nangüxëëxü erü nüxü nacuèx na ñuxäcü tüxü naguxchaxü i ngëxguma Chataná tüxna ínügu rü pecadugu tüxü nanguxëëchaügu, yerü nüxna rü ta naxínü ga Chataná, ngëma tüxna na naxínüxürüü. Natürü nüma ga Ngechuchu rü taguma chixexü naxü. ¹⁶Rü ñuxma na tüxü nangëxmaxü ya tóru ngüxëëruü ya Ngechuchu, rü name nixí i tama imuüëäcüma nüxna tangaicamagü ya tóru äëxgacü ya Tupana ya tüxü ngechaücü. Rü tanaxwëxe na ngëmaäcü nüxna ingaicamagüxü na nüxü ingechaütümüügüxüçèx rü tüxü nangechaüäcüma tüxü nangüxëëxüçèx i ngëxguma guxchaxügü tüxna ngaicamagu.

5 Nuxcüma ga Tupana rü Moíchémaä nüxü nixu na Aráü yíxüçèx

ga Yudíugüarü paigüeru ixícü na guma duüxügüétüwa chogüxücèx ga Tupanapéxewa. Rü guxüma ga yema Aráüwena ügüxü ga paigüeru rü duüxügütanüwa nüxü naxunetagü na yema duüxügüarü ngüxëëruü yíixücèx ga Tupanapéxewa rü Tupanana naxáaxücèx ga ámaregü rü Tupanacèx nadaiáxücèx ga naxünagü na yemaäcü nüxü nüxü nangechaüxücèx ga norü pecadugü. ²Natürü ngëma paigüeru rü guxüma i duüxügürüütama nixí na pecadugu nanguxü. Rü ngëmacèx nüxü nacüèx na ñuxäcü yaxna namaã naxínüxü i duüxügü i ngëxguma naëchitamare pecadu naxüegu rü tama aixcüma Tupanawe naxíxgu. ³Rü ngëma paigüeru rü tama ngëma duüxügüarü pecaducèxicatama nixí i nadaiáxü i naxünagü, natürü nanaxwèxe i noxrütama pecaducèx rü ta na nadaiáxü i naxünagü na ngëmaäcü Tupana nüxü nüxü nangechaüxücèx i ngëma pecadugü. ⁴Rü taxüema tügütama tingucuchixëë na paigüeru tiixücèx. Natürü Tupana nixí ya tüxü unetacü rü tüxna naxäcü i ngëma puracü na paigüarü äëxgacü tiixücèx, yexgumarüü ga Tupana rü Aráüxü na yangucuchixëëxürüü na paigüeru yíixücèx. ⁵Rü yexgumarüü ga Ngechuchu rü tama nügütama ningucuchixëë na Tupanapéxewa tóru ngüxëëruü i paigüeru yíixücèx. Natürü Tupana nixí ga yangucuchixëëcü. Yerü Tupanatama nixí ga nüxü ñacü: “Cuma nixí i Chaune. Rü ñuxma chanan-goxëë na Chaune quiixü”, ñacü. ⁶Rü toxnamana i Tupanaärü ore i ümatixüwa rü ñanagürü ta: “Cuma nixí i guxügütama duüxügüarü ngüxëëruü i paigüeru quiixü, guma pai ga Melquisederüü”, ñanagürü. ⁷Rü yexguma Cristu ñoma ga naánewa maüxgu, rü poraäcü nayumüxë rü tagaäcü rü naxauxäcü

Tupanana naca na nüxü nangüxëëxücèx na naga naxínüxücèx. Rü yemaäcü nanaxü ga Cristu, yerü Tupana rü napura na nüxü nangüxëëxücèx na tama yuxü namuüxücèx. Rü Tupana rü Cristuxü naxínü yerü nüma ga Cristu rü aixcüma Tupanaga naxínü. ⁸Rü nüma ga Cristu rü woo Tupana Nane na yíixü, natürü ngüxü ninge naxcèx na Tupanaga naxínüxü. ⁹Rü yemaäcü nügü inaxä rü curuchagu nayu na tümaärü maxëëëruü yíixücèx ya guxäma ya yíxema naga ñüxëxë. ¹⁰Rü Nanexü nixí ga naxunetaxü ga Tupana na guxügütama nügüpéxewa tóru ngüxëëruü i paigüeru yíixücèx yexgumarüü ga pai ga Melquisedé ga norü yumüxëwa nuxcümaücü ga tóru oxí ga Abráüçèx Tupanana çacü na guma Abráüxü nangüxëëxücèx ga Tupana.

Wüxi i äüçümaxüchixü nixí na nüxü rüxoexü na yaxögüxü

¹¹Rü ñuxma rü toxü nangëxma i muxüchixüma i ore i Cristuchiga ixíxü i pemaã nüxü tixuxchaüxü. Natürü naguxchaxüchi na meäma pemaã tanangoxëëxü i ngëma, erü pema rü tama pexü natauxcha na nüxü pecuáxü. ¹²Rü marü ñuxgumama nüxü na pecuáxü i Tupanaärü orechiga, rü pema rü chi marü namaã pengüxëëtae. Natürü i pema rü ñuxma rü ta penaxwèxe na wena pemaã tanangoxëëxü i ngëma Tupanaärü ore i tauxchaxü i nawa inaxügüxü na Tupanachigaxü icuáxü. Rü ngëmaäcü i pema, rü ñoma öxchana i naëgünenixüwa maixürüütama pixígü.. Erü tama nüxü pecuëxgüéga i guxüma i ngëma Tupanaärü ore i yexeraäcü tamaã nüxü ixuxü i Cristuchiga na ñuxäcü Tupana naxwëxexü na naga pexínüxü. ¹³Rü yíxema yaxöxë ya tama nüxü cuëxégaxe na ñuxäcü Tupanacèx tamaxüxü, rü wüxi i öxchana i maixürüü

tixī. Rū ngēmaācü pixīgü i pemax. ¹⁴Natürü yíxema yaxōxē ya tümamaā yaxúxe na tanangugüxü na tacü yíixü i ngxēētae i mexü rü éxna chixexü, rü aixcüma nüxü tacuèx na ñuxācü Tupanacèx tamaxüxü. Rū yíxema rü ñoma wüxi i duüxü i yaxü i namachimaā äwemüxüürüü tixī. Natürü i pema rü tama ngēmaācü pixīgü.

6 Rū ngēmacèx name nixī i yexeraācü tingúeetanü na aixcüma meā nüxü icuáxüçèx i Cristuchiga. Rū tanaxwèxe na nüxü ichopetüxü ga yema ore ga nawa inaxügüxü na Cristuchigaxü icuáxü. Rū täütáma yeüürü yema ore ga nawa inaxügüxüchiga tidexagüecha. Rū taxucèxma tüxcüü wena pemaā nüxü tixu na nüxü perüxoexüçèx na nagu pexixü i ngēma mugü ga Moíché ümatüxü i tama tüxü maxēxēxü. Rū ngēxgumarüü ta taxucèxma tüxcüü wena pemaā nüxü tixu i nachiga na ñuxācü Tupanaāxü yaxögüxü. ²Rü ngēxgumarüü ta taxucèxma tüxcüü wena pexü tangúexē na ñuxācü Tupanacèx íbaiüxü rü ñuxācü duüxügüxü ingögüäcüma namaā iyumüxexü. Rū ngēxgumarüü ta taxucèxma tüxcüü wena pexü tangúexē na ñuxācü tá wena namaxēxü i duüxügü i yuexü rü ñuxācü naāneärü guxgu rü Tupana tá wüxichigü i duüxügüna çaxü na ñuxācü namaxēxü i ñoma i naānewa. ³Rü ngēmacèx i ñuxma rü ngēxguma Tupana tama tüxna nachuxgu rü tanaxwèxe i yexeraācü tingúeetanü na aixcüma guxüma i Cristuchigaxü icuáxüçèx rü nüxü na icuáxüçèx na aixcüma ngēma nüma nanaxwèxexüäcüma meā naxcèx na imaxēxü. ⁴⁻⁵Natürü ngēxguma chi wüxie Cristuxü yaxuxgu, rü chi meāma Tupanaxü tacuèxgu, rü chi Naāe i Ünexüxü tayauxgu, rü chi nüxü tacuèxgu na ñuxācü namexü i Tupanaärü ore rü ñuxācü

na namexü i daxüguxü i naāne, rü name nixī i taxuāe. ⁶Erü ngēxguma chi ngēmaācü meā tayaxōxgu i noxrix rü ñuxüchi Cristuxü ítatèxüchixgu, rü marü taxucüriwama texe wenaxärü Tupanacèx tüxü tataeguxēe. Erü ngēxguma ngēmaācü ítanatèxüchixgu ya Tupana Nane, rü ñoma wena curuchawa tayapotaxüürüü tayaxixēe, erü guxü i duüxügüpéxewa äne nüxü tingexēe. ⁷Rü dücax, wüxi i naāne i pucü nagu ngxü rü meāma nanetü nawa nayae tümacèx ya yíxema nagu üanexē, rü Tupanaärü ngüxēegagu nixī i ngema. ⁸Natürü ngēxguma ngēma naāne rü tuxu rü natüanegü i chixexü nawa yaegu, rü Tupana rü tá chixexü namaā naxuegu rü üxüwa tá nigu i guxüma i nawa yaexü. Rü ngēxgumarüü tá tixī ya yíxema Cristuxü ítáxe.

Ítananguxēe na nayauxgüxü i maxü i taguma gúxü rü ngēmacèx tama nüxü tarüxoe na yaxögüxü

⁹Natürü, Pa Chaueneegü ya Pexü Tangechaügüxe, rü woo ngēmaācü pemaā tidexagügu, natürü aixcüma nüxü tacuèx na tama ngēma duüxügü i nüxü rüxoexüürüü pixīgüxü. Erü pema rü pexü nangēxma i maxü i taguma gúxü, rü Tupana rü tá aixcüma poraäcü pexü naringüxēe na naxcèx pemaxēxüçèx. ¹⁰Erü nüma ya Tupana rü aixcümacü nixī. Rü nüma rü täütáma nüxü inayarüngüma ga yema mexü ga pexüxü rü ñuxācü taeneegü i yaxögüxüxü na pengechaügüxü ga yexguma nüxü perüngüxēegügu, ngēma ñuxma ípenaxüürüütama. ¹¹Rü ñuxma rü tanaxwèxe i wüxichigü i pema rü ngēmaācü noxrürüü mexü i perü ngúchaümaā nüxü perüngüxēegüecha i taeneegü ñuxmatáta wena núma naxü ya Cristu. Rü tanaxwèxe na ngēmaācü pemaxēxü na düxwa aixcüma Cristuxütawa pengügüxü

ngêma ípenanguxêexürüü. ¹²Rü tama tanaxwêxe na nüxü perüxoetanüciüxü na Cristuwe perüxixü. Natürü tanaxwêxe i naxrüü pixigü i ngêma duüxügü i guxüguma meã yaxögüácüma Cristuwe rüxiãmaxü rü nayauxgüxü i guxüma i ngêma mexügü ga Tupana namaã ixunetaxü. ¹³Rü dücax, yexguma tóru oxí ga Abráümaã inaxunetagu ga Tupana rü nügüégagutama inaxuneta, yerü tataxuma ga texé ga norü yexera ixixê na tümaegagu inaxunetaxüçèx. ¹⁴Rü yemacèx ga Tupana rü Abráüxü ñanagürü:

“Rü aixcümaxüchi tá poraãcü cuxü charüngüxê. Rü tá cuxü nangëxma i muxüchixütama i cutaagü”,

ñanagürü. ¹⁵Rü Abráü rü meãma ínananguxêe ga guma nane ga Tupana namaã ixunetacü. Rü yemacèx nabu ga guma nane ga Ichaá ga Tupana namaã nüxü ixucü. ¹⁶Rü ngëxguma duüxügü tacüçèx ixunetagusü, rü to i norü yexera ixixügagu inaxunetagusü. Rü wüxicana tacüçèx ngêmaãcü inaxunetagusü, rü nüxü tacuèx rü aixcüma tá nanaxügü i ngêma naxcèx inaxunetagusü, rü marü taxucürüwama yeüçürü nachiga nidexagüecha. ¹⁷Rü yemacèx ga Tupana rü yexguma inaxunetagu namaã ga yema duüxügü ga nayauxgüxü tá ga yema ngüxêe ga Tupana nüxna äxchaüxü, rü nügüégagutama inaxuneta, yerü nanaxwêxe na meãma nüxü nacuèxgüxü na aixcüma tá yanguxêëaxü rü tagutáma naxüchicüüaxü ga yema namaã inaxunetaxü. ¹⁸Rü nüxü tacuèx rü ngëxguma tacüçèx nügüégagu inaxunetagu ya Tupana, rü taxucürüwama tüxü nawomüxêe rü nanaxüchicüü i ngêma. Rü ñuxma i guxáma i yixema na Tupanacèx íbuxmüxü na tüxü nangüxêëxüçèx rü tüxü namaxêëxüçèx, rü nüma ya Tupana rü nügüégagu tamaã inaxuneta

na ngêmaãcü tá tüxü nangüxêëxü. Rü ngêmaãcü tüxü nanangüchaüxêe rü tüxü narüngüxêe na nüxü icuáxüçèx na aixcüma tá nayauxgüxü i ngêma maxü i taguma güxü i tamaã inaxunetaxü. ¹⁹Rü ñuxma na ínanguxêëxü na aixcüma tá nayauxü i ngêma maxü i taguma güxü, rü taxucèxma taxoegaãgü, erü nüxü tacuèx na aixcüma daxügüxü i naãnewa i Tupana íngëxmaxüwa tá ingügüxü. ²⁰Rü ngema nangëxma ya Ngechuchu i ñuxma yerü nüxira yexma naxücu na Tupanapéxewa taétüwa nachogüxüçèx. Rü ngêmaãcü guxüguma tóru ngüxêeruü i paigüeru nixí, guma Melquisedé ga Tupanapéxewa Abráüetüwa chogüçürüü.

Ngechuchu rü guma nuxcümaücü ga pai ga Melquisedérüütama nixí

7 Rü guma Melquisedé rü ñãne ga Charéüãrü äëxgacü nixí ga yexguma namaüxgu ga Abráü. Rü nüma ga Melquisedé, rü duüxügüãrü pai nixí ga Tupanapéxewa. Rü yexguma Abráü rü to ga nachüüãneãrü äëxgacügümaã nügü nadaixgu rü nüxü nayexeragu, rü Melquisedé rü namawa Abráüpéxegu nayangu ga yexguma Abráü napatacèx taegugu. Rü nüma ga Melquisedé rü Tupanaégagu Abráümaã mexü naxuegu. ²Rü Abráü rü nüxü nayexma ga guxüma ga yemaxügü ga yema äëxgacügü ga namaã nügü nadëixüna napuxüxü. Rü yemawa ínanaxüxüchi ga yema Tupanana üxü, rü Melquisedéna nanaxã. Rü ngêma naega i Melquisedé rü Äëxgacü ya Ixaixcümacü ñaxüchiga nixí. Rü norü ñãne ga Charéü rü Taãxêëeruü ñaxüchiga nixí. Rü ngëmacèx i naega i Melquisedé rü Äëxgacü ya Taãxêëeruü ñaxüchiga ta nixí. ³Rü Tupanaãrü ore ga nuxcüma ümatüxüwa rü tama nüxü nixu na texé tíxü ga nanatü rü naë rü norü oxigü ga Melquisedé. Rü ngëxgumarüü ta

tama nūxū nixu i norū buxchiga rü norū yuxchiga. Rü ngēmacèx Tupana Nanerūū guxūguma duūxūgüarū ngūxēerūū ya pai nixī i Tupanapéxewa. ⁴Rü ñuxma rü name nixī i nagu perūxīnūē na ñuxacū aixcūma aēxgacū ya tacū yīixū ga Melquisedé. Yerū nuxcūmaüçü ga tórū oxī ga Abráū rü Melquisedéna nanaxā ga yema Tupanana üxū ga natanūwa ga yema yemaxūgū ga togū ga aēxgacūgūna napuxūxū. Rü ngēmawa nūxū tacuèx na Tupanapéxewa tórū oxī ga Abráūārū yexeracū yīixū ga Melquisedé. ⁵Rü ñuxma i Yudfugū, rü guxūma i norū ngēmawūwa inanaxūxūchigū i ngēma Tupanana üxū, rü ñuxūchi norū paigūna nanaxā yerū yemaacū nixī ga namuāxū ga yema mugū ga Moiché ümatixū. Natürū guxūma i ngēma paigū rü Lebítaagū nixīgū. Rü nūma ga Lebī rü guxūma i Yudfugürūū Abráūtaa nixī. Rü ngēmaacū i ngēma Yudfugū rü norū paigūna nanaxā i ngēma Tupanana üxū, woo natanūxūgū i Yudfugū na yīixū i ngēma paigū. ⁶Natürū ga Melquisedé rü woo tama Lebítaa nixī, natürū Abráūmēxēwa nanayaxu ga yema Tupanana üxū. Rü nūxū tacuèx na Abráū yīixū ga noxri nayaxucū ga Tupanaārū uneta. Rü Melquisedé rü Tupanana naca na Abráūmaā mexū naxueguxūcèx. ⁷Rü guxāma meāma nūxū tacuèx rü ngēxguma texé toguècèx Tupanana caxgu na tūxū nangūxēxūcèx, rü Tupanapéxewa rü yīxema nūxna çaxe rü ngēma togū i naxcèx itaçaxūārū yexera tixī. Rü ngēmaacū nūxū tacuèx na Abráūārū yexera yīixū ga Melquisedé i Tupanapéxewa. ⁸Rü ñuxma i nuā tatanūwa rü ngēma paigū i ngīxū yauxgūxū i ngēma dīeru i Tupanana ücū, rü duūxūgūmare nixīgū rü tá nayue. Natürū ngēxguma Melquisedéchiga yadexagu i Tupanaārū

ore, rü ñoma namaxūxūrūū nixī i nachiga yadexaxū. Rü ngēmawa nūxū tacuèx na Cristu ya guxūguma maxūcürūū na yīixū ga Melquisedé. ⁹⁻¹⁰Rü Abráūtaa ga Lebī, rü guxūma i paigū i Lebítaagū ixīgūxū i ñuxma ngīxū yauxgūxū i ngēma dīeru i Tupanana ücū, rü nūmagū rü ta Abráūmaā Melquisedéna nanaxāgū ga yema Tupanana üxū. Yerū nūma ga Lebī rü guxūma ga nataagū i ñuxma Yudfugūarū paigū ixīgūxū, rü woo ga na tauta nabuexū ga yexguma, natürū marū Abráūxūnewa nayexmagū ga yexguma Melquisedé namawa Abráūpéxegu yanguxgu. Rü ngēmawa nūxū tacuèx na guxūma i ngēma paigūarū yexera yīixū ya Melquisedé. ¹¹Rü nuxcūmaüçüxū ga tórū oxīgū ga Yudfugū, rü Lebítaagū ga paigūmēxēwa nixī ga nayauxgūāxū ga Tupanaārū mugū. Natürū pemaā nūxū chixu rü yexguma chi yema paigū aixcūma yema Yudfugūxū imexēgūgu ga Tupanapéxewa, rü taxucèx chima Tupana nūxū naxuneta ga naī ga pai ga Melquisederūū ixīcū ga tama Lebítaa ga Aráūrūū ixīcū. Rü yemacèx ga Tupana rü nūxū naxuneta ga Nane ga Ngechuchu na tórū chogūruū ya pai yīixūcèx. ¹²Rü yemacèx ga Tupana rü yema Yudfugūarū paigūchicūxū nayangucuchixēē ga Cristu. Rü nūma nixī i ñuxma i aixcūma Tupanapéxewa tūxū yamexēgūxū. Rü guxūma ga Lebítaa rü paigū nixīgū yerū yemaacū nixī ga naxueguxū nawa ga yema mugū ga Moiché ümatixū. Natürū nūma ga Cristu rü marū nanaxūchicūū ga guxūma ga yema. ¹³⁻¹⁴Erū meāma nūxū tacuèx rü nūma ya tórū Cori ya Ngechuchu ya yima nachiga idexagūcū rü tama Lebítaa nixī erū nūma rü Yudátaa nixī. Rü nūxū tacuèx rü taxūma ga Yudátaa rü pai nixī, yerū ga Moiché rü yexguma yema

paigūchiga yadeaxgu rü taxuūma ga Yudátaaxū naxuneta na pai yīixūcèx. ¹⁵Rü ngēmaācü meā nangox na Tupana iyanaxoxēēxū ga guxūma ga yema mugū ga Moīché ūmatūxū ga paigūchiga. Yerū nūma ga Tupana rü nüxū naxuneta ga wūxi ga pai ga yexwacaxūcü ga tama Lebítaa ixīcü. Rü nūma nixī i tóru Cori yīixū ya Melquisedérūü ixīcü, erū guxūma i ngēma togū i paigūarū yexera nixī. ¹⁶Rü guxūma ga yema togū ga paigū rü nangucu yerū Lebítaa nixīgū. Natürü nūma ga Cristu rü paixū ningucuchi yerū poramaā yuwa ínaruída rü guxūguma namaxēcha na tūxū nangūxēēxūcèx. ¹⁷Rü ngēmacèx i Tupanaārū ore i ūmatūxūwa rü tóru Corichiga ñanagürü:

“Cuma rü guxūgutáma duūxūgūarū ngūxēēruū ya pai quixī Melquisedérūü”,

ñanagürü. ¹⁸⁻¹⁹Rü yemacèx ga Tupana rü ñoma ga naānewa nanamu ga Nane, yerū yema mugū ga paigūchiga naxūmatūxū ga Moīché rü tama poraācü tūxū narūngūxēē yerū tama aixcūma tūxū nimexēēgū ga Tupanapéxewa. Rü yemacèx Nanexū namu ga Tupana na tóru pecaducèx nayuxūcèx na ngēmaācü tūxū nangēxmaxūcèx i maxū i taguma gūxū rü aixcūma Tupanamūcūgū ixīgūxūcèx. ²⁰⁻²¹Rü yexguma Tupana yema togū ga paigūxū ngucuxēēgu, rü nanangucuxēēmare. Natürü yexguma Cristuxū yangucuchixēēgu na tóru ngūxēēruū ya pai yīixūcèx, rü nügüégagutama inaxuneta. Rü yemacèx ga yexguma Cristuxū yangucuchixēēgu rü ñanagürü:

“Choma i Cori ya Tupana rü marū cuxū chaxuneta na guxūgutáma duūxūgūarū ngūxēēruū ya pai quixūcèx. Rü ngēma rü tagutáma chanaxūchicūü erū chaugūégagu ichaxuneta”,

ñanagürü. ²²Rü ñuxma na yemaācü nügüégagutama inaxunetaxū ga Tupana, rü nüxū tacuèx na aixcūmaxūchima yema paigūarū yexera na yīixū ya Cristu erū guxūgutáma Tupanapéxewa tūxū narūngūxēē. ²³Rü yema togū ga paigū rü namuxūchi, yerū niyuetanū. Rü yemacèx taxucūriwama guxūguma paigū nixīgū. ²⁴Natürü ñuxma na tóru ngūxēēruū ya paixū yangucuchixū ya Ngechuchu, rü ngēmacèx marū taxucèxma texé ya togue tingucuchi, erū nūma ya Ngechuchu rü tagutáma nayū. ²⁵Rü ngēmacèx nixī i ñuxma i nüxū natauxchaxū na aixcūma tūxū namaxēēxū ya guxāma ya yīxema norū ngūxēēmaā Tupanaxūtawa ngugūxe. Erū nūma ya Ngechuchu rü guxūguma namaxēcha na tūmaētūwa nachogūxūcèx. ²⁶Rü ngēmaācü ya Ngechuchu, rü nüxīcatama nixī i pai ya tóru ngūxēēruū yīixū i Tupanapéxewa. Erū nūma rü aixcūma naxūüne, rü nataxuma i chixexū i nawa, rü nangearū pecaduāx yerū taguma taxrūü pecadu naxū. Rü ñuxma rü guxūētūwa nangēxma i daxūguxū i naānewa i Tupana íngēxmaxūwa. ²⁷Rü Ngechuchu rü tama ngēma togū i paigūerurūü nixī. Erū nūmagū rü nanaxwèxe na guxū i ngunexūgu Tupanacèx naxūnagū nadèixū na ngēmaācü Tupana nüxū nüxū ngechaūxūcèx i noxrūtama pecadugū rü guxū i duūxūgūarū pecadugū ta. Natürü nūma ga Ngechuchu rü yexguma nügū inaxāxgu, rü wūxicanatama pecaducèx nayū. Rü ngēma rü guxūgutama name i Tupanapéxewa. ²⁸Rü yema mugū ga Moīché ūmatūxū, rü duūxūgūmarexū naxuneta na paigūerugū yixīgūxūcèx. Natürü nūmagū rü ta nipecaduāxgū. Natürü yemawena ga Tupana rü nügüégagu Nanexū naxuneta na tóru ngūxēēruū yīixūcèx. Rü yima

Nane rü guxüguma mecüüchi ya tóru Maxëëruü nixí. Rü nüma rü guxüguma tüxü nariüngüxëe i Tupanapéxewa.

Ngechuchu nixí ya tóru ngüxëeruü i Tupanapéxewa

8 Rü ngëma pemaã nüxü tixuxchaüxü i ñuxma nixí na tüxü nangëxmaxü ya tóru ngüxëeruü ya mexëchicü i Tupanaxütawa. Rü nüma rü Tupana Nane ya Cristu nixí. Rü daxüguxü i naãnewa i Tupanaãrü tügüncüwawa narüto erü guxüãrü äëxgacü nixí. ²Rü ngëma daxüguxü i naãnewa i ngëma nachica i üünexü ga Tupana üxüwa nixí i taxcëx ínacaxü. Rü tama ngëma Yudfügiarü paigürüü wüxi ya ípata ya duüxügü üxünewa Tupanana taxcëx ínaca. ³Rü guxüma i ngëma Yudfügiarü paigüeru rü nangucu na Tupanana naxãgüãxücëx i ãmaregü rü naxcëx nadajãxücëx i naxünagü na Tupana nüxü nüxü ngechaüxücëx i duüxügüarü pecadugü. Rü yemacëx ga Ngechuchu rü Tupanana nügü naxãmare na duüxügüarü pecaducëx nayuxücëx. ⁴Rü ñuxma i nüma ya Ngechuchu rü daxüguxü i naãnewa nangëxma na ngëma tóru ngüxëeruü ya pai yíxücëx i Tupanapéxewa. Rü ngëmacëx tama ñoma i naãnewa nixí i pai yíxü. Natürü ngëxguma chi ñoma i naãnewa nangëxmagu rü tãü chima pai nixí erü ñoma i naãnewa nangëxmagü i ngëma Yudfügiarü paigü i Tupanana ãmare ägüxü yema Moíchëarü mugü nüxü ixuxürüü. ⁵Natürü ngëma puracü i ñoma i naãnewa naxügüxü i ngëma Yudfügiarü paigü, rü naxcëx nadauxütaegümare i ngëma Ngechuchu daxüguxü i naãnewa üxü. Rü ngëma nachica i nawa Tupanacëx napuracüexü i ngëma paigü, rü nanaxüchicünëxãgümare i ngëma nachica i Ngechuchu nawa ngëxmaxü.

Rü meãma nüxü tacuèx i ngëma, yerü yexguma Moíchë naxüxchaügu ga Tupanapata, rü Tupana rü ñanagürü nüxü:

“¡Dücëx, meã nangugü i ngëma cuèxruü ga cuxü chawëxü ga mëxpüne ga Chinaíwa! Rü chanaxwëxe i ngëmaacü na cunaxüxü”,

ñanagürü. ⁶Natürü nüma ya tóru ngüxëeruü ya Cristu rü daxüguxü i naãnewa nangëxma, rü ngëma aixcümãxüchi Tupanapéxewa taétüwa nachogü. Rü ngëma Yudfügiarü paigü rü nagu naxíãma ga yema nuxcümãxü ga uneta ga Moiché ümatüxü. Natürü nüma ya Tupana rü marü tüxna nanaxã i wüxi i ngëxwacaxüxü i uneta erü tamaã nüxü nixu na Cristu yíxü ya aixcüma tóru ngüxëeruü ixicü. Rü nüma rü nayu na Tupanapéxewa tüxü yamexëëxücëx, rü ngëma Tupanaxütawa nangëxma i ñuxma na taétüwa nachogüxücëx. Rü ngëmaacü nüxü tadau na Tupanaãrü uneta i ngëxwacaxüxü rü yema nuxcümãxü ga unetaarü yexera yíxü na namexü. ⁷Yerü yexguma chi yema nüxíraüxü ga uneta ga Moiché ümatüxü rü aixcüma namexgu na duüxügüxü namaxëëëxücëx, rü marü taxucëx chima tanaxwëxe i to i ngëxwacaxüxü i Tupanaãrü uneta. ⁸Natürü nüma ga Tupana rü nüxü nadau na tama aixcüma napéxewa duüxügüxü yamexëëxü ga yema nüxíraüxü ga uneta ga Moíchëna naxãxü. Rü yemacëx ga Tupana rü ñanagürü:

“Wüxi i ngunexü rü wena táxaru guxüma i chorü duüxügümaã ichaxuneta. ⁹Natürü ngëma chorü uneta i ngëxwacaxüxü, rü tãütãma namaã nawüxigu ga yema nüxíraüxü ga chorü uneta ga nuxcümãgüxü ga perü oxigümaã nüxü chixuxü ga yexguma nüxü charüngüxëëgu na ínachoxüxücëx ga Equituarü

naãnewa. Yerü nümagü ga yema duüxügü rü tama chauga naxinüë rü tama nayanguxëë ga yema nüxiraüxü ga chorü uneta, rü yemacèx íchanawogü. ¹⁰Natürü ngëxguma nawa nanguxgu na wena namaã ichaxunetaxü, rü ñaãcü tá nixí i guxüma i Yudíugümaã ichaxunetaxü: 'Rü tá meãma ngëma duüxügüxü nüxü chachuëxë i chorü mugü na aixcüma naãëwa nangëxmagüxüçëx. Rü choma rü tá norü Tupana chixí, rü nümagü rü tá chorü duüxügü nixígü'. ¹¹Rü guxüma i ngëma duüxügü i choxü yaxögüxü, rü aixcüma tá choxü nacuëxgü. Rü ngëmacèx taxucëxtáma tÿxcüü nügümaã nüxü nixugügü i chauchiga na ngëmaãcü choxü nacuëxgüxüçëx. Erü guxüma i chorü duüxügü rü aixcüma tá meã choxü nacuëxgü woo, buxü rü éxna yaxü. ¹²Rü tá nüxü nüxü changechaü i norü chixexügü, rü tá nüxü ichayarüngümaxüchi i norü pecadugü",

ñanagürü ga Tupana. ¹³Rü dücax, ñuxma na Tupana ngexwacaxüxü i unetachiga idexaxü, rü ngëmawa nüxü tacuëx na yema nüxiraüxü ga uneta rü marü nangupetüchaüxü. Rü nüxü tacuëx rü guxüma i ngëma marü ngupetüchaüxü, rü paxa tá inayarüxo. Rü ngëmaãcü i ngëma Yudíugüarü paigü, rü marü inayarüoxchaü na Tupanapëxewa duüxügüxü nangüxëëxü. Erü nüma ya Tupana rü marü Cristuxü ningucuchixëë na tóru ngüxëëruü yixüçëx i napëxewa.

Tupanapata ga duüxügü üxünechiga rü Tupanapata ya daxüguxü i naãnewa ngëxmanechiga

9 Rü yexguma nuxcüma Moíchémaã yadeaxgu rü nüxna naxããgu ga yema nüxiraüxü ga uneta, rü

Tupana namaã nüxü nixu na ñuxãcü nanaxwëxexü na nüxü yacuëxüügüxü. Rü yexgumarüü ta namaã nüxü nixu na ñuxãcü nanaxwëxexü na naxcèx naxüäxü ga wüxi ga ípata ga naxchirunaxcèx na yéma nüxü yacuëxüügüxüçëx ga paigü. ²Rü guma ípata ga naxchirunaxcèx rü nitüyemachíã. Rü yema naxmachíã ga nüxira nawa ixücuxü, rü "Nachica i Üünëxü" nixí ga naëga. Rü yéma nayexma ga werachica rü mecha ga pãü ga üünëxü nagu nuxü. ³Rü yema to ga naxmachíã ga yema tüyemachíãxüçëxwena üxü rü "Nachica i Üünëxüchixü" nixí ga naëga. ⁴Rü yéma nayexma ga yema mecha ga uirunaxcèx ga ngextá nawa yagugüäxü ga pumara ga yixixü ga yexguma yaguxgu. Rü yéma nayexma ta ga yema baú ga Tupanaãrü mugü nagu namaã nanguxügüxü. Rü yema baú rü guxüwama uirumaã natüxüne. Rü yematama baúarü aixepewa nayexma ga wüxi ga tÿxüxãcü ga uirunaxcèx ga yema pãü ga daxüwa rüyixümaã äacuxü. Rü yexgumarüü ta yema baúarü aixepewa nayexma ga Aráüarü caxüruü ga rüxüxüne, rü guma nutagü ga Tupanaãrü mugü nagu ümatügüçü. ⁵Rü yema baúétüwa nayexmagü ga yema taxre ga daxüçüäxchicünëxägü ga ixãpëxatüxü. Rü naxpëxatügümaã nayadüxétügü ga yema baúátaü. Rü yema daxüçüäxchicünëxägüarü ngãxüwa nixí ga nügü nangoxëëxüxü ga Tupana. Natürü taxucëxma tÿxcüü yexeraãcü nüxü tixu i ngëmachiga. ⁶Rü wüxicana yemaãcü na namexëëgüäxü ga guxüma ga yema, rü ñuxüchi ga paigü rü guxügüma yema nüxiraüxü ga naxmachíãgu nachocuxü na yéma Tupana namaã nüxü ixuxüäcüma nüxü yacuëxüügüxüçëx. ⁷Natürü yema to ga naxmachíãwa rü yema paigüarü äëxgacüxicatama nixí ga yexma ücuxü.

Rü tama guxüguma yexma naxücu, natürü wüxicanatama yexma naxücu ga wüxichigü ga taunecügu. Rü yexguma yexma naxücuxgu rü yéma nanange ga naxünagü rü guma nagümaã yema baüxü namaxcuétü. Rü yemaäcü ga yema paigüarü äëxgacü rü inanaxã ga guma nagü na noxrütama pecadu rü guxüma ga duüxügüarü pecaduxü iyanangümaxücèx ga Tupana. ⁸Natürü yema paigüarü äëxgacüxicatama nixi ga yema Nachica ga Üünexüchixügü ücuxü ga Tupana íyexmaxüwa. Rü ngëmaäcü Tupanaãe i Üünexü tüxü nüxü nacüxëe na taxucürüwama yexma Tupana íyexmaxügu nachocuxü ga guxüma ga duüxügü yerü yexguma nagu naxixgu ga yema mugü ga Moiché ümatüxü rü nachuxu ga yema. ⁹Rü guxüma i ngëma pemaã nüxü chixuchigaxü, rü wüxi i cuëxruü nixi i taxcèx i yixema na ñuxma imaxëxü. Rü ngëmawa nüxü tadau rü yema amaregü ga Tupanana naxägüxü rü yema naxünagü ga Tupanacèx nadëixü rü taxucürüwama yema duüxügüxü nimexëe na aixcüma Tupanapëxewa yamexücèx. ¹⁰Rü yema nuxcümaügüxü ga mugü ga ònagüchiga rü axeügüchiga rü nactümagüchiga ixixü, rü yema duüxügüarü düxëtüxüñecèxicatama nixigü. Rü yemacèx tama yema duüxügüxü nimexëe na aixcüma Tupanapëxewa yamexücèx. Rü woo naporã ga yema mugü ga noxrix, natürü yexguma ínanguxgu ga Cristu rü marü yexma nayacuèx na duüxügümaã naporaxü. ¹¹Natürü i ñuxma rü marü ínangu ya Cristu. Rü nüma nixi i aixcüma tórü ngüxëeruü yíixü i Tupanapëxewa, rü nagagu nixi i nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü ngëma nachica i ngextá taétüwa ínachogüxüwa rü aixcüma naxüüne erü tama guma ípata ga naxchirunaxcèx ga duüxügümare üxünerüü nixi erü

daxüguxü i naãnewa nangëxma. ¹²Rü Cristu rü marü daxüguxü i naãnegu naxücu i ngextá Tupana íngëxmaxüwa. Rü taxucèxma tüxcüü wüxichigü ya taunecügu ngëxma naxücu, erü marü guxüguma ngëma nangëxmaëcha. Rü yexguma yexma naxücuxgu, rü tama yéma nanange ga chibugügu rü wocaxacügügu na Tupanana naxãxücèx. Natürü nüma ga Cristu rü nagütama inaxã na yemaäcü naxütanüãxücèx ga tórü pecadugü rü tüxü nangëxmaxücèx i maxü i taguma gúxü. ¹³Rü yema mugü ga Moiché ümatüxü rü ñanagürü:

“Ngëxguma texé yuetaxü ingögügu, rü taxucürüwama Tupanapata ya naxchirunaxcèxgu taxücu”,

ñanagürü. Rü yemacèx ga yema Yudfugü, rü yexguma wüxi ga yuetaxü yangögügügu rü nanaxwëxegü ga na norü paixütawa nagaãxü ga wüxi ga woca na yema pai Tupanacèx yamáxücèx rü na yaguãxücèx na yemaäcü ga guma tanimaca rü dexágu nagüãxücèx na yema duüxügüxü namaã namaxcuxücèx na yemaäcü nüxna ínayixücèx ga norü chixexü. Natürü yema rü duüxügüarü düxëtüxüñewaxicatama nanamexëe rü tama norü maxüxü namexëe. ¹⁴Natürü nagü ya Cristu rü yema naxünagügüarü yexera name erü tórü maxü namexëe na aixcüma Tupanapëxewa imexücèx. Rü Cristu rü woo Tupana Nane na yíixü rü na nataxuxü ga norü chixexü, natürü Tupanana nügu naxã rü tórü pecaducèx nayu yerü Naãe i Üünexü nanaporaxëe. Rü yemaäcü curuchagu nanabaxëe ga nagü. Rü ñuxma ya yima nagü rü ningu na tüxü namexëëxücèx i Tupanapëxewa. Rü ngëmacèx taxucèxma tanaxwëxe na nagu ixixü ga yema mugü ga Moiché ümatüxü ga tama tüxna naxãxü i maxü i taguma gúxü. Rü ñuxma na Cristugagu Tupanapëxewa imexü, rü

nüma ya Cristu rü tüxü nariungüxēē na naxüxcèx i ngēma Tupana ya maxücü tüxü naxwèxexü. ¹⁵ Rü ñuxma na tóru pecaducèx nayuxü ga Ngechuchu ya Cristu, rü nüma nixi i tóru ngüxēēruü i Tupanapéxewa, ngēma Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxü nüxü ixuxüriüü. Rü ñuxma i yixema na Tupana tüxü dexü, rü tüxü nangēxma i maxü i taguma gúxü ega yima Naneaxü yaxögügu. Rü ngēxgumariü ta i guxüma i Tupanaärü duüxügü ga nuxcüma yaxögüxü, rü nüxü nangēxma i maxü i taguma gúxü yerü Cristu nayu na norü pecaduna ínangüxüxēēāxücèx. ¹⁶ Rü ngēxguma nayuxchaügu i wüxi i duüxü, rü wüxi i poperagu nanaxümatü na texé tá nayaxuxü i norü ngēmaxügü. Natürü ngēxguma namaüxgu i ngēma duüxü, rü taxucüriwama texé tanayaxu i norü ngēmaxügü. ¹⁷ Rü ngēmacèx i ngēma popera rü tama naporā i ngēxguma namaüxgu i ngēma duüxü. Rü ngēxguma nayuxgucicatama nixi i naporaxü. ¹⁸ Rü nüma ga Cristu rü norü yumaā nixi ga Tupanapéxewa tüxü yamexēēgüxü. Yerü ga Moiché rü nüxü nixu rü yexguma texé pecaduāxgu rü tanaxwēxe na tümaärü paixütawa tanagaxü ga wüxi ga naxüna na tümaegagu nayuxēēāxücèx rü inabaāxücèx ga nagü na Tupana tüxü nüxü ngechaüxücèx ga tümaärü pecadu. ¹⁹ Rü Moiché rü guxüma ga duüxügüpéxewa nüxü nixu ga guxüma ga Tupanaärü mugü. Rü yemawena nanayaxu ga wocaxacügügu rü chibuxacügügu, rü dexāmaā nanaxüéü. Rü ñuxüchi nanayaxu ga wüxi ga naixchacüüxacü rü ñuxre ga tüēxmü ga dauxüne, rü yema naixchacüügu nanabagümü. Rü yemamaā guma nagüwa nanacüé rü ñuxüchi nanamaxcüéti ga yema popera ga Tupanaärü mugü nawa yexmaxü. Rü yexgumarü ta nayamaxcutanü ga

guxüma ga duüxügü. ²⁰ Rü ñuxüchi ga Moiché rü ñanagürü nüxü ga duüxügü: “Tupana rü marü inaxuneta na pexü tá nangüxēēxü. Rü daa nagümaā pexü chimaxcutanü i ñuxma erü ngēmaācü nixi i choxü namuxü na ngēmawa nüxü pecuāxücèx na aixcüma tá pexü nangüxēēxü”, ñanagürü. ²¹ Rü ñuxüchi ga Moiché rü guma nagümaā nanamaxcüéti ga guma ípata ga naxchirunaxcèx ga nawa Tupanaxü yacuèüügüne. Rü yexgumarü ta nayamaxcutanü ga guxüma ga yemaxügü ga namaā Tupanaxü yacuèüügüxü ga guma ípataarü aixepewa yexmagüxü. ²² Rü nüxü tacuèx rü yema duüxügü ga yexguma pecadu naxügügu rü Tupanapéxewa nügü yamexēēgüchaügu, rü norü paigüxütawā nanaga ga wüxi ga naxüna na nüxü yamāāxücèx rü inabagüxēēāxücèx na Tupana tama napoxcuexücèx, Natürü ñuxma ya Tupana rü tüxü nüxü nangechaü i tóru chixexü yerü tóru pecaducèx nayu ga Ngechuchu rü nagü inanaba. Rü yexguma chi tāü chima nayuxgu rü nagü inabaāgu, rü taxucüriwā chima Tupana tüxü nüxü nangechaü i tóru pecadugü.

Cristu rü nayu na íyanaxoxēēāxücèx i pecadu

²³ Rü yemacèx ga Tupana rü nuxcümaxüchima Moichémaā nüxü nixu na paigü duüxügüarü pecaducèx nadèixü ga naxünagü rü inabaāxü ga nagü na yemaācü Tupana tama napoxcuexücèx ga duüxügü. Natürü i ñuxma i yixema na Tupana tüxü dexü, rü tüxü nangēxma i tachica i daxügüxü i nañewa yerü Nane ya Cristutama tóru pecaducèx nayu rü inanaba ga nagü. Rü yima nagü rü Tupanapéxewa rü porācü ngēma naxünagügarü yexera narüporamaē. ²⁴ Rü ngēmacèx

i ñuxma rü taxucèxma tÿxcüü guma ïpata ga naxchirunaxcèx ga duïxügü üxünegu naxücu ya Cristu na ngema taétüwa nachogüxcèx. Erü nüma ya Cristu rü marü Tupanaxütawaxüchi nangu i daxüguxü i naänewa. Rü ngema Nanatüpéxewa nangéxma i ñuxma na ngema taétüwa nachogüxcèx. ²⁵Rü ngémacèx i ñuxma rü taxucèxma tÿxcüü guxüguma Nanatüna nügü naxäècha na ngémaäcü taxcèx nayuuuxücèx. Rü yema Yudfügarü paigüarü äëxgacügü rü gücü ga taunecügügu guma ïpata ga üinenegu nachocuxü na yéma Tupanana naxägüäxücèx ga guma naxünagügü. ²⁶Natürü ya Cristu, rü taxucèxma tÿxcüü gücü ya taunecügügu Tupanana nügü naxäècha, erü ngëxguma chi ngémaäcü yixügu rü chi noxri naäne ixügügumama rü chi marü muëxpüxcüna taxcèx nayu. Natürü ñomaäcüü ga Cristu rü marü ñoma ga naänewa nangu na wüxicanatama nügü inaxäxücèx rü pecaducèx nayuxücèx. ²⁷⁻²⁸Rü ngéma na wüxicanatama nayuxü i duïxügü naxüpa na Tupanapéxewa nangugüxü, rü yexgumariütama ga Cristu rü wüxicanatama nügü inaxä rü nayu na iyanaxoxëäxücèx i muxüma i duïxügüarü pecadugü. Natürü wena taxarü nüma naxü. Rü ngëxguma wena nüma naxüxgu rü tama pecaduarü oxëewa tá nüma naxü. Natürü tá nüma naxü na namaxëxëäxücèx i guxüma i ngéma duïxügü i aixcüma ñnanguxëëgüxü.

10 Rü yema mugü ga Moïché ümatixü rü írarüwatama yema duïxügücèx nanangoxëë ga tacü tá na naxüxü ga Cristu. Natürü ga yema mugü rü tama aixcüma Cristurüü napora, yerü taxucürüwama Tupanapéxewa nayamexëë ga yema duïxügü woo gücü ga taunecügügu Tupanacèx nanadaixü ga naxünagü na yemaäcü Tupanana

nangaicamagüxcèx. Rü yemaäcü ga yema mugü rü taxucürüwama Cristurüü nanamaxëxëë ga yema duïxügü. ²Rü yexguma chi yema mugü aixcüma yema duïxügüxü imexëëgu ga Tupanapéxewa, rü tãü chima nagu narüxinüëècha na yapeduäxü, rü chi nüxü narüxoe na naxünagü Tupanacèx nadëixü. ³Natürü woo gücü ga taunecügügu Tupanacèx naxünagü nadëixü ga duïxügü, rü tama norü pecadu inayarüxoxëë. Rü yema rü norü pecaduarü cuèächixëëruümare nixü. ⁴Yerü guma nagü ga yema wocagü rü chibugü rü tama napora na iyanaxoxëëäxücèx ga pecadugü. ⁵Rü yemacèx ga Cristu ga yexguma ñoma ga naänewa naxüxchaügu, rü Nanatüxü ñnagürü:

“Tama cunaxwëxe na naxünagü cuxcèx nadëixü i duïxügü na naxütanügüäxücèx i norü pecadugü. Natürü cunamexëë i ñaä chaxune na ngëmamaä chanaxütanüxcèx i pecadu. ⁶Rü tama namaä cutaäë i ngéma naxünagü i cuxna naxämaregüxü rü cuxcèx nadëixü rü yagugüxü na naxütanügüäxücèx i norü pecadugü. ⁷Rü yemacèx rü ñacharügü: ‘Dücèx, Pa Chaunatüx, daxe chixü, rü nuä cupéxewa changëxma na chanaxüxcèx i curü ngüchaü rü na chayuxücèx, ngéma curü orewa chauchiga naxümatüxürüü’, ñacharügü”.

⁸Rü yemaäcü ga Cristu rü nüxü nixu na Tupana rü tama aixcüma namaä nataäxü ga yema na naxcèx nadaiäxü ga naxünagü rü naxcèx yagugüäxü na naxütanügüäxücèx ga norü pecadugü woo yema mugü ga Moïché ümatixüwa rü duïxügüxü namu na naxügüäxü ga guxüma ga yema. ⁹Rü yemawena ga Cristu, rü ñnagürü ta:

“Dücèx, Pa Chaunatùx, daxe chixí, rü nuã cupéxewa changéxma na chanaxüxcèx i curü ngúchaü rü duüxügüarü pecaducèx na chayuxücèx”,

ñanagürü. Rü yemawa nüxü tacuèx na Tupana rü marü iyanaxoxëëaxü na naxünagü naxcèx nadèjü, yerü Nanexü ningucuchixëë na pecaducèx nayuxü. ¹⁰ Rü ñuxma na Ngechuchu ya Cristu naxüxü ga yema Tupanaärü ngúchaü, rü ngëmacèx nixí i ñuxma i Tupanapéxewa ixüünexü i yixema. Yerü nüma ga Cristu rü Tupanana nügü naxã na wüxicanatama guxãärü pecaducèx nayuxü. ¹¹ Rü guxüma i Yudfugüarü paigü rü wüxichigü i ngunexügu rü tupaucawa nangëxmagüxü na Tupanana naxãgüãxücèx i naxünagü i naxcèx nadaiixü. Rü guxüguma yemaäcü nanaxügüxü natürü taguma aixcüma inayarüxo ga norü pecadugü woo yemaäcü na naxügüxüãxü. ¹² Natürü nüma ga Ngechuchu ya Cristu rü wüxicanatama Tupanana nügü naxã na guxãärü pecaducèx nayuxücèx. Rü yemawena rü ñuxüchi daxüwa naxü rü Tupanaärü tügü necüwawa nayarüto, erü guxãärü äëxgacü nixí i ñuxmax. ¹³ Rü ngëma nixí i nangëxmaxü ñuxmatáta ya Tupana rü guxüma i norü uwanügüxü nüxü nayexeraxëë. ¹⁴ Rü nüma ga Ngechuchu ya Cristu rü wüxicanatama Tupanana nügü naxã rü nayu na guxüguma Tupanapéxewa timexücèx ya yixema Tupanacèx tüxü yaxüünexëëgüxe. Rü ngëmacèx i ñuxma rü taxucèxma tüxcüü wena nügü inaxã rü nayu, yerü wüxicanatama guxüma ningutanüxëë. ¹⁵⁻¹⁶ Rü Tupanaãë i Üünexü rü tüxü nüxü nacuèxëë na aixcüma yixü i ngëma, yerü nüma ga Tupana rü ñanagürü:

“Ngëxguma nawa nanguxgu na wena ngëma Yudfugümaã ichaxunetaxü, rü wüxi i ngëxwacaxüxü i uneta tá

nüxna chaxã. Rü tá meã ngëma duüxügüxü nüxü chacuèxëë i chorü mugü na aixcüma naãëwa nangëxmagüxücèx rü guxüguma naga naxünëxücèx. ¹⁷ Rü tá nüxü ichayarüngümaxüchi i ngëma duüxügüarü pecadugü rü ngëma chixexü i naxügüxü. Rü tagutáma wena nüxna chacuèxãchi”,

ñanagürü. ¹⁸ Rü ngëmaäcü nüxü tacuèx rü ngëxguma Tupana duüxügüaxü nüxü ngechaügu i norü pecadugü, rü marü taxucèxma tüxcüü nanaxwëxe na wena tacü i naxünagü nüxna naxãgüxü naxcèx i pecadu.

Name nixí i Tupanana tangaicamagü

¹⁹⁻²⁰ Rü ngëmacèx i ñuxma, Pa Chaueneëgü, rü taxucèxma tüxcüü tamuüë na Tupana íngëxmaxüwa ichocuxü na namaãxüchi idexagüxücèx. Rü nuxcümaxüchima rü paigüarü äëxgacüxicatama yexma naxücu nagu ga guma ípata ga naxchirunaxcèx ga Tupana nawa yexmane. Rü taxucürüwama ngexerüxüxemare yexma taxücu. Natürü nüma ga Ngechuchu ya Cristu rü marü inayanaxoxëë ga guxüma ga yema ga yexguma curuchagu nayuxgu rü nagü inabaägu na Tupana íngëxmaxüwa tüxü yachocuxëëxücèx rü namaãxüchi idexagüxücèx. Rü woo taxucürüwama Tupanana tangaicamagü ga noxrix, natürü nüma ga Cristu rü nayu na tüxü namaxëëxücèx. Rü nagagu nixí i ñuxma i Tupanaxütawa íngügüxü. ²¹ Rü nüma nixí i Tupanapéxewa tüxü nangüxëëxü i guxãma i yixema i Tupanaärü duüxügü íxügüxe. ²² Rü ñuxma na tüxü nangëxmaxü ya tóru ngüxëëruü i Tupanapéxewa, rü tanaxwëxe i ngearü chixexüãcüma Tupanana tangaicamagü na namaãxüchi idexagüxücèx. Rü tanaxwëxe i aixcüma tayaxögü na nüma rü tá meã tüxü

nayaxuxū yerū Cristu rū taxcèx nayu na tūxū iyanaxoxēēāxūcèx i tórū chixexū rū yemacèx marū naegagu ítabaiū. ²³ Rū tanaxwèxe i aixcūma meā Cristuaxū tayaxōgūecha yerū nagūmaā tūxū inayanaxoxēē ga tórū chixexū. Rū ngēmacèx ítananguxēē na wena taxarū nūma naxūxū na Nanatūxūtawa tūxū nagagūxū. Rū taguma tanaxwèxe na nūxū rūxoexū na yaxōgūxū, rū bai i írarūwa. Erū Tupana ga tamaā ixunetacū na tūxū nangūxēēxū, rū aixcūmaxūchi tá nayanguxēē i guxūma ga yema tamaā nūxū yaxuxū. ²⁴ Rū űuxma na ngēmaācū tūxū nangūxēēxū ya Tupana, rū name nixī i guxūguma naxcèx tadaugū na űuxācū wūxichigū yigū rūngūxēēgūxū na yexeraācū yigū ingechaūgūxūcèx rū mexū ixūgūxūcèx. ²⁵ Rū name nixī i guxūguma tórū ngutaquéxegūwa na íngugūūxū. Erū nūmaxū rū marū nūxū narūxoe na ngutaquéxewa naxīxū, rū tama tanaxwèxe na ngēxgumarūū ixīgūxū, Rū ngēmacèx name nixī i yigūaxū tanangūchaūxēē na ingutaquéxegūxū. Rū űuxma na nūxū icuáxū na marū yangaicaxū ya tórū Cori, rū yexeraācū tanaxwèxe na yigūaxū nangūchaūxēēxū. ²⁶ Natūrū ngēxguma chi texé Cristuaxū yaxōchirēxgu ga noxrix rū űuxūchi noxtacūma nūxū tarūxoxgu, rū marū nataxuma na űuxācū namexēēxū i ngēma tūmaārū pecadu i Tupanapéxewa. ²⁷ Erū ngēxguma chi ngēmaācū noxtacūma Cristuxū tarūxoxgu, rū aixcūmaxūchi tá tanayaxu i ngēma poxcu i āucūmaxū i Tupana tá tūxū namaā poxcuxū rū yima űūxū ya iyaurane ya nawa tá ínaguxūne i ngēma Tupanamaā rūxuwanūgūxū. Rū ngēxīcatama nixī i tūxū ínanguxēēxū ya yíxema Cristuxū rūxoxe. ²⁸ Rū nūxū tacuèx rū yexguma texé tama Moíchéarū mugūga ínūgu rū nayexmagu ga taxre

rū éxna tomaēxpūx ga duūxūgū ga tūxū daugūxū rū tūxū ixugūexū na aixcūma tama naga taxīnūxū, rū āēxgacūgū rū noxtacūma tūxū nimēxgū rū tama nūxū tangechaūtūmūūgū. ²⁹ Natūrū Tupana rū aixcūma yexeraācū tá nanapoxcue i ngēma duūxūgū i tama Nanega ínūēxū rū yima nagū ya pecaduarū piruūxū oexū rū Naāē i űūnēxū i nūxū ngechaūxūmaā guxchigagūxū. ³⁰ Rū meāma nūxū tacuèx rū Tupana rū tama natūcèxma űanagūrū:

“Choma tá nixī i namaā nūxū chachuáxū na űacu tá namaā chaxūxū i guxūma i ngēma chixexū űgūxū. Rū aixcūma tá chanapoxcu”,

űanagūrū. Rū yexgumarūū ta űanagūrū: “Choma tátama nixī i nūxna chaçaxū i wūxichigū i chorū duūxūgū i norū maxūchiga”,

űanagūrū. ³¹ Rū dūcax, rū aixcūma namaxū ya Tupana, rū ngēmacèx ega tama naga ixīnūēgu rū wūxi i āucūmaxūchixū nixī na namēxgu inguxū na tūxū napoxcuxūcèx. ³² Rū dūcax, name nixī i nūxna pecuèxāchie ga űuxācū na yīxū ga yexguma noxri Cristuxū peyaxgu. Rū yexguma ga pema rū yema na peyaxōgūxūgagu rū poraācū guxchaxūgū pexū nangupetū, natūrū tama Cristuxū perūxoe rū bai ga írarūwa. ³³ Rū űuxre ga pema rū duūxūgū pemaā naguxchigagū rū guxāpéxewa pexū űicuaixgū. Rū űoguāx ga pema rū pegū ipexaxgū na yema pemūcūgūrūū ngūxū pingegūxūcèx. ³⁴ Rū pema rū pexū nangechaūtūmūūgū ga yema petanūxūgū ga yaxōgūxū ga poxcupataūwa yexmagūxū. Rū taāēācūma yaxna namaā pexīnūē ga yema tama yaxōgūxū ga pexna napuxūxū ga perū yemaxūgū. Rū tama naxcèx pexoegaāē, yerū meāma nūxū pecuèx rū daxūgūxū i naānewa pexū nangēxma i ngēma perū ngēmaxūgūarū yexera íxīxū, erū tagutáma nagux.

³⁵Rü ngëmacèx i ñuxmax, rü tama name na nüxü perüxoexü na Cristuaxü peyaxögüxü woo tacü pexü üpetügu. Erü marü nüxü pecuèx rü Tupana rü aixcümaxüchi tá pexna nanaxã i perü ãmare i maxü i taguma gúxü, erü Cristuaxü peyaxögü. ³⁶Rü ngëma guxchaxügü i pexü ngupetüxü, rü name nixi i yaxna namaã pexinüë na penaxüxücèx i Tupanaãrü ngúchaü rü penayaxuxücèx i ngëma ãmare i pemaã inaxunetaxü. ³⁷Erü Tupanaãrü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Paxaxüchi tá wenaxãrü núma naxü ya Cristu. Rü aixcüma täütáma nuxcü ínangu. ³⁸Natürü yíxema tümaãrü ögagu chopéxewa mexë, rü name nixi i guxüguma tayaxöocüma chauxcèx tamaxü. Natürü ngëxguma nüxü tarüxoogu na tayaxöxü, rü choma rü täütáma tümamaã chataãë”,

ñanagürü. ³⁹Natürü i yixema rü tama ngëma duüxügü i nüxü rüxoexü i Tupana tá poxcuexürü tixigü. Erü yixema rü ngëma yaxögüxütanüxü tixigü, rü ngëmacèx tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü.

Tóru õchiga

11 Rü ñuxma rü tóru ögagu nixi i nüxü icuáxü na aixcüma tá nayauxgüxü i guxüma i ngëma irünguxëégüxü ga Tupana tamaã ixunetaxü. Rü ngëma tóru ögagu nixi i nüxü icuáxü na aixcüma Tupana tá yanguxëëxü i ngëma norü uneta i ñuxma tauta nüxü idauxü. ²Rü ñuxre ga nuxcümaügüxü ga tóru oxigü rü Tupanaãxü nayaxögü, rü yemacèx ga Tupana rü namaã nataãë. ³Rü ngëma tóru ögagu nixi i nüxü icuáxü na aixcüma yixü na Tupana rü norü oremaãmare nangoxëëãxü ga ñoma ga naãne rü üèxcü rü tauemacü rü woramacurigü rü èxtagü. Rü

yemaãcü ga Tupana, rü ngürüwa nanangoxëëmare ga guxüma i ngëma ñuxma nüxü idauxü. ⁴Rü guma nuxcümaücü ga Abé rü Tupanaãxü nayaxö. Rü yemacèx Tupanaga naxinü rü nüxna nanaxã ga wüxi ga naxüna ga Tupanacèx yamáxü. Natürü ga naëneë ga Caí rü tama Tupanaga naxinü rü tama nüxna nanaxã ga yema ãmare ga Tupana nüxü naxwëxexü. Rü yemacèx ga Tupana rü woo tama Caímaã nataãë, natürü Abémaã nataãë rü nüxü nixu na mecü yixü yerü nayaxö rü naga naxinü. Rü ngëmacèx i ñuxmax na woo nayuxü ga Abé, natürü wüxi i tóru cuèxruü nixi. Erü nawa nixi i nüxü icuáxü na Tupana naxwëxexü na yaxögüxü rü naga ixinüëxü. ⁵Rü Enó rü ta Tupanaãxü nayaxö rü naga naxinü. Rü yemacèx nixi ga namaxãcütama yagaãxü na tama nayuxücèx. Rü namücügu rü taguma nüxü inayangaugü, yerü Tupana nayaga. Rü Tupanaãrü ore i ümatüxüwa nüxü nixu rü yexguma tauta yagaãgu, ga Enó rü nanaxü ga yema Tupana naxwëxexü. ⁶Natürü taxuacüma Tupana tamaã nataãë ega tama nüxü yaxögügu. Rü yixema namaã ãmücüchaüxë, rü tanaxwëxe na tayaxöxü na aixcümaxüchi nangëxmaxü i nüma rü aixcüma tüxü nangüxëëxü ya yixema naxcèx daugüxe rü naga inüëxë. ⁷Rü yexguma Noëmaã yadeaxgu ga Tupana, rü nüma ga Noë rü nayaxö rü naga naxinü. Rü Tupana rü namaã nüxü nixu rü tá na ínanguxëëãxü ga mucü ga taxüchicü ga taguma duüxügü nüxü daucü rü tá guxüwama inanguanexëëcü. Rü namaã nüxü nixu ga na naxüãxücèx ga wüxi ga wapuru ga taxüne na tama nayuexücèx ga nüma rü namèx rü nanegü rü naneãxgü. Rü Tupanaga naxinü ga Noë, rü nanaxü ga guma wapuru, rü yemaãcü tama nayue ga nüma rü napatacüãx. Rü yemaãcü Tupanaãxü nayaxö. Natürü yema togü

ga duūxūgū rü tama nayaxōgū, rü yemacèx Tupana nanapoxcue. Natürü nüma ga Tupana rü Noexū nixu na napèxewa namexū, yerü nüxū nayaxō. ⁸Rü guma tōrū oxī ga Abráū, rü Tupanaāxū nayaxō. Rü yemacèx nixī ga naga naxīnūxū rü nüxna yaxūxū ga nanatūchiūāne na nawa naxūxūcèx ga yema naāne ga Tupana tá nüxna āxū na noxrūxūchi yīxūcèx. Rü yemaācü nanaxū ga yexguma Tupana namuxgu. Rü nanatūchiūānewa inaxūāchi ga Abráū woo tama nüxū na nacuáxū ga ngextá tá na naxūxū. ⁹Rü yexguma nawa nanguxgu ga yema naāne ga Tupana namaā ixunetaxū, rü ñoma yexma naxūāneāxūrūūmare ipata ga naxchirunaxcèxmaāmare naxāchiū. Rü yexgumarūūtama nixīgū ga nane ga Ichaá rü nataa ga Acobu, yerü yexguma nayaegu rü Abráūrūū ñoma yexma naxīāneāxūrūūmare nixīgū ga yema naānewa. Rü yemaācü nixīgū ga guxūma ga nümagū ga na woo Tupana rü namaā inaxunetaxū ga na noxrūxūchi yīxūcèx ga yema naāne. ¹⁰Rü yemaācü ga Abráū, rü woo ñoma yexma naxūāneāxūrūūmare yema nayexma, natürü Tupanaāxū nayaxōchigūama, yerü nüxū nacuèx na Tupana tá daxūguxū i naānewa na nagaxū nawa ya yima iāne ya nūmatama naxūxūne ya tagutáma iyarūxoxūne. ¹¹Rü yexgumarūūtama iyixī ga Abráū namèx ga Chara. Rü woo ga na taguma naxāxācūchiréxū yerü marū iyaxūchi, natürü ixāxācü yerü iyaxōoma na Tupana rü aixcūma tá yanguxēēxū ga yema norū uneta ga tá na naxāxācūxū. ¹²Rü yemaācü ga Abráū rü woo marū yaguāxūchi na yīxū, natürü düxwa nüxū nayexma ga wūxi ga nane, rü gumawa ne naxī ga muxūma ga nataagū. Rü ñuxma rü ñoma ētagürūū namuxūchi, rü ñoma naxnūcü ya taxuacūma yaxugūcūrūū

nixīgū, yerü yemaācü Abráūmaā inaxuneta ga Tupana. ¹³Natürü nümagū ga Abráū rü Ichaá rü Acobu rü nayue, rü yemacèx tama nüxū nadaugū ga guxūma ga nataagū i ñuxma ngèxmagūxū, rü tama namaā inacuèxgū ga yema naāne ga noxri Abráūmaā nüxū yaxuxū ga Tupana. Natürü Tupanaāxū nayaxōgūama, rü yemacèx nüxū nacuèxgū rü Tupana rü tá aixcūma na yanguxēēxū ga yema norū uneta ga namaā nüxū yaxuxū. Rü nataāgū yerü nüxū nacuèxgū na tāūtáma guxūguma ñoma ga naānewa na nayexmagūechaxū, rü yemacèx nüxū nixugūe na to i nachiūānecūāxūrūūmare yixīgūxū ga ñoma ga naānewa. ¹⁴Rü nümagū rü yema oremaā meāma tūxū nüxū nacuèxēē na tama ñoma ga naāneguxicatama naxīnūēxū natürü ínguxēēgūāxū i to i nachica i daxūguxū i naānewa ngèxmaxū. ¹⁵Rü nümagū rü yexguma chi nanaxwèxegūgu ga naxcèx na nawoeguxū ga yema naāne ga noxri nawa ne naxīxū, rü tāū chima nüxū naguxcha rü chi naxcèx nawoegu. ¹⁶Natürü ga nümagū rü nüxū nangūchaūgū i ngēma naāne i mexēchixū i daxūwa ngèxmaxū i Tupanaxūtawa. Rü yemacèx nixī ga Tupana ga tama naxānèxū na nūgū yaxuxū na norū Tupana yīxū. Yerü nüma ga Tupana rü naxcèx nanamèxēē ga wūxi ga iāne ya daxūguxū i naānewa ngèxmane. ¹⁷⁻¹⁸Rü Tupana ga noxri rü Abráūmaā nüxū nixu rü ñanagürü: “Cune ya Ichaáwa tá cuxū nangèxma i muxūchixūtama i cutaagū”, ñanagürü. Rü Abráū rü nayaxō na Tupana rü aixcūmaxūchi tá na yanguxēēxū ga yema namaā inaxunetaxū. Rü yemacèx ga yexguma Tupana nüxū ūxgu rü Ichaácèx nüxna nacaxgu na naxcèx yamāāxūcèx, rü nüma ga Abráū rü tama nanachuxu.

Rū ínamemare na Tupanacèx yamáaxũ ga guma nane ga nũgũmaã wũxicacũ. ¹⁹Yerũ nũma ga Abráũ rũ nayaxõ na Tupanaãxũ natauxchaxũ na wena namaxẽẽãxũ i yuexũ. Rũ yemacèx ga Abráũ rũ ínamemare na Tupanacèx nanexũ yamáxũ yerũ nayaxõ na Tupana rũ wena tá namaxẽẽãxũ. Rũ aixcũmaxũchi yemaãcũ Abráũcèx nanaxũ ga Tupana, yerũ woo ñoma marũ nayuxũrũ nixĩ ga nane, natũrũ ga Tupana rũ maxũcũ nũxna nanamu. Rũ yema rũ wũxi ga tórũ cuèxruũ nixĩ na nũxãcũ aixcũma yaxõõxũ ga Abráũ. ²⁰Rũ guma Ichaá rũ ta Tupanaãxũ nayaxõ. Rũ yemacèx ga yexguma marũ nayèxgu, rũ nayumũxè rũ Tupanana naca na nanegũ ga Acobu rũ Echaũxũ nangũxẽẽxũcèx. Rũ yemaãcũ nayumũxè yerũ aixcũma nayaxõ na Tupana tá yanguxẽẽxũ ga yema nũxna naxcèx naçaxũ. ²¹Rũ guma Acobu rũ ta Tupanaãxũ nayaxõ. Rũ yemacèx ga yexguma marũ nayèxgu rũ nayuxchaũgu, rũ norũ caxũxũmaã nũgũ inachixẽẽ rũ Tupanaxũ nicuèxũũ. Rũ nayumũxè rũ Tupanana naca na nataagũ ga Yũche nanegũxũ nangũxẽẽxũcèx. Rũ yemaãcũ nayumũxè yerũ aixcũma nayaxõ na Tupana tá yanguxẽẽxũ ga yema Abráũmaã inaxunetaxũ. ²²Rũ guma Yũche rũ ta Tupanaãxũ nayaxõ. Rũ yemacèx ga yexguma nayuxchaũgu, rũ natanũxũgũmaã nũxũ nixu rũ ñanagũrũ: “Tataagũ rũ yixcũra rũ tá ínachoxũ i nuã Equituanewa na nawa naxĩxũcèx i ngẽma naãne ga Tupana tórũ oxĩ ga Abráũmaã nũxũ ixuxũ. Rũ ngẽxguma ngema naxĩxgu, rũ chanaxwèxe ya chauxchinèxãgũ rũ ta ngema nanana na ngẽxma yatèxgũãxũcèx”, ñanagũrũ. ²³Rũ yemawena rũ mucũma ga taunecũgũ rũ nimu ga yema duũxũgũ ga Equituanewa. Rũ yema nachĩũãneãrũ

ãẽxgacũ, rũ tama nanaxwèxe na yexer-aãcũ yamuètanũxũ, rũ yemacèx nanamu na tũxũ nadèixũcèx ga guxãma ga buxe ga iyatũxe ga yexwacèx ibuetanũxè. Natũrũ nanatũ rũ naè ga guma tórũ oxĩ ga Moĩché, rũ aixcũma Tupanaãxũ tayaxõgũ. Rũ yemacèx ga yexguma noxri nabuxgu ga Moĩché, rũ tomaèxpũx ga tauemacũgu itayacuxgũ, yerũ nũxũ tadaugũ na namexèchixũ rũ tama naxcèx tamuũè ga yema Equituanearũ ãẽx-gacũarũ ore ga woo na naxunagũãxũ ga na buxe tũxũ nadèixũ. ²⁴⁻²⁵Rũ Moĩché rũ ta Tupanaãxũ nayaxõ. Rũ yemacèx ga yexguma marũ nayèxgu rũ tama nanaxwèxe na nũgũ yaxuxũ na Equituanearũ ãẽxgacũxacũ ngĩne na yĩxũ, yerũ naxcèx rũ narũmemaè na natanũxũgũ ga Yudfũgũmaã wũxigu ngũxũ yangexũ. Rũ tama nanaxwèxe na ñacũ ga ñoma ga naãneãrũ chix-exũmaã nũgũ na nataãẽxẽẽxũ, yerũ nũxũ nacuèx rũ yema taãè rũ pax-aãchiruũmare nixĩ. ²⁶Rũ yexgumarũũ na daxũguxũ ga naãnena na yaxũxũ ga Cristu na ngũxũ yangexũcèx, rũ yexgumarũũ ta nixĩ ga Moĩché ga ãẽx-gacũpatana na yaxũxũ, yerũ naxcèx rũ narũmemaè na natanũxũgũ ga Yudfũgũmaã wũxigu ngũxũ yangexũ. Natũrũ taxucèxma yema ngũxũgu narũxinũ, yerũ nũxũ nacuèx rũ tá wũxi i ngunexũgu Tupanaxũtawã na nayauxãxũ i norũ natanũ. ²⁷⁻²⁸Rũ yema na yaxõõxũcèx nixĩ ga Tupanaga naxĩnũxũ ga Moĩché. Rũ yemacèx ga yexguma Tupana namuxgu ga na naxũãxũ ga ùpetũchiga, rũ nayanguxèè ga yema Tupana namuxũ. Rũ nũma ga Moĩché rũ guxũma ga natanũxũgũ ga Yudfũgũxũ namu na wũxichigũ ga ìpatawã yamáãxũcèx ga wũxi ga carneruxacũ na yemagũmaã namaxcuãxũcèx ga naãxpatagũ. Rũ ñanagũrũ nũxũ: “Ñoma i chũtaxũgu rũ tá Tupana nũma Equituanewa nanamu i wũxi i norũ

orearū ngeruū i daxūcūāx rū tá nanadai ya yima nūxira bucū ya Equituanecūāxgū nane i wūxichigū ya ĩpatawa. Natūrū ngēxguma yima nagūmaā penamaxcuxgu i perū ĩāxpata, rū tāūtāma pechiūgu naxūcu”, nānagūrū. Rū yemaācū ga Moiché rū Tupanaga naxīnū yerū nūxū nayaxō. Rū yemacēx ga yema orearū ngeruū ga daxūcūāx rū taxuūma ga Yudfugūnexū nimēx. Rū yema na yaxōōxūcēx nixī ga ĩnaxūxūxū ga Equituarū naānēwa, rū tama naxcēx namuūxū na guma Equituanearū āēxgacū tá namaā nanuxū. Rū taguma nūxū narūxo ga Tupanawe na naxūxū, yerū Tupana ya ēxūguciarū ngūchaū naxū. ²⁹Rū yema duūxūgū ga Moichéwe rūxixū rū ta nayaxōgū. Rū yemacēx ga yexguma yema Taxtū ga Dauchiūxūwa nangugūgu, rū yema dexá rū nūgūna nixīgachi, rū nipaaneāchi, rū yéma nichoū. Natūrū yexguma yema Equituanecūāx ga churaragū ga nawe ngēgūxū nawe ichoūgu, rū yexma nayiama, yerū wenaxārū nūgūna naxī ga yema dexá. ³⁰Rū yexguma guma ĩāne ga Yericūwa nangugūgu ga yema duūxūgū, rū taxucūrūwama nichocu, yerū guxūwama naxāxtapūx. Natūrū Tupanaāxū nayaxōgū, rū yemacēx Tupanaga naxīnūē rū 7 ga ngunexū nūxū ĩnichoeguāchitanūcūū, yema Tupana namaā nūxū ĩxuxūrūū. Natūrū yexguma norū 7 ga ngunexūwa nanguxgu, rū nūēchama niwēxgūtapūx, rū yemaācū nichocu. ³¹Natūrū yema nge ga Yericūcūāx ga Raá, rū woo chixri ĩmaxū ga noxrix, natūrū yexguma yéma nangugūgu ga yema taxre ga Yudfugū ga bexma ngugūtaewa yéma ĩxū, rū ngīma iyixī ga nūxū nangūxēxū. Rū yemacēx tama yema togū ga Yericūcūāx ga tama Tupanaga ĩnūēxūrūū iyu, yerū Tupanaāxū iyaxō. ³²¿Rū nūxma rū tacū i togū i duūxūgūchigaxū tá pemaā

chixuxū? Rū changechica na pemaā nūxū chixuxūcēx i nachiga ga yema nuxcūmaūgūxū ga āēxgacūgū ga Yedeū rū Bará rū Chaūchóū rū Yeté rū Dabí rū Chamue, rū guxūma ga nuxcūmaūgūxū ga Tupanaārū orearū uruūgū. ³³Rū yema na yaxōgūāxūcēx nixī ga Tupana nūxū rūngūxēxū. Rū yemaācū to ga nachīūānegūarū āēxgacūgūxū narūporamaēgū, rū meāma norū duūxūgūmaā ĩnacūēxgū rū aixcūma nanayauxgū ga yema Tupana namaā ĩxunetaxū. Rū yemacēx ga yexguma woo aitanūgu yatēxcuchigūāgu, rū taxuūma namaā naxū ga aigū yerū Tupana nūxna nadau. ³⁴Rū yexguma norū uwanūgū ũxūxetūwa yawocuxgu, rū taxuūma nūxū naxūpetū rū tama nixae, yerū Tupanaāxū nayaxōgū rū nūma rū nūxna nadau. Rū yexguma togū taramaā nadaixchaūgu, rū Tupana nūxū narūngūxēē na taxuūma nūxū ũpetūxūcēx. Rū yexguma naturaegu rū norū uwanūgū nadaixchaūgu, rū Tupana nanaporaexēē. Rū yexguma to ga nachīūāneārū churaragūmaā nūgū nadaixgu, rū yema togū ga churaragūxū narūyexeragū. ³⁵Rū nayexma ga ngexūgū ga yuexacūxū, natūrū yema naxācūgū rū wenaxārū ĩnarūdagū yerū Tupanaāxū nayaxōgū. Natūrū nayexma ga togū ga poraācū ngūxū ĩngēgūxū yerū norū uwanūgū yemaācū namaā nachopetū na Tupanaxū ĩnatēxgūxūcēx. Natūrū ga nūmagū rū tama Tupanaxū ĩnatēxgū rū yemacēx nayue, yerū naxcēx rū narūmemaē nixī na wena namaxēxū rū nayauxgūāxū i ngēma maxū i taguma gūxū. ³⁶Rū nayexma ta ga nūxre ga togū ga yaxōgūxū ga duūxūgū nūxū cugūexū, rū yaçuaixgūxū, rū cadenamaā yanēĭxgūxū, rū poxcupataūgu nawocuxū. ³⁷Rū nūxre ga nūmagū rū nutamaā ĩnanamuxūchigū rū yemaācū nanadai. Rū togū rū nayawāixyegū

rü nayue. Rü ñuxre ga togü rü ngúxü nüxü ningexëégü na Tupanaxü ínatëxgüxücëx. Rü togü rü taramaã nanadai. Rü ñuxre ga nümagü rü nu ne nanaximare rü carneruchëxmüü rü chibuchëxmüümaãmare nixächiru. Rü taxuüma nüxü nayexma, rü nanaxíächiaëgü yerü norü uwanügü rü chixri namaã nachopetü. ³⁸Rü ñoma ga naãneçüãx rü naxchi naxaie, natürü Tupana rü nüxü nangechaü. Rü ñoma ga naãnewa rü norü uwanügüchaxwa nu ne nanaximare ga taxúema íxãpataxüwa. Rü ngürüanegu nipexütanümare yerü nangepatagü. ³⁹Rü guxüma ga yema nuxcümaügüxü ga duüxügü woo norü ôgagu Tupana namaã na taãëxü, natürü taxuüma ga yema duüxügü rü nüxü nadau ga yema mexügü ga Tupana namaã nüxü ixuxü. ⁴⁰Rü yemaäcü namaã nangupetü ga yema duüxügü, yerü ga Tupana rü tagu narüxinü rü tama nanaxwëxe na nüxíra nüxíca yamexëégüãxü, natürü nanaxwëxe na tamaã wüxigu yamexëégüãxü. Rü ñuxma i yixema na yaxögüxü, rü yema nuxcümaügüxü ga duüxügürüü Tupanaärü duüxügü tixígü, yerü Nane ya Ngechuchu rü guxácëxma nayu. Rü wüxi i ngunexü rü tá taxcëx núma naxü na nügüxütawa tüxü nagagüxücëx na ngema ingëxmagüechaxücëx.

Name nixí i Ngechuchucümagu taxí

12 Rü ñuxma na nüxü icuáxü na ñuxäcü aixcüma Tupanaãxü yaxögüãxü ga guxüma ga yema nuxcümaügüxü ga duüxügü, rü ngëma rü wüxi i tórü cuëxruü nixí na ñuxäcü Tupana naxwëxexü na naxcëx imaxëxü. Rü ngëmacëx i ñuxmax, jrü ngíxã nüxü tarüxoe i guxüma i ngëma pecadu i tüxü ítüexëëxü rü tüxü naguxchaxëëxü na meã yaxögüxü! jrü ngíxã paxa naxcëx tadaugü na meã Tupanacëx

imaxëxü rü guxügüma aixcüma naxüxü i ngëma tüxü nanaxwëxexü! ²Rü name nixí i tanangugü na ñuxäcü namaxüxü ga Ngechuchu rü nagu taxí i nacüma. Yerü nüma nixí ga nuxcüma nagu naxínüxü na ñuxäcü tórü ôgagu tá tüxü namaxëëëxü rü nüma nixí i tüxü nangüxëëxü na aixcüma meã yaxögüechaxücëx na ngëmaäcü naxütawa ingügüxücëx. Rü nüma rü tama nügü nachuxu na curuchawa ngúxü yangexü, rü tama nagu narüxinü ga yema ãne na yangexü, natürü nataãëxüchi yerü nüxü nacuëx na yemawena rü tá muxüma i duüxügü nayauxgüxü i maxü i taguma gúxü. Rü ñuxma rü Tupanaärü tügüneçüwawa narüto na ngema guxãärü ãëxgacü yíixücëx. ³Rü name nixí i penangugü rü nagu perüxinüë na ñuxäcü ga Ngechuchu rü yaxna namaã naxínüxü ga yema ngúxü ga nüxü yangexëëgüxü ga yema duüxügü ga pecaduãxgüxü. Rü nüma ga Ngechuchu rü yemaäcü yema ngúxümaã yaxna naxínü na pema rü tama nüxü perüchaxüxücëx rü tama nüxü perüxoexücëx na nüxü peyaxögüxü. ⁴Rü ñuxma i pema na peyaxögüxü, rü ngúxü pingegü erü pecaduxü perüxoe. Natürü taxúema ga petanüwa rü yemacëx Cristurüü yuwa tangu. ⁵Rü name nixí i nüxna pecuëxächie i norü ore ya Tupana i namaã pexü yaxucüxëgüxü i ñuxma na naxäcügü pixígüxü. Erü ngëma norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Pa Chaunex, jtãxü i nüxü cuxoxü i ngëxguma cuxü icharüwëxächixëëgü! jrü tãxü i cuyarümaxächixü i ngëxguma cuxü chaxucüxëgü! ⁶Erü nüma ya Cori ya Tupana rü tüxü inayarüwëxächixëë ya yíxema tüxü nangechaüxë. Rü tüxna nanaçuaixca ya yíxema naxäcüxü tüxü nayaxúxe, na ngëmaäcü tüxü nanguxëëxücëx na

ñuxácü nanaxwèxexü na naxcèx tamaxüxü”, ñanagürü. ⁷Rü ngëmacèx i pemax, rü name nixí na yaxna namaã pexínüëxü i ngëxguma Tupana pexna naçuaixcagu. Erü ngëxguma ngëmaãcü pemaã yixígu, rü pexü nüxü nacuëxëe na aixcüma naxácügü pixígüxü. Erü guxüma i papá rü inayanawéxächixëe i ngëma aixcüma naxácügü ixígüxü. ⁸Natürü ngëxguma chí Tupana tama pexü iyarüwéxächixëëgu, naxácügüxü iyanawéxächixëëxürüü, rü ngëmawa tá nüxü pecuèx na tama aixcüma naxácügü pixígüxü, rü ngenatüxü pixígüxü. ⁹Rü wüxichigü i yixema ga yexguma ibuegu, rü tanatügü rü tüxü taxucuxëgü, rü yixema rü tûmaga taxínüë rü tüxü tangechaügü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü yexeraãcü tanaxwèxe na naga ixínüëxü ya Tanatü ya daxügucü na ngëmaãcü nayaxuxücèx i maxü i taguma gúxü. ¹⁰Rü tanatügü rü wüxi i paxaächicèxmare tüxü taxucuxëgü na tûma tanaxwèxegüxüãcüma imaxëxücèx. Natürü ya Tupana rü aixcüma tórü mexücèx nixí i tüxü iyanawéxächixëëxü na naxrüü ixüünegüxücèx. ¹¹Rü aixcüma tama tataãëgü i ngëxguma Tupana tüxü iyarüwéxächixëëgu, erü tüxü nangux. Natürü ngëmawena i ngëxguma naga ixínüëgu rü yanguxëëgu i ngëma tamaã nüxü yaxuxü, rü aixcüma tataãëgü.

Naxãücüma na tama Tupanaga ixínüëxü

¹²Rü ngëmacèx i ñuxma na ngüxü pingëgüxü rü pipaexü na Tupanawe perüxixü, rü name nixí i pegü peporaexëëama na noxrirüütama meã peyaxögüxücèx. ¹³Rü name nixí i naxcèx pedaugü na Tupana pexü naxwèxexüãcüma aixcüma meã pemaxëxü, na yixema ñuxma tama meã yaxögüxe rü meã tayaxögüxücèx. ¹⁴¡Rü

naxcèx pedèux na guxü i duüxügümaã pemecümaxü! Rü ngëxgumarüü ta name nixí i naxcèx pedau na Tupanapéxewa naxüünexü i perü maxü. Erü yixema tama Tupanapéxewa üünexë rü tãütáma tórü Corixü tatau. ¹⁵¡Rü pegüna pedaugü na taxüema nüxü oxücèx i ngëma ngüxëe i Tupana tüxü nangechaüãcüma tuxna äxü! Erü tama tanaxwèxe na texé petanüwa Cristuchi aixü rü ngëmaãcü togüxü chixëümaã taxucuxëxü na Cristuna tixügachixücèx. ¹⁶Rü tama name i texé i petanüwa rü naí i ngëmaã na itapexü. Rü tama name na texé tûmaãrü ngëmaxücèx Tupanaxü na oxü. Rü yemaãcü nanaxü ga guma nuxcümaücü ga Acobueneë ga Echaú. Yerü yexguma nataiyagu rü wüxi ga õnacèx nüxü naxo ga guxüma ga yema nüxna üxü ga nanatü chí nüxna äxü. ¹⁷Rü pema nüxü pecuèx rü yemawena ga yexguma nayauxchaüãgu ga yema noxri nüxna üxü, rü marü taxucürüwama nanayaxu, yerü marü naëneë ga rübumaëcüna tanaxã ga nanatü. Rü nüma ga Echaú rü woo poraãcü naxaxu, natürü marü taxucürüwama ñuxácü nanayaxu. Rü ngëmawa nüxü tacuèx na ñuxácü naxãücümaxü na tórü ngëmaxücèx Tupanaxü ixoxü. ¹⁸⁻²¹Rü nuxcüma ga tórü oxigü ga Moíchéwe rüxixü, rü nüxü naxínüë ga Tupanaga ga yexguma nüxü yangaicagügu ga guma mëxpüne ga Chinaágu äëgane. Rü nüxü nadaugü ga na yayauraxü ga guma mëxpüne rü poraãcü naxëänexü rü poraãcü buanecü ixixü rü yabëixbéxanexü rü yaduranexü. Rü poraãcü namüüë ga yema duüxügü, yerü nüxü naxínüë ga wüxi ga corneta ga tagane rü Tupana ga tagaãcü yéma ñacü: “Ngëxguma chí wüxie i petanüwa daa mëxpünewa üxgu ¡rü noxtacüma nutamaã tüxü ípemuxüchiãcüma tüxü pimá! Rü woo wüxi i pexüna

yixīgu įrū ngēxgumarūī ta
 įpenamuxūchiācūma peyamá!”
 ņanagūrū. Rū yexguma yadeaxgu ga
 Tupana, rū poraācū namuīē ga yema
 duūxūgū. Rū norū muūmaā Tupanaxū
 nacēēxūgū na įyachaxāchixūcēx ga na-
 maā na yadexaxū. Rū yema na po-
 raācū naxāūcūmaxūchixū ga yema nūxū
 nadaugūxū, rū yemacēx nixī ga nū-
 matama ga Moiché ga ņaxū:
 “Chorū muūmaā chidurux i ņuxmax”,
 ņaxū. Rū yemaācū nixī ga namaā
 nangupetixū ga yema duūxūgū ga
 Moichémaā nayauxgūxū ga yema
 nūxīraūxū ga Tupanaārū mugū. Natūrū
 i pemax, Pa Chaueneēgūx, rū tama
 yemaācū pexū naxūpetū ga yexguma
 penayauxgūgu ga Tupanaārū ore i
 ngexwacaxūxū i Cristuchiga ixīxū. ²² Rū
 ņuxma i pema rū taxucēxma pemuīē,
 yerū ga Cristu rū taxcēx nayu na
 Tupana ya guxūguma maxūcūxūtawa
 tūxū nagagūxūcēx, na guxūguma norū
 iāne ya daxūgune ya Yerucharēūgu
 āeganewa ingēxmagūxūcēx. Rū
 ngema tá tangutaquēxegū namaā i
 ngēma muxūchixūma i norū orearū
 ngeruīgū i daxūcūāx na wūxigu namaā
 Tupanaxū icuēxūūgūxūcēx. ²³ Rū
 ņuxma i pemax, rū marū natanūxūgū
 pixīgū i guxūma i ngēma togū i
 duūxūgū i Tupanaārū poperawa
 ngoxégagūxū. Rū marū naxcēx pexī
 ya Tupana ya yima guxānatāma
 cacū. Rū marū natanūwaama pexūgū
 i guxūma ga yema duūxūgū ga
 mecūmagūxū ga yuexū ga Tupana
 imexēēgūxū. ²⁴ Rū marū naxcēx
 pexī ya Ngechuchu ga taxcēx yucū
 na tūxū namaxēēxūcēx, ngēma
 Tupanaārū uneta i ngexwacaxūxū
 tamaā nūxū ixuxūrūū. Rū nagūmaā
 pexū įyanaxoxēē ga perū chixexūgū na
 aixcūma Tupanapēxewa pimexūcēx.
 Rū yexguma nūxcūmaxūcū ga Abégū
 inabaxēē ga naeneē rū Tupana rū poxcu

naxuegu. Natūrū yexguma Cristugū
 ibaxgu rū Tupana rū duūxūgūmaā
 nanaxuegu i maxū i taguma gūxū. ²⁵ Rū
 ngēmacēx name nixī i pexuāēgū na
 tama nūxū pexoexūcēx ya yima Tupana
 ya ņuxma tamaā idexacū. Rū dūcax
 yema nuxcūmaūgūxū ga tórū oxīgū
 ga Moichéwe rūxīxū rū taxucūrūwa
 Tupanachaxwa nibuxmū na tama
 napoxcūeāxūcēx ga yexguma Tupanaxū
 naxoegu rū tama naga naxīniūegu
 ga yexguma Moichéwa Tupana
 yaxucūxēgūgu. Rū yema na taxucūrūwa
 Tupanachaxwa yaŭbuxmūxū ga nūmagū,
 rū yexeraācū tūxū naguxcha i yixema
 na naxchaxwa ibuxmūxū ega tama
 naga ixīniūegu i ņuxma na Cristuwa
 tūxū yaxucūxēgūxū i nūma ya Tupana
 i daxūgūxū i naānēwa ngēxmacū.
²⁶ Rū yexguma Moichéwe naxīxgu ga
 tórū oxīgū, rū Tupana rū nagamaā
 nayaduruxanexēē. Natūrū i ņuxma rū
 ņanagūrū:

“Wena táxarū chayaduruxanexēē.
 Natūrū ngēxguma ngēmaācū
 chanaxūxgu rū tāūtāma ņoma
 i naānēxīca chiduruxēē, natūrū
 ūēxcū rū woramacurīgū rū ēxtagū
 rū tá ta chayaduruxgūxēē”,
 ņanagūrū. ²⁷ Rū yema na:

“Wena táxarū chayaduruxanexēē”,
 ņaxū, rū ngēmawa nūxū tacuēx rū
 guxūma ga yema naxūxū i tama
 guxūgucēx ixīxū, rū Tupana tá
 inayanaxoxēē na ngēma guxūgucēx
 ixīxūxīcatama na įyaxīgūxūcēx. ²⁸ Rū
 ngēma na tórū āēxgacū na yīxū ya
 Tupana, rū guxūgucēx nixī, rū tagutāma
 inayarūxō na noxrū ixīgūxū. Rū
 ngēmacēx name nixī na Tupanana moxē
 ixāgūxū, rū nūxū ingechaūgūācūma rū
 nūxū imuīēācūma nūxū icuēxūūgūxū,
 ngēma nūma nanaxwēxexūrūū. ²⁹ Erū
 tórū Tupana, rū ņoma wūxi ya ūxūrūū
 aixcūma inayanaxoxēē i guxūma i tórū
 chixexū.

Nūxäcü Tupanaxü tataãëxë

13 Rü ñuxma rü tama name na nüxü perüchäuxü na wüxichigü pegü pengechaügüxü ñoma peeneëxü pengechaüxüriü. ²Tama name na nüxü ipeyarüngümaëxü na meäma penayaxuxü i ngëma duüxügü i pepatawa ngugüxü. Erü nüxü tacuëx rü nūmaxü ga yemaäcü naxügüxü rü ñuxguacü rü tama nüxü nacuaäcüma bexma Tupanaärü orearü ngeruügü i daxücläxü meä nayauxgü. ³Rü name nixi i nüxna pecuëxächie i ngëma duüxügü i poxcuexü, ñoma pema rü ta naxrüü pepoxcuexüriü. Rü ngëxgumarüü ta name nixi nüxna pecuëxächie i ngëma duüxügü i togü ngüxü nüxü ingexëëgüxü, erü ngürüächi tá ta ngëmaäcü pexü nangupetü. ⁴Rü ngëma yatügü i ämaxü rü name nixi i meä naxmëxmaä namaxë rü tüxü nangechaügü. Rü ngëxgumarüü ta i ngexügü, rü name nixi i meä natemaä namaxë rü nüxü nangechaügü. Erü Tupana rü aixcüma tá nüxna naca rü tá nanapoxcue i ngëma duüxügü i naï i ngemaä rü éxna naï ya yatümaä ipexü. Rü ngëxgumarüü tá ta tüxü napoxcue ya guxäma ya yixema ngemëxäcüma rü ngeteäcüma tügümaä maxëmarexe. ⁵Rü tama name na dïeruguama perüxinüëxü. Rü name nixi i namaä petaäëgü i ngëma marü pexü ngëxmaxü. Yerü Tupana rü ñanagürü:

“Tagutäma cuxna chixü, rü tagutäma cuxü ichatëx”,

ñanagürü. ⁶Rü ñuxma na nüxü icuáxü na ngëmaäcü tamaä inaxäüxü, rü ngëmacëx tama taxäne na ñagüxü:

“Nüma ya Cori nixi ya choxü rüngüxëëcü. Rü ngëmacëx taxucëxma chamuü. Erü taxucürüwama texé tacü rü chixexü chomaä taxü”,

ñagüxü. ⁷Rü name nixi i nüxna pecuëxächie ga yema perü dauruügü

ga noxri pemaä icuáxü rü pemaä nüxü ixugüxü ga Tupanaärü ore. Rü name nixi i nagu perüxinüë ga na ñuxäcü meä namaxëxü pepëxewa rü ñuxäcü meä yaxögüäcüma nayuxü. Rü name nixi ga nüma yaxögüäxüriü meä peyaxögü i pemax. ⁸Rü nüma ya Ngechuchu ya Cristu rü guxügüma nayanguxëë i ngëma tamaä nüxü yaxuxü. Rü nuxcüma rü nayanguxëë ga norü ore, rü ñuxma rü ta nayanguxëë. Rü guxügütäma ngëmaäcü nixi. Rü ngëmacëx tanaxwëxe na aixcüma nüxü yaxögüxü. ⁹Rü tama name i peyaxögü i ngëma nguxëëtaegü i tama toma pexü namaä tangüxëëxü i tama Tupanaärü ixügüxü. Rü nuxcüma rü nagu taxü ga yema mugü ga Moïché ümatüxü ga tüxna nachuxuxü na tacü ixüxü rü tacü ingóxü. Natürü yema mugü rü taguma tüxü naporaexëë ga na Tupanacëx imaxëxü. Rü ngëmacëx tanaxwëxe na Tupana ya tüxü ngechaücüwa nayaxuxü i tórü pora na aixcüma naxcëx imaxëxücëx. ¹⁰Rü ngëma duüxügü i Moïchéarü mugügu ixü, rü Tupanacëx naxüna nadai na tama napoxcueäxücëx ñaxcëx i norü pecadu. Natürü tama nüxü nayaxögü ya Cristu ga tórü pecaducëx yücü. Rü ngëmacëx taxucürüwama taxrüü nanayauxgü i ngëma ngüxëë i Cristu nüxna uaxüxü. ¹¹Rü ngëma duüxügüarü paigüarü äëxgacü, rü tupaucawa nanange ya nagü i naxünagü na Tupanana naxäaxücëx na tama Tupana napoxcuexücëx i ngëma duüxügü. Natürü naxünegü i ngëma naxünagü, rü ñäneärü ñpëmawa nayanagugü. ¹²Rü yexgumarüü ta ga Ngechuchu rü ñäneärü ñpëmawa ngüxü ninge rü nayu na nagümaätama Tupanacëx yaxüünegüxëëäxücëx i duüxügü. ¹³Rü ngëmacëx i yixema, rü name nixi i nüxna tixigachi i ngëma mugü ga Moïché ümatüxü, rü name nixi i Ngechuchucëx taxü. Rü woo duüxügü

tūxū cugūegu, yema Ngechuchuxū na nacugūexūrūū, rū name nixī i naxrūū yaxna namaā taxīnūē. ¹⁴ Erū yixema na yaxōgūxū, rū tāūtāma ñoma i naāne i paxa tá gūxūwa tangēxmagūecha, Erū daxūgūxū i naānewa tūxū nangēxma i tachica. Rū ngēma tá nixī i ingūgūxū na gūxūgutāma Tupanamaā ingēxmagūechaxūcēx. ¹⁵ Rū ngēmacēx tanaxwēxe i Ngechuchu ya Cristuégagu gūxūguma Tupanaxū ticuēxūūgū. Rū ngēma na taēxmaā nūxū icuēxūūgūxū, rū ngēma nixī i āmare i mexū i nūxna ixāxū. ¹⁶ Rū tāxū i nūxū ipeyarūngūmaēxū na togūxū perūngūxēēxū rū namaā pengauxū i perū ngēmaxūgū! Erū ngēma nixī i āmare i Tupanana pexāxū i aixcūma namaā nataāēxū. ¹⁷ Rū naga pexīnūē i ngēma perū dauruūgū i pemaā icuēxūgūxū, rū penaxūx i ngēma pemaā nūxū yaxuxū! Erū nūmagū rū Tupanapēxewa pexna nadaugū na meā pemaxēxūcēx erū nūxū nacuēxgū na Tupana tá nūxna çaxū i nachiga na ñuxācū pexna nadaugūxū. Rū name nixī i meā namaā pemaxē i ngēma perū dauruūgū na wūxi i taāē na yīxūcēx i ngēma norū puracū rū tama wūxi i norū guxchaxū na yīxūcēx. Erū ngēxguma chi wūxi i norū guxchaxū yixīgu i ngēma norū puracū na pexna nadauxū, rū pema rū chi taxūūma i mexū nawa peyaxu i ngēma norū puracū. ¹⁸ Rū name i toxcēx peyumūxēgū. Erū tođewa nūxū tacuēx na aixcūma meā tayangūxēēxū i ngēma puracū i Tupana toxna āxū rū tanaxwēxe na gūxūguma ngēmaācū tanaxūxū. ¹⁹ Rū ngēma gūxūārū yexera pexna naxcēx çaxaxū nixī na peyumūxēgūxū na Tupana paxa pexcēx choxū taegūxēēxūcēx.

**Yema duūxūgūxū narūmoxē
rū naxcēx ínaca na
Tupana nūxū rūngūxēēxū**

²⁰⁻²¹ Rū ñuxma chanaxwēxe i poraācū pexū nariūngūxēē ya Tupana ya tórū taāēxēēruū rū tórū ngūxmūēxēēruū ixīcū. Rū nūma nixī ga yuwa ínadxēēāxū ga tórū Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya gūxūma i yaxōgūxūārū dauruū ya guxāārū yexera ixīcū. Rū ñuxma na curuchagu taxcēx nabaāxū ga guma nagū ga tūxū nūxū cuēxēēcū na ñuxācū gūxūguma tūxū nangechaūxū ya Tupana, rū chanaxwēxe na nūma ya Tupana pexū yamexēēgūxū rū pexū nangūxēēxū na aixcūma gūxūma i perū maxūwa pimexūcēx. Rū ngēxgumarūū ta chanaxwēxe na Ngechuchu ya Cristuwa tūxū nangūxēēxūcēx ya Tupana na nūma nanaxwēxexūācūma ixīgūxūcēx. Rū ñuxma tanaxwēxe i gūxūguma yima Cristuxū ticuēxūūgū. Rū ngēmaācū yī. ²² Pa Chaueneēgūx, pexū chacēēxū na yaxna namaā pexīnūēxū i ñāā noxretama i ore i pexū namaā çataāēxēēxū rū pexū namaā çaxucūxēxū. ²³ Rū chanaxwēxe na nūxū pecuāxū rū taeneē ya Timutéu rū marū ínanguxuchi ga na napoxcūxū. Rū ngēxguma paxa nuā çauxūtawa nanguxgu, rū tá ngēma petanūwa chanaga i ngēxguma pexū íçayadēuxgu. ²⁴ Rū nūxū perūmoxēgū i gūxūma i ngēma perū dauruūgū i pemaā icuāxū! Rū ngēxgumarūū ta nūxū perūmoxēgū i gūxūma i togū i taeneēgū i yaxōgūxū! Rū taeneēgū i Itárianewa ngēxmagūxū rū ta pexū narūmoxēgū. ²⁵ Rū Tupana poraācū pexū rūngūxēēx i gūxāma i pemax! Rū ngēmaācū yī.

Rū nuāma pexna.

TUPANAARŪ ORE GA, CHAŪTIÁGU ŪMATŪXŪ

**Chaŭtiágu nŭxŭ narŭmoxē ga
natanŭxŭgŭ ga Yudŭfugŭ ga yaxōgŭxŭ**

1 Pa Chautanŭxŭgŭ i Yudŭfugŭ i Ngechuchuaxŭ Yaxōgŭxŭ i Guxŭ i Naānewa Ngēxmagŭxŭx, choma i Chaŭtiágu pexŭ charŭmoxē. Rŭ choma nixŭ i Tanatŭ ya Tupana rŭ tórŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristuaxŭ chapuracŭxŭ.

**Ngēma cuèx i aixcŭma
Tupanawa ne ŭxŭchiga**

²Pa Chaueneēgŭ i Yaxōgŭxŭx, name nixŭ na petaāēgŭxŭ i ngēxguma nagŭxŭraŭxŭ i guxchaxŭgŭ pexcèx ínguxgu. ³Erŭ pema nŭxŭ pecuèx rŭ ngēxguma meā peyaxōgŭamagu ega woo ŭacŭ rŭ guxchaxŭ pexŭ ŭpetŭgu rŭ wŭxi i mexŭ nixŭ i ngēma. Erŭ ngēmaācŭ nixŭ ya Tupana i pexŭ naporaexēxŭ na yexeraācŭ meā nŭxŭ peyaxōgŭxŭcèx. ⁴Rŭ name nixŭ na peporaexŭ na aixcŭma Tupanapēxewa pimexŭcèx, rŭ naxcèxicatama pemaxēxŭcèx, rŭ taxuwama nachixēxŭcèx i perŭ maxŭ. ⁵Ngēxguma chi wŭxie i petanŭwa tama meā nŭxŭ cuèxgu na ŭacŭ tŭxŭ nanaxwèxēxŭ ya Tupana, rŭ name nixŭ i nŭxna naxcèx taca i cuèx, rŭ nŭma tá guxŭma i norŭ ngŭchaŭmaā tŭxna nanaxā. Erŭ Tupana meāma guxŭ i duŭxŭgŭna nanaxā i cuèx, rŭ tama nayanuxŭ, rŭ taxŭexŭma nanga. ⁶Natŭrŭ ngēxguma naxcèx ítacaxgu rŭ tanaxwèxe na aixcŭma tayaxōxŭ rŭ tá na tanayaxuxŭ i ngēma naxcèx ítaçaxŭ. Rŭ tama name na nagu tarŭxŭnŭxŭ rŭ tātŭtama tanayaxuxŭ. Erŭ yŭxema tama meā yaxōxē, rŭ ñoma taxtŭarŭ yuape i buanecŭmaā guxŭwama cuexŭrŭtŭ tixŭ i tŭmaārŭ maxŭwa. ⁷⁻⁸Rŭ yŭxema duŭxē ya ñuxma meā yaxōxē rŭ moxŭ

rŭ tama meā yaxōxē, rŭ taxucŭrŭwama nagu tarŭxŭnŭ na ŭacŭ Tupanaxŭtawa tayaxuxŭ. Erŭ yŭxema duŭxē ya ngēmaācŭ yaxōxē, rŭ tŭmaārŭ maxŭwa rŭ tama aixcŭma wŭxigutama tarŭxŭnŭ. ⁹Rŭ yŭxema yaxōxē ya tama muārŭ dŭeruāxē, rŭ name nixŭ i tataāē erŭ Tupanaxcŭ tixŭ rŭ tŭmamaā nataāē. ¹⁰Rŭ yŭxema yaxōxē ya muārŭ dŭeruāxē rŭ name nixŭ i tataāēama ega woo wŭxi i ngunexŭ tŭxŭ natauxgu i tŭmaārŭ dŭeru. Erŭ ngēma dŭeruāxŭ i duŭxŭgŭ, rŭ ñoma putŭrachacurŭtŭ tama natai. ¹¹Rŭ ngēxguma nangunagŭgu ya ŭèxcŭ rŭ poraācŭ nanguxetŭgu, rŭ narŭñexē i ngēma putŭra rŭ narŭngu i nachacu, rŭ ngēxma nagux na namexŭ. Rŭ ngēxgumarŭtŭ tá ta nayu i ngēma dŭeruāxŭchixŭ rŭ ngēxma tá nayarŭxo i norŭ guxŭma.

**Tupana tŭxŭ naxŭ, natŭrŭ tama
chixexŭgu tŭxŭ nanguxēxŭcèx**

¹²Rŭ nataāē ya yima yatŭ ya meāma yaxōomacŭ i ngēxguma Tupana nŭxŭ ŭxgu. Erŭ ngēxguma ngēmaācŭ yaxna namaā naxŭnŭāmagu, rŭ Tupana tá namaā nataāē rŭ tá nŭxna nanaxā i norŭ āmare i mexŭ i taguma gŭxŭ. Rŭ ngēma nixŭ i āmare i Tupana tŭmamaā ixunetaxŭ ya yŭxema nŭxŭ ngechaŭgŭxe. ¹³Natŭrŭ ngēxguma texe ŭnŭ i chixexŭ tŭmacèx ínguxgu na chixexŭ taxŭxŭcèx rŭ tama name i nagu narŭxŭnŭ na Tupana tŭmaāēwa ínanguxēxŭ i ngema ŭnŭ i chixexŭ. Erŭ ya Tupana rŭ taguma naāēwa nangu na chixexŭ naxŭxŭ, rŭ ngexgumarŭxŭ ta taguma chixexŭ i ŭnŭ texeāēwa nanguxē na chixexŭ taxŭxŭcèx. ¹⁴Natŭrŭ ngēma chixexŭ i tŭmatama nagu tarŭxŭnŭxŭ nixŭ i chixexŭgu tŭxŭ nguxēxŭ. ¹⁵Rŭ ngēma chixexŭ i tŭmatama nagu tarŭxŭnŭxŭ nixŭ i tŭxŭ pecaduāxēxŭ. Rŭ ngēma pecadugagu tá nixŭ i dŭxwa itayarŭtaxuxŭ. ¹⁶Pa

Chaueneēgü ya Pexũ Changechaũgüxex, tama name i pegütama pewomüxēēgü. ¹⁷ Erü guxüma i ngēma aixcüma mexü i tüxü ngēxmaxü, rü naxütawa ne naxü ya Tupana ya daxügücü ga naxücü ga üēxcü rü tauemacü rü woramacurigü rü ēxtagü. Rü nüma rü guxüguma nanaxēixrügumaraxü rü taguma naxüchicüü. ¹⁸ Rü nüma nixĩ ga tüxna naxāaxü ga norü ore i aixcüma ixixü na ngēmaäcü tüxü nangēxmaxüçex i maxü i taguma gúxü. Rü yemaäcü nanaxü yerü nanaxwēxe na yixira nüxü na yaxögüxü, rü yixcama i togü.

Nüxäcü aixcüma Tupanaaxü tayaxõ

¹⁹ Pa Chaueneēgü ya Pexũ Changechaũgüxex, rü ngēxguma texé pemaã nüxü ixuxgu i Tupanaärü ore, rü name nixĩ i meã iperüxĩnũē. Rü tama name i tüxü pechoxüggagü. ²⁰ Erü ngēxguma nanuxgu i wüxi i duüxü, rü tama Tupanaärü ngüchaũ naxü. ²¹ Rü ngēmacèx name nixĩ i nüxü perüxoe i guxüma i ngēma chixexügü i guxüwama ngēxmagüxü. ¡Rü meã penayaxu i ngēma ore i Tupana pexna äxü! Erü ngēmawa pexü nangēxma i maxü i taguma gúxü. ²² Rü tama name i iperüxĩnũēmare i ngēma ore, natürü name nixĩ i penaxü i ngēma pemaã nüxü yaxuxü. Erü ngēxguma iperüxĩnũēmaregü rü tama penaxüxgu, rü pegütama pewomüxēēgümare. ²³ Erü yíxema irüxĩnũmarexe i Tupanaärü ore natürü tama naxüxe i ngēma nüxü yaxuxü, rü wüxi i yatü i daucüwa nügü dauchametüxürüü tixĩ. ²⁴ Erü nügü nadauchametü, natürü ngēxguma yaxügachigu rü marü nüxü inayarüngüma na nañuxchametüraüxü i noxrix. ²⁵ Natürü yíxema guxüguma meã nüxü daumatüxe rü naga ñnuxē i ngēma ore i aixcüma ixixü i pecaduwa tüxü ñguxuchixēxü, rü Tupana rü tá aixcüma guxüwama tüxü narüngüxēē.

Erü tama ngēma orexü taxĩnũmare, natürü tanaxü i ngēma tümamaã nüxü yaxuxü. ²⁶ Rü ngēxguma chi wüxie nagu rüxĩnũgu na meãma Tupanaxü tacuáxü natürü tama nüxna tadèuxgu ya tümaärü conü i tümaärü orewa, rü tügütama ñawomüxēē, rü tama aixcüma Tupanaaxü tayaxõ. ²⁷ Natürü ngēma nacüma i Tanatü ya Tupanapēxewa aixcüma üünexü, rü ngēma nixĩ na nüxü tarüngüxēxü i tacutagü rü yutegüxü rü tügüna tadauxü na tama ñoma i nañeärü chixexügu taxüxcüxü.

Name nixĩ i guxü i duüxügüxü tangechaũ

2 Pa Chaueneēgüx, pema rü nüxü peyaxögü ya tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya mexēchicü. Rü ngēmacèx tama name na chixriäcü penayaxuxü i ñuxre i duüxügü rü meã penayaxuxü i togü. ² Rü ngēxguma chi perü ngutaquēxegu naxüxcuxgu i wüxi i yatü i uirumaã aneraáxü rü mexchiruxü, rü ngēxgumarüü chi ta ngēxma naxüxcuxgu i wüxi i yatü i ngearü diēruáxü rü wexachiruxü, rü name nixĩ i guxüxüma wüxigu meã peyaxu. ³ Natürü tama name ega meã penayauxgu i ngēma mexchiruxü rü:

“¡Nuã mexü i naxmèxwēxewa rüto!” ñapegüxü nüxü, natürü ngēma wexachiruxüxü rü:

“¡Cuma rü ngēxmatama nachi, rü éxna yea ñatüanewa rüto!” ñapegüxü nüxü. ⁴ Rü ngēxguma tama wüxigu meã penayauxgu i ngēma taxre, rü pewatama nangox na tama aixcüma guxāxü pengechaũgüxü rü chixexü i duüxügü pixigüxü ega ngēmaäcü chixri penayauxgu i duüxügü. ⁵ Pa Chaueneēgü ya Pexũ Changechaũgüxex, ¡Iperüxĩnũē i ñaã ore! Tupana tüxü nade ya yíxema ngearü diēruāxgüxe i ñoma i nañewa na meã nüxü tayaxögüxüçex. Erü nanaxwēxe i

tanayauxgü i ngëma maxü i taguma gúxü i tümamaã inaxunetaxü ya yíxema nüxü ngechaügüxe. ⁶Natürü pema rü chixri penayaxu i ngëma duüxügü i ngearü diëruãxgüxü rü meã penayaxu i ngëma duüxügü i diëruãxgüxü. ⁷¿Taux éxna ngëma diëruãxgüxü yíxü i ngëma chixri pemaã maxëxü rü ãëxgacügüxütawa pexü íyaxuaxügüxü?

⁷Rü ngëma diëruãxgüxü nixí i chixexü namaã ixugüexü ya Cristu ya perü Cori ya mexëchicü. ⁸Tupanaãrü orewa nangëxma i norü mu i guxü i mugüarü yexeraxü i ñaxü:

“¡Nüxü nangechaü i cumücü ngëma na cugütama cungechaüxürüü!”

ñaxü. Rü ngëxguma aixcüma naga pexínüëgu i ngëma mu, rü mexü nixí i pexüxü. ⁹Natürü ngëxguma meã penayauxgu i wüxi i yatü i mexchiruxü rü chixri penayauxgu i ngëma wexachiruxü, rü pecadu pexü. Rü Tupanapéxewa pechixexügu erü tama naga pexínüë i ngëma pexü namuxü. ¹⁰Erü ngëxguma chi texé naga ínügu i guxüma i Tupanaãrü mugü natürü chi wüxi-watama ítatüxgu na tama naga taxínüxü, rü chi ñoma guxüma i Tupanaãrü mugüga tama taxínüxürüü tachixexügu.

¹¹Erü nümatama ya Tupana ga ñacü:

“¡Täütáma naí i nge i átecümaã cungeãe!” ñacü,

rü ñanagürü ta:

“¡Täütáma cumáëta!”

ñanagürü. Rü ngëxguma chi tama naí i nge i átecümaã cungeãëxgu, natürü cumáëtagu, rü tama aixcüma meã naga cuxínü i ngëma Tupana tüxü muxü.

¹²Rü ngëmacëx name nixí na meã pidexagüxü rü meã pemaxëxü. Erü Tupana tá pexna naca i perü maxüchiga ngoxi Cristu pexü muxüácüma pemaxë rü éxna tama. Rü ngëma Cristu tüxü muxü nixí na yigü ingechaügüxü. ¹³Erü guxáma ya yíxema tama tümamücügü tüxü ngechaütümüügüxe, rü Tupana rü

täütáma nüxü tangechaütümüügüácüma tüxna naca i tümäärü maxüchiga, Natürü yíxema tümamücügü tüxü ngechaütümüügüxe, rü täütáma tamuüë i ngëxguma Tupana tüxna caxgu, erü nüxü tangechaütümüügüácüma tá tüxna naca.

Ega aixcüma yaxögügu, rü tanaxwëxe i mexü taxügü rü nüxü tarüngüxëë i togü

¹⁴Pa Chaueneëgüx, ¿Tacüwa namexü ega wüxie:

“Choma rü Tupanaãxü chayaxõ”, ñagügu, natürü tama mexü taxüxgu? ¿Pexcëx rü Tupana tá tüxü maxëëxü ega ngëmaãcü tayaxõxgu? ¹⁵⁻¹⁶Rü ngëxguma chi wüxi i taeneë rü éxna taeyëx i yaxõxü rü nangexchirugu rü nangewemügu, rü chi wüxie i pema rü ñapegügu:

“¡Mexü cuxü üpetü, rü icüxcuchi na tama cuxü nadeyuxücëx, rü meã nachibü!” ñapegügu, rü ¿tacüwa name i ngëma ega tama nüxna penaxãxgu i ngëma nüxü taxuxü? ¹⁷Rü ngëxguma yaxõmaregu natürü tama mexü ixüxgu, rü tama togüxü rüngüxëëgu, rü ¿tacüwa namexü i ngëmaãcü na yaxõxü? ¹⁸Erü ngëxguma cuyaxõmaregu natürü tama mexü cuxüxgu, rü ngürüächí tá wüxie ñatarügü cuxü:

“Cuma rü cuyaxõmare natürü taxuxüma i mexü cuxü Natürü choma rü chayxõ rü naëtü mexü chaxü. ¿Rü ñuxäcü tá nüxü chacuáxü na cuyaxõxü ega tama mexü cuxüxgu? Natürü choma rü chorü ü i mexümaã tá cuxü chanawé na aixcüma chayaxõxü”, ñatarügü tá cuxü. ¹⁹Cuma cuyaxõ na nangëxmaxü ya wüxitama ya Tupana. Marü name. Natürü ngoxogü rü ta ngëmaãcü nayaxögü, rü poraäcü nidüxruxe erü Tupanaxü namuüë. ²⁰Pa Yatü ya tama Meã Nagu Rükünücüx, cuma rü tama nüxü cucuëx i ngëxguma

cuyaxōmaregu rü tama mexũ cuxũxgu, rü taxuwama name i ngēmaācü na cuyaxōxũ. ²¹Tupana nüxũ ixuxgu rü nuxcümaācü ga tórü oxí ga Abráũ rü wüxi ga yatü ga mecü nixĩ. Yerü mexũ naxü rü Tupanaga naxĩnũ ga yexguma namaã nüxũ yaxuxgu na naxcèx yamāāxücèx ga nane ga Ichaá. ²²Rü ngēmawa nüxũ tacuèx rü tama nayaxōmare ga Abráũ, natürü mexũ naxü ta. Rü yema naxũxüwa tüxũ nüxũ nacuèxèè na aixcüma Tupanaāxũ yaxōōxũ. ²³Rü yemaācü ningu ga yema ore ga ümatüxũ ga ñaxũ:

“Abráũ rü Tupanaāxũ nayaxō rü yemacèx Tupana nüxũ nixu na mecü yĩixũ yerü nüxũ nayaxō. Rü nüxũ nixu ta na namücü yĩixũ ga Abráũ”.

²⁴Rü ngēmawa nüxũ tadau na Tupana namaã taāèxũ ya yima yatü ya mexũ ücü rü tama yaxōmarecü. ²⁵Rü yemaācü ta ngĩmaã nangupetü ga nuxcüma ga Raá. Rü Tupana ngĩmaã nataāè yerü mexũ ixü ga yexguma meã nayauxāgu ga ngĩ-patawa ga yema orearü ngeruũgü ga Yudũfugü. Rü ngĩgagu namaxè ga yema orearü ngeruũgü yerü to ga namagu iyamugü ga yexguma norü uwanügu nadaixchaũgu. Rü woo ga ngĩma rü chixri na namaxũxũ ga noxrix, natürü mexũ ixü yerü iyaxō, rü yemacèx Tupana ngĩmaã nataāè. ²⁶Rü wüxi i naxũne rü taxuwama name rü nayumare ega natauxguma i naāè. Rü ngēxgumarüũ ta nixĩ na taxuwama namexũ na yaxōmarexũ ega taxuũma i mexũ ixũxgux.

Tórü conüchiga

3 Pa Chaueneègüx, tama name i muxēma i pema rü nguxēētaexũgü pegü pixĩgüxèèchaũ. Erü pema nüxũ pecuèx na yixema i nguxēētaexũgü na ixĩgüxũ, rü guxũ i duũxũgüarü yexera tá tüxna naca ya Tupana tórü maxüchiga rü tórü puracüchiga. ²Guxāma i yixema

rü muèxpüxcüna chixexũ taxüe. Yima yatü ya taguma chixexũxũ ixücü rü aixcüma mecü nixĩ, erü nüxũ nacuèx na ñuxācü guxũwama nügüna nadauxũ na tama chixexũ naxũxücèx. ³Rü ngēma na taga naxĩnũxücèx i wüxi i cowaru, rü tanaxwèxe na naxütxünáguxũ na ngēmaācü yixema inaxwèxexüācüma meã iyaxũxücèx. ⁴¡Dücèx nagu pertüxĩnüè ya wapurugü ya buaneciārü poramaã ixüxũne! Rü woo nitaxüchi rü buaneciü ya taxüchicümaã inicuegü, natürü íracü ya quiyamaã nanatoxchĩnũ i norü toxpéxerüũ, rü ngextá nüma ínanaxwèxexüwa nanaxũxèè. ⁵⁻⁶Rü ngēxgumarüũ ta nixĩ ya tórü conü rü woo na naxírachiréxũ, natürü namuxüchi i norü ore. Rü wüxitama i üxüarü yauraxũ i íraxüwa inaxügu na yaxaxü i taxüma i naāne. Rü tórü conü rü ñoma wüxi ya üxürüũ nixĩ. Rü taxünewa rü wüxi i taxü i chixexũ nixĩ ya yima tórü conü erü nanachixexèè i guxüma i tórü maxü. Rü ngēma Tupana ngoxogüxũ ípoxcuexügune ya üxüemawa ne naxü i ngēma chixexũ i namaã yadexaxü ya tórü conü. Rü ngēma chixexümaã nanachixexèè i guxüma i tórü maxü. ⁷Duũxũgü rü nüxũ nacuèx na íyapuxèèaxũ rü nüxna nachogüxũ i nagüxüraũxũ i naèxügu i idüraexũ, rü werigü, rü äxtapegü, rü choxnigü. ⁸Natürü taxüema nüxũ tacuèx na nüxna tachogüxũ ya tümaärü conü. Erü wüxi i chixexũ i taxü i taxucürüwama texé iyarüxoxèèxũ nixĩ. Rü ngēma norü dexa rü üürüũ tüxũ nayuxèè. ⁹Rü yima tórü conümaã nüxũ ticuèxüũ ya Tanatü ya Tupana, rü yimamaātama chixexũ namaã tixugüe ta i duũxũgü i Tupana nügüācü üxü. ¹⁰Rü ngēma taèxmaã, rü meã duũxũgüchiga tidexagü, natürü ngēmatama taèxmaã rü namaã taguxchigagü ta. Pa Chaueneègüx, tama name na ngēmaācü yĩixũ. ¹¹Wüxi

i dexáarü chuchxuxüwatama rü taxuacüma ínaxüxü i dexá i mexü rü dexá i chixexü. ¹²Pa Chaueneëgüx, wüxi i iguera rü taxuacüma oríbuarü omaã naxo, rü wüxi i uba rü taxuacüma igueraarü omaã naxo. Rü ngëxgumarüü ta wüxi i dexáarü chuchxuxü i yucürachiüxüwa, rü taxuacüma ínaxüxü i dexá i mexü.

Ngëma cuèx i aixcüma ixixü

¹³Ngëxguma chi petaniüwa nangëxmagu i wüxi i duüxü i nüxü cuáxü rü meã naãexü cuáxü, rü name nixí na meã namaxüxü rü mexü na naxüxü rü tama nügü yacuèxüüxü na ngëmaãcü pexü nüxü nadauxëëxüçèx na aixcüma wüxi i duüxü i nüxü cuáxü yíxü. ¹⁴Natürü ngëxguma chi pixãüxächiwëxëgügu rü togüchi pexaiegu rü norü yexera pegü pixíxëëchaügu, rü taxuacüma pegügu perüxínüë na mexügü rü nüxü cuëxgüxü pixígüxü. Rü wüxi i dora i taxü nixí i ngëma ega ngëmaãcü pixígügu. ¹⁵Erü ngëma na íxãüxächiwëxëgüxü rü duüxügüchi na íxaixü rü norü yexera yigü na íxígüxëëchaüxü, rü tama Tupanawa ne naxü, natürü ñoma i naãneçüãxwa rü ngoxo i Chatanáwa nixí i ne naxüxü. ¹⁶Erü ngextá äüxächí ítaxüwa rü duüxügü nügü früyexeraxëëchaüxüwa, rü ngëma rü taxuüma meã inixü rü nagúxüraüxü i chixexü nangëxma. ¹⁷Natürü guxãma ya yíxema aixcüma tüxü nangëxmaxë i ngëma cuèx i Tupanawa ne üxü, rü aixcüma meã tamaxë rü guxãmaã tamecümagü, rü meã duüxëxü tayauxgü i tümapatawa, rü meã itarüxínüë i tümamüciarü ucuxë, rü guxü i duüxügü tüxü nangechaütümüügü, rü guxãmaãma tügü tawüxiguxëëgü, rü tixaixcümagü, rü mexü taxügü. ¹⁸Rü yíxema naxcèx daugüxe na duüxügü nügümaã írüngüxmüëxü, rü wüxi i

mexü taxügü. Erü ngëmawa tá nüxü tadaugü na aixcüma meã Tupanacèx namaxëxü i ngëma duüxügü.

Duüxügü i ñoma i naãneãrü ngüchaüçèx daugüxüchiga

4 ¿Tüxcüü pegümaã penuë rü pegü pedai? Pegümaã penuë erü pexü nangëxma i ngëma perü ngüchaügü i chixexügü. ²Pema pexü nangüchaü i ngëma pexü taxuxü natürü taxuacüma pexü nanguxü, rü ngëmacèx peyamèx i togü. Rü norü ngëmaxüçèx pixãüxächie natürü taxuacüma pexü nanguxüëga, rü ngëmacèx pegümaã penuë, rü pegü pedai. Rü tama penayauxgü i ngëma penaxwëxexü erü tama Tupanana naxcèx peca. ³Rü ngëxguma naxcèx ípecaxgu, rü tama penayaxu, erü naxcèx ípeca i ngëma tama Tupana pexü naxwëxexü. Rü ngëma pematama penaxwëxexü nixí i naxcèx ípecaxü na namaã pegütama petaãëxëëmarexüçèx. ⁴Pa Duüxügü i Chixri Maxëxüx, ¿Tama éxna nüxü pecuèx rü ngëxguma ñoma i naãnexü pengechaügu rü Tupanamaã perüxuwaniüxü? Erü texé ya ñoma i naãnexü ngechaüxë rü Tupanamaã tarüxuwaniü. ⁵Rü tama natüçèxma nixí i ngëma Tupanaãrü ore i ñaxü:

“Ngëma Naãë i Üünexü i Tupana tüxna muxü rü tüxü ninuxü erü noxrü tixí rü tüxü nangechaü”,

ñaxü. ⁶Natürü Tupana rü tüxü narüngüxëë na namaã iporaexüçèx i guxüma i ñoma i naãneãrü ngüchaü i chixexü. Rü ngëmacèx norü orewa rü ñanagürü:

“Tupana rü tümamaã nanu ya yíxema tügü icuèxüxügüxe, natürü tüxü narüngüxëë ya yíxema tama tügü icuèxüxügüxe”,

ñanagürü. ⁷Pa Chaueneëgüx, ¡Meã Tupanaga pexínüë! ¡Rü nüxü pexoó i ngoxo i Chataná! Rü nüma rü tá pexna niña. ⁸¡Tupanana pengaicamagü! Rü

nüma rü tá ta pexna nangaicama. Rü pemax, Pa Pecaduãxgüxüx, ¡nüxü perüxoe i pecüma i chixexü! Rü pemax, i Tupanawe rüxixchaüxë natürü ñoma i naãnewe rü ta rüxixchaüxë, ¡penamexëëx i perü maxü na Tupanacëxicatama pemaxëxüçè! ⁹¡Pegümaã pengechaügü rü pexauxe erü pipecaduãx! Rü texé ya ñoma i naãnearü taãewa cugüxe, rü name nixi i tügümaã taxauxe. Rü texé ya tümacüma i chixexümaã taãexë, rü name nixi i Tupanapéxewa tügümaã tangechaü. ¹⁰Rü name nixi i Cori ya Tupanapéxegu pecaxãpüxügü rü namaã nüxü pixu na taxuwama pimexü. Rü ngëxguma i nüma rü tá pexü nicuëxüü rü pexü nataxëë.

Tama name i chixexügu cueneëmaã curüxünü

¹¹Pa Chaueneëgüx, ¡Tãxü i chixexü-maã pegü pixugüxü! Erü yixema chixexümaã tümaëneëchigagu idexáxe rü éxna chixexümaã nüxü dawenüxë, rü chixe nüxü tawogü ta i Tupanaärü ore. Rü ngëxguma chixexügu Tupanaärü ore-maã curüxünügu, rü Tupanaärü orearü yexera cügü quixixëëchaü erü tama aixcüma naga cuxünü. ¹²Tupanaxícatama nixi ya tüxna naxäcü i norü mugü rü ñuxüchi tá tüxna çacü rü ngoxi naga ixünü i ngëma norü ore. Rü nümatama nixi i nüxü nangëxmaxü i pora na tüxü namaxëxëxü rü éxna tüxü nayuexëxü. ¿Natürü texé quixü i cumax rü ngëmacëx cunanguxü na ñuxäcü namaxüxü i cumüçü?

Taxüema nüxü tacuëx na çacü tá tüxü ngupetüxü i moxüärü ngunexügu

¹³¡Choxü iperüxünüë i pema na ñapegügüxü:

“Ñuxma rü éxna moxü tá nái ya iãnewa taxí, rü wüxi ya tauncü tá ngëxma tayayaxu, rü tá ngëma tatax-

egü na mucü i diëru ngixü iyaxuxüçèx”, ñaperügügü! ¹⁴Pema rü tama nüxü pecuëx na çacü tá pexü üpetüxü i moxü. ¿Çacü nixi i perü maxü? Perü maxü rü ñoma wüxi i chereña i paxaãchi nüxü idauxü rü ngëxgumatama ngupetüxüürü tá inayarüxo. ¹⁵Rü narümemae nixi na ñapegüxü:

“Ngëxguma chi nanaxwëxegu ya Cori ya Tupana na imaxëxü, rü chi tanaxü i ñaã puracü i nagu rüxünüëxü”, ñapegüxü. ¹⁶Natürü i pema rü pegü picuëxüügüchaü. Rü guxüma i ngëma rü tama name. ¹⁷Yixema nüxü cuáxe na ñuxäcü Tupanapéxewa meã tamaxüxü, natürü tama naxüxe, rü pecadu taxü.

Ucuxë i diëruãxgüxüçèx

5 Pa Duüxügü i Diëruãxgüxüx, ¡Iperüxünüë i ñaã ore! ¡Pexauxe rü aita pexüe erü chixexü tá pexü naxüpetü! ²Perü ngëmaxügü rü marü nangaue, rü ngëma pexchiru i mexëchixü rü nawe nanangómü. ³Perü uiru rü perü diëru rü ngëxma naxäütanü rü ngëxma nangaue. Rü ngëma norü äütanü rü wüxi i perü cuëxruü tá nixi na pema rü tá ta ipeyarütauxexü ñoma çacü üxüwa ixaxüürü. Tupana ngixü nadau i perü diëru i ngümaã penguüxcü, rü ngëmacëx tá pexü napoxcu i naãnearü guxgu. ⁴Rü yema perü puracütanüxü ga tama meã nüxü penaxütanüxü, rü ñuxma rü ngixçèx nidexagü ga yema diëru ga tama nüxna ngixü pexäcü. Rü Tupana ya guxäärü Cori rü ngëma duüxügüxü naxünü na ngixçèx yadexagüxü ga yema diëru ga nüxü ngixü pengetanüçü ga peanewa na napuracüexüçèx. ⁵Rü ñoma i naãnewa rü pegü pengëxãëgü rü pemepata rü pemuärü ngëmaxüãxgü rü petaãëgü rü meã pechibüe. Natürü nawa tá nangu na ngëmacëx Tupana tá pexü poxcuëxü. ⁶Rü pema penapoxcue rü penadai i ngëma duüxügü i taxüma i chixexü

pemaã üchiréxũ. Rũ nümagũ rũ pexũ narüturamaëgũ, rũ taxuacüma nügũ inapoxũgũ.

**Tanaxwèxe i tayumüxë rũ meã
ítananguxëë ya Cori ya Tupana**

⁷Rũ ñuxma Pa Chaueneëgũx, rũ name nixĩ i meã ípenanguxëë ñuxmatata ínangu ya Cori ya Tupana. Rũ dücax, yixema naãnewa puracüxe rũ meã ítananguxëë ya pucũ na naxügüxüçèx i tümanetü. Rũ ñuxüchi ñuxre ya tauemacü ítananguxëë na nayaxũ i tümanetüarü o, rũ ngëxguma rũ tá tayabuxgũ. ⁸Rũ pema rũ ta penaxwèxe na meã ípenanguxëëxũ na ínanguxũ ya Cori ya Tupana. ¡Rũ petaãëgũ, rũ táxũ i nüxũ perüchauhëxũ na ípenanguxëëxũ! Erü marü ningaica na ínanguxũ ya tóru Cori. ⁹Pa Chaueneëgũx, name nixĩ i nüxũ perüxoe na pegüchigaxũ pixuechaũ na tama ngëmacèx pexna naçaxüçèx ya Tupana. Erü marü ningaica na ínanguxũ na duüxügüxũ yacagüxüçèx i norü maxüchiga. ¹⁰Pa Chaueneëgũx, name nixĩ i nüxna pecuëxächie ga yema nuxcümaügüxũ ga Tupanaärü orearü uruüügü ga na ñuxäcü yaxna namaã naxínüëxũ ga yexguma ngüxũ yangegügu. Rũ name nixĩ i pema rũ ta ngëxgumarüü yaxna namaã pexínüëama rũ Tupanacèx pemaxëama ega ngüxũ pingegügu. ¹¹Rũ yixema nüxũ tacuèx na nataãëgüxũ ga yema duüxügü ga meã Tupanacèx maxëãmaxũ ga yexguma ngüxũ nüxũ üpetügu. Rũ pema nüxũ pecuèx ga ñuxäcü meã namaxama ga guma Yox ga yexguma ngüxũ nüxũ üpetügu. Rũ nüxũ pecuèx ga yixcama ga na ñuxäcü tóru Cori ya Tupana poraäcü nüxũ rüngüxëëxũ. Erü nüma ya tóru Cori ya Tupana rũ namecümaxüchi rũ poraäcü nüxũ tangechaütümüügü. ¹²Rũ guxüärü yexera, Pa Chaueneëgũx, rũ ngëxguma tacüçèx ipexunetagu, rũ tama name

i Tupanaegagu ipexuneta, rũ éxna ñoma i naãneegagu ipexuneta, rũ éxna tacü i to i naegagu ipexuneta. Natürü ngëxguma aixcüma yixügu i wüxi i ore ¡rũ noxtacüma: “Ngü” ñapegü! Rũ ngëxguma tama aixcüma yixügu i wüxi i ore ¡rũ noxtacüma: “Tama” ñapegü! Rũ ngëxguma ya Tupana rũ täütáma pexü napoxce naxcèx i ngëma perü uneta. ¹³Rũ ngëxguma wüxie i petanüwa naxixächiaëgu, rũ name nixĩ na tayumüxëxũ. Rũ ngëxguma wüxie taãëgu, rũ name nixĩ na tawiyaexũ rũ Tupanaxũ ticuëxüüxũ. ¹⁴Rũ ngëxguma wüxie i petanüwa idaawexgu, rũ name nixĩ i naxcèx peyaca i yaxögüxüärü äëxgacügü na tümacèx nayumüxëgüxüçèx rũ Cori ya Tupanaegagu chixümaã tüxũ yangögügüxüçèx. ¹⁵Rũ ngëxguma aixcüma Tupanaäxü yaxögüäcüma nayumüxëgügu, rũ tá tümacèx nitaane, rũ nüma ya Cori ya Tupana tá tüxũ ínarüdaxëë nawa i tümaärü ñaawe. Rũ ngëxguma chi tacü rũ pecadu taxüxgu, rũ Tupana tá tüxü nüxü nangechaũ. ¹⁶Rũ ngëmacèx name nixĩ i pegümaã nüxü pixu i perü pecadugü rũ pegüçèx peyumüxëgü i wüxiechigü na pexcèx yataanegüxüçèx. Rũ yima mecü ya yatüarü yumüxë rũ aixcüma napora erü Tupana nanangäxũ. ¹⁷Tupanaärü orearü uruü ga Erfa nixĩ ga wüxi ga yatü ga taxrüü ixicü. Natürü yexguma nüma guxü ga norü ngüchaümaã nayumüxëgu na tama napuxüçèx, rũ tomaëxpüx ga taunecüarü ngäxügu rũ tama napu ga yema naãnewa. ¹⁸Natürü yemawena rũ wenaxärü nayumüxë ga Erfa rũ pucüçèx ínaca. Rũ wenaxärü napu. Rũ narüxü ga guxüma ga nanetügü. ¹⁹Pa Chaueneëgũx, ngëxguma chi texë petanüwa Tupanana ixügachigu, rũ tangëxmagu ya wüxie ya tüxü taeguxëëxë na wenaxärü Tupanawe tarüxüxüçèx, rũ mexü taxü.

²⁰Erü ngëxguma texé Tupanacèx nataeguxēēgu i wüxi i duũxũ nüxna i norü chixexũ, rü tūmagagu Tupana tá nanamaxēē i ngēma duũxũ, rü tá nüxũ nüxũ nangechaũ i norü pecadugü.

Rü nuãma pexna,
Chaũtiágu

NÜXIRAÜXÜ GA POPERA GA PEDRU ÜMATÜXÜ

Pedru nüxü narümoxë ga yema yaxögüxü ga to ga nachiüânegu woonexü

1 Pa Chaueneëgüx, choma i Pedru nixi i pexcëx chanaxümatüxü i ñaã popera. Rü choma nixi i Ngechuchu ya Cristu choxü muxü na duüxügü-maã nüxü chixuxüçëx i norü ore. Rü pexcëx chanaxümatü i pema na perü naänena to i nachiüânegügu pena-woonexü i Pötuanewa rü Gárataanewa rü Capadochíaanewa rü Áchiaanewa rü Bitíniäänewa ngëxmagüxe. ²Rü pexü nixi ga nadexü ga Tanatü ya Tupana, yerü woetama yema nixi ga nuxcümáxüchima nagu naxínüxü. Rü nanamu ga Naãe i Üünexü na pexü yamexëëgüxüçëx na aixcüma napéx-ewa pixüünegüxüçëx rü Ngechuchu ya Cristuga na pexinüëxüçëx rü nagümaã na piyaxügüxüçëx na nataxuxüçëx i perü chixëgü. Rü chanaxwëxe i Tanatü ya Tupana poraäcü pexü narüngüxëë rü pexü nataäëxëë.

Ítananguxëë na wena tá imaxëxü

³Rü ngixã nüxü ticuëxüügü ya Tupana ya tóru Cori ya Ngechuchu ya Cristu Nanatü! Yerü yexguma Ngechuchu ya Cristuxü wena namaxëëgu, rü tüxna nanaxã ga maxü ga yexwacaxüxü, yerü poraäcü nüxü tangechaütümüügü. Rü ngëmacëx i ñuxma i yixema rü ta ítananguxëë na wena tá imaxëxü. ⁴Rü pema rü wüxi i ngunexügu rü aixcüma tá penayauxgü i guxüma i ngëma mexügü i Tupana tá pexna äxü i ñuxma daxügüxü i naänegu pexü namaã nanguxüxü. Rü ngëma tá pexna naxãxü rü tagutáma inayarüxo, rü tagutáma naxãüachi,

rü tagutáma nangau. ⁵Rü ñuxma na Tupanaaxü peyaxögüxü rü nüma rü norü poramaã tá pexna nadau ñuxmatáta aixcüma penayauxgü i ngëma maxü i taguma gúxü i tá pexna naxãxü i ngëxguma naguxgu i naãne. ⁶Rü ngëmacëx name nixi i poraäcü petaäëgü, rü nüetama nixi ega woo ñuxma ñaã perü maxüwa rü paxaxächi muxüma i guxchaxügü pexü üpetügu. ⁷Erü ngëmaäcü nixi i pexü naxüxü ya Tupana na nüxü nacuáxüçëx rü ngoxi aixcüma peyaxögü rü éxna tama. Rü ngëxguma peyaxögüamagu ega woo guxchaxügü pexcëx ínguxgu, rü ngëma perü õ rü wüxi i uiruarü yexera nixi na namexü erü ngëma uiru rü woo namexëchi natürü düxwa nangau. Rü ngëma uiru rü üxümaã nüxü taxü na nüxü icuáxüçëx rü ngoxi aixcüma uiruxüchi yüxü. Rü ngëxgumarüü ta nixi i perü õ na guxchaxügümaã Tupana nüxü üxü na nüxü nacuáxüçëx rü ngoxi aixcüma nüxü peyaxögü na yixcama pexü yacuëxüüxüçëx rü mexü i pechica pexna naxãxüçëx rü pemaã nataäëxüçëx i ngëxguma wena núma naxüxgu ya Ngechuchu ya Cristu. ⁸⁻⁹Pema rü Ngechuchu ya Cristuxü pengechaügü woo taguma nüxü na pedaugüxü. Rü ñuxma rü ta woo tama nüxü pedaugü, natürü nüxü peyaxögü, rü poraäcü petaäëgü. Rü ngëma perü taäëmaã rü taxuacüma nüxü pixuéga na ñuxäcü petaäëgüxüchixü, erü marü penayauxgü i perü maxü i taguma gúxü. Rü ngëmacëx nixi i nüxü peyaxögüxü. ¹⁰Rü nuxcümáxüchima ga Tupanaärü orearü uruügü, rü nüxü nixugüe ga na ñuxäcü tá Tupana pexü narüngüxëëxü. Rü nümagü rü poraäcü nangüe rü naxcëx nadaugü i ngëma maxü i taguma gúxü. ¹¹Rü nümagü ga yema orearü uruügü rü Tupanaärü poperawa nangüe na nüxü nacuëxgüxüçëx na ñuxäcü tá na yüxü rü ñuxguacü tá

na nangóxũ ga guma Maxẽxẽeruũ ga Cristu. Rũ Cristuãẽ i Üünexũ ga yema orearũ uruũgũwa yexmaxũ, rũ nüxũ nüxũ nacuèxẽẽ ga na Cristu rũ tá ngúxũ yangexũ rũ tá nayuxũ rũ yixcama rũ wena tá na namaxũxũ rũ ñuxũchi daxũguxũ i naãnewa tá na naxũxũ na guxũãrũ ãẽxgacũ yĩxũcèx. ¹²Natürũ Tupana rũ yema nuxcũmaũgũxũ ga orearũ uruũgũxũ nüxũ nacuèxẽẽ na täütãma nümagũ nüxũ nadaugũxũ ga guma Maxẽxẽeruũ ga naxcèx nadaugũcũ, natürũ pema tá yĩxũ na nüxũ pedaugũxũ. Rũ dücax, Pa Chaueneẽgũx, gumatama Maxẽxẽeruũchiga nixĩ ga perũ orearũ uruũgũ pemaã nüxũ ixugũgũxũ ga yexguma Tupanaãẽ i Üünexũ ga daxũwa ne muxũ yadexagũxẽẽgu. Rũ guxũma i ngẽma ore i yima Maxẽxẽeruũchiga, rũ woo Tupanaãrũ orearũ ngeruũgũ i daxũcũãx rũ nüxũ nangúchaũgũ na yexeraãcũ nüxũ nacuèxgũxũ.

Tupana rũ taxcèx naca na napéxewa naxüünexũcèx i tórũ maxũ

¹³Rũ ñuxma na Cristuarũ duũxũgũ pixĩgũxũ, rũ penaxwèxe na pexuãẽgũxũ rũ ípememarexũ na penaxũxũ i norũ ngúchaũ. Rũ name nixĩ i aixcũma meã ípenanguxẽẽ i guxũma i ngẽma mexũgũ i Tupana tá pexna ãxũ i ngẽxguma Ngechuchu ya Cristu núma üxgu. ¹⁴Rũ ñuxma na Tupanaxãcũgũ pixĩgũxũ, rũ penaxwèxe na aixcũma naga pexĩnüẽxũ. Rũ tama name i nagu pexĩ ga yema nuxcũmaũxũ ga perũ ngúchaũ ga ũpa nagu pexĩxũ ga yexguma tauta Tupanaxũ pecuèxgu. ¹⁵Natürũ penaxwèxe i aixcũma meã pemaxẽ na Tupanapéxewa naxüünexũcèx i perũ maxũ. Erũ nüma ya Tupana ya pexũ decũ, rũ naxüüne. ¹⁶Rũ norũ ore i ümatũxũwa rũ ñanagürũ: “Chanaxwèxe i chauxrũü pixüüne, erũ choma rũ chaxüüne”,

ñanagürũ. ¹⁷Rũ pema na “Pa Tonatũx” ñapegũxũ nüxũ ya Tupana, rũ ñuxma na ñoma i naãnewa pemaxẽxũ rũ name nixĩ i guxũguma nüxũ pemuũẽ. Erũ nüma rũ aixcũmaxũchi nanangugũ i wũxichigũ i duũxũgũarũ maxũ na ñuxãcũ yĩxũ. Rũ tüxũ napoxcu ya guxãma ya texé ya chixexũ ügũxe, rũ nüetama nixĩ ega woo texé tixĩgu, erũ napéxewa rũ nawũxigumare i guxũma i duũxũgũ. ¹⁸⁻¹⁹Rũ Tupana rũ marũ pexũ ínanguxũxẽẽ nawa ga yema nuxcũmaũxũ ga perũ maxũ ga taxuwama mexũ ga perũ oxigũxũtawawa peyaxuxũ. Rũ yema na nawa pexũ ínanguxũxẽẽxũcèx rũ pexna naxããxũcèx i maxũ i ngexwacaxũxũ, rũ poraãcũ nüxũ naxãtanũ. Yerũ tama uiru rũ éxna dĩeru i ngauxwèxexũmaã nanaxütanũ, natürũ Cristugũ ya mexèchicũmaã nixĩ ga naxütanũãxũ. Yerũ nüma ga Cristu rũ ñoma wũxi i carneru i taxuwama nañuxraũxũ i Tupanacèx imáxũrũü pexcèx nayu na pexũ naxütanũxũcèx. ²⁰Rũ nüma ga Tupana rũ woetama nuxcũmaxũchima tauta naãne ixũgũgu, rũ marũ Cristuxũ naxuneta na pexcèx nayuxũcèx. Natürũ ñomaũcũü nixĩ ga nangóxũ ga guma Cristu na pexũ nangũxẽẽxũcèx. ²¹Rũ ñuxma rũ Cristugagu nixĩ i nüxũ peyaxõgũxũ ya Tupana ga yuwa Cristuxũ írũdaxècũ rũ daxũwa nagacũ. Rũ ngẽmacèx nixĩ i ñuxma i Tupanaãxũ peyaxõgũxũ rũ ípenanguxẽẽgũxũ na daxũwa pexũ nagagũxũcèx. ²²Rũ ñuxma na naga pexĩnüẽxũ i Tupanaãrũ ore i aixcũma ixĩxũ rũ pexũ natauxcha na pegũ pengeçhaũgũxũ erũ Tupana rũ marũ pexũ inayanaxoxẽẽ i perũ chixexũgũ. Rũ ngẽmacèx penaxwèxe i aixcũma guxũ i perũ ngúchaũmaã pegũ pengeçhaũgũ. ²³Rũ ñuxma i pema rũ marũ penayauxgũ i ngexwacaxũxũ i perũ maxũ. Rũ ngẽmacèx ñoma ngexwacèx pebuxũrũü pixĩgũ. Natürũ

ngēma maxū rü tama penatü rü pee ya yuwèxéxewa nixī i penayaxuxū. Natürü Tupanaārü ore i maxūxū i taguma iyarūxoxūwa nixī i penayaxuxū. ²⁴Erü Tupanaārü ore i ümatüxūwa rü ñanagürü:

“Guxūma i duūxūgü rü ñoma wüxi i natüanerüümare nixī. Rü guxūma i norü mexū, rü wüxi i nanetüchacurüümare nixī. Rü ngēma natüane rü nayu, rü nachacu rü narüngu. Rü ngēxgumarüü ta nixī i duūxūgü na tama nataixū i norü maxū i ñoma i nañewa. ²⁵Natürü tóru Coriarü ore rü taguma inayarüxo”,

ñanagürü i Tupanaārü orewa. Rü ngēma Tupanaārü ore i mexū nixī ga pemañ nixū yaxugüxū.

2 Rü ngēmacèx name nixī i nüxū perüxoe i guxūma i chixexūgü, rü ngēma na pidoratèxgüxū, rü ngēma na togüpéxewa meñ na pemaxēnetaxū rü ngēma na pixāüxāchiwèxegüxū, rü ngēma na pexoregütèxgüxū. ²⁻³Rü ngēxguma chi aixcūma nüxū picuèxāchitanügu na ñuxācü namecūmaxūchixū ya tóru Cori, rü ñoma wüxi i õxchana i ngexwacèx buxū i naègünenixū nüxū ngúchaüxürüü penaxwèxe i poraäcü pexū nangúchaü i norü ore na ngēmawa peporaexücèx rü meñ peyaexücèx i perü õwa na ngēmaäcü guxūwama namexücèx i perü maxū i taguma gúxū.

Cristu nixī ya nuta ya maxücü

⁴Rü ñuxma rü name nixī i tóru Corina pengaicamagü. Erü nüma ya tóru Cori nixī ya yima nuta ya maxücü ya Tupana nayaxucü na namañ inaxügüäxücèx ya napata. Rü woo duūxūgü nüxū oexū, natürü yima nixī ya Tupana nayaxucü erü naxcèx rü namexèchi. ⁵Rü ngēxgumarüü ta i pemax, rü Tupana pexū nade na napataarü nutagü ya maxècü pixīgüxücèx. Rü pema nixī i Tupanaārü

ngüxèeruügü i üünexū i Ngechuchu ya Cristuégagu Tupanana ñmare pexägüxū. Rü ngēma ñmare i nüxna pexägüxū i namañ nataäxū rü ngema nixī i perü maxū i mexū i napéxewa. ⁶Rü Tupana rü norü ore i ümatüxūwa rü Cristuchigaxū nixu rü ñanagürü:

“Ñuxma na ichanaxügüxū ya chopata, rü yima nuta ya nüxira chayaxücuchicü, rü yima nixī ya nuta ya mexèchicü ya chomatama chanayaxucü na chopata namañ ichaxügüxücèx. Rü yima nuta rü chaunchiga nixī. Rü yixema nüxū yaxõxè, rü aixcūma tá tanayaxu i ngēma maxū i taguma gúxū i tūmamañ ichaxunetaxū”,

ñanagürü. ⁷Rü pema na nüxū peyaxögüxū, rü Cristu rü pexcèx rü guxūwama name rü naporaxüchi. Natürü ngēma tama yaxögüxücèx, rü taxuwama name. Rü ngēmacèx ya Tupana rü norü ore i ümatüxūwa rü ñanagürü:

“Yima nuta ya İpataarü üruügü nüxū ocü, rü chauxcèx rü gucü ya nutaarü yexera namexèchi. Rü ngēmacèx yimaetüwa nixī ichanaxügüxū ya chopata”,

ñanagürü. ⁸Rü Tupanaārü ore rü ñanagürü ta:

“Guxūma i ngēma tama yaxögüxū rü tama irixinüèchaüxū rü yima nuta ya nayarüputcutügü”,

ñanagürü. Rü ngēmaäcü i guxūma i ngēma tama yaxögüxū rü tá chixexügu nayi erü tama Tupanaga naxinüèchaü rü tama Cristuaxū nayaxögüchaü. Rü ngēmacèx Tupana tá nanapoxcue yema nüma nüxū yaxuxürüü. ⁹Natürü pema nixī i duūxūgü i tóru äèxgacü ya Tupana pexū dexū na norü ngüxèeruügü pixīgüxücèx. Rü pema nixī i duūxūgü i napéxewa ixüünexū erü nümatama ya Tupana rü norü duūxūgüxū pexū nixīgüxèe na nüxū pixuxücèx i norü

ore i aixcūma mexēchixū. Rū nūmatama ya Tupana nixī ga chixexūwa pexū ínguxūxēēxū na norū ngóonexū i mexēchixūgu pechocuxūcèx. ¹⁰Rū ūpa ga pema rū tama Tupanaārū duūxūgū pixīgū, natürü i ñuxma rū aixcūma norū duūxūgū pixīgū. Rū ūpa rū taxúeaxūma pengechaütümüügū, natürü i ñuxma rū Tupanaāxū pengechaütümüügū.

**Ñuxma na Tupanaārū
duūxūgū pixīgūxū, rū name
nixī i meā naxcèx pemaxē**

¹¹Pa Chaueneēgū ya Pexū Changechaūgūxex, rū ñuxma na Tupanaārū duūxūgū pixīgūxū, rū tama ñoma i naānecūāx pixīgū. Rū ngēmacèx pexū chacèxū na nūxū perüxoexūcèx i guxūma i ngēma ngúchaūgū i chixexū i ñoma i naānecūāx nagu íxū. Erü ngēma ngúchaūgū i chixexū rū taāxū chixexūgu nanguxēchaū. ¹²Rū name nixī i meā pemaxē napéxewa i ngēma duūxūgū i tama Tupanaxū cuèxgūxū. Rū ngēxguma woo poraācū chixri pechiga yadexagiugu i nūmagū, rū tá nūxū nadaugū na ñuxācū mexū pexūgūxū, rū tá Tupanaxū nicuèxiūgū i ngēxguma Cristu wena nūma ūxgu. ¹³Rū name nixī na tórū Cori ya Ngechuchugagu tūmaga pexīnūēxū ya guxāma ya yíxema perü āēxgacūgū ixīgūxe. Rū ngēmaācū name nixī i meā naga pexīnūē ya āēxgacū ya tacū ya Dumawa ngēxmacū, erü nūma nixī i guxū i togū i āēxgacūgūétüwa nangēxmaxū. ¹⁴Rū ngēxgumarūū ta name nixī i naga pexīnūē i ngēma togū i āēxgacūgū i petanūwa namugūxū ya yima āēxgacū ya tacū na napoxcueāxūcèx i ngēma chixexū ūgūxū rū namaā nataāēgūxūcèx i ngēma mexū ūgūxū. ¹⁵Erü Tupana nanaxwèxe na mexū pexūgūxū na ngēmaācū ipeyanangeēxgūxēēxūcèx i ngēma duūxūgū i tama Tupanaārū orexū cuāxchaūgūxū rū chixri ngēma

orechiga idexagūxū. ¹⁶Rū ñuxma na Cristu pexū ínguxūxēēxū, rū name nixī i duūxūgū i aixcūma ínguxūxūrūācū meā pemaxē. Natürü ñuxma na ípenguxūxū rū tama name na ngēmamaā pegū ípepoxūxū na tacū rū chixexū pexūgūxūcèx. Erü ñuxma na Tupanaārū duūxūgū pixīgūxū, rū name nixī i norū ngúchaūxīcatama pexūgū. ¹⁷Rū name nixī i meā penayauxgū i guxūma i duūxūgū. ¡Rū nūxū pengechaū i taeneēgū i yaxōgūxū! ¡Rū nūxū pemuūē ya Tupana! ¡Rū naga pexīnūē ya āēxgacū ya tacū ya Dumacuāx!

**Tanaxwèxe i Cristurūū yaxna namaā
taxīnūē i ngēxguma ngúxū íngēgūgu**

¹⁸Pa Duūxūgū i Coriāxgūxūx, ¡rū nūxū pengechaūgū rū naga pexīnūē i perü corigū! Rū tama name i ngēma perü corigū i pemaā mecūmaxūxīxīcatama pengechaūgū, natürü name nixī i nūxū pengechaūgū ta i ngēma perü corigū i chixecūmaxū. ¹⁹Erü Tupana rū pemaā nataāē ega nūxū na pengechaūgūxūcèx yaxna namaā pexīnūēgu i ngēxguma texé natūcèxmamare chixexū pemaā ūxgu rū ngúxū pexū tingexēēgu. ²⁰Natürü ¿tacūwa pexū namexū ega yaxna namaā pexīnūēgu i ngēxguma wūxi i perü chixexūcèx pepoxcuegu? Natürü ngēxguma tacū rū mexū i pexūxūgagu ngúxū pingegūgu rū yaxna namaā pexīnūēgu, rū ngēma waxi nixī i Tupanapéxewa mexū. ²¹Rū ngēma na mexū pexūxūgagu ngúxū pingegūxūcèx nixī i Tupana pexū dexū. Yerü ga Cristu rū ta pexcèx ngúxū ninge. Rū yemaācū pexū nūxū nadauxēē na ñuxācū nūma nanaxwèxexū na naxrūū yaxna namaā pexīnūēxū i ngēma ngúxū. ²²Nūma ga Cristu rū taguma pecadu naxū, rū taguma texéxū nawomūxēē. ²³Rū yexguma duūxūgū chixexū namaā ixugūegu, rū nūma rū taxuūma ga

chixexũmaã nanangãxũ. Rũ yexguma ngũxũ nũxũ yangexẽegũgu, rũ nũma rũ tama ƣacũ rũ chixexũmaã nanaxãũxũne. Natũrũ Tupanamaã nũxũ nixu na nũma namaã namexẽẽãxũcèx ga yema duũxũgũ ga chixri namaã chopetũxũ. Yerũ nũxũ nacuèx rũ Tupana rũ aixcũma meã nanangũgũ i guxũma i duũxũgũarũ maxũ. ²⁴Rũ nũmatama ga Cristu rũ nũgũxũnũgũ nayange ga tũrũ pecadugũ ga yexguma curuchagu nayuxgu. Rũ yemaãcũ nanaxũ na nũxũ rũxoexũcèx i tũrũ chixexũ na naxcèxicatama imaxẽxũcèx. Nũma rũ pexcèx nanapix na yemaãcũ pexũ nameẽxẽẽxũcèx. ²⁵Rũ pema ga ũpa rũ ñoma carnerugũ i nu ne naxĩmarexũrũũ pixĩgũ. Natũrũ i ñuxma rũ marũ Cristucèx pewoegu. Rũ nũma nixĩ i perũ dauruũ yĩxũ, rũ nũma nixĩ i pexna nadauxũ.

Ñuxãcũ Tupana nanaxwèxe na namaxẽxũ i ngẽma ixãmaxũ rũ ixãtexũ

3¹⁻² Rũ pemax, Pa Ngexũgũx, rũ name nixĩ i petega pexĩnũẽ na ngẽma pete i tama yaxõxũ nũxũ dauxũcèx i perũ maxũ i mexũ i Tupanapèxewa rũ duũxũgũpèxewa rũ ngẽmacèx na yaxõõxũcèx woo taxuũma i Tupanaãrũ orexũ namaã pixugu. ³Rũ ngẽma na aixcũma pimexũcèx, rũ tama name i nagu perũxĩnũẽ na ñuxãcũ pegũ pemexẽyaexũchixũ, rũ éxna uirunaxcèx i ngèxãẽruũmaã pengèxãẽgũxũ, rũ éxna tatanũxũchixũ i naxchirugu na picuxgũxũ. ⁴Natũrũ name nixĩ i perũ maxũwa pegũ pimexẽẽgũ rũ guxũma i duũxũgũmaã pimexũmagũ rũ taguma texẽmaã penuãẽgũ, erũ ngẽma nixĩ i perũ mexũ i taguma iyarũxoxũ i aixcũma mexũ i Tupanapèxewa. ⁵Rũ yemaãcũ norũ maxũ i mexũmaã nixĩ ga nũgũ yangèxãẽgũxũ ga yema nuxcũmaũgũxũ ga ngexũgũ ga Tupanapèxewa ixũnũxũ.

Rũ nũmagũ rũ Tupanaãxũ nayaxõgũ rũ natega naxĩnũẽ. ⁶Rũ yemaãcũ ta iyixĩ ga Chara ga ngĩte ga Abrãũga na naxĩnũxũ, rũ ngĩrũ corimaã naxuaxũ. Rũ pemagũ rũ tá ta ngĩrũũ pixĩgũ ega mexũ pexũgũgu. Rũ ñuxũchi taxucèxtama tũxcũũ petecèx pemuũẽ. ⁷Rũ ngèxgumarũũ ta i pemax, Pa Yatũgũx, rũ name nixĩ i meã pemèxũ pengechaũgũ rũ aixcũma yaxna ngĩmaã pexĩnũẽ, erũ ngĩma rũ irũturamaẽ. Rũ name nixĩ i ngĩmaã petaẽẽgũ erũ Tupana rũ pexna naxããxũrũũ ngĩxna nanaxã i ngẽma maxũ i taguma gũxũ. Rũ name nixĩ i ngẽmaãcũ meã ngĩmaã pemaxẽ na Tupana nũxũ ñnũxũcèx i perũ yumũxègũ.

Yĩxema mexũ ũgũxe ya ngũxũ ingègũxechiga

⁸Rũ ngẽmaãcũ çhanaxwèxe i guxãma i pema rũ pegũxũ pengechaũtũmũũgũ rũ wũxigu perũxĩnũẽ, rũ aixcũma nũxũ pengechaũgũ i guxũma i taeneẽgũ i yaxõgũxũ. Rũ chanaxwèxe i aixcũma pemecũmagũ rũ guxãmaã pegũ pewũxiguxẽẽ. ⁹Rũ ngèxguma texè chixexũ pemaã ũxgu, rũ tama name i pema rũ ta chixexũ tũmamaã pexũ. Rũ ngèxguma texè pemaã guxchigagu, rũ tama name i pema rũ ta tũmamaã peguxchiga. Natũrũ narũmemaẽ nixĩ i mexũ i oremaã tũxũ pengãxũga rũ tũxũ perũngũxẽẽ, erũ Tupana pexũ nadei na pexũ nangũxẽẽxũcèx. ¹⁰Erũ Tupanaãrũ ore i ũmatũxũwa rũ ñanagũrũ:

“Ngèxguma texè taãẽãcũma maxchaũgu, rũ name nixĩ i nũxna tadau ya tũmaãrũ conũ na tama chixexũ i oremaã yadeaxũcèx. Rũ ngèxgumarũũ ta name nixĩ i nũxna tadau i tũmaãx na tama doraxũ yaxuxũcèx. ¹¹Rũ name nixĩ i nũxna tayaxũ i guxũma i chixexũgũ, rũ mexũ taxũ. Rũ ngèxgumarũũ ta name nixĩ i guxũguma naxcèx tadau na togũmaã tataãẽxũ. ¹²Erũ tũrũ Cori rũ

tüxna nadau ya yíxema aixcüma ímexê, rü nüxü naxínü i tümaârü yumüxê. Natürü tümamaã nanu ya yíxema chixexü ügüxe”,
 ñanagürü i ngêma Tupanaârü ore. ¹³ ¿Rü texé tá chixexü pemaã üxü ega pema rü aixcüma guxüguma mexü pexügügu? ¹⁴ Natürü ngêxguma chí ngêma mexü na pexügüxcèx ngúxü pingegügu, rü name nixí i petaãegü. ¡Rü taxucèxma texéxü pemuüê, rü taxucèxma tacücèx pexoegaãegü! ¹⁵ Rü name nixí i perü Corixü peyaxíxêê ya Cristu rü aixcüma naga pexínüê, rü guxüguma ípememare na meã penangãxüxcèx i guxüma i duüxügü i pexna çaxü na tüxcüü Cristuaxü peyaxögüxü. ¹⁶ Natürü name nixí i nüxü pengechaüãcüma penangãxü rü tama pegügu perüxínüêãcüma na norü yexera pixíngüxü. Rü name nixí i meã pemaxê na taxucèxma pexoe-gaãêxüxcèx. Rü ngêxguma ngêmaãcü pemaxêgu rü tá naxãneê i ngêma duüxügü i chixri pechiga idexagüxü na ñuxãcü Cristucèx pemaxêxü. ¹⁷ Yixema rü ngúxü tingegü ega chixexü ixügügu. Natürü narümemaê nixí na mexü ixügüxcèx ngúxü na ingegüxü, ega ngêmaãcü Tupana naxwèxegu. ¹⁸ Yerü nümatama ga Cristu rü ngúxü ninge, rü wüxicanatama guxãârü pecaducèx nayu. Rü woo na mecü yíixü rü taxcèx nayu i yixema i chixexü i duüxügü ixíngüxü. Rü yemaãcü nanaxü na Tupanaxütawa tüxü nagagüxcèx. Rü woo nayu ga naxüne, natürü ga naãê rü tama nayu. ¹⁹ Rü yexguma naxüne yuxgu rü naãê rü natanüwa naxü ga yema naãêgü ga Tupana poxcuexü, rü orexü namaã nayarüxu. ²⁰ Rü yema naãêgü ga yexma poxcuexü, rü yema nixí ga naãêgü ga yema duüxügü ga Noë maxügu tama ixínüêchaüxü woo Tupana yaxna namaã naxínü ga yexguma Noë naxüyane ga guma wapuru. Rü 8 ga duüxügüxcicatama nixí ga guma

wapurugu ichoüxü, rü yema nixí ga guma mucü ga taxüchicüârü dexáétüwa maxêxü. ²¹ Rü yema dexá rü wüxi ga cuèxruü nixí. Erü ngêxguma dexáwa fíbaiegu, rü duüxügüxü nüxü tacuèxêê na Ngechuchu ya Cristu wena maxüxügagu yíixü i tüxü nangêxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü tama taxüneârü düxétüwa na imexüxcèx nixí i fíbaexü, natürü ítabaie yerü marü Tupanana naxcèx taca na tüxü iyanaxoxêêaxüxcèx ga tórü pecadugü na aixcüma napêxewa imexüxcèx rü aixcüma mexügu rüxínüêxüxcèx. ²² Rü nüma ga Ngechuchu ya Cristu, rü daxügüxü i naãnewa naxü, rü ñuxma rü Tupanaârü tügünecüwawa nangêxma. Rü ñuxma rü naméxwa nangêxmagü i guxüma i Tupanaârü ore-arü ngeruügü i daxücüãx rü guxüma i ãêxgacügü i daxücüãx.

Tanaxwèxe i ngêma cuèx i Tupana tüxna äxümaã nüxü tarüngüxêê i taeneëgü

4 ¹⁻² Rü ngêmacèx name nixí na ípememarexü na ngúxü pingegüxü yexgumarüü ga Cristu na ngúxü yangexü. Erü yíxema ngúxü ingexe rü marü nüxü tarüxo i tümaârü pecadu na guxüguma meã Tupana naxwèxexüãcüma tamaxüxcèx, rü tama i tümaxüne naxwèxexüãcüma na tamaxüxcèx. ³ Üpa ga pemax, rü mucüma ga tauncü penaxüecha i ngêma chixexü i ñuxma i ngêma duüxügü i tama Tupanaxü cuèxgüxü ügüxü. Rü yexguma ga pema rü pecadu pexügüãcüma pemaxê, rü penaxü ga pexeneârü ngúchaü, rü pengãxê, rü peta ga nawa pexãügatanüxü pexügü, rü tacü i nguchièxgüxü poraãcü pixaxcügü, rü tupananetachicünêxägüxü picuèxüügü i woo Tupana na pexna nachuxuxü i ngêma. ⁴ Rü yema duüxügü ga namaã pexãmücügüxü ga yexguma chixri pemaxêgu, rü ñuxma rü poraãcü nagu

narüxînüē na tacücèx tama natanügu pexägüxü rü tama nawe perüxixü i ngëxguma norü chixexü naxügügu. Rü ngëmacèx nixi i ñuxma i chixri pechiga yadexagüxü. ⁵Natürü nümagü rü tá ta Cristupéxewa nangugü na namaã nüxü yaxugüxücèx na ñuxäcü namaxèxü. Rü nüma ya Cristu rü ínamemare na nüxna yacachigüxücèx i guxüma i duüxügü i maxèxü rü yuexü. ⁶Rü ngëmacèx ya Tupana rü naxüpa na nayuxü i duüxügü rü marü nüxna nanaxuaxü i maxü i taguma gúxü. Erü nanaxwèxe na naxrüü guxüguma mexüwa namaxëechaxü ega woo ñoma i nañewa nayuegu i naxünegü. ⁷Rü marü ningaica na nagüxü i ñoma i nañe rü guxüma i tacü i nawa ngëxmaxü. Rü ngëmacèx name nixi na ípexuäexü rü meã peã ta ipexügüxü rü guxüguma peyumüxëgüxü. ⁸Rü guxüärü yexera i ngëma pexü chanaxwëxexü nixi na aixcüma pegü pengechaügüxü i wüxichigü. Erü ngëxguma aixcüma yigü ingechaügügu rü ngëmaäcü inayarüxo i muxüma i pecadugü. ⁹;Rü meã pegü peyaxügü i wüxichigü i pechiüwa! Rü tama name i tümamaã penuäëäcüma tüxü peyaxu. ¹⁰Rü wüxichigü i pemax, rü Tupana pexna nanaxã i perü cuèx. Rü ngëma perü cuèxmaã rü name nixi i wüxichigü pegü perüngüxëëgü, na aixcüma Tupanaärü ngüxëëruü i mexü na pixigüxücèx rü meã namaã pepuracüexücèx i guxüma i ngëma cuèx i Tupana pexna äxü. ¹¹Rü ngëxguma texé nüxü ixuxgu i ore, rü name nixi i aixcüma Tupanaärü orexü tixu. Rü ngëxguma texé togüxü rüngüxëëgu, rü name nixi i Tupana tüxna äxü i poramaã tanaxü. Rü guxüma i ngëma pexüxü rü name nixi i meãma penaxü na ngëmaäcü Ngechuchu ya Cristugagu Tupanaxü picüexüügüxücèx. Erü nüma

ya Tupana rü guxüguma namexëchi rü naporaxüchi. Rü ngëmaäcü yii.

Ngëxguma Cristuaxü yaxõxgu rü ngúxü tinge

¹²Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, ñuxma na taxü i guxchaxügü i perü nguxëëruü pexcèx ínguxü, ;rü táxü i pebaixächiaëgüxü, ñoma tacü i taguma nüxü pedauxü ngupetüxüruü! ¹³Natürü narümemae nixi na petaäëgüamaxü, yerü yema Cristu ngúxü na ingexüruü nixi i ngúxü na pingegüxü i ñuxmax na petaäëgüxücèx i ngëxguma wena núma naxüxgu i nümax. ¹⁴Rü ngëxguma Cristuaxü na peyaxõgüxügügu texé pemaã guxchigagu, rü wüxi i perü taã nixi i ngëma. Erü ngëmaäcü nüxü pecuèx na Tupanaã i Üünexü rü pewa na nangëxmaxü. ¹⁵Rü ngëxguma chi ngúxü pingegügu, rü name nixi na wüxi i mexü na pexügüxügügu na yüxü rü tama wüxi i chixexügügu na yüxü, ngëxgumarüü i máëta rü éxna ngítèex rü éxna togüarü guxchaxüwa na pegü pengëxmagüxëëxü. ¹⁶Natürü ngëxguma texé Cristuaxü tayaxõxügügu ngúxü tingexgu, rü taxucèxma tüxcüü ngëmacèx taxäne. Rü name i ngëmacèx Tupanaxü ticüxüü. ¹⁷Rü ñuxma rü marü nawa nangu na Tupana ngúxü tüxü ingexëëxü na ngëmaäcü tüxü iyanawéxächixëëxücèx i yixema na naxäcügü ixigüxü. Rü ngëxguma ngëmaäcü tamaã inaxügüägu, rü ;ñuxäcü tá nüxü naxüpetü i ngëma duüxügü i tama Tupanaärü ore i mexüga ñnüëchaüxü? ¹⁸Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagüri: “Ngëma duüxügü i mexü ügüxü rü guxchaäcüma nanayauxgü i maxü i taguma gúxü. Rü ñuxma na ngëmaäcü yüxü, ;rü ñuxäcü tá nüxü nangupetüxü i ngëma duüxügü i chixexü ügüxü rü pecaduãxgüxü?”

ñanagürü. ¹⁹Rü ngëmacèx ya yíxema Tupana naxwèxexüácüma ngúxü ingegüxe, rü name nixí na mexü taxügüechaxü rü Tupana ya tüxü ücüméxëgu na tanaxüxü i tümaãe na nüxna tüxü nadauxücèx. Erü nüma ya Tupana rü mecü nixí rü taguma texéxü nawomüxëe.

Ucuxëgü naxcèx i ngëma yaxögüxü

5 Rü ñuxmax, Pa Yaxögüxüärü ãëx-gacügüx, rü pexna chanaxächauü i wüxi i ucuxë i mexü, erü choma rü ta pexrüü yaxögüxüärü ãëxgacü chixí. Rü chomaxüchima nixí ga nüxü chadauxü ga ñuxäcü ngúxü na yangexü ga Cristu. Rü choma rü tá ta pexrüü choxü nangëxma i chauchica i mexü i ngëxguma wena núma naxüxgu. ²Rü chanaxwëxe i nüxna pedau rü nüxü perüngüxëe i guxüma i Tupanaärü duüxügü i peméxwa ngëxmagüxü. Rü name i mexü i perü ngúcháümaã Tupana naxwèxexüácüma penaxü i ngëma puracü, rü tama texé pexü muxguxica penaxü rü éxna diërucèx penaxü. ³Rü tama name i namaã penuëácüma rü penangaácüma penamu i ngëma duüxügü. Natürü chanaxwëxe i mexü i perü maxü nüxü pewéx na ñuxäcü Tupana naxwèxexü na namaxëxü. ⁴Rü ngëxguma wena núma naxüxgu ya tórü Daurüüxüchi ya Cristu, rü pema rü tá penayauxgü i wüxi i perü ãmare i ngëxcuerü i mexëchixü i taguma ngauxü. ⁵Rü ngëxgumarüü ta i pemax, Pa Ngextüxücügüx, rü name nixí i naga pexinüe i ngëma perü ãëxgacügü i Tupanaärü puracüwa puracüexü. Rü guxäma i pema i yaxögüxü, rü name nixí i wüxichigü pegü perüngüxëe rü taguma pegügu perüxünüe na pemücügüarü yexera pixígüxü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tupana rü tama norü me nixí i ngëma duüxügü i nügü icuèxüxügüxü. Natürü nüxü narüngüxëe rü namaã

namecüma i ngëma duüxügü i tama nügü icuèxüxügüxü”,

ñanagürü i ngëma ore. ⁶Rü ngëmacèx tama name i pegü picuèxüxü. Rü narümemae i Tupanaméxë ya poranetüxüwa pegü pengëxmagüxëe na nüma pexü yacuèxüxügüxücèx i ngëxguma nawa nanguxgu na ngëmaäcü pemaã naxüäxü. ⁷Rü name nixí i Tupanaméxëgu penaxü i guxüma i perü oegaäëgü, erü nüma ya Tupana rü guxüguma pegu narüxintü rü aixcüma pexna nadau. ⁸Rü name nixí i guxüguma pegüna pedaugü rü ipexuäëgü, erü perü uwanü i Chataná rü doma wüxi ya ai ya idüraxüchicürüü nanañaãne rü tümacèx nadau na texéxü tá nachixexëëxü. ⁹Rü peporaeamèx rü peyaxögüamèx i ngëxguma tacü rü chixexü pemaã naxüxcháügu! Erü nüxü pecuèx rü guxüma i taeneëgü i guxüwama ngëxmagüxü rü pexrüü ngëmatama ngúxü ningegü. ¹⁰Natürü ngëxguma paxaxächi ñoma i naãnewa ngúxü pingegüguwena, rü Tupana rü tá pexü nimexëe na aixcüma napéxewa pimexücèx, rü tá pexü narüngüxëe na taguma nüxü perüxoexücèx, rü tá pexü naporaexëe na aixcüma perü maxüwa peporaexücèx. Rü daatama Tupana nixí ya tüxna naxäcü i guxüma i mexü i tüxü ngëxmaxü, rü tüxü deicü na naxütawa tüxü nangëxmaxücèx i tachica i mexü i taguma gúxü, erü Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü tixígü. ¹¹Rü name nixí i guxüguma nüxü ticuèxüügü ya Tupana, erü nüma nixí i guxüärü ãëxgacü yíxü i guxüguma. Rü ngëmaäcü yíi.

Pedru rü yema yaxögüxüxü narümoxë

¹²Taeneë ya Chiribánu ya meã yaxöcümaã petanüwa chanamu i ñaã nuxmarexü i popera na pexü chixucuxëgüxücèx rü pemaã

nüxü chixuxüçèx na ngēma pexü nangechaüxügagu yixü ya Tupana i aixcüma pexü nangüxēxü. Rü nüxma na ngēmaäcü pexü nangechaüxü, rü name nixi i guxüguma naxcèx pemaxē. ¹³Rü pexü narümoxëgü i guxüma i taeneëgü i yaxögüxü i pexrüü Tupana dexü i núma Dumawa ngëxmagüxü. Rü ngëxgumarüü ta pexü narümoxë i chorü ngüxëëruü i Marcu ya chaunerüü

ixücü. ¹⁴Rü chanaxwèxe i wüxichigü i pema rü pegü pengechaügüäcüma pegü perümoxëgü. Rü ngëxgumarüü ta chanaxwèxe na aixcüma petaäëgüxü i guxāma i pema na Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü pixigüxü. Rü ngēmaäcü yii.

Rü nuāma pexna,
Pedru

NORÛ TAXRE GA POPERA GA PEDRU ÛMATÛXÛ

Pedru nûxÛ narûmoxê ga yema yaxôgûxÛ

1 Pa Chaueneêgûx, choma i Chimáú i Pedru nixî i pexcêx chanaxûmatûxÛ i ñaã popera. Rû choma rû Ngechuchu ya Cristuarû ngûixêruû chixî, rû nûma nixî ga choxÛ namuxÛ na nûxÛ chixuxûcêx i norû ore. Rû pexcêx chanaxûmatû i pema na toxrûû aixcûma peyaxôgûxÛ, erû tórû Tupana rû tórû Maxêxêruû ya Ngechuchu ya Cristu rû aixcûma nimexêchi. ²Rû ñuxma na Tanatû ya TupanaxÛ pecuáxÛ rû tórû Cori ya NgechuchuxÛ pecuáxÛ, rû chanaxwêxe i nûmagû aixcûma pemaã namecûma rû aixcûma pexû nataãxêxê.

YaxôgûxÛcûmagûchiga

³Rû Tupana rû noxrûtama poramaã marû tûxna nanaxã ga guxûma i ngêma nacûma i mexû i inaxwêxexû na aixcûma meã naxcêx imaxêxûcêx. Rû yemaãcû nanaxû ga yexguma tûxû nûxû nacuxêêgu ga guma tórû Cori ya mexêchicû ga norû poramaã tûxû decû. ⁴Rû yematama norû poramaã tûxna nanaxã ga guxûma ga norû ngûixêe i mexêchixÛ ga inaxunetaxÛ na naxrûû pimexûcêx rû nûxna pixîgachixûcêx i guxûma i chixexûgû i duûxûgûarû ngûchaû i chixexûgagu ñoma i naãnewa ngêxmaxÛ. ⁵Rû ngêmacêx penaxwêxegû na pegû peporaxêêxÛ na yexeracû peyaxôgûxÛ rû meã togûpêxewa pemaxêxÛ. Rû ñuxuchi name na meãma nûxÛ pecuáxÛ na ãacû yîixÛ i Tupana pexû naxwêxexÛ. ⁶Rû ngêxgumarûû ta penaxwêxegû na meã pegûmaã ipecuáxÛ na tama chixexûgu peyixûcêx. Rû ñuxuchi name na yaxna pegûmaã pexîniêxÛ. Rû ngêxgumarûû ta name

na aixcûma TupanaxÛ pengechaûgûxÛ. ⁷Rû ñuxuchi penaxwêxegû na pegû pengechaûgûxÛ ya guxãma i pemax. Rû ngêxgumarûû ta name na guxûma i duûxûgûxÛ pengechaûgûxÛ. ⁸Rû ngêxguma aixcûma ngêma pexû chaxucuxêxûãcûma pemaxêgu, rû tãûtãma natûcêxma nixî i perû maxÛ, rû tãûtãma natûcêxma nixî na nûxÛ pecuáxÛ ya tórû Cori ya Ngechuchu ya Cristu. ⁹Natûrû yîxema tama ngêma pexû chaxucuxêxûãcûma maxîxê, rû ñoma tangexetûxûrûû tixî. Rû ñoma wûxi i duûxÛ i tama nagu rûxinûxÛ i ngêma yixcûra tá nûxÛ ngupetûxûrûû tixî, erû nûxÛ itayaringûma na ñuxãcû Tupana tûxÛ nûxÛ ngechaûxÛ ga tûmaãrû pecadugû. ¹⁰Rû ngêmacêx, Pa Chaueneêgûx, name nixî na yexeraãcû meã Tupanacêx pemaxêxÛ na ngêmaãcû ipenawêxûcêx na aixcûma Tupanaãrû duûxûgû ya pexcêx naçaxe rû pexÛ dexe na pixîgûxÛ. Rû ngêxguma ngêmaãcû pemaxêgu rû tagutãma chixexûgu peyi rû tagutãma TupanaxÛ ípetêx. ¹¹Rû ngêmaãcû ya Tupana, rû tá meã pexcêx nayawãxna i îãx na tauxchaãcû pichocuxûcêx i ngextã guxûgutãma ãêxgacû íyîixûwa ya tórû Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya tórû Maxêxêruû. ¹²Rû ngêmacêx woo marû nûxÛ na pecuáxÛ rû nagu na pexîxÛ i ngêma ore i aixcûma ixîxÛ, natûrû guxûgutãma pexna nûxÛ chacuêxãchixêêcha ga yema pexÛ namaã chaxucuxêxÛ. ¹³Erû ñuxma na chamaxûxÛ i chomax, rû nagu charixîniû na namexÛ na pexna nûxÛ chacuêxãchixêêxÛ i ngêma ore i namaã pexÛ chixucuxêgûxÛ, na ngêmaãcû pexÛ changûxchaûxêêxûcêx na meã Tupanacêx pemaxêxÛ. ¹⁴Rû pemaã nûxÛ chixu i ngêma, erû tórû Cori ya Ngechuchu ya Cristu choxÛ nûxÛ nacuxêêe na paxa tá chayuxÛ. ¹⁵Rû ñoma rû ta na chamaxûxÛ, rû

meã pexũ chixucuxêgũ na ngêxguma chayuxguwena rü guxũguma nüxna pecuêxâchixêcêx i ngêma chorũ ucuxêgũ na ñuxâcü Tupana naxwêxexũ na pemaxêxũ.

**Pedru rü namüçügü rü
aixcüma Cristuxũ nadaügü
ga na ñuxâcü namexêchixũ**

¹⁶ Rü yexguma pexũ tangúxêêgu na ñuxâcü naporaxũ ya tóru Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü ñuxâcü tá wena na nataeguxũ, rü tama tomatama togüãêwa tayaxuxũ i ore nixĩ. Yerü tomatama toxetümaã nüxũ tadau na ñuxâcü namexêchixũ i nüma ya tóru Cori. ¹⁷ Rü nüxũ tadau ga yexguma Tanatü ya Tupana nüxũ icuêxũũgu. Rü nüxũ taxĩnüê ga yexguma gumatama Tanatü ya Tupana ya Mexêchicü ñaxgu: “Daa nixĩ ya Chaune ya nüxũ changechaũxũchicü. Rü choma rü poraãcü namaã chataãêxũchi”, ñaxgu. ¹⁸ Rü aixcüma tomaxũchima nüxũ taxĩnüê ga yema Tupanaga ga daxuguxũ ga naãnewa inaxuxũ, yerü tomatama rü tóru Corimaã tayexmagü nawa ga guma mëxpüne ga iünene ga yexguma yema ngupetügu. ¹⁹ Rü yemaãcü nüxũ tadau na aixcüma yĩxũ ga yema ore ga nuxcümaũgüxũ ga Tupanaãrü orearü uruũgü nüxũ ixugüxũ. Yerü yema nüxũ yaxugüxũrüütama nixĩ ga nüxũ tadauxũ. Rü name nixĩ i pema rü ta aixcüma meã nagu perüxĩnüê i ngêma ore, erü wüxi i omü i íraxetüxũ i êãnexüwa ibaxixũrüü nixĩ. Rü ngêma ore rü tá pexũ nüxũ nacuêxêê i Tupanachiga ñuxmatáta ínangu ya tóru Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya yima woramacuri ya ngunetüxũ ngócürüü ixicü. Rü ngêxguma ínanguxgu i nüma rü aixcüma tá meã pexũ nüxũ nacuêxêê i guxũma i nachiga. ²⁰ Natürü chanaxwêxe na guxũãrü

yexera nüxũ pecuáxũ i ñaã ore i tá pemaã nüxũ chixuxũ. Rü dücax, taxúema tüechamatama nüxũ tacuêx i tacüchiga na yĩxũ i Tupanaãrü ore i ímatüxũ, ega Tupanaãê i Üünexũ tama tüxũ rüngüxêêgu. ²¹ Yerü taxuüma ga Tupanaãrü orearü uruũ rü nüêchamatama nügüãêwa nanayaxu ga yema ore ga nüxũ yaxugüxũ. Natürü yexguma yema orexũ yaxugüxũgu, rü Naãê i Üünexũ nixĩ ga yadxagüxêêxũ.

Doramaã duũxũgüxũ ngúxêêxũchiga

2 Natürü nuxcüma rü nayexma ta ga Tupanaãrü orearü uruũgüneta ixĩgüxũ ga Yudfugütanüwa. Rü ngêxgumarüü tá ta petanüwa nangêxma i duũxũgü i nguxêêruũgüneta ixĩgüxũ. Rü nümagü rü tá doramaã nanaxüchicüü i Tupanaãrü ore, rü ngêmaãcü tá pexũ nangúxêê i ore i dora ixĩxũ na pexũ nawomüxêêgüxêcêx. Rü nümagü rü táütáma naga naxĩnüêchaũ ya yima tóru Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya norü Maxêxêeruũchirêx ixicü. Rü ngêmagagu ya Tupana rü ngürüãchi tá nanapoxcue i ngêma duũxũgü i ngêmaãcü maxêxũ, rü tá inayanaxoxêê. ² Rü nümagü rü tá nüxũ nixugü na tama wüxi i chixexũ yĩxũ ega woo taxüneãrü ngúchaũ ixüxgu. Rü muxüma i togü i duũxũgü rü tá nawe narixĩ i ngêma chixexũ i naxüxũwa. Rü ngêma chixri pexũ ngúxêêxũgagu rü muxüma i togü i duũxũgü rü tá chixri nachiga nidexagü i Tupanaãrü ore i mexũ i aixcüma ixĩxũ. ³ Rü nümagü i ngêma duũxũgü i chixexũ rü tá nügüna nananugüchaũ i guxüma. Rü ngêmacêx tá pemaã nüxũ nixu i ore i chixexũ ixĩxũ na ngêmaãcü pexũ nawomüxêêgüxêcêx rü pexũ ngĩxũ nayauxgüxêcêx i perü díêru. Natürü tá napoxcue i ngêma duũxũgü, rü táütáma nibuxmü. Erü Tupana rü woetama nuxcümmama nanamexêê i ngêma poxcu. ⁴ Yerü ga Tupana rü tama

nüxü nüxü nangechaü ga norü orearü ngeruügu ga daxücüâx ga pecadu ügüxü. Rü yemacèx ínaxèânexüwa i ngoxogüxü ínapoxcuexüwa nanawogü. Rü cadenamaã nayanèixgü na ngema nangëxmagüxücèx ñuxmatáta nawa nangu i ngema ngunexü i nagu Tupana nüxna çaxü i guxüma i duüxügü. ⁵Rü yexgumarüü ta ga Tupana rü tama nüxü nüxü nangechaü ga yema nuxcümaügüxü ga duüxügü ga chixexü ügüxü. Rü yemacèx mucü ga taxüchicü naxcèx yema nanamu na gumamaã nadaiãxücèx ga yema duüxügü ga chixexü ügüxü. Natürü ga Tupana rü Noexü nadau ga na meãma duüxügüxü yaxucüxègüxü na nüxü naxoexücèx ga norü chixexügü. Rü yemacèx ga Tupana rü Noexü namaxèè namaã ga 7 ga natanüxügü. Natürü nanadai ga guxüma ga yema togü ga duüxügü. ⁶Rü Tupana rü yexgumarüü ta inayanaxoxèè ga guma íanegü ga Chodoma rü Gomora ga poraãcü chixri duüxügü nawa maxène. Rü ínanagu ga guma íanegü ñuxmata norü tanimacaxicatama íyaxü. Rü yemaãcü nanaxü na guma íanegü rü wüxi ga cuèxruü na yixücèx nüxü ga yema duüxügü ga chixexü ga yemawena maxèxü. ⁷Natürü ga Chodomawa rü Tupana nanamaxèè ga Lox ga wüxi ga yatü ga mecü íxíctü ga poraãcü ngechaücü ga yexguma nüxü nadèuxgu ga ñuxãcü chixri na namaxèxü ga yema duüxügü ga natanüwa nayexmaxü. ⁸Rü guxü ga ngunexügu rü nüma ga Lox ga meã maxücü rü poraãcü naãèwa nangux ga yexguma nüxü nadèuxgu rü nüxü naxínügu ga yema chixexügü ga naxügüxü ga yema duüxügü ga natanüwa nayexmaxü. ⁹Rü yema Loxü na namaxèèxürüü ga Tupana, rü nüxü natauxcha na tüxü ínanguxüxèèxü i ngëxguma Chataná tüxna ínügu ya yixema meã maxèxè. Rü ngëxgumarüü ta ya yixema chixexü ügüxe, rü

nüxü natauxcha na poxcuwa tüxü nangëxmagüxèèxü ñuxmatáta nawa nangu i ngema ngunexü i nagu guxüma i duüxügüxü yacagüxü. ¹⁰⁻¹¹Rü Tupana rü aixcüma tá nanapoxcue i ngema duüxügü i naxünearü ngúchaügu íxü i tama naga ínüèchaüxü ya tórü Cori. Rü ngema duüxügü rü taxüegema naxínüèchaü, rü nadauxcüraxüwèxegü rü nügügüxicatama narixínüè. Rü tama namuüè na namaã naguxchigagüxü i ngema aëxgacügü i daxücüâx i Tupanatüüwa ngëxmagüxü. Rü ngemaãcü namaxè i ngema duüxügü. Natürü woo Tupanaãrü orearü ngeruügu i daxücüâx i ngema duüxügüxü rüyexeraxüchichiréxü, rü namuüè na ngemaãcü namaã naguxchigagüxü i ngema aëxgacügü i daxücüâx i Tupanatüüwa ngëxmagüxü. ¹²⁻¹³Rü ngema nguxèèruügüneta, rü ñoma naëxügürüü nixígü, rü naëxügürüü taxuüma nacüxgü. Rü ngema naxünegü naxwèxexü nixí i naxügüxü. Rü nabue na ñoma naëxügü i yayauxgüxü rü nadèixürüü yixígüxücèx. Rü chixri nachiga nidexagü i ngema tama nüxü nacüxgüxü. Natürü ngema chixexü i naxügüxügagu tá inayarütauxe, rü ngemaãcü ngúxü tá ningegü nagagu i ngema ngúxü i toguãxü yangxèègüxü. Rü nümagü rü namaã nataãègü i ngema chixexü i ngunecütama naxügüxü. Rü ngëxguma pemaã nachibüegu, rü wüxi i chixexüchixü rü anexüchi nixígü erü ngema rü ta nanaxügü i norü chixexügü i namaã pexü nawomüxèègüchaüxü. ¹⁴Rü ngema duüxügü rü taxuacüma wüxi ya ngeãxü nadaugümare, erü naãèwa rü nagu narüxínüè na nüxü tangúchaüxü. Rü tama nüxü ninguéga na pecadu naxügüechaxü. Rü naxcèx nadaugü na ñuxãcü chixexügu tüxü nayixèèxü ya yixema duüxègü ya turaearü maxüãxgüxe. Rü nüxü

nicuèxüchi na ñuxácü tacü nüguna nanugüexü. Natürü Tupana rü marü namaã nanaxuegu na napoxcueäxü. ¹⁵ Rü ngëma duüxügü rü tama nagu naxí i ngëma Tupana nüxü naxwëxëxü, rü ngëmacèx inayarütauxe. Rü nagu naxí ga yema chixexü ga nagu yaxüxü ga nuxcümaüxü ga Tupanaärü orearü uruü ga Baráü ga Beü nane ga chixexü üxü na yemaäcü diëru ngíxü nayaxuxüçëx. ¹⁶ Rü noxrütama buru ga woo taguma idexachirëxcü, rü wüxi ga duüxürüü namaã iyadexa rü inanga naxcèx ga yema chixexü ga naxüxchaüxü. Rü yemaäcü Baráxü íyachaxächixëë na tama naxüäxüçëx ga yema chixexü ga naxüxchaüxü. ¹⁷ Rü ngëma duüxügü rü taxuwama nime ñoma wüxi i puchu i ngearü dexááxürüü. Rü ñoma wüxi i caixanexü i buanecü icüexürüümare nixí na taxuwama yamexü. Natürü Tupana rü marü nanamexëë i wüxi i nachica i eänexüchixü i ngextá guxügutáma ínapoxcueäxüwa i ngëma duüxügü. ¹⁸ Rü ngëmaäcü tá nanapoxcue i ngëma duüxügü, erü nügü yacuëxiüügüácüma chixri nidexagü i ore i taxuwama mexümaã. Rü tüxü nixucuxëgü na tümaxüneärü ngúchaügu na taxíxüçëx ya yíxema marü ngexwacèx ngëmaxü rüxoechiréxe. ¹⁹ Rü tümamaã nüxü nixu rü ngëxguma nawe tarüxíxgu rü tá tüxü ínanguxüxëë na taxüüméxëwa tangëxmagüxüçëx rü tümá tanaxwëxëxüácüma tamaxëxüçëx. Natürü ngëma duüxügü i ngëmaäcü chixri idexagüxü, rü nümagütama rü norü chixexütüüwa nangëxmagü. Erü guxüma i duüxügü, rü ngëma nüxü rüyexeramaëxütüüwa nügü nangëxmagüxëë. ²⁰ Rü guxáma ya yíxema marü tóru Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya tóru Maxëëruüxü cuëxgüxe, rü marü nawa ítanguxü i ñoma i naäneärü chixexügü. Natürü ngëxguma chi wenaxäru naxcèx tawoegugu i

ngëma chixexü i nawa ítanguxüchirëxü, rü tümáärü me yixígu na wena ngëma chixexütüüwa tangëxmagüxü, rü aixcüma noxrüarü yexera tichixe. ²¹ Erü ngëxguma chi nüxü tacuëxgüguwena nüxü tarüxoegu i ngëma ore i mexü ga noxri tayauxgüxü, rü narümemae chi nixí ga noxtacüma táu chima nüxü na tacuëxgüxü i ngëma maxü i aixcüma mexü. ²² Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Ngëma airu i nügü oxgüxü, rü wenaxäru naxcèx nataegu i norü oxü na yaweaxüçëx. Rü ngëma cuchi i norü yora meãma aiyachirëxü, rü ngëxgumatama wenaxäru norü aiyaneçëx nataegu”,

ñanagürü i ngëma orewa. Rü ngëxgumarüü nixí i ngëma duüxügü i marü Tupanaärü orexü cuëxgüchirëxü rü ñuxüchi wenaxäru naxcèx woeguxü i norü chixexügü ga noxri nawa ínanguxüchirëxü.

Tóru Coriarü taeguchiga

3 Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, ñaã nixí i ngëma norü taxre i popera i pexcèx chaxümatüxü. Rü yema nüxíraüxü ga poperawa pemaã nüxü chixuxürüü, rü wena pexü chixucuxëgü rü pexna nüxü chacuëxächixëë na aixcüma meã Tupanaärü oregu perüxínüëxüçëx. ² Rü chanaxwëxe i nüxna pecuëxächie i ngëma ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ga ixüünexü nüxü ixügügüxü. Rü ngëxgumarüü ta chanaxwëxe i nüxna pecuëxächie i ngëma tóru Cori ya Ngechuchu ya tóru Maxëëruüärü mugü ga pexü nangüxëëxü ga norü orearü uruügü ga nüma pexütawa namugüxü. ³⁻⁴ Natürü chanaxwëxe i guxüärü yexera nagu perüxínüë i ñaã ore i pemaã tá nüxü chixuxü. Rü dücax, rü ngëxguma nagüxchaügu i ñoma i naäne, rü tá

ínangugü i duüxügü i chixexü i nagu ixü i naxüneärü ngúchaügü. Rü nümagü rü tá nacugüeácüma ñanagürügü:

“Dücèx, Cristu inaxuneta na wena núma naxüegaxü. ¿Rü tacü namaã nangupetü i ñuxma na tama ínanguxü? Rü marü düxwa nayue ga tórü oxigü ga yaxögüxü, natürü noxri naãne üxgumama rü nanangëxgumaraüëchatama i guxüma”, ñanagürügü tá. ⁵⁻⁶Natürü ngëma duüxügü i ngëmaäcü idexagüxü rü tama nüxü nacüëxgüchaü ga yema ngupetüxü ga yexguma Tupana ñoma ga naãnewa namuägu ga guma mucü ga tacü ga iyanaxoxëécü ga guxüma ga tacü ga ñoma ga naãnewa yexmaxü. Rü nuxcümaxüchima naxüpa ga guma mucü rü woetama nayexma ga ñoma ga naãne rü guxüma i daxüwa nüxü idauxü ga Tupana ngoxëëxü ga yexguma namuägu na nangóxcèx. Rü yemaäcü dexáchiüwa nangox ga ñoma ga naãne rü dexáarü ngáxütüchiiüwa nayexma, yerü yemaäcü nanamu ga Tupana. ⁷Natürü ngëma ñuxma ngëxmaxü i daxüwa nüxü idauxü rü ñoma i naãne rü Tupana namaã nanguxü na yixcama üxüwa yaxaxüçèx, yerü yemaäcü namaã nanaxuegu. Rü ngëma ñoma i naãne rü ngëma daxüwa nüxü idauxü, rü yima üxü ya Tupana nüxü ixuxünewa tá nixí i aixcüma ínaguãxü i ngëma ngunexü i nagu naxunetaxügu na napoxcueãxü rü chixexüwa nawogüãxü i ngëma duüxügü i tama naga ínüëchaüxü. ⁸Rü ñuxmax, Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, tama chanaxwëxe i nüxü ipeyarüngümaë na wüxitama i ngunexü rü tórü Coricèx rü 1000 ya taunecürüü yíixü. Rü ngëxgumarüü ta, 1000 ya taunecü rü tórü Coricèx rü wüxitama i ngunexürüü yíixü. ⁹Rü ñuxre i duüxügü rü nagu narüxínüë na täütáma paxa ínanguxü ya tórü Cori yema tamaã inaxunetaxürüü. Natürü nüma ya tórü Cori rü tama nanuxcüãë na yanguxëëãxü i ngëma

norü uneta, natürü nüma rü tamaã yaxna naxínümare. Erü nüma rü tama nanaxwëxe na texé iyarütaxuxü, natürü nanaxwëxe na guxáma nüxü rüxoexü i tümacüma i chixexü. ¹⁰Natürü ngëma ngunexü i tórü Cori nagu ínguxü, rü taxúema nagu ínanguxëëxügu tá nixí. Erü ngürüächimare tá íngu ñoma wüxi i ngítëxáxü ínguxürüü. Rü ñuxüchi guxüma i tacü i daxüguxü i naãnewa ngëxmagüxü rü tá tagaäcü niwãixgü rü ngëmaäcü tá inayarütaxue. Rü yima üëxcü rü tauemacü rü woramacurígü rü ëxtagü rü tá nixae rü ngëxma tá nayarüxogü. Rü ngëxgumarüü tá ta i ñoma i naãne rü tá nixa namaã i guxüma i tacü i nawa ngëxmagüxü. ¹¹Rü ñuxma na ngëmaäcü tá namaã nangupetüxü i guxüma i tacü i ngëxmaxü, rü yexeraäcü penaxwëxe na aixcüma Tupanapéxewa pixüünexü rü nüma nanaxwëxexüäcüma na pemaxëxü. ¹²Rü name nixí i meã ípenanguxëë i ngëma ngunexü i nagu tá ínanguxü ya tórü Cori ya Tupana. ¡Rü paxa guxüwama nüxü pixu i norü ore rü aixcüma naxcèx pemaxë na ngëmaäcü ípenanguxëëxüçèx! Rü ngëma ngunexügu rü guxüma i daxüwa nüxü idauxü rü tá nixa rü tá inachaxichigü. Rü ñoma i naãne rü üëxcü rü tauemacü rü ëxtagü rü yima üxümaã tá inachaxichigü. ¹³Natürü yixema na yaxögüxü rü ítananguxëë i ngëma ngëxwacaxüxü i daxüguxü i naãne rü ngëxwacaxüxü i ñoma i naãne ga Tupana tamaã ixunetaxü. Rü ngëma rü guxütáma name, rü yixema rü tá ta aixcüma time. ¹⁴Rü ngëmacèx, Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, rü ñuxma na ípenanguxëëxü i ngëma, rü name nixí i aixcüma meã pemaxë rü aixcüma pegü pengechaügü na taxuwama nachixëxüçèx i perü maxü rü aixcüma petaãëgüxüçèx i ngëxguma wena núma naxüxgu. ¹⁵Rü name nixí i nüxna pecüëxáchie na yaxna tamaã

naxĩnũxũ ya tórũ Cori, erũ nanaxwèxe na tũxũ nangẽxmaxũ i tórũ maxũ i taguma gũxũ. Rũ ngẽmatama pexcèx chanaxũmatũxũrũũ ta nixĩ ga pexcèx naxũmatũãxũ ga taeneẽ ya nũxũ ingechaũgũcũ ya Pauru ga yexguma Tupana naporaxẽãcũma pexcèx naxũmatũãgu. ¹⁶Rũ guxũma ga norũ poperawa rũ ñãã pexcèx chaxũmatũxũchiga nanaxũmatũ ga Pauru. Natũrũ yema pexcèx naxũmatũxũwa rũ nangẽxma i ñuxre i ore i guxchaxũ na nũxũ icuáxũ na ñacũchiga yĩxũ. Rũ ngẽma duũxũgũ i tama aixcũma Tupanaxũ cuèxgũxũ rũ tama aixcũma yaxõgũxũ, rũ nanaxũchicũũgũ i ngẽma ore ngẽxgumarũũ na guxũma i Tupanaãrũ ore i ũmatũxũ naxũchicũũgũxũrũũ. Natũrũ ngẽma chixexũ na naxũgũxũgagu rũ

nũgũ tátama inayarũtauxexẽ. ¹⁷Rũ ngẽmacèx, Pa Chaueneẽgũ ya Pexũ Changechaũgũxex, rũ ñuxma na nũxũ pecuáxũ i ñacũ tá na ngupetũxũ, rũ name nixĩ i pexuãẽgũ na tama pexũ nawomũxẽẽgũxũcèx i ngẽma chixexũ i duũxũgũ rũ tama nũxũ perũxoexũcèx na meã peyaxõgũxũ. ¹⁸Rũ ngẽmacèx, Pa Chaueneẽgũx, penaxwèxe na pegũ peporaexẽẽxũ na wũxichigũ i ngunexũ yexeraãcũ tórũ Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya tórũ Maxẽẽeruũxũ pecuáxũcèx rũ yexeraãcũ nũxũ picuãetanũxũcèx na ñuxãcũ aixcũma pexũ nangechaũxũ. ¡Rũ ngẽmacèx rũ guxũgutãma rũ ngĩã nũxũ ticuèxũũgũ! Rũ ngẽmaãcũ yĩ.

Rũ nuãma pexna,
Pedru

NÜXĨRAŨXŨ GA PŌPERA GA CUÁŨ ÜMATÜXŨ

Ore i tüxŭ maxëëxŭchiga

1 Pexcëx tanaxümatü nachiga ya Tupana Nane ya Cristu ya yima woetama marü nüxĩra yexmacü ga yexguma noxritama tauta naãne üxgu. Rü nüma rü Ore i Maxëëëruü nixĩ i naega erü nüma nixĩ i tamaã nüxŭ yaxuxŭ i Tupanachiga rü tüxŭ namaxëëëxŭ. Rü toma ga norü ngüxügü na tixĩgüxŭ, rü nüxŭ taxĩnüë rü toxetümaã nüxŭ tadaugü rü tomëxmaã nüxŭ tingögügü. ²Rü yima Maxëëëruü ya Cristu rü toxŭ nügü nawëx. Rü nüxŭ tadaugü rü duüxügümaã nüxŭ tixu na ñuxäcü yïxŭ. Rü ñuxma rü pemaã rü ta nüxŭ tixuchiga ya yima Cristu ya tüxna naxäcü i maxŭ i taguma gúxŭ. Rü noxri rü Nanatüxütawa nayexma, natürü ñoma ga naãnewa nangu rü toxcëx nangox. ³Rü yema toma nüxŭ tadaugüxŭ rü nüxŭ taxĩnüëxŭ rü pemaã nüxŭ tixu na tomücügü pixĩgüxücëx, ngëxgumariüü i toma na Tanatü ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu ya Cristumücügü tixĩgüxŭrüü. ⁴Rü ngëmacëx pexcëx tanaxümatü i ñaã ore na wüxigu aixcümäxŭchi itaãëgüxücëx.

Ñoma ngóonexŭrüü name ya Tupana

⁵Rü ñaã nixĩ ga ore ga tomaã nüxŭ yaxuxŭ ga Ngechuchu ya Cristu. Rü pemaã nüxŭ tixu na ñoma ngóonexŭrüü namexŭ ya Tupana, rü nawa rü nataxuma i chixexŭ i ñoma ëãnexŭrüü ixixŭ, rü bai i íraxŭ. ⁶Rü ngëxguma chi:

“Tanatü ya Tupanamücügü tixĩgü”, ñagügu, natürü chixri imaxëgu, rü tidoraemare erü tama aixcüma meã tamaxë. ⁷Rü ngëxguma chi Tupanarüü ngóonexŭwa imaxëgu, rü yigümücügü

tixĩgü i yixema, rü Tupana Nane ya Ngechuchu rü nagümaã tüxŭ inayanatauxëë i guxüma i tóru chixexŭ. ⁸Ngëxguma chi nüxŭ ixuxgu rü:

“Changearü pecaduãx”, ñagügu, rü yigütama tawomüxëë, rü tidoraemare. ⁹Natürü ngëxguma chi Tupanamaã nüxŭ ixuxgu i tóru pecadugü, rü nüma tüxŭ nüxŭ nangechaŭ rü tüxŭ inayanatauxëë i guxüma i tóru chixexŭ, erü nüma rü mecü nixĩ rü taguma tüxŭ nawomüxëë. ¹⁰Natürü ngëxguma chi:

“Tangearü pecaduãxgü”, ñagügu, rü doratëëx nüxŭ tawogü ya Tupana rü tama aixcüma tawa nangëxma i norü ore.

Cristu rü tóru chogüruü nixĩ

2 Pa Chauxacügüx, pexcëx chanaxümatü i ñaã ore na tama chixexŭ pexügüxücëx. Natürü ngëxguma chi wüxie chixexŭ üxgu, rü nangëxma ya tümaëtüwa chogücü nüxna ya Tanatü ya Tupana na tama tüxŭ napoxcuxücëx. Rü yima nixĩ ya Ngechuchu ya Cristu ya aixcüma mecü ixĩcü. ²Rü guma Ngechuchu ya Cristu rü nügü inaxã rü nayu na naxütanüãxücëx ga tóru pecadugü. Rü tama tóru pecadugüxicatama naxütanü, natürü guxüma i duüxügüaruü pecadugü ta naxütanü. ³Rü ngëxguma chi naga ixĩnüëgu i ngëma tüxŭ namuxŭ ya Tupana, rü nüxŭ tacuëx na aixcüma nüxŭ icuáxŭ. ⁴Rü ngëxguma chi wüxie:

“Choma rü Tupanaxŭ chacuëx”, ñagügu, natürü tama naga taxĩnügu i ngëma tüxŭ namuxŭ ya Tupana, rü wüxi i doratëxãxŭ tixĩ. ⁵Natürü yixema naga ñnüxë i ngëma tüxŭ namuxŭ ya Tupana, rü aixcümäxŭchi Tupanaxŭ tangechaŭ. Rü ngëmawa nüxŭ tacuëxgü na aixcüma Tupanaärü duüxügü ixĩgüxŭ. ⁶Rü yixema:

“Tupanaärü duüxŭ chixĩ”, ñagüxe, rü name nixĩ na meã tamaxüxŭ yema Ngechuchu ya Cristu meã maxüxŭrüü.

Tupanaärü mu i ngexwacaxũxũchiga

⁷Pa Chaueneëgũx, tama wũxi i ngexwacaxũxũ i Tupanaärü mu nixĩ i pexcèx chaxümatũxũ. Natürü ñaåtama noxriarü ügügumama pexũ yexmacũ ga mu nixĩ. Rũ ñaåtama nixĩ i Tupanaärü mu ga nuxcümaũxũ ga marü nüxũ pexĩnüexũ. ⁸Natürü ñaã Tupanaärü mu i pexcèx chaxümatũxũ rü guxũguma nangexwacaxũ. Rũ ngëxguma naga pexĩnüëgu i ñaã Tupanaärü mu na pegü pengechaũgũxũ, rü tama ëänexũwatama pemaxë, natürü Cristurüü ngëma ngóonexũ i aixcüma ixĩxũwa pengëxmagü. ⁹Rü ngëxguma chi wũxie:

“Choma rü ngëma ngóonexũwa changëxma”, ñagügu, natürü tümaëneëchi taxaixgu, rü ëänexũwatama tangëxma. ¹⁰Yíxema tümaëneëxũ ngechaũxë rü ngóonexũwa tamaxũ, rü taxucëxma tũxcüü pecadu taxü. ¹¹Natürü yíxema tümaëneëchi aixe, rü ëänexũwatama tamaxũ, rü ëänexũgu tixü. Rũ tama nüxũ tacuèx na ngextá taxũxũ, erü tümacèx naxëäne. ¹²Pa Chauxacügũx, pexcèx chanaxümatü erü Cristugagu Tupana marü pexũ nüxũ nangechaũ i perü pecadugü. ¹³Pa Papágũx, pexcèx chanaxümatü i ñaã ore erü nüxũ pecuèxgü ya Tanatü ya Tupana ga noxriarü ügügumama yexmacü. Pa Ngextũxücügũx, pexcèx chanaxümatü erü marü nüxũ perüyexera i ngëma ngoxo i Chataná i chixexũärü üruü. ¹⁴Pa Buxügũx, pexcèx chanaxümatü erü marü nüxũ pecuèxgü ya Tanatü ya Tupana. Pa Papágũx, pexcèx chanaxümatü erü marü nüxũ pecuèxgü ya Tanatü ya Tupana ga noxriarü ügügumama yexmacü. Pa Ngextũxücügũx, pexcèx chanaxümatü erü peporae, rü guxũguma peãëwa nangëxma i Tupanaärü ore, rü marü nüxũ perüyexera i ngëma ngoxo i

Chataná i chixexũärü üruü. ¹⁵¡Tãxũ i pexũ nangüchaũxũ i ñoma i naäne rü norü ngëmaxũgü! Ngëxguma chi texéaxũ nangüchaũgu i ñoma i naäne rü tama Tanatü ya Tupanaxũ tangechaũ. ¹⁶Erü guxũma i ngüchaũgü i ñoma i naäne ngëmaxũ rü ñoma i naäneärütama nixĩ rü tama Tupanaärü nixĩ. Rü ngëma ngüchaũgü rü ngëma nixĩ i taxüneärü ngüchaũgü, rü taxetüarü ngüchaũgü, rü yigü na icuèxüügũxũ tóru ngëmaxũgümaã. ¹⁷Natürü ñoma i naäne rü guxũma i ngüchaũgü i nawa ngëmaxũ rü tá nagux. Natürü yíxema Tupanaga ñnüxë rü guxũgutáma tamaxũ.

Ore i aixcüma ixĩxũchiga rü ore i dora ixĩxũchiga

¹⁸Pa Chauxacügũx, paxa tá nagux i ñoma i naäne. Pema rü marü nüxũ pexĩnüchiga rü tá ínangu i wũxi i Cristuarü uwanü, natürü marü ínangugü i muxũma. Rũ ngëmawa nüxũ tacuèx na marü nagüxchaũxũ i ñoma i naäne. ¹⁹Rü ngëma Cristuarü uwanügü rü tatanüwatama nangëxmagüchirëx, natürü tama aixcüma tatanüxũ nixĩgü, erü ngëxguma chi tatanüxũ yixĩgügu rü tatanügu chitama narücho. Natürü marü tatanüwa ínachoxũ na meãma nüxũ icuáxücèx na tama aixcüma tatanüxũ yixĩgũxũ. ²⁰Natürü pema rü Cristu marü pexna nanamu i Naã i Üünexũ, rü ngëmacèx meãma nüxũ pecuèx i Tupanaärü ore. ²¹Rü ñũxma rü tama nixĩ na tama nüxũ pecuáxücèx na pexcèx chaxümatũxũ. Natürü pexcèx chanaxümatü erü marü meãma nüxũ pecuèx i ngëma ore i aixcüma ixĩxũ. Rũ nüxũ pecuèx rü ngëma ore i aixcüma ixĩxũwa rü nataxuma i dora. ²²¿Texé tĩxũ ya yíxema idoratëxáxe? Yíxema:

“Ngechuchu rü tama aixcüma Cristu ya Tupana Nane nixĩ”, ñagüxe, tixĩ ya idoratëxáxe. Yíxema tixĩ ya Cristuarü

uwanü, erü tama nüxü tacuáxchaü ya Tanatü ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu. ²³Guxâma ya yíxema tama nüxü cuáxchaüxê ya Tupana Nane ya Ngechuchu, rü tama nüxü tacuáxchaü ta ya Tanatü ya Tupana. Natürü yíxema Ngechuchuaxü yaxóxê, rü Tanatü ya Tupanaaxü rü ta tayaxô. ²⁴Rü ngêmacêx name nixí i peyaxögüama i ngêma ore ga noxri nüxü pexinüêxü. Rü ngêxguma peyaxögüamagu i ngêma ore ga noxri nüxü pexinüêxü, rü aixcüma norü duüxügü pixigü ya Tanatü ya Tupana rü Nane ya Ngechuchu. ²⁵Rü nümatama ya Ngechuchu ya Cristu nixí i tamaã inaxunetaxü na tüxna naxããxücêx i maxü i taguma gúxü. ²⁶Nangêxma i duüxügü i chixexüwa pexü gagüchaüxü. Rü ngêmachiga nixí i pexcêx chanaxümatüxü i ñaã ore. ²⁷Natürü pema rü marü Cristu pexna nanamu i Naãe i Üünexü, rü guxüguma pewa nangêxma. Rü ngêmacêx tama penaxwêxe i to i perü ngúxêêxü erü nümatama i Naãe i Üünexü rü pexü nangúxêê i guxüma. Rü norü nguxêêtae rü aixcüma nixí rü tama dora nixí. Rü ngêmacêx name nixí na guxüguma Cristuaxü peyaxögüxü, ngêma Naãe i Üünexü pexü ngúxêêxüácüma. ²⁸Rü ñuxmax, Pa Chauxacügüx, rü name nixí na meãma Cristuaxü peyaxögüxü na tama nüxü imuüêxücêx, rü tama ixãneêxücêx napêxewa i ngêxguma wena nuã naxüxgu. ²⁹Pema nüxü pecuêx na Cristu rü aixcüma mecü yíxü. Rü ngêxgumarüü ta name nixí na nüxü pecuáxü na guxüma i duüxügü i mexü ügüxü rü Tupanaxácügü na yixígüxü.

Tupanaxácügüchiga

3 ¡Dücêx, Pa Chaueneëgüx, ñuxácü poraacü tüxü nangechaü ya Tanatü ya Tupana! Rü ngêmacêx nixí i naxácügümaã tüxü naxuxü i nümax. Rü

aixcüma naxácügü tixígü. Rü ngêmacêx ñoma i naãnecüãx i duüxügü rü tama tüxü nacuáxchaü erü Tupanaxü rü ta tama nacuáxchaügü. ²Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxe, ñuxma rü marü Tupanaxácügü tixígü woo tama tüxü nüxü nacuêxêe na ñuxácü tá ixígüxü i yixcüra. Natürü nüxü tacuêxgü na Ngechuchurüü tá ixígüxü i ngêxguma nangoxgu, erü tá nüxü tadaugü na ñuxácü yíxü i nümax. ³Rü guxâma ya yíxema yaxóxê na Ngechuchurüü tá tiixü, rü tügüna tadau na Ngechuchu ya Cristurüü aixcüma Tupanapêxewa tamexü. ⁴Natürü guxâma ya yíxema pecadu üxe, rü Tupanamaã chixexü taxü. Erü ngêxguma tama Tupanaga taxinügu, rü tapecaduãx. ⁵Pema nüxü pecuêx rü Ngechuchu ya Cristu rü ñoma ga naãnewa naxü na iyanaxoxêãxücêx i tóru pecadugü. Rü nüma rü taguma pecadu naxü. ⁶Rü ngêmacêx guxâma ya yíxema aixcüma nüxü yaxögüxe, rü tama pecadu taxügüecha. Natürü guxâma ya yíxema pecadu üechaxe, rü ngêmaãcü tamaxê erü taguma Cristuxü tadau, rü taguma nüxü tacuêx. ⁷Pa Chauxacügüx, ¡täxü i naga pexinüêxü i ngêma duüxügü i pexü iyarütauxexêêchaüxü! Yíxema mexü üxe rü aixcüma mecü tixí, ngêxgumarüü ya Cristu na aixcüma mecü yíxürüü. ⁸Natürü yíxema pecadu üechaxe rü ngêmawa tüxü tacuêx na Chatanáãrü duüxü tiixü, erü nüma i Chataná rü noxriarü ügügumama pecadu naxüecha. Rü yemacêx ga Tupana Nane rü ñoma ga naãnewa naxü na iyanaxoxêãxücêx ga yema Chataná üxü. ⁹Rü yíxema Tupanaxácü ixixê rü tama pecadu taxüecha, erü naxácüxüchi tixí. Rü taxuacüma pecadu taxüecha erü Tupana nixí ya tümanatü. ¹⁰Yíxema chixexü üxe rü tümaëneêchi aixe, rü tama Tupanaxácü tixí. Rü

ngēmawa nūxū tacuèx na texé tixīgūxū ya Tupanaxācūgū rü texé tixīgūxū ya Chatanáxācūgū.

Name nixī na yigū ingechaūgūxū

¹¹ Rü yexguma noxritama pexū tangúexēegu, rü pemaā nūxū tixu na guxāma yigū ingechaūgūxū. ¹² Rü tama tanaxwèxe na Caírū ngoxo i Chatanáxācū ixīgūxū. Yerū nūma rü naēneēxū nimèx. ¿Rü tacucèx nixī ga yamáaxū? Nayamèx yerū yema nūma naxūxū rü tama name, rü yema naēneē xūxū rü name. ¹³ Pa Chaueneēgūx, ¡tāxū i pebaixāchiāēgūxū ega pexchi naxaiegu i ñoma i naānecūāx i duūxūgū! ¹⁴ Yixema rü marū nūxna ítangūxū i ngēma yu rü ñuxma rü marū maxūwaama tangēmagū. Nūxū tacuèxgū i ngēma erū nūxū tangechaūgū i taeneēgū. Yixema tama tūmaēneēxū ngechaūxē rü yuwatama tangēxma. ¹⁵ Rü yixema tūmaēneēchi aixe rü wūxi i máētaxūrūxū tixī. Rü pema nūxū pecuèxgū i wūxi i máētaxū rü nūxū nataxuma i norū maxū i taguma gūxū. ¹⁶ Rü Ngechuchu ya Cristu rü tórū pecaducèx nayu, rü yemaācū tūxū nūxū nadauxēē i ngēma ngechaū i aixcūma ixīxū. Rü ngēxumarūxū ta i yixema, rü tanaxwèxe na ímемarexū na nūxū rüngūxēēxū i taeneēgū woo ngemagu iyuxgu. ¹⁷ Natūrū ngēxguma chí wūxi i yatūāxū nangēxmagu i muxūma i norū ngēmāxūgū, rü chí nūxū nadèuxgu i namūcū na nūxū nataxuxū, rü taxuacūma:

“Choma rü Tupanaxū changechaū”, ñanagūrū, ega tama nūxū nangūxēēgu i namūcū. ¹⁸ Pa Chauaxcūgūx, tama name i taēxmaā rü tórū oremaāxīcatama nūxū tangechaū i taeneē. Natūrū tanaxwèxe i tórū maxūmaā rü tórū ü i mexūmaā nūxū tangechaū.

Tama taxāneē na Tupana ingaicamagūxū

¹⁹⁻²⁰ Rü ngēxguma aixcūma yigū ingechaūgūgu, rü nūxū tacuèx na aixcūma naga ixīnūēxū i ngēma ore i aixcūma ixīxū, rü Tupanaxēwema rü aixcūma naxācūgū ixīgūxū, woo ngēxguma taāēwa nagu rüxīnūgu rü:

“Tama Tupanaxācū chixī”, ñagūgu. Erū nūxū tacuèx rü Tupana nixī i taāēārū yexera, rü nūma nūxū nacuèx i guxūma. ²¹ Pa Chaueneēgū ya Pexū Changechaūgūxex, ngēxguma taāēwa nūxū icuèxgu na Tupanaxācūxūchi ixīgūxū, rü tama taxāneē na nūxna ingaicamagūxū ya Tanatū ya Tupana. ²² Rü nūma tá tūxna nanaxā i guxūma i tacū i naxcèx íçaxū erū naga taxīnūē i ngēma tūxū namuxū rü tanaxū i ngēma nūma namaā nataāēxū. ²³ Rü nūma tūxū namu na Nane ya Ngechuchu ya Cristuaxū yaxōgūxū rü yigū ingechaūgūxū, yema nūma tūxū namuxūācū. ²⁴ Rü yixema naga ñnūēxē i ngēma Tupana tūxū muxū, rü aixcūma Tupanaārū duūxūgū tixīgū rü nūma ya Tupana rü aixcūma tūmawa namaxū. Rü ñuxma rü nūxū tacuèx na aixcūma Tupanaārū duūxūgū ixīgūxū rü tawa namaxūxū, erū Naāē i Üünexū ga tūxna namuxū tūxū nūxū nacuèxēē.

Yixema tūxū nangēxmaxē i Tupanaāē i Üünexū rü yixema tūxū nangēxmaxē i Cristuarū uwanūāē

4 Pa Chaueneēgū ya Pexū Changechaūgūxex, ¡Tāxū i nūxū peyaxōgūxū i guxūma i orearū uruūgū i nūgū ixugūgūxū na aixcūma Tupanaārū orearū uruūgū yixīgūxū! Natūrū name nixī i penangugū i norū ore na nūxū pecuāxūcèx ngoxita aixcūma Tupanaāē yīxū i nawa idexaxū rü éxna tama. Erū ñoma i naānewa rü guxūwama nangēxma i muxūma i idoratèxgūxū i

nügü ixugüxü na Tupanaärü orearü uruügü yixigüxü. ²Rü tá pemaã nüxü chixu na ñuxäcü tá nüxü pecuáxü na texé tiixü ya yíxema aixcüma Tupanaãe tímawa ngëxmaxë. Rü dücax, guxüma i orearü uruügü i nüxü ixugüxü na Tupana duüxüxü yaxixëëxü ya Ngechuchu ya Cristu, rü ngëma nixi i aixcüma Tupanaãe nawa idexaxü. ³Natürü guxüma i ngëma orearü uruügü i tama nüxü ixugüxü na Tupana duüxüxü yaxixëëxü ga Ngechuchu, rü ngëma rü tama nüxü nangëxma i Tupanaãe i Üünexü. Natürü Cristuarü uwanüãe nixi i nawa ngëxmaxü. Marü nüxü pexñüë na ínguxchaüxü i Cristuarü uwanü, natürü ñuxma rü marü ñoma i naãnewa nangëxma. ⁴Pa Chauxacügüx, pema rü Tupanaxäcügü pixigü. Rü marü nüxü perüyexera i ngëma tama aixcüma Tupanaärü orearü uruügü ixigüxü. Erü ngëma Tupanaãe i Üünexü i peãewa ngëxmaxü rü nüxü narüyexera i ngëma Cristuarü uwanüãe i ñoma i naãnecüãxgüwa ngëxmaxü. ⁵Rü nüma i Cristuarü uwanüärü duüxügü rü ñoma i naãnecüãxgü nixi. Rü ngëmacëx ñoma i naãnecügü nidexagü. Rü ñoma i naãnecüãx i duüxügü rü nüxü inarüxinüë. ⁶Natürü i yixema rü Tupanaxäcügü tixigü. Rü yíxema Tupanaxü cuáxe rü tüxü itarüxinü. Natürü yíxema tama Tupanaxü cuáxe rü tama tüxü itarüxinü. Rü ngëmawa nüxü tacuëxgü na texé tixigüxü ya aixcüma Tupanaärü duüxügü ixigüxë rü texé tixigüxü ya Cristuarü uwanüärü duüxügü ixigüxë.

Tupana tüxü nangechaü

⁷Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, name nixi na yigü ingechaügüxü, erü Tupana nixi ya tüxü ngüxëëcü na yigü ingechaügüxü. Rü guxäma ya yíxema tümaëneëxü ngechaüxë rü Tupanaxäcü tixigü rü

Tupanaxü tacuëx. ⁸Yíxema tama tümaëneëxü ngechaüxë rü tama Tupanaxü tacuëx, erü Tupana nixi ya tüxü ngüxëëcü na yigü ingechaügüxü. ⁹Tupana rü ñoma ga naãnewa nanamu ga Nane ya nügümaã wüxicacü na yimagagu tüxü nangëxmaxüxë i maxü i taguma güxü. Rü yemawa Tupana tüxü nüxü nadauxëë na ñuxäcü tüxü nangechaüxü. ¹⁰Rü woo Tupanaxü tangechaügü, natürü ngëma ngechaü i guxüärü yexera ixixü nixi na nüma tüxü nangechaüxü rü ñoma ga naãnewa na namuãxü ga Nane na taxcëx nayuxüxë rü naxütanüãxüxë ga tóru pepadugü. ¹¹Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, yexguma yemaäcü tüxü nangechaügu ga Tupana, rü ngëmacëx name nixi i yixema rü ta yigü tangechaügü. ¹²Taguma texé Tupanaxü tadau. Natürü ngëxguma aixcüma yigü ingechaügügu, rü Tupana rü tawa namaxü rü norü ngechaü rü aixcümaxüchi tóru maxüwa nangox. ¹³Rü nüma rü marü tüxna nanamu ga Naãe i Üünexü. Rü ngëmawa nüxü tacuëx na aixcüma norü duüxügü ixigüxü rü nüma rü tawa na namaxüxü. ¹⁴Rü tomatama nüxü tadaugü rü nüxü tixuchigagü na Tanatü ya Tupana núma namuxü ga Nane na guxüma i duüxügüxü namaxëëxüxëx. ¹⁵Rü yíxema yaxóxë rü nüxü ixuchigaxe na Tupana Nane yixü ya Ngechuchu, rü aixcüma Tupanaärü duüxü tixi, rü Tupana rü tímawa namaxü. ¹⁶Rü yixema nüxü tacuëxgü rü tayaxögü na Tupana rü poraäcü tüxü nangechaüxü, erü nüma nixi i aixcüma guxäxü nangechaüxü. Rü yíxema aixcüma tümaëneëxü ngechaüxë, rü Tupanaärü duüxü tixi, rü nüma ya Tupana rü aixcüma tímawa namaxü. ¹⁷Rü ngëxguma aixcüma Tupanaxü ingechaügügu, rü tóru maxüwa nangox i ngëma, rü täütáma nüxü tamuë i

ngẽma ngunexũ i nagu tũxũ yacagũxũgu naxcèx i tórũ maxũ. Erũ woo ñoma i naãnewa tangẽxmagũ, natürũ napéxewa rü Cristurũ tixĩgũ. ¹⁸Rü ngẽxguma aixcũma Tupanaxũ ingechaũgũgu, rü nüxũ tacuèx na tãütãma tũxũ napoxcuexũ, rü ngẽmacèx taxucèxma nüxũ tamuũ. Natürũ ngẽxguma chi nüxũ imuũẽgu, rü nüxũ tacuèx na tama aixcũma nüxũ ingechaũgũxũ. ¹⁹Rü yixema rü Tupanaxũ tangechaũgũ, yerü nüxĩra tũxũ nangechaũ ga nümax. ²⁰Ngẽxguma chi texé:

“Choma rü Tupanaxũ changechaũ”, ñagũgu, natürũ tũmaẽneẽchi taxaixgu, rü tidora. Erũ ngẽxguma tama nüxũ tangechaũgu i tũmaẽneẽ i nüxũ tadauxũ ¿rü nüxũcüriwa tá nüxũ tangechaũ ya Tupana ya tama nüxũ tadaucü? ²¹Rü Ngechuchu ya Cristu tũxũ namu rü ñanagürü:

“Yixema Tupanaxũ ngechaũxẽ, rü name nixĩ na tũmaẽneẽxũ rü ta tangechaũxũ”, ñanagürü.

Nüxũ tarüyexera i ñoma i naãneärü ngúchaũgũ

5 Ngechuchu rü Tupana Nane ya Cristu nixĩ. Rü guxãma ya yixema nüxũ yaxóxẽ, rü Tupanaxãcü tixĩgũ. Rü yixema Tanatü ya Tupanaxũ ngechaũxẽ, rü nüxũ tangechaũ ta i guxũma i naxãcügũ. ²Rü ngẽxguma Tupanaxũ ingechaũgũgu rü naxũxgu i ngẽma nüma tũxũ namuxũ, rü nüxũ tacuèx na aixcũma nüxũ ingechaũgũxũ i ngẽma naxãcügũ ixĩgũxũ. ³Rü ngẽxguma aixcũma Tupanaxũ ingechaũgũgu rü naga taxĩnüẽ i ngẽma tũxũ namuxũ. Rü ngẽma tũxũ namuxũ rü tama naguxcha na naga ixĩnüẽxũ. ⁴Erũ guxãma ya aixcũma Tupanaxãcü ixĩxẽ, rü tama ñoma i naãneärü ngúchaũ i chixexũgu tarũxĩnü. Rü yixema rü tayaxõgũ, rü ngẽmacèx tama name i ñoma i naãneärü

ngúchaũ i chixexũgu tarũxĩnü. ⁵Rü yixema yaxóxẽ na Tupana Nane yĩxũ ya Ngechuchu, rü yixema tixĩ ya tama ñoma i naãneärü ngúchaũ i chixexũgu rüxĩnüxẽ.

Ore i Tupana Nanechiga

⁶Rü nüxũ tacuèx na aixcũma Tupana Nane yĩxũ ya Ngechuchu. Yerü yexguma ñoma ga naãnewa nayexmagu rü dexãwa ínabaiegu, rü nümatama ga Tupana nüxũ nixu na Nanexũchi yĩxũ. Rü yexguma curuchagu nayuxgu rü nagü inabaãgu ga Ngechuchu, rü Tupana rü wenaxãrü inanawéx na aixcũma Nane na yĩxũ. Rü ngẽxgumarũ ta i ngẽma Naã i Üünexũ i taguma idoraxũ, rü tũxũ nüxũ nacuèxẽ na aixcũmaxũchi Tupana Nane na yĩxũ. ⁷Rü ngẽmaãcü tũxũ nangẽxma i tomaẽxpũx i cuèxruũgũ i tũxũ nüxũ cuèxẽxũ na aixcũma Tupana Nane yĩxũ ya Ngechuchu. ⁸Rü ngẽma norü wüxi nixĩ i Naã i Üünexũ, rü ngẽma norü taxre nixĩ ga yema Tupanaga ga yexguma Ngechuchu dexãwa íbaiegu, rü ngẽma norü tomaẽxpũx nixĩ ga yema Tupana üxũ ga yexguma curuchagu nagü inabaãgu ga Ngechuchu. Rü guxũma i ngẽma tomaẽxpũx, rü wüxigu nüxũ nixu na aixcũma Tupana Nane yĩxũ ya Ngechuchu. ⁹Nüxũ tayaxõgũ i duũxũgũ ega tacũxũ tamaã yaxugũgu. Natürü Tupanaärü ore nixĩ i yexeraãcü aixcũmaxũchi ixĩxũ. Rü Tupana nixĩ ya tamaã nüxũ ixucü na Ngechuchu rü Nane yĩxũ. ¹⁰Rü yixema nüxũ yaxóxẽ ya Tupana Nane rü nüxũ tacuèx na aixcũma yĩxũ i ngẽma ore i Tupana nüxũ ixuxũ i Nanechiga. Natürü yixema tama Tupanaãxũ yaxóxẽ rü doratèx nüxũ tawogũ ya Tupana erũ tama tayaxõ i ngẽma ore i Tupana nüxũ ixuxũ i Nanechiga. ¹¹Rü ñãã nixĩ i norü ore ya Tupana i tamaã nüxũ yaxuxũ, rü ñanagürü:

“Chomatama marü pexna chanaxã i maxũ i taguma gúxũ. Rũ ñãã maxũ rü Chaunegagu pexũ nangẽxma”, ñanagürü. ¹² Yíxema nüxũ yaxóxê ya Tupana Nane rü tüxũ nangẽxma i ngẽma maxũ i taguma gúxũ. Natürü yíxema tama nüxũ yaxóxê ya yima Tupana Nane rü tama tüxũ nangẽxma i ngẽma maxũ.

Cuáũ rü ñuxre ga norü ucuxẽmaã inayacuèxê ga norü popera

¹³ Pa Chaueneëgüx ya Tupana Naneãxũ Yaxögüxex, pexcèx chanaxümatü i ñãã ore na nüxũ pecuáxüçèx na pexũ nangẽxmaxũ i ngẽma maxũ i taguma gúxũ. ¹⁴ Rũ ngẽmacèx tama taxãneẽ na nüxna ingaicamagüxũ ya Tupana. Rũ nüxũ tacuèxgü ega tacüçèx nüxna icaxgu, rü nüma tüxũ naxĩnü i ngẽxguma norü ngúchaũ yixígu i ngẽma naxcèx nüxna icaxũ. ¹⁵ Rũ ngẽxguma nüxũ icuèxgu na nüma tüxũ naxĩnüxũ i ngẽxguma tacüçèx nüxna icaxgu, rü nüxũ tacuèx ta na tüxna naxããxũ i ngẽma naxcèx nüxna icaxũ. ¹⁶ Rũ ngẽxguma chi texé nüxũ dèuxgu i tümaëneẽ na pecadu naxüxũ, rü name nixĩ na naxcèx tayumüxexũ ega tama pecadu i iyanatauxëèxũ yixígu. Rũ Tupana tá nanamaxëẽ i ngẽma tümaëneẽ ega tama pecadu i iyanatauxëèxũ

yixígu. Nangẽxma i pecadu i tüxũ iyarütauxëèxũ. Rũ ngẽxguma ngẽma pecaduwe naxüãmagu i wüxi i peeneẽ, rü tama pemaã nüxũ chixu na naxcèx peyumüxëgüxũ. ¹⁷ Guxüma i chixexũ i ixüxũ, rü pecadu nixĩ. Natürü nangẽxma i pecadu i tama tüxũ iyarütauxëèxũ. ¹⁸ Rũ nüxũ tacuèx, rü yíxema Tupanaxãcü ixixê, rü tama pecadu taxüecha, erü nüma ya Tupana Nane rü tüxna nadau. Rũ taxuacüma tüxna nangaicama i ngoxo i Chataná i tüxũ pecaduãxëèchaũxũ. ¹⁹ Nüxũ tacuèxgü na Tupanaxãcügü ixígüxũ, natürü guxüma i ñoma i naãneçüãx rü ngoxo i Chatanáxëxëwa nangẽxmagü. ²⁰ Rũ nüxũ tacuèx ta na ñoma ga naãnewa nanguxũ ga Tupana Nane, rü tüxna nanaxã ga cuèx na nüxũ icuèxgüxüçèx ya yima aixcümamaxüchi Tupana ixïcü. Rũ norü duüxügü tixígü ya yima aixcümamaxüchi Tupana ixïcü, erü Nane ya Ngechuchu ya Cristuarü duüxügü tixígü. Rũ nüma ya Tupana Nane nixĩ i aixcümamaxüchi Tupana yixũ rü tüxna naxããxũ i maxũ i taguma gúxũ. ²¹ Pa Chauaçügüx, ¡Pegüna pedaugü na tama nüxũ peyaxögüxüçèx i tupanachicügü! Rũ ngëxícatama nixĩ i chorü ore i pemaã nüxũ chixuxũ.

Rü nuãma pexna,
Cuáũ

NORŨ TAXRE GA POPERA GA CUÁŨ ŨMATŨXŨ

Cuáũãrũ moxẽ

1 Pa Chaueneẽgũ i Yaxõgũxe ya Tupana Pexũ Dexex, pexcèx chanaxũmatũ i choma i Cuáũ i yaxõgũũãrũ ãẽxgacũ na chiĩxũ. Choma rũ aixcũma pexũ changechaũ. Rũ tama i chaxica, natũrũ guxũma i ngẽma nũxũ cuẽxgũxũ i Tupanaãrũ ore i aixcũma ixĩxũ, rũ ngẽxgumarũũ ta pexũ nangechaũgũ. ²Pexũ tangechaũ erũ toxrũũ nũxũ pecuèxgũ i ngẽma ore i aixcũma ixĩxũ i guxũgutãma tawa ngẽxmaxũ. ³Rũ nũma ya Tanatũ ya Tupana rũ Nane ya Ngechuchu ya Cristu rũ poraãcũ tá pexũ narũngũxẽẽgũ rũ nũxũ pengechaũtũmũũgũ rũ pexũ nataãẽxẽẽgũ, erũ nũxũ pecuèx i ngẽma ore i aixcũma ixĩxũ rũ pegũ pengechaũgũ. ⁴Rũ poraãcũ chataãe ga yexguma nũxũ chadèuxgu na ñuxãcũ ñuxre i petanũxũgũ rũ aixcũma meã naga na naxĩnũẽxũ i ngẽma ore i aixcũma ixĩxũ, yema Tanatũ ya Tupana tũxũ muxũrũũ. ⁵Rũ ñuxmax, Pa Chaueneẽgũ ya Pexũ Changechaũgũxex, rũ pexna nũxũ chacuèxãchixẽe na namexũ na yigũ ingechaũgũxũ. Rũ ngẽma rũ tama wũxi i ngexwacaxũxũ i Tupanaãrũ mu nixĩ. Natũrũ yematama nixĩ ga mu ga noxriarũ ùgũgumama Tupana tũxna ãxũ. ⁶Ngẽxguma Tupanaxũ ingechaũgũgu, rũ tanaxũ i guxũma i ngẽma tũxũ namuxũ. Erũ nũma rũ noxriarũ ùgũgumama tamaã nũxũ nixu na yigũ ingechaũgũxũcèx i wũxichigũ.

Orearũ uruũgũ i womũxẽẽruũchiga

⁷Guxũwama i ñoma i naãnewa rũ nanaxĩãne i muxũma i womũxẽẽruũgũ

ixĩgũxũ. Rũ nũxũ nixuchigagũ na tama Tupana duũxũxũ yaxĩxẽẽxũ ga Ngechuchu ya Cristu. Rũ ngẽma ngẽmaãcũ idexaxũ, rũ wũxi i womũxẽẽruũ nixĩ, rũ Cristuarũ uwanũ nixĩ. ⁸¡Pexuãẽgũ na taxũma pexũ womũxẽẽgũxũcèx rũ na tama natũcèxma yĩxũcèx i tórũ puracũ! ¡Natũrũ meã peyaxõgũama na aixcũma penayaxũcèx i guxũma i ngẽma Tupana pexna ãxchaũxũ! ⁹Rũ yĩxema nangupetixẽẽxẽ ga yema Cristu tũxũ ngũxẽẽxũ, rũ tama aixcũma Tupanaxũ tacuèx. Natũrũ yĩxema tama nũxna íchoxũxẽ ga yema Cristu tũxũ ngũxẽẽxũ, rũ aixcũma nũxũ tacuèx ya Tanatũ ya Tupana rũ Nane ya Ngechuchu. ¹⁰Rũ ngẽxguma chi wũxi i duũxũ petanũwa ngxgu rũ tama yema Cristu tũxũ ngũxẽẽxũmaã pexũ nangũxẽẽgu, rũ ¡tãũtãma penayaxu i pechiũwa rũ bai i nũxũ perũmoxẽgũ! ¹¹Erũ ngẽxguma wũxie tũmachĩũwa nayauxgu, rũ tananaãeraxũ rũ natanũxũ tũgũ tixĩxẽe nawa i ngẽma norũ chixexũ.

Cuáũãrũ ore ga nawa iyacuáxũ

¹²Choxũ nangẽxma i muxũma i to i ore i pemaã nũxũ chixuxchaũxũ. Natũrũ tama chanaxwẽxe na ñãã poperawa pemaã nũxũ chixuxũ, erũ paxa tá petanũwa íchayadauxchaũ na chomatama pemaãxũchi nũxũ chixuxũcèx na ngẽmaãcũ wũxigu aixcũma itaãẽgũxũcèx. ¹³Rũ ngẽma nuã natanũwa changẽxmaxũ i yaxõgũxũ i peeneẽgũ ixĩgũxũ i Tupana dexũ, rũ pexũ narũmoxẽgũ. Rũ ngẽxĩcatama nixĩ i chorũ ore i pemaã nũxũ chixuxũ.

Rũ nuãma pexna,
Cuáũ

NORÛ TOMAËXPÛX GA POPERA GA CUÁÛ ÜMATÛXÛ

CuáÛ rü Gayumaã nataã

1 Pa Chaueneë, Pa Gayu i Aixcuma CuxÛ Changechaüxëx, rü cuxcèx chanaxümatü i choma i CuáÛ i yaxögüüärü äëxgacü na chiixü. ²Pa Chaueneëx, Tupanana chaca na meã cuxna nadauxücèx i curü maxüwa rü cuxunewa, ngëma curü öwa cuxna na nadauxürüü. ³Rü poracü chataã ga yexguma núma naxixgu ga ñuxre ga taeneëgü, rü chomaã nüxü yaxugügu ga cuchiga na ñuxacü meã cuyaxöxü i Tupanaärü ore i aixcuma ixixü, rü guxüguma meã naga na cuxinüxü. ⁴Rü guxüguma chataãëxüchi i ngëxguma nüxü chaxinügu na ñuxacü Tupanaärü ore nüxü ixuxüäcuma meã namaxëxü i chauxacügü. Rü aixcuma nataxuma i to i taãe i ngëmaärü yexera ixixü. ⁵Pa Chaueneë i CuxÛ Changechaüxëx, mexü cuxü erü nüxü curüngüxëe i ngëma togü i taeneëgü i toxnamana ne ixü i cuxütawa ngugüxü. ⁶Rü nümagü rü nuã nangugü, rü torü ngutaquéxepataüwa nüxü nixugüe na ñuxacü nüxü cungechaüxü rü namaã cumecümaxü. Rü chanaxwëxe i nüxü curüngüxëe i ngëma taeneëgü i ngëxguma wena cuxütawa nangugügu. Rü ngëxguma cuxna íyaxixgu rü ñüxna naxã i tacü i nüxü taxuxü i norü namawaü! Erü Tupanaärü me nixi na ngëmaäcü nüxü rüngüxëëxü i norü orearü uruügü. ⁷⁻⁸Rü nümagü, rü Ngechuchu ya Cristuarü puracü nixi i naxügüxü, rü ngëmacèx norü oremaã nanaxiãne. Natürü tama nanayauxgü i ngëma tama yaxögüüärü ngüxëe, rü ngëmacèx name nixi i yixema na nüxü rüngüxëëgüxü na ngëmaäcü yixema

rü ta wüxigu namaã naxügüxücèx i Tupanaärü puracü.

Diótepe rü chixexü naxü natürü Demétrü rü mexü naxü

⁹Choma rü marü chanaxümatü i wüxi i popera naxcèx i ngëma tupaucatanüxügü i curü iãnewa ngëxmagüxü. Natürü núma i Diótepe rü tama naga naxinüchaü i ngëma nüxü tixuxü, erü nanaxwëxe na nümatama namuäxü i ngëma tupaucatanüxü. ¹⁰Rü ngëxguma ngëma chaxüxgu rü tá nüxü chaxoregü erü tochiga i chixexümaã inayarüdexanexü. Rü woo tomaã na ngexü nawagüxü, rü naetüwa to i chixexü naxü, erü tama nanayauxchaü i ngëma taeneëgü i ngëma ngugüxü. Rü nanachuxu na texé nayaxuxü i ngëma taeneëgü. Rü yixema nayauxchaüxë, rü ngutaquéxepataüwa tüxü ínawoxü. ¹¹Pa Chaueneë i CuxÛ Changechaüxëx, ¡Täxü i nüxü cuyadauxüxü i ngëma togü i chixexü ügüxü! Natürü name nixi i nüxü cuyadauxü i ngëma mexü ügüxü. Erü yixema guxüguma mexü úxe rü Tupanaxacü tixi. Natürü yixema chixexü üechaxe rü tama Tupanaxü tacuèx. ¹²Guxüma i duüxügü nüxü ixuxgu i Demétrü rü wüxi ya mecü nixi. Rü toma rü ta nüxü tacuèx na meã naga naxinüxü i Tupanaärü ore i aixcuma ixixü. Rü ngëmacèx toma rü ta nüxü tixu na aixcuma mecü yixü. Rü cuma nüxü cucuèx na aixcuma na yixü i ngëma nüxü tixuxü.

Cuáüärü ore ga nawa iyacuáxü

¹³Choma choxü nangëxmachiréx i muxüma i chorü ore i cumaã nüxü chixuxchaüxü, natürü tama ñaã poperagu cuxcèx chanaxümatüchaü. ¹⁴Erü choma rü paxa ngëma chaxüxchaü, rü ngëxguma rü meã tá yigümaã tidexagü. ¹⁵¡Meã cuxü naxüpetü rü täxü i cuxoe-gaäxü! Tamücügü i númacüãx rü moxë cuxcèx ngëma namugü. Rü chanaxwëxe

i nũxũ curũmoxẽ i wũxichigũ i tamũcũgũ
i ngema ngẽxmagũxũ. Rũ ngẽxĩcatama
nixĩ i chorũ ore i cumaã nũxũ chixuxũ.

Rũ nuãma cuxna,
Cuãũ

POPERA GA YUDA ÜMATÜXÛ

Yema yaxõgüxüü narümoxë ga Yuda

1 Pa Yaxõgüxü i Guxüwama Ngëxmagüxüx, choma i Yuda nixi i pexcëx chanaxümatüxü i ñaã popera. Rü choma nixi i Chaütiágueneë chixüü, rü Ngechuchu ya Cristuarü duüxü chixi. Rü pexcëx chanaxümatü i pema na Tanatü ya Tupana pexü dexü rü pexü ngechaüxü rü Ngechuchu ya Cristu pexna dauxü. ²Rü pexcëx chayumüxë na guxüguma Tupanaaxü pengechaütümüügüxücëx, rü pexü nataãxëëgüxücëx, rü pexü nangechaüxücëx.

Duüxügü i doramaã ngüxëëtaegüxüchiga

³Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, noxri rü poraãcü choxü nangüchaü na pexcëx chanaxümatüxü nachiga i ngëma maxü i taguma gúxü i tüxü ngëxmaxü. Natürü ñuxma na petanügu nachocuxü i ñuxre i duüxügü i íyatoxëëgüchaüxü i Tupanaärü ore, rü ngëmacëx chanaxwëxe na pexcëx chanaxümatüxü na pexü chaxucüxëx rü ípenapoxüxücëx i ngëma ore i aixcüma ixixü ga nuxcüma wüxicanatama Tupana norü duüxügüna äxü. ⁴Rü ngëma duüxügü i pexü nawomüxëëcüma petanügu chocuxü nixi i pexü ngüxëëxü rü ñaxü:

“Tupana rü namecümaxüchi rü ngëmacëx täütáma pexü napoxcue ega woo chixri pemaxëgu”, ñaxü. Rü ngëxgumarüü ta tama nüxü nacuëxgüchaü ya tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya tórü yora ixici. Natürü ngëma duüxügü i ngëmaãcü maxëxü, rü woetama nuxcü mama Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü marü nüxü nixu na Tupana tá napoxcuëxü.

⁵Rü woo na marü nüxü pecuáxü natürü pexna nüxü chacuëxächixëëchaü na ñuxäcü namaã nangupetüxü ga yema nuxcümaügüxü ga Yudügü ga Moïchéwe rüxixü. Rü tórü Cori ya Tupana rü poraãcü nüxü narüngüxëë na Equituanewa ínangüxüxücëx, natürü yixcama rü nanadaí ga yema tama naga ínüëchaüxü. ⁶Rü ngëxgumarüü ta pexna nüxü chacuëxächixëë na ñuxäcü namaã nangupetüxü ga yema daxücüãx ga orearü ngerüügü ga noxri ixüünechirëxü natürü yixcama nagagutama pecadu ügüxü. Rü yemacëx ga Tupana rü ëänexüwa nanawogü, rü ngëxma nanapoxcue ñuxmatáta nawa nangu i ngëma ngunexü i nagu tüxü yacagüxü. ⁷Rü yexgumarüü ta nüxü nangupetü ga guma íänegü ga Chodoma rü Gomora rü guma íänegü ga norü ngaicamagugüne. Yerü guma íänecüãxgü, rü poraãcü chixri nügümaã namaxë, rü yemacëx ga Tupana rü üxümaã ínanagu. Rü yemaãcü inayanaxoxëë ga guma íänegü na yemawa tüxü nüxü nacuëxëëxücëx na nangëxmaxü i wüxi i poxcu naxcëx i guxüma i ngëma chixexü ügüxü. ⁸Natürü woo ngëmaxü na nacuëxgüxü i ngëma idoraexü i petanügu chocuxü, natürü norü chixexügu narixínüëäma. Rü poraãcü chixri nügümaã namaxë, rü tama tórü Cori ya Tupanaga naxínüëchaü, rü chixri Tupanaärü orearü ngerüügü i daxücüãxchigagu nidexagü. ⁹Rü ngëma duüxügü rü næchitamare nidexagü rü tama Tupanaärü orearü ngerüü ga Miguérerüü nügüna nadau i norü orewa. Rü guma Miguére rü woo guxü i Tupanaärü orearü ngerüügü i daxücüãxärü äëxgacü na yixü, natürü tama ngoxo ga Chatanámaã naguxchiga ga yexguma Moïchéxü necëx yéma nügümaã yaporagatanücüxgu, na nüxü nacuëxgüxücëx na texërarü tá yixü ga

Moichéxüne. Natürü nūma ga Miguére rü ñanagürümare:

“Cori ya Tupana tá cuxü nanga”, ñanagürümare. ¹⁰ Natürü ngēma duüxügü i doramaã i petanügu chocuxü, rü tama Tupanaxü nacuxügüácüma chixri nachiga nidexagü, rü chixri norü orearü ngeruügü i daxüçüãxchiga nidexagü. Rü ñoma naëxüürüü naxüneärü ngúchaüwemare narüxí, rü ngēmaäcü namaxē. Natürü ngēma chixexü i naxügüxüçèx, rü Tupana tá nanapoxcue. ¹¹ Rü wüxi i ngechaüxüchi nixí naxcèx i ngēma duüxügü erü ngēmaäcü namaxē. Rü Caí ga naēneëxü imáxürüü nixigü. Rü ãëxgacü ga Baráürüü dīerucèx chixexü naxügü. Rü Corerüü tama Tupanaga naxinüēchaü, rü ngēmacèx Tupana tá nanapoxcue. ¹² Rü ngëxguma tupaucawa tóru Coriarü ònacèx pengutaquéxegügu, rü wüxi i ãnexüchi nixigü. Erü narücutanüxü, rü poraäcü nachibüe rü naxaxegü, rü nügüguxicatama narüxínüē. Rü ñoma caixanexü i ngearü pucüáxü i paanexüetüwa üpetüxü natürü tama nanetüxü ixaiyagüxürüü taxuwama nime. Rü ngēma nanetügü i ngëxguma norü owa nanguxgu rü tama ixoxürüü nixigü. Rü ñoma naigü i guxüma i naxchúmèxâmaã napuxü rü yuxuchixürüü taxuwama nime i ngēma duüxügü. ¹³ Rü ñoma yuape i taxü i norü chixixü i äüächixü naxānaciüwa yataxürüü nixigü, erü poraäcü chixexü naxügü. Rü ñoma woramacurigü ya nu ne naximarecürüü nixigü. Natürü Tupana rü marü namaã nanaxuegu na ngēma waanexüchixüwa guxügutáma nawogüáxü. ¹⁴⁻¹⁵ Rü nuxcümaücü ga Enó ga Adáütaa ixícü rü ngēma duüxügüchiga nidexa ga yexguma Tupana yadexaxëgu, rü ñanagürü:

“Rü nüxü chadau ya Cori ya Tupana na muxüchixü i norü orearü ngeruügü i daxüçüãxmaã nūma ücü

na duüxügüna naçaxüçèx i norü maxüchiga rü napoxcueãxüçèx i guxüma i ngēma duüxügü i chixexü ügüxü rü namaã guxchigagüxü”, ñanagürü. ¹⁶ Rü ngēma duüxügü rü ãacüçèx idexagüwèxexüchixü nixigü, rü toguãxü ixuxwèxegüxüchixü nixigü. Rü noxrütama ngúchaüçèx daugüxü nixigü. Rü nügü icuèxüügüxü nixigü. Rü nūmaxü meã tümachiga nidexagüneta ya duüxëgü, na tümaxütawa ãacü na nayauxgüxüçèxmare.

Yuda nayaxucuxëgü ga yema yaxögüxü

¹⁷ Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, ñnuxna pecuëxächie ga yema ore ga pemaã nüxü yaxugügüxü ga tóru Cori ya Ngechuchu ya Cristuarü ngúexügü ga imugüxü! ¹⁸ Rü nūmagü rü ñanagürügü pexü:

“Ngëxguma nagúxchaügu i naäne rü tá nangëxma i duüxügü i tá nüxü cugüexü i Tupanaärü ore rü noxrütama ngúchaü i chixexügumare maxëxü”,

ñanagürügü pexü. ¹⁹ Rü ngēma duüxügü nixí i pexü itoyexü na tama wüxigu perüxínüëxüçèx rü tama meã peyaxögüxüçèx. Rü nūmagü rü naxüneärü ngúchaüwe narüxí, rü tama nawa nangëxma i Tupanaäe i Ünexü.

²⁰ Natürü pemax, Pa Chaueneëgü ya Pexü Changechaügüxex, ñrü pegü perüngüxëçèx na guxüguma yexeraäcü nagu pexixü rü peyaxögüxü i ngēma ore i ünexü i marü peyauxgüxü! ñRü guxüguma Tupanaäe i Ünexüärü ngüxëemaã peyumüxëgü! ²¹ ñRü guxüguma nagu pexí i ngēma Tupanaärü ngechaxü! ñRü meã ípenanguxëçèx i ngēma ngunexü i nagu tá nūma naxüxü ya tóru Cori ya Ngechuchu ya Cristu na nüxü ingechaütümüügüácüma tüxna naxāaxüçèx i maxü i taguma gúxü!

22 ;Rü pexú nangechaütümüügü i ngēma tama aixcüma yaxōgüxü, rü nüxü perüngüxēēgü na meā yaxōgüāxücèx!
 23 Rü togü, ;rü paxa norü pecaduwa ípenayaxuchi na namaxēxücèx rü tama yima üxü ya Tupana mexēnegu yanatauxexücèx! Rü woo ngēma tama yaxōgüchaüxü, ;rü pexü nangechaütümüügü! ;Natürü pegüna pedaugü na tama norü chixexügu peyixücèx! Rü ngēma norü chixexü i pexcèx mexcüraxüü, ;rü nüxü pexo!

**Tupanaxü yacuèxüüäcüma
 inayacuèxē ga norü popera**

24-25 Rü yima wüxitama ya Tupana ya tórü Maxēxēruü ixücü, rü nüxü

nangēxma i pora na pexna nadauxücèx na tama pecadugu peyixücèx. Rü nüxü nangēxma i pora na iyanaxoxēēāxücèx i guxüma i perü chixexügu na petaāēgüäcüma nügüpéxewa pexü nagagüxücèx i ngextá āēxgacü íyüüwa. Rü ngēmacèx tanaxwèxe i tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu Tupanaxü ticuèxüügü, erü nüma rü guxüärtü yexera name rü napora, rü guxüētüwa nangēxma, rü guxümaā inacuèx. Rü yemaäcü nixí ga nuxcümāxüchima, rü ngēmaäcü nixí i ñuxmax, rü guxügütama ngēmaäcü yí.

Rü nuāma pexna,
 Yuda

YEMA CUÁŪ NŪXŪ DAUXŪ I YIXÇŪRA TÁ NGUPETŪXŪCHIGA

Ore ga Cuáŭxŭ nŭxŭ nacuèxèèxŭ ga Ngechuchu ga Cristu

1 Ñaã nixĩ i ngẽma ore ga Tupana Ngechuchu ya Cristuxŭ nŭxŭ cuèxèèxŭ na nŭxĩ norŭ duŭxŭgŭxŭ nŭxŭ nacuèxèèxŭcèx i ngẽma paxa tá ngu-petŭxŭ. Rŭ nŭma ga Ngechuchu ya Cristu nixĩ ga norŭ orearŭ ngeruŭ ga daxŭcŭãxŭ namuxŭ na norŭ duŭcŭ ga Cuáŭmaã nŭxŭ na yaxuxŭcèx. ²Rŭ choma i Cuáŭ chixĩ ga aixcŭma meãma nŭxŭ chadauxŭ rŭ chanaxŭmatŭxŭ ga guxŭma ga yema Tupanaãrŭ ore ga Ngechuchu chauxcèx ngoxèèxŭ. ³Rŭ tataãe ya yŭxema duŭxŭgŭpéxewa nawa ngúxe i ñaã Tupanaãrŭ ore, rŭ ngèxgumarŭi ta tataãègŭ ya yŭxema nŭxŭ ìnŭèxè rŭ naga ìnŭèxè i ñaã ore i ŭmatŭxŭ, erŭ paxa tá ningu i ngẽma nŭxŭ yaxuxŭ.

Cuáŭ nanaxŭmatŭ naxcèx ga yema 7 tŭcumŭ ga yaxŭgŭxŭ ga Áchiaanewa yexmagŭxŭ

⁴Rŭ choma i Cuáŭ rŭ chanaxŭmatŭ i ñaã ore pexcèx i yaxŭgŭxe ya yima 7 ya ìane ya Áchiaarŭ naãnewa ngèxmagŭnewa ngèxmagŭxe. Rŭ chanaxwèxe i pexŭ narŭngŭxèè rŭ pexŭ nataãèxèè ya yima Tupana ya woetama ngèxmaèchacŭ. Rŭ ngèxgumarŭi ta chanaxwèxe i pexŭ narŭngŭxèè rŭ pexŭ nataãèxèè i ngẽma Naã i Üünexŭ i naxŭtawa ne ŭxŭ i perŭ dauruŭ ixŭxŭ i pema i yaxŭgŭxe ya yima 7 ya ìanewa na pengèxmagŭxŭ. ⁵Rŭ ngèxgumarŭi ta chanaxwèxe na pexŭ nangŭxèèxŭ rŭ pexŭ nataãèxèèxŭ ya Ngechuchu ya Cristu ga aixcŭma meãma nŭxŭ ixucŭ ga Tupanaãrŭ ore ga ñoma ga

naãnewa. Rŭ nŭma nixĩ ga nŭxŭra yuwa ìnadaxŭ. Rŭ nŭma rŭ guxŭma i ñoma i naãnewa ngèxmagŭxŭ i nachŭiãneãrŭ ãèxgacŭgŭarŭ ãèxgacŭ nixĩ. Rŭ nŭma rŭ tŭxŭ nangechaŭ, rŭ nagŭmaã tŭxŭ inayanaxoxèè i tŭrŭ pecadugŭ. ⁶Rŭ ñuxma na guxŭãrŭ ãèxgacŭ yŭxŭ i nŭmax, rŭ tŭxŭ naxŭchica i ngextá nŭma ãèxgacŭ íyŭxŭwa. Rŭ paigŭxŭ tŭxŭ nixŭgŭxèè na Nanatŭ ya Tupanaãxŭ ipuracŭexŭcèx rŭ nŭxŭ icuèxŭgŭxŭcèx. Rŭ name nixĩ i guxŭgutáma Cristuxŭ ticuèxŭgŭ, erŭ nŭma rŭ guxŭgutáma guxŭãrŭ ãèxgacŭ nixĩ. Rŭ ngẽmaãcŭ yŭ. ⁷Rŭ dŭcax, marŭ ningaica na caixanexŭgu ìnanguxŭ ya Cristu! Rŭ guxŭtáma i duŭxŭgŭ nŭxŭ nadau, rŭ woo ga yema nacanapacŭtŭgŭxŭ rŭ tá ta nŭxŭ nadaugŭ. Rŭ guxŭ i duŭxŭgŭ i guxŭ i nachŭiãnecŭãx i tama yaxŭgŭxŭ rŭ norŭ muŭmaã rŭ norŭ ngechaŭmaã tá naxauxe i ngèxguma ìnanguxgu i nŭmax. Rŭ aixcŭma ngẽmaãcŭ tá nixĩ. ⁸Rŭ nŭma ya tŭrŭ Cori ya Tupana ya guxŭãrŭ ãèxgacŭ ixŭcŭ ya woetama ngèxmaèchacŭ, rŭ ñanagŭrŭ:

“Chowa nixĩ ga inaxŭgŭxŭ ga guxŭma, rŭ nataxuma i tacŭ i chorŭ yexera ngèxmaèchaxŭ”, ñanagŭrŭ.

Cuáŭcèx nangox ga Cristu ya mexèchicŭ

⁹Rŭ choma i Cuáŭ na pexcèx chanaxŭmatŭxŭ i ñaã popera, rŭ peeneè chixĩ. Rŭ ngẽma na Ngechuchuna na chaxŭxŭ rŭ chaxãchica i ngextá nŭma ãèxgacŭ íyŭxŭwa. Rŭ Ngechuchucèx pexrŭi ngŭxŭ chinge, natŭrŭ nŭma pexŭ naporaexèèxŭrŭi choxŭ naporaxèè na yaxna namaã chaxŭnŭxŭcèx i guxŭma i ngẽma ngŭxŭ i choxŭ ŭpetŭxŭ. Rŭ choma rŭ capaxŭ ga Pátmugu chapoxcu naxcèx na nŭxŭ chixuxŭ ga Tupanaãrŭ ore ga Ngechuchuchiga. ¹⁰⁻¹¹Rŭ wŭxi ga yŭxŭarŭ ngunexŭgu rŭ Tupanaãe i Üünexŭ chomaã inacuèx, rŭ changoxetŭ

rü choweama nüxü chaxĩnü ga wüxi ga naga ga tagaxü ga ñoma cornetagarüü ixixü ga ñaxü choxü:

“Chowa nixĩ ga inaxügüxü ga guxüma, rü nataxuma i tacü i chorü yexera ngëxmaëchaxü. Rü ñuxma chanaxwëxe na wüxi i poperagu cunaxümatüxü i ngëma nüxü cudauxü. Rü ñuxüchi chanaxwëxe i ngëma yaxögüxü ya yima 7 ya ñane ya Áchiaarü nañewa ngëxmagünewa ngëxmagüxütanüwa cunamu. Rü yima 7 ya ñane nixĩ ya Epéchiu rü Esmira rü Pérgamu, rü Tiatíra rü Chardi rü Firadérfia rü Laodichéa”, ñanagürü. ¹²Rü chaugü íchidau na nüxü chacuáxücèx na tacü yíixü ga yema chomaã idexaxü. Rü yexguma chaugü íchidèuxgu rü nüxü chadau ga 7 ga weraarü ürüügü ga uirunaxcèx ixígüxü. ¹³Rü yema 7 ga weraarü ürüügüarü ngäxütanüwa nüxü chadau ga wüxi ga duüxü ga chauxcèx nangechuchu ga duüxüxü ixícüraüxü. Rü wüxi ga naxchiru ga máxümaã naxäxchiru. Rü wüxi ga goyexü ga uirunaxcèxmaã nigoyeremü. ¹⁴Rü nayae rü nachoxochi ñoma tacü i choxochixürüü. Rü naxëtü rü ñoma üxüemariüü niyauracüü. ¹⁵Rü nacutü rü ta niyauracüü ñoma cobrexüchi i meãma ípixürüü. Rü yexguma yadexagu rü nataxaxüchi ñoma taxü i dexá i chuxchuxü ägañürüü. ¹⁶Rü norü tügüneméxëwa nüxü nayexma ga 7 ga woramacurigü. Rü nañxwa nayexma ga wüxi ga tara ga guxüciwawa téxü. Rü nachiwe rü ñoma üèxcü poraäcü ngüxetügurüü nixĩ. ¹⁷Rü yexguma nüxü chadèuxgu, rü napéxegu chayangu ñoma chayuxürüü. Natürü ga nüma rü norü tügüneméxëmaã choxü ningögü, rü ñanagürü choxü:

“¡Täxü i cumüxü! Choma nixĩ i chaxira chayexmaxü rü guxügutáma changëxmaëchaxü. ¹⁸Rü choma nixĩ i yuwa ícharüdaxü rü ñuxma rü chamaxü. Rü üpa rü chayü, natürü i ñuxma rü marü guxügutáma chamaxëcha. Rü

choxméxwa nangëxma na ñuxgu tá nayuxü i wüxichigü i duüxü. Rü ngëxgumarüü ta choma nixĩ i namaã ichacuáxü i ngëma nachica i ngextá ínangëxmagüxüwa i guxüma i duüxügü i yuexü. ¹⁹Rü ñuxma rü chanaxwëxe i cunaxümatü i ngëma nüxü cudauxü. Rü ngëma nixĩ i ñuxma ngëma yaxögüxümaã ngupetüxü, rü ngëma yixcüra tá ngupetüxü. ²⁰Rü ñuxma rü tá cuxcèx chanangoxëë i ngëma èxügüxü i ngëma 7 i woramacurigü i chorü tügüneméxëwa nüxü cudauxüchiga rü ngëma 7 i weraarü ürüügü i uirunaxcèxchiga. Rü ngëma 7 i woramacurigü i nüxü cudauxü, rü ngëma äëxgacügü i ngëma 7 tücumü i yaxögüxüëtüwa ngëxmagüxüchiga nixĩ. Rü ngëma 7 i weraarü ürüügü rü ngëma 7 tücumü i yaxögüxü i yima 7 ya ñañewa ngëxmagüxüchiga nixĩ”.

**Ore ga yema 7 tücumü ga
yaxögüxücèx ümatüxü Ore ga yema
yaxögüxü ga Epéchiuarü
ñañewa yexmagüxücèx ümatüxü**

2 “Rü ñuxma chanaxwëxe i ngëma Epéchiuwa ngëxmagüxü i yaxögüxüarü äëxgacücèx cunaxümatü, rü ñacurügü nüxü: ‘Ñañ nixĩ i norü ore ya yima ngëma yaxögüxütanügu yarüxüücü rü norü tügüneméxëmaã nüxna daucü i ngëma yaxögüxüarü äëxgacügü’. ²Rü ñanagürü i nümax:

‘Choma nüxü chacuèx i guxüma i ngëma cuxüxü. Rü nüxü chacuèx na ñuxäcü poraäcü choxü cupuracüxü rü ñuxäcü cunaxüamaxü i ngëma puracü woo ngëmacèx muxüma i guxchaxügü cuxcèx ínguxgu. Rü nüxü chacuèx na tama curü me yíixü i ngëma duüxügü i chixexü ügüxü. Rü ngëxgumarüü ta nüxü chacuèx na meã cunangugüarü maxüáxü i ngëma duüxügü i nügü ixügüxü na Tupana imügüxü yixígüxü natürü tama aixcüma ixígüxü na Tupana yamügüxü. Rü cuma rü nüxü cucuèxama

na idoratèemaregüxü yixīgüxü. ³Rü woo naguxcha i ngēma puracü i chauxcèx cuxüxü, natürü cunaxüama. Rü woo chaugagu poraacü ngüxü na quingexü, natürü yaxna namaã cuxinü, rü tama nüxü curüchau. ⁴Natürü nangēxma i wüxi i cuxüxü i tama chorü me ixixü. Rü ngēma nixi na tama noxrirüü choxü cungechaüxü i ñuxmax. ⁵Rü ngēmacèx i ñuxma na ngēma chixexügu cunguxü, rü name nixi i nüxna cucuèxächi na ñuxäcü choxü cungechaüxü ga noxrix. Rü name nixi i nüxü curüxo i curü chixexü rü noxrirüü choxü cungechaüäcüma mexü cuxü. Natürü ngēxguma chi tama nüxü curüoxgu i curü chixexü, rü paxa tá cuxü íchayadau, rü tá cuxü chaxo na tama ngēma togü i yaxögüxütaniüwa cuxächicaxüçèx. ⁶Natürü nangēxma i wüxi i cuxüxü i chorü me ixixü. Rü ngēma nixi na naxchi cuxaixü i ngēma chixexü i naxügüxü i ngēma Nicoraítagü. Rü choma rü ta naxchi chaxai i ngēma chixexü i naxügüxü'. ⁷Rü yíxema ächixexè rü name nixi i naga taxinü i ngēma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaã i ngēma yaxögüxütücumügü". Rü ñanagürü:

"Yíxema nüxü rüporamaèxè i chixexü rü tá tüxü nüxü chamuxnetaxèe i norü o i ngēma orix i tüxü maxèèèxü i Tupanaärü orixnecüwa ngēxmaxü", ñanagürü i Naäe i Üünexü.

Ore ga yema yaxögüxü ga Esmiraarü iānewa yexmagüxüçèx ümatüxü

⁸Rü yema chomaã idexaxü rü ñanagürü ta:

"Chanaxwèxe i Esmirawa ngēxmagüxü i yaxögüxüärü äëxgacüçèx cunaxümatü, rü ñacurügü tá: 'Naã nixi i norü ore ya yima nüxüra yexmacü rü guxüguma ngēmaèchacü ga paxaächi yucü rü wenaxarü maxücü'. ⁹Rü ñanagürü i nümax:

'Choma nüxü chacuèx i guxüma i ngēma cuxüxü. Rü nüxü chacuèx na ñuxäcü ngüxü quingexü. Rü nüxü chacuèx na cungearü dïeruáxü i ñoma i naänewa, natürü daxüguxü i naänewa cuxü nangēxma i ngēma taguma gúxü. Rü nüxü chacuèx na ñuxäcü chixri cuchiga yadexagüxü i ngēma duüxügü i nügü ixügüxü na Yudfugü yixīgüxü. Natürü i nümagü rü aixcüma Chatanáärü duüxügümare nixigü. ¹⁰¡Rü täxü i cumuüxü naxcèx i ngēma ngüxü i tá quingexü! Rü ngoxo i Chataná rü tá norü duüxügüxü namu na poxcupataügu pexü napoxcuexüçèx i ñuxre i pema na ngēmaäcü pexü naxüxüçèx. Rü ñuxre i ngunexü tá ngüxü pingegü. Natürü woo ngēmaäcü ngüxü pingegügu rü chanaxwèxe i choxü cuyaxöoma ñuxmatáta cuyux. Rü choma rü tá cuxna chanaxä i curü ämare i maxü i taguma gúxü'. ¹¹Rü yíxema ächixexè rü name nixi i naga taxinü i ngēma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaã i ngēma yaxögüxütücumügü". Rü ñanagürü:

"Yíxema ñoma i naänewa nüxü rüporamaèxè i chixexü, rü täütäma Tupana ngoxogüxü ípoxcuexüwa tüxü nawogü", ñanagürü i Naäe i Üünexü.

Ore ga yema yaxögüxü ga Pérgamuärü iānewa yexmagüxüçèx ümatüxü

¹²Rü yema chomaã idexaxü rü ñanagürü ta:

"Chanaxwèxe i Pérgamuwa ngēxmagüxü i yaxögüxüärü äëxgacüçèx cunaxümatü, rü ñacurügü tá: 'Naã nixi i norü ore ya yima nüxü nangēxmacü i ngēma tara i guxücüwawa téxü'. ¹³Rü ñanagürü i nümax:

'Choma nüxü chacuèx na yima iāne ya Chataná poraacü namaã ícuáxünewa na cumaxüxü. Natürü woo ngēxma na cuxächüxü, rü tama

choxū ícutèx. Rū woo yexguma chorū orearū uruū ga mecū ga Atípaxū yamèxgūgu nagu ga guma iāne ga nawa Chataná duūxūgūmaā ícuáxūne, rū tama nūxū curūxo na choxū cuyaxōōmaxū. ¹⁴Natürū nangēxma i ñuxre i tacū i cuxūxū i tama chorū me ixīxū. Rū ngēma nixī na cugūxūtawa cunangēxmagūxēxū i ñuxre i curū duūxūgū i tama nūxū rūxoechaūxū i ngēma nguxēētae ga nuxcūma Baráū Yudfugūarū āēxgacū ga Baráxū namaā ucuxēxū na chixexūgu Yudfugūxū nayixēēxūcèx. Rū yema Yudfugū rū yema ucuxēgagu nawa naxī ga yema petagū ga togū ūgūxū naxcèx ga norū tupanenetachicūnèxāgū. Rū yexgumarūū ta yema ucuxēgagu nixī ga naī ga ngemaā namaxēxū ga Yudfugū. Rū ñuxma i ñuxre i curū duūxūgū i Pérgamuwa ngēxmagūxū rū nagu naxī ga yema nuxcūmaūxū ga nguxēētae ga chixexū, rū tama nūxū narūxoechaū. ¹⁵Rū ngēxgumarūū ta ngema cunangēxmagūxēē i ñuxre i duūxūgū i tama nūxū rūxoechaūxū i ngēma Nicoraítgūarū nguxēētae i Baráūarū nguxēētaeruū chixexū. ¹⁶Rū ngēmacèx chanaxwèxe i nūxū curūxo i ngēma chixexū. Rū ngēxguma chi tama nūxū curūxoxgu, rū paxa tá ngēma cuxūtawa chaxū rū ngēma tara i chauèxwa ngēxmaxūmaā tá ngēma duūxūgūxū chadai. ¹⁷Rū yíxema āchixēxē rū name nixī i naga taxīnū i ngēma Tupanaāē i Üünexū nūxū ixuxū namaā i ngēma yaxōgūxūtūcumūgū”. Rū ñanagūrū:

“Yíxema nūxū rūporamaēxē i chixexū rū tá tūxna chanaxā i pāū i daxūcūāx. Rū tá tūxna chanaxā ya wūxi ya nuta ya chócū i wūxi i naega i ngexwacaxūxū nagu ūmatūxū. Rū yíxema nayaxuxexicatama tixī ya nūxū cuáxe i ngema naēga”, ñanagūrū i Naāē i Üünexū.

Ore ga yema yaxōgūxū ga Tiatíraarū iānewa yexmagūxūcèx ūmatūxū

¹⁸Rū yema chomaā idexaxū rū ñanagūrū ta:

“Chanaxwèxe i Tiatírawa ngēxmagūxū i yaxōgūxūarū āēxgacūcèx cunaxūmatū, rū ñacurūgū tá: ‘Naā nixī i norū ore ya yima Tupana Nane ya ñoma ūxiemarūū iyauraxetūcūcū rū nacutūgū rū ñoma cōbre i meāma ípíxūrūū ixīxūne’. ¹⁹Rū ñanagūrū i nūmax:

‘Choma nūxū chacuèx i guxūma i ngēma mexū i cuxūxū. Rū nūxū chacuèx na ñuxācū cumūcūgūxū cungechaūxū, rū ñuxācū meāma choxū na cuyaxōxū, rū ñuxācū nūxū na curūngūxēēxū i ngēma togū i yaxōgūxū, rū ñuxācū yaxna namaā cuxīnūxū i guxchaxūgū. Rū nūxū chacuèx i ñuxma na noxriarū yexera cunaxūxū i ngēma cuxū chanaxwèxexū. ²⁰Natürū nangēxma i wūxi i cuxūxū i tama chorū me ixīxū. Rū ngēma nixī na ngema cunangēxmaxēēechaxū i ngēma ngexū i Yechabé i nūgū ixuxū na Tupanaarū orearū uruū na yīxū, natürū norū nguxēētaemaā chorū duūxūgūxū ngema womūxēēxū na chixri namaxēxūcèx, rū naī i nge-maā inapegūxūcèx, rū nangōxgūāxūcèx i ngēma ōnagū i togū norū tupanane-tachicūnèxāgūcèx dēixū na ngēmamaā nūxū yacuèxūūgūxūcèx. ²¹Rū choma rū marū ngīxū íchananguxēē rū yaxna ngīmaā chaxīnū na nūxū naxoxūcèx i ngēma ngīcūma i chixexū, natürū tama inaxwèxe na nūxū naxoxū rū ínatāāxū i ngēma ngīrū chixexū i naxūxū. ²²Rū ñuxma i ngēma nge rū tá ngīxū chīdaawexēē na ngīrū ngūrū-carewa ngūxū yangexūcèx, rū ngēma duūxūgū i ngīmaā ipexū i ngēma nge rū nūmagū rū tá ta ngūxū na yangegūxūcèx ega tama nūxū naxoegu i ngēma chixexū i ngīmaā naxūgūxū. ²³Rū tá chanadai i ngīxācūgū i ngēma nge. Rū ngēmawa tá

nüxü nacuèxgü i guxüma i yaxögüxü na aixcüma nüxü chachuáxü i ngëma naãëwa naga naxinüxü i wüxichigü i duüxü. Rü wüxichigü i pemax rü tá pexü chanaxütanü ngëma na nüxücü pemaxëxüäcüma rü nüxücü penaxüxüäcüma. ²⁴⁻²⁵ Natürü pemagü i Tiatíracüãx i tama naga ixë i ngëma ngexüärü nguxëëtae i chixexü rü taguma nawa ngüxe i ngëma ore i togü naxugügu rü Chatanáärü ore i ëxügüxü ixixü, rü pemaã nüxü chixu rü ngëma pexü chanaxwëxexü nixi na meã namaã penguxügüxü rü naga pexinüëxü i ngëma chorü ore nüxmatáta íchangu j chomax. Rü ngëxícatama nixi i pexü chanaxwëxexü. ²⁶ Rü yíxema nüxü rüporamaëgüxe i ngëma chixexü rü naxügüamaxë i ngëma tüxü chanaxwëxexü nüxmatáta tayemare, rü tá chaugüxütawa tüxü chaxüchica na wüxigu chomaã guxüärü äëxgacü tixügüxücëx. ²⁷ Rü yema Chaunatü äëxgacüxü choxü na ixixëëxürüü tá tüxna chanaxã i pora na guxü i nachüãnegümaã taporaexücëx. Rü ngëxguma ñoma i naãneçüãx i duüxügü tama tümaga inüëgu rü ñoma wüxi i tüxü ngixü ipuxëëxürüü tá namaã tixigü rü poraäcü tá tanapoxcue. ²⁸ Rü tá tüxna chanaxã ya yima woramacuri ya pëxmama nüxü idaucü. ²⁹ Rü yíxema ächixexë rü name nixi i naga taxinü i ngëma Tupanaãë i Üünexü nüxü ixuxü namaã i ngëma yaxögüxütücumügü” ñanagürü.

Ore ga yema yaxögüxü ga Chardiarü iãnewa yexmagüxücëx ümatüxü

3 Rü yema chomaã idexaxü rü ñanagürü ta:

“Chanaxwëxe i Chardiwa ngëxmagüxü i yaxögüxüärü äëxgacüxücëx cunaxümatü, rü ñacurügü tá: ‘Naã nixi i norü ore ya Tupana Nane ya Naãë i Üünexü nawa ngëxmacü ya yima

7 ya woramacuri nüxü ngëxmacü’. Rü ñanagürü i nümax: ‘Choma nüxü chachuëx i guxüma i ngëma cuxüxü. Rü nüxü chachuëx ta rü woo guxüwama duüxügü nüxü ixugügu na Tupanacëx namaxëxü i ngëma yaxögüxü i cuxütawa ngëxmagüxü natürü tama aixcüma nixi i ngëma, erü ngëma yaxögüxü rü tama aixcüma choxü nayaxögü rü tama aixcüma chauxcëx namaxë. ² Rü name nixi i çuãixächü rü cügü íquicuëx rü cuyangüxëë i ngëma íraxü i mexü i cuxü íyaxüxü i marü iyarüxoxchaxü. Erü nüxü chadau rü ngëma cuxüxü rü tama Tupanapëxewa name. ³ jRü nüxna nacuëxächü ga yema nguxëëtae ga mexü ga noxri nüxü cuxinüxü rü cuyaxuxü, rü naga ixü! jRü nüxü rüxo i ngëma chixexü i cuxüxü! Natürü ngëxguma tama nüxü curüxoxgu i curü chixexü, rü ñoma wüxi i ngítëxáxü i ngürüächü ínguxürüü tá cuxütawa chaxü. Rü täütáma nüxü cucuëx na nüxguacü yixü. ⁴ Natürü ngëma Chardiwa cuxü nangëxma i nüxre i duüxügü i mexü i tama ñoma i naãneärü chixexümaã nügü äüächiarü maxüãxgüxü. Rü nümagü rü tá cómüxümaã nixäxchiru rü ngëmaäcü tá chomaã inaxi, erü nümagü rü duüxügü i mexü i chauxcëx maxëxü nixigü. ⁵ Rü yíxema nüxü rüporamaëgüxe i chixexü, rü tá cómüxümaã tixäxchiru. Rü täütáma nawa tüxü íchapiéga i ngëma chorü popera i naga çayawügüxü i ngëma duüxügü i nüxü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü Chaunatüpëxewa rü guxüma i norü orearü ngerüügü i daxüçüãxgüpëxewa tá tüxü chixu na chorü duüxügü tixügüxü. ⁶ Rü yíxema ächixexë rü name nixi i naga taxinü i ngëma Tupanaãë i Üünexü nüxü ixuxü namaã i ngëma yaxögüxütücumügü”.

**Ore ga yema yaxögüxü ga
Firedérfiarü iñewa
yexmagüxücèx ümatüxü**

⁷Rü yema chomaã idexaxü rü ñanagürü ta:

“Chanaxwèxe i Firedérfiawa ngëxmagüxü i yaxögüxüärü aëxgacücèx cunaxümatü rü ñacurügü tá: ‘Ñaa nixi i norü ore ya yima Üünecü ya aixcüma Cristu ixicü ya Dabírüü aëxgacü ya tacü ixicü ya nüxü nangëxmacü i pora na yawãxnaãxücèx rü nawãxnaãxücèx i daxüguxü i naãne. Rü ngëxguma texécèx yawãxnaãgu, rü taxucürüwama texé tümachèxwa tanawãxta. Rü ngëxguma texéchèxwa nawãxnaãgu, rü taxucürüwa texé tümacèx tayawãxna’. ⁸Rü ñanagürü i nümax:

‘Choma nüxü chacuèx i guxüma i ngëma cuxüxü. Rü dücax, cuxü chanatauxchaxè na togümaã nüxü quixüxücèx i chorü ore, rü taxucürüwa texé cuxna tanachüxu na cunaxüxücèx i ngëma puracü. Rü choma nüxü chacuèx na tama aixcüma cuporaxüchixü, erü noxretama nixi i ngëma yaxögüxü i cuxütawa ngëxmagüxü. Natürü cuma rü naga cuxinü i chorü ore, rü tama icuyacux na chorü duüxü quixü. ⁹Rü ngëmacèx i ngëma duüxügü i Chatanáarü ixigüxü i nügü ixügüxü na chorü duüxügü yixigüxü natürü tama aixcüma choxrü ixigüxü, rü tá chanamu na cupéxegu nacaxápüxügüxücèx na nüxü nacüxgüxücèx na aixcüma cuxü changechaüxü. ¹⁰Cuma rü meãma cuyanguxè i ngëma cuxü chamuxü na aixcüma cuyaxöomaxü naetüwa i ngëma guxchaxügü i cuxü ngupetüxü. Rü ngëmacèx tá cuxü íchapoxü na tama cuxna nangüxücèx i ngëma guxchaxü i taxü i ñoma i naãnewa tá íngüxü na guxüma i ñoma i naãnecüãx i duüxügüxü naxüxücèx. ¹¹Rü paxa tá ngëma cuxütawa chaxü. Rü

chanaxwèxe i ñuxma meã cumaxüxürüü meã cumaxecha, na taxüema cuxna napuxücèx i ngëma curü ãmare. ¹²Rü yixema nüxü rüporamaëgüxe i guxüma i chixexü, rü Chaunatü ya Tupanaxütawa tá tüxü changëxmagüxè na tagutáma ngëma ítachoxüxücèx. Rü tümagu tá chanaxümatü i naega ya Chaunatü ya Tupana. Rü ngëxgumarüü tá ta tümagu chanaxümatü i naega ya Tupanaärü iãne ya Yerucharéü ya ngëxwacaxüne ya Tupanaxütawa i daxüguxü i naãnewa írüxixüne. Rü ngëxgumarüü tá ta tümagu chanaxümatü i chauéga i ngëxwacaxüxü’. ¹³Rü yixema áchixexè rü name nixi i naga taxinü i ngëma Tupanaã i Üünexü nüxü ixuxü namaã i ngëma yaxögüxütücumügü”.

**Ore ga yema yaxögüxü
ga Laodichéawa
yexmagüxücèx ümatüxü**

¹⁴Rü yema chomaã idexaxü rü ñanagürü ta:

“Chanaxwèxe i Laodichéawa ngëxmagüxü i yaxögüxüärü aëxgacücèx cunaxümatü rü ñacurügü tá: ‘Ñaa nixi i norü ore ya yima aixcüma ixicü ya aixcüma yangüxècü i ngëma nüxü yaxuxü rü ore i aixcüma ixixüxüxícatama ixucü. Rü nüma nixi ga inaxügüãxü ga guxüma ga yema Tupana üxü’. ¹⁵Rü ñanagürü i nümax:

‘Choma nüxü chacuèx i guxüma i ngëma cuxüxü. Rü nüxü chacuèx na tama wüxi i duüxü i chauxchi aixü quixü, natürü tama wüxi i duüxü i aixcüma choxü ngechaüxü quixü. Rü chierü noxtacüma wüxi i duüxü i chauxchi aixü quixügu rü éxna noxtacüma wüxi i duüxü i aixcüma choxü ngechaüxü quixügu. ¹⁶Natürü ñuxma na írarüwatama choxü cungechaüxü, rü ngëmacèx tá cuxü íchatèx. Erü tama noxtacüma wüxi i duüxü i chauxchi aixü quixü rü tama

noxtacüma wüxi i duixü i aixcüma choxü ngechaüxü quixi. ¹⁷Rü cuma cugü quixuxgu rü cumuärü dïeruâx, rü cumuärü ngëmaxüâx, rü meâma cuxü naxüpetü, rü taxuüma cuxü nataxu. Natürü i cuma rü tama nüxna cucuëächi na chopëxewa rü wüxi i taxuwama mexü quixü, rü wüxi i ngechaüxüchi quixü, rü wüxi i taxuüma cuxü ngëmaxë quixü, rü ñoma wüxi i ngexetüxürüü quixü, rü ñoma wüxi i ngexchiruxürüü quixü. ¹⁸Rü ñuxma rü cuxü chaxucuxë na chauxütawa naxcëx cutaxexücëx i uiru i marü üxüwa iguxü i nüxicatama ixixü. Rü ngëmaäcü tá aixcüma cuxü nangëxma i curü ngëmaxü. Rü ngëxgumarüü ta cuxü chaxucuxë na chauxütawa naxcëx cutaxexücëx i cuxchiru i cómuxü na ngëmagu quicúxücëx na taxúema cuxü dauxücëx na cungexchiruxü. Rü ngëxgumarüü ta cuxü chaxucuxë na chauxütawa naxcëx cutaxexücëx i curü mëixëtüxü na curümexëtüxücëx na wena quidauchixücëx. ¹⁹Choma rü tüxü chaxucuxë rü tüxü ichayarüwëxächixëë ya guxâma ya yíxema tüxü changechaüxë. Rü ngëmacëx name nixi i nüxü curüxo i cucüma i chixexü, rü aixcüma choxü cungechaü rü cunaxü i ngëma cuxü chanaxwëxexü. ²⁰Rü dücax, choma rü îaxwa tümacëx chacagüecha. Rü ngëxguma chi texë choxü ñügu rü chauxcëx tayawâxnagu, rü tá tümaxütagu chaxücu. Rü tümamaä tá chachibü rü tüma i chomaä. ²¹Rü yíxema nüxü rüporamaëgüxe i chixexü, rü tá chaugüxütawa tüxü charütogüxëë na chomaä äëxgacü tixigüxücëx, yexgumarüü ga choma rü nüxü na charüporamaëxü ga chixexü, rü ñuxüchi Chaunatüxütawa na chayarüttoxürüü na namaä äëxgacü chiixücëx'. ²²Rü yíxema ächixëxë rü name nixi i naga taxinü i ngëma Tupanaäë i Üünexü nüxü ixuxü

namaä i ngëma yaxögüxütücumügü”, ñanagürü ga yema chomaä idexaxü.

Tupanaxü nataxëëgü i daxüguxü i nañewa

4 Rü yemawena ga choma ga Cuáü rü nüxü chadau ga wüxi ga îax ga iwâxnaxü ga daxüguxü ga nañewa. Rü yema naga ga nacornetagaraüxü ga noxri nüxü chaxinüxü ga chomaä idexaxü, rü ñanagürü choxü:

“¡Nuxä naxinagü! Rü tá cuxü nüxü chadauxëë i ngëma yixcüra tá ngupetüxü”, ñanagürü. ²Rü yexgumatama ga choma rü Tupanaäë i Üünexü rü chauäëmaä inacüex, rü daxüwa nanaga. Rü yéma daxüguxü ga nañewa nüxü chadau ga wüxi ga tochicaxü ga mexëchixü ga yéma Tupana nawa rüttoxü. ³Rü guma yema tochicaxüwa rütocü, rü ñoma nuta ya mexëchicü ya yasperüü nixi na namexü rü ñoma nuta ya cornalínariüü nixi na namexü. Rü yema tochicaxüetüwa nayexma ga wüxi ga chirapa ga ñoma nuta ga esmerádarüü mexëchicü. ⁴Rü yema tochicaxücüwawa nayexmagü ga 24 ga togü ga tochicaxügü ga nüxü ínumaëguächixü. Rü yema tochicaxügüwa narütogü ga 24 ga äëxgacügü ga yaxögüxüärü ixigüxü. Rü cómuxümaä nixächirü rü uirunaxcëx nixi ga norü ngëxcuerüügü. ⁵Rü yema nachica ga Tupana írüttoxüwa ínaxüxü ga bëxbëxanexü rü duruanexü rü nagagü. Rü yema tochicaxüpëxewa nayexma ga 7 ga omügü ga yéma naigüxü. Rü yema omügü nixi ga Tupanaäë i Üünexü ga yema 7 ga yaxögüxütücumümaä icuáxü. ⁶Rü yema Tupanaärü tochicaxüpëxewa rü ñoma dexáétüwarüü ixixümaä nachaxu rü nichipetü woruarüü. Rü yema tochicaxüxü ínachomaëguächi ga ägümücü ga daxücüâx ga maxëxü ga guxüwama äxëtüxü naweama rü

napéxewa. ⁷Rü wüxi ga yema daxüçüâx ga maxêxü rü nanaxairaxü. Rü yema to rü nanawocaraxü. Rü yema norü tomaêxpüx rü nanaduüxüchiweraxü. Rü yema norü ägümücü rü nanaxiyü i gonagüxüraxü. ⁸Rü yema ägümücü ga daxüçüâx ga maxêxü, rü wüxichigü nüxü nayexma ga 6 ga naxpéxatügü. Rü guxüwama ga naxpéxatüétiwa rü naxpéxatütüüwa rü namuxêtü. Rü ngunecü rü chütacü rü ñanagürügüecha:

“Naxüüne, naxüüne, naxüüne nixi ya törü Cori ya Tupana ya guxüétiwa ngêxmacü rü woetama ngêxmaêchacü”, ñanagürügüecha. ⁹⁻¹⁰Rü yema daxüçüâx ga maxêxü, rü yexguma nüxü yacuèxiügüüxgu ga guma tochicaxüwa rütocü, rü moxê nüxna naxägügu, rü yema 24 ga äêxgacügü ga yaxögüxüärü rü yima woetama ngêxmaêchacüpéxegu nacaxápüxügü, rü nüxü nicuèxiügü, rü napéxegu nananu ga norü ngêxcuerüügü. ¹¹Rü ñanagürügü:

“Pa Torü Cori, Pa Torü Tupanax, cuxü nixi i namexü na ticuèxiügüxü rü cuxü tataxêégüxü, erü guxüétiwa cungêxma. Yerü cuma cunaxü ga guxüma rü curü ngüchaügagu nixi i nangóxü i ñuxmax”, ñanagürügü.

Popera ga idixixüchiga rü Tupana Nane ga ñoma wüxi ga carnerurüü imácüchiga

5 Rü ñuxüchi nüxü chadau ga guma tochicaxüwa rütocü, rü norü tügüneméxêwa nanange ga wüxi ga popera ga idixixü. Rü düxétiwa rü aixepewa rü naxâmatü ga yema popera. Rü 7 wa niñaxtachipéxe. ²Rü nüxü chadau ga wüxi ga norü orearü ngerüü ga daxüçüâx ga poraxüchixü ga tagaäcü ícaxü rü ñaxü:

“¿Texé tixi ya yíxema mexe na taya-gautanüxü i norü ñaxtachipéxexü rü ítayadixgüxü i ñaã popera?” ñaxü.

³Natürü woo ga daxügüxü ga naãnewa rü bai ga ñoma ga naãnewa rü bai ga yuexütantiwa, rü tataxuma ga texé ga mexe na ítayadixgüxü rü nüxü tadaumatixü na ñuxü ñaxü ga yema popera. ⁴Rü choma rü poraäcü chax-axu yerü tataxuma ga texé ga mexé na ítayadixgüxü rü nüxü tadaumatixü na ñuxü ñaxü ga yema popera. ⁵Natürü wüxi ga yema 24 ga äêxgacügü ga yaxögüxüärü, rü ñanagürü choxü:

“¡Täxü i cuxaxuxü! Erü yima Cristu ya Yudátaa ya airixü poracü ya äêxgacü ya Dabítaa ixücü, rü marü nüxü narüiyex-era i guxüma i chixexü. Rü ngêmacèx nüma nixi i namexü na yagautanüäxücèx i ngêma 7 i norü ñaxtachipéxexü i ngêma popera rü na íyawêgüäxücèx”.

⁶Rü ñuxüchi nüxü chadau ga Tupana Nane ga ñoma wüxi ga carneruxacü ga mëxwa írudaxürüü yexma chicü naxütagu ga guma tochicaxüwa rütocü rü natanügu ga yema ägümücü ga daxüçüâx ga maxêxü rü yema 24 ga äêxgacügü. Rü nüxü nayexma ga 7 ga nachatacuxre ga norü poraarü cuèxruü rü 7 ga naxêtü. Rü guma 7 ga naxêtü rü ngêma nixi i Tupanaäe i Üünexü i guxüma i ñoma i naãnewa namuxüärü cuèxruü ixixü. ⁷Rü guma pecaduarü ütanücèx yucü rü guma tochicaxüwa rütocücèx nixü, rü nanayaxu ga yema popera ga norü tügüneméxêwa yexmaxü. ⁸Rü yexguma nayauxägu ga yema popera, rü yema ägümücü ga daxüçüâx ga maxêxü rü yema 24 ga äêxgacügü rü inacaxgüápüxü napéxegu ga guma pecaduarü ütanücèx yucü. Rü wüxichigü ga yema äêxgacügü rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü paçetarüü ga arpa. Rü yexgumarüü ta nüxü nayexma ga copa ga uirunaxcèx ga pumaratêxemaã napagüxü. Rü yema pumaratêxe rü nayixichi ga yexguma yaxaxgu. Rü yema pumaragü, rü ngêma nixi i Tupanaärü duüxügüärü yumüxêgüärü cuèxruügü.

⁹Rü nagu nawiyaegü ga wüxi ga wiyae ga yexwacaxüxü ga ñaxü:

“Cuma nixi i cumexü na cunayaxuxü i ngëma popera rü cuyagautanüxü i ngëma norü ñaxtachipéxexü. Yerü cuma rü marü quimëxchiréx, rü cugümaã Tupanaãxü naxcëx cutaxe i nagúxüraüxü i duüxügü i nagúxüraüxü i nachüñanecüãx i nagúxüraüxü i nagawa idexagüxü. ¹⁰Rü ngëmagüxü cuxüchica i ngextá ãëxgacü íquixüwa, rü Tupanaãrü ngüxëeruügüxü cuyaxigüxë na cumaa wüxigu guxü i naänemaã inacüëxgüxücëx”, ñanagürügü. ¹¹Rü yemawena ichadawenü, rü nüxü chaxinü ga naga ga muxüchixüma ga Tupanaãrü oreatü ngeruügü ga daxücüãx. Rü norü ngäxüwa nayexma ga yema tochicaxü rü yema ägümücü ga daxücüãx ga maxëxü rü yema 24 ga ãëxgacügü. Rü namuxüchima ga yema Tupanaãrü oreatü ngeruügü ga daxücüãx ga yema yexmagüxü. ¹²Rü tagaäcü ñanagürügü:

“Daa nixi ya yima ñoma wüxi i carneruacürüü imäcü ga pecaduarü ütanücëx yucü. Rü nüma nixi i namexü na guxüärü ãëxgacü yixü, rü guxüärü yora yixü, rü guxü i cuëx nüxü ngëxmaxü, rü guxüärü yexera naporaxü. Rü nüma nixi i namexü na guxäma nüxü ngechaügüxü rü nataxëëgüxü rü nüxü icuëxüügüxü”, ñanagürügü. ¹³Rü nüxü chaxinü ta ga naga ga guxüma ga yema Tupana üxü i daxügüxü i naänewa rü ñoma i naänewa rü naänetuüwa rü taxtü i taxüwa ngëxmagüxü ga ñagüxü:

“Name nixi na guxügutáma guxäma nüxü icuëxüügüxü rü nüxü ngechaügüxü rü nataxëëgüxü ya yima pecaduarü ütanücëx yucü rü yima ngëma tochicaxüwa rütocü, erü nümagü nixi i guxüguma ãëxgacügü yixigüxü”,

ñanagürügü. ¹⁴Rü yema ägümücü ga daxücüãx ga maxëxü rü ñanagürügü:

“Ngëmaäcü yí”, ñanagürügü. Rü yema 24 ga ãëxgacügü rü inacaxgüápüxü rü nüxü nicuëxüügü.

Yema 7 ga ñaxtachipéxe- ruüchiga

6 Rü nüxüchi nüxü chadau ga yexguma guma pecaduarü ütanücëx yucü yagauyegu ga yema nüxüraüxü ga norü ñaxtachipéxexü ga yema popera. Rü nüxü chaxinü ga wüxi ga yema daxücüãx ga maxüxü ga tagaäcü ñoma duruanexürüü ñaxü choxü:

“¡Nuã naxü!” ñaxü. ²Rü ichadawenü rü nüxü chadau ga wüxi ga cowaru ga cómüxü. Rü yema naëtüwa rüttoxü rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü würa. Rü wüxi ga ngëxcueruü nüxna naxã. Rü poraãëäcüma norü cowarumaã inaxüachi na duüxügüxü nayexeraxücëx. ³Rü yexguma guma pecaduarü ütanücëx yucü yagauyegu ga yema norü taxre ga yema poperaarü ñaxtachipéxexü, rü nüxü chaxinü ga yema norü taxre ga yema daxücüãx ga maxüxü ga ñaxü choxü:

“¡Nuã naxü!” ñaxü. ⁴Rü yema naxü ga wüxi ga cowaru ga dauxü. Rü yema naëtüwa rüttoxü rü wüxi ga tara ga taxü nüxna naxã. Rü yexgumarü ta pora nayaxu na iyanaxoxëëäxücëx na nügü nangechaügüxü ga duüxügü. Rü yemaäcü nanaxü na nügü nadëixücëx ga duüxügü. ⁵Rü yexguma guma pecaduarü ütanücëx yucü yagauyegu ga yema norü tomaëxpüx ga yema poperaarü ñaxtachipéxexü, rü nüxü chaxinü ga yema norü tomaëxpüx ga yema daxücüãx ga maxüxü ga ñaxü choxü:

“¡Nuã naxü!” ñaxü. Rü ichadawenü rü nüxü chadau ga wüxi ga cowaru ga waxüxü. Rü yema naëtüwa rüttoxü rü naméxwa nüxü nayexma ga wüxi ga taxüarü yaruü ga balanza. ⁶Rü nüxü

chaxínü ga wüxi ga naga ga yema daxücüâx ga maxêxüârü ngâxütanüwa inaxüxü ga ñaxü:

“Wüxi i ngunexüârü puracütanü rü naxätanü i wüxi i kilo i trigu. Rü wüxi i ngunexüârü puracütanü naxätanü i tomaêxpüx i kilo i chebada. ¡Natürü tâxü i cuyanatauxêêxü i ngêma chixü rü yima binu!” ñanagürü. ⁷Rü yexguma guma pecaduarü ütanicêx yucü yagauyegu ga yema norü ägümücü ga yema poperaarü ñaxtachipêxexü, rü nüxü chaxínü ga yema norü ägümücü ga yema daxücüâx ga maxêxü ga ñaxü choxü:

“¡Nuã naxü!” ñaxü. ⁸Rü ichadawenü rü nüxü chadau ga wüxi ga cowaru ga dexexü. Rü yema naetüwa rüttoxü rü Yu nixi ga naega. Rü yema naweama ne üxü, rü Yuexüchica nixi ga naega. Rü yema taxre nanayauxgü ga pora na ñoma ga naãnewa rü wüxi ga yema norü ägümücütücumü ga duüxügümaã inacuêxgüxücêx na daimaã rü taiyamaã rü daaweanemaã rü ngoxo idüraexümaã nayuexêêaxücêx. ⁹Rü yexguma guma pecaduarü ütanicêx yucü yagauyegu ga yema norü wüximêêxpüx ga yema poperaarü ñaxtachipêxexü, rü nüxü chadau ga wüxi ga nachica ga ngextá Tupanacêx naxünagü nawa yagugüxü na nüxna naxägüâxücêx. Rü yema nachicatüüwa nüxü chadau ga naãegü ga yema duüxügü ga Tupanaârü orexü na yaxugüxücêx nadêixü. ¹⁰Rü yema naãegü rü tagaãcü ñanagürügü:

“Pa Torü Cori ya Guxüetüwa Ngêxmacü rü Üünecü rü Ixaixcümácüx, ¿ñuxgura tá ta i nüxna cucaxü rü cunapoxcuexü i ngêma duüxügü i chixexü ga toxü dêixü?” ñanagürügü. ¹¹Rü ñuxüchi ga Tupana rü wüxichigü ga yema duüxügüna nanaxã ga naxchiru ga máxü rü cómüxü. Rü yema duüxügüâegüxü ñanagürü:

“¡Paxaãchi iperüngüê ñuxmatáta yangu i peeneëgü i Cristuaxü puracüexü

i pexrüü tá dêixü!” ñanagürü. ¹²Rü yexguma guma pecaduarü ütanicêx yucü yagauyegu ga yema norü 6 ga yema poperaarü ñaxtachipêxexü, rü nüxü chadau ga poraãcü na naxiãxächianexü. Rü üêxcü rü wüxi ga naxchiru ga waxcharaxürüü nixi. Rü tauemacü rü guxüwama nagürüü naduema. ¹³Rü woramacurigu rü êxtagü rü daxüwa narüyi rü ñoma ga naãnegu nayi. Rü ñoma orix i doxüxüma buanecü ya tacü rüyixêêxürüü nixi. ¹⁴Rü guxüma i daxüwa nüxü idauxü rü inayarütaxu. Rü ñoma wüxi i popera i dixcumüâchixü rü iiyarütaxuxürüü nixi. Rü guxüma ga mëxpünegü rü capaxügü rü nixigachi ga nachicawa. ¹⁵Rü ñoma ga naãnewa yexmagüxü ga nachüüânegüarü äêxgacügü, rü mëxpünemagu rü mëxpüneârü nutatanügu nicuxgü. Rü wüxigu yexma namaã nicuxgü ga yema togü ga äêxgacügü ga taxügü ga ñoma ga naãnemaã icuêxgüxü, rü churaragüarü äêxgacügü ga taxügü, rü yema duüxügü ga muârü diêruâxgüxü, rü yema duüxügü ga ñoma ga naãnewa poraexü, rü guxüma ga duüxügü ga coriãxgüxü, rü guxüma ga duüxügü ga ngearü coriãxgüxü. ¹⁶Rü guxüma ga nümagü, rü guma mëxpünexü rü guma nutagüxü ñanagürügü:

“¡Toétügu peyi na toxü ipicuxgüxücêx naxchaxwa ya yima ngêma tochicaxüwa rütocü, rü naxchaxwa ya yima pecaduarü ütanicêx yucü erü tama tanaxwêx na toxü napoxcuexü! ¹⁷Erü marü ínangu i ngêma ngunexü i äücümáxü i nagu napoxcuexü i ngêma duüxügü i tama Tupanaârü ixigüxü. ¿Rü texé tá namaã tapora i ngêma?” ñanagürügü.

Yema Yudíugü ga nacatüwa cuêxruüâxgüxüchiga

7 Rü yemawena rü nüxü chadau ga ägümücü ga Tupanaârü orearü

ngeruügü ga daxücüāx ga ñoma ga naañearü ägümücüpéxegu chigüxü. Rü ínanapoxüü ga gucüma ga buanecüü na tama waixüümüañeetügu naxüxücèx, rü tama taxü i taxtüétügu naxüxücèx, rü bai i tacü rü naíetügu naxüxücèx. ²Rü yexgumariü ta nüxü chadau ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüāx ga üèxcü íyarügoxüwaama ne üxü. Rü nüxü nayexma ga Tupana ya Maxüciarü tacüarü üégaruü. Rü nüma rü tagaäcü nüxna nacagü ga yema togü ga ägümücü ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga nayauxgüxü ga pora na nachixexëégüāxücèx ga guxüma ga waixümü rü guxüma ga taxü ga taxtü.

³Rü ñanagürü nüxü:

“¿Tāxü i yatacüma penachixexëèxü i waixümü rü taxtü i taxü rü naígü, ñuxmatáta nacatüwa tayaxüarü cuèxruüāxgü i ngëma Tupanaärü duüxügü ixígüxü!” ñanagürü. ⁴Rü nüxü chaxínü ga ñuxre na yíxü ga yema cuèxruüāxgüxü. Rü guxüma ga Yudfugütanüwa rü 144,000 nixí. ⁵⁻⁸Rü yema cuèxruüāxgüxü ga Yudfugü, rü ñaā nixí:

Yudátaagü - 12,000

Rubéütaagü - 12,000

Gadutaagü - 12,000

Achetaagü - 12,000

Netarítaagü - 12,000

Manachétaagü - 12,000

Chimeútaagü - 12,000

Lebítaagü - 12,000

Ichacátaagü - 12,000

Chaburáütaagü - 12,000

Yúchetaagü - 12,000

Beyamítaagü - 12,000

⁹Rü yemawena ichadawenü, rü nüxü chadau ga muxüchixüma ga nagúxüraüxü ga duüxügü ga nagúxüraüxü ga nagawa idexagüxü ga guxüma ga nachüüañewa ne íxü. Rü yema tochicaxüpéxegu rü guma pecaduarü ütanücèx yucüpéxegu

nachigü. Rü yema na namuxüchixü rü taxucürüwa texé tayaxugü na ñuxre yíxü. Rü naxchiru ga ícómüxü rü imáxümaā nixāxchiru. Rü naxméxwa nanangegü ga wairaátügü. ¹⁰Rü guxüma ga nümagü rü tagaäcü ñanagürügü:

“Yima tórü Tupana ya tochicaxüwa rütocü rü yima pecaduarü ütanücèx yucü nixí ya tüxü maxëxëégücü”, ñanagürügü. ¹¹Rü guxüma ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxücüāx rü nüxü ínachimaëguāchi ga yema tochicaxü rü yema 24 ga äëxgacügü rü yema ägümücü ga daxücüāx ga maxëxü. Rü yema tochicaxüpéxegu nanangücuchitanü ga yema orearü ngeruügü, rü Tupanaxü nicuèxüügü. ¹²Rü ñanagürügü:

“Rü ngëmaäcü yíi. Rü nüma nixí i namexü na guxüguma guxāma nüxü icuèxüügüxü, rü nataxëégüxü, rü moxë nüxna ixägüxü, rü nüxü ingechaügüxü, erü guxü i cuèx nüxü nangëxma, rü guxüetüwa nangëxma, rü guxüärü yexera naporá. Rü ngëmaäcü yíi”, ñanagürügü. ¹³Rü ñuxüchi wüxi ga yema 24 ga äëxgacügü rü choxna naca, rü ñanagürü:

“¿Texégü tixígü ya yíxema cómüchirugüxe, rü ngextá ne taxí?” ñanagürü. ¹⁴Rü choma chanangāxü, rü ñacharügü:

“Pa Corix, cuma nixí i nüxü cu-cuáxü na texégü tixígüxü”, ñacharügü. Rü yexguma ga nüma rü ñanagürü:

“Yíxemagü tixígü ga nawa ngupetütanüxë ga yema ngúxü ga taxü rü marü tügü iyauxgüchiruxe nagüwa ga guma pecaduarü ütanücèx yucü. Rü ngëmacèx nixí i ticómüchiruxü. ¹⁵Rü ngëmacèx nixí i Tupanaärü tochicaxüpéxewa tangëxmagüechaxü rü ngunecü rü chütacü rü Tupana íngëxmaxüwa nüxü tapuracüxü. Rü nümatama ya Tupana ya tochicaxüwa rütocü rü tüxna nadau.

¹⁶Rü marü tagutáma wenaxârü taiya tûxû nangux, rü tagutáma tiṭawae. Rü marü tagutáma üèxcü tûxû nigu, rü tagutáma üèxcüarü naianexû tûxû nangux. ¹⁷Erü yima pecaduarü ütanüçèx yucü i ngêma tochicaxûxütawa ngêxmacü, rü tá aixcüma meã tûxna nadau ñoma carnerugüna idauxûrûü. Rü nawa tá tûxû nagagü i ngêma dexáarü chuchuxûgü i maxêeruü. Rü Tupana tá tûxû ínanapi i guxüma i tûmagüüxêtü”, ñanagürü.

**Yema norü 7 ga
ñaxtachipéxeruüchiga rü yema
buetare ga uirunaxcèxchiga**

8 Rü yexguma guma pecaduarü ütanüçèx yucü yagauyegu ga yema norü 7 ga yema poperaarü ñaxtachipéxexü, rü ngãxü ga ora nachipetüanemare ga daxüguxü ga naãnewa. ²Rü ñuxüchi nüxü chadau ga yema 7 ga Tupanaârü orearü ngeruügü ga daxüçüãx ga yexma Tupanapéxegu chigüxü. Rü wüxichigü nanayaxu ga norü corneta ga nüxna naxãxüne. ³Rü yemawena ínangu ga wüxi ga to ga Tupanaârü orearü ngeruü ga daxüçüãx. Rü yéma nanange ga wüxi ga norü buetare ga uirunaxcèx ga pumaraarü gutéxeruü. Rü yema uirunaxcèx ga pumaraarü gutéxeruütaxmüpéxegu nachí. Rü nanayauxtéxe ga taxü ga pumara ga nüxna naxãxü na yema tochicaxüpéxewa yexmaxü ga pumaraarü gutéxeruütaxmüwa yaguãxüçèx, na yemaäcü Tupanana naxãxüçèx ga yema pumaratéxe na yema pumaraema rü wüxigu Tupanaârü duüxügüarü yumüxémaã Tupanaxütawa nanguxüçèx. ⁴Rü yema pumaratéxe ga yema orearü ngeruüáxü yexmaxü rü daxü naxüema wüxigu namaã ga Tupanaârü duüxügüarü yumüxégü ñuxmata Tupanaxütawa nangu. ⁵Rü ñuxüchi ga yema orearü

ngeruü rü nanayaxu ga yema buetare ga pumaraarü gutéxeruü. Rü yema pumaraarü gutéxeruütaxmüwa nanayaxu ga áwe ga naïcü, rü gumamaã nanaxüäcu ga guma buetare. Rü ñuxüchi ñoma ga naãneetügu nanaña. Rü yexgumatama poraäcü naduruächiane, rü poraäcü nicuxcuane rü nibèixbéxane rü naxiãxächiane.

**Tupanaârü orearü ngeruügü ga
daxüçüãxârü cornetachiga**

⁶Rü yexguma ga yema 7 ga Tupanaârü orearü ngeruügü ga daxüçüãx ga icornetaáxü, rü nügü ínamexêégü na nagu yacuegüxüçèx. ⁷Rü wüxi ga yema Tupanaârü orearü ngeruü rü nüxíra nayacue ga norü corneta. Rü yexgumatama ñoma ga naãneetügu narüiyi ga gáuxü rü üxüema ga nagümaã ãëüxü. Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga ñoma ga naãne rü nixa. Rü yexgumarüü ta wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga naïxnecü rü nixa. Rü guxüma ga natüane rü nixae. ⁸Rü yema norü taxre ga Tupanaârü orearü ngeruü rü nayacue ga norü corneta. Rü ñuxüchi wüxi ga tacü ga taxüchixü ga namèxpüneraüxü ga iyauxraxü, rü yexma taxtü ga taxügu nanaña. Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga taxtü rü nagüxü nananguxuchi. ⁹Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üyetücumü ga yema taxtüwa maxêxü, rü nayue. Rü yexgumarüü ta wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üyetücumü ga wapurugü, rü inayi. ¹⁰Rü yema norü tomaëxpüx ga Tupanaârü orearü ngeruü, rü nayacue ga norü corneta. Rü ñuxüchi wüxi ga taxüchicü ga woramacuri ga taemaxüchicü rü daxüwa narüngu. Rü wüxi ga omü ga ixaxürüü nixí. Rü nagu nangu ga wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga natügu rü natüxacügü. ¹¹Rü guma woramacuri rü Üxüxü nixí ga naega. Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga guxüma ga

dexá rü naxüxchiü. Rü muxüma ga duüxügü rü yema dexáwa nayue yerü naxüxchiü. ¹²Rü yema norü ägümücü ga Tupanaärü orearü ngerüü rü nayacue ga norü corneta. Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga üèxcü rü nixo. Rü yexgumarüü ta wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga tauemacü rü woramacurigü rü èxtagü rü nixo. Rü yemaäcü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga guxüma ga yema rü naxëäne. Rü ga nguncü rü ägümücü ga ora naxëäne. Rü ga chütacü rü ägümücü ga ora nataxuma ga tauemacü rü bai ga woramacurigü rü bai ga èxtagü. ¹³Rü yemawena ichadawenü rü nüxü chaxinü ga wüxi ga ÿyü ga daxügu íxexeüxü ga tagaäcü ñaxü:

“Nangechaütümüügü i ngëma duüxügü i yea pecaduáxü i naänewa maxëxü i ngëxguma yacuegüägu tá ya norü cornetagü i ngëma togü i tomaëxpüx i Tupanaärü orearü ngerüügü”, ñaxü.

9 Rü yema norü wüximéëxpüx ga Tupanaärü orearü ngerüü, rü nayacue ga norü corneta. Rü nüxü chadau ga wüxi ga woramacuri ga daxüwa rüngücü ga ñoma ga naänegu ngücü. Rü guma woramacuri nanayaxu ga yema äxmaxü ga taguma iyacuáxüärü chawí. ²Rü nayawäxna ga yema äxmaxü ga taguma iyacuáxü. Rü yéma inayagoema ga caxixü ñoma wüxi i taxü i uxearü caxixürüü. Rü yema caxixü rü nanaxëëmaxëë ga üèxcü. ³Rü yema caxixüwa ínachoxü ga munügu ga naäneetügu yixü. Rü yema munügu rü nanayauxgü ga pora ga nüxna naxäxü na ñoma tuxchinawerüü duüxügüxü nachixücèx. ⁴Rü yema munümaä nüxü nixu na tama natüanexü nachixexëëxücèx rü bai i tacü rü nanetügü rü bai i tacü rü naïgü. Natürü nanamu na nachixexëëgüäxücèx ga yema duüxügü ga tama Tupanaärü

cuèxruü nacatüwa yexmaxü. ⁵Natürü tama nanamu na yema duüxügüxü nadëixücèx. Natürü nanamu na ngúxü nüxü yangexëëmeregüxücèx ga wüximéëxpüx ga tauemacü. Rü yema ngúxü ga nüxü yangexëëgüxü, rü ñoma tuxchinawe duüxügüxü chixürüü nixí. ⁶Rü ngëma ngunexügügu rü duüxügü tá naxcèx nadaugü na nayuxü, natürü täütama nayue. Rü woo nanaxwèxegüxüchi na nayuxü, natürü taxucürüwatáma nayue. ⁷Rü yema munügu rü ñoma cowaru i guerawa íxürüü nixigü. Rü naëruwa nüxü nayexma ga tacü ga ñoma ngèxcuerüü ga uirunaxcèxruü ixigüxü. Rü nachiwe rü nanaduüxüchiweraxügü. ⁸Rü nayaegü rü ñoma ngeäxyaerüü nixigü. Rü napütägü rü ñoma aipütägürüü nixigü. ⁹Rü naxünewa nayexma ga norü poxürüü ga fierunaxcèx. Rü naxpéxatügüga rü ñoma muxüchine ya caru ya guerawa cowaru tügünegarüü ixixü. ¹⁰Rü nareexügü rü ñoma tuxchinawerüü naxänegu. Rü yema naneguwa rü naxäguchata na wüximéëxpüx ya tauemacü duüxügüxü ngúxü yangexëëgüxücèx. ¹¹Rü yema munügarü äëxgacü, rü yema äxmaxü ga taguma iyacuáxüärü dauruü nixí. Rü Yudügügawa ga yema munügarü äëxgacü, rü Abadóü nixí. Rü Griégügügawa rü Apolióü nixí. Rü ngëma rü: “Chixexëëruü”, ñaxüchiga nixí. ¹²Rü yexma nayacuèx ga yema nüxíraüxü ga chixexü ga taxü, natürü ínayaxüama ga to ga taxre. ¹³Rü yema norü 6 ga Tupanaärü orearü ngerüü rü nayacue ga norü corneta. Rü nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga yema Tupanapéxewa yexmaxü ga uirunaxcèx ga pumaraarü gutéxerüütaxmüwa inaxüxü. ¹⁴Rü yema naga rü nanamu ga yema orearü ngerüü ga cornetaáxü, rü ñanagürü nüxü:

“¡Yawëgüxü i ngëma ägümücü i orearü ngerüügü i Chatanáärü ixügüxü i taxtü i Eufatégu ngäxügüxü!” ñanagürü. ¹⁵Rü yemaäcü niwëgüxü ga yema ägümücü ga orearü ngerüügü na nadaixücèx ga wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üyetücumü ga duüxügü. Yerü ga yema orearü ngerüügü rü woetama yemacèx ínamemaregü na yema ora rü yema ngunexü rü guma tauemacü rü guma taunecü nadaiäxücèx ga yema duüxügü. ¹⁶Rü nüxü chaxínü na ñuxre na yixü ga yema orearü ngerüügüarü churragü ga cowarütügu ixü. Rü 200 miyónegü nixügü. ¹⁷Rü yemaäcü nixí ga nüxü chadauxü ga yema cowarugü ga yexguma changoxetügu. Rü yema churragü ga yema cowarütügu íxü rü nüxü nayexma ga norü ngèxcuxünexü ga poxüruü ixixü ga ñoma üxüxetürüü iyauraxü. Rü yema poxüruü rü nixāmatü rü nidaumatü rü niyèuxmatü rü nidexmatü. Rü yema cowaruerugü rü ñoma aieruriü nixügü. Rü naāxgüwa ínaxüxü ga üxüema rü caxixü rü azufre. ¹⁸Rü wüxi ga norü tomaëxpüxarü üyetücumü ga duüxügü rü nayue namaā ga yema tomaëxpüx ga chixexëeruü ga üxüema rü caxixü rü azufre ga yema cowarugüëxwa íchoxüxü. ¹⁹Yerü ga yema cowarugü rü naāxwa rü nareexüwa nixí ga nüxü nayexmaxü ga norü pora na duüxügüxü nadèixücèx. Yerü ga nareexügü rü ñoma äxtaperüü nixügü, rü yemamañ nanangōx ga duüxügü rü ngüxü nüxü ningexë rü nanadai. ²⁰Natürü ga yema togü ga duüxügü ga tama yema poxcuruügümañ yuexü, rü tama nüxü narüxoe ga yema chixexügü ga naxügüxü. Rü tama nüxü narüxoe na nüxü yacuëxiügüxü ga ngoxogü rü norü tupanenetachicünèxägü ga uirunaxcèx rü diërumünaxcèx rü cobrenaxcèx rü nutagünaxcèx rü nañnaxcèx. Rü

yemaäcü nüxü nicuëxiügüama ga yema norü tupanenetachicünèxägü ga ngearü maxüáxü rü tama nüxü dauxü rü tama nüxü ñnuxü rü tama ixüxü. ²¹Rü tama nüxü narüxoe na namáëtagüxü, rü yayuüexü, rü nangëäëgüxü rü nangítèëxgüxü.

Orearü ngerüü ga nüxü yexmaxü ga popera ga idixixüchiga

10 Rü nüxü chadau ga wüxi ga to ga Tupanaärü orearü ngerüü ga daxügüxü ga nañnewa íruxixü. Rü wüxi ga caixanexüärü ngäxüwa nayexma, rü wüxi ga chirapa naétügu nabo. Rü nachiwe rü ñoma üëxcürüü niyauracüü. Rü naparagü rü ta ñoma üxüemariü niyauracüü. ²Rü naxméxwa nüxü nayexma ga wüxi ga poperaxacü ga íiwëgüxü. Rü norü tügünepara rü taxtü i taxüetügu nachicutü. Rü norü toxwepara rü waixümüānegu nachicutü. ³Rü ñuxüchi ga nüma rü tagaäcü aita naxü ñoma wüxi ya ai ya tagaäcü aita ücüriü. Rü yexguma aita naxüxgu rü 7 éxpüxcüna naduruächiane. ⁴Rü yexguma yema 7 éxpüxcüna na naduruächianexüguwena rü chanaxümatüchaü. Natürü nüxü chaxínü ga wüxi ga naga ga daxügüxü ga nañnewa inaxüxü ga ñaxü choxü:

“¡Täxü i cunangoxëëxü i ngëma 7 i duruanexü nüxü ixuxü! ¡Rü ngexrüma na cunaxümatüxü!” ñaxü choxü. ⁵Rü ñuxüchi ga yema Tupanaärü orearü ngerüü ga nüxü chadauxü na taxtü ga taxüetügu rü waixümüetügu nachicutüxü, rü daxü naxunagü ga norü tügüinechacüü. ⁶Rü inaxuneta naegagu ga Tupana ya yima guxügüma maxücü ya yima naxücü i daxügüxü i nañne rü ñoma i nañne rü taxtü i taxü rü guxüma i tacü nawa ngëxmagüxü. Rü ñanagürü ga yema orearü ngerüü:

“Ñuxma rü marü täütāma nuxcü ningü i ngëma Tupana nüxü ixuxü. ⁷Erü

ngëxguma nawa nanguxgu na ngëma norü 7 i Tupanaärü orearü ngeruü inaxügüxü na yacueäxü ya norü corneta, rü ngëxguma tá nixí i yanguxü ga yema noxri ëxügüxü ga Tupanaärü uneta, yema nuxcúmaügüxü ga norü orearü uruügümaã nüxü yaxuxü”, ñanagürü. ⁸Rü yema naga ga noxri nüxü chaxínüxü ga daxügüxü ga nañewa inaxüxü, rü wenaxäri chomaã nidexa. Rü ñanagürü choxü:

“¡Naxütawa naxü i ngëma Tupanaärü orearü ngeruü i taxtü i taxüetügu rü waixümüãneetügu chicutüxü! ¡Rü nüxna nayaxu i ngëma poperaxacü i marü fiwëgüxü i naxméxwa ngëxmaxü!” ñanagürü. ⁹Rü naxütawa chaxü ga yema orearü ngeruü, rü nüxna naxcëx chaca ga yema poperaxacü na choxna naxãxücëx. Rü nüma rü ñanagürü choxü:

“Ñaa nixí. ¡Rü nayaxu rü nangõx! Rü cuëxwa rü berurerüü tá namaicura. Natürü cuanüwa rü tá nanaxüxächi”, ñanagürü choxü. ¹⁰Rü yema orearü ngeruüméxëwa chanayaxu ga yema poperaxacü, rü chanangõx. Rü chauëxwa rü berurerüü namaicura. Natürü yexguma chanangõxguwena rü chauanüwa rü nanaxüxächi rü changuxneca. ¹¹Rü ñuxüchi chomaã nüxü nixu, rü ñanagürü choxü:

“Name nixí na wenaxäri Tupanaärü orexü quixuxü namaã i muxüma i nagúxüraüxü i duüxügü, rü muxüma i nachüüãneçüãxgü i duüxügü, rü muxüma i duüxügü i to i nagawa idexagüxü, rü muxüma i nachüüãnegüarü äëxgacügü”, ñanagürü choxü.

Taxre ga orearü uruüchiga

11 Rü yemawena chanayaxu ga wüxi ga dexnemenëxã ga ngugürüü ixixüne ga choxna naxãxüne.

Rü guma choxna naxäcü rü ñanagürü choxü:

“¡Inachi rü nangugü ya yima Tupanapata rü ngëma pumaraarü gutëxeruütaxmü! ¡Rü yaxugü rü ñuxre yixü i ngëma duüxügü i ngëma Tupanaxü icuëxüügüxü! ²¡Natürü ngëma naãxtü ya Tupanapata, rü täütama cunangugü! Erü ngëma duüxügü i tama Tupanaãxü yaxögüxüna marü nanaxã. Rü nümagü rü tomaëxpüx ya tauncüarü ngãxü tá chixexü namaã naxügü ya yima ñane ya üinene ya Yerucharëü. ³Rü choma rü tá chanamu i taxre i chorü orearü uruügü na 1,260 i ngunexü duüxügümaã nüxü yaxugüxücëx i chorü ore. Rü nümagü i ngëma taxre rü tá niwëxchiru na ngëmawa duüxügü nüxü cuëxgüxücëx na ngechaü nüxü nguxgüxü”, ñanagürü choxü. ⁴Rü ngëma taxre i orearü uruügü nixí i norü cuëxruü i ngëma taxre i nanetü i orübu rü ngëma taxre i weraarü ürüügü i tórü Cori ya ñoma i naãneärü yora ixicüpëxëwa ngëxmagüxü. ⁵Rü ngëxguma texé chixexü namaã ügüchaügu i ngëma taxre i orearü uruügü, rü nümagü rü üxüema ya naãxwa ínacüexechinemaã tüxü tá ínagu. Rü ngëmaäcü tá inayanaxoxëë i norü uwanügü. Rü ngëmaäcü tá tüxü nadai ya yixëma chixexü namaã ügüchaüxë. ⁶Rü ngëma taxre i orearü uruügü rü nüxü nangëxma i pora na íyachaxächixücëx ya pucü na tama napuxücëx i guxüma i ngëma 1,260 i ngunexügü i nagu Tupanaärü orexü yaxugüxü. Rü ngëxgumarüü ta nüxü nangëxma i pora na nagüxü yaxixëëgüãxücëx i dexã. Rü ngëxgumarüü ta nüxü nangëxma i pora na ñoma i nañewa namugüãxücëx i nagúxüraüxü i poxcuruügü na ngëmaäcü ngúxü duüxügüxü yangexëëgüxücëx i ngëxguma ngëma taxre naxwëxëgügu. ⁷Natürü

ngëxguma ngëma taxre i orearü uruüügü naguxëëgügu na nüxü yaxugüxü i Tupanaärü ore, rü ngëma ngoxo i ngëma äxmaxü i taguma iyacuáxüwa íxüxüxü, rü tá ngëma taxrena nayuxu. Rü tá nüxü narüyexera, rü tá nanadai. ⁸Rü ngëma naxünegü i ngëma taxre rü tá yima ñane ga tórü Cori nawa curuchawa ipotane ya Yerucharéüärü ítamüguwa nawogü. Rü yima ñane rü nachixe rü ngëmacëx Chodomaärü ñanemaã rü Equituanemaã nanaxugü. ⁹Rü tomaëxpüx i ngunexüärü ngäxü rü muxüma i nagúxüraüxü i duüxügü rü muxüma i guxü i nachüñanecüäx i duüxügü rü muxüma i duüxügü i to i nagawa idexagüchigüxü, rü tá nüxü nadaugü i naxünegü. Rü täütáma nanaxwëgegü na texé inatëxgüxü. ¹⁰Rü ngëma duüxügü i ñoma i naãnewa maxëxü rü tá nataãëgü na marü nayuxü i ngëma taxre. Rü ngëma na poraäcü nataãëgüxüchixü rü tá nügüna ämare naxägü, yerü yema taxre ga orearü uruüügü rü poraäcü nanachixewe rü naãëwa nananguxëëgü. ¹¹Natürü yema tomaëxpüx ga ngunexüärü ngäxüguwena, rü Tupana wenaxärü nanamaxëxëë ga yema taxre. Rü wenaxärü ñnarüdagü. Rü guxüma ga yema duüxügü ga nüxü daugüxü rü poraäcüxüchi namuüë. ¹²Rü ñuxüchi ga yema taxre ga orearü uruüügü, rü nüxü naxüñüë ga wüxi ga naga ga tagaäcü daxügüxü ga naãnewa inaxüxü ga ñaxü: “¡Nuã daxüwa pexí!” ñaxü. Rü yemaäcü ga nümagü rü wüxi ga caixanexügu daxügüxü ga naãnewa naxí. Rü norü uwanügü rü yéma nüxü narüdaunü. ¹³Rü yexgumatama poraäcü naxíäxächiane. Rü wüxi ga yema norü 10 arü üye ga guma ñane, rü niwëxgü. Rü 7,000 ga duüxügü nayue namaã ga yema íäxächiane. Rü yema togü ga duüxügü ga maxëxü rü poraäcüxüchi namuüë. Rü Tupana

ya daxügüxü i naãnewa ngëxmacüxü nicuëxüügü. ¹⁴Rü yexma nayacuëx ga yema norü taxre ga chixexü. Natürü paxa tá ñnangu i ngëma norü tomaëxpüx íxüxü.

Guma norü 7 ga cornetachiga

¹⁵Rü yema norü 7 ga Tupanaärü orearü ngeruü, rü nayacue ga norü corneta. Rü nayexma ga nagagü ga tagaäcü daxügüxü ga naãnewa inaxügüxü ga ñagüxü:

“Ñuxma rü yima mecü na namaã inacuëxgüxü i ñoma i naãne, rü nüma nixí ya tórü Cori ya Tupana rü Nane ya Cristu. Rü nüma rü guxügutáma namaã inacuëxgü”, ñagüxü. ¹⁶Rü nümagü ga yema 24 ga äëxgacügü ga norü tochicaxügüwa rütogüxü ga Tupanapëxewa, rü yexma nanangüchitanü, rü Tupanaxü nicuëxüügü. ¹⁷Rü ñanagürügü:

“Pa Torü Cori ya Tupana ya Guxüärü Yexera Poracüx, cuma rü woetama cuyexmaëcha, rü ñuxma rü ta cungëmaëcha. Rü moxë cuxna taxägü, erü marü cugümëxëwa cunangëxmaxëë i guxüma, rü marü icunaxügü na namaã icucuáxü. ¹⁸Rü ngëma duüxügü i tama cuxrü íxügüxü rü poraäcüxüchi nanuë, natürü nawa nangu i ngëma ngunexü i nagu tá cunapoxcuexü. Rü ngëxgumarü ta marü nawa nangu na nüxü quicagüxü i guxüma i duüxügü i yuexü. Rü marü nawa nangu na nüxü cunaxütanüxü i ngëma curü duüxügü i curü orearü uruüügü, rü ngëma duüxügü i cupëxëwa imexü, rü guxüma i ngëma duüxügü i cuxü muüëxü i yaexü rü buexü. Rü marü nawa nangu na icuyanaxoxëëxü i ngëma duüxügü i nachixexëëxü i ñoma i naãne”, ñanagürügü. ¹⁹Rü ñuxüchi Tupanapata ga daxügüxü ga naãnewa yexmane, rü niwäxna. Rü yéma norü aixepewa nüxü chadau ga yema baü ga Tupanaärü uneta ga nutagu ümatüxü. Rü

nibèjxbéxane, rü poraäcü nicuxcuane, rü naxīāxāchiane rü poraäcü gáuñü narüyi.

Wüxi ga nge rü wüxi ga coya ga taxü

12 Rü ñuxüchi daxüwa nangox ga wüxi ga cuèruü ga taxü. Rü iyexma ga wüxi ga nge ga üèxcürüü iyaurchirucüü. Rü ngītüücutüwa nayexma ga tauemacü. Rü yema ngirü ngèxcuerü ga ngīerüwa yexmaxü, rü 12 ga woramacurigü nixigü. ²Rü yema nge rü itacharaü. Rü poraäcü aita ixü yerü ixíraxacüchaü rü poraäcü ingüncaxüchi. ³Rü yemawena daxüwa nangox ga to ga cuèruü. Rü yéma nayexma ga wüxi ga coya ga taxüchixü ga dauñü ga 7 ga naëru nüxü yexmaxü rü 10 ga naxchatacuxre. Rü wüxichigü ga naëruwa rü nüxü nayexma ga norü ngèxcuerü. ⁴Rü nareexümaã inayatüchigü ga wüxitücumü ga norü tomaëxpüxaru üye ga woramacurigü, rü ñoma ga naäneetügu nanawogü. Rü yema coya rü ngípéxegu nayachi ga yema nge ga íraxacüchaücü, yerü tüxü nangóxchaü ga guxema ngíxácüxe ga yexguma tabuxgu. ⁵Rü yema nge rü ixíraxacü, rü nayatü. Rü nüma rü tá guxü i nachüüneärü äëxgacü nixi, rü tá namaã inacüex. Natürü ga guma ngíne rü Tupana ngixna nanayaxu rü yema ínatóxüwa nanaga. ⁶Rü yema nge rü wüxi ga nachica ga ngextá taxüema íxāpataxüwa ñna. Rü yéma Tupana ngíxcèx nanamexëe ga wüxi ga ngíchica na yéma ngíxna nadauxüçèx rü ngíxü naxüwemüxüçèx ga 1,260 ga ngunexü. ⁷Rü yemawena ga daxüwa rü nügu nadai. Rü Miguere ga Tupanaärü orearü ngeruügarü äëxgacü ixücü rü guxüma ga natanüxü ga orearü ngeruügü, rü nügu nadai namaã ga yema coya ga taxüchixü rü norü orearü ngeruügü. Rü yema coya rü ñuxüchi norü orearü ngeruügü i

chixexü rü poraäcü Tupanaärü orearü ngeruügümaã nügu nadai. ⁸Natürü ga yema coya rü norü orearü ngeruügü rü tama Tupanaärü orearü ngeruügüxü narüporamaëgü. Rü ñuxüchi ga yema coya rü norü orearü ngeruügü rü nangechica ga daxüguñü ga naänewa. ⁹Rü yemaäcü ínatëxüchi ga daxüguñü ga naänewa ga yema coya ga yema nuxcümañü ga äxtape. Rü nüma rü ngoxogu rü Chatanágu naxäega. Rü nüma nixi i guxüma i ñoma i naänecüäx i duñügüñü nawomüxëëxü. Rü nüma rü norü orearü ngeruügümaã ñoma ga naänegu narüwoü. ¹⁰Rü ñuxüchi nüxü chaxñü ga wüxi ga naga ga daxüguñü ga naänewa tagaäcü ñaxü:

“Ñuxma rü marü nawa nangu na törü Tupana rü norü duñügüñü namaxëëëxü. Rü ñuxma rü nüma tüxü nüxü nadauxëe na guxüärü yexera naporaxü rü guxüärü äëxgacü yixü. Rü Nane ya Cristu rü marü tüxü nüxü nadauxëe na guxümaã inacüxü. Yerü marü daxüguñü ga naänewa ínatëxüchi ga Chataná ga ngunecü rü chütacü törü Tupanapéxewa taeneëgüñü yeücürü ixuechaxü. ¹¹Rü nümagü ga yema taeneëgü, rü marü Chatanáxü narüyexeragü nagügagu ga guma pecaduarü ütanüçèx yucü rü nagagu ga Tupanaärü ore ga nüxü yaxüguñü. Yerü ga nümagü rü tama nayanuxügu ga norü maxü, rü ínamemaregü na Tupanacèx nayuxü. ¹²Rü ngëmacèx petaäëgü i guxäma i pema i daxüguñü i naänewa ngëxmagüxe! ¡Natürü pengechauttimüügü i pema i yea naäne i pecadüxüwa ngëxmagüxe rü taxtü i taxüwa ngëxmagüxe! Erü ngëma ngoxo i Chataná rü marü petanügu narütäe. Rü poraäcü nanu i nüma erü marü noxretama i ngunexü nüxü ínayaxü na chixexü naxüñü, erü paxa tá napoxcu”, ñanagürü ga yema naga. ¹³Rü yema coya ga taxüchixü ga Chataná naga icüñü rü yexguma nügu

yacuèxâchigu ga ñoma ga naãnegu na natáexũ, rü ngïwe ningêchigü ga yema nge ga íraxacücü. ¹⁴Natürü ga Tupana rü ngxü naxüxpexatü ga yema nge. Rü nanaxiyüpepatügüraxü. Rü yemaäcü nachica ga ngextá taxüema íxâpataxüwa ñna naxchaxwa ga yema coya ga Chataná nagu icúxü.. Rü yema nachicawa nixí ga Tupana ngïxna dauxü, rü ngxü üwemüxü ga tomaëxpüx ga taunecüarü ngâxü. ¹⁵Rü yema coya ga Chataná rü dexá nügüèxwa ínaxixüèè na wüxi ga natü naxixüèè, rü yema natü-maã ngxü yachaxëèxüèè ga yema nge. ¹⁶Natürü ga waixüümü rü ningéx na iy-achexëèaxüèè ga yema dexá ga coya nügüèxwa íxüxüèèxü. ¹⁷Rü ñuxüchi ga yema coya ga Chataná, rü poraäcüxüchima ngïmaã nanu ga yema nge. Rü ínixü na nügü namaã yadèixüèè ga yema togü ga ngïxâcügü ga yema nge. Rü ngëma ngïxâcügü i ngëma coyamaã nügü dèixü, rü ngëma nixí i ngëma duüxügü i meã Tupanaärü orega ñnüèxü rü meã yaxögüechaxü i Ngechuchu ya Cristuarü ore i aixcüma ixixü. Rü ñuxüchi ga yema coya rü norü numaã taxtü ga taxüânacügu nayariünu.

Taxre ga ngoxogüchiga

13 Rü nüxü chadau ga wüxi ga ngoxo ga taxü ga taxtügu ñnüächixü ga 7 eruxü rü 10 chatacuxrexü. Rü wüxichigü ga naxchatacuxrewa rü nüxü nayexma ga norü ngèxcuerüü. Rü naërugügu naxümatü ga ñuxre ga naegagü ga Tupanamaã guxchigagüxü. ²Rü yema ngoxo ga nüxü chadauxü, rü wüxi ga airüü nixí. Rü naxméxgü rü chatü ga taxüméxëgürüü nixí. Rü naãx rü wüxi ga aièxrüü nixí. Rü yema coya ga Chataná rü yema ngoxoxü naporaxëè na naxrüü naporaxüèè rü naxrüü äëxgacü yíixüèè na ñoma ga naänemaã inacüxüèè. ³Rü wüxi

ga naëruwa ga yema ngoxo, rü nüxü nayexma ga wüxi ga taxü ga norü oxri ga namaã nayuxchaüxü. Natürü ga yema norü oxri rü nüxü nixë, rü naxcèè nitaane. Rü guxüma ga ñoma ga naänecüâx ga duüxügü rü poraäcü yema ngoxomaã nabaixâchie, rü nawe narüxí. ⁴Rü ga duüxügü rü yema coya ga Chatanáxü nicuèxüügü yerü yema ngoxoxü naporaxëè na äëxgacü yíixüèè. Rü yexgumarüü ta yema ngoxoxü nicuèxüügü, rü ñanagürügü:

“¿Texé tangëxma ya ñaã ngoxorüü poraxe? ¿Rü texé tapora na namaã tügü tadèixü?” ñanagürügü. ⁵Natürü ga Tupana rü tama yema ngoxona nanachuxu na nügü yacuèxüüxüèè rü tacü Tupanamaã yaxugüxüèè rü äëxgacü na yíixüèè ga 42 ga tauemacü. ⁶Rü yemaäcü chixexü naxü ga yema ngoxo. Rü poraäcü tacü Tupanamaã nixugü. Rü Tupanamaã naguxchiga, rü napatamaã rü ta naguxchiga, rü tümamaã naguxchiga ya guxâma ya yíxema daxüguxü i naänewa ngëmagüxe. ⁷Rü yema coya ga Chataná rü yema ngoxoxü naporaxëè na Tupanaärü duüxügümaã nügü nadèixüèè ñuxmatáta tüxü nayexera. Rü äëxgacüxü nayaxixëè na namaã inacüxüèè ga nagüxüraüxü ga duüxügü ga guxüma ga nachüüañecüâx ga nagüxüraüxü ga nagawa idexagüxü. ⁸Rü tá ngëma ngoxoxü nicuèxüügü i guxüma i duüxügü i ñoma i naänewa maxëxü i noxritama naäne üxgu ngeégagüxü nawa i norü popera ya yima pecaduarü ütanüèè yücü i nagu yawügüâxü i ngëma duüxügü i marü Tupana nüxna naxâxü i maxü i taguma gúxü. ⁹⁻¹⁰Rü ngëxguma texé äxchixëgu, rü name nixí i naga taxüü i ñaã tá pemaã nüxü chixuxü. Rü ngëxguma texé tümamaã naxuegugu na tüxü yayauxgüxü, rü noxtacüma tá tiyaxu. Rü ngëxguma texé tümamaã naxuegugu

na tūxū yamèngxūxū, rü noxtacūma tá tūxū nimèngxū. Rū ngēmācèx ya yíxema Tupanaārū duūxūgū ixīgūxe, rü woo tacū rü guxchaxū tūxū ngupetūgu, rü tanaxwèxe na yaxna namaā taxīnūèxū rü tayaxōgūamāxū. ¹¹Rü yemawena nūxū chadau ga wūxi ga to ga ngoxo ga taxrechatacūxrexū ga waixūmūānewa ixūxūxū. Rū yema naxchatacūxre rü ñoma carneruchatacūxrerū nixī. Natūrū ga naga rü wūxi ga coya ga taxūchixūgarū nixī. ¹²Rü yexguma yema nūxīraūxū ga ngoxopéxewa nayexmagu, rü naxrūūtama napora. Rū ñoma ga naānemaā inacūèx, rü nanamu ga ñoma ga naānewa maxèxū ga duūxūgū na yema nūxīraūxū ga ngoxo ga ixēārū oxriāxūxū na yacuèxūūgūxūcèx. ¹³Rü yema ngoxo nanaxū ga taxū ga cuèxruūgū ga duūxūgū tama nūxū cuāxū na naxūgūāxū. Rū daxūwa nanayixēè ga ūxū, rü ñoma ga naānegu nayi napéxewa ga duūxūgū. ¹⁴Natūrū ga Tupana rü tama yema ngoxona nanachūxu na ñoma ga naānewa maxèxū ga duūxūgūxū nawomūxēèxū namaā ga yema cuèxruūgū ga yema nūxīraūxū ga ngoxopéxewa naxūxū. Rū yemaācū ga yema ngoxo rü duūxūgūxū namu na naxūgūāxūcèx ga naxchicūnèxā ga yema nūxīraūxū ga ngoxo ga taramā chexexū rü poraācū rūxōxū rü tama yuxū. ¹⁵Rü Tupana rü tama yema to ga ngoxona nanachūxu na namaxēēāxūcèx ga yema nūxīraūxū ga ngoxochicūnèxā. Rū yemaācū ga yema ngoxo rü nanamaxēè ga yema naxchicūnèxā na yadexaxūcèx rü na nadaīāxūcèx ga guxūma ga yema duūxūgū ga tama nūxū icuèxūūgūxū. ¹⁶Rü yexgumarūū ta guxūma ga duūxūgūxū namu na norū tūgūneméxewa rü éxna nacatūwa nūxū na nayexmaxūcèx ga wūxi ga cuèxruū ga yema ngoxoéga ixīxū.

Rü yemaācū nanamu ga guxūma ga duūxūgū rü woo buxū rü éxna yaxū, rü woo duūxūgū i muārū dīerūāxgūxū rü éxna ngearū dīerūāxgūxū, rü woo duūxūgū i ngearū coriāxgūxū rü éxna duūxūgū i ixāārū coriāxgūxū. ¹⁷Rü taxucūruwa texé tūmaārū tacūcèx tataxe rü éxna tūmaārū tacūmaā tataxe ga yexguma tūmaārū tūgūneméxewa rü éxna tūmacatūwa tūxū natauxgu ga yema ngoxoéga rü éxna yema ngoxoégarū cuèxruū ga nūmeru. ¹⁸Rü ñāā orexū na icuāxūcèx, rü tanaxwèxe na tūxū nangēxmaxū i tōrū cuèx. Rū yíxema tūxū nangēxmaxē i tūmaārū cuèx, rü name nixī i tanangugū i ngēma nūmeru i ngēma ngoxoéga ixīxū. Eri ngēma nūmeru rü wūxi i yatūégachiréx nixī. Rū ngēma nūmeru rü 666 nixī.

Yema 144,000 ga duūxūgūarū wiyae

14 Rū yemawena ichadawenū, rü nūxū chadau ga guma pecaduarū ūtanūcèx yucū ga guma mēxpūne ga Síoūgu āeganeētūgu chiciū. Rū naxūtawa nayexma ga 144,000 ga duūxūgū ga nacatūwa ixāegaxū namaā ga guma pecaduarū ūtanūcèx yucūéga rü Nanatū ya Tupanaéga. ²Rü ñuxūchi nūxū chaxīnū ga wūxi ga naga ga tagaxū ga daxūgūxū ga naānewa inaxūxū ga ñoma taxū i cotūna i chuchxūgūgarū ixīxū rü ñoma poraācū yaduruanexūrū ixīxū rü ñoma muxūchixū i duūxūgū i arpawa ípaxetagūxūrū ixīxū. ³Rü yema 144,000 ga duūxūgū rü nagu nawiyaegū ga wūxi ga yexwacaxūxū ga wiyae napéxewa ga Tupanaārū tochicaxū rü napéxewa ga yema āgūmūcū ga daxūcūāx ga maxèxū rü napéxewa ga yema 24 ga āēxgacūgū. Rū taxucūruwama texé ga togue nūxū tacuèxéga ga yema wiyae. Rū yema 144,000 ga duūxūgūxicatama nixī ga nūxū cuèxgūxū. Rū yema nixī ga Tupana ñoma ga naānewa deixū na

namaxēxēēāxūcèx. ⁴Rü yema nixī ga duūxūgū ga tama ñoma ga naāneārū ngúchaū i chixexūmaā nūgū āūachiārū maxūāxgūxū rü tama nūxū rüxoexū na Tupanaāxū yaxōgūāxū. Rü nūmagū rü yima Tupana Nane ga pecaduarū ūtanūcèx yucūwe narūxī i ngextá ínaxūūwa. Rü yemagū nixī ga ñoma ga naānecūāxtanūwa nūxira Tupana naxcèx taxexū na noxrū rü Naneārū duūxūgū i ūtinexū yixīgūxūcèx. ⁵Rü yematanūwa rü taguma texé nūxū taxīnū na doraxū yaxugūxū, erū Tupanapéxewa rü nataxuma i norū chixexū.

Orearū ngeruūgū ga daxūcūāxārū orechiga

⁶Rü ñuxūchi nūxū chadau ga wūxi ga to ga orearū ngeruū ga daxūguxū ga naānegu íxexeūxū ga iyangexū ga Tupanaārū ore i guxūgutáma íxixū, na guxū i nachīūānecūāxgūmaā rü nagúxūraūxū i duūxūgūmaā rü guxūma i duūxūgū i nagúxūraūxū i nagawa idexagūxūmaā nūxū yaxuxūcèx. Rü yemaācū inayange ga yema Tupanaārū ore na guxūma i ñoma i naānewa maxēxū i duūxūgūmaā nūxū yaxuxūcèx. ⁷Rü tagaācū ñanagürü:

“¡Nūxū pemuūē ya Tupana rü nūxū picuèxūūgū! Erū marū nawa nangu na guxūma i duūxūgūna naçaxū. ¡Rü nūxū picuèxūūgū ya yima naxūcū i daxūguxū i naāne rü ñoma i naāne rü taxtū i taxū rü guxūma i natūxacūgū!” ñanagürü. ⁸Rü yemawena nangox ga to ga orearū ngeruū ga daxūcūāx, rü ñanagürü:

“Marū nagu nayarūchixe ya yima īāne ya taxūne ya Babiróniā, rü nagu napogūe rü nayawètaūgūxēē ya norū īgū. Yerū yema īānecūāx rü nanachixexēē ga guxūma ga to ga nachīūānecūāx ga duūxūgū. Rü guxūma ga yema duūxūgūxū

namu na naxūgūāxūcèx ga yema chixexū ga guma īānewa naxūgūxū ga Tupanapéxewa poraācū chixexū”, ñanagürü. ⁹⁻¹⁰Rü yemawena nangox ga to ga orearū ngeruū ga tagaācū ñaxū:

“Ngēxguma chi texé nūxū icuèxūūgū i ngēma ngoxo rü naxchicūnèxāxū ticuèxūūgū rü tūgū itaxāxgu na tūmacatūwa rü éxna tūmaméxēwa ngēma ngoxoégamaā tacuèxruūāxū, rü Tupana rü poraācūxūchi tá tūxū napoxcu namaā i ngēma poxcu i guxūārū yexera íxixū i nūmatama ya Tupana norū numāā namexēēxū. Rü ūxūmaā rü azufre i iyauraxūmaā tá ngúxū tūxū ningexēē napéxewa i norū orearū ngeruūgū rü napéxewa ya yima Nane ga pecaduarū ūtanūcèx yucū. ¹¹Rü naēma ya yima ūxi ya nawa Tupana ngúxū tūxū ingexēene, rü guxūgutáma ngēma nicaixqueecha. Rü bai i írarūwa tá tūxū narūna i ngēma ngúxū ya yíxema ngēma ngoxoxū rü ngēma ngoxochicūnèxāxū icuèxūūgūxe rü tūgū íxāxē na ngēma ngoxoégamaā taxāegaxū. Rü bai i ngunecū rü bai i chūtacū tá tūxū narūna i ngēma ngúxū”, ñanagürü. ¹²Rü ngēmacèx ya yíxema Tupanaārū duūxūgū íxīgūxe rü norū orega ínūēxē rü Ngechuchuaxū yaxōgūxe, rü name nixī na yaxna namaā taxīntūēxū rü tayaxōgūamaxū ega woo tacū rü guxchaxū tūxū ngupetūgu. ¹³Rü ñuxūchi nūxū chaxīnū ga wūxi ga naga ga daxūguxū ga naānewa inaxūxū ga ñaxū choxū:

“¡Naxūmatū i ñāā ore i tá cumaā nūxū chixuxū! Rü ñuxmaūcūū tá tataāēgū ya yíxema tórū Coriaxū meā yaxōgūācūma yuexe. Erū Tupanaāē i Ūūnexū rü ñanagürü: ‘Ngū, ngēmāācū tá tataāēgū ya yíxema, erū tá itarūngūē nūxna i tūmaārū puracūgū. Rü ngēma mexū i taxūgūxū rü tūmamaā wūxigu daxūguxū i naānewa tá naxū’”, ñanagürü.

Ñoma i nañewa nanade i ngẽma duũxũgũ i Tupanaãrũ ixĩgũxũ

¹⁴Rũ ñuxũchi ichadawenũ rũ nũxũ chadau ga wũxi ga caixanexũ ga cõmũxũ. Rũ yema caixanexũetũwa narũto ga Tupana Nane ga duũxũxũ ixĩcũ. Rũ naẽruwa nayexma ga wũxi ga norũ ngèxcuerũ ga uirunaxcèx. Rũ naméxwa nayexma ga wũxi ga cũxchi ga ínapomaguxũ ga téxechixũ. ¹⁵Rũ Tupanapatawa ínaxũxũ ga wũxi ga to ga orearũ ngerũ ga tagaãcũ ñaxũ nũxũ ga guma caixanexũetũwa rütocũ:

“¡Inaxũgũ na cunadexũ i ngẽma duũxũgũ i cuxrũ ixĩgũxũ! Erũ marũ nawa nangu na cugũxũtawawa cunagagũxũ, erũ ngẽma curũ duũxũgũ i ñoma i nañewa ngẽxmagũxũ rũ ínamemare na cunadexũ”, ñanagũrũ. ¹⁶Rũ ñuxũchi ga guma yema caixanexũetũwa rütocũ rũ ñoma trigu i buxuxũrũ naãneetũgu ngĩmaã nayabuãchi ga norũ cũxchi. Rũ nanade ga yema norũ duũxũgũ ga ñoma ga nañewa yexmagũxũ. ¹⁷Rũ ñuxũchi daxũgũxũ i nañewa ngẽxmane ya Tupanapatawa ínaxũxũ ga wũxi ga to ga orearũ ngerũ ga nũxũ nayexmacũ ga wũxi ga cũxchi ga ínapomaguxcũ ga téxechixcũ. ¹⁸Rũ yema pumaraarũ gutéxerũtaxmũwa ínaxũxũ ga wũxi ga to ga orearũ ngerũ ga ùxũmaã icuáxũ. Rũ nũma rũ tagaãcũ ñanagũrũ nũxũ ga yema to ga orearũ ngerũ ga yema cũxchi ga ínapomaguxcũ ga téxechixcũ nũxũ yexmaxũ:

“¡Inaxũgũ na cunadexũ i ngẽma duũxũgũ i yéa nañewa ngẽxmagũxũ i tama Tupanaãrũ ixĩgũxũ! Erũ marũ nawa nangu na Tupana napoxcuexũ”, ñanagũrũ. ¹⁹Rũ yema orearũ ngerũ rũ ñoma ga naãneetũgu ngĩmaã nayabuãchi ga norũ cũxchi. Rũ nayadexechi ga yema duũxũgũ ga tama Tupanaãrũ ixĩgũxũ ga ñoma

ga nañewa yexmagũxũ. Rũ wũxi ga taxũ ga nachicagu nanawocu na yexma Tupana norũ numaã nadèixũcèx, ñoma ubagũ imèixtũũxũrũ. ²⁰Rũ yema nachica ga íãneãrũ íxpemawa yexmaxũgu nanadai. Rũ guma nagũ ga yéma íyaxũchicũ, rũ 300 ga kilõmetru ínyarũbaichi, rũ wũxi ga metruarũ ngãxũ nixĩ ga norũ mátama ga guma nagũ.

Tupanaãrũ orearũ ngerũgũ ga nũxũ nayexmaxũ ga 7 ga poxcuruũgũ

15 Rũ ñuxũchi ga daxũgũxũ ga nañewa rũ nũxũ chadau ga wũxi ga to ga taxũ ga cuèxruũ ga namaã ibaixãchixũ. Rũ nayexma ga 7 ga orearũ ngerũgũ ga daxũcũãx ga nũxũ yexmagũxũ ga 7 ga poxcuruũ. Rũ yema poxcugu nixĩ ga yagũxũ ga norũ nú ga Tupana. ²Rũ yexgumarũ ta nũxũ chadau ga ñoma wũxi ga nanaxtaaétũwaraũxũ ga woruarũ iyauraétũcũxũ ga ùxũema nawa inachixũ. Rũ yéma tayexmagũ ga guxema nũxũ rüyexeraxe ga yema ngoxo rũ yema ngoxochicũnèxã rũ yema ngoxoéga rũ yema númeru ga yema ngoxoéga ixĩxũ. Rũ yema nanaxtaaétũraũxũgu tachigũ. Rũ tũxũ nayexmagũ ga tũmaãrũ paxetarũgũ ga arpa ga Tupana tũxna ãxũ. ³Rũ nagu tawiyaegũ ga Moiché ga Tupanaãrũ duũxũ ixĩcũarũ wiyae. Rũ yexgumarũ ta nagu tawiyaegũ ga yema wiyae ga guma Tupana Nane ga pecaduarũ útanũcèx yucũarũ ixĩxũ ga ñaxũ: “Pa Torũ Cori ya Tupana ya Guxũãrũ Yexera Poracũx, nataxũchi rũ namexèchi i guxũma i ngẽma cuxũxũ. Rũ cuma rũ guxũgutãma guxũma i nachũãnegũarũ ãèxgacũ quixĩ. Rũ cuma rũ aixcũma meãma namaã icucuèx rũ taguma quidora. ⁴¿Rũ texé tãũtãma cuxũ tamuũ, Pa Corix? ¿Rũ texé tãũtãma cuxũ ticuèxũ? Erũ cuma rũ cuxicatama nixĩ i únecũ quĩxũ. Rũ guxũma i

nachiüānecüāx rü nuā tá naxī, rü tá cuxü nicuèxiüügü. Yerü marü nüxü nadaugü na quixaixcümāxü i guxüma i ngēma nüxü quixuxüwa rü aixcüma mea cunangugüxü i guxüma i ngēma chixexü ügüxü rü ngēma mexü ügüxü”,

ñanagürü ga yema wiyae. ⁵Rü yemawena ichadawenü rü nüxü chadau ga daxügüxü ga nañewa na yawāxnaxü ga yema nachica ga üünexü ga Tupanapataarü aixepewa yexmaxü ga ngexta namaā ínangüxüügüxüwa ga guma nuta ga Tupanaärü mugü nagu ímatüci. ⁶Rü guma Tupanapatawa ínachoxü ga yema 7 ga orearü ngerüügü ga daxücüāx ga nüxü nayexmagüxü ga yema 7 ga poxcuruügü. Rü naxchiru ga mexēchixümaā rü iyauracüüxümaā nixāxchiru. Rü yema norü goyeremüügü rü uirunaxcèx nixī. ⁷Rü ñuxüchi wüxi ga yema āgümüci ga daxücüāx ga maxüxü, rü wüxichigü ga yema 7 ga orearü ngerüügüna nanaxā ga wüxi ga copa ga uirunaxcèx ga Tupana ya guxüguma maxēchacüarü nu i āücümāxümaā ixāācuxü. ⁸Rü guma Tupanapata rü namaā naxāācu ga yema caixema ga Tupana ya mexēchicü rü poracüwa ne üxü. Rü taxuctürüwama texé yexma taxücu ñuxmata nagü ga yema 7 ga poxcuruü ga yema 7 ga orearü ngerüügüaxü yexmaxü.

copagü ga Tupanaärü numāā ixāācuxüchiga

16 Rü ñuxüchi nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga tagaācü guma Tupanapatawa inaxüxü ga ñaxü nüxü ga yema 7 ga orearü ngerüügü:

“¡Ngema pexī, rü naāneetüwa peyabagüācu i ngēma 7 i copagü i Tupanaärü nu i āücümāxümaā ixāācuxü!” ñanagürü. ²Rü yéma naxü ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngerüü, rü naāneetügu nayabaācu ga

norü copa. Rü guxüma ga duüxügü ga yema ngoxoégamaā ixāēgaxü rü yema ngoxochicünēxāxü icuèxiüügüxü, rü nawa inayarügogü ga taixna ga nguxuchixü ga taguma ixēxü. ³Rü yema norü taxre ga orearü ngerüü, rü taxü ga taxtüētügu nayabaācu ga norü copa. Rü nagüxü nananguxuchi ga dexá, rü ñoma wüxi i duüxü i texé imáxügürüü nixī ga dexá. Rü guxüma ga tacü ga taxtüwa maxēxü rü nayue. ⁴Rü yema norü tomaēxpüx ga orearü ngerüü rü natügüētügu rü natüxacügüētügu nayabaācu ga norü copa. Rü guxüma ga yema natügü rü natüxacügü, rü nagüxü nanacèxichi. ⁵Rü ñuxüchi nüxü chaxinü ga yema Tupanaärü orearü ngerüü ga guxüma ga dexámaā icuáxü ga ñaxü:

“Pa Torü Cori ya Tupana ya Üünecü ya Woetama Yexmaēchacü rü Ñuxma Ngēmaēchacü, cuma rü wüxi i mexü cuxü na ngēmaācü dexá nagüxü cunacèxichixēxü naxchaxwa i ngēma duüxügü. ⁶Yerü nümagü rü nanadai ga yema curü duüxügü rü curü orearü uruügü, rü inanaba ga nagü. Rü ñuxma i cuma rü wüxi i mexü nixī i cuxüxü na ngēma dexá nagüxü cunacèxichixēxü na nawa naxaxegüxücèx. Yerü yema nixī ga yema nanaxwèxegüxü rü yemacèx nixī ga curü duüxügüxü nadèixü”, ñaxü. ⁷Rü nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga yema pumaraarü gutéxeruütaxmüwa inaxüxü ga ñaxü:

“Ngü, Pa Cori ya Tupana ya Guxüärü Yexera Poracüx, aixcüma nixī i namexü i ngēma cuxüxü”, ñaxü. ⁸Rü yema norü āgümüci ga orearü ngerüü rü üèxcüētügu nayabaācu ga norü copa. Rü yemaācü poraācü nananaiemaxēè ga üèxcü na yema norü nañemāxümaā ínaguāxücèx ga duüxügü. ⁹Rü guxüma ga duüxügü rü poraācü nüxü nanguxema, natürü tama nüxü narüxoe ga nacüma ga chixexü rü tama Tupanaxü nicuèxiüügü. Rü naguxchigagüama na-

maã ga Tupana ya guxũma i ngẽma poxcuruũmaã icuácũ. ¹⁰ Rũ yema norũ wũximẽxpũx ga orearũ ngeruũ, rũ yema ngoxoarũ tochicaxũetũgu nayabaãcu ga norũ copa. Rũ guxũwama ga ngextã ãẽxgacũ íyĩxũwa ga yema ngoxo, rũ naxẽane. Rũ yema na poraãcũ nũxũ nangũxũ ga duũxũgũ, rũ nũgũ nangõõrũ conũãxgũ. ¹¹ Natĩrũ woo yemaãcũ nũxũ na nangupetũxũ ga duũxũgũ, rũ tama nũxũ narũxoechaũ ga yema chixexũ ga naxũgũxũ. Natĩrũ yema na poraãcũ nũxũ nangũxũ ga norũ taixnagũ, rũ naguxchigagũama namaã ga Tupana ya daxũgucũ. ¹² Rũ yema norũ 6 ga orearũ ngeruũ, rũ yema taxtũ ga Eufrateetũgu nayabaãcu ga norũ copa. Rũ inayache ga yema taxtũ na wũxi ga nama na yĩxũcẽx naxcẽx ga yema nachiuãnegũarũ ãẽxgacũgũ ga uẽxcũ íyarũgoxũwa ne íxũ. ¹³ Rũ nũxũ chadau rũ yema coyaãxwa, rũ yema nũxĩraũxũ ga ngoxoẽxwa, rũ yema to ga ngoxo ga yema orearũ uruũnetaẽxwa, rũ wũxiẽxwachigũ ínaxũxũ ga wũxi ga naãẽ ga chixexũ ga ñoma curururũ íxĩxũ. ¹⁴ Rũ yema ngoxoãẽgũ nixĩ ga naxũgũxũ ga yema taxũ ga cuẽxruũgũ ga duũxũgũ taxucĩruwa ũgũxũ. Rũ yema ngoxogũ rũ ínachoxũ na nangutaquẽxexẽgũãxũcẽx i guxũma i ñoma i naãnewa ngẽxmagũxũ i nachiuãnegũarũ ãẽxgacũgũ na Tupana ya Guxũarũ Yexera Poracũmaã nũgũ nadaixũcẽx i ngẽxguma nawa nanguxgu i naãnearũ gux. ¹⁵ Natĩrũ dũcax, rũ pexuãẽgũ erũ tórũ Cori ya Ngechuchu ya Cristu rũ ñanagũrũ:

“Choma rũ ngũrũãchi taxũetãma choxũ ínanguxẽẽyane íchangu, ñoma wũxi i ngĩtẽxãxũ ínguxũrũ. Rũ tataãẽ ya yĩxema ímemarexe ñoma wũxi i duũxũ i naxchiru ímexẽẽxũrũ na tama tangexchiruxũcẽx rũ taxãnexũcẽx i ngẽxguma íchanguxgu”, ñanagũrũ. ¹⁶ Rũ yema ngoxogũ, rũ nanangutaquẽxexẽẽ ga guxũma ga ñoma ga naãnewa

yexmagũxũ ga nachiuãnegũãxgũarũ ãẽxgacũgũ. Rũ yema nachica ga nawa nangutaquẽxegũxũ, rũ Armaguedõũgu naxãega i Yudũfugũgawa. ¹⁷ Rũ yema norũ 7 ga orearũ ngeruũ, rũ buaneciũgumare nayabaãcu ga norũ copa. Rũ guma Tupanapata ya daxũguxũ i naãnewa ngẽxmanewa ínanaxũ ga wũxi ga naga ga tagaxũ ga yema Tupanaarũ tochicaxũwa ínaxũxũ ga ñaxũ:

“Marũ ningũ”, ñaxũ. ¹⁸ Rũ nibẽixbẽxane, rũ poraãcũ nicuxcuane, rũ niduruane. Rũ poraãcũ naxĩãxãchiane. Rũ noxri Tupana duũxũgũxũ ũxgumama rũ taguma nayexma ga wũxi ga íãxãchiane ga yemariũ poraxũ. ¹⁹ Rũ guma íãne ga taxũne ga Babirõniã, rũ tomaẽxpũxgu ningũxyeane. Rũ guma íãnegũ ga ñoma ga naãnewa yexmagũne rũ niwẽxtaũgũ. Rũ Tupana rũ nũxna nacuaxãchi ga guma íãne ga Babirõniãarũ chixexũ. Rũ yemacẽx norũ numaã poraãcũ nanapoxcu ga guma íãne, yerũ poraãcũxũchi namaã nanu. ²⁰ Rũ guxũma ga capaxũgũ rũ guxũnema ga mẽxpũnegũ, rũ inayarũxogũ. ²¹ Rũ daxũwa narũyi ga gãuxũ ga itapũtaxũ, rũ duũxũgũetũgu nayi. Rũ wũxipũtachigũ ga yema gãuxũ, rũ 40 ga kilogu nixĩ ga nayaxũ. Rũ ga duũxũgũ rũ Tupanamaã naguxchigagũ nagagu ga yema poxcuruũ ga gãuxũ, yerũ poraãcũ nũxũ nangux ga yema poxcu ga Tupana namaã napoxcuexũ.

Íãne ga Babirõniã ga wũxi ga nge ga ngẽãẽxũ- chiciũgu íxuxũne

17 Rũ yema 7 ga orearũ ngeruũgũ ga nũxũ yexmagũxũ ga 7 ga copagũ, rũ yematanũwa rũ wũxi ga orearũ ngeruũ, rũ chauxcẽx nixũ, rũ ñanagũrũ choxũ:

“¡Nuã naxũ! Rũ tá cuxũ nũxũ chadauxẽẽ i tacũ tá nixĩ i ngĩrũ poxcu i ngẽma nge i ngeãẽxũchicũ i taxũ i

dexágüétüwa rütoxcü. ²Rü ñoma i naânewa ngëxmagüxü i nachiuânegüarü âëxgacügü, rü ngîmaâ namaxê, rü yemaâcü poraâcü chixexü naxügü. Rü guxüma i ñoma i naânecüâx, rü ngîrû chixexü nüxna naxüe”, ñanagürü. ³Rü yexguma Tupanaâe i Üünexü yemaâcü choxü ngoxetüxêëgu, rü yema orearü ngeruü rü wüxi ga nachica ga ngextá taxüema íxâpataxüwa choxü naga. Rü yéma ngîxü chadau ga wüxi ga nge ga wüxi ga ngoxo ga dauxüetüwa rütoxcü. Rü yema ngoxo rü guxüwama naxâegaxüne, rü yema naegagü rü Tupanamaâ naguxchiga. Rü 7 nixî ga naëru rü 10 ga naxchatacxre. ⁴Rü yema nge rü wüxi ga naxchiru ga dauxracharaxü rü dauxümaâ ixâxchiru. Rü uirumaâ rü nutagü ga mexêchicümaâ ingâxâe. Rü ngîxméxwa ngîxü nayexma ga wüxi ga copa ga uirunaxcèx. Rü yema copa rü namaâ naxââcu ga nagüxüraüxü ga yema Tupanapéxewa chixexü rü nagüxüraüxü ga chixexügü ga yema nge üxü. ⁵Rü ngîcatügu naxümatü ga wüxi ga naega ga taxüema nüxü cuáxü na ñuxü ñaxüchiga yîixü. Rü yema naega rü ñanagürü:

“Rü yima Babiróniâ rü guxüma i ngema duüxügü i chixexü ügüxü i ñoma i naânewa maxêxüarü mamá nixî”, ñanagürü. ⁶Rü ngîxü chadau ga yema nge ga na nangâxüxü namaâ ga guma nagü ga yema duüxügü ga Tupanaârü ixîgüxü rü yema duüxügü ga Ngechucharü orexü na yaxugüxücèx dèixü. Rü yexguma yemaxü chadèuxgu, rü chaïaxâchi. ⁷Rü yexguma ga yema orearü ngeruü rü ñanagürü choxü:

“¿Tacücèx cuïaxâchi? Dücèx, tá cumaâ nüxü chixu na tacüchiga yîixü i ngëma nge, rü tacüchiga yîixü i ngëma ngoxo i 7 eruxü rü 10 chatacxrexü i naetüwa natoxü. ⁸Rü ngëma ngoxo i nüxü cudauxü, rü yema nixî ga

nuxcümáxüchi maxchiréxü natürü ñuxma rü marü yuxü rü ngëma áxmaxü i taxuguma iyacuáxüwa ngëxmaxü. Natürü paxa tá ngëma íxüxüxü, rü ñuxüchi ngëma nachica i guxügutáma nagu napoxcuxüwa tá üxü. Rü ngëma ngoxoma á tá nabaïxâchiâëgü i ngëma duüxügü i ñoma i naânewa maxêxü i tama nawa ngoxégagüxü i ngëma Tupanaârü popera i noxritama naane ixügügu Tupana nagu yawügüxü i ngëma duüxügü i nüxü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü nümagü i ngëma duüxügü rü aixcüma tá namaâ nabaïxâchiâëgü i ngëxguma nüxü nadaugügu i ngëma ngoxo ga nuxcümáxüchi maxchiréxü rü yuxü natürü wena táxarü ínguxü. ⁹Rü ñaâ nixî i wüxi i ore naxcèx i ngëma duüxügü i nüxü natauxchaxü na nüxü nacuèxgüxü. Rü ngëma 7 i naëru i ngëma ngoxo, rü yima nixî ya 7 ya mëxpúnechiga. Rü yima 7 ya mëxpúneetüwa nixî i natoxü i ngëma nge. Rü ngëxgumarüü ta i ngëma naërugü, rü 7 i nachiuânegüarü âëxgacügüchiga nixî. ¹⁰Rü wüximéëxpüx i ngëma âëxgacügü rü marü togü nüxü narüyexeragü, rü ñuxma rü marü tama âëxgacügü nixîgü. Rü ngëma norü 6 i ngëma âëxgacügü, rü nüma rü ñuxma rü âëxgacü nixî. Rü ngëma norü 7 tá nixî i yixcüra ínguxü. Natürü ngëxguma ínguxgu i ngëma norü 7 i nawa iyacuáxü i ngëma âëxgacügü, rü paxaâchimare tá nixî i âëxgacü yîixü. ¹¹Rü ngëma ngoxo ga nuxcümáxüchi maxchiréxü rü ñuxma rü marü yuxü, rü ngëma nixî i norü 8 i ngëma âëxgacügü. Rü nüma rü ngëma 7 tantüxü nixî. Natürü i nüma rü ngëma nachica i guxügutáma nagu napoxcuxüwa naxü. ¹²Rü ngëma 10 i naxchatacxre i nüxü cudauxü, rü 10 i nachiuânegüarü âëxgacügüchiga nixî. Natürü i nümagü rü tauta inanaxügüe

na duixügümaã inacuèngxüü. Natürü yixcúra tá nanayauxgü i pora na wüxítátama i ora ngëma ngoxomaã wüxigu ãëxgacügü yixigüxücèx. ¹³Rü ngëma 10 i ãëxgacügü rü wüxigu nagu narüxínüë na ngëma ngoxona naxägüãxücèx i norü pora, na ngëma ngoxo namaã icuáxücèx. ¹⁴Rü ñuxüchi i ngëma ãëxgacügü rü ngëma ngoxo rü tá nügü nadai namaã ya yima Tupana Nane ga pecaduarü ütánücèx yucü. Natürü ya yima Tupana Nane rü tá nüxü narüyexera, erü nüma rü guxü i corigüarü Cori nixí, rü guxü i nachüüãnegüarü ãëxgacügüarü ãëxgacü nixí. Rü yíxema namütcügü ixígüxe, rü yíxemagü tixígü ya Tupana tüxü dexe rü tümacèx naçaxe. Rü tümagü rü aixcüma naga taxínüë”, ñanagürü choxü. ¹⁵Rü yema orearü ngerü rü ñanagürü ta choxü:

“Ngëma taxü i dexá i nüxü cudauxü i naetüwa natoxü i ngëma nge i ngëãëxüchicü, rü nagúxüraüxü i duixügüchiga nixí, rü guxüma i duixügü i to i nagawa idexagüxüchiga nixí, rü guxüma i nachüüãnecüãxgü i duixügüchiga nixí. ¹⁶Rü ngëma 10 i naxchatacuxre i nüxü cudauxü i nüxü ngëxmaxü i ngëma ngoxo, rü tá ngëma nge i ngëãëxüchicüchi naxaie. Rü tá ngëma ngeña nanapuxü i guxüma i tacü i ngixü ngëxmaxü, rü ngëmaãcü ngexchiruãcüma tá ngëxma íruxãüx. Rü tá ngixü nangõxgü, rü üxiwa tá ngixü nigugü. ¹⁷Yerü ga Tupana rü yema 10 ga ãëxgacügüxü nagu narüxínüëxë na naxügüãxücèx i ngëma nanaxwëxëxü i nüma ya Tupana. Rü ngëmacèx i ngëma ãëxgacügü, rü tá wüxigu nagu narüxínüë na ngëma ngoxoxü naporaxëëgüxü na norü ãëxgacü yíxücèx ñuxmatáta Tupana yanguxëë i ngëma nüxü yaxuxü. ¹⁸Rü ngëma nge i ngixü cudëuxcü, rü yima nixí ya yima ñane ya taxüne ya guxüma

i nachüüãnegüarü ãëxgacügümaã icuáxüne”, ñanagürü.

Nagu nayarüchixe ga ñane ga Babiróniã

18 Rü yemawena nüxü chadau ga wüxi ga to ga orearü ngerü ga daxügüxü ga naãnewa íruxíxü ga taxü ga ãëxgacü ixíxü. Rü yema orearü ngerüarü yauracüüxümaã nangóone ga ñoma ga naãne. ²Rü tagaãcü ñanagürü:

“Marü nagu nayarüchixe ya yima ñane ya Babiróniã ya itaégacüxüne. Rü ñuxma rü ngoxogüchiü nixí rü nagúxüraüxü i naãë i chixexügüchiü nixí. Rü ñuxma rü ngëxma naxächü i nagúxüraüxü i ngurucügü rü werigü i chixexü i duixügü naxchi aixü. ³Yerü guxüma ga nachüüãnecüãxgü, rü guma ñaneärü chixexü nüxna naxüe. Rü norü ãëxgacügü, rü yema poraãcü chixri namaxë. Rü guxüma ga ñoma ga nachüüãnecüãxgü ga taxetanüxügü, rü nügü namuarü díeruãxëëgü namaã ga yema ñaneärü yemaxügü ga tama Tupanapéxewa mexü”, ñanagürü. ⁴Rü ñuxüchi nüxü chaxínü ga to ga naga ga daxügüxü ga naãnewa inaxüxü ga ñaxü:

“¡Dücèx i guxüma i pema ya chorü duixügü ixígüxe, rü ípechoxü nawa ya yima ñane na tama ngëma ñanecüãxrüü pipecaduãxgüxücèx rü tama nagu peyixücèx i ngëma poxcu i tá yima ñanewa ngxü! ⁵Erü ngëma ñanecüãxrüü pecadugü, rü nügüétüwa narünucue, rü düxwa marü daxügüxü i naãnewa nangu. Rü ñuxma ya Tupana rü nüxna nacüèxächü i ngëma chixexü i naxügüxü, rü ngëmacèx tá yima ñanexü napoxcu. ⁶Rü ngëma poraãcü chixexü na naxügüxürüü, rü ngëxgumarüü tá ta nixí na chixexümaã nüxü penaxütanüxü i pemax. ¡Rü ñuxma na ngëma ñanecüãx togümaã chixexü naxügüxü, rü taxreépxüxcüna tá penachixexëë i pemax! ¡Rü ngëma chixexü ga yema

ĩānecũāx togücèx mexēēgũxũ, rü pema rü taxreēxpũcũna tá ngēmaācü naxcèx penamexēē! ⁷Rü ngēma na nügü yacuēxũgũxũ rü mexēchixũwa na namaxēxũ, rü ngēxgumarũü tá ta nixĩ na ngũxũ nüxũ pingexēēgũxũ rü ngechaũ nüxũ pingexēēgũxũ! Erü ñuxma i ngēma ĩānecũāx rü nügüāēwa ñānagürũgü: ‘Yixema rü ñoma wüxi i āēxgacürũü mexēchixũwa tangēxmagü. Rü tagutáma wüxi i yutexũrũü tangechaũgü, ñānagürũgü nügüāēwa i ngēma ĩānecũāx. ⁸Rü ngēmacèx tá nixĩ i wüxitátama i ngunexũgu íngaxũ i ngēma ĩānēärü poxcuruũ. Rü ngēma ĩānecũāx rü ngúanemaã tá nayue, rü poraācü tá nangechaũgü, rü poraācü taiya tá nüxũ nangux, rü norü ĩāne rü üxümaã tá nigu. Erü naporaxüchi ya yima Tupana ya guxũärü Cori ixĩcü i ngēma ĩānexũ poxcucü”, ñānagürü ga yema naga. ⁹Rü ngēma nachĩüānēgüärü āēxgacügü ga yema ĩānēwa poraācü chixri maxēxũ rü mexēchixũwa yexmagũxũ, rü tá poraācü norü ngechaũmaã yima ĩānecèx naxauxe i ngēxguma nüxũ nadaugügu i ngēma üxüema i namaã yaxaxũ. ¹⁰Natürü ngēma āēxgacügü rü ngēma poxcuxũ na namuüēxüchēxwa rü tá yaxũwa nüxũ narüdaunü, rü ñānagürũgü tá:

“Cungechaũtümüü, Pa Itaégacüxüne ya ĩāne ya Babirónia ya Guxũ i Nachĩüānēgümaã Porachirénex. Erü wüxitama i oragu cuxcèx íngangu i curü poxcu”, ñānagürũgü tá. ¹¹Rü guxũma i ñoma i naānecũāx i taxetanüxũ, rü tá poraācü norü ngechaũmaã naxcèx naxauxe ya yima ĩāne. Erü marü taxúetáma naxcèx nüxũ tataxe i norü ngēmaxũgü i ngēma nangegũxũ. ¹²Rü marü taxúetáma naxcèx nüxũ tataxe i norü uiru, rü norü dīērumü, rü norü nutagü i mexēchixũ, rü naxpügü i mexēchixũ i dauxcharaxũ rü idauxcharaũ i ngēma nangegũxũ. Rü

ngēxgumarũü ta taxúetáma naxcèx nüxũ tataxe i nagúxũraũxũ i norü naixchipanügü i yixixũ, rü norü ngēmaxũgü i marfilnaxcèx rü mürapewa i mexēchixũnaxcèx rü cobrenaxcèx rü fierunaxcèx rü nutanaxcèx i ngēma nangegũxũ. ¹³Rü taxúetáma naxcèx nüxũ tataxe i norü canela rü togü i norü üexũwemüxũgü i yixixũ, rü pumaratēxe i guruũ ixixũ, rü togü i pumaragü i yixixũ, rü binügü rü chixũgü, rü arina i mexēchixũ, rü trigu i ngēma nangegũxũ. Rü ngēxgumarũü ta ngēma nanagagü i wocagü, rü carnerügü, rü cowarügü, rü autügü i cowaru itüchigixũ, rü duũxũgü i puracürũgü. Rü ngēmaācü woo duũxēgü rü ngēma tüxũ nagagü na tũmamaã nataxegüxüçex. ¹⁴Rü ngēma taxetanüxũ, rü ñānagürũgü tá nüxũ ya yima ĩāne:

“Cuwa rü marü nataxuma i ngēma orix i curü duũxũgüärü me ixixũ. Rü marü nataxuma i guxũma i ngēma meruügü ga noxri cuxũ yexmaxũ, rü tagutáma wenaxärü cuxũ nangēxma”, ñānagürũgü tá. ¹⁵Rü ngēma taxetanüxũ i guxũma i ngēma orixgümaã rü ngēma meruügümaã taxegüxũ rü guma ĩānegu nügü muärü dīēruāxēēxüchigixũ, rü yaxũwa tátama nüxũ narüdaunü ya yima ĩāne, erü nüxũ namuüē i ngēma poxcu i yima ĩānexũ üpetüxũ. Rü tá poraācü norü ngechaũmaã naxauxe. ¹⁶Rü ñānagürũgü tá:

“Nangechaũtümüü ya yima ĩāne ya itaégacüxüne. Erü noxri rü ñoma wüxi i nge i mexēchixũ i naxchiru i dauxcharaxũ rü dauxcharaxũmaã āxchirucü i uirumaã rü nutagü ya mexēchicümaã ngēāēxcürũü nixĩ. ¹⁷Natürü ngürüāchi nagux i guxũma i ngēma ĩānēärü meruügü”, ñānagürũgü tá. Rü guxũne ya wapurügüärü āēxgacügü, rü guxũma i norü duũxũgü ya yima wapuruwa puracüexũ, rü guxũma i duũxũgü ya yima wapurugu

ixũ, rü guxũma i taxetanũxũgũ i wapurugu yarũxĩĩũxũ, rü yaxũwa tátama nayachaxgũtanũachi, rü ngema tá nüxũ narũdaunũ. ¹⁸Rü ngẽxguma nüxũ nadaugũgu i norũ caxixũ na yaxaxũ ya yima iãne, rü tagaãcü tá ñanagũrũgũ:

“Nataxuma ya nái ya iãne ya daa iãne ya itaxégacũxũnerũũ ixĩxũne”, ñanagũrũgũ. ¹⁹Rü norũ ngechaũmaã nügũétũgu tá waixũmũ nagũnagũgũ, rü tá poraãcü naxauxe, rü tagaãcü ñanagũrũgũ tá:

“Nangechaũtũmũũ ya yima iãne ya itaxégacũxũne. Rü noxri rü norũ yemaxũgũmaã nügũ nimuãrũ díerũãxẽẽgũ ga guxũne ga wapurugũarũ yoragũ. Natũrũ i ñuxma rü ngũrũĩachi wũxi i oragutama rü inayarũxo i guxũma i ngẽma. ²⁰Natũrũ ñuxma na napoxcũxũ ya yima iãne, rü name nixĩ i petaãẽgũ i pema i daxũgũxũ i naãnewa ngẽxmagũe, rü pema i Tupana pexũ imugũe, rü pema i Tupanaãrũ orexũ ixugũe, rü guxãma i pema i Tupanaãrũ duũxũgũ ixĩgũe. Erũ ñuxma na napoxcũxũ ya yima iãne, rü ngẽmaãcü Tupana pexũ naxũtanũ naxcẽx ga yema chixexũ ga pemaã naxũgũxũ ga guma iãnecũãx”, ñanagũrũgũ. ²¹Rü ñuxũchi wũxi ga Tupanaãrũ orearũ ngerũũ ga daxũcũãx rü nanangenagũ ga wũxi ga nuta ga taxũchicũ ga ñoma taãũarũ carũrũũ ixĩcũ. Rü yema orearũ ngerũũ rü taxtũ ga taxũgu nanaña ga guma nuta ga taxũchicũ, rü ñanagũrũ:

“Ngẽxgumarũũ tá quixĩ na icuyarũxoxũ, Pa iãne ya Itaxégacũxũne ya Babirónĩax, rü tagutãma texé wena cuxũ nadau. ²²Rü tagutãma wena curũ itamũgũwa texé nüxũ taxĩnũ i paxetarũgũ i arpagũ rü quenagũ rü cornetagũ. Rü ngẽxgumarũũ ta cuwa nataxũtãma i puracũtanũxũgũ i taãũwa puracũxũ, rü tagutãma texé nüxũ taxĩnũ na cuwa ínapuracũxũ

i chawũarũ carũgũ. ²³Rü marũ tagutãma texé nüxũ tadau i cuwa i omũ. Rü marũ tagutãma texé nüxũ taxĩnũ i ngĩgũchigaarũ petagũarũ cuxcuane. Rü ngẽmaãcü tá cumaã nangupetũ woo ga noxri rü yema taxetanũxũ ga cuwa taxegũxũ rü guxũma ga togũ ga taxetanũxũarũ yexera nixĩgũ. Rü ngẽmacẽx tá poraãcü cupoxcu nagagu ga yema chixexũ ga namaã cunawomũxẽẽxũ ga guxũma ga togũ ga nachĩũãnecũãx ga duũxũgũ”, ñanagũrũ. ²⁴Yerũ guma iãnecũãx ga duũxũgũ nixĩ ga nadẽixũ rü inabaxẽẽgũxũ ga nagũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ rü yema duũxũgũ ga Tupanaãrũ ixĩgũxũ rü guxũma ga duũxũgũ ga ñoma ga naãnegu Tupanaãrũ oregagu nadẽixũ.

19 Rü yemawena nüxũ chaxĩnũ ga muxũma ga duũxũgũga ga daxũgũxũ ga naãnewa tagaãcü ñagũxũ:

“¡Ngĩxã Tupanaxũ ticuèxũũgũ! Erũ nüma nixĩ i tũxũ namaxẽxẽẽxũ. Rü nüma ya tórũ Tupana nixĩ i guxũarũ yexera namexẽchixũ rü naporaxũchixũ. ²Rü nüma rü aixcũma meãma nanangugũ i guxũma i duũxũgũarũ maxũ, rü aixcũma tá nanapoxcue i ngẽma chixexũ ügũxũ. Rü ngẽmacẽx marũ nanapoxcu ya yima iãne ya itaxégacũxũne ya chixene ya norũ chixexũmaã nachixẽẽene i guxũma i ñoma i naãnecũãx i duũxũgũ. Rü ñuxma i nüma ya Tupana rü norũ duũxũgũ ga guma iãnecũãx dẽixũxũ naxũtanũ”, ñanagũrũgũ. ³Rü ñuxũchi wenaxãrũ ñanagũrũgũ:

“¡Ngĩxã Tupanaxũ ticuèxũũgũ! Erũ ngema norũ caxixũ na yaxaxũ ya yima iãne, rü tagutãma ngẽma nayarũxo”, ñanagũrũgũ. ⁴Rü yema 24 ga aẽxgacũgũ rü yema aãgũmũcũ ga daxũcũãx ga maxẽxũ rü yexma nanangũcuchitanũ, rü Tupana ya norũ tochicaxũwa rütocũxũ nicuèxũũgũ. Rü ñanagũrũgũ:

“Rü ngẽmaãcü yĩ. ¡Rü ngĩxã nüxũ ticuèxũũgũ ya tórũ Cori!” ñanagũrũgũ. ⁵Rü

ñuxūchi yema tochicaxūxūtawa inanaxū
ga wūxi ga naga ga ñaxū:

“Name nixī i tórū Tupanaxū
picuèxūūgū i guxāma i pemax Pa
Buxūgū rū Pa Yaxūgūx i norū duūxūgū
na pixīgūxū rū nūxū na pemuēxū”,
ñaxū.

Tupana Nane ga pecaduarū ūtanūcèx yucuarū ngīgūarū petachiga

⁶Rū ñuxūchi nūxū chaxīnū ga ṭacu
ga ñoma muxūchixū ga duūxūgū idex-
agūxūrūū ixīxū ga ñoma taxū i dexá i
chuchuxūrūū ixīxū ga ñoma poraācū
yaduranexūrūū ixīxū ga ñaxū:

“¡Ngīxā Tupanaxū ticuèxūūgū!
Erū nūma ya tórū Cori ya Tupana
ya guxūārū yexera poracū, rū marū
ningucuchi na guxūmaā inacuáxū. ⁷¡Rū
ngīxā tataāēgū rū guxū i tórū taāēmaā
nūxū ticuèxūūgū! Erū marū nawa
nangu na iyangīxū ya yima Tupana
Nane ga pecaduarū ūtanūcèx yucū. Rū
ngēma norū duūxūgū i ñoma namèxūrūū
ixīgūxū rū marū nūgū ínimexēēgū. ⁸Rū
yima Tupana Nane rū ngēma nūxū
yaxōgūxūxū namu na mexēchixū rū
cómūxū rū iyauracūxū i naxchirumaā
na yaxāchiruxū. Rū ngēma naxchiru
i mexēchixū rū ngēma nixī i ngēma
duūxūgūarū maxū i mexūchiga”,
ñanagūrūgū. ⁹Rū ñuxūchi ga Tupanaārū
orearū ngeruū, rū ñanagūrū choxū:

“Chanaxwēxe i cunaxūmatū i ñāā ore
i cumaā tá nūxū chixuxū: “Tataāēgū ya
yīxema tūxna naxuxe i norū ngīgūarū
petawa ya yima Tupana Nane ga pecad-
uarū ūtanūcèx yucū”, ñanagūrū. Rū
ñuxūchi ñanagūrū ta:

“Ngēma ore i cumaā nūxū chix-
uxū, rū Tupanaārū orexūchitama nixī”,
ñanagūrū. ¹⁰Rū choma rū yema ore-
arū ngeruūpēxegu chacaxāpūxū na nūxū
chicuèxūūxūcèx. Natūrū ga nūma rū
ñanagūrū choxū:

“¡Tāxū i ngēma cuxūxū! Erū choma rū
ta Tupanaārū duūxū chixī, ngēxgumarūū
i cuma rū cueneēgū i Ngechuchuarū
ore i aixcūma ixīxū ixōgūechaxūrūū
ta chixī. Rū name nixī i Tupanaxū
quicuèxūū”, ñanagūrū. Erū ngēma ore
i Ngechuchuchiga ixīxū, rū yematama
ore nixī ga Tupanaārū orearū uruūgū
nūxū ixugūxū ga yexguma Tupanaāē i
Ūūnexū nawa ideaxgū.

Guma Tupana Nane ga cowaru ga cómūxūētūgu tonagūcūchiga

¹¹Rū ñuxūchi nūxū chadau ga
daxūguxū ga naāne na yawāxnaxū. Rū
yēma nangox ga wūxi ga cowaru ga
cómūxū. Rū guma naētūwa rūtocū rū
Ixaixcūmacū rū Aixcūma Yanguxēēcū
nixī i naēga. Rū nūma rū aixcūma
guxūma i duūxūgūarū maxūxū nacuèx,
rū aixcūma tá guxūma i ngēma
chixexū ūgūxūmaā nūgū nadai rū tá
nanapoxcue. ¹²Rū naxētūgū, rū ñoma
ūxūemarūū niyauracūū. Rū naēruwa
rū namu ga norū ngēxcueruūgū. Rū
necatūgu naxūmatū ga wūxi ga naega
ga nūxīcatama nūxū nacuáxū. ¹³Rū
wūxi ga naxchiru ga ducharaxūgu
nicux. Rū naēga rū Tupanaārū Ore
nixī. ¹⁴Rū nawe narūxī ga guxūma
ga norū churaragū ga daxūcūāx. Rū
nūmagū rū naxchiru ga imexēchixū rū
cómūxūmaā nixāchiru. Rū cowarugū
ga icómūxūētūgu naxī. ¹⁵Rū naāxwa
nayexma ga wūxi ga tara ga téxechixū
na yemamaā napīxēēāxūcèx i guxūma i
ngēma duūxūgū i tama nūxū yaxōgūxū.
Rū tá nūma nanaxwèxexūācūma
ngēma duūxūgūmaā inacuèx. Rū
nūma rū tá poraācū ngēma duūxūgū
i tama yaxōgūxūxū napoxcu namaā i
ngēma poxcu ya Tupana ya Guxūxū
Rūporamaēcū norū numaā mexēēxū.
Rū ñoma ubagū i norū maīxruūwa
imēxtūūxūrūū tá nixī na napoxcueāxū.

¹⁶Rü naxchirugu rü naperemagu naxümatü ga wüxi ga naega ga ñaxü:

“Guxüma i nachiüñanegüarü ãëxgacügüarü ãëxgacü, rü guxüma i corigüarü Cori ixïcü”, ñaxü. ¹⁷⁻¹⁸Rü ñuxüchi nüxü chadau ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngerüü ga daxücüãx ga üëxcügu chixü. Rü nüma rü tagaäcü ñanagürü nüxü ga guxüma ga ngurucügü ga yexma ixexexütanüxü:

“¡Nuã pexí rü pengutaquéxegü naxcèx i òna i taxü i Tupana pexcèx mexëxü na penangóxcèx i nachiüñanegüarü ãëxgacügümachi, rü churaragüarü ãëxgacügümachi, rü yatügü i poraxüchixüümachi, rü cowarugümachi, rü ngëma cowaruétügu íxü i duüxügümachi, rü ngëma duüxügü i coriãxgüxüümachi rü ngëma ngearü coriãxgüxüümachi rü ngëma buxügümachi rü ngëma yaxügümachi!” ñanagürü. ¹⁹Rü ñuxüchi nüxü chadau ga yema nüxüraüxü ga ngoxo rü guxüma ga nachiüñanegüarü ãëxgacügü ga norü churaragümaã yëma ngutaquéxegüxü na nügü nadëixücèx namaã ya yima cowaruétügu íxücü rü norü churaragü. ²⁰Rü yema nüxüraüxü ga ngoxo rü niyaxu. Rü wüxigu namaã niyaxu ga yema to ga ngoxo ga orearü uruünetä ixïcü ga yema nüxüraüxü ga ngoxopëxewa naxüxü ga cuëxruügü ga duüxügü tama nüxü cuáxü na naxügüãxü. Rü yema cuëxruügümaã nixí ga nawomüxëëãxü ga yema duüxügü ga nüxü icuëxüügüxü ga naxchicünëxã ga yema nüxüraüxü ga ngoxo rü nügü ixägüxü na yema ngoxoégamaã na yaxüéagüxü. Rü yema nüxüraüxü ga ngoxo rü yema to ga ngoxo ga orearü uruünetä ixïcü, rü wüxigu maxëxüma nawa nawoü ya yima naxtaa ya üxümaã iyaurachiüne ya azufremaã ixaxüne. ²¹Rü yema tara ga téxechixü ga guma cowaruétüwa rütocüëxwa yexmaxümaã nanadai

ga yema ngoxogüarü ngüxëëruügü ga ãëxgacügü rü norü churaragü. Rü guxüma ga ngurucügü, rü yemamachimaã nangãxcharaügü.

Chataná rü 1,000 ga taunecü ninëix

20 Rü yemawena nüxü chadau ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngerüü ga daxügüxü ga nañewa íruxixü. Rü namxëxwa nayexma ga yema äxmaxü i taxuguma iyacuáxüarü chawí rü ñuxüchi wüxi ga cadena. ²Rü yema Tupanaärü orearü ngerüü rü yema coyaxü niyaxu. Rü yematama coya nixí ga yema nuxcümaüxü ga äxtape ga ngoxo ga Chataná ixïcü. Rü yema orearü ngerüü rü 1,000 ga taunecügücèx nayanëix. ³Rü yema orearü ngerüü rü yema äxmaxü i taxuguma iyacuáxügu nayatëxcuchi. Rü ñuxüchi yexma meãma nanawãxtaü na nüma ga Chataná rü marü taguma wenaxärü duüxügüxü nawomüxëëxücèx ñuxmatáta 1,000 ya taunecü ngëxma yangeã. Rü ngëxguma marü yangüxëëagu ya yima 1,000 ya taunecü, rü tá paxaxächí nayangëx. ⁴Rü ñuxüchi nüxü chadau ga ñuxre ga tochicaxügü. Rü yema tochicaxüwa tarütogü ga guxema Tupanaxütawa nayauxgüxe ga pora na duüxügüxü ticagüxücèx. Rü yexgumarüü ta nüxü chadau ga naãegü ga yema duüxügü ga Ngechucharü orexü na yaxügüxücèx nadaünaägüxü. Rü yema nixí ga duüxügü ga meãma nüxü ixügüxü ga Tupanaärü ore rü tama yema ngoxoxü icuëxüügüxü rü bai ga yema ngoxochicünëxãxü icuëxüügüxü, rü tama nügü ixägüxü na nacatüwa rü éxna namxëxwa yema ngoxoégamaã yaxãegaxü. Rü nüxü chadau ga wena na namaxëxü, rü 1,000 ga taunecü Cristumaã wüxigu ãëxgacü nixígü. ⁵Rü yemagü nixí ga nüxürama írüdagüxü. Natürü ga yema togü ga yuexü rü tãütáma namaxë ñuxmatáta yima 1,000

ya taunecüguwena. ⁶Rü tataãëgü ya yíxema tüxira írüdagüxe erü Tupanaärü duüxügü tixígü. Rü ngëma Tupanaärü poxcu rü marü täütáma tümacèx nixí. Rü tá Tupanaärü rü Cristuarü ngüxëeruügü tixígü. Rü 1,000 ya taunecü tá Cristumaã äëxgacügü tixígü.

ngoxo i Chataná rü marü nagu nayarüchixe

⁷Rü ngëxguma marü nangupetügu ya yima 1,000 ya taunecü, rü Chataná rü tá ningéx i ngëma ínapoxcuxüwa. ⁸Rü nüma i Chataná rü tá ínaxüxü na yawomüxëëäxücèx i guxüma i ñoma i naãnecüãx i duüxügü rü Goga rü Magoga na ngëmagüxü nangutaquéxexëxücèx na Tupanaärü duüxügümaã nügü nadëjxücèx. Rü ngëma Chatanáärü churragü, rü ñoma taxtü i taxüärü naxnecüchicutéxerüü tá namuxüchi. ⁹Rü ngëmaäcü i Chatanáärü churragü rü tá ñoma i naãneärü tagu ninguuchi. Rü tá Tupanaärü duüxügüxü rü yima iãne ya Tupana nüxü ngechaxüne ya Yerucharëüxü ínachoeguãchi. Natürü Tupana rü daxüwa tá nanayixëë ya üxü, rü yimamaã tá nixae i guxüma i ngëma namaã rüxuwangüxü. ¹⁰Rü ngëma ngoxo i ngëma duüxügüxü womüxëëxü, rü nawa tá natáe ya yima naxtaa ya üxümaã iyaurachiüne ya azufremaã ixaxüne. Rü yima nixí ya naxtaa ga marü nawa nawoüne ga yema nüxíraüxü ga ngoxo rü yema to ga ngoxo ga orearü urüüneta ixixü. Rü yima naxtaawa tá nixí i guxügutáma ngunecü rü chütacü ngüxü yangegüxü.

Ngëma taxü i tochicaxü i cómüxüwa rütocüpéxewa nangugü i duüxügü

¹¹Rü ñuxüchi nüxü chadau ga wüxi ga taxü ga tochicaxü ga cómüxü, rü nüxü chadau ga guma nawa rütocü. Rü gumachaxwa nibuxmü ga ñoma ga naãne

rü guxüma ga daxüwa nüxü idauxü, rü inayarütauxe. ¹²Rü nüxü chadau ga yema yuexü ga yaexü rü buexü ga Tupanapéxegu chigüxü. Rü ningena ga poperagü. Rü yexgumarüü ta ningena ga yema Tupanaärü popera i nagu yawügüxü i ngëma duüxügü i nüxü nangëxmaxü i maxü i taguma güxü. Rü yema yuexü rü yexgumarüü ga ñuxäcü na namaxëxü ga wüxichigü rü yexgumarüü ga ñuxäcü na yema poperawa ínaxümatixüürüüäcüma Tupana namaã nüxü nixu na ngextá tá naxixü. ¹³Rü yema yuexü ga taxtü ga taxüwa yexmagüxü rü wenaxäri ínarüdagü. Rü yema yuexü ga tauquewa yexmagüxü rü wenaxäri ínarüdagü. Rü yemaäcü ínarüdagü ga guxüma ga duüxügü ga yuexü. Rü guxüma ga yema yuexü rü Tupana nüxna nicachigü rü yexgumarüü ga ñuxäcü na namaxëxü ga wüxichigü rü namaã nüxü nixu na ngextá tá naxixü. ¹⁴Rü yemawena rü guma naxtaa ga üxümaã iyaurachiünewa nawoü ga yu guxüma ga norü poramaã. Rü guma naxtaa ga üxümaã iyaurachiüne, rü ngëma nixí i poxcu i taguma iyacuáxü i tümacèx ixixü ya yíxema tama Tupanaärü duüxügü ixígüxe. ¹⁵Rü guma naxtaa ga üxümaã iyaurachiünewa tawoü ga guxema ingeégaxe nawa i ngëma Tupanaärü popera i nagu tiwügüxü ya yíxema tüxü nangëxmaxë i maxü i taguma güxü.

Ngexwacaxüxü i ñoma i naãne rü guxüma i daxüwa ngëxmaxü

21 Rü yemawena nüxü chadau na nayexwacaxüxü ga ñoma ga naãne rü guxüma ga tacü ga daxüwa yexmagüxü. Yerü yema nüxíra yexmagüxü rü marü nangupetü, rü yema taxü ga taxtü rü marü nataxuma. ²Rü nüxü chadau ga guma iãne ga mexüne ga Yerucharëü ga yexwacaxüne ga daxügüxü ga naãnewa Tupanaxütawa írüxixüne ga

guxūwama mexēchine ñoma wūxi i pacū i ngēxguma iyangīxgu rü ngītecèx ngīgū mexēxcürüü ixīxūne. ³Rü nüxū chaxinū ga wūxi ga naga ga yema tochicaxūwa inaxūxū ga tagaācū ñaxū:

“Tupana rü duūxūgütanūwa nangexma i ñuxmax. Rü natanūwa tá namaxēcha. Rü nümagū rü norū duūxūgū tá nixīgū. Rü nüma ya Tupana rü natanūwa tá nangēxmaēcha, na guxūguma norū Tupana yīxūcèx. ⁴Rü nüma tá ñanapi i naxgiūētū i guxūma i ngēma duūxūgū. Rü marū tāūtāma texé tayu, rü texé tūmaārū ngechaūmaā taxaxu, rü texé ngūxū tingegū. Erū guxūma i ngēma ngūxū rü marū inayarūxo”, ñanagürü. ⁵Rü guma yema tochicaxūwa rütocū rü ñanagürü:

“Dücèx, choma rü chanangexwacaxūxēē i guxūma i tacū i ngēxmaxū”, ñanagürü. Rü ñuxūchi ñanagürü ta:

“¡Naxūmatū i ñāā ore! Erū ñāā ore rü aixcūma nixī, rü ñāā nixī i ore i mexū na yaxōxū”, ñanagürü. ⁶Rü yemawena rü ñanagürü choxū:

“Ñuxma rü marū ningu i guxūma. Rü chowa nixī ga inaxūgūxū ga guxūma, rü nataxuma i tacū i chorū yexera ngēxmaēchaxū. Rü yīxema itawaxe, rü choma rü tá nangetanūācūma tūxū chaxaxēēmare nawa i ngēma dexá i maxēerū. ⁷Rü yīxema nüxū rüpora-maēgixē i chixexū, rü tá tanayauxgū i guxūma i ngēma mexīgū i nüxū chixuxū. Rü choma rü tá tūmaārū Tupana chixī, rü tūma i chauxacīgū. ⁸Natürü ngēma muñexū i nüxū rüxoexū na chowe naxixū, rü nawa tá nawoū ya yima naxtaa ya üxūmaā iyaurachiūne ya azufremaā ixaxūne. Rü ngēxgumarū ta i ngēma tama yaxōgūxū, rü ngēma chixexū ügūxū, rü ngēma máētagūxū, rü ngēma naī i ngēmaā ipexū, rü ngēma iyūxū rü ngōxwēxegūxū, rü ngēma tupananetachicūnēxaxū icuèxūügūxū, rü ngēma idoratēèxgūxū, rü nawa tá nawoū

ya yima naxtaa ya üxūmaā iyaurachiūne ya azufremaā ixaxūne. Rü ngēma nixī i poxcu i taguma iyacuáxū i nüxū ñanagūxēxū i ngēma tama yaxōgūācūma yuexū”, ñanagürü.

Yexwacaxūne ga Yerucharēūchiga

⁹Rü yema 7 ga orearū ngeruūgū ga nüxū yexmagūxū ga 7 ga copagū ga yema 7 ga poxcuruūmaā ixāacuxū, rü yematanūwa rü wūxi ga orearū ngeruū rü chauxcèx nixū, rü ñanagürü choxū:

“¡Nuā naxū! Rü tá cuxū nüxū chadauxēē i ngēma yaxōgūxū i ñoma namèxruū tá ixīgūxū ya yima Tupana Nane ga pecaduarū ütānücèx yucū”, ñanagürü. ¹⁰Rü yexguma yemaācū Tupanaāē i Üünexū choxū ngoxetūxēēgu, rü yema orearū ngeruū rü wūxi ga mēxpūne ga taxūnewa choxū naga. Rü choxū nüxū nadauxēē ga guma iāne ya iūnene ga Yerucharēū ga daxūgūxū ga naānewa Tupanaxūtawa írūxīxūne. ¹¹Rü guma iāne rü Tupanaārū yauracūxūmaā nangóone. Rü yema norū yauracūxū ga guma iāne rü ñoma wūxi ya nuta ya mexēchicürūü nixī. Rü ñoma nuta ya yasperūü nixī na yachipetūxū. ¹²Rü guma iāne rü guxūwama ínapoxegu. Rü nataxūchi rü namāchanexūchi ga yema norū poxegūxū. Rü yema norū poxegūxū rü nüxū nayexma ga 12 ga norū iāx. Rü wūxichigū ga yema iāxwa nayexma ga wūxi ga Tupanaārū orearū ngeruū. Rü wūxichigū ga yema iāxwa nangoxéga ga wūxichigū ga yema 12 ga Acobu nane ga Yudīgū nawa ne ixū. ¹³Rü tomaēxpūx ga norū iāx rü napéxewaama nayexma, rü yema to ga tomaēxpūx rü norū toxwecūwawa nayexma, rü yema to ga tomaēxpūx rü norū tūgūnecūwawa nayexma, rü yema to ga tomaēxpūx rü naweama nayexma. ¹⁴Rü guma iāneārū poxegūxū, rü 12 ga nuta ga taxūchicūētūwa inaxūgū.

Rü wüxichigü ga guma nutagüwa nangoxéga ga wüxichigü ga norü ngúexügü ga guma Tupana Nane ga pecaduarü útanücèx yucü. ¹⁵Rü yema orearü ngerüü ga chomaã idexaxü, rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü ngugüxü ga uirumenèxanaxcèx na yemamaã nangugüäxücèx ga guma ìane, rü norü ìaxgü, rü norü poxeguxügü. ¹⁶Rü guma ìane rü nawüxigumare ga guxücüwawa. Rü norü mèx rü nawüxigumare namaã ga norü tatachinü. Rü yema orearü ngerüü rü yema uirumenèxamaã nanangugü ga guma ìane. Rü 2,200 kilómetru nixí ga norü mèx. Rü yexgumarüü ta 2,200 kilómetru nixí ga norü tatachinü. Rü 2,200 kilómetru ta nixí ga norü máchane. ¹⁷Rü yemawena rü inanangu ga yema norü poxeguxü ga guma ìane. Rü 65 metru nixí ga norü máchane. Rü yemaäcü duüxügüarü ngugüxümaã nanangugü. ¹⁸Rü yema norü poxeguxü ga guma ìane, rü nuta ga mexèchicü ga yaspénaxcèx nixí. Rü nümatama ga guma ìane rü uirunaxcèx nixí. Rü ñoma woruarüü niyauracüü. ¹⁹Rü guma nutagü ga itacü ga norü poxeguxüpara ixígücü, rü nagúxüraücü ga nuta ga imexèchicümaã nangèxãe. Rü guma nüxüraücü ga napara rü nuta ga yaspemaã nangèxãe. Rü guma norü taxre ga napara rü nuta ga safirumaã nangèxãe. Rü guma norü tomaèxpüx ga napara rü nuta ga ágatamaã nangèxãe. Rü guma norü ägümücü ga napara rü nuta ga esmerádamaã nangèxãe. ²⁰Rü guma norü wüximéèxpüx ga napara rü nuta ga onichemaã nangèxãe. Rü guma norü 6 ga napara rü nuta ga cornalínamaã nangèxãe. Rü guma norü 7 ga napara rü nuta ga crisólitumaã nangèxãe. Rü guma norü 8 ga napara rü nuta ga berilumaã nangèxãe. Rü guma norü 9 ga napara rü nuta ga topásiumaã nangèxãe. Rü guma norü 10 ga napara rü nuta ga crisoprásamaã

nangèxãe. Rü guma norü 11 ga napara rü nuta ga yachítumaã nangèxãe. Rü guma norü 12 ga napara rü nuta ga amatístamaã nangèxãe. ²¹Rü yema 12 ga norü ìax ga guma ìaneärü poxeguxü rü perlanaxcèx nixí. Rü wüxichigü ga yema ìax rü wüxitama ga perla nixí. Rü yema norü ítamü ga guma ìaneärü ngäxüwa dapetüxü, rü uiruxicanaxcèx nixí. Rü ñoma woruarüü niyauracüü. ²²Rü guma ìanewa rü taxúnema ga ngutaquéxepataxü ga ngextá Tupanaxü nawa yacuèxüügünexü chadau, yerü nümatama ga Tupana ya poracü rü Nane ga pecaduarü útanücèx yucü rü yéma nayexma na duüxügü nüxü icuèxüügüxücèx. ²³Rü yima ìane rü taxucèxma üèxcü rü tauemacü nüxü nabaxi, erü Tupanaärü ngóonexütama nixí i nangóonexèèxü. Rü yima Tupana Nane ga pecaduarü útanücèx yucü nixí ya norü omü ixícü. ²⁴Rü ngéma Tupanaärü ngóonexü i yima ìanexü ngóonexèèxü tá nixí i nangóonexèèxü naxcèx i guxüma i ñoma i naänecüäx i duüxügü. Rü ngéma tá nangugü i guxüma i nachüänegüarü äèxgacügü i yaxógüxü rü tá Tupanana nayana i norü mexügü. ²⁵Rü norü ìaxgü rü tagutáma narüwäxtagü erü ngema rü guxüguma nangunexecha rü taguma nachüta. ²⁶Rü ngéma tá nanana i guxüma i ñoma i naänearü mexügü. ²⁷Natürü tagutáma ngèxma naxücu i ñacü i Tupanapéxewa chixexü, rü bai ya texé ya chixexü úxe rü éxna idoratèxáxe. Rü yíxema Tupana Nane ga pecaduarü útanücèx yucüarü poperawa ngoxégagüxexicatátama tixígü ya ngèxma chocuxe.

22 Rü ñuxüchi ga yema orearü ngerüü rü choxü nüxü nadauxèe ga wüxi ga natü ga metacüchiüxü rü ichipetüchiüxü ga dexá ga maxèeruü. Rü yema tochicaxü ga nawa natogüxü ga Tupana rü Nane ga pecaduarü útanücèx yucü, rü nawa nixí ga ne

nadaxũ ga yema natũ. ²Rũ guma ãneãrũ ngãxũwa dapetũxũ ga ítamũarũ ngãxũgu nida ga yema natũ. Rũ norũ guxũcutũwa narũxũgũ ga naĩgũ ga maxẽeruũ. Rũ yema naĩgũ rũ wũxicanatama naxo ga wũxichigũ ga tauemacũgu rũ yemaãcũ 12 éxpũxcũna naxo ga wũxi ga taunecũgu. Rũ naãtũgũ ga yema naĩgũ, rũ guxũ i nachĩũanecũãx i duũxũgũ i yaxõgũxũãrũ taãxẽeruũ nixĩ. ³Rũ ngema rũ nataxũtãma i ãacũ i Tupana chixexũ namaã naxuxuchixũ. Rũ yima ãnewa tá nangẽxma i norũ tochicaxũ ya Tupana rũ Nane ga pecaduarũ útanũcèx yucũ. Rũ norũ duũxũgũ rũ tá nũxũ nicuèxũũgũ. ⁴Rũ ngẽma norũ duũxũgũ rũ tá nachiwexũchixũ nadaugũ, rũ tá naegamaã nixãegacatu. ⁵Rũ ngema rũ tagutãma nachũta. Rũ ngẽma norũ duũxũgũ, rũ taxucèxtãma nanaxwèxe i daparina rũ éxna uèxcũ na nangõonexũcèx. Erũ nũmatama ya tórũ Cori ya Tupana rũ tá nũxũ nabaxi. Rũ nũmagũ i ngẽma duũxũgũ rũ guxũgutãma wũxigu Tupanamaã ããxgacũgũ nixĩgũecha.

Marũ ningaica na wena núma naxũxũ ya Ngechuchu ya Cristu

⁶Rũ ñuxũchi ga yema Tupanaãrũ orearũ ngeruũ rũ ñanagũrũ choxũ:

“Ñãã ore rũ aixcũma ixĩxũ nixĩ, rũ ñãã nixĩ i ore i mexũ na yaxõxũ. Rũ nũma ya tórũ Cori ya Tupana ga nuxcũma norũ orearũ uruũgũmaã nũxũ ixucũ ga ãacũ tá na ngupetũxũ, rũ nũmatama nixĩ i ñuxma inamuãxũ i norũ orearũ ngeruũ i daxũcũãx na norũ duũxũgũxũ nũxũ nadauxẽxũcèx na ãacũ tá paxa nangu-petũxũ”, ñanagũrũ. ⁷Rũ nũma ya tórũ Cori ya Ngechuchu rũ ñanagũrũ:

“Paxa tá íchangu. Rũ tataãe ya yĩxema naga ñnũxè i ngẽma Tupanaãrũ ore i ñãã poperagu úmatũxũ”, ñanagũrũ. ⁸Rũ chomatama i Cuãũ rũ nũxũ chaxĩnũ rũ

nũxũ chadau i guxũma i ngẽma nũxũ chixuxũ. Rũ yemaxũ chaxĩnũguwena rũ nũxũ chadèuxguwena, rũ yema orearũ ngeruũ ga yemaxũ choxũ dauxẽxũpèxegu chacaxãpũxũ na nũxũ chicuèxũxũcèx. ⁹Natũrũ ga nũma rũ ñanagũrũ choxũ:

“¡Tãxũ i ngẽma cuxũxũ! Erũ choma rũ ta Tupanaãrũ duũxũ chixĩ, ngèxgumarũ i cuma rũ cueneègũ i Tupanaãrũ orexũ ixugũxũ rũ ngẽma duũxũgũ i naga ñnũxèxũ i ngẽma ore i ñãã poperagu úmatũxũ. Rũ name nixĩ i Tupanaxũ quicuèxũxũ”, ñanagũrũ. ¹⁰Rũ ñanagũrũ ta choxũ:

“Tama name na icuyacũxũ i ngẽma Tupanaãrũ ore i ñãã poperagu úmatũxũ, erũ marũ ningaica na yanguxũ i ngẽma ore. ¹¹Natũrũ ngẽma chixexũ úgũxũ, rũ chixexũ tá naxũgũecha. Rũ ngẽma Tupanapèxewa chixri maxèxũ, rũ chixri tá namaxèecha. Natũrũ yĩxema mexũ úgũxe, rũ name nixĩ na mexũ taxũgũechaxũ. Rũ yĩxema Tupanapèxewa ixũinexè, rũ name nixĩ na Tupanapèxewa tixũineèchaxũ”, ñanagũrũ. ¹²Rũ ñanagũrũ ga Ngechuchu:

“Dũcèx, paxa tá íchangu namaã i ngẽma ãmare i wũxichigũna tá chaxãxũ ngèxgumarũ na ñuxãcũ tanaxũxũ i tũmax. ¹³Choma nixĩ i norũ úgũ i guxũma, rũ chowa nixĩ i yacuãxũ erũ nataxuma i ãacũ i choweamã úxũ. ¹⁴Rũ tataãègũ ya guxãma ya yĩxema yima pecaduarũ útanũcèx yucũgũwa tũgũ iyauxgũchiruxe na Tupanapèxewa timexũcèx na yima ãneãrũ ããxwa tichocuxũcèx rũ nũxũ tangõxnetagũxũcèx i ngẽma norũ o i ngẽma naĩ i maxèeruũ. ¹⁵Natũrũ tãũtãma yima ãnewa nichocu i ngẽma tama yaxõgũxũ, rũ ngẽma iyũxũ rũ ngõxwèxegũxũ, rũ ngẽma naĩ i ngemaã ipegũxũ, rũ ngẽma máètagũxũ, rũ ngẽma tupananetachicũnèxãxũ

icuèxiüügüü. Rû ngëxgumarüü ta i ngëma idoratèëxgüü i norü me ixixü na togüü nawomüxëëgüü, rû täütáma nawa nichocu ya yima iáne. ¹⁶Rû choma i Ngechuchu, rû guxáma i pema i yaxögüütanüwa chanamu i chorü orearü ngerüü na pemaã nüxü yaxuxücèx i guxüma i ngëma chorü ore. Rû choma nixi i Dabítaa chiixü. Rû choma nixi ya yima woramacuri ya pëxmama poraäcü nangóonexëëcüüü chiixü”, ñanagürü. ¹⁷Rû Tupanaäë i Üünexü rû guxüma i yaxögüü, rû Ngechuchuxü ñanagürügü:

“¡Nuã naxü!” ñanagürügü. Rû yíxema nüxü ñnuxë i ñaã ore, rû:

“¡Nuã naxü!” ñatagügü. Rû yíxema itawáxe rû tüxü nachixégaxe, rû name nixi i nuã taxü rû tüxü nangetanüácüma nawa taxaxe i ngëma dexá i maxëëruü. ¹⁸Rû guxáma ya yíxema irüxínüëxë i ñaã Tupanaärü ore i ñaã poperagu ümatüxü, rû tümamaã nüxü chixu rû ngëxguma

chi texé íyatóxëëgu i ngëma Tupanaärü ore i ñaã poperagu ümatüxü, rû Tupana rû tá tümacèx nanayexeraxëë i ngëma poxcuruügü i ñaã poperawa nachiga naxümatüxü. ¹⁹Rû ngëxguma chi texé nüxü üpetügu i wüxitama i ñaã Tupanaärü ore i ñaã poperagu ümatüxü, rû Tupana rû täütáma tüxü nüxü nangoxnetaxëë i ngëma norü o i ngëma naí i maxëëruü i ñaã poperawa nachiga naxümatüxü. Rû ngëxgumarüü tá ta täütáma tüxü nimucuchi nawa ya yima iáne ya üünene i ñaã poperawa nachiga naxümatüne. ²⁰Rû yima nüxü ixücü i ñaã ore, rû ñanagürü:

“Ngëmaäcü, paxa tá íchangu”, ñanagürü. Rû ngëmaäcü yi. Rû choma i Cuáü rû ñacharügü:

“¡Nuã naxü Pa Cori ya Ngechuchu!” ñacharügü. ²¹Rû chanaxwëxe i tóru Cori ya Ngechuchu ya Cristu poraäcü pexü narüngüxëë i guxáma i pemax. Rû ngëmaäcü yi.